REPUBLIKA HRVATSKA
I DOMOVINSKI RAT 1990.-1995.
DOKUMENTI

Knjiga 3.

ORUŽANA POBUNA SRBA U HRVATSKOJ I AGRESIJA ORUŽANIH SNAGA SFRJ I SRPSKIH PARAVOJNIH POSTROJBI NA REPUBLIKU HRVATSKU
(siječanj – lipanj 1992.)

REPUBLIKA HRVATSKA I DOMOVINSKI RAT 1990.-1995. – DOKUMENTI
KNJIGA 3.

Nakladnik:
Hrvatski memorijalno-dokumentacijski centar Domovinskog rata – Zagreb

Za nakladnika:
Dr. sc. Ante Nazor

Rezenzenti:
Dr. sc. Davor Marijan
Dr. sc. Akmadža Miroslav

Urednik:
Mate Rupić, prof.

Suradnici:
Julija Barunčić Pletikosić, prof.
Ivan Brigović, prof.
Mr. sc. Ana Holjevac Tuković,
Željka Križe Gračanin, prof.
Mr. sc. Anđela Ljubas,
Josipa Maras Kraljević, prof.
Natko Martinić Jerčić, prof.
Ivan Radoš, prof.
Slaven Ružić, prof.
Janja Sekula, prof.
Domagoj Štefančić, prof.
Ilija Vučur, prof.

Lektorica:
Julija Barunčić Pletikosić, prof.

Izrada kazala:
Mr. sc. Ana Holjevac Tuković

Prijepis:
Enisa Čamdžić Martinić

Priprema za tisak:
Kolumna d.o.o.

Tisak:
Stega tisak d.o.o.

Naklada:
1000 primjeraka

REPUBLIKA HRVATSKA
I DOMOVINSKI RAT 1990.-1995.
DOKUMENTI

Knjiga 3.

ORUŽANA POBUNA SRBA U HRVATSKOJ I AGRESIJA ORUŽANIH SNAGA SFRJ I SRPSKIH PARAVOJNIH POSTROJBI NA REPUBLIKU HRVATSKU
(siječanj – lipanj 1992.)

Zagreb, veljača 2008.

SADRŽAJ:

Predgovor 1

Kratice 3

1. 1992., siječanj 1., Gornje Biljane – Izvješće Komande 180. mtbr Komandi 9. korpusa JNA o realizaciji plana "Udar" i čišćenju terena na širem području sela Pridraga, Paljuv, Starigrad i Podgradina te o situaciji u Novigradu nakon što su ga zauzele jedinice JNA 9

2. 1992., siječanj 1., [Vrhovine] – Izvješće Komande 2. ličke brigade o sukobima na području Like i planovima za daljnje napredovanje 11

3. 1992., siječanj 2. – travanj 7., Knin – Iz dnevnika događanja Odjeljenja bezbjednosti 9. (kninskog) korpusa JNA 12

4. 1992., siječanj 2., [Benkovac] – Izvješće ŠTO Benkovac pobunjenih Srba o sukobima na području Islama Grčkog, Islama Latinskog, Zelenog Hrasta, Pridrage, Paljuva, Novigrada, Podgradine i Posedarja 20

5. 1992., siječanj 2., [Knin] – Iz godišnjeg plana rada Komande 9. korpusa JNA za 1992. godinu s naglaskom na izgradnju učinkovite obrane u zoni odgovornosti korpusa te zahtjevima koji proizlaze iz statusa očuvanja Jugoslavije 21

6. 1992., siječanj 2., Knin – Operativno izvješće Štaba Teritorijalne obrane SAO Krajine o sukobima na području Dalmatinske zagore, Like i Banovine 24

7. 1992., siječanj 3., Biljane Gornje – Izvješće Komande 180. mtbr Komandi 9. korpusa JNA o nastavku realizacije plana "Udar" i sukobima na području zadarskog zaleđa 26

8. 1992., siječanj 3., [Beograd] – Zapovijed Generalštaba OS SFRJ o potrebi osiguranja apsolutnog prekida vatre na čitavom ratištu u RH, koje treba početi od 18 sati, 3. siječnja 1992. godine 27

9. 1992., siječanj 3., [Knin] – Zapovijed Komande 9. korpusa JNA o zabrani širenja dezinformacija i stranačkog djelovanja u zoni odgovornosti korpusa 29

10. 1992., siječanj 4., [Knin] – Izvješće Komande 221. mtbr Komandi 9. korpusa JNA o hrvatskim snagama i utrošku streljiva tijekom borbenih djelovanja 30

11. 1992., siječanj 4., [Knin] – Izvješće Komande 9. MAP-a Komandi 9. korpusa JNA o djelovanju na Pakovo Selo i utrošku streljiva tijekom 3. siječnja 1992. godine 31

12. 1992., siječanj 7., [Beograd] – Odgovor Uprave artiljerije Generalštaba OS SFRJ na zahtjev Komande 10. korpusa za popunu materijalno-tehničkim sredstvima 32

13. 1992., siječanj 7. – Izvješće Komande 2. brigade TO Komandi 9. korpusa JNA o slavlju i pucanju srpskih vojnika povodom pravoslavnog Badnjaka i Božića, te o ubojstvu Hrvatice Milke Cicvare, koja je zaklana na vratima svoje obiteljske kuće u Cicvarama 33

14. 1992., siječanj 7. – Izvješće Organa bezbednosti Komande 1. OG Organu bezbednosti 2. vojne oblasti o švercu tehničkim i drugim predmetima opljačkanim tijekom borbenih

aktivnosti, rušenju helikoptera kod Varaždina te uhićenju pripadnika 7. brTO Nikole Begovića i Uroša Martića zbog ubojstva dvoje civila hrvatske nacionalnosti u selu Graboštani . . . 34

15. 1992., siječanj 8., [Beograd] – Upozorenje Generalštaba OS SFRJ komandama i jedinicama zbog prigovora i peticija koje im stalno stižu vezano uz produljenje vojnog roka, četveromjesečno zadržavanje vojnih obveznika na ratištu, slab borbeni moral i nezadovoljstvo u jedinicama, rašireni alkoholizam te miješanje starješina u rad lokalnih i regionalnih organa vlasti . . . 35

16. 1992., siječanj 8., Petrinja – Zapisnik o informativnom razgovoru sa srpskim vojnicima Slavkom Končarom, Đurom Janjatovićem i Milanom Davorijom o prijevozu stvari, otuđenih iz kuća izbjeglih i protjeranih stanovnika hrvatske nacionalnosti . . . 37

17. [1992., siječanj 8.], [Knin] – Izvješće Komande 9. korpusa JNA podčinjenim jedinicama o aktivnostima iste na realizaciji odluka iz Sarajevskog sporazuma o prekidu vatre, potpisanog 2. siječnja 1992., te stanju u zoni odgovornosti 9. korpusa . . . 38

18. 1992., siječanj 8. – Informacija Komande 2. TG o političkoj i vojnoj situaciji na području Jugoslavije te o reakcijama iz Europe i svijeta na jugoslavenska zbivanja . . . 41

19. 1992., siječanj 11., [Sarajevo] – Izvješće Komande 2. vojne oblasti o provođenju mjera i postupaka s ciljem potpune realizacije dogovorenih mjera o apsolutnom prekidu vatre prema Sarajevskom sporazumu od 2. siječnja 1992. godine . . . 43

20. 1992., siječanj 11., [Vrhovine] – Izvješće Komande 2. ličke brigade Komandi 6. ličke divizije o sukobima između lokalnih političara i Komande brigade . . . 44

21. 1992., siječanj 13., [Gračac] – Izvješće Komande 9. mtbr Komandi 8. operativne grupe o moralno – psihološkom stanju u jedinici, gubicima te problemima u popuni jedinice vojnim obveznicima, naoružanjem i opremom . . . 45

22. 1992., siječanj 13., Knin – Zapovijed Štaba TO SAO Krajine o potrebi jednoznačnog obilježavanja ljudstva i smanjenja nekontroliranog utroška streljiva . . . 51

23. 1992., siječanj 13., [Sarajevo] – Obavijest Komande 2. vojne oblasti komandama korpusa o dolasku i programu boravka časnika za vezu UN-a u razdoblju od 12. do 16. siječnja 1992. godine . . . 52

24. 1992., siječanj 13., [Sarajevo] – Obavijest Komande 2. vojne oblasti podčinjenim korpusima i jedinicama o napetostima u Jugoslaviji te o mjerama i aktivnostima koje vojska treba poduzeti kako bi spriječila iste . . . 54

25. 1992., siječanj 14., [Bihać] – Izvješće Komande 10. korpusa JNA o stanju i kontroli artiljerijskog naoružanja u 7. operativnoj grupi . . . 55

26. 1992., siječanj 14., [Sarajevo] – Komanda 2. vojne oblasti traži od 9. korpusa detaljno izvješće o zapaljenoj crkvi u selu Maljkovo i pljački imovine izbjeglih Hrvata . . . 61

27. 1992., siječanj 14., Banja Luka – Iz presude Vojnog suda u Banja Luci Nikoli Gagiću zbog ubojstva bračnog para, Hrvata, u selu Pristeg kod Benkovca . . . 62

28. 1992., siječanj 14., Knin – Izvješće Štaba TO RSK Ministarstvu odbrane Republike Srbije o radu štaba u proteklom tromjesečnom razdoblju, načinu financiranja te neriješenim kadrovskim problemima . . . 64

29. 1992., siječanj 15., [Benkovac] – Izvješće Komande 180. mtbr Komandi 9. korpusa JNA o stanju na terenu, iseljavanju Hrvata iz sela Lisičić i zahtjevu Srba iz sela Vrana i Radašinovci da JNA oslobodi njihova sela . . . 66

30. 1992., siječanj 15., [Knin] – Završna riječ komandanta 9. korpusa JNA na savjetovanju o borbenoj gotovosti u 1991., te planovima i zadacima korpusa za 1992. godinu . . . 67

31. 1992., siječanj 16., [Beograd] – Izvješće Uprave za moralno vaspitanje Saveznog sekretarijata za narodnu odbranu SFRJ o poštivanju prekida vatre i osiguranju uvjeta za dolazak mirovnih snaga UN-a na područje Republike Hrvatske 71

32. 1992., siječanj 16., [Knin] – Izvješće Komande 9. korpusa JNA o maltretiranju i iseljavanju stanovništva hrvatske nacionalnosti iz zone odgovornosti korpusa te mjerama koje treba poduzeti da se to spriječi 74

33. 1992., siječanj 17., Knin – Izvješće 9. bataljuna vojne policije Odjeljenju bezbednosti 9. korpusa JNA o ubojstvu Mate i Marije Bačić u selu Drinovci i spaljivanju 11 kuća mještana hrvatske nacionalnosti u Siveriću 75

34. 1992., siječanj 17., [Knin] – Izvješće Komande 221. mtbr Komandi 9. korpusa JNA o stanju u jedinici i na terenu, te pronalasku 2 leša, Ivana i Katice Grčić, na području Kadine Glavice 77

35. 1992., siječanj 17., Knin – Izvješće Štaba TO Opštine Knin Štabu TO RSK o stanju, popuni, problemima i borbenim aktivnostima jedinica Teritorijalne odbrane na području Knina 78

36. 1992., siječanj 17., [Benkovac] – Izvješće Komande 180. mtbr Komandi 9. korpusa JNA o nezadovoljstvu i zabrinutosti aktivnih vojnih lica za svoju egzistenciju i status u aktivnoj vojnoj službi 81

37. 1992., siječanj 18., Korenica – Pregled štabova i jedinica Teritorijalne odbrane pobunjenih Srba u II. operativnoj zoni Lika 82

38. 1992., siječanj 18., Korenica – Izvješće Štaba TO II. operativne zone Lika Štabu TO RSK u Kninu o reakcijama srpskih vojnika na razmjenu zarobljenika u okolici Pakraca 85

39. 1992., siječanj 19., [Šamirica] – Izvješće Komande 7. operativne grupe Komandi 10. korpusa JNA o topničkom oružju po kalibrima u jedinicama 86

40. 1992., siječanj 20., [Sarajevo] – Izvješće Komande 2. vojne oblasti podčinjenim korpusima o "navodnom" narušavanju primirja, paljenju sela i napadu jedinica JNA u zaleđu Šibenika, Perušića, Skradina i Knina 87

41. 1992., siječanj 22., [Benkovac] – Izvješće Komande 3. brigade TO Komandi 9. korpusa JNA o ubojstvu bračnog para Marinka i Ljubice Arbanas u selu Smilčić, te granatiranju Čiste Male i Čiste Velike 88

42. 1992., siječanj 22., Vrginmost – Izvješće Štaba TO Vrginmost Štabu TO RSK o organizaciji, stanju i borbenoj spremnosti jedinica TO općine Vrginmost 89

43. 1992., siječanj 22., Trbounje – Izvješće Komande Taktičke grupe 1 Komandi 9. korpusa JNA o stanju u jedinici te opasnosti da povlačenjem iz sela Ključ i Brištane područje između rijeka Čikole i Krke zauzmu hrvatske snage 95

44. 1992., siječanj 22., Knin – Zapisnik izlaganja komandanata OpŠTO Knin, Benkovac i Obrovac o stanju u jedinicama 96

45. 1992., siječanj 22., [Knin] – Izlaganje general-majora Ratka Mladića, komandanta 9. korpusa JNA, o borbenoj spremnosti korpusa jedinica u 1991. godini 101

46. 1992., siječanj 23., [Sarajevo] – Informacija Komande 2. vojne oblasti Komandi 9. korpusa JNA o ubojstvu i protjerivanju osoba hrvatske nacionalnosti u selima Smilčić, Rodaljice, Bruška i Medviđa 112

47. 1992., siječanj 23. – Zapovijed Komande 329. okbr podređenim postrojbama o reguliranju zona odgovornosti i organizaciji borbenog osiguranja na širem području Okučana 113

48. 1992., siječanj 23., [Knin] – Izvješće oficira za vezu 9. korpusa JNA Komandi 2. vojne oblasti o sastanku zapovjednika za vezu UN-a s načelnikom štaba 9. korpusa Savom Kovačevićem i predsjednikom RSK Milanom Babićem 114
49. 1992., siječanj 23., Vojnić – Izvješće Štaba TO Vojnić Glavnom štabu TO RSK o stanju borbene spremnosti, rukovođenju, moralno – političkom stanju, obučenosti, opskrbi, brojnom stanju te sigurnosti i zaštiti u jedinicama 115
50. 1992., siječanj 24., [Benkovac] – Izvanredna informacija Komande 180. mtbr Komandi 9. korpusa JNA o ubojstvu civila u zaseoku Arbanasi, o iseljavanju hrvatskog stanovništva s područja Benkovca, Obrovca te srpskog stanovništva iz Rijeke 120
51. 1992., siječanj 24., [Bihać] – Izlaganje načelnika artiljerije 10. korpusa JNA o borbenoj spremnosti topništva korpusa nakon izvlačenja iz Zagreba 122
52. 1992., siječanj 25., [Bihać] – Dopis Komande 10. korpusa JNA Komandi 8. operativne grupe o određivanju granica zone odgovornosti jedinica 125
53. 1992., siječanj 25., Dvor na Uni – Izvješće TO općine Dvor Štabu TO 3. OZ za Baniju i Kordun o izgrađivanju TO u 1991. godini te borbenoj spremnosti 126
54. 1992., siječanj 25., Petrinja – Izvješće Štaba TO općine Petrinja Štabu TO 3. OZ za Baniju i Kordun o borbenoj spremnosti, moralno – političkom stanju, mobilizaciji, sigurnosti i samozaštiti 130
55. 1992., siječanj 25., Kostajnica – Izvješće o borbenoj spremnosti jedinica Štaba TO općine Kostajnica 135
56. 1992., siječanj 25., Krnjak – Izvješće Štaba TO Karlovac Štabu TO 3. OZ za Baniju i Kordun o borbenoj spremnosti jedinica 136
57. 1992., siječanj 25., Gračac – Izvješće Štaba TO Gračac Štabu TO 2. OZ o borbenoj spremnosti jedinica 138
58. 1992., siječanj 25., Plaški – Dopis Štaba TO općine Plaški Komandi 145. lpbr o evidentiranju naoružanja i streljiva i potrebi utvrđivanja kriminalnih pojava vezanih uz MTS 142
59. 1992., siječanj 26., Korenica – Izvješće Zonskog štaba TO Like Štabu TO RSK o borbenoj spremnosti jedinica i štabova TO s osvrtom na probleme ustrojavanja i nadležnosti 143
60. 1992., siječanj 27., [Veljun] – Izvješće načelnika bezbjednosti 3. kordunaške brigade TO Organu bezbjednosti 8. operativne grupe o sigurnosnoj situaciji na području Slunja, Ogulina i Duge Rese 148
61. 1992., siječanj 27., [Gračac] – Dopis Komande 9. mtbr Komandi 8. OG o nezadovoljstvu stanjem u JNA zapovjednog kadra brigade 154
62. 1992., siječanj 27. – Izvješće Komande 221. mtbr Komandi 9. korpusa JNA o problemima s disciplinom među pripadnicima brigade 161
63. 1992., siječanj 27. – Prijedlog Mile Mrkšića, komandanta 8. OG Komandi 10. korpusa JNA za dodjelu odlikovanja 9. mtbr 163
64. 1992., siječanj 28., Knin – Operativno izvješće Štaba TO RSK o diverziji na području Obrovca, pogibiji vojnika Nenada Balaća te problemima pri podjeli oznaka JNA pripadnicima TO 164
65. 1992., siječanj 28., [Knin] – Izvješće Komande 9. korpusa JNA Komandi 2. vojne oblasti o sastanku Milana Babića i izaslanika UN-a Marracka Gouldinga te iznesenim stavovima 165
66. 1992., siječanj 28., [Knin] – Informacija Komande 9. korpusa JNA podređenim postrojbama o vojnom i političkom stanju nakon potpisivanja Sarajevskog primirja 169

67. 1992., siječanj 29., [Sarajevo] – Dopis Komande 2. vojne oblasti Komandi 9. i 10. korpusa JNA o kršenju primirja i rušenju katoličke crkve u Škabrnji 172

68. 1992., siječanj 29., [Šamarica] – Izvješće Organa bezbednosti Komande 7. OG Organu bezbednosti 10. korpusa JNA o zarobljenim pripadnicima ZNG-a i MUP-a RH te civilima u zarobljeničkom logoru u Glini 173

69. 1992., siječanj 30., [Gračac] – Izvješće Komande 9. mtbr Komandi 8. OG o rezultatima provedene analize psihološkog stanja pripadnika brigade koji pokazuju nezadovoljstvo i pad morala 174

70. 1992., siječanj 30., Ilok – Rješenje Komande grada Iloka o imenovanju Milovana Buhe za direktora DP "Razvitak" iz Iloka 178

71. 1992., siječanj 31., Vrhovine – Izvješće Komande Izviđačke grupe "Osvetnik" Komandi 2. ličke brigade o miniranju ceste te napadu, zauzimanju i čišćenju zaseoka Zabare i Bužak . . . 179

72. 1992., siječanj 31. – Dopis načelnika tehničke službe 329. okbr podređenim postrojbama o uočenim nepravilnostima u čuvanju streljiva i korištenju akumulatora 180

73. [1992., siječanj] – Informacija o sastanku u Glavnom štabu TO RSK na kojem se raspravljalo o stanju u Zonskom štabu TO Lika 181

74. 1992., veljača 2., [Knin] – Informacija zapovjednika korpusa, general-majora Ratka Mladića o pojavi i stanju kriminala u komandama i jedinicama 9. korpusa za siječanj 1992. godine . 184

75. 1992., veljača 1., Mrzlo Polje – Zapovijed Komande 3. kordunske brigade Komandi 3. bataljona TO za obranu očekivanih pravaca napada hrvatskih snaga 186

76. 1992., veljača 1., [Bihać] – Komanda 10. korpusa šalje podređenim jedinicama zapovijed za pregled sastava jedinica po pripadnosti JNA, TO i dobrovoljačkim jedinicama 191

77. 1992., veljača 2., [Sarajevo] – Komanda 2. vojne oblasti dostavlja komandama 5., 9. i 10. korpusa JNA pregled kršenja primirja od strane podčinjenih jedinica, primljen iz kabineta SSNO-a na osnovu prosvjeda Glavnog stožera HV-a 192

78. 1992., veljača 3., Knin – Izvješće Štaba TO RSK Ministarstvu obrane Republike Srbije o reakciji naroda na odluku Predsjedništva SFRJ o dolasku snaga UN-a 193

79. 1992., veljača 3., [Benkovac] – Izvješće Komande 180. mtbr Komandi 9. korpusa JNA o razmjeni građana srpske i hrvatske nacionalnosti iz Benkovca i Zadra preko Crvenog križa . .194

80. 1992., veljača 3., Knin – Dnevno operativno izvješće Komande 9. korpusa Operativnom centru 2. vojne oblasti o aktivnostima hrvatskih snaga, mitingu pristaša Milana Babića u Kninu, pozadinskom osiguranju, sigurnosti i samozaštiti 196

81. 1992., veljača 4., Knin – Operativno izvješće Štaba TO RSK o kršenju primirja, ubojstvu Todora Telente te mitingu podrške Vladi RSK povodom dolaska snaga UN-a 198

82. 1992., veljača 4., Knin – Iz dnevnog operativnog izvješća Komande 9. korpusa Operativnom centru 2. vojne oblasti o pogoršanju sigurnosne situacije nakon političkih sukoba u vodstvu pobunjenih Srba u svezi mirovnog plana 199

83. 1992., veljača 4., Beograd – Zahtjev Komande Vojnog okruga Beograd Komandi Vojnog odsjeka Zemun da prema dostavljenom popisu izbjeglih osoba s područja Vukovara i Osijeka iste uključi u ratne jedinice koje se iz Srbije upućuju na prostor istočne Slavonije i Baranje 200

84. 1992., veljača 4., Bihać – Komanda 10. korpusa JNA dostavlja 1. brigadi TO izmjene u podjeli vojno-teritorijalnih organa OS SFRJ 201

85. 1992., veljača 5., [Sarajevo] – Informacija Komande 2. vojne oblasti o odlukama proširene sjednice Predsjedništva SFRJ u svezi angažiranja mirovnih snaga UN-a 203

86. 1992., veljača 5., [Benkovac] – Dnevno operativno izvješće Komande 557. mješovitog protivoklopnog artiljerijskog puka o narušavanju primirja, pljački kuća protjeranih Hrvata i zlostavljanju obitelji Vlasnović u Škabrnji 205

87. 1992., veljača 7., [Sv. Rok] – Informacija Komande 1. mtb Komandi 9. korpusa JNA o davanju podrške SO Gračac odluci Predsjedništva SFRJ o dolasku snaga UN-a 206

88. 1992., veljača 7. – Izvješće Komande 7. operativne grupe Organu bezbednosti 10. korpusa JNA o kršenju primirja, stvaranju ekstremističke organizacije na području Banovine i Korduna, pripremama za udaljavanje dobrovoljaca s područja SO Žabalj i Novi Sad te o represalijama prema Srbima od strane Hrvata u Bjelovaru 207

89. 1992., veljača 8. – Upozorenje Komande 6. operativne grupe Komandi 1. i 2. ličke brigade na pojačane diverzantske aktivnosti oružanih snaga RH 209

90. 1992., veljača 2., Sveti Rok – Zahtjev Komande 1. mtbr Komandi 9. korpusa JNA za uspostavljanje izravne veze Komande brigade sa zapovjedništvom hrvatskih oružanih snaga u Gospiću 210

91. 1992., veljača 10., [Krbavica] – Pregled djelatnosti diverzantskog voda 4. brigade 6. ličke divizije za razdoblje 10. 11. 1991. – 31. 1. 1992. 211

92. 1992., veljača 11., Vojnić – Borbena zapovijed OpŠTO Vojnić za upotrebu jedinica TO te informacija o rasporedu oružanih snaga RH u zoni odgovornosti štaba 214

93. 1992., veljača 12., Obrovac – Štab TO Obrovac zabranjuje kretanje po općini Simi Dubajiću i distancira se od izjava predsjednika SO Obrovac danih Studiju "B" u Beogradu .218

94. 1992., veljača 12. – Zapovijed 329. oklopne brigade Komandi 5. pješačkog bataljona za organiziranje stalnog dežurstva na položaju 5. pbr zbog učestalog narušavanja primirja oko sela Dragalić, Medari i Trnava 219

95. 1992., veljača 13. – Zapovijed Komande 8. OG Komandi 10. korpusa JNA o mobilizacijskom planu nakon dolaska mirovnih snaga UN-a 220

96. 1992., veljača 13., Glina – Obavijest Komande 1. brigade TO Glina 3. brigadi TO Glina o zadacima jedinica specijalne namjene u Glini 222

97. 1992., veljača 14., [Sarajevo] – Instrukcije Komande 2. vojne oblasti komandama 5., 9. i 10. korpusa JNA o poštivanju dogovora o prekidu vatre 223

98. 1992., veljača 14., Topusko – Obavijest Štaba TO Topusko Štabu TO RSK o preustroju 622. mtbr u 16. brigadu TO te pripremama za osnivanje 5. brigade TO Vojnić 225

99. 1992., veljača, 16., Knin – Izvješće Komande 9. korpusa Komandi 1. mtbr o zaključcima analize stanja, uzroka i posljedica izvanrednih događaja za proteklo šestomjesečno razdoblje 226

100. 1992., veljača 16., [Benkovac] – Dnevno operativno izvješće Komande 180. mtbr Komandi 9. korpusa JNA o narušavanju primirja i aktivnostima hrvatskih oružanih snaga . 229

101. 1992., veljača 17., Knin – Dnevno operativno izvješće Komande 9. korpusa Komandi 2. vojne oblasti JNA o kršenju primirja od strane hrvatskih oružanih snaga, o zamjeni odjeće i vojnih oznaka, te dolasku u Knin 30 mještana Ervenika koji su zahtijevali da se puste uhićenici – osumnjičeni za ubojstvo hrvatske obitelji Čengić 230

102. 1992., veljača 17., Topusko – Izvješće Štaba TO Topusko Glavnom štabu RSK o otvaranju vatre i paljenju kuća protjeranih Hrvata od strane specijalne jedinice 4. brigade TO Vrginmosta 232

103. 1992., veljača 19. – Izvješće Komande 2. ličke brigade Komandi 6. operativne grupe JNA o problemima s dobrovoljcima iz Bosne i Hercegovine 232

104. 1992., veljača 21., Benkovac – Izvješće Štaba TO Benkovac Štabu TO RSK o kršenju primirja kod Zračne luke Zemunik te o uzvraćanju topničke vatre snaga TO Benkovac na Zadar 234
105. 1992., veljača 22. – Službena zabilješka Odjeljenja bezbednosti 6. operativne grupe Odjeljenju bezbednosti 10. korpusa JNA o ubojstvu 5 civila hrvatske nacionalnosti u zoni odgovornosti 3. kordunaške brigade 234
106. 1992., veljača 25., [Beograd] – Obavijest pomoćnika za pozadinu SSNO-a SFRJ Komandi 530. pozadinske baze da su zaduženi za čuvanje naoružanja i vojne opreme Štaba odbrane Gorskog kotara 236
107. 1992., veljača 25., Knin – Dnevno operativno izvješće Komande 9. korpusa JNA Operativnom centru 2. vojne oblasti o narušavanju primirja s hrvatske strane na pravcu Skradin – s. Đevrske, pokretanju inicijative za formiranje srpske vojske RSK, te spiskovima i fotografijama vojnih osoba JNA istaknutim na javnim mjestima u Zadru 237
108. 1992., veljača 26., Vrhovine – Izvješće Komande Izviđačkog voda Komandi 2. ličke brigade o zauzimanju prijevoja Konjska glava te o naknadnom povlačenju s tog položaja i miniranju tog područja 239
109. 1992., veljača 27., [Plitvice] – Objašnjenje Komande 6. operativne grupe podčinjenim jedinicama o otpustu vojnika s teritorija Republike Hrvatske 241
110. 1992., veljača 27., Petrinja – Zapisnik Vojne policije VP 9754 o privođenju i informativnom razgovoru s Milošem Pajićem zbog pljačke kuće za koju su mislili da pripada časniku JNA koji je prešao u MUP RH 242
111. 1992., veljača 28. – Zapovijed Komande 8. operativne grupe podčinjenim postrojbama o zonama odgovornosti pojedinih postrojbi 244
112. 1992., veljača 29., [Sarajevo] – Zapovijed Komande 2. vojne oblasti komandama podčinjenih korpusa o premještanju zarobljenih pripadnika OS Republike Hrvatske iz zatvora SUP-a RSK u vojne sabirne centre Knin i Stara Gradiška 245
113. 1992., veljača 29. – Odjeljenje bezbjednosti Komande 8. operativne grupe prosljeđuje podređenim postrojbama informaciju Odjela za obavještajne poslove Komande 2. vojne oblasti o nastojanjima predstavnika RH za nabavku ratnih zrakoplova i helikoptera, mobilizaciju ljudstva u Livnu od strane HDZ-a, osnivanje jedinica HOS-a, te o muslimanskim vojnim formacijama 246
114. 1992., veljača 29., [Banja Luka] – Prijedlog Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija 5. korpusa JNA Personalnoj upravi SSNO-a za imenovanje časničkog kadra u Zonskom štabu i općinskim štabovima TO Zapadna Slavonija, te štabovima brigada i odreda TO 247
115. 1992., veljača – Dobrovoljac i pomoćnik komandanta za bezbjednost IV. bataljuna 472. brigade daje presjek aktivnosti svoje brigade u kojemu opisuje pljačku prostorija Zračne luke Ćilipi, samovoljno napuštanje jedinice od strane rezervista, te napad na selo Visočane . .250
116. 1992., ožujak 1., [Sarajevo] – Komanda 2. vojne oblasti traži od 9. korpusa JNA potvrdu izvješća o kršenju primirja od strane jedinica korpusa 253
117. 1992., ožujak 2., [Beograd] – Zapovijed Saveznog sekretara za narodnu odbranu Glavnom štabu TO RSK za organizacijsko-formacijske promjene u jedinicama TO RSK 254
118. 1992., ožujak 2., [Knin] – Zapovijed Komande 9. korpusa JNA o formiranju borbene grupe koja treba provjeriti podatke dobivene elektronskim izviđanjem da su hrvatske snage ušle na područje Nos Kalika, te osloboditi zarobljenike 266

119. 1992., ožujak 2., [Knin] – Izvješće Komande 9. motorizirane brigade Komandi 8. operativne grupe o lošem stanju morala brigade, uzrokovanom lošim stanjem u zemlji, nepovjerenjem stanovništva u JNA, dezerterstvom, pogibijom i ranjavanjem velikog broja vojnika . . . 267

120. 1992., ožujak 2., [Knin] – Dnevno izvješće Komande 9. korpusa JNA Operativnom centru 2. vojne oblasti o kršenju primirja od strane hrvatskih snaga te o djelatnostima pristaša Milana Babića . . . 270

121. 1992., ožujak 3., [Knin] – Izvješće Komande 9. korpusa Operativnom centru 2. vojne oblasti o slanju snaga na područje sela Nos Kalik i borbama sa snagama hrvatske vojske koje su oslobodile to područje . . . 272

122. 1992., ožujak 3., Vojnić – Zapovijed Komande 2. kordunaške brigade TO Vojnić podređenim jedinicama da prekinu lokalne razmjene zarobljenika i sve zarobljenike u zoni odgovornosti 8. operativne grupe JNA upute u logor u Gornju Čemernicu . . . 273

123. 1992., ožujak 4., Trbounje – Izvješće Komande Taktičke grupe 1 Komandi 9. korpusa JNA o zauzimanju područja Nos Kalika od strane hrvatskih snaga te o pokušaju protuudara jedinica JNA . . . 274

124. 1992., ožujak 5., [Knin] – Izvješće Komande 9. korpusa JNA Operativnom centru 2. vojne oblasti o pregovorima o povlačenju hrvatskih snaga iz sela Nos Kalik te o stanju na bojištu . . . 276

125. 1992., ožujak 7., Sveti Rok – Izvješće Komande 1. motorizirane brigade Komandi 9. korpusa JNA o borbenim djelovanjima na području Gospića . . . 278

126. 1992., ožujak 7., [Sarajevo] – Zahtjev Komande 2. vojne oblasti Komandi 9. korpusa JNA da utvrdi točnost navoda o kršenjima primirja jedinica 9. korpusa . . . 279

127. 1992., ožujak 7., Knin – Štab TO RSK traži od Generalštaba oružanih snaga JNA da sukladno obećanjima saveznog sekretara za narodnu obranu, iznesenim na sastanku s ministrom obrane RSK u Beogradu, izvrši popunu formacija jedinica RSK . . . 282

128. 1992., ožujak 1992., [Knin] – Upozorenje Komande 9. korpusa podčinjenim jedinicama o važnosti poštivanja primirja koje je u interesu srpskog naroda i zbog otvaranja novog fronta u Bosni i Hercegovini . . . 283

129. 1992., ožujak 8., [Bihać] – Naputci Komande 10. korpusa JNA podređenim postrojbama za jačanje borbene gotovosti i konsolidaciju jedinica koje su izvučene s područja Hrvatske . . 285

130. 1992., ožujak 9., Sveti Rok – Dnevno izvješće Komande 1. motorizirane brigade Komandi 9. korpusa JNA o granatiranju Gospića i Starigrada . . . 289

131. 1992., ožujak 9. – Izvješće Komande Taktičke grupe 1 Komandi 9. korpusa JNA o granatiranju sela Brnjica i Gradina, nepreciznosti artiljerije 9. korpusa, te namjeri uhićenja Hrvata u selu Brištane . . . 290

132. 1992., ožujak 10., Knin – Prijedlog Štaba TO RSK Generalštabu oružanih snaga SFRJ za formiranje tenkovskih četa u 3., 8., 11., 24., 54. i 40. brigadi TO . . . 291

133. 1992., ožujak 10., [Slunj] – Izvješće Komande 8. operativne grupe Komandi 9. korpusa JNA o izvlačenju jedinica s teritorija RH zbog dolaska snaga UN-a, te o predaji ljudstva i naoružanja TO . . . 292

134. 1992., ožujak 10. – Prijedlog Komande 1. vojne oblasti Glavnom štabu TO RSK da se tenkovi T-34, koji reorganizacijom više nisu u operativnoj upotrebi JNA, ugrade u formacijske sastave brigada TO u istočnoj Slavoniji, Baranji i zapadnom Srijemu, kao i u brigade TO koje brane zračne luke i važnije pravce . . . 293

135. 1992., ožujak, [Beograd] – Zamjenik načelnika Generalštaba OS SFRJ dostavlja časnicima za vezu JNA pri Promatračkoj misiji EZ-a u Sarajevu, Zagrebu, Splitu i Kninu odgovor na protest koji je, zbog otvaranja vatre na njihov tim u Posedarju, uputio general Antonio Correta, zamjenik šefa Promatračke misije EZ-a 294

136. 1992., ožujak 10., [Knin] – Zapovijed Komande 9. korpusa Komandi 1. mtbr da osigura uvjete za prihvat manjih jedinica i pripremi ih za dugotrajnu obranu na području zapadne Bosne i Hercegovine 296

137. 1992., ožujak 10., [Okučani] – Zahtjev Komande Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija Komandi 5. korpusa JNA za popunu sredstvima ratne opreme i naoružanja 299

138. 1992., ožujak 11., [Beograd] – Zapovijed Predsjedništva SFRJ o promaknuću mlađih oficira i vojnika u rezervi 300

139. 1992., ožujak 12., [Okučani] – Zahtjev Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija Komandi 5. korpusa JNA da se riješe pitanja pozadinske i materijalno-financijske opskrbe za novoosnovane štabove, komande i jedinice TO Zapadna Slavonija, koje nastaju izdvajanjem iz sastava 5. korpusa 302

140. 1992., ožujak 13., Knin – Operativno izvješće Štaba TO RSK o stanju na bojištu, ubojstvu hrvatskih civila u Škabrnji te rušenju katoličkih crkava u selima Perušić i Podgrađe 303

141. 1992., ožujak 13., [Knin] – Dnevno operativno izvješće Komande 9. korpusa JNA Operativnom centru 2. vojne oblasti o stanju na bojištu, pregovorima s hrvatskom stranom te o jačanju utjecaja Milana Babića i SDS-a 304

142. 1992., ožujak 15., [Benkovac] – Izvješće Komande 3. brigade TO 9. korpusu JNA o ubojstvu Hrvata u Zemuniku Gornjem i Škabrnji 306

143. 1992., ožujak 14., Knin – Iz izvješća Službe dežurstava Vojne policije 9. korpusu JNA o pretresu terena na Miljevcima tijekom kojeg je u selu Bogatić ranjena jedna žena u masovnom otvaranju vatre na civile koji su bježali iz sela 308

144. 1992., ožujak 15., Vrhovine – Izvješće 2. ličke brigade o ratnom plijenu 309

145. 1992., ožujak 17., Sarajevo – Zapovijed zapovjednika zapadnog bojišta JNA podređenim postrojbama za protunapad prema snagama HV-a u Hrvatskoj i oružanim sastavima hrvatskog i muslimanskog naroda u Bosni i Hercegovini, s osnovnim ciljem vojne okupacije Bosne i Hercegovine, te zadržavanja kontrole nad okupiranim područjem u Hrvatskoj 310

146. 1992., ožujak 20., [Sarajevo] – Komanda 2. vojne oblasti JNA dostavlja zadatke podređenim jedinicama povodom dolaska zaštitnih snaga UN-a na okupirano područje Hrvatske, a na osnovu izlaganja zapovjednikaa VO, RV, PVO i RM saveznom sekretaru za narodnu obranu 318

147. 1992., ožujak 18., Split – Molba oficira za vezu JNA Komandi 9. korpusa za provjeru podataka o ubojstvima građana hrvatske nacionalnosti u selima Bjelina i Škabrnja kod Benkovca 321

148. 1992., ožujak 22., Šibenik – Molba hrvatskih vojnih vlasti misiji EZ-a u Splitu da kod zapovjedništva 9. korpusa JNA provjeri istinitost podataka o ubojstvu građana hrvatske nacionalnosti u Piramatovcima, te da svojom prisutnošću zaštiti preostale Hrvate u skradinskom zaleđu 322

149. 1992., ožujak 22., Sveti Rok – Izvješće komandanta 1. mtbr Komandi 9. korpusa JNA o zajedničkom izviđanju područja sela Medak kod Gospića s pripadnicima UNPROFOR-a, te o razmjerima razaranja naselja na području između Gračaca i Metka 323

150. 1992., ožujak 23., Islam Grčki – Izjava Komande 3. bataljona 3. brTO vojnom tužiocu u Kninu o procjeni osobnosti njihovog vojnika koji je usmrtio građane hrvatske nacionalnosti u Zemuniku Gornjem 324

151. 1992., ožujak 23., Knin – Zapisnik referiranja zapovjednika operativnih zona zapovjedniku TO RSK o preustroju vojnih i policijskih snaga uoči dolaska UNPROFOR-a na područje Republike Hrvatske . . . 325

152. 1992., ožujak 24., Knin – Zapovijed Komande 9. korpusa JNA za borbena djelovanja na području RSK i zapadnim krajevima Bosne i Hercegovine . . . 335

153. 1992., ožujak 25. – Zapovijed Komande 1. vojne oblasti Komandi 12. korpusa JNA za ustupanje vojne opreme miliciji Srpske oblasti Istočne Slavonije, Baranje i Zapadnog Srema 346

154. 1992., ožujak 26., Knin – Redovno borbeno izvješće Komande 9. korpusa Komandi 2. vojne oblasti JNA u Sarajevu o kršenju primirja u zoni odgovornosti korpusa, ubojstvu Hrvatice u Korlatu te bračnog para u Nadinu . . . 347

155. 1992., ožujak 26., [Beograd] – Zapovijed saveznog sekretara za narodnu odbranu SFRJ za preustroj Teritorijalne odbrane RSK . . . 349

156. 1992., ožujak 27., Knin – Operativno izvješće Glavnog štaba TO RSK o stanju na bojišnici za 26/27. ožujak 1992. godine . . . 353

157. 1992., ožujak 28., [Gospić] – Izvješće Komande 10. korpusa Komandi 2. VO JNA o izvršenim pripremama za smještaj mirovnih snaga UN-a, uspostavi civilnih organa vlasti, ustroju policije i teritorijalne obrane na okupiranom teritoriju Hrvatske, te planovima za preustroj i razmještaj postrojbi JNA iz Hrvatske . . . 354

158. 1992., ožujak 29., Gračac – Obavijest Skupštine općine Gračac Štabu TO RSK o odluci Skupštine, da se zbog zasluga u borbi protiv hrvatskih tijela vlasti, traži postavljanje Đure Dragičevića, kapetana JNA, na dužnost zapovjednika Štaba TO općine Gračac, jer se istakao u obrani vojnog skladišta u Sv. Roku . . . 357

159. 1992., ožujak 30., [Sarajevo] – Zapovijed Komanda 2. Vojne oblasti Komandi 9. korpusa da dijelovi 11. motorizirane brigade krenu prema Kupresu te da nakon dolaska uspostave kontakt sa “predstavnicima ugroženog srpskog naroda” i jedinicama TO . . . 359

160. 1992., ožujak 30., Knin – Zapovijed Komande 9. korpusa JNA iz Knina Komandi 11. motorizirane brigade za borbeno nastupanje prema području Kupreške visoravni u Bosni i Hercegovini . . . 359

161. [1992., travanj, početak], Kupres – Izvješće načelnika štaba Komande 1. mtbr Komandi 9. korpusa JNA o stanju u jedinicama korpusa i srpskim jedinicama TO na području Kupresa 362

162. 1992., travanj 2. – Zahtjev zamjenika načelnika Kopnene vojske – Uprava pešadije GŠ OS SFRJ Komandi 9. korpusa za povrat ambalaže za neka oružja koja su se proizvodila u osamostaljenim republikama bivše Jugoslavije . . . 363

163. 1992., travanj 2., [Knin] – Obavijest Ministarstva odbrane RSK Ministarstvu odbrane Republike Srbije o dinamici financiranja cjelokupne strukture Teritorijalne obrane RSK . . . 364

164. 1992., travanj 2., [Sarajevo] – Suglasnost Komande 2. VO JNA Glavnom štabu TO RSK da vojni objekt “Čerkezovac” koristi za potrebe POB 3. operativne zone te predlaže da se svi vojni objekti, strelišta, vježbališta i kompleksi vojnog zemljišta predaju RSK za potrebe štabova i jedinica TO i MUP-a . . . 365

165. 1992., travanj 3., [Banja Luka] – Pismo Komande 5. korpusa pripadnicima Banjalučkog korpusa o političko-sigurnosnoj situaciji u BiH, te o njihovim zaslugama u “oslobođenju” srpskog teritorija u zapadnoj Slavoniji . . . 366

166. 1992., travanj 3., [Knin] – Komanda 9. korpusa JNA dostavlja Komandi 2. VO plan upotrebe 9. korpusa prema varijanti “Kopaonik”, u koji treba ugraditi snage TO BiH koje surađuju s JNA . . . 368

167. 1992., travanj 3., [Knin] – Zahtjev Komande 9. korpusa JNA Komandi 2. VO da se izvrši mobilizacija postrojbi TO Bosansko Grahovo i Bosanski Petrovac 370

168. 1992., travanj 4., [Knin] – Izvješće Komande 9. korpusa JNA Komandi 2. vojne oblasti o pregovorima u selu Žitnić s predstavnicima RH o razmjeni zarobljenika i povlačenju HV-a iz Nos Kalika 370

169. 1992., travanj 4. – Zapovijed Komande Zonskog štaba TO za Slavoniju, Baranju i Srijem za mobilizaciju radi očekivanog napada HV-a na istočnu Slavoniju 372

170. 1992., travanj 6., [Knin] – Zapovijed Komande 9. korpusa JNA podređenim postrojbama o formiranju Taktičke grupe 1 za borbe na području Kupresa 376

171. 1992., travanj 7., Orolik – Informacija 1. mabr iz Kragujevca Komandi Štaba TO Orolik o granatiranju naseljenih mjesta istočne Slavonije, Baranje i Slavonskog Broda od strane JNA 377

172. 1992., travanj 8., [Sarajevo] – Zapovijed Komande 2. vojne oblasti 9. korpusu JNA za upućivanje postrojbi JNA iz Hrvatske na Kuprešku visoravan 379

173. 1992., travanj 9., [Knin] – Zapovjednik 9. korpusa Ratko Mladić pohvaljuje Taktičku grupu 1 za uspješno "oslobađanje" šireg područja Kupresa i protjerivanje "ustaških" snaga prema Livnu i Tomislavgradu 380

174. 1992., travanj 9., [Benkovac] – Dnevno izvješće Komande 180. mtbr Komandi 9. korpusa JNA o aktivnostima hrvatskih snaga, te o presretanju kolone JNA u Bihaću od strane muslimanskih postrojbi 381

175. 1992., travanj 9. – Izvješće Organa bezbjednosti Komande 7. operativne grupe JNA Organu bezbjednosti 10. korpusa o razmjeni topničke vatre s hrvatskim snagama južno od Siska, zločinima Steve Borojevića kod Kostajnice, te mobilizaciji jedinica TO, milicije i "zelenih beretki" u zapadnoj Bosni 382

176. 1992., travanj 10., [Sveti Rok] – Izvješće Komande 1. mtbr Komandi 9. korpusa JNA o odbijanju vojnika da idu na položaje Mali Alan i Divoselo te problemima u osnivanju policije jer stranački lideri zagovaraju osnivanje nove vojske 384

177. 1992., travanj 10., Principovac – Upozorenje Komande VP 9234 Izvršnom savjetu općine Vukovar o mjerama i postupcima zaštite građana pri obavljanju poljoprivrednih i drugih radova 385

178. 1992., travanj 11., [Knin] – Izvješće Komande 9. korpusa JNA Komandi 2. vojne oblasti o razgovorima u selu Žitnić s predstavnicima Promatračke misije EZ-a o razmjeni zarobljenika i povlačenju HV-a iz Nos Kalika 386

179. 1992., travanj 13., [Bihać] – Zahtjev Komande 10. korpusa JNA operativnim grupama i zonskim štabovima Banije, Korduna i Like da im dostave prijedloge potrebnog artiljerijskog oružja 387

180. 1992., travanj 13., [Knin] – Informacija Ministarstva odbrane RSK Odsjeku MO Slunj o radu na donošenju pravnih akata za legaliziranje organizacije Ministarstva, oružanih snaga RSK i civilne zaštite u sklopu obrambenih priprema RSK, uz pomoć profesionalaca iz MO Srbije 388

181. 1992., travanj 13., [Okučani] – Procjena, analiza i zaključci Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija o najznačajnijim utjecajima na mobilizaciju na tom području 390

182. 1992., travanj – Zapovijed Zonskog štaba TO Sjeverna Dalmacija za mobilizaciju podređenih komandi, štabova i jedinica 395

183. 1992., travanj 16., [Knin] – Komanda 9. korpusa JNA dostavlja Komandi 5. KO RV i PVO popis objekata koje treba napasti zrakoplovstvom na području Gruda, Tomislavgrada, Posušja i Imotskog . . . 403
184. 1992., travanj 17., [Okučani] – Zapovijed Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija o razmještaju štabova i komandi, te o uskladištenju materijalnih sredstava u cilju organiziranog i planskog razmještaja ljudstva . . . 404
185. 1992., travanj 19., [Knin] – Izvješće Komande 9. korpusa JNA Komandi 2. vojne oblasti o razgovorima u selu Žitnić između predstavnika općine Bosansko Grahovo i općina Livno, Tomislavgrad i Kupres o normalizaciji prilika na području tih općina . . . 406
186. 1992., travanj 19., [Knin] – Komanda 9. korpusa JNA dostavlja Komandi 5. KO RV i PVO popis objekata koje treba napasti zrakoplovstvom na području Gruda i sela Glavičići u blizini Šuice . . . 408
187. 1992., travanj 13., [Sarajevo] – Upozorenje Komande 2. VO komandama podčinjenih korpusa JNA o slabostima i velikim gubicima 17. korpusa tijekom izvođenja borbenih djelovanja oko Bosanskog Broda . . . 409
188. 1992., travanj 20., [Knin] – Zahtjev Komande 9. korpusa JNA Ministarstvu obrane i MUP-u RSK da što prije odredi snage za preuzimanje aerodroma Zemunik, te da se odmah započne s pripremom za primopredaju i preuzimanje dijelova fronta . . . 410
189. 1992., travanj 21., [Sarajevo] – Zapovijed Komande 2. VO o otpuštanju vojnika upućenih u JNA s teritorija Republike Hrvatske, te načinu popune upražnjenih mjesta . . . 411
190. 1992., travanj 22., [Beograd] – Zapovijed načelnika Personalne uprave SSNO-a o upućivanju komandnog kadra u Glavni štab TO RSK i zonske štabove RSK . . . 412
191. 1992., travanj 23., [Knin] – Informacija Komande 9. korpusa JNA o situaciji u BiH i oružanim sukobima u Sarajevu, Bosanskom Brodu, Bosanskoj Krupi i Derventi . . . 422
192. 1992., travanj 23., [Knin] – Zapovijed Komande 9. korpusa JNA o prekidu vatre i nastavku pregovora o ustrojstvu BiH, te zaposjedanju postignutih linija . . . 424
193. 1992., travanj 23., Beograd – Rješenje Intendantske uprave SSNO-a o obavezi djelatnih vojnih osoba na dužnosti u štabovima i jedinicama TO RSK da nose civilna odijela za vrijeme obavljanja dužnosti . . . 425
194. 1992., travanj 28., [Banja Luka] – Informacija Komande 5. korpusa Komandi Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija o proglašenju Ustava SRJ, te promjenama u JNA koje su nastupile prestankom postojanja SFRJ . . . 427
195. 1992., travanj 28., [Beograd] – Zapovijed Generalštaba OS SFRJ za organizacijsko-formacijske promjene u Teritorijalnoj obrani RSK . . . 430
196. 1992., travanj 29., [Bosanski Petrovac] – Zapovijed Komande 530. pozadinske baze Tehničkoj službi baze za premještanje materijalno-tehničkih sredstava i ljudstva 530. pozadinske baze iz Republike Hrvatske na područje Mrkonjić Grada i Bosanskog Petrovca . 433
197. 1992., travanj 30., [Beograd] – Zapovijed Komisije za razmjenu zarobljenika SSNO-a Komandi 9. korpusa JNA da provede i izvrši razmjenu zarobljenika . . . 435
198. 1992., travanj 30., Knin – Zapovijed Glavnog štaba TO RSK o postavljanju časnika u Glavni štab TO RSK i zonske štabove TO Sjeverne Dalmacije, Like, Korduna, Banije i Zapadne Slavonije . . . 437
199. [1992., travanj] – Izvješće o aktivnostima Štaba obrane Gorskog kotara od 25. srpnja 1991. do 26. travnja 1992. godine . . . 441

200. 1992., svibanj 1., [Knin] – Izvješće Komande 9. korpusa JNA Komandi 2. vojne oblasti o razgovorima između predstavnika općina Bosansko Grahovo, Glamoč, Kupres i predstavnika 9. korpusa s predstavnicima Hrvatske zajednice Herceg-Bosne u selu Žitnić kod Drniša 444

201. 1992., svibanj 1., [Knin] – Izvješće Komande 9. korpusa JNA komandama 2. i 13. korpusa o dostignutim linijama snaga korpusa na bojišnici 446

202. 1992., svibanj 2., [Okučani] – Izvješće Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija Glavnom štabu TO RSK o problemima prilikom izvlačenja naoružanja i opreme postrojbi 5. korpusa JNA s područja zapadne Slavonije 448

203. 1992., svibanj 3., Kraguj – Zamolba Odreda TO Podravska Slatina poduzeću "Naftagas-promet" iz Novog Sada za dostavu goriva za borbena i sanitetska vozila na području zapadne Slavonije 449

204. 1992., svibanj 5., Glina – Redovno operativno izvješće Zonskog štaba TO Banija Glavnom štabu TO RSK o situaciji na bojištu u zoni odgovornosti štaba 449

205. 1992., svibanj 5. – Zapovijed Komande 4. ličke brigade podređenim postrojbama o organizaciji obrane i daljnjim djelovanjima u području odgovornosti brigade 450

206. 1992., svibanj 6., [Topusko] – Zapovijed Komande Vojne pošte T-7921 Komandi 19. brigade TO o predaji sredstava ratne tehnike JNA jedinicama Teritorijalne obrane 453

207. 1992., svibanj 7., Knin – Zapovijed Ministarstva odbrane RSK zapovjedniku Republičkog štaba TO i zapovjednicima zonskih štabova TO za izvršenje opće mobilizacije na području RSK 454

208. 1992., svibanj 7., Glina – Redovno operativno izvješće Zonskog štaba TO Banija Glavnom štabu TO RSK o kršenju primirja te opremanju brigade milicije 455

209. 1992., svibanj 7., Knin – Zapovijed Glavnog štaba TO RSK Zonskom štabu TO Zapadna Slavonija i Zonskom štabu TO Istočna Slavonija o rasformiranju postojećih i formiranju novih štabova i postrojbi Teritorijalne obrane RSK, te o predaji zona odgovornosti snagama milicije RSK i snagama UNPROFOR-a 456

210. 1992., svibanj 7. – Informacija Komande 4. korpusa JNA podređenim postrojbama o događajima u Bosni i Hercegovini, te njihovu odrazu na stanje jedinica JNA 458

211. 1992., svibanj 7., Beograd – Odluka Vrhovnog vojnog suda u Beogradu da se uvaži žalba Nikole Gagića, osuđenog za ubojstvo dvoje staraca, Hrvata, u Pristegu kraj Benkovca, i vrati prvostupanjskom Vojnom sudu u Banja Luci na ponovno suđenje 464

212. 1992., svibanj 8., Knin – Dopis Ministarstva odbrane RSK zapovjedniku snaga UNPROFOR-a generalu Satishu Nambiaru o situaciji na teritoriju i navodnim planovima OS Republike Hrvatske za napad na RSK 468

213. 1992., svibanj 8., Okučani – Zapovijed Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija podređenim postrojbama o preuzimanju postrojbi Teritorijalne obrane i zona odgovornosti iz nadležnosti Komande 5. korpusa JNA 469

214. 1992., svibanj 9., Glina – Redovno operativno izvješće Zonskog štaba TO Banija Glavnom štabu TO RSK o stanju na bojištu u zoni odgovornosti štaba 470

215. 1992., svibanj 9., [Knin] – Dopis Ministarstva odbrane RSK Generalštabu JNA o problemima popune jedinica TO i milicije aktivnim časnicima JNA rođenima na tlu RSK . 471

216. 1992., svibanj 9., [Vojnić] – Izvješće Vojne pošte 7921 Glavnom štabu TO RSK o dnevnim događajima i stanju postrojbi TO na području Korduna 472

217. 1992., svibanj 10., [Knin] – Zamolba Komande 9. korpusa JNA Komandi 2. vojne oblasti da izda zapovijed za formiranje 2. krajiškog (drvarskog) korpusa kako bi se moglo započeti s njegovim ustrojavanjem 473

218. 1992., svibanj 10. – Zapovijed Komande 2. vojne oblasti o ustrojavanju 2. krajiškog (drvarskog) korpusa VRS 474

219. 1992., svibanj 10., Knin – Informacija Ministarstva odbrane RSK komandama zonskih štabova TO, vojnim okruzima, okružnim i općinskim sudovima i okružnim i općinskim tužilaštvima o nadležnosti sudova na tlu RSK 476

220. 1992., svibanj 10., Knin – Informacija Ministarstva odbrane RSK vojnim okruzima Knin, Vojnić i Glina o pravilu postupanja s vojnim obveznicima koji su izbjegli s područja RSK, odnosno koji se nisu odazvali pozivu Vlade RSK da se jave mjesnim sekretarijatima za narodnu odbranu 477

221. 1992., svibanj 10., Knin – Priopćenje Ministarstva odbrane RSK u kojem poziva sve aktivne časnike JNA, koji su rođeni u RSK, da se stave na raspolaganje njezinim oružanim snagama 477

222. 1992., svibanj 11., Beograd – Zapovijed Generalštaba OS SRJ za povlačenje pripadnika JNA, državljana SRJ, s područja Bosne i Hercegovine i Hrvatske 478

223. 1992., svibanj 11., Knin – Dopis Ministarstva odbrane RSK zapovjedniku snaga UNPROFOR-a generalu Satishu Nambiaru, u kojemu ga mole da se angažira kako bi se zaštitio teritorij RSK od upada OS Republike Hrvatske 480

224. 1992., svibanj 11., Knin – Prijedlog Ministarstva obrane RSK Generalštaba OS SRJ da se snage 9. i 10. korpusa JNA stave pod komandu Glavnog štaba TO RSK 481

225. 1992., svibanj 11., [Knin] – Informacija Uprave za moralno vaspitanje SSNO-a Komandi 9. korpusa, u kojoj se analizira situacija u Bosni i Hercegovini i njezin odraz na stanje borbene gotovosti JNA 481

226. 1992., svibanj 11., [Knin] – Informacija Uprave za moralno vaspitanje SSNO-a Komandi 9. korpusa o odluci Predsjedništva SRJ o ubrzanom povlačenju iz Bosne i Hercegovine svih građana SRJ koji se nalaze u službi u JNA u toj republici, kao i o reakcijama međunarodnih i lokalnih političkih čimbenika na tu odluku 483

227. 1992., svibanj 11., Glina – Redovno operativno izvješće Zonskog štaba TO Banija Glavnom štabu TO RSK o stanju na bojištu i situaciji u podređenim postrojbama u zoni odgovornosti štaba 484

228. 1992., svibanj 16., [Vojnić] – Izvanredno borbeno izvješće Vojne pošte 7921 Glavnom štabu TO RSK o stanju na bojištu i situaciji u podređenim postrojbama na području Korduna 485

229. 1992., svibanj 16. – Izvješće o rušenju Zračne luke Željava u Bihaću 487

230. 1992., svibanj 17., [Benkovac] – Informacija Komande 180. mtbr Komandi 4. mtb o izlaganju potpukovnika Momčila Bogunovića, predstavnika Komande garnizona Benkovac, na zajedničkoj sjednici svih vijeća SO Benkovac 487

231. 1992., svibanj 19., [Knin] – Informacija Glavnog štaba TO RSK Vladi RSK o političko-sigurnosnoj situaciji na području Vrhovina i njezinu utjecaju na borbeni moral tamošnjeg odreda TO 491

232. 1992., svibanj 19., Knin – Zamolba Glavnog štaba TO RSK načelniku III. uprave Generalštaba OS SRJ u kojoj se traži provođenje dogradnje mobilizacijskog razvoja i organizacijsko-formacijske strukture postrojbi i štabova TO 492

233. 1992., svibanj 19., Glina – Dopis Komande 1. brigade TO Glina Komandi Zonskog štaba TO Banija u kojemu se ističe potreba naoružavanja 24. brigade TO oružjem koje je preuzeto nakon povlačenja 592. mtbr s područja Banovine 494

234. 1992., svibanj 20., [Petrinja] – Dopis Komande 31. brigade TO Petrinja Personalnoj upravi SSNO-a u Beogradu, u kojemu se traži informacija o pitanju rješavanja statusa obitelji poginulih i ranjenih boraca s područja nadležnosti brigade 495

235. 1992., svibanj 20., [Knin] – Zapovijed Komande 9. korpusa Komandi 9. map-a i Komandi 2. brigade TO da spomenute postrojbe izuzmu iz svog sastava dio naoružanja radi pružanja artiljerijske potpore snagama 180. mtbr u pokušaju deblokade vojarne na brdu Križ kod Zadra 496

236. 1992., svibanj 20., [Beograd] – Rješenje Personalne uprave SSNO-a o iznosu dnevne naknade pripadnika JNA za vrijeme izvršavanja borbenih djelovanja 497

237. 1992., svibanj 20., Glina – Dnevno operativno izvješće Zonskog štaba TO Banija Glavnom štabu TO RSK o stanju na bojištu i situaciji u podređenim postrojbama 498

238. 1992., svibanj 21., [Korenica] – Redovno borbeno izvješće Komande Zonskog štaba TO Lika Glavnom štabu TO RSK o stanju na bojištu, te o situaciji u podređenim postrojbama . 499

239. 1992., svibanj 22., [Korenica] – Dnevno izvješće Komande Zonskog štaba TO Lika Glavnom štabu TO RSK o stanju na bojištu, te o situaciji u podređenim postrojbama 501

240. 1992., svibanj 22., Glina – Redovno operativno izvješće Zonskog štaba TO Banija Glavnom štabu TO RSK o stanju na bojištu i situaciji u podređenim postrojbama 503

241. 1992., svibanj 24., [Korenica] – Redovno borbeno izvješće Komande Zonskog štaba TO Lika Glavnom štabu TO RSK o stanju na bojištu, te o situaciji u podređenim postrojbama . 504

242. 1992., svibanj 24., [Okučani] – Izvješće Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija Glavnom štabu TO RSK o problematici vezanoj uz popunjavanje postrojbi Teritorijalne obrane na području zapadne Slavonije materijalno-tehničkim sredstvima 5. korpusa JNA 506

243. 1992., svibanj 24., Benkovac – Redovno izvješće Štaba TO Benkovac Zonskom štabu TO Sjeverna Dalmacija o stanju na bojištu i o situaciji u podređenim postrojbama 507

244. [1992., svibanj 24.] – Prijedlog Zonskog štaba TO Lika za odlikovanje medaljom za hrabrost vojnika Željka Trbojevića 508

245. 1992., svibanj 25., [Benkovac] – Informacija 180. mtbr Komandi 4. mtb iste brigade o napadu hrvatskih postrojbi na vojarnu na brdu Križ kod Zadra i stanju u postrojbama u zoni odgovornosti 180. mtbr 509

246. 1992., svibanj 26., [Banja Luka] – Informacija Komande 1. krajiškog korpusa Komandi Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija o političko-sigurnosnoj situaciji u Bosanskoj Krajini . 511

247. 1992., svibanj 26., [Knin] – Zapovijed Komande 9. korpusa Komandi 569. dopunskog bataljona o izdvajanju sredstava borbene tehnike i opreme te predaji iste GŠ vojske i MUP-u RSK 513

248. 1992., svibanj 27., [Knin] – Zapovijed 9. korpusa OS SRJ o predaji vojne imovine 9. korpusa i 405. pozadinske baze Vladi RSK 514

249. 1992., svibanj 27., [Banja Luka] – Zapovijed Komande 1. krajiškog korpusa Komandi Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija da sve vojne obveznike s područja zapadne Slavonije koji se nalaze u Bosni i Hercegovini upute u Slavoniju 516

250. 1992., svibanj 28., Beograd – Izvješće Vojne pošte 1122-12 Beograd Glavnom štabu TO RSK o problemima u izradi dokumenata mobilizacijskog razvoja, knjiga formacija i izmjena formacija postrojbi TO RSK 517

251. 1992., svibanj 27., Glina – Zahtjev Zonskog štaba TO Banija Glavnom štabu TO RSK u kojemu se traži da se omogući isporuka određene količine naoružanja i opreme s područja Banovine Zonskom štabu TO Zapadna Slavonija 518

252. 1992., svibanj 30., [Knin] – Zapovijed o premještanju građanskih lica na službi iz 9. korpusa JNA na službu u postrojbe TO RSK 519

253. 1992., svibanj 30., [Knin] – Zapovijed o premještanju građanskih lica na službi u 9. korpusu JNA na službu u MUP RSK 521

254. 1992., svibanj 31., [Benkovac] – Dnevno operativno izvješće Komande 180. mtbr Komandi 9. korpusa JNA o stanju na bojištu u zaleđu Zadra i situaciji u podređenim postrojbama 523

255. 1992., svibanj 31., Pakrac – Informacija Općinskog štaba TO Pakrac Zonskom štabu TO Zapadna Slavonija o kršenju primirja i napadima na snage UN-a na području zapadne Slavonije 524

256. 1992., lipanj 1., [Okučani] – Redovno operativno izvješće Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija Glavnom štabu TO RSK 524

257. 1992., lipanj 1., Glina – Redovno operativno izvješće Zonskog štaba TO Banija Glavnom štabu TO RSK 526

258. 1992., lipanj 2., Knin – Zapovijed Glavnog štaba TO RSK da do povlačenja 180. mtbr s ratišta rukovođenje i zapovijedanje preuzima zapovjednik brigade milicije Momčilo Bogunović 527

259. 1992., lipanj 3., [Benkovac] – Upozorenje Komande Benkovačke brigade Komandi 4. mtb na poduzimanje oštrih mjera za sprječavanje krađe goriva 527

260. 1992., lipanj 3., [Benkovac] – Informacija Komande Benkovačke brigade o angažiranju snaga UNPROFOR-a na najosjetljivijim točkama linije bojišta, te o formiranju Srpske vojske RSK 528

261. 1992., lipanj 7., [Benkovac] – Dopuna dnevnog izvješća Komande Benkovačke brigade Zonskom štabu TO za sjevernu Dalmaciju 530

262. 1992., lipanj 10., [Okučani] – Dopuna zapovijedi Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija o demobilizaciji štabova i jedinica TO zbog pomicanja rokova u preuzimanju zone odgovornosti od snaga UNPROFOR-a 531

263. 1992., lipanj 10., Knin – Redovno borbeno izvješće Glavnom štabu TO RSK o neprijateljskim snagama, suradnji sa snagama UNPROFOR-a, te o izvanrednim događajima 532

264. 1992., lipanj 12., [Benkovac] – Dnevno operativno izvješće Komande brigade milicije MUP-a Benkovac Zonskom štabu TO za sjevernu Dalmaciju 533

265. 1992., lipanj 12., Knin – Zapovijed Glavnog štaba TO RSK zonskim štabovima Knin, Korenica, Vojnić, Glina, Okučani, Vukovar o zabrani odnošenja dokumenata i sredstava s teritorija SRJ 534

266. 1992., lipanj 12., Vojnić – Zapovijed Vojne pošte 7921 svim jedinicama Zonskog štaba TO Kordun o nastavku materijalno-financijskog poslovanja po dotadašnjoj organizaciji i propisima koji su se primjenjivali za JNA 535

267. 1992., lipanj 13., [Okučani] – Izvješće Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija Glavnom štabu TO RSK da veze sa snagama UNPROFOR-a održava 1. krajiški korpus VRS jer je zapadna Slavonija u njegovoj zoni odgovornosti 538

268. 1992., lipanj 13., [Knin] – Redovno dnevno izvješće dežurnog operativnog Glavnom štabu TO RSK . . . 539

269. 1992., lipanj 14., Korenica – Redovno dnevno izvješće Komande Zonskog štaba Lika Glavnom štabu TO RSK o stanju na ratištu, izvješću predstavnika UN-a o progonu Hrvata iz Podlapače te o zbrinjavanju izbjeglica s područja Bosne i Hercegovine u općini Donji Lapac . . . 540

270. 1992., lipanj 14., [Korenica] – Izvješće Komande Zonskog štaba TO Lika Komandi Glavnog štaba TO RSK o ulasku srpskih ekstremista u selo Podlapaču, koji su prijeteći oružjem počeli iseljavati mještane hrvatske nacionalnosti . . . 541

271. 1992., lipanj 14., [Korenica] – Zapovijed Komande 8. brigade TO za pripremu jedinica i predaju zone odgovornosti snagama UN-a i jedinicama MUP-a RSK . . . 542

272. 1992., lipanj 16., Vojnić – Redovno dnevno izvješće VP 7921 Vojnić Glavnom štabu TO RSK o narušavanju primirja te gubicima pripadnika milicije na ratištu u Bosni i Hercegovini . . . 543

273. 1992., lipanj 17., [Banja Luka] – Zapovijed Komande 1. krajiškog korpusa Komandi Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija o povlačenju postrojbi 1. krajiškog korpusa iz zapadne Slavonije . . . 544

274. 1992., lipanj 17., Donji Lapac – Izvješće Općinskog štaba Donji Lapac Zonskom štabu TO Lika o borbama oko Bihaća, broju izbjeglica iz zapadne Bosne te razmjeni Muslimana za Srbe . . . 547

275. [1992., lipanj 17.] – Zapovijed Zonskog štaba TO Lika podređenim postrojbama da starješinama koji odlaze u SRJ dopuste odnošenje samo osobne imovine, a da ratne zastave, naoružanje i dokumentaciju oduzmu i predaju Zonskom štabu . . . 548

276. 1992., lipanj 17., Knin – Upozorenje Ministarstva obrane RSK svim vojnicima i starješinama da hrvatske i muslimanske snage diverzantsko-terorističkim akcijama nanose gubitke Srbima i tako nastoje isprovocirati odmazdu prema civilnom stanovništvu koje je ostalo živjeti u RSK, te da će "stravični zločini" prema civilnom stanovništvu biti kažnjeni . 549

277. 1992., lipanj 18., Knin – Zapovijed Glavnog štaba TO Knin o poduzimanju mjera za sprječavanje djelovanja raznih paravojnih grupa na teritoriju RSK te o njihovu razoružavanju i raspuštanju . . . 550

278. 1992., lipanj 18., Benkovac – Obavijest Komande brigade milicije Benkovac o organiziranju žetve od strane SO Benkovac, organiziranom otkupu viškova stočnih fondova, te o širenju dezinformacija o napadu na Benkovac i Zračnu luku Zemunik . . . 551

279. 1992., lipanj 18., [Okučani] – Izvješće Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija Glavnom štabu TO RSK o brojnom stanju jedinica i štabova TO, o količini i nabavi prehrambenih proizvoda, kruha i pitke vode za mještane i izbjeglice koji se nalaze na području zapadne Slavonije . . . 552

280. 1992., lipanj 18., [Knin] – Zapovijed Uprave posebnih jedinica milicije MUP-a RSK za premještanje specijalnih jedinica pravcem Knin – Bosanski Petrovac – Ključ – Čađevica – Manjača – Banja Luka – Doboj, zbog pojačavanja jedinica koje se bore u Bosni i Hercegovini . . . 554

281. 1992., lipanj 21., (Glina(– Izvješće Organa bezbednosti Komande 24. brTO Glina Komandi Zonskog štaba za Baniju o izvršenoj sigurnosnoj procjeni jedinica brigade . . . 555

282. 1992., lipanj 22., Okučani – Molba Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija Ministarstvu obrane RSK za dodjelu opreme i naoružanja . . . 556

283. 1992., lipanj 22., Mrzlo Polje – Izvješće Komande 13. brigade TO Komandi 3. OZ, te izvještaj o ubojstvu i maltretiranju civila hrvatske nacionalnosti u selu Popovac 557
284. 1992., lipanj 22., Glina – Izvješće Komande 21. brigade TO o upućivanju ljudstva i naoružanja 21. brigade TO kao podrške snagama milicije iz Gline za izvršavanje zadataka u Bosni i Hercegovini 558
285. 1992., lipanj 23., [Knin] – Pismo Glavnog štaba TO RSK UNPROFOR-u, zapovjedniku Sektora Jug, o napadu oružanih snaga Republike Hrvatske kod Miljevaca, te zahtjev da se Hrvatska vojska povuče na polazne položaje precizirane Sarajevskim sporazumom od 3. siječnja 1992. 559
286. 1992., lipanj 24., Knin – Dnevno izvješće Glavnom štabu TO RSK o sukobima na području Miljevaca, granatiranju Knina, djelomičnom uspjehu mobilizacije u Kninu te zabrinjavajućem stanju morala 560
287. 1992., lipanj 25., [Benkovac] – Zapovijed Komande Benkovačke brigade TO za formiranje brigade od dotadašnjih jedinica 180. mtbr i 3. brigade TO 562
288. 1992., lipanj 26., Glina – Dopis Zonskog štaba TO Banija Glavnom štabu TO RSK s prijedlogom o preustroju 11. i 17. brigade TO 563
289. 1992., lipanj 26., Glina – Izvješće Komande 24. brTO o oružanom napadu "Šiltove grupe" na Komandu brigade 564
290. 1992., lipanj 26., Knin – Redovno dnevno izvješće Glavnog štaba TO RSK ministru obrane RSK o grupi Hrvata koji su napuštajući Drniš naišli na minska polja, narušavanju primirja te suradnji sa snagama UN-a 565
291. [1992., lipanj 27.], Knin – Pismo zapovjednika Sektora Jug UN-a Glavnom štabu TO RSK u svezi preuzimanja poginulih pripadnika TO na području Miljevaca 567
292. 1992., lipanj 28., Okučani – Zapovijed Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija svim pripadnicima jedinica i štabova TO Zapadna Slavonija o nošenju civilne odjeće 568
293. 1992., lipanj 28., Glina – Informacija Zonskog štaba TO Banija Glavnom štabu TO RSK o sastanku Milana Babića, Siniše Martića – Šilta i Ćane Divjakinje u Glini nakon napada "Šiltove grupe" na Komandu 24. brigade TO 569
294. 1992., lipanj 29., [Knin] – Zahtjev Glavnog štaba TO RSK UNPROFOR-u da sastanku s UN-ovim predstavnikom generalom Morionom prisustvuje i predsjednik Vlade RSK Zdravko Zečević 570
295. 1992., lipanj 30., [Glina] – Dnevno operativno izvješće Zonskog štaba TO Banija Glavnom štabu TO RSK o razmjeni topničke vatre na području Sunje te pripremama za predaju zone odgovornosti snagama UN-a i posebnoj jedinici milicije 571
296. 1992., lipanj 30., Knin – Redovno dnevno izvješće Glavnog štaba TO RSK Ministarstvu obrane RSK o razmjeni vatre i kršenju primirja 572
297. 1992., lipanj 30., Glina – Potvrda Štaba TO Glina da je Karlo Valentić bio u sastavu specijalne jedinice tzv. Šiltove grupe koja je do povlačenja JNA, u ožujku 1992., bila pod komandom 1. operativne grupe JNA 573

Kazalo imena 575
Kazalo mjesta 585

PREDGOVOR

Knjiga *Oružana pobuna Srba u Hrvatskoj i agresija Oružanih snaga SFRJ i srpskih paravojnih postrojbi na Republiku Hrvatsku (siječanj-lipanj 1992.)* treća je knjiga u seriji koju je pod naslovom *Republika Hrvatska i Domovinski rat 1990.-1995. – Dokumenti*, od 2007. počeo objavljivati Hrvatski memorijalno-dokumentacijski centar Domovinskog rata (dalje Centar). U knjizi, čiji se naslov od naslova 1. knjige iz spomenute serije razlikuje samo po razdoblju koje obuhvaća, predstavljeni su dokumenti vojne provenijencije iz arhivskog gradiva "Republike Srpske Krajine" (RSK) koji se čuvaju u Centru i drugim arhivskim ustanovama u Republici Hrvatskoj, a odnose se na djelovanje Jugoslavenske narodne armije (JNA) i srpskih paravojnih postrojbi u Republici Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini. Dokumenti su objavljeni kronološkim slijedom s potrebnim znanstvenim aparatom, a obuhvaćaju razdoblje od 1. siječnja 1992. do 30. lipnja 1992. godine.

Knjiga 3. započinje Izvješćem Komande 180. mtbr Komandi 9. korpusa JNA o realizaciji plana "Udar" i čišćenju terena na širem području sela Pridraga, Paljuv, Starigrad i Podgradina, te o situaciji u Novigradu nakon što su ga zauzele jedinice JNA, a završava Potvrdom Štaba TO Glina, da je specijalna jedinica tzv. "Šiltova grupa", koja je počinila brojne zločine 1991. i 1992., do povlačenja jedinica JNA (15. 03. 1992.) bila pod komandom 1. OG JNA i prema potrebi izvršavala zadatke za jedinice iz sastava 1. OG. Svi navedeni dokumenti prepisani su, a njihovi originali ili preslike originala u posjedu su Centra. Prilikom prijepisa dokumenata izvršene su nužne transkripcije radi njihove bolje čitljivosti. Veći zahvati u tekstu naznačeni su stavljanjem teksta u uglatu zagradu, a u bilješkama je upozoreno ako je neki dio dokumenta izostavljen ili je izvornik oštećen. Jednako tako, radi boljeg razumijevanja, u bilješkama su navedena imena ili prezimena sudionika koja se ne spominju u dokumentu ili podaci o drugim dokumentima i literaturi u kojima se spominje isti događaj. Dakako, dokumenti pokazuju stajališta njihovih stvaratelja, odnosno autora, i zahtijevaju posebnu kritičku raščlambu koja bi ukazala na neobjektivno i netočno navedene podatke u njima.

Do kraja 1991. rat u Hrvatskoj izazvao je veliku pozornost međunarodne javnosti. Europska zajednica i Ujedinjeni narodi nastojali su postići političko rješenje sukoba i spriječiti širenje rata na ostala područja bivše Jugoslavije. Posebni izaslanik generalnog tajnika UN-a Cyrus Vance krajem 1991. predstavio je plan za pacifikaciju Hrvatske i demilitarizaciju područja pod nadzorom pobunjenih Srba, koji je predvidio dolazak mirovnih snaga UN-a u Hrvatsku. Pitanje o prihvaćanju ili neprihvaćanju toga plana izazvalo je žestoke sukobe unutar vodstva pobunjenih Srba u Hrvatskoj, ali i sukobe između stvarnih vođa oružane pobune Srba u Hrvatskoj i agresije na Hrvatsku iz Jugoslavije i Srbije (vojni vrh JNA i Milošević) i političkog vodstva pobunjenih Srba u Hrvatskoj (Milan Babić i njegove pristaše). Plan je predviđao povlačenje JNA iz Hrvatske, što je izazvalo konsternaciju kod pobunjenih Srba u Hrvatskoj, koji su zaprijetili da će se u slučaju povlačenja JNA iz Hrvatske evakuirati zajedno s njom. Vodstvo RSK naklonjeno Miloševiću pristalo je na Vanceov plan, pa je Vijeće sigurnosti 24. veljače 1992. donijelo Rezoluciju 743 o pokretanju mirovne operacije i slanju

zaštitnih snaga (UNPROFOR) u Hrvatsku. UNPROFOR je trebao preuzeti zaštitu stanovništva u četiri zaštićene zone (UNPA), koje su obuhvaćale područje 18 općina "u kojima Srbi čine većinu ili pak značajnu manjinu stanovništva i gdje su međusobne napetosti dovele do oružanih sukoba". Istodobno s pristizanjem snaga UNPROFOR-a, u proljeće 1992. JNA je počela napuštati Hrvatsku, a teško oružje pobunjenih Srba preuzeto je u skladišta pod zajedničkim nadzorom UNPROFOR-a i vlasti tzv. RSK. Osim demilitarizacije područja, snage UN-a trebale su omogućiti: povratak prognanika, zaštitu preostalih Hrvata u UNPA zonama, otvaranje komunikacija i povratak tzv. "ružičastih zona" (područja koja je JNA osvojila, a u kojima Srbi nisu živjeli u znatnijem broju) pod hrvatsku vlast.

Početkom 1992. JNA i pobunjeni Srbi u Hrvatskoj nastavili su napadnu operaciju "Udar", s ciljem zauzimanja strateških položaja u zaleđu Zadra radi omogućavanja prodora prema moru i presijecanja Hrvatske na dva dijela. No, nakon potpisivanja primirja između JNA i Hrvatske u Sarajevu 2. siječnja 1992., te nakon što su 15. siječnja 1992. članice Europske zajednice priznale neovisnost i suverenost Republike Hrvatske u "avnojevskim granicama", u Hrvatskoj je nastala pozicija "ni rata ni mira", odnosno sukoba niskog intenziteta. Sarajevsko primirje došlo je u trenutku kada je značajno oslabila inicijativa srpskih snaga, a Hrvatska vojska (HV) ojačala brojčano i organizacijski, te u naoružanju i opremi. Sukladno Vanceovom planu, snage JNA izvučene su u Bosnu i Hercegovinu s kompletnim naoružanjem i zalihama, a primirje u Hrvatskoj omogućilo je srpskim snagama pregrupiranje i sljedeću etapu rata u Bosni i Hercegovini, koja je započela početkom travnja 1992., s dalekosežnim posljedicama i za Republiku Hrvatsku. Početkom travnja 1992. započeli su sukobi na Kupresu, a južno krilo snaga JNA (od svibnja Vojska Jugoslavije) prodiralo je iz istočne Hercegovine prema dolini Neretve, između Mostara i jadranske obale, ugrožavajući jug Hrvatske. Hrvatske snage izdržale su napad, a u svibnju je Hrvatska vojska poduzela operacije za deblokadu Dubrovnika i oslobađanje teritorija na jugu države, koje su, zbog prijetnje jugovojske i srpskih snaga, obuhvatile i područje Bosne i Hercegovine uz granicu s Republikom Hrvatskom.

S dolaskom snaga UN-a u Hrvatsku, vodstvo "RSK", pod zapovjedništvom Generalštaba JNA (VJ) iz Beograda, počelo je reorganizirati snage teritorijalne obrane koje su do tada bile pod "komandama" JNA. Krajem veljače 1992. Štab TO SAO Krajine u Kninu preimenovan je u Glavni štab Teritorijalne obrane RSK. Njemu je podređeno šest zonskih štabova Teritorijalne obrane (ZnŠTO). Kako bi izbjegli odredbu Vanceova plana o demilitarizaciji zaštićenih područja i uvijek imali na raspolaganju snage spremne za borbeno djelovanje, početkom 1992. počelo je osnivanje brigada Posebnih jedinica milicije (PJM). U sklopu MUP-a RSK osnovana je Uprava posebnih jedinica milicije, kojoj je bilo podređeno osam brigada PJM. U sastavu brigade PJM nalazili su se granični bataljoni, "bataljoni za obezbeđenje" i druge jedinice.

U vrijeme raspoređivanja snaga UNPROFOR-a, HV je početkom travnja 1992. pretrpio značajne gubitke u ljudstvu i tehnici u pokušaju oslobađanja Baranje. Nasuprot tome, uspješne su bile manje oslobodilačke akcije HV-a na području Nos Kalika početkom ožujka i brda Križ kod Zadra u svibnju 1992., te nešto veća akcija 21. lipnja 1992. na području Miljevačke visoravni, u zaleđu Šibenika. Miljevačka visoravan nalazila se u tzv. "ružičastoj zoni" iz koje su Srbi, prema prihvaćenom Vanceovom planu, trebali povući vojne snage i vratiti to područje u ustavnopravni poredak RH. Oslobođeno je nekoliko sela, a Vijeće sigurnosti UN-a Rezolucijom 762 osudilo je akciju i zatražilo povlačenje hrvatskih snaga na početne položaje, što je Hrvatska odbila.

Urednik knjige:
Mate Rupić

KRATICE

a/p – avio poletanja
A/S – aktivni starješina
ABHO – atomsko biološko kemijska obrana
abvbr – artiljerijska baterija višecjevnih bacača raketa
ACG – automobilska cisterna za gorivo
ACV – automobilska cisterna za vodu
AF – armijski fond
AFM RF – aktivno formacijsko mjesto – ratna formacija
AG – artiljerijska grupa
AK – armijski korpus
ANC – automobilski nastavni centar
AP – Autonomne pokrajine
ap (AP) – automatska puška
AR – Autonomne republike
ARJ – artiljerijsko raketne jedinice
art. – artiljerijska
AŠC – artiljerijski školski centar
atb – automobilski bataljun
AVL – aktivna vojna lica
AVS – aktivna vojna služba
B – bacač
b – bataljun
b/d – bojno djelovanje
b/e (b/eš)- borbeni ešalon
b/g – borbena gotovost
b/k. – borbeni komplet
bat. – bataljun
BHO – biološko hemijska obrana
BiH – Bosna i Hercegovina
BiSZ – borbena i sigurnosna zaštita
BO – borbena obuka
BOiV – borbena obuka i vaspitanje
boj. – bojnog
borb. – borbeno
BOV – borbeno oklopno vozilo
br – brigada
br. – broj
BrAG – brigadna artiljerijska grupa
brig. – brigadni
brTO – brigada teritorijalne obrane
BsT – bestrzajni top
bTO – bataljun teritorijalne obrane
bVBR (bvbr) – baterija višecjevnih bacača raketa
BVG – bataljunska vatrena grupa
bVP – bataljun vojne policije
CSDB – Centar Službe državne bezbjednosti
CV – centar veze
CVOJ – Centar vođenja, osmatranja i javljanja
CVŠ – centar vojnih škola
CVTŠ – centar visoke tehničke škole
CVVŠ – centar visokih vojnih škola
CZ – civilna zaštita
CZU -civilna zdravstvena ustanova
č – časova
ČS – četni starešina
čTO – četa teritorijalne obrane
čVP – četa vojne policije
db – dopunski bataljun
dež. – dežurni
DP – drvno poduzeće
DPO – društveno-politički organi
DPZ – društveno politička zajednica
DT – državna tajna
DTG – diverzantsko – teroristička grupa
DV – diverzantski vod
dvbr (dVBR)- divizion višecjevnih bacača raketa
EEZ – Europska ekonomska zajednica
EI – elektronsko izviđanje
EiV – elektronika i veze
EO – elektronsko obavještavanje
EZ – Europska zajednica
FČ – formacijski čin
FM – formacijsko mjesto
G/S – glavne snage
gen. – general
GL – građanska lica
god.- godina
GONG – grupa oruđa za neposredno gađanje
GOP – grupa za održavanje puteva
GRP – grupa za rasčišćavanje
GS (GEŠ) – generalštab

GŠ – Glavni štab
GŠ OS – Generalštab Oružanih snaga
GŠ TO – Glavni štab teritorijalne obrane
h – sati
H b/s – hemijska borbena sredstva
h/p – helikopterska poletanja
hab – haubica
HD – hrvatskog djelovanja
HDZ – Hrvatska demokratska zajednica
HE – helikoptersko
HE – hidroelektrana
HOS – Hrvatske oružane snage
HR-HMDCDR – Hrvatska – Hrvatski memorijalno-dokumentacijski centar Domovinskog rata
HTZ – hemijsko-tehnička zaštita
HV – Hrvatska vojska
IA – izvidnička avijacija
ič – izviđačka četa
IDG – izviđačko diverzantskih grupa
IG – izviđačkih grupe
Ikl – kapetan prve klase
IKM – izmješteno komandno mjesto
InMS – intendantska materijalna sredstva
InSl – Intendantska služba
Int. (int.) – interno
inžb – inženjerijska brigada
inžp – inžinjerijski puk
IP – izviđačko posmatranje
ITG – izviđačko terorističkih grupa
IV – izvršno vijeće
j/i – jugoistočno
JNA – Jugoslavenska narodna armija
JTO – jedinica teritorijalne obrane
k (K) – korpus
KAG – korpusna artiljerijska grupa
kap – kapetan
KČ – komnade četa
K-da – komanda
K-dant – komandant
K-de – komande
K-di -komandi
KK – Krajiški korpus
km – kilometar
KM – komandno mjesto
KO – korpus
KO RV PVO – Korpus Ratnog vazduhoplovstva i protivvazdušne odbrane
KOG – kontraobavještajna grupa
KOGB – kontraobavještajna grupa brigade
kom. – komada
KoV – kopnena vojska
KPD – kazneno popravni dom
KŠ – komanda štaba
KŠŠ – komandna štabna škola
KTP – kasarnski tehnički pregled
kut. – kutija
KV – komanda veze
KZ – kazneni zakon
KZ – kriptozaštita
KZJ kazneni zakon Jugoslavije
l/n – lično naoružanje
lab – laki artiljerijski bataljun
lad PVO – laki artiljerijski divizion protivvazdušne obrane
larp – laki artiljerijski raketni puk
lb. – lički bataljun
LBA – lovačko bombarderska avijacija
lpa – laka protuavionska artiljerija
lpbr – laka pješadijska brigada
lpbr (LPPBR, LPPBr.) – laka pješačka brigada
lsrb – laki samohodni raketni bataljun
M – mitraljez
M.P. – mjesto pečata
m/o – mlađa oficira
m/v – motorno vozilo
mabr – mješovita artiljerijska brigada
mad – mješoviti artiljerijski divizion
MAP (map) – mješoviti artiljerijski puk
Mb (MB) – minobacač
MC – medicinski centar
mč – mehanizirana četa
MEP – minsko eksplozivne prepreke
MES – minsko eksplozivna sredstva
MF -mjesto formacije
MFP – materijalno-financijsko poslovanje
mm – milimetar
mMBč – minobacačka četa

MNO – Ministarstvo narodne obrane
MO – ministarstvo obrane
MOB – mobilizacijski
mof. – mlađi oficir
MORH – Ministarstvo obrane Republike Hrvatske
mpoabr – mješovita protuoklopna artiljerijska brigada
mpoad – mješoviti protuoklopni artiljerijski divizijun
mpoap – mješoviti protuoklopni artiljerijski puk
Mr. – magistar
MS – materijalna sredstva
Mtb – motorizirani bataljun
Mtbr (mtbr.) – motorizirana brigada
MTS – materijalno – tehnička sredstva
mun. – municija
MUP – Ministarstvo unutarnjih poslova
MV – moralno vaspitanje
MV i PP – moralno vaspitanje i pravne poslove
MZ – mjesna zajednica
N. – načelnik
NA – načelnik artiljerije
NATO – Organizacija Sjeverno-atlantskog saveza
NDH – Nezavisna Država Hrvatska
neborb. – neborbeno
NGŠ – načelnik generalštaba
NH/o – nuklearno – hemijskog oružja
NHB – nuklearno – hemijska borba
NHB – nuklearno-hemijsko-biološki
NNO – načelnik nastavnog odjeljenja
NO – narodna obrana
NOB – narodnooslobodilačka borba
NOONP – načelnik odjeljenja za operativno-nastavne poslove
NOR – narodnooslobodilački rat
NŠ – načelnik štaba
NTSl – načelnik tehničke službe
NVO – naoružanje i vojna oprema
OB – organ bezbednosti
Oc (OC) – operativni centar
ODTO – odred teritorijalne obrane
OE – operativna evidencija
of. – oficir
ofRč – oficir računač
OG – operativna grupa
okb – oklopni bataljun
okbr – oklopna brigada
OMJ – oklopno mehanizirana jedinica
OMPP – organizacijsko mobilizacijski i personalni poslovi
ONO i DSZ – općenarodna obrana i društvena samozaštita
ONP – operativno nastavni poslovi
OpŠTO – općinski štab teritorijalne obrane
OS – oružane snage
OSL – ovlašteno službeno lice
OT – oklopni transporter
OUN – Organizacija ujedinjenih naroda
OZ – operativna zona
p.puk. – potpukovnik
p.pukovnik – potpukovnik
p/o – povrijeđene osobe
p/r – puni rezervoar
p/u – protuudar
PA – protuavionski
padč – padobranska pješadijska četa
PAM – protivavionski mitraljez
pap – papovka
partd – partizanska divizija
Pat (PAT) – protuavionski top
PB – pozadinska baza
pb (PB) – pješačka brigada
pč – pomoćna četa
PDB – protivdiverzantvska borba
PDV – protudiverzantski vod
PEB – protivelektronska borba
PED – protuelektronsko djelovanje
PF – policijski fond
PG – prislušna grupa
PG – platna grupa
pionč – pionirska četa
PJ-a. – pješadija
pješ. – pješadijski
PJM – posebne jedinice milicije
PKM – pomoćno komandno mjesto
PkMV – pomoćnik komandanta za moralno vaspitanje

PkPo – pomoćnik komandanta za pozadinu
PkPOb – pomoćnik komandanta za pozadinsko obezbeđenje
Pm (PM) – puškomitraljez
PMEZ – Promatračka misija Europske zajednice
PNHBO (PNHBOb) – protivnuklearno-hemijsko-biološko obezbjedjenje
PNŠ – pomoćnik načelnika štaba
PNŠONP – pomoćnik načelnika štaba za operativno-nastavne poslove
PO – protuoklopni
PoB – pozadinska baza
POB – protuoklopna borba
POd – pozadinako odjeljenje
PoHe – po helikopteru
pontb – pontonirski bataljun
PoOb – pozadinsko obezbjeđenje
POOd – protuoklopni odred
POR – protuoklopni rajon
Por. (poruć.) – poručnik
potpuk. – potpukovnik
pov. (Pov) – Povjerljivo
povr. – povrijeđeni
pozb – pozadinski bataljun
PP – protivpožarna
PP – protupješačka
PPA – privremene prihvatne ambulante
PPU – potpukovnik
PPZ – protivpožarna zaštita
PRAMOS – pravilo mobilizacije oružanih snaga
PSFRJ – Predsjedništvo SFRJ
PSkM – područno skladište materijala
PSS – poletno sletna staza
pt – protutenkovska
PT – protutenkovski
PTM – protutenkovska mina
PU – personalna uprava
PU – plan uporabe
PU – policijska uprava
puk. – pukovnik
PVB – protuvazdušna borba
PVO – protivvazdušna odbrana
PVZ – protuvazdušna zaštita
r. – rođen
R. – republika
r. – rjeka
r/d – rezervni djelovi
rabr – raketna brigada
rak. – raketa
RaŠTO – rajonskog štaba TO
rat.pl. – ratni plijen
RB – ručni bacač
RB – ratne bolnica
RBIH – Republika Bosna i Hercegovina
red. br. – redni broj
rez. – rezervni
RF – ratna formacija
RH – Republika Hrvatska
RiK – rukovođenje i komandovanje
RIV – radio izviđački vod
RJ – ratne jedinice
RKSb – ratno kretanje saobraćaja
RM (RMR) – ratna mornarica
RMR – ratne materijalne rezerve
RO – radna organizacija
ROSt – radarska osmatračka stanica
rp – raketni puk
RR – ratna rezerva
RR – ratni raspored
RS – Republika Srpska
RSK – Republika Srpska Krajina
RT – radio televizija
RV – radio veze
RV – ratno vazduhoplovstvo
RV I PVO – Ratno vazduhoplovstvo i protivvazdušna obrana
RVS – rezervne vojne starješine
s. – selo
S.D. – sjeverna Dalmacija
s.r. – svojeručno
SAD – Sjedinjene Američke Države
SAO – Srpska autonomna oblast
SbOb – saobraćajno obezbjeđenje
SbU – saobraćajna uprava
SC OMJ – središnji centar oklopno-mehaniziranih jedinica
SCV – stacionarni centar veze
Sd/o (s d/o) – sljedovanje obroka

SDA – Stranka demokratske akcije
SDS – Srpska demokratska stranka
SDVP – služba dežustva vojne policije
SFRJ – Socijalistička Federativna Republika Jugoslavija
SIV – Savezno izvršno vijeće
SJB – stanica javne bezbjednosti
SJS – stanica javne sigurnosti
SKJ – Savez komunista Jugoslavije
sl. – slično
sn mat – sanitetski materijal
snajp. – snajper
SnMS – sanitetska materijalna sredstva
SnOb – sanitetsko obezbeđenje
SnSl – sanitetsko skladište
SO – skupština općine
spoab – samohodna protuoklopna artiljerijska baterija
SR – Srpska republika
SRJ – Savezna Republika Jugoslavija
SRK – Srpska Republika Krajina
ŠRO – škola rezervnih oficira
SRT – sredstva ratne tehnike
SSNO – Savezni sekretarijat za narodnu obranu
ssrp – srednji samohodni raketni puk
St. Pov. – strogo povjerljivo
St.- stariji
str. – strogo
SUP – sekretarijat za unutarnje poslove
SVL – službeni vojni list
SVŠ – središnje vojne škole
SZV – sjeverno-zapadno vojište
ŠC – školski centar
ŠTO – štab teritorijalne obrane
ŠVK – štab vrhovne komande
t – tona
tab – topovska artiljerijska baterija
tč – teritorijalna četa
TG – taktična grupa
TMS – tehničko materijalna sredstva
TO – teritorijalna obrana
TO KOGB – teritorijalna obrana Komande obrane grada Beograda
tob – tehničko obezbeđenje
TOO – teritorijalna obrana općine
tpoad – topovski protuoklopni artiljerijski divizijun
TsB – tehničko snabdevačka baza
TSkM – tehničko skladište municije
TSL – tehnička služba
tt – trigonometrijska točka
UbS – ubojita borbena sredstva
UN – Ujedinjeni narodi
UNPROFOR – United Nations Protection Forces (Zaštitne snage Ujedinjenih naroda)
v.p. – vojne policije
v.r. – vlastoručno
v/o – vojna osoba
v/o – vojni obveznik
VA – vojna akademija
VAG – vojišno artiljerijska grupa
VaP – vazdušni prostor
VB (vb) – vazduhoplovna baza
VBR – višecijevni bacač raketa
VD – vanredni događaji
VES – vojno evidencijska specijalnost
VKC – vojno knjigovodstveni centar
VMA – Vojno medicinska akademija
VO – vojna oblast
vod. – vodnik
VOJ – vođenje, osmatranje i javljanje
VOSt – vizuelna osmatračka stanica
VP – vojna policija
VP/V.P. – vojna pošta
VPn – naredni vatreni položaj
VPo – osnovni vatreni položaj
VPO – vojno pomorska oblast
VPS – vojno pomorski sektor
VP – vojna pošta
VRG – vojišno raketna grupa
VRS – Vojska Republike Srpske
VSF – vojnoj specifikaciji
vTO – vod teritorijalne obrane
VtSl – Veterinarska služba
ZNG – Zbor narodne garde
ZNGŠ – zamjenik načelnika generalštaba
ZnŠTO/ZŠ TO – zonski štab teritorijalne obrane

ZOUN – zaštićena oblast Ujedinjenih naroda
ZS UN – Zaštitne snage UN
ZSOUN – zaštitne snage Organzacije ujedinjenih naroda
ZV – zapadno vojište
ž/s – živa sila
ŽFT – žrtve fašističkog terora

1

1992., siječanj 1.
Gornje Biljane

Izvješće Komande 180. mtbr Komandi 9. korpusa JNA o realizaciji plana "Udar" i čišćenju terena na širem području sela Pridraga, Paljuv, Starigrad i Podgradina te o situaciji u Novigradu nakon što su ga zauzele jedinice JNA

Komanda 180. mtbr
IKM s. Gornji Biljani
Str. pov. br. 3-638
01. 01. 1992. godine 21,00

Vanredni borbeni izveštaj
dostavlja.-

Komandi 9. korpusa

Na osnovu usmenog odobrenja K-de 9. K 180. mtbr je 31. 12. otpočela sa realizacijom plana "Udar".[1] U toku 31. 12. i 01. 01. izvršen je pretres i čišćenje terena u širem reonu s. Pridraga, s. Paljuv, Starigrad i Podgradina.
U realizaciji odluke učestvovale su sledeće jedinice:
– 1. okb (-2. tč)
– 180. ič
– 180 čVP
– jedan pionirski vod
– artiljerija za podršku
– 2. mtb
– deo 3. br. TO
Pretres i čišćenje terena realizovano je angažovanjem g/s[2] na pravcu Smilčić-s. Paljuv-s. Novigrad, a p/s[3] na pravcu s. Karin-Zubčići-Viduke-Narandžići-Novigrad, uz istovremeno presecanje komunikacije Novigrad-Posedarje u visini Sv. Duh.
Zamisao je uspešno realizovana. Pri realizaciji odluke neprijatelj je pružao žestok otpor uz istovremena artiljerijska dejstva i napad pešadijom iz više pravaca i to:
Sikovo-Tinj-Lišane Tinjske, Zadar-Crno, Bokanjac-Musapstan, Briševo-Murvica, Poličnik-Suhovare-Biljane Donje i Posedarje-Zeleni Hrast. Svi napadi su odbijeni.
U izvršavanju zadataka posebno se istakla čVP i 1.okb. Ponašanje i držanje dela 2. mtb u borbi nije bilo na visini. Iskazan je kukavičluk i nespremnost da se bori i po cenu žrtava. Posebno negativno ponašanje je bilo od strane dela 3. br. TO koji su po upadu u manju zasedu neorganizovano se razbežali, bez otvaranja vatre, a na licu mesta ostavili ranjene drugove.

---

[1] "Udar-91" bio je plan napadne operacije 9. korpusa JNA s ciljem zauzimanja povoljnog operativnog položaja na frontu u zaleđu Zadra za dugotrajnu obranu okupiranog područja ili za nastavak napadnih operacija iz 1991., izbijanje na obalu i presijecanje teritorija Hrvatske na dva djela. Vidi: *Republika Hrvatska i Domovinski rat 1990.-1995.* – Dokumenti, knj. 1., dok. br. 312.

[2] Glavnih snaga.

[3] Pomoćnih snaga.

Ukupni gubitci jedinica u dvodnevnim borbama su bili:
– 3 poginula
– 2 m/v uništena
– 1 so 76mm uništeno
– 1 tenk oštećen
Od ratnog plena zarobljeno je:
– mb-82mm – 9 komada
– RB M-57 – 8 komada
– TAM 110 t 7 – 1 komada
– ZIS 76mm – 1 komad
– zolja – 12 komada
– osa – 6 komada
– mina za MB 120mm – 62 komada
– mina za BsT – 15 komada
– metak 12,7mm – 1000 komada
– bomba ruč. – 20 komada
– mina kumulativna za RB – 32 komada
– pribor za jelo – 20 komada
– sn mat. komplet – 3
– eksploziv – 20 komada
– metak 20/3mm – 2000 komada
– metak 7,62mm – 2250 komada
– freza gondoli – 1
– plug – 1
– crevo za vodu – komplet
– trožilni kabel – komplet.

Kod neprijatelja je bilo 11 mrtvih. Civilno stanovništvo smo propustili da se izvlači ka Posedarju, a manji broj žena i starijih osoba je ostao u s. Pridraga.
Po završenom čišćenju teritorije moral jedinica je znatno poboljšan. Čišćenje teritorije je izvršeno korektno, bez nepotrebnih žrtava i razaranja. Samo mesto Novigrad je očišćeno i u potpunosti sačuvano. Odmah po završenom čišćenju bilo je pokušaja pojedinca i grupa da se ubace radi pljačke i paljenja. To je sprečeno.
Dana 02. 01. u 8,00 časova očišćeni teren ćemo predati štabu TO i SJS Benkovac. Zauzeti prostor nije uništen i zapaljen – dosta je očuvan, posebno ostao je očuvan Novigrad gde su ostale sačuvane sve kuće, i dosta čamaca, manjih brodova i jedan trajekt.

Komandant
pukovnik
Tripko Čečović s.r.

M.P.[4]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6036.

[4] Prijemni pečat: 1. odeljak SCV 332. puka veze, brzojav broj 1504, 02. 01. 1992.

2

1992., siječanj 1.
[Vrbovine]

Izvješće Komande 2. ličke brigade o sukobima na području Like i planovima za daljnje napredovanje

---

KOMANDA
2. LIČKE BRIGADE
St. pov. br. 10-124
01. 01. 1992.

VOJNA TAJNA
STROGO POVJERLJIVO

Vanredni borbeni izveštaj
varia 1:50.000 sekcija 1, 2, 3, 4

1. U toku dana neprijatelj je razbijen na pravcu Radaštak-Glavace i u rejonu s. Naprte. Ukupni gubici su mu 14 mrtvih i uništeno 1 BVP-M 80.

Trenutno nije u dodiru sa našim snagama nego se izvukao.

2. Jedinice brigade su izbile na liniju: Budinka (raskr. puteva) – Sv. Petka – tt 460 (JI; 500 m), a sa ojačanim tv[5] do zadnjih kuća u zaseoku Naprte. Na pravcu Pražinovac-Kangrge jedinice brigade su napustile položaj "po naređenju" kap. Labudovića.[6]

Jedinica iz s. Dobani i s. B.[7] Potok nije htela da ide na zadatak i pored više intervencija.

Gubici brigade su 2 poginula i 9 ranjenih (4 teže i 5 lakše).

3. Preduzete mere
– izvršiti popunu jedinica brigade sa municijom
– pokušati sa jedinicom B. Potok da se u toku 02.01. uvede u borbu
– patrolom VP i SUP-a sve borbeno sposobne privesti u jedinice
– opravka i osposobljavanje 2 tenka u Zalužnici.

4. Način dejstva za 02. 01.
Sa 2 tenka ojačana pešadijom dejstvovati na pravcu: Uzelci-Kangrge-Marjani.
Sa ojačanim tv dejstvovati na pravcu Naprte-Marjani.
Sa glavnim snagama produžiti dejstvo na pravcu Glavace-Lončari.

Problemi:
– angažovanje i spremnost ljudstva za borbu, posebno iz sela za koja se vodi borba
– proturanje glasina i reakcija kap. Labudovića kada je naredio povlačenje
– održavanje veze sa jedinicama

Zahtjevi
– da se uputi 1 starešina iz K-de divizije (po mogućnosti NA[8]) da primi dva vozila za vezu sa kojima bi se održavala veza Os-VP, a da na mesto korišćenja uređaji stignu pre svitanja.

---

[5] Tenkovskim vodom.

[6] Marko.

[7] Babin.

[8] Načelnik artiljerije.

– dejstvo avijacije po rejonu Krasovčevo Selo (Pešunova glavica); s. Kavarići,[9] Kosmačevo jezero (kamenolom); Fortica (Otočac).

Komandant
Potpukovnik
Božo Hinić, [v.r.]

Izvornik, rukopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6046.

3

1992. siječanj 2. – travanj 7.
Knin
Iz dnevnika događanja Odjeljenja bezbjednosti 9. (kninskog) korpusa JNA

[...]02. 01. 1992. godine

+Tokić u 17, 00
U 14,45 iz rejona južno od Gabelinog briga otvorena MB vatra po rejonu Donji Baljci. 7 mina ispaljeno, nema povrijeđenih ni ranjenih. Odgovoreno vatrom iz MB 120 mm.
U 16,30 MB vatra po rejonu Donji Baljci iz istog rejona Gabelinog briga, ispaljeno 10-tak mina i još traje napad. Jednovremeno otvorena streljačka vatra iz rejona s. Košutići po rejonu Donji Baljci. Odgovoreno minobacačima 120 mm. [...]

+ Lazović, st. vod. u 18, 20
ZNG nastavlja dejstvo po Baljcima i Sinjalu (položajima 1/2. mtb) streljačkim naoružanjem. Takodje gađaju Mirlović Polje i od kako su počeli nisu prestajali.
Naši gađaju s. Crivac i zaseoke oko njega.
Planina Svilaja gori, oni su je zapalili, vjerovatno radi orjentisanja vatre. Slično je bilo na Promini (vatra) kad su gađali Biočić.

+ Lazović, st. vod. u 18, 45
U Borac i Čavoglave pristižu po 3-4 auta, naši su do sada tukli Borac pa je smanjeno pristizanje tih auta. Sada će da tuku Bali* Bani. [...]

+ Lazović u 20, 45
U toku prošle noći uočeno je koncentrisanje snaga ZNG u rejonu Borac, Buzovi i Drvenjak. Sad smo otvorili vatru iz MB 120 mm po tim rejonima.
Mi smo gađali Mirlović Zagoru i zaseok Rakiće u Pakovom Selu.

+ Tokić u 21,40
Otvorena je jaka minobacačka vatra po Baljcima, Sinjalu i Mirlović Polju iz rejona Velikog vrha na Svilaji.

---

[9] Vjerojatno se radi o selu Kavurići.

03. 01. 1992. g.

+Tokić u 16,14
Po rejonu Žitnića trpi se jaka tenkovska vatra, zbog magle ne mogu odrediti odakle ih tuku.
[...]
10. okb i dalje vodi žestoku borbu u reonu Kurbašuša. Još nema veze sa njima.

Centar SDB RSK
Slavko Grizelj iz Knina prijavio SUP-u Knin da je dobio anonimnu pretnju da se dana 03. 01. 1991.[10] iseli iz Knina do 24,00. Zaprečeno mu je da će biti masakriran ako se ne iseli. C SDB i SJB poduzeli mjere za zaštitu. Telefon Grizelja 603/64.

+Tokić u 20,20
U 18,00 na objektu Kurbašuša izbio je 10 okb. Pri tom su lakše ranjena 2 v/o (Stojaković Nedjeljko i Dronjak Nedjeljko). Stojaković je ranjen u predjelu lijeve plećke a Dronjak u nadlakticu lijeve ruke. Oni izjavljuju da su ranjeni od dejstva naše avijacije.
Pri napadu na Kurbašušu oštećen je jedan tenk u hodnom dijelu. Tenk je izvučen u pozadinu.
[...]

07. 01. 1992. g.

[...]+ Aleksić 17,15
Po Bukovici, u pojedinim selima održani su tajni sastanci na kojima je pripreman plan kako da se, u slučaju dolaska plavih šljemova, oduzme oružje od JNA i preuzme komanda (Kistanje, Djevrske, Dobropoljci, Radučić).
Raspravljano je o starešinama JNA i njihovoj podobnosti za srpsku vojsku, tako da su potpukovnika Grubića,[11] potpukovnika Milenkovića[12] i rukovodioce iz Kistanja (Rajko i Mile Bjelanović) proglasili nepodobnim jer su "komunjare" (Grubić je pao pod utjecaj M. Bjelanovića i R. Bjelanovića).
Na tim sastancima (sastanke organizirali aktivisti SDSJ[13]) je dogovaran i obračun sa "komunjarama".
U s. Djevrske većina seljana osuđuje JNA za stanje u zemlji, oficirski kadar i politiku koju vodi JNA, otvoreno se konfrontiraju sa starešinama iznoseći "argumente" da ih je JNA izdala, da komanda kninskog korpusa nije srpska već još uvek ima Hrvata, da ih je general Mladić[14] obmanjivao sa idejom o borbi, te da će JNA pobeći kad dođu plavi šljemovi, pojedinci otvoreno zagovaraju obračun sa AVL[15] preteći da će "gore proći nego u Splitu, Zadru i Šibeniku".
U Kistanjama je pre dva dana održan sastanak "komunista" koji se spremaju za borbu protiv "četnika", podatak nije proveren.
Prema podacima, SDS[16] računa na "svoj starešinski kadar iz sastava JNA" (starešine sa područja SAOK[17]).

[10] Greška, trebalo bi pisati 1992.
[11] Jovan.
[12] Vladimir.
[13] Jugoslavenska samostalna demokratska stranka.
[14] Ratko, zapovjednik 9. korpusa JNA.
[15] Aktivna vojna lica.
[16] Srpska demokratska stranka.
[17] Srpska autonomna oblast Krajina.

08. 01. 1992. g.

07,30 puk. Španović
Noćas je došlo u 1. brTO do razračunavanja između pripadnika Srpske garde. U sukobu je ubijen Jovanović Slobodan i Radosavljević Rade, pucao je Subić Bogdan koji je isto ranjen. Svi ranjeni i poginuli su smešteni u MC[18] Knin.

"KRKA"
Od strane pripadnika SUP-a vrše se stalne provokacije mještana s. Potkonje. U toku večeri 07/08. 01. 1992. u više navrata je otvarana streljačka vatra prema selu, a opljačkano je i više kuća, a u toku dana 08. 01. ukradeno nekoliko automobila. Pri pretresu koji je izvršen prije nekoliko dana uhapšeno je više lica, fizički maltretirano, a posebno Tomislav Gambiroža kojem su polomljena i rebra, ima više posjekotina i slično, a nakon "utvrđivanja identiteta" pušten je iz zgrade SUP-a. [...]

+ "Strelac"
U odredu TO Kosovo od oko 600 ljudi ostalo samo oko 150 jer masovno bježe zbog četništva i pljački, posebno od strane Slavka Ožegovića k-ta[19] ŠTO Knin.
Utvrditi ko ih je naoružavao i oduzeti oružje.[...]

12. 01. 1992. godine (nedjelja)

st. Vod. Lazović u 21,00
Danas je pripadnik MUP-a iz Mirlović Polja S. B. ušao u selo i u nepoznatom pravcu odveo Č. N., starog oko 60. god. Na to je reagovalo TO Mirlović Polje i uhvatila Buzov Luku i Ivana isto starije ljude i sad ih drži u zarobljeništvu.
U gornjem dijelu Mirlović Polja žive Hrvati, a u donjem Srbi. Stanje u selu je napeto.

13. 01. 1992. g.

12,00 Aleksić
Grupa vojnika 1/2. brTO naišla je na PP minu pri čemu je ranjeno 7 v/o i to: Dragović Stana bolničarka, Tomašević Mile, Skočić Nikola, Dragović Mirko, Skočić Neven. Ne zna se da li su uleteli na naše minsko polje ili neprijateljsko.

13,00 Lisica pukovnik
Pripadnik Srpske garde Arsić Slobodan dana 12. 01. oko 16,00 ubio je Bačić Matu pok. Stjepana rodj. 01. 11. 1921. g. u s. Drinovci, SO Drniš, Bačić Mariju od oca Nikole, rodjenu Bačić rodj. 1923. godine, suprugu Matinu.[20]
Po izjavi Arsića ubistvo je izvršeno u samoodbrani, međutim nakon uviđaja ne bi se moglo konstatovati da je u pitanju ubistvo. Kuća u kojoj je izvršeno ubistvo je isprevrtana, a u nju je bačena i bomba. [...]
– v/o 1/1. mtbr Kovačević Stevan zapalio je crkvu u s. Maljkovo.

15. 01. 1992. g.

[18] Medicinski centar.

[19] Komandanta.

[20] Vidi: Dok. br. 33.

kap Ikl. Aleksić u 19,10
u s. Sonković ubijeni – Martić Grgo i njegova žena Mara te žena mu od pokojnog brata Ana. Marko i Mara su ubijeni iz vatrenog oružja a Ana je preklana.

por. Surla u 18,30
Danas oko 08,00 u s. Potravlje grupa v/o je upala u neprijateljsku zasedu. Poginuli su pripadnik Srpske garde Svetolik Bralović zvani "Ravnogorac" i verovatno milicioner RSK po prezimenu Mitrović.[21] Prebačeni su u MC Knin. [...]

17. 01. 1992. g. (petak)

13,30 Tokić
Noćas su u selu Kadina Glavica ubijeni Grčić[22] Ivan i Kata stari oko 60 godina. Ivan leži na krevetu izboden nožem, a žena leži iza vrata verovatno pogođena iz vatrenog oružja.

17,00 Tokić
Stigao je istražni sudija i otišao na mesto uviđaja sa inspektorima i tehničarima.

17,30 Aleksić
Aleksić se vratio na mesto zločina gde je utvrdio činjenice za vojnika za koga se tvrdi da je ili učesnik zločina ili zna sve o tome. Šalje depešu i moli da se pošalje policija. Po njega, ako ga pronađe jer je ovaj predao pušku i napustio jedinicu. [...]

18. 01. 1992.
(subota)

[...] major Ristić u 17,30
Sa područja benkovačke općine iselilo se danas dve grupe lica hrvatske nacionalnosti, ukupno 51+63=104.

19. 01. 1992. g
(nedjelja)

[...] + poručnik boj. broda Zelembaba
U Erveniku je ubijeno noćas 7 Hrvata među kojima 2 djece.[23] Navodno traje borba između Hrvata i Srba. [...]

+Nenadić 18,15 h
U Knin sa Srpskom gardom došao Filipović Damir, koji poseduje hrvatski pasoš (ovaj novi), njegov otac Hrvat (ustaša) rodom iz sela Štikovo (treba proveriti zbog čega je došao, jer sigurno nije došao iz patriotskih razloga) [...]

---

[21] Renato.

[22] Ispravno treba Grcić.

[23] U zaselku Šašićima kod Ervenika, pripadnici tzv. "krajinske milicije" Slobodan Kovačević, Željko Travica, Veljko Travica, Nebojša Travica, Vujo Šašić, Vojislav Romić i Boško Kovačević zvjerski su 18. siječnja 1992. pobili četveročlanu obitelj Čengić: 39-godišnjeg oca Dragu, 31-godišnju majku Nevenku i njihovo dvoje malodobne djece: 11-godišnjeg Slobodana i 4-godišnjeg Gorana. Damir Travica i Slobodan Kovačević pucali su u njih iz strojnica, zapalili ih u njihovoj obiteljskoj kući, a ranjenu majku, koja je pokušala pobjeći iz plamena noseći u naručju mrtvoga mlađeg sina, Kovačević je zaklao u dvorištu. Pred istražnim sucem tzv. Republike Srpske Krajine, Travica i Kovačević priznali su i u detalje opisali zločin.Ubojice su se nakon nekoliko mjeseci našli na slobodi. U Engleskoj je 2002. uhićen Damir Travica, u odsutnosti osuđen na 15 godina zatvora, no engleske ga vlasti odbijaju izručiti. Kovačević je, prema nekim obavijestima, u Beogradu. Te su večeri zločinci zapalili sve preostale hrvatske kuće u selu. Vidi: *"Krajinski zapisnik"*, Slobodna Dalmacija, 10. travnja 2007.

21. 01. 1992. g.

+ U 19, 30 "PALANKA"
Prošle godine u 9. mjesecu kad sam bio u Krupi i Golubiću obrovačkom čuo sam priču da su neka lica iz tih mjesta pretila licima hrvatske nacionalnosti iz Ervenika jer su neki od njih otišli u MUP. Ta se priča i sad ponavlja samo što se sad dodaje ime Sime Dubajića. Prošle godine kad su bile demonstracije ispred komande u Kninu prepoznao sam neka lica iz Krupe i Golubića. Tim krajem se prenosi i priča da starješine JNA treba likvidirati. Znam da je sa Čengićem bio povezan Marko Bronić bivši radnik "Elektrodistribucije" Knin. [...]

22. 01. 1992. godine

[...] U 15,10 major Ristić
Danas se sa teritorija benkovačke općine iselilo 49 lica. 48. iz s. Popovići i 1 iz Šopota. [...]

22. 01. 1992. g

17,30 Aleksić
Prema saznanjima dobijenim na teritoriji meštani zaseoka Macure (s. Kistanje) koji se nalaze u sastavu SUP-a Knin (rezervni i aktivni) spremaju akciju prema posmatračima UN. Otvoreno govore da će "mirovnjaci" ginuti kao "glineni golubovi". [...]

27. 01. 1992. g. (ponedjeljak)

+major Ristić u 10,00
Noćas oko 02,00 došlo je do miniranja verovatno 2 dalekovodna stupa od Obrovca prema Benkovcu, tako da Benkovac danas nema električnu energiju. Kasnijom proverom utvrđeno je da su minirana 2 stupa na ulazu u fabriku "Glinice u Obrovcu iz pravca s. Modrić. Pored stupova nađen satni mehanizam. Uviđaj vrše istražni organi SJB Obrovac. [...]

03. 02. 1992. g.

+ U 10,00 Pavković
U "TVIKU" se kuvaju gadne antiarmijske stvari vezane za ovaj najavljeni miting.

+ U vremenu od 13,00-13,45 časova ž/s[24] Knin
Održan je miting podrške Vladi i predsedniku RSK. Prisustvovalo 1500-2000 ljudi. Više govornika osudilo ponašanje P[25]SFRJ, Srbije i vodstva JNA zbog prihvatanja plana S. Vensa.[26] Drugih ekscesa nije bilo. [...]

+major Ristić u 13,50
Na Musapstanu kod Zadra izvršena predaja 49 lica hrvatske nacionalnosti, a preuzete žene Srpkinje iz Zadra. [...]

04. 02. 1992. g.

U 19,00 puk Anđelković VON
Na relaciji između Knina – B. Grahova – Drvara nestao je jedan MIG-21 oko 18,00. [...]

05. 02. 1992. g.

10,05 maj. Mitrović

[24] Željeznička stanica.

[25] Predsjedništva.

[26] Cyrus Vance.

U toku noći izvršena je diverzija na mostu kod B. Šamca. Most je oštećen i preko njega se ne odvija saobraćaj. [...]

17,00 Kosmaj
Mig 21 koji je juče preletio preko Velebita i nestao najverovatnije se nalazi u Divuljama. Pilot je bio Borović Danijel, Hrvat. Prethodno je iz Bihaća premestio porodicu. Do sada nije učestvovao u borbama. [...]

07. 02. 1992. g.

[...] p. puk. Grubić u 21,20
Izvesni Davidović Željko, radnik "Ponosa" u Erveniku javio je da je iz pravca Obrovca doletio helikopter i spustio se u zaseok Pajići (tu su poklani Hrvati). He[27] se zadržao kratko i nakon uzletanja u tom rejonu pojavila se vatra (požar). [...]

24. 02. 1992. g.

Rez[28] v/o Korolija Dragoljub iz 2. brTO prijavio je sledeće:
Da su v/o dobrovoljci: Mujagić Eferida Enver, rođen 28. 08. 1968. u Bjelaju, SO B. Petrovac, Kaurčić Pere Zoran, rođen 28. 07. 1957. g. u Futogu, Perčić Steve Nenad, rođen 24. 03. 1964. u Drvaru, Đorđević Radoša Vladan, rođen 22. 08. 1971. g. u Beogradu, SO Savski Venac, Ćirić Milana Svetozar, rođen 11. 08. 1951. godine u Virovitici i još neki sinoć 23. 02. 1992. godine oko 21,00 u selu Laškovici maltretirali oko 30 lica hrvatske nacionalnosti, neke vezali, tukli i oduzeli im novac i devize u vrednosti oko 2000 DM. Isti su ulazili u neke kuće i oduzimali raznu tehničku robu.
Od oštećenih lica se uzimaju izjave, a patrole VP su obavještene da iste uhapsi i privedu u službu VP radi obrade (četvorica privedena u VP).

+ major Rosić u 18,00
Na mitingu u Obrovcu bilo prisutno par stotina ljudi. Na mitingu je govorio Jovo Dopuđa i Sergej Veselinović, oba dala podršku Milanu Martiću. Miting je trajao oko 30 minuta. [...]

28. 02. 1992. g.

10,15 – p. puk Skenderija
Prije 10 min. Završen ustaški napad na Gradinu po položajima naše haub. baterije u rejonu Potravlja. Na vatru je uzvraćeno. U napadu je poginuo 1 i ranjeno je 2 vojnika (v/o). Poginuo je KRASIĆ Vase BRANKO, v/o iz 221. mtbr (haub. divizion), rođen u Varoš – Drniš, ranjeni su:
DRAGIČEVIĆ DUŠAN, iz Civljana, v/o u borb. Divizionu – slomljena noga
VIĆENTIJEVIĆ NENAD, ranjen u stomak (v/o u haub. divizionu).[...]

09, 00 – 16,00
Izvršena zamena ratnih zarobljenika u s. Žitnić. Predato 14 lica iz sastava 9. K i 15 iz MUP Krajine. Primljeno 18 lica. Posebno zapažanje: 2 sa spiska naših ljudi puštena su preko misije Crvenog krsta 26. 02. 1992. i dozvoljen im je izlaz iz Zadra.[...]

02. 03. 1992. g. (ponedjeljak)

+ Devrnja Gojko iz SUP-a u 12,00 h

[27] Helikopter.

[28] Rezervni.

U Kosorama (Vrlika) u četvrtak, petak i subotu upadala grupa od 7-8 ljudi u maskirnim uniformama sa čarapom na glavi vrše paljenje kuća i isteravaju stare ljude i žene (Sklepe Jure), izgone im stoku i ubijaju na licu mjesta. Građani mole da im se pomogne u njihovoj zaštiti. [...]

09. 03. 1992. g.

+kap. Petković u 09,15
Proteklih nekoliko dana iz 1. mtbr na odsustvo je otišlo 30-tak ljudi iz Srbije. Svi su detaljno pregledani i nisu odneli ništa od oružja i MES.

+ k. Ikl. Pećanac u 12,30
U gradu Kninu situacija je potpuno mirna. Nema nikakvih eventualnih provokacija prema JNA, niti okupljanja građana, povezano sa mitingom u Beogradu.
M.[29] Babić i R.[30] Matković su u Zgradi SO i imali su radni dogovor, sadržaj je nepoznat. [...]

+ puk. Mijatov u 16,55
puk. Lisica izvestio da iz Pakova Sela iz 4 topa gađaju Knin.

+ k. Ikl. Popović u 18,15
Od k-ta kursa Golubić sazna da M. Babić intenzivno naoružava svoje pristalice u cilju konačnog preuzimanja vlasti. [...]

10. 03. 1992. g.

[...]"BRKO" u 11, 25
U toku noći zaklani su u selu Piramatovci bračni par Ceranja Jere i Mara. Mesto obezbeđuje SUP RSK. [...]

12. 03. 1992. g.

+ Dež. SUP Knin
Imaju dojavu da je u Zemuniku Gornjem ubijeno 12 meštana (podatak se proverava).

+ major Ristić
Prema njegovom izvoru u G. Zemuniku ima 1 ranjen i 2 mrtva. Činjenice ukazuju da je to napravio MARIĆ STEVO, sin BOŽE, pripadnik TO Benkovac. [...]

+ p. puk. Butolen u 16,00
Načelnik SJB Benkovac kaže da je u Zemuniku Gornjem ubijeno 9 lica i da je pokolj izvršio pripadnik TO (Mi preuzimamo slučaj).

13. 03. 1992. g.

[...]13,57 – Ristić
Izvršen je uviđaj i utvrđeno sledeće:
4 mrtva u s. Škabrnje zaseok Brkići (Brkić Mijat-1918, Jozica i dve neidentifikovane žene).
2 mrtve osobe u s. Zemunik Gornji, zaseok Istok (Stura Božo, pokojnog Petra – star oko 55 godina, Stura Draginja – majka Božina)

[29] Milan, predsjednik Vlade RSK.

[30] Risto, prvi ministar u Vladi RSK.

3 mrtve osobe u s. Zemunik Gornji, zaseok Potiosa (Brkić Kata, žena Živka – stara oko 55 godina, Brkić Marija, udova Luke – stara oko 80-90 godina, Brkić Kata kći pok. Luke – gluhonema)
U Benkovcu su doputovali Goran Hadžić, predsednik RSK i Arkan,[31] otišli su da zajedno obiđu položaje. [...]

18,30 – major Ristić
U toku noći 12/13. 03. miniranjem je srušena katolička crkva Sv. Duha u s. Podgrađe, SO Benkovac. Rušenje su najverovatnije izvršili ekstremisti iz redova SDS. [...]

21. 03. 1992. g.

[...]+ vod. Todić
Na današnjoj skupštini učestvovalo je 194 poslanika od ukupno 268 poslanika sa ovih područja bivših SAO Krajine i druge dve autonomne oblasti, dakle sa celokupnog područja Srpske Krajine. Prije prelaska na dnevni red poslanicima se obratio princ Tomislav Karađorđević koji je apelovao na srpsko jedinstvo. Episkop dalmatinski gospodin Nikolaj čiji je gost princ Tomislav Karađorđević zatražio je od poslanika da se usvoji odluka o otkupu kuće u Strmici u kojoj je za vreme "Crnopotočke bune" živio kralj Petar I Karađorđević, a poslanici će doneti poseban zakon. Pred poslanicima se nalazi nacrt od blizu 50 pisanih zakona koji treba da se usvoje. Princ Tomislav Karađorđević je od sinoć gost manastira Krka i manastira Krupa i Vladike gospodina Nikolaja. [...]

03. 04. 1992. g.

+ major Mitrović u 13,00
Stevilović ga upoznao da je u toku artiljerijski i pešadijski napad na D.[32] Malovan. Kroz kontakte sa ljudima iz Kupresa ovaj podatak potvrđen uz konstataciju da HOS još nije zauzeo D. Malovan.[33]

+ major Ristić u 17,00
SDS Livna dao je ultimatum vlasti Livna da se danas do 16,00 časova omogući njihovo iseljavanje iz Livna, Gubera i Zastinja. Vlasti Livna to ne dozvoljavaju plašeći se da će posle toga JNA napasti Livno. Prema neproverenim informacijama svi Srbi sa područja SO Livno prešli su na desnu obalu rečice Bistrice.
U 13 časova u organizaciji MKCK[34] na Musapstanu izvršena razmena lica iz Benkovca i Zadra. U Zadar je otišlo 120 osoba hrvatske nacionalnosti, a iz Zadra došlo 11 lica srpske nacionalnosti.

+por. Đukić u 17,00
Izvor "Oklaj" izveštava da je u području Cazina izvršena potpuna mobilizacija TO. U prepodnevnim časovima u Cazin su došla 3 kamiona "Špedicija" Bugojno pod pratnjom MUP-a i otišla prema Plješivici. Verovatno se radi o transportu oružja.

[31] Željko Ražnjatović.

[32] Donji.

[33] O borbama za Kupres i D. Malovan vidi: Dok. br. 160, 161 i 169.

[34] Međunarodnog komiteta Crvenog križa.

+major Mitrović u 17,40
Prema poslednjim informacijama sa kojima raspolaže naše snage dejstvuju po Zloselu i snagama HOS-a u Kupresu.
Pripadnici SDS-a (TO) zauzeli su sve vitalne objekte u Kupresu (pošta, milicija itd.)
D. Malovan još nije zauzet, ali je probijena prva linija odbrane. Na našoj strani ima veliki broj ranjenih boraca. Dejstva iz pravca Šuice su još u toku. [...]

04. 04. 1992. g.

[...] Mitrović 13,25
Ostavljeno 6 BsT na položajima, položaji minirani.
Ljudstvo koje je ostavilo topove hoće da se vrati za Drvar, Mitrović naredio da ostanu u Glamoču i da budu spremni za ponovno angažovanje.
Prevoj Korićani drže snage TO Glamoča, tako da se može taj punkt pojačati.
Prema neproverenim informacijama u Kupresu se vode ulične borbe, a jedinice JNA spremne su za protivudar prema Malovanu. [...]

Mitrović, major 16,00
[...]Danas je uočena kolona ustaških vozila na relaciji Šuica-Malovan. Na kolonu je dejstvovala avijacija i prema saznanjima je uništila. [...]

Mitrović, major, 20,15
Svi Srbi u Livnu i dalje u s. Zastinje. Ustaše ne puštaju Srbe iz Livna i prekinuli su sporazum koji je danas postignut.
U Kupresu danas u 15,30 čula se pucnjava u gradu, ima puno snajperista. Grad drže Srbi. Naše snage su zauzele Rastićevo i idu prema Zloselu. Ustaše iz Zlosela traže pregovore. Kupreška vrata drže snage HOS-a. U D. Malovanu je HOS, a iz Šujice ide teška tehnika prema D. Malovanu. Izgubljena je veza sa "crvenim beretkama" sa objekta Čojuša.
U 20,00 u Kupresu je mirno, avijacija nije djelovala zbog oblačnosti. [...]

07. 04. 1992. g. (utorak)

[...] + kap. Šijanac u 21,20
Naše snage su ušle u Kupres. Trenutno imamo zarobljeno 24 lica, 11 u uniformama ZNG-a i 13 u civilnim odelima. U toku dana u Knin su poslana 3 pripadnika ZNG-a i 2 civilna lica. [...]

Izvornik, rukopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6009.

4

1992., siječanj 2.
[Benkovac]
Izvješće ŠTO Benkovac pobunjenih Srba o sukobima na području Islama Grčkog, Islama Latinskog, Zelenog Hrasta, Pridrage, Paljuva, Novigrada, Podgradine i Posedarja

---

ŠTO Benkovac
Br. 739
02. 01. 1992. god.

Štabu TO RS Krajina

Redovni borbeni izvještaj

Danas od 9 sati neprijatelj vrši dejstvo minobacačkom i pješadijskom vatrom na Islam Latinski i Zeleni Hrast iz pravca Suhovara.
U toku cijelog dana ustaše dejstvuju minobacačima i tenkovima iz pravca Poličnika na naše selo Islam Grčki i Islam Latinski. Danas su jedinice JNA i specijalni vod milicije i snage protivdiverzantskog voda vršile akciju čišćenja na području: Pridraga, Paljuv, Novigrad, Podgradina i Posedarje.
U današnjim akcijama nismo imali gubitaka u ljudstvu a ni u sredstvima.

Dežurni oficir

M.P.[35]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 4073.

5

1992., siječanj 2.
[Knin]

Iz godišnjeg plana rada Komande 9. korpusa JNA za 1992. godinu s naglaskom na izgradnju učinkovite obrane u zoni odgovornosti korpusa te zahtjevima koji proizlaze iz statusa očuvanja Jugoslavije

---

O D O B R A V A M:
KOMANDANT
general-major
Ratko Mladić, [v.r.]
M. P.[36]

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO

Primerak br. 1

M.P.[37]

GODIŠNJI PLAN RADA
KOMANDE 9. KORPUSA ZA 1992. GODINU

– 1992. godina –

[35] Prijemni pečat: Brzojav broj 739, 02. 01. 1992.

[36] Okrugli pečat: Komanda 9. korpusa.

[37] Prijemni pečat: Komanda 9. korpusa, str. pov. br. 52-1, 02. 01. 1992. god.

OSNOVE PLANA RADA KOMANDE 9. KORPUSA
ZA 1992. GODINU

Plan rada Komande 9. korpusa za 1992. godinu izradjen je na osnovu zadataka koje je postavila pretpostavljena komanda, Naredjenja i osnova za BOiV, analiza i zaključaka GPR komande i borbene gotovosti 9. K za 1991. godinu, posebnih mera stalne borbene gotovosti 9. K za 1991. godinu, dosadašnjih borbenih iskustava, planova “JEDINSTVO” i otklanjanje nedostataka, uočenih za vreme kontrole i ocenjivanja b/g i MFP, kao i stanja i potreba održavanja i daljeg jačanja borbene gotovosti.
U 1992. godini sa stanovišta dogradnje i rada Komande 9. korpusa i prvopotčinjenih komandi i jedinica, biti će izražene kroz aktivnosti:
– preduzimanje mera na održavanju i izvodjenju efikasne odbrane u zoni odgovornosti korpusa, stabilizovati odbranu na pogodnim položajima, a po potrebi preduzimati ofanzivna dejstva širih razmera.
– realizacija zadataka uskladjivanja organizacijsko-formacijske strukture korpusa i funkcionisanje sistema odbrane sa zahtevima koji proizlaze i koji će proizlaziti iz statusa očuvanja Jugoslavije.

TEŽIŠTE ANGAŽOVANJA KOMANDE 9. KORPUSA, POTČINJENIH KOMANDI
I JEDINICA U 1992. GODINI:

1.- U okviru organizacijsko-formacijske dogradnje korpusa i modernizacije komandi i jedinica maksimalnim angažovanjem svih subjekata obezbediti uspešnu upotrebu snaga u izvršavanju svih ratnih i mirnodopskih zadataka.
Stalnim angažovanjem svih subjekata, a posebno nosilaca rukovodjenja i komandovanja, unaprediti sistem RiK na taktičkom i operativnom nivou, za rukovodjenje i vodjenje borbenih dejstava u sadejstvu sa susedima, RV i PVO. Dograditi i unaprediti tekuće (dnevno) rukovodjenje i komandovanje na svim nivoima, kroz poznavanje stanja, izvodjenja b/d protiv neprijatelja, kvalitetnije provere za izvršenje zadataka, uspostavljanjem sistema kontrole za efikasno menjanje stanja.
Koordinacijom rada i saradnje unutar Komande i izmedju komandi, zaoštravanjem lične i kolektivne odgovornosti, doslednim i odgovornim radom i poštovanjem subordinacije unapredjivati metod i stil rada. Kroz kontrolu o stalnim merama b/g, Planom mera i aktivnosti na sprečavanju nastajanja vanrednih dogadjaja, Planom upotrebe snaga u vanrednim prilikama, a posebno snaga predvidjenih za obezbedjenje objekata i intervenciju ka istima i gotovih snaga za izvodjenje b/d obezbediti stalno narastanje borbene gotovosti, a kroz realizaciju planova i programa BOiV, reda i discipline, uticati i pratiti usavršavanje rukovodjenja i komandovanja i dalje zaoštravanje odgovornosti starešina i komandi na svim nivoima, a posebno komandira osnovnih jedinica, vodova i odeljenja za stanje u jedinicama.
Kroz osavremenjavanje RiK-a, dogradnjom infrastrukture i uvodjenjem planiranih tehničkih sredstava, izvršenjem dogradnje sistema veza i informatičke podrške stvoriti mogućnost donošenja kvalitetnijih odluka, brzi i celoviti uvid u stanje po elementima borbene gotovosti i osposobiti komandu korpusa i komande prvopotčinjenih jedinica za rad u uslovima stacioniranih i pokretnih komandnih mesta, obezbedjujući neprekidnosti komandovanja.
Planove uzbunjivanja i pripravnosti snaga 9. korpusa usuglasiti sa organizacijsko-formacijskim promenama komandi i jedinica. Planskim kontrolama pratiti stanje i aktivnosti na ažuriranju i poznavanju propisanih normativnih dokumenata i postupaka.

2.- Moralnim radom, pravovremenim informisanjem i drugim oblicima moralnog vaspitanja i delovanja obezbediti potpuno jedinstvo svih pripadnika 9. korpusa, razvijanjem svesti i uverenja o snazi oružanih snaga i uspešnosti izvodjenja b/d protiv neprijatelja.
3.- BOiV tretirati kao osnovni zadatak na svim nivoima RiK-a. Težište BOiV imati na doslednoj realizaciji Osnova za obuku starešina Komandi i štabova u 1992. godini GŠ OS str. pov. br. 1272-2 od 20. 12. 1991. godine uz postizanje što je moguće boljih rezultata u obučenosti voda, četa-baterija i bataljona-diviziona.
Težište u obuci starešina i komandi imati na osposobljavanju za vodjenje oružane borbe u svim i najsloženijim uslovima, na praktičnim oblicima vojnostručnog osposobljavanja starešina i komandi.
Vatrenoj obuci posvetiti posebnu pažnju.
Nastaviti sa usavršavanjem A/S BOiV u OS, inovirati i približiti jedinice za izvodjenje b/d.
Podići stepen iskorištenosti postojeće materijalne baze obuke.
4.- Stalno jačati i dogradjivati mobilizacijsku gotovost, a posebno rukovodjenje i komandovanje mobilizacijom ratnih jedinica. Planove mobilizacije razraditi dokumenta koja moraju biti usaglašena sa dinamikom realizacije organizacijsko-formacijske dogradnje u 1992. godini, tako da isti budu u funkciji narastanja borbene gotovosti.
Kadrovskom obezbedjenju snaga posvetiti neophodnu pažnju, naročito na planu što bržeg menjanja kvaliteta kadra u smislu smelosti i hrabrosti u RiK u izvodjenju b/d u borbi protiv neprijatelja.
5.- Pozadinsko obezbedjenje jedinica i ustanova 9. K učiniti operativnijim i sigurnijim u uslovima izvodjenja borbenih dejstava. Organizaciju svih održavanja podići na veći tehničko-tehnološki nivo. Preduzeti sve potrebne mere zanavljanja, opravke TMS za izvršenje borbenih zadataka. Radioničke kapacitete opremiti i osposobiti prvenstveno za održavanje borbene tehnike.
Intendantsko obezbedjenje razvijati i obezbedjivati podizanjem standarda ishrane, odjevanja, života i rad u borbenim uslovima. Kroz realizaciju preventivno zaštitnih mera sanitarno obezbedjenje činiti efikasnijim.
Planskim angažovanjem i usmeravanjem svih subjekata jedinica komandi 9. K, posebno vozača m/v, smanjiti broj saobraćajnih udesa. Dograditi sistem obuke i preobuke vozača, te dispečersku službu usmeriti na poboljšanje namenskih zadataka.
Protivpožarnu zaštitu usmeriti na poboljšanju organizacije i funkcionisanja preventivnih mera bezbednosti sprečavanja požara. Razvijati sistem rukovodjenja snagama za gašenje požara.
Planski organizovati i sprovoditi, u svim jedinicama i ustanovama 9. K, mere zaštite na radu i zaštitu životne sredine.
6.- Intenzivno osposobljavanje subjekata bezbednosti i samozaštite za rad u ratnim uslovima sa težištem na otkrivanju i presecanju svih negativnih pojava usmerenih prema komandama, jedinicama, vojnim objektima kao i pojavama unutar jedinica.
Subjekte bezbednosti i samozaštite osposobljavati kroz najpogodnije forme obučavanja prilagodjenim ratnim uslovima. Kroz obučavanje voditi računa da isto bude u funkciji preventivne zaštite uz neposrednu saradnju sa stručnim organima i službama.
7.- Ostale oblasti rada Komande realizovati kroz rad saveta, radnih tela i komisija, praćenje, ažuriranje i izradu evidencija i izveštaja i druge aktivnosti, koje su značajne za razvoj i borbenu izgradnju jedinica i komandi korpusa.

[...][38]
NAČELNIK ŠTABA
p u k o v n i k
mr. Savo Kovačević, [v.r.]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 7., kut. 8.

6

1992., siječanj 2.
Knin

Operativno izvješće Štaba Teritorijalne obrane SAO Krajine o sukobima na području Dalmatinske zagore, Like i Banovine

SRPSKA AUTONOMNA OBLAST VOJNA TAJNA
ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE POVERLJIVO
Br. 2/92
2. 1. 1992. god.
Knin

O P E R A T I V N I I Z V E Š T A J

1. NEPRIJATELJ

a) 1. operativna zona
OpŠTO Benkovac izveštava da su u toku noći delovi 112. br ZNG dejstvovali minobacačkom i strelj. vatrom iz pravca Poličnika na s. Smoković. Počev od 01,00 č dejstvovano je po aero bazi u Zemuniku. Vatra je otvarana i iz pravca Novigrada na sjeverne delove benkovačke opštine. U zoni odgovornosti OpŠTO Obrovac nepr. snage iz sastava Masleničkog bataljona otvarali su art. vatru na položaje obrovačkog odreda TO. Na Kninskom području neprijatelj je otvarao sporadičnu vatru na liniji fronta koju drži bukovačka brigada TO.

b) 2. operativna zona
U toku prvog dana 1992. godine na dijelu severo-zapad. ličkog fronta vođene su žestoke borbe između delova 119. br. ZNG i brigade TO “Vrhovine”. Borba je vođena u s. Lončari – s. Glavace – s. Marjani – s. Kangrge – s. Marjane i rejon Markovac.[39]

c) 3. OPERATIVNA ZONA
Iz štaba 3. OZ izveštavaju da je neprijatelj u toku dana otvarao art. vatru po rejonu Glinska Poljana.

[38] Izostavljen razrađeni plan po komandama i jedinicama 9. korpusa te vrijeme realizacije pojedinih zadataka.
[39] Vidi: Dok. br. 2.

2. NAŠE SNAGE

a) 1. operativna zona
Jedinice OpŠTO Benkovac i OpŠTO Obrovac nalaze se u punoj borbenoj gotovosti. Na pomenutu nepr. vatru ove jedinice žestoko su odgovorile. U zoni odgovornosti OpŠTO Knin naše jed. nisu imale borbenih aktivnosti.

b) 2. operativna zona
Prilikom žestokih borbi u rejonima s. Lončari – s. Lončari – Glavace – s. Marjani – s. Kangrge, naše jedinice iz sastava brigade TO "Vrhovine" potisle su neprijatelja prema Drenovom Klancu i delom prema Starom Selu i uspele su da izbiju na komunikaciju Otočac – Drenov Klanac i da istom ovladaju. Napad na komunikaciju Otočac-Vrhovine nije uspeo tako da Marjani i Maruševac i dalje drže neprijateljske snage. Naše snage odgovorile su na pomenuti art. napad neprijatelja po rejonu Glinska Poljana.
Položaji naših jedinica ostali su nepromenjeni.

3. GUBICI

Prilikom borbi oko Zemunika smrtno je stradao Štrbac, Dušana Mile rođen 1956. g. iz sela Raštević, dok su dvojica ranjena.
U akciji prema Novigradu poginuo je Stjelja Miloš iz s. Biljane Gornje, a šest boraca je lakše ranjeno. U borbama na ličkom frontu život je izgubio Žigić Dušan iz Korenice, dok je 6 teritorijalaca ranjeno.

4. POZADINSKO OBEZBEĐENJE

PoOb funkcioniše bez većih problema.

5. RAD ŠTABA

– Praćenje situacije uz povišene mere b/d
– Obilazak prištabskih jedinica
– Priprema oko izrade meseč. i god. plana rada štaba TO.

OPERATIVNI DEŽURNI
pporučnik
Pamučar Veselko

M.P.[40]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 6., kut. 20.

[40] Okrugli pečat: SAO Krajina, Štab Teritorijalne odbrane, Knin.

7

1992., siječanj 3.
Biljane Gornje

Izvješće Komande 180. mtbr Komandi 9. korpusa JNA o nastavku realizacije plana "Udar" i sukobima na području zadarskog zaleđa

---

Komanda 180. mtbr
IKM-s. Biljani Gornji
21.00 časova 03. 01. 1992. god.

Vanredni borbeni
izveštaj, dostavlja. –

Komandi 9. korpusa

U toku dana 180. mtbr je otpočeo izvoditi b/d u obnovi 2. faze realizacije plana "Udar".
Organizovano je čišćenje terena na pravcima Suhovare – Poličnik i Smoković – D. [41] Zemunik. Pored ovih aktivnosti intenzivno su se izvodila b/d u rejonima Islam Latinski – Posedarje, i u rejonu Kakma – Jankolovica.
Vremenske prilike: gusta magla je značajno uticala na početak i tok b/d. Borbena dejstva smo otpočeli tek u 09.30 časova. Upotreba avijacije je bila skoro onemogućena. Upotrebljena je u popodnevnim časovima i pred pad mrala tako da nije bitno uticala na tok b/d.

1./ na pravcu Suhovare-Poličnik izbili smo 500 m ispred magistrale. Kad smo naišli na izuzetno žilavu i upornu odbranu neprijatelja podržanu jakom art. i minobacačkom vatrom, primetili smo i neprijateljski tenk, vojnike čVP je zahvatila velika malodušnost i strah. Isti su se neorganizovano i stihijno povlačili a zatim i tenkovska četa se povukla na početne pozicije.

2./ na pravcu Smoković – Poličnik u akciji su učestvovali:
– tč (bez jednog voda)
– mč (-1)
– 1/ padč
– protivdiverzantsko teroristički vod SJS Benkovac na čelu sa načelnikom SJS Dražić Boškom.
Ceo pravac neprijatelj je odsutno branio i masovno zaprečio, posebno pt i pp minama, podržan jakom art. i mb vatrom.
Naše snage uspele su da razbiju neprijatelja i očiste teren do 150 m ispred glavne raskrsnice u D. Zemuniku. Tada je usled jake vatre jedinica bila zaustavljena. Zbog uspaničenosti i samovolje komandira tenkovske čete por. Blagojevića[42] je samovoljno povukao četu na početnu poziciju.

3./ u rejonu odbrane 2. mtb na prednjem kraju u visini Sv. Duh – raskrsnica puteva u toku jakog dejstva minobacačke vatre, v/o je uhvatio strah i samovoljno su se vratili, ostavljajući

---

[41] Donji.

[42] Straniša.

samo tri tenka na vatrenom položaju. Svaki pokušaj Komande 2. mtb da spreči napuštanje položaja – nije uspeo.
Od prevelikog naprezanja i opterećenja, a sa ciljem da spreči samovolju vojnika, komandantu bataljona je pozlilo i nalazi se u bolnici. To se dogodilo i sa zk bataljona.
Uspeli smo konsolidovati stanje. Bataljon smo ojačali sa 15 v/o iz TO, a za vršioca dužnosti komandanta bataljona smo postavili komandira MB baterije 120 mm.
U toku dana jedan borac je poginuo iz dopunskog bataljona iz Knina. Jedan borac je teže ranjen, a 9 je lakše ranjeno. Od toga 4 borca su ranjena iz sastava 2. mtb u toku neorganizovanog povlačenja od dejstva MB vatre.

Zaključak:
Današnje iskustvo i problemi sa borcima ozbiljno ukazuju na neodlučnost i nespremnost jednog dela boračkog sastava, a posebno v/o da se istraje i izdrži posebno u uslovima kad neprijatelj pruža upornu odbranu. Javlja se panika, nezadovoljstvo i razlozi se traže u višim naporima komandovanja, zahteva se dejstvo avijacije i artiljerije i sl.
Benkovac je dva puta raketiran sa VBR. U prvom raketiranju pogodjena je hirurška stanica u Benkovcu, ostalo su bili promašaji. U 18,40 časova izvršen je raketni napad sa VBR po rejonu 84. VB. U isto vreme izvršen je i pešadijski napad na pravcu Bili Brig – Musapstan. Isti je odbijen.
Komandant
M.P.[43]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6036.

8

1992., siječanj 3.
[Beograd]

Zapovijed Generalštaba OS SFRJ o potrebi osiguranja apsolutnog prekida vatre na čitavom ratištu u RH, koje treba početi od 18 sati, 3. siječnja 1992. godine.

SAVEZNI SEKRETARIJAT ZA NARODNU ODBRANU URUČITI ODMAH
GENERALŠTAB ORUŽANIH SNAGA SFRJ
KABINET NAČELNIKA GENERALŠTABA
Br. 622-1/91
3. 01. 1992.

NA LIČNOST KOMANDANTA – NAČELNIK ŠTABA

KOMANDI 1., 3. i 5. VO, VPO, RV I PVO, 5. K, 9. K, 2. OG

[43] Prijemni pečat: 1. odjeljak SCV 332. puka veze, brzojav broj 1517, 04. 01. 1992.

Na osnovu priloženog "Dogovora o primeni" postignutog u Sarajevu 2. januara 1992. godine, a odnosi se na modalitete primene prekida vatre postignutog u Ženevi 23. 11. 1991. godine, u cilju prestanka svih neprijateljskih vojnih aktivnosti.

NAREDJUJEM

1. Počev od 18.00 časova 3. januara 1992. godine, obezbediti apsolutni prekid vatre na čitavom ratištu.

U tom cilju:
a) Na kopnu: obustaviti sve pokrete unapred, pojedinaca i jedinica, ojačavanje snaga u neposrednom borbenom dodiru i premeštanje jedinica na povoljnije položaje, izuzev smene radi odmora i zamene.
b) Na moru: Komanda RM obezbediće prekid lokalnih dejstava i svih napadnih aktivnosti na moru, uperenih protiv druge strane, kao i poštovanje odredbi o plovidbi regulisanih Medjunarodnim pomorskim pravom.
c) U vazduhu: namenske zadatke RV i PVO izvršavati u vazdušnom prostoru, od linije fronta ka sopstvenoj dubini. Zadatke u kontroli vazdušnog prostora i dalje izvršavati na celokupnom vazdušnom prostoru SFRJ.

2. Postići dogovor radi uspostavljanja neposredne i direktne veze izmedju komandi korpusa – operativnih grupa i sektorskih komandanata RH preko prednjih linija rasporeda radi rešavanja incidenata.

S tim u vezi:
a) Ažurirati spiskove komisija za saradnju sa Posmatračkom misijom i prekid vatre. Tamo gde nisu odredjene formirati nove, na nivou komandi VO, RM i RV i PVO i korpusa.
Odrediti poseban broj oficira za vezu i njihovih zamenika na nivou korpusa operativnih grupa brigada – pukova, kako bi se obezbedila njihova neprekidna spremnost.
Komisije – oficiri za vezu uspostaviće neposredan kontakt sa odgovarajućim organima suprotne strane radi razmene podataka neophodnih za održavanje veze i formiranja mešovitih timova – komisija za rešavanje lokalnih incidenata. Mešovite komisije formirati na nivou korpusa i operativnih grupa. Gdje nije moguće uspostaviti neposredan kontakt, obratiti se za posredovanje Posmatračkoj misiji. Sa suprotnom stranom uspostaviti neprekidnu vezu (telefonsku, radio ili na drugi način) kako bi u svakom trenutku oficiri za vezu mogli da intervenišu.
b) Ostvariti potpunu saradnju sa Posmatračkom misijom, sada EZ, kasnije OUN, radi razrešavanja narušavanja prekida vatre.

3. Radi održavanja naredjenog prekida vatre postupati po sledećem:
a) U slučaju provokacija vatrom i pokretom, preko komisija – oficira za vezu, odmah uspostaviti kontakt sa suprotnom stranom i zahtevati momentalni prekid narušavanja sporazuma. Hitno obavestiti pretpostavljenu komandu i Posmatračku misiju.
Svaku intervenciju zadokumentovati u dnevniku. Od Posmatračke misije tražiti upućivanje timova posmatrača na mesta incidenata.
Ukoliko se na ovom nivou ne nadje rešenje za nastali incident, obratiti se pretpostavljenoj komandi.
b) O svim većim pokretima jedinica, radi zamene i odmora, unapred obaveštavati suprotnu stranu uz prethodnu saglasnost Generalštaba OS SFRJ.

c) Sa realizacijom ove naredbe otpočeti odmah, a šemu uspostavljenih veza preko linije fronta i spiskove komisija – oficira za vezu po jedinicama, dostaviti Generalštabu oružanih snaga SFRJ do 08. 01. 1992. godine.

NAČELNIK GENERALŠTABA
ORUŽANIH SNAGA SFRJ
general-pukovnik
Blagoje Adžić, [v.r.]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6029.

9

1992., siječanj 3.
[Knin]

Zapovijed Komande 9. korpusa JNA o zabrani širenja dezinformacija i stranačkog djelovanja u zoni odgovornosti korpusa

KOMANDA 9. KORPUSA
Pov. br. 43-1
03. 01. 1992. godine

Sprečavanje širenja
dezinformacija,
naredjenje,
d o s t a v l j a.- KOMANDI 569 db

U zoni dejstva jedinica Korpusa ima slučajeva dolaska raznih grupa i pojedinaca stranački opredeljenih, koji šire propagandu sa stranačkih pozicija i na taj način vrše dezinformisanje u jedinicama i narušavanje borbenog morala. Daju proizvoljne ocene za odredjene starešine, za organe vlasti i vrše političko-bezbedonosne procene. Za sprečavanje širenja ovih dezinformacija,

N A R E Đ U J E M

1.- U rejonima – zonama dejstva jedinica Korpusa ne može se uključivati ljudstvo koje deluje sa stranačkih i drugih pozicija. Svako usaglašavanje i dogovor oko ovakvih grupa i pojedinaca vršiti sa štabom – komandom korpusa.
2.- Sve posete licima iz sastava Korpusa koje mogu negativno uticati onemogućiti (novinari, snimatelji, roditelji, rodjaci, prijatelji i dr.) i odmah izvestiti komandu korpusa.
3.- Lica koja vrše defetizam, narušavaju borbeni moral, udaljiti iz rejona – zone dejstva jedinica. Ako budu pružali otpor uhapsiti ih.
4.- U dnevne borbene izveštaje uneti tačku analiza borbenog morala. U sastav ove tačke posebno istaći činioce koji bitno utiču na poboljšanje, pogoršanje borbenog morala. Nosioce

narušavanja borbenog morala pozivati na odgovornost, a za teže slučajeve pokretati i krivični postupak.

K O M A N D A N T
general-major
Ratko Mladić, [v.r.]
M. P.[44]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 7., kut. 8.

10

1992., siječanj 4.
[Knin]

Izvješće Komande 221. mtbr Komandi 9. korpusa JNA o hrvatskim snagama i utrošku streljiva tijekom borbenih djelovanja

---

Komanda 221. mtbr
Str. pov. br. 14-3
04. 01. 1992. godine

Vojna tajna
Strogo povjerljivo

Komandi 9. korpusa
(na ličnost puk. Kovačević Save)

Borbeni izveštaj,
dostavlja.-

1.- Podaci o neprijatelju:
Neprijatelj u toku dana nije otvarao vatru na naše jedinice i nije bilo provokacija sa njegove strane. Eventualne pokrete i pregrupisavanja neprijateljskih snaga nismo mogli uočiti zbog slabe vidljivosti, tj. magle.-
2.- Raspored snaga brigade, stanje u jedinicama i na teritoriji u zoni odgovornosti brigade bez promene.-
3.- Problemi u jedinici po prethodnim izveštajima. –
4.- Utrošak municije od jučerašnjih dejstava:

– mina za RRB 90 mm “osa”	2 kom
– mina za BsT 82 mm	5 kom
– metak za tenk top 125 mm	20 kom
– mina za MB-120 mm	419 kom
– mina za MB-82 mm	108 kom
– mina za MB-60 mm	72 kom

---

[44] Okrugli pečat: Komanda 9. korpusa.

– metak 12,7 mm za pam "NSV"	150 kom
– metak 12,7 mm za pam "Browing"	750 kom
– metak 20 mm za pat 20/1	225 kom
– metak 57 mm za so 57/2	80 kom
– metak 7,62 mm za mitraljez m-84	640 kom
– metak 7,62 mm za ap i pap	1300 kom
– metak 7,9 mm za pm m-53	850 kom
– metak 7,9 mm za snajp. pušku	105 kom
– metak 7,62 mm za mitraljez m-84	1015 kom
– mina trombolonska trenutna	10 kom
– metak za tenk. top 85 mm	251 kom
– projektil za h-155 mm	12 kom
– projektil za h-105 mm	150 kom

5.- Predlog odluke po prethodnom izveštaju.-
6.- Zahtevi po prethodnom izveštaju.

Komandant
Pukovnik
Borislav Djukić
Str. pov. br. 4-42, 04. 01. 1992.[45]

M.P.[46]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 7., kut. 6036.

11

1992., siječanj 4.
[Knin]

Izvješće Komande 9. MAP-a Komandi 9. korpusa JNA o djelovanju na Pakovo Selo i utrošku streljiva tijekom 3. siječnja 1992. godine

K o m a n d a — Vojna tajna
9. MAP-a — Strogo poverljivo
Str. pov. br. 1-4
04. 01. 1992. god.

K o m a n d i 9. K

Redovni borbeni izveštaj
dostavlja.-

[45] Urudžbeni broj i datum zaprimanja u 9. korpus.
[46] Prijemni pečat: 1. odeljak SCV 332. puka veze, brzojav broj 16, 04. 01. 1992.

1.- U toku dana neprijatelj nije vršio napad na naše jedinice. Jedinica je izvodila obuku i utvrdjivala elemente borbenog rasporeda.
Dana 03. 01. 1992. naša jedinica je od 16.30 do 17.20 časova dejstvovala po rejonima: s. Pakovo Selo, s. Pokrovnik, s. Ostrogašica i s. Planjane. Utrošeno 132 projektila za th 152 mm.
2.- Za lekarsku pomoć nije se javio ni jedan vojnik.
3.- Moralno stanje je dobro.

Komandant
p.pukovnik
Kozomara Veso
M.P.[47]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 7., kut. 6036.

12

1992., siječanj 7.
[Beograd]

Odgovor Uprave artiljerije Generalštaba OS SFRJ na zahtjev Komande 10. korpusa za popunu materijalno-tehničkim sredstvima

---

Generalštab oružanih snaga SFRJ
Zamenik načelnika Generalštaba za KoV
Uprava artiljerije
Pov. br. 12-2
07. 01. 1992. god.

Komandi 10. korpusa

Veza – vaš telegram str. pov. br. 04/46-01 od 05. 01. 1992. god.
Obaveštavamo vas da je:
– 1. vojna oblast obavezna da vas popuni sa sredstvima koja pripadaju po formaciji uz divizion 105 mm m2a1 koji ste primili iz G.[48] Milanovca (obratite se Vojnoj pošti 9808 – Pančevo),
– sredstvo na red. br. 1 (jedan) je dodeljeno nalogom, pov. br. 1019-2 fod 26. 11. 1991. god. a sredstvo na red. br. 2 (dva) nalogom pov. br. 1017-3 od 27. 11. 1991. god. (obratite se Vojnoj pošti 9808 – Pančevo),
– sredstva na red. br. 3 (tri) i 4 (četiri) su nadležnosti Uprave pešadije,
– do sada smo popunili 3. OG[49] i njene jedinice sa pojedinim sredstvima i to:
– red. br. 7 – 15 kom, red. br. 8 – 30 kom. Red. br. 9 (devet) i 10 (deset) – po 3 kom,

---

[47] Prijemni pečat: 1. odeljak SCV 332. puka veze, brzojav broj 07, 04. 01. 1992.

[48] Gornji.

[49] Operativnu grupu koja je borbeno djelovala na području Like.

– red. br. 11 – 24 kom i red. br. 12 – 19 kom.
Potrebno je da izvršite preraspodelu dobijenih sredstava – sa većim količinama nismo u mogućnosti da izvršimo popunu.
– sa ostalim sredstvima (red. br. 5, 6, 13, 14, 15, 16, 17, 18 i 19) nismo u mogućnosti da izvršimo popunu.

N a č e l n i k
general-major
Dušan Koturović

Dostaviti:
– K-di 10. K
– K-di 3. OG (n/z)
– K-di 2. VO (n/z)[50]

Preslika, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6037.

13

1992., siječanj 7.

Izvješće Komande 2. brigade TO Komandi 9. korpusa JNA o slavlju i pucanju srpskih vojnika povodom pravoslavnog Badnjaka i Božića, te o ubojstvu Hrvatice Milke Civare, koja je zaklana na vratima svoje obiteljske kuće u Civarama

---

Komanda 2. brigade TO
Str. pov. br. 15
07. 01. 1992. godine

Dežurnom operativnom
Komande 9. korpusa

Operativni izveštaj:

a) U popodnevnim časovima dana 06. 01. 1992. godine nije bilo dejstava HOS po našim položajima.
b) Tokom noći 06/07. 01. 1992. godine počev negdje od 20:00 jedan dio v/o iz sastava naše brigade nekontrolisano je otvarao vatru iz streljačkog naoružanja u zoni odgovornosti.
Intenzitet vatre dosegao je vrhunac u 21:45 u zoni odgovornosti 2b na pravcu s. Gardijani i s. V. Glava[51] gdje su četri v/o iz sastava prateće čete iz MB-60 mmi ispalile 4 mine u pravcu HOS u Rajčićima. Intervencijom vojne policije i naporima K-danta stanje je umireno u gore navedenom rejonu u 22:30. Razlog pucnjave i obrazloženje slavlje povodom pravoslavnog Božića i Badnjeg dana.

---

[50] Izostavljen je "Pregled TMS – roda artiljerije (raspodela)".

[51] Velika Glava.

c) Pucalo se iz streljačkog naoružanja u s. Djevrskama, s. Kistanjama i s. Ivoševcima.
d) Izmedju s. Djeversaka i s. Dobropoljaca nepoznati počinioci bacili su četri bombe.
e) Vatra iz streljačkog naoružanja smirila se oko 02:00 dana 07. 01. 1992. godine i od tada stanje na teritoriji bilo je mirno i traje čitavo poslepodne.
f) U 13:00 iz rejona Plane tt 113 HOS otvorile vatru po našim položajima iz pa- mitraljeza. Na vatru nije odgovoreno.
g) U s. Cicvarama zaklana žena Milka Cicvara rodjena 1936. godine po nacionalnosti Hrvatica. Ima 9 uboda nožem i to: dva u srce, dva u ledja i pet u vrat. Zaklana na vratima obiteljske kuće.

Komandant
potpukovnik
Grubić Jovan
M.P.[52]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6036.

14

1992., siječanj 7.

Izvješće Organa bezbednosti Komande 1. OG Organu bezbednosti 2. vojne oblasti o švercu tehničkim i drugim predmetima opljačkanim tijekom borbenih aktivnosti, rušenju helikoptera kod Varaždina te ubićenju pripadnika 7. brTO Nikole Begovića i Uroša Martića zbog ubojstva dvoje civila hrvatske nacionalnosti u selu Graboštani

KOMANDA 1. OG
ORGAN BEZBENOSTI HITNO
Str. pov. br. 1-68
07. 01. 1992. godine

– ORGANU BEZBENOSTI 2. VO /IKM/
– UPRAVI BEZBEDNOSTI SSNO

U toku današnjega dana sve jedinice 1. OG poštovale su primirje kojeg se pridržavala i suprotna strana. U toku su pripreme za formiranje nove OG za Kordun u koju će ući deo jedinica 1. OG.
KURALIĆ DŽEVAD, major, K-dir čete u okb koji je iz Pančeva pod komandom puk. Letić Stanka na ovom prostoru duže vreme, i o kome smo ranije izveštavali da postoje indicije da se bavio preprodajom i švercom razne robe, na osnovu podataka izvora OB pripremio je za transport odredjenu količinu tehničkih i vojnih sredstava. Izvršen mu je pretres pripremljenih stvari od strane vojne policije i utvrdjeno je da je za transport pripremio: jedan motocikl, vanbrodski motor za čamac, kolor TV, posudje od rosfraja, pribori za pecanje, električno ćebe,

[52] Prijemni pečat: 1. odeljak SCV 332. puka veze, brzojav broj 30, 07. 01. 1992.

kalkulator "Olimpija" i dva automatska pištolja. Na osnovu dosad prikupljenih 8 izjava vojnika i starešina iz njegove jedinice u prethodnom periodu Kuralić je izvršio prevoženje većeg broja tehničkih i drugih predmeta ukradenih prilikom izvodjenja borbenih dejstava, te smo odlučili da se uz podnošenje krivične prijave izvrši lišavanje slobode i pokrene krivični postupak pred Vojnom sudu – odelenje u Glini. U telefonskom razgovoru Letić Stanko, pukovnik, K-dant jedinice u kojoj je Kuralić obavestio nas je da bi se dio ukradenih stvari mogao nalaziti u Pančevu u privatnom stanu Kuralić Dževada, te u Tuzli kod roditelja Dževada i Banja Luci kod roditelja Dževadove supruge. Pošto mi ne raspolažemo adresama ta tri stana molimo da se te adrese utvrde u Pančevu i da se što hitnije izvrše pretresi navedenih stanova.

Praćenjem veza MUP RH saznali smo da je u toku popodneva u rejonu s. Madjarevo i Podrute kod Varaždina došlo do rušenja helikoptera, verovatno iz MUP RH. Tom prilikom poginulo je 5 lica u helikopteru, nije poznato o kojim licima se radi. Na lice mesta lično je izašao i Ministar MUP RH. U toku je prevoženje posmrtnih ostataka poginulih na sudsku medicinu u Zagreb.[53]

Iz sastava 7. br. TO uhapšeni su v/o, pripadnici te br, BEGOVIĆ NIKOLA i MARTIĆ UROŠ, zbog ubistva dvoje civila hrvatske narodnosti u s. Graboštani.

N A Č E L N I K
potpukovnik
Milan Ostojić, [v.r.]

M.P.[54]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6044.

15

1992., siječanj 8.
[Beograd]

Upozorenje Generalštaba OS SFRJ komandama i jedinicama zbog prigovora i peticija koje im stalno stižu vezano uz produljenje vojnog roka, četveromjesečno zadržavanje vojnih obveznika na ratištu, slab borbeni moral i nezadovoljstvo u jedinicama, rašireni alkoholizam te miješanje starješina u rad lokalnih i regionalnih organa vlasti

---

PRIJEPIS!

SAVEZNI SEKRETARIJAT	VOJNA TAJNA
ZA NARODNU ODBRANU	STROGO POVERLJIVO
GENERALŠTAB ORUŽANIH	Š I F R O V A N O

[53] Riječ je o napadu zrakoplova JNA 7. siječnja 1992., u kojem su poginula petorica promatrača Europske zajednice – četvorica talijanskih i jedan francuski diplomat. Helikopter je srušio major Emir Šišić, pilot JNA, za što izdržava kaznu od 15 godina zatvora.

[54] Prijemni pečat: Brzojav broj 1547, primljen 07. 01. 1992.

SNAGA SFRJ
PRVA UPRAVA
Str. pov. br. 58-1
08. 01. 1992. godine

Prigovori i kritika javnosti u vezi
sa negativnim pojavama i stanjem
u jedinicama i komandama,
– u p o z o r e n j e –

Saveznom sekretarijatu za narodnu odbranu, saveznom sekretaru i načelniku Generalštaba OS SFRJ, lično, svakodnevno stižu pisma, poruke, predlozi i upozorenja kojima se gradjani i institucije, lično ili u vidu peticija obraćaju i ukazuju na niz propusta i nedostataka a u cilju objektivnijeg rešavanja problema vezanih za pozivanje vojnih obveznika, mobilizacijske radnje, odnosa u jedinicama i komandama, pomoći stanovništvu u zoni ratnih dejstava.
U cilju otklanjanja negativnih pojava u jedinicama i komandama, vodjenje propusta na meru tolerantne granice, smanjenju negativnog pritiska javnosti izraženog putem pisama, sredstava javnog informirasanja, javnih protesta i dr. potrebno je, do nivoa osnovnih jedinica i komandi, preduzeti sledeće mere:
1. Svakodnevno, strpljivo, uporno i dosledno objašnjavati nužnost odluke Vrhovne komande OS u vezi sa potrebom limitiranja boravka vojnih obveznika na ratištu u trajanju od četiri meseca i produženju vojnog roka vojnicima u trajanju od tri meseca.
2. Teške uslove života i rada na frontu, posebno na delu fronta karakterističnom za niske temperature, maksimalno poboljšati, a boljom organizacijom, češćim smenama i dr. iste ublažiti.
3. Neposrednim prisustvom starešina i komandi na isturenim objektima, vatrenim tačkama, na prednjem kraju, neposredno medju borcima sagledati uzroke nezadovoljstva, razloge napuštanja položaja, odnos pretpostavljenih prema potčinjenima i u duhu prilika koje nalažu ratni uslovi i ovlašćenja, energičnim merama suzbijati dalji pad morala, dezerterstvo i druge negativne pojave. Pravosudni organi, uz maksimalnu efikasnost, rešavat će brzo i energično sva pitanja u vezi sa neodazivanjem vojnih obveznika na poziv za mobilizaciju ili pojedinačnog ili grupnog dezerterstva iz ratnih jedinica.
U tom cilju, koristeći sredstva javnog informiranja, o karakterističnim slučajevima obaveštavati javnost.
4. Sve prisutnije informacije u javnosti (podaci potiču od povratnika sa ratišta) da se u ratnim jedinicama, na borbenim položajima, konzumiraju velike količine alkohola, primedbe su najčešće upućene starešinskom sastavu, usled čega dolazi do nekoordiniranih borbenih akcija, grešaka sa kobnim posledicama, sprečiti zabranom upotrebe alkohola i strogim kažnjavanjem prekršioca.
5. Javnosti su, takodjer, prisutne informacije o nedisciplini na frontu, slabostima pri prihvatu jedinica, oblačenju i opremanju, uvodjenju u akcije i borbena dejstva bez prethodne stručne i psihološke pripreme, nedovoljnom prisustvu aktivnih starešina u odsudnim borbenim akcijama, nerešavanju statusnih, socijalnih i drugih problema porodica rezervista dok se nalaze na frontu i dr.
Takodjer, upućuju se žalbe da vojnici i starešine ne dobijaju pisma, pakete i druge pošiljke ili sa nepotpunim sadržajem artikala.

6. Jedan deo starešina, mimo svojih osnovnih zadataka, u zoni dejstava, upušta se u rešavanje nekih pitanja iz domena lokalnih ili regionalnih organa vlasti, što se armijskom sastavu pripisuje kao stranačka pristrasnost i mešanje u njihove nadležnosti.
7. Zbog nedovoljne budnosti pretpostavljenih starešina, deo vojničkog sastava, pri napuštanju ratnih jedinica, odnose sa sobom oružje, municiju i druga eksplozivna sredstva, čijom zloupotrebom pri povratku izazivaju naknadne nepotrebne ljudske žrtve. Protiv starešina, iz čijih se sastava ove radnje dešavaju, preduzimati najstrožije mere neposredne odgovornosti.
8. Briga za ljude, njihove živote, ishranu, odevanje, njihovu zabrinutost za svoje porodice, odnos prema mesnom stanovništvu bila je i do sada, ubuduće još više, mora biti prioritetan i stalan zadatak komandi i jedinica svih nivoa, kao i vojnih kolektiva koje maksimalno uključivati u rešavanje svih pitanja osim onih iz domena rukovodjenja i komandovanja i borbene upotrebe.
9. Sve komande i jedinice proradit će ovo upozorenje do komandi bataljona, u potrebnom izvodu upoznati i vojničke sastave.
JN/NN

NAČELNIK GENERALŠTABA
ORUŽANIH SNAGA SFRJ
general-pukovnik
Blagoje Adžić

Točnost prijepisa ovjerava:
major
Krste Popović, [v.r.]

Ovjereni prijepis, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 7., kut. 3.

16

1992., siječanj 8.
Petrinja

Zapisnik o informativnom razgovoru sa srpskim vojnicima Slavkom Končarom, Đurom Janjatovićem i Milanom Davorijom o prijevozu stvari, otuđenih iz kuća izbjeglih i protjeranih stanovnika hrvatske nacionalnosti

KOMANDA GARNIZONA PETRINJA
Ovlašteno lice vojne policije
V.P. 9754 – PETRINJA 1/92
Petrinja, 8. 1. 1992.

Z A P I S N I K
o uzimanju izjave

sastavljen dana 8. 1. 1992. godine povodom informativnog razgovora s KONČAR SLAVKOM, JANJATOVIĆ DJUROM i DAVORIJA MILANOM koji drže položaj u Gorama.

Izjavu uzeo: Vukmirović Čedo, vodnik
KONČAR SLAVKO r. 8. 11. 1949. u Velikom Šušnjaru, sin Nikole i majke Evice r. Jović, oženjen, djece dvoje, JNA služio 1968/69. VES: motomehaničar, dobrovoljac od 21. 7. 1991. godine, s prebivalištem u Petrinji, D. Cesarića br. 5,
JANJATOVIĆ DJURO r. 13. 3. 1948. godine u V. Šušnjaru, sin Dušana i majke Draginje r. Dražić, oženjen, otac 1 djeteta, JNA služio 1967/68. godine, VES: vozač, dobrovoljac od 20. 9. 1991. godine, s prebivalištem u Petrinji, N. Sajmište 3,
DAVORIJA MILAN r. 20. 3. 1946. godine u V. Šušnjaru, od oca Dragana i majke Ružice r. Janjatović, oženjen, otac dvoje djece, JNA služio 1966/68., VES: vozač, dobrovoljac od 16. 7. 1991. godine, daju ovu izjavu:
"Dana 8. 1. 1992. godine zbog pregleda kod liječnika koje su morali učiniti Janjatović i Davorija vozač Končar govori da je povezao i stvari – kućne predmete koji su bili ostavljeni kod kuće broj 133, inače kako se interno naziva "baza".
Napominje da stvari nisu sakupljene danas, već da su kupljene već nekoliko dana i da im nije poznato tko su vlasnici. Jedino im je poznato da su stvari uzete iz kuća odseljenih stanovnika hrvatske nacionalnosti.
Konkretno stvari se voze za slijedeće borce u četi: Davorija Petar, Rajković Miloš, Tarbuk Milorad, te suvozači Janjatović Djuro i Davorija Milan.
Janjatović vozi: sudoper, 1 sobna peć, 6 cijevi za ogradu, pocinčani lim, drvena ljestva, pet vreća zobi.
Davorija navodi slijedeće: 1 ljestve aluminijske, 1 cijev salonitna, 1 vreća pšenice i kukuruza pomiješano.
Sve ostale stvari su boraca koji su zamolili da se prevezu, odnosno zahtjevali od vozača Končara.
Šta je čije nije im potpuno poznato tako da ne žele dati izjavu.
Drugo ništa nemamo za izjaviti, slušali smo diktat i ne treba nam se ponovo čitati. Izjavu vlastoručno potpisujemo:

Izjavu uzeo:
Vukmirović Čedo, vodnik

Izjavu dali:
1. Končar Slavko, [v.r.]
2. Janjatović Djuro, [v.r.]
3. Davorija Milan, [v.r.]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6044.

17

[1992., siječanj 8.]
[Knin]

Izvješće Komande 9. korpusa JNA podčinjenim jedinicama o aktivnostima iste na realizaciji odluka iz Sarajevskog sporazuma o prekidu vatre, potpisanog 2. siječnja 1992., te stanju u zoni odgovornosti 9. korpusa

---

I N F O R M A C I J A
o aktivnostima Komande 9. korpusa na realizaciji
odluka i sporazuma o prekidu vatre i o stanju
u zoni odgovornosti 9. korpusa

Dana 02. 01. 1992. godine u Sarajevu je postignut dogovor izmedju gen. pukovnika A.[55] RAŠETE u ime JNA, i Ministra odbrane g. ŠUŠKA[56] u ime vlade RH, pod pokroviteljstvom g. SAJRUS R. VENSA,[57] ličnog izaslanika Generalnog sekretara UN. Dogovor se odnosi na modalitete primene bezuslovnog prekida vatre dogovorenog u Ženevi od strane predsednika MILOŠEVIĆA,[58] predsednika TUDJMANA[59] i Saveznog sekretara za NO generala armije V. KADIJEVIĆA,[60] od 23. 11. 1991. godine.
Sve strane se slažu sa potpunim prestankom svih neprijateljskih vojnih aktivnosti na kopnu, na moru i u vazduhu, uključujući:
a) Na kopnu:
1.- Ni jedna strana neće otvarati vatru preko svojih prednjih linija rasporeda,
2.- Nema pokreta unapred bilo koje jedinice ili pojedinca bilo koje strane,
3.- Nema ojačavanja postojećeg prednjeg odbrambenog rasporeda,
4.- Nema premeštanja jedinica na druge i povoljnije položaje.
b) Na moru:
5.- Potpuno uvažavanje principa slobodne plovidbe u skladu sa medjunarodnim pravom.
c) U vazduhu:
5.- Nema korišćenja vazdušnog prostora za bilo kakve vojne aktivnosti uperene prema drugoj strani.
Strane su se saglasile da naprave dogovor radi uspostavljanja neposredne i direktne veze izmedju sektorskih komandanata preko prednjih linija rasporeda, radi rešavanja svih incidenata na mestu gde se dogode, da uspostave mešovite timove za vezu radi rešavanja lokalnih incidenata i da u potpunosti saradjuju sa kontrolnim mehanizmima treće strane, koji će biti uspostavljeni da bi pomogli u razjašnjavanju najavljenih narušavanja prekida vatre kada je to potrebno.
U tu svrhu sve strane se obavezuju da daju naredjenje jedinicama pod njihovom kontrolom da ne uzvrate vatru ako je vatra na njih otvorena, ukoliko se prvo ne obrate mehanizmima za nadgledanje napred navedenim, te da obaveste unapred drugu stranu.
Ovaj dogovor u primeni stupio je na snagu u 18,00 časova 03. 01. 1992. godine po lokalnom vremenu.
Ovaj dogovor ishodište ima u predlogu Predsedništva SFRJ od 9. novembra 1991. godine Savetu bezbednosti OUN da hitno uputi mirovne snage UN radi zaštite gradjana na teritoriji Hrvatske gde je većinsko srpsko stanovništvo, a uvjet za upućivanje mirovnih snaga jeste apsolutni i trajni prekid vatre.

[55] Andrija.
[56] Gojko.
[57] Cyrus Roberts Vance.
[58] Slobodan.
[59] Franjo.
[60] Veljko.

Po predloženom konceptu mirovne snage UN bile bi razmeštene na područjima administrativnih granica Hrvatske, a koje se nalaze iza linije dodira u momentu prekida vatre, odnosno na područjima Krajine, Istočne Slavonije, Baranje i zapadnog Srema i zapadne Slavonije.
Ova područja bila bi demilitarizovana i "zaštićena područja Ujedinjenih nacija" van domašaja bilo kakvih oružanih sastava, izuzev snaga UN koje bi, zajedno sa lokalnom milicijom, preuzele potpunu fizičku zaštitu stanovništva. Na tim područjima bile bi zadržane regionalne i lokalne milicijske snage, a oružje raspuštenih paravojnih formacija bilo bi predato JNA ili uskladišteno na toj teritoriji i pod zajedničkom kontrolom mesnih vlasti i snaga UN.
Vlast na oslobodjenim teritorijama vršili bi postojeći regionalni i lokalni organi. Snage UN, bi vršile uvid u postojanje ravnopravnosti gradjana od strane milicije, a svojim prisustvom i autoritetom svetske organizacije onemogućavale bi napade oružanih snaga i ugrožavanje stanovništva na tim teritorijama.
Naoružani vojni posmatrači delimično bi se angažovali u nekim graničnim delovima BiH i u rejonu Dubrovnika.
Upućivanjem mirovnih snaga OUN obezbedio bi se trajan prekid oružanih sukoba na teritoriji Hrvatske, sprečilo širenje oružanih sukoba na druga područja u Jugoslaviji, a Srpskom narodu u Hrvatskoj bi se garantovalo da se nad njim neće ponoviti ustaški genocid. Na taj način bi se stvorile i neophodne pretpostavke da se jugoslavenska kriza reši političkim sredstvima, na miran i pravedan način, što je u interesu svih naših naroda.
U postojećim okolnostima svaka druga orjentacija očigledno bi vodila u rat, sa nepredvidivim tokom, vremenom trajanja, ishodom i posledicama, te sa realnim mogućnostima da se proširi i van područja Jugoslavije što je i cilj sadašnje vlasti u Hrvatskoj, a tome teži i Njemačka.
Angažovanje mirovnih snaga UN bitno bi doprinelo ostvarivanju ciljeva za koje se narodi koji žele da žive u Jugoslaviji zalažu. Zato je ono u interesu i JNA.
Jedino je tim putem moguće obezbediti i neophodnu političku, diplomatsku, ekonomsku i drugu podršku očuvanju Jugoslavije i sprečiti razbijačke planove grupe zemalja EZ.
Najvažniji zadatak u ovom trenutku je da se uspostavi mir, dosledno poštuju sporazumi o prekidu vatre i druge obaveze preuzete u Hagu i Ženevi i omogući dolazak mirovnih snaga OUN, kako bi se jugoslavenska kriza rešavala bez diktata, pretnji sankcijama i daljih krvoprolića.
Dužnost je svih pripadnika JNA, da se angažuju na stvaranju uslova za takav rasplet krize. Svako ko se protivi ovom konceptu, želeo to ili ne, objektivno radi u korist secesionista i Njemačke.
Ovaj stav potkrepljuje činjenica da su ustaške snage kršile svako primirje, pa i dogovor od 02. 01. 1992. godine kada su posle 18,00 časova vršile ofanzivna dejstva po našim snagama. Oni su svesni da mirom gube, da ratom mogu manipulisati i medjunarodno javno mnenje i medjunarodnu zajednicu, zbog čega će i ubuduće nastaviti sa provokacijama. Mi moramo ostati dosljedni u poštovanju sporazuma i na taj način demaskirati nacističku filozofiju i praksu sadašnje Hrvatske vlasti, ali nećemo dozvoliti trpljenje gubitaka.
To pred nas postavlja zahtev visoke profesionalnosti, dosledno poštovanje principa subordinacije i komandnog odnosa, kao i visoku etičnost.
Kada su u pitanju ovi zahtevi u zadnje vreme u zoni odgovornosti našeg korpusa imamo probleme koji se manifestuju, nespojivo sa etičnošću JNA, pljačkama, bahatim ponašanjem, pa i primerima silovanja i nikakvom svrhom, a posebno ne vojnom svrhom, ubistava, samovoljnog udaljavanja i neizvršavanja naredjenja. Iz istorije ratova je poznato da nijedna

neetična formacija nije dobila rat, nužno je doživela krah, jer su u svojoj biti negirale disciplinu, komandni odnos, posredno i cilj rata. Takve formacije nisu bile realno političko sredstvo i nisu mogle realizirati politički cilj.

Zbog toga je neophodno sve slučajeve kršenja pozitivnih normi energično rešavati adekvatnim restriktivnim merama.

Alibi za neprihvatljive postupke ne može se tražiti u neprijateljskoj strani, njihove postupke moramo razobličavati pred domaćom i medjunarodnom javnošću.

Princip reciprociteta i junaštva koristimo u borbi sa ustašama, a ne sa stvarima i nedužnim ljudima.

Obezbedite da sa sadržajem informacije budu upoznati svi pripadnici jedinica, da pravilno shvate izložene stavove i da se angažuju u njihovom ostvarivanju.

KOMANDANT
general-major
Ratko Mladić, [v.r.]

M.P.[61]

M.P.[62]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 7., kut. 5.

18

1992., siječanj 8.
Informacija Komande 2. TG o političkoj i vojnoj situaciji na području Jugoslavije te o reakcijama iz Europe i svijeta na jugoslavenska zbivanja

---

KOMANDA 2. TG
Pov. broj 22/322-1
08. 01. 1991. godine

VOJNA TAJNA
POVERLJIVO

KOMANDI TG 2

Na teritoriji R Hrvatske primirje se uglavnom poštuje. U potpunosti je poštovano na prostoru zapadne Slavonije, Banije, Like, Korduna i Dalmacije. Do pojedinačnog i povremenog otvaranja vatre dolazilo je na području Baranje i istočne Slavonije. Sa svim slučajevima kršenja primirja od strane oružanih formacija R Hrvatske, odgovarajuće komande jedinica JNA upoznale su, shodno Sarajevskom dogovoru, predstavnike posmatračke misije EZ. Na oružane provokacije pripadnici JNA nisu uzvraćali. U Hrvatskoj se nastavlja mobilizacija ljudstva i nabavka oružja iz inostranstva, a snage se grupišu prema istočnoj Slavoniji, Baranji, Baniji i u širem rejonu Metkovića i Dubrovnika. Iz organa MUP-a u Čapljini otpušteni su svi milicionari srpske nacionalnosti. Ekstremisti SDA na području

---

[61] Okrugli pečat: Komanda 9. korpusa.

[62] Prijemni pečat: Komanda 180. motorizovane brigade “R”, pov. br. 61-1, 08. 01. 1992.

Bjeljine rade na formiranju jedinica koje bi ušle u sastav tzv. "handžar divizije", a u rejonu Bihaća vrši se obuka diverzantsko-terorističkih grupa za izvodjenje akcija prema vojnim objektima i srpskim selima.

Generalni sekretar OUN, Butros Gali,[63] i njegov specijalni izaslanik S. Vens[64] su ohrabreni i zadovoljni činjenicom da se ulažu napori kako bi se očuvalo primirje, medjutim, ga OUN, i pored toga, za sada, ne namerava da preporuči slanje mirovnih snaga, sve dok ne bude potpuno siguran da će se primirje i održati. Planira se hitno sazivanje sednice Saveta bezbednosti OUN, a za početak bi se predložilo slanje 50 dodatnih posmatrača. U Londonu se ocenjuje da je S. Vens već pripremio Nacrt plana Savetu bezbednosti OUN o slanju mirovnih snaga, kao i da će se sa planom "malo pričekati" dok ne bude siguran da se dogovoreno primirje i održava. Dolazak 50 dodatnih posmatrača može se očekivati za nedelju dana, a početak dolaska glavnine mirovnih snaga "tek" za dvadesetak dana. Istovremeno u Londonu smatraju da bi stav M. Babića[65] i Kninske krajine mogao da "baci u vodu sve planove".

Rezervu prema stavu M. Babića[66] ima i Pariz, koji inače priželjkuje da se primirje održi i dogovori poštuju. Cene da bi u narednih deset dana moglo doći do raspleta jugoslovenske krize i pitaju se čemu nova runda mirovne konferencije o Jugoslaviji ako OUN ima svoj plan rešenja krize. Grčka će priznati Sloveniju i Hrvatsku 15. 01., ako to budu učinile i druge članice EZ, Makedoniju neće, sve dok ista ne promeni ime, i u sastav ugradi klauzulu da nema teritorijalne pretenzije. MIP Bugarske, u razgovoru sa našim ambasadorom u Sofiji, izjavio je da će Bugarska priznati Sloveniju, Hrvatsku i Makedoniju nakon 15. 01. zajedno sa većom grupom evropskih zemalja.

Neka SJI[67] u Nemačkoj kritikuju Kola[68] i Genšera[69] i iznose, da je priznavanje Hrvatske velika greška nemačke politike ponašanjem sa pozicije sile, i bez osećaja mere za političke odluke ovakvog karaktera. Njemačka je kod svojih zapadnih partnera probudila sumnje u "sklonost ka aroganciji moći", i napustila je politiku, prema Jugoslaviji, koju zastupa većina njezinih partnera i to na upadljivo iritirajući način, što pobudjuje sumnje u dobre namere Nemačke.

Nakon poslednjih organizacijsko-formacijskih i kadrovskih promena u JNA izraženi su brojni zahtevi novinara za ostvarivanje kontakata, vodjenje razgovora i traženja izjava i intervjua, sa novopostavljenim komandantima vojnih oblasti i korpusa.

I pored precizno utvrdjenih postupaka i nadležnosti u informiranju javnosti u Oružanim snagama, potrebno je da se s tim u vezi dosledno pridržava stavova Saveznog sekretara za NO izloženih u Naredjenju Pov. br. 6-120, od 14. 11. 1991. godine.

Svaki javni nastup pripadnika JNA treba biti odobren od pretpostavljene komande.

K O M A N D A N T
pukovnik
Čedomir Bulat, [v.r.]

[63] Boutros Boutros Ghali.

[64] Cyrus Vance.

[65] Milan.

[66] Isto.

[67] Sredstva javnog informiranja.

[68] Helmut Kohl.

[69] Hans Dietrich Genscher.

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6019.

19

1992., siječanj 11.
[Sarajevo]

Izvješće Komande 2. vojne oblasti o provođenju mjera i postupaka s ciljem potpune realizacije dogovorenih mjera o apsolutnom prekidu vatre prema Sarajevskom sporazumu od 2. siječnja 1992. godine

Komanda 2. vojne oblasti
Poverljivo broj 25/142-16
Dana 11. 01. 1992. godine

Komandi: 4. K, 5. K, 9. K, 17. K, IKM 2. VO – na znanje

Našim naredjenjem int. broj 09/3123-1 od 10. 01. 1992. godine naredili smo mere i postupke koje treba sprovoditi u cilju potpune realizacije dogovorenih mera o apsolutnom prekidu vatre od 03. januara 1992. godine.
I pored potpisanog sporazuma koji obavezuje obe strane da njegove stavove poštuju, pokazala su se naša predvidjanja, da će protivnička strana nastaviti sa njegovim kršenjem i provokacijama, kao sasvim realna.
Oružanim snagama Hrvatske i vrhovništvu ne odgovara brzi dolazak "plavih šlemova" u funkciji mirovine misije OUN. Hrvatska strana je, u širem zahvatu fronta, dosta selektivno, ali vrlo perfidno, birajući ciljeve i vreme, više puta narušila prekid vatre.
Tragični dogadjaj sa obaranjem helikoptera Mirovne misije iskorišten je na hrvatskoj strani, da "uveri" svoje saveznike na Zapadu kako je JNA izvan kontrole vrhovnog komandovanja i "spremna" da minira postignuto zatišje na frontu i onemogući dolazak predhodnice "plavih šlemova" kao i rad postojeće misije EZ.
S obzirom na kritičnost trenutka, naša je obaveza da izbegnemo sve optužbe da je JNA nosilac akcija koje narušavaju primirje, čak i u slučajevima nužne potrebe da se odgovori neprijatelju.
Obezbediti dosledno sprovodjenje mog naredjenja int. broj 09/3123-1 od 10. januara 1992. godine i u tom cilju dopunjujem tačku 5. pod a) da izvestite i sledeće: kada, kojim naoružanjem, po kojoj jedinici, po kom rejonu je otvarana vatra, čime (sa koliko sredstava i municije), kao i to da li ste predhodno uspostavili kontakt sa suprotnom stranom, zahtevali momentalni prekid narušavanja sporazuma, izvestili posmatračku misiju, upozorili da će te uzvratiti vatrom. Ako je u potpunosti postupljeno po tački 5. naredjenja, a protivnik nije prekinuo vatru, uzvratite vatrom.
Neophodno je da se u periodu koji predstoji izvrše pojačane mere fortifikacijskog utvrdjivanja, čime će se povećati stepen otpornosti vatrenih tačaka, borbenih položaja i komandnih mesta.

Na dejstva koja ne predstavljaju napade orudjima većeg kalibra i koja nemaju efekte uzdržati se maksimalno od uzvraćanja vatrom, a istovremeno biti spreman i u punoj b/g, za eventualno odbijanje napada.
Energično sprečavati samovoljno ponašanje i grubo kršenje naredjenih mera. Pravovremenim informisanjem sprečiti špekulacije o armiji, njenoj ulozi, mogućnostima i opredeljenju njenog sastava. Sprečavati emotivna, nekontrolisana i proizvoljna reagovanja koja utiču na ugled pripadnika JNA i OS u celini, posebno kada se tiče odluka i stavova Vrhovne komande i Štaba VK.
Ponovno proradite i striktno sprovodite u život naredjenje o radu jedinica u zimskim uslovima str. pov. broj 09/75-637 od 14. 10. 1991. godine i naredjenja NGŠ u odnosu prema mirovnim snagama str. pov. broj 587-1/91.

K o m a n d a n t
general-pukovnik
Milutin Kukanjac, s.r.

M.P.[70] M.P.[71]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6045.

20

1992., siječanj 11.
[Vrhovine]

Izvješće Komande 2. ličke brigade Komandi 6. ličke divizije o sukobima između lokalnih političara i Komande brigade

---

KOMANDA
2. L I Č K E B R I G A D E
SP Br. 10-137
11. 01. 1991. god.

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO

Narušavanje b/g
i z v e š t a j – dostavlja

KOMANDI 6. ličke divizije
– na ličnost komandanta –

Od početka primirja u zoni odgovornosti brigade pojačane su aktivnosti na stvaranju nepoverenja prema komandi i aktivnim starešinama. Pojedini članovi ratnog predsedništva i pripadnici SUP-a Korenica dolaze u jedinicu i kroz proturanje glasina negativno utiču na stanje u jedinicama i podstiču na neodlazak na položaj za odbranu.

---

[70] Prijemni pečat: 1. odeljak SCV 332. puka veze, brzojav broj 1207, 11. 01. 1992.

[71] Prijemni pečat: Komanda 9. korpusa, pov. br. 73-1, 11. 1. 1992. god.

S druge strane preko svojih istomišljenika i pojedinaca u SUP Vrhovine prenose zahteve kako komanda mora obezbediti da svi idu na položaj.
Molim vas da se skrene pažnja svim onima koji su van zone odgovornosti brigade a dolaze u istu najave svoj dolazak ili se predhodno jave u komandu brigade jer ću u suprotnom biti prinuđen da preduzimam mere u okviru svojih nadležnosti i ovlašćenja, bez obzira o kome se radilo.
U zonu odgovornosti brigade upućuju se neke IG iz Korenice, Plitvica i slično, a da iste nisu najavljene komandi.
Molim Vas da se ovo pod hitno spreči jer može vrlo lako doći do međusobnih sukoba i tragičnih posledica.

KOMANDANT
pukovnik
Božo Hinić, [v.r.]

M.P.[72]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6046.

21

1992., siječanj 13.
[Gračac]

Izvješće Komande 9. mtbr Komandi 8. operativne grupe o moralno – psihološkom stanju u jedinici, gubicima te problemima u popuni jedinice vojnim obveznicima, naoružanjem i opremom

---

KOMANDA 9. mtbr
Pov. broj 23-116
13. 01. 1992. godine

VOJNA TAJNA
POVERLJIVO

Referisanje komandantu
8. operativne grupe.-

1.- Brigada je formirana u vremenu od 07-10. 10. 1991. godine u garnizonu Niš od sledećih jedinica:
– od formacijskih jedinica brigade;
– komanda brigade;
– komanda stana;
– četa veze;
– 1. mtb;
– mpoad (bez spoab 90 mm) sve po mirnodopskoj formaciji;
– četa vojne policije po ratnoj formaciji;

[72] Okrugli pečat: Komanda 2. ličke brigade.

– pozb po posebnoj formaciji;
– had 122 mm sa formacijskim sredstvima 9. mtbr, a ljudstvo iz garnizona Pirot, Leskovac, Bitolj i Niš (4. mtbr);
– 2. mtb sa ljudstvom i TMS iz Kičeva i Bitolja (84. mtbr);
– 3. mtb sa ljudstvom iz garnizona Prizren i Titova Mitrovica (549. pmtbr);
– izvidjačka četa sa ljudstvom i TMS iz garnizona Pirot (4. mtbr);
– lad PVO sa ljudstvom i sredstvima iz 592. mtbr (Kumanovo);
– inžb sa ljudstvom i TMS iz garnizona Štip;
– okb sa ljudstvom iz 4. mtbr, 9. mtbr i 592. mtbr (Pirot, Zaječar i Kumanovo) sa SRT iz kasarne u s. Logorište.
U vremenu od 10-13. 10. 1991. godine brigada bez 3. mtb izvršila je marš u rejon upotrebe i 15. 10. posela zonu odbrane.
U vreme formiranja i dovodjenja brigade iz njenog sastava je dezertiralo 91 vojnik i 1 oficir, od čega je 14 vojnika uhvaćeno i privedeno u sastav brigade.
Po posedanju zone odbrane brigada je izvodila aktivnu odbranu i sadejstvovala u akciji deblokade kasarne u s. Logorište.

<u>Do sada smo imali sledeće gubitke:</u>

a) u živoj sili:
– poginulo 28 vojnika i 2 oficira iz sastava brigade i 12 pripadnika JTO pridatih brigadi;
– ranjeno 116 vojnika i 7 starešina iz sastava brigade i 48 pripradnika JTO;
– zbog samoranjavanja povredjeno je 11, a zbog raznih drugih povreda 7 vojnika.
Od ukupnog broja povredjenih u jedinicu je vraćeno do sada 37 vojnika i 1 starešina, a 96 je na lečenju i bolovanju.
Od momenta polaska na ratište do danas iz brigade je dezertiralo 167 vojnika i 14 starešina, od toga je privedeno 30 vojnika, a dvojica starešina se sami vratili.
16 vojnika pobeglo je sa ličnim naoružanjem i jednim m/v. Od ukupno 14 starešina ima: Makedonaca 5, Muslimana 4, Albanaca 2, Srba 3 (2 su se vratila).

b) u tehničkim MS:
uništeno:

– mitraljez M-84	3 komada,
– puškomitraljez 7,62 mm	6 komada,
– automatska puška 7,62 mm	10 komada,
– BsT 82 mm	1 komad.

oštećeno:

– pištolj 7,62 mm	6 komada,
– automatskih pušaka 7,62 mm	25 komada,
– PM 7,62 mm	12 komada,
– mitraljez M-84	3 komada,
– MB-82 mm	2 komada,
– MB-120 mm	1 komad,
– BsT-82 mm	2 komada,
– mitraljez DŠKM 12,7 mm za tenk T-55	3 komada,
– PAt 30/2 (“Praga”)	2 komada,
– OIA – BRDM-2	1 komad.

2.- Stanje TMS prikazano je u pregledu (prilog ovom referisanju).[73]

3.- Pregled popune neborbenim m/v:
Iz armijskog fonda:

– putnička m/v	2 komada,
– terenska m/v	13 komada,
– teretna 4,5-5 t	275 komada,
– terenska T-7 (vučna)	32 komada,
– terenska T-11 (vučna)	20 komada,
– sanitetska m/v	8 komada,
– m/v za vezu	17 komada,
– m/v radionice	6 komada,
– dizalice	1 komad,
– m/v ACV	6 komada.

Ukupno iz AF 383; iz PF 7; svega: 390 m/v.

Od ukupnog broja 390 m/v u borbenim dejstvima uništeno je:
– 1 terensko m/v,
– 10 teretnih 4,5-5 t,
– 1 vučno TAM-150 T-11 (vozač pobegao sa vozilom),
– 2 vučna TAM 110 T-7.
Ukupno: 14 m/v.
Sadašnja popuna iznosi 376 m/v ili 94,4%.

Problemi:

a) Neophodno je izvršiti popunu sa sledećim vrstama neborbenih m/v:
– terensko 1 m/v,
– teretna 10 m/v,
– vučno TAM 150 T-11 1 m/v.
Ukupno nedostaje 12 m/v.

b) Neophodno je potrebno 34 vozača radi zamene rezervnih vozača koje je trebalo otpustiti 27. 12. 1991. godine.
c) Takodje, nakon otpusta vojnika novembarske i decembarske partije 1990. godine biće potrebna popuna sa 64 vozača.

d) Pregled popune borbenim vozilima:

– tenk T-55	23 komada,
– tenk nosač mosta	1 (za GR);
– tenk za izvlačenje (TZI)	1,
– BTR 50 PK	1,
– PRAGA V-3 S (sa PAt 30/2)	10,
– OIA BRDM-2	3,
– BOV M-70A	8.

73 Prilog nije pronađen uz izvornik.

4.- Brigada je popunjena po sledećem:

Oficirima:
– sleduje: 166 AVL i 6 RVS,
– ima: 154 AVL i 12 RVS.
Nepopunjene dužnosti oficira su:
– 1. mtb: komandir 3. voda (MB-82 mm) mMBč.
– 2. mtb: komandir 2. voda u mMBč.
– 3. mtb: komandant bataljona; komandir PO voda 3. mtč.
– okb: zamenik komandanta bataljona.
– had-122 mm: komandir voda veze u komandnoj bateriji; komandir 2. voda 2. hab.
Mladjim oficirima:
– sleduje: 104 AVL i 8 RVS,
– ima: 89 AVL i 11 RVS.
Nedostaje mladjih oficira:
– komanda brigade: referent za org. mob. poslove.
– u 1. mtb: četni starešina u pozadinskoj četi; komandir 3. streljačkog voda 2. mtč.
– u 2. mtb: komandir 3. voda 3. mtč.
– u 3. mtb: komandir 3. streljačkog voda 3. mtč.
– u okb: komandir 3. voda mehanizovane čete. (motorizovana)[74]
– u had-122 mm: četni starešina u 1. i 2. hab.
– lad PVO: četni starešina lab 20/3 mm.
– inžb: dvojica četnih starešina.
– mpoad: referent opštih poslova.
Vojnicima:
– sleduje vojnika: stalnog sastava 2.562, a ima 1.803; rezervnih vojnika sa kriznog područja sleduje 57 a ima 40; ostalih sleduje 232 a ima 1236, dobrovoljaca ima 57.
Ukupno vojnika sleduje 2862 a ima 3136.
– Od ovog broja do 10. 02. 1992. godine otpustiće se još 902 vojnika tako da će u brigadi ostati 2.234 vojnika, a nedostajaće još 611 vojnika.
– Problem otpusta vojnika Hrvata ostaje i dalje nerešen.
Nedostaje VES-ti:

11101 = 121	11206 = 52	11301 = 3
11102 = 31	11207 = 15	11304 = 6
11103 = 91	11208 = 3	11314 = 5
11104 = 51	11209 = 2	11342 = +21
11105 = 32	11217 = 15	11343 = 0
11108 = 11	11221 = 3	11401 = 0
11223 = 33	11402 = 3	11403 = 2
11405 = 1	11812 = 10	12409 = 2
11406 = 2	12101 = 2	12412 = 2
11407 = 2	12102 = 4	12413 = 1
11408 = 2	12105 = 1	12418 = 2
11409 = 1	12107 = 8	12501 = 10
11701 = +12	12108 = 3	12701 = 64

[74] Dopisano rukom.

11704 = 3	12109 = 3	12021 = 8
11706 = 5	12117 = 2	13805 = 3
11725 = 2	12118 = 2	13806 = 0
11742 = 1	12119 = 2	
11801 = 14	12121 = 4	
11807 = 1	12126 = 1	
11808 = 2	12402 = 2	
11810 = 2	12403 = 8	SVEGA: 628

Problemi:
– 80% sastava brigade neprekidno je angažovano na prednjem kraju odbrane bez ikakve mogućnosti izvlačenja iz borbe radi odmora i zamene.
– Širina zone odbrane brigade do 04. 12. 1991. godine bila je oko 50 km a sada je 35 km.
– Sastav brigade je heterogen (iz 14 garnizona, većina vojnika iz motorizovanih bataljona čine vojnici iz graničnih jedinica).
– Jedinice iz 42. korpusa upućene su na ratište sa objašnjenjem da idu u prekomandu.
– U nekim jedinicama izuzetno loše stanje TMS (2. mtb), intendantske opreme, zaštitnih sredstava ABHO, inžinjerijskog alata i slično.
– Jedinice su upućivane na ratište bez posebnih vojno-stručnih, materijalno-tehničkih, moralnih i bezbedonosnih priprema, bez odgovarajuće VES-ti i potrebne vojno-evidencione dokumentacije.
– I poslednja popuna ljudstva izvršena je sa istim problemima.

5.- Moralno-psihološko obezbedjenje borbenih dejstava:
U fazi pripreme 9. mtbr za izvršenje zadatka moral u svim jedinicama brigade bio je na izuzetno visokom nivou. Borbeni moral starešina i vojnika gradili smo na sledećim postavkama:
– borba protiv neonacizma u Republici Hrvatskoj,
– sprečavanje genocida nad pripadnicima JNA u Republici Hrvatskoj i srpskim stanovništvom,
– oslobadjanje blokiranih kasarni i pripadnika JNA,
– nadmoćnosti naših snaga.
Obezbedili smo da svaki vojnik i starešina poznaje zadatak svoje i više jedinice, a u izvodjenju odbrane nema odstupanja.
Ličnim uveravanjem, isticanjem pozitivnih primera i ličnim primerom sprečavali smo kod vojnika strah, defetizam i paniku.
Neposrednim uticajem trudili smo se da sprečimo dezerterstva vojnika i starešina, iako su ona bila i to:
– u fazi formiranja jedinice i marša do rejona upotrebe ukupno 91 vojnik i 1 starešina su dezertirali (od toga je 14 vojnika privedeno u jedinicu);
– u toku izvodjenja b/d do danas ukupno je dezertiralo 167 vojnika, 14 starešina (od toga je uhvaćeno i privedeno u jedinicu 30 vojnika, a 2 starešine su se sami vratili), a od onih koji su dezertirali 16 je sa ličnim naoružanjem i 1 m/v.
Od vojnika koji su dezertirali najviše je Albanaca, Makedonaca, Muslimana i Hrvata.
Kroz naredjenja, objašnjenja, upozorenja i informacije – sprečavali smo kradju, pljačku i uništavanje imovine. U slučajevima nepoštovanja preduzimali smo energične mere, počinioce smo odmah lišavali slobode i pokretali krivične prijave.

Gotovo svakodnevno smo organizovali obilazak jedinica, razgovor sa vojnicima i starešinama, pozitivne primere smo isticali a negativne smo razrešavali uz angažovanje psihologa, organe za MV i načelnika bezbednosti. Psihologa smo angažovali po planu Komande ili po zahtevu potčinjenih jedinica.
Za vreme izvodjenja b/d i boravka jedinice u rejonu izvršenja zadatka, od disciplinskih mera i kazni izrekli smo sledeće mere:
– zatvor 60 dana za 17 vojnika,
– zatvor 30 dana za 1 vojnika, i
– pritvor 30 dana za 6 vojnika.
Protiv 29 lica se vodi ili je vodjen krivični postupak.
U zadnje vreme, a zbog izuzetno složenih meteo uslova, dužine boravka na ratištu, linijske organizacije odbrane i nemogućnosti zamene jedinica, u jedinicama se oseća zamorenost vojnika i starešina, što se u odredjenoj meri odražava i na borbeni moral.

6.- Tehničko obezbedjenje:
– Problem je povremeni nedostatak pojedinih vrsta municije u POB (mine 120 mm, mine 82 mm, metak 82 mm za BsT).
U tehničkom održavanju problemi su:
– obezbedjenje r/d i sklopova za m/v TAM-5000, TAM-110 T-7, 150 T-11 i to elektropokretača i alteratora;
– nedovoljni kapciteti za održavanje m/v. Neophodna je popuna sa 2 automehaničara, 1 autolektričarem, tenkovskim mehaničarem, optičarem i artiteljerijskim mehaničarem;
– ispunjeni eksploatacioni resursi za agregate, KOS-ove;
– nedostatak akumulatora 12V 110 Ah, 12V 143 Ah, baterijskih uložaka;
– nedostatak guma za m/v TAM-5000 i TAM-150 T-11;
– put dotura za municiju u jednom pravcu je 100 km, a za gorivo i r/... 200 km;
– princip snabdevanja je “ka sebi”;
– dug je put zahteva koje dostavljamo do konačne realizacije i rešavanja problema.

7.- Problemi intendantskog obezbedjenja:
– jednolična ishrana;
– nema uvek užine za vojnike;
– nema dovoljno rezervne odeće i rublja za presvlačenje ljudstva.
Mladi vojnici su došli nekompletni i nemaju:
– pribore za jelo,
– šatorska krila,
– ćebad,
– čarape i
– pojedine delove odeće (veš).
Potrošni materijal do sada je obezbedjivan u minimalnim količinama, a pre svega:
– pasta za obuću,
– deterdžent za sudje,
– sapun za umivanje i brijanje,
– konac, igle, dugmad,
– žileti, toalet papir.
Sve potrebe su do sada redovno realizovane.
VB/RG

KOMANDANT
potpukovnik
Momčilo Momčilović, [v.r.]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 5012.

22

1992., siječanj 13.
Knin

Zapovijed Štaba TO SAO Krajine o potrebi jednoznačnog obilježavanja ljudstva i smanjenja nekontroliranog utroška municije

SRPSKA AUTONOMNA OBLAST KRAJINA
ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE
Br. pov. br. 49/92
13. 01. 1992. god.
K N I N

VOJNA TAJNA
POVERLJIVO

Preduzimanje mera oko čuvanja municije i način obeležavanja boraca, dostavlja.-

U ovim teškim vremenima, kada je svaki dobronameran čovek potreban za odbranu R. S. Krajina, a u cilju smanjenja nekontrolisanog otroška municije kod jedinica koje nisu angažovane u prvom borbenom ešalonu i načina jednoobraznosti obeležavanja ljudstva kod jedinica;

N A R E Đ U J E M :

1. Sa svim jedinicama održati sastanke vojnih kolektiva i ukazati na negativnu pojavu nekontrolisanog utroška municije, a naročito za vreme odigravanja sportskih nadmetanja ili u toku proslave vjerskih i drugih praznika. Municija se mora racionalno upotrebljavati u odbrani od iznenadnog napada od ustaša kao i same kontrole radi popune.
2. Na sastancima ukazati borcima na način nošenja l/n na javnim mestima, komandama, ustanovama i javnim lokalima (kafićima). U ovim navedenim objektima a posebno u kafićima zabraniti svaki odlazak sa l/n.[75]
3. Objasniti vojnicima-borcima TO da se u svim jedinicama jedinstveno obeležavanje kako na uniformi tako i na kapama, bez obzira na stranačku i ideološku pripadnost kako bi se moglo lakše politički delovati na podizanju morala i motivisanosti boraca u borbi protiv zajedničkog neprijatelja – ustaša. Skrenuti pažnju u jedinicama i štabovima TO da će se

[75] Linije.

jedinstveno vršiti obeležavanje pripadnika JNA i TO u martu mesecu prema oznakama koje je dostavio SSNO.

LD/SM

ZAMENIK KOMANDANTA
pukovnik
Dušan Kasum, [v.r.]

M.P.[76]
Rađeno u 6 primj.
i dostavljeno:
OpŠTO Knin, Benkovac, Obrovac
Komandi 2. Operativne zone,
Komandi 3. Operativne zone.

Izvornik, strojopis, ćirilica
HR-HMDCDR, 6. kut. 4.

23

1992., siječanj 13.
[Sarajevo]

Obavijest Komande 2. vojne oblasti komandama korpusa o dolasku i programu boravka časnika za vezu UN-a u razdoblju od 12. do 16. siječnja 1992. godine

---

Komanda 2. vojne oblasti
Interno broj 25/142-31
Dana 13. 01. 1992. godine

Komandi: IKM 2. VO, 5. K, 9. K, 10. K

Kabinet načelnika GŠ OS SFRJ dostavio nam je zabelešku o dolasku i programu boravka oficira za vezu UN u vremenu od 12. do 16. januara 1992. godine, int. broj 21-1 od 31. 01. 1992. godine.

Sadržaj zabeleške.
Na osnovu poslatih telefaksa i telefonskog razgovora koji je sa njim u medjuvremenu obavljen, zamenik vojnog savetnika generalnog sekretara UN pukovnik Neikki Purola (Finac) nas je obavestio da će se svi oficiri za vezu UN koji su predvidjeni za odlazak u Jugoslaviju, skupiti 12. januara (nedjelja) u Beču. Sutradan 13. januara (ponedeljak) imaće radni sastanak sa šefom čitave grupe australijskim pukovnikom John Wilsonom radi upoznavanja sa zadacima koji ih čekaju u Jugoslaviji. Na ovom sastanku biće odredjeni i timovi (po tri oficira za vezu) koji će biti detašovani kod pojedinih komandi sa obe strane.

[76] Okrugli pečat: SAO Krajina, Štab TO, Knin.

Jugoslovenske vlasti su od strane UN zamoljene da se za prevoz oficira za vezu, koji dolaze na stranu JNA, pošalje u Beč avion radi prevoženja do Beograda 14. januara (utorak), sa poletanjem u 10,00 časova. Već je odredjeno da to bude AN-26 koji će sa aerodroma Batajnica poleteti za Beč 14. januara u 06,00 časova. Prema poslednjim informacijama, u Beograd će doputovati grupa od 22 oficira za vezu, uključujući i šefa grupe pukovnika Wilsona i nekoliko administrativnih službenika, čiji broj još nije poznat. Sletanje na aerodrom Surčin predviđeno je 14. januara oko 12,00 časova (grupa oficira za vezu pri Glavnom stožeru u Zagrebu preuzeće hrvatske vlasti).

Iz grupe odredjene za odlazak na našu stranu, 8 oficira će, umesto za Beograd, krenuti 14. januara iz Beča za Pizu[77] u Italiji, gde se nalazi snabdevačka baza UN, kako bi preuzeli terenska vozila sa radio uredjajima motorola i drugom opremom. Ova vozila biće iz Pize dovezena na našu stranu pravcem Sežana-Zagreb-Karlovac, gdje bi se u rejonu Karlovca organizovao prolazak kroz položaje na našu stranu. Konvoj ovih vozila zatim nastavlja put za Beograd, gde se očekuje 16. januara.

Dočeku na aerodromu Surčin 14. januara u 12,00 časova prisustvovaće član Državnog komiteta za saradnju s mirovnim snagama UN general major Slavko Jović, generalni sekretar ovog komiteta Mile Pešut, oficir za vezu Predsedništva SFRJ Milenko Živulj i pukovnik Ljubiša Isaković iz operativne grupe JNA za saradnju sa mirovnim snagama UN. Posle pozdrava i kraćeg zadržavanja na aerodromu, grupa kreće autobusom za hotel "Interkontinental", gde će biti smeštena.

Pukovniku Wilsonu biće ponudjeno alternativno da sa još 3 oficira svoje komande i 3 oficira za vezu koji će biti detašovani pri našem GŠ OS, smesti u vilu u Ul. Andre Nikolića, ili da do odlaska svih oficira na teren ostane sa njima u hotelu (naime, predvidjeno je da komanda grupa od 4 člana, zajedno sa 3 oficira za vezu koji će biti pri našem GŠ, budu smešteni u vili u Ul. Andre Nikolića).

14. i 15. januara sve oficire za vezu UN primiće u palati Federacije predsednik Državnog komiteta i član Predsedništva SFRJ dr. Borisav Jović, tačan termin još nije utvrdjen.

Timovi od po 3 oficira za vezu UN sa našim oficirom za vezu, prevodiocem i vozačem krenuće u odgovarajuće korpuse 15. i 1. januara, zavisno od dogovora sa šefom grupe pukovnikom Wilsonom. Timovi za Dalj i Šid krenuće direktno iz hotela terenskim vozilom Puch sa oznakom UN, dok će ostali timovi za Bihać, Knin, Banja Luku i Bileću biti prevezeni avionom RV. Sve ove grupe će na aerodromima Bihać, Banja Luka i Titograd sačekati terenska vozila Puch, koja će u medjuvremenu biti poslata iz Beograda, koja će ih sačekati, odvesti do komandi korpusa i biti im dalje na raspoloženju.

Sastav pojedinih timova za vezu UN koji će biti detašovani kod naših korpusa još nije poznat. Verovatno da će sastav ovih timova biti nacionalno mešovit. Medjutim poznat nam je samo nacionalni sastav i činovi oficira za vezu UN koji će biti rasporedjeni na obe strane. Dolaze oficiri 18 zemalja sveta, koji su i do sada bili u raznim misijama UN, i to:

Australija – 1 pukovnik, šef grupe
Bangladeš – 3 majora
Brazil – 1 major
Kanada – 3 majora
Egipat – 3 majora
Finska – 1 major i 2 kapetana

[77] Pisa.

Francuska – 3 majora
Gana – 3 majora
Kenija – 3 majora
Venecuela – 2 majora
Irska – 3 majora
Malezija – 3 majora
Norveška – 1 major
Pakistan – 2 majora i 1 kapetan
Švedska – 1 potpukovnik i 2 majora
Rusija – potpukovnik i 2 majora
Švajcarska[78] – 2 kapetana i
Velika Britanija – 1 major i 2 kapetana.

Pom. k-danta za MV i PP
general-major
Milan Aksentijević, s.r.
M.P.[79]

M.P.[80]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6045.

24

1992., siječanj 13.
[Sarajevo]

Obavijest Komande 2. vojne oblasti podčinjenim korpusima i jedinicama o napetostima u Jugoslaviji te o mjerama i aktivnostima koje vojska treba poduzeti kako bi spriječila iste

Komanda 2. VO
Str. pov. br. 9/79-94 h i t n o
13. 01. 1992. godine

- na ličnost komandanta ili NŠ

Komandi 4., 5., 9., 10., 17. K, 389. rabr i 530. PoB

Od NGŠ OS SFRJ, dobili smo akt sledeće sadržine:

"Imajući u vidu da se situacija u zemlji sve više komplikuje kako na medjunacionalnom (republičkom) i medjustranačkom, tako i na medjunarodnom planu u vezi sa krizom u našoj zemlji, to je sve neizvesnije kako će se ponašati pojedini faktori u zemlji i u inostranstvu.

[78] Švicarska.

[79] Prijemni pečat: Komanda 9. korpusa, 14. 01. 1992.

[80] Prijemni pečat: 1. odeljak SCV 332. puka veze, brzojav br. 1474, 14. 01. 1992.

Eventualno priznavanje samostalnosti pojedinih republika od strane nekih država EZ pa i šire može bitno da utiče na opštu situaciju u zemlji, što podrazumeva i na odnose sa JNA, posebno od strane nekih rukovodećih struktura i njihovih paravojnih formacija.
U proceni mogućeg razvoja dogadjaja posebno treba sagledati stanje i mogućnosti aktivnih dejstava paravojnih formacija R. Hrvatske, i ekstremnih stranaka u BiH i R. Makedoniji. Proceniti moguće vreme, pravce (rejone i objekte) dejstva. Za to je posebno važno stalno praćenje aktivnosti protivnika.
Iz takve procene izvući zaključke o merama i aktivnostima koje treba preduzeti, pre svega na sprečavanju: svih vidova iznenadjenja, brzine prodora snaga protivnika, nanošenju gubitaka neprijateljskim snagama i ugrožavanja do sada postignutog uspeha.
U tom cilju značajno treba povećati budnost u svim objektima: merama borbenih obezbedjenja i obezbedjenju borbenih dejstava dati prioritet na svim nivoima. Komandanti viših nivoa izvršiće kontrolu sprovodjenja planiranih mera i poduzeti mere da se uočene slabosti odmah otklone, najkasnije do 15. 1. 1992. godine."
Obezbedite doslednu realizaciju naredjenih mera i punu borbenu gotovost svih sastava.

K o m a n d a n t
general-pukovnik
Milutin Kukanjac
M.P.[81]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6045.

25

1992., siječanj 14.
[Bihać]
Izvješće Komande 10. korpusa JNA o stanju i kontroli artiljerijskog naoružanja u 7. operativnoj grupi

---

KOMANDA 10. KORPUSA
Str. pov. br. 04/45-1
od 14. 01. 1992. g.

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO
Ev. br. ________________

Analiza sagledavanja stanja po rodu artiljerija u 7. OG, dostavlja.-

KOMANDI__________________

[81] Prijemni pečat: 1. odeljak SCV 332. puka veze, brzojav br. 382, 14. 01. 1992.

Dana 14. 01. 1992. g. izvršen je ekipni obilazak Komande 7. OG na KM Šamarica (tt 616 Piramida), a po rodu artiljerija o stanju izneo je NA pukovnik Vukosavljević Slobodan.

1.- Jedinice OG-7 po sledećem:
– 7. brTO – Kostajnica;
– 17. brTO – Sisak;
– 11. brTO – Dvor na Uni;
– 622. mtbr – Petrinja;
– 592. mtbr (Kumanovska) Glina-Petrinja;
– 1. brTO – Glina;
– 6. mpoap – u dva dela: s. Blinja i Topusko.

2.- 257. mtbr i 6. map rasformirani, a njihova art. orudja rasporedjena po zahtevu – formirani mad-ovi u mtbr i brTO.

3.- 1. mad 1. brTO:
– Komanda mad-a;
– KV mad-a;
– hab 155 mm M-1 – 6 orudja (iz 6. map-a);
– hab 105 mm M2A1 – 4 orudja (iz 257. mtbr);
– bvbr 128 mm M-63 "P" – 2 orudja (6. map);
– poab 76 mm M-42 – 6 orudja;
– tab 76 mm M-48 B-1 – 6 orudja;
Svega: 24 orudja.

NA 1. brTO k I kl Rudan Miroslav, ujedno i K-dant mad-a.
– U divizionu nedostaje 17 oficira i 17 m/o.
– U toku je formiranje baterija B-1 i M-42. U divizionu je predvidjeno da ima labPVO od 8 orudja i poz. vod.

mad:	sleduje:	ima:
– oficira	38	20;
– ml. oficira	18	9
– vojnika	378	188
SVEGA:	434	217 ili 50%

4.- 7. brTO – nema mad posebnu formaciju.
– K-da mad-a;
– KV mad-a;
– b 76 mm M-48 B-1; – 6 orudja;
– b 76 mm M-42 – 6 orudja;
– hab 105 mm – 6 orudja:
– abvbr 128 mm "P" – 2 orudja;
SVEGA: 20 orudja

U toku je fomiranje baterija B-1 i M-42. Divizion je popunjen sa 99 vojnika, a nedostaje oko 100 v/o. ili oko 50%.
K-dant mad-a je RVS, ujedno NA, a treba aktivni starešina. Nema 23 0,12r.

5.- 17. brTO: K-dant mad-a uj. NA major u penziji Kukaleča Milan.

– K-da mad-a;
– KV mad-a;

– hab 155 mm M-1 (iz 6. map-a)	– 6 orudja;
– tab 76 mm M-48 B-1;	– 6 orudja;
– potab 76 mm M-42	– 6 orudja;
– abvbr 128 mm M-63 "P"	– 2 orudja.
S V E G A :	20 orudja.

U toku su formiranja baterije B-1 i M-42. Divizion popunjen ljudstvom 50%.

6.- 622. mtbr:
– had 105 mm M-56 - 18 orudja, 4 orudja još nisu u funkciji zbog ljudstva, 4 H-105 mm bile date Dvorskom odredu isti je pobegao i orudja su vraćena u matičnu jedinicu.
Had sleduje:

oficira	27	ima	17;
ml. oficira	15	ima	10;
vojnika	335	ima	107 (28 vojnika i 79 v/o);
Svega:	377	ima	134 ili 35,54%.

– Hab 155 mm M-1 – 6 orudja, 52 čoveka ili 63%.
– abvbr 128 mm M-63 "P" – 2 orudja.
– bSVBR 128 mm M-77 "OGANJ" – pridat iz 580. mabr, sa 22 vojnika i 1 v/o i 3 orudja.
Ukupno u BrAG-622 (18 orudja 105 mm, 6 orudja 155 mm, 2 orudja VBR i 3 orudja VBR "O" = 29 orudja).

mpoad: sastava:
– 2 baterije SO 90 mm M-36 (6+5) = 11 orudja;
– porb 9K11 = 6 orudja.

NA 622. mtbr je potpukovnik Čojić Spasoje, a oba K-danta diviziona su aktivne starešine.

7.- 592. mtbr:
– NA br. ppuk Gremešovski Dimče;
– komandant had-a 122 mm D-30 (s) ppuk Antić Ristivoje;
– komandant mpoad k I kl Djuričić Blagoje.
Had 122 mm D-30 nepopunjen sa 6 oficira – komandira vodova i 2 m/o ofRč, svega 8 starešina.
Popunjen sa 146 vojnika i 2 dobrovoljca ukupno 148 ili 48%.
U periodu do 20. 02. 1992. g. biti će otpušteno 45 vojnika isluženika, ovaj problem je istaknut i u 622. mtbr.
Mpoad:
– ima 2 poatb 100 mm (T-12 8, MT-12 – 4) – 12 orudja;
– po formaciji ima porb BOV-1 od 6 orudja – iste ostale u Kumanovu, a popunjen na licu sa porb 9K11 od 4 orudja.
Po RF sleduje: oficira 18, m/o 12, vojnika 241, svega 271.
Nedostaje: oficira 8, m/o 9. Popunjen sa 106 vojnika (4 v/o i 2 dobrov., ide 58 vojnika kući, a ostaje 48, do 20. 02. 1992. godine.
1. mtb/592. mtbr:

– MB 120 mm	6 komada,
– MB 82 mm	4 komada,
– POLK 9K11	6 komada (poč),
– POLK 9K111	4 komada ("FAGOT" 80-2000 m)

8. 11. brTO Dvor na Uni:
– brigada u rezervi.

– tab 76 mm M-48 B-1	6 orudja,
– potab 76 mm M-42	6 orudja,

Obe jedinice su u formiranju.

9.- 6. mpoap	sleduje	ima	
– oficira	4	7	= +3
– ml. oficira	4	7	= +3
– vojnika	8	9	= +1
SVEGA	16	23	= +7
RS:			
– oficira	75	14	= -61
– ml. oficira	55	7	= -48
– rez. vojnika	960	150	= -810 ili 15,62%
Popunjenost po RF:			
– oficira	79	21	(4+14) ili 26,58%
– ml. oficira	59	14	(7+7) ili 23,72%
– vojnika	968	166	(9+150+4 dobrovoljaca i 3 GL) ili 17%
SVEGA	1106	201	ili 18,17%
Ima art. orudja po sledećem:			
– pot 100 mm MT-12	24	24	(1 T-12);
– POLO M-83 (BOV-1)	12	12	

Grupisanje puka: U funkciji baterije i divizion kao najnužniji delovi bez KI delova i PJ-a. Raketne baterije odlično popunjene voj.-operatorima i starešinama i deo v/o.
– topovske baterije ljudstvom koje su dejstvovale pokazale su se veoma efikasnima.
– Od 6. mpoap: obrazovana 2 POOd. Prvi POR u rejonu Blinje, a angažovan na pravcu: Petrinja, južni i S/Z deo, Komarevo-St. Selo,[82] Kinjačka, i na pravcu: Sunja-Kostajnica.
Divizion se nalazi u Blinji, ne na položaju, u rejonu u gotovosti za posedanje položaja, a delemično su odredjeni položaji posednuti. U Sunji 1 vod (bat, bez voda), u Kinjačkoj 1 orudje, a u St. Selu 2 orudja u sastavu POG: Komarevo-Madžari.
– Topusko: 2/6. mpoap, bez poab 100 mm MT-12, u OR. Uključen u obuku mladih vojnika, a POR je u Vrginmostu i predvidjeno angažovanje na pravcu: s. M. Trepča[83]-Skakavac i na pravcu: Stipan-Pješčanica. Navedena topovska baterija od 6 orudja pridata je 9. mpoad 9. mtbr, koji se nalazi u rejonu Krnjaka. 9. mpoad ima porb POLO M-83 od 6 orudja od 471. mpoabr sa Logorišta (Karlovac).

[82] Staro Selo.

[83] Mala Trepča.

– RU: raketa ima 250 kg heksotrotila. Efekat: uništava cilj na površini 1,1 ha. Prilikom dejstva ima 16000 parčadi, poluprečnik dejstva na ž/s 660 m. Domet 57 km. Ostupanje od centra cilja 100-500 m.

<u>PREGLED art. sistema u 7. OG</u>

1.- H 105 mm M2A1	10 komada (4 – 1. mad i 7. mad);
2.- H 105 mm M-56	18 komada (622. mtbr);
3.- H 155 mm M-1	18 komada (622. mtbr, 17. brTO, 1. brTO);
4.- H 122 mm D-30 (s)	18 komada (592. mtbr);
5.- VBR 128 mm "P"	8 komada (1.7.17.622. x 2 = 8, 2 na RZH, i 2 u 4. brTO = 12 orudja).
6.- SVLR "O"	3 komada pridata iz 580. mabr u s. Luščani;
7.- T 76 mm B-1	24 komada (1., 7., 17. i 11. brTO)
8.- T 76 mm M-42	24 komada (1., 7., 17. i 11. brTO)
9.- BOV-1 (POLO M-83)	12 komada (6. mpoap);
10.- pot 100 mm MT-12	30 komada (18 6. mpoap, 12 592. mtbr, a 6 topova iz 6. mpoap dato 9. mtbr).
11.- SO 90 mm M-36	11 komada (iz 622. mtbr)

MB 120 mm popunjeni su po sledećem:

– 7. brTO	4 komada;
– 17. brTO	12 komada;
– 11. brTO	6 komada;
– 622. mtbr	18 komada;
– 592. mtbr	6 komada;
– 1. brTO	12 komada.
SVEGA:	58 komada.

<u>15. 01. 1992. godine kontrola stanja u OG-6:</u>

Naredjeni podaci za sticanje uvida u rod artiljerija nisu pripremljeni za dosadašnju 6. ld sem za podatke koji su se do sada poznavali iz ranijih obilazaka u stanje i do podataka se u celini vrlo teško dolazi.
– U dosadašnjem borbenom rasporedu artiljerije nije bilo promena sem što je had 122 mm D-30j sa pravca Vrhovine, ceo prebačen u rejon s. Rakići, s. Kneževići (Ljubovo).
OR za divizion je u rejonu škole i crkve u s. Debelo Brdo.
– had 105 mm M2A1: 1/had 105 mm u rejonu s. Vukmanovići, a had 105 mm, bez 1. hab u rejonu s. D. Babin Potok,[84] Metla.
145. mad 145. lppbr:
– potab 76 mm M-42 u rejonu s. Egići;
– tab 76 mm M-48 B-1 u rejonu: Dragišići;
– MBb 120 mm u rejonu s. Janjčići;
– hab 105 mm M2A1 u rejonu s. Lacmanovići;
– hab 105 mm M2A1 u rejonu s. Vorkapići.
Jednu bateriju 105 mm opslužuje tab 76 mm M-42, a drugu bateriju 105 mm opslužuje ljudstvo tab 76 mm B-1.

[84] Donji Babin Potok.

Zato što navedene dve baterije 105 mm nemaju svoje ljudstvo.
Izraženi su problemi ljudstva za had 122 mm D-30j. Do kraja meseca iz hada 122 ide 121 vojnik kući, a ostaje samo 9 vojnika, divizion je:
– Kod had 105 mm M2A1 od 108 vojnika samo 7 artiljeraca, a ostalo su pešadinci, ovih 7 ide kući do kraja januara, a 101 do konca februara.
– Kod artiljerije 145. lppbr već smo istakli da za dve baterije 105 mm M2A1 nema starešina ni ljudstva, vrši se kombinacija tako što su orudja postavljena na VP za dejstvo i kada treba dejstvovati sa haubicama baterije B-1 i “zisova” prevoze se m/v do VP izvrše planirano gadjanje i vraćaju se nazad.
– Sve tir baterije mad-a (B-1, M-42 i MB 120) prevoze se traktorima.

Izraženi problemi po rodu artiljerija:
1.- Nepopunjenost starešinama na svim nivoima, a posebno sa kritičnim VES-ovima kao što su: izvidjači, računači, topografi, vezisti u artiljeriji;
2.- U madovima, posebno u OG-6 nema formiranih komandnih vodova što negativno utiče na kvalitet podrške i održavanja TMS;
3.- Otpust vojnika u 580. mabr (350), 121 u hadu 122 mm OG-6, kao i art. jedinicama 592. i 622. mtbr – otpuštaju se do 20. 02. 1992. g. svi., decembarska partija 1990. g., umanjuje kvalitet podrške i b/g jedinica.
4.- Slabo osnovno i tehničko održavanje TMS.
5.- Neobučenost i neuvežbanost operatora 9K11 nije afirmisalo ovako značajno PO sredstvo.
6.- Neredovno snabdevanje pojedinom vrstom art. municije, umanjuje art. podršku, kao i prekomerno trošenje municije zašto nema uvek opravdanja.
7.- Dotrajalost hidrauličnih sistema posebno kod 76 mm M-42, H-105 mm M2A1 i H-122 mm, utiče na bezbednost posluživanja orudja u toku dejstva.
8.- Nekompletnost nišanskih sprava (za H-105 mm nedostaju za 6 orudja i pot 100 mm MT-12 za jedno orudje, te su navedena orudja isključena iz dejstva. (Had 105 mm OG-6).
9.- Nepopunjenost sa priborima i instrumentima po kriterijumu umanjuje tačnost, brzinu reagovanja artiljerije po datom cilju.
10.- Kritična popunjenost sa sredstvima veze svih art. diviziona a posebno mad-ova u brTO, otežava RiK u b/d i brzo reagovanje po datom cilju, a ponekad isključuje celu jedinicu i onemogućava zahtevanu podršku.
11.- Nedostatak vučnih vozila, posebno kritično u mad-ovima OG-6.
12.- Kritična popuna RJ 6. mpoap sa vojnicima, svega 18%.
Preduzete mere:
1.- Organizovana je obuka u art. jedinicama, posebno operatora POVR kao i osposobljavanje regruta za kritične specijalnosti.
2.- Dana je pomoć u pripremi jedinica u upotrebi.
3.- Preduzete su mere i po našem zahtevu dobijena deo zahtevanih količina pribora i instrumenata i izvršena popuna art. jedinica u prvom planu one koje su bile najslabije popunjene.
4.- Preduzete su mere za bolje održavanje TMS i pravilnu štednju municije.
5.- Obzirom da se vrše organizacisko-formaciske promene, pridavanja i pretpočinjavanja jedinica, još nije u potčinjenim komandama oformljena potpuna operativna evidencija po rodu artiljerija, kao i radna karta art. kadrova te je naredjeno da se ovo što pre uradi, te na ovom planu ima dosta neažurnosti i neupornosti pa i otpora od organa i najodgovorniji u komandama OG-a.

ZAHTEVI:

1.- Da se komandnim putem naredi da se što pre ustroji OE po rodu i radna karta kadrova i dostavi ovoj komandi;
2.- Izvršiti popunu jedinica starešinama i vojnicima.
3.- Izvršiti opravku neispravnih orudja, kao i planski remont orudja koja su prešla dati resurs.
4.- Popuniti jedinice art. majstorima.
5.- U sastav 10. K dati za podršku bateriju – do diviziona "ORKAN",
6.- Po mogućstvu H-105 mm zameniti H-122 mm, a topove 76 mm M-42 sa pot. 100 mm T-12 i MT-12.
7.- 6. mpoap popuniti vojnicima.
8.- Jedinice koje otpuštaju vojnike hitno popuniti.
9.- Izvršiti popunu OG-6 sa jednim divizionom većeg dometa (tad 130 ili dvbr "Oganj").
10.- U vreme zatišja posebnu pažnju pokloniti informisanju ljudi, borbenoj obuci jedinica, BiSZ-ti, kao poboljšanju uslova za život i rad i ukupnoj brizi za ljude.
NA potčinjenih komandi vrlodobro vladaju sa taktičkim i vatrenim zadacima art. jedinica, medjutim trebaju da vladaju u potpunosti sa ljudstvom i TMS po rodu i neredovno se šalju problemi po rodu kao o stanju i utrošku municije. Moraju ispoljiti veću pomoć i zahtevnost prema potčinjenim organima i jedinicama.
Zaključak: art. jedinice i organi su obučeni i osposobljeni za izvršavanje namenskih zadataka.

17. 01. 1992. g.

NAČELNIK ARTILJERIJE
p u k o v n i k
Mile Matijević, [v.r.]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6037.

26

1992., siječanj 14.
[Sarajevo]

Komanda 2. vojne oblasti traži od 9. korpusa detaljno izvješće o zapaljenoj crkvi u selu Maljkovo i pljački imovine izbjeglih Hrvata

---

Komanda 2. vojne oblasti
Pov. br. 25/142-35
14. 01. 1992. godine

Komandi JOM korpusa

Od Glavnog stožera Ministarstva odbrane Republike Hrvatske dobili smo telefaks u kome tvrde da je 13.01.1992. godine u vremenu od 11,00 do 13,00 časova u s. Maljkovo (zapadno

od jezera Peruča),[85] navodno, zapljenena katolička crkva te da je sa 5 kamiona iz Knina opljačkana i odvezena imovina iz hrvatskih kuća.[86]
S tim u vezi hitno nam dostavite detaljan izveštaj o ovom incidentu i preduzmite mere da se ovakvi slučajevi ne ponove te da se dosledno poštuje sporazum o primirju.

Pomoćnik komandanta za MV i PP
general -major
Milan Aksentijević

M.P.[87]

M.P.[88]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6045.

27

1992., siječanj 14.
Banja Luka

Iz presude Vojnog suda u Banja Luci Nikoli Gagiću zbog ubojstva bračnog para, Hrvata, u selu Pristeg kod Benkovca

---

VOJNI SUD U BANJALUCI
IK br. 39/91
Dana, 14. 01. 1992. godine

U IME NARODA

Vojni Sud u Banjaluci u Veću sastavljenom od sudije potpukovnika Mr. Aleksandra Ignjatevića kao predsjednika Veća i sudije potpukovnika Mile Vignjevića, te sudije porotnika kapetana I klase Ostoje Barašina, kapetana Milutina Đjordjevića i zastavnika I klase Predraga Tubonjića, kao člana Veća, uz sudjelovanje Vidosave Arsić kao zapisničara, – odlučujući o optužnici Vojnog tužilaštva pri VP 5027 Banjaluka I VTK br. 424/91 od 15. 12. 1991. godine podnetoj protiv Opt. Nikole Gagića, vojnika u rezervi iz VP 4810 Benkovac, zbog krivičnog dela ubistva iz čl. 33. st. 2. tač. 1. i 6. KZ Hrvatske, nakon održanog usmenog glavnog javnog pretresa na dan 14. 01. 1992 godine, u prisustvu zastupnika optužbe potpukovnika Ivana Rebca, optuženog i njegovog branioca advokata Gorana Majstorovića iz Banjaluke, a na osnovu čl. 351 Zakona o krivičnom postupku (ZKP), te čl. 12, 17 i 20 Zakona o vojnim sudovima (ZVS), doneo je u najavnoj sednici dana 14. 01. 1992. godine i istog dana u prisustvu navedenih stranaka javno objavio, s l e d e ć u

---

[85] Dopisano rukom.

[86] Na vrhu dokumenta rukom je dopisano: "Ovo su izmišljotine. Sa 15 m/v je izvršena smena vojnika na položaju. Crkva je zapaljena jer se iz nje otvarala vatra od strane ubačenih DTG i u toku dejstava došlo je do požara. Vrši se istraga o slučaju."

[87] Prijemni pečat: 1. odeljak SCV 332. puka veze, brzojav br. 1509, 14. 01. 1992.

[88] Prijemni pečat: Komanda 9. korpusa, 14. 01. 1992.

P R E S U D U

Opt. Nikola Gagić, vojnik u rezervi iz VP 4810 Benkovac, od oca Ilije i majke Kose, rodjene Dukić, rodjen 25. 02. 1967. godine u s. Biljane Gornje, SO Benkovac, gde i živi, Srbin, državljanin SFRJ, pismen, završio osmogodišnju, jedan razred srednje i kurs za vatrogasca i portira, neoženjen, bez dece, vojni rok odslužio tokom 1985/86 godine, u rezervnom sastavu od 21. 10. 1991. godine, neodlikovan, bez nepokretne imovine, neosuđivan, protiv njega se ne vodi postupak za drugo krivično delo, u pritvoru od 13. 11. 1991. godine, odakle se i brani,

K R I V J E

z a t o š t o j e:

dana 12. 11. 1991. godine oko 16,00 sati, kao vojnik VP 4810 Benkovac, naoružan sa automatskom puškom M-70, kal. 7,62 mm i ručnim raketnim bacačem, samovoljno napustio svoj položaj i otišao u s. Pristeg kod Benkovca, pa je pre ulaska u to selo nagaravio lice, otkočio pušku, doveo metak u cev, regulator paljbe podesio na rafalnu paljbu, došao do kuće Miletić Kuzmana i Miletić Djuke i lišio ih života, tako što se lažno prikazivao kao pripadnik MUP-a Hrvatske pa nakon što su ga Miletići uveli u svoju kuću i u kuhinji počastili sa vinom i nakon kraćeg razgovora sa njma o četnicima, a kad je Miletić Djuka izašla pred kuću, izašao za njom, svoju automatsku pušku stavio u položaj "gotovs", nanišanio u nju, povukao obarač i ispalio jedan kraći rafal, te sa ispaljenim zrnom pogodio je u ledja i naneo joj telesne povrede, zbog kojih je nastupila smrt, zatim se vratio do ulaza u kuhinju kuće, s puškom nanišanio u nenaoružanog straca Miletić Kuzmana, povukao obarač i ispalio jedan rafal, pa sa ispaljenim zrnima pogodio ga u preponskom delu nogu, naneo mu telesne povrede sa jakim krvarenjem, usled čega je u toku prevoženja u bolnicu nastupila smrt, iza toga udaljio se od kuće oko 100 m i iz ručnog raketnog bacača ispalio jedan projektil, kojim je pogodio gornji deo kuće u predelu lastavice i oštetio je,
– čime je učinio krivično delo ubistva iz čl. 35. st. 2. tač. 6. KZ Hrvatske, pa ga Sud za navedeno krivično delo, a primenom čl. 42 i 46 KZJ

O S U D J U J E

na KAZNU ZATVORA u trajanju od 4 (četiri) godine i 6 (šest) meseci, u koju mu se uračunava i vreme provedeno u pritvoru od 13. 11. 1991. do 14. 01. 1992. godine, a koju će izdržavati po pravosnažnosti presude.
Stvarih troškova u ovom postupku nije bilo, ali se optuženi obavezuje na plaćanje paušala u iznosu od 3.000 (trihiljade) dinara, što je dužan platiti u roku od 15 dana po pravosnažnosti presude pod pretnjom prinudnog izvršenja
[...][89]

ZAPISNIČAR		PREDSEDNIK VEĆA
Vidosava Arsić, [v.r.]	M.P.[90]	Potpukovnik
		Aleksandar Ignjatović, [v.r.]

[89] Priređivači su izostavili obrazloženje presude.

[90] Okrugli pečat: Vojni sud u Zagrebu – Banja Luka.

P O U K A: Protiv ove presude dozvoljena je žalba Vrhovnom vojnom sudu u Beogradu u roku od 15 dana od dana prijema pismenog otpravka presude.[91] Žalba se predaje preporučenom pošiljkom preko civilne pošte ili neposredno kancelariji ovog Suda.

Dana 18. 01. 1992. godine AI

Dostavljeno:
– Vojnom tužilaštvu pri VP 5027 Banjaluka
– Optuženom Gagić Nikoli VP 4810 Benkovac
– Braniocu, advokatu Majstorović Goran iz Banjaluke
– U spise

Postupljeno dana 21. 01. 1992. godine VA

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 5011.

28

1992., siječanj 14.
Knin

Izvješće Štaba TO RSK Ministarstvu odbrane Republike Srbije o radu štaba u proteklom tromjesečnom razdoblju, načinu financiranja te neriješenim kadrovskim problemima

---

SRPSKA AUTONOMNA OBLAST KRAJINA
ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE
Br. 53/92
14. 01. 1992. god.
K N I N

VOJNA TAJNA
POVERLJIVO

Osnovni problemi za čije rešavanje tražimo pomoć.

MINISTARSTVU ODBRANE REPUBLIKE SRBIJE

Od formiranja ŠTO RS Krajina protekla su tri meseca. U proteklom vremenu Štab je svojim radom a uz pomoć SSNO, Ministarstva odbrane Srbije, Vlade RS Krajina i jedinica JNA uspešno rešavao sve zadatke vezane za uspešnu odbranu RS Krajina od paravojnih formacija Rep. Hrvatske.
Da bi mogli uspešno rešavati zadatke, vezane za odbranu RS Krajina, potrebna nam je Vaša pomoć i to;

---

[91] Vrhovni vojni sud uvažio je žalbu Nikole Gagića, vidi: Dok. br. 211.

1. Nesporazum između predsednika Miloševića[92] i Babića[93] masovno se koristi u svrhu međustranačke borbe, razne manipulacije i daljnje podele naroda što osetno umanjuje borbeni moral.
Informacija o stavu Ministarstva odbrane Srbije po ovom pitanju, olakšala bi nam rad sa pripadnicima TO i narodom.
2. Prihvaćeni uslovi za dolazak snaga OUN u RS Krajinu politički su dosta objašnjeni kroz sredstva informisanja što izaziva strah, zabrinutost i neslaganje kod određenog broja pripadnika TO i naroda. Informacija o tehnici provođenja ove odluke bila bi nam od velike koristi.
3. Novčana sredstva za nadoknade učesnicima u borbi u 1991. godini odobrili su nam – za prostornu strukturu Ministarstvo odbrane Srbije a za manevarsku strukturu SSNO.
Vreme je kad moramo znati kako će se finansirati učešće u borbi za 1992. godinu.
4. Neblagovremeno rešavanje kadrovskih pitanja usložava rad ovog Štaba, kao na primer:

a. Komandant TO RS Krajina nije imenovan prema čl. 106. tačke 12 Zakona o opštenarodnoj odbrani čime se dovodi u pitanje zakonitost svih dokumenata koja je on potpisao.
Potrebno je da utičete na Personalnu upravu da reši ovo pitanje.

b. Nemožemo popuniti formacijsko mesto načelnika bezbednosti što ima za posledicu neefikasan rad Štaba na suzbijanju: pljačke, paljevine, krađe naoružanja i drugih vrsta kriminala a posebno u otkrivanju izvršilaca ovih radnji.
Potrebno je da utičete na Upravu bezbednosti da reši ovo pitanje.

c. Popunu ključnih dužnosti u jedinicama TO potrebno je redovito vršiti prema njihovom formiranju.
Trenutno nam nedostaje komandant brigade TO Knin i Gračac.

5. Pozadinsko obezbeđenje jedinica TO je zadovoljavajuće a ističemo probleme koje nemožemo rešiti:
a. Oprema za rad vojne policije,
b. Radio uređaji za nivo vod-bataljon.

ZAMENIK KOMANDANTA
P u k o v n i k
Dušan Kasum, [v.r.]

M.P.[94]

M.P.[95]

Izvornik, strojopis, latinica.
HR-HMDCDR, 6., kut. 10.

[92] Slobodan.

[93] Milan.

[94] Okrugli pečat: SAO Krajina, Štab Teritorijalne odbrane, Knin.

[95] Prijemni pečat: Brzojav br. 29, primljen 14. 01. 1992.

29

1992., siječanj 15.
[Benkovac]

Izvješće Komande 180. mtbr Komandi 9. korpusa JNA o stanju na terenu, iseljavanju Hrvata iz sela Lisičić i zahtjevu Srba iz sela Vrana i Radašinovci da JNA oslobodi njihova sela

---

Komanda 180. mtbr
Str. pov. br. 3-24
15. 01. 1992. godine

Dnevni operativni izveštaj,
dostavlja –

Komandi 9. korpusa
/operativnom dežurnom/

1. Jedinice brigade nalaze se u defanzivnoj poziciji, apsolutno poštujući primirje. Primirje poštuju i hrvatske paravojne formacije.
2. Moralno stanje jedinica i brigade je stabilno i na nivou koji obezbedjuje izvršenje borbenog zadatka.
3. U rejonu Karinskog mora primjećen je ustaški poljoprivredni avion.
Iz sela Lisičića organizovano je u Zadar iselilo 21 osoba hrvatske nacionalnosti. Vlasti u Benkovcu su odobrile ovo iseljavanje. Delegacija iz s. Vrana i Radašinovci traži od komande brigade da se oslobode ova sela, obzirom da se nalaze na teritoriji Republike Hrvatske. U samom zahtevu ističu da u ovim selima živi oko 30 posto Srba i ako ih JNA ne oslobodi da će se oni samoorganizovati i sami osloboditi ova sela. K-dant je ukazao na štetnost ovakvog avanturizma i traži od gradjana da ničim ne ugroze sklopljeno primirje.
4. Vanrednih dogadjaja u zoni odgovornosti nije bilo.
5. U zoni odgovornosti brigade nije bilo posebnih bezbedonosno-samozaštitnih problema.

Dežurni operativni
potpukovnik
Tihomir Milanović, s.r.

M.P.[96]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 7., kut. 6036.

[96] Prijemni pečat: 1. odeljak SCV 332. puka veze, brzojav br. 74, 15. 01. 1992.

30

1992., siječanj 15.
[Knin]

Završna riječ komandanta 9. korpusa JNA na savjetovanju o borbenoj gotovosti u 1991., te planovima i zadacima korpusa za 1992. godinu

---

KOMANDA 9. KORPUSA
Str. pov. br. 43-30
15. 01. 1992. god.

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO

Završna reč i zadaci komandantima
jedinica 9. K.-

KOMANDI ______a/a

U prilogu akta dostavljamo vam završnu reč i zadatke komandanta 9. korpusa sa savetovanja o b/g za 1991. godinu.
Postavljene zadatke komandanta 9. korpusa ugradite u planove rada komandi.

GD/LjB

NAČELNIK ŠTABA
pukovnik
mr. Sava Kovačević, [v.r.]

M.P.[97]
Dostavljeno svim jedinicama
korpusa.

– – – – –

ZAVRŠNA REČ I ZADACI

Drugovi,
Pažljivo sam saslušao Vaše referate. Na prvo mesto ističem ozbiljnost i trud koji su uložili organi Komande korpusa, organi Vaših komandi i Vi lično na pripremi i realizaciji ove naše, redovne i planske aktivnosti.
Iz Vaših referata sam sagledao stanje, probleme i poteškoće sa kojima se suočavate u jedinicama i zonama odgovornosti i uočio želju i pravilnu orjentaciju da se planskim radom, uz puno angažovanje svih subjekata jedinice i uz pomoć organa K-de korpusa i saradnju sa štabovima TO i organima vlasti na terenu uporno radi na dogradnji i osposobljavanju komandi i jedinica i podizanju njihove b/g na nivo potreba rata i složenosti zadataka koji su pred nama ili će nam biti postavljeni.
U sklopu prijema dužnosti k-nta, sa delom starešina obišao sam sve jedinice i tom prilikom sam sagledao samo deo rezultata koje ste postigli od kojih su mnogi za svaku pohvalu. U prvom redu ističem hrabro držanje Vas i Vaših jedinica u dosadašnjim dejstvima kojim ste omogućili zapažene rezultate korpusa u borbama sa ustaškim formacijama. U zoni korpusa je

---
[97] Okrugli pečat: Komanda 9. korpusa.

sprečen genocid nad nedužnim stanovništvom, a odlučnim i smelim dejstvima smo prinudili neprijatelja da deblokira naše snage u garnizonima Sinj, Zadar, Drniš, Sveti Rok, Šibenik i Split.

Dejstvima korpusa spašeni su mnogi životi porodica AVL i GL, naših drugova u blokiranim garnizonima i stanovništva koje nije prihvatilo nacističko-ustašku strahovladu vrhovništva Hrvatske. Postignuti uspesi, dug prema našim palim drugovima i uprte oči njihovog potomstva i rodbine, vreme i situacija u kojoj se nalazimo, poverenje naroda i narodnosti i naše predpostavljene komande u naš korpus kao i naš dug prema zajedničkoj nam majci otadžbini moraju nam biti stalan motiv i inspiracija za nove rezultate i dostignuća. Ovo nam mora biti stalno izvorište snage i inspiracija za motivisanje sebe i svojih sastava.

Na osnovu Vaših referata, zadataka koji stoje pred nama, situacije i vremena u kome živimo i radimo, pred sve nas i naše sastave kojim komandujemo, postavljam sledeće zadatke:

1.- Štab K-de korpusa će u saradnji sa ostalim organima komande detaljnije izučiti referate k-nata jedinica i na bazi istih kao i postavljenih pitanja i zahteva komandanata sačiniti Plan pružanja pomoći komandama – ustanovama i jedinicama u cilju što efikasnijeg i uspešnijeg njihovog rada u narednom periodu. Planove dostaviti podčinjenim jedinicama.

Rok: 20. 01. 1992. godine.

2.- Težišni zadatak svakog nivoa RiK i svakog starešine jeste praćenje situacije u zoni – rejonu odgovornosti, prikupljanje podataka o neprijatelju, proučavanje istih, procena njegovih namera i mogućnosti i na bazi toga preduzimanje mera i postupaka da se pripremi svaki pojedinac i kolektiv kao celina da se efikasno odgovori svakom pokušaju neprijatelja da u slučaju prekida primirja preduzme agresivne akcije. Otuda je potpuna b/g i visok stepen spremnosti svakog pojedinca i kolektiva u korpusu da bude na nivou vremena i poverenog zadatka ne samo potreba već i osnovni zadatak i temelj svih rezultata koji se od nas očekuju.

Rok: Trajan zadatak.

3.- Pravilnim shvatanjem, doslednim tumačenjem i upornim zalaganjem sprovesti sve napore i odluke predpostavljene K-nde, ŠVK, Predsedništva zemlje kao i Medjunarodne zajednice koje obezbedjuju mirno i pravedno razrešenje krize u našoj zemlji.

Istovremeno preduzimati sve mere i obezbediti potpunu b/g i spremnost vaših sastava da se odbije svaka provokacija i spreči eventualna ofanziva neprijatelja koju je nagovestio vrhovnik Tudjman rečima da će Knin dobiti uz pomoć UN ili silom oružja.

Rok: Trajan zadatak.

4.- Organizacijsko-formacijskom ustrojstvu i izgradnji jedinica posvetiti punu pažnju i obezbediti da svaki vojnik, GL i starešina zna svoje mesto, obaveze i zadatke i da ih dosledno izvršava. Stalno jačati kolektive mobilizacijom i popunom sa čitave teritorije zone odgovornosti i šire. Hrabrim, odlučnim, disciplinovanim i odgovornim dati podršku i omogućiti brže napredovanje.

Kolebljive, nedisciplinovane kao i sve sklone porocima, kriminalu, pljački, paljevinama, nasilju, iživljavanju i drugim protivpravnim aktima i radnjama diskvalifikovati, odstranjivati iz jedinica, a u težim slučajevima narušavanja ZOS u OS i odredbi medjunarodnog RP lišavati slobode i krivično goniti.

Rok: Trajan zadatak.

5.- Sva lica koja su stavila oznake nepropisane za označavanje JNA, TO i milicije RSK pozvati da se uključe u jedinice pod navedenim oznakama ili novim, kojih deo imamo. U slučaju neprihvatanja razoružati i udaljiti iz zona dejstva.

Rok: 20. 01. 1992. godine.

6.- Obuka i vaspitanje mora nam biti stalna briga. Izvoditi je intenzivno u primirju i u sastavima van dodira sa neprijateljem. Izdići je na nivo zahteva jedan metak, jedan cilj. Posebnu pažnju posvetiti obuci pešadije, izvidjačkih jedinica, jedinica za PD i PT dejstva, protivoklopnih sastava i poslužilaca na PO sredstvima, ARJ PVO, kao i ostalih jedinica rodova – službi za odbijanje napada iz VaP. Merama PVZ ubuduće posvetiti punu pažnju.
Kroz obuku obezbediti punu zamenljivost osnovnih dužnosti u okviru posluga i posada, a kroz obuku starešina iste osposobiti za dužnost FM, srodnu i višu.
Kroz obuku i vaspitanje obezbediti primeran red i disciplinu, visok nivo svesti i primeran vojnički izgled i ponašanje, u borbi i van nje, svakog pripadnika jedinice.
Osposobiti jedinice da samostalno i u sastavu više jedinice uspešno vodi borbu sa 2-3 puta jačim snagama neprijatelja.
Nosioce nevojničkog ponašanja razobličiti i adekvatno sankcionisati, obrijati, podšišati i urediti vojnike i starešine i srediti jedinice.
Rok: za sredjivanje jedinica do 14. 01. 1992. godine, a ostalo trajan zadatak.
7.- Organizovati i sprovesti kurseve.
a) Na nivou pukova – brigada:
– Kurs KO u trajanju 5-7 dana
– Kurs KV MB 82 i 120 mm i starešina VP u trajanju 5 dana
– Kurs poslužilaca (nišandžija) na složenijim sistemima prema vašim odlukama
b) Na nivou K-de korpusa:
– Kurs KČ – baterija u trajanju 5 dana
– Kurs k-ta bat.-div. u trajanju 5 dana
– Kurs ČS i ref. opšt. posl. u bat.-div. i fin. org. u brigadi u trajanju 3-4 dana
– Kurs organa za obaveš.-bezb. posl. u bataljonu, puku – brigadi u trajanju 3-4 dana
– Kurs Pozad. organa u bat. – brigadi 3-4 dana.
Kurseve planirati i sprovesti od 25. 01. – 25. 02. 1992. g. prema Planu i programu koje će razraditi organi K-de K.
Rok: do 22. 02. 1992. god.
8.- Rad na izgradnji borbenog morala prilagoditi zahtevima vremena, situaciji i zadacima jedinica. Osloboditi se dogmi, fraza i mirnodopskih šema. Prestati sa praksom notiranja problema, prepričavanjem i opisivanjem slučajeva. Okrenuti se životu i menjati svest svih pripadnika da se ne merimo po tome šta smo dobili već po tome šta smo dali od sebe i kakvi su nam efekti u borbi.
Ravnati se i porediti sa najhrabrijim, najodgovornijim koji su svoje snage stavili u odbranu slobode i mira svih naših naroda i narodnosti koji Jugoslaviju shvataju i prihvataju kao zajedničku domovinu.
Organe za MR isturiti na težište dejstava i usmeriti na osnovne probleme koji su na putu još većih rezultata.
Organe pravosudja angažovati na efikasnom suzbijanju svih neljudskih, nečasnih i protivpravnih radnji i postupaka, a dezertere, sabotere, petokolonaše, špijune, palikuće, nasilnike, lopove, pijanice i sve nosioce nezakonitog postupanja izvesti pred sud i izricati adekvatne mere.
Za hrabro i odlučno držanje u borbi i izvršavanje zadataka u jedinici predlagati odgovarajuće stimulativne mere, a sa primerima pregalaštva i junaštva upoznati sastave jedinice, korpusa i predpostavljene nivoe RiK.

Prekinuti sa praksom da pred svakim i svugdje pričamo o radu i dejstvima, uvesti rad, a priču o našem radu i rezultatima prepustimo vremenu posle rata.
Kontakte sa novinarima i medijima svesti u granice izdatih naredjenja koja su regulisala ova pitanja. Davanje bilo kakvih izjava za razne listove, TV i radio nije dozvoljen bez Plana i odobrenja ove Komande.
Rok: Trajan zadatak.
9.- PoOb mora biti stalna briga svih nivoa RiK. Učiniti sve da se po normama i kriterijima borci i jedinice obezbede svim sledujućim i pripadajućim sredstvima.
Posebnu pažnju posvetiti zbrinjavanju ranjenih i bolesnih, a izuzetnu brigu i pažnju posvetiti zbrinjavanju porodica poginulih i ranjenih drugova kao i porodica starešina izmeštenih iz garnizona u Sloveniji i Hrvatskoj.
Utrošak municije svesti na zahtev rata i mogućnosti dotura; 1 metak – 1 cilj. Enormni utrošci municije, goriva, r/d su posledica nediscipline vatre i delovanje lopova, kriminalaca i mafijaša u našim redovima koji su na razne načine krili i otudjivali municiju, gorivo pa čak i naoružanje.
Sprečiti kradju novca preko lažnih spiskova, a nosioce svih vrsta kradje, pljačke i otimačine vojne i civilne imovine u jedinici i zoni odgovornosti odmah hapsiti i privoditi organima gonjenja.
Čuvanje i održavanje naoružanja, municije, MES, uredjaja i MTS izdići na nivo kulta jer od njihovog stanja i ispravnosti i naše obučenosti i znanja da ih upotrebimo ovise naši životi.
Kontrolu zakonitosti u MFP i raspolaganju sa imovinom podići na još veći nivo i sprečiti zloupotrebe svih vrsta.
Posebnu pažnju posvetiti ličnoj higijeni, smeštaju i zaštiti ljudstva i MS od loših meteo uslova.
Disciplinu saobraćaja zaoštriti i sprečiti svaki vid samovolje i neplanske upotrebe m/v.
Rok: Trajan zadatak.
10.- Sa civilnim vlastima preduzeti sve mere na zaštiti imovine lica koja su napustila domove, rešavati komunalne, socijalne i druge probleme, zbrinuti stoku koja luta i stvoriti uslove za normalne uslove ž/rada ljudi u zoni korpusa.
Sa civilnim vlastima uspostaviti prisnu i korisnu saradnju u interesu borbe jačanja b/g jedinica.
11.- Na svim nivoima podići bezbedonosnu zaštitu na veći nivo.
U primirjima su se po pravilu do sada po zoni, ubacivanjem i na razne druge načine kretali razni provokatori, špijuni, emisari domaći, evropski i svetski, diverzantske i terorističke grupe koje su nam, koristeći nebudnost pojedinaca, nanele znatne gubitke. Gubici u primirjima su najveći, zatim dolaze gubici nastali kao posledica samoranjavanja, nepravilnog rukovanja oružjem, alkoholisanje, saobraćaj i slično, a tek na 3. mestu su gubici u borbama koji su najmanji. Ovo ukazuje da smo bezbednost prepustili stručnim organima što je katastrofalna greška.
Svaki pripadnik našeg korpusa i stanovnik u zoni K koji nam je naklonjen mora biti obaveštajni i bezbedonosni organ i tražim da bude zadejstvovan.
Izdaji više nema mesta, bilo je toga i previše.
Zahtevam da se odlučno uhvatimo u koštac sa saboterima, izdajnicima, lopovima, mafijašima, kriminalcima svih boja i nosiocima četništva i antiarmijskog raspoloženja. Zonu korpusa od nabrojanih i onih koji su im oslonci pohapsiti, razoružati i privesti organima gonjenja.
Kradju oružja, municije, goriva, guma, r/d, novca, imovine gradjana od igle do videa i mikroskopa i slično sprečiti po svaku cenu.

Označavanje vojske van propisanih u JNA, TO i miliciji izbaciti do 11. 01. 1992. godine.
Zabranjujem pojedinačno hodanje naoružanih vojnika i starešina sa dugim oružjem u Kninu i Benkovcu i ulazak sa istim u javne lokale, ustanove i k-de.
Najstrožije zabranjujem otvaranje vatre u znak slavlja na slavama, utakmicama i drugim slučajevima.
Vatru u zoni otvarati prema naredjenju koje reguliše prava i nadležnosti otvaranja iste.
Samovoljno ispaljenu municiju naplaćivati po maksimalnoj ceni, a samovoljne uzimati na disciplinsku i krivičnu odgovornost.
Sredstva ratnog plena knjižiti, rasporediti i zadužiti.
Zaštiti odluka CV, KM, K-nata, a posebno prenošenja informacija posvetiti punu pažnju. Udaljiti sa KM sva sumnjiva i nepozvana lica. Preko telefona i RU prenositi samo informacije putem dokumenata KZ.
Rok: Trajan zadatak.
12.- Sa organima teritorije pokrenuti ratnu proizvodnju u raspoloživim kapacitetima i u što većoj meri zadovoljiti što više potreba i zahtjeva jedinica.
Rok: Trajan zadatak.
13.- Najvažnijim smatrati zadatak maksimalnog poštovanja primirja i stvoriti uslove da se realizuje naredjenje PSFRJ i NGŠ i uz pomoć MZ snaga UN pravedno reši kriza u zemlji i obezbedi trajan mir, istovremeno pripremiti sve sastave da se efikasno odgovori u slučaju kršenja primirja od strane neprijatelja i eventualnog njegovog ofanzivnog dejstva i želje da nasilno upadne u zonu slomiti mu napadnu moć i naneti mu poraz.
14.- Pripremiti se za doček i rad k-ta 2. VO u zoni korpusa i Plan realizovati u potpunosti. Obezbediti punu bezbednost na RT i pravcima kretanja, a RT primerno pripremiti.
15.- Eksponate oružja, orudja, uboj. i drugih sredstava neprijatelja doturati K-di (ONO) radi pripreme i prezentiranja na izložbi zarobljene opreme, naoružanja, MS, dokumenata i dokaznog materijala o zlodelima neprijatelja.
RM/LjB

KOMANDANT
general-major
Ratko Mladić, s.r.

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 7., kut. 8.

31

1992., siječanj 16.
[Beograd]

Izvješće Uprave za moralno vaspitanje Saveznog sekretarijata za narodnu odbranu SFRJ o poštivanju prekida vatre i osiguranju uvjeta za dolazak mirovnih snaga UN-a na područje Republike Hrvatske

---

SAVEZNI SEKRETARIJAT ZA NARODNU ODBRANU
UPRAVA ZA MORALNO VASPITANJE
Pov. br. 17-12
16. 01. 1992. god.

KOMANDI ________________

U prethodnim informacijama armijski sastav je upoznat sa sadržajem zahteva koji je Predsedništvo SFRJ uputilo Savetu bezbednosti da hitno uputi mirovne snage Ujedinjenih nacija u Jugoslaviju i sa suštinom, ciljevima i osnovama koncepta mirovne operacije UN u Jugoslaviji.

Nakon prihvatanja Koncepta za mirovnu operaciju u Jugoslaviji, usledile su brojne aktivnosti u vezi obezbedjivanja ostalih uslova potrebnih za angažovanje mirovnih snaga.

U Sarajevu je 02. januara 1992. godine, pod pokroviteljstvom Sajrusa Vensa,[98] izmedju JNA i hrvatskih oružanih sastava potpisan Dogovor o sprovodjenju sporazuma o bezuslovnom prekidu vatre. Do sada se ovaj dogovor, i pored niza provokacija od strane hrvatskih oružanih sastava, u osnovi, poštuje.

Savet bezbednosti UN, 8. januara 1992. godine, usvojio je Rezolciju br. 727 kojom je predvidjeno da se u Jugoslaviju uputi grupa oficira za vezu koja bi nadgledala i podržavala prekid vatre. Za šefa ove grupe odredjen je pukovnik Džon Vilson,[99] do sada zamenik načelnika Štaba Operacije UN u Južnom Libanu.[100] Jedna grupa (30 oficira) biće rasporedjena u GŠ OS SFRJ i odredjene komande korpusa JNA (u Dalju, Šidu, Banja Luci, Bihaću, Kninu i Bileći), a druga (25 oficira) u Glavni stožer i štabove jedinica oružanih sastava Hrvatske (Osijek, Novska, Karlovac, Gospić, Zadar i Dubrovnik).

Komitet visokih funkcionera KEBS-a, 8. januara 1992. godine, usvojio je u Pragu Deklaraciju o Jugoslaviji. Po njoj, poziva se Savet bezbednosti UN da donese odluku o hitnom razmeštanju mirovnih snaga UN u Jugoslaviji, uz insistiranje da sve zainteresovane strane stvarno ispoštuju sve relevantne uslove za to.

Ukoliko Savet bezbednosti usvoji rezoluciju o formiranju i upućivanju mirovnih snaga u Jugoslaviju, usledio bi vrlo brzo i dolazak tehničkog tima UN za izvidjanje i preliminarno dogovaranje o svim pitanjima razmeštaja i boravka mirovnih snaga.

Mirovne snage bile bi pod operativnom komandom generalnog sekretara Ujedinjenih nacija i ne bi im bilo dopušteno da primaju operativna naredjenja od nacionalnih vlasti.

Snage Ujedinjenih nacija bile bi postavljene u onim oblastima u Hrvatskoj u kojima Srbi čine većinu ili značajnu manjinu stanovništva i gde su medjunacionalne napetosti dovele do oružanih sukoba. Prethodnice snaga UN bi tek nakon konsultacije sa lokalnim organima vlasti odredile precizne granice "zaštićene oblasti UN". Specijalni uslovi u ovim oblastima bili bi privremenog karaktera i ne bi prejudicirali ishod političkih pregovora za sveukupno rešenje jugoslovenske krize.

U skladu sa uobičajenom praksom Savet bezbednosti UN bi angažovao mirovne snage, u početku, za period od 6 meseci i, ukoliko bi se svi pridržavali dogovora, njihova misija bi trajala dok se rešenje krize ne ostvari pregovorima. Njihova uloga bila bi da obezbede da

[98] Cyrus Roberts Vance.

[99] John Wilson.

[100] Libanon.

zaštićene oblasti UN ostanu demilitarizovane, da sve osobe koje žive u tim oblastima budu zaštićene od straha i oružanih sukoba. Pošto snage Ujedinjenih nacija preuzmu odgovornost u tim oblastima, jedinice JNA razmeštene na hrvatskoj teritoriji, bile bi premeštene, a jedinice TO razoružane, ali ne i rasformirane. One bi, takodje, na odgovarajući način pomagale humanitarnim agencijama Ujedinjenih nacija u vraćanju svih raseljenih osoba koje žele da se vrate u svoje domove.

Svako narušavanje primirja razmatralo bi se sa okrivljenom stranom, a ukoliko bi došlo do razvoja ozbiljnih napetosti i sukoba, snage UN bi se stavile izmedju sukobljenih strana radi sprečavanja neprijateljstava.

Pešadijske jedinice snaga UN i njeni civilni i policijski posmatrači imali bi zadatak da zaštite sve gradjane u demilitarizovanim oblastima.

Policijski posmatrači i snage obezbedjivali bi da lokalna policija izvršava svoje zadatke bez diskriminacije u odnosu na bilo koju nacionalnost i uz puno uvažavanje ljudskih prava svih stanovnika tih oblasti.

Angažovanje mirovnih snaga na kriznim žarištima u Jugoslaviji prihvaćeno je do najvećeg broja gradjana i pripadnika Armije. Oni u tome vide realne mogućnosti za obustavljanje sukoba i zaštitu srpskog naroda od genocida. Na taj način se stvaraju i neophodni uslovi da se političko rešenje jugoslovenske krize traži u miru i bez krvoprolića.

Stavljanjem teritorija krajina pod zaštitu Ujedinjenih nacija pruža se odgovarajuća zaštita interesa srpskog naroda i nude garancije da će ti interesi biti poštovani. Na tim teritorijama, mirovnim planom je predvidjeno da svu vlast (administrativnu i sudsku), kao i policijsku zaštitu, vrše lokalni i regionalni organi. U to područje Hrvatska nema pravo da upućuje svoje vojne jedinice, čime je bitno ograničen njen suverenitet na toj teritoriji.

Zbog nepotpune obaveštenosti gradjana i nerazumevanja suštine koncepta angažovanja mirovnih snaga, posebno na prostorima krajina, ima reagovanja, osporavanja, pa i neprihvatanja toga plana. Naravno da tome doprinose dosadašnja loša iskustva u ponašanju vlasti u Hrvatskoj, njenih oružanih sastava, ali i pojedinih članova Posmatračke misije EZ. Pri tome, treba imati u vidu da je taj plan rezultat i dugih pregovora u kojima su učestvovale sve zainteresovane strane, uključujući i predstavnike srpskog naroda na kriznim područjima u R. Hrvatskoj. Pored toga, angažovanjem mirovnih snaga, Ujedinjene nacije, sa autoritetom svetske organizacije, aktivnije se uključuju u rešavanju jugoslovenske krize.

Ponovo ukazujemo da je u ovom trenutku najvažniji zadatak da se uspostavi mir, dosledno poštuju sporazumi o prekidu vatre i druge preuzete obaveze, kako bi se omogućio dolazak mirovnih snaga UN. Svaki slučaj narušavanja prekida vatre treba dokumentovati, a sve relevantne činjenice o tome staviti na uvid oficirima iz UN, koji su zaduženi za nadgledanje poštovanja primirja.

Jugoslovenska narodna armija preduzima, i ubuduće će preduzimati, sve potrebne mere za očuvanje primirja. Istovremeno će voditi računa da ne dodje do bilo kakvog iznenadjenja.

Ne nasedati na bilo kakve provokacije, bez obzira sa koje strane dolazile, ali i maksimalno biti spreman za preduzimanje mera koje mogu biti nametnute, uključujući i borbena dejstva.

Posebno voditi računa da se ne dozvole provokacije sračunate na to da se JNA okrivi kako jedino ona krši primirje.

Formirana je Operativna grupa JNA za saradnju sa mirovnim snagama Ujedinjenih nacija. Uloga grupe je da sprovodi i realizuje zadatke dobijene od Državnog komiteta za saradnju sa mirovnim snagama UN i obezbedjuje da komande, jedinice i pojedini pripadnici JNA dosledno izvršavaju svoj deo obaveza.

Sedište Operativne grupe je u Banja Luci, a deo se nalazi i u Beogradu. Podčinjena je načelniku Generalštaba oružanih snaga SFRJ, a koordinaciju poslova vrši zamenik načelnika GŠ OS SFRJ, general pukovnik Andrija Rašeta.
U cilju potpunijeg uvida u suštinu mirovnog plana Sajrusa Vensa,[101] u prilogu informacije dostavljamo "Koncept za mirovnu operaciju Ujedinjenih nacija u Jugoslaviji".
Sa informacijom upoznati celokupan armijski sastav.

PODSEKRETAR U SSNO
general -pukovnik
Života Avramović, [v.r.]

Dostavljeno:
– K-di 1., 2., 3. i 4. VO, RM i RV i PVO
– komandama korpusa i
– organizac. jedinicama SSNO

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 7., kut. 5.

32

1992., siječanj 16.
[Knin]

Izvješće Komande 9. korpusa JNA o maltretiranju i iseljavanju stanovništva hrvatske nacionalnosti iz zone odgovornosti korpusa te mjerama koje treba poduzeti da se to spriječi

---

Pov. br. 83-1
16. 01. 1992. god.

Iseljavanje stanovništva hrvatske
nacionalnosti iz zone odgovornosti
9. K
– d o s t a v l j a . –

U zoni odgovornosti korpusa uočene su pojave da pojedinci i odredjene grupe ljudi srpske nacionalnosti vrše različite pritiske na stanovništvo hrvatske nacionalnosti. Osnovni zamisao pritiska je da se stanovništvu utera strah od fizičke likvidacije kako bi napustilo svoje domove i iselilo se u Republiku Hrvatsku.
Da bi se pojave pritiska otklonile i stanovništvo hrvatske nacionalnosti obezbedila pravna i druga sigurnost,

[101] Cyrus Roberts Vance.

NAREDJUJEM

1.- Jedinice u svojoj zoni odgovornosti preduzeće sve potrebne mere iz svoje nadležnosti da se spreče pojave i postupci čiji je osnovni motiv pritisak na stanovništvo hrvatske nacionalnosti da napuste svoje domove.
2.- Komande jedinice stupiće u kontakt sa nadležnim civilnim organima vlasti u svojoj zoni i sa njima se dogovoriti o merama i postupcima za sprečavanje svih vrsta pritiska na stanovništvo hrvatske nacionalnosti.
3.- Stanovništvu hrvatske nacionalnosti mora se pružiti maksimalna bezbednost i druga zaštita u skladu sa Ustavom i zakonima SFRJ i RSK.
4.- Za sva pitanja i eventualna objašnjenja u vezi sa realizacijom ovog naredjenja obratiti se pukovniku Marjanović Petru preko OC komande korpusa ili na telefon 21-86.

PM/ZZ

K o m a n d a n t
general-major
Ratko Mladić, s.r. M.P.[102]

Dostavljeno: telegramom: K-di 1., 180. i 221. mtbr, 2. i 3. br.TO, 9. map i 557. mpoap, Komandi grada Drniša i poštom Komandi bataljona vojne policije.
M.P.[103]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 5012.

33

1992., siječanj 17.
Knin

Izvješće 9. bataljona vojne policije Odjeljenju bezbednosti 9. korpusa JNA o ubojstvu Mate i Marije Bačić u selu Drinovci i spaljivanju 11 kuća mještana hrvatske nacionalnosti u Siveriću

---

VOJNA POŠTA
Br. 8830
KV br. 344/92
17. 01. 1992. god.
KNIN

Zapisnik o uvidjaju i fotoelaborat
pogibije bračnog para Bačić u s.
Drinovci

---
[102] Prijemni pečat: Brzojav br. 287, 16. 1. 1992.

[103] Prijemni pečat: Komanda 1. motorizovane brigade, pov. br. 140-1, 18. 1. 1992. god.

NAČELNIKU OB. VP 7280 Knin

U prilogu akta dostavljamo Vam kriminalističko tehničku dokumentaciju, zapisnik o uvidjaju, fotoelaborat i skicu o pogibiji bračnog para Bačić Mate i Marije iz sela Drinovci SO Drniš. Dana, 12. 01. 1992. god. oko 16,00 sati ubijeni u obiteljskoj kući od strane dvojice S. gardista.

KOMANDANT
Major
Radić Milorad, [v.r.]

M.P.[104]

– – – – –

VOJNA POLICIJA
VP. 8830 KNIN
Dana, 01. 02. 1992. god.

ZAPISNIK O UVIDJAJU

Dana 21. 12. 1991. god. oko 02,00 sati dvojica vojnih obveznika Ivaz Zlatko i Mirčetić Djordje zapalili su jedanaest (11) obiteljskih kuća u vlasništvu gradjana hrvatske nacionalnosti u SO. Drniš.

Dana 22. 12. 1991. god. oko 08,00 sati od strane kapetana voj. policije Tokić Mirsada obaviještena je ova služba o tom dogadjaju. Na lice mjesta ovog dogadjaja izašao je ovlašteni radnik voj. policije, a ujedno i krim. tehničar vod. Šorgić Dušan i st. vod. Lazović Branko iz iste vojne pošte.

Lice mjesta nije osigurano, a niti je promijenjeno, uvidjaj započet u 9,00 sati po dojavi ovog dogadjaja.

Dolaskom na lice mjesta u s. Siverić, SO Drniš zatečeno je jedanaest (11) izgorijelih obiteljskih kuća različitih dimenzija i na različitim mjestima u tom selu. Uvidjaj je započet redom od pravca Knina u pravcu Drništa tj. od prve zapaljene kuće iz tog smjera, a koje su počinili najprijed navedeni izvršioci.

[...][105]

U vremenu vršenja uvidjaja selo Siverić bilo je pusto iz kojeg je izbjeglo stanovništvo za vrijeme ratnih dejstava na tom području. U ovoj paljevini kuća nije bilo žrtava stanovništva tog mjesta. Za jedan dio spaljenih kuća na licu mjesta kao ni kasnije vlasnici se nisu mogli utvrditi iz naprijed navedenih razloga. Isto tako tragovi podmetanja požara u navedenim kućama nisu pronadjeni jer su sa požarom uništeni. Kuće su izgorijele do momenta vršenja uvidjaja i nije bilo tragova dima kao i vatrogasne intervencije. Zbog ratne zone i rizičnosti pri vršenju uvidjaja, uvidjaj je vršen sa osnovnim podacima i fotografisanjem lica mjesta. Skice kuća nisu radjene.

Uvidjaj završen istog dana u 12,00 sati. Sačinjen je foto-elaborat koji čini sastavni dio ovog zapisnika.

OSL VOJNE POLICIJE
Vod. Šorgić Dušan, [v.r.]

[104] Okrugli pečat: Vojna pošta br. 8830, Knin.

[105] Izostavljeni su opisi spaljenih kuća.

Izvornik, strojopis, latinica.
HR-HMDCDR, 7., kut. 7.

34

1992., siječanj 17.
[Knin]

Izvješće Komande 221. mtbr Komandi 9. korpusa JNA o stanju u jedinici i na terenu, te pronalasku 2 leša, Ivana i Katice Grčić, na području Kadine Glavice

Komanda 221. mtbr
Str. pov. br. 14-29
17. 01. 1992. god.
OV u 16,00 č

Borbeni izveštaj,
dostavlja.-

Komandi 9. korpusa
/na ličnost puk. Kovačević Save/

1.- Podaci o neprijatelju:
U toku dana u više navrata iz rejona Crni Vrh prema Umci otvarana je snajperska vatra na naše snage koje se nalaze u rejonu Umca. Oko 10,30 č iz pravca iza Midenog Brda čule su se 5-6 jačih eksplozija nepoznatog porekla.
2.- Naše snage:
– Četa O Knin izvršila je premeštanje iz sadašnjeg rejona u rajon s. Maovice i posle na položaje na objektu Kunica i zaseok Grizelj.
– 10. okb delom snaga organizuje odbranu u dosadašnjem rejonu, a delom snaga sa pozadinom nalazi se u očekujućem rejonu u s. Kričke.
– U brigadi je obrazovana rezerva koju čine 2/2 mtb sa rasporedom u širem rejonu Kadine Glavice.
– U rejonu s. Potravlje naredjena je smena 1. čete 1. mtb sa jedinicom TO po dogovoru sa NŠ TO Krajine.
– Na sinjsko-vrličkom pravcu preduzete su mere na inžinjerijskom uredjenju položaja, izradu skloništa i utvrdjivanju.
– Ostale snage brigade po prethodnom izveštaju.
– Kadina Glavica u jutarnjim časovima pronadjena su 2 leša. Najverovatnije se radi o Grčić Ivanu i Grčić Katici. Obavešteni su nadležni organi radi sporovodjenja uvidjaja.
– Prilikom pokušaja kradje vina iz vinarije u Siveriću uhvaćna su dva lica (utvrdjivanje identiteta je u toku). Vino je oduzeto i naredjeno je da se preda u kuhinju kas. NH "Slavko Rodić".

[106] Miroslav.

– U toku dana izvršena je smena 2 mladja oficira iz čete veze koji su bili angažovani u toj jedinici po članu 271 Zakona o službi u OS. Umesto st. vod. Novakovića[106] i vod. I klase Gudževića[107] došla su dva ml. oficira vodnik I kl. Milovanović Milan i vod. I kl. Skorić Zoran. Takodje umesto p. puk. Stoimenova Stoimena došao je p. puk. Pekevski Slavče koji je postavljen na dužnost načelnika u organu za planiranje i MFP.
– Na godišnji odmor u trajanju od 10 dana počevši od danas, pušten je NŠ p. puk. Skenderija Mladen, a na odsustvo radi obilaska porodice u trajanju od 7 (sedam) dana pušten je komandant 10. okb.
3.- Stanje morala:
– meštani s. Žitnić žale se na nekorektan odnos grupe vojnika iz 2/mb, da su im ubili četiri ovce. Ime i prezime organizatora bit će dostavljeno naknadno. Deo mera je već poduzeto tako što je isplaćena cena ovaca u novcu, a disciplinske mere su u toku.
– problemi u jedinici po prethodnom izveštaju.
4.- Utroška municije nije bilo.
5.- Predlog odluke po prethodnom izveštaju.
6.- Zahtevi po prethodnom izveštaju.

Komandant
pukovnik
Borislav Djukić

M.P.[108]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6036.

35

1992., siječanj 17.
Knin

Izvješće Općinskog štaba TO Knin Štabu TO RSK o stanju, popuni, problemima i borbenim aktivnostima jedinica Teritorijalne odbrane na području Knina

---

SRPSKA AUTONOMNA OBLAST KRAJINA
Opština K N I N
ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE
Str. pov. broj 18/2
Dana 17. 01. 1992.

VOJNA TAJNA
POVERLJIVO

STANJE b/a TO
OPŠTINA KNIN

ŠTABU TO RS KRAJINA

[107] Hajro.

[108] Prijemni pečat: 1. odeljak SCV 332. puka veze, brzojav br. 61, 17. 01. 1992.

Eskalacijom hrvatskog neofašizma i brzine nadolaska ratne situacije te isključenja iz TO v/o i r. starješina hrvatske nacionalnosti tokom godine došlo je do bitnih organizacijsko-formacijskih promjena i postojanja Teritorijalne odbrane. Stara formacija štaba TO koja je bila zasnovana na II varijanti ubrzo se raspada. Kao takva u svom sastavu imala je 1850 v/o, a najkrupniji sastav bio je Teritorijalni odred II tipa, (428 v/o), te zaštitno štabna četa (88 v/o), komanda stana, samostalna četa II tipa, PDV i DV i ostali v/o su raspoređeni po jedinicama MZ i RO, mahom starija godišta.

Polovinom maja vrši se mobilizacija i popuna ratnih jedinica 9. korpusa. Iste jedinice se popunjavaju sa 950 v/o koji su raspoređeni u TO. Samim tim činom narušeno je postojanje i djelovanje TO Opštine na jednog od dva elementa OS SFRJ.

Prije izbijanja prvih borbenih sukoba organizirali smo se po teritorijalnom principu i MZ u vodove i čete, gdje je bilo dovoljno ljudstva. Najbolji efekat je bio na rubnim područjima Opštine. Kao što je napomenuto najkvalitetniji starješinski kadar prešao je u rezervni sastav JNA. Ostali komandni kadar bio je različitog i nedovoljnog vojnog obrazovanja, ili je izražavao nesposobnost za starješinske dužnosti. Shodno odluci Vlade SAO Krajine na području Opštine Knin objavljuje se opšta mobilizacija svih v/o sa ciljem da se stvore i formiraju krupniji sastavi TO koji će se zajedno u sadejstvu sa jedinicama JNA suprotstaviti neprijatelju.

Naredbom ŠTABA TO SAOK OpŠTO Knin u svom mobilizacijskom razvoju pored jedinica prostorne strukture razvija i jedinice manevarske strukture. Formirana je Teritorijalna brigada od ljudstva sa prostora Bukovice i Skradinskog zaleđa od novopripojenih MZ opštini Knin. Uz veliki i mukotrpni rad od nekoliko dana mobilizacije uspjelo se sakupiti 1067 v/o što je za 261 v/o manje od predviđenog formacijskog stanja brigade.

Brigada broji 66 oficira i 41 mlađi oficir. Oficirski kadar na položaju k-danta brigade i k-danta bataljona postavljeni su aktivni i provjereni oficiri što donosi kvalitetnije i stručnije rukovođenje i komandovanje jedinicom. Jedinica je solidno popunjena sa ljudstvom i MTS. Nedostaju im 2 sanitetska vozila, 3-4 terensko-putnička vozila i 10 terenskih vozila.

Po mobilizacijskom razvoju trebalo je da se formira Kninska brigada sa područja Kosovske doline, Knina i Cetinsko-Vrličkog regiona, sastavljena od 3 bataljona sa navedenih područja. Ukupno brojno stanje jedinice je 512 v/o što iznosi 38% popunjenosti.

– TO bataljon Vrlika – 383 v/o
– četa TO Kosovo – 72 v/o
– četa TO Knin – 57 v/o[109]

Evidentno je da nam nedostaje dosta v/o koji bi fizički popunili formaciju brigade. Osnovni razlozi neuspjeha mobilizacije su:

– Najakutniji problem koji je evidentan, a to je niska svijest o neposrednoj opasnosti koja nam prijeti. Dok su se ratne operacije vodile u rejonima sela srpske nacionalnosti (područje Vrličke doline i Drniško područje) odaziv je bio zadovoljavajući. Međutim pomjeranjem fronta za nekoliko kilometara naprijed angažman i moral v/o je znatno opao. Poseban problem je što znatan broj v/o (Vrlički kraj 120) i drugih mjesta Opštine više ne borave ovdje već su izbjegli u SR Srbiju. Spiskovi ovih ljudi postoje, međutim do sada ih nismo uspjeli vratiti.

– Veliki problem predstavljaju v/o koji se do sada nisu odazvali, a da prema njima nisu primjenjene sankcije pravne države.

[109] Dopisano rukom.

– U većini MZ prisutna je logika odbrane vlastitog sela kao imperativ, pa u uslovima nefunkcionisanja pravne države, ovo predstavlja osnovni izgovor za izbjegavanje vojne obaveze.
– Korištenje raznih potvrda od RO da su preko potrebni ili su na radnoj obavezi.
– Jedinica je pretpočinjena 221. motorizovanoj brigadi.
Da bi se što efikasnije izvršilo popunjavanje dotičnih jedinica neophodno je izvršiti popis ljudstva po MZ od 18-50 godina starosti, te ustrojiti jedinačne kartone i evidenciju raspoređenih v/o po jedinicama u VTO.
Zatražiti dio ljudstva sa prostora Opštine koji popunjavaju određene jedinice TO, a nalaze se u Dopunskom bataljonu.
Sprečiti pokušaje prebacivanja (samostalnog) iz jedinice u jedinicu javljajući se kao dobrovoljci vojno tertorijalnom organu. Protiv istih pokretati određene sankcije koje bi bile primjer za druge.
– Vod TO Drniš formiran je isključivo od v/o iz bivše Drniške opštine i pretpočinjeni su direktno pod vojnu upravu Drniš.
Brojno stanje jedinice 30 v/o.
Opštinski štab TO Knin formiranjem ŠTABA TO RS KRAJINE rasterećen je obaveze koju je imao kao glavni koordinator izvođenja borbenih akcija na prostoru SAO Krajine.
Dio rez. oficira je prešao na nove dužnosti ili ih je JNA povukla u svoje jedinice, a tokom 9. mjeseca ranjen je načelnik štaba, major Dragišić Milan. Broj oficira rasporedjeniih u Štabu smanjio se na 9 oficira, a formacijski broj je 15 oficira.
Nisu popunjena slijedeća mjesta:
– Načelnik štaba,
– Referent veze,
– Pomoćnik k-danta za MV,
– Načelnik Tehničke službe
– " Sanitetske "
– " Saobraćajne "
Na ista mjesta pokušali smo rasporediti i naći oficire odredjene specijalnosti, ali ih nema pa pojedini oficiri popunjavaju deficitarna mjesta, bez obzira na VES i specijalnost.
Vod za obezbedjenje bolnice broji 26 v/o i oni se isključivo upotrebljavaju kao stražarska jedinica za obezbedjenje bolnice. Pored ovih jedinica svaka MZ formirala je svoje stražarske jedinice od v/o starijih godišta, ili dobrovoljaca koji nisu služili vojni rok, ili onih koje je oslobodila Vojno lekarska komisija. Tretman takvih jedinica nije još regulisan što se tiče materijalnih prinadležnosti, iako ulaze u okvir jedinica prostorne strukture i upotrebljavaju se u okviru svoje MZ za čuvanje vitalnih objekata od posebnog interesa.

b) Pozadinsko obezbedjenje:
Po naredjenju SSNO – Operativna uprava pozadine, Str. pov. br. 683-131 od 28.11.1991. godine, ŠTOO Knin stavljen je na PoOb kod 405. PB Knin tj. kod K-de 9. Korpusa.
U vezi s tim mi smo uputili dopis K-di 9. Korpusa u kojem smo naveli sve naše probleme po PoOb, a koje bi oni mogli riješiti, medjutim, do danas ništa nije rješeno. Naš dopis Pov. br. 596/1 od 20. 12. 1991. g. Problemi po PoOb koje smo naveli u tom dopisu i danas su aktuelni.
Po TOb, trebalo bi rješiti sa K-dom 9. Korpusa to da nam izvrše zamjenu 100 PAP 7,62 mm za looAP iz razloga što su AP efikasnije kod čišćenja terena. To se odnosi na JTO koje se nalaze na Svilaji (Maovice) i Ružiću.

Po SbOb od K-de 9. K tražili smo da nam obezbedi za gore navedene JTO, 2 m/v TAM 110 T 7 ili TAM 150 T 11. Takva vozila su neophodna za savladjivanje terena po ledu i snijegu kada se vrši redovno pozadinsko snabdjevanje hranom i vodom te za eventualno prebacivanje povredjenih i oboljelih v/o.

Pored pismenog dopisa, a u vezi sa istim kontaktirali smo sa pozadinskim organima 9. K ali m/v nismo dobili premda su naše JTO predpočinjene jedinicama JNA.

Intedantsko obezbedjenje odvija se do sada bez većih poteškoća. JTO koje su predpočinjene jedinicama JNA snabdjevanje vrše kod JNA, a ŠTO sa prištapskim jedinicama oko 239 v/o snabdjevanje hranom vrši od minimalnih zaliha hrane koje su ostale od pomoći koja je stizala za Krajinu. Pomoć u zadnje vrijeme ne stiže, a zalihe artikala ishrane su pri kraju, pa predlažemo RŠTO da nas predpočini po InOb JNA.

Za potrebe JTO nedostaje nam 47 pari čizama, 500 šljemova, 30 maskirnih odijela, unutarnjeg veša 500 kom, rukavica 70 pari i čarapa 70 pari. Potrebno je obezbediti pribor za ličnu higijenu i to žilete, pastu za brijanje, sapun i kremu za čizme. Potrebno je obezbediti i cigarete, koliko je moguće.

Smatram po ovim pitanjima da bi pozadinski organi RŠTO trebali intervenisati kod K-de 9. K da se ovi problemi čim prije riješe.

KOMANDANT
kapetan I kl.
Slavko Ožegović, [v.r.]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6044.

36

1992., siječanj 17.
[Benkovac]

Izvješće Komande 180. mtbr Komandi 9. korpusa JNA o nezadovoljstvu i zabrinutosti aktivnih vojnih lica za svoju egzistenciju i status u aktivnoj vojnoj službi

---

Komanda 180. mtbr
Str. pov. br. 3-29
17. 01. 1992. godine

Informaciju o nekim
reagovanjima AVL,
dostavlja.-

Komandi 9. Korpusa

Prilikom obilazaka, kontrole i pomoći jedinicama brigade, uočene su neke pojave koje mogu negativno uticati na borbeni moral i sposobnost jedinica za borbu. Kod jednog dela starešina

u aktivnoj vojnoj službi javljaju se niz dilema, nejasnoća, pa i nerazumevanja aktuelnih društvenih prilika i kretanja u našoj zemlji.
Znatan deo starešina posebno u okb t55 nezadovoljstvo manifestuje i traži:
– Da se znatno brže i efikasnije rešava državna kriza u našoj zemlji no što se to činilo do sada.
– Reaguje na rešenje da je naknada za učešće u ratu nominalno niža od dnevnice AVL za službeno putovanje.
– Zamenu starešina nakon odredjenog vremena provedenog na ratištu. Starešine ističu da o uključenim starešinama u ratu ne brine niko i da su oni žrtve, dok drugi deo starešina živi bezbrižno daleko od rata i svih napora koje oni podnose.
– Obzirom na rasplet državne i društvene krize, veći deo starešina u aktivnoj službi izražavaju zabrinutost zbog egzistencije svoje i svoje porodice.
– Zabrinutost za svoj status u aktivnoj vojnoj službi pokazuju posebno starešine nesrpske nacionalnosti i narodnosti.
Zbog mogućnosti dolaska mirovnih snaga UN i demilitarizacije, starešine ističu da stanovništvo i narod ovoga kraja nije im više naklonjeno kao ranije. Gradjani ovoga područja ističu da ako ih armija napusti smatraće se napuštenim, i izdanim. Znatan deo vojnih obveznika i starešina sa ovog područja sličnog je mišljenja i stava. Pored reagovanja AVL, najveći deo njih i dalje krajnje odgovorno i disciplinovano izvršava svoje zadatke i obaveze.
Predlažemo:
1. Povećati novčani dohodak za učešće u ratu i tako napraviti razliku u odnosu na dnevnicu za službeno putovanje.
2. Ukoliko postoje kadrovske mogućnosti izvršiti zamenu starešina koje su duže od tri meseca na ratištu.
3. Da se rukovodstvo SR Krajina uključi u političku akciju i objašnjava narodu koncept mirovnih snaga UN u duhu službene politike Predsedništva SFRJ.

Komandant
pukovnik
Tripko Čečović, s.r. M.P.[110]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 7., kut. 6007.

37

1992., siječanj 18.
Korenica
Pregled štabova i jedinica Teritorijalne odbrane pobunjenih Srba u II. operativnoj zoni Lika

---

[110] Prijemni pečat: 1. odeljak SCV 332. puka veze, brzojav br. 92, 17. 01. 1992.

SRPSKA AUTONOMNA OBLAST KRAJINA
ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE
II OPERATIVNE ZONE LIKA
Br. 36
18. 01. 1992. god.
KORENICA

P R E G L E D
Štabova i jedinica TO u II OZ-Lika[111]

1. ŠTAB TO II OZ-LIKA	
– Štab sa prištapskim jedinicama	54
2. OpŠTO KORENICA	
– Štab sa prištapskim jedinicama	74
a) jedinice prostorne strukture:	
– Odred TO Korenica	212
– Odred TO Udbina	291
– Odred TO Bunić	113
– Odred TO Plitvička jezera	72
– Odred TO L. P. Selo112	112
– Odred TO Vrhovine	297
– Odred TO Kordunski Ljeskovac	89
Svega:	1260
3. OpŠTO DONJI LAPAC	
– Štab sa prištapskim jednicama	45
a) jedinice prostorne strukture:	
– Četa D. [113] Lapac	96
– Četa TO Nebljusi	70
– Četa TO Srb	116
Svega:	327
4. OpŠTO GRAČAC	
– Štab sa prištapskim jedinicama	12
a) jedinice prostorne strukture:	
– 1. Odred TO Gračaca	178
– 2. Odred TO Gračac	73
– Odred TO Mazin-Bruvno	111
– Odred TO Zrmanja-Palanka	74
– Odred TO Prljevo-Pribudić	54
– Četa TO Otrić	38

[111] Na vrhu dokumenta dopisano rukom: "-pripremiti kratku analizu ovog dokumenta i izneti na analizi B/G 26. 01. 92. u Korenici. – istaći odnos četa – odred, – 6. lička divizija ne postoji, 1. br. TO ..... i ima ukupno ispod 2000 v/o, – otkud, D. Lapcu 1427 v/o (provjeri u voj. odsjeku!) – gdje se nalazi 1. brigada/6. ličke"

[112] Ličko Petrovo Selo.

[113] Donji.

– Četa TO Velika Popina 63
– Sam. vod TO Gračac 45

Svega: 647

5. OpŠTO PLAŠKI
– Štab sa prištapskim jedinicama 35
a) jedinice prostorne strukture:
– 1. Četa TO 85
– 2. Četa TO 71
– 3. Četa TO 72
– 4. Četa TO 69

Svega: 332

Ukupno u štabovima TO i jedinicama prostorne strukture angažovano 2620

6. U jedinicama 6. OG i 9. Korpusa sa teritorije operativne zone Lika angažovano je;
– U 1. brigadi TO, jedinicama podrške i pozadinskim jedinicama koje pripadaju 9. Korpusu angažovano je;
– iz opštine Gračac 2150
– iz opštine D. Lapac 720

Ukupno 2870 ljudi

– U 1., 2. i 4. brigadi 6. Ličke divizije, jedinicama podrške i pozadinskim jedinicama koje pripadaju 10. Korpusu angažovano je:
– iz opštine Korenica 2708
– iz opštine D. Lapac 380

Ukupno 3088 ljudi

– U 145. brigadi isto u 10. Korpusu angažovano je:
– iz opštine Plaški 1120 ljudi

Ukupno je sa prostora Like angažovano 7078 ljudi

7. Iz priloženog pregleda se vidi, da štab zone ne raspolaže ni sa jednom jedinicom manevarske strukture.

K O M A N D A N T
pukovnik
Orlić Rade, [v.r.]

M.P.[114]

M.P.[115]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6044.

[114] Okrugli pečat: SAO Krajina, Štab TO II. operativne zone Lika, Korenica.

[115] Prijemni pečat: SAO Krajina, Štab TO, br. 91/92, 24. 01. 1992., Knin.

38

1992., siječanj 18.
Korenica

Izvješće Štaba TO II. operativne zone Lika Štabu TO RSK u Kninu o reakcijama srpskih vojnika na razmjenu zarobljenika u okolici Pakraca

---

SRPSKA AUTONOMNA OBLAST KRAJINA
ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE
II OPERATIVNE ZONE LIKA
Br. 34
18. 01. 1992. god.
KORENICA

ŠTABU TO REPUBLIKE
SRPSKA KRAJINA
K N I N

16. 01. 1992. godine u večernjem dnevniku TV Beograd u 19,30 časova prikazana je zamena zarobljenika negde u okolici Pakraca. U tekstu se kaže da je izvršena razmena zarobljenika, a na slici se vidi, da Hrvati predaju sve civile starce i starice, dok Srbi predaju zarobljene pripadnike ZNG-e i MUP-a. Energično protestujemo i istodobno zahtevamo, da se sa ovakvim razmenama prekine iz sledećih razloga:
1. Tražimo da se razmena vojnih lica vrši: vojnici i starešine jedne strane, za vojnike i starešine suprotne strane.
2. Da se u buduće u svim razmenama ide na reciprocitet 1:1, a ne kao do sada po principu “svi za sve” pa ispadne da oni nama vrate 50, a mi njima 100.
3. Razmenom civilnih lica srpske nacionalnosti za vojnike hrvatske nacionalnosti, mi hrvatskoj strani omogućavamo, da sa takvom razmenom vrši proterivanje srpskog stanovništva sa svojih ognjišta, a Hrvatska da ponovo popunjava svoje paravojne formacije razmenjenim ljudstvom. Zato razmenu vršiti civile za civile.
4. Ovakvi načini razmene unose nezadovoljstvo kod naših boraca na frontu, jer to smatraju ponižavajućim. U protivnom ukoliko se nastavi sa praksom, desiće se da zarobljenika uopšte neće biti.
5. Molimo da nam se da povratna informacija o ovom problemu kako bi smo mogli o ovom informisati naše borbene sastave.[116]

ŠTAB II OZ – LIKA
K O M A N D A N T
p u k o v n i k
Rade Orlić, [v.r.]

M.P.[117]

M.P.[118]

---

[116] Na vrhu dokumenta rukom je dopisano: “ – obavestiti Ministarstvo odbrane Srbije, – odgovoriti ZnŠTO Korenica”.

[117] Okrugli pečat: SAO Krajina, Štab TO II. operativne zone Lika, Korenica.

[118] Prijemni pečat: SAO Krajina, Štab TO, br. 10/92, 19. 01. 1992., Knin.

Izvornik, strojopis, latinica.
HR-HMDCDR, 6., kut. 10.

39

1992., siječanj 19.
[Šamirica]

Izvješće Komande 7. operativne grupe Komandi 10. korpusa JNA o artiljerijskom oružju po kalibrima u jedinicama

Komanda 7. OG VOJNA TAJNA
19. 01. 1992. godine POVERLJIVO

Tražene podatke
dostavlja.-

Vojnoj pošti 5431 Bihać
/za na 10. K/

Dostavljamo vam podatke o artiljerijskim orudjima po kalibrima i jedinicama:
– u 7. OG ima 182 orudja i to po jedinicama:
1) 1. br TO ima hab 155 mm sa 6 orudja, hab 105 mm sa 4 orudja, tab 76 mm "zis" sa 6 orudja, tab 76 mm sa 6 orudja i bvbr-128 sa 2 orudja "p".
2) 592. mtbr ima had 122 mm sa 18 orudja i poad 100z t-12 sa 12 orudja.
3) 622. mtbr ima hab 155 mm sa 6 orudja, had 105 mm sa 18 orudja, so-90 mm sa 11 orudja i bvbr 128 mm sa 5 orudja (2 "p" i 3 "o").
4) 17. br TO ima hab 155 mm sa 6 orudja, bvbr 128 mm sa 2 orudja, tab 76 mm "zis" sa 6 orudja i tab 76 mm "b-1" sa 6 orudja.
5) 7. br TO ima hab 105 mm sa 6 orudja tab 76 mm "zis" sa 6 orudja, tab 76 mm "b-1" sa 6 orudja i bvbr 128 mm sa 2 orudja.
6) 11. br TO ima tab 76 mm "zis" sa 6 orudja i tab 76 mm "b-1" sa 6 orudja.
7) 6. mpoap ima 2 tpoad 100 mm t-12 po 12 topova = 24 i 2 raketne baterije.

Rekapitulacija: h-155 mm = 18, h-122 mm = 18, h-105 mm = 28, topova 76 mm "zis" = 24, topova 76 mm b-1 = 24, topova 100 mm t-12 = 36, so 90 mm = 11, bov = 12 i vbr 128 mm = 11.
– jednovremene vatrene mogućnosti oko 10 pdv
– protivoklopne mogućnosti artiljerijom sa 82 tenka.
– napomena: stanje municije po jedinicama i kalibrima dobićete u skopu operativne evidencije po tehničkoj grani, a ostale nužne podatke za art. jedinice u sklopu opšte operativne evidencije.

Načelnik artiljerije
pukovnik
Slobodan Vukosavljević

M.P.[119]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6037.

40

1992., siječanj 20.
[Sarajevo]

Izvješće Komande 2. vojne oblasti podčinjenim korpusima o "navodnom" narušavanju primirja, paljenju sela i napadu jedinica JNA u zaleđu Šibenika, Perušića, Skradina i Knina

Komanda 2. vojne oblasti
Int. br. 25/142-77
20. januar 1992. godine

Pregled navodnog kršenja
primirja od strane naših
jedinica, dostavlja. –

Komandi 5. K, 9. K i 10. K

Veza: naš akt broj 25/142-32 od 13. 01. 1992. godine

Dostavljamo vam pregled navodnog kršenja primirja od strane naših jedinica tokom 19. januara 1992. godine koji smo primili od kabineta Saveznog sekretara za narodnu obranu.
Prema tom pregledu, koji je SSNO dostavilo Ministarstvo obrane Republike Hrvatske, jedinice JNA su počinile slijedeće prekršaje primirja:
– jedinice JNA pale sela u zaledju Prokljanskog jezera (sela Krković, Vaćani, Piramatovci, Galići),
– u svezi toga ponovo upućujemo najoštriji prosvjed zbog grubog kršenja primirja i ničim izazvanog kombiniranog pješadijsko-artiljerijskog napada na perušićkom teritoriju, prilikom kojeg je smrtno stradalo pet hrvatskih vojnika, a dva su ranjena,
– protestiramo u svezi pješačkog napada na s. Bićine od strane snaga koje su pod kontrolom JNA i zahtjevamo da im naredite prekid vatre,
– dana 18.01.1992. godine uočeno je intenzivno letenje helikoptera JNA na relaciji Banja Luka – Knin i pregrupiranje snaga, uz istovremeno prinudno iseljavanje stanovnika hrvatske nacionalnosti iz Knina,
– snage JNA i dalje provode mobilizaciju i dovode nove snage u Knin,
– dana 19.01.1992. godine snage JNA su u više navrata kršile primirje u rejonu Perušića izvodeći ničim izazvan kombinirani pješadijsko-artiljerijski napad kojom prilikom je jedna osoba poginula, i

[119] Prijemni pečat: Brzojav br. 1902, 19. 01. 1992.

– takodjer raspolažemo podatkom da su predstavnici JNA odbili suradnju i razgovor s predstavnicima EZ i UN pri pokušaju da se rasvijetle dogadjaji u svezi napada na Perušić.
Detaljno ispitajte svaki pojedinačni slučaj, koji se odnosi na zonu vaše odgovornosti i hitno dostavite izvještaj, a protiv počinilaca narušavanja primirja poduzmite najenergičnije mjere.
Upozoravamo na potrebu dosljedne primjene stavova iz našeg naredjenja int. broj 25/142-44 od 16. januara ove godine.

Pomoćnik k-danta za MV i PP
general-major
Milan Aksentijević M.P.[120]

M.P.[121]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6045.

41

1992., siječanj 22.
[Benkovac]

Izvješće Komande 3. brigade TO Komandi 9. korpusa JNA o ubojstvu bračnog para Marinka i Ljubice Arbanas u selu Smilčić, te granatiranju Čiste Male i Čiste Velike

Komanda 3. brigade TO
Str. pov. br. 117-38
22. 01. 1992. godine

Redovni borbeni izveštaj

Komandi 9. korpusa

Dana 21/22. 01. 1992. godine neprijateljske snage su otvarale vatru iz pravca Stankovaca sa minobacačima i pri tome ispalile oko 10 mina u 20,50 časova.
U 21,30 iz istog pravca i istog oružja ispaljeno oko 25 mina. Vatru su otvarali po jedinicama 2. pb u Čistu Mala i Čista Velika. Naše snage nisu uzvratile na provokaciju.
U toku noći 21/22. u s. Smilčić dogodilo se ubistvo. Smrtno su nastradali civili bračni par Arbanas Marinko, Hrvat rodjen 1932. godine i Arbanas Ljubica Srpkinja.
Ubistvo je izvršeno automatskim oružjem, a počinioci dela za sada su nepoznati.
SJB Benkovac sa istražnim sudijom vode istražni postupak koji je u toku.

Dežurni operativni
kapetan Marko Uzelac s.r.
M.P.[122]

[120] Prijemni pečat: Komanda 9. korpusa, int. br. 91-7, 21. 01. 1992.

[121] Prijemni pečat: 1. odeljak SCV 332. puka veze, brzojav br. 2429, 21. 01. 1992.

[122] Prijemni pečat: 1. odeljak SCV 332. puka veze, brzojav br. 138, 22. 01. 1992.

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6036.

42

1992., siječanj 22.
Vrginmost

Izvješće Štaba TO Vrginmost Štabu TO RSK o organizaciji, stanju i borbenoj spremnosti jedinica TO općine Vrginmost

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE
V R G I N M O S T
Str. pov. broj: 164/2
Vrginmost, 22. 01. 1992. godine

VOJNA TAJNA
STROGO POVJERLJIVO

Izvještaj o b/g TOO
Vrginmost

ŠTABU TERITORIJALNE ODBRANE
KNIN

Na osnovu vašeg dopisa broj 7/92. od 09. 01. 1992. godine dostavljamo vam izvještaj o b/g TOO Vrginmost.

1. RUKOVOĐENJE I KOMANDOVANJE

Mirnodopski sastav ŠTOO je blagovremeno izvršio sve organizacijske pripreme za brzo podizanje v/o i njihovog spajanja s oružjem u slučaju upada neprijateljskih snaga na teritorij općine.

Zbog različitih političkih strujanja Skupština općine Vrginmost donosi 26. 06. 1991. godine Odluku o formiranju novog ŠTOO koji rukovodi borbenim aktivnostima na našem području sve do formiranja 4. kordunaške brigade.

Formiranjem brigade određeni dio starješina ŠTOO prelazi u brigadu, pa ratno Predsjedništvo 23. 09. 1991. godine formira novi štab u skladu s Formacijom dobivenom od SSNO. Radi nedostatka starješina ŠTOO nije popunjen slijedećim starješinama:

– referent za ONP
– načelnik ABHO
– pomoćnik K-danta za MV i
– daktilograf.

Popunjenost prištabskih jedinica je još manja, tako da:

– Komanda stana umjesto 20 v/o broji 12 v/o, a
– Vod veze umjesto 22 v/o ima samo 6 v/o.

Zbog nedostatka materijalnih i financijskih sredstava, te zbog nedostatka v/o određenih VES-ova i mlađih godišta nismo u mogućnosti da formiramo protivdiverzantske i diverzantske jedinice, te čete koje bi držali na okupu.

Formiranjem jedinica mjesnih zajednica vršimo borbenu kontrolu teritorije, a izbjegli smo veće materijalne i financijske izdatke koje ne bi mogla podnijeti naša DPZ.

Jedinice TO formirane su u 34 Mjesne zajednice, pa imamo:

– 4 samostalna odelenja
– 23 samostalna voda i
– 7 samostalnih četa TO.

U te 34 formirane jedinice, u ŠTOO i prištabskim jedinicama imamo 1.249 vojnih obaveznika, među kojima je i 37 žena. Zbog velikog broja boraca koji se nalaze u brigadi, starosna struktura nam je loša, jer:

– 27 v/o je do 20 godina
127 v/o je od 20 – 40 godina starosti
– 850 v/o je od 40 – 60 godina starosti, a
– 245 dobrovoljaca je starije od 60 godina.

Te jedinice opremljene su:

– naoružanjem i municijom (iako ne formacijski)
– oko 35% s uniformom
– oko 25% obućom
– nikako nisu opremljeni sredstvima veze i sredstvima za ličnu zaštitu.

Vezu sa JTOO održavamo ličnim kontaktom i preko 16 RU (RIZ 8000) koje je vlasništvo DPZ.

Iako je 07. 07. 1991. godine napravljen plan i program obuke JTOO i koji je djelomično proveden u jedinicama, zbog izmjene ljudstva u JTOO, morat ćemo pristupiti novom obučavanju pripadnika TOO.

– Sve naše jedinice aktivirane su 03. 07. 1991. godine nakon upada snaga MUP-a u Topusko, a na osnovu Odluke ratnog Predsjedništva 18. 07. 1991. godine izvršena je djelomična mobilizacija (od 20-50 godina starosti). Potpuna mobilizacija izvršena je prilikom formiranja brigade.

2. MORALNO-POLITIČKO STANJE

Moralno političko stanje u jedinicama TO Vrginmost je dobro. Među borcima postoji spremnost i odlučnost da se suprotstave ustašama i da brane oslobođenu teritoriju – granica na rijeci Kupi.

Ima pojedinačnih slučajeva dezerterstva. Krađa više nema jer je pokradeno sve što je bilo za ukrasti u napuštenim hrvatskim selima.

Ima pojedinačnih slučajeva samovoljnog napuštanja vatrenih položaja.

Pojave koje se negativno u izvjesnoj mjeri odražavaju na moralno političko stanje u jedinicama jesu slijedeće:

Pojedinci koji održavaju kontakte sa srpskim ekstremistima izvan općine povremeno različitim intenzitetom zagovaraju četništvo, otvoreno napadaju JNA i njen komandni kadar. Traže da armija bude isključivo srpska. Šire razne izmišljotine i laži sa ciljem da se diskreditiraju pojedinci iz komandi i rukovodstva TO.

Ove pojave nisu širih razmjera, jer to rade ljudi bez ugleda u širim masama, tako da to nema značajnijeg uticaja na moralno političko stanje i borbenu gotovost jedinica.

U jedinicama prostorne strukture osjeća se izvjesno nezadovoljstvo što ne primaju nikakvu naknadu – plaću kao i pripadnici brigade.

Svi vojnici nemaju potrebnu odjeću i obuću.

Među borcima se osjeća zabrinutost za vlastitu sudbinu ako dođe do povlačenja jedinica JNA nakon dolaska snaga UN.

3. OBUČENOST I UVJEŽBANOST

Nakon aktiviranja jedinica TOO napravljen je plan i program obuke. Težište obuke u JTOO bio je na vojnostručnoj obuci, kojom se obnavljaju i proširuju stečena i stiču nova vojnostručna znanja, vještine i navike, te uvježbavaju borbene radnje pojedinaca i jedinica TO za izvršavanje namjenskih zadataka.

Međutim, iako je bila organizirana obuka starješina određenih specijalnosti, zbog kratkoće vremena obuci starješinskog kadra nije data potrebna pažnja.

Formiranjem 4. kordunaške brigade većina pripadnika tih jedinica odlazi u brigadu, a nove jedinice TOO formiraju se od v/o starijih godišta, kao i od dobrovoljaca. Zbog toga će se u tim jedinicama morati provesti obuka kroz koju će se vojni obaveznici, odelenja, vodovi i čete osposobiti za izvršavanje zadataka koji se pred njih postavljaju. U toj obuci, obuci starješina treba dati poseban značaj, a posebno zbog toga što pojedine starješine nemaju odgovarajuće obrazovanje, a ni čin za formacijsko mjesto na kome se nalaze. Zbog toga bi obuci starješina, vojnika i jedinica trebalo pristupiti u najskorije vrijeme.

4. MOBILIZACIJSKA GOTOVOST

Popunjenost štabova i jedinica ž/s je zadovoljavajuća. Popuna iznosi 95%. Naša DPZ dala je popunu 4. partizanske brigade TO koja broji oko 2.000 v/o i prostornih jedinica TO koje broje oko 1.200 v/o. Ove jedinice su formirane na teritorijalnom principu, što je jedino bilo moguće. Brigada je popunjena znatno više od formacijskog brojnog stanja i još uvijek ima zahtjeva za popunu, a s obzirom na prioritet popune, ista je bolje popunjena u kvalitativnom i kvantitativnom pogledu. Tu su raspoređeni najmlađi, najsposobniji i najobučeniji v/o, što ima negativan odraz na prostorne jedinice TO. Ove jedinice formirane su u svim mjesnim zajednicama jačine samostalnog odelenja do čete. Starosna struktura je dosta loša, tako da imamo oko 20% v/o starijih od 60 godina koji su angažirani kao dobrovoljci.

Popunjenost jedinica sa MTS detaljno je obrađena u tačci “Pozadinsko obezbeđenje”.

Problemi sa kojima se susrećemo je u ustrojavanju jedinačne kartoteke za jedinice koje su formirane. Ove kartoteke nemamo ustrojene iz nekoliko razloga. Jedan od osnovnih razloga je u tome što za gotovo sve v/o koji su bili prije rata na rasporedu u jedinicama JNA nema jedinačnih kartona, jer su uništeni, drugi razlog je što se Sekretarijatu za narodnu odbranu Vrginmost prijavilo oko 250 v/o koji su bili odjavljeni sa naše DPZ, pa za njih nema ni matičnih ni jedinačnih kartona, jer su ostali tamo gdje su živjeli prije rata, treći i najveći razlog je u tome što Sekretarijat za narodnu odbranu nema, a ne može ih ni dobiti u dovoljnom broju pa ne može ustrojiti nedostajuće kartone. Ovaj problem bi se mogao rješiti na taj način da se preko ŠTO 3. OZ obezbedi dovoljan broj kartona za jedinice prostorne strukture.

Mobilizacijska pitanja smo rješili na najbolji način koji je mogući u ovo vrijeme i u ovim okolnostima u kojima se nalazimo, tako da za sada ne treba poduzimati nikakve mjere za poboljšanje mobilizacije.

Stanje popunjenosti (trenutno) vidi se iz Priloga broj 1.

5. POZADINSKO OBEZBEĐENJE

a) Fukcionisanje PoOb i problemi koje treba rješavati

Sistem PoOb za sada funkcioniše bez nekih većih poteškoća.

Do formiranja 4. partizanske brigade TO pozadinsko obezbeđenje svih jedinica TO, kao i dijela jedinica JNA, koje su bile stacionirane na teritoriji ove općine, vršio je ovaj štab.

Nakon formiranja 4. partizanske brigade TO, štab je formirao prištabske jedinice i prostorne jedinice na teritorijalnom principu, odnosno odelenja, vodove i čete po mjesnim zajednicama i sada su te jedinice na pozadinskom obezbeđenju ovog štaba.

Popuna sa borbenim sredstvima (prvenstveno naoružanjem i municijom), kao i odjećom, obućom i ostalom ličnom opremom vršena je osloncem na pozadinske baze i jedinice JNA.

Budući da su jedinice TO formirane po mjesnim zajednicama, smještaj i prehranu regulisali smo na taj način što je svaki v/o u slobodno vrijeme kod svoje kuće, gdje se i hrani. Osnovni razlog da smo ovo regulisali na ovaj način je što se time znatno smanjuju ukupna financijska sredstva potrebna za život i rad ovih jedinica. Prehrana štaba i prištapskih jedinica regulisana je osloncem na K-du stana. Obezbeđenje potrebnih artikala hrane vrši se osloncem na DPZ i kapacitete teritorije.

U funkcionisanju sistema PoOb ima određenih problema, koji se uglavnom odnose na popunu sa NVO po formaciji.

Što se tiče naoružanja, svaki v/o je obezbeđen sa oružjem, ali nedostaje 10% rezerva. Pored toga popuna sa naoružanjem nije izvršena po formaciji, tako popuna sa AP iznosi 20%, PAP 7,9 mm, snajper (12%), PM 7,62 mm M 72 (12%) i RB (40%). Umjesto nedostajućih sledujućih količina naoružanja popuna je izvršena sa zamjeniteljima i to uglavnom sa PAP 7,62 mm, puškama 7,9 mm, automatima 7,62 mm i PM 7,9 mm.

Kod municije je slabija popuna sa municijom 7,62 mm za pištolj i automat i ona iznosi 0,8 b/k, municijom 7,62 mm za PAP, AP i PM (1,8 b/k) i minama za puščani tromblon (1,3 b/k). Od MES ne posjedujemo ništa.

Od instrumenata najkarakterističniji je nedostatak dvogleda ručnih prizmatičnih, zatim busola i kurvimetara.

Od značajnijih inžinjerijskih TMS nedostaje nam 3 minoistraživača, 2 kompleta za miniranje i razminiranje, 2 kompleta za rušenje, 2 kompleta inžinjerijsko diverzantska, 3 uređaja za palenje mina, kabla minerskog i neka manje bitna za b/g štaba i jedinica TO.

Popunjenost sredstvima veze je slaba, tako nam nedostaje 6 komada RU – 20 VVF, 22 RUP -33, šifroteleprinterski uređaj, centrala telefonska PTCI – 10 i telefona induktorskih.

Kod TMS ABHO popuna zaštitnim maskama iznosi 56%, zaštitnim ogrtačima 33%, priborima ličnim za dekontaminaciju 31%, dozimetrima ličnim 33%, detektorima hemijskim 56% i detektorima radiološkim 80%.

U cjelini popuna InMS ne zadovoljava i prioritet kod popune bi trebalo dati odjeći, obući i ostaloj ličnoj opremi koja sleduje vojnika, jer popuna istom iznosi od 30-40% u zavisnosti od vrste. Pored toga, ako bi došlo do upotrebe jedinica TO van svoje mjesne zajednice, došao bi do izražaja nedostatak kuhinja tovarnih od 25 l, termos posuda, sudova za vodu, pribora za jelo, vreća za spavanje, ćebadi vojničke, kao i šatora.

Od SnMS karakterističan je nedostatak torba bolničara SnK – 1, ranac medicinskog tehničara SnK – 3 i torba lekara SnK – 4.

Pored toga nedostaju kompleti alata za puškara, automehaničara, elektromehaničara i radio mehaničara, kao i kompleti r/d za pješadijsko naoružanje.

Osnovno održavanje TMS sprovode neposredni korisnici TMS. U TOd oslanjamo se na TTR 4. partizanske brigade TO i kapacitete ove DPZ, a u remontu MS na kapacitete JNA (do sada nismo imali potrebe za remontom TMS). Ovdje naglašavamo da nam za konzervaciju i dekonzervaciju naoružanja nedostaje ZUON – a i DRNČ -a.

I pored gore navedenih problema, ističemo da se sveobuhvatnim angažovanjem ljudskog potencijala, korištenjem raspoloživih MS i osloncem na kapacitete DPZ i teritorije, obezbeđuje pravovremeno i neprekidno funkcionisanje sistema PoOb -a.

b) Prijedlozi za rješavanje problema PoOb -a

Napred navedene probleme, koji se uglavnom odnose na popunu sa nedostajućim MS, teško ćemo riješiti bez pomoći, odnosno angažovanja pretpostavljenog zonskog štaba.

Potrebe za nedostajućim MS dostavljali smo štabu TO 3. OZ -e (naš dopis Pov. broj 102/5 od 28. 11. 1991. godine), međutim po istom nam nije ništa obezbeđeno.

Napominjemo da Izmenama i dopunama šeme PoOb – a (odobrenje ŠTO SAO Krajine Str. pov. broj 58/91 od 07. 12. 1991. godine) stoji da ŠTO OZ – e objedinjuje zahtjeve za MS od OpŠTO i dostavlja nadležnoj komandi, što znači da mi još uvijek popunu nedostajućim MS vršimo preko ŠTO 3. OZ – e, a ne direktno osloncem na PoB JNA. Drugih izmjena i dopuna šeme PoOb – a poslije navedenih nismo do sada dobili. Smatramo da je ovo rješenje dobro i da i dalje ostane tako, a osnovni razlog je teritorijalna udaljenost PoB JNA od naše općine, a i jednostavnije je PoB JNA kontaktirati sa jednim ŠTO OZ – e, nego sa nekoliko općinskih.

Na osnovu napred iznesenog predlažemo da se izvrši popuna ovog štaba nedostajućim MS iz viškova JNA, bez nadoknade. Također predlažemo kako i stoji u navedenim Izmenama i dopunama šeme PoOb – a da se dotur MS vrši neposredno do OpŠTO.

Prioritet kod popune dajemo ličnoj odeći, obući i ostaloj opremi za v/o. Istu bi trebalo obezbjediti za 850 v/o.

8. BEZBJEDNOST

Po osnivanju 4. kordunaške brigade, TO preuzima ulogu i funkciju koja mu je i namjenjena. Osnovane su jedinice TO po svim mjesnim zajednicama opštine. Uloga i zadaci jedinica su: zaštita stanovništva od ubačenih neprijateljskih DTG, osiguranje privrednih i društvenih objekata, vodovoda, kontrola teritorija, a uspostavljen je sistem obavještavanja i osmatranja. Svi ti zadaci se zasad uspješno izvršavaju.

Na sjevernom dijelu opštine, uz rijeku Kupu, nalazi se prva linija odbrane koju drže borci 4. kordunaške brigade. Jedan dio snaga 4. kordunaške brigade raspoređen je na južnom dijelu opštine prema Republici Bosni i Hercegovini i u sadejstvu sa jedinicama TO drže tu liniju odbrane. Dio neprijateljskih snaga, nakon osvajanja Cetingrada, pobjegao je u susjednu Republiku i s one strane organizira DTG, te ih ubacuje u oslobođeni teritorij. U našoj zoni odgovornosti zasad nismo imali takovih slučajeva. U cilju sprečavanja neprijateljskog ubacivanja izvršen je pretres terena koji je ocjenjen kao "KRITIČAN", šumom povezan sa susjednom Republikom. Da bi maksimalno sprečili mogućnost takovih upada potrebno je obezbediti sadejstvo sa svim činiocima odbrane, organizirati patrolnu i izviđačku službu, pooštriti kontrolu ulaska i izlaska sa teritorija opštine, a obavještajne snage maksimalno organizirati i koristiti. Radnje za izvršenje ovih zadataka već se preduzimaju.

U narodu vlada strah od razoružanja i odlaska jedinica JNA sa našeg područja, hoće li snage UN biti raspoređene i u ovom kriznom dijelu i pružiti određenu zaštitu.

SR/DC

KOMANDANT TOO
m a j o r
Simo Roknić, [v.r.]

M.P.[123]

– – – –

[123] Okrugli pečat: Socijalistička Republika Hrvatska, Štab Teritorijalne obrane, Općina Vrginmost.

Prilog br. 1

STANJE POPUNE

Red. broj	tab – jedinica	I m a			
		Oficira	ml. oficira	vojnika	ukupno
1.	Štab TO II varijante	10	5	1	16
2.	Komanda stana	1	–	11	12
3.	Vod veze	1	–	5	6
4.	čTO Vrginmost	3	5	102	110
5.	čTO Topusko	3	3	53	59
6.	čTO Blatuša	2	5	58	65
7.	čTO Slavsko Polje	4	7	75	86
8.	čTO Perna	2	3	55	60
9.	vTO Čremušnica	–	1	32	33
10.	vTO Golinja	–	1	17	18
11.	vTO Kirin	1	1	37	39
12.	vTO Kozarac	1	1	26	28
13.	vTO Ostrožin	1	1	32	34
14.	vTO Šljivovac	–	1	21	22
15.	vTO Trstenica	–	2	39	41
16.	vTO Dugo Selo	–	1	48	49
17.	vTO Batinova Kosa	–	1	19	20
18.	vTO Crni Potok	–	3	33	36
19.	vTO Katinovac	–	2	47	49
20.	vTO Mala Vranovina	–	1	21	22
21.	vTO Pecka	1	2	30	33
22.	vTO Poljani	–	–	17	17
23.	vTO Staro Selo	1	1	55	57
24.	vTO Vorkapić Selo	1	1	26	28
25.	vTO Crevarska Strana	–	2	35	37
26.	vTO Malička	–	1	23	24
27.	vTO Pješćanica	1	2	48	51
28.	vTO Podgorje	–	1	24	25
29.	vTO Bović	–	1	28	29
30.	oTO Ponikvari	–	–	9	9
31.	oTO Trepča	–	1	12	13
32.	oTO Stipan	–	–	12	12
33.	oTO Brnjavac	–	1	13	14
34.	oTO Mala Trepča	–	–	15	15
35.	oTO Grеđani	–	–	7	7
	U k u p n o:	34	61	1154	1249

M.P.[124]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6044.

[124] Isto.

43

1992., siječanj 22.
Trbounje

Izvješće Komande Taktičke grupe 1 Komandi 9. korpusa JNA o stanju u jedinici te opasnosti da povlačenjem iz sela Ključ i Brištane područje između rijeka Čikole i Krke zauzmu hrvatske snage

---

Komanda TG-1
Str. pov. br. 50-158
22. 01. 1992. god.
s. Trbounje

Izveštaj o stanju u TG-1
i predlozi

Komandantu i NŠ 9. korpusa

Imajući u vidu b/g TG-1, a naročito 1/592. mtbr izveštavam vas da će poslije 05. 02. 1992. god., brojno stanje biti u 1. mtb (1. mtč = 40, 2. mtč v = 40, 3. mtč = 37, poc = 18, mmb = 15, mmb 120 = 29, poz-v = 19), a vozača će nedostajati 30. Od ostatka bataljona mislim da formiram BG sastava: mtč, odelenje pos, vod MB 82, vod MB 120. Ostala sredstva bataljona da smestim u hangar.
Pošto sa ovim bataljonom držim položaje u s. Ključ, s. Brištane i tri osmatračnice oko kasarne, te stražu, požarstvo i sl. mislim da neću imati snaga da produžim sa ovim rasporedom. Povlačenje iz s. Ključa i s. Brištana, stavljam Nos Kalik u tešku situaciju, a samim povlačenjem očekivati je ubacivanje ustaša u medjurečje.
Ako postoji mogućnost da se obezbedi čTO koja bi kontrolisala pomenuta mesta da popune 1. mtb ili do drugih rešenja. Ukoliko budemo morali zbog nedostatka ljudstva da se izvučemo molim odobrenje za masovno zaprečavanje[125] mes.[126]

K-dant TG-1
pukovnik
Lisica Slavko, [v.r.] M.P.[127]

M.P.[128]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 7., kut. 4.

[125] U dokumentu je pisalo izvlačenje, što je prekriženo, te je rukom dopisano zaprečavanje.
[126] Mes = minsko-eksplozivnim sredstvima. Na vrhu dokumenta rukom je dopisano: "-videti sa Bursačem za popunu, biće obavešten nakon naše procene i odluke [Potpis nečitak]".
[127] Prijemni pečat: 1. odeljak SCV 332. puka veze, brzojav br. 22, 22. 01. 1992.
[128] Prijemni pečat: Komanda 9. korpusa, 22. 01. 1992.

44

1992., siječanj 22.
Knin
Zapisnik izlaganja komandanata OpŠTO Knin, Benkovac i Obrovac o stanju u jedinicama

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE
Pov. br. 77/92
22. 01. 1992. god.
K N I N

VOJNA TAJNA
STROGO POVJERLJIVO

ŠTO RS Krajina

ZAPISNIK

sa referisanja komandanta OpŠTO (Knin, Benkovac i Obrovac) održanog 18. 01. 1992. godine sa početkom u 9,00 časova.

Referisanjem je rukovodio zamenik komandanta ŠTO RS Krajina puk. Dušan Kasum.

Sastanku su bili prisutni:
– pomoćnik komandanta za pozadinu ŠTO RS Krajina... puk. Pupavac Miloš
– PNŠ za ONP u ŠTO RS Krajina... puk. Lekić Dragan
– PNŠ za OMPP... major Radulović Savo
– Referent tehničke službe... kap. I klase Miočinović Marko
– Komandant OpŠTO Knin... kap. I klase Ožegović Slavko
– Pomoćnik za pozadinu u OpŠTO Knin... kap. I klase Sinobad Stevo
– K-dant OpŠTO Benkovac... poručnik Lakić Zoran
– Pomoćnik k-danta za pozadinu u OpŠTO Benkovac... kapetan I klase Dakić Boško
– Komandant OpŠTO Obrovac... kapetan I klase Dopuđa Jovo
– Pomoćnik komandanta za pozadinu u OpŠTO Obrovac... kap. I klase

1. Referisanje je otvorio zamenik komandanta puk. Dušan Kasum koji je zaželeo dobrodošlicu svim prisutnim i istakao da se moramo pridržavati dobijenog plana. Skrenuo je pažnju da su svi bili dužni da predaju do 17. 01. 1992. godine jedan primerak svog referata ŠTO RS Krajina, kako bismo mogli mi u štabu da iste proučimo i da se za samo referisanje pripremimo. Nijedan opštinski štab svoj referat nije do naznačenog roka dostavio te se može zaključiti da moramo voditi računa u narednom periodu o poštovanju zadanih rokova i obaveza.
Na kraju svog izlaganja zamenik komandanta je tražio da se referati ne čitaju već da se usmenim putem iznesu suštinski problemi i da se pridržavaju težišnih pitanja.

2. Komandant OpŠTO Knin (kapetan I klase Ožegović Slavko)
U svom kratkom izlaganju komandant OpŠTO Knin je izneo bitne probleme koji opterećuju sadašnji rad OpŠTO Knin, kao i mogućnosti iznalaženja da se isti problemi u narednom periodu u što kraćem roku reše. Ti problemi bi bili sledeći:
– Sve jedinice 9. K. su preko mobilizacije popunjene sa najboljim odvažnijim v/o tako da su ostali v/o popunjavali jedinice TO. Iz ovoga se može videti da je kvalitet mobilisanog

boračkog sastava na strani jedinica JNA i da se iz toga može sagledati koji se problemi mogu pojaviti kod jedinica TO.
Od tih jedinica u OpŠTO Knin fomirana je bukovačka brigada a da se u narednom periodu planira i postepeno izvodi formiranje kninske brigade. Bukovačka brigada je formirana od MZ koje su pripojene RS Krajini i čije je stanovništvo srpske nacionalnosti bilo većinsko.
– U jedinicama prostorne strukture m/v su popunjene iz popisa i da su za vreme izvođenja aktivnosti do današnjeg dana raubovana tako da se mora voditi računa oko zamene istrošenih delova kao i plaćanje nadoknade vlasnicima tih m/v.
– U pojedinim jedinicama imamo problema sa redom i disciplinom a one su prouzrokovane upotrebom veće količine alkohola, pojava dezerterstva kao i maltretiranja i iživljavanja nad nedužnim stanovništvom druge nacionalnosti. Jedan od najvećih problema koji se trenutno sada pojavio je pojava krađe, odnosno pljačke.
– Problem kome se mora u ovom političkom trenutku pokloniti je pitanje jednoobraznog obeležavanja i označavanja. Smatram da ne bi smelo ovo pitanje zanemariti jer je u jedinicama sve više prisutnija međustranačka podela.
– Slabo vođena kadrovska problematika. U mirnom periodu veći broj starešina je insistirao na bržem postavljenju i unapređenju u viši čin, kako bi mogao ostvariti materijalnu korist. Danas kada je sasvim druga situacija i kada se moraju starešine pokazati i biti na čelu kolektiva-jedinice, iste starešine izjavljuju da su nesposobne da rukovode i vode jedinice.
– Smatra OpŠTO Knin da je neophodno popunu starešinskog kadra izvršiti sa delom aktivnih vojnih lica iz 9. K kako bi se smanjio broj negativnih pojava, a i kolektiv bi bio daleko čvršći i jači.
– Ostala zapažanja se nalaze u samom referatu.

3. <u>Komandant OpŠTO Benkovac (poručnik Lakić Zoran)</u>
– U svom uvodnom delu izlaganja komandant OpŠTO Benkovac je preneo mišljenje i stavove komandanta brigade i komandanta bataljona da su na ovo referisanje morali i oni biti pozvani.
– Istakao je da je bukovačka brigada kao manevarska struktura popunjena sa ljudstvom sa 100%, a da su jedinice prostorne strukture popunjene oko 60%, čija starosna granica prelazi preko 50 godina života.
– Istakao je problem da se lično pešadijsko naoružanje mora zameniti i to tako staro za novo i sa automatskim naoružanjem.
– Sve je više pojava stranačkog obeležavanja u svim jedinicama, što predstavlja problem za dalje političko delovanje.
– Posebno se komandant osvrnuo na pozadinsko obezbeđenje u kome je istakao na određene poteškoće kako kod jedinica prostorne tako i kod jedinica manevarske strukture.

4. <u>Komandant OpŠTO Obrovac</u>
Komandant je u vrlo kratkom vremenu ubedljivo izneo opšte probleme i nedostatke koji utiču na dalji rad OpŠTO Obrovac.
– Istaknuto je da je odred Obrovac popunjen sa oko 70% boraca i da je to maksimum koji obrovačka opština može da da.
– Ima pojava da se nezna evidencija zaduženog ličnog naoružanja tako da se kod pojedinih boraca može naći 2, 3 i 4 puške, a da se o tome ništa ne zna.
– Jedan od vrlo značajnih problema je nekontrolisana upotreba municije. Iz ličnog naoružanja se često i vrlo nekontrolisano troši municija. Tako je izvršena analiza utroška municije. Samo za praznik "Božić" je utrošeno oko 20.000 metaka.

– Isto tako je izneo da je jedan od značajnih problema u jedinici veća upotreba alkohola, pojava dezerterstva, kukavičluka kao i masovna krađa-pljačka.
– Kapetan I klase Jovo Dopuđa je izneo da je uradio formaciju izgleda budućeg odreda u varijanti kada se jedinice TO moraju rasformirati i da iste pređu u odred milicije.

5. Posle referisanja svakog komandanta OpŠTO (Knin, Obrovac, Benkovac) u referisanju su učestvovali i pomoćnici komandanata za pozadinu.

6. Puk. Pupavac Miloš
Svoja izlaganja i odgovore na probleme koje su izneli komandanti i pomoćnici komandanata OpŠTO pukovnik Pupavac na svako odgovorio i dao konkretno svoje mišljenje i viđenje kako se isti mogu rešiti. Način razrešavanja pozadinskog obezbeđenja koje je pukovnik Pupavac dao nalaze se kao zadaci.

7. PNŠ za OMPP (major Radulović Sava)
– Svi opštinski štabovi TO moraju srediti spiskove mobilisanog i "slobodnog" (nemobilisanog) ljudstva u čemu trebaju da pomognu aktivisti ili predsednici u MZ, a koristiti i biračke spiskove (sa referenduma-izjašnjavanja).
– Bitno je da spiskovi budu sačinjeni tako da se iz njih vidi ko je mobilisan u jedinice JNA i ko u TO, a ko ostaje u radnim organizacijama s osnova radne obaveze.
– Na osnovu izrađenih formacija jedinica, OpŠTO sačinjavaju Predlog plana popune iz kojeg bi se videli podaci:
– brojni naziv jedinice
– mobilizacijsko mesto
– mobilizacijsko zborište
– trajanje mobilizacije
– potrebno ljudstvo po VES-ovima
– mob. plan uraditi prema PRAMOS-u (zapovjest), Plan mobilizacije.
– Plan upotrebe (zapovest, plan upotrebe na karti)
Ovako izrađeni predlog plana popune dostavlja se upravi vojnoteritorijalnog organa.
– Različiti podaci što ih ovaj štab traži od Operativnih zona (opštinskih štabova) dolaze s velikim zakašnjenjem, nepotpuni su ili ne dolaze nikako. Naređenja pretpostavljene komande-štaba moraju se izvršavati-poštovati.
– OpŠTO (svi) moraju srediti podatke o jedinicama prostorne strukture.

8. PNŠ za ONP (potpukovnik Lekić Dragan)
U svom izlaganju je izneo sledeće:
– Da se u vremenu od 20. 02. do 28. 02. 92. u sastavu 221. mtbr izvodi kurs sa snajperistima. Do 10. 02. 92. godine svi opštinski štabovi TO su dužni ovom štabu dostaviti spiskove vojnika-snajperista kako bi se na vreme mogao izvršiti prihvat ljudstva, smeštaj i stavljanje na hranu.
– Istaknuto je da su operativni izveštaji koji pristižu svakim danom dosta šturi i da komandanti retko kada gledaju šta im potčinjeni u izveštajima šalju prema pretpostavljenoj komandi.

9. Pukovnik Kasum Dušan (zamenik komandanta)
Ovo što ću sada da iznesem pred ovim skupom bit će u isto vreme i zadaci za naredni period. Zadaci za naredni period bi bili:

– RiK sa jedinicama kvalitetno uznapredovati kroz davanje stručnih i radnih zadataka svakodnevno.
Nedostajući komandni kadar rešavati postavljanjem na ta FM od komandira odelenja do komandira čete proverene, hrabre i sposobne borce koji su se iskazali u toku izvođenja borbenih dejstava.
Druga popuna sa aktivnim vojnim licima-starešinama koja se postavlja u vašim zahtevima se ne može izvesti jer trenutno nemamo slobodnih starešina. Odbaciti svaku sumnju u sposobnost rezervnih starešina koje pojedine komande potcenjuju.
– Vaše zahteve u vezi popune sa sredstvima veze za komandovanje na nivou čete rešavati putem kurira uz izdavanje konkretnih zadataka u organizaciji izvršenja zadatka.
– Red i disciplina koja je u zadnje vreme u opadanju, a koja se ispoljava kroz pijanstvo, spoljni izgled, međusobnog nepoštovanja, samovoljno otvaranje vatre za vreme sportskih, prazničnih prilika podići na viši nivo čime bi se olakšalo funkcionisanje RiK.
– Organizaciju posedanja VP poboljšati putem planskog neposrednog i borbenog obezbeđenja. Za realizaciju ovih zadataka na svim nivoima izraditi planove rada i odmora koje sprovoditi planski. Posebno voditi računa da prilikom smene jedinica na VP ne dođe do praznog međuprostora-nepokrivenog, da nebi u tom vremenu ustaške snage zauzele već napuštene položaje.

M O R A L

– Ispoljene slabosti, razna razmišljanja o mestu i ulozi TO u jedinicama JNA na ratištu objašnjavati uz puno angažovanje ne samo pomoćnika za moral već svih starešina komande. Na ovom planu ostvariti punu saradnju sa predstavnicima MZ i DPZ.
– Pojave kao što su da neposredne pretpostavljene starešine (komandiri četa i komandanti bataljona) ne obilaze jedinice na položaju (20 dana do 1,5 mesec) isključiti.
– Nastojati da se u jedinicama po planu rada komande nađu najodgovornije starešine iz više komande s ciljem podizanja ukupnog morala i borbene gotovosti u našim jedinicama.
Stranački uticaj kroz sastanke vojnog kolektiva isključiti na svaki način gledajući na jedini cilj zajedničke borbe svih boraca protiv zajedničkog neprijatelja (ustaša).
Kod boračkog sastava razvijati humani odnos prema građanima na terenu. Kroz pozadinsko delovanje na terenu sprečiti teror na nevinom stanovništvu a posebno druge nacionalnosti (maltretiranju, pljački, kriminalu).

O B U K A

– Za vreme odmora dela jedinice i njihove smene sa položaja organizovati stručnu obuku na svim vrstama naoružanja po VES-ovima. U tom smislu na nivou komande napraviti planove i raspored obuke uz stručnu pripremu i maksimalno angažovanje svih starešina.
– Putem kurseva koji će biti organizovani u jedinice JNA i ŠTO osposobljavati borce i starešine i to:
– za snajperiste
– šifrante
– izviđače
– operatore na 9 K-11 i S-2M
– kretanje na bojištu, osmatranje danju i noću kao i prisluškivanje razgovora kod protivničkih snaga
– svakodnevno prikupljati podatke o neprijatelju na frontu.

M O B I L I Z A C I J A

Izraditi predlog plana popuna i sva mobilizacijska dokumenta prema PRAMOS-u. Sve OpŠTO koji nisu izradili formacije za prostornu strukturu odmah izraditi predlog formacija. Izvršiti demobilizaciju i mobilizaciju predviđenih jedinica prema mob. razvoju. Sa organima DPZ, MZ, dezertere i druga lica koja izbegavaju mobilizaciju sa predstavnicima DPZ, vojne policije i milicije RS Krajina privoditi u jedinice, a protiv onih koji i dalje izbegavaju pokrenuti zakonske i krivične odredbe.

POZADINSKO OBEZBEĐENJE

– Oformiti operativnu evidenciju za celokupno naoružanje, municiju i MES koje je podeljeno jedinicama po bilo kom osnovu kako bi ozbezbedili tačnu evidenciju izdatog naoružanja.
– Po intendantskoj službi oformiti evidenciju materijalnih sredstava po kompletima IMS ne ulazeći u pojedine preglede.
– Organizaciju ishrane ljudstva poboljšati kroz bolju, stručnu strukturu i intendantskom odelenju uključujući i njihovu formaciju i kvalifikovanu žensku radnu snagu, privatne kuvare, mesare, pekare sa starijim godištima. Dotur hrane do isturenih VP jedinica obezbediti blagovremeno. Kuvanje obroka hrane završiti svakodnevno dva časa pred podele. Svako drugo samovoljno produžavanje može imati za posledicu trovanje, jer bakteriološki počinje proces vrenja hrane.
– Samostalno klanje napuštene stoke bez veterinarskog pregleda u potpunosti zabraniti i sprečiti bez odobrenja komande. Napuštenu stoku na nivou brigada i OpŠTO izvršiti prikupljanje na jednom mestu, formirati privremene farme, odrediti deo starijih boraca za njihovo čuvanje i organizovanje ishrane. Za ovu vrstu posla stupiti u neposrednu saradnju sa organima DPZ na frontu, (terenu).
– U vezi dugoročnije i planske organizacije pozadinskog obezbeđenja svi štabovi OpŠTO će za svoju teritoriju izraditi procenu ekonomske mogućnosti (tekstualni deo i na karti grafički prikazati najvitalnije objekte i kapacitete).
– Naknadu za isplatu boraca vršiti samo za formacijske jedinice koje se nalaze u izvršavanju borbenih zadataka. Angažovanje pojedinih jedinica prostorne strukture u obezbeđivanju vitalnih objekata od vojnog i privrednog značaja isplaćivati preko štabova i zona, ako se radi o formacijskoj jedinici.
Overavanje isplatnih spiskova i njihovu kontrolu vršit će organi operativnih zona u svojoj zoni odgovornosti, a za jedinice u zoni odgovornosti OpŠTO vršit će organi OpŠTO.
– Zbog pojava zloupotrebe oko isplate i stvaranje veštačkih spiskova ova komanda će preko načelnika za financije i budžet vršiti plansku kontrolu i za utvrđene nepravilnosti pokretati krivičnu odgovornost.
– Asanacija bojišta-ratišta koja se vrši u organizaciji jedinica JNA uključivati u pojedine organe iz svog sastava radi kontrole i pravilnosti vršenja asanacije.

B E Z B E D N O S T

– Razne pojave širenja dezinformacija oko moguće izdaje aktivnih starješina i povlačenja jedinica JNA pojedince privoditi i sprečavati takav oblik delovanja čiji je cilj razbijanje jedinica.
– Razne pokušaje ubacivanja grupa i dobrovoljaca bez kontrole nadležnih organa sa raznim znamenjima i obeležjima isključivati iz sastava naših jedinica.

– Učestale pojave pljačke društvene imovine napuštenih sela i gradova sprečavati privođenjem organizatora i pojedinaca kao i pokretanja postupaka za krivičnu i drugu odgovornost.
– Samovoljno upadanje na teritoriju Hrvatske od strane pojedinaca i grupa u cilju osvete, silovanja, paljenja kuća i druge imovine sprečiti svim sredstvima nedozvoljavajući nikome da ruši ugled pripadnika Oružanih snaga.

LD/ŽM

ZAPISNIČAR NA REFERISANJU
potpukovnik
Lekić Dragan, [v.r.]

M.P.[129]

Izvornik, strojopis, ćirilica
HR-HMDCDR, 6., kut. 4.

45

1992., siječanj 22.
[Knin]

Izlaganje general-majora Ratka Mladića, komandanta 9. korpusa JNA, o borbenoj spremnosti jedinica korpusa u 1991. godini

KOMANDA 9. KORPUSA
Str. pov. br. 23-24
Dana 22. 01. 1992. god.

VOJNA TAJNA
STROGO POVJERLJIVO
Primerak br. 1

KOMANDANT
general-major
Ratko Mladić

R E F E R A T
o borbenoj gotovosti korpusa za 1991. godinu

1.- Stanje b/g jedinica i njihova sposobnost za izvršenje namenskih zadataka.

Pojačanim naporima celokupnog starešinskog i vojničkog sastava, umešnim rukovođenjem i komandovanjem kroz izgrađeni stil i metod rada u veoma složenoj političko-bezbedonosnoj situaciji na teritoriji i nametnutim ratnim uslovima života i rada, realizovan je veliki broj redovnih i vanrednih zadataka po svim elementima borbene gotovosti.
Narastanjem komandi i jedinica uz aktivan odnos svih subjekata, otklanjane su slabosti narušenog koncepcijskog sistema ONO i DSZ, kroz traženje novih rešenja u datim uslovima, čime je pored obučavanja u realizaciji zadataka stalno jačala borbena gotovost i timski rad.

[129] Okrugli pečat: SAO Krajina, Štab TO Knin.

Kroz usavršavanje RiK i dogradnju organizacijsko-formacijske strukture i sistema veza uz moguću eksploataciju pokidanog informacionog sistema, obezbeđuje se potrebna pokretljivost i efikasnost rada Komande korpusa i prvopotčinjenih komandi uz obezbeđenje racionalnog i ekonomičnog angažovanja i korišćenja svih raspoloživih snaga i sredstava.
Stalnom brigom i uticajem kroz preduzimanje odgovarajućih mera, jačana je i podizana borbena gotovost od zahtevane, interventne do pune borbene gotovosti sa kojom su komande i jedinice korpusa i ojačanja ušle u borbena dejstva. Dostignuti nivo borbene gotovosti obezbedio je uspešno izvršavanje svih dobijenih borbenih zadataka.
Zaoštravanjem odgovornosti na svim nivoima RiK uz pojačano angažovanje svih komandnih nivoa u kontroli, usmeravanju i pružanju pomoći posebno u realizaciji težišnih zadataka u uslovima prekida vatre jačamo red, rad i disciplinu, poštivanje zakonitosti i dosledno izvršavanje planova rada i obuke.
Imajući u vidu da je borbena obuka i vaspitanje neprekidan proces u borbi, to smo stalnom brigom i preduzimanjem mera obezbeđivali potrebnu osposobljenost starešina i komandi i vojnika i jedinica za izvršavanje predstojećih borbenih zadataka.
Ukupnim naporima komandi i jedinica postignut je primereni stepen obučenosti i uvežbanosti koja je u skladu sa zahtevima izvođenja borbenih dejstava. Odgovornim odnosom u obuci ratnih komandi i jedinica sprečeno je gomilanje slabosti i nedostataka. Iste su u hodu otklanjane i nisu bitnije opterećivale ovaj značajni elemenat niti borbenu gotovost u celini.
Nastali nesklad između kvantitativne popune sa rezervnim sastavom, svakim danom smo menjali u korist kvaliteta.
Nedovoljni nivo obučenosti rezervnih starešina smo postepeno otklanjali kroz rodovske i stručne kurseve, koji su u praksi potvrdili svoju opravdanost.
Stanje komandi i jedinica u 9. K, kroz dostignuti nivo borbene gotovosti, obezbeđuje izvršavanje namenskih zadataka što je konstatovano i zaključeno na nedavno održanom referisanju na nivou Komande 9. korpusa na ovu temu, kao i pripremi za izradu ovog referata.
Slabosti subjektivne prirode sa kojima se susrećemo u radu ne opterećuju bitnije borbenu gotovost, dok za objektivne činioce tražimo pomoć u cilju poboljšanja stanja.

2.- Stepen realizacije zadataka organizacijsko-formacijske dogradnje predislociranih jedinica i njihova sposobnost za izvršavanje namenskih zadataka i odraz na stanje b/g komandi, štabova, jedinica i ustanova

Posle izmeštanja iz garnizona Zadar, Šibenik i Sinj u sastav 9. korpusa ušle su sledeće jedinice: 594. inžinjerijski puk, 271. larp PVO i 11. pmtbr. U garnizon Benkovac smešten je 271. larp PVO, u Kninu 594. inž. puk i u Drvaru 11. pmtbr.
a) I pored slabije popunjenosti ljudstvom i TMS 594. inž. puk je osposobljen za izvršavanje namenskih zadataka.
b) 271. larp PVO je spreman za izvršavanje vatrenih zadataka koji se pred njega budu postavili.
c) 11. mtbr, locirana u garnizonima Drvar, Bosanski Petrovac i Bosansko Grahovo, posle izmeštanja iz Šibenika.
Posle izvršene obuke brigada će biti osposobljena za izvršavanje svih zadataka koji se pred nju budu postavili. Smeštaj u garnizonu Drvar je vrlo skroman.
Zajednički problemi za sve navedene jedinice je rešavanje stambenih problema AVL i GL na službi u JNA, imajući u vidu da su bili u garnizonima Zadar, Sinj i Šibenik. To su stambeni problemi, zaposlenje članova porodice i drugi.

3.- Uticaj izvršenih promena na stanje vatrene i druge mogućnosti vodjenja oružane borbe i obezbedjenja b/d

Do početka borbenih dejstava sve jedinice podrške u korpusu bile su "R" klasifikacije, što je zahtevalo brzo osposobljavanje vojničkog i starešinskog sastava i dovođenje jedinica u punu borbenu gotovost.

Težišni zadatak u ovom periodu bio je na popuni borbenih jedinica, njihovo brzo osposobljavanje za podršku borbenih dejstava pešadijskih i oklopno-mehanizovanih sastava.

Zbog razvučenosti snaga korpusa na širokom frontu i potrebe podrške na više pravaca sredstva vatrene podrške bila su usitnjena i nisu davala željene rezultate. Iako usitnjena sredstva podrške ispoljila su veliki moralni efekat na podržavajuće jedinice, stvarala uverenje u njenu snagu, moć i efikasnost.

Povoljnim razvojem opšte situacije stvoreni su uslovi za ukrupnjavanje sastava i sredstava vatrene podrške, otpočela je planska upotreba artiljerijskih sastava i sredstava vatrene podrške. Prijem sredstava vatrene podrške iz AŠC Zadar (51 art. oruđe) i topovski divizion 130 mm M-46 iz 8. VPS vatrena moć korpusa je znatno povećana.

Korpus raspolaže sredstvima vatrene podrške velikog dometa što omogućava podršku jedinica na dubini preko 25 kilometara. Planskom upotrebom ovim sredstvima neutralisani su neprijateljski ciljevi na velikim daljinama, a sopstveni gubici su znatno smanjeni.

Korpus sada raspolaže sa preko 400 sredstava vatrene podrške, što omogućava uspešnu podršku izvođenja borbenih dejstava u celoj zoni odgovornosti.

4.- Osnovna iskustva iz upotrebe snaga, slabosti i problemi snaga angažovanih na frontu, gubici u ljudstvu po svim osnovama, gubici MTS, utrošci MES, ubojnih i pogonskih sredstava u borbi

Prva etapa operacije sprovedena je uz angažovanje privremenih sastava – taktičkih i borbenih grupa, na čitavoj teritoriji zone odgovornosti, što je bilo u skladu sa stvarnim stanjem popune i mogućnostima jedinica. Narastanjem korpusa primenili smo način izvodjenja b/d upotrebom ZTJ uz respektivnu podršku RV i PVO, a u zadarskoj operaciji i udarnih pomorskih snaga VPO.

Ovakvim prilagodjavanjem načina izvodjenja b/d uspeli smo da u kratkom vremenskom roku izvršimo postavljene zadatke na deblokadi garnizona Drniš, Sinj, Sv. Rok, Zadar, Šibenik i Split.

Početnim rezultatima ofanzivnih b/d prisilili smo neprijatelja na pregovore, a kombinacijom b/d i pregovora postigli smo krajnji cilj operacije. Garnizone Drniš, Sinj i Sv. Rok borbenim dejstvima smo deblokirali i obezbedili izmeštanjem TMS.

Napad je bio i ostaje osnovni način dejstva. Izvodili smo ga tako što smo artiljerijom i avijacijom omekšavali ciljeve, sa GONG uništavali uočene ciljeve, a pod zaštitom tenkova i BOV pešadijom zauzimali objekte. Upravo ovakav način izvodjenja b/d davao je najbolje rezultate.

U realizaciji ciljeva napadnih dejstava ispoljeno je značajno sadejstvo sa RV i PVO. Dejstva avijacije imala su velike učinke i uticaj na moral jedinica i stanovništva.

Angažovanje snaga na ovakav način omogućilo je da korpus izvodi dejstva u zoni širine 350 i dubini 100 km, a na nekim mestima 200 km. Tome je doprinelo i uspešno stavljanje snaga TO SAO Krajine pod jedinstvenu komandu 9. korpusa.

U planiranju b/d veliki problem nam je predstavljalo izostajanje pravovremenog dobijanja zadataka za operacije, pa smo sami sebi postavljali zadatak u skladu sa razvojem situacije.

Sa planskom upotrebom korpusa, od momenta kada je jasno definisan neprijatelj, kada su jasno postavljeni ciljevi i prešlo se u ofanzivu na širokom prostoru, planiranje b/d dobilo je na svom značaju. Komanda korpusa planirala je nekoliko operacija, a neke su izvedene po svim kriterijumima visoke štabne organizacije.

Kroz izvodjenje borbenih dejstava stečena su značajna iskustva u organizovanju i realizovanju sadejstva izmedju rodovskih jedinica, pešadije i TO. Medjutim, na ovom planu ispoljene su i slabosti, koje se ogledaju pre svega u sledećem:

Prvo, nepotpuno razumevanje uloga i odnosa izmedju pešadije i tenkova na bojištu od strane komandnog sastava i nedovoljna uvežbanost pešadije za zajedničko dejstvo sa tenkovima, što je u više slučajeva rezultiralo preteranim oslanjanjem i zahtevima prema OMJ.

I drugo, sporo su se eksploatisali učinci dejstva artiljerije od strane pešadije i OMJ. Bilo je slučajeva da je artiljerija u velikoj meri neutralisala neprijatelja, a jedinice to nisu iskoristile za zauzimanje prostora.

Karakteristično je iskustvo da smo protivoklopnu artiljeriju pretežno upotrebljavali u ulozi GONG-ova, kao posebnih elemenata operativnog rasporeda korpusa, što je bilo uslovljeno kanalisanim pravcima dejstva i nepostojanjem jačih OMJ neprijatelja. Ovo se pokazalo opravdanim i veoma efikasnim načinom upotrebe protivoklopne artiljerije.

Pri upotrebi PO artiljerije najveća ispoljena slabost je neadekvatan izbor ciljeva za PO rakete, jer su njima rešavani vatreni zadaci koji po principu ekonomičnosti pripadaju orudjima manje efikasnosti za koja imamo veće količine municije.

Raspadom sistema ONO znatno su se umanjile mogućnosti obaveštajnog obezbedjenja korpusa, jer su nestali značajni izvori podataka i oslonci na teritoriji. Za rad u novonastalim uslovima obaveštajno-izvidjački organi nisu nam bili dovoljno pripremljeni i materijalno-tehnički osposobljeni. U takvim uslovima orjentisali smo se na kombinovanu primenu ostalih izvora podataka i po formiranju RIV-a, na podatke prikupljene elektroničkim izvidjanjem. Kao najveća slabost u ovoj oblasti može se istaći da još uvijek nije u potpunosti zaživeo sistem izvidjanja od odelenja do bataljona.

Slabosti u funkcionisanju borbenog i neposrednog osiguranja u jedinicama permanentno su prisutne, a uzrokovane su pre svega nedovoljnom obučenošću starešina za organizovanje osiguranja i neshvatanjem značaja korektne realizacije zadataka od strane izvršilaca. Gubici u ljudstvu, MTS, utrošci MES, ubojnih i pogonskih sredstava u borbi dati su u prilogu 1., 2., 3. i 4.

5.- Činioci koji su negativno uticali na efikasnost funkcionisanja RiK-a u izgradnji b/g jedinica u celini, posebno jedinica i sastava angažovanih na frontu

U vreme dok su jedinice korpusa bile u ulozi snaga za razdvajanje teško se moglo komandovati i rukovoditi sa ljudima, pošto se korpus popunjavao najviše sa srpskim življem. Korpus tada nije imao mogućnost da ispolji svoju snagu i vatrenu moć. Nije bio jasno definisan cilj ni neprijatelj. Komanda korpusa je ocenila i pravovremeno donela odluku da iz totalne pasivnosti predje u ofanzivna dejstva. Pokazalo se da su snage neprijatelja pri ofanzivnim dejstvima ranjive. U početku borbenih dejstava, zbog formiranja više taktičkih grupa i nedovoljne popunjenosti sa sredstvima veze, sistem veza je jedva zadovoljavao potrebe rukovodjenja i komandovanja. Sada je sistem veza na visokom nivou, a sistem kriptozaštite treba poboljšati. Razradjena su opšta dokumenta kriptozaštite ali se nedovoljno primenjuju posebno na nižim nivoima komandovanja.

Formirane su tri brigade TO, od kojih je 1. br TO preformirana u 1. mtbr. Ljudstvo, od komandanta do vojnika, u sve tri brigade se nije poznavalo, nije pre rata vršena obuka, što je otežavalo rukovodjenje i komandovanje sa brigadama i u brigadama TO.

Preveliki broj veza negativno se odrazio na efikasnost rukovodjenja i komandovanja. Komanda korpusa je bila odgovorna za deblokadu i izmeštanje TMS i ljudstva iz garnizona Sveti Rok, Zadar, Trbounje, Šibenik, Divulje, Split i Sinj. Sem borbenih dejstava bili smo primorani na održavanje čestih sastanaka sa suprotnom stranom radi dogovaranja i sporazumevanja o bitnim pitanjima. Ovo je komande svih nivoa, a posebno komandu korpusa, odvlačilo od drugih, težišnih i svakodnevnih zadataka.

Predlog mera:

1.- Ostvariti što čvršću saradnju i češće kontakte na svim nivoima komandovanja do vojnika. Ovo će biti preko potrebno u narednom periodu zbog različitog političkog delovanja mnogih stranaka i lidera iz Krajine, SFRJ i sveta koji generišu krizu i nesmotrenim izjavama i delovanjem je produbljuju.

2.- Zameniti jedinice ili delove jedinica, pogotovo jedinice koje su na front upućene iz dubine teritorije (1/592. mtbr, 1/4 mtbr, 10. okb).

3.- Što pre definisati status jedinica, koje se nalaze na borbenom zadatku u korpusu, a iz sastava su komandi u dubini teritorije.

4.- Rešiti položaj jedinica, starešina i GL koje su izmeštene iz garnizona, a ostale su u sastavu korpusa. Kako regulisati stambena pitanja, odvojeni život, zaposlenje članova porodica i druga pitanja vezana za rešavanje ličnih problema AVL i GL.

6.- Problemi i propusti koji su negativno uticali na izgradnju i održavanje morala sastava i celina

Borbeni moral kao promenljiva kategorija sa tendencijom menjanja nivoa i intenziteta, u našem korpusu bio je izložen intenzivnom uticaju niza specifičnih faktora pozitivnog i negativnog karaktera.

Kontinuitet stabilnog borbenog morala bio je produkt i kvalitetnog i intenzivnog delovanja organa RiK-a. Zahtevi naroda i organa vlasti da za komandire četa, komandante bataljona i brigada budu postavljene starešine iz sastava JNA potvrdili su poverenje naroda u Armiju. Time je obezbedjen nužan kvalitet RiK-a i jedinstveno shvatanje opšteg cilja i zadataka, uloge i namene JNA u procesu rešavanja državno-političke krize Jugoslavije, a posebno shvatanja procesa u ovom delu teritorije.

Odnosi u kolektivima gradili su se na principima ličnog primera drugarstva, medjusobnog poznavanja i uvažavanja, što je omogućilo da se heterogeni sastavi izgrade u homogene i čvrste vojne kolektive. Lični primeri i iskazano herojstvo starešina dominirali su kao metod.

Borci su uvideli da je ogroman broj starešina stručan, sposoban, da zna da komanduje, da vodi brigu o ljudima, da su hrabri. Zato smo i imali uspeha. Dezerteri, izdajice, kukavice su kategorije zanemarljivog karaktera u našim jedinicama zbog uspostavljenih odnosa u kolektivima i zbog ličnog primera starešina.

Negativan uticaj na moral ispoljilo je nekoliko faktora, medju kojima je posebno izražen politički faktor, izražen kao nekonzistentnost politike i političkih ciljeva i kroz predominantnu ulogu politike. U realizaciji svih konkretnih zadatka, sa konkretnim ciljem, sredstvima i metodama, karakteristična je bila visoka motivisanost boračkog sastava i stabilan borbeni moral. Sve političke odluke sa jasno nedefinisanim ciljevima rezultirali su padom morala. To se konkretno manifestovalo odsustvom želje za ofanzivna dejstva i spremnošću isključivo za odbranu svog vlastitog praga. Time je omogućen prostor za razna sektaško stranačka ispoljavanja, imputiranje Armiji izdajničke uloge i slično, što je negativno uticalo na moral boračkog sastava.

Uticaj političkih odluka ispoljio se i na mobilizaciju time i popunu korpusa, a posebno je nezadovoljstvo bilo izraženo odlukom o mobilizaciji sastava iz Srbije na rok od 45 dana.

Posrednom posledicom političkih odluka cenimo i ispoljavanje najnegativnijih karakteristika pojedinca manifestovanih kroz kradje, paljevine, tuče, dezerterstva, ubijanja. Ovom ocenom ne negiramo propuste u sistemu RiK-a, ali je činjenica da su se ti slučajevi, nespojivi sa moralnim kodeksom Armije, javljali kao posledica negativnog doživljavanja političkih odluka i u periodu prekida borbenih dejstva, kada smo zbog stalnog kršenja prekida od strane hrvatskih oružnika trpeli najveće gubitke.
Veliki problem je u zamoru ljudi. Veliki broj ljudi živi u terenskim uslovima od marta meseca. U isto vreme na drugim frontovima ljudi su se zamenjivali. No, ni to nam nije bilo teško, prihvatili smo i iskazali visok borbeni moral iako su nam neprijateljske mine padale danima po položajima. Bili bi još jači kada bi imali sveže ljude, jer su nam u nekim sastavima ljudi premoreni.

2.- Psihološko-propagandna delatnost neprijatelja i njen uticaj na održavanje borbenog morala jedinica u b/d na frontu.
Opšte je poznato da neprijatelj razvija izuzetnu psihološko-propagandnu aktivnost usmerenu pre svega prema hrvatskom narodu kao objektu PP dejstva. Ofanzivna i neposredna psihološko-propagandna delatnost neprijatelja prema jedinicama korpusa nije bila posebno ispoljena.
Time se nisu odrekli tih aktivnosti i prema našim jedinicama su ispoljavali metod diverzantsko-terorističkih dejstava sa ciljem psihološkog efekta. Takodje, činili su sve da nas kompromituju besmislenim stavovima i zahtevima prema medjunarodnim subjektima.
Problem psihološko-propagandne aktivnosti je konstantno prisutan kad je u pitanju naše ofanzivno delovanje prema neprijatelju. Mi smo tu jako malo učinili, iako smo imali nameru da i to kvalitetno radimo. Štampali smo 12000 letaka i distribuirali ih preko ljudi, unošenjem na teritoriju neprijatelja, ali nikada nismo uspeli da letke distribuiramo helikopterima ili topom za ispaljivanje letaka kojeg nemamo.

3.- Predlog mera za efikasniju izgradnju i održavanje morala.
– Formirati vod ili odelenje za psihološko-propagandna dejstva pri komandi korpusa;
– Popuniti formacijski organ za MV i PP. Organ za MV formacijski pripada, načelnik organa i 4 referenta, a organ za PP načelnik i 2 referenta. Sada u ovim organima imamo 2 čoveka sa statusom "upućeni na rad" i formacijski postavljenog samo pomoćnika komandanta za MV i PP;
– Što hitnije doneti rešenje o formiranju i radu VDS (vojnodisciplinskog suda), zbog efikasnosti rada na problemima disciplinskih prestupa;
– Popuniti odelenje VS (vojnog suda) sa jednim sudijom i jednim pomoćnikom vojnog tužioca;
– Molimo da se odobri predlog sudija porotnika.

7.- Osnovne slabosti i problemi koji su se pokazali u sistemu obučavanja i uvežbavanja, pripreme i efikasne upotrebe jedinica u izvodjenju borbenih dejstava.
Istakli smo, da je obuka i vaspitanje od celokupnog sastava korpusa shvaćena i prihvaćena kao neprekidan i stalan proces u nametnutim borbenim uslovima života i rada. Za najveći broj slabosti i problema smo u hodu iznalazili rešenja i preduzimali odgovarajuće mere, kako nam se nedostaci u obuci nebi svetili kroz gubitke u borbi.
Smanjena teritorija za popunu korpusa sa 13 SO na 3 SO, procena da se iz pojedinih republika mladi vojnici neće upućivati u JNA i ocene da su osnovni ljudski potencijali za popunu jedinica korpusa pripadnici srpskog življa iz SAO Krajine (RSK), primorali su nas da

blagovremeno otpočnemo proces osposobljavanja rezervnog satava (od jula meseca 1991. godine).

Nemogućnost izbora i popune jedinica sa odgovarajućim VES-tima, rešavali smo selektivnim pozivanjem RS i v/o i intenzivnom obukom za osnovne dužnosti i za JOŠ 1-2 srodne dužnosti. Za pojedine složenije specijalnosti kao što su strelci protivavionci na S2M, snajperisti, artiljerci sve do posluge za ORKAN i dr. i za osposobljavanje starešina za dužnosti komandira četa-baterija, komandanta bataljona-diviziona i druge štabne dužnosti, izvedeni su kursevi u trajanju 5-7 dana, koje ponavljamo za novo pridošla lica. Obuka starešina i komandi vrši se kontinuirano uz rad na obavljanju formacijskih dužnosti, kroz rešavanje konkretnih borbenih problema i kroz izradu borbenih dokumenata.

Ističemo neke od slabosti i problema:

– Nedovoljna je stručna i metodička osposobljenost većeg broja RVS, koja im smeta za afirmaciju pred jedinicom sa kojom komanduju, a odražava se i na kvalitet organizovanja b/d;

– Obučenost jednog broja pešadijskih jedinica (ŠTO) nije na potrebnom nivou. Iste najčešće sigurnost i moralnu snagu vezuju za sadejstvo sa tenkovima, a za isto nisu potpuno obučene;

– Obučenost dela poslužilaca u ARJ i PVO je bazirana na taktičko-stručnom osposobljavanju dok iz osnovnog kolektivnog naoružanja do sada nisu gadjali niti izvodili trenaž za odredjeno dejstvo;

– Eventualni otpust aktivnih vojnika posle odredjenog vremena iz JNA, stvorio bi problem popune sa pojedinim VES-tima.

Predlog mera na planu usavršavanja obuke u skladu sa potrebama dalje upotrebe jedinica-sastava na frontu:

– Nastaviti sa izvodjenjem kurseva na planu osposobljavanja starešina za formacijske i više dužnosti, organizovanjem kurseva na nivou korpusa i viših komandi i ustanova;

– Stvoriti uslove za izvršavanje gadjanja ARJ i PVO i PO artiljerije u sadašnjim uslovima na poligonu "DINARA" ista bi bila tumačena kao narušavanje prekida vatre;

– Ubrzati nabavku i opremanje sa formacijskim sredstvima i obuku izvidjačkih jedinica, a upotrebu istih prilagoditi stvarnim mogućnostima.

8.- Stanje i problemi vezani za realizaciju zadataka popune i izvršenja mobilizacije RJ 9. K i popune jedinica sa svim kategorijama ljudstva po RF i MF.

Priprema i mobilizacija RJ 9. korpusa vršena je u nekoliko faza:

Delimična mobilizacija jedinica izvršena je 21. i 29. 06. 1991. godine. Pozivanje RS vršeno je iz opštine Knin. Od 19.-24. 09. 1991. godine izvršena je potpuna mobilizacija svih jedinica korpusa. Istovremeno 9. K su pridodata 2 motorizovana i 2 oklopna bataljona (Prilog br. 5). Od 20. 09. do 30. 11. 1991. godine potčinjene jedinice su konstantno narastale. Istovremeno u sastav 9. korpusa su ulazile i jedinice izmeštene iz garnizona Sinj i Zadar, kao i novoformirane jedinice TO. Popuna je vršena sa teritorija odgovornosti korpusa kao i sa teritorije drugih republika. (Prilog br. 6).

Od 01. 12. 1991. godine formira se 1. mtbr, a u sastav korpusa ulazi i 11. pmtbr. Planovi popune realizovani su u opštinama SAO Krajine, Drvar, Glamoč, Grahovo i B.[130] Petrovac. Po nacionalnoj strukturi, Srbi su u jedinicama korpusa zastupljeni 97%, dok ostale nacionalnosti sa 3%. Ovakav odnos ne odgovara procentualnoj zastupljenosti nacionalnosti na teritoriji odgovornosti korpusa.

Popuna je vršena iz više izvora: v/o iz RJ 9. K, v/o iz jedinica TO, v/o izbeglice i v/o mobilisani izvan kriznog područja.

[130] Bosanski.

Tokom cele mobilizacije kao problem se javlja nedostatak v/o kritičnih specijalnosti što se otklanja preobukom drugih specijalnosti u okviru jedinica.
U nadležnosti Vojnog odseka Knin do sada nije mobilisano 1587 v/o jer se nalaze van teritorije SAO Krajine (studenti, privremeni rad i dr.).
Predlog mera na prevazilaženju problema:
Zbog iscrpljenosti teritorije ljudskim potencijalom sa teritorije iz zone odgovornosti 9. K nivo popune se ne može u narodnom periodu povećavati.
Mogućnost povećavanja nivoa popune RJ 9. K vidimo samo u mobilisanju v/o sa teritorije drugih republika, pre svega Srbije. I dalje će se intenzivno raditi na popuni korpusa v/o koji se po raznim osnovama nalaze van teritorije SAO Krajine. Što se tiče popune jedinica korpusa rezervnim starešinama dostavićemo zahtev 2. VO da preko III uprave GŠ OS SFRJ traži popunu sa šire teritorije BiH i Srbije. (Prilog 7 i 8).

9.- Stanje i problemi funkcionisanja PoOb u celini i posebno po vidovima PoOb. Efikasnost realizacije zadataka i ispoljene slabosti u PoOb jedinica – ustanova angažovanih na frontu. Stanje popune RMR. Predlog mera za efikasnije funkcionisanje sistema PoOb-a.
Od početka borbenih dejstava i izvršene mobilizacije jedinica PoOb je bila suočena sa velikim problemima:
– Popuna obveznicima i materijalnim sredstvima vršena je, umesto iz 14, samo iz 3 opštine,
– Oskudnost teritorije naročito se odrazila na popunu vozilima, tehničkim i medicinskim kadrom,
– Osim stoke za klanje i drva, gotovo ništa drugo ne može se nabaviti na teritoriji,
– Oko 13.000 vojnih obveznika moralo je da se obuče, naoruža i odmah uputi na front.
– Formirane su tri brigade TO i niz drugih jedinica, za koje su ratna materijalna sredstva obezbedjivana od jedinica koje su izmeštene iz garnizona Sinj, Zadar i Šibenik,
– Morali su se rešavati mnogi problemi smeštaja ljudstva u zimskim uslovima, a bez dovoljno ćebadi, prostirača i drugih sredstava,
– Oskudnim transportnim sredstvima vršen je dotur velikih količina municije za jedinice u borbi, a istovremeno je vršeno izmeštanje jedinica.
Svi ti problemi, u celini gledano, uspešno su rešavani, uz maksimalnu podršku od pojedinih uprava SSNO, dodelom ljudi i sredstava.
Osnovna karakteristika ukupnog stanja je dobra, popuna osnovnim TMS i municijom a donekle i hranom. Smanjene su rezerve odeće i goriva, dosta je teškoća u održavanju TMS zbog deficitarnosti tehničkog kadra i rezervnih delova.
Pozadinske jedinice popunjene su sa oko 40% ljudstvom i nema mogućnosti dalje popune. Nedostaje oko 900 vozila, a automobilski bataljon je samo delimično razvijen. Nema vozila u tehničkim snabdevačkim jedinicama za transport trećeg b/k municije.
U bataljonima-divizionima razvijeni su samo elementi za tehničko snabdevanje. Elementi za tehničko održavanje razvijeni su donekle u brigadama uz oslonac na stacionirane kapacitete u kasarnama. Sistem tehničkog održavanja je napregnut. Dosta tehnike, naročito tenkova je sa istrošenim resursima. Značajna je podrška tehničkih remontnih zavoda.
Intendantske jedinice imaju razvijene kuhinje za rad, neznatan snabdevački deo i uglavnom bez berbera, krojača i obućara. Nemaju rezerve odeće i obuće jer su sve rezerve upotrebljene za novoformirane jedinice. Ima teškoća u obezbedjenju lične higijene, potrošnog materijala, prostirača i ćebadi. Još svim ljudima nije obezbeđeno po dva ćebeta.
Tražili smo stvaranje rezerve hrane za 6 meseci zbog mogućih prekida u doturu, ali to još nije rešeno.

Sanitetsko obezbedjenje je solidno organizovano ugradjivanjem lekara u bataljone i brzom evakuacijom do hirurške stanice i bolnica.
Veterinarska služba bavi se nadzorom nad namirnicama životinjskog porekla, a naročito pregledom stoke za klanje jer je na teritoriji dosta kritično zbog stoke koja luta i skapava.
Saobraćajni organi i jedinice izvršili su vrlo obimne zadatke u snabdevanju jedinica za vreme borbe i u evakuaciji garnizona. U eksploataciji je 2075 m/v, a nedostaje oko 900. Za izmeštanje jedinica i predislokaciju skladišta upotrebljeno je 5.320 m/v, 206 železničkih vagona, 95 vučnih vozova, 115 autocisterni, a ukupan teret iznosi 31.128 tona.
U toku borbenih dejstava nije bilo saobraćajnih udesa, a učestali su u periodu prekida vatre.

b) Efikasnost realizacije zadataka i ispoljene slabosti
U početku je zanemaren značaj formiranja i popune pozadinskih jedinica. Nisu im izdavani precizni zadaci, niti su pitanja PoOb potpuno regulisana kroz zapovesti i naredjenja. Zahtevano je angažovanje lekara na prednjoj liniji gde se vodi borba i popuna tenkova gorivom. Vozila koja su vršila dotur municije zadržavana su kod jedinica. Nije bilo slučajeva da jedinice ostanu bez municije i hrane. Svi ranjenici su blagovremeno evakuisani. Uspostavljena je dobra organizacija PoOb, koja omogućava izvršavanje svih borbenih zadataka.

c) Predlog mera
Po mogućnosti izvršiti popunu deficitarnim starešinskim kadrom, vojnicima tehničke specijalnosti, bar delimično motornim vozilima.
Obezbediti rezervne delove za osnovna TMS, prvenstveno za vozila i tenkove M-72 i M-84. Povećati rezerve hrane i opreme u 405. PB. Doneti propise kojima će se u ratnim uslovima pojednostaviti MFP, regulisati uzimanje u zakup odnosno naknade za objekte koje koristi JNA i slično.

10. Stanje i problemi u izgradnji i održavanju potrebnog nivoa bezbedonosnog obezbedjenja i zaštite sastava angažovanih na frontu i u kriznim područjima.
Bezbedonosno obezbedjenje 9. korpusa do sada je funkcionisalo uspješno, tako da nismo doživeli veća iznenadjenja na planu suprotstavljanja obaveštajnoj i div. ter. djelatnosti neprijatelja. Ovo smo obezbedjivali uspješnom saradnjom sa stanovništvom, organima jedinica TO i unutrašnjih poslova, obzirom da su svi bili motivisani za borbu i okrenuti frontu.
Zaštitu sastava angažovanih na frontu vršimo na način da smo sve jedinice u zahvatu fronta ojačali sa odelenjima vojne policije. Zbog širine fronta bataljon vojne policije i čete VP u brigadama popunili smo preko 100%, a formirali smo protivteroristički vod i dve protivoklopne čete VP, sa kojima intervenišemo na ugroženim pravcima i vršimo kontrolu teritorije po dubini.
Osnovni problem u daljoj izgradnji i održavanju potrebnog nivoa bezbednosnog obezbedjenja predstavlja nam negativan uticaj političkih stranaka i odbojan stav naroda i rukovodstva Republike Srpske Krajine prema predloženom planu angažovanja snaga OUN, po kojem bi jedinice JNA trebale napustiti Krajinu. Odlazak JNA se doživljava kao isključenje RSK iz sastava Jugoslavije i kapitulacija državnog i vojnog rukovodstva, što ima za posledicu antiarmijsko neraspoloženje, narušava jedinstvo naroda i armije, podele unutar jedinica, promenu odnosa prema JNA i zaštiti njene imovine, narastanje retrogradnih snaga koje zagovaraju sukob sa armijom i snagama OUN, formiranje oružanih snaga Republike

Srpske Krajine, revanšizam prema hrvatskom stanovništvu i slično. Može se zaključiti da trenutna previranja oko dalje sudbine JNA na području SRK direktno i ubrzano utiču na slabljenje morala i b/g naših jedinica, što pogoduje obaveštajnoj i drugoj djelatnosti neprijatelja.

Predlog mera na daljoj dogradnji bezbedonosnog obezbedjenja
1.- Korpus treba ojačati sa sredstvima za elektronsko izvidjanje, posebno što cenimo da će neprijatelj biti ojačan takvim sredstvima od strane Zapada, a to je potrebno i radi budućeg praćenja mirovnih snaga.
2.- Potrebno je ojačati KOG u ljudstvu i tehnici obzirom da je moguća adekvatna i kvalitetna popuna iz jedinica koje su izvučene sa teritorije Slovenije i Hrvatske.
3.- Delove koji su angažovani u b/d na frontu potrebno je ojačati sa sredstvima za osmatranje i dejstvo noću.
4.- Jedinice popuniti sa uredjajima za kriptozaštitu koji nedostaju.
5.- 9. bVP i čete VP u brigadama popuniti sa nedostajućom vojnopolicijskom opremom.
6.- Odobriti novčana sredstva za agenturni rad i za granični rad na teritoriji pod kontrolom neprijatelja.
7.- Izvršiti opremanje jedinica sa optičkim sredstvima za dnevno osmatranje i sredstvima za kontradiverzionu zaštitu.
8.- Izvršiti popunu sa OB (u korpusu nedostaje 13 OB i 22 pomoćnika za obaveštajno-bezbedonosne poslove). Predlažemo da se popuna može izvršiti i uz mobilisanje penzionisanih OB.
9.- Što pre rešiti status vojnika hrvatske nacionalnosti iz Republike Hrvatske.

11.- Druga pitanja i problemi koji su bitno uticali (pozitivno ili negativno) na stanje b/g jedinice komandi štabova jedinica i ustanova
a) Kao negativno ističem sledeće:
– Dezerterstvo vojnika i jednog broja starešina ili duža odsutnost po raznim osnovama pojedinih starešina;
– Organizovano napuštanje većih grupa vojnih obveznika, sa položaja i jedinica iz Srbije nakon isteka 45 dana provedenih na ratištu po obećanju ministra NO Srbije;
– Neopravdani gubici u vreme primirja;
– Moguće povlačenje korpusa sa ovih prostora kod većine v/o i starešina iz ovih krajeva smatra se izdajom i sa ovom činjenicom se nemire;
– Nefunkcionisanje civilne vlasti, težnja za stvaranje sopstvene države i armije, pokušaj rehabilitacije četništva.

b) Kao pozitivno ističem sledeće:
– Kadrovske promene u Komandi korpusa sa ključnim dužnostima i popuna K-de korpusa, podčinjenih k-di i jedinica sa starešinama upućenih na privremeni rad koji su vanorganskog sastava korpusa.
– Ukrupnjavanje jedinica i stavljanje pod Komandu korpusa brigada TO.
– Poverenje rezervnog sastava u stručne kvalitete i hrabrost aktivnih starešina na odgovornim dužnostima.
– Pravilno stimulisanje pripadnika korpusa u izvršavanju zadataka.

12.- Opšti zaključak o stanju b/g jedinice, sastava, ustanove. Problemi i slabosti koji utiču na efikasnost izvršenja namenskih zadataka.

Ukupna borbena gotovost 9. K je rasla sa njegovim narastanjem, posebno od momenta kada je od uloge snaga za razdvajanje sukobljenih strana prešao na viši i složeniji oblik izvodjenja ofanzivnih borbenih dejstava. Ofanzivni duh je neprekidno jačao borbenu gotovost što je afirmisalo Kninski korpus ne samo na teritoriji zone odgovornosti, već i šire. Nakon potpisivanja zadnjeg primirja o prekidu borbenih dejstava, učestalih provokacija od strane neprijatelja i širenja glasina i povlačenju 9. K iz Kninske krajine, veoma se nepovoljno odražava na b/g i samo uz velike napore i angažovanje najodgovornijih starešina iz užeg dela Komande za sada uspevamo da održavamo b/g korpusa na nivou koji obezbedjuje izvršavanje namenskih zadataka.

Rukovodjenje i komandovanje je obezbedilo da se sve jedinice i sastavi stave pod jedinstvenu komandu i nadležnost 9. K. Ovakav način organizovanja obezbedio je jedinstveno planiranje i angažovanje svih snaga.

U funkciji RiK još uvek se nedovoljno koriste dokumenta KZ, te će se u buduće ovom pitanju posvetiti veća pažnja.

Opšte raspoloženje za borbu je povoljno ako se planiraju ofanzivna dejstva ili odbrana sadašnje linije dodira sa neprijateljem. Svako povlačenje sa ove linije imalo bi za posledicu osipanje pa čak i raspad korpusa.

Popuna jedinica je vršena sa teritorije RSK, a 11. mtbr i sa dela teritorije Bosanske Krajine. Prostor teritorije RSK je iscrpljen jer je preko 90% ljudstva u sastavu korpusa sa ovog prostora – ako se izuzme 11. mrbr.

Nedostaje nam veći broj starešina od komandira vodova do komandanta bataljona. Za razrešenje ovog problema moraće nam pomoći K-da 2. VO preko odgovarajućih Uprava.

Popunom jedinica korpusa bez opština obale Jadranskog mora nismo uspeli obezbediti odgovarajuće vesove. Ovaj problem smo razrešavali organizovanjem obuke u samim jedinicama.

Obezbedili smo da se svaki borac osposobi za rukovanje sa najmanje 2 oružja, a za složenije sisteme da priučimo po dve posade – posluge.

Sada smo u fazi realizacije namenskih kurseva za obuku poslužioca i komandnog kadra od komandira odeljenja do zaključno komandanta bataljona.

Pozadinsko obezbedjenje je veoma uspešno organizovano. Pokazalo se da je neophodno potrebno i dalje za Komandu korpusa uvezati pozadinsku bazu. Na ovaj način se razrešavaju svi problemi pozadinskog obezbedjenja i u uslovima enormnih utrošaka i ako je baza popunjena sa 1/3 ljudstva.

PREDLOG MERA ZA DALJE JAČANJE BORBENE GOTOVOSTI

1.- Smatramo da bi bilo neophodno zbog složenosti situacije na prostoru Republike Srpska Krajina, a radi potpunijeg sagledavanja stanja što pre izvršiti obilazak zone korpusa i Republike Srpska Krajina sa najvišeg nivoa iz Predsedništva SFRJ i SSNO.

2.- Da se sagleda i realno oceni angažovanje snaga OUN jer prema prvim upustvima i shvatanjima sporazuma sa izaslanikom Generalnog sekretara OUN gospodinom Sajrusom Vensom postoje dve varijante:

– Da se jedinice korpusa izmeste sa teritorije Republike Srpske Krajine, što bi za narod Krajine apsolutno bilo neprihvatljivo. Srpski narod bi krenuo zajedno sa jedinicama korpusa jer nema poverenja u mirovne snage OUN bez JNA na teritoriji Krajine.

– Da se jedinice korpusa, u vezi sa tačkom 15a sporazuma, zadrže po mirnodopskoj formaciji, u Garnizonima Benkovac, Knin, Drniš i Sveti Rok. Ovo rešenje bi bilo prihvatljivije i lakše shvatljivije narodu ovoga kraja i verovatno bi se to moglo realizovati do vremena dok se ne stvore uslovi za političko rešavanje krize. Narodu je teško objasniti da se sa teritorija RSK povlači JNA, a da na teritoriji Republike Hrvatske ostanu snage MUP i ZNG.

3.- Treba učiniti dodatne napore za mobilizaciju, po ratnoj formaciji i popunu sa kritičnim specijalnostima, posebno sa starešinskim kadrom.

4.- Zameniti jedinice ili delove jedinica, pogotovu jedinice koje su na front upućene iz dubine teritorija (1/592. mtbr, 1/4. mtbr, 10. okb).

5.- U 1. i 11. mtbr formirati oklopne bataljone i zameniti tenkove T-34 sa T-55, tako da u korpusu ostanu tenkovi T-55 i M-84. Time bi lakše rešavali problem opravke i snabdevanje municijom.

6.- Zbog velike zone odgovornosti i dužine linije fronta predlažemo da se radi uspešnije vatrene podrške umesto mešovitog artiljerijskog puka formira mešovita artiljerijska brigada, da se u njen sastav ugradi postojeći svlr-2621 mm M-87 ORKAN i da se popuni iz proizvodnje sa još dva orudja i potrebnim brojem raketa. Ukoliko se ova varijanta ne usvoji da se postojeći mešoviti artiljerijski puk popuni sa divizionom svlr 128 mm M-77 OGANJ.

7.- Da se što pre u jedinice korpusa prekomanduju vojnici koji se nalaze na odsluženju vojnog roka, kako bi zamenili starija godišta.

8.- Definisati status jedinica, koje se nalaze na borbenom zadatku u sastavu korpusa, a iz organskog su sastava komandi u dubini teritorije.

9.- Regulisati položaj jedinica, starešina i GL koje su izmeštene, a ostale su u sastavu 9. korpusa, rešiti njihova stambena pitanja, odvojeni život, zaposlenje članova porodica i druga pitanja vezana za rešavanje ličnih problema AVL i GL.

Dostavljeno:
Primerak br. 1 ONO

Preslika, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 7., kut. 8.

46

1992., siječanj 23.
[Sarajevo]
Informacija Komande 2. vojne oblasti Komandi 9. korpusa JNA o ubojstvu i protjerivanju osoba hrvatske nacionalnosti u selima Smilčić, Rodaljice, Bruška i Medviđa

---

Komanda 2. vojne oblasti
Str. pov. br. 10/240-17
23. 01. 1992. godine

Komandi 9. korpusa
– op –

Na osnovu telegrama SSNO kabineta SSNO broj 730-355 od 23. 01. 1991. godine, u prilogu akta dostavljamo vam pregled kršenja primirja od strane JNA, koji je dobiven od Glavnog stožera Hrvatske vojske i to:

– dana 22. 01. 1992. godine prije podne ubijen je bračni par hrvatske nacionalnosti u s. Smilčić (Zadar) a više obitelji proterano je sa svojih vjekovnih ognjišta prema Zadru.

– dana 22. 01. 1992. godine 110 osoba hrvatske nacionalnosti proterano je sa svojih vjekovnih ognjišta iz s. Rodaljice, s. Bruška i s. Medvidja sve u opštini Benkovac.

Preko vaših potčinjenih komandi proverite istinitost navedenih kršenja primirja i do 08.00 časova 25. 01. 1992. godine pismeno ovu komandu izvestite.[131]

Dežurni starešina
rukovodećeg tima
pukovnik
Dragomir Nikolić

M.P.[132]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6044.

47

1992., siječanj 23.

Zapovijed Komande 329. okbr podređenim postrojbama o reguliranju zona odgovornosti i organizaciji borbenog osiguranja na širem području Okučana

---

Komanda 329. okbr
Pov. br. 2-44
23. 01. 1992. god.

VOJNA TAJNA
POVERLJIVO

5 pb

Na osnovu naredjenja Komande 5. korpusa str. pov. broj 33-3 od 22. 01. 1992. godine, a u cilju konkretnog regulisanja zona odgovornosti i organizacije borbenog obezbedjenja na težištu odbrane,

N A R E D J U J E M:

1. Komanda 5. pb pretpočiniće vod TO Poljane, brojnog stanja 40 ljudi, komandi 2. okb. Komanda 2. okb će izvršiti upisivanje pripadnika voda u svoj spisak vojnih lica i voditi ga kao formacijsku jedinicu do daljeg.

---

[131] Na vrhu dokumenta je rukom dopisano: "24. 01. 92. u 00,19 čas dat zadatak dežurnom organu 180. mtbr da se navodi u telegramu provere i dostavi izveštaj ovom OC." Izvješće 180. mtbr vidi u: Dok. br. 50.

[132] Prijemni pečat: 1. odeljak SCV 332. puka veze, brzojav br. JUNAK-2901 200, 23. 01. 1992.

2. Zone odgovornosti 2. okb: Desno pruga do s. Dubovac, levo: Vundukovo brdo (tt 204) – Duga Medja (tt 158) – raskrsnica puteva u s. Smrtić – Blatuše (raskrsnica) – Smrdan)
3. Zona odgovornosti 5. pb: Desno: leva granica 2. okb, levo: Rovišta – škola u s. Širinci – Gradina (tt 336) – Kresevac (tt 311) – Vražje brdo.
4. Komanda 5. pb će za potrebe odbrane formirati smene jedinica po 7 dana po sledećem:
– Rejon odbrane 2. tč u s. Medari 2. pč (Medari) i 3. pč (Okučani – 1)
– Rejon odbrane 3. tč u s. Trnava sa 50% ljudstva na položaju obezbedjuje 4. pč (Okučani – 2).
Pozadinsko obezbedjenje ovih jedinica vrši 5. pb.
5. Komanda 5. pb će regulisati da položaj u rejonu Gornji Ratkovac preuzme 5. pč sastava čTO Prnjavor i vod dobrovoljaca Sime Bogdanovića. Komandir jedinice poručnik Veljko Milanković.
Ostale jedinice 5. pb prema odluci k-ta 5. pb.
6. Komanda 2. okb odrediće jedinicu jačine do tč koja će biti u rezervi za intervenciju na ugroženim pravcima 2. okb i 5. pb.
7. Komanda 5. pb će regulisati smeštaj jedinica koje nisu na položaju u zidanim objektima u širem rejonu s. Ratkovac i Smrtići. Odmaranje ljudstva u selima iz kojih su borci vršiti shodno potrebi uz obavezno izdavanje dozvole za boravak izvan jedinice.
8. Komande 2. okb i 5. pb će na osnovu ovog naredjenja izvršiti izvidjanje, izradu borbene dokumentacije i posedanje položaja shodno ovom naredjenju zaključno sa 12,00 č. 25. 01. 1992. g.

NS/MN

KOMANDANT PUKOVNIK
Ratomir Simić, [v.r.]

M.P.[133]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 2439.

48

1992., siječanj 23.
[Knin]

Izvješće oficira za vezu 9. korpusa JNA Komandi 2. vojne oblasti o sastanku zapovjednika za vezu UN-a s načelnikom štaba 9. korpusa Savom Kovačevićem i predsjednikom RSK Milanom Babićem

KOMANDA 9. KORPUSA
Pov. br. 73-9
23. 01. 1992. godine

[133] Okrugli pečat: Komanda 329. oklopne brigade.

Rad oficira za
vezu UN
izveštaj. –

– KOMANDI 2. VOJNE OBLASTI

U toku dana 23. 01. 1992. godine u Kninu je boravio šef oficira za vezu UN pukovnik Džon Vilson,[134] koji se sastao sa načelnikom štaba korpusa pukovnikom Savom Kovačevićem i predsednikom Republike Srpska Krajina, dr. Milanom Babićem.
U toku razgovora sa pukovnikom Kovačevićem, istakao je da je zadovoljan odnosom Komande korpusa prema oficirima za vezu i da su oficirima UN stvoreni povoljni uslovi za život i rad. Napomenuo je da je zadovoljan sa uspostavljenim primirjem ali da još nema pravog mira jer se još puca i gube se životi.
Nakon toga je održan sastanak sa predsednikom dr. Milanom Babićem od koga je traženo da se izjasni oko dolaska mirovnih snaga UN. Milan Babić je istakao da nije zadovoljan što se demilitarizuje Krajina, a ne razoružavaju se snage Republike Hrvatske, i uz uvažavanje snaga UN ko može da garantuje sigurnost srpskom narodu ponovio je poznate stavove po ovom pitanju.
Posle je održana konferencija za štampu i ručak u Domu JNA Knin.
Pukovnik Džon Vilson, sa pratnjom, je krenuo u Bihać u 14,15 minuta.

Oficir za vezu
potpukovnik
Radenko Brborić, [v.r.]
M.P.[135] M.P.[136]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 7., kut. 8.

49

1992., siječanj 23.
Vojnić

Izvješće Štaba TO Vojnić Glavnom štabu TO RSK o stanju borbene spremnosti, rukovođenju, moralno – političkom stanju, obučenosti, opskrbi, brojnom stanju te sigurnosti i zaštiti u jedinicama

---

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE
V O J N I Ć

VOJNA TAJNA
STROGO POVJERLJIVO

[134] John Wilson.
[135] Okrugli pečat: Komanda 9. korpusa.
[136] Prijemni pečat: 1. odeljak SCV 332. puka veze, brzojav br. JUNAK – 436 250, 23. 01. 1992.

Str. pov. broj: 46-01/1-92.
Vojnić, 23. 01. 1992. godine

Izvještaj o stanju
b/g – dostavlja

ŠTABU TERITORIJALNE ODBRANE
K N I N

UVODNE NAPOMENE

Počev od juna meseca 1991. godine OpŠTO Vojnić je započeo sa mobilizacijom svojih jedinica koje je do tada razvijao, a uporedo formirao jedinice na područjima koja su se referendumom izjasnila za pripajanje SO Vojnić. Uglavnom su to bile jedinice formacije samostalne čete i voda, da bi se posle proglašenja opšte mobilizacije 17.08.1991. god. te stvaranja materijalnih uslova prišlo formiranju odreda TO.

Zaključno sa oktobrom 1991. god. formirano je šest odreda TO i to: Krstinja, Veljun, Krnjak, Vojnić, Utinja i Sjeničak.

Početkom novembra počinje se sa formiranjem 2. Kordunaške brigade TO, a tokom decembra formira se i 3. Kordunaška brigada TO.

Posle formiranja brigada Štabu TO ostaju dvije samostalne čete i 6 RaŠTO sa jedinicama TO MZ, ali zbog naredjenja 3. OZ o ukidanju RaŠTO, prelazi se na formiranje jedinica prostorne strukture u odrede, čete i vodove prema propisanim formacijama od SSNO-e koje je u toku.

1. RUKOVOĐENJE I KOMANDOVANJE

Iako je OpŠTO od prošle godine do danas ostao prepolovljen što se tiče starješinskog kadra, smatramo da je uz veće naprezanje sposoban da izvršava postavljene zadatke.

Isto se nebi moglo reći za komandire novoformiranih jedinica prostorne strukture, pošto ih većina nije do sada bila na komandujućim dužnostima, a koji i jesu, starijih su godišta.

Stanje veza je loše iz razloga što su sva sredstva ustupljena sa jedinicama u brigade, tako da nam je ovaj problem prioritetan u narednom periodu.

Što se tiče NVO također nemožemo biti zadovoljni. Većina vojnih obaveznika je djelimično obučena i to sa osnovnim dijelovima odjeće (hlače, bluza) dok su čizme prava rijetkost.

Od naoružanja je 80% PAP, a ostalo M-48 i PM M53.

Bez obzira na navedene probleme mi ipak tvrdimo da bi naše jedinice bile sposobne za izvršenje namjenskih zadataka.

Stanje reda i discipline smatramo dobrim, iako ima pojava određene pasivnosti i površnosti kod izvršenja zadataka, što nastojimo odmah ispraviti.

2. MORALNO POLITIČKO STANJE

Na poslovima moralnog stanja i vaspitanja u jedinicama TO angažiran je veći broj vojnika i starješina, ukupno 14. Glavne mjere i aktivnosti uvrštene su u plan mjera i aktivnosti Štaba TO Vojnić na neposrednim moralnim pripremama jedinica za izvršenje zadataka. U toku izvođenja b/d težište je bilo na moralnim pripremama boraca i jedinica za vođenje oružane borbe. U tom vremenu gotovo sve jedinice su obiđene i sa borcima je razgovarano o ciljevima, značaju i mogućnosti vođenja rata, namjerama i postupcima ustaških snaga, te poduzimanju mjera da se kvalitet naših jedinica podigne na viši nivo. Naravno je da i pored svih nastojanja da se otklone svi problemi bilo i situacija koje nisu primjerene ciljevima i opredeljenosti

srpskog naroda Korduna što je karakteristično u vidu pljački, nepotrebnih paljevina, alkoholizma i drugih devijantnih pojava. Smatramo da su pored ostalih ove negativne pojave uzrokovane i nepravodobnim i nedozvoljenim djelovanjem nosioca vlasti i nerješenim političkim pitanjima. Također naglašavamo da je jedan od uzroka i u početku nerješen status pomoćnika za moralni rad u komandama i jedinicama, jer je situacija u sličnim sredinama različita. U nekim komandama te poslove obavljaju zamjenici k-danta, dok u drugim ima poseban organ za moralni rad.

Osim neposrednih razgovora u samim jedinicama, Štab TO je izdavao informacije i izradio jedan broj biltena, što je naišlo na dobar prijem kod boraca. Nastojali smo da što više informacija stigne do boraca te smo omogućili i nabavljali novine (Politiku i Ekspres Politiku) i distribuirali je u jedinice.

Situacija se promjenila potpisivanjem 15. primirja kada je potrebno da se borcima neposredno objašnjava plan angažiranja plavih šljemova. Ističemo da nas zbunjuju različite interpretacije plana kao i nedostatak zvaničnih informacija. U tu svrhu nastojali smo čuti mišljenja najodgovornijih ljudi ovog terena, te smo zaključke Glinskog sastanka putem letaka i zvanične informacije proslijedili do svakog borca.

Predlažemo da se problemima moralnog rada priđe studioznije samim tim što su već ranije učinjeni propusti, a i što se situacija mijenja. Težište treba biti na stručnim kadrovima koji su iz poznatih razloga bili angažirani neposredno na prvoj borbenoj liniji.

Naš idući zadatak je objašnjavanje borcima naredne situacije u kojoj će doći do bitnih promjena (angažiranje plavih šljemova, smanjenje boraca na prvoj liniji, oživljavanje privrede i društvenih djelatnosti) jer smatramo da će se bitno kvalitativno promjeniti ponašanje ljudi radi prelaska iz ratnog u relativno mirnodopsko stanje. Pri tom ne treba zaboraviti da je nad nama i dalje latentna opasnost da Hrvatska pokuša oružanom silom okupirati oslobođeni teritorij Republike Srpske Krajine.

3. OBUČENOST I UVJEŽBANOST

Nakon mobilizacije jedinica TO izvršena je obuka sa istim, a težište je bila vojnostručna obuka. Posebna pažnja je posvećena obuci kritičnih specijalnosti. Formiranjem 2. i 3. kordunaške brigade i odlaskom mlađih vojnih obaveznika, prostorne strukture u bližem narodnom periodu moraju proći osnovnu vojno stručnu obuku, a sa gro jedinica treba izvršiti bojevo gađanje.

Angažiranjem svih starješina pomoći komandirima osnovnih jedinica u organizaciji i izvršenju postavljenih zadataka.

4. MOBILIZACIJSKA GOTOVOST

Kao što se vidi iz Priloga, sa kvantitetom možemo biti zadovoljni, međutim kvalitet je slabija strana popune. Pošto su brigade TO imale apsolutni prioritet kod popune, a samim tim sva mlađa godišta su u brigadama, Štabu su ostali vojni obaveznici starijih godišta i sa ograničenom sposobnošću. Napominjemo da smo prisiljeni zbog velike zone odgovornosti, jedinice prostorne strukture popunjavati i v/o preko 60 godina starosti, koji više i nisu v/o.

Problemi koji se javljaju kod mobilizacije i popune su:

- neposedovanje evidencije v/o onih područja koja su se referendumom izjasnila za pripajanje općini Vojnić, kao i izbjeglica koji se nisu prijavili Sekretarijatu NO
- popuna jedinica JNA koje se nalaze na teritoriji opštine
- formiranje i popuna jedinica prema naređenju 3. OZ, a to su: protivdiverzantski vod, pionirski vod i izviđačko-diverzantski vod.

5. POZADINSKO OBEZBEĐENJE

Od početka mobilizacije štab TO se maksimalno angažirao na rješavanju problema snabdjevanja štaba i jedinica TO u prvom redu sa borbenim sredstvima, a zatim i neborbenim. Veliki problemi oko opremanja predstavljali su povećanje brojnog stanja za više od tri puta na osnovu referenduma kojim su se određene mjesne zajednice, odnosno sela pripojili općini Vojnić, a bili su u sastavu Karlovca, Duge Rese i Slunja.

Do formiranja 2. brigade kompletno pozadinsko obezbeđenje išlo je preko ovog štaba, a osloncem na PB JNA i to uglavnom što se tiče snabdijevanja sa borbenim sredstvima i djelom intendantskom opremom a ostalo osloncem na kapacitete DPZ, dok je redovno snabdjevanje sa prehrambenim artiklima i potrošnim materijalom počelo tek formiranjem 2. brigade i rješavanjem šeme pozadinskog obezbeđenja. U toku decembra formirana je i 3. brigada tako da je za štab ostao još problem snabdjevanja prostorne strukture.

Sa funkcionisanjem POb-a za sada nemamo nekih većih problema, jer smo shodno izmjenama i dopunama šeme POb (str. pov. br. 58/91) od 07. 12. 91. stavljeni na snabdjevanje kod 993. PB Banja Luka.

Budući da nam je po ovoj šemi odobreno brojno stanje od 190 ljudi koji se stavljaju na pozadinsko obezbeđenje, dodatnim zahtjevom tražili smo odobrenje za povećanje brojnog stanja zbog ratne bolnice, zaštitne čete, zatvora i jedinice za brze intervencije, što nam je i odobreno. Kako smo određene zahtjeve slali preko OZ, a oni se nisu realizirali išli smo sa zahtjevima direktno na 993. PB.

Zbog formiranja dviju brigada na terenu naše opštine akcenat na popuni sa naoružanjem i opremom dat je na brigade, tako da nam je u prostornoj strukturi od naoružanja ostalo uglavnom puške 7,9 mm M-48, automati 7,62 mm, PAP, PM 7,9 mm i RB M57, dok je popuna sa formacijskim naoružanjem svega 10%.

Popuna sa municijom je izvršena do 2 b/k, sem municije 7,62 mm za automat koja je 1,5 b/k i puščani tromblon 1 b/k.

Zbog prioriteta u popuni brigade veoma je loša popunjenost sa sredstvima veze, tako da su nam ostala zastarjela i tako reći neupotrebljiva sredstva, te bi nam bilo neophodno nabaviti 6 komada RU 2/2 K i 25 komada RUP-33, 5 komada poljskih telefona te šifroteleprinterski uređaj.

Kod popune sa sredstvima BHO potrebno je učiniti krajnje napore oko popune sa zaštitnim maskama pošto je sadašnja popunjenost oko 50%, a sa zaštitnim ogrtačima još slabija.

Najlošije stanje je po pitanju odjeće i obuće a i one količine što se dobiju gotovo su neupotrebljive zbog malih veličinskih brojeva, te predlažemo da se iznađe mogućnost nabavke čojanih uniformi i nošenih čizama, jer nam je jasno da prioritet u popuni sa novom odjećom imaju manevarske jedinice. U tu svrhu bi nam trebalo obezbediti oko 1.000 kompleta odjeće i obuće.

Osnovno održavanje TMS sprovodi se u samim jedinicama, a tehničko održavanje osloncem na kapacitete DPZ i kapacitete brigada na području naše opštine sa kojima je saradnja po pitanju pozadinskog obezbeđenja na visokom nivou.

Bez obzira na sve prisutne probleme i poteškoće smatramo da smo u mogućnosti osigurati nesmetano i pravovremeno funkcionisanje sistema pozadinskog obezbeđenja.

6. BEZBEDNOST I SAMOZAŠTITA

– Realizacija propisanih i naređenih mjera bezbednosti u jedinicama TO uglavnom se provode. Samoinicijativno smo pred početak ustaške ofanzive pooštrili mjere bezbednosti

koje su se pokazale efikasnim, npr. zatvaranje ugostiteljskih radnji, zabrana napuštanja teritorije, prekid telefonskih veza i sl.
– Kod provođenja mjera samozaštite ima dosta problema: ima pojava šverca, ratnog profiterstva, oticanja obavještajnih podataka što smo dijelom sprečavali, ali puni doprinos treba dati civilna policija, sudstvo i organi civilne vlasti.
– Kod suzbijanja ustaške propagande hitno prići boljem informisanju pripadnika TO, te sprečiti oticanje obavještajnih podataka sa teritorije u Veliku Kladušu i Karlovac.
– Za počinioce težih krivičnih djela predmeti su obrađeni i čekaju da ih sudovi riješe a neki počinioci su u istražnom zatvoru.
– Sadašnji razmještaj KM je dobar i smatramo da nema oticanja tajnih vojnih podataka.

KOMANDANT TOO
kapetan
Škrgić Milorad, [v.r.]

M.P.[137]

– – – – –

VOJNA TAJNA
STROGO POV.
Br.: 46/92

Š T A B
I JEDINICE PROSTORNE STRUKTURE TO VOJNIĆ

Red. br.	Stanje Jedinice	Po Formaciji				Popunjeno				NAPOMENA
		of.	ml of.	v/o	svega	of.	ml.	v/o of.	Svega	
1.	Štab TO	14	5	1	20	13	4	3	20	
2.	Komanda stana	–	1	18	19	–	1	17	18	
3.	Odelenje veze	–	1	5	6	–	1	5	6	
4.	Zaštitni vod	–	1	18	19	–	1	18	19	
5.	Saobraćajni vod	1	1	32	34	1	2	31	34	
6.	Zaštitna četa ratne bolnice	3	4	90	97	4	4	89	97	
7.	Samostalna četa Vojnić	3	4	90	97	4	3	90	97	Pretpočinjena 2.br.TO
8.	Odred TO Vojnić	4	8	136	148	4	11	133	148	
9.	Odred TO Utinja Vrelo	4	8	136	148	1	4	140	145	
10.	Četa TO Bukovica	3	4	90	97	1	2	80	83	
11.	Četa TO Kupljensko	–	1	20	21	–	1	26	27	
12.	Četa TO Radulović Poljana	–	1	20	21	–	1	22	23	
13.	Odred TO Krstinja	4	8	136	148	3	6	136	145	
14.	Odred TO Kestenovac	4	8	136	148	–	3	135	138	

[137] Okrugli pečat: SFRJ, SAO Krajina, Štab TO Vojnić.

15.	Odred TO Maljevac	4	8	136	148	–	2	161	163	
16.	Četa TO Svinica	3	4	90	97	–	3	89	92	
17.	Odred TO Veljun	4	8	136	148	1	5	144	150	
18.	Odred TO Perjasica	4	8	136	148	–	2	145	147	
19.	Odred TO Tušilović	4	8	136	148	–	3	159	162	
20.	Četa TO Utinja	3	4	90	97	1	7	98	106	Pretpočinjena 2.br.TO
21.	Odred TO Sjeničak	4	8	136	148	3	7	137	147	
22.	Četa TO Sjeničak	3	4	90	97	1	5	105	111	Pretpočinjena 2.br.TO
	UKUPNO:	69	1071	1878	2054	37	78	1963	2078	

KOMANDANT ŠTO
M.P.[138] kap. Škrgić Milorad, [v.r.]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCR, 2., kut. 6044.

50

1992., siječanj 24.
[Benkovac]

Izvanredna informacija Komande 180. mtbr Komandi 9. korpusa JNA o ubojstvu civila u zaseoku Arbanasi, o iseljavanju hrvatskog stanovništva s područja Benkovca, Obrovca te srpskog stanovništva iz Rijeke

Komanda 180. mtbr
Str. pov. br. 3-51
24. 01. 1992. godine

Vanrednu informaciju
– dostavlja –

Komandi 9. korpusa
– dežurni operativni –
– ppuk Brborić[139] –

[138] Okrugli pečat: SAO Krajina, Štab TO Vojnić.
[139] Radenko.

1. Dana 21. 01. 1992. godine oko 18 časova u s. Smilčić, zaseok Arbanasi, nepoznati počinioci su izvršili zločin nad bračnim parom Arbanas Marinkom i Ljubicom starim oko 32 godine. Isti su nadjeni ubijeni u kući iz vatrenog oružja. Najverojatnije su ubijeni iz poluautomatske ili automatske puške. Oba nadjena leša su imala po tri strelne rane (slepoočnica, grudni koš i zatiljak). Od strane SJB na lice mjesta su po saznanju izašli istražni sudija, inspektor i kriminalistički tehničar koji ispituje dogadjaj. Radi se o bračnom paru sa mješovitim brakom. Neznaju se posebni uzroci ovog zločina koji proističe najverojatnije iz neskrivene i otvorene mržnje progona prvo Srba a zatim Hrvata u RH, gdje se sve izmješalo (nacionalno, vijersko i političko).

2. Na osnovu podataka kojim raspolažemo, do sada je na osnovu dobrovoljno izražene želje i datog odobrenja bez prisile od strane opštinskih vlasti SO Benkovac, te uz obezbedjenu pratnju organa SJB iselio sledeći broj gradjana hrvatske nacionalnosti i to:
a) 15. 01. 1992. godine – 22 gradjana iz s. Lisičića u Pristeg
b) 18. 01. 1992. godine – 46 gradjana iz s. Bruška,
– 4 gradjana iz s. Rodaljica
– 1 gradjanin iz s. Medvidja
c) 18. 01. 1992. godine (druga grupa)
– 10 iz sela Šopot
– 1 iz sela Pridraga
– 1 iz sela D. Zemunik.[140]
d) 22. 01. 1992. godine iz s. Lisičić je iseljeno 49 lica, mada je bilo 189 zahteva iz drugih sela kao napr. Popovići gdje se nije moglo doći autobusima zbog snega.
Dana 18. i 22. 01. iseljavanje je išlo uz naše posredovanje preko Kriznog štaba i Crvenog krsta grada Zadra.
Napominjemo da broj gradjana za iseljavanje sve više raste posle zločina u Erveniku.
e) Iz s. Vrana 9 gradjana srpske nacionalnosti traži da isele u Benkovac i to: Gladović Petar, Jerka, Andrija i Nada – Babić Mile i Kosa – Mandić Barica i Marija i Ležaja Dušan.
f) Iz grada Rijeka 6 gradjana srpske nacionalnosti moli da im se preko Crvenog krsta obezbedi iseljenje i to: Šuica Nikola, Ljubica Ranko, Saša i Miodrag i Višić Miodrag koji je dobio poziv da se javi u ZNG 23. 01.

3. Iz SO Obrovac pet gradjana hrvatske nacionalnosti traži da im se omogući iseljenje u Zadar. Isti su iz sela Zaton.

4. Penzionisani radnik milicije Lončar Nikola iz G. Karina prijavljuje nestanak supruge rodjene Vukas Sofija rodjene 1938. g. i istu traži. Pretpostavlja da je ista u "logoru za Srbe" u Smiljanu (Gospić) obzirom da je preko rodbine u Zagrebu saznao da je sa njom iz Karlobaga dana 17. 10. 1991. godine odvedeno još oko 20 Srba. Kao što su Miloš Orlović, Pavlica Janko, Mile Paripović, Bogdanović Stojan, Dobrijević Jovo i Dušanka i drugi. Svi navedeni su živeli u Karlobagu.

Potpukovnik
Ivetić Gojko s.r. M.P.[141]

[140] Donji Zemunik.

[141] Prijemni pečat: 1. odeljak SCV 332. puka veze, brzojav br. LOTOS-158 700, 25. 01. 1992.

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6044.

51

1992., siječanj 24.
[Bihać]

Izlaganje načelnika artiljerije 10. korpusa JNA o borbenoj spremnosti topništva korpusa nakon izvlačenja iz Zagreba

KOMANDA 10. KORPUSA
NAČELNIK ARTILJERIJE
24. 01. 1992. godine

Radni sastanak: analiza
roda po elementima b/g

TEŽIŠNA PITANJA:

1.- Popuna art. jedinica sa starešinama i vojnicima;
2.- Stanje art. naoružanja i instrumenata (imajuće stanje, kompletnost i ispravnost);
3.- Popunjenost sa municijom (po kalibru i vrsti);
4.- Vatrene i protivoklopne mogućnosti.

Komanda 10. K po izvlačenju iz Zagreba, a po Naredjenju 2. VO primila je komandu nad OG-3 sada OG-6 21. 12. 1992. godine gdje su planski sagledani svi problemi na terenu od prve linije pa po dubini u b/r jedinica i tu probleme znamo iz prve ruke.
Dosadašnje OG-1 i TG-2 obrazovale su 7. i 8. OG, a komanda primljena zvanično 06. 01. 1992. g. te smo 15. i 16. 01. 1992. g. stanje sagledavali preko organa – NR na KM operativnih grupa dok zbog situacije i plana naše komande i drugih okolnosti nismo obilazili b/r jedinice.
Vremensko razdoblje vrlo malo za potpuno sagledavanje stvarnog stanja i problema u jedinicama već preko izveštavanja i kontakata sa organima, koji zbog preformacije i pretpočinjavanja nisu uspeli da u potpunosti sagledaju zahtevano stanje i probleme.
Do predislokacije iz RH zarobljene su kompletne RJ artiljerije: 151. i 152. ppoab 76 mm M-42 u Sesvetama, dok su orudja H-203 mm bez RAP-ova i NS, pribora i instrumenata zarobljeni, a sa municije skinuti upaljači. (23 H-203 mm).
Sva art. TMS iz garnizona Petrinja su izvučena i zadejstvovana, a art. orudja 4. okbr i 140. mbr su izvučena na slobodnu teritoriju.
Posebnu ulogu u podršci jedinica na frontu imala je 389. rabr, 580. mabr, orudja 6. map-a (d. 155 i dvbr) koja su ugradjena u brigade TO.
Značajnu ulogu imali su art. divizioni 9.592. i 622. mtbr i orudja 257. had-a koja su ugradjena u br. ZO u podršci jedinica na banisko-sisačkim i kordunsko-karlovačkim taktičkim pravcima, a na ličkom ratištu divizioni 122 mm i 105 mm.

U neposrednim dejstvima po oklopnim ciljevima i utvrdjenim objektima najefikasnije su se pokazali topovi 100 mm T-12 i MT-12, iz 6. mpoap i 592. mpoad.
Na nivou dosadašnje OG-1 (sada OG-7 i 8) dejstvovala je 2 AG za podršku 580. mabr na karlovačkom i had 155 mm sa b 128 mm "O" na sisačkom pravcu i 4. POOd od 6. mpoap (dva – 1 rejon Blinja j/i od Petrinja i 1 u rejonu Topusko) 592. i 9. mpoad na Sisačkom, Glinskom, Lasinjskom i Karlovačkom taktičkom pravcu.
Odredi su sastava PO mešovita orudja T-12, MT-12, 76 mm M-42 i BOV-1. Sve brigade imaju mad-ove različitog sastava, bateriju 76 mm M-42, 5 brigada i po 2 VBR 128 mm M-63 "Plamen" iz 6. map-a.
Značajna dejstva za vreme novogodišnjih praznika izvodile su art. jedinice 6. ld na ličkom ratištu: taktički pravci: Vrhovine – Otočac i Ljubovo – Lički Osik (Teslingrad) gde su jedinice podržavale mad-ovi 2. i 4. lbr i had 105 mm i 122 mm 6. ld – sada OG-6.
Značajno je napomenuti da su za tri dana borbe utrošene sledeće količine municije:

– 76 mm B-1	1.411	komada, 2,35 b/k,	dnevno 0,78 b/k;
– 76 mm M-42	1.330	komada, 2,2 b/k,	dnevno 0,73 b/k;
– MB 120 mm	711	komada, 1,48 b/k,	dnevno 0,48 b/k;
– H-105 mm M2A1	1.579	komada, 2,63 b/k,	dnevno 0,87 b/k;
– H-122 mm D-3oj	1.680	komada, 3,5 b/k,	dnevno 1,17 b/k;
– VBR 128 mm "P"	120	komada, 1,87 b/k,	dnevno 0,62 b/k.

Svega utrošeno: 6.831 projektil, a dejstvovalo je po 12 orudja iz navedenih kalibara i 1 orudje vbr 128 mm, te je za taj prosek računata analiza utroška za tri dana i dnevno.

Mi smo vam dostavljali preglede popunjenosti art. sistemima, municijom i art. kadrovima, kao i zahteve u vezi popune art. priborima i instrumentima i sredstvima veze po kriterijumima.

IZRAŽENI PROBLEMI po rodu artiljerija:
1.- Nepopunjenost starešinama na svim nivoima, a posebno sa kritičnim VES-ovima, kao što su: izvidjači, računači, topografi vezisti u artiljeriji;
2.- U mad-ovima, posebno u OG-6 nema formiranih komandnih vodova što negativno utiče na kvalitet podrške a u svim jedinicama art. nema PJ-a za snabdevanje, održavanje TMS i kuvanje hrane.
3.- Otpust vojnika u 580. mabr (350), 121 u had-122 i v/o 101 u had 105 mm M2A1 do kraja februara iz OG-6 bitno narušava b/g i navedene divizione isključuje iz borbe ako nebude zamena ljudstva, kao i art. jedinice 592. i 622. mtbr.
4.- Slabo osnovno i tehničko održavanje TMS.
5.- Neobučenost i neuvežbanost operatora 9K11 nije afirmisalo ovako značajno PO sredstvo. Izvodi se obuka u Korenici i Plaškom kao i u 6. mpoap.
6.- Prekomerno i nekontrolisano trošenje municije u toku izvodjenja b/d – jer treba da opravdava dati utrošak cilj dejstva.
7.- Dotrajalost hidrauličnih sistema posebno kod 76 mm M-42, H-105 mm M2A1 i H-122 D-30 j i s i M-38 (s), utiče na bezbednost posluživanja u toku dejstva.
8.- Nekompletnost nišanskih sprava (6 za H-105 mm M2A1, pot 100 mm MT-12 i 1 top 76 mm M-42) sva orudja su iz OG-6, sem 1 H-105 mm M2A1 iz OG-8.
9.- Nepopunjenost priborima i instrumentima po kriterijumu, a najkritičniji su sledeći instrumenti:
– računari elektronski HP-25 (45),

– sekundomer,
– uglomer tetivni,
– koordinatomer,
– merač daljine laserski sa punjačima,
– snopar,
– art. logaritmar – kružni – AL M-63,
– ručna busola,
– dvogledi,
– PUV-ovi, obrasci art. za sve specijalnosti,
– planšete,
– katalozi tačaka DTM za zonu odgovornosti,
– topografski kompleti diviziona,
– busole art. podele 60-00 i 64-00,
– art. durbini podele 60-00 i 64-00,
– orudja 106 mm M2A1 došla bez bater. RAP-ova iz Milanovca,
– RAP-ovi orudjni nekompletni,
– pribori za osvetljavanje neispravni i nekompletni.

10.- Kritična popunjenost sa sredstvima veze svih art. diviziona, a posebno u mad-ovima brTO, otežava RIK u b/d, i brzo reagovanje po datom cilju, a ponekad isključuje celu jedinicu i onemogućava zahtevanu podršku.
11.- Nedostatak vučnih vozila, posebno kritično u mad-ovima OG-6, gde orudja vuku traktori na smenu.
12.- Kritična popuna RJ 6. mpoap sa vojnicima, svega 18%.
13.- Zbog nedostatka NA u br.TO, a posebno gde komandant nije AS, slabo se vlada brojnim stanjem ljudi i TMS;
14.- U OG-a i brigadama nije ustrojena OE TMS i lična – Radna karta za art. kadar.

Preduzete mere:
1.- Organizovana je obuka u art. jedinicama, posebno operatora POVR, kao i osposobljavanje regruta za KS-ti;
2.- Dana je pomoć u planiranju i ukupnoj pripremi b/d-a, a posebno naredjeno utvrdjivanje i maskiranje jer su art. jedinice bile prve napadane u OS RH art. i tenkovskom vatrom, te ljudi nerado idu u art.;
3.- Preduzete su mere i po našem zahtevu dobijena deo zahtevanih količina pribora i instrumenata i izvršena popuna art. jedinica u prvom planu one koje su bile najslabije popunjene.
4.- Preduzete su mere za bolje održavanje TMS i pravilnu štednju municije;
5.- Naredjeno je i u toku je akcija ustrojavanja OE po rodu artiljerija problem je teh. prirode da nam se obezbede jedinstveni obrasci i sadržaj od TSL jer smo dosadašnju evidenciju, pravila, potsetnike, proračune i katalog tačaka DTM od zone odgovornosti za SZV sve uništili pre izvlačenja iz RH i da se ima u vidu za popunom Pravilima i potrebnim katalozima po normi sledovanja kao o tablicama gadjanja za sisteme.

ZAHTEVI:
1.- Izvršiti popunu jedinica sa kadrovima i vojnicima;
2.- Izvršiti opravku neispravnih orudja, kao i planski remont u odnosu na resurs upotrebe,
3.- Popuniti jedinice art. majstorima,

4.- U sastav 10. K dati za podršku bateriju – divizion "Orkan",
5.- Po mogućnosti H-105 mm zameniti H-122 mm D-30j, a topove 76 mm M-42 sa pot 100 mm T-12 i MT-12,
6.- 6. mpoap popuniti vojnicima,
7.- Jedinice koje otpuštaju vojnike popuniti,
8.- Izvršiti popunu OG-6 sa jednim divizionom većeg dometa (tad 130 ili dvbr "Oganj").

Zaključak: art. jedinice i organi su obučeni i osposobljeni za izvršavanje namenskih zadataka.

24. 01. 1992. g.

NAČELNIK ARTILJERIJE
p u k o v n i k
Mile Matijević, [v.r.]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6037.

52

1992., siječanj 25.
[Bibać]

Dopis Komande 10. korpusa JNA Komandi 8. operativne grupe o određivanju granica zone odgovornosti jedinica

---

KOMANDA 10. KORPUSA
Str. pov. br. 3/87-6
25. 01. 1992. godine

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO

Određivanje granica zone
odgovornosti jedinica
dostavlja.-

KOMANDI 8. OG

U prilogu akta dostavljamo vam određene granice zone odgovornosti na karti razmere 1 : 200.000.
Zona odgovornosti je precizirana u skladu sa teritorijalnom podelom društveno-političkih zajednica i obuhvata: Karlovac r. Kupa, do r. Korana, Slunj, Vojnić, Vrginmost, Velika Kladuša i Cazin.

Prilog: karta zone odgovornosti[142]

K O M A N D A N T
general-potpukovnik
Špiro Niković, [v.r.]

[142] Prilog nije pronađen uz izvornik.

M.P.[143]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 5012.

53

1992., siječanj 25.
Dvor na Uni
Izvješće TO općine Dvor Štabu TO 3. OZ za Baniju i Kordun o izgrađivanju TO u 1991. godini, te borbenoj spremnosti

REPUBLIKA SRPSKA KRAJIINA
K N I N
ŠTAB TO OPŠTINE D V O R

VOJNA TAJNA
STROGO POVJERLJIVO
Primjerak br. 1.

Str. Pov. br. 01-6-2/92
Dvor, 25. 01. 1992. godine

IZVJEŠTAJ o b/g TO
Opštine Dvor

ŠTAB TO 3. OZ ZA BANIJU I KORDUN
T O P U S K O

Opšti uslovi u kojima se izgradjivala b/g TO:
Borbena gotovost Teritorijalne odbrane Opštine Dvor u toku 1991. godine (od 26. 07. 1991. godine) izgradjivala se u veoma teškim i složenim uslovima zbog upada i stacioniranja ustaških snaga na teritoriju opštine i formiranja postaje u s. Kozibrod sa zadatkom da okupiraju teritoriju opštine i sa svojim saradnicima stave pod svoju upravu kompletnu teritoriju.
Prateći od ranije ovakovu situaciju i otkrivajući naoružavanje hrvatskog stanovništva, srpski narod opštine Dvor pod rukovodstvom SDS odmah je pristupio samoorganiziranju i formiranju dobrovoljačkih jedinica, u početku nenaoružanog naroda, a kasnije naoružanog sa onim naoružanjem ko je šta imao i dobio sa strane kako bi se suprotstavio genocidnom nasrtaju.
Ovakovom organizacijom otpora spriječen je brz upad ustaških snaga na širi prostor opštine, a posebno u mjesto Dvor jer je otkrivena namjera ustaša da im je cilj što prije upasti u sjedište i tako onemogućiti veći otpor. Bili su to posebno teški trenutci srpskog naroda opštine Dvor pa se moralo brzo raditi na organizaciji otpora i sprečavanju zaposjedanja šire teritorije sa pravca Kostajnica-Dvor duž r. Una. Jezgro otpora u tim prvim danima činili su dobrovoljci i obučeni pripadnici Martićeve milicije nakon povratka sa obuke iz Knina.

[143] Okrugli pečat: Komanda 10. korpusa.

Ustaške snage upale su na teritoriju Opštine i stacionirale se u s. Kozibrod, formirale svoju postaju i organizovale pripremu za dovlačenje jačih snaga, opremanje i naoružavanje. Nastala je nenormalna situacija, poremećeni su svi tokovi funkcionisanja javnog života i rada, privreda je prestala sa radom, obustavljen rad u školama, poremećen saobraćaj, blokiran telefonski saobraćaj pa se može reći da je prestao normalan život.
Ovakova situacija nametnula je hitnu potrebu organizovanja srpskog naroda kako bi se pružio oružani i neoružani otpor jer je shvaćeno da je izvršena ustaška agresija na srpski narod i teritoriju opštine Dvora. Nikad teže situacije po srpski narod ovog siromašnog kraja koji je i za 46 godina nakon drugog svjetskog rata ostao siromašan i prikraćen u razvoju zbog politike koju je vodila Hrvatska vlast prema srpskim krajevima.
Srpski narod opštine Dvora doživio je u dva navrata upad ustaških snaga na svoju teritoriju. Prvi put u devetom mjesecu 1990. godine kada je tri dana bio maltretiran i rastjeravan goloruk narod oružjem i suzavcem i drugi puta 1991. godine kada je napadnut oružjem.
Sve je to izazvalo opravdan gnjev srpskog naroda kojemu nije ništa preostalo drugo osim samoorganiziranja i dizanja na ustanak radi odbrane svoje slobode i sprečavanja genocida.

1. Rukovodjenje i komandovanje:
Sistem rukovodjenja i komandovanja od početka ratnih dejstava različito je funkcionisao. Samoorganiziranje u dobrovoljačke jedinice u početnom periodu nametnuto je situacijom pa je izbor rukovodećeg kadra vršila SDS vodeća politička stranka na području Opštine. U takvoj situaciji nisu korišteni nikakovi raniji ratni planovi, oslonac je bio na iskustvu i patriotskom opredjelenju dobrovoljaca. Štab TO u tom periodu nije se rasuo ali nije stavljen u prvi plan zbog političke situacije što se kasnije pokazalo kao pogreška jer za to nije bilo razloga, osim ako je razlog bio ranija politička pripadnost, inače članovi Štaba TO svi su srpske nacionalnosti. Bez obzira na ovakav odnos kompletan Štab TO ostaje u pokretu otpora, u početnom periodu na sporednim dužnostima. To je potrajalo sve do donošenja Odluke od strane Skupštine opštine o opštoj mobilizaciji kada dolazi do formiranja OdTO po formacijama i postavljanja rez. starješinskog kadra na dužnosti u tim jedinicama.
Daljnjim sredjivanjem organizacijsko-formacijske strukture znatno se dobilo u poboljšanju sistema rukovodjenja i komandovanja. Na komandnim dužnostima nalazi se većina rez. oficira a i dio vojnika dokazanih boraca koji su se iskazali do tada u dobrovoljačkim jedinicama kao borci u borbi protiv ustaša.
Na funkcionisanje rukovodjenja i komandovanja negativno su uticali; nepopunjenost sredstvima veze i neuvezanost sistema veza kao i blokiranje sistema PTT u početnom periodu rata. Bez obzira na ovu činjenicu tražila su se praktična rješenja a kurirska veza bila je jedina sigurna veza.
Formiranjem odreda TO, kvalitetnijom popunom ključnih formacijskih mjesta mnogo se dobilo u kvalitetu rukovodjenja i komandovanja. Formiranjem 11. br.TO Dvor kao manevarske strukture te OdTO prostorne strukture znatno je poboljšan sistem rukovodjenja i komandovanja. Cijenimo da sistem rukovodjenja i komandovanja zadovoljava ali još uvjek nismo zadovoljni jer smatramo da se može i mora podignut na viši nivo naročito sa popunom ključnih formacijskih dužnosti kadrom – aktivnim vojnim starješinama sa ovog područja koji se sada nalaze na drugim teritorijama.

2. Moralno-političko stanje:
Moralno stanje u jedinicama TO ukupno gledano zadovoljava, kod većine boraca TO prisutno je patriotsko opredelenje i odlučnost da se do kraja bori za svoju slobodu i nezavisnost u okviru Republike srpske krajine i nove Jugoslavije.

Povremeno moralno stanje narušavaju pojedinci i grupe svojim samovoljnim istupanjima i djelovanjima prisvajajući si pravo presudjivanja i ispravnosti samo onoga što oni rade ili imaju namjeru raditi. Ovo dosta utječe na ukupne sastave i kvari jedinstvo vojnih kolektiva. Ima pojava nediscipline i samovolje što narušava ukupnu čvrstinu jer se pojedinci i manje grupe stavljaju iznad ostalih pripadnika TO, "viši borci-prvoborci" što negativno utiče na moral u jedinicama. Nedovoljno su aktivni pomoćnici za moralno vaspitanje koji bi trebali svakodnevno biti u jedinicama i objašnjavati ciljeve rata i time suzbijati negativne pojave. Po mom mišljenju do ovoga dolazi zbog toga što nefunkcioniše pravni sistem i što do sada nismo bili u mogućnosti kazniti bilo kog prestupnika i tako u korjenu suzbiti negativne pojave.

3. Obučenost i osposobljenost:
Velika većina boraca pripadnika TO kroz raniji period prošao je redovnu obuku i osposobljavan za svoje dužnosti. No u ovom vremenu sukobili smo se sa specifičnom vrstom rata za koji se niko nije pripremao pa otuda i manjkavosti i propusti zbog čega smo imali relativno visok procenat žrtava. Jedan od razloga ovakovog stanja leži u tome što je jedan dio vojnih obveznika kroz novo angažiranje dobio i nove dužnosti u odnosu na raniji period. U početnom periodu rata nije bilo vremena za veće pripreme i obučavanja, pripreme su vršene tako reći u hodu, a borci dovodjeni na borbene linije direktno sa smotre odnosno iz vozila što je imalo negativne posljedice.
Formiranjem 11. br TO i OdTO prostorne strukture organizovanije se prišlo pripremama i osposobljavanju jedinica onoliko koliko je to vrijeme dozvoljavalo što je dalo pozitivne rezultate. U samom početnom periodu uspjelo se osposobiti 25 v/o – nišandžija MB-82 mm i MB-120 mm kroz kraći kurs od 3 dana u Banja Luci što je takodjer dalo pozitivne rezultate. Svi borci prilikom okupljanja rasporeda i mobilizacije redovno se upoznavaju sa dužnostima, zadacima i postupcima u borbi.
S obzirom da je došlo do privremenog prekida borbenih dejstava preduzete su i preduzimaju se planske mjere obuke i pripreme što još uvjek nije dovoljno. Veću pažnju i prioritet treba dati obuci i osposobljavanju specijalnosti u jedinicama TO po jedinstvenom planu i programu.

4. Mobilizacijska gotovost:
U početnom periodu rata sa ustaškim snagama mobilizacija je vršena samoinicijativno na bazi dobrovoljnosti. Dana 20.08.1991. godine SO-e donosi Odluku o mobilizaciji koju provodi Sekretarijat NO u suradnji sa Štabom TO Opštine. Organizovano se provodi mobilizacija, smotra i formiranje pet odreda TO. Odaziv na mobilizaciju kretao se izmedju 95 i 97% od ukupno pozvanih, kasnije je izvršena i domobilizacija tako da su odredi TO bili popunjeni i preko 100% u odnosu na formaciju. Posebnih problema u toku mobilizacije nije bilo.
U toku 11. mjeseca 1991. godine dolazi do reorganizacije TO, fomira se 11. brTO Dvor kao manevarska struktura od mladjih godišta i po specijalnosti, posebno prostorne strukture 5 odreda TO od starijih godišta odnosno od dijela stanovništva i raspoloživih v/o nakon formiranja 11. br. TO. 11. br. TO popunjena je 100% ljudstvom a komandni kadar aktivnim i rezervnim starješinskim kadrom.
S obzirom da su donesene odluke u medjuvremenu o oživljavanju rada privrede minimalni broj neophodnog ljudstva oslobodjen je rasporeda u brigadi i prostornoj strukturi u dogovoru sa rukovodiocima radnih organizacija i predstavnika vlasti.
Popunjenost jedinica TO manevarske i prostorne strukture sa MTS ne zadovoljava u potpunosti u odnosu na formacijske potrebe. Nešto bolja popunjenost sa MTS je u brigadi

TO a slabija u prostornoj strukturi što je i normalno jer smo dali prioritet manevarskoj strukturi. Popuna oficirskim kadrom zadovoljava u toku su aktivnosti radi kvalitetnije popune odnosno postavljanja rez. starješinskog kadra prema osposobljenosti i specijalnosti. Preduzete su mjere i stupa se u kontakt sa komandama JNA da se na području Opštine odnosno u jedinice TO dovede odredjeni broj aktivnog starješinskog kadra sa drugih područja a rodom sa područja opštine Dvor radi kvalitetnije popune.

5. Pozadinsko obezbedjenje:

U proteklom periodu najveći problem bilo je pozadinsko obezbedjenje odnosno kako osigurati bar minimum opremljenosti jedinica TO naoružanjem, municijom i ostalom opremom. U početnom periodu opremanje jedinica TO uglavnom je išlo preko poznanstava i ličnih kontakata a kasnije organizovano putem trebovanja i zahtjeva pretpostavljenim komandama i jedinicama JNA. Ovdje se mora reći da je ova realizacija po službenoj dužnosti išla vrlo teško i da se vrlo malo zahtjeva realiziralo što je imalo bitnog uticaja na raspoloženje i borbeni moral pripadnika TO.
Popunjenost naoružanjem i municijom u odnosu na formaciju kreće se oko 70%, intendantskom opremom oko 50% u prostornoj strukturi i oko 85% u brigadi. Opremljenost svim vrstama ostale opreme kreće se od 0% pa do 30% u odnosu na stvarne potrebe. Ovo je jedan od najvećih problema kad se cijeni ukupna opremljenost. Dio primljene intendantske opreme zbog malih brojeva gotovo je neupotrebljiv što je stvorilo dodatne poteškoće a mogu slobodno reći i nezadovoljstvo kod dijela v/o. Popunjenost m/v iznosi svega oko 10% od stvarnih potreba pa se zahtijeva od komandi JNA da razmotre ovaj problem i dodijele na korištenje slobodna m/v.
Pod hitno se mora uzeti u razmatranje i rješavanje pozadinsko obezbedjenje odnosno put i način kompletnije opremanje jedinica TO pripadajućim sredstvima i opremom, odrediti nosioce tog snabdjevanja i način distribucije odnosno preuzimanja bez favoriziranja bilo koga jer je tih slučajeva do sada bilo.

6. Bezbjednost:

U cjelini gledano bezbjednost zadovoljava ali se mora mnogo više raditi na preduzimanju mjera za sprečavanje samovolje, kradja i otudjivanja imovine, nasilnog ponašanja a time ugrožavanja nedužnog stanovništva pa i pripadnika TO u jedinicama gdje je bilo ekscesnih slučajeva.
Pravni sistem još uvijek nije uspostavljen a bez njega nema ni reda ni discipline pa je to osnovni razlog što nismo u mogućnosti rješavati ove probleme. Još nitko za ovih proteklih 6 mjeseci rata nije kažnjen pa ni sa najminimalnijom kaznom a kamoli težom a bilo je razloga za to. Bez hitnog razrešavanja ovog problema nećemo moći efikasno djelovati na sredjivanju prisutnog stanja, samovolja pojedinaca i grupa u djelenju pravde nije dobra jer utječe direktno na disciplinu i odgovornost svakog pojedinca.
Mogućnosti ubacivanja IG, IDG, ITG i drugih specijalnih snaga iz ustaških redova realno postoje ali smatramo da se nedovoljno prate i da sistem obavještajno i bezbedonosne službe zbog neuvezanosti ne radi dovoljno efikasno kako bi imali jasnu situaciju odnosno donosili pravovaljane odluke za sprečavanje i eliminisanje. Bez obzira na postignuto primirje odnosno prekid vatre u zonama dejstva, ustaše organiziraju i ubacuju svoje izvidjače i terorističke grupe pa je nužno preduzeti sve mjere da se to blagovremeno otkrije i takve formacije unište.

7. Prijedlozi:
1. Organizaciju vlasti od vrha do dna u Republici Srpske Krajine organizovanije postaviti i sa najsposobnijim ljudima koji nas mogu predstavljati na svakom mjestu i pred svim vanjskim faktorima.
Svadje i prepucavanja moraju prestati jer imaju veliki utjecaj na ukupnu borbenu gotovost pripadnika TO.
2. Da se u 1. OZ Republike Srpske Krajine izrade i dostave hitne upute-instrukcije po raznim oblastima za rad i jedinstveno djelovanje, informisanje i preduzimanje odgovarajućih mjera.
3. Da se ubrza organizacija i uspostava pravnog sistema na cijeloj teritoriji Republike Srpske Krajine.
4. Da se sačini plan pozadinskog obezbedjenja, utvrde prioriteti nosioci pozadinskog obezbedjenja radi blagovremene popune jedinica TO nedostajućim MTS.
5. Da se uveže obavještajno-bezbedonosni sistem informisanja radi blagovremenog preduzimanja mjera.

KD/VN

KOMANDANT
Major Dušan Kovačević, [v.r.]
M.P.[144]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6044.

54

1992., siječanj 25.
Petrinja

Izvješće Štaba TO općine Petrinja Štabu TO 3. OZ za Baniju i Kordun o borbenoj spremnosti, moralno – političkom stanju, mobilizaciji, sigurnosti i samozaštiti

---

SFR JUGOSLAVIJA
REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
ŠTAB TO PETRINJA
Broj pov. 305/92
Dana 25. 01. 1992.

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO

Izveštaj o b/g TO
Opštine Petrinja.-

ŠTO 3. OZ

[144] Okrugli pečat: SFRJ, SAO Krajina, SO Dvor na Uni, Štab TO Dvor na Uni.

Na osnovu Naređenja ŠTO SR Krajina str. pov. br. 7/92 od 9. 01. 1992. g. dostavljamo izveštaj o b/g ŠTO opštine Petrinja po sledećem:
1.- Borbena gotovost jedinica TO prostorne i manevarske strukture posle poslednjih preformacija poprimile su viši stepen organizovanosti vojne organizacije, koja je svojstveno i dobila sposobnost da može izvršavati svoje namenske zadatke prema sadašnjim važećim kriterijumima za TO kao sastavna komponenta naših OS SFRJ.
Analizirajući i razmatrajući pojedinačno elemente b/g tada u daljem istaći ćemo te elemente radi celine.
2.- Rukovođenje i komandovanje (RiK) ŠTO opštine kako je sada ustrojen i osposobljen bez obzira što nije u celini popunjen sa RVS može uspešno RiK sa jedinicama TO bilo sa prostornom ili manevarskom strukturom. Ovo se kroz izvođenje b/d proverilo kroz praksu i ŠTO opštine uspešno je vršio pripremu b/d i rukovodio sa njenim izvodjenjem. Ako se analiziraju nedostatci pojedinih za sada popunjenih organa tada se one uglavnom odnose na samostalno i stručno obavljanje dela poslova koji se odnose na formulisanje i izradu borbenih dokumenata i primenu pravilskih odredbi u praksi.
Za sada nisu popunjene sledeće formacijske dužnosti: NŠ, pom. K-ta za MPR, Nač. za obaveštajno bezbedonosne poslove i Nač. san. i vet. sl. što se oseća u ukupnom radu štaba.
Što se tiče potčinjenih jedinica, osnovni problem i nedostatak odnosi se na kvalitet popune sa RVS na dužnosti u K-di bataljona i odreda i delom K-dira četa. Najizraženiji nedostatak odnosi se na nedostatak sredstava veza – R/st za nivo K-da bat – odred čete, što ukupno utiče na RiK u negativnom pogledu na tom nivou komandovanja. Nedostatak sredstava veze biće naveden u pozadinskom obezbeđenju.
3.- Borbena obuka i vaspitanje, u početku formiranja i organizovanja jedinica TO vršena je kroz pripremu starešina za njihove osnovne dužnosti, kao i obuka u rukovanju sa naoružanjem. Međutim u kasnijoj fazi dalju obuku u toku prekida b/d nije se dovoljno organizovala i izvodila, što se odnosi i na sadašnju fazu, jer je ljudstvo angažirano na dužnostima, nakon čega dobija odmor i to tako teče lančano. Time praktično nema vremena za izvođenje neke kompleksnije obuke, izuzev pojedinačnih časova.

4.- MORALNO POLITIČKO STANJE JEDINICA
A) Borbeni moral kod jedinica je zadovoljavajući i različit od jedinice do jedinice, kao i kod samih boraca. Na moral kod jedinica utiču razni faktori kao što su:
– nepravovremena obaveštenost o vojno političkoj situaciji,
– nedovoljna obučenost i angažovanje pomoćnika za moralno politički rad u jedinicama,
– predugo (vremenski) posedanje položaja bez čestog smenjivanja boraca na borbenoj liniji i drugo.
B) Kada se govori o nedovoljnoj ili čak o nikakovoj obučenosti i angažovanju pomoćnika za moralno politički rad u jedinicama onda se to manifestuje kroz slabo i nestručno angažovanje pomoćnika komandanta za moralno politički rad u ŠTO. Uz ovaj problem odmah se pojavljuje i samovoljno napuštanje položaja, kako pojedinačno tako i grupno, što ponekad dovodi u pitanje čvrstinu odbrane na delovima položaja, a u daljnjim slučajevima može da naruši i potpun sistem odbrane.
Ohrabrujuće je što do sada nismo imali pojava dezerterstva. Još uvek je prisutna krađa imovine, kako društvene tako i privatne, pa čak se pojavljuje i krađa municije.
C) Moral boraca u jedinicama je također različit i to iz razloga koji su već navedeni. Usprkos svemu borci su spremni i odlučni za borbu protiv ustaša, tako da uglavnom zahtevaju da se

treba ići dalje a ne da se drži položaj ovoliko dugo što ih iznurava. Ceni se da su borci odlučni i u tome da se energično suprotstave napadu ustaša na dostignutoj liniji.
D) Predlog mera:
– pravovremeno obaveštavati borce o svim aktuelnim događajima, kao i o političko-bezbedonosnoj situaciji, slanjem pismenih informacija od viših foruma – štabova,
– osposobljavati pomoćnike za moralno politički rad za njihovo angažovanje o svim problemima koji utiču na moralno-političko stanje u jedinicama,
– iznaći rešenja za dovođenjem boraca (jedinica) iz dubine oslobođene teritorije da bi se mogla vršiti smena na položajima,
– aktiviranje sustava i puno angažovanje drugih organa vlasti, čime bi se sprečavale sve negativne pojave.

ZAKLJUČAK O MORALNO-POLITIČKOM STANJU
S obzirom na potpisano primirje i prekid vatre i na ukupno raspoloženje boračkog sastava treba imati u vidu da ne dolazi u obzir nikakvo razoružavanje i predaja oružja ili povlačenje 622. mtbr sa ovog područja. Takav akt ljudstvo bi sprečilo upotrebom oružja i ne bi dozvolilo ponovno vraćanje hrvatskog stanovništva na ovu teritoriju ili uspostavljanje zajedničke vlasti. Ovaj stav i opredeljenost boraca i naroda Banije, svako ko učestvuje u pregovorima treba imati u vidu i da se od njega ne može odstupati.

5.- MOBILIZACIJA
Formiranje jedinica, njihovo naoružavanje i opremanje na teritoriji opštine Petrinja počelo je onda kada je u drugim opštinama fomiranje jedinica bilo već izvršeno.
Formiranje jedinica je bilo na dobrovoljnoj osnovi. Jedinice su formirane od odelenja do odreda prema mesnim uredima. Opremanje i naoružavanje istih vršeno je po pristizanju opreme i naoružanja.
Formacija u toku formiranja jedinica nije bilo, a opremanje i naoružavanje istih vršeno je prema pristizanju pojedinih vrsta naoružanja.
Po izlasku na r. Kupu i posle naredbe o pretpočinjavanju jedinica komandama JNA na prostoru opštine Petrinja objavljena je opšta mobilizacija i stvaranje jedinica prostorne strukture. Poteškoće su usložavane nedostatkom kartoteke pa je sve rađeno na osnovu aktiviranja MZ za popis stanovništva po selima (MZ). Bez obzira na teškoće izvršena je mobilizacija 100% i to od ljudstva koje se zateklo na terenu, a ista i dalje traje jer se ljudstvo vraća na teritoriju opštine Petrinja. Tako je formiran jedan bataljon TO i tri odreda vodnog sastava TO prostorne strukture, i četiri bataljona manevarske strukture. Ovde se mora napomenuti da je formiranje izvršeno na osnovu dobivenih formacija, ali sa određenim izuzecima odnosno odstupanje zbog starosne strukture i nedovoljnih VES-ova, zbog čega nisu formirane jedinice specijalne namene.
Naoružavanje jedinica prostornih struktura je odstupilo u mnogome od formacijskih zahteva, a razlog je nedostatak oružja, sredstava veze, ABH sredstava i drugo.
Opremanje intendantskom opremom je izvršeno, ali ne i kompletno što se svakodnevno vrši prema pristizanju sredstava.
Sve probleme rešavamo preko komande 622. mtbr i preko Garnizona Banja Luka. Pomoć na tom planu od organa vlasti i operativne zone je veoma slaba ili nikakova, te je ovaj Štab prepušten samome sebi. I pored toga jedinice su popunjene i opremljene.
U toku je preformacija bataljona TO i odreda TO prostorne strukture, što će se završiti u narednoj sedmici, kada ćemo i dostaviti traženi pregled o popunjenosti ljudstvom. Kroz

preformaciju poboljšali smo popunu bataljona TO manevarske strukture sa ljudstvom mlađih godišta. Prostornu strukturu uglavnom sačinjava ljudstvo od 50-60 i više godina kao i ljudi koji nisu služili vojni rok (manji broj).
Na planu mobilizacije jedino ostaje da se preduzmu potrebne mere za povratak izbeglih v/o i jedino to ljudstvo može, ako se povrati poboljšati trenutnu popunu.
Ovim zaključujemo da na teritoriji opštine nema neraspoređenih v/o, jer u civilnom sektoru angažovani su isključivo v/o od 60 i više godina, tako da je po ovom pitanju teritorija opštine iscrpljena.

6.- POZADINSKO OBEZBEĐENJE (PoOb)
Organi pozadine koji su popunili određene formacijske dužnosti ranije nisu obučavani, ni kroz vežbe vršili te funkcije, što je uticalo na početno snalaženje na dužnostima. Međutim daljim radom oko opremanja postavljeni organi dosta brzo su se snašli i organizovali PoOb formiranih jedinica TO. Ovom snalaženju doprinelo je početno pridolaženje manjih količina NVO, tako da je opremanje pojedinih jedinica išlo sa manjim intenzitetom.
a) Opremljenost jedinica TO prostorne i manevarske strukture sa naoružanjem uglavnom je obezbeđena, s tim da ima odstupanja od formacijskih zahteva, ali svaki borac ima naoružanje, čime nije znatnije umanjena b/g, a dok je vatrena moć umanjena.
Jedino Od To prostorne strukture nisu opremljeni sa pretećim oruđima (mit. 8, 12 RB i 8 MB 60 mm, 2 BsT 82 mm). Sa "Zoljama" nismo popunjeni. Najviše se osjeća nedostatak sredstava veze u pogledu RiK, a ono se odnosi na sledeće:

– telefonska centrala TC 10	5 kom.
– PTK kabl 20 kalema	
– RUP 2/2 k	10 kom.
– RUP 15 (PD 8)	3 kom.
– PIT (telefon)	50 kom.
– Baterije R 20 za telefon	100 kom.
– Baterija 4,5 V (za RU 33)	100 kom.

Sredstva za osmatranje također su izražena, a to se odnosi na dvoglede obične i pasivne, jer nemamo ih ni u prostornim ni u manevarskim jedinicama, da bi to zadovoljili trebali bi osigurati 50 raznih dvogleda.
Popunjenost sa municijom uglavnom je osigurana, međutim nepopunjenost se odnosi na:

– ručnih bombi	1000 kom.
– rakete za "Ose"	60 kom.
– mina za RB	50 kom.
– municija 7,65 mm	4000 kom.
– municija 7,62 mm za automat	25.000 kom.
– municija 7,62 mm za PAP i AP	150.000 kom.
– prigušivači za snajper	25 kom.
– prigušivač za škorpion	10 kom.
– snajperska puška	25 kom.

Imajuća tehnička sredstva smeštena su u čvrsta objekta po selima sa velikim prozorskim otvorima koji nisu adekvatno zaštićeni. Skladišta su obezbeđena fizičkim obezbeđenjem od strane jedinica TO prostorne strukture.
Održavanje i opravka naoružanja vrši se osloncem na radionice 622. mtbr i ŠTO opštine Glina.

Međutim održavanje i opravka mototehnike nije organizovana niti obezbeđena zato što opština i ŠTO nemaju financijskih sredstava, kako bi isto provodili preko postojećih radionica na teritoriji.
b) Što se tiče obezbeđenja ljudstva sa vojnom odećom uglavnom je osigurana, s tim što nije obezbeđena odeća većih brojeva, koja je u manjim količinama. Čak smo ustupili jedan dio odeće manjih brojeva ŠTO opštine Kostajnica.
Ishrana ljudstva TO prostorne strukture organizovana je osloncem na kuhinje u okviru bat. TO manevarske strukture i na kuhinju u organizaciji civilne strukture u gradu Petrinja, što za sada zadovoljava naše potrebe, a prevoženje vrše također pozad. organi pomenutih bataljona. Za sada na planu osamostaljenja ishrane nemamo odgovarajućih uslova ni materijalnih sredstava (kuhinja, vozila i druge int. opreme). Artikli ishrane osiguravaju se od CK i pomoći iz Srbije.
Za sada imamo dobar dio uskladištenih artikala za ishranu na području opštine Petrinja (preteženo u selima prema Šamarici).
Za sada snabdevanje se vodom vrši se iz mesnih izvora i ona zadovoljava sve potrebe.
U pripremanju hrane za bat. TO Petrinja morali bi osigurati jednu auto prikolicu kuhinju jer postoji potreba da se ta jedinica osamostali u pogledu pripremanja hrane, jer te t.z. narodne kuhinje neće funkcionirati za neki mesec dana.
c) Što se tiče saobraćajne službe najizrazitiji problem je nedostatak jednog terenskog m/v za ŠTO i 4 teretna m/v za odrede i bTO (svaki po jedno).

7.- BEZBEDNOST I SAMOZAŠTITA
Na planu bezbednosti i samozaštite oseća se nedovoljna pa čak i nikakva efikasnost u sprečavanju i presecanju raznih negativnih pojava iz domena bezbednosti i samozaštite. Ovo se pre svega odnosi na pojave masovne pljačke, uništavanje materijalnih dobara – paljenjem i slično, zlo upotrebom dužnosti, prisvajanjem dobivene materijalne pomoći koja se često prodaje na razne načine, šverc opljačkane imovine i drugo.
Nosioci ovih pojava su naoružani sastavi jedinica TO i JNA kao i stanovništvo, koji se energično suprotstavljaju malobrojnim organima bezbednosti preteći im i ubistvom. Ove pojave se nedovoljno pa čak i nikako identifikuju, zbog slabog rada, nedovoljne i nestručne popunjenosti organa javne bezbednosti, kao i organa vojne bezbednosti. U pomenutim organima bezbednosti ima ljudi sumnjive i moralne prošlosti, ako se ovome dodaju još i familijarni i drugi neprimerni odnosi, pa je tako i ovo pitanje još više usloženo. Ova neefikasnost negativno utiče na ukupno stanje raspoloženja stanovništva čitave teritorije, jer o tome stanovništvo masovno priča, prepričava i strahuje.
Istaknuti problemi su najkrupnija i najsloženija pitanja na teritoriju opštine, koje zahtevaju preduzimanje hitnih, energičnih i rigoroznih mera na otkrivanju i kažnjavanju vinovnika ovih pojava.
Nedovoljna efikasnost u radu organa civilne vlasti i nikakav rad sudskih organa su doveli do ovakvog stanja.

KOMANDANT TO OPŠTINE:
ppuk. Trajković Čedomir, [v.r.]

M.P.[145]

---

[145] Okrugli pečat: SFRJ, ŠTO opštine Petrinja.

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6044.

55

1992., siječanj 25.
Kostajnica
Izvješće o borbenoj spremnosti jedinica Štaba TO općine Kostajnica

---

SOCIJALISTIČKA FEDERATIVNA
REPUBLIKA JUGOSLAVIJA
REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
OPŠTINA KOSTAJNICA
ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE
POV. BR. 5/92-13.
Kostajnica, 25. 01. 1992. godine

VOJNA TAJNA
POVERLJIVO

REFERISANJE O BORBENOJ GOTOVOSTI

Na području opštine Kostajnica formirana je 7. br TO kao jedinica manevarske strukture i 4 bataljona TO prostorne strukture.

1. Mobilizacijska gotovost

Jedinice brigade su popunjene sa ljudstvom preko 100% u odnosu na formaciju iz razloga što je formiran mješoviti artiljerijski divizion od imajućih sredstava za podršku i tenkovski vod.

Popuna brigade sa MTS vrši se neprekidno, a najveći problem predstavlja nedovoljan broj motornih vozila.

Jedinice TO prostorne strukture popunjene su po formaciji, a pregled je dan u prilogu br. 1.

Od prištapskih jedinica nismo u mogućnosti formirati diverzantski, protudiverzantski i pionirski vod iz razloga što nemamo dovoljan broj osposobljenih ljudi, a i u pozadinskom smislu nemožemo ih obezbeđivati.

Štab sa jedinicama prostorne strukture od MTS-a popunjen je samo sa lakim pješadijskim naoružanjem.

Dolaskom komande brigade sva skladišta i materijalne rezerve su predane istoj, tako da jedinice prostorne strukture nemaju svoje rezerve municije i opreme, a zahtjevi za popunu se sporo rješavaju.

U zadnjem periodu izvršena je djelomična mobilizacija ljudi od 45-55 godina u sastav 7. brigade TO manevarske strukture kako bi se mogla formirati artiljerijska jedinica za podršku.

Problemi oko mobilizacije su sledeći:

– nepotpuna kartoteka v/o jer su se pojedina sela referendumom priključila opštini Kostajnica, a prije su se nalazila u sastavu opštine Sisak

– nemogućnost pozivanja i dovođenja onog dijela v/o koji se kriju na području van Republike Krajine

– nepostojanje i nefunkcioniranje organa civilne vlasti – milicije radi privođenja onih v/o koji se ne žele odazvati na vojni poziv

– neorganizirano od strane K-de vojnog okruga utvrđivanje zdravstvene sposobnosti (kroz NVLK), učešća v/o u ratu

- neadekvatna popuna s obzirom na potrebe u jedinicama odgovarajućim VES-ovima zbog nedostatka istih.

Mjere za poboljšanje mobilizacije:

– potpuno sređivanje i formiranje odgovarajućih evidencija v/o,

– organizacija rada organa vlasti, milicije i sudstva u cilju sprečavanja odbijanja poziva na mobilizaciju – pojedinaca,

– adekvatnija regrutna popuna novih generacija vojnika sa odgovarajućim VES-ovima.

2. Pozadinsko obezbeđenje

Problem pozadinskog obezbeđenja prostornih jedinica je stalan i za sada nerješiv problem.

Posebno treba naglasiti nerješeno intendantsko obezbeđenje. Za oko 60% pripadnika jedinica nismo uspjeli obezbediti opremu i uniformu.

Ishrana pripadnika vrši se po kućama jer ne možemo obezbediti artikle ishrane.

Sanitetsko obezbeđenje je riješeno u sklopu Doma zdravlja Kostajnica.

Predlog riješenja pozadinskog obezbeđenja vidimo u stvaranju jake pozadinske baze na koju bi se oslanjali ŠTO opština i jedinica TO prostorne strukture.

3. Moralno-političko stanje

Moral boraca je dobar, jer su svjesni da se bore za egzistenciju na ovim prostorima i da bi svako napuštanje položaja značilo gubitak svoje zemlje.

Pojave dezerterstva su rijetke, međutim još uvijek ima određeni broj ljudi, v/o koji se nisu javili u jedinicu na proglašenje mobilizacije.[146]

KOMANDANT:
Željko Damjanić, [v.r.]

M.P.[147]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6044.

56

1992., siječanj 25.

Krnjak

Izvješće Štaba TO Karlovac Štabu TO 3. OZ za Baniju i Kordun o borbenoj spremnosti jedinica

[146] Priređivači su izostavili "Pregled popunjenosti Štaba TO Opštine Kostajnica i jedinica prostorne strukture".

[147] Okrugli pečat: SFRJ, SAO Krajina, Opština Kostajnica, OpŠTO Kostajnica.

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
ŠTAB TO K A R L O V A C
Str. pov. broj 40/92.
Krnjak, 25. 01. 1992.

VOJNA TAJNA
STROGO POVJERLJIVO

ŠTO RS KRAJINA
III OZ ZA BANIJU
I KORDUN

Izvještaj za referisanje
o b/g – dostavlja

Na osnovu Vašeg Naredjenja br. 7/92 od 09. 01. 1992. godine i pismene obavjesti o referisanju o stanju b/g dana 26. 01. 1992. godine u Titovoj Korenici dostavljamo Vam i pismeni izvještaj.

1. Mobilizacijska gotovost

Mobilizacija ljudskog faktora na prostoru ŠTO Karlovac izvršena je 120%, što izgleda za nekoga čudno, ali ako uzmemo u obzir da su nam na stražama ljudi stari i po 70 godina, to dovoljno jasno govori.

Kad se uzme u obzir broj stanovnika, njegova polna, starosna i socijalna struktura i naspram toga broj formiranih borbenih jedinica i jedinica prostorne strukture po formaciji III varijante onda gore istaknuti postotak izvršene mobilizacije ž/s ima svoje opravdanje.

U sastavu 2. Kordunaške brigade TO nalazi se ljudstvo koje popunjava dva bataljona sa ovog prostora.

Popunjenost tih jedinica je zadovoljavajuća, dok popunjenost prostornih jedinica je brojčano dobra, ali je starosna struktura i zdravstveno stanje tog ljudstva vrlo nepovoljna.

U popuni MTS-a imamo problema od samog početka rata.

Sadašnja popunjenost borbenih jedinica u sastavu 2. Kordunaške brigade TO intendantskim sredstvima zadovoljava, a tehničkim sredstvima je veoma nepovoljna, jer na našem prostoru su ostala samo 2 Armijska vozila i to TAM 110 i 1 KŠ kola.

Za snabdjevanje i opsluživanje jedinica na ovom prostoru mobilisali smo sve što smo mogli od privatnika i PZ Krnjak od početka rata, tako da su ta vozila već u lošem stanju, a održavanjem veoma teško zbog nedostatka i nemogućnosti snabdijevanja rezervnim dijelovima. Prosto je neshvatljivo da na ovom prostoru nije moglo ostati više Armijskih vozila koja su samo prodefilovala ovim prostorima, to je elemenat koji vrlo negativno utječe na moral boraca i jedinica. Nepravičan odnos Viših komandi pa i političkih faktora prema ovom prostoru ima negativnih utjecaja na mobilnost ljudskog faktora.

2. Pozadinsko obezbeđenje

a) Jedinice koje su u sastavu 2. Kordunaške brigade oslonjene su u snabdijevanju i opremanju na 530. PB i to u prehrani, intendantskoj opremi i rezervnim djelovima.

Prisutan je problem TS (vozila) koji izaziva probleme dotura hrane i ostalih MTS jedinicama na prvoj liniji fronta. 2. bataljon 2. Kordunaške brigade raspolaže sa 1 TAM-om 110 i jednim KŠK što nije ni izbliza dovoljno da pokrije potrebe bataljona i drugih jedinica raspoređenih na ovom prostoru.

Neshvatljivo je da Armijska vozila koja su prodefilovala preko ovog prostora nisu našla više mjesta u jedinicama, koje dolaze u situaciju da ne mogu zadovoljiti osnovne potrebe, naročito sada u zimskim uvjetima.

b) Pozadinsko obezbedjenje prostornih struktura

Prostorne strukture u okviru ŠTO Karlovac oslanjaju se na vlastite izvore i snage. Obzirom da ŠTO Karlovac nije ušao u šemu snabdevanja III Operativne zone problemi pozadinskog obezbedjenja su svakim danom sve izraženiji i postaju teži.

Formirane jedinice prostor. strukture hrane se iz vlastitih izvora (kod kuće). Intendantska opremljenost tih jedinica je 30%. Tehnička opremljenost je djelomično zadovoljavajuća, tj. ljudstvo je naoružano puškama (PAP i M-48). Nedostaje nam PM, RB i MES.

Ne raspolažemo niti jednim terenskim vozilom, pa obilazak jedinica posebno sada u zimskim uvjetima obzirom na prostor razmještaja predstavlja posebne probleme.

Sredstva veze ne posjedujemo, a vezu održavamo kuririma. Financiranje ŠTO Karlovca i njegovih jedinica na prostoru koji pokriva nije rješeno. Predlažemo da se status ŠTO Karlovca i ostalih struktura razrješi da bi sve naredne zadatke i probleme mogli nesmetano rješavati.

3. Moralno političko stanje

Borbeni moral boraca i jedinica je dobar bez obzira na probleme i poteškoće koje smo istakli kroz popunu i pozadinsko obezbedjenje. Nejasnoće i nedoumice oko Wansovog[148] plana i njegove realizacije izazivaju ogorčenost kod boraca, te nisu spremni da se razoružavaju, a odlučni su da se bore do kraja.

Pojava dezerterstva ili napuštanja položaja bez odobrenja nema bez obzira na poteškoće i vremenske prilike.

Kradje u okviru jedinice i na položajima su svedene na najmanju mjeru, što je pozitivno utjecalo na jačanje morala.

Informisanje u jedinicama mora se dići na viši nivo a pogotovo da bude pravovremeno i češće.

KOMANDANT ŠTABA:
Božić Mirko, [v.r.]

M.P.[149]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6044.

57

1992., siječanj 25.
Gračac
Izvješće Štaba TO Gračac Štabu TO 2. OZ o borbenoj spremnosti jedinica

---

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
ŠTAB TOO G R A Č A C
Str. pov. broj 01-1-18
Gračac, 25. 01. 1992. god.

VOJNA TAJNA
STROGO POVJERLJIVO

[148] Cyrus Vance.

[149] Okrugli pečat: SFRJ, SAO Krajina, Štab TO Karlovac.

Materijal za referisanje dostavlja. – ŠTAB TO II OZ

Vezano za dogovor sa NŠ II OZ u prilogu akta dostavljamo Vam materijale po kojima će se referisati dana 26. 01. 1992. god. u II OZ.

VD/IR

KOMANDANT
Dušan Vojvodić, [v.r.]

1. Mobilizacijska gotovost
Mobilizacijska gotovost jedinica TO manevarske i prostorne strukture razvijala se u skladu opšte situacije u Krajini u periodu od kraja treće četvrtine 1990. godine do sada. Suprotstavljanjem srpskog naroda uspostavi hrvatske ustaške vlasti, strah od genocida, kao i pripremanje odbrane od snaga hrvatskih vlasti, koje su 17/18. 08. 1990. godine pokušale izvršiti napad na mjesto Gračac počelo je naoružanje i stvaranje jedinica uglavnom na strogo teritorijalnom principu.
U početku jedinice su stvarane kao grupe dobrovoljaca i bitno je istaknuti da takve grupe nisu imale nikakvo stranačko obilježje, nego im je cilj bio isključivo odbrana srpskog naroda. kako je vrijeme prolazilo i dolazilo se do određenih količina naoružanja, grupe su prerastale u vodove, a komandirski kadar izrastao je između najsposobnijih i najhrabrijih boraca. U cijelom proteklom periodu vodovi su uspješno držali položaje prema pravcima iz kojih su se očekivali ustaški napadi, a istovremeno provodilo se intenzivno obezbeđenje važnih objekata i vršena borbena kontrola teritorije.
Gotovo svi ovakvi vodovi, a u svakoj mjesnoj zajednici bio je najmanje jedan vod imaju borbena iskustva u gospićkom ratu, a neki od vodova učestvovali su u borbama na Kruševu, kao i povremenim borbama sa snagama iz Lovinca.
Ovi vodovi poslije izvršene mobilizacije bivšeg prvog bataljona u koji su mobilisani v/o koji se do tada nisu uključivali dobrovoljno u jedinice TO, činili su osnov za formiranje bataljona TO od kojih su četiri bataljona, dva iz Gračaca, medački bataljon i mogorićki bataljon pretpočinjeni komandi 9. Korpusa i sada čine osnov 1. mtbr TO.
Bataljon TO Teslingrad od 01.11.1991. god. ušao je u sastav 4. br. bivše 6. Ličke divizije.
Iz opštine Gračac u sastavu 1. mtbr TO ima _____ v/o. Bataljon iz Teslingrada prema poslednjem platnom spisku ima _____ v/o.
Paralelno sa formiranjem vodova po mjesnim zajednicama od mlađih godišta formirani su u jedinice starijih godišta. Nakon formiranja bataljona a kasnije i brigade pristupilo se intenzivnijem opremanju i formiranju navedenih jednica starijih godišta koji čine sada osnov prostorne strukture TO.
U organizaciji 1. mtbr TO bilo je određenih promjena i u toku je reorganizacija, a evidentno je da nedostaju određeni VES, kao što su posade artiljerijskih oruđa, tenkovske posade, posade transportera, posade na raketnim oruđima.
Brigada vrši preobuku i doobuku navedenih VES.
U sastavu navedene brigade nalazi se i jedan bataljon iz opštine Donji Lapac.
Pored navedenih nedostataka pojedinih VES brigada je dobro popunjena sa ž/s.
Popuna brigade sa MTS je također dobra.
Osnovni problemi u daljnjoj popuni brigade je nedostatak v/o uopšte, a posebno nedostatak gore navedenih VES.

Popuna jedinica prostorne strukture izvršena je uglavnom sa starijim godištima, ljudstvom koji nisu v/o, kao i v/o koji su iz zdravstvenih razloga oslobođeni od služenja u manevarskoj strukturi.
Ukupno gledajući ako se promatra brojno stanje popuna jedinica prostorne strukture je dobra, ali ako se promatra starosno stanje onda je ono nezadovoljavajuće.
Opremljenost sa naoružanjem jedinica prostorne strukture je zadovoljavajuća, a jedinice su uglavnom opremljene naoružanjem 7,9 mm i manjim brojem naoružanja 7,62 mm.
U jedinice manevarske i prostorne strukture uključeni su gotovo svi muškarci koji mogu rukovati sa pješadijskim naoružanjem. Zbog procjena od ugroženosti eventualnog dejstva ustaške avijacije štab TO Gračac pristupio je organizaciji PVO mjesta Gračac. Do sada su instalirana četiri oruđa PAT 20/1 koji zatvaraju eventualne pravce dejstva od Gospića. Na ovim oruđima osposobljeni su nišandžije i punioci i uspostavljeno je neprekidno dežurstvo. Ovaj štab planira instalirati još određeni broj PVO oruđa.
Problemi u popuni sa ž/s se sastoje ne samo u nedostatku odgovarajućih VES nego i u nedostatku mlađih godišta uopšte koje bi mogli obučavati.
Problem je također i u popuni sa komandirskim kadrom jedinica TO prostorne strukture, mada smo trenutačno našli zadovoljavajuća rješenja.
Štab TO planira dvodnevnu obuku komandira jedinica prostorne strukture, poslije čega se pristupa obuci jedinica prostorne strukture.
Radi obezbeđenja uspješnijeg rukovođenja i komandovanja načelno smo formirali odrede prostorne strukture, ali zbog nedostatka komandnog kadra nismo oformili komande odreda, te sa tim jedinicama još uvijek direktno rukovodi štab.
Kako je većina kvalitetnih sredstava veze ostala u bataljonima TO koji su ušli u sastav brigade jedinice prostorne strukture nisu opremljene sa istim, što bitno utiče na mobilizacijsku gotovost. Koristimo postojeća sredstva veze sa jedinicama prostorne strukture, a odelenje veze razrađuje sistem uvezivanja na cijelom terenu opštine.
Da bi se stanje poboljšalo u mobilizacijskoj gotovosti treba preduzeti slijedeće mjere:
– pod hitno provesti obuku komandira jedinica prostorne strukture,
– formirati efikasne komande odreda jedinica prostorne stru.,
– riješiti pitanje veze između štaba TO KM odreda i veze između KM odreda i jedinica prostorne strukture,
– iznalaziti kvalitetnija mjesta uzbunjivanja (mobilizacijska zborišta) jedinica prostorne strukture,
– u jedinicama prostorne strukture koje se nalaze na putnim pravcima formirati protivoklopne borbene grupe,
– izvršiti naoružavanje pripadnika jedinica prostorne strukture koji nemaju oružje i koji za vrijeme izvršavanja zadataka posuđuju oružje od drugova iz jedinice,
– riješiti u granicama mogućnosti novčanu naknadu pripadnicima jedinica prostorne strukture,
– raditi na rješavanju sistema uzbunjivanja u mjesnim zajednicama,
– raditi na uređenju skloništa, zaklona i objekata iz kojih se može dejstvovati,
– uključivati određeni broj žena i omladine u jedinice prostorne strukture, kao i obučavati ih za odgovarajuće nedostajuće VES,
– na područjima bivše opštine Gospić koji su pripali opštini Gračac istrajati na provođenju mjera povratka izbjeglih v/o.

2. Pozadinsko obezbeđenje
Pozadinsko obezbeđenje u TO Gračac za sada ukupno gledajući je dobro.
Svi napori i prioritet je dat u opremanju jedinica koje su ušle u sastav brigade. Te jedinice su dobro opremljene naoružanjem, intendantskom opremom, sredstvom veze i ostalom vojnom opremom.
Što se tiče opremanja jedinica prostorne strukture za sada je zadovoljavajuće.
Problemi koje treba rješavati su slijedeći:
– poboljšanje kvalitete naoružanja u jedinicama prostorne strukture,
– uređenje tajnih skladišta i stvaranje zaliha municije do najmanje 4 b/k,
– poboljšanje PVO mjesta Gračac,
– nabavka i raspodjela po jedinicama prostorne strukture RB, RBR (OSA i ZOLJA),
– nabavka i uređenje sistema veza u zoni odgovornosti,
– nabavka i podjela intendantske opreme, posebno se misli na odjeću i obuću za pripadnike jedinica prostorne strukture,
– nabavka sredstava za izviđanje, kako bi se mogli formirati i opremiti izviđački punktovi na određenim pravcima u zoni odgovornosti po mjesnim zajednicama,
– nabavka terenskog vozila i opremanje istog sa sredstvima veze,
– uređenje prostorija za smještaj v/o radi izvođenja obuke,
– stvaranje zaliha hrane (konzervi),
– stvaranje zaliha lijekova i druge sanitetske opreme i materijala,
– nabavka buradi za gorivo, punjenje istih sa gorivom i raseljavanje u tajna skladišta.
3. Moral kod jedinica
Uopšte gledajući moral kod jedinica prostorne i manevarske strukture je dobar. Opredjeljenost i spremnost boraca da se suprotstavi neprijatelju je na zavidnom nivou.
Postoje nejasnoće oko političkih dogovora i rješenja u vezi sa plavim šljemovima, a opšte raspoloženje je da se neće dozvoliti razoružanje.
Kod ljudstva je razvijen osjećaj da se jedino sami sa oružjem u ruci mogu suprotstaviti ustaškim koljačima.
Do sada u jedinicama TO Gračac, koje su u sastavu brigade nije bilo slučajeva organiziranog dezerterstva, niti napuštanja položaja. Napuštanje položaja nije prisutno ni kod jedinica prostorne strukture. Do sada nisu evidentirane krađe naoružanja i druge vojne opreme.
Konzumacija alkohola je prisutnija kod mlađih godišta što se uglavnom manifestira u pucanju iz pješadijskog naoružanja (ličnog) i to uglavnom prilikom dolaska jedinice na odmor i povratka sa odmora.
Nisu evidentirane neke druge negativnosti koje bi bitno narušavale b/g.
U jedinicama TO prostorne strukture javlja se nezadovoljstvo zbog neprimanja određene novčane naknade.

Izvornik, strojopis, ćirilica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6044.

58

1992., siječanj 25.
Plaški

Dopis Štaba TO općine Plaški Komandi 145. lpbr o evidentiranju naoružanja i streljiva i potrebi utvrđivanja kriminalnih pojava vezanih uz MTS

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
OPŠTINA PLAŠKI
ŠTAB TERITORIJALNE OBRANE
Broj: pov. 36/92.
Plaški, 25. 1. 1992. god.

VOJNA TAJNA
POVERLJIVO

Rukovanje, korištenje i
zaduženje MTS.-

KOMANDI 145 LPPBr.
P L A Š K I

Naredbom zamjenika komandanta Štaba TO Krajine Pov. br. 54/92. od 15. 1. 1992. godine, prepis koje dostavljamo u prilogu, naredjeno je ažuriranje knjigovodstvenog i stvarnog stanja MTS u svim jedinicama i štabovima TO Republike Srpska Krajina.
Ovaj Štab, formiran 3. 1. 1992. godine i koji je sa formiranjem jedinica TO započeo 5. 1. 1992. godine u naredbom ostavljenom roku u mogućnosti je realizirati deo zadataka i to:
– Evidenciju naoružanja i municije sa stanjem zatečenim u času mobilizacije u jedinice TO,
– Evidenciju naoružanja i municije reversom zadužene kod 145 LPPBR,
– Evidenciju sredstava veze preuzetih u ŠTO II operativne zone Lika, u Korenici 20. 1. 1992.
Drugih MTS nemamo.
Medjutim postoje saznanja pa i materijalni dokazi da su na ovo područje prispjela MTS u daleko većem broju i velike materijalne vrijednosti, čak i neka za koja se danas ne zna gdje su, a ovo se odnosi na period vremena samoorganizovanja naroda ovog kraja i u kom je djelovao raniji Štab TO.
MTS u to vrijeme dopremana su sa pa i bez popratne dokumentacije. To je bilo vrijeme kada je osnovni i jedini zadatak i cilj bio da se odredjena MTS dobiju i što prije stave u funkciju. Nitko u tom momentu nije niti razmišljao niti imao vremena o nekakvom propisanom zaduženju i to je ostavljeno za "bolja vremena".
Kasniji pokušaji ŠTO da se dobije zajednička evidencija radi imanja potpunog uvida u MTS nisu davali rezultata i uglavnom je sve završavalo na nivou osnovnih jednica.
Takovo stanje je ostalo do časa kada je došlo do formiranja 145 LPPBR i uglavnom veći dio MTS je prešao u sredstva brigade.
Ne znamo da li je, ali vjerujemo da jest sastavljena evidencija svih MTS preuzetih po brigadi, ali to sa MTS koje sada evidentira ŠTO vjerovatno nije sve ono što je na ovo područje došlo. To je posljedica što je jedan dio boraca deo MTS "stavio u mirovanje" iz raznoraznih razloga a za jedan dio se sumnja da je otudjen odnosno otišao na crno tržište.
Kako je uglavnom sav komandni kadar bivša jedinica TO kao i članovi ŠTO oba sastava mobilisan u brigadu, a koji posjeduje odredjene evidencije MTS ili posjeduje reverse ili druge

zabeleške iz tog perioda pribavljanja i dodele MTS, a u cilju dolaženja do što potpunijih podataka i evidencije, predlažemo da se sastavi zajednička komisija.
Cilj komisije bi uz osnovni zadatak doći do brojnog stanja svih MTS prispelih na područje Plaškog, bio gdje i kod koga su nestala MTS kojih više nema na području Plaškog.
Smatramo da bi se ovo moralo učiniti ne samo iz čisto formalnih razloga, već i iz moralnih obaveza kako prema davaocima sredstava narodu ovog kraja tako i prema velikoj većini naroda koji nije prihvatio ustašku vlast i ustao je u odbranu svog identiteta. Naime sve učestalije se proturaju priče kako se pljačkalo a i sada pljačka narod uskraćivanjem dela humanitarne pomoći pa i oružja, municije i drugih MTS i preprodajom pojedinci pribavljaju enormne prihode, što po neprovjerenim informacijama objavljuje i dnevna štampa a što sve daje negativnu sliku o ovom kraju i narodu ukupno.
Ako je tih kriminalnih pojava bilo, zbog velike većine poštenog naroda koji nije ovo vreme shvatio po onoj "rat je nekom rat a nekom brat" potrebno je da se pokuša razrešiti stanje svih MTS došlih na ovo područje i utvrditi gdje se nalaze, a za ona kojih nema kod koga i kako su nestala, te ako postoje osnovi za odgovornost da se ona i snosi. Sva imovina koja nije stečena na legalan način ne može biti ničija pojedinačno, a ako nekom pripada može pripadati samo državi odnosno njenom narodu.
Ovaj Štab će u tom smislu uz svoje redovne obaveze dati dogovorno i pošteno svoj puni doprinos i staviti na raspolaganje svu dokumentaciju i izjave sa kojima raspolaže.

PRILOG: Kopija naredbe pov. br. 54/92

NA ZNANJE:
1. ŠTO Rep. Srp. Krajina Knin
2. Arhiva

NAČELNIK:
KAPETAN
Nikola Kosanović, [v.r.]

M.P.[150]

M.P.[151]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 6. , kut. 10.

59

1992., siječanj 26.
Korenica
Izvješće Zonskog štaba TO Like Štabu TO RSK o borbenoj spremnosti jedinica i štabova TO s osvrtom na probleme ustrojavanja i nadležnosti

SRPSKA AUTONOMNA OBLAST KRAJINA
ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE
II OPERATIVNE ZONE LIKA

Vojna tajna
Strogo poverljivo

[150] Okrugli pečat: Vojna pošta 12450.
[151] Prijemni pečat: SAO Krajina, ŠTO, Br. 119/92, 31.1.1992., Knin.

Br. 88/1
26. 01. 1992. god.
KORENICA

IZLAGANJE KOMANDANTA ZONSKOG ŠTABA LIKE
O BORBENOJ GOTOVOSTI JEDINICA I ŠTABOVA TO

1. Rukovođenje i komandovanje.

Planiranje. Osnova dobrog RiK je sveobuhvatno i sadržajno planiranje, borba za realizaciju planova i kontrola kvaliteta realizacije. Imajući u vidu da je TO Like bila potpuno razbijena i da je ponovo formirana augusta 1991. godine, a neki štabovi i kasnije (Štab zone 1. oktobra 1991. i OpŠTO Plaški 03. 01. 92.), sve planove na kojima počiva RiK moralo se iznova raditi. Cela zona se nalazi u ratnom području, pa zbog potreba oružane borbe i zbog nesnalaženja, zbog nemanja osnovnih pretpostavki za planiranje OpŠTO nisu radili godišnje ni mesečne planove rada sem izuzetka OpŠTO Gračac. Godišnji plan rada nije rađen ni na nivou zone. Prema tome čitav rad štabova odvijao se na bazi trenutnih zahtjeva i potreba fronta. Rađeni su vanredni planovi samo za rešavanje konkretnih problema i zadataka.

Ni OpŠTO ni štab zone nisu radili niti imaju plan upotrebe jedinica TO. Nemamo plana za vanredne prilike i nemamo plana na nijednom nivou za obezbeđenje i kontrolu teritorije. Prema tome planiranje je slabo. Štab zone ima prioritetan zadatak da obezbedi sve potrebne elemente za izradu potrebnih planova rada za 1992. godinu.

Veze RiK su u fazi dogradnje. Naime svi štabovi su povezani radio vezama sem OpŠTO Plaški, ali još nemamo pouzdane TT veze, na čemu sada ubrzano radimo. Kvalitet postojećih veza je dobar, ali ne može obezbediti veze u pokretu zbog nedostatka odgovarajućih sredstava. Obučenost posluga je dobra. Popunjenost ŠTO je nepotpuna i neadekvatna. Deo ljudi nije u stanju stručno raditi poslove za koje su odgovorni. U popuni OpŠTO i politika je delom umešala prste tako da su dovođeni ljudi po osnovu partijske pripadnosti, a ne po osnovu stručnosti. I ovo je zadatak koji štab zone mora pod hitno raščistiti. Ovakav sistem popune uticao je i na odnose u štabovima, tako da ti odnosi nisu svuda najbolji i utiču na kvalitet rada. Što se tiče odnosa i saradnje sa SUP-om, sekretarijatima za NO, štabovima CZ i sa organima vlasti naša je ocena da ta saradnja postoji, ali samo tamo gdje se mora nešto zajednički raditi. Zbog takvih odnosa OpŠTO su nametnuti mnogi poslovi koji ne spadaju u njihov djelokrug rada kao što su slanje poziva za mobilizaciju, evidencija vojnih obveznika, primanje i podela pomoći koja pristiže i obavljanje niza drugih poslova, koji su u nadležnosti sekretarijata za NO, SUP-a, CZ, crvenog krsta i drugih. Svi ovi poslovi opterećivali su štabove i odvlačili ih od glavnih poslova. Red, rad i disciplina u štabovima jedva zadovoljava. I ako smo u ratnom stanju mora više biti reda u vojničkim odnosima, ponašanju i radnoj i vojničkoj disciplini.

Kontrola i pomoć nije bila ni planska ni stalna. Odlazilo se u potčinjene štabove i jedinice samo kad je trebalo nešto da se reši.

Opšti zaključak: Imajući u vidu celokupno stanje i istaknute slabosti, cenimo da RiK zadovoljava. Ocena zadovoljava.

2. Moralno stanje u štabovima i jedinicama TO i politička situacija na terenu.

Uzroci slabog morala u jedinicama su: neinformisanost o neprijatelju, o kompletnom stanju na svakom delu fronta i o merama koje se poduzimaju na terenu Like u cilju uspešnije odbrane. Posebno se negativno odražava na moral jedinica delovanje pojedinih partija i

favorizovanje pojedinih kadrova na partijskoj osnovi. Ima pokušaja kompromitovanja JNA i njenih starešina zbog neuspeha u borbi, pogibija i ranjavanja tako što se pokušava prebaciti odgovornost na JNA i na aktivne starešine. Ovo se najčešće radi smišljeno. Nema efikasnih mera kontrapropagande prema neprijatelju.

Na sve istaknute probleme i slabosti utiče sveukupno političko i ekonomsko stanje u Lici. Stanje na teritoriji nije dobro jer umesto sveukupnog jedinstva celog naroda i svih faktora koji su angažovani u ratu, mi imamo nejedinstvo, nepovezanost, slabu saradnju između svih elemenata koji učestvuju u ratu, kao i međupartijsku borbu za prestiž, za vlast, za fotelje, a ponekad i međufrakcijsku borbu unutar partija za podelu vlasti itd. Posebno se mora istaći nepostojanje pravne države i njenog delovanja. Vlada opšte nepoverenje prema organima pravne države jer su pojedini čelnici doveli na položaje i funkcije ljude koji su njima odani i koji rade po njihovim zahtevima, a ne po zakonima pravne države. Privreda nerazvijena i usitnjena nalazi se pred kolapsom, a mnoge firme ne rade. Opšta nezaposlenost i neimaština dodatni su faktori koji utiču na političko stanje na terenu. Kao posledicu ovakvog stanja imamo pojavu: da pojedinci pa i cele jedinice napuštaju položaje, ima slučajeva neodazivanja na poziv za mobilizaciju, nema dovoljno međusobnog poverenja kod ljudi, jedinica i jedinica podrške, nezadovoljstva zbog toga što svi nisu na položaju, zbog pojedinaca koji su pljačkali, palili kuće samo zato što su hrvatske, a imamo i dve srpske vikendice zapaljene itd.

Opšti zaključak: I pored svih istaknutih slabosti i problema cenimo[152] da je moral u jedinicama TO kao i politička situacija na terenu zadovoljavajuća. Ocena zadovoljava.

3. Obuka i vaspitanje.

Na nivou štaba zone i OpŠTO ne postoje godišnji programi obuke i naređenja za obuku. Obuka u prošloj godini sa pripadnicima TO vrlo je retko izvođena, sem tu i tamo obuka iz rukovanja određenim vrstama naoružanja. Štab zone je sa celokupnim sastavom kao i neke jedinice izveo gađanje iz ličnog naoružanja radi upoznavanja istog. Borbena dejstva su pokazala da nam je dobar deo pripadnika TO veoma skromno obučen. Naročito se ispoljava neobučenost: u sadejstvu i praćenju tenkova od strane pešadije, u razminiranju minskih polja i pravljenju prolaza kroz minska polja. Ne poznaje se dovoljno kretanje na bojištu, izbor zaklona, zauzimanje zgrada i pojedinih objekata. Ne poštuju se komande za otvaranje vatre, a najčešće se vatra otvara samonicijativno i bez razloga, što uzrokuje veliku potrošnju municije. Izviđanju i osmatranju se ne poklanja odgovarajuća pažnja. Pokazalo se da je psihofizička kondicija kod većine pripadnika TO nedovoljna. Zbog istaknutih slabosti, a radi stvaranja uslova za organizovan prilaz obuci trebalo bi organizovano pristupiti obuci svih pripadnika TO po skraćenom programu obuke: pešadijske, izviđačke, policijske, inžinjerijske, diverzantske obuke i obuke iz svih vrsta naoružanja sa kojima se raspolaže itd. Ovi programi su potrebni kako bi se mogla planirati i izvoditi obuka radi što uspešnijeg osposobljavanja vojnika za borbena dejstva.

Opšti zaključak: I ako ne postoje planovi obuke možemo reći da je obuka delimično izvođena. Stanje je zadovoljavajuće. Ocena dovoljan.

4. Organizacijsko-mobilizacijska problematika.

Organizacijsko stanje Like nije do kraja izvedeno, naročito oko organizacije i formacije jedinica kako manevarske tako i prostorne strukture. Jedan deo organizacijskih sastava temelji

[152] Dopisano rukom: "zbog činjenice da je neprijatelj zadržan tu gde jeste, a i ostalog, jer su ovo samo slabosti".

se na provizornim formacijama. Mobilizacijski planovi u štabu zone i OpŠTO sada ne postoje. Evidencija, matični i jedinični kartoni vojnih obveznika svojevremeno su pokupljeni iz svih opštinskih centara u Lici i sklonjeni u Knin. Većina ljudstva iz TO Like koje je sačinjavalo jedinice manevarske strukture sada se nalazi u jedinicama JNA u sastavu 6. Ličke divizije i 1. brigade TO koja je u sastavu 9. Korpusa, a to je ukupno 7070 ljudi. U jedinicama prostorne strukture angažovano je ukupno 2620 ljudi. Iz ovih podataka se vidi da je sve sposobno i mlađe ljudstvo angažovano u borbene jedinice koje su van sastava II operativne zone.
Jedinice prostorne strukture popunjene su ljudstvom koje je u velikom procentu iznad 55 godina starosti. O strukturi vojnih obveznika po VES-ma trenutno ne možemo ništa da kažemo, jer ne raspolažemo sa evidencijom. Ocena: zadovoljava.

5. Stanje po bezbednosti i obaveštajna delatnost.

Svi OpŠTO su popunjeni sa organima bezbednosti. Saradnja opštinskih organa bezbednosti sa organom bezbednosti štaba zone nije postojala, jer je štab zone do sada bio nepotpunjen. Materijalno tehnička opremljenost svih organa bezbednosti je slaba. Policijski vod pri štabu zone je osposobljen za obavljanje namenskih zadataka. Nedostaje nam policijska oprema. U svim štabovima postoje obaveštajni organi. Rad ovih organa u sadašnjim uslovima uglavnom zadovoljava. Nisu materijalno tehnički opremljeni, da bi mogli pružiti više podataka o neprijatelju i da bi bili samostalniji u radu. Izviđačke jedinice su predviđene u svim štabovima, ali ih nemamo mobilisane i stavljene u funkciju. Nemamo saznanja o oticanju tajnih podatka. Ocena: dobar.

6. Pozadinsko obezbeđenje.

Na nivou štaba zone i OpŠTO nisu rađeni nikakvi planovi materijalno tehničkog obezbeđenja. Nemamo tačnih podataka o materijalno tehničkoj opremljenosti i naoružanju štabova i jedinica TO. Znamo da je stanje loše.
Odmah ćemo otpočeti sa sređivanjem evidencije i pregleda po svim granama.
Skladišni i magacinski prostor za smeštaj opreme, naoružanja i municije vrlo je skučen i nedovoljan i moraće se hitno preduzeti odgovarajuće mere, za adekvatno rešenje istog.
Opšti zaključak: Opšte stanje i pored niza slabosti zadovoljava. Ocena: zadovoljava.

U vezi sa popunom štabova ljudstvom, opremom, naoružanjem i MTS mogu da istaknem da i pored Naredbe o stavljanju na snabdevanje 405. POB, veoma smo loše snabdeveni, a uz to i pritisnuti mnogim drugim problemima. Razlog tome je neodgovoran, a moglo bi se reći i omalovažavajući odnos komandi i jedinica JNA prema TO. Primera za to ima dovoljno, naveo bi samo neke:
Do rasformiranja komande 6. Ličke divizije TO nije imala nekih krupnih problema,[153] ne bar u pogledu snabdevanja gorivom, održavanjem i opravkama TMS, ishranom i t.d. Od njenog rasformiranja počeli su problemi zonskog štaba i OpŠTO Plaški. U istu situaciju doći će i ostali štabovi, u koliko se budu borili za samostalnost u odnosu na društveno političke strukture i jedinice JNA.
Zonski štab je od samog formiranja pa do današnjeg dana nastojao da bude neovisan u odnosu na dnevna zbivanja i sukobljavanja raznih političkih stranaka, struja i frakcija, a za

[153] Dopisano rukom: “ako ne računamo problem što je uopšte formirana, dakle, nije bilo problema”.

jedinstvenu borbu protiv ustaša, kriminala, javašluka i šverca. U tom nastojanju svim silama smo se borili da i opštinski štabovi TO budu zajedno sa nama i da ujedinjeni činimo jedinstvenu TO Like. Ovom nastojanju suprotstavljali su se u raznim formama i oblicima, otvoreno i prikriveno svi od reda, od opštine i opštinskih organa preko republike Srpska Krajina pa do republike Srbije. Od vojnih struktura, neko više neko manje, od brigade i divizije, preko OG do SSNO. Formiranje zonskog štaba Like podržali su predsednici opština Korenica, Gračac i D. Lapac, a ispred SAO Krajine ministar Martić.[154] Formiranju zonskog štaba 2-3 dana kasnije, suprotstavio se, nitko drugi do predsednik SAO Krajine – Babić,[155] ističući da je to paravojna formacija i naređujući da svi opštinski štabovi budu direktno potčinjeni štabu u Kninu. Takav odnos je po mnogim pitanjima zadržan i danas i ni sa kakvim aktom ta Naredba nije ukinuta. Zadnjim našim dolaskom u Knin na razgovore, nešto je počeo da se menja. Nema više direktnih poziva opštinskih štabova, ili su u znatnoj meri smanjeni, ali to treba i ozvaničiti. Mora se stornirati pomenuta Naredba i opštinski štabovi staviti pod komandu zonskog štaba.

Formiranjem 6. Ličke divizije svi oni koji su samo 15 dana ranije podržali osnivanje zonskog štaba, odjednom su postali otvoreni i ogorčeni protivnici i zagovornici da se štab ukine. Razloga za to može biti više, a među prvima bi moglo biti to što su u sastav štaba počeli dolaziti ljudi koji su do pre godinu dana bili članovi SKJ, a sada popularno nazvani “komunjare” i što se počelo otvoreno raspravljati o problemima koji pritiskaju društvo i borbu protiv ustaša, a to su nerad, propadanje privrede, kukavičluk u borbi i napuštanje položaja, krađa i šverc oružja i ostale opreme, nepotrebna razaranja, paljevine i ubijanja. Otvoreno iznašanje i raspravljanje o svemu ovome je očito nekome smetalo.

Neznam kako tumačiti nemoć Personalne uprave SSNO da popuni ovaj zonski štab za skoro 4 meseca njegovog nastojanja ili kako je moguće da PU, pored tolikih nastojanja štaba, pa čak i MO Srbije, ne može da reši pitanje majora Cvjetičanina.[156] Kao starešina i komandant može biti najbolji, ali ne mogu stajati iza njega i njegovih postupaka ma koliko bili ispravni jer je na nelegalan način postavljen, a od strane civilnog lica koje na to nema pravo.

Kako tumačiti i pravdati Komandu OG-6 da na sastanak o jačanju odbrambene sposobnosti na teritoriji Korenice, u zoni odgovornosti OG, pozove predsednika opštine i komandanta TO opštine, a ne pozove komandanta zone. Na tom sastanku donose se i određeni zadatci koje zonski štab treba da izvršava. (Sastanak održan 28. 12. 1991. godine).

Kako tumačiti postupke OG-6 da posle rasformiranja komande 6. Ličke divizije preuzima kontrolu trošenja goriva u zoni svoje odgovornosti i jednostavno zabranjuje upotrebu goriva zonskom štabu, ističući da smo na snabdevanju 405. POB u Kninu.

Kako tumačiti zabranu korišćenja radionice za opravku vozila, znajući da je to teritorijalna radionica i da imamo puno pravo na korišćenje njenih kapaciteta.

Zbog čega[157] moramo tražiti odobrenje za putovanje starešina avionom.

Zbog čega vojna policija mora da vrši pretres naših vozila i starešina, iako ima uredno ispunjen putni list i propusnicu za kretanje na teritoriji republike Srpska Krajina. Razumljivo je da se to radi na izlasku iz zone odgovornosti, ali na području Krajine ne. Nerešeno je pitanje

[154] Milan.

[155] Milan.

[156] Milutin.

[157] Dopisano rukom: “od OG-6, recimo”.

ishrane jedinica i štabova TO. Tko snosi troškove. Kome se treba refundirati i ko je taj što treba ovo da rešava.
Kako je moguće da saobraćajna uprava SSNO, za samo desetak dana popuni diviziju sa odgovarajućim brojem vozila, uprava veza sa odgovarajućim sredstvima veze, a da zonski štab moli i prosi od Matice iseljenika i raznih privrednih organizacija u Srbiji.
Zbog nerešenih odnosa u Plaškom, prostorna struktura i opštinski štab TO Plaškog ima iste ove probleme sa 145. brigadom kao što ih ima i zonski štab sa OG-6.
Tražili smo razgovor sa komandantom 10. korpusa kako bi sva ova pitanja razmotrili i na neki način rešili, međutim još nismo dobili odgovor (naš akt s.p. 31, od 22. 01. 1992.).
Na kraju želimo da znamo, čiji smo štab? Kome smo odgovorni i ko stoji iza nas?
Zbog čega smo formirani, a da nam niko i ni sa čim ne pomaže i ne pruža podršku.
U koliko štab Krajine nije u mogućnosti da nam da odgovore na sve ovo, onda ćemo biti prisiljeni da odgovore tražimo u Generalštabu, a ako treba i preko SJI, jer nećemo da budemo uvučeni u bilo kakve i bilo čije igre, u kojima je po ličnom ubeđenju kao ulog ovaj narod. Ustaše i fašistoidna Evropa ozbiljno se pripremaju za konačan obračun, a mi neznamo ni šta se dešava na prednjem kraju odbrane u Lici, a kamoli da znamo kakve se sve mere preduzimaju da se ne desi najgore. A morali bi znati šta će se desiti sa narodom u koliko komanda OG se bude morala povući. Preduzimaju li se neke mere da se spreči iznenađenje i kakva je naša uloga u svemu ovome. Hoćemo li na silu i samoinicijativno preduzimati neke mere ne znajući da li je neko već nešto uradio ili to treba raditi planski zajedno sa ostalim strukturama. U koliko u ovo sve nismo, a do sada i nismo, a u buduće ne budemo uključivani, u tom slučaju ovaj štab nema što da traži i radi ovde. Tada je sve ovo što je do sada urađeno u vezi sa ovim štabom, od njegovog formiranja do danas čist promašaj ili delo nečije izdaje a u čemu mi nećemo da učestvujemo.

Korenica, 26. januar 1992. god.

K O M A N D A N T :
p u k o v n i k
Rade Orlić, [v.r.]

M.P.[158]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6044.

60

1992., siječanj 27.
[Veljun]

Izvješće načelnika bezbjednosti 3. kordunaške brigade TO Organu bezbjednosti 8. operativne grupe o sigurnosnoj situaciji na području Slunja, Ogulina i Duge Rese

---

[158] Okrugli pečat: SAO Krajina, Štab TO 2. operativna zona Lika, Korenica.

3. KORDUNAŠKA BRIGADA TO
NAČELNIK BEZBJEDNOSTI
Broj: Str. pov. 100/92
NDE, 27. 01. 1992.

VOJNA TAJNA
STROGO POVJERLJIVO
Primjerak br. 1
Rađeno u 3 primjerka

P R O C J E N A
BEZBJEDONOSNE SITUACIJE U ZONI ODGOVORNOSTI BRIGADE
I
BEZBJEDONOSNI USLOVI POD KOJIMA BRIGADA IZVRŠAVA ZADATKE

a) Opšti uslovi
Zona odgovornosti 3. Kbr obuhvata područje bivše opštine Slunj, i dijelova opština Ogulin i Duga Resa. Taj prostor je specifičan u odnosu na druge opštine Republike Srpske Krajine. Specifičnosti su sljedeće:
– površina iznosi oko 1000 km^2
– na tom prostoru uoči drugog svj. rata živelo je oko 50000 stanovnika, od čega 60% Srba, i 40% Hrvata
– u toku rata izvršen je neviđen genocid nad srpskim narodom: oko 10000 ŽFT i preko 1500 palih boraca[159]
– poslije rata iseljavanje stanovništva radi kolonizacije i stvaranja vojnog poligona smišljeno su iseljavani Srbi radi izmjene odnosa broja stanovnika. Po popisu 1981. god. od 22000 stan. 63% su Hrvati 37% su Srbi
– do ovog rata na području slunjske opštine živjelo je oko 350 ustaša 1941.-1945. koji su suđeni na duge vremenske kazne i izdržali[160]
– veliki je broj ekstremne emigracije sa ovog prostora
– hrvatske vlasti su nakon pobjede HDZ na izborima 1990. otvoreno govorile da je područje Slunja od posebnog interesa za razbijanje kompaktnog prostora Srpske Krajine
– radi toga su ubrzano stvorili i naoružali znatne snage ZNG i MUP-a od 3000-4000 ekstremno indoktrinirane
– područje općine Slunj u ovom ratu oslobođeno je od ustaša u periodu od 15.11.-29.11.1991. god.
– najveći broj ustaških snaga je pobjegao prema BiH, a sa njima i hrvatsko stanovništvo: ukupno hrvatske populacije oko 13000. Svega nekoliko stotina Hrvata je ostalo na području ili se povratilo.
– prostor opštine je demografski ispražnjen, tako da sada na 1000 km^2 živi svega oko 6000[161] stanovnika
– veliki broj društvenih i privatnih objekata je uništen
– oko 1500[162] građana je u redovima 3Kbr, oko 800 u jedinicama prostorne strukture (prost. jedinice TO CZ, radne obaveze i sl.) a ostalo su djeca, žene i starci.[163]

159 Dalje dopisano rukom: "od 7000 boraca 2. svj. rata 400 Hrvati".
160 Dalje dopisano rukom: "od toga oko 50 ratnih zločinaca...", ostalo nečitko.
161 Rukom ispravljeno na 6500.
162 Iznad rukom dopisano 1200.
163 Dalje dopisano rukom: "procj. oko 6500 Srba od oko 7500".

Demografska ispražnjenost prostora jedan je od osnovnih problema, jer skoro 1/2 opštine je bez stanovništva.
Na području opštine Slunj ne postoji ni kontinuitet organa vlasti, pa i otuda teškoće novoformiranih privremenih organa vlasti.

b) Posebni uslovi
Treća Kbr je formirana u periodu od 10.-19.12.1991. god. U sastav brigade ušli su borci odreda "Marić Kosa", Veljun, Odreda "Krstinja" i odreda "Mašvina" – K. Ljeskovac.
Brigada je još uvjek u formiranju, jer neki formacijski dijelovi još nisu popunjeni. Nedostaje ljudstvo i za borački i starješinski sastav. Samo 1 starješina je AVL.[164]
Zona odgovornosti brigade je velika. Stoga je raspored jedinica brigade postavljen tako da prioritetno obezbjedi granice na dostignutim linijama:
– I. bataljon: od Maljevca – Cetingrad – Podcetin
– 3. bataljon: Kruškovača – K. Lug[165] – K. Ljeskovac[166]
– 2. bataljon: Tržić – kanjon Mrežnice – Perjasica – kanjon Korane
Veličina prostorna i dužina granica onemogućavaju kvalitetno obezbjeđenje dostignutih linija i zatvaranja prostora.
Ostaje otvoren problem bezbjedonosnog pokrivanja demografski ispražnjenog prostora, jer tamo nema prostornih struktura. Naročito je bezbjedonosno nepokriven prostor ogranaka Kapele od Josipdola do Plitvičkih jezera, i demografski ispražnjen prostor na granici BiH.

II
PROCJENA CILJEVA, INTERESA I MOGUĆNOSTI HRVATSKE VOJSKE – USTAŠA

Prema zoni odgovornosti 3. brigade velika koncentracija hrvatske vojske[167] nalazi se na sjeveru na liniji: Josipdol – Tounj – D. Resa[168] – Karlovac. U dodiru sa ovim snagama su dijelovi 3. brigade i to 2. bataljon i Samostalni vod Tržić jačine oko 500 boraca.[169]
Iz ovog pravca u okviru opšte odluke hrvatskih vlasti za ostvarivanje radikalnog cilja mogu se očekivati ofanzivne akcije sa ciljem: presjecanje prostora, izbijanje na granicu BiH i zaposjedanje izgubljenog prostora, a to bi značilo presjecanje Republike Srpske Krajine. Iz drugih pravaca: granica BiH i pravca Brinje, Saborski, Rakovica u ovom trenutku ne može očekivati angažovanje većih snaga sa radikalnim ciljem.
Za ostvarivanje budućeg radikalnog cilja hrvatskih vlasti, stoga se očekuju[170] svi oblici specijalnog rata: obavještajno-izviđački, subverzivni, diverzantsko-teroristički, propagandno-psihološki i dr.
Dubina interesa u vođenju ovih oblika specijalnog rata je i izvan zone odgovornosti brigade, ali je zona brigade nezaobilazna.

[164] Dalje dopisano rukom: "na komandnoj dužnosti".
[165] Koranski.
[166] Kordunski.
[167] Dalje dopisano rukom: "ustaša".
[168] Duga.
[169] Prekriženo 500 i rukom dopisano 400.
[170] Dalje dopisano rukom: "i vode".

Vjerojatni ili skoro sigurni pravci djelovanja obavještajno-izviđačkih, diverzantsko-terorističkih, pa i subverzivnih aktivnosti ustaša su:
– Josipdol – Babina gora – glavni armijski poligon Slunj
– Brinje – Glibodol – Saborski – Rakovica
– V. Kladuša[171] – Cetingrad – Kruškovača
– Cazin – T. Raštela[172] – K. Ljeskovac – Drežnik
Ciljevi ovih akcija su za sada ljudi, jer su vitalni objekti za sada izvan domašaja ustaša.
Zaključenje[173] ovih oblika dejstva ustaše raspolažu potrebnim snagama iz svih pravaca. U opštinama V. Kladuša i Cazin,[174] tu su uz ostalo izbjegle i novo pridošle ustaške snage, koje skoro legalno izvode takve akcije i u kojima je u toku januara poginulo 9 boraca brigade i 6 ranjenih. U psihološko-propagandnim aktivnostima prisutan je ukupan arsenal kojim raspolaže NDH.[175]
Snagama hrvatske vojske u prilog idu opšti i posebni uslovi u kojima 3. brigada izvršava zadatke.

III
PROCJENE STANJA, SNAGA O MOGUĆNOSTI 3. BRIGADE

U bataljonima su popunjena formacijska mjesta obavještajno-bezbjedonosnog organa: 1 rez. poručnik saob. sl., 2 rez. vodnika, a u brigadi je popunjeno formacijsko mjesto Načelnika bezbjednosti rez. kap. I kl., dok obavještajni organ nije popunjen. Nisu kursirani i ne posjeduju iskustvo na obavještajno-bezbjedonosnim poslovima.
Predviđene jedinice specijalne namjene: izviđači, diverzanti, i v. policija tek su u formiranju ali bez iskustva i obuke.
U toku izvođenja borbenih akcija za oslobođenje prostora koji je bio pod ustaškom kontrolom i prije formiranja brigade ispoljene su negativne pojave: paljenje, rušenje, pljačkanje privatne i društvene imovine čije posljedice su velike. Tako je na širem rejonu Cetingrad, Kruškovača uništeno i opljačkano oko 80%[176] privatnih kuća i gospodarskih zgrada. Na pravcu Drežnik – Rakovica – Slunj 60%, na pravcu Veljun – Blagaj – Slunj i C. Brdo[177] – Kremen – Slunj oko 50%.
U samom mjestu Slunj onesposobljeno je oko 50% društvenih i privatnih objekata. Teško je procjeniti koliko su objekata uništile i devastirale ustaše prije rata, u toku borbe, a koliko u toku borbenih dejstava.
Uništene su i opljačkane mnoge kuće srpskih porodica.
Pojava pljačke i paljevina ima i nakon borbenih operacija, unatoč poduzetim mjerama sprečavanja.[178]

---

171 Velika.

172 Tržačka.

173 Prekriženo i dopisano rukom: “za izvršenje”.

174 Dopisano rukom: “300-400 ustaša”.

175 Dalje dopisano rukom: “Handžar divizija – mješovitog sastava HOS, ZNG i muslim. snage”.

176 Prekriženo i rukom dopisano: “90”.

177 Cvijanović.

178 Dalje dopisano rukom: “Zapravo ta pojava je eskalirala”.

Posljedica ovih pojava su: velika materijalna šteta, ali i značajan utjecaj na borbeni moral boraca.
Ostale negativne pojave koje[179] utječu na borbeni moral i bezbjedonosnu situaciju u brigadi i na teritoriji u zoni odgovornosti brigade su:
– nedovoljna angažovanost nekih nadležnih organa u popuni i rasporedu v/o u jedinice brigade i nepridržavanje kriterija
– [180]raspoređivanje borbeno sposobnih v/o mlađih godišta na građanske dužnosti i pozadinske jedinice i organe, a starijih na položaje (privilegije, rodbinske i prijateljske veze i sl.)
– samovoljno napuštanje položaja i jedinica, pa i dezerterstvo, što se nedovoljno efikasno rješava
– neadekvatno primjenjivanje mjera i propisa represije u uvjetima rata ili neposredne ratne opasnosti[181]
– povlačenje v/o iz jedinica brigade mimo kriterija i bez suglasnosti komandi i jedinica
– pojave alkoholizma, šverca,[182] bogaćenja pojedinca i sl.
Posljedice toga su:
– napuštanje određenih položaja za odbranu. Tako je 2. i 3. četa 3 bataljona iz rejona Podcetin – Kruškovača samovoljno se premjestila u rejon Cetingrada, a 3. četa 3. bataljona tražila je premještaj iz rejona Kruškovače u rajon Bogovolja
– neadekvatno borbeno obezbjeđenje i kontrola prostora i teritorija
– neadekvatno ili nikakvo inžinjerijsko urđenje položaja za odbranu u I i III bataljonu.
U zoni odgovornosti brigade u smislu borbenog obezbeđenja i kontrole teritorija formirani su stalni kontrolno-propusni punktovi;[183]
– u Slunj 2 koje pokrivaju pripadnici v.p. i SJB
– u Grabovcu 1 koje kontroliraju pripadnici v.p. i SJB
– u Cetingradu 1 koje kontroliraju pripadnici v.p. i SJB
– u K. Ljeskovcu 1 kojeg pokrivaju borci brigade
– na pravcu Lađevac – Furjan – Bogovolja 4 koje kontroliraju borci brigade
– u Perjasici 1
– na prostoriji vojnog poligona 3 koje pokrivaju pripadnici v.p. i prištapskih jedinica
– na ostalom prostoru i pravcima postavljeni su povremeni punktovi koje pokrivaju snagu prostorne strukture.
Borbeno obezbeđenje KM bataljona i brigade i baziranja jedinica organizirano je u skladu sa pravilom službe u 06.
Za bezbjedonosnu situaciju značajnu opasnost predstavlja velika mogućnost oticanja obavještajnih podataka. U zoni odgovornosti brigade postoje identificirana ali i neidentificirana lica, kojima više članova porodice živi u Zagrebu, Karlovcu i drugdje, a koji su po saznanjima uključeni u ZNG, MUP i druge strukture hrvatske države. Postoji direktna

[179] Između dopisano rukom: "su utjecale i sada".
[180] Ispred dopisano rukom: "u prvoj fazi".
[181] Dalje dopisano rukom: "u fazi kada negativ. pojave postaju masovne, nedostaje masovna društv. akcija svih subjekata".
[182] Između dopisano rukom: "i enormnog bogaćenja".
[183] Dalje dopisano rukom: "ali, rezultati rada tih punktova su nikakvi: primjeri krađa i prevoženje ili prolaz..." (nečitko).

i telefonska komunikacija između njih. Nije isključeno oticanje obavještajnih podataka preko lica vrbovanih, ucjenjenih, ubačenih radi njihovog materijalnog i dr. interesa.

IV.
OSTALA BEZBJEDONOSNA PITANJA

Bezbjedonosnu situaciju u zoni odgovornosti brigade opterećuju i sljedeća pitanja:
1. Specijalni položaj općine: srpski narod sjevernog dijela općine referendumom se opredijelio za pripajanje opštini Vojnić, a južnog dijela općini Korenica. Ovo pitanje još definitivno nije riješeno.[184]
2. Ne postoji kontinuitet organa vlasti. Privremeno formirani organi vlasti i popunjenost tih organa ne odgovara ni potrebama ni mogućnostima ove sredine. (VB) Većina članova privremenih organa vlasti nisu rođeni niti živjeli na području općine, i stoga ne poznaju stanje ni probleme, pa postupci i potezi uvjek ne odgovaraju. Stoga u redovima boraca brigade i narodno nepovjerenje u te organe i pojedince, pa i nezadovoljstvo.
3. Izražene su tendencije kod boraca i naroda u smislu pojave ekstrema. To šteti jedinstvu srpskih naroda u ostvarivanju zajedničkih, opštih i posebnih ciljeva. Ta polarizacija rezultat je smišljeno ubačenih organiziranih pojedinaca i grupa, još za sada[185] neidentificiranih.
4. Snažno se osjeća nedostatak pravovremenih i pravih informacija i borcima i narodu i nedostatak političkog rada. Otuda i nedoumice pa i strah za konačni ishod naše borbe.

V.
ZAKLJUČAK

Bezbjedonosna situacija u zoni odgovornosti brigade je složena. Sa postojećim snagama u brigadi nije za sada moguće učiniti radikalniji zaokret u poboljšanju.[186]

VI.
PRIJEDLOG

U rješavanju svih pitanja od značaja za bezbjedonosnu situaciju u zoni odgovornosti brigade nužno je:
1. efikasnije otklanjati uzroke i posljedice svih negativnih pojava koje opterećuju bezbjedonosnu situaciju
2. pružiti maksimalnu pomoć brigadi od pretpostavljenih komandi i organa vlasti
3. osmisliti i bolje funkcionalno i organizaciono postaviti rad i djelovanje organa bezbjednosti različitih nivoa i organa bezbjednosti civilnih organa vlasti.

V.D. NAČELNIK BEZBJEDNOSTI
Simo Krnić, [v.r.]
kap. I kl.

Dostavljeno:
1. Organu bezbjednosti 8. OG
2. a r h i v a
3. org. bezbjednosti brigade

[184] Dalje dopisano rukom: “nije ni do [jedna riječ nečitka]”.
[185] Između dopisano rukom: “samo djelomično”, a “ne” u sljedećoj riječi (neidentificiranih) prekriženo.
[186] Dalje dopisano rukom: “Za to je nužna ukupna akcija svih ... snaga”.

NAPOMENA: Slijede konkretni aneksi sa elementima za dopune i izmjene procjene bezbjednosne situacije

---

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 4047.

61

1992., siječanj 27.
[Gračac]

Dopis Komande 9. mtbr Komandi 8. OG o nezadovoljstvu stanjem u JNA zapovjednog kadra brigade

---

KOMANDA 9. mtbr.
Str. pov. br. 16-137
Dana 27. 01. 1992. godine

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO

Mišljenja i reagovanja
starešina na aktuelna
pitanja, dostavlja.-

KOMANDI 8. OPERATIVNE GRUPE

Planskim obilaskom jedinica od strane organa komande 9. mtbr i sprovodjenjem razgovora sa starešinama u vezi aktuelne političke situacije i armijskim problemima, dostavljamo Vam mišljenja i neka reagovanja koja mogu poslužiti svim nivoima rukovodjenja i komandovanja pri proceni morala i oceni raspoloženja starešina.
Neka reagovanja iznećemo u onoj formi i obliku kako su izrečena ne pominjući ličnosti, ali većina mišljenja izražava stvarno stanje javnog mnjenja starešina. Složena situacija kao i boravak na ratištu stvorila je veću kritičnost, a neke situacije izazivaju revolt i ogorčenje starešina.

<u>Ističemo neka pitanja, reagovanja i mišljenja starešina</u>:
1.- Poverenje u vojni vrh je poljuljano, a kod većeg dela starešina i izgubljeno, a zbog svih slabosti u dosadašnjem periodu, neodlučnosti i neefikasnosti u rešavanju aktualnih unutararmijskih problema.
Da bi se poverenje povratilo, potrebno je izvršiti radikalne zaokrete u vojnom vrhu, a na odgovorne dužnosti dovesti mladje ljude koji su se dokazali u ratu. Po svaku cenu izbeći postavljenje generala "po zasluzi" iz starijih vremena i "raznih" podsekretara koji su doživeli debakl i koji su trebali otići u penziju.

2.- Ostavka generala Veljka Kadijevića (za koju smo doznali iz sredstava informisanja, bez ijedne zvanične informacije) se podržava, neki smatraju da je ona trebala da usledi posle debakla u Republici Sloveniji. Potrebno je da se raščišćavanje sa starešinama mora otpočeti i od vrha Armije, pogotovo što još uvek ima generala koji samo koče reformu JNA.

Nesposobnost nekih generala pravda se bolešću, neki koji su doživeli debakl na visokim dužnostima pomeraju se na više dužnosti.
I pored teške situacije generali se redovno ili vanredno unapredjuju (Ružinovski,[187] Rašeta,[188] Čad,[189] i dr.). Posebno starešine izražavaju negodovanje zbog unapredjenja Gvera[190] i Obradovića[191] u čin generala koji nisu ni "omirisali" rat – čin su zaradili u foteljama.
Slično reagovanje iznose i kada je u pitanju dodela odlikovanja visokim vojnim rukovodiocima (u prvom redu generalima).
Sa druge strane, pretpostavljene komande tvrde da je 9. mtbr jedna od tri brigade JNA koja je iznela teret rata, a niko iz brigade nije dobio priznanja od viših komandi, pravdajući to dugom procedurom (za skoro 4 meseca rata), dok su generali i oni bliže Beogradu ili jedinice koje nisu učestvovale u ratu sve dobili na vreme.

3.- JNA je ostala bez vojnika. Kasarne i neke granice nam čuvaju rezervni oficiri, a popuna mirnodopskog sastava je totalno podbacila. Istovremeno, vojni vrh formira četiri vojne oblasti, a broj kropusa ostao je skoro nepromenjen. To je verovatno zbog položaja, a ne iz stvarne potrebe.
Sa druge strane u štampi se naširoko piše o profesionalizaciji armije iz koje se takodje vidi da intelektualci armije o tome raspravljaju na okruglim stolovima, a zvaničnih informacija nema o ovako važnom pitanju.
Opredelili smo se za reformu i prestrojavanje armije "u hodu", a shvatanja kao i ponašanje komandi (korpusa, vojišta, Generalštaba – ili bar starešina u njima) ostala su ista kao da se radi o sedamdesetim godinama ili izvodjenju KŠRV, a ne o ratu.

4.- U razgovorima, zvaničnim i nezvaničnim, starešine sve češće iznose strahovanje od mogućeg raspada Armije. Često se pominje da smo prepušteni sami sebi, da se dosta stvari kreće stihijno, da se vojno rukovodstvo ne bavi predvidjanjem i odredjivanjem okvira buduće armije.
Starešine postavljaju pitanje da li ima neki organ na nivou JNA koji može dati odgovor perspektive armije i starešina u JNA.
Posle dogadjaja u Sloveniji i Hrvatskoj, kao i sada u Makedoniji pokazuje da naše vojno rukovodstvo nema nikakvih pouka o preduzimanju mera da nam se ne ponavlja to što se već dogadjalo.
Nije dovoljno da se spreče ovakve diskusije i mišljenja, već da se argumentovano demantuju takva razmišljanja.

5.- Poseban problem i sve češće izaziva revolt, ogorčenje, pa i zvanično obraćanje komandama predstavlja zahtev za priznanje da smo u ratu. Konstatacija iz intervuja generala Adžića[192] "da je JNA u ratu i da je on nametnut" u praksi se on tumači dvojako:

[187] Milan.

[188] Andrija.

[189] Marjan.

[190] Milan.

[191] Vuk.

[192] Blagoje.

a).- da nije cela JNA u ratu, već samo manji broj jedinica (samo one koje su se po principu "zalamanja" našle na ratištu), a kada je reč o starešinama onda su u ratu samo one starešine koje stvarno ratuju sa svojim jedinicama, dok se sa druge strane ogroman broj u višim komandama mirnodopski ponaša i živi, koristi odmore, ide na vikende (čak i organizovano turističkim autobusima sa klima uredjajima) i ne daje nikakav doprinos ratu.
Po nekim pokazateljima u ratu je angažovano oko 30% starešina. Ima predvidjanja, a verovatnoće postoje, da će možda doći do sukoba (ideja ili zbog zavisti ili drugog) onih koji su učestvovali i onih koji nisu.
Starešine zahtevaju da se sve starešine nadju u ratu putem upućivanja na privremeni rad, formiranjem komandi od najnižih taktičkih do najviših ili izvrši zamena ako već nema mogućnosti za zamenu celih jedinica. Ovakvo shvatanje sadrži u sebi potrebu da sve starešine praktično izuče ratnu veštinu, a ne samo teoretski kroz škole i akademije.

b).- da JNA nije u ratu vidi se da starešinama koji su na ratnim područjima ne pripada ratni dodatak (svim vojnicima, rezervnim vojnicima i dobrovoljcima se isplaćuje 450 dinara dnevno, osim starešinama koji imaju dnevnu naknadu manju za 210 dinara – što je apsurdno); neisplaćuje se naknada za odvojeni život (a odvojeno žive od porodica i imaju naredbu za angažovanje na ratištu); ne priznaje se dupli radni staž i druge beneficije.
Prema tome, zahtev je svih starešina da se prestane sa praksom deklarativnog i demagoškog ponašanja i izbegavanja istine, već da se praktičnim merama prizna da su starešine koje vode borbu u ratu. Ne zbog materijalnih prinadležnosti koliko iz lične i opšte satisfakcije.
Dakle, stiče se utisak da deklarativno priznanje generala Adžića da JNA vodi rat izgleda služi samo za javnost, jer se ničim nije materijalizovala.

6.- Jedinice koje se nalaze u ratu, kao što je to slučaj sa 9. mtbr, koja je u neprekidnom kontaktu sa neprijateljem sa više od 80% sastava, vode rat van svih normi. Svim nivoima rukovodjenja i komandovanja su prisutne ove i druge činjenice, ali se niko ne obazire na to.
Kao primer ove tvrdnje su i mere koje su usledile kada je GŠ OS saznao da se otpušta oko 60% vojnika decembarske partije – upućena je ekipa GŠ OS koja je boravila oko 2 časa na KM brigade, prikupila podatke o popuni, ne sagledavajući borbeni moral i druge elemente b/g u nižim jedinicama.
Popuna brigade izvršena je sa 50% stvarnih potreba vojnicima. Isti su upućeni na ratište bez ličnog naoružanja, zaštitnih maski, pribora za jelo i bez šlemova, ali se nije zaboravilo da vojnici ponesu I komplet opreme (koji se nosi u prekomandu) u čijem sastavu ima sportske opreme i patike.
Starešine koje su upoznate sa ovakvim odnosom traže da se pozovu na odgovornost oni koji su dozvolili ovakav bezobrazluk. S tim u vezi postavlja se često pitanje dužine boravka jedinice na ratištu. Do sada smo dobijali odgovor da "to niko nezna", što je takodje neshvatljivo – jer neko to u JNA mora da zna, ako se bavi planiranjem i vodjenjem rata.
Svesni smo odgovornosti dosadašnje situacije, znamo da je jedino moguća alternativa da ostanemo na frontu do zamene – odnosno do dolaska mirovnih snaga. Medjutim, zvanične procene komande brigade svode se na to da se može održati b/g do dolaska mirovnih snaga, ali u razumnom vremenu, bez odugovlačenja koje je izgleda moguće.
Zbog toga, ne može se zahtevati da samo mi u brigadi izdržimo, već da i više komande imaju odgovornosti u tome, pogotovo što im je prisutna celokupna situacija.
Osudjuju se komandant 21., 42. i 52. Korpusa koji za skoro 4 meseca rata nisu našli za shodno da nas posete i obidju jedinice brigade. Neki smatraju da zato nemaju hrabrosti, jer znaju kako smo upućeni u rat i da smo prepušteni sami sebi.

Poseban revolt kod starešina izaziva odnos starešina iz SSNO-a, koji su dolazili po raznim osnovama u kontrolu i pomoć. Tako se odnosila ekipa na čelu sa generalom Šljivićem[193] i generalom Koturovićem[194] i ekipa koja je dolazila radi prikupljanja iskustva iz rata. Navedene ekipe su boravile u brigadi do 2 časa, nisu obilazile potčinjene jedinice, obećavali rešavanje postavljenih problema, ističući da im se žuri pa starešine postavljaju pitanje svrhu i vaspitnost takvih "obilazaka". Sva obećanja su ostala, a neka pitanja su još usloženija (povećana su udaljenja snabdevanja gorivom, hranom, a problem popune nije u potpunosti rešen).

7.- Starešine postavljaju pitanje zašto je brigada upućena po MF u rat i ko je autor tog naredjenja? Radi pojašnjenja ovog pitanja ističemo da smo upućeni u rat bez:
– bolničara (kojima smo naknadno popunjeni iz rezerve),
– dovoljnog broja vozila i vozača (pa su starešine upravljale m/v)
– poz. elemenata bataljona – diviziona.
Neke jedinice (inžb iz Štipa i lad PVO iz Kumanova) su upućene pod izgovorom da se radi o predislokaciji zbog čega su umesto potrebnih SRT nosili kase, stolove i ormare.
U pripremama za upućivanje na front pretpostavljene komande su objašnjavale da smo predvidjeni kao "gotove snage" za obezbedjenje državne granice Bugarske i eventualno angažovanje na Kosovu i Sandžaku. Kao apsurd ističemo da je bilo zabranjeno saopštavanje marševskog cilja i borbenog zadatka.
Zar je moguće da je ovakav odnos RIK-a prema odbrani otadžbine?!.

8.- Poznato je da mobilizacija u nekih ratnih jedinica u 21. K nije uspela. To što se dešavalo u tim jedinicama ravno je izdaji, iz više razloga.
Prvi i najbitniji razlog je pitanje: ko je naredio mobilizaciju kada se vladalo procenama da ona ne može da uspe? Veći deo starešina smatra da je to namerno učinjeno kako bi se stvorilo još veće antiarmijsko raspoloženje u Republici Srbiji i ubrzao raspad Armije.
Shvatamo da ima i objektivnih okolnosti (uticaj raznih partija, nespremnost Srbije i Jugoslavije da se suoči sa ovim problemom), ali dobar deo odgovornosti leži i na najvišim nivoima rukovodjenja i komandovanja u Armiji do najnižih komandi.
Smatramo da jedan Drašković[195] ili bilo koji drugi "lider" ne može da sruši savezne zakone i onemogući mobilizaciju. Zbog toga se postavlja pitanje šta je učinio vojni vrh u pripremi svih subjekata za mobilizaciju. Konačno, ako se uprošćeno gleda, mobilizacija je bila završena (odziv je bio u granicama), onda je isključivo odgovornost za raspad na Armiji.
Sve starešine traže odgovornost komandi ratnih jedinica koje su vršile mobilizaciju i komandi 21. korpusa koja nije uspela u tome. Zahteva se upućivanje tih starešina na ratište na dužnosti za koje su sposobne kako bi zaradile platu (za sada raspolažemo podacima da se te starešine šetaju u cipelama, ništa ne rade. Navodimo neke primere: potpukovnik Reljanović – komandant brTO Negotin, potpukovnik Matijević – komandant brTO u Zaječaru, potpukovnik Petrović- komandant 23. mtbr i mnogi drugi).
Iznosimo mišljenje da su RJ ovako koncipirane – promašaj, da se na dužnostima komandira vodova i viših moraju postavljati aktivne starešine što je ratna situacija potvrdila. Zato se traži radikalna preformacija RJ.

[193] Vladan.

[194] Dušan.

[195] Vuk.

9.- Osnove morala na kojima je počivao borbeni moral u početku angažovanja brigade u ratnim dejstvima, omogućavale su uspešno vodjenje rata. U ovom trenutku te osnove su otpale, sada je naišao period iščekivanja mirovnih snaga UN. Država Hrvatska je priznata od velikog broja država (čak i od onih za koje smo mislili da ih neće priznati).
JNA se sada nalazi na "tudjoj" teritoriji ili kako neki kažu "nemamo domovine Jugoslavije" jer se ona tek formira, a kako će biti formirana to se vidi iz odnosa političkih snaga i medjunarodnih odnosa. Zato se postavlja pitanje: Čiji smo mi sada? Treba što hitnije iznaći nove osnove morala.

10.- Starešine koje se nalaze na ratištu, a upućene su iz garnizona iz Republike Makedonije, posebno su zabrinuti za status JNA u Makedoniji. Iz saznanja sa kojima raspolažemo vidljivo je da JNA napušta Makedoniju. Veći deo starešina je preselilo porodice, ali ima dosta starešina makedonske nacionalnosti i mešovitih brakova koji se još uvek nisu odlučili.
Za ovaj problem vezano je i pitanje otkupa stanova u Makedoniji koja je stopirana, a samim tim dobili smo veliki broj starešina bez stanova.

11.- Sve se češće postavlja pitanje što će biti sa brigadom i jedinicama u okviru brigade (koje su potpočinjene iz više garnizona iz Republike Makedonije) po završenom zadatku.
Nitko nezna gde će biti predislociran bataljon iz Štipa, Kumanova, Kičeva i Bitolja, što posebno opterećuje starešine.
Ima nekih nagoveštaja i "priča" da će cela brigada ući u sastav Bihaćkog korpusa, što bi bilo pogubno. Imajući u vidu sadašnje raspoloženje starešina, mislimo da bi više od 50% starešina masovno zatražilo prekid AVS. Neki smatraju da ako se donese takva odluka, da je i to deo scenarija za razbijanje JNA. Zato se upozorava da se pri donošenju takve odluke dobro proceni situacija. Predlažemo da se po ovom pitanju daju konkretni odgovori.

12.- Jedan od problema koji iritira starešine je odnos prema starešinama koje su izbegle iz Republike Slovenije i Republike Hrvatske. Ima podataka da se veliki broj starešina nalazi u garnizonima u unutrašnjosti sa naredbama za privremeni rad. Kao što je verovatno poznato, opterećeni ličnom situacijom skoro da ništa ne rade, bave se tračevima, zapošljavanjem supruga i dece i rešavanjem statusnih pitanja.
Smatra se da je ovakva odluka pogrešna, te da ih treba uputi na ratišta ili popunu komandi i jedinica u formiranju.

13.- Starešine postavljaju pitanje korišćenja godišnjih odmora. U brigadi nijedan starešina nije koristio godišnji odmor (osim manjeg dela po 6 dana), dok se u nekim jedinicama i komandama odmori koriste nesmetano.
Potrebno je dati odgovor na ovo pitanje.

14.- Informisanje u JNA i propaganda je poseban problem sa kojima nijedan starešina nije zadovoljan. Celokupan informativni i propagandni sistem je totalno podbacio, zbog čega bi neko morao da odgovara, a ne da se unapredjuje (primer: Gvero[196]). Krupni se dogadjaji dešavaju u zemlji i Armiji, a zvaničnih informacija nema.
Primera radi, prepiska Babić – Milošević[197] oko upućivanja mirovnih snaga poznata je po tome što je Milošević sa dve – tri rečenice (govoreći da je Armija dosta bila na "mrtvoj straži"

[196] Milan.

[197] Slobodan Milošević uputio je otvoreno pismo Milanu Babiću 8. siječnja 1992. i optužio ga da opstruira odluke Predsjedništva SFRJ za mirno rješenje sukoba u Hrvatskoj i dolazak mirovnih snaga UN-a. Babić mu je odgovorio 11. siječnja i optužio ga za izdaju srpskih interesa, vidi: *Republika Hrvatska i Domovinski rat 1990.-1995. – Dokumenti, knj. 4*, Zagreb, 2008., Dok. br. 2 i 4.

i da starešine i vojnici imaju porodice koje ih željno očekuju), opravdao ulogu i dosadašnje angažovanje JNA. Zašto u tom smislu i zvanični organi Armije ne reaguju na sva zbivanja.
Starešine su ogorčene i kvalitetom lista “Narodna Armija”. List je pun improvizacija, neistina, nema kritičkog odnosa prema unutararmijskim problemima, pojedine ličnosti prikazuju u neobjektivnom svetlu pa čak i uzdiže pojedine starešine sumnjivih kvaliteta i sl.
Dakle, problematika kojom se bavi ovaj list nema nikakve veze sa stvarnošću, dogadjajima i pojavama koje se dešavaju sada u Armiji.

15.- Neki stavovi najvišeg vrha Armije da se zahtevi za prekid AVS ne rešavaju, idu na ruku staroj praksi da se koči sa raščišćavanjem sa neradnicima koji i dalje rade po starom.
Krajnje je vreme da se otpočne sa raščišćavanjem sa starešinama koje su sklone asocijalnom ponašanju, kradji, alkoholizmu, kockarima, neradnicima i karijeristima.
Smatra se da se treba dati ovlašćenje i pravo komandantima brigade da mogu regulisati prekid AVS. Istovremeno, prema starešinama koji dezertiraju pokazujemo nemoć (radi se o starešinama makedonske, muslimanske i albanske narodnosti koji su dezertirali sa ratišta iz svojih jedinica).

16.- Sve je veći broj vojnika hrvatske nacionalnosti koji dezertiraju na stranu neprijatelja. Ima dosta onih koji izvršavaju svoje ratne zadatke, ali ih prepuštamo same sebi pri otpustu iz JNA (po odsluženju vojnog roka). U nekoliko navrata tražili smo da se reši njihov status, sa mišljenjem da im se pruži pomoć, jer su kako je poznato proglašeni izdajnicima ukoliko ne napuste jedinice.
Smatramo da treba odrediti konkretan datum kada ih otpustiti i uz pomoć medjunarodnih organizacija, kako bi se izbegle neželjene posledice. Čudi nas da se po ovom pitanju do sada nije ništa učinilo.

17.- Poseban problem predstavlja razočarenje skoro svih starešina odnosom naroda na terenu prema odbrani. Umesto odbrane na delu je borba za vlast, nerad, pljačka, neuspešno funkcionisanje javne vlasti i drugo. Jedna od grešaka Armije ogleda se u donošenju odluke o novčanoj naknadi pripadnicima TO koja obezbedjuje egzistenciju, ali se retko koji borac može naći na položajima. Izgleda da je unosno biti borac, ali samo na platnom spisku.
Najnovije odluke političkih rukovodstava Banije i Korduna, a u vezi angažovanja mirovnih snaga UN sadrže stavove da JNA ne može napustiti prostore Srpske Republike Krajine i opredeljenja da neće dozvoliti razoružanje jedinica TO, što je suprotno usvojenim stavovima JNA.
Ovako izraženi stavovi stvoriće velike probleme, tim pre što se već stvara javno raspoloženje naroda da neće svim silama dozvoliti povlačenje jedinica JNA sa ovog prostora (“neće ići iza nas već ispred, sprečavajući povlačenje i upotrebom barikada, pa ako treba i oružjem”).
Ovakve stavove treba imati u vidu i konkretno raditi sa rukovodstvima ovih teritorija, a ne (kako se sada radi) čekati bezizlaznu situaciju.

18.- Često se postavljaju i pitanja formalne prirode, kao što su:
– Oznake na kapama, koje su za veći dio starešina neprimerene, čak nas niko nije ni pitao za mišljenje. Takodje, nije shvatljivo da se do sada oznake nisu zamenile. Ima mišljenja da se to treba učiniti do dolaska mirovnih snaga.
– Pitanje uniformi JNA često se postavlja. Sadašnji odnos prema ovome pitanju veoma je tolerantan, nose se razne uniforme, sa različitim kapama, beretkama, kačketima i slično. Sa

druge strane uniforme pripadnika ZNG zadivljuju vojnike, jer se radi o uniformi koja je privlačna za mlade ljude. Istovremeno, dobija se odgovor da takvih uniformi nema, a situacija se drugačije vidi: u komandama i jedinicama u unutrašnjosti masovno se nosi nova maskirna uniforma, umesto da bude obrnuto.

Takodje, čudi i podatak da u brigadi nema nijednog pancira (čak ni za komandante ili četu vojne policije u sastavu brigade), dok se isti mogu videti u unutrašnjosti u većem broju.

– Znamo da nije trenutak za ovakva pitanja i rešavanje ovog problema, ali isto znamo da ima ljudi i resora u čijoj je to nadležnosti, a verovatno nisu zauzeti ratom, te mogu ubrzano raditi na rešavanju ovog pitanja.

Z a k l j u č a k:

Iz ovih reagovanja i mišljenja izdvaja se veći broj pitanja na koja tražimo odgovore i to:

1.- Dokle će 9. mtbr biti angažovana na ratištu?

2.- Gde će brigada locirati po završenom zadatku?

3.- Dati odgovor o mogućem predislociranju bataljona iz Republike Makedonije, a koji se nalaze u sastavu brigade.

4.- Da li se radi na priznanju i materijalizaciji da je JNA u ratu?

5.- Da li će biti isplaćivan ratni dodatak i naknada za odvojeni život za starešine na ratištu?

6.- Šta je učinjeno sa starešinama koji nisu izvršili mobilizaciju i da li će biti upućeni na front?

7.- Da li se radi na zameni starešina sa ratišta?

8.- Dokle se stiglo sa planovima za profesionalizaciju Armije i da li se o tome razmišlja?

9.- Dokle se stiglo sa dodelom priznanja za starešine i vojnike po našim predlozima?

10.- Da li neko razmišlja o predlogu da se 9. mtbr odlikuje za uspešno izvršenje zadatka?

11.- Kada će stići oznake JNA za kape?

12.- Zašto se stalo sa otkupom stanova u garnizonima gde za to ima uslova?

13.- Dati objašnjenje u vezi korišćenja godišnjih odmora starešina.

14.- Šta se radi na raščišćavanju sa starešinama slabih radnih i moralnih kvaliteta?

15.- Hoće li starešine i vojnici koji su u ovom ratu postali invalidi imati status ratnih vojnih invalida?

P r e d l o z i:

1.- Da se dostavi svim jedinicama opširnija informacija o aktuelnim unutararmijskim problemima.

2.- Sagledati i dostaviti nove osnove morala u skladu sa situacijom i narednim ciljevima JNA.

3.- Preduzeti mere na preformiranju RJ.

4.- Da se reši pitanje otpusta vojnika hrvatske nacionalnosti.

5.- Da se ovlasti komandant brigade u rešavanju zahteva starešina za prekid AVS.

6.- Sve obilaske jedinica od strane viših komandi vršiti u jedinicama na frontu radi sagledavanja b/g.

7.- Ubrzati promenu oznaka i izradu novih uniformi za jedinice na frontu.

8.- Da se sačini detaljna analiza odnosa naroda i organa vlasti oslobodjenih teritorija prema odbrani. Ukinuti novčane naknade za pripadnike TO.

9.- Ubrzano raditi na pripremi teritorije (formiranje organa vlasti ili vojne uprave, formiranje policijskih snaga, pravosudja i drugo) za doček mirovnih snaga.

10.- Preispitati odluku o formiranju velikih komandi i glomazne Armije.

Ovo su samo deo pitanja na koja smo ukazali u ovoj informaciji.
Predlažemo da se informacija obradi na Vašem nivou, imajući u vidu i druge podatke sa kojima raspolažete, ali Vas molimo da se neke konstatacije ne ublažavaju, jer bi izgubile smisao i suštinu.
Tako obradjenu informaciju dostaviti svim nivoima rukovodjenja i komandovanja.

VD/RG

KOMANDANT
potpukovnik
Momčilo Momčilović, [v.r.]
M.P.[198]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6019.

62

1992., siječanj 27.

Izvješće Komande 221. mtbr Komandi 9. korpusa JNA o problemima s disciplinom među pripadnicima brigade

---

Komanda 221. mtbr
Str. pov. br. 14-49
27. 01. 1992. god.
u 16,00 časova

Borbeni izveštaj,
dostavlja.-

Komandi 9. korpusa
(dežurnom oc)

1.- Podaci o neprijatelju:
– danas oko 13,45 časova čula se jaka detonacija u s. Močići, uzrok nepoznat. Takodje, iza objekta Crivac prema Splitu oko 14,10 časova čulo se 5-6 prigušenih eksplozija, o čemu se radi neznamo.
U toku dana nije bilo otvaranja vatre ili drugih provokacija od strane neprijatelja.
2.- Raspored snaga brigade, stanje u jedinicama i na teritoriji u zoni odgovornosti brigade bez promena.
Danas od 09,00 -11,30 časova održan je sastanak svih komandanata potčinjenih jedinica i k-dira samostalnih jedinica sa komandantom brigade, po sledećim pitanjima:
– analiza izvršenih zadataka iz odluke k-danta brigade

---

[198] Okrugli pečat: Komanda 9. mtbr.

– analiza reda i discipline i vanrednih dogadjaja u brigadi
– analiza PoOb i materijalno-financijskog poslovanja
– zaključci i zadaci za poboljšanje unutrašnjeg reda i discipline i opšteg stanja u jedinicama.
K-dant brigade je po istim pitanjima održao sastanak na kv i kc 1. mtb i starešina k-de 1. mtb i IKM brigade, u vremenu od 13,00-14,30 časova.
3.- Moralno stanje:
I pored redovnih informisanja, kod pojedinih v/o ovog područja evidentna su negativna reagovanja kao što su:
– JNA će nas izdati, povući će svoje snage sa područja RSK,
– oficiri JNA su izdajice, treba ih pobiti,
– podela pojedinih pripadnika jedinica da se mobilizacija izvrši do kraja, te da se u ratne jedinice odazovu i studenti koji hodaju po Kninu i nigde ne studiraju, kao i vlasnici nekih kafana mladjih godišta, i slično,
– da se u jedinici radne obaveze izvrši izmena ljudstva, tj. da stariji ljudi budu vraćeni u radne organizacije, a mladji radnici da se upute na front i za potrebe jedinice radne obaveze.
Slučaj ubistva rez. ml. ofic. Balać Nenada ukazuje na to da u pojedinim jedinicama vlada opšti nered, siledžijstvo, te da pojedini ekstremisti pročetničke orijentacije nastoje da destabilizuju sadašnje stanje u našim jedinicama.
4.- Utroška municije nije bilo.
5.- Predlog odluke po prethodnom izveštaju.
6.- Zahtevi: jedan deo v/o u poslednje vreme kroz razgovor izražava sumnje u dobre i principijelne odnose komande 9. k i civilne vlasti RSK. Predlažemo da komanda 9. k i predstavnici civilne vlasti u RSK daju zajednička saopštenja kroz radio-Knin i druga sredstva.
Komandir 3. hab-105 mm koji je dat nama na raspolaganje, bez našeg znanja i odobrenja komandanta 1. mtbr ga je iz Hrvaca prekomandovao u svoj sastav. Molimo da se naredi k-dantu 1. mtbr da nam tog starešinu vrati u naš sastav.
Takodjer smo insistirali u prethodnim zahtevima da nam k-dant 1. mtbr vrati 1 m/v i 1h-105 mm, ali on to još uvek nije uradio.
U s. Vrlici u samom naselju, gde je rasporedjen naš 1. mtb, otvorene su dve kafane, čiji su vlasnici: jedne Arnaut Milan, a druge bivši vlasnik je Jovičić Mirko, a ko je sadašnji neznamo.
Molimo da preko Izvršnog veća tražite zatvaranje ovih kafana, iz više razloga: opijanje pripadnika naše jedinice, neželjeni sukobi izmedju njih, što ugrožava živote i zdravlje naših vojnika, niti jedan nemaju dozvolu za rad, u uslovima kriznog-ratnog stanja, dok drugi ratuju i ginu, pojedinci se na njihov račun bogate što treba da sprečimo.

Komandant
pukovnik
Borislav Djukić
M.P.[199]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 5012.

[199] Prijemni pečat: 1. odeljak SCV 332. puka veze, brzojav br. CERO 89 600, 27. 01. 1992.

63

1992., siječanj 27.

Prijedlog Mile Mrkšića, komandanta 8. OG, Komandi 10. korpusa JNA za dodjelu odlikovanja 9. mtbr

---

KOMANDA
8. OPERATIVNE GRUPE
Pov. br. 8-11
Od 27. 01. 1992. godine

VOJNA TAJNA
POVERLJIVO

Predlog za dodelu
odlikovanja 9. mtbr,
d o s t a v lj a.-

KOMANDI 10. KORPUSA

Na osnovu člana 126 Zakona o službi u oružanim snagama SFRJ, a za izvanredne zasluge i rezultate u izvršavanju borbenih zadataka na Kordunu i doprinosa na stvaranju uslova za zaštitu naroda od genocida i slobodno opredeljenje o svojoj budućnosti,

P R E D L A Ž E M D A S E:

A/- O D L I K U J E:
a).- Ordenom Republike sa zlatnim vencem
1.- 9. motorizovana brigada 21. korpusa 3. vojne oblasti

Obrazloženje:

Od formiranja brigade, a za postignute rezultate u miru brigada je do sada odlikovana Ordenom zasluga za narod sa zlatnom zvezdom (1961. godine) i Ordenom bratstva i jedinstva sa zlatnim vencem (1974. godine).
Na osnovu Naredjenja pretpostavljene komande brigada je dana 08. 10. 1991. godine iz mirnodopske lokacije upućena u garnizon Niš radi formiranja i pripreme za izvršenje borbenog zadatka, u čiji sastav su ušle jedinice iz 21., 42. i 52. korpusa 3. vojne oblasti.
Dana 10. 10. 1991. upućena je na krizno područje Korduna i iz pokreta posela zonu odbrane 15. 10. 1991. godine.
U izvršavanju borbenih zadataka brigada je izvodila napadna i odbrambena dejstva na frontu širine oko 48 kilometara, zatvarajući operativne pravce: Karlovac – Slunj i Karlovac – Vojnić, sprečavajući prodor ustaških snaga radi presecanja teritorije Banije i Korduna.
U toku borbenih dejstava brigada je uspešno oslobodila više naseljenih mesta u južnom delu Karlovca, stvorila vrlo povoljne uslove za prihvat i izvlačenje jedinica i ustanova JNA iz Republike Hrvatske.
Posebne uspehe postigla je u odbijanju napada na pravcima: Karlovac – Vojnić i Karlovac – Mekušje i više napada iz medjurečja r. Korane i r. Mrežnice, pri čemu je sprečen cilj ustaške politike Republike Hrvatske da uništi narod Korduna, radi sprovodjenja genocidne politike i povratka "izgubljenih teritorija".
Poseban doprinos brigada je postigla dana 27-28.12.1991. godine kada su razbijene dve ustaške brigade, pri čemu su im nanešeni teški gubici: 187 poginulih i 863 ranjenih, uništeno

više tenkova, oklopnih transportera i drugih sredstava ratne tehnike, nakon čega im je slomljena udarna moć na pravcu Zagreb – Karlovac – Bihać, posle čega su bili primorani na prekid vatre i pregovore.
Izvršenjem ratnih zadataka je stvorila optimalne uslove za funkcionisanje sistema vlasti i normalan život i rad gradjana na oslobodjenoj teritoriji.
U dosadašnjim borbenim dejstvima brigada je imala 31 poginulog i 124 ranjena vojnika i starešine.
Od posedanja zone odgovornosti, a za četiri meseca rata, brigada je neprekidno u borbenom dodiru sa 80% sastava, izložena stalnim napadima, bez mogućnosti zamene radi odmora i popune.
Maksimalnim angažovanjem celokupnog sastava i pored veoma teških borbenih i vremenskih uslova, brigada i sada uspešno obezbedjuje potpunu borbenu gotovost.
Na osnovu napred izloženog predlažemo da se 9. motorizovana brigada, a za herojsko delo odlikuje, što bi kod pripadnika jedinice i naroda ovoga kraja imalo ogroman značaj i podsticaj za izvršavanje narednih borbenih zadataka.

K O M A N D A N T
general-major
Mile Mrkšić, [v.r.]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 5012.

64

1992., siječanj 28.
Knin

Operativno izvješće Štaba TO RSK o diverziji na području Obrovca, pogibiji vojnika Nenada Balaća te problemima pri podjeli oznaka JNA pripadnicima TO

SRPSKA AUTONOMNA OBLAST KRAJINA
ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE
Br. 60-12/92
28. 01. 1992. god.
KNIN

VOJNA TAJNA
POVERLJIVO

O P E R A T I V N I   I Z V E Š T A J
/za 27/28. 1992. godine/

1. NEPRIJATELJSKE SNAGE

OpŠTO Obrovac izveštava da je oko 03,00 časova 27. 01. 1992. god. izvršena diverzija na dalekovodu pri čemu su srušena dva stuba. Bez struje je ostala Opština Obrovac i Benkovac. Drugih aktivnosti neprijateljske snage na celom frontu nisu izvodile.

2. NAŠE SNAGE
Naše snage nisu izvodile aktivna dejstva.
U reonu HE "Peruča" poginuo je rezervni stariji vodnik Balać Nenad. Na m/v u kome se stariji vodnik Balać Nenad nalazio otvarana je vatra od 3 (tri) v/o. Sva tri vojna obveznika su uhapšena.
Evidencija o poginulim vodi se u K-di 9. K.

3. RAD ŠTABA
– Rad na izradi analize o b/g u jedinicama i štabovima RS Krajina.
– Rešavanje zadataka po planu za mesec januar 92.

ZAHTEV
Od strane MO Srbije dobili smo 30,000 oznaka za pripadnike JNA koji se nose na kapama, umesto oznaka za TO.
Zbog trenutne vojno-političke situacije koju imamo na teritoriji RS Krajine iste nećemo deliti borcima jer bi tim činom stvorili napetu situaciju i nezadovoljstvo kod samih boraca. U tom cilju vas molimo da nam pošaljete oznake za TO a dobijene oznake bi predali Komandi 9. K.

LD/SM

K O M A N D A N T
p u k o v n i k
Dušan Kasum, [v.r.]

M.P.[200]

M.P.[201]

Izvornik, strojopis, ćirilica
HR-HMDCDR, 6., kut. 20.

65

1992., siječanj 28.
[Knin]

Izvješće Komande 9. korpusa JNA Komandi 2. vojne oblasti o sastanku Milana Babića i izaslanika UN-a Marracka Gouldinga te iznesenim stavovima

KOMANDA 9. KORPUSA
Str. pov. br. 73-16
Dana 28. 01. 1992. godine

Sastanak dr. Milana Babića
sa gospodinom Goldingom,
izveštaj.-

200 Okrugli pečat: SAO Krajina, ŠTO Knin.
201 Prijemni pečat: Brzojav br. ŠTO RSK 55 400, 28. 1. 1992.

– Komandi 2. vojne oblasti
(na ličnost komandanta)

Dana 27. 01. 1992. godine održan je sastanak predsednika Republike Srpske Krajine dr. Milana Babića i podsekretara generalnog sekretara UN gospodina Goldinga.[202]
Na početku razgovora dr. Milan Babić je izrazio zahvalnost što se razgovori vode na teritoriji Republike Srpske Krajine, da je Knin kao i Zagreb centar zbivanja u ovom sukobu. Knin je postao simbol otpora za slobodu Srpskog naroda.
Od sačinjavanja plana, ističe dr. Babić, desila su se dva vrlo bitna događaja, a to su:
– Skoro sve zemlje EZ priznale su nezavisnost Republike Hrvatske i Slovenije.
– SAO Krajina i SAO Slavonija i Zapadni Srem ujedinili su se u Republiku Srpsku Krajinu sa sedištem u Kninu.
Nije se očekivalo priznavanje Slovenije i Hrvatske od tolikog broja zemalja u svetu. Pozdravljamo odluke nekih velikih zemalja o uzdržanosti. Sada se vidi koliko smo bili u pravu kada smo tražili rešavanje političke krize preko UN.

Sada su, nastavio je dr. Babić, iskristalisana dva odvojena problema:
1. Sprečavanje rata između Republike Hrvatske i Republike Srpske Krajine i međusobno rešavanje tog problema.
2. Rešavanje ukupne jugoslovenske krize.
Prvi problem je dodatno opterećen priznanjem samostalnosti Republike Hrvatske. Zato bi se UN trebale angažovati i na rešavanju političke krize.

Za mirovni plan gospodina Vensa[203] o upućivanju snaga UN, dr. Babić ističe da je pravljen u okolnostima koje su se mnogo promenule. Stanje je mnogo teže sada nego što je bilo u vreme sačinjavanja plana. Istakao je dve osnovne primedbe na plan:
1. Pominjanje teritorije Krajine kao teritorije Republike Hrvatske. Ovo malo prejudicira političko rešenje krize odnosno ono o čemu je govorio gospodin Lord Karington[204] o specijalnom statusu Srba u Krajini.
Mi smo, ističe dr. Babić, rešenje Krajine videli u čvršćoj zajednici sa onima koji nastavljaju u Jugoslaviji ili ako nema takve volje da budemo ravnopravni sa drugim republikama koje se stvaraju u Jugoslaviji.
2. Čudi nas u planu da se sumnja u našu stranu i naše oružane snage. Sumnja se da bi mi mogli biti izazivači i nastavljači rata, pa je to bio razlog za demilitarizaciju Krajine, a da se suprotna strana ne razoruža. U svim dosadašnjim primirjima Hrvatska strana je uglavnom kršila primirje, a ne naša strana.
U međuvremenu Hrvatska garda je postala vojska Republike Hrvatske, koja je praktično uzročnik ove krize. Garda je stvorena radi pokoravanja srpskog naroda i prisajedinjenja teritorije Krajine.

Dalje je iznosio istorijske sukobe oko dva naroda i istakao zašto danas vlada toliko nepoverenje prema hrvatskom narodu.

[202] Zapisnik sa sastanka vidi u: *Republika Hrvatska i Domovinski rat 1990.-1995. – Dokumenti, knj. 4*, Zagreb, 2008., dok. br. 11.
[203] Cyrusa Vancea.
[204] Peter Carrington.

Dr. Babić ističe da bi bio zadovoljan angažovanjem UN na sprečavanju rata, da više ne ginu ljudi i da se ruše materijalna dobra.
Narod Krajine dodatno je uznemirila nedavna izjava Franje Tuđmana da je već imenovao poverenike za opštine u RS Krajini kao i da će uspostaviti ustavno pravni sistem na teritoriji RS Krajine preko UN ili svojom oružanom silom.
Dalje je istakao problem i primedbu oko angažovanja UN. Građani Krajine su se na referendumu 12. 05. 1991. godine jasno izjasnili za ostanak u Jugoslaviji i zato boravak JNA smatraju kao produžetak države Jugoslavije i kao silu koja može da zaštiti narod od agresije Hrvatske.
Teritorijalna odbrana RS Krajine je oružana sila RS Krajine. Planom se zahteva razoružanje, a za TO R. Hrvatske to ne važi. Planom se predviđa kontrola policijskih snaga na teritoriji RS Krajine, a ne u R. Hrvatskoj i ako se dobro zna da Srbi gube sva ljudska i ostala prava u R. Hrvatskoj.
Dr. Babić je istakao da su odnosi sa Srbijom bili kao sa republikom u kojoj živi većinski srpski narod, da predstavnici RS Krajine nisu bili ravnopravno tretirani unutar Jugoslavije, EZ i UN.
Što se tiče izjava da su plan prihvatile sve strane to nije tačno preneseno jer smo mi na početku imali rezerve i nismo se sa planom složili.
Čudi me ističe dr. Babić zašto nije bio obezbeđen sastanak sa g. Vensom iako sam bio u Beogradu.

Gospodin Golding je na početku istako da je došao po nalogu generalnog sekretara da utvrdi kako se mogu otkloniti prepreke za razmeštanje mirovnih snaga UN. Istakao je tri prepreke:
1.- Narušavanje primirja je često, još ginu ljudi, ali to više nije problem koji bi mogao sprečiti dolazak snaga UN.
2.- Vidim da predstavnici Vlade Krajine ne prihvataju saradnju sa UN. Snage UN se mogu dovesti samo ako svi daju pristanak.
3.- Poslednje izjave rukovodstva R. Hrvatske bacaju senku na njihovo prihvatanje plana UN.

Gospodin Golding je istakao da mu je od početka izrade plana bilo jasno da se mora sastati sa dr. Babićem.
Pri izradi plana pošlo se od toga da je Jugoslavija članica UN, da još postoji federalni Ustav sa 6 republika i dve pokrajine, da nema nasilne promene granica bez političkog dogovora.
Obe strane su na početku istakle svoje uslove:
– Sa hrvatske strane je uslovljeno da se JNA povuče iz svih delova Republike Hrvatske.
– Sa jugoslovenske strane je uslovljeno da lokalne vlasti i policijske snage ostaju i da budu štićeni od snaga UN.

Istakao je da je plan prihvatljiv za sve strane u sukobu, da ovaj plan nije trik, da je ovo samo međuaranžman za političke pregovore i da se moraju uvažiti zahtevi naroda Krajine.
Zabrinutost dr. Babića se ne zasniva na činjenicama. Zabrinutost oko boravka snaga UN od šest meseci takođe ne stoji jer je to normalna procedura da se snage određuju na šest meseci. Plan niko nije potpisao nego su ga zainteresovane strane prihvatile verbalno.
Gospodin Golding je istako da nema ovlaštenja za bitno korigovanje plana nego samo da vidi gde bi se mogli približiti u gledanjima. Istakao je da je moguće terminološki drugačije odrediti teritoriju RS Krajine. Zatim je nastavljen razgovor oko dva ključna problema. Dr. Babić je istakao da nije dobro polazište od federalnog ustava jer su se u međuvremenu mnoge stvari

promenule. Zatim je govorio o pristrasnosti EZ i žao mu je što UN ne prihvataju posredovanje u rešavanju političke krize, nego je to ostalo u okviru EZ. Sastanak je prekinut zbog ručka.

Sastanak je nastavljen posle razgovora g. Goldinga sa komandantom korpusa, general-majorom Ratkom Mladićem.
Dr. Babić je rekao da je u međuvremenu imao sastanak Vlade i uglavnom ponovio dve osnovne primedbe koje je istakao na prvom sastanku. Rezerve su zbog tragične sudbine srpskog naroda.
Dva puta je bio genocid, a ovo je treći put. Zato smo oprezni.
Opreznost bazira na činjenici da se predviđa razoružanje Krajine, povlačenje JNA, a da se dozvoljava postojanje oružanih formacija R. Hrvatske.
Narod u kontaktima sa nama ističe da ne vidi razlog zašto da se JNA povlači.
Ima se poverenja u UN ali je neshvatljivo da ostaju OS R. Hrvatske.
Gospodin Golding je izneo uveravanja da su i u UN zabrinute zbog patnji srpskog naroda. Veruje da plan daje pune garancije srpskom stanovništvu u Krajinama. Izneo je stavove sa prvog sastanka.
Dr. Babić ističe da su na plan dali saglasnost predsedništvo (članovi iz R. Srbije i R. Crne Gore) bez predstavnika Krajine, predsednik R. Srbije, a da Savezni sekretar za NO nije imao pravo da daje saglasnost oko povlačenja JNA. Armiju čini narod Krajine. Slažemo se da se mirovne snage angažuju na liniji sukoba, a da se demilitarizacija izvrši za određeno rastojanje (5-10 km) sa obe strane fronta.
Prihvatljivo bi bilo za nas, istakao je, da se Kninski korpus vrati u kasarnu sa mirnodopskim sastavom jačine kao pre sukoba i da se naoružanje čuva pod zajedničkim ključem.
Morate shvatiti da narod neće pristati na demilitarizaciju Krajine.
Armija neće moći razoružati stanovništvo.

Na kraju je g. Golding sumirao dva osnovna problema na kojima bi se trebala vršiti modifikacija:
1.- Da ne bi smeli o teritoriju RS Krajine govoriti kao o teritoriju R. Hrvatske, a to znači promenu jezika i ne mislim da se to ne može rešiti.
Međutim, teško bi to bilo prihvatljivo za R. Hrvatsku
2.- Da se ne vrši demilitarizacija kompletne teritorije RS Krajine, nego sa obe linije fronta. To bi moralo biti 5 km sa obe strane fronta.
Mi smo i o ovome razmišljali i došli smo do zaključka da R Hrvatska nebi na to pristala.
Promenjene prilike to čine još manje verovatnim.
U svakom slučaju nisam ovlašten da ovo rešim i o ovome ću obaviti konsultacije sa Generalnim sekretarom UN.
Sastanak je tada završen i održana je konferencija za štampu.
Između dva sastanka, g. Goldinga na njegov zahtev, primio je komandant korpusa, o čemu vam šaljemo poseban izveštaj.[205]

KOMANDANT
general-major
Ratko Mladić, [v.r.]

205 Priređivači nisu uspjeli pronaći izvješće.

M.P.[206]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 7., kut. 8.

66

1992., siječanj 28.
[Knin]

Informacija Komande 9. korpusa JNA podređenim postrojbama o vojnom i političkom stanju nakon potpisivanja Sarajevskog primirja

KOMANDA 9. KORPUSA
Pov. br. 41-10
28. 01. 1992.

Elementi vojno-političke
situacije u zemlji. –

I

U protekloj sedmici na kriznim područjima R. Hrvatske primirje je uglavnom poštovano. Oružane formacije R. Hrvatske sporadičnim i kratkotrajnim otvaranjem vatre na svim delovima ratišta prekršile su dogovoreno primirje. Na ove provokacije pripadnici JNA nisu uzvraćali i striktno su se pridržavali odredaba "Sarajevskog" dogovora.
Posmatrači EZ i UN obišli su u protekloj sedmici sve komande i krizna područja, kontaktirali sa pripadnicima JNA koji su ih upoznali sa konkretnim slučajevima narušavanja dogovorenog primirja od strane oružanih formacija Hrvatske. Posmatrački tim iz Bihaća posetio je Plitvice i neposredno se uverio da hotelski i drugi objekti nisu porušeni kako se to ističe u sredstvima informisanja R. Hrvatske. Isto tako posetili su i s. Šodolovci (Osijek) i uverili se u posledice napada na ovom mestu od strane oružanih formacija R. Hrvatske.

II

U zoni odgovornosti našeg korpusa neprijatelj je kontinuirano narušavao odredbe "Sarajevskog" dogovora. Pri tome je koristio sledeće oblike: ubacivanje DTG (7), streljačka i snajperska vatra (41), vatre iz MB (27) i pokreti tenkova (4 puta). Neposredne posledice neprijateljskog verolomstva su 5 poginulih vojnika, 1 teže ranjen i 1 lakše ranjen vojnik. Svi slučajevi kršenja primirja evidentirani su kod oficira za vezu UN i posmatračke misije EZ. Perfidni oblici koje neprijatelj primenjuje ukazuje na nužnost visoke disciplinovanosti u bezbedonosnom i samozaštitnom smislu. Naše opredeljenje da se kriza i sukobi prevazidju i reše mirnim putem, podrazumeva da se dosledno i principijelno odnosimo prema odredbama "Sarajevskog" dogovora. Osim toga nas obavezuje i čast moralne organizacije da se ponašamo u skladu sa onim što preuzimamo kao dogovor i obavezu. To ne znači pasivnost i nemoć, već

[206] Okrugli pečat: Komanda 9. korpusa.

nas treba inspirisati u pogledu borbenog usavršavanja, da energično i kvalitetno odgovorimo ako neprijatelj ne želi miran put rešavanja krize. Našim doslednim držanjem pred angažovanim medjunarodnim subjektom, OUN, mi moramo negirati propagandne efekte koje su agresivnom propagandom, u smeru kompromitacije Armije, postigli neprijatelji u evropskoj pa i svetskoj javnosti.

III

Više podataka ukazuje na to da hrvatske oružane formacije vrše opsežne pripreme za nastavak ratnih operacija. Mobilizacija se i dalje sprovodi, vrši se zaprečavanje i utvrdjivanje i posedanje zemljišnih objekata u medjuprostorima.

U Viroviticu i Daruvar je prebačeno oko 3.000 ljudi, u rejonu Zadra, prema nekim podacima, dovedeno je oko 20.000 pripadnika ZNG čija je namera, prema nekim informacijama, da će ovih dana napasti aerodrom Zemunik.

Pri MUP-u Hrvatske formirana je specijalna jedinica za diverzantska dejstva koju čine moto-kros vozači sa motociklima čiji je zadatak da zajedno sa DTG dejstvuju kroz medjuprostore jedinica JNA.

Organi MUP Slovenije na graničnim prelazima provode mere rigorozne kontrole prema pripadnicima JNA i podvrgavaju ih detaljnom ispitivanju o okolnostima "agresije na Sloveniju". Protiv 88 starešina podneta je krivična prijava, a za 6 je raspisana tjeralica. Vrše pretres stanova i oduzimaju oružje onima koji imaju dozvolu izdatu od jedinice.

Rukovodstva SDA preduzima mere radi pridobijanja starešina JNA muslimanske nacionalnosti za svoju buduću armiju, obećavajući im sigurnu egzistenciju. Svim organima MUP-a BiH naloženo je da od uniformisanih lica, posebno onih sa "srpskim" obeležjima koji se kreću po teritoriji ove republike oduzimaju oružje neuvažavajući potvrde komandi JNA o pravu na nošenje oružja. Svim SJB BiH upućen je telegram da ne uručuju pozive za mobilizaciju, a da će protiv svih koji to čine biti pokrenute disciplinske i druge mere odgovornosti.

U Hercegovini pripadnici HDZ i dalje intenzivno prikupljaju podatke o aktivnosti jedinica JNA.

Na teritoriji opštine Čapljina i Prozor nastavlja se naoružavanje paravojnih formacija i ispoljavaju antiarmijsko, antisrpsko i antijugoslavensko raspoloženje.

MNO i ŠTO Makedonije vrši pripreme za obezbedjenje državne granice u slučaju da se JNA povuče iz ove republike. Organi MUP nastavljaju sa prikupljanjem podataka o snagama JNA koje sada obezbedjuju granicu.

Na skupu održanom u domu sindikata u Beogradu većina gradjana zapadne Slavonije je istakla da JNA nije kriva zbog povlačenja stanovništva i jedinica TO sa ovog područja, već da uzroke za to treba tražiti u neslozi medju rukovodstvom i njihovoj medjusobnoj borbi za vlast.

Raspoloženje stanovništva na teritoriji Knina i šire prema Armiji i dalje se usložava zbog poznatih stavova o povlačenju JNA sa teritorije Krajina. Pojedinci već imaju nameru da se usele u vojne stanove u zgradi koja se uskoro završava za potrebe JNA.

Na području Korduna i Banije situacija je takva da može doći do organizovanog sprečavanja JNA da se povuče sa ovog prostora. Ima indicija da će ovih dana "Arkanovi borci" u uniformama JNA doći u Bosansko Grahovo sa zadatkom da spreče prolazak predstavnika UN u Knin.

U Dvoru na Uni vrše se pripreme da skupština ove opštine donese odluku o zabrani ulaska plavih šlemova na području Banije. Planiraju blokirati most na reci Uni, a prolaz mirovnim snagama dozvoliti samo u slučaju njihovog rasporedjivanja na liniji razdvajanja.

Iz kabineta Milana Babića svakodnevno se kontaktira sa popom Djujićem i Vojislavom Šešeljem čiji je cilj da se Babić mora održati na vlasti po svaku cenu.
Alternativa na Kosovu postavlja uslov da jedinice JNA i milicija do 01.03. ove godine napuste teritoriju ove pokrajine. Posle toga datuma ne garantuje im se sigurnost i neće snositi odgovornost za ono što Albanci učine.
U organizaciji SPO u Knjaževcu i Sokobanji nastavlja se sa antiarmijskom kampanjom koja je usmjerena na potpuno razbijanje sistema vojne obaveze i mobilizacije i stvaranje što većeg nezadovoljstva gradjana prema JNA.
Gradski odbor SPO za Beograd doneo je odluku da se formira odbor za obeležavanje devetog marta i da na ovaj miting članovi stranke dodju naoružani.

IV

Jugoslovenskoj krizi svetska javnost i dalje pridaje veliku pažnju. Centar aktivnosti u razrešavanju jugoslovenske krize prenosi se na UN.
Najnovije izjave njemačkog kancelara Kola,[207] ponašanje i aktivnosti Austrije i Italije ukazuje da će "germanski blok" nastojati da dovrši potpuno razbijanje Jugoslavije. S tim u vezi u Njemačkoj se pažljivo prati dinamika uspostavljanja diplomatskih odnosa sa Slovenijom i Hrvatskom. Nakon priznavanja secesije od strane članica EZ malo je verovatno da će evropske države moći da uspešno pariraju nastojanjima "germanskog bloka". Šanse za očuvanje Jugoslavije i jugoslovenske državnosti bile bi najveće u okviru OUN pod uslovom da se sem vojnog UN angažuju i na političkom rešavanju jugoslovenske krize čime bi se težište rešavanja problema premestilo iz Evrope u sedište OUN.
Može se očekivati sve veći pritisak susednih država (Madjarska, Bugarska, Albanija) s ciljem zadovoljavanja svojih nekih pretenzija što bi se u prvo vreme manifestovalo pojačanim interesom za stvaranje nezavisnih državica na teritoriji Srbije, Makedonije i Crne Gore. Ovo bi verovatno uslovilo i teritorijalne pretenzije Grčke čime bi se otvorilo krizno žarište, a posledice bi imale odraza i na širem prostoru južne Evrope i Sredozemlja. Imajući to u vidu naša je šansa da se bržim dogovorom i prihvatljivim "rješenjima" "iznutra" izdaje pred OUN, izbegne neposredni uticaj "germanskog bloka" i sačuva legitimitet državnosti Jugoslavije. Ima indicija da bi ovakav tok i rasplet prihvatile SAD, Kina i Rusija a verovatno i većina članica OUN.
Sa informacijom upoznati celokupan sastav.

K O M A N D A N T
general-major
Ratko Mladić, [v.r.]
M.P.[208]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 7., kut. 8.

[207] Helmut Kohl.

[208] Okrugli pečat: Komanda 9. korpusa.

67

1992., siječanj 29.
[Sarajevo]

Dopis Komande 2. vojne oblasti Komandi 9. i 10. korpusa JNA o kršenju primirja i rušenju katoličke crkve u selu Škabrnja

---

Komanda 2. vojne oblasti
Int. Br. 25/142-138
29. 01. 1992. godine

Pregled navodnog kršenja
primirja, dostavlja.-

Komandi: 9. i 10. korpusa

Veza: naš akt br. 25/142-32 od 13. 01. 1992. g.

Iz kabineta saveznog sekretara za NO primili smo pregled navodnog kršenja primirja tokom 28. 01. 1992. g. Iz pregleda, kojeg je SSNO-u dostavio Glavni stožer HV, naše jedinice narušile su primirje u dva slučaja:
– dana 28. 01. 1992. g. u 10,20 sati minirana i dignuta u zrak katolička crkva u s. Škabrnja (Zadar),
– dana 28. 01. 1992. g. u 09,10 do 15,40 sati povremeno je otvarana vatra iz PAT 20 mm prema položajima HV u rejonu Gospić i Ogulin.
Ispitajte navode Glavnog stožera, u zoni svoje odgovornosti, i dostavite nam izvještaj kako bismo ga mogli prosljediti kabinetu saveznog sekretara za NO.
Prema prekršiocima preduzmite najenergičnije mjere u skladu sa našim naredjenjem int. br. 25/142-44 od 16. 01. 1992. g.

Predsjednik komisije
pukovnik
Radovan Ilić

M.P.[209]

M.P.[210]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6045.

[209] Prijemni pečat: 1. odeljak SCV 332. puka veze, brzojav br. JUNAK 3798 220, 30. 01. 1992.
[210] Prijemni pečat: Komanda 9. korpusa, int. br. 148-1, 30. 01. 1992.

68

1992., siječanj 29.
[Šamarica]

Izvješće Organa bezbednosti Komande 7. OG Organu bezbednosti 10. korpusa JNA o zarobljenim pripadnicima ZNG-a i MUP-a RH te civilima u zarobljeničkom logoru u Glini

---

KOMANDA 7. OPERATIVNE GRUPE
ORGAN BEZBEDNOSTI   H I T N O
Str. pov. br. 8-15
29. 01. 1992. godine

ORGANU BEZBEDNOSTI 10. KORPUSA

Na osnovu vašeg telegrama str. pov. br. 5-23 od 26. 01. 92. dostavljamo podatke o zarobljenim pripadnicima ZNG i MUP RH koji se nalaze u zarobljeničkom logoru u Glini, i to:
a)- Pripadnici MUP RH:
1.- VANDELIĆ Ive DAMIR, rodjen 11. 02. 1968. u Zagrebu, nastanjen u Zagrebu, Ul. Livadarski put br. 52, pripadnik MUP RH od 1987., zarobljen 12. 09. 1991. u Kostajnici.
2.- VRDOLJAK Pere IVICA, rodjen 07. 11. 1969. u Zagrebu, nastanjen u Zagrebu, Ul. Mirni Dol br. 5, prip. rez. sastava MUP RH od samog početka ratnih dejstava, zarobljen u Kostajnici 12. 09. 91.
3.- BENETA Ivana MLADEN, rodjen 17. 11. 1951. u Novigradu, SO Zadar, nastanjen u Dubravi-Zagreb, Ul. Žuti Brijeg br. 87a, pripadnik MUP RH od 1974., zarobljen 12. 09. 91. u Kostajnici.
4.- MILOŠIĆ Antuna STJEPAN, rodjen 03. 10. 1949. u s. Slana, SO Petrinja, nastanjen u Petrinji, Ul. V. Vlahovića br. 7/35, pripadnik rez. sastava MUP RH od 07. 09. 91., zarobljen 25. 09. 91. u Petrinji.
5.- MLAĐENOVIĆ Mate MIJO, rodjen 09. 05. 1949. u s. Maja, SO Glina, nastanjen u Petrinji, Ul. Naselje BPO br. 2/6, zarobljen 28. 09. 91. u Petrinji.
6.- OBAJIN Mije IVAN, rodjen 15. 04. 1962. u Slunju, nastanjen u Slunju, Ul. Ž. Ćuića br. 24, pripadnik MUP RH od 26. 07. 91., zarobljen 17. 11. 91. u s. Pištenik, SO Slunj.
7.- G. Ž., rodjen u s. Saborsko, SO Ogulin, gde i stanuje, zarobljen 19. 11. 91. u s. Grabovac. Dosadašnji podaci o njemu ukazuju da je počinio niz teških zločina protiv civilnog stanovništva.
8.- KOTARAC Ivice MARIO, rodjen 16. 11. 1972. u Sisku, nastanjen u Petrinji, Ul. Vinogradska br. 38, pripadnik MUP RH od 31. 10. 91., zarobljen 13. 11. 91.
9.- POŽEGA Dane SLAVKO, rodjen 01. 01. 1955. u Slunju, nastanjen u Zagrebu, Ul. Radnička br. 65, pripadnik MUP RH od 10. 11. 91., zarobljen 15. 12. 91. u s. Lumbarednik, SO Slunj.

b) Pripadnici ZNG RH:
1.- UDOVČIĆ Josipa DAVOR, rodjen 07. 11. 1970. u Zagrebu, nastanjen u Zaprešiću, Ul. Draškovićeva br. 45, u ZNG RH od 05. 08. 91.; zarobljen 12. 09. 91. u Kostajnici.

2.- TAHIROVIĆ Ilmije AHMET, rodjen 12.10.1965. u Susedgradu, nastanjen u Zagrebu, Ul. Planinarsko naselje br. 11, pripadnik ZNG RH od 05. 08. 91., zarobljen 12. 09. 91. u Kostajnici.
3.- VUKSANOVIĆ Andrije ĐURO, rodjen 11. 04. 1967. u s. Babina Greda, nastanjen u Županji, s. Kovačići br. 48, u ZNG RH od 16. 08. 91., zarobljen 12. 09. 91. u Kostajnici.
4.- STARJEČI Stjepana ZORAN, rodjen 16. 02. 1972. u Zaprešiću, nastanjen u Zaprešiću, Ul. Lužnička br. 27, u ZNG od 05. 08. 91., zarobljen 12. 09. 91. u Kostajnici.
5.- BOŽIĆ Stjepana ŽELJKO, rodjen 13. 12. 1968. u Zagrebu, nastanjen u Zagrebu, Ul. Jambriškov breg br. 1, u ZNG od 05. 08. 91., zarobljen 12. 09. 91. u Kostajnici.
6.- ŠUBERT Stjepana DARIO, rodjen 23. 11. 1970. u Pakracu, nastanjen u Lipiku, Ul. V. Bakarića br. 3, u ZNG od 05. 08. 91., zarobljen 12. 09. 91. u Kostajnici.
7.- KUČKO Andrije JOSIP, rodjen 02. 11. 1967. u Bo. Gradišci, nastanjen u s. Antunovac, Ul. M. Tita bb, u ZNG od 05. 08. 91., zarobljen 12. 09. 91. u Kostajnici.
8.- HERCIGONJA Dragutina VLADIMIR, rodjen 23. 04. 1970. u Klanjcu, nastanjen u Lenišće br. 50, Tuhelj, u ZNG od 19. 06. 91., zarobljen 12. 09. 91. u Kostajnici, od 21. 03.- 19. 06. 91. bio je pripadnik MUP RH.
9.- ERDELIĆ Stjepana DRAŽEN, rodjen 05. 10. 1970. u s. Brežice, SO Klanjec, nastanjen u Kumrovcu, Ul. Ravno Brezje br. 74, u ZNG od 19. 06. 91., zarobljen 12. 09. 91. u Kostajnici.
10.- SEKIĆ Franje ZORAN, rodjen 02. 10. 1969. u s. Pećine, SO Novi Travnik (Pucarevo), u ZNG od 05. 08. 91., zarobljen 12. 09. 91. u Kostajnici.
11.- TURIĆ Josipa TONČI, rodjen 19. 11. 1954. u Karlovcu, nastanjen u Splitu, Trg Oslobodjenja br. 43, pripadnik vojne policije ZNG od 01. 07. 91., zarobljen 09. 09. 91. na cesti Vojnić-Tušilović.
12.- JAKLOVIĆ Stjepana DAVOR, rodjen 08. 04. 1973. u Zagrebu, nastanjen u Zagrebu, Ul. Gandijeva br. 3, u ZNG od 05. 08. 91., zarobljen u Kostajnici 30. 08. 91.
13.- IBRIŠIMOVIĆ Petra SINIŠA, rodjen 16. 08. 1969. u Splitu, nastanjen u Splitu, Ul. Tijardovićeva br. 10, u vojnoj policiji ZNG od 04. 09. 91., zarobljen 09. 09. 91. u Vojniću.
14.- ČAČIĆ Bogumira JOSIP, rodjen 19. 03. 1944. u Petrinji, nastanjen u Petrinji, Ul. Gajeva br. 119, u ZNG od 05. 08. 91., zarobljen 21. 09. 91. u Petrinji.
15. ĐUNĐUŠ Stjepana DRAGUTIN, rodjen 03. 07. 1951. u s. Pušćine, SO Čakovec, nastanjen u Bitolju, Ul. N. Fundoli br. 13/49, u ZNG od 20. 08. 91., zarobljen 08. 09. 91. u Kostajnici. Od 1969. do oko 1989. g. bio je mladji oficir u Bitolju.
16.- PRIŠEK Mate BORIS, rodjen 29. 08. 1964. u Sisku, nastanjen u Petrinji, Ul. Gajeva br. 120, u ZNG od 31. 08. 91., zarobljen 20. 09. 91. u Petrinji.
17.- TURUDIČ Franje IVAN, rodjen 23. 10. 1967. u Sinju, nastanjen u Sinju, Vrlika bb, u ZNG od 24. 01. 91., zarobljen 30. 08. 91. u Kostajnici.
18.- VESELIĆ Mije DAVORIN, rodjen 28. 09. 1964. u Mužilovčici, Sisak, nastanjen u Kutini, Ul. Vinogradska br. 108, u ZNG od 28. 09. 91., zarobljen 08. 10. 91. u s. Bestrma.
19.- VERTUŠ Stjepana DARKO, rodjen 30. 07. 1959. u Zagrebu, nastanjen u Zagrebu, Ul. M. Gupca br. 8, u ZNG od 03. 10. 91., zarobljen 30. 10. 91. u s. Slana, SO Glina.
20.- MAKOVIĆ Ivana ŽELJKO, rodjen 15. 11. 1951. u V. Gorici, gde i stanuje, Cvjetno naselje br. 13, u ZnG od 03. 10. 91., zarobljen 30. 10. 91. u s. Slana, SO Glina.
21.- OBAJDIN Ivana IVAN, rodjen 13. 08. 1955. u s. Podmelnica, SO Slunj, gde i stanuje kbr. 21, u ZNG od 20. 10. 91., zarobljen 19. 11. 91. u Plavča Dragi.
22.- OBAJDIN Josipa MIJO, rodjen 19. 09. 1956. u Slunju, nastanjen u Slunju, Podmelnica 57, u ZNG od 20. 10. 91., zarobljen 18. 11. 91. u Plavča Draga.

23.- HODAK Mile MATE, rodjen 02. 05. 1954. u s. Smoljanac kbr. 19a, SO T. Korenica, zarobljen 14. 12. 91. u Kordunskom Ljeskovcu.
24.- ŠPEHAR Tome JURE, rodjen 25. 12. 1935. u s. Rastovača kbr. 10, SO T. Korenica, zarobljen 14. 12. 91. u Smoljancu.
25.- MEJAŠKI Dragutina VLADIMIR, rodjen 05. 09. 1939.. u s. Vučjak, SO Karlovac, nastanjen u Karlovcu, Ul. Tuškanova br. 18, u ZNG od 23. 09. 91., zarobljen 23. 12. 91. u Turnju.
26.- POŽEGA Jure NIKOLA, rodjen 03. 02. 1967. u Slunju, nastanjen u G. Popovac br. 1, SO Slunj, u ZNG od 25. 08. 91., zarobljen 19. 12. 91. u G. Popovcu.
27.- PLEŠE Ivana SLAVKO, rodjen 23. 05. 1972. u Čemerovcu br. 221, SO Slunj, u ZNG od 17. 11. 91., zarobljen 22. 12. 91. u Čemerovcu.

c) Civili:
U zarobljeničkom logoru nalazi se i 20 zarobljenih civila.
Pitanje nadležnosti u vezi sa zarobljeničkim logorom u Glini još uvek je neprecizirano, pa molimo da se to reši za ubuduće. U zatvoru zarobljeničkog logora trenutno se nalazi i 45 lica (AVL, vojnici, v/o i civili) koji su počinili krivična dela.
Na osnovu naredjenja k-de 10. K dana 31. 01. 92. u Petrinji će se održati sastanak na kome će, izmedju ostalog, biti postavljeno i pitanje razmene navedenih zarobljenika.

P.O. NAČELNIKA
zastavnik I klase
Radisav Nikolić, [v.r.]

M.P.[211]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 596.

69

1992., siječanj 30.
[Gračac]

Izvješće Komande 9. mtbr Komandi 8. OG o rezultatima provedene analize psihološkog stanja pripadnika brigade koji pokazuju nezadovoljstvo i pad morala

KOMANDA 9. mtbr
Str. pov. br. 88-1
30. 01. 1992. godine

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO

Analiza psihološkog stanja
ljudstva, dostavlja.-

KOMANDI 8. OG

[211] Prijemni pečat: Brzojav br. 1827, 29. 01. 1992.

Brigada je u neposrednim borbenim dejstvima skoro 4 meseca, u veoma složenim borbenim i vremenskim uslovima. Svakodnevnim i planskim angažovanjem psihologa i organa komandi bataljona i komande brigade, vršena je psihološka procena ljudstva i vršen je uticaj na uzroke i indikatore koji su negativno uticali na b/g jedinica.
Sve preduzete mere jačale su borbeni moral, što se pozitivno odražavalo na postignute uspehe brigade.
Psihološka procena vojnika, starešina i kolektiva bazirana je na primeni opšteprihvaćenih metoda psihodijagnostičke procene (standardizovani intervjui, sociometrija, testovi ličnosti i sposobnosti, grupni razgovori i slično).
Na osnovu dnevnih procena i obrade svih prikupljenih podataka, došli smo do zapažanja i pokazatelja o trenutnom psihološkom statusu i kvalitetu ljudstva 9. mtbr, od kojih izdvajamo najbitnije.

1.- Mentalni status i zdravlje ljudstva:
Usled dugotrajnog boravka u ratnim uslovima (stresogeni uslovi) u poslednje vreme u sve većoj meri i izraženije se pojavljuju manifestacije narušenog mentalnog statusa i zdravlja ljudstva (od kojih kod pojedinca i trajnije prirode):
– anksiozna stanja (poremećaj funkcije sna i uspavljivanja, apetita, nesanica i poremećaj drugih hormičkih funkcija, enurezis, tremor ruku). Uvidom u zdravstvenu dokumentaciju uočenih pojedinaca, došlo se do saznanja da su ispoljena stanja rezultat boravka u stresogenoj i traumatizirajućoj situaciji;
– neurostenične tegobe i smetnje (česta i patološka razdražljivost, agresivnost, srčane palpitacije i poremećaji funkcija drugih organa). Primetno izraženije kod starešina, koja se očituje kroz narušavanje odnosa u kolektivu i ima negativnog odraza na RiK;
– psihosomatske manifestacije – kod pojedinaca;
– psihopatske manifestacije – ispoljene kroz patološku agresivnost u odnosu na ljude i okolinu i nemogućnost uspostavljanja kontrole nad sopstvenim ponašanjem (uništavanje stvari i predmeta, nasrtaji i pokušaj tuče, nekontrolisana upotreba ličnog naoružavanja) i gubitak dubokog (normalnog) emocionalnog reagovanja i doživljavanja;
– u domenu pojedinačnog – histerične manifestacije (gubitak moći govora, narušena osetljivost i koordinacije pokreta pojedinih delova tela i slično);
– u nekoliko slučajeva registrovano je prisustvo tabletomana i narkofila. Povećano je konzumiranje alkohola vojnika i starešina;
– pojava psihotičnih stanja nije uočena;
– sa aspekta statusa psihičkih funkcija (pažnja, pamćenje, opažanje, razmišljanje...) uočena je preopterećenost i preokupiranost ljudstva dugotrajnim boravkom u ratnim uslovima. Usled povećanih i dugotrajnih psihofizičkih napora i okupiranosti jednom vrstom informacija (stalno iščekivanje napada – borbe, istovetno obavljanje svakodnevnih dužnosti i obaveza), kao i usled narušenog dnevno-noćnog ritma (ciklodijalni ritam) uočen je poremećaj pažnje u smislu smanjenja budnosti, čak i u situacijama opasnosti po život (spavanje na položajima i dužnostima, neuočavanje promena na bojištu, nemogućnost selekcije bitnog od nebitnog).
Razmišljanja, medjusobni razgovori i komunikacija izmedju ljudi svedena su pretežno na dimenziju rata (komentarisanje o borbi).
Dakle, postojeća napetost i opterećenost se ne prevladava, opuštanja i relaksacije nema, čak ni u uslovima kada za to ima uslova.
Celokupna ova analiza mentalnog statusa i zdravlja dana je na osnovu opservacije psihologa i sanitetskih organa bez stručne konsultacije i uvida neuropsihijatra (ne sleduje po formaciji).

2.- Motivacija:

Zbog objektivnih okolnosti i subjektivnih slabosti svih nivoa RiK-a (uključujući posebno i najviše vojno rukovodstvo) u ovom trenutku ocenjujemo da je došlo do rapidnog pada motivacije i spremnosti za dalje izvršavanje zadataka.

Uzrok ovog pada motivacije leži u nezadovoljstvu vojnika i starešina. To nezadovoljstvo je bazirano na sledećim činjenicama:

– Osećaj i uverenje da se ne vodi dovoljno brige o ljudima. Negativne valence od strane vojnika i starešina upućune su mahom prema višim nivoima RiK-a (OG, korpusi, VO, SSNO), medjutim, psihološki posmatrano dolazi do obrtanja i projekcije agresije prema nižim nivoima RiK-a te u tom smislu imamo i pojave neargumentovanog i nekritičnog odbacivanja i neuvažavanja autoriteta starešina na nižim nivoima (komanda bataljona i komanda brigade);

– Neravnopravni status sa drugim vojnicima i starešinama van ratišta (korišćenje godišnjih odmora, odsustva, rešavanje statusnih pitanja i slično);

– Nedovoljna opremljenost i popunjenost jedinica ljudstvom i materijalnim sredstvima;

– Nedovoljna informisanost vojnika i starešina:

Stalno prisutna tenzija kod vojnika i starešina o “skorom odlasku” i “smeni jedinice”, koja je prisutna od sredine decembra 1991. godine (potpisivanje peticija, kolektivno odbijanje hrane, odredjivanje datuma – postavljanje uslova, zahtevi za čestim razgovorima sa starešinama viših nivoa i slično) sada poprima zabrinjavajuće oblike kulminacije (trenutno je u “trendu” glasina i “čvrsti” zahtev da se smena jedinica obavi do 10. februara 1992. godine). Ima indicija da bi se i pojedine starešine zbog svega napred navedenog solidarisale sa vojnicima, što bi posebno opteretilo i onako napetu situaciju iščekivanja;

– jednolična ishrana.

Zbog nedostataka trajnijih osnova borbenog morala, a u atmosferi iščekivanja mirovnih snaga i smene jedinica, postoji opasnost da ako do toga ne dodje, a u slučaju nametnute borbe (prekid primirja) motivacija bi bila bazirana na pukoj činjenici borbe za goli život (nedostatak dubljih smisaonih celina i svrhe borbe bio bi poguban za jedinicu).

3.- Medjuljudski odnosi i kohezivnost kolektiva:

Istražujući ovaj kvalitet življenja došli smo do saznanja da je u poslednje vreme došlo do promena i na ovom planu.

Doduše nije registrovano postojanje značajnijih vidova narušavanja medjuljudskih odnosa, ali je primetno sledeće: otpust decembarske partije vojnika i popuna jedinica novim ljudstvom, kao i vreme potrebno za njihovo prilagodjavanje, uklapanje u kolektiv (navikavanje na ratne uslove) s jedne strane, i, s druge strane, sve češća pojava pojedinaca sklonih neurotičnim oblicima reagovanja (verbalna agresivnost, snižen prag tolerancije u odnosu na konfliktne situacije) doprineli su da dodje do izvesnog slabljenja kohezivnost kolektiva.

Nije uočena pojava odbacivanja mladih vojnika od strane starijih, ali je, kad su oni u pitanju, primetno izvesno njihovo uživljavanje u ulogu heroja i junaka i u skladu sa tim njhovo jasno distanciranje od svih onih koji nisu bili zajedno sa njima za vreme izvodjenja borbenih dejstava. U tom smislu isti taj odnos ispoljavaju i prema novopridošlim starešinama.

Ima pojava vojnika koji se nameću kao “lideri” i “zvezde” i “heroji” koji u odsustvu rukovodjenja i komandovanja nižih nivoa imaju negativan uticaj na kolektive, a niže starešine to često tolerišu u znak “zahvalnosti” za uspešna dejstva. Česta tolerisanja ovakvih “ličnosti” dovodila je do težih oblika narušavanja reda i discipline.

Ocenjujemo da je stepen uzajamne povezanosti i solidarnosti vojnika i komandira vodova i četa (osim u pojedinačnim slučajevima) veliki, a veoma mali prema komandama bataljona. Ovo ima za posledicu da neke komande bataljona ne ostvaruju u potpunosti funkciju RiK-a. Ukazujemo da je povećan broj krivičnih dela i disciplinskih mera i kazni vojnika i starešina. Interesantno je istaći da su starešine ogorčene na rad vojnog pravosudja zbog neadekvatnog odnosa iz već poznatih razloga.
Težih oblika maltretiranja nema.

Z a k l j u č a k:
Analizirajući trenutno psihološko stanje ljudstva brigade, a polazeći od realno postojećih činjenica i do sada naučno priznatih i verifikovanih saznanja o uticaju dužine vremena provedenog u konfliktno-stresogenoj situaciji zaključujemo da, kada je reč o sposobnosti podnošenja povećanih psihofizičkih napora, je dostignut gornji prag tolerancije.

P r e d l o z i:
1.- Obezbediti prisustvo neuropsihijatra radi efikasnijeg opažanja, trijaže i adekvatnijeg tretmana svih karakterističnih slučajeva (nekoliko puta tražena popuna, ali bez rezultata).
2.- Omogućiti izvlačenje ljudstva iz zone borbenih dejstava, radi odmora i saniranja do sada uočenih negativnosti.

Prilog: Podaci sanitetske službe

VD/RG

KOMANDANT
p o t p u k o v n i k
Momčilo Momčilović, [v.r.]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6019.

70

1992., siječanj 30.
Ilok

Rješenje Komande grada Iloka o imenovanju Milovana Bube za direktora DP "Razvitak" iz Iloka

---

J N A
K O M A N D A
G R A D A I L O K A
br. 4-28
30. januara 1992. g.

Na osnovu ukazane potrebe Komanda grada Ilok donosi,

R E Š E N J E

1.- Imenuje se za direktora DP "Razvitak" Ilok BUHA MILOVAN iz Novog Sada, Braće Dronjak br. 6/16, broj lične karte 303452 SUP Novi Sad.
2.- Ovlašćuje se da BUHA MILOVAN uz odobrenje ove komande može odredjivati lica na odgovorne dužnosti u preduzeću.
3.- Odobrava se imenovanom da usaglasi normativna i druga akta u vezi poslovanja preduzeća.
4.- Ovo rešenje je privremenog karaktera i važi do opoziva.

TV/DT

K O M A N D A N T
pukovnik
Milan Belić, [v.r.]

M.P.[212]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 305.

71

1992., siječanj 31.
Vrhovine
Izvješće Komande IG grupe "Osvetnik" Komandi 2. ličke brigade o miniranju ceste te napadu, zauzimanju i čišćenju zaseoka Zabare i Bužak

KOMANDA IG "OSVETNIK"
Dana 31. 01. 1992. god.
Vrhovine

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO

KOMANDI 2. ličke brigade
VRHOVINE

Dana 31. 01. 1992. god. izviđačko-diverzantska jedinica "Osvetnik" dobila je zadatak da izvrši izviđanje širog rejona Dabar posebno obraćajući pažnju na zaseoke Zabare i Bužak a gdje ustanoviti dali ustaše i dalje vrše dovodjenje svojih snaga u te zaseoke.
Druga grupa na čelu sa dobrovoljcem Nikolićem izvidjala je pravac prema Letincu severozapadno od Dabra oko 2 km u rejonu Rape sa zadatkom izviditi pokrete ustaša iz pravca Letinca prema Smolčić uvali i na najpogodnijem mestu izvršiti miniranje tj. zaprečavanje ceste protivtenkovskim minama. Ova grupa je uspešno izvršila izvidjanje i miniranje ceste iz pravca Letinca prema Smolčić uvali gde je u 7,45 naišao kamion pun ustaša na PT minu i ceo kamion podigao u vazduh. Tom prilikom poginulo je 4 ustaša i 8 ranjenih.

[212] Okrugli pečat: JNA, Komanda grada Iloka.

Prva grupa je oko 11,50 iz rejona Zabara gađana snajperskom vatrom i tom prilikom je ranjen jedan pripadnik grupe "Osvetnik". Oko 12,00 časova na položaj jedinica u Dabru počele su da padaju granate iz haubica 105 mm iz pravca Letinca i minobacačke granate iz pravca Smolčić uvale. Ocenjujući situaciju odlučio sam da izvršim upad u zaseok Zabare sa ciljem uništavanja ustaških snaga i zauzimanjem tog zaseoka. Borbe su vodjene sve do 15,30 gde smo konačno zauzeli zaseok Zabare i Bužak i tom prilikom naneli teške gubitke ustašama u ljudstvu.

Cenimo a po izveštaju sa prislušnog centra da je u Zabarama poginulo 16 ustaša 9 ranjenih i nekoliko mrtvih civila. Zaseok Zabare je usled dejstva raketnih bacača i filansera 90 mm zapaljen. Oko 16,30 ustaše su jakom minobacačkom vatrom štitili svoje preostale snage i izvršile izvlačenje mrtvih i ranjenih iz rejona Zabara. Grupa Osvetnik se oko 16,45 povukla posle detaljnog čišćenja zaseoka Zabare i Bužak u rejon Bobića.

Grupa je brojala u izvršenju zadataka 9 boraca i 3 vodiča iz Dabra, ovom prilikom ističemo da je došlo do velikog kukavičluka čete Dabar kao i ne efikasnog gađanja lanserima 128 mm gde je moglo doći do pucanja po našim jedinicama zbog slabe obučenosti. Levo i desno krilo naše grupe ostalo je nezaštićeno tako da smo jedva uspeli da se izvučemo iz ovih zaseoka. Ustaše su tukli položaje haubicama 105 mm, i minobacačima 82 od 14,00-15,30. U ovim borbama grupa Osvetnik imala je jednog ranjenog, moral ostalih pripadnika je poljuljan zbog lažnih informacija i prikazivanja borbe od strane čete Dabar i grupe dobrovoljaca sa Ozrena. Smatram da pripadnici diverzantsko-izvidjačke grupe ne žele da učestvuju u borbi sa ili sadejstvom sa drugim jedinicama zbog lažnog izveštavanja i pripisivanja naših zasluga drugima. Bez obzira na sve diverzantsko-izviđačka grupa Osvetnik ostaje uz narod Like i otići će samo kad to bude tražio narod Like.

M.P.[213]

KOMANDIR OSVETNIKA
k a p e t a n
Stanče Jovanović, [v.r.]

M.P.[214]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6045.

72

1992., siječanj 31.

Dopis načelnika tehničke službe 329. okbr podređenim postrojbama o uočenim nepravilnostima u čuvanju streljiva i korištenju akumulatora

---

Komanda 329. okbr
Pov. br. 5-34
Dana 31. 01. 1992. g.

VOJNA TAJNA
POVERLJIVO

[213] Prijemni pečat: Komanda 2. ličke brigade, str. pov. br. 225-1, 01. 02. 1992.

[214] Okrugli pečat: Komanda 2. ličke brigade.

Nepravilno čuvanje municije
i održavanje akumulatora,
informaciju dostavlja.- KOMANDI 5 pb

Obilaskom jedinica uočene su brojne nepravilnosti u čuvanju municije i održavanju i korišćenju akumulatora.
1. Municija preko 1 b/k se čuva neobezbedjena, složena po kućama, šupama pa čak i napolju po dvorištima nepokrivena i izložena atmosferskim padavinama. Za tu municiju nemaju komandiri nikakvu evidenciju ni o vrsti ni o količini, što stvara mogućnost otudjivanja, kradje ili zaboravljanja u slučaju promene borbenog položaja.
2. Sa svih m/v se koriste akumulatori za osvetlenje po kućama, što vrlo negativno deluje na kapacitet akumulatora i smanjuje vek korišćenja, a često i do pražnjenja akumulatora i ispod dozvoljenog kapaciteta. Takvo pražnjenje akumulatora, pored toga što čini vrlo nepouzdanu mogućnost za startanje m/v u datom momentu, dovodi i do deformacije unutrašnjih ploča akumulatora i trajnog oštećenja akumulatora.
Iz tenkova T-55 i OT M-60 kablovima se provode žice do kuća i po 30-40 m daleko i takvi izvodi su postavljeni na 90% ovih sredstava.
Pored sadašnjih objašnjenja da su ove vrste akumulatora deficitarni i da se ovakve pojave ne smiju tolerisati, najgore od svega je što se to čini uz suglasnost komandira i oni brane tu pojavu da ljudi moraju imati osvetljenje, pa makar i na taj način.
Upozoravamo komandante da preduzmu mere da se ovi propusti otklone i da se reguliše da u buduće ne dodje do ovakvih pojava.

KŠ/MN

NAČELNIK TEHNIČKE SLUŽBE
Potpukovnik
Kemal Šibić, [v.r.]

M.P.[215]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 2355.

73

[1992., siječanj]

Informacija o sastanku u Glavnom štabu TO RSK na kojemu se raspravljalo o stanju u Zonskom štabu TO Lika

---

INFORMACIJA

Sastanak je održan u štabu ... oko 21. 1. 1992. god.

[215] Okrugli pečat: Komanda 329. oklopne brigade.

Sastanku su prisustvovali:
– Komandant TO RS Krajine puk. Kasum Dušan,
– Štab TO Krajine, puk. Pupavac,[216]
– Načelnik štaba za organizaciono-kadrovske poslove, Radulović Sava,
– Komandant III OZ, Vujaklija,[217]
– Komandant II operativne grupe Čuk Djuro,
– Komandant Zonskog štaba za Liku, pukovnik Orlić Rade te potpukovnik Laketić.[218]

Rasprava je bila o:

mobilizacijskoj strukturi, borbenoj gotovosti, problemi pozadine i obezbedjenja, moralno-političko stanje u jedinicama, reformiranje opšt. štabova, komandi jedinica i prostornih struktura, koordinacije i sadejstva jedinica, zabrana rada političkih stranaka, informisanje jedinica u borbi, ažuriranje podataka, odlaganje ratne arhive, uspostavljanje veza, materijalna situacija.

U diskusiji je bio najžešći puk. Orlić.

Pojavljuju se veliki problemi oko ubacivanja terorističkih grupa, gdje Zonski štab nema nikakvu kontrolu, čak ni na rubnim linijama odnosno prvim vatrenim linijama. Opšte je nesredjena situacija što se tiče smeštaja, prehrane i tko snosi troškove po pitanju toga.

Orlić naročito kritikuje majora Cvjetičanina[219] kao čovjeka, gdje on ne ulazi u njegove profesionalne sposobnosti, ali zamjera kako je mogao doći na tu funkciju a da ga postavi civilno lice. Ne može da shvati kako je on mogao pored svih intervencija, od strane Orlića, na višim instancama, da uspostavi kontrolu potrošnje goriva, kretanje njihovih osoba Zonskog štaba samo na području gdje je kompetentan, zabrana vožnje avionima oficira ZŠ. Neshvatljivo mu je da na sastanku kojeg je Cvjetičanin održao 28. 12. 91. godine prisustvuju članovi 6. operativne grupe, predsjednik opštine i štaba teritorijalne odbrane, a da nije pozvan nitko iz ZŠ.

Kada se formirao ZŠ svi prisutni su prihvatili, predstavnici opština Korenica, Gračac, Lapac, da bi se nakon 2-3 dana javio Babić[220] i bio otvoreno protiv toga.

Nikakve kontakte nemaju sa Kninom, do pred par dana kada je posjeta izvršena od njih u Knin, gdje se sada ponekad razmjeni telefonska veza, ali ne u dovoljnoj mjeri.

Opšte moralna i politička situacija u jedinicama je nezadovoljavajuća. Ljudi se ne odazivlju na mobilizaciju, bježe na položaje, vlada totalna neinformisanost, a ako jeste onda je jednostrana, pojavljuju se velike kradje i pljačke, paljenje vikendica i kuća.

Zonski štab uopšte nema razradjen ratni plan, niti planove obezbedjenja vitalnih objekata od posebnog značaja, sem opštinskog štaba Gračac. Sa Plaškim su veliki problemi. Nema nikakve koordinacije niti PTT veza. U Plaškom je problem 145. brigada.

Koordinacija Zonskog štaba sa SUP-om, Opštinom, Crvenim krstom, CZ samo koliko je kome potrebno.

Major Malobabić[221] se osvrnuo samo na problem komunikacije, da je nastojao što više pribaviti tehničkih sredstava, ali je to nemoguće u toj mjeri, jer sredstava nema i da je nemoguće svakom selu i zaseoku dati radio stanicu.

216 Miloš.

217 Rade.

218 Vjerojatno je riječ o pukovniku Lekić Draganu, pomoćniku načelnika Glavnog štaba TO RSK.

219 Milutin.

220 Milan, predsjednik RSK.

221 Milan.

Kasum mu odgovara, dali on zna i shvata da je najveći dio tih sredstva proizvodjen u Hrvatskoj, ali da će nešto sredstava doći iz vana koja su naručena i da su neka već došla.

Kasum prelazi na vojne probleme te da mu je nejasna odgovornost pojedinih ljudi u štabovima, da kako tumače kada iz opštine Gračac dotični naručuje 30.000 metaka za "Škorpiona" kada ih na ovom čitavom prostoru ima oko 20 komada. Zatim je bilo dosta govora oko materijalnog položaja i finansiranja.

Pukovnik Ćuk Djuro, rekao je da se na ovom sastanku ne djele na stranke niti na politička opredjeljenja nego da svi moraju imati jedan cilj, a to je odbrana od neprijatelja.

Koliko je upoznat i koliko zna, na Ličkom području vlada totalna neorganizovanost, jedino područje koje je kompletno obuhvaćeno sa vojnom komandom i koja je u punoj koordinaciji je područje Banije i Korduna, početi od štabova, ŠTO, Zonskih štabova itd. zamjera Martiću[222] i Babiću zašto ovo područje i njih nisu posjetili, a na Baniji i Kordunu su bili već dva puta, i zašto bi oni bili manje interesantni od ovih drugih. Neshvatljivo je da u Lici nema ni jedna kompletno obučena oklopno-tenkovska jedinica sa pešadijom. Da se ne govori o obučenosti rezervnog sastava u rukovanju sa modernijim naoružanjem, na to se ne smije ni pomisliti. Zašto je ZŠ toliko izolovan. On nema ništa niti ga tko šta pita. Pomoć je tražio od Matice iseljenika iz Srbije. Kako naš komandant može obavljati svakodnevne poslove kada nema ni automobil za prevoz i kako će on obilaziti područje od 130 km u dužini i 60 km u širini. Napominje da su naročito prisutne veze u SUP-u u DB i drugdje te da se mora znati šta je u nadležnosti vojske i šta njoj pripada. Četiri mjeseca se formira 6. Lička, a u tom periodu zna se tko je ušao u taj štab i da nije ništa učinjeno izuzev što su vodili brigu o snabdjevenosti gorivom, prehranom i smještajem.

Puk. Kasum zatim u završnom izlaganju iznosi da je opšta situacija dosta nepovoljna. Ali ono što je najvažnije uspjeli smo se dogovoriti i imamo jedinstveno mišljenje da vojska se ne povlači sa ovih područja, što znači da i tehnika i ljudstvo ostaje u Krajini. Posebno se osvrnuo na mogući dolazak plavih šlemova, koju ulogu ima tada policija i njene snage, te da je po pitanju toga sa Martićem uspostavljen dogovor, zatim ih naročito zbunjuje tačka 15 u Vensovom sporazumu,[223] te da je to dvosmisleno i dvosjekli mač i da to baš nije prihvatljivo. Što se tiče civilne vlasti ona zadovoljava, ali tamo gdje je nema normalno je da će vojna policija, vojno sudstvo i vojska intervenisati. Zna se šta treba da radi SUP odnosno MUP, a šta vojska i tko koje kompetencije ima. Njegovo lično mišljenje i stav je da u potpunosti podržava Babića, a na liniji Babić-Milošević do toga je moralo doći i puno ranije.[224] Sada se stvari kristaliziraju te pozicije i položaj RS Krajina su puno jasnije, što naravno nama ide u prilog. Konačno da RS Krajina zauzme svoj položaj i mesto u Saveznim institucijama i da postaje punopravan član u pregovorima. Milana Martića podržava kao borca i čovjeka, ali što se tiče same podrške od strane njega samom Zonskom štabu ni ta podrška ne treba jer kada nije podržan od drugih ne treba ni od njega. Naročito upućuje pohvale komandantu OpŠTO iz Benkovca jer je on, ovo o čem oni pričaju (uvod u raspravu) već odavno sproveo u djelo i da je sa 180. oklopnom brigadom uspostavio visok nivo koordinacije.

Zonski štab je pod komandom Republičkog štaba TO RS Krajine i on nema kome više da polaže račune, a ne posebno onima manjima i nižim od sebe.

[222] Milan, ministar unutarnjih poslova u Vladi RSK.

[223] Mirovni plan Cyrusa Vancea.

[224] Riječ je o sukobu oko dolaska mirovnih snaga na okupirano područje RH, vidi bilješku 198.

Preslika, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 305.

74

1992., veljača 2.
[Knin]

Informacija zapovjednika korpusa, general-majora Ratka Mladića o pojavi i stanju kriminala u komandama i jedinicama 9. korpusa za siječanj 1992. godine

KOMANDA 9. KORPUSA
Pov. Br. 150-1
01. 02. 1992.

INFORMACIJA

o pojavama i kretanju kriminala u jedinicama i komandama Korpusa u mesecu januaru 1992. godine

I

U mesecu januaru su starešine u jedinicama i komandama i organi krivičnog progona (vojna policija i bezbednost), podneli ukupno 182 krivične prijave protiv 225 lica za razna krivična dela. Nakon razmatranja krivičnih prijava, vojni tužilac je po direktivi vojnog tužioca OS SFRJ, 44 krivične prijave protiv 60 lica ustupio vojnim tužilaštvima u drugim vojnim oblastima, jer su počinioci krivičnih dela sa tog terena. Vojni tužilac je na osnovu podnetih krivičnih prijava napisao 89 zahteva za sprovođenje istrage protiv 105 lica, dok je 49 krivičnih prijava protiv 60 lica ostalo nerešeno.

Istražni sudija je u toku meseca doneo rešenje o sprovođenju istrage u 25 predmeta sa ukupno 43 lica. Istraga je pokrenuta protiv 37 vojnika i 6 oficira. Na prvom mestu po obimu kriminalne delatnosti su i dalje krivična dela protiv OS SFRJ a u okviru njih, samovoljno udaljenje i begstvo iz OS. Javlja se novi oblik ovog krivičnog dela, a to je begstvo iz OS, koje traje više od 30 dana samovoljnog boravka van jedinice, odnosno komande. Sve više se pojavljuje krivično delo krađe oružja ili dela borbenog sredstva. U vezi činjenja krivičnih dela po krivičnim zakonima republika i dalje prednjače ubistva i teške krađe.

Istražni sudija je u mesecu januaru rešenjem odredio pritvor protiv 16 lica, 12 vojnika i 4 oficira.

Istraga je završena u 21 krivičnom predmetu protiv 27 lica i nakon toga je u ovim krivičnim predmetima vojni tužilac podigao optužnice i sva lica optužio je za krivična dela, za koja je vođena istraga.

II

Pod istragom, zbog sumnje da su učinili krivično delo samovoljno udaljenje i begstvo iz OS je bilo 12 lica, od toga 11 vojnika i jedan oficir. Za teži oblik ovog krivičnog dela je istraga pokrenuta protiv 10 lica, od toga 9 vojnika i 1 oficir. Teži oblik ovog krivičnog dela su učinili

vojnici iz rez. sastava i oficir iz rez. sastava, a svi su van jedinice boravili preko 30 dana, bez odobrenja svog pretpostavljenog starešine. Ova pojava je sve učestalija, a sva ova lica su pripadnici rez. sastava sa teritorije Krajine.
Tako su vojnici iz rez. sastava 221. mrbr i to: Nenad Vuković, Mirko Kolundžić i Zoran Ćosić van svoje jedinice boravili preko 30 dana a da za to nisu imali odbrenje svog pretpostavljenog starešine. Prilikom ispitivanja kod istražnog sudije jedan broj ovih vojnika nudi lekarsku dokumentaciju, koja je neispravna, bez originalnog pečata lekara, nepropisno zavedena, a ima ih takvih koji su lekarsku pomoć zatražili kod civilnih lekara, a da za to nisu imali propisnu uputnicu vojnog lekara.
Karakterističan je primer begstva iz OS vojnika na redovnom služenju vojnog roka Arifi Suada i Pockov Vase iz 180. mtbr. Ovi vojnici su iskoristili službenu odsutnost svog komandira voda i onda su napustili položaj jedinice u Musapstanu kod Zadra i preko minskih polja pobegli na položaje paravojnih jedinica Hrvatske. Kasnije su u Kosovskoj Mitrovici lišeni slobode i pritvoreni.
Za begstvo iz OS preko 30 dana je u zakonu predviđena kazna najmanje 5 godina ili smrtna kazna.
Vojni obaveznik i vojnik na redovnom služenju vojnog roka može lekarsku pomoć zatražiti samo kod vojnog lekara ili niže vojnolekarske komisije i samo ta lica mu mogu dati bolovanje ili poštedu od fizičkih napora. Nakon dobijanja bolovanja, za koga vojni obaveznik ili vojnik na redovnom služenju vojnog roka mora imati propisnu dokumentaciju, a to važi i za starešine, mora se javiti svom pretpostavljenom starešini i tek kad ga ovaj pusti, može koristiti bolovanje.
Karakterističan primer činjenja krivičnog dela zlostavljanja potčinjenog ili mlađeg je postupak kapetana I. klase Đorđević Milenka iz 1. mtb. Đorđević je jedne prilike u jedinici u pijanom stanju izvadio pištolj, s njim mahao ispred lica desetara Stojiljković Miodraga iz iste jedinice, nakon toga je ispalio nekoliko hitaca u krov hangara, i onda pesnicom u predelu brade udario Stojiljkovića. Sve se ovo dešavalo u hangaru gde je tada boravilo oko 100 ljudi.
Za ovo krivično delo je u zakonu predviđena kazna zatvora od 1-10 godina.
Krivično delo krađe oružja ili dela borbenog sredstva su učinila 4 lica, 3 vojnika i 1 oficir. Tako je rez. poručnik Dobrijević Tode iz 9. atb u vreme preselenja jedinica iz Šibenika u Knin i okolne garnizone, naredio svom potčinjenom vojniku da jedan vojni kamion pun sanduka sa oružjem, municijom i drugim tehničkim sredstvima i intendantskom opremom, odveze u s. Palanka kod Knina i smesti u dvorište kuće vojnika Milinković Mirka iz 1. mtbr. Sve je to istovareno ispod nadstrešnice u dvorištu kuće navedenog vojnika. Kada je Dobrijević osetio da je otkriven, naredio je da se svo oružje i oprema vrati u jedinicu.
Za ovo krivično delo je u zakonu predviđena kazna zatvora najmanje 3 godine, a to znači i do 15 godina.
U toku meseca je pokrenuta istraga protiv 3 vojnika zbog osnovane sumnje da su učinili krivična dela ubistva.
Najkarakterističniji je primer vojnika Pavlović Jovice iz 1. mtbr, koji je pripadnik "Srpske garde". Ovaj vojnik je 7. 1. 1992. godine na božićno veče došao kod svog poznanika isto pripadnika garde u jedan stan u Donjem Lapcu i ubio ga iz svoje automatske puške. Pavlović je u ovog vojnika ispalio metak iz navedene puške u grudi neposredno ispod grla. Nakon toga je izvršio premetačinu stana i oduzeo jednu automatsku pušku, dva pištolja različitih kalibara i veću količinu municije. Automatsku pušku je odmah sutra prodao jednom poznaniku u D. Lapcu za 40.000 dinara i nakon toga se mirno vratio u svoju jedinicu. Operativnim radom

organa bezbednosti i milicijom na terenu je ubrzo otkriven, lišen slobode i protiv njega se vodi istraga.

Za ovo krivično delo je u zakonu predviđena kazna zatvora, najmanje 10 godina ili smrtna kazna.

Postoji osnovana sumnja da je rez. poručnik Baljak Petar iz 180. mtbr u Drnišu učinio krivično delo silovanja. On je jedne prilike u večernjim časovima, bez odobrenja pretpostavljenog starešine iz jedinice poveo 6 vojnika i upao u kuću Š. A., radi navodnog pretresa i traženja radio stanice. Preko glave je navukao vojničku potkapu sa otvorom za lice pozadi, a na mestu za oči je isekao otvore. Vojnicima je naredio da upotrebom fizičke sile primoraju vlasnika kuće Š. A. da da podatke o radio stanici i pripadnicima MUP-a i ZNG Hrvatske. Isto tako je naredio dvojici vojnika da pretresu podrum i iz njega pokupe sav pršut. Dok su vojnici fizički zlostavljali vlasnika kuće i iz podruma oduzeli 4 pršuta, Baljak je zgrabio suprugu od Š. A., Š. K. i odveo je u sobu na sprat. Tamo ju je fizički zlostavljao i sumnja se da ju je primorao na polni snošaj. Supruga od Š. A. je zadobila razne povrde po telu i u predelu polnih organa.

Za ovo krivično delo je u zakonu predviđena kazna zatvora od 1-10 godina, a ukoliko silovana osoba zadobije teške telesne povrede, onda je predviđena kazna zatvora najmanje 3 godine.

BBPJ/BM

K O M A N D A N T
general-major
Ratko Mladić, [v.r.]

M.P.[225]

Ovu informaciju dostaviti svim jedinicama ranga bataljon-divizion, samostalna četa-baterija i proraditi sa celokupnim vojničkim i starešinskim sastavom sa analizom negativnih i pozitivnih primera iz sopstvene jedinice.

DOSTAVLJENO:
1 x arhiva i
1 x jedinica ranga bataljon-divizion,
četa-baterija i svim komandama.-
M.P.[226]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 7., kut. 5.

75

1992., veljača, 1.
Mrzlo Polje

Zapovijed Komande 3. kordunske brigade TO Komandi 3. bataljona TO za obranu očekivanih pravaca napada hrvatskih snaga

[225] Okrugli pečat: Komanda 9. korpusa.

[226] Prijemni pečat: Komanda 180. motorizovane brigade.

KOMANDA 3. Kbr TO
01. 02. 1992.
Mrzlo Polje
143-1

VOJNA TAJNA
STR. POVJERLJIVO
Primjerak br. 4
Uručiti kurirom!

KOMANDI 3. BATALJONA TO

ZAPOVJEST ZA ODBRANU op. br. 1

Karta 1:50 000, list Klc. 1, 2, 3, 4
Bihać 1, 2 Ogulin 2, 4 i Gospić 2

1. Vrhovništvo Hrvatske vrši opšte pripreme za jednovremeni napad sa prostora NDH i Bosne. Na nivou vojnopolitičkih i diplomatskih pregovora zagovaraju dolazak "plavih šljemova", a na planu strategijsko-operativnih dejastava ubrzano vrše pripreme za povratak bivših teritorija Hrvatske.
Najvjerovatnije da će u zoni odgovornosti brigade izvršiti jednovremeni napad ustaškim snagama jačine do dvije brigade ojačane oklopno-mehanizovanim sastavima. Očekivati je da će glavne snage napadati pravcem Generalski Stol – Perjasica – Slunj – Rakovica, a pomoćnim snagama na pravcu Velika Kladuša – Cetingrad – Veljun.
Očekivati je da će jednovremeno napadom sa fronta dejstvovati ubačenim DTG.
Cilj dejstva ustaša je da pred medjunarodnom, evropskom i svjetskom javnosti prikaže nepoštivanje Sarajevskog primirja od strane oružanih snaga Jugoslavije, te da pod patronatom EZ i snaga Ujedinjenih nacija vrati izbjegle snage MUP-a i ZNG-e sa opštine Slunj, povrate izgubljenu teritoriju i uspostave NDH na čitavom području.
Najverojatnije da će ustaške snage biti podržane sa jakim oklopnim snagama (tenkovi tipa "leopard") i avionima dobivenim od bivše Istočne Njemačke, odnosno Njemačke.
Očekivati je da će ustaše upotrebljavati kratkotrajne BOt.
2. Naša brigada organizuje odbranu u datoj zoni po karti sa zadatkom: odsudnom odbranom položaja sprečiti prodor ustaških snaga i ubacivanje DTG u zoni odgovornosti, zaštiti stanovništva i materijalnih dobara i energičnim mjerama sprečiti pljačku, paljevine, ubijanja i bilo kakvu samovolju.
Prednji kraj imati na dostignutim linijama prema karti.

3. SUSJEDI:
– 9. mtbr sa 2/2 K br TO organizuje odbranu u zoni: desno ušće potoka Trepča u r. Kupa, lijevo s. Donji Skrad, r. Korana uključno s. Točak.
– Štab TO opštine Vojnić zatvara zonu i kontroliše prostor na pravcu Vel. Kladuša – Maljevac – Krstinja – Miholjsko – Vojnić.
– Štab TO opštine Korenica zatvara pravac Ličko Petrovo Selo – Drežnik-Brajdići.
– U širem rejonu Plašćanske doline odbranu organizuje Plašćanska brigada teritorijalne odbrane.
– U zoni odgovornosti brigade Štab TO opštine Slunj uspostavio je borbenu kontrolu teritorija sa prostornim jedinicama TO.

4. ODLUČIO SAM
Organizovati odsudnu odbranu u dodjeljenoj zoni odgovornosti brigade grupišući glavne snage na pravcu Perjasica-Primišlje-Slunj-Kordunski Ljeskovac, a pomoćne snage na pravcu

Veljun-Batnoga-Cetingrad-Grabarska s ciljem: u sadejstvu sa susjedima i jedinicama prostorne strukture nanijeti ustašama što veće gubitke na prednjem kraju, odsudnom odbranom položaja sprečiti prodor u zoni odbrane brigade i sprečiti ubacivanje DTG, zaštititi stanovništvo i materijalna dobra, te energičnim mjerama sprečiti pljačku, paljevine, ubijanja i bilo kakvu samovolju.
Borbeno osiguranje jačine voda isturiti ispred prednjeg kraja bataljona na udaljenosti do dva kilometra.
Borbeni raspored u liniji sa rezervom, snage za podršku, snage za kontrolu teritorija, snage za zaprečavanje, GOP (grupa za održavanje puteva), snage za pozadinsko obezbjedjenje i komandovanje.
Gotovost za odbranu 02. 02. 1992. do 14,00 časova.

5. ZADATAK JEDINICAMA
5.1.- 1. bataljon posjeda i brani položaj u rejonu: desno Djurin Potok (k. 189), lijevo Pašin Potok uključno tt 244, po dubini Žalčeva Kosa tt 372. Zadatak: Odsudnom odbranom položaja sprečiti prodor ustaških snaga i ubacivanje DTG preko odbrambenog rejona i u sadejstvu sa 3. bataljonom TO i snagama prostorne strukture TO opštine Vojnić nanijeti ustašama što veće gubitke i ne dozvoliti im prodor na teritoriju Republike Srpska Krajina. Težište odbrane imati na prednjem kraju. Težište protivoklopne borbe (POB) imati na pravcu Vel. Kladuša-Cetingrad-Batnoga. Zasjede kao borbeno osiguranje (BOs) isturiti na samoj granici.
Granica lijevo + granica brigade, granica desno + s. Radakovići – tt 407 – s. Kapljuv – s. Donje Gnojnice.
Podržava BrAG iz šireg rejona Slunj.
KM u rejonu Cetingrad (škola).
5.2.- 2. bataljon sa svTO Tržič Tounjski organizuje odbranu u rejonu s. Lučica – s. Tržič Tounjski i po dubini s. Srednji Poloj. Zadatak: Odsudnom odbranom položaja u sadejstvu sa 2/2 KbrTO i snagama prostorne strukture nanijeti ustašama što veće gubitke u živoj sili (ž/s) i MT, sprečiti ubacivanje DTG u zoni odgovornosti, zaštititi stanovništvo i materijalna dobra, te energičnim mjerama spriječiti pljačku, paljevine, ubijanja i bilo kakvu drugu samovolju.
Težište odbrane imati na prednjem kraju i na r. Mrežnica. Težište protivoklopne borbe imati na pravcu s. Mateško selo – s. Perjasica i na pravcu s. Siča – s. Perjasica. Ispred četa isturiti borbeno osiguranje jačine odjeljenja.
Granica desno: granica brigade, granica lijevo: granica brigade.
Podržava BrAG iz šireg rejona Primišlja.
KM u rejonu Lumbrdenik, tt 260 (Jovići).
5.3.- 3. bataljon TO sa Odredom TO Mašvina organizuje odbranu u rejonu Kordunski Ljeskovac – Kik uključno i po dubini s. Ladjevac. Zadatak: U sadejstvu sa 1. bataljonom TO i snagama prostorne strukture odsudnom odbranom sprečiti prodor ustaša i ubacivanje DTG u zoni odgovornosti, zaštititi stanovništvo i materijalna dobra i energičnim mjerama sprečiti pljačku, paljevine, ubijanja i bilo kakvu samovolju.
Prednji kraj imati na liniji r. Korana – put s. Carević selo – s. Žgela i dalje granicom prema Bosni.
Težište odbrane imati na prednjem kraju. Težište protivoklopne borbe imati na pravcu s. Šturlić – s. Salopek selo. Borbeno osiguranje jačine do dva odjeljenja isturiti na lijevom krilu bataljona.

Granica desno. Granica brigade, granica lijevo: desna granica 1. bataljona TO.
Podržava BrAG iz šireg rejona Slunj.
KM u rejonu s. Koranski Lug (škola).
5.4.- Tenkovska četa sa ojačanim vodom oklopnih transportera u širem rejonu Slunj u gotovosti za intervenciju po odluci komandanta brigade.
5.5.- Vatrena podrška
a) Avijacijska podrška: Odbranu brigade podržava avijacija po odluci komandanta OG-8.
b) Artiljerijska podrška: Obrazovati BrAG-3 sastava: mad-3 i lab PVO. Komandant BrAG, komandant mad-3.
Vatreni položaji privremeni za 1/mad-3 u rejonu s. Vučkovići (Velika Crkvina).
Vatreni položaji u rejonu Gladna Brda, s. Karajlovići, s. Primišlje.
Osmatračnica komandanta na KM 2. bataljona TO.
Zadaci:
– Podržava prihvat borbenog osiguranja bataljona,
– Sprečiti napad ustaša iz pokreta,
– Sprečiti organizovano posjedanje polaznih položaja ustaša,
– Sprečiti nastupanje ustaša s polaznog položaja na jurišnu liniju i izvršenje juriša,
– Sprečiti prodor ustaša uklinjavanjem u dubinu borbenog rasporeda brigade,
– Podržati odbranu glavnih i pomoćniih snaga brigade,
– Neutralisati ustašku artiljeriju,
– Podržati bataljonske protivoklopne grupe.
KM u s. Primišlje (škola).

6. OSNOVNI SADRŽAJI
6.1.- Protivvazdušna odbrana (PVO)
Težište PVO imati u zaštiti bataljonskih vatrenih grupa (BVG), BrAG i KM. Podatke o situaciji u vazdušnom prostoru prikupljati od OG-8 i CVOJ sa Željava i Petrovca. Jedinice brigade obavještavati na talasima obavještavanja OG-8. Sredstva veze linijom komandovanja. 1/3 lab PVO brani BrAG, a 3. lab PVO-1, brani KM brigade. U svim četama imati odredjene osmatrače neba.
6.2.- Protivoklopna borba (POB)
Težište POB imati na pravcu s. Mateško selo – s. Perjasica – s. Donji Poloj. U bataljonima formirati bataljonske protivoklopne grupe. POB voditi sa svim raspoloživim sredstvima sa bliskih odstojanja.
Most i dionicu puta na r. Mrežnica u rejonu s. Tržič Tounjski pripremiti za rušenje. Most u gradu Slunj na r. Korana pripremiti za rušenje.
6.3.- Protivelektronska borba (PEB)
Težište imati na protivelektronskoj zaštiti sredstava veze. Sprečiti elektronsko izvidjanje ustaša pravilnim korištenjem sredstava veze što regulisati Naredjenjem za vezu.
6.4.- Protivdiverzantska borba (PDB)
Za eventualnu PDB u rejonima odbrane i medjuprostorima odgovorni su mi komandanti jedinica, a za rajon poligona Slunj odgovoran je komandant poligona.

7. OBEZBJEDJENJE BORBENIH DEJSTAVA
7.1.- Moralno obezbjedjenje (MOb)
Težište imati na svakodnevnom i pravovremenom informiranju ljudstva na položajima. Komande bataljona-diviziona na osnovu plana MOb konkretizovat će svoje obaveze i zadatke

na planu podizanja borbenog morala. Svakodnevno imati prisnu saradnju sa organima mjesnih zajednica i ljudima na terenu.

7.2.- Obavještajno obezbjedjenje (ObOb)

Težište obavještajnog obezbjedjenja usmjeriti na pravcu s. Generalski Stol – s. Dubrave – s. Kamenica i Vel. Kladuša – s. Johovica – s. Šturlić – s. Tržačka Raštela – s. Bugar s ciljem pravovremenog otkrivanja sastava, jačine, grupisanja i načina dejstva ustaša. U zonama odgovornosti bataljona imati po dvije izvidjačke patrole sa kojima vršiti prikupljanje podataka i kontrolu rejona odbrane bataljona.

Iz sastava Izvidjačkog voda formirati izvidjačku patrolu koju angažovati na težištu odbrane, a izvidjačke grupe (IG) angažovati po slijedećem: IG-1 u rejonu Čatrnja, IG-2 u rejonu Kik, IG-3 u rejonu Perjasička Kosa i IG-4 u rejonu s. Podcetin.

Obavještajno obezbjedjenje organizovati u saradnji sa mjesnim stanovništvom i u sadejstvu sa izvidjačkom jedinicom OG-8. Izvidjačke organe i obavještajne organe uvezati sa organima milicije.

7.3.- Bezbjedonosno obezbjedjenje (BOb)

Težište imati na sprečavanju oticanja podataka, otkrivanju i praćenju obavještajne djelatnosti ustaša. Zaštititi lica koja se kreću u zoni odgovornosti brigade borbenim rasporedom i neposrednim osiguranjem. Sprečiti dolazak nepozvanih lica na KM. Sprečiti korištenje sredstava veze nepozvanim licima.

7.4.- Inžinjerijsko obezbjedjenje (InžOb)

Težište imati na utvrdjivanju i zaprečavanju minskoeksplozivnim preprekama (MEP). Utvrditi se do drugog stepena zaštite. Položaje i pokret maksimalno maskirati. Ljudstvo smjestiti u tvrde objekte, a ne položajima izgraditi skloništa za ljude i municiju u kojima obezbjediti grijanje. Na prednjem kraju, medjuprostorima i bokovima izraditi minska polja o čemu sačiniti propisanu dokumentaciju.

7.5.- Protivnuklearno-hemijsko-biološko obezbjedjenje (PNHBOb)

Zaštitne maske imati u gotovosti za upotrebu i stavljanje u zaštitni položaj. Ličnu dekontaminaciju vršiti na položajima u zatišju borbe, a kolektivnu na dekontaminacionom mjestu u rejonu KM brigade (Mrzlo Polje). PNHB osmatranje vršiti sa osmatračima zemaljskih i vazdušnih ciljeva.

7.6.- Pozadinsko obezbjedjenje (PoOb)

Pozadinski vod razmješten je u rejonu Mrzlo Polje. Težište imati na pravcu Perjasica-Poloj-Primišlje.

Prioritet u PoOb imati kod jedinica 1. bataljona TO.

Dotur i evakuaciju MTS i povredjenog ljudstva iz jedinica brigade izvršavaju pozadinske jedinice bataljona.

Za izvršenje zadataka odobrava se utrošak:

a) Municija: Za sve vrste municije 3 b/k

b) Gorivo: Za sva m/v jedno punjenje rezervoara (p/r).

8. KOMANDOVANJE I VEZA

KM u rejonu Mrzlo Polje (poligon Slunj).

IKM u rejonu KM bataljona.

PKM u rejonu Mrzlo Polje (poligon Slunj).

Gotovost veza: Odmah.

Izvještaje dostavljati:

a) Redovne svakog dana u 13.00 časova sa stanjem u 12.00 časova i u 07.00 časova sa stanjem po potrebi.
b) Vanredne po potrebi.

9. SADEJSTVO I SARADNJA
Sadejstvo i saradnja prema planu sadejstva i saradnje.

Prilog: Odluka komandanta na karti[227]

K O M A N D A N T :
potpukovnik
Mirko Radaković, [v.r.]

M.P.[228]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 7., kut. 5.

76

1992., veljača 1.
[Bibać]

Komanda 10. korpusa šalje podređenim jedinicama zapovijed za pregled sastava jedinica po pripadnosti JNA, TO i dobrovoljačkim jedinicama

---

Komanda 10. korpusa
Str. pov. broj 12/2-34
01. 02. 1992. godine

Komandi 6., 7. i 8. OG i 586. mabr

Na ličnost komandanta ili NŠ.

U cilju sagledavanja situacije na terenu od značaja za borbenu gotovost i preduzimanje potrebnih mera odmah postupiti po sledećem:
1.- Sačiniti pregled sastava jedinica po pripadnosti i sistemu RiK-a.
Pregledom istaći jedinice JNA, Teritorijalne odbrane i dobrovoljačke jedinice.
2.- U pregledu treba razvrstati jedinice po pripadnosti na primer:
8. OG sastava (nabrojati najpre pod a) jedinice JNA, pod b) jedinice TO i pod c) dobrovoljačke jedinice). Za sve jedinice TO i dobrovoljačke navesti pod čijom su komandom. Za dobrovoljačke jedinice navesti ko ih je formirao (kojoj stranci pripadaju) i pod čijom su komandom, njihov sastav, jačina i odnos prema JNA).
Pored iznetog u izveštaju (u vidu zaključaka) o ovim jedinicama dati i druge podatke i predloge od značaja za odlučivanje.

---

[227] Prilog nije pronađen uz izvornik.

[228] Okrugli pečat: 3. kordunska brigada TO OS SFRJ.

3.- Rok za dostavljanje podataka 03. 02. 1992. godine 14,00 časova.

K o m a n d a n t
generalpotpukovnik
Špiro Niković
M.P.[229]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 5010.

77

1992. veljača 2.
[Sarajevo]

Komanda 2. vojne oblasti dostavlja komandama 5., 9. i 10. korpusa JNA pregled kršenja primirja od strane podčinjenih jedinica, primljen iz kabineta SSNO-a na osnovu prosvjeda Glavnog stožera HV-a

Komanda 2. VO
Int. Br. 25/142-180
02. 02. 1992. g.

Komandi 5. K, 9. K i 10. K

Veza: naš akt int. Br. 25/142-32 od 13. 01. 1992. g.

Dostavljamo vam pregled navodnog kršenja primirja od strane naših jedinica tokom 01. 02. 1992., koji smo primili iz kabineta SSNO.
Prema tom pregledu, koji je SSNO-u dostavljen u prosvjedu Glavnog stožera HV, naše jedinice primirje su prekršile:
– 06.45 sati – rejonu s. Letinac – s. Zabare (Otočac) postavili su zasedu prilikom redovne smjene snaga HV pod pratnjom posmatračke misije EZ, kojom prilikom su ubijena 4, a ranjeno 11 pripadnika HV – ovako brutalan napad na snage HV i kršenje sporazuma odigrao se u prisustvu promatračke misije EZ,
– od 08.30 do 12.00 sati – vrše pregrupisavanja i dovodjenje novih snaga na položaje u aerobazi Zemunik (5 cisterni, 5 kamiona i 1 autobus),[230]
– u 16.02 sati – dovukli 2 haubice 155 mm ispred prednjeg kraja obrane HV u Sunji i vršili ukopavanje,
– u 09.30 sati – otvorena snajperska vatra po položajima HV u s. Širinci iz smjera Čapraginci[231] (Nova Gradiška),

[229] Prijemni pečat: Brzojav br. 371, 1. 2. 1992.

[230] Na izvorniku je rukom dopisano: “navodi su netočni – nije vršeno pregrupisavanje snaga već redovna upotreba m/v za svakodnevno snabd. snaga.”

[231] Čaprginci.

– u 11.00 sati – otvorili pješačku i snajpersku vatru po položajima HV u s. Glinska Poljana (Glina),
– od 13.00 do 13.10 sati – ispaljeno 25 mb m a po položajima HV u s. Širinci iz smjera s. Čapraginci (Nova Gradiška),
– u 15.54 sati – otvorili snajpersku vatru po položajima HV kod Ogulina iz s. Kokan, a rafalnu vatru iz PAM-a po položajima HV u s. Pitomi Javor (Ogulin),
– od 11.00 do 15.00 sati – pljačkali i palili kuće Hrvata u s. Podgradina, s. Paljuv, s. Gornji Zemunik i s. Crno (Zadar), a u zaseoku Jakšić kod Ogulina zapalili kuću Rade Jakšića, po nacionalnosti Srbin.[232]
Ispitajte prekršaje primirja iz zone vaše odgovornosti i hitno nam dostavite izvještaj, koji smo obavezni proslijediti grupi za praćenje sprovodjenja odluka Predsjedništva SFRJ u GS OS SFRJ.
Prema prekršiocima primirja postupiti u skladu sa našim naredjenjem int. Br. 25/142-44 od 16. 01. 1992. g.

Predsjednik komisije
pukovnik
Radovan Ilić
M.P.[233]
M.P.[234]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6045.

78

1992., veljača 3.
Knin

Izvješće Štaba TO RSK Ministarstvu obrane Republike Srbije o reakciji naroda na odluku Predsjedništva SFRJ o dolasku snaga UN-a

SRPSKA AUTONOMNA OBLAST KRAJINA
ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE
Br. 128/92
3. 02. 1992. god.
K N I N

VOJNA TAJNA
POVERLJIVO

Reagovanja na Odluku
Predsjedništva SFRJ
o dolasku snaga OUN

MINISTARSTVO ODBRANE R. SRBIJE

[232] Na izvorniku je rukom dopisano: "ovo je selo u dubini naše zone i podmeću se neistine, ovo je redovna optužba."
[233] Prijemni pečat: 1. odjeljak SCV 332. puka veze, brzojav JUNAK, broj 4592, 2. 2. 1992.
[234] Prijemni pečat: Komanda 9. korpusa, 2. 2. 1992.

Narod Republike Srpska Krajina odlučio je da:
– Neće više živjeti u sastavu nezavisne Hrvatske
– Ostaje u sastavu Jugoslavije,
– JNA ostane na teritoriju RS Krajine, i
– u SFRJ dođu snage OUN pod uslovima koji garantuju srpskom narodu miran život u Krajini.

Odluka Predsjedništva SFRJ o prihvatanju predloga plana OUN za mirovnu operaciju u Jugoslaviji, a posebno način njegovog usvajanja iznenadila je, zbunila i uplašila srpski narod u Krajini.

Rasprostranjeno je mišljenje da se ponovo radi o prevari srpskoga naroda u RS Krajini, a što se temelji na uverenjima da je:
– Predsjednik Skupštine RS Krajine Mile Paspalj neovlašteno i mimo volje naroda potpisao ugovor,
– Srpski narod u Krajini prevaren od Predsjedništva SFRJ,
– Vojni vrh doveo generale na sednicu Predsjedništva SFRJ radi pretnje silom Vladi i narodu Krajine,
– Srpski narod ovim Ugovorom gubi ono što je uz angažovanje JNA dobio u ratu i
– Vojni vrh odlučio razoružati TO, povući JNA iz Krajine i prepustiti goloruk narod ustašama.

U narodu se masovno vrše procene ko će od AVL izvršiti naredbu Vrhovne komande i povući se iz Krajine (ko će izdati narod).

U Kninu je 3. 2. u 13 časova održan miting podrške Vladi Krajine i njenom predsjedniku Milanu Babiću na kome je prisustvovalo oko dvije i po hiljade građana. Miting je organizovao SDS i protekao je bez incidenata uz pojedinačne antiarmijske istupe govornika.

Narod očekuje povratak učesnika sednice Predsjedništva SFRJ iz Beograda i detaljnije informisanje javnosti.

Kod dela stanovništva vlada uverenje da pomenuti Ugovor ima i "Aneks" čiji sadržaj nije objavljen, a na kome se temelji garancija Predsjedništva SFRJ srpskom narodu u Krajini.

Narod očekuje sednicu Skupštine RS Krajina na kojoj će se rasvetliti sve nejasnoće i realnije sagledati ispravnost donete odluke.

Zbog nastale vojno-političke situacije i značaja odluke koje je Predsjedništvo trebalo doneti naređeno je svim jedinicama i štabovima TO RS Krajina podizanje borbene gotovosti na najviši stepen. U jedinicama i štabovima TO nije bilo incidenata.

Opšti zaključak je da kod naroda RS Krajine vlada zbunjenost, neizvesnost i strah za budućnost.

K O M A N D A N T
p u k o v n i k
Dušan Kasum, [v.r.]

M.P.[235]

Dostavljeno:
– GEŠ OS SFRJ – (1. uprava)
– Ministarstvo odbrane R Srbije

M.P.[236]

[235] Okrugli pečat: Štab TO SAO Krajine.

[236] Prijemni pečat: Brzojav br. B 72, 3. 2. 1992.

Izvornik, strojopis, ćirilica
HR-HMDCDR, 6., kut. 10.

79

1992., veljača 3.
[Benkovac]

Izvješće Komande 180. mtbr Komandi 9. korpusa JNA o razmjeni građana srpske i hrvatske nacionalnosti iz Benkovca i Zadra preko Crvenog križa

Komanda 180. mtbr
Str. pov. br. 3-53
03. 02. 1992. godine

Dnerap – dostavlja.-

Komandi 9. korpusa
-operativnom dežurnom-

1. Podataka o aktivnosti OS susjednih zemalja sa našeg nivoa nemamo.
2. Stanje b/g u jedinicama brigade je dobro. Potčinjene jedinice će biti angažovane na sredjivanju b/t, otklanjanju kvarova kod tehnike, utvrdjivanju i zaprečivanju.
K-da brigade će se angažovati oko kursiranja starešina kao i obilaska, kontrole i pomoći potčinjenim jedinicama i komandama.
3. Oružanih sukoba u toku dana nije bilo sa neprijateljskim snagama.
4. Stanje na teritoriji je nepromenjeno u odnosu na jučerašnji dan. Izvršena je razmena gradjana srpskog i hrvatskog stanovništva preko Crvenog krsta. Iz Benkovca je iseljeno 49 lica hrvatske nacionalnosti, a iz Zadra 2 žene srpske nacionalnosti. Ostali traženi iz Zadra navodno izjavljuju da ne žele da izadju. Predstavnik Crvenog krsta iz Benkovca je zatražio da sa njima razgovara, pošto se sumnja da se na njih vrši pritisak da ne isele.
5. Vanrednih dogadjaja u toku današnjeg dana nije bilo.
6. U PoOb nema posebnih problema, osim poteškoća oko snabdjevanja sa ogrevnim drvetom.
7. Stanje bezbednosti u jedinicama i na teritoriji je uglavnom bez posebnih problema.
8. Zaključak: u toku dana primirje se poštuje. Nemamo nikakvih podataka o aktivnosti neprijatelja na liniji dodira.
9. Ne može se nešto posebno predvidjeti za dogadjaj u narednom periodu. Za sada se primirje poštuje i vjerojatno će tako biti i dalje.

Dežurni rukovodeći
major
Djurica Janko s.r.

M.P.[237]

[237] Prijemni pečat: 1. odjeljak SCV 332. puka veze, brzojav LOTUS, broj 240, 3. 2. 1992.

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6007.

80

1992., veljača 3.
Knin

Dnevno operativno izvješće Komande 9. korpusa Operativnom centru 2. vojne oblasti o aktivnostima hrvatskih snaga, mitingu pristaša Milana Babića u Kninu, pozadinskom osiguranju, sigurnosti i samozaštiti

KOMANDA 9. KORPUSA
Str. pov. br. 4-410
03. 02. 1992. godine

Dnevni operativni
izveštaj, dostavlja.-

OC 2. VO

1. AKTIVNOST NEPRIJATELJA
Neprijatelj je narušavao prekid vatre u slijedećim slučajevima:
Na pravcu: Šibenik – Drniš
– u 10,15 časova iz rejona KUBAŠUŠA, tt. 351 (52,02) otvorena je vatra po objektu Grab,
– u 11,25 časova iz rejona s. STRUNJE (52,02) otvorena snajperska i mitraljeska vatra po s. Ružić,
– u 11,25 časova iz rejona s. DRVENJAK (52,12) otvorena snajperska vatra po s. Baljci.
2. Sve jedinice korpusa u prvoj borbenoj gotovosti i garantuju punu bezbjednost stanovništvu u zoni odgovornosti. U toku je realizacija planiranih kurseva sa komandantima bataljona, komandirima četa-baterija i pomoćnika komandanata za pozadinu i referenata službi u bataljon-divizion.
Izvršena je kontrola stanja u 99. map-u.
3. Oružanih sukoba sa paravojnim formacijama RH nije bilo.
4. Na teritoriji posebno u organima vlasti i SDS je i dalje aktuelno pitanje angažovanja mirovnih snaga UN. Pitanje je zaoštreno nakon sinoćne izjave predsjednika RS Krajine da ne prihvataju mirovni plan UN prema odlukama predsjedništva i da ne priznaju potpis na dokument od strane predsjednika skupštine RSK.
U tom cilju danas je u Kninu održan miting podrške predsjedniku Republike i vladi RSK uz prisustvo od oko 1500 ljudi. Govorili su šestorica ljudi – ministar informisanja (založio se da Armija ne može otići sa oružjem, već da ga treba ostaviti kao u Sloveniji i Hrvatskoj, napadajući armijski vrh), predsjednik IV SO Benkovac (založio se za ostanak Armije na teritoriji RSK), predstavnik Banije, dobrovoljac iz Vranja, aktivista SDS (napadao Armiju) i predsjednica SDS RSK, uz prethodnu zahvalnost napadala Vladu Srbije.

5. Vanredni dogadjaji:
Nije ih bilo.
6. Pozadinsko obezbedjenje:
Pozadinsko obezbedjenje jedinica 9. korpusa se odvija bez većih problema. Jedinice su snabdevene municijom, pogonskim gorivom, ogrevnim drvetom, hranom i vodom.
Popravljeno u lakom remontu:

– peš. naoružanje	23 kom
– art. naoružanje	1 kom
– borbena m/v	4 kom
– neborbena m/v	26 kom
– sredstva veze	18 kom

Popravljeno u srednjem remontu:

– sredstva veze	7 kom

U toku dana primljeno:
– pašteta jetrena 9,31 t
– krastavci kiseli 34,34 t
– drvo ogrvno 91 m^3
HE situacija bez promene i dalje se ocenjuje kao nesigurna.
Primećeni su pojedinačni slučajevi gripe.
Sva planirana prevoženja su realizovana. Za prevoz ogrevnog drveta iz D. Lapca angažovano 15 m/v.
U 9. map izvršena kontrola po pitanju pozadinskog obezbedjenja.
7. Bezbjednost i samozaštita
1. Političko-bezbedonosna situacija na teritoriji je pogoršana organizovanjem mitinga u Kninu u znak podrške Milanu Babiću i vladi RS Krajine zbog njihovog odbijanja plana Vensa na sjednici Predsjedništva SFRJ. Miting je uglavnom raspirivao antiarmijsko raspoloženje uz isticanje zahtjeva da se prema jedinicama JNA na području RS Krajina moraju primijeniti iste metode kao u Sloveniji i Hrvatskoj i zadržati svo naoružanje na području RS Krajina. Za očekivati je porast antiarmijskog raspoloženja povratkom Babića iz Beograda i eventualnim organizovanjem sličnih mitinga u drugim gradovima RS Krajina.
2. Civil Telenta Todor, odnosno njegov leš, je pronadjen na putu prema s. Zelići od pravca s. Vrbnika. Uzroci smrti se još utvrdjuju.
8. ZAKLJUČAK:
Stanje u jedinicama i ustanovama korpusa je stabilno.
Snage MUP-ZNG i dalje narušavaju primirje, dovlače snage na liniju fronta. Provokacije neprijatelja mogu se i dalje očekivati, kao i optuživanje JNA da krši primirje.
9. U narednom periodu može se očekivati dalje usložavanje i pogoršanje situacije na teritoriji povodom angažovanja mirovnih snaga UN, posebno nakon odbijanja predsjednik RSK da prihvati odluke sa proširene sjednice predsjedništva SFRJ.
K O M A N D A N T
general-major
Ratko Mladić, s.r.

M.P.[238]

[238] Prijemni pečat: 1. odjeljak SCV 332. puka veze, brzojav broj 675, 3. 2. 1992.

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6024.

81

1992., veljača 4.
Knin

Operativno izvješće Štaba TO RSK o kršenju primirja, ubojstvu Todora Telente te mitingu podrške Vladi RSK povodom dolaska snaga UN-a

SRPSKA AUTONOMNA OBLAST KRAJINA
ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE
Br. 60-19/92
4. 02. 1992. god.
K N I N

VOJNA TAJNA
POVERLJIVO

OPERATIVNI IZVEŠTAJ
za 03/04. 02. 1992. godine

1. Neprijateljske snage
U toku dana neprijatelj nije izvodio borbena dejstva niti je vršio pokrete i pregrupisavanja. Jedino u zoni odgovornosti 3.03 ustaše su otvarale vatru iz pješadijskog naoružanja, iz pravca s. Pokupsko.

2. Naše snage
Naše snage nisu izvodile borbena dejstva. Vrši se kontrola teritorije i obezbeđenje objekata. Incidenata nije bilo. Pripadnici TO smatraju da je potrebno rat prekinuti a da se to može ostvariti dolaskom mirovnih snaga OUN, a pri definisanju uslova precizirati garancije za miran život srpskog naroda

3. Stanje na teritoriji
Dana 2. 02. 1992. godine oko 15,30 časova ubijen iz iz AP Telenta Todor (65) između s. Ljubač i c. Mataci. Izvršioci ubistva su dva neidentifikovana lica u maskirnim uniformama.
U RO "Pliva" u Glini održan je radni sastanak sa predstavnicima vlasti i predstavnicima jedinica prostorne strukture TO za Baniju na temu: "Reorganizacija i osposobljavanje jedinica prostorne strukture za namenske zadatke, razmena iskustava i naredni zadaci".
U Kninu je od 13,00 do 13,45 časova održan miting podrške stavovima Vlade i predsjednika Republike Srpska Krajina u vezi sa angažovanjem mirovnih snaga OUN u Krajini. Miting je organizovala SDS i protekao je bez incidenata, uz pojedinačne antiarmijske istupe govornika. Početna zbunjenost i uplašenost srpskog naroda u RS Krajini u velikoj mjeri je ublažena izjavom člana Predsjedništva SFRJ na televiziji Beograd, ali je i dalje prisutno mišljenje da iznete garancije za miran život srpskog naroda u RS Krajina nisu pouzdane. Opšta je karakteristika da se popravlja saradnja između TO, JNA i MUP-a u RS Krajini.

K O M A N D A N T
p u k o v n i k
Dušan Kasum, [v.r.]
M.P.[239]

Izvornik, strojopis, ćirilica
HR-HMDCDR, 6., kut. 20.

82

1992., veljača 4.
Knin

Iz dnevnog operativnog izvješća Komande 9. korpusa Operativnom centru 2. vojne oblasti o pogoršanju sigurnosne situacije nakon političkih sukoba u vodstvu pobunjenih Srba u svezi mirovnog plana

KOMANDA 9. KORPUSA
Str. pov. br. 4-443
04. 02. 1992. godine

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO
HITNO

Dnevni operativni
izveštaj, dostavlja.-

– OC 2. VO

[...][240]
7. Bezbednost i samozaštita:
Stanje bezbednosti na teritoriji nakon saopštenja zaključaka sa Sednice Predsedništva SFRJ, intervjuima dr. Jovića[241] i jučerašnjeg mitinga u Kninu se usložava. Medjutim, sve je više pristalica odluka koje su donešene na Predsedništvu SFRJ. Narod shvata da ne postoji drugačije rešenje osim dolaska snaga OUN i to po planu Sajrusa Vensa. Milan Babić je naglo izgubio na ugledu, a oko njega je ostalo samo najekstremnije jezgro SDS-a.
U jedinicama je sve više vojnih obveznika koji su za dolazak snaga OUN i medju njima Milan Babić neće imati veću podršku.
8. Zaključak:
Stanje u jedinicama i ustanovama korpusa je stabilno. Snage ZNG RH i dalje narušavaju primirje, dovlače snage na liniju fronta, posebno na pravcu: Split – s. Muć – Drniš. Provokacije neprijatelja mogu se i dalje očekivati, kao i optuživanje JNA da krši primirje.
9. U narednom periodu može se očekivati dalje usložavanje i pogoršanje situacije na teritoriji povodom angažovanja mirovnih snaga UN, posebno nakon odbijanja predsjednika RSK da prihvati odluke sa proširene sednice Predsedništva SFRJ.

---

239 Okrugli pečat: SAO Krajina, Štab Teritorijalne odbrane, Knin.
240 Izostavljeni su dijelovi dokumenta: “Aktivnost neprijatelja” i “Pozadinsko obezbeđenje”.
241 Borisav.

K O M A N D A N T
general-major
Ratko Mladić, [v.r.]

Akt se može uputiti

p u k o v n i k
Mr. Sava Kovačević
M.P.[242]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6024.

83

1992., veljača 4.
Beograd

Zahtjev Komande Vojnog okruga Beograd Komandi Vojnog odsjeka Zemun da prema dostavljenom popisu izbjeglih osoba s područja Vukovara i Osijeka iste uključi u ratne jedinice koje se iz Srbije upućuju na prostor istočne Slavonije i Baranje

---

KOMANDA VOJNOG OKRUGA
KOMANDA VOJNOG OKRUGA
KOMANDA NA VOJN OKRUG
POVELJSTVO VOJAŠKEGA OKROŽJA
pov. br. 591-1
4. 02. 1992. god.
B E O G R A D

VOJNA TAJNA
POVERLJIVO

Spisak izbeglih lica sa teritorije
opštine Vukovar i Osijek,
dostavlja.-

VOJNI ODSEK Zemun

U prilogu akta dostavljamo vam Spisak izbeglih lica sa teritorije opština Vukovar i Osijek, i koji se prema podacima Crvenog Krsta Beograda nalaze na teritoriji Vojnog odseka Zemun. Pozvati ih i uputiti u kasarnu "4. Jul" na Voždovcu u Beogradu.
Obzirom da se spiskovi relativno dugo obrađuju, verovatno da ima određenih promena, što netreba da zbunjuje.
Smatramo da je najrealnije da se izbegla lica navedena u spisku, a koji su i v/o koriste za popunu RJ OS koje se upućuju na prostor Istočne Slavonije, Baranje i Zapadnog Srema, obzirom da poznaju tu teritoriju i da će biti najviše motivisani da brane svoje krajeve.

---

[242] Prijemni pečat: 1. odjeljak SCV 332. puka veze, brzojav br. 686, 4. 2. 1992.

Do 20. 02. 1992. godine, dostavite podatke koliko ste navedenih v/o uspeli da uključite u RJ OS, kao i o eventualnim problemima i nejasnoćama, kojih je bilo prema izveštajima iz nekih Vojnih odseka.

Prilog:
– kao u tekstu[243]

SN/SN

KOMANDANT
pukovnik
Zoran Kikinđanin, [v.r.]

M.P.[244]

M.P.[245]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 303.

84

1992., veljača 4.
Bihać

Komanda 10. korpusa JNA dostavlja 1. brigadi TO izmjene u podjeli vojno-teritorijalnih organa OS SFRJ

KOMANDA 10. KORPUSA
Pov. broj 11/22-8
04. 02. 1992. godine

Pregled podele vojnoteritorijalnih
organa, dostavlja.-

KOMANDI 1. brTO

SSNO GŠ OS SFRJ – III uprava, zbog izmena u organizaciji vojnoteritorijalnih organa, svojim aktom Pov. broj 245-1 od 17. 01. 1992. godine, dostavila je novi Pregled vojnoteritorijalne podele, s kojim se stavlja van snage ranije dostavljeni pregled, te vam jedan primerak istog dostavljamo.
Potrebno je da umnožite i dostavite svim jedinicama iz vašeg sastava i da obezbedite, da se službena prepiska u vezi sa služenjem vojnog roka, služenja u rezervnom sastavu i u vezi sa drugim pitanjima vojne obaveze, obavlja sa vojnoteritorijalnim organima prema priloženom pregledu.

---

243 Prilog izostavljen. Na popisu se nalazi 518 vojnih obveznika.

244 Okrugli pečat: Komanda Vojnog okruga Beograd.

245 Prijemni pečat: Vojni odsjek Zemun, pov. br. 241-1, Zemun, 5. 2. 1992.

KOMANDANT
general-potpukovnik
Špiro Niković, [v.r.]

M.P.[246]

M.P.[247]

– – – – –

P R E G L E D
VOJNOTERITORIJALNE PODELE[248]

KOMANDA VOJNOG OKRUGA	VOJNI ODSEK	OPŠTINE U SASTAVU VOJNOG ODSEKA (opštine čiji organi za narodnu odbranu ne saradjuju sa VTO navedene su malim slovima)
NOVI SAD	NOVI SAD	NOVI SAD, SR. KARLOVCI, BAČ. PALANKA, BAČ. PETROVAC, TEMERIN, VRBAS, BEOČIN, SRBOBRAN, BEČEJ
	SREMSKA MITROVICA	SREMSKA MITROVICA, ŠID, IRIG, RUMA, INDJIJA, STARA PAZOVA, PEĆINCI
	PANČEVO	PANČEVO, KOVIN, BELA CRKVA, VRŠAC, ALIBUNAR, PLANDIŠTE, KOVAČICA, OPOVO
	SUBOTICA	SUBOTICA, KANJIŽA, SENTA, ADA, BAČ. TOPOLA, MALI IDJOŠ, ČOKA, NOVI KNEŽEVAC
	SOMBOR	SOMBOR, APATIN, KULA, ODŽACI, BAČ
	ZRENJANIN	ZRENJANIN, SEČANJ, TITEL, ŽABALJ, ŽITIŠTE, NOVI BEČEJ, NOVA CRNJA, KIKINDA
	BELI MANASTIR	BELI MANASTIR, Osijek, Valpovo, Našice, Djakovo, Donji Miholjac
	VUKOVAR	VUKOVAR, DALJ, ILOK, Vinkovci, Županja, Sl. Brod, Sl. Požega, Nova Gradiška
SARAJEVO	SARAJEVO GRAD	Novi Grad, NOVO SARAJEVO, Stari Grad, Centar, HADŽIĆI, Ilidža, Ilijaš, PALE, Trnovo, Vogošća
	SARAJEVO	Olovo, HAN PIJESAK, SOKOLAC, Rogatica, Višegrad, Goražde, RUDO, ČAJNIČE, Foča, KALINOVIK
	ZENICA	Zenica, Žepče, Zavidovići, Kakanj, Vareš, Kreševo, Breza, Visoko, Kiseljak, Fojnica
	TRAVNIK	Busovača, Gornji Vakuf, Travnik, DONJI VAKUF, Novi Travnik, Vitez, Bugojno, KUPRES
TUZLA	TUZLA	TUZLA, Lukavac, Kalesija, Banovići, Živinice, ŠEKOVIĆI, Kladanj, Bratunac, Vlasenica, Srebrenica
	BIJELJINA	BIJELJINA, UGLJEVIK, LOPARE, ZVORNIK
	BRČKO	BRČKO, Gradačac, Orašje, GRAČANICA, Srebrenik, BOS. ŠAMAC
	DOBOJ	DOBOJ, Maglaj, Tešanj, TESLIĆ, Odžak, Modriča, DERVENTA, Bos. Brod

[246] Okrugli pečat: Komanda 10. korpusa.
[247] Prijemni pečat: OS SFRJ SAO Krajine, Komanda 1. brigade TO, Glina, pov. br. 02-147/1, 23. 02. 1992.
[248] Izostavljeni su vojni okruzi koji ne obuhvaćaju teritorij BiH i Hrvatske.

MOSTAR	MOSTAR	Mostar, Neum, Čapljina, Čitluk, Metković, Livno, Ljubuški, Lištica, Grude, Posušje, Tomislavgrad, Prozor, Jablanica, Konjic
TREBINJE		TREBINJE, BILEĆA, LJUBINJE, Stolac, GACKO, NEVESINJE, Dubrovnik
BANJA LUKA	BANJA LUKA	BANJA LUKA, ŠIPOVO, MRKONJIĆ GRAD, Jajce, SKENDER VAKUF, KOTOR VAROŠ, ČELINAC, PRNJAVOR, LAKTAŠI, SRBAC, BOS. GRADIŠKA
	PRIJEDOR	Prijedor, SANSKI MOST, BOS. NOVI, BOS. DUBICA
	BIHAĆ	Bihać, Bos. Krupa, Cazin, Velika Kladuša
	TITOV DRVAR	TITOV DRVAR, GLAMOČ, BOS. GRAHOVO, KLJUČ, BOS. PETROVAC
PETRINJA	PETRINJA	PETRINJA, GLINA, DVOR, KOSTAJNICA, Novska, Sisak
	KARLOVAC*	Karlovac, VRGIN MOST, VOJNIĆ, SLUNJ, Duga Resa, Ozalj
	VIROVITICA**	Virovitica, Grubišno Polje, Daruvar, Garešnica, Pakrac, Kutina
KNIN	KNIN	KNIN, Drniš, BENKOVAC, OBROVAC
	KORENICA	KORENICA, PLAŠKI, DONJI LAPAC, GRAČAC, Gospić (TESLINGRAD), Otočac (VRHOVINE)

* Sa sedištem u Vojniću
** Sa sedištem u Petrinji

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 305.

85

1992., veljača 5.
[Sarajevo]
Informacija Komande 2. vojne oblasti o odlukama proširene sjednice Predsjedništva SFRJ u svezi angažiranja mirovnih snaga UN-a

Komanda 2. Vojne oblasti
Pov. br. 25/142-204
05. 02. 1992. godine

Informaciju dostavlja.-

Na proširenoj sednici Predsedništva SFRJ koja je trajala sa manjim prekidima od 31. januara do 2. februara, razmotrena su aktuelna pitanja u vezi sa angažovanjem mirovnih snaga UN. U radu sednice su, izmedju ostalih, učestvovali i načelnik Generalštaba OS SFRJ, general-pukovnik Blagoje Adžić koji zamenjuje saveznog sekretara za NO, komandant 2. VO i komandanti bihaćkog i kninskog korpusa.
Nakon trodnevnog zasedanja postignuta je potpuna suglasnost učesnika o prihvatanju koncepta mirovne operacije UN u Jugoslaviji. Time su stvoreni uslovi za donošenje odluke

UN u Savetu bezbednosti o upućivanju mirovnih snaga UN u Jugoslaviju. Učesnici u radu sednice obavešteni su o sugestijama koje su predstavnici srpskih krajina dali podsekretaru UN Marak Guldingu, da se razmotre i u okviru mogućnosti uzmu u obzir.
Medjutim, i nakon svestranih procena stanja na teritoriji Krajine koje bi nastalo dolaskom mirovnih snaga, Milan Babić uporno nastoji i čvrsto ostaje pri stavu da treba korigovati ponudjeni plan Sajrusa Vensa. On osporava legitimnost predstavnika skupštine Republike Srpska Krajina, Milana Paspalja, koji je u ime Krajine potpisao i prihvatio Vensov plan. To dodatno komplikuje situaciju i na štetu je interesa srpskog naroda uopšte, a posebno na tim prostorima. Ukoliko se ove nesuglasice ne otklone Savet bezbednosti bi mogao odložiti mirovnu operaciju UN u Jugoslaviji, alternativa tome je eskalacija rata, sa potpunom neizvesnošću u pogledu ishoda, trajanja i posledica.
Strah, nepoverenje i rezervisanost srpskog naroda, u postojećim okolnostima, u krajinama su istorijski uslovljeni, ali su im u znatnoj meri doprinele i neke izjave i postupci predstavnika hrvatske vlasti, kao i pristranost dela posmatračke misije EZ. Pri tome se unapred nepotrebno sumnja u ostvarenje plana UN, mada dosadašnja iskustva u angažovanju mirovnih snaga ne daju povod za to. U ranijim smo informacijama ukazivali na ciljeve i suštinu plana mirovne operacije UN u Jugoslaviji, medjutim i pored toga prema našim saznanjima, ima pripadnika JNA koji još uvek ne poznaju suštinu ovog koncepta. Radi se o tome da ljudi uopšte nisu upoznati ili im plan nije objašnjen u cjelini, pa su pojedinci pod uticajem drugačijih tumačenja stekli pogrešnu predstavu o prednostima za mir koje ovaj plan, u postojećim unutrašnjim i medjunarodnim okolnostima, objektivno nudi. Radi svestranijeg sagledavanja suštine plana mirovne operacije UN ukazujemo na neke činjenice, koje su razmatrane i na proširenoj sednici P. SFRJ.
Ukoliko bi došlo do angažovanja mirovnih snaga UN interesi i ciljevi srpskog naroda u krajinama bili bi stavljeni pod zaštitu medjunarodne zajednice, a teritorije bi imale tretman "teritorije pod zaštitom UN". Svu vlast na tim prostorima vršili bi postojeći lokalni i regionalni organi. Budući da se radi o demilitarizovanoj zoni jedinice JNA bi se izmestile na rubna područja ovih regija tek pošto bi snage UN, u kompletnom sastavu, pokrile čitav prostor i počele efikasno da deluju u zaštiti naroda i garantovanju uslova za nesmetano funkcionisanje lokalne vlasti. U suštini, angažovanje mirovnih snaga UN u interesu je kako srpskog naroda u krajinama, tako i srpskog naroda u celini, ali i svih drugih naroda koji žive na ovim prostorima.
Ne prihvatanje mirovnog plana Sajrusa Vensa je u interesu ustaša i hrvatske vlasti koja je izgubila suverenitet na teritorijama Krajine, a koje po svaku cenu želi povratiti. Stoga joj ne ide u prilog uspostavljanje prekida vatre i rešavanje jugoslovenske krize političkim putem.
Od pripadnika JNA, posebno starešina, se zahteva da ne padaju pod uticaj lidera pojedinih stranaka i da učine sve kako bi se Sarajevski dogovor o prekidu vatre dosledno poštovao i na taj način doprinese da JNA izvrši svoje preuzete obaveze.
U tumačenju mirovnog plana polaziti od stavova iz ove i ranijih informacija. Nedopustivo je i štetno da se na ovim pitanjima vrše polarizacije kod pripadnika JNA. Za to nema potrebe, tim prije što P. SFRJ, kao vrhovna komanda, daje pune garancije, da će pružiti svu zaštitu srpskom narodu u krajinama, ukoliko mirovni plan bude izigran, a on bude napadnut od strane oružanih snaga Hrvatske ili na drugi način ugrožen.
Od svih starešina JNA se traži da poklanjaju punu pažnju jačanju unutrašnjeg reda, discipline, obučenosti i borbene gotovosti u celini kako bi jedinice u svakom trenutku bile spremne i sposobne da izvrše sve zadatke.

Sa informacijom upoznati sve starešine i koristiti je u svakodnevnom informisanju vojnika.

Pomoćnik k-ta za MV i PP
general-major
Milan Aksentijević

M.P.[249]

Preslika, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6046.

86

1992., veljača 5.
[Benkovac]

Dnevno operativno izvješće Komande 557. mješovitog protivoklopnog artiljerijskog puka o narušavanju primirja, pljački kuća protjeranih Hrvata i zlostavljanju obitelji Vlasnović u Škabrnji

Komanda 557. mpoap
Str. pov. br. 130-1
05. 02. 1992. godine

Dnevni operativni izveštaj,
dostavlja.-

1. Narušavanje primirja i aktivnosti neprijatelja.
– Dana 03. 02. pri obilasku voda TO od PPU Samardjica, našao sam vojnika iz jedinice u s. Nadin koji je bez odobrenja sa vozilom "opelom" i prikolicom veoma se nevojnički poneo sa kontrolnom stanicom za ulazak u s. Škabrnja. Radi se o v/o Saponja Djordje iz s. Dobropoljci. Vojni obveznici voda u s. Škabrnja su izjavili da je imenovani svakodnevno krao i odvozio materijal i nameštaj iz s. Škabrnja.
– Dana 02. 02. u s. G. Zemunik (istok) oko 19,00 časova nepoznata grupa oko 3 čovjeka obučena u uniforme pripadnika OS SFRJ napali su porodicu Vlasnović gde su maskiranog lica tukli domaćina Matu i vezali ruke, noge, i usta kao i domaćicu Seku ali je nisu tukli. Počinioci ovog dogadjaja su došli iz pravca s. Škabrnja i nakon toga uzeli nasilno traktor marke "Ferguson" 39 ks i frezu "goldonku" i odvezli iz dvorišta domaćina.

2. Raspored jedinica i stanje i aktivnosti:
– Jedinice su rasporedjene shodno odluci od 03. 01. Danas je izvršena analiza vanrednih dogadjaja u puku. Analizu i zaključak dostavit ćemo u pismenoj formi shodno vašem naredjenju pov. br. 23-36 od 28. 01. 1992. godine.

[249] Prijemni pečat: Vojna pošta br. 9595, pov. br. 50-1, 15. 2. 1992., Sveti Rok (Gospić).

– K-dant puka lično se angažovao na informisanju kolektiva puka po položajima o trenutnoj situaciji u zemlji i svetu.

3. Vanrednih dogadjaja u jedinici nismo imali.

4. Pozadinsko obezbedjenje odvija se dosta otežano o čemu smo vas izvestili našim aktom pov. br. 29-2 od 13. 01. 1992. godine.

5. Predlog odluke:
Borbena gotovost jedinice na položaju je na vrlo visokom nivou unatoč zamoru ljudstva. Tražimo model i rešenja da dio ljudstva na položajima zamenimo unutrašnjom rotacijom i u dogovoru sa jedinicama TO.

6. Plan aktivnosti jedinice za naredni dan:
U jedinicama puka planski i organizovano se sprovodi bov. težište aktivnosti za 06. 02. 92. godine dali smo na pripremi izvodjača nastave s k-dirima protivoklopnih baterija koji će se održati u puku shodno vašem naredjenju pov. br. 25-10 od 22. 01. 1992. godine.

7. Zahtevi:
Ponavljamo zahtev od 30. 01. 1992. godine u vezi izvršenja rim. 2. tehničkog pregleda na orudjima.
Komandant
M.P.[250]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 7., kut. 4.

87

1992., veljača 7.
[Sv. Rok]

Informacija Komande 1. mtb Komandi 9. korpusa JNA o davanju podrške SO Gračac odluci Predsjedništva SFRJ o dolasku snaga UN-a

---

Komanda 1. mtbr
Str. pov. br. 33-107/82 — Vojna tajna
07. 02. 1992. — Povjerljivo

Dogadjaji u vezi odluke
Predsedništva Jugoslavije o
dolasku snaga UN, informacija

Komandi 9. korpusa (dežurnom operativnom)

[250] Prijemni pečat: 1. odeljenje SCV 332. puka veze, brzojav br. 253, 5. 2. 1992.

Dana 07. 02. 1992. godine održana je sednica Skupštine općine Gračac. Na sednici je raspravljano o pitanju odluke Predsedništva Jugoslavije o prihvatanju plana Sajrusa Vensa.
Na sjednici je prema pozivu učestvovao i komandant brigade. Skupština je donela odluku o podršci odluci Predsedništva i dala obavezu da njeni delegati na sjednici Skupštine Krajine podrže odluku Predsedništva o dolasku snaga UN prema planu Sajrusa Vensa.
Ova odluka Skupštine u našoj jedinici kod najvećeg broja boraca primljena je sa zadovoljstvom.

Pomoćnik komandanta za MV
pukovnik
Radivoje Matović

M.P.[251]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 7., kut. 3.

88

1992., veljača 7.

Izvješće Komande 7. operativne grupe Organu bezbednosti 10. korpusa JNA o kršenju primirja, stvaranju ekstremističke organizacije na području Banovine i Korduna, pripremama za udaljavanje dobrovoljaca s područja SO Žabalj i Novi Sad te o represalijama prema Srbima od strane Hrvata u Bjelovaru

KOMANDA 7.OG
ORGAN BEZBEDNOSTI H I T N O
Str. pov. br. 8-24
07. 02. 1992. godine

ORGANU BEZBEDNOSTI 10. KORPUSA

1.- U večernjim časovima 06. 02. 92., oko 20,00 č., neprijatelj je ispalio 8 projektila MB 82 mm prema Glinskim Poljanama. Mrtvih i povređenih nije bilo.
Slušanjem radio veza neprijatelja došli smo do znanja da je neprijatelj svojim jedinicama podelio suhu hranu i da se kao mogući dan napada na Petrinju spominje nedelja – 09. 02. 92. Pored toga 06. 02. je iz Dubrave upućeno 2.000 pripadnika ZNG na banijski front.
Prema podacima izvora iz Bos. Krupe OB 11. brTO došao je do saznanja da se u širem rejonu s. Mrazovac i suva medja grupišu jedinica SDA i da je njihovo brojno stanje oko 200 ljudi, imaju tri MB 120 mm, te da imaju u rezervi 60 ljudi iz Sandžaka rasporedjenih u s. Bužim.
Izvor iznosi da pretpostavlja da medju njima ima i jedan broj pripadnika MUP RH iz Karlovca. Izvor ne preporučuje da se pripadnici JNA i TO kreću u širem rejonu s. Banjani zbog opasnosti od napada na iste.

[251] Prijemni pečat: 1. odeljenje SCV 332. puka veze, brzojav br. 362, 7. 2. 1992.

2.- Posle sednice Predsedništva SFRJ na području Banije uočena je povećana aktivnost Babićevih istomišljenika iz Knina, verovatno u cilju pritisaka na odbornike Skupštine RS Krajine i učvršćivanja Babićeve linije. Tako su dana 05. 02. 92. na području Gline i Petrinje boravili: Macura, Ivanić i Funduk iz Knina i kontaktirali sa pojedinim licima na ovom području. Službene organe opštine Glina i Petrinja su izbegli već je Macura Lazo ostvario kontakt u četiri oka sa Predsednikom SO Petrinja – Maljkovićem.
Istovremeno su na području s. Dragotina, SO Glina boravili Opačić i Zelenbaba i prenoćili 05./06. 02. kod JELIĆ STEVE iz s. Bele Vode. Jelić je pripadnik SDB Krajine po naredjenju Milana Martića, a prema informacijama više izvora bavio se pljačkom i od tih sredstava kupio je stan u Beogradu. Radi se o čovjeku pročetničke orjentacije.
Prema informacijama izvora OB 622. mtbr (od 06. 02. – 16 brTO) stvara se organizacija ekstremista kojoj bi bio zadatak rušenje vojne vlasti na području Banije i Korduna. Kao nosioc te aktivnosti spominje se STEFANOVIĆ ČEDO, sin mu poginuo u borbama protiv ustaša, sada obučava žensku četu u Glini. Navodno je njegov istomišljenik i organizator za područje Korduna izvesni "Jastreb" sa područja Vrginmosta. U sklopu ovog podatka napomenuto je da je u ovo umješan i k-dir specijalne jedinice iz Gline MARTIĆ SINIŠA – "Šilt", ali smo proverom utvrdili da on lično nije bio na pomenutom kontaktu sa Stefanovićem i "Jastrebom". Preko operativnih veza u Glini pokrili smo područje Popovog gaja gde bi se jedinice trebale sakupljati i daljnju aktivnost Stefanović Čede.
3.- Manojlović Ratko, pukovnik, k-dant 11. brTO u Dvoru na Uni, o kojem smo pisali u telegramu 8-21 od 02. 02. 92., i dalje je nastavio sa opijanjem i nedoličnim ponašanjem, u sklopu toga dozvolio je da mu jedinica prilikom odlaska na položaje oko Gline dovozi ukradenu robu sa tog područja i pri tome je onemogućio radnike SJB Dvor na Uni da intervenišu. Sve ove malverzacije v/o pod okriljem k-danta su registrovane. Pored svakodnevnog opijanja samovoljno i bez pitanja pretpostavljene k-de odlazi za Beograd vojnim motornim vozilom. Upoznat k-dant OG-7 i prema našim saznanjima istog će predložiti za smenu sa dužnosti k-danta 11. brTO, što bi po našem mišljenju trebalo što prije učiniti.
Angažovanjem vojne policije OG-7 i OB 17. brTO izvršene su detaljne pripreme za udaljavanje dobrovoljaca sa područja SO Žabalj i Novi Sad koji su po raznim stranačkim linijama dovedeni u ovu jedinicu. Tako je 03. 02. 92. sa ovog područja otišao 21 pripadnik te dobrovoljačke jedinice, a 06. 02. 92. još 20 ekstremnih pripadnika. K-dir jedinice FIBISAN DJURADJ javno je izjavljivao da će 09. 02 .92. sa oružjem učestvovati u obaranju legalne vlasti Srbije. Kao ekstremistu iz ove grupacije izdvajamo i DJURIĆ DUŠANA. Svi su za vreme boravka na ovoj teritoriji imali četnička obeležja, pretili su k-di brigade i pojedinim starešinama te je njihovo udaljavanje naišlo na pozitivan odjek na ovom prostoru. U posebnom telegramu dostavićemo spisak svih pripadnika ove jedinice i predlažemo da se isti prosledi MUP Srbije jer je za očekivati njihovu pojačanu aktivnost u narednom periodu na teritoriji Žablja i Novog Sada. Prilikom udaljavanja sve smo pripadnike ove jedinice razoružali i izvršili pretres, te dopratili do Banja Luke jedinicom vojne policije.
4.- Ostalo:
Kroz telefonski kontakt sa vezom u Bjelovaru OB OG-7 došao je do saznanja da je 05. 02. 92. obavljena sahrana 18 poginulih pripadnika ZNG RH, te da je u noći 05./06. 02. 92. u znak osvete porušeno 32 kuće u Bjelovaru čiji su vlasnici Srbi. Zbog ovakvog stanja i iščekivanja da će sa ratišta biti doveženo još leševa u Bjelovaru je veoma napeta atmosfera i za očekivati je dalje represalije prema Srbima i njihovoj imovini.

NAČELNIK
Potpukovnik
Milan Ostojić, [v.r.] M.P.[252]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6014.

89

1992., veljača 8.

Upozorenje Komande 6. operativne grupe Komandi 1. i 2. ličke brigade na pojačane diverzantske aktivnosti oružanih snaga RH

KOMANDA 6. OG
str. pov. br. 695/89
08. 02. 1992. g.

KOMANDI 1 i 2. ličke brigade
(na ličnost komandanta ili načelnika štaba)

Oružane formacije Republike Hrvatske pojačavaju diverzantsko terorističku aktivnost protiv JNA sve češće ubacivanje DTG u raspored i pozadinu naših jedinica u cilju nanošenja gubitaka i rušenja vitalnih objekata na teritoriju. Jedna DTG jačine 20 diverzanata u uniformama JNA sa oklopnim transporterom otkrivena je u blizini Sombora. Zbog nebudnosti organa na teritoriji, diverzanti su nesmetano prešli r. Dunav južno od Apatina i stigli u reon Bezdana, gde su otkriveni i razbijeni. Jedinice Vojne policije i MUP-a Republike Srbije izvršile su blokadu DTG u cilju njenog uništenja. U vezi sa ovim,

U P O Z O R A V A M :

1.- U svim komandama i jedinicama ponovo proraditi moja prethodna naređenja i upozorenja koja se odnose na sprečavanje iznenađenja i preduzeti sledeće:

– potpuno zavesti ratni režim u zonama b/d i rasporeda jedinica te kontrolu kretanja sa identifikacijom svih pojedinaca, grupa i jedinica;

– zabraniti svako samovoljno kretanje u zoni b/d, napuštanje jedinica i položaja;

– noću i u uslovima ograničene vidljivosti obezbediti potpunu primenu znakova za raspoznavanje, a danju uvek kada se vrši zaustavljanje nepoznatih lica, grupa i jedinica;

– svako kretanje pojedinaca i jedinica u zoni b/d pravovremeno najavljivati potčinjenim sastavima i precizno ih upoznati: ko, kada, kojim pravcem i sa kojim zadatkom se kreće kroz zonu odgovornosti;

– međuprostori, spojevi i bokovi moraju biti poda stalnom kontrolom koja se postiže: osmatranjem, patroliranjem, zasedama i zaprečavanjem.

2.- Upoznati pripremu svih snaga a posebno namenjenih za protivterorističko-diverzantska dejstva, za uspešno otkrivanje i vođenje borbe sa DTG i drugih ubačenih i ostavljenih snagama neprijatelja.

[252] Prijemni pečat: Brzojav broj 1955, 7. 2. 1992.

KOMANDANT
general-major
Slobodan Đorđević

Dostavljeno:
1., 2., 4. lička brigada
94 INŽb
DIVER. Slunj

Preslika, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, kut. 6020.

90

1992., veljača, 9.
Sveti Rok

Zahtjev Komande 1. mtbr Komandi 9. korpusa JNA za uspostavljanje izravne veze Komande brigade sa zapovjedništvom hrvatskih oružanih snaga u Gospiću

Komanda 1. mtbr
Str. pov. br. 33-302/92.
Sveti Rok 09. 02. 1992.

Vojna tajna
Poverljivo

Zahtev za uspostavljanje direktne
veze komande brigade sa komandom
hrvatskih oružanih sastava u Gospiću

Komandi 9. korpusa (dežurnom operativnom)

Shodno vašem naredjenju o uspostavljanju veze sa suprotnom stranom radi kontrole primirja i realizacije Sarajevskog dogovora molimo da se hitno uspostavi direktna veza komande brigade sa komandom hrvatskih oružanih sastava u Gospiću. U poslednjih 10 dana svakodnevno sa područja neprijatelja dejstvom iz mb-120 mm, i bts (reaktivna zrna) i tenkova po položajima jedinica brigade. Do sada jedinice nisu odgovarale artiljerijom, ali su posljednja dejstva sve intenzivnija u kojima je jedan borac teže ranjen, a više kuća je oštećeno.
Uspostavom direktne veze verujemo da će se ove provokacije smanjiti. Takodjer predlažemo da uputite posmatrače UN da se uvere u intenzitet dejstva neprijatelja.

Komandant
pukovnik
Stojan Španović

M.P.[253]

[253] Prijemni pečat: 1. odeljenje SCV 332. puka veze, brzojav br. 384, 9. 2. 1992.

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 7., kut. 3.

91

1992., veljača 10.
[Krbavica]
Pregled djelatnosti diverzantskog voda 4. brigade 6. ličke divizije za razdoblje 10. 11. 1991. – 31. 1. 1992.

K O M A N D A
4. LIČKE BRIGADE
Str. pov. 1-289/92.
10. 02. 1992. god.

STROGO POVERLJIVO

SUMARNI PREGLED DELATNOSTI DIVERZANTSKOG VODA 4. BRIGADE 6. LIČKE DIVZIJE ZA PERIOD 10. 11. 1991. – 31. 01. 1992. GOD.

Diverzantski vod je formiran 8-10. novembra 1991. godine i za smeštaj istog je određena osnovna škola u selu Visuć.
Komandir voda je poručnik Marković Slobodan.
Brojno stanje diverzantskog voda u momentu formiranja je iznosilo 24 vojnika i starešina.
Diverzantskim vodom 4. brigade 6. ličke divizije rukovodi i komanduje poručnik Marković Slobodan a njegov zamenik, bar u prvo vreme, je vodnik Pivarski Zoran.
Prva tri dana po formiranju (od 10-13. 11.) bilo je maksimalno angažovanje na obuci ljudstva po sledećim temama:
– formacijsko kretanje,
– otkrivanje i pronalaženje minskih polja,
– napad i odbrana naseljenih mesta.
U istom periodu izvršeno je uređivanje i prilagođavanje postojećih uslova smeštaja.
U periodu od 10-13. 11. 1991. godine izvršeno je kompletno naoružavanje svih vojnika sa oružjem i drugom opremom.
Izvršen je raspored vojnika po odelenjima i određeni su komandiri istih. To su:
– komandir 1. odelenja vodnik Pivarski Zoran,
– komandir 2. odelenja potporučnik Ristić Slobodan i
– komandir 3. odelenja stariji vodnik Dević Srbobran.
14.11.1991. godine diverzantski vod u punom sastavu prvi put kreće na borbeni zadatak. Zbog lošeg sistema veza kao i nesposobnosti vodiča borbeno dejstvo je prekinuto, pred sam kraj. U toku izvođenja istog zapaženo je veliko zalaganje i visok moral svih vojnika a posebno su se istakli: vojnik Belić Branko i desetar Hajagoš Ištvan.
Isto tako je zapaženo neprimereno ponašanje vodnika Pivarski Zorana koji nije reagovao kao starešina. Zbog ovog razloga, kao i učešća u saobraćajnoj nezgodi nekoliko dana kasnije vodnik Pivarski Zoran je smenjen sa dužnosti zamenika komandira voda. Posle njega ovu dužnost, sve do sada, obavlja potporučnik Ristić Slobodan.

Od 15-19. 11. 1991. godine diverzantski vod je realizovao plan obuke sa sledećim temama:
– rad na održavnaju veza,
– postavljanje i uklanjanje minskih polja,
– izviđanje neprijatelj ispred prednjeg kraja,
– pružanje prve pomoći u borbi,
– kretanje po azimutu sa i bez karte,
– kretanje po neprijateljskom terenu,
– sredstva za zaštitu i njihova primena,
– inžinjerijska obuka (izrada zaklona i skloništa, maskiranje itd.).
20. 11. 1991. godine izvršeno je bojevo gađanje sa kratkim i dugim oružjem, kao i bombama.
21. 11. 1991. godine diverzantski vod u punom sastavu (koji je tada imao ukupno 34 vojnika) izvodi borbeno dejstvo na mesto Donje Luliće. Neposredno pre dolaska na liniju otvaranja vatre, nailaskom na protivpešadijsku minu teško je ranjen komandir voda Marković Slobodan. Po njegovu naređenju a uz punu suglasnost pukovnika Milivojevića, koji je bio u neposrednoj blizini, jedinica se povlači, radi spasavanja ranjenika.
U ovoj akciji su se svi vojnici i starešine diverzantskog voda 4. brigade 6. ličke divizije pokazali u najboljem svetlu a posebno su se istakli: vojnici Marković Joviša, Srećković Dejan, Pantić Veroslav, Despotović Stojadin, Stefanov Branislav, Šuštum Dušan, Aksić Vladimir i Belić Branko, kao i starešine potporučnik Ristić Slobodan i stariji vodnik Dević Srbobran.
22. 11. 1991. godine diverzantski vod se preseljava na novu lokaciju u selu Krbavicu, gde se još uvijek nalazi.
Istoga dana mlađi vodnik Josifoski Zoran je udaljen iz jedinice zbog nekorektnog odnosa prema drugovima i ponašanja neprimerenog starešini.
Od 22.-27. 11. 1991. godine uređivao se novi objekat za smeštaj. Istovremeno se realizovao plan i program obuke, te su obrađene sledeće teme:
– upad u kuću,
– hvatanje živih jezika,
– čišćenje terena i napad na naseljena mesta.
28. 11. 1991. godine diverzantski vod ide u akciju izviđanja neprijateljskih položaja. Jedinica je naišla na neprijateljsku stražu u mestu Štampari a prilikom sukoba neprijatelj je imao 8 mrtvih i 4 ranjena. U našim redovima nije bilo nikakvih gubitaka.
Sve do 30. 11. 1991. godine svakodnevno je deo vojnika i starešina išao na akcije izviđanja neprijateljskih položaja. Ostali deo ljudstva je obezbeđivao objekat i vršio obuku po planu i programu.
U čitavom periodu od 10 – 30. 11. 1991. godine jedinica pokazuje visok moral za borbu što potvrđuje uspešnim dejstvima po neprijatelju (i pored toga što smo imali dve neuspešne akcije).
Diverzantski vod 4. brigade 6. ličke divizije od 01. – 09. 12. 1991. godine svakodnevno organizuje akcije izviđanja prema Čanku. Na ovaj način stečene su značajne informacije o neprijatelju, njegovom brojnom stanju i rasporedu, uporištima odbrane sela i drugo što je dalo svoje rezultate u napadu brigade na pomenuto mesto.
U istom intervalu zbog uzurpiranja vlasti i zloupotrebe položaja iz jedinice je isključen vojnik Ćopko Božidar – Pop. Moral u jedinici je znatno opao zbog otsustva poručnika Markovića, ponašanja Ćopko Božidara i utjecaja vodnika Pivarski Zorana koji je imao skrivene ambicije da bude zamenik kom. voda.

Zbog ovakvog stanja pukovnik Milivojević svojom naredbom postavlja za komandira voda potporučnika Ristić Slobodana, do povratka poručnika Markovića.
10. 12. 1991. godine diverzantski vod u sastavu 4. ličke brigade učestvuje u borbenom zadatku “napad na Čanak”.
Akcija je u potpunosti uspela a ovom prilikom posebno su se istakli svi vojnici i starešine i to: Ristić Slobodan, Aksić Vladimir, Pantić Veroslav, Hajagoš Ištvan, Simić Zoran, Stepanov Branislav, Srećković Dejan, Šuštum Dušan, Delić Hazim, Zec Emil, Nekić Voja, Pivarski Zoran, Hudec Dušan, Stanisavljević Jugoslav i Pribić Gojko.
11. 12. 1991. godine jedinica diverzantskog voda nastavlja sa daljim borbenim dejstvima prema Ramljanima.
12. 12. 1991. godine i dalje se učestvuje u napadu prema Ramljanima i odbrani zaposednutih neprijateljskih teritorija.
13. 12. 1991. godine jedinica diverzantskog voda se odmara na rezervnom položaju.
14. 12. 1991. godine diverzantski vod je ponovo na borbenom zadatku na postavljanju minskih polja ispred neprijateljske linije.
Od 15 – 20. 12. 1991. godine diverzantski vod je pod punom borbenom gotovošću na rezervnom položaju.
Od 20 – 31. 12. 1991. godine diverzantski vod vrši obuku po planu i programu na sledeće teme:
– postavljanje i uklanjanje minskih polja,
– kretanje po azimutu sa i bez karte,
– rad na održavanju radio veze,
– sanitetska obuka,
– inžinjerijska obuka,
– moralno vaspitanje.
U periodu od 1 – 31. 12. 1991. godine vraća se poljuljani moral u jedinicu i povećava borbena gotovost.
Diverzantski vod 4. brigade 6. ličke divizije je u pomenutim borbenim dejstvima imao jednog poginulog vojnika (Delić Hazima) i dvojicu ranjenih (Ristić Slobodana i Stepanov Branislava).
18. 12. 1991. godine u jedinicu se nakon samo 26 dana od teškog ranjavanja vraća iz Beograda poručnik Marković Slobodan.
13. 12. 1991. godine po prijemu naredjenja za izvršenje borbenog zadatka vodnik Pivarski Zoran odbija da izvrši isto, pa čak i nagovara deo vojnika da napuste rezervni položaj.
Povratkom poručnika Markovića sve ove negativne pojave se ispoljavaju i otkrivaju jer svi vojnici pred njim otvoreno iznose sve nepravilnosti. Odmah se preduzimaju odgovarajuće mere o čemu je informisana i komanda brigade.
U periodu od 1 – 18. 01. 1992. godine izvršena je popuna diverzantskog voda novim vojnicima, tako da je krajem januara bilo ukupno 46 vojnika (42 vojnika i 4 starešine).
19. 01. 1992. godine deo diverzantskog voda u akciji izvidjanja neprijateljskih položaja biva napadnut u reonu Ali Vojvodića. Tom prilikom je ranjen vojnik Hudjec Dušan. Jedinica odgovara žestoko na napad kojom prilikom neprijatelj trpi velike gubitke. Ovom prilikom posebno su se istakli vojnici: Aksić Vladimir, Pantić Veroslav, Hudjec Dušan i Ristić Ivan.
Od 20 – 31. 01. 1992. godine diverzantski vod vrši intenzivnu obuku na prethodne teme i povećava svoju borbenu gotovost.
Zbog poštovanja primirja, ne ide se u borbena dejstva.

Pitanju bezbednosti u čitavom periodu od osnivanja diverzantskog voda bila je poklonjena odgovarajuća pažnja. Nije bilo slučajeva oticanja podataka značajnih za borbenu sposobnost jedinice, niti odavanja tajnih podataka i drugih informacija.
Protiv dvojice vojnika iz voda preduzete su odgovarajuće mere od strane komande brigade a isti su odmah udaljeni iz jedinice.
Nije nam poznato šta će se preduzeti protiv vodnika Pivarski Zorana, jer to nije u našoj nadležnosti.
U periodu od formiranja (10. 11. 1991. god.) pa sve do 21. 11. 1991. godine diverzantski vod je bio u pozadini a nakon toga sve do sada nalazi se na isturenom položaju, blizu prvih neprijateljskih snaga, te sam sebe obezbeđuje.
U periodu od formiranja diverzantskog voda 10. 11. 1991. god. pa sve do 31. 01. 1992. godine (period na koji se odnosi ovaj sumarni izveštaj) za izuzetno zalaganje na borbenim zadacima, poštovanju pravila službe i korektan drugarski odnos prema ostalim vojnicima, na zajedničkom sastanku jedinice, za odlikovanje su predloženi: poručnik Marković Slobodan, potporučnik Ristić Slobodan i vojnici Aksić Vladimir, Pantić Veroslav i Hajagoš Ištvan. Na istom sastanku za unapređenje su predloženi: u čin vodnika vojnici Aksić Vladimir, Marković Joviša, Šuštum Dušan i Zec Emil, a u čin potporučnika stariji vodnik Dević Srbobran i u čin kapetana poručnik Marković Slobodan.

Krbavica, 09. 02. 1992. god.

Kom. div. voda
poručnik Marković Slobodan,
za Ristić Slobodan, [v. r.]

Zam. kom. div. voda
potporučnik Ristić Slobodan
za Dević Srbobran, [v.r.]

M.P.[254]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6045.

92

1992., veljača, 11.
Vojnić

Borbena zapovijed OpŠTO Vojnić za upotrebu jedinica TO te informacija o rasporedu oružanih snaga RH u zoni odgovornosti štaba

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE
Str. pov. br.: 127/92.
Vojnić, 11. 02. 1992. godine

VOJNA TAJNA
STROGO POV.
HITNO

[254] Okrugli pečat: Komanda 4. ličke brigade.

BORBENA ZAPOVJEST
KOMANDANTA OpŠTO VOJNIĆ ZA UPOTREBU JEDINICA TO
KARTA 1:50 000, sekcije: Karlovac 1, 2, 3 i 4

1. Oružane snage Republike Hrvatske duž granice sa Republikom Srpska Krajina prednjim krajem na liniji lijeva obala r. Mrežnice – Mateško selo – s. Lučica – lijeva obala Korane – s. Turanj – s. Gornje Mekušje-lijeva obala r. Kupa. Istovremeno koriste potpisano primirje za pregrupisavanje i naoružavanje snaga. Počeli su sa primjenom poljoprivredne avijacije. Najvjerovatnije raspolažu sa hemijsko-biološkim borbenim sredstvima, a nije isključena ni primjena istih.
Linija s. Kamenica – lijeva obala r. Mrežnice – s. Dobrenići brani se sa jednim bataljonom.
Linija Mateško selo – s. Lučica-lijeva obala r. Korane – Turanj i grad Duga Resa brani se sa 1 ustaškom brigadom, a lijevu obalu r. Kupe na liniji Turanj – Lasinja i grad Karlovac brane dvije ustaške brigade.
Ustaše sa dijela Slunjske općine koje su našle utočište na teritoriji općine Velika Kladuša organizirani su u IDG i TG i vrše upade na područje općina Slunj, Vojnić i Vrginmost. Ustaške snage podržava BVG-MB-120 mm, BRAG-155 i 203 mm i tenkovi tipa "Leopard".
Cilj hrvatskih vlasti je sačuvati avnojevske granice, te je za očekivati da ustaške snage prelaskom u protunapad pokušaju zauzeti teritorije na kojima živi srpsko stanovništvo, kao i daljnja aktivna dejstva ubacivanjem IDG i TG.
2. Zadatak OpŠTO Vojnić da organizuje odbranu teritorije sa okrupnjenim jedinicama TO prostorne strukture formiranim u "ODREDE", s.č. TO i s.v. TO, zatvara međuprostor u zonama dejstva br. TO, zatvaranje međuprostora između br. TO, obezbeđenje stanovništva, komunikacija, objekata i kontrola teritorije po dubini, s ciljem upornom i aktivnom odbranom osloncem na pogodne prirodne objekte, rijeke i naseljena mjesta uz zaprečavanja, artiljerijsku podršku i u sadejstvu sa susjedima i sprečiti ustaškim snagama prodor po dubini zone odbrane i biti u gotovosti za odbrambena dejstva.
3. Desno jedinice manevarske i prostorne strukture OpŠTO Vrginmost a lijevo jedinice manevarske i prostorne strukture OpŠTO Titova Korenica sa zadatkom ne dozvoliti prodor ustaškim snagama u dubinu teritorije Korduna.

4. Odlučio sam organizirati odbranu u zoni odgovornosti na teritoriji općine Vojnić sa zadatkom oslonca na prirodne zemljišne objekte i naseljena mjesta, aktivnom odbranom spriječiti upade ustaša na teritoriju Korduna.
Težište odbrane imati na zatvaranju međuprostora u zonama dejstva br. TO, u zahvatima komunikacija V. Kladuša-Vojnić, V. Kladuša-Cetingrad-Slunj i kontrolu teritorije i zaštitu stanovništva u unutrašnjosti teritorije.
KM – s. Kupljensko
Gotovost obrane odmah.
5. ZADACI JEDINICAMA:
5.1.- ODRED "KRSTINJA" brani rajon s. Gejkovac (uklj.), s. Mracelj, s. Maljevac, s. Buhača, Pašin Potok (isklj.) sa zadatkom osloncem na r. Glina, naseljena mjesta i prirodne objekte uz zaprečavanje i (u sadejstvu sa djelovima snaga 4. k. br. TO, 3. k. br. TO, jedinicama prostorne strukture po dubini) i mjesnim stanovništvom spriječiti ustaškim IDG i TG kao i većim formacijskim grupama i jedinicama prodor kroz rejon odbrane ODREDA.
KM u školi s. Široka Rijeka.

5.2. ODRED TO “VELJUN” organizuje obezbeđenje i kontrolu komunikacija Slunj-Cetingrad-Velika Kladuša i Slunj-Veljun, obezbeđenje stanovništva, objekata i kontrolu teritorije po dubini.
Sa zadatkom osloncem na prirodne zemljišne objekte i naseljena mjesta i zaprečavanja u sadejstvu sa susjedima 3. k. br. TO i jedinicama prostorne strukture po dubini i mjesnim stanovništvom spriječiti ustaškim IDG i TG kao i većim ustaškim grupama vršenje diverzantskih dejstava u zahvatu komunikacija u rejonu odbrane odreda.
KM -Dom u Veljunu.
5.3. ODRED TO “SJENIČAK” potčinjava se komandi 2. k. br. TO, organizuje zatvaranja međuprostora u zoni odbrane brigade, sa zadatkom osloncem na r. Kupu i naseljena mjesta i zaprečavanja u sadejstvu sa susjedima ostalim jedinicama prostorne strukture po dubini i mjesnim stanovništvom spriječiti prodor ustaša u dubinu teritorije i izvođenje diverzantskih dejstava u rejonu odbrane odreda.
KM – Križ Sjeničak.
5.4. ODRED TO “VOJNIĆ” određuje se za rezervu sa zadatkom da vrši obuku v/o za vršenje b/d, obuku izvoditi u sklopu obezbeđenja teritorije i objekata, biti u mobilnom stanju tako da u najkraćem mogućem vremenu može izvršiti dobiveni zadatak po mojoj odluci.
Rajon prikupljanja (mobilizacija) odreda kod škole s. Vojišnica.
KM – škola Vojišnica.
5.5. s.č. TO Utinja potčinjava se komandi 2. k. br. TO, organizuje obezbeđenje KM brigade, C.V. brigade, vrši obezbeđenje i kontrolu teritorije i objekata kao i obezbeđenje mjesnog stanovništva, sa zadatkom spriječiti upad ustaških IDG i TG u reon razmještaja KM i CV brigade i u zonu odbrane č. TO.
KM u s. Utinja.
5.6. s.č. TO Vojnić i s.č. TO Popović Brdo potčinjavaju se komandi 2. k. br. TO, organizuju zatvaranje međuprostora u zoni odbrane brigade.
Sa zadatkom osloncem na r. Kupu, naseljena mjesta i zaprečavanja u sadejstvu sa susedima, ostalim jedinicama prostorne strukture i mjesnim stanovništvom spriječiti prodor ustaša u dubinu teritorije, u rejonu odbrane čete.
KM odrediti u dogovoru s k-dom brigade.
5.7. s.č. TO Vojnić-Petrovac organizuje i vrši obezbeđenje Ratne bolnice Petrovac i pozadinske baze u rejonu Petrovac sa zadatkom osloncem na prirodne zemljišne objekte, uređene objekte za odbranu, zaprečavanja i PVO, sprečiti ubacivanje IDG i vršenje diverzantskih dejstava u rejonu razmještaja.
5.8. Jedinice prostorne strukture organizirane u s.v. TO Vojnića, Krstinje, Veljuna, Sjeničaka, Utinje i Popović Brda. Organizuju i vrše obezbeđenje i kontrolu teritorija, objekata i stanovništva sa zadatkom sa jedinicama brigada, odreda i četa spreče ubacivanje IDG i TG i prodor ustaša u dubinu teritorija Korduna.
KM određuju k-diri jedinica.
6. Vatrena podrška
Vatrenu podršku organizovati formacijskim i pridodatim jedinicama. Težište upotrebe imati na uništavanju i neutralisanju važnih ciljeva: žive sile i snaga i rejonima prikupljanja, snaga u napadu, vatrenih točaka, minobacačkih baterija, mitraljeskih gnijezda i utvrđenih snaga.
Zabranjujem upotrebu vatre koja se ne osmatra i po svaku cenu izbjeći sopstvene gubitke.
Strukturu vatrene podrške odrediti će komandanti potčinjenih jedinica.

7. Organizacija POB
U svim prilikama kroz aktivna dejstva angažovati sva raspoloživa sredstva za protiv-oklopnu borbu kao i korištenje priručnih sredstava.
8. Organizacija PVO
Sve jedinice TO imaju zadatak osmatranja zračnog prostora i vođenje borbe protiv nisko-letećih aviona i helikoptera.
9. Obezbeđenje borbenih dejstava
a) Obaveštajna obezbeđenja
Težište obaveštajnog obezbeđenja imati na neprekidnom prikupljanju podataka o ustaškim snagama u zonama odbrane.
Formirati IG i izviđačke osmatračnice u potčinjenim jedinicama. Obezbediti suradnju sa susedima u prikupljanju obaveštajnih podataka o neprijatelju.
– Bezbedonosno obezbeđenje:
Težište bezbednosti imati na zaštiti odluke k-danta o rejonima i rasporedima jedinica i Štaba, na sprečavanju oticanja tajnih podataka, borbenom obezbeđenju osnovnih jedinica.
Posebnu pažnju obratiti na kretanje v/o iz rejona razmještaja, kontrolu razmještaja, kontrolu i ponašanje mjesnog stanovništva i obezbeđenje ulaska i izlaska u zonu odbrane.
b) Borbeno osiguranje
– svi štabovi i jedinice TO u izvođenju b/d sprovoditi mjere BO vlastitim snagama,
– izviđanje i osmatranje stalno provoditi u svakoj jedinici,
– mjere maskiranja provoditi u rejonu razmještaja odbrane koristeći pogodne zemljišne objekte i ostala prirodna i priručna sredstva.
c) Inžinjerijsko obezbeđenje
Težište inž. obezbeđenja imati na protivoklopnom i protivpešadijskom zaprečavanju – uz odobrenje k-danta i na obezbeđenju kretanja.
Utvrditi se u stepenu 2.
d) PNHBO:
Težište PNHBO imali na ličnoj PNH zaštiti.
Sredstva lične zaštite imati u ispravnosti i gotovosti.
Primarnu dekontaminaciju vršiti sopstvenim snagama i sredstvima.
e) Moralno vaspitanje
Težište moralnog vaspitanja imati na blagovremenom informisanju boraca o političkoj situaciji i stanju i situaciji na ratištu i u jedinicama. Isticati uspjehe jedinica i pojedinaca u izvršavanju borbenih zadataka. Ostvariti što bolju saradnju sa mjesnim stanovništvom i organima vlasti.
f) Pozadinsko obezbeđenje
Pozadinsko obezbeđenje Štaba i jedinica koje su angažovane na izvođenju borbenih dejstava vršiti osloncem na 993. pozadinsku bazu Banja Luka, 530. pozadinsku bazu Bosanski Petrovac, vlastita tajna skladišta kao i kapacitete DPZ i RO.
– Dotur i evakuaciju MTS, oboljelog i ranjenog ljudstva obavljati kontinuirano u zoni djelovanja jedinica, osloncem na vlastita transportna sredstva.
– Jedinice koje se angažuju na izvođenju borbenih dejstava obezbjediti sa dva b/k municije i MES po potrebi, a goriva svih vrsta 1 p/r.
– Osnovno tehničko održavanje vršiti vlastitim snagama i sredstvima osloncem na radionice TO i brigadne stanice za tehničko održavanje.

– Teže slučajeve liječenja ljudstva, ranjenog i oboljelog vršiti osloncem na Ratnu bolnicu "Petrova gora" i civilne zdravstvene ustanove.
– Asanaciju bojišta vrši jedinica u svojoj zoni dejstva sopstvenim snagama i sredstvima uz pomoć mjesnog stanovništva.
– Zarobljenike upućivati u zarobljenički logor u Glini.
– Ishranu ljudstva vršiti tekućim dnevnim obrocima, a u toku izvođenja složenijih b/d i kombinovano.
10. KOMANDOVANJE I VEZA:
KM – u s. Kupljensko.
– Vezu održavati žičanom linijom a radio vezom u toku izvođenja b/d ili u prekidu žičane linije.
Sačiniti planove rada i ostala dokumenta veze.
Strogo zabranjujem otvorene razgovore preko sredstava veze.
Za organizaciju žičane veze koristiti postojeće PTT linije.
Gotovost veza: Odmah

– Signali :

Napad iz vazduha	"VAZDUH"
Tenkovski napad	"OKLOP"
Kemijska sredstva	"OTROVI"
Biološka sredstva	"MIKROB"
Nuklearna sredstva	"ATOM"

Izvještavanje:
Redovne izvještaje svakodnevno dostavljati do 17,00, sa stanjem u 16,00, a vanredne prema potrebi.

K O M A N D A N T
kapetan
Milorad Škrgić

Dostavljeno:
– jedinicama TO
– arhiva

Preslika, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6019.

93

1992., veljača 12.
Obrovac
Štab TO Obrovac zabranjuje kretanje po općini Simi Dubajiću i distancira se od izjava predsjednika SO Obrovac datih Studiju "B" u Beogradu

---

ŠTO OBROVAC
TEL. 39
OBROVAC, 12. 02. 1992.

ŠTABU TO REPUBLIKE SRPSKA KRAJINA

U CILJU ZAŠTITE IMOVINE I ŽIVOTA GRADJANA U ZONI ODGOVORNOSTI ŠTABA TO O B R O V A C :
1. ZABRANJUJEMO KRETANJE U ZONI ODGOVORNOSTI DUBAJIĆ SIMI.
2. U SLUČAJU PRUŽANJA BILO KAKVOG OTPORA UPOTREBITI VATRENO ORUŽJE.
3. ŠTAB TO OBROVAC DISTANCIRA SE OD NEOVLAŠTENIH IZJAVA PREDSEDNIKA SO OBROVAC DATIH STUDIJU "B" U BEOGRADU, A OD NEGATIVNIH IZJAVA POSLJE PRIKAZIVANJA KOMPLETNIH PODATAKA ZBOG OTKRIVANJA TAJNI KOJE SE SMATRAJU VOJNE TAJNE.
ŠTAB TO ĆE ZATRAŽITI OD PREDSEDNIKA SO DA ZAUZMU STAVOVE

KOMANDANT ŠTABA TO
O B R O V A C

MOLIMO RADI MIRA GRADJANA NAŠE OPŠTINE OVO ŠTO PRIJE OBJAVITI I OBAVJESTITI KOMANDU KORPUSA.

M.P.[255]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 4073.

94

1992., veljača 12.

Zapovijed 329. oklopne brigade Komandi 5. pješačkog bataljona za organiziranje stalnog dežurstva zbog učestalog narušavanja primirja oko sela Dragalić, Medari i Trnava

KOMANDA 329. okbr
Str. pov. 532/1
12. 02. 1992. godine

VOJNA TAJNA
STROGO POVJERLJIVO

Dežurstvo na vatrenom
položaju jedinica –
naređenje.

KOMANDI 5. PEŠ. B

U poslednje vreme učestalo je narušavanje u zoni dejstva brigade, a posebno u rejonu: s. Dragalić, s. Medari, i s. G. Trnava.

[255] Prijemni pečat: Brzojav broj 39, 13. 2. 1992.

U cilju sprečavanja narušavanja dogovorenog primirja od strane naših jedinica i potpunijeg saznanja o uzrocima, mestu i vremenu narušavanja primirja

N A R E Đ U J E M :

Komanda brigade organizovat će stalno dežurstvo na položaju 5. pb i od TO Prnjavor.
Na dužnosti određivati starešine iz komande brigade, po planu (rednoj listi) operativno-nastavnog organa.
Dežurni na položaju ima zadatak da preko komandi jedinica obezbedi potpuno poštovanje sporazuma o prekidu vatre od strane jedinica. U slučaju narušavanja sporazuma utvrditi:
– ko je prvi otvorio vatru,
– u koje vreme,
– iz kojeg rejona (naziv mesta i koordinate),
– po kojem rejonu (naziv mesta i koordinate),
– iz kojeg naoružanja i
– posledice.
U slučaju da naše jedinice naruše sporazum o prekidu vatre utvrditi:
– ime i prezime lica koja su narušila primirje i starešinu jedinice.
Prikupljene podatke dostaviti operativnom dežurnom u komandi koji dostavlja podatke o operativnom dežurnom 5. K. i unosi u elaborat o narušavanju primirja.

BP/OA

Izrađeno u 15 primeraka i
svim jedinicama brigade,
ONO i a/a

K O M A N D A N T
p u k o v n i k
Radomir Simić, [v.r.]

M.P.[256]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 2439.

95

1992., veljača 13.

Informacija Komande 8. operativne grupe Komandi 10. korpusa o mobilizacijskom planu nakon dolaska mirovnih snaga UN-a

Komanda og-8
Str. pov. br. 2-126
13. 02. 1992. godine

Uručiti do 12.00 časova
VOJNA TAJNA

KOMANDI 10. KORPUSA
(na ličnost komandanta)

[256] Okrugli pečat: Komanda 329. oklopne brigade.

Veza vaš akt str. pov. br. 11/26-7 od 12. 02. 1992. godine.

1.- Na osnovu referisanja NGŠ i dobivenih zadataka, u zoni OG-8 u slučaju dolaska mirovnih snaga UN, predložen i prihvaćen je mobilizacijski plan po sledećem:
– Svaka br TO u svojoj zoni odgovornosti razvija bataljon milicije, čije brojno stanje se kreće od 600-900 ljudi, što zavisi od veličine zone odgovornosti i demografskog faktora. Ujedno, bataljon je jezgro za razvoj brigade po potrebi, ostatak ljudstva vraća se na redovne delatnosti i njihovo naoružanje će zajednički čuvati snage UN i organi vlasti.
– Na području opština i MZ od srednjih godišta formira se prostorna struktura TO.
– U punoj mirnodopskoj formaciji zaživeće OpŠTO i ZnŠTO.
Na sastanku sa ministrom Martićem, komandantima svih brigada, OpŠTO, ZnŠTO i predsednicima opština dogovoren je krajnji rok (20.02.1992. godine) kada će se sa razradjenim planom izaći pred NGŠ. Tada vam možemo dati tačne podatke plana mobilizacijskog razvoja.

2.- Podaci o organizaciji i formaciji br TO u sastavu OG-8 su sledeći:

2.1.- 2. br TO	1903	čoveka
– komanda sa PJ	31	čovek
– komandni vod	110	ljudi
– 1. b TO	560	ljudi
– 2. b TO	441	čovek
– 3. b TO	440	ljudi
– mad	207	ljudi
– tč	59	ljudi
– poz. v.	55	ljudi.

Našim planom 2. br TO preuzima SRT i smanjuje 9. mtbr te će njezino organizacijsko-formacijske strukture biti izmenjene. Smena je u toku. Zona odgovornosti 2. br TO preuzeće 5. br TO čije formiranje je u toku.

2.2.- 3. br TO	1486	ljudi
– komanda sa KS	28	ljudi
– komandni vod	33	čoveka
– 1. b TO	437	ljudi
– 2. b TO	461	čovek
– 3. b TO	232	čoveka
– mad	136	ljudi
– lab PVO	24	čoveka
– tč sa mv	82	čoveka
– poz. v.	53	čoveka.

2.3.- 4. br TO	2012	ljudi
– komanda sa PJ	127	ljudi
– 1. b TO	489	ljudi
– 2. b TO	723	čoveka
– 3. b TO	497	ljudi
– hab 105 mm	60	ljudi
– vlrl 128 mm “Plamen”	33	čoveka

– pion. V.	12	ljudi
– poz. č.	71	čovek.

Načelnik Štaba
p u k o v n i k
Čedomir Bulat

M.P.[257]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6019.

96

1992., veljača 13.
Glina
Obavijest Komande 1. brigade TO Glina 3. brigadi TO Glina o zadacima jedinica specijalne namjene u Glini

OS SFRJ SAO KRAJINA
KOMANDA 1. BRIGADE TO
G L I N A
Str. pov. broj: 01-119/1
Dana 13. 02. 1992.

Informacija o zadacima jedinice
specijalne namene u Glini

3. bTO

Od jedinica za specijalne zadatke na teritoriji opštine Glina nalaze se sledeće:
1. Specijalna jedinica Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpska Krajina ili tzv. "Šiltova grupa" jačine 75 boraca.
2. Jedinica milicije – aktivne i rezervne. Aktivne oko 60 i rezervne oko 40 ljudi.
3. Izviđačko diverzantska grupa Općinskog štaba TO jačine 15 ljudi.
4. Jedinice vojne policije: U 1. brTO odelenje 14 ljudi i u Opštinskom štabu TO odelenje 16 ljudi.

Pored ovih jedinica u Glini se nalazi i zatvor kojeg obezbeđuje 17 ljudi.
Zadaci ovih jedinica su: Obavljanje poslova iz svoje nadležnosti i to:
Jedinice koje obezbeđuju zatvor obezbeđuju zatvorenike koji su u zatvoru zbog krivičnih djela kao i zatvorene pripadnike HOS-a.
Jedinice vojne policije obavljaju policijske poslove iz svog domena (1. brTO za potrebe brigade u zoni odgovornosti brigade a Opštinskog štaba TO za potrebe na teritoriji opštine Glina, a po zahtevu i za potrebe 1. brTO).

[257] Prijemni pečat: Brzojav broj 470, 13. 2. 1992.

Izviđačko diverzantska grupa (IDG) obavlja zadatke izviđačkog karaktera za potrebe Opštinskog štaba TO a po zahtevu komandanta 1. brTO i za potrebe 1. brTO što su u velkoj meri do sada i obavljali.
Jedinice milicije rezervne i redovne obavljaju milicijske poslove na teritoriji opštine a po zahtevu komandanta 1. brTO i pojedine zadatke za potrebe brigade (intervencija na ugroženim delovima fronta, što su dosada redovno činili).
Šiltova grupa je jedinica za specijalne zadatke MUP Republike Srpska Krajina i nalazi se u njihovoj nadležnosti, a za obavljanje borbenih zadataka potčinjena je 7. OG. Po zahtevu komandanta 1. brTO izvršava specijalne zadatke u zoni odgovornosti brigade i učestvuje u intervenciji na ugroženim delovima fronta kao i za čišćenje terena od ubačenih u izviđačko diverzantskih i terorističkih grupa. Sve ove jedinice nalaze se kao jedina rezerva sa kojom može u određenom trenutku raspolagati komandant 1. brTO radi intervencije na ugroženim pravcima.

K O M A N D A N T
potpukovnik
Marko Vrcelj, [v.r.]

M.P.[258]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 306.

97

1992., veljača 14.
[Sarajevo]

Instrukcije Komande 2. vojne oblasti komandama 5., 9. i 10. korpusa JNA o poštivanju dogovora o prekidu vatre

---

Komanda 2. Vojne oblasti
Int. br. 25/142-313
14. 02. 1992. godine

H I T N O

Instrukcije o pridržavanju
dogovora o prekidu vatre,
dostavlja.-

Komandi 5., 9. i 10. korpusa
– na ličnost komandanta –

[258] Okrugli pečat: Komanda 1. brigade TO, Glina.

Na osnovu akta SSNO GS OS SFRJ broj 21-36 od 14. 02. 1992. godine dostavljamo vam instrukciju o pridržavanju dogovora o prekidu vatre.

Sporazumom o primirju, potpisanim u Sarajevu 2. 1. 1992. godine, trebalo je obezbediti prekid vatre, ako poslednji uslov za donošenje odluke o dolasku mirovnih snaga UN, pošto su Predsedništvo SFRJ, Republika Srbija i __________ Hrvatska dali suglasnost na koncept mirovne operacije UN. Do priznavanja samostalnosti, oružane formacije __________ Hrvatske sporadično su narušavale prekid vatre i nisu preduzimale ofanzivna dejstva, tako da je Sarajevski dogovor poštovan na zadovoljavajući način. Posle priznavanja Hrvatske učestalo je narušavanje prekida vatre, uz istovremeno odbijanje mirovnog plana od strane državnih i vojnih čelnika. Pošto podsekretar za politička pitanja i mirovne snage UN Mark Golding krajem januara nije obezbedio suglasnost Franje Tudjmana i Milana Babića na koncept plana mirovne operacije, odloženo je donošenje odluke o njegovoj realizaciji. Očigledno je da angažovanje mirovnih snaga UN na zaštiti oblasti sa srpskim stanovništvom ne odgovara Hrvatskoj i da ona na razne načine nastoji da minira plan UN.

Pošto je pod pritiskom spolja, Tudjman bio prinudjen da da pismenu suglasnost o bezuslovnom prihvatanju koncepta mirovne operacije, hrvatska strana sada sve učestalijim narušavanjem prekida vatre nastoji da spreči dolazak mirovnih snaga.

Pri tome je karakteristično:

1.- Težnja da se isprovocira i lažno prikaže da jedinice JNA narušavaju prekid vatre. Kao i ranije nastoje da isprovociraju dejstva po Osijeku i Dubrovniku (i Vinkovcima), imajući u vidu da se time postiže najveći političko propagandni efekti, s obzirom na stvarne predrasude u svetskom javnom mnenju oko tih gradova.

2.- Intenziviranje izvidjačkih i diverzantsko-terorističkih aktivnosti – provokacije sračunate da jedinice JNA uzvrate na vatru kad su prisutni posmatrači EZ i oficiri za vezu UN,

3.- Nejavljanje na upozorenja telefonom i nepridržavanje drugih mera predvidjenih Sarajevskim dogovorom i

4.- Svakodnevno fabrikovanje optužbi o navodnom narušavanju prekida vatre od strane JNA i snaga pod našom kontrolom, kako bi se sprečilo razjašnjavanje slučajeva stvarnog narušavanja prekida vatre sa njihove strane.

Takvom ponašanju hrvatske strane povremeno idu na ruke i postupci nekih komandi i jedinica korpusa a pre svega nepridržavanje odredbi Sarajevskog sporazuma i naredjenja NGŠ OS SFRJ o njegovoj primeni (uzdržavanje od uzvraćanja bez prethodne intervencije preko telefonskih linija kod hrvatske strane i obaveštenja posmatrača EZ i oficira za vezu UN, kao i pretpostavljene komande).

Budući da predstoji zasedanje Saveta bezbednosti i odlučivanje o upućivanju mirovnih snaga, da se ne može isključiti da vrhovništvo Hrvatske neće preduzeti još drastičnije vojne akcije s ciljem da odloži, a možda i dovede u pitanje angažovanje mirovnih snaga UN, bitno je da se sa naše strane ne učine koraci koji bi išli na ruke hrvatskoj strani.

U vezi iznetog

NAREĐUJEM

1. preduzeti mere da se zaštite životi ljudi i materijalna sredstva od iznenadnog dejstva i provokativnih akcija,

2. uzdržavati se od uzvraćanja na vatru i provokacije ako nisu neposredno ugroženi životi ljudi i materijalna sredstva. Po naseljenim mestima uzvraćati vatrom samo u krajnjoj nuždi i uz prethodnu suglasnost pretpostavljene komande, ranga korpusa, i to isključivo po uočenim vojnim ciljevima,

3. u svim slučajevima otvaranja vatre sa hrv. strane obavestiti pretpostavljenu komandu, posmatrače EZ i oficire za vezu UN, a od suprotne strane zahtevati prekid vatre preko sredstava veze,
4. striktno se pridržavati konkretnih mera za realizaciju Sarajevskog dogovora usaglašenih na pojedinim područjima i nivoima komandovanja,
5. odmah i detaljno izveštavati o svim slučajevima narušavanja prekida vatre, kako bi se pravovremeno reagovalo na lažno izveštavanje hrvatske strane, posebno u slučajevima stvarnog uzvraćanja na vatru,
6. linijom komandovanja obezbediti potpunu istovetnost podataka o narušavanju prekida vatre koji se saopštavaju posmatračima EZ i oficirima za vezu UN i u redovnim izveštajima koje dostavljate ovoj komandi.
Sa ovom instrukcijom upoznati celokupni sastav komandi i jedinica i koristiti ga u informisanju jedinica.

K o m a n d a n t
general-pukovnik
Kukanjac Milutin
M.P.[259]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6045.

98

1992., veljača 14.
Topusko

Obavijest Štaba TO Topusko Štabu TO RSK o preustroju 622. mtbr u 16. brigadu TO te pripremama za osnivanje 5. brigade TO Vojnić

ŠTAB TO TOPUSKO
BROJ TELEGRAMA 195
DATUM 14. 02. 1992. GODINE

ŠTABU TO REPUBLIKE SRBSKA KRAJINA

1. U TOKU DANA NIJE BILO DEJSTAVA USTAŠA. SEVERNO OD REKE KUPE PREMA PRAVCU CETINGRADA NJIHOVA AKTIVNOST ISPOLJAVA SE DEJSTVOM IZ STRELJAČKOG NAORUŽANJA.
2. PODATKE O RANJENIMA NEMAMO. SNAGE TO I DALJE RADE NA UČVRŠĆIVANJU POLOŽAJA.

---

[259] Prijemni pečat: 1. odeljenje SCV 332. puka veze, brzojav broj 6500, 15. 2. 1992.

3. IZVEŠTAVAMO VAS DA JE 622 MTBR PREFORMIRANA U 16. BRIGADU TO. UŽURBANO SE RADI NA FOMIRANJU 5. BRIGADE TO VOJNIĆ, SASTAVLJENA IZ SASTAVA PROSTORNE STRUKTURE OVOG PODRUČJA.
4. STANJE O DRUGIM IZVEŠTAJIMA BEZ VEĆIH PROBLEMA.

KOMANDANT
PUKOVNIK
RADE VUJAKLIJA
M.P.[260]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 4120.

99

1992., veljača 16.
Knin

Izvješće Komande 9. korpusa Komandi 1. mtbr o zaključcima analize stanja, uzroka i posljedica izvanrednih događaja za proteklo šestomjesečno razdoblje

---

KOMANDA 9. KORPUSA
Str. pov. broj 23-42
16. 02. 1992. godine

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO
Primerak br. 4

Zaključci i zadaci
sa Analize VD,
dostavlja.-

KOMANDI 1. mtbr

Dana 11. 02. 1992. godine u organizaciji Komande 9. korpusa izvedena je Analiza vanrednih dogadjaja za protekli šestomesečni period.
Nakon svestranog sagledavanja i analize stanja, uzroka i posledica nastalih vanrednih dogadjaja donosim sledeće:

Z A K L J U Č K E :

1. I pored više izradjenih i prosledjenih naredjenja i drugih akata, koja regulišu život i rad komandi i jedinica konstatovan je enormno velik broj vanrednih dogadjaja (VD) sa tendencijom daljeg porasta. Posledice VD su veliki broj smrtnih slučajeva, ranjavanja i ogromne materijalne štete. Upravo ovi gubici imaju veliki uticaj na stanje borbene gotovosti jer kao posledica VD je veliki broj izbačenih ljudi i MTS iz stroja a angažuju se značajne snage i sredstva za saniranje istih.
2. Najveći broj VD desio se u vreme prekida borbenih dejstava. U pomenuto vreme do izražaja dolazi uspostavljena unutrašnja organizacija sistema dnevnog rukovodjenja i

---

[260] Prijemni pečat: Brzojav broj 195, 15. 2. 1992.

komandovanja, stila i metoda rada zasnovanih na normativnim i drugim naredjenjima, dokumentima i aktima. Pojedini nivoi RiK-a nedosledno i nepotpuno rade na uspostavljanju čvrstog vojnog organizovanja, od izdavanja naredjenja do kontrole i analize realizacije istih.
3. Nedovoljan je rad i uticaj na poznavnaju stanja, prepoznavanju indikatora i potencijalnih nosilaca i počinioca vanrednih dogadjaja. I dalje je veliki broj vojnih lica za koje se zna da su malodušni, skloni piću, kradji i drugim porocima, koji obavljaju odgovorne dužnosti i rukuju složenim sistemima i MTS. Izostaju kvalitete i odgovorne procene i praćenje stanja kao i plansko preventivno delovanje posebno na nižim nivoima RiK-a.
4. Na pojedinim nivoima RiK-a prisutan je tolerantan odnos prema potencijalnim počiniocima VD, ovo se posebno odnosi na vojne kolektive koji su formirani sa užih područja pojedinih MZ. Prećutno se odobrava ili izostaje potrebno reagovanje kod samoudaljavanja, zakašnjavanja, neodgovornog rukovanja sa MTS, naoružanjem i MES.
Nastali VD se prikrivaju ili se ublažava odgovornost vojne organizacije. Pojedini izveštaji su nepotpuni i znatno se razlikuju od zaključaka naknadno izvedenih uvidjaja.
5. U najvećem broju VD izostalo je pravovremeno i adekvatno reagovanje, preduzimanje mera, sankcionisanje počinilaca i izvlačenje potrebnih pouka iz datog dogadjaja, što ima za posledicu ponavljanje pa i učestalost jednih te istih VD.
6. U nastalim uslovima i stanju na teritoriji sve je prisutnija nova kategorija VD paljevine, pljačka, otimačina, kradja, šverce privatne i vojne imovine do oružja, municije i MES. Ovome pogoduju neprecizne i nepotpune evidencije i zaduživanja sa MTS u jedinici.
Učestala je nekontrolisana i haotična upotreba vatrenog oružja u stanjima pojedinačne i grupne euforije povodom verskih praznika, navijača posle povoljnih sportskih rezultata i ličnih zadovoljstava.
Na osnovu izvedenih i iznetih zaključaka, a u cilju nastavka organizovanog rada na eliminisanju uzroka i sprečavanju nastanka vanrednih dogadjaja pred sve pripadnike 9. korpusa postavljam sledeće:

Z A D A T K E :

1. Na svim nivoima RiK-a analizirati i sumirati sva pozitivna iskustva o postignutim rezultatima na suzbijanju VD i preduzeti mere da se ta iskustva, uz ona negativna, koriste u daljem unapredjenju metoda i stila rada komandi i starešina, kako bi se postigli što bolji rezultati na zaustavljanju i eliminisanju VD, posebno onih sa smrtnim posledicama.
2. Izvršiti aktueliziranje, ponovno proučavanje, dogradnju i ažuriranje naredjenja, planova i drugih dokumenata kojima je regulisano preventivno delovanje na suzbijanju VD.
Na svim nivoima RiK-a proraditi sledeća dokumenta Komande 9. korpusa i dokumenta prvopotčinjenih komandi proistekla iz istih:
str. pov. br. 739-2 od 30.11.1991. g.; 746-1 od 01.12.1991. g.; 781-1 od 12.12.1991. god.; 571-72 od 28.12.1991. god.; 43-18 od 10.01.1992. g.; 81-1 od 14.01.1992. god.; 24-8 od 21.01.1992. g.; 42-24 od 24.01.1992. god.; 42-25 od 25.01.1992. god.; 43-39 od 28.01.1992. god.; 128-8 od 01.02.1992. god.; 23-40 od 08.02.1992. g. i 43-46 od 08.02.1992. godine.
U mesečnim planovima rada redovno planirati zadatke i aktivnosti iz oblasti bezbednosti i zaštite života i zdravlja ljudi. Planiranje aktivnosti vršiti na bazi mera i aktivnosti na sprečavanju VD i zaključcima i zadacima ovog akta. Redovno planirati Analize realizacije zadataka, koje pisano uobličiti i priložiti uz Plan rada.

3. Jačanjem sistema dnevnog RiK-a, visoke organizacije rada, reda, discipline, moralne čvrstine, jedinstva i otpornosti kolektiva smanjiti prostor i sprečiti nastanak VD i na taj način, imajući u vidu da oni mogu ugroziti sve pozitivne rezultate postignute u borbi i na izvršavanju svih ostalih zadataka, jačati ukupnu b/g i integritet korpusa.
4. Uspostaviti potpunu kontrolu i uvid nad čuvanjem, upotrebom i eksploatacijom oružja i drugih MTS. Ustrojiti potrebne evidencije uz lično zaduživanje svakog korisnika ponaosob. Oružjem, sredstvima i sistemima nemogu rukovati i upravljati neobučena lica.
U sklopu istog obezbediti uspostavljeni, prihvaćeni i naredjeni prekid vatre. Svako odobreno otvaranje vatre, kao odgovor na po život opasno dejstvo neprijatelja, mora rezultirati pogocima uz nanošenje gubitaka neprijatelju.
5. Upotrebu vojnih motornih vozila svesti na neophodnu meru uz poštivanje prioriteta. Civilna motorna vozila i osobne automobile ukloniti iz zona-rejona upotrebe jedinica.
Korišćenje m/v u zimskim uslovima prilagoditi stanju i kvalitetu puta uz obavezno korišćenje zimske opreme i poštivanje odobrenih brzina kretanja. Upućivanje m/v na planinske puteve vršiti tokom dana u vreme odmrzavanja leda.
Praćenje kolona m/v i obezbedjenje istih regulisati pre polaska na zadatak uzimajući u obzir različite tehničke karakteristike vozila uz preciziranje rastojanja izmedju pojedinih m/v u koloni.
6. Stalnim i neprekidnim radom sa ljudima obezbediti poznavanje ličnih karakternih osobina svih pripadnika kolektiva. Psihički labilna i lica sklona porocima nakon preduzetih mera, koje nisu dale očekivane rezultate, udaljavati iz kolektiva uz pokretanje krivične odgovornosti.
Sprečiti pljačku, paljevine i samovoljnu upotrebu vatrenog oružja. Energično se razračunavati sa počiniocima kradja vojne imovine a posebno oružja, municije i MES.
7. U sklopu pripreme i organizacije za izvršenje svakog zadatka predvideti, naglasiti i sprovoditi mere bezbednosti i samozaštite i mere hemijsko-tehničke zaštite (HTZ) uz obavezno korišćenje odgovarajuće opreme i zaštitnih sredstava. Sprečiti samovolju, improvizaciju, rad i popravke od za to neovlašćenih i nestručnih lica.
Instaliranje i loženje peći vršiti samo uz prethodno obezbedjenje od požara. Loženje vatre staviti pod kontrolu uz stalno prisustvo lica koja su osposobljena za brzo reagovanje i sprečavanje mogućeg VD.

IM/TM.

K O M A N D A N T
general-major
Ratko Mladić, [v.r.]
M.P.[261]

M.P.[262]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 5006.

[261] Okrugli pečat: Komanda 9. korpusa.

[262] Prijemni pečat: Komanda 1. motorizovane brigade, str. pov. 33-448, 22. 2. 1992.

100

1992., veljača 16.
[Benkovac]

Dnevno operativno izvješće Komande 180. mtbr Komandi 9. korpusa JNA o narušavanju primirja i aktivnostima hrvatskih oružanih snaga

---

Komanda 180. mtbr
Str. pov. br. 3-73
16. 02. 1992. godine

Dnevni operativni izveštaj,
dostavlja.-

Komandi 9. korpusa
– operativni dežurni –

1. Narušavanje primirja i aktivnosti OS neprijatelja:
– U vremenu od 17,20 do 17,40 časova i od 19,05 do 20,00 časova 15. 02. OS ZNG-HOS otvorile su pešadijsku vatru iz rejona Gorčine po položajima 4. mtb u s. Kakma. Na vatru nije odgovoreno. Posledica nema.
– U vremenu od 19,45 do 20,15 časova 15. 02. i od 14,05 do 14,10 časova 16. 02. otvorena je mitraljeska vatra po položajima 2. mtb na Zelenom Hrastu iz pravca s. Grgurice. Na vatru je 15.02. uzvraćeno sa nekoliko rafala iz pam-a a 16.02. nije uzvraćeno. Posledica nije bilo.
– U vremenu 22,00 do 22,20 15. 02. 1992. godine snage HOS otvorile su jaku pešadijsku vatru iz rejona s. Pristeg po rejonu naših snaga u s. Pristeg Gornji.
– Iz s. Vrana ispaljeno je 12 mina mb-82 mm a iz s. Pristeg 7 mina mb-82 mm u istom vremenu.
– U 09,20 časova 16. 02. u s. Smrdelj čule su se 4 detonacije a zatim se pojavio gusti dim. Naše snage nisu dejstvovale.
– Oko 12,00 časova sa pravca s. Modriči otvorena je vatra po položajima 3. mtb u rejonu rudnika boksita Dračevac. Na vatru je odgovoreno pešadijskom vatrom. Posledica nema. Oko 12,30 časova u s. Rovanjska ušla je grupa od oko 20 uniformisanih lica i zapalila nekoliko kuća. Čule su se 3 eksplozije. Posle oko 2 sata grupa je napustila selo.
– Oko 13,55 časova desetak uniformisanih lica otvorila su vatru iz rejona Sokoluša na naše čobane i patrolu u pravcu Trijana. Naša patrola je uzvratila vatru i ustaše su se razbežale u pravcu Vranskog jezera. Posledica nema.
2. Raspored jedinica je bez promene, a stanje u istima je dobro. Jedinice izvode obuku i ostale planske aktivnosti.
3. Vanrednih dogadjaja nije bilo, kao i nekih značajnijih aktivnosti.
4. Pozadinsko obezbedjenje po dosadašnjem planu sa napomenom da je zaoštreno pitanje odgovornosti za upotrebu m/v i ponašanje u saobraćaju.
5. Nema posebnih predloga i zahteva.

Dežurni operativni
potpukovnik
Miladin Nikolić s.r.

M.P.[263]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6007.

101

1992., veljača 17.
Knin

Dnevno operativno izvješće Komande 9. korpusa Komandi 2. vojne oblasti JNA o kršenju primirja od strane hrvatskih oružanih snaga, o zamjeni odjeće i vojnih oznaka, te dolasku u Knin 30 mještana Ervenika koji su zahtijevali da se puste ubićenici – osumnjičeni za ubojstvo hrvatske obitelji Čengić

KOMANDA 9. KORPUSA
Str. pov. broj 4-723
17. 02. 1992. godine

Dnevni operativni
izvještaj, dostavlja.-

OC Komande 2. Vojne oblasti

1.- Aktivnosti neprijatelja
U rejonu Dračevac j/i od Zadra u 16,30 č uočeno je posjedanje položaja sa 4 BsT nepoznatog kalibra i tipa.
2.- Komande i jedinice korpusa u toku dana težišno su bile angažovane na realizaciji zadataka podizanja borbene gotovosti na viši nivo. Ekipa Komande korpusa na čelu na NŠ izvršila je obilazak i pružila pomoć 2. br TO.
U organizaciji Komande 9. K otpočeli su sa radom kursevi za osposobljavanje načelnika inžinjerije u puku-brigadi i komandira baterije za podršku.
3.- Većih oružanih sukoba sa pripadnicima hrvatskih paravojnih formacija nije bilo. Hrvatska strana je dva puta narušila primirje i to:
– u 12,50 č na pravcu Zadar – Benkovac iz rejona s. Smrdelj otvorena je vatra iz streljačkog naoružanja po rejonu aerodroma Zemunik. Nije bilo posljedica. Na vatru nije odgovoreno,
– u 13,50 č na pravcu Sinj – Vrlika iz rejona s. Zelovo otvorena je vatra iz MB 120 mm po rejonu s. Potravlje. Nije bilo posljedica. Na vatru nije odgovoreno.
4.- Na teritoriji u zoni odgovornosti 9. K i dalje je u organima vlasti RSK aktuelno pitanje angažovanja mirovnih snaga UN. Prisutno je i različito reagovanje povodom odluke skupštine SRK o razrješenju Predsjednika i Vlade SRK.
5.- Pozadinsko obezbedjenje:
PoOb je redovno i blagovremeno. Jedinice su popunjene municijom i MES po formaciji.

[263] Prijemni pečat: 1. odeljenje SCV 332. puka veze, brzojav broj 309, 16. 2. 1992.

U toku je sravnjivanje OE TMS u 9. K.
Popravljeno u lakom remontu: peš. naoružanje 14 kom., art. naoru. 2 kom., borbena m/v 2 kom., neborbena m/v 15 kom., sred. veze 14 kom.
Popravljeno u srednjem remontu: sredstva veze 7 kom.
U toku je zamena odeće i oznaka na kapama. U skladu sa dobijenim naredjenjem radi se na povlačenju opreme od v/o.
Na kursiranje su pozvane intendantske starešine bataljona.
HE situacija i dalje se ceni kao nesigurna. Zbrinjavanje p/o se vrši po planu. Snabdevanje sa SnMS se vrši po zahtevima jedinica.
Za prevoženje municije iz ciglane Bosansko Grahovo u 530. PB Mrkonjić Grad angažovano je 20 m/v sa 29 ljudi.
Zavedene rigorozne mere štednje goriva.
Poslat izveštaj o iskustvima evakuacije garnizona iz Hrvatske.
6.- Bezbjednost i samozaštita:
U toku dana u SO Knin boravilo je oko 30 mještana s. Ervenika kao delegacija, koji su zahtjevali da se puste uhapšeni Erveničani osumnjičeni za ubojstvo porodice Čengić, a u protivnom su zaprijetili da će napasti Dom JNA.[264] Nije nam poznato sa kim je delegacija razgovarala pošto je M.[265] Babić u Beogradu.
Drugih interesantnih zapažanja po bezbednosti nije bilo.
7.- Stanje u komandama i jedinicama 9. K je stabilno. Očekivati je i dalje sve učestalije provokacije neprijatelja da bi pred misijom UN i EZ okrivili JNA za kršenje sporazuma o prekidu vatre.

K O M A N D A N T
general-major
Ratko Mladić, [v.r.]
M.P.[266]

Akt se može uputiti:

NAČELNIK ŠTABA
p u k o v n i k
mr. Sava Kovačević

M.P.[267]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 5012.

[264] U Erveniku je 18. na 19. siječnja 1992. ubijeno 7 Hrvata, među njima dvoje djece, vidi: Dok. br. 3.
[265] Milan.
[266] Okrugli pečat: Komanda 9. korpusa.
[267] Prijemni pečat: 1. odeljenje SCV 332. puka veze, brzojav JUNAK 997, 17. 2. 1992.

102

1992., veljača 17.
Topusko

Izvješće Štaba TO Topusko Glavnom štabu RSK o otvaranju vatre i paljenju kuća protjeranih Hrvata od strane specijalne jedinice 4. brigade TO Vrginmosta

---

ŠTAB TO TOPUSKO
BROJ TELEGRAMA 198
DATUM 17. 2. 1992. GODINE

ŠTABU TO REPUBLIKE SRPSKA KRAJINA

1. NA KARTI KORDUNA I BANIJE PREMA HRVATSKOJ NEMA BITNIH PROMJENA U ODNOSU NA PRETHODNI IZVJEŠTAJ.
2. KOD ŠTABOVA, KOMANDI I JEDINICA TO NEMA POSEBNIH PROMENA U ODNOSU NA ZADNJI IZVEŠTAJ.
3. U TOPUSKOM NOĆU 15. – 16. 2. BILO JE PUCANJA OD STRANE SPECIJALNE JEDINICE 4. BR. TO VRGINMOSTA. TRI HRVATSKE KUĆE SU ZAPALJENE.
4. ŠTAB TO 3. OZ ORGANIZOVANO RADI NA IZRADI IZVODA IZ MOBILIZACIJSKIH DOKUMENATA.

KOMANDANT
RADE VUJAKLIJA

M.P.[268]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6002.

103

1992., veljača 19.

Izvješće Komande 2. ličke brigade Komandi 6. operativne grupe JNA o problemima s dobrovoljcima iz Bosne i Hercegovine

---

K O M A N D A
2. LIČKE BRIGADE
Str. pov. br. 279-2
19. 02. 1992. god.

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO

Regulisanje statusa
dobrovoljaca koji su

[268] Prijemni pečat: Brzojav Topusko, br. 198, 17. 2. 1992.

u našoj jedinici.
– zahtev –

KOMANDI 6. OG – PLITVICE
/na ličnost komandanta/

Dana 16. 02. 1992. god. postavljen je zahtev od dobrovoljaca koje predvodi "neki nazvani poručnik Nikolić", o kome nemamo nikakvih podataka a vođa je grupe dobrovoljaca iz Doboja.
Početkom meseca februara upućen je potpukovnik Krstić Slobodan u s. Dabar da se protumači naredba predsedništva o statusu i dužnostima dobrovoljaca koji su došli iz Doboja.
Nisu prihvaćeni uslovi koji predviđaju u naredbi predsjedništva o statusu i dužnostima dobrovoljaca. Na tom sastanku najnegativniji član bio je vođa takozvani poručnik Nikolić.
Isti je omalovažavao vojsku, vojni vrh, vojne organe, predsedništvo, članove predsedništva i donešenu naredbu o statusu dobrovoljaca nije prihvaćena.
Po povratku iz s. Dabar u s. Doljani isti taj Nikolić i njegova grupa dobrovoljaca dovezli su kosilicu, vozilo Zastavu-101 i Zastavu putničku i druge stvari koje su doneli iz Dabra a koje su im oduzete komisijski u prilogu koje dostavljamo.
15. 02. 1992. god. komandant pukovnik Matić Pane po njihovom zahtevu održao je sastanak 3,5 časova sa dobrovoljcima, tu su postavljeni mnogi zahtevi od nošenja naoružanja, i drugih stvari što nije dozvoljeno, a postavljaju se i neki zahtevi ucenom tako da dolazi u komandu vodi pratnju naoružanu.
Vi ste upoznati sa zahtevom za autobus za pratnju a to je imao za cilj verovatno da se odnese plen.
Molimo vas da preko vaših organa zahtevate da se navedeni dobrovoljci ne upućuju u našu jedinicu više jer nam ne trebaju, a mišljenja smo i ovi što su ostali 10 da treba otpustiti shodno naredbi jer nam ne trebaju, jer ćemo imati samo probleme sa njima.
U prilogu akta dostavljamo vam izjavu poručnika Nađfeješa[269] koji je ovom prilikom izvršavanja zadatka bio izložen otvaranju vatre od strane Nikolića i njegove grupe.
Mišljenja smo da nam za sada ne trebaju pogotovu ovakvi kakvi su jer već ima priče u jedinicama i kod ljudstva da su van kontrole.
Od prvog dana od kad je došo poručnik taj Nikolić koji nema čina ponaša se ucenjivački omalovažava vojsku i postavlja uslove za ratovanje, a čak je u odnosu sa starešinama i agresivan pa je došo u sukobu sa izviđačima i starešinom izviđača.

Prilog:
– Izjava o otvaranju vatre
kapetana Nađfeješa,[270]
– Spisak komisijski plena
koji je oduzela vojna
policija od dobrovoljaca[271]

K O M A N D A N T
p. pukovnik
Božo Hinić, [v.r.]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6037.

[269] Đorđe.
[270] Prilog je izostavljen.
[271] Prilog nije pronađen uz izvornik.

104

1992., veljača 21.
Benkovac

Izvješće Štaba TO Benkovac Štabu TO RSK o kršenju primirja kod Zračne luke Zemunik te o uzvraćanju topničke vatre snaga TO Benkovac na Zadar

---

ŠTAB TO BENKOVAC
STR. POV. BR. 156-1-92
21. 02. 1992. GODINE

ŠTAB TO RS KRAJINA

U 18,50 NEPRIJATELJ JE NA GORNJI ZEMUNIK VRŠIO DEJSTVA PAM-OM IZ POLIČNIKA.
NEPRIJATELJ JE OTVARAO VATRU MINOBACAČIMA IZ CRNOG NA AERODROM ZEMUNIK.
NAŠE SNAGE OTVARALE SU VATRU SA AERODROMA NA ZADAR.
PREKID VATRE USLJEDIO JE U 19,05 ČASOVA.

DEŽURNI OFICIR
PARENTA MARKO

M. P.[272]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 4073.

105

1992., veljača 22.

Službena zabilješka Odjeljenja bezbednosti 6. operativne grupe Odjeljenju bezbednosti 10. korpusa JNA o ubojstvu 5 civila hrvatske nacionalnosti u zoni odgovornosti 3. kordunaške brigade

---

OB OG-6
(Ovlašćeni starešina)
Dana 22. 02. 1992. god.
Rađeno u 2 primerka
Dostavljeno 1 x OB 10. korpusa
1x OB OB-6

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO

S L U Ž B E N A Z A B E L E Š K A

[272] Prijemni pečat: Brzojav broj 10, 21. 2. 1992.

Genocid nad Hrvatima civilima
u SO Slunj.

Prema prikupljenim podacima na teritoriji opštine Slunj, zoni odgovornosti 3. kordunaške brigade TO 8. OG ubijeno je 5 civila Hrvata van borbenih dejstava i to:
1.- KRUŠIĆ Dr. DRAGUTIN, iz Slunja ubijen u noći 22/23. 12. 91. god.
2.- KOVAČEVIĆ ANA I MILAN zvani MACAN, ubijeni 22/23. 01. 92. god. u Slunju
3.- TOMA (prezime neznamo) iz zaseoka Poljane kod Furjana ubijen dana 06. 02. 92. god. oko 11,30 časova, i
4.- LUCA (bliže podatke neznamo), iz Novog sela opljačkana i zapaljena joj kuća a njoj se gubi trag, postoje indicije da je ubijena i spaljena u kući.
Za sada raspolažemo izjavom samo jednog svedoka i više zabeleški – prijava pojedinih lica koja ukazuju da su navedena ubijstva civila izvršili:
1.- ČUJIĆ Nikole MILOŠ, rođen 10. 07. 1965. god. u Slunju sa prebivalištem u Korenici, prijavljen kao vojni obveznik u VP. 9942 Plitvice,
2.- PAŠIĆ Mane ZDRAVKO, rođen 25. 03. 63. god. u s. Broćanac, SO Slunj, sa prebivalištem u Korenici. Prijavljen kao v/o u VP. 9942 Plitvice i grupa izviđača pod njihovim rukovodstvom i to:
3.- BANJANIN NEDELJKO, rodom iz Otočca, izbeglica,
4.- GRBIĆ PREDRAG, rođen u Karlovcu, izbeglica,
5.- RAKIĆ ZORAN, rođen u Gračacu,
6.- DELIĆ MIROSLAV, rođen u Babinu potoku,
7.- RISTOVIĆ ZORAN, rođen u Zalužnici,
8.- GRBA MILAN, rođen u Plaškom,
9.- CVJETIČANIN MILOŠ, rođen u Lič. Petrovu Selu,
10.- PAŠIĆ ZORAN, rođen u s. Kršlja,
11.- BABIĆ DANILO, rođen u Lič. Petrovu selu.
Navedeni su pripadnici izviđačke čete OG-6 od 03. 01. 1992. god.
Pored jednog svjedoka postoji više lica koja su prijavljivala ubistva, krađe, pljačke i paljevine i koja ukazuju na Čuić Miloša i Pašić Zdravka i njihovu grupu, međutim ova lica nesmeju svedočiti iz straha od odmazde i likvidacije. Cenimo da bi sva lica koja su prijavila zločine svedočila u slučaju da se uhapsi cela grupa. Također cenimo da u ovoj grupi ima pojedinca kao što su: Banjanin Nedeljko koji su spremni da svedoče jer svojim delovanjem nisu učinili zločinačka dela. Svi dosada prikupljeni podaci su dati na uvid vojnoistražnom sudiji Pantiću, KIk[273] Dozet Đorđu, a materijal je pregledao i ocenio zamenik vojnog tužioca u Banja Luci major Cvetković.
Svi usmeno navode da bi bilo rizično pokretati sudski proces jer postoji mogućnost da glavni svedok odustane od svedočenja pa bi sve dobilo drugačiji tok. Sudije preporučuju, ali nisu dale ovlašćenje da se potencijalni svedoci operativnim putem privole na svedočenje tako da se ceo proces vrti u krugu.
Obzirom da se radi o grupi ubica iste je potrebno prvo lišiti slobode a zatim saslušavati svedoke i prikupljati dokazni materijal kako bi se grupa izvela pred sud i osudila, u protivnom je najbolje da se ne i pokreće nikakav krivični postupak.

[273] Kapetanu prve klase.

Načelnik bezbednosti OG-6
p. pukovnik
Nikola Šuput, [v.r.]

Preslika, strojopis, latinica
HR, Vojno-sigurnosna agencija RH

106

1992., veljača 25.
[Beograd]

Obavijest pomoćnika za pozadinu SSNO-a SFRJ Komandi 530. pozadinske baze da su zaduženi za čuvanje naoružanja i vojne opreme Štaba odbrane Gorskog kotara

SAVEZNI SEKRETARIJAT ZA NARODNU ODBRANU
POMOĆNIK SAVEZNOG SEKRETARA ZA POZADINU
Str. pov. Br. 158-1
25. 02. 1992. god

Komandi 8. OG – na znanje

Čuvanje NVO Štaba
odbrane Gorskog Kotara.-

KOMANDI 530. PoB Bosanski Petrovac
- na ličnost komandantu pk. Škondriću[274] –

Rešenjem SSNO[275] (Tehnička uprava) str. pov. br. 1992. od 30. 10. 1991. godine Štabu odbrane Gorskog Kotara dodeljena je odredjena količina NVO[276] – (prilog br. 1.).[277] Oprema je dopremljena do 944. PoB Bihać, a Komanda RV i PVO nije mogla vazdušnim putem da je prebaci u rejone odreda, iz objektivnih razloga, pa je u toku decembra 1991. godine predislocirana u skladišta na poligonu Slunj (po odobrenju puk. Bulata[278]). NVO je smeštena u posebnom objektu skladišta koje obezbedjuje jedinice JNA.
Opremom su zadužena dva pripadnika štaba odreda Gorskog Kotara koji se nalaze sa jedinicom na poligonu Slunj (MILIĆ JANKO i VUKMIROVIĆ PREDRAG).
Imajući u vidu daljnju transformaciju OS SFRJ i u vezi sa njom izvesne predislokacije NVO u nove reone, neophodno je da u svoje planove uključite i predislokaciju pomenuto NVO u jedan zasebni objekt u okviru skladišta u vašoj nadležnosti gde bi se ona mogla bezbedno čuvati i poslužiti svojoj nameni.

POMOĆNIK SAVEZNOG SEKRETARA

[274] Milan.

[275] Saveznog sekretarijata za narodnu odbranu SFRJ, vidi: *Oružana pobuna Srba u Hrvatskoj i agresija OS SFRJ i srpskih paravojnih postrojbi na RH, knjiga 1*, dok. br. 233.

[276] Naoružanje i vojna oprema.

[277] Prilog se ne nalazi uz izvornik.

[278] Čedomir.

ZA NARODNU ODBRANU ZA POZADINU
general-potpukovnik
mr. Vladan Šljivić, dipl. inž., [v.r.]

M.P.[279]

Dostavljeno:
– Komandi 530. PoB – B. Petrovac
– Komandi 10. K – na znanje
– Štab odbrane G. Kotara
– A r h i v a

Izvornik, strojopis, latinica
HR- HMDCDR, 2., kut. 1002.

107

1992., veljača 25.
Knin

Dnevno operativno izvješće Komande 9. korpusa JNA Operativnom centru 2. vojne oblasti o narušavanju primirja s hrvatske strane na pravcu Skradin – s. Đevrske, pokretanju inicijative za formiranje srpske vojske RSK, te spiskovima i fotografijama vojnih osoba JNA istaknutim na javnim mjestima u Zadru

KOMANDA 9. KORPUSA
Str. pov. br. 4-890
25/26. 02. 1992. god.

Dnevni operativni
izveštaj, dostavlja.-

OC 2. VO

1. AKTIVNOSTI NEPRIJATELJA
Nije bilo značajnijih aktivnosti za izveštavanje, osim što je u rejonu s. Putičanje (4850, 5550) primećen pokret 3 tenka i razmeštaj na položaje.
2. Komande, jedinice i ustanove 9. korpusa bile su angažovane na zadacima jačanja borbene gotovosti u zoni odgovornosti.
3. U toku dana pripadnici ZNG i MUP-a RH narušavali su primirje u sledećim slučajevima:
Na pravcu Skradin – s. Djevrske
– U 12,45 č iz rejona Skradin (4852, 5576) otvorena je minobacačka vatra kojom prilikom je ispaljeno 29 mina iz MB-120 mm po rejonu Velika Glava (4856, 5572). Posledica nije bilo. Na vatru je uzvraćeno sa 3 mine iz MB-120 mm nakon čega je vatra neprijatelja prestala.

[279] Okrugli pečat: SSNO, pomoćnik saveznog sekretara za pozadinu.

– U 14,35 časova iz rejona s. Stankovci (4860, 5550) ispaljene su 4 minobacačke mine MB-120 mm po rejonu s. Morpolača (4860, 5560). Posledica nije bilo, na vatru nije uzvraćeno.
– U 16,25 časova iz rejona s. Velin (4860, 5550) po rejonu s. Čista Mala (4860, 5560) ispaljeno je 10 mina iz MB-82. Posledica nije bilo, a na vatru nije uzvraćeno.
4. U zoni odgovornosti na terenu i dalje je aktuelna podeljenost rukovodstva RS Krajina, dvojnost rada skupštine i dvojnost u odlučivanju.
5. Vanrednih dogadjaja nije bilo.
6. Pozadinsko obezbedjenje:
Pozadinsko obezbedjenje se odvija po planu. Jedinice su snabdevene municijom i MES po formaciji i hranom za sedam dana.
Vrši se KTP municije sistema 251. (nastavak radova od 24.02.92.).
Radi evakuacije bVP iz 9. okb upućen vučni voz.
Pokretne ekipe sastava (tenk, meh. i tenk. elekt.) upućene u 221. mtbr, 180. mtbr, TG-1, 1. mtbr i 2. br TO radi vršenja planskog tehničkog pregleda.
U toku je rashodovanje TMS, prema naredbi K-de 2. VO.
Popravljeno u lakom remontu: pešadijsko naoružanje 4 kom., art. naoružanje 1 kom., neborbenih m/v 8 kom., i sred. veze 4 kom.
Popravljeno u srednjem remontu: sredstava veze 4 komada.
Jedinicama na InOb izdato je 100 m^3 ogrevnog drveta. Izvršen dotur artikala hrane za 30 dana za 1. mtbr.
U toku je preuzimanje 4 t sušenog krompira i 2000 kpl. int. opreme u Bihaću.
Primljeno iz proizvodnje i drugih jedinica: sveća parafinska 1 t, testenina (makarone) 18 t i fenjer petrolejski 1000 komada.
HE situacija i dalje bez promena.
Zbrinjavanje p/o vrši se po planu. Za potrebe 1. mtbr, 221. mtbr i 2/2. br TO izdati gotovi lekovi.
Nastavljeno je prevoženje municije iz ciglane Bosansko Grahovo u 530. PB Mrkonjić Grad.
Zavedene rigorozne mere štednje goriva i kontrole saobraćaja.
7. Bezbednost i samozaštita:
1. Stanje na teritoriji:
a) Na sjednici trajnog zasjedanja skupštine RSK najverovatnije će biti pokrenuta inicijativa za formiranje "srpske vojske RSK", te će se verovatno usvojiti predlog grupe poslanika da se uputi javni poziv svim "srpskim oficirima" koji se nalaze u JNA na području RSK da pristupe "srpskoj vojsci RSK".
Takodje će, na predlog trupe poslanika iz Vojnića i Vrginmosta, biti izabrana delegacija skupštine RSK za skupštinu svih triju srpskih krajina u Borovom selu.
b) U Zadru se svakodnevno na javnim mjestima ističu spiskovi i fotografije vojnih lica koji se nalaze u JNA, a bili su na službi u garnizonu Zadar. Sva ta lica su, prema napisima na plakatima, osudjena na smrt.
2. Stanje u jedinicama:
a) Nastavili smo sa obavljanjem raščišćavajućih informativnih razgovora sa odredjenim starešinama iz garnizona Zadar koji su se predali, izdali i izvršili predaju kasarni i jedinica.
b) Operativnim radom OB JNA došli smo do saznanja da odredjen broj ljekara, koji se nalaze na položajima, trebuju i uzimaju iz skladišta pojedine, veoma skupe lijekove, a za koje realno ne postoji potreba (dječji sirupi, lijekovi za epileptičare i slično).

U toku je utvrdjivanje i dokumentovanje ovih nezakonitih radnji, te stvaranje krivično-pravne dokumentacije.
8. Stanje u komandama, jedinicama i ustanovama 9. korpusa je stabilno. I dalje se može očekivati provokacija neprijatelja sa ciljem da okrive JNA za kršenje primirja pred misijom UN i EZ.

K O M A N D A N T
general-major
Ratko Mladić, [v.r.]

M.P.[280]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 5012.

108

1992., veljača 26.
Vrhovine

Izvješće Komande Izviđačkog voda Komandi 2. ličke brigade o zauzimanju prijevoja Konjska glava te o naknadnom povlačenju s tog položaja i miniranju tog područja

---

Komanda izviđačkog voda
26. 02. 1992. god.
Vrhovine

Vojna tajna
Strogo poverljivo

M.P.[281]

Borbeni izveštaj
o izvršenom zadatku u s. Dabar

K-di 2. lič. Brigade
i 6. O-G- Plitvice

Dana 19. 02. 1992. god. dobio sam zadatak od pretpostavljene komande na Plitvicama tačnije od pot. pukovnika Krnete da sa svojim ljudima i grupom "ZOLJA" odemo u s. Dabar i da zauzmemo dva visa i prevoja Konjsku glavu i Dubravu i da te visove držimo i ukopamo i da sa njih vršimo neprekidno osmatranje položaja ustaša. Grupa "ZOLJA" je predveče 19. 02. otišla u Dabar a tamo se već nalazila moja grupa.
Moja grupa je sutradana 20.02. rano ujutru oko 4.00 čas zauzela prevoj Konjska glava bez borbe sa ustašama jer u tom vremenu nisu bili još izašli na prevoj. Nešto kasnije smo se sukobili sa njima i tada ih odbili sa prevoja, od tog trenutka pa sve do 26.02. moja grupa od osam prekaljenih boraca i heroja držala je ovaj strateški vis uz nadljudske napore sve do dobivanja naređenja da se povučem sa tog visa.

---

[280] Prijemni pečat: 1. odeljak ACV 332. puka veze, brzojav JUNAK, broj 1150, 25. 2. 1992.

[281] Prijemni pečat: Komanda 2. ličke brigade, str. pov. 306-2, 27. 2. 1992.

Ističem i napominjem da nikako ne mogu shvatiti ko je doneo ovakvu odluku i ko je u pregovorima "predao" ovaj veoma važan objekat. Na ovo pitanje daće odgovor drugovi iz komande 6. O.G. Od zauzimanja visa pratili smo non stop pokrete i aktivnosti ustaša na Dubravi i Glibodolu jer se sve videlo ko po dlanu čak do Stajnice i Lipice. Uočili smo položaje sredstva na Dubravi razmeštaj njihovih snaga, smene straža, ukopane mitraljeze, putevi kojim dolaze i odlaze smene. Kontrolisali smo i cestu Stajnica-Glibodol na kojoj smo uočili dolazak m/v i tenkova.
Sakupljanjem tih podataka pravio sam plan zauzimanjem prevoja Dubrava. Sa komandantom 2. lič. Brigade 20. 02. navečer otišli smo kod načelnika štaba 6. O.G. i nač. obaveštajnog u 6. O.G. kojima sam izložio plan zauzimanja Dubrave i način držanja tih visova istakao sam da je problem držanja tih visova a ne zauzimanja istih. Borci Dabarske čete nisu bili raspoloženi da drže te visove tako da je odlučeno da se ne zauzima Dubrava već da se sa Konjske glave koja dominira celom teritorijom vrši osmatranje i da se Konjska glava pod hitno ukopa minira i obezbedi jačim snagama. Miniranje smo izvršili odmah a što se tiče ukopavanja tu Dabranska četa nije htela da ide na kopanje zemunice.
O svemu sam obavestio k-du 2. lič. brig. i 6. O.G. od kojih je dolazilo da se Konjska glava mora držati i sa nje osmatrati pokreti ustaša.
23. 02. oko 16.30 časova ustaše su nas napale sa pravca Dubrave na kojem su se nalazile jake snage a u Glibodolu su došla dva tenka i jedna samohotka. Zanimljivo je to da smo mi baš tog dana planirali zauzimanje Dubrave rano ujutro, tog jutra Dubrava je osvanula sva puna ustaša raznih uniformi izbrojali smo oko 60-tak ustaša na visu isto toliko i na Siljevcu i Jožić vrhu a u Glibodolu je dolazilo nešto više vojnih vozila nego ranije što nas je bacilo u razmišljanje da su nas "čekali" na visu. Napad ustaša je odbijen ali je na nas otvorena dosta jaka vatra sa Siljevca i Jožić vrha kao i sa tenkovima. Posle dva sata borbe uspeli smo da ih odbijemo i vratimo na Dubravu, nismo imali gubitaka ni povređenih u ovom okršaju. 24.02. u 11.15 čas. Ustaše su ubacili specijalnu grupu nama iza leđa i zarobili vojnika Nalesnik Andreja koji se nalazio kod minskog polja tu je došlo do borbe ali nismo uspeli da vratimo našeg druga koga su ustaše odvele. Pratili smo posle toga tragove koji vode direktno u Glibodol a na mestu okršaja našli smo kutiju cigareta JORK i tragove čizama koji ne pripadaju nama. Tog dana dobio sam naređenje da se povučem i da napustim Konjsku glavu pod hitno jer se vode pregovori za Konjsku glavu sa ustašama to sam primio oko 14.00 čas. Tražio sam objašnjenje šta sada to treba da znači, šta sa minama i eksplozivom i zbog čega se povlači. Rečeno mi je da sve ostavim i da povučem ljude, ovo naređenje nisam hteo odmah da prihvatim već sam pojačao vis i ostali smo sve do 20.00 čas. Oko 20,15 čas. primetili smo da nam se približavaju ustaše signalima sove su se poravnavali i kada su došli na oko sto metara naredio sam da se aktiviraju mine i otvori vatra. Čuli smo jauke i zapomaganja, tek tada sam video da smo skroz opkoljeni jedini put bio je pravo niz liticu. Naredio sam da se počne sa izvlačenjem po grupama iako vojnici nisu hteli da se povlačimo. Oko 21.00 čas smo se konačno izvukli sa visa, izvukli smo sva sredstva i opremu što smo nosili samo je ostalo još oko desetak mina i rasprskavajuće mine. Oko 22.30 čas. ustaše su otvorile vatru po s. Dabar iz haubica 105 mm iz pravca Lipica, ovom prilikom niko nije povređen. Tako je posle šest dana i noći Konjska glava pala ali ne borbom već politikom. Ustaše su trebale da se povuku sa Dubrave ali oni su i dalje ostali na njoj i još bolje se utvrđuju.
Pokušali su da se popnu i da zauzmu Konjsku glavu ali su naleteli na mine sledećeg jutra oko 04.00 čas. tako da do sada još nisu na njoj. U ovim borbama moja grupa imala je jedino od gubitaka zarobljenog vojnika Nalesnik Andreja veoma hrabrog i požrtvovanog borca koji je

samnom u borbi još od Slovenije 26. 06. 1991. god. i dosada se pokazao veoma hrabro u grupi je bio stručnjak za miniranje i eksploziv.
U borbi je izgubljena jedan pištolj TT 7,62 mm komplet sa futrolom, zarobljena je jedna automatska puška, automatski pištolj 7,65 mm sa okvirima dve ručne bombe (od vojnika Nalesnika), jedan prigušivač za Api. Moral vojnika je dosta dobar iako kao ni ja nemogu da shvate zašto je pregovarano o vrhu i zašto smo ga držali šest dana i noći a posle napustili i tom prilikom izgubili druga.
Potrebno je da neko iz komande jedne ili druge dođe da porazgovara sa vojnicima kojima je vojni rok ujedno i završen, sada se nalaze na produženju vojnog roka.
Predlažem komandi 2. lič. brigade da predloži višoj komandi da se vojnici moje grupe adekvatno nagrade i odlikuju medaljama za hrabrost jer su do sada pokazali kako se treba boriti i pod kojim su uslovima do sada sve izvršavali najteže zadatke počev od Slovenije pa sve do današnjeg dana bez ikakve smene.

KOMANDIR I Č
desetar
Jovanović Stanča, [v.r.]
M.P.[282]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6045.

109

1992., veljača 27.
[Plitvice]

Objašnjenje Komande 6. operativne grupe podčinjenim jedinicama o otpustu vojnika s teritorija Republike Hrvatske

KOMANDA 6-OG
Pov. br. 695/769
27. 02. 1992. godine

K-di 1, 2 i 4 Lbr i 145 Lppbr. i
HAD-105, HAD-122 i 94. inž. b.

U prilogu akta dostavljamo vam Objašnjenje Komande 10. Korpusa pov. br. 11/24-33 od 26. 02. 1992. godine, a u vezi otpusta vojnika sa teritorija Republike Hrvatske.

N A Č E L N I K
Pukovnik
Branko Petković, [v.r.]

M.P.[283]

[282] Okrugli pečat: Komanda 2. ličke brigade.
[283] Okrugli pečat: Komanda 5. operativne grupe.

M.P.[284]

– – – – –

KOMANDA 10. KORPUSA
Pov. br. 11/24-33
26. 02. 1992. godine

VOJNA TAJNA
POVERLJIVO

Objašnjenje u vezi otpusta
vojnika sa teritorije
Republike Hrvatske

KOMANDI 6. OG

U vezi zatraženog objašnjenja komandi pojedinih jedinica, kako otpustiti vojnike, koji su na služenju vojnog roka došli sa teritorije Republike Hrvatske, a ne žele da se po otpustu iz JNA vrate na tu teritoriju, SSNO GŠ OS SFRJ – III Uprava svojim aktom broj 527-2 od 12. 02. 1992. godine, dala je sledeće objašnjenje:

Vojnicima koji su na služenju vojnog roka došli sa teritorije Republike Hrvatske ili Slovenije, a po odsluženju vojnog roka ne žele da se vrate na tu teritoriju, treba predočiti da mogu i dalje ostati u JNA i to:

1.- Kao dobrovoljci u svojstvu lica u rezervnom sastavu.

2.- Da im se izda potvrda za odlazak u inostranstvo ukoliko to žele.

Takodjer je III. Uprava svojim aktom broj 567-2 od 07. 02. 1992. godine povodom zahteva pojedinih roditelja za prekid služenja vojnog roka vojnicima hrvatske nacionalnosti, dala objašnjenje:

1.- Da nema zakonskog osnova da se vojnicima hrvatske nacionalnosti prekine vojni rok po osnovu priznavanja Republike Hrvatske od strane pojedinih zemalja.

2.- Prekid vojnog roka vojnicima može se izvršiti samo pod uslovima propisanim članom 32. i 33. Zakona o vojnoj obavezi.

Sa ovim objašnjenjem upoznati sve potčinjene jedinice u vašem organizacijskom sastavu.

NAČELNIK ŠTABA
P u k o v n i k
Slave Stojanovski, [v.r.]

M.P.[285]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6019.

110

1992., veljača 27.
Petrinja

Zapisnik Vojne policije VP 9754 o privođenju i informativnom razgovoru s Milošem Pajićem zbog pljačke kuće za koju su mislili da pripada časniku JNA koji je prešao u MUP RH

[284] Prijemni pečat: Komanda 145. lake pešadijske plaščanske brigade, br. 342/1, 29. 2. 1992.

[285] Okrugli pečat: Komanda 10. korpusa.

Ovlašteno službeno lice
Vojna policija V.P. 9754
PETRINJA

Broj: 118-60 92.
Petrinja, 27. 2. 1992. g.

ZAPISNIK
o uzimanju izjave

sastavljen dana 27. 2. 1992. godine u prostorijama Vojne policije V.P. 9754 – Petrinje, a povodom privodjenja i informativnog razgovora s PAJIĆ MILOŠEM iz Cepeliša br. 44.
Izjavu uzeo: Vukmirović Čedo, vojnik
Prisutan kod davanja izjave: Kovačević Stojan, vodnik
PAJIĆ MILOŠ r. 10. 6. 1946. godine u Cepelišu, sin Miloša i majke Soke r. Lončarević, oženjen, otac dvoje djece od 19 i 17 godina, inžinjer strojarstva, JNA služio 1969/70. VES: tehnička služba, s prebivalištem u Cepelišu broj 44, izjavljuje:
"Dana 26. 2. 1992. godine dovezao sam traktor na položaj u namjeri da slijedeći dan prevezem drva kući u Cepeliš. Kako to nisam mogao organizirati iz razloga što ranije nisam nabavio dozvolu za prevoz, a kako je traktor bio slobodan, zamoljen sam od Čučković Stojana koji se takodjer nalazi na položaju u Selištu, da mu iz jedne kuće prevezem kultivator. Složio sam se, kada sam takodjer čuo da je to kuća jednog oficira JNA koji je prebjegao u MUP-a. Ne provjeravajući otišli smo i uzeli moto-kultivator, ali i ostale stvari kao priključke za kultivator, kotao za peći rakiju, komad šinje, crijeva-plastična i drugo. Ističem da smo kuću našli provaljenu i da mi nikakvu štetu na objektu nismo činili.
Kada smo utovarili i namjeravali krenuti došla je patrola vojne policije i privela nas u kasarnu "V. Gaćeša".
Drugo ništa nemam za izjaviti osim što mi je žao za sve što se dogodilo. Do sada od početka rata nisam ništa otudjio, a time niti vozio svojoj kući. Izjavu sam dao bez prisile. Slušao sam diktat koji mi se ne treba ponovo čitati. Izjavu vlastoručno potpisujem."

Izjavu uzeo: Vukmirović Čedo, vodnik, [v.r.] Izjavu dao: Pajić Miloš, [v.r.]
Prisutan kod davanja izjave: Kovačević Stojan, vodnik, [v.r.]

NAPOMENA: Na pitanje ovlaštenog službenog lica tko je treće lice kod utovara stvari Čučković i Pajić odgovaraju da je to takodjer čovjek koji drži položaj u Selištu, a radi se o DAVIDOVIĆ Radi iz Petrinje, Reljkovićeva ulica.

Pajić Miloš, [v.r.]
[.............],[286] [v.r.]

U toku obrade predmeta pronadjen je vlasnik stvari koje su mu vraćene, a to je Tarbuk Milan iz Siska, koji je pripadnik Vojne policije V.P. 9754 – Petrinja.

Vukmirović Čedo, vodnik, [v.r.]

[286] Potpis nečitak.

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6044.

111

1992., veljača 28.

Zapovijed Komande 8. operativne grupe podčinjenim postrojbama o zonama odgovornosti pojedinih postrojbi

KOMANDA 8. OG
Str. pov. br. 2-198
28. 02. 1992. godine

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO

Regulisanje zona odgovornosti
i zahtevi jedinica.-

KOMANDI 2. br TO, 3. br TO, 4. br TO,
5. br TO i 9. br TO

Na osnovu Naredjenja Komande 10. korpusa i ukazanih potreba, a u cilju efikasnijeg dejstva i zaštite u zoni odgovornosti,

N A R E D J U J E M

1.- 4. br. TO organizuje odbranu u zoni: desno, ušće potoka Trepča u r. Kupa, uključno s. Donja Čemernica, uključno Topusko, r. Glina do uključno s. Poljana; levo, uključno s. Banska Selnica, isključno Vlajnić Brdo (tt. 378), uključno Petrovac (k. 512).
2.- 5. br TO organizuje odbranu u zoni: desno, isključno s. Banska Selnica, uključno Vlajnić Brdo (tt. 378), isključno Petrovac (k. 512).
3.- 2. br TO preuzela je zonu odgovornosti 9. mtbr.
4.- 3. br TO ima zonu odgovornosti kao do sada.
5.- 9. mtbr po predaji dosadašnju zonu odgovornosti 2. brTO prelazi u rezervu 8. OG u rejonu: Čemernica, Perna, Pecka, Staro Selo i Topusko sa zadatkom: organizovati izvodjenje obuke, srediti borbenu tehniku i naoružanje i biti u gotovosti za izvodjenje aktivnih dejstava na pravcima Vrginmost – Karlovac i Vrginmost – Lasinja i za vodjenje borbe sa DTG na teritoriji opštine Slunj.

K O M A N D A N T
general-major
Mile Mrkšić

M.P.[287]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6047.

[287] Prijemni pečat: Brzojav br. 722, 28. 2. 1992.

112

1992., veljača 29.
[Sarajevo]

Zapovijed Komande 2. vojne oblasti komandama podčinjenih korpusa o premještanju zarobljenih pripadnika OS Republike Hrvatske iz zatvora SUP-a RSK u vojne sabirne centre Knin i Stara Gradiška

---

Komanda 2. Vojne oblasti
Str. pov. br. 1/813-1
29. 02. 1992. godine

Komandi 5., 9. i 10. korpusa
– (na ličnost komandanta)

Stav oko zarobljenika

Radi jedinstvenog tretiranja svih zarobljenih pripadnika paravojnih formacija Republike Hrvatske i sprovodjenja jedinstvenih kriterija prilikom njihovog razmenjivanja za zarobljene pripadnike JNA i TO, a u vezi akta NGŠ OS SFRJ,

N A R E D J U J E M

1.- Sve zarobljene pripadnike paravojnih formacija R. Hrvatske u svojoj zoni odgovornosti staviti pod kontrolu JNA.
2.- Izvršiti premeštanje zarobljenih pripadnika paravojnih formacija R. Hrvatske iz sabirnih centara SUP-a Krajina u vojne sabirne centre u sledećem:
– iz SUP-a Knin, u vojni sabirni centar Knin,
– iz Gline, Vojnica i Titove Korenice u vojni sabirni centar Stara Gradiška.
3.- Ubuduće, u slučaju zarobljavanja pripadnika paravojnih formacija, direktno ih smeštati u najbliže vojne sabirne centre.

Rok: 01. mart 1992. godine.
O realizaciji ovog naredjenja, lično me putem telegrama izvestite do 07.00 časova 02. marta 1992. godine.

K o m a n d a n t
general-pukovnik
Milutin Kukanjac

M.P.[288]

M.P.[289]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6020.

[288] Prijemni pečat: Brzojav broj 8418, 29. 2. 1992.
[289] Prijemni pečat: Komanda 10. korpusa, Operativni centar, Str. pov. 12/3-67, 29. 2. 1992.

113

1992., veljača 29.

Odjeljenje bezbjednosti Komande 8. operativne grupe prosljeđuje podređenim postrojbama informaciju Odjela za obavještajne poslove Komande 2. vojne oblasti o nastojanjima predstavnika RH za nabavku ratnih zrakoplova i helikoptera, mobilizaciju ljudstva u Livnu od strane HDZ-a, osnivanje jedinica HOS-a, te o muslimanskim vojnim formacijama

---

Komanda 8. OG
Strogo pov. br. 2-200
29. 02. 1992. god.

Hitno
Uručiti odmah

Komanda 2. VO
Odel za OB poslove
Strogo pov. br. 11-117/153

Komandi: 2. br TO, 3. br TO, 4. br TO, 5. br TO, 9. mtbr i 185. ______

Obaveštajna informacija.

Od poslednjeg izveštaja prikupljeni su sledeći podaci:
a) Obaveštajno-operativnim radom:
– Predstavnici MB Hrvatska stupili su u vezu sa italijanskim proizvodjačima helihoptera radi kupovine helihoptera za potrebe hrvatske vojske.
– Prema nedovoljno proverenim podacima čine se pokušaji da se od vlade Francuske odobri kupovina 10 aviona tipa "Miraz-2000".
– Po NN "Jugoturbina" iz Karlovca – pogon namenske proizvodnje proizvodi snajperske puške sa okvirom 10 i 15 metaka, prototip je napravljen u V. Gorici, puške se opremaju sa IC i laserskim nišanima.
b) Operativnim radom OB:
U Livnu je proteklih dana izvršena masovna mobilizacija ljudstva u HDZ paravojne formacije, najvećim delom za Paragin HOS. Mobilisane jedinice su angažovane na zadacima stražarskog obezbedjenja i patroliraju u Livnu i okolnim selima, te na uredjenju i posedanju položaja u zahvatu važnijih putnih pravaca i objekata.
Ove formacije pored lakog streljačkog naoružanja poseduju minobacače svih kalibara, BST i haubice neutvrdjenog kalibra (verovatno 105 mm).
Težište grupisanja livanjskih i duvanjskih paravojnih formacija je prema Bos. Grahovu i Kupresu.
U svim selima na području Livna izvršena je mobilizacija ratne policije.
Naoružavanje na ovim područjima se vrši svakodnevno. Obuka organizovanja a verovatno i upotrebu ovih snaga jer cenimo je pod stručnim nadzorom k-danta 126. br. ZNG (Sinjska) brigada Gabričević Veselka.
Pojedini pripadnici HDZ i HOS-a iznose da će uskoro organizovati napad na Kupres i srpska sela do s. Čelebići na pravcu Livno – Bos. Grahovo.
Imajući u vidu prošlost i ekstremizam hrvatskog stanovništva na području Livna i Duvna, ne treba isključiti i ovu mogućnost u kontekstu sadašnjih dogadjaja u BiH.
Naoružavanje i formiranje muslimanskih paravojnih formacija na području Bihaća i Cazinske krajine i dalje se intenzivno nastavlja.

c) Elektronskim izvidjanjem:
– Jedan od glavnih pregovarača sa hrvatske strane za razmenu ratnih zarobljenika ističe da će danas u Zagrebu na najvišem nivou pokušati da ih ubedi da se razmena za Knin i Liku završi najkasnije 28.02.
Ovo inzistiranje na ubrzanoj razmeni poslednjih dana sve su prisutnija, da li zbog stanja u Kninskoj krajini, ili zbog nekih njihovih namera.
– Jedinice hrvatske vojske na frontu borave 14 dana (od toga 7 dana na rim. 1 položajima, 7 po dubini na obuci), a 7 dana kući na odmoru.
– Kasarna "M. Tito" u Zagrebu nije promenila ime, ista je pod neposrednom komandom glavnog stožera i u njoj se trenutno izvodi obuka pripadnika diverzantskih i protuterorističkih jedinica a trenutno na obuci nalaze se i pripadnici HSP-a (HOS).
– U rejonu Pakraca nalazi se 117. br iz Koprivnice, cenimo da je ista smenila 127. virovitičku, što ćemo narednih dana proveriti, u sastavu ove brigade nalazi se 4. domobranski križevački bataljon.
– Na položajima kod Novske nalazi se 136. br (podatak sumljiv).
d) Drugi izvori saznanja:
U zoni 5. K, a posebno prema N. Gradiški na p/k neprijatelja sve je više pripadnika HOS-a. U N. Gradiški dolazi do čestih sukoba pripadnika HOS-a sa pripadnicima ZNG i MUP-a. Pripadnici HOS-a prete zapovednicima ZNG da će ih smeniti i produžiti sa borbom.
– Nereagovanje Vlade BiH i Alije Izetbegovića na već smešne HDZ formacije i uspostavu hrvatske vlasti na teritoriji pod njihovom kontrolom, shodno nošenju oružja pripadnika HDZ i HOS-a bez reakcija SDA, kao i smena Kljujića[290] pretstavlja velku farsu i uvod u potpuno isti scenario prema JNA kao i u Hrvatskoj. Posle referenduma i proglašenja nezavisnosti BiH i njenog medjunarodnog priznanja moglo bi doći do snažnog pritiska na JNA, pa i proglašenje iste okupatorskom sa ciljem da se ista razbije, ili protera sa teritorije BiH.

Komandant
General-major
Mile Mrkšić
M.P.[291]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 5007.

114

1992., veljača 29.
[Banja Luka]

Prijedlog Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija 5. korpusa JNA Personalnoj upravi SSNO-a za imenovanje časničkog kadra u Zonskom štabu i općinskim štabovima TO Zapadna Slavonija, te štabovima brigada i odreda TO

[290] Stjepan.

[291] Prijemni pečat: Brzojav Ponos, broj 55, 25. 2. 1992.

KOMANDA 5. KORPUSA
(ZnŠTO – Zapadna Slavonija)
Pov. br. 208-1
29. 02. 1992. godine

VOJNA TAJNA
POVERLJIVO

Izbor i postavljanje starešina, predlog.-

PERSONALNOJ UPRAVI SSNO

U cilju izbora i postavljenja AVL na formacijska mesta starešina u Zonskim i Opštinskim štabovima TO, kao i u Komandama brigada i odreda TO podnosimo sledeći,

P R E D L O G :

Predlažemo da se izbor i postavljenje starešina izvrši po sledećem:

1. u Zonski štab TO
a/ Na dužnost načelnika štaba (ujedno zamjenika komandanta) VES-31139, FČ-puk, PG-10:
– MIHAJLOVIĆ Djure SIMO, VES 31139, ppukovnik, referent za planiranje u Upravi pešadije Beograd, opština Daruvar, ili
– PLAVŠIĆ Marka MILE, VES-31439, ppuk. NŠ u 1. pgmbr, Beograd, opština Virovitica.
b/ Na dužnost PNŠONP, VES-31001, FČ-pukovnik, PG-11:
– BOSANAC Djure VELJKO, VES-31139, ppukovnik, CVVŠ KoV Sarajevo, nastavnik u Katedri taktike, opština Pakrac, ili
– HARAMBAŠIĆ Stevana DRAGAN, VES-31139, nastavnik u Katedri operatike, Vazduhoplovna vojna akademija Rajlovac, opština Pakrac.
c/ Na dužnost referenta veze, VES-31801, FČ-ppukovnik, PG-13:
– GRKINIĆ Stanka PERO, VES-31830, major, ŠC OMJ "Petar Drapšin" Banja Luka, nastavnik u Katedri veze, opština Podravska Slatina, ili
– SLAVUJEVIĆ Radeta STEVO, VES-31839, ppuk., načelnik veze u ŠTO BiH Sarajevo, opština Pakrac.
d/ Na dužnost PNŠ za popunu i pers. poslove, VES-31001, FČ-ppk, PG-13:
– BOJANIĆ Jovana RAJKO, VES-31101, major, referent za regrutovanje u Komandi 1. VO Beograd, opština Podravska Slatina, ili
– RADOJČIĆ Mila BLAGOJE, VES-31439, ppuk., načelnik Vojnog odseka Priština, opština Grubišno Polje.
e/ Na dužnost pomoćnika komandanta za pozadinu, VES-32144, PG-12:
– BOSNIĆ Sime VELJKO, VES-32156, ppuk., načelnik teh. službe u ŠC PVO Zadar, opština Daruvar, ili
– AMIDŽIĆ Petra ZDRAVKO, VES-32401, ppuk., načelnik int. službe u ŠTO Srbije, Beograd, opština Daruvar.

2. U Opštinske štabove TO:
a/ OpŠTO – Okučani:
Na dužnost komandanta OpŠTO:
– POZNANOVIĆ Milorada MILANA, VES-32175, kap. I kl., referent u Upravi bezbednosti Beograd, Opština Novska.

b/ OpŠTO – Pakrac:
Na dužnost komandanta OpŠTO:
– ROMANIĆ Božidara MILENKA, VES-31401, major, referent za moralni rad u Komandi 42. korpusa, Kumanovo, Opština Pakrac.
c/ OpŠTO – Daruvar:
Na dužnost komandanta OpŠTO:
– LEMIĆ Dušana BOŠKA, VES-31301, major, ŠC PVO Zadar, nastavnik u Katedri tehnike, opština Daruvar.
d/ OpŠTO – Podravska Slatina:
Na dužnost komandanta OpŠTO:
– ROMANIĆ Gavra BRANKA, VES-32701, major, CCVŠ OS "Maršal Tito" Beograd, Opština Pakrac.

3.- U štabove brigada i odreda TO:
54. br TO – Okučani:
a/ Na dužnost komandanta brigade:
– PETKOVIĆ Nikole ZDRAVKA, VES-31139, ppk, zamenik komandanta meh. bat. u 504. mtbr, Beograd, Opština Pakrac.
b/ Na dužnost PNŠONP:
– NIKOLIĆ Krste VLADU, VES-31101, kap., komandir granične čete u 36. gran. bat., Strumica, opština Novska.
c/ Na dužnost PNŠ za popunu i pers. poslove:
– LJILJAN Jovana BRANKA, VES-32101, kap. I kl., Komanda 1. VO Kragujevac, opština Novska.

51. br TO – Pakrac:
a/ Na dužnost komandanta brigade:
– GOLIĆ Ivana DRAGAN, VES-31401, major, K-da 1. VO, Beograd, opština Pakrac.
b/ Na dužnost PNŠONP:
– HARAMBAŠIĆ Milana STEVO, VES-31201, kap. I kl., PNŠONP u 4. mpoap-u, Visoko, Opština Pakrac.
c/ Na dužnost PNŠ za popunu i pers. poslove:
– BOŽIĆ Milana MLADENA, VES-31401, kap. VINC, Beograd, načelnik odseka za opšte administrativne poslove, Opština Pakrac.

59. br TO – Daruvar:
a/ Na dužnost komandanta brigade:
– KRAGUJEVIĆ Petra MILE, VES-31139, major, načelnik Doma JNA Pula, opština Daruvar.
b/ Na dužnost PNŠONP:
– MILKOVIĆ Rade DJORDJE, VES-31101, major, K-da 10. K, Petrinja, Opština Daruvar.
c/ Na dužnost PNŠ za popunu i pers. poslove:
– ĆUĆA Ranka BRANKA, VES-31886, por., K-da 4. K Mostar, Opština Daruvar.

63. br TO – Podravska Slatina:
a/ Na dužnost komandanta brigade:
– RATKOVIĆ Milana DUŠANA, VES-31139, major, K-da 5. VO, Pančevo, Opština Virovitica.

b/ Na dužnost PNŠONP:
– BABIĆ Živka TIHOMIRA, VES-31101, kap. I kl., k-dir Komande stana u 37. korpusu, Titovo Užice, Opština Virovitica.
c/ Na dužnost PNŠ za popunu i pers. poslove:
– BORKOVIĆ Steve DRAGOLJUBA, VES-31101, poručnik, K-da 1. VO, Koprivnica, opština Virovitica.

98. OdTO – Jasenovac:
a/ Na dužnost komande odreda:
– BEKO Laze MILANA, VES-31101, major, CVVŠ "Maršal Tito", Beograd, Opština Novska.
b/ Na dužnost zamenika komandanta (ili organa za popunu):
– VUJIĆ Matije MARKA, VES-31187, poručnik, k-da 1. VO, Bjelovar, Opština Novska.

4. Sa napred navedenim starešinama, preko njihovih neposredno pretpostavljenih starešina, po mogućnosti obaviti službeni razgovor radi njihovog pristanka. Tamo gde su u predlogu navedena dvoica starešina, postaviti jednoga, pre svega onoga koji pristane. Ukoliko se ne obezbedi pristanak starešina postaviti predložene starešine bez obzira na njihov pristanak, jer drugog izbora starešine nema.
Starešine na zadatak uputiti najkasnije do 06. 03. 1992. godine. Najavu dolaska upućenih starešina vršiti preko operativnog centra Komande 5. korpusa Banja Luka.

KOMANDANT ZnŠTO
pukovnik
Jovan Čubrić, [v.r.]
M.P.[292]

M.P.[293]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 5005.

115

1992., veljača

Dobrovoljac i pomoćnik komandanta za bezbjednost IV. bataljuna 472. brigade daje presjek aktivnosti svoje brigade u kojemu opisuje pljačku prostorija Zračne luke Ćilipi, samovoljno napuštanje jedinice od strane rezervista, te napad na selo Visočane

---

PRESJEK AKTIVNOSTI IV BATALJUNA 472. BRIGADE

Komandant bataljuna bio je p. puk. Luka Molović, a jedinica je brojala na početku aktivnosti oko 650 rezervista. Jedini aktivni starešina sem Milovića bio je pokojni major Branko

[292] Okrugli pečat: Komanda 5. korpusa.

[293] Prijemni pečat: Brzojav broj 701, 27. 2. 1992.

Trebjašanin. U sastavu jedinice bilo je još i tridesetak rezervnih oficira i podoficira. Bataljun su sačinjavali I četa (SO-Tivat), II četa (SO-Kotor), II četa (SO-Budva), ČMB 120 mm (Mješovita), MB 82 mm (Grabalj), LARV PVO (Mješovita), POČ (mješovita), PoZ vod. (SO-Kotor), veza (SO-Tivat) i komanda.

Kao dobrovoljac sam primljen u jedinicu 4. 10. 1991. godine i pridodat pozadinskom vodu kao pomoćnik komandanta za tehniku. Tada se jedinica nalazila na početku ratnih dejstava i bila je u selu Vitaljina. Tada su već počeli problemi u III četi. Naime većina vojnika je tražila da im se objasni zašto prelaze Debeli Brijeg jer kako im je rečeno u vojnom odsjeku to se neće dogoditi jer Crna Gora će se braniti na njenim granicama. Pošto su tada bile svakodnevne aktivnosti rešenje je tog problema odgodjeno za kasnije. Jedinice posle zauzimanja Molunta kreću dalje prema Ćilipima. Tu po meni nastaje jedan od naših najvećih problema a to je kradja. Na Ćilipima su se našle jedinice brigade "S. Kovačević", tenkovska jedinica iz Titograda i naš bataljun. Provalile su u sve prostorije aerodroma Ćilipe. Odnosili su sve, od tehnike, razne mašine, skupoceno piće, strane cigarete i skupocene parfeme. Lomljeno je sve pred sobom. Moj komandant je zahtjevao od predpostavljene komande da se nešto preduzme, ali nije uradjeno ništa. Nakon sedam dana je došla inžinjerija sa p. puk. Jovanovićem i zavela malo reda tako što su stavili rampu i kako tako improvisali ulazak u aerodrom. Gro toga je već bilo odnešeno, a ostala je oprema aerodroma koja se kompletno organizovano odvozila za aerodrom Tivat. Naša jedinica se seli u selo Talež nadomak Trebinja. Tu se već počeo javljati problem oko dolaska rezervista na ratište svojim vozilom. Apelovalo se preko KPS-a da takve osobe ne puštaju u jedinicu, ali u tome se nije uspilo. U Taležu je problem oko III čete sve izraženiji tako da je obilazi predsednik SO Budva. Kompletna jedinica odlazi na trodnevni odmor u Budvu. Baš u tom vremenu bataljun se sprema na napad na Dubrovačku župu. Dana 23. 10. 1991. godine gubimo dvojicu rezervista i to Radosavljevića dobrovoljca svojih šesdeset godina, rodom iz Titograda i Krvavca tridesetgodišnjaka iz Tivta. Tu je teško ranjen komandir I čete por. Šturanović. Pokušao je da izvuče bestrzajni top uz jednu stranu jer komandira voda por. Pavićevića vojska nije htjela da posluša i u tom trenutku naišao je na snajpersku vatru neprijatelja i biva ranjen sa pet hitaca. Prilikom tog napada ukrstile su se dvije komande i to komanda brigade i komanda IX VPS na čelu sa puk. Kovačevićem. Jedinica je otišla na napad na selo Martinoviće, bez podrške naše artiljerije iako to ranije nije nikada bio slučaj. Borbe su se vodile do kasno u noć tako da je jedinica bila izvučena na početni položaj. Tek sutradan kad je artiljerija dobro izgadjala teren jedinice bataljona potpomognute tenkovskom jedinicom došle su na Brgat-Žarkovicu-Dubac. Tu smo ostali na tim položajima sve do 7. 11. 1991. godine, kada odlazimo na sedmodnevni odmor u Radoviće. Dok smo još bili na Dubcu komanda brigade na čelu sa puk. Vičićem šalje na razduženja III četu, zbog kako kaže, kradje. Po mom mišljenju to je početak raspada bataljona. Iz Radovića krećemo 14. 11. 1991. godine dosadašnji OB u bataljunu je bio p. por. Beljkaš Zoran koji se ne javlja na poziv i tek kasnije saznajemo da je pošao na fakultet. Dolazimo na Grab i tu ostajemo sedmicu dana. Komandant u dogovoru sa OB 9 VPS-a mene imenuje za svoga pomoćnika za bezbjednost. Komandant mi je tada rekao da nije bio zadovoljan sa radom p. por. Beljkaša i da mi predstoji težak posao. Tek sam kasnije vidio da su se neke stvari na vrijeme radile da bi na kraju bilo manje problema u bataljunu.

Sa Graba odlazimo 20. 11. 1991. godine u Ljubinje. Prvi put od naših dejstava obilazi nas OB Trebinje i tada zajedno podnosimo oko sedamdeset prijava rezervistima koji su samovoljno napustili jedinicu. Rezervni p. por. Martinović Savo inače komandir MB 82 m/m, piše peticiju u kojoj poziva rezerviste da napuste jedinice. Kao razlog takvoj odluci

navodi da se ništa nije preduzelo nad onim licima koja se nijesu uopšte odazvala na poziv na mobilizaciju i da bi bio red da se bataljun zamjeni. Njegova jedinica potpiše peticiju, a pridruži im se: Poz. vod, na čelu sa kapetanom Pčanić Ivicom, LARV PVO bez. vod. Seferović Mirka, kao i POČ takodjer bez komandira. Martinović je to planirao da izvede baš na dan kada je bataljon imao pokret. Buntovnici ostaju u Ljubinje, a bataljon na čelu sa p. puk. Lukom Milovićem 28. 11. 1991. g. odlazi na sljedeći zadatak za Majkove. U Ljubinje dolazi puk. Vičić i major Komar na razgovor sa dezerterima. Tokom marša jedinica je odlučila da se organizuje i popuni ona mjesta koja su bila upražnjena. Rezervistama je porastao moral i bili su spremni da vuku za dvoje. U Majkove smo se bili smjestili kad u samo veče dolazi ostatak jedinice koja je bila ostala u Ljubinje na čelu sa puk. Vičićem. On im je obećao da će se bataljon zamjeniti do 15.12.1991. g. i da oni ostanu da izvršavaju dalje zadatke. Došli su pognutih glava i uvidjeli da su pogrešili. OB komande brigade kap. Vuković je dva dana obavljao razgovor sa por. Martinovićem, ali pod pritiskom njegovih vojnika i čak prijetnjom da će doći u Slano da ga lično oslobode on je vraćen u jedinicu. Taj čovjek je trebao da bude zatvoren.

Sledeći napad je jedinica imala napad na selo Visočani gdje smo izišli i na most Bistrina. Treba napomenuti da kad je jedinica bila u napadu i da je to jedna bila od boljih jedinica na ovom ratištu. To su i drugi rekli o nama i odali nam priznanje. Pošto se primicao 15. 12. 1991. g. temperatura je sve više rasla. Dan prije dobili smo od komande brigade obavještenje da je donesen zakon u kojem se kaže da rezervista može najviše provesti 4 mjeseca u jedinici u roku od 12 mjeseci. Od toga dana se bataljon počeo osjetno rasipati i rezervisti su samovoljno napuštali jedinicu. Tada bataljon nije mogao brojati više od 300 vojnika. Odlazilo se organizovano na desetodnevni odmor i to jedna trećina iz jedinice. Oni su to koristili i ostajali svojim kućama, a sa većinom je bilo i njihovo automatsko naoružanje. Ja sam u dogovoru sa OB brigade svakodnevno pisao prijave o samovoljnom udaljavanju iz jedinice. Ukupno je bilo prijava što za provjeru gdje se nalazi vojnik i o samovoljnom udaljavanju, oko 170. Do 15. 01. 1992. g. kada se i zamjenio bataljon dobio sam odgovor za tridesetak rezervista što je učinjeno po njihovom slučaju. Dakle, povratne informacije su sporo ili nikako nijesu dolazile što je iritiralo ostale vojnike. OB je podnosio prijave sudu u Tivtu, ali je to dosta sporo išlo. U brigadi fali veliki broj pušaka i druge razne opreme koja će se teško pokupiti itd. Komandant je zakazao za 29. 02. 1992. g. da se svi komandiri nadju u Radoviće i pokušaju rješiti taj problem. Dogovor komande bataljona je da ako bi se moralo ponovo okupljati da se mora sjesti i tačno odrediti koga pozvati u jedinicu, to se odnosi i na rezerviste i na starješine. OB Trebinje je upoznat sa slučajem por. Vukmirović Srećka koji je prilikom organizovanog odlaska na odmor nagovarao rezerviste da se više ne vraćaju u jedinicu i destimulativno djelovao na njih. O tom slučaju napisana je službena zabilješka i predana kap. Vukoviću u Slano.

Treba naglasiti da od prvog dana mobilizacije glavni problem je alkohol. Često je komandant upozoravao ali bez rezultata. Nijesmo bili u mogućnosti takve ljude kazniti ili njima slične, a da smo mogli to bi djelovalo pozitivno na ostale vojnike. Imali smo samo jedan slučaj privodjenja iako smo za to imali više puta potrebu. Tada policija nije imala dovoljan broj rezervista. Saradnja u komandi bataljona je bila izvrsna. Vladalo je veliko drugarstvo i nesebično smo se zalagali da se završi svaki posao. Samo takvim ponašanjem smo mogli održati ovaj bataljon. To je jedna od najboljih komandi i to su nam i drugi više puta rekli. Za našeg komandanta se može reći da se takav čovjek ne radja često i da pod njegovom komandom želi svako da se nadje ako dodje do opšte mobilizacije.

Februar 1992. g.
ŽK/ZK

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCR, 2., kut. 5008.

116

1992., ožujak 1.
[Sarajevo]

Komanda 2. vojne oblasti traži od 9. korpusa JNA potvrdu izvješća o kršenju primirja od strane jedinica korpusa

Komanda 2. Vojne oblasti
Int. br. 25/142-411
01. mart 1992. godine

Pregled navodnog kršenja primirja
od strane jedinica JNA, izvještaj
traži.-

Komandi 9. korpusa

Veza: naše naredjenje int. br. 25/142-32 od 13. 01. 1992. godine.

Dostavljamo vam pregled navodnog kršenja primirja od strane naših jedinica, koje smo primili iz kabineta Saveznog sekretara za NO (pregled je SSNO-u dostavljen iz glavnog stožera HV), prema kome su naše jedinice primirje prekršile:
29. februara 1992. g.
– 04.30 neprijatelj je iz smjera Alebić kule otvorio vatru iz PAM-a na položaje HV (Sinj).
– 08.50 neprijatelj iz smjera Alebić kule ispalio 2 mb mine na položaj HV u s. Želovo (Sinj).
– 13.30 neprijatelj u s. Škabrnja (Zadar) pali kuće i to u:
13.30 sati jednu kuću,
18.30 sati 24 kuće.
– 16.56 neprijatelj iz smjera s. Murvice djeluje PAM-om po položaju HV u s. Briševo (Zadar).
– 17.20 neprijatelj otvorio vatru iz pješačkog naoružanja iz smjera s. Križ po s. Dračevac (Zadar).
– 18.00 neprijatelj iz smjera s. D. [294] Murvica ispalio 2 duga rafala iz PM po s. G.[295] Murvica.
– 18.12 neprijatelj iz smjera s. Zeleni Hrast ispalio nekoliko rafala iz PM prema s. Slivnica (Zadar).

[294] Donja.

[295] Gornja.

– 19.05 neprijatelj iz smjera s. Škabrnja otvorio vatru iz pješačkog naoružanja po s. Prkos (Zadar). Naše snage nisu odgovorile na vatru.
– 20.00 neprijatelj iz smjera s. D. Murvica ispalio 2 mb mine na s. Gornja Murvica (Zadar).
– 20.16 neprijatelj iz smjera s. Smoković otvorio vatru iz PAT 40 mm i PAM-a po s. Zemunik Donji, Poličnik i Smrdelj. Naše snage nisu odgovorile na vatru.

Ispitajte navodne prekršaje iz vaše zone odgovornosti i najhitnije nam dostavite izvještaj, jer smo obavezani da o incidentima izvjestimo GS OS SFRJ (grupu za praćenje provodjenja odluka Predsjedništva SFRJ) i prema prekršiocima primirja postupite u skladu sa našim naredjenjem int. br. 25/142-44 od 16. januara 1992. godine.

Za Predsjednika Komisije
pukovnik
Petar Žigić

M.P.[296]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6045.

117

1992., ožujak 2.
[Beograd]

Zapovijed Saveznog sekretara za narodnu odbranu Glavnom štabu TO RSK za organizacijsko-formacijske promjene u jedinicama TO RSK

D.T. br. 892-2/92.

SAVEZNI SEKRETARIJAT ZA NARODNU ODBRANU
GENERALŠTAB ORUŽANIH SNAGA SFRJ
III U P R A V A
D.T. Br. 892-2
02- 03- 1992. god.

NARODNA ODBRANA
DRŽAVNA TAJNA
Primerak broj 12

GLAVNOM ŠTABU TERITORIJALNE ODBRANE R. SRPSKA KRAJINA

U prilogu vam dostavljamo Naredbu saveznog sekretara za narodnu obranu Drž. tajna broj 892-1 od 27. februara 1992. godine.

PRILOG: Naredba SSNO

N A Č E L N I K
General-potpukovnik
Ljubomir Domazetović, [v.r.]

---

[296] Prijemni pečat: 1. odjeljak SCV 332. puka veze, brzojav br. JUNAK 8592, 1. 3. 1992.

M.P.[297]

M.P.[298]

– – – – – – – –

NAREDBA

O ORGANIZACIJSKO-FORMACIJSKIM PROMENAMA U JEDINICAMA TERITORIJALNE ODBRANE REPUBLIKE SRPSKA KRAJINA

– 1992. –

NAREDBA DT. BR. 892 – 1
SAVEZNOG SEKRETARA Z A NARODNU ODBRANU
OD 27. 02. 1992. GODINE

NARODNA ODBRANA
DRŽAVNA TAJNA
Primerak br. 12

Organizacijsko-formacijske promene TO u Republici Srpska Krajina

Na osnovu člana 108. stav 3. Zakona o opštenarodnoj odbrani ("Službeni list SFRJ", broj 21/82 i 35/91) i tačke 1. stav 2. Naredbe o prenošenju na saveznog sekretara za narodnu odbranu odredjenih poslova rukovodjenja i komandovanja u oružanim snagama SFRJ ("Službeni vojni list", broj 15/83 i 11/91)

N A R E D J U J E M

1. ORGANIZACIJSKO-FORMACIJSKE PROMENE

A/ FORMIRANJE ŠTABOVA I JEDINICA TERITORIJALNE ODBRANE REPUBLIKE SRPSKA KRAJINA, po sledećem:
1. Formirati GLAVNI ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA, u miru, po formaciji broj 260.328/90, a u ratu po formaciji broj T-511.000.
Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Knin. Mirnodopska vojna pošta broj T-7900.
Vreme trajanja mobilizacije 6 časova.
Brojni naziv T-1970. Ratna vojna pošta broj T-16000.
Rukovalac plana mobilizacije Komanda Glavnog štaba TO.

2. Formirati ZONSKI ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE SEVERNA DALMACIJA, u miru, po formaciji broj broj 260.328/35, a u ratu po formaciji broj T-511.001.
Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Knin. Mirnodopska vojna pošta broj T-7901.
Vreme trajanja mobilizacije 6 časova.
Brojni naziv T-1971. Ratna vojna pošta broj T-16001.
Rukovalac plana mobilizacije Komanda Zonskog ŠTO.
Zonski štab TO, u miru i ratu, potčiniti Komandi Glavnog ŠTO R Srpska Krajina.

[297] Okrugli pečat: Savezni sekretarijat za narodnu odbranu, Generalštab oružanih snaga SFRJ, III. uprava.
[298] Prijemni pečat: SAO Krajina, Štab Teritorijalne odbrane, Str. pov. br. 34/92, 4. 3. 1992., Knin.

2.1. Formirati, u miru, KOMANDU 1. BRIGADE TERITORIJALNE ODBRANE – Kninsku, po fomaciji broj 260.328/01, a u ratu 1. BRIGADU TO, po formaciji broj T-511.008.
Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Knin. Mirnodopska vojna pošta broj T-7902.
Vreme trajanja mobilizacije 6 časova.
Brojni naziv T-1972. Ratna vojna pošta broj T-16002.
Rukovalac plana mobilizacije Komanda 1. brigade TO.
Brigada se, u miru i ratu, potčinjava Komandi Zonskog ŠTO Severna Dalmacija.

2.2. Formirati, u miru, KOMANDU 3. BRIGADE TERITORIJALNE ODBRANE – Benkovačku, po formaciji broj 260.328/03, a u ratu 3. BRIGADU TO, formaciji broj T-511.010.
Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Benkovac. Mirnodopska vojna pošta broj T-7904.
Vreme trajanja mobilizacije 6 časova.
Brojni naziv T-1974. Ratna vojna pošta broj T-16004.
Rukovalac plana mobilizacije Komanda 3. brigade TO.
Brigada se, u miru i ratu, potčinjava Komandi Zonskog ŠTO Severna Dalmacija.

2.3. Formirati, u miru, KOMANDU 4. BRIGADE TERITORIJALNE ODBRANE – Obrovačku, po formaciji broj 260.328/04, a u ratu 4. BRIGADU TO, formaciji broj T-511.038.
Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Obrovac. Mirnodopska vojna pošta broj T-7905.
Vreme trajanja mobilizacije 6 časova.
Brojni naziv T-1975. Ratna vojna pošta broj T-16005.
Rukovalac plana mobilizacije Komanda 4. brigade TO.
Brigada se, u miru i ratu, potčinjava Komandi Zonskog ŠTO Severna Dalmacija.

2.4. Formirati, u miru, OPŠTINSKI ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE – Knin, po formaciji broj 260.328/56, a u ratu po formaciji broj T-511.300.
Mobilizacijsko mesto Knin.
Vreme trajanja mobilizacije 6 časova.
Brojni naziv T-1976. Ratna vojna pošta broj T-16006.
Rukovalac plana mobilizacije Opštinski ŠTO Knin.
Opštinski ŠTO Knin, u miru i ratu, potčiniti Komandi Zonskog ŠTO Severna Dalmacija.

2.5. Formirati, u miru, OPŠTINSKI ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE – Benkovac, po formaciji broj 260.328/57, a u ratu po formaciji broj T-511.301.
Mobilizacijsko mesto Benkovac.
Vreme trajanja mobilizacije 6 časova.
Brojni naziv T-1977. Ratna vojna pošta broj T-16007.
Rukovalac plana mobilizacije Opštinski ŠTO Benkovac.
Opštinski ŠTO Benkovac, u miru i ratu, potčiniti Komandi Zonskog ŠTO Severna Dalmacija.

2.6. Formirati, u miru, OPŠTINSKI ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE – Obrovac, po formaciji broj 260.328/58, a u ratu po formaciji broj T-511.302.

Mobilizacijsko mesto Obrovac.
Vreme trajanja mobilizacije 6 časova.
Brojni naziv T-1978. Ratna vojna pošta broj T-16008.
Rukovalac plana mobilizacije Opštinski ŠTO Obrovac.
Opštinski ŠTO Obrovac, u miru i ratu, potčiniti Komandi Zonskog ŠTO Severna Dalmacija.

3. Formirati, u miru ZONSKI ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE LIKA, po formaciji broj 260.328/40, a u ratu po formaciji broj T-511.002.
Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Korenica. Mirnodopska vojna pošta broj T-7906.
Vreme trajanja mobilizacije 6 časova.
Brojni naziv T-1979. Ratna vojna pošta broj T-16009.
Rukovalac plana mobilizacije Komanda Zonskog ŠTO.
Zonski štab TO, u miru i ratu, potčiniti Komandi Glavnog ŠTO R Srpska Krajina.

3.1. Formirati, u miru KOMANDU 8. BRIGADE TERITORIJALNE ODBRANE – Koreničku, po formaciji broj 260.328/06, a u ratu 8. BRIGADU TO, po formaciji broj T-511.013.
Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Korenica. Mirnodopska vojna pošta broj T-7908.
Vreme trajanja mobilizacije 6 časova.
Brojni naziv T-7981. Ratna vojna pošta broj T-16011.
Rukovalac plana mobilizacije Komanda 8. brigade TO.
Brigada se, u miru i ratu, potčinjava Komandi Zonskog ŠTO Lika.

3.2. Preformirati i preimenovati, 145. laku pbr (Plašćansku), u miru, u KOMANDU 145. BRIGADE TERITORIJALNE ODBRANE, po formaciji broj 260.328/08, a u ratu 145. BRIGADU TO, po formaciji broj T-511.015.
Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Plaški. Mirnodopska vojna pošta broj T-7910.
Vreme trajanja mobilizacije 6 časova.
Brojni naziv T-7910. Ratna vojna pošta broj T-16013.
Rukovalac plana mobilizacije Komanda 145. brigade TO.
Brigadu izuzeti iz organizacijskog sastava 6. OG 10. korpusa 2. VO, i, u miru i ratu, potčiniti Komandi Zonskog ŠTO Lika.

3.3. Formirati, u ratu 93. ODRED TERITORIJALNE ODBRANE – Bruvno, po formaciji broj T-511.200. Mobilizacijsko mesto Bruvno.
Brojni naziv T-7984. Ratna vojna pošta T-16014.
Rukovalac plana mobilizacije Komanda ZŠTO Lika.
Vreme trajanja mobilizacije 12 časova.
Odred, u miru i ratu, potčiniti Komandi ZŠTO Lika.

3.4. Formirati, u miru, OPŠTINSKI ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE – Gračac, po formaciji broj 260.328/59, a u ratu po formaciji broj T-511.303.
Mobilizacijsko mesto Gračac.
Vreme trajanja mobilizacije 6 časova.
Brojni naziv T-7985. Ratna vojna pošta T-16015.
Rukovalac plana mobilizacije Opštinski ŠTO Gračac.

Opštinski ŠTO Gračac, u miru i ratu, potčiniti Komandi Zonskog ŠTO.

3.5. Formirati, u miru, OPŠTINSKI ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE – Donji Lapac, po formaciji broj 260.328/61, a u ratu po formaciji broj T-511.304.
Mobilizacijsko mesto Donji Lapac.
Vreme trajanja mobilizacije 6 časova.
Brojni naziv T-7986. Ratna vojna pošta T-16016.
Rukovalac plana mobilizacije Opštinski ŠTO Donji Lapac.
Opštinski ŠTO Donji Lapac, u miru i ratu, potčiniti Komandi Zonskog ŠTO.

3.6. Formirati, u miru, OPŠTINSKI ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE – Korenica, po formaciji broj 260.328/62, a u ratu po formaciji broj T-511.305.
Mobilizacijsko mesto Korenica.
Vreme trajanja mobilizacije 6 časova.
Brojni naziv T-7987. Ratna vojna pošta T-16017.
Rukovalac plana mobilizacije Opštinski ŠTO Korenica.
Opštinski ŠTO Korenica, u miru i ratu, potčiniti Komandi Zonskog ŠTO.

3.7. Formirati, u miru OPŠTINSKI ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE – Plaški, po formaciji broj 260.328/63, a u ratu po formaciji broj T-511.306.
Mobilizacijsko mesto Plaški.
Vreme trajanja mobilizacije 6 časova.
Brojni naziv T-7988. Ratna vojna pošta T-16018.
Rukovalac plana mobilizacije Opštinski ŠTO Plaški.
Opštinski ŠTO Plaški, u miru i ratu, potčiniti Komandi Zonskog ŠTO.

4. Fomirati, u miru, ZONSKI ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE – Kordun, po formaciji broj 260.328/45, a u ratu po formaciji broj T-511.003.
Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Vojnić. Mirnodopska vojna pošta broj T-7911.
Vreme trajanja mobilizacije 6 časova.
Brojni naziv T-1989. Ratna vojna pošta T-16019.
Rukovalac plana mobilizacije Komanda Zonskog ŠTO.
Zonski štab TO, u miru i ratu, potčiniti Komandi Glavnog ŠTO.

4.1. Formirati, u miru, KOMANDU 11. BRIGADE TERITORIJALNE ODBRANE – Vojnić, po formaciji broj 260.328/09, a u ratu 11. BRIGADU TO, po formaciji broj T-511.016.
Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Vojnić. Mirnodopska vojna pošta broj T-7912.
Vreme trajanja mobilizacije 6 časova.
Brojni naziv T-1990. Ratna vojna pošta T-16020.
Rukovalac plana mobilizacije Komanda 11. brigade TO.
Brigada se, u miru i ratu, potčinjava Komandi Zonskog ŠTO Kordun.

4.2. Formirati, u miru, KOMANDU 13. BRIGADE TERITORIJALNE ODBRANE – Slunj, po formaciji broj 260.328/10, a u ratu 13. BRIGADU TO, po formaciji broj T-511.017.
Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Slunj. Mirnodopska vojna pošta broj T-7913.
Vreme trajanja mobilizacije 6 časova.

Brojni naziv T-1991. Ratna vojna pošta T-16021.
Rukovalac plana mobilizacije Komanda 13. brigade TO.
Brigada se, u miru i ratu, potčinjava Komandi Zonskog ŠTO Kordun.

4.3. Formirati, u miru, KOMANDU 19. BRIGADE TERITORIJALNE ODBRANE – Vrgin Most, po formaciji broj 260.328/11, a u ratu 19. BRIGADU TO, po formaciji broj T-511.018.
Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Vrgin Most. Mirnodopska vojna pošta broj T-7914.
Vreme trajanja mobilizacije 6 časova.
Brojni naziv T-1992. Ratna vojna pošta T-16022.
Rukovalac plana mobilizacije Komanda 19. brigade TO.
Brigada se, u miru i ratu, potčinjava Komandi Zonskog ŠTO Kordun.

4.4. Formirati, u miru, OPŠTINSKI ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE – Vojnić, po formaciji broj 260.328/64, a u ratu po formaciji broj T-511.307.
Mobilizacijsko mesto Vojnić.
Vreme trajanja mobilizacije 6 časova.
Brojni naziv T-1994. Ratna vojna pošta T-16024.
Rukovalac plana mobilizacije Opštinski ŠTO Vojnić.
Opštinski ŠTO Vojnić, u miru i ratu, potčiniti Komandi Zonskog ŠTO Kordun.

4.5. Formirati, u miru, OPŠTINSKI ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE – Vrgin Most,[299] po formaciji broj 260.328/65, a u ratu po formaciji broj T-511.308.
Mobilizacijsko mesto Vrgin Most.
Vreme trajanja mobilizacije 6 časova.
Brojni naziv T-1995. Ratna vojna pošta T-16025.
Rukovalac plana mobilizacije Opštinski ŠTO Vrgin Most.
Opštinski ŠTO Vrgin Most, u miru i ratu, potčiniti Komandi Zonskog ŠTO Kordun.

4.6. Formirati, u miru, OPŠTINSKI ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE – Slunj, po formaciji broj 260.328/66, a u ratu po formaciji broj T-511.309.
Mobilizacijsko mesto Slunj.
Vreme trajanja mobilizacije 6 časova.
Brojni naziv T-1996. Ratna vojna pošta T-16026.
Rukovalac plana mobilizacije Opštinski ŠTO Slunj.
Opštinski ŠTO Slunj, u miru i ratu, potčiniti Komandi Zonskog ŠTO Kordun.

4.7. Formirati, u miru, OPŠTINSKI ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE – Karlovac, po formaciji broj 260.328/67, a u ratu po formaciji broj T-511.310.
Mobilizacijsko mesto Karlovac.
Vreme trajanja mobilizacije 6 časova.
Brojni naziv T-1997. Ratna vojna pošta T-16027.
Rukovalac plana mobilizacije Opštinski ŠTO Karlovac.
Opštinski ŠTO Karlovac, u miru i ratu, potčiniti Komandi Zonskog ŠTO Kordun.

[299] Gvozd.

5. Formirati, u miru, ZONSKI ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE – Banija, po formaciji broj 260.328/50, a u ratu po formaciji broj T-511.004.
Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Glina. Mirnodopska vojna pošta broj T-7916.
Vreme trajanja mobilizacije 6 časova.
Brojni naziv T-1998. Ratna vojna pošta T-16028.
Rukovalac plana mobilizacije Komanda Zonskog ŠTO Banija.
Zonski štab TO, u miru i ratu, potčiniti Komandi Glavnog ŠTO.

5.1. Formirati, u miru, KOMANDU 24. BRIGADE TERITORIJALNE ODBRANE – Glina, po formaciji broj 260.328/13, a u ratu 24. BRIGADU TO, po formaciji broj T-511.020.
Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Glina. Mirnodopska vojna pošta broj T-7917.
Vreme trajanja mobilizacije 6 časova.
Brojni naziv T-1999. Ratna vojna pošta broj T-16029.
Rukovalac plana mobilizacije Komanda 24. brigade TO.
Brigada se, u miru i ratu, potčinjava Komandi Zonskog ŠTO Banija.

5.2. Formirati, u miru, KOMANDU 26. BRIGADE TERITORIJALNE ODBRANE – Kostajnica, po formaciji broj 260.328/14, a u ratu 26. BRIGADU TO, po formaciji broj T-511.021.
Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Kostajnica. Mirnodopska vojna pošta broj T-7918.
Vreme trajanja mobilizacije 6 časova.
Brojni naziv T-2000. Ratna vojna pošta broj T-16030.
Rukovalac plana mobilizacije Komanda 26. brigade TO.
Brigada se, u miru i ratu, potčinjava Komandi Zonskog ŠTO Banija.

5.3. Formirati, u miru, KOMANDU 31. BRIGADE TERITORIJALNE ODBRANE – Petrinja, po formaciji broj 260.328/16, a u ratu 31. BRIGADU TO, po formaciji broj T-511.023.
Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Kostajnica. Mirnodopska vojna pošta broj T-7920.
Vreme trajanja mobilizacije 6 časova.
Brojni naziv T-2354. Ratna vojna pošta broj T-16032.
Rukovalac plana mobilizacije Komanda 31. brigade TO.
Brigada se, u miru i ratu, potčinjava Komandi Zonskog ŠTO Banija.

5.4. Formirati, u miru, OPŠTINSKI ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE – Glina, po formaciji broj 260.328/68, a u ratu po formaciji broj T-511.311.
Mobilizacijsko mesto Glina.
Vreme trajanja mobilizacije 6 časova.
Brojni naziv T-2356. Ratna vojna pošta broj T-16034.
Rukovalac plana mobilizacije Opštinski ŠTO Glina.
Opštinski ŠTO Glina, u miru i ratu, potčiniti Komandi Zonskog ŠTO Banija.

5.5. Formirati, u miru, OPŠTINSKI ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE – Kostajnica, po formaciji broj 260.328/69, a u ratu po formaciji broj T-511.312.
Mobilizacijsko mesto Kostajnica.

Vreme trajanja mobilizacije 6 časova.
Brojni naziv T-2357. Ratna vojna pošta broj T-16035.
Rukovalac plana mobilizacije Opštinski ŠTO Kostajnica.
Opštinski ŠTO Kostajnica, u miru i ratu, potčiniti Komandi Zonskog ŠTO Banija.

5.6. Formirati, u miru, OPŠTINSKI ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE – Dvor na Uni, po formaciji broj 260.328/70, a u ratu po formaciji broj T-511.313.
Mobilizacijsko mesto Dvor na Uni.
Vreme trajanja mobilizacije 6 časova.
Brojni naziv T-2358. Ratna vojna pošta broj T-16036.
Rukovalac plana mobilizacije Opštinski ŠTO Dvor na Uni.
Opštinski ŠTO Dvor na Uni, u miru i ratu, potčiniti Komandi Zonskog ŠTO Banija.

5.7. Formirati, u miru, OPŠTINSKI ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE – Petrinja, po formaciji broj 260.328/71, a u ratu po formaciji broj T-511.314.
Mobilizacijsko mesto Petrinja.
Vreme trajanja mobilizacije 6 časova.
Brojni naziv T-2359. Ratna vojna pošta broj T-16037.
Rukovalac plana mobilizacije Opštinski ŠTO Petrinja.
Opštinski ŠTO Petrinja, u miru i ratu, potčiniti Komandi Zonskog ŠTO Banija.

5.8. Formirati, u miru, OPŠTINSKI ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE – Sisak, po formaciji broj 260.328/72, a u ratu po formaciji broj T-511.315.
Mobilizacijsko mesto Sisak.
Vreme trajanja mobilizacije 6 časova.
Brojni naziv T-2360. Ratna vojna pošta broj T-16038.
Rukovalac plana mobilizacije Opštinski ŠTO Sisak.
Opštinski ŠTO Sisak, u miru i ratu, potčiniti Komandi Zonskog ŠTO Banija.

6. Formirati, u miru, ZONSKI ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE ISTOČNA SLAVONIJA, ZAPADNI SREM I BARANJA, po formaciji broj 260.328/55, a u ratu po formaciji broj T-511.005.
Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Vukovar. Mirnodopska vojna pošta broj T-7922.
Vreme trajanja mobilizacije 6 časova.
Brojni naziv T-2361. Ratna vojna pošta T-16039.
Rukovalac plana mobilizacije Komanda Zonskog ŠTO.
Zonski štab TO, u miru i ratu, potčiniti Komandi Glavnog ŠTO.

6.1. Formirati, u miru, KOMANDU 35. BRIGADE TERITORIJALNE ODBRANE – Dalj, po formaciji broj 260.328/18, a u ratu 35. BRIGADU TO, po formaciji broj T-511.025.
Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Dalj. Mirnodopska vojna pošta broj T-7923.
Vreme trajanja mobilizacije 6 časova.
Brojni naziv T-2362. Ratna vojna pošta broj T-16040.
Rukovalac plana mobilizacije Komanda 35. brigade TO.
Brigada se, u miru i ratu, potčinjava Komandi Zonskog ŠTO.

6.2. Formirati, u miru, KOMANDU 39. BRIGADE TERITORIJALNE ODBRANE – Beli Manastir, po formaciji broj 260.328/19, a u ratu 39. BRIGADU TO, po formaciji broj T-511.036.
Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Beli Manastir. Mirnodopska vojna pošta broj T-7924.
Vreme trajanja mobilizacije 6 časova.
Brojni naziv T-2363 Ratna vojna pošta broj T-16041.
Rukovalac plana mobilizacije Komanda 39. brigade TO.
Brigada se, u miru i ratu, potčinjava Komandi Zonskog ŠTO.

6.3. Formirati, u miru, KOMANDU 40. BRIGADE TERITORIJALNE ODBRANE – Vukovar, po formaciji broj 260.328/20, a u ratu 40. BRIGADU TO, po formaciji broj T-511.037.
Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Vukovar. Mirnodopska vojna pošta broj T-7925.
Vreme trajanja mobilizacije 6 časova.
Brojni naziv T-2364. Ratna vojna pošta broj T-16042.
Rukovalac plana mobilizacije Komanda 40. brigade TO.
Brigada se, u miru i ratu, potčinjava Komandi Zonskog ŠTO.

6.4. Formirati, u miru, KOMANDU 45. BRIGADE TERITORIJALNE ODBRANE – Mirkovci, po formaciji broj 260.328/22, a u ratu 45. BRIGADU TO, po formaciji broj T-511.039.
Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Mirkovci. Mirnodopska vojna pošta broj T-7927.
Vreme trajanja mobilizacije 6 časova.
Brojni naziv T-2366. Ratna vojna pošta broj T-16044.
Rukovalac plana mobilizacije Komanda 45. brigade TO.
Brigada se, u miru i ratu, potčinjava Komandi Zonskog ŠTO.

6.5. Formirati, u miru, OPŠTINSKI ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE – Beli Manastir, po formaciji broj 260.328/73, a u ratu po formaciji broj T-511.316.
Mobilizacijsko mesto Beli Manastir.
Vreme trajanja mobilizacije 6 časova.
Brojni naziv T-2368. Ratna vojna pošta broj T-16046.
Rukovalac plana mobilizacije Opštinski ŠTO Beli Manastir.
Opštinski ŠTO Beli Manastir, u miru i ratu, potčiniti Komandi Zonskog ŠTO.

6.6. Formirati, u miru, OPŠTINSKI ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE – Dalj, po formaciji broj 260.328/74, a u ratu po formaciji broj T-511.317.
Mobilizacijsko mesto Dalj.
Vreme trajanja mobilizacije 6 časova.
Brojni naziv T-2369. Ratna vojna pošta broj T-16047.
Rukovalac plana mobilizacije Opštinski ŠTO Dalj.
Opštinski ŠTO Dalj, u miru i ratu, potčiniti Komandi Zonskog ŠTO.

6.7. Formirati, u miru, OPŠTINSKI ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE – Vukovar, po formaciji broj 260.328/75 a u ratu po formaciji broj T-511.318.

Mobilizacijsko mesto Vukovar.
Vreme trajanja mobilizacije 6 časova.
Brojni naziv T-2370. Ratna vojna pošta broj T-16048.
Rukovalac plana mobilizacije Opštinski ŠTO Vukovar.
Opštinski ŠTO Vukovar, u miru i ratu, potčiniti Komandi Zonskog ŠTO.

6.8. Formirati, u miru, OPŠTINSKI ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE – Mirkovci, po formaciji broj 260.328/76 a u ratu po formaciji broj T-511.319.
Mobilizacijsko mesto Mirkovci.
Vreme trajanja mobilizacije 6 časova.
Brojni naziv T-2371. Ratna vojna pošta broj T-16049.
Rukovalac plana mobilizacije Opštinski ŠTO Mirkovci.
Opštinski ŠTO Mirkovci, u miru i ratu, potčiniti Komandi Zonskog ŠTO.

7. Formirati, u miru, ZONSKI ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE ZAPADNA SLAVONIJA, po formaciji broj 260.328/60, a u ratu po formaciji broj T-511.006.
Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Okučani. Mirnodopska vojna pošta broj T-7929.
Vreme trajanja mobilizacije 6 časova.
Brojni naziv T-2372. Ratna vojna pošta T-16050.
Rukovalac plana mobilizacije Komanda Zonskog ŠTO.
Zonski štab TO, u miru i ratu, potčiniti Komandi Glavnog ŠTO.

7.1. Formirati, u miru, KOMANDU 54. BRIGADE TERITORIJALNE ODBRANE – Okučani, po formaciji broj 260.328/25, a u ratu 54. BRIGADU TO, po formaciji broj T-511.046.
Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Okučani. Mirnodopska vojna pošta broj T-7931.
Vreme trajanja mobilizacije 6 časova.
Brojni naziv T-2374. Ratna vojna pošta broj T-16052.
Rukovalac plana mobilizacije Komanda 54. brigade TO.
Brigada se, u miru i ratu, potčinjava Komandi Zonskog ŠTO.

7.2. Formirati, u miru, 51. ODRED TERITORIJALNE ODBRANE – Pakrac, po formaciji broj T-511.045.
Mobilizacijsko mesto Pakrac.
Vreme trajanja mobilizacije 12 časova.
Brojni naziv T-2373. Ratna vojna pošta broj T-16051.
Rukovalac plana mobilizacije Komanda Zonskog ŠTO.
Odred TO Pakrac, u miru i ratu, potčiniti Komandi ZŠTO.

7.3. Formirati, u ratu, 59. ODRED TERITORIJALNE ODBRANE – Daruvar, po formaciji broj T-511.047.
Mobilizacijsko mesto Daruvar.
Vreme trajanja mobilizacije 12 časova.
Brojni naziv T-2375. Ratna vojna pošta broj T-16053.
Rukovalac plana mobilizacije Komanda Zonskog ŠTO.
Odred TO Daruvar, u miru i ratu, potčiniti Komandi ZŠTO.

7.4. Formirati, u ratu, 63. ODRED TERITORIJALNE ODBRANE – Podravska Slatina, po formaciji broj T-511.048.
Mobilizacijsko mesto Podravska Slatina.
Vreme trajanja mobilizacije 12 časova.
Brojni naziv T-2376. Ratna vojna pošta broj T-16054.
Rukovalac plana mobilizacije Komanda Zonskog ŠTO.
Odred TO Podravska Slatina, u miru i ratu, potčiniti Komandi ZŠTO.

7.5. Formirati, u ratu, 98. ODRED TERITORIJALNE ODBRANE – Jasenovac, po formaciji broj T-511.049.
Mobilizacijsko mesto Jasenovac.
Vreme trajanja mobilizacije 12 časova.
Brojni naziv T-2381. Ratna vojna pošta broj T-16059.
Rukovalac plana mobilizacije Komanda Zonskog ŠTO.
Odred TO Jasenovac, u miru i ratu, potčiniti Komandi ZŠTO.

7.6. Formirati, u miru, OPŠTINSKI ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE – Pakrac, po formaciji broj 260.328/77 a u ratu po formaciji broj T-511.320.
Mobilizacijsko mesto Pakrac.
Vreme trajanja mobilizacije 6 časova.
Brojni naziv T-2377. Ratna vojna pošta broj T-16055.
Rukovalac plana mobilizacije Opštinski ŠTO Pakrac.
Opštinski ŠTO Pakrac, u miru i ratu, potčiniti Komandi Zonskog ŠTO.

7.7. Formirati, u miru, OPŠTINSKI ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE – Okučani, po formaciji broj 260.328/78 a u ratu po formaciji broj T-511.321.
Mobilizacijsko mesto Okučani.
Vreme trajanja mobilizacije 6 časova.
Brojni naziv T-2378. Ratna vojna pošta broj T-16056.
Rukovalac plana mobilizacije Opštinski ŠTO Okučani.
Opštinski ŠTO Okučani, u miru i ratu, potčiniti Komandi Zonskog ŠTO.

7.8. Formirati, u miru, OPŠTINSKI ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE – Daruvar, po formaciji broj 260.328/79, a u ratu po formaciji broj T-511.322.
Mobilizacijsko mesto Daruvar.
Vreme trajanja mobilizacije 6 časova.
Brojni naziv T-2379. Ratna vojna pošta broj T-16057.
Rukovalac plana mobilizacije Opštinski ŠTO Daruvar.
Opštinski ŠTO Daruvar, u miru i ratu, potčiniti Komandi Zonskog ŠTO.

7.9. Formirati, u miru, OPŠTINSKI ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE – Podravska Slatina, po formaciji broj 260.328/80 a u ratu po formaciji broj T-511.323.
Mobilizacijsko mesto Podravska Slatina.
Vreme trajanja mobilizacije 6 časova.
Brojni naziv T-2380. Ratna vojna pošta broj T-16058.
Rukovalac plana mobilizacije Opštinski ŠTO Podravska Slatina.
Opštinski ŠTO Podravska Slatina, u miru i ratu, potčiniti Komandi Zonskog ŠTO.

II PROPISUJEM FORMACIJE
a/ Mirnodopske:
– ŠTABOVI TERITORIJALNE ODBRANE REPUBLIKE SRPSKA KRAJINA, broj 260.328.
b/ Ratne:
– GLAVNI ŠTAB TO REPUBLIKE SRPSKA KRAJINA broj T-511.000
– ZONSKI ŠTAB TO SEVERNA DALMACIJA, broj T-511.001
– ZONSKI ŠTAB TO LIKA, broj T-511.002
– ZONSKI ŠTAB TO KORDUN, broj T-511.003
– ZONSKI ŠTAB TO BANIJA, broj T- 511.004
– ZONSKI ŠTAB TO ISTOČNA SLAVONIJA, ZAPADNI SREM I BARANJA, broj T-511.005
– ZONSKI ŠTAB TO ZAPADNA SLAVONIJA, broj T-511.006
– BRIGADA TERITORIJALNE ODBRANE, broj T-511.008
– BRIGADA TERITORIJALNE ODBRANE, broj T-511.010
– BRIGADA TERITORIJALNE ODBRANE, broj T-511.013
– BRIGADA TERITORIJALNE ODBRANE, broj T-511.014
– BRIGADA TERITORIJALNE ODBRANE, broj T-511.015
– BRIGADA TERITORIJALNE ODBRANE, broj T-511.016
– BRIGADA TERITORIJALNE ODBRANE, broj T-511.017
– BRIGADA TERITORIJALNE ODBRANE, broj T-511.018
– BRIGADA TERITORIJALNE ODBRANE, broj T-511.020
– BRIGADA TERITORIJALNE ODBRANE, broj T-511.021
– BRIGADA TERITORIJALNE ODBRANE, broj T-511.023
– BRIGADA TERITORIJALNE ODBRANE, broj T-511.025
– BRIGADA TERITORIJALNE ODBRANE, broj T-511.036
– BRIGADA TERITORIJALNE ODBRANE, broj T-511.037
– BRIGADA TERITORIJALNE ODBRANE, broj T-511.039
– BRIGADA TERITORIJALNE ODBRANE, broj T-511.046
– ODRED TERITORIJALNE ODBRANE, broj T-511.045
– ODRED TERITORIJALNE ODBRANE, broj T-511.047
– ODRED TERITORIJALNE ODBRANE, broj T-511.048
– ODRED TERITORIJALNE ODBRANE, broj T-511.049
– ODRED TERITORIJALNE ODBRANE, broj T-511.200
– OPŠTINSKI ŠTABOVI TO, broj od T-511.300 do T-511.323

III STAVLJAJU SE VAN SNAGE FORMACIJE
Ovom naredbom stavljaju se van snage formacije štabova i jedinica TO Srpska Krajina, propisane Naredbom SSNO, SP. Br. 2939.

IV ZAVRŠNE ODREDBE
1. Formiranje, preformiranje i ostale organizacijsko-mobilizacijske promene izvršiti odmah. Izveštaj o realizaciji ove naredbe dostaviti do kraja marta 1992. godine.
2. Na osnovu ove naredbe izraditi novu Knjigu pregleda mobilizacijskog razvoja štabova i jedinica TO Republike Srpska Krajina.
3. Prema ovoj naredbi i mobilizacijskom razvoju odmah ustrojiti sva potrebna dokumenta koja su neophodna radi nesmetanog RiK-a.

4. Opštinski štabovi TO za obavljanje privatne i službene prepiske koriste formacijski naziv dotičnog ŠTO.
5. Formacije koje se rade po ovoj naredbi označavati sa sledećim stepenom zaštite:
a) Ratne sa "VOJNA TAJNA – STROGO POVERLJIVO" i
b) Mirnodopske sa "VOJNA TAJNA – POVERLJIVO".
6. Izmene i dopune u mobilizacijskom razvoju izvršiti pozivom na ovu naredbu, a u formacijama prema listu izmena i dopuna broj 3/92. godine.

ZAMENJUJE SAVEZNOG SEKRETARA
ZA NARODNU ODBRANU
NAČELNIK GENERALŠTABA OS SFRJ
general-pukovnik
Blagoje Adžić, s.r.

Tačnost fotokopije o v e r a v a : P U K O V N I K
Jelenko Živković, [v.r.]

M.P.[300]

Ovjerena preslika, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 5001.

118

1992., ožujak 2.
[Knin]

Zapovijed Komande 9. korpusa JNA o formiranju borbene grupe koja treba provjeriti podatke dobivene elektronskim izviđanjem da su hrvatske snage ušle na područje Nos Kalika, te osloboditi zarobljenike

K-da 9. K
Strogo pov. br. 42-35
dana 02. 03. 1992. g.

izviđanje i pretres
terena,
naređenje.-

K-di TG-1 i 9. bVP

Na osnovu podataka dobijenih elektronskim izviđanjem došli smo do saznanja da su neprijateljske snage od 16,45 časova dana 02. 03. 1992. godine iskrcale i ubacile jači sastav u rajon s. Nos Kalika i da su pohapsile deo civila i seosku stražu među kojima navodno ima ranjenih. Na osnovu dobijenih podataka zarobljeno je oko 15-20 lica. Oko 20,00 časova

[300] Okrugli pečat: SSNO, Generalštab oružanih snaga SFRJ, III. uprava.

uhvaćena je poruka da će dve neprijateljske grupe biti brodovima izvučene iz Nos Kalika, a da će jedna grupa ostati u Nos Kaliku da obezbeđuje zarobljenike. Radi provere podataka dobijenih elektronskim izviđanjem, blokade i pretresa s. Nos Kalik i ušća reke Čikole u Krku

N a r e đ u j e m

1. Komandant TG-1 formirat će borbenu grupu iz svog sastava koja će biti ojačana sa dva voda vojne policije na BOV i BOV-3.
2. Zadatak borbene grupe:
U ranim jutarnjim časovima dana 03. 03. 1992. godine uputiti borbenu grupu u s. Nos Kalik i izvršiti blokadu, pretres terena radi oslobađanja zarobljenika – zarobljavanje i uništenje neprijateljske borbene grupe.
3. Pri izvršenju ovog zadatka pridržavati se svih mera borbenog obezbeđenja. Posebno voditi računa o zasednim i bočnim dejstvima neprijatelja, kao i o pte, pp preprekama, snajperske vatre i mina iznenađenja u objektima pretresa, i meštana lojalnih neprijatelju.
4. Vezu organizovati u okviru borbene grupe, sa komandom TG-1 i komandom korpusa. Uspostaviti sadejstvo sa jedinicama koje se nalaze u s. Drinovci i s. Ključ a sredstvima podrške biti u gotovosti za neutralisanje i uništenje neprijateljskih vatrenih tačaka koje ispolje dejstvo po našim snagama.
5. Za izvršenje ovog zadatka činim odgovornim komandanta TG-1 pukovnika Lisica Slavka a u borbenu grupu odrediti najsposobnije starešine i vojnike koji poznaju teren a pre upućivanja na izvršenje zadatka detaljno ih upoznati sa predstojećim zadatkom.
6. Izveštavanje.
Redovne izveštaje dostaviti po stizanju u s. Drinovci, s. Nos Kalik i po izvršenju zadatka vanredne izveštaje slati po potrebi.

KOMANDANT
general-major
Ratko Mladić, [v.r.]
M.P.[301]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6029.

119

1992., ožujak 2.
[Knin]

Izvješće Komande 9. motorizirane brigade Komandi 8. OG o lošem stanju morala brigade uzrokovanom lošim stanjem u zemlji, nepovjerenjem stanovništva u JNA, dezerterstvom, pogibijom i ranjavanjem velikog broja vojnika

---

[301] Okrugli pečat: Komanda 9. korpusa.

K O M A N D A 9. mtbr
Str. pov. br. 16-189
02.03.1992. godine

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO

Izveštaj o moralu,
d o s t a v l j a . -

KOMANDI 8. OPERATIVNE GRUPE
– organu za MV –

Veza: Vaš akt str. pov. br. 2 od 27. 02. 1992. godine.

1.- STANJE MORALA U JEDINICAMA I KOMANDAMA JNA I TO:
Moral brigade opterećen je i definisan opštim stanjem u zemlji, unutararmijskim problemima, stanjem u jedinicama kao posledica učešća u ratu.

Uticaj opšteg stanja u zemlji:
– nepostojanje države i Jugoslavije;
– veliko antiarmijsko raspoloženje naroda u svim sredinama;
– izvlačenje Armije iz svih republika osim BiH, Srbije i Crne Gore i teška i neizvesna situacija oko opstanka u BiH;
– finansiranje Armije i uticaj na standard pripadnika JNA;
– nepostojanje trajnih i opštih osnova društvenih vrednosti kao izvora morala.

Uticaj unutararmijskih problema:
– nepoverenje u vojni vrh od strane naroda i pripadnika Armije;
– raspad sistema odbrane (nepostojanje mobilizacijskog i regrutnog sistema);
– neizvesnost o budućnosti Armije i njenog opstanka;
– veoma spore promene i neprilagodjavanje konkretnim uslovima;
– neravnomerna opterećenost jedinica i starešina u ratu;
– formalno nepriznavanje vojnog rukovodstva da smo u ratu;
– površne i zakasnele kontrole jedinica na ratištu od strane viših i najviših vojnih komandi;
– nepreduzimanje mera na zaštiti standarda starešina, a posebno starešina angažovanih u ratu;
Donošenje i tolerisanje nekih odluka koje direktno utiču na slabljenje morala i razbijanje Armije, kao što su:
– nepriznavanje ratnog statusa starešina (dupli radni staž);
– neisplaćivanje ratnog dodatka starešinama i naknade za odvojeni život;
– povećanje službenih dnevnica za one koji nisu u ratu i smanjenje dnevnica starešinama u ratu, što smatramo namernim apsurdom i sramnim činom;
– predislokacija jedinica angažovanih na ratištu van matičnih garnizona po izvršenom borbenom zadatku, starešine smatraju da je to prevara;
– zadržavanje jedinica na frontu van svih priznatih normi, bez zamene, odmora i adekvatne popune;
– angažovanje jedinica za vodjenje rata po MF;
– povlašćen odnos prema starešinama izbeglim sa kriznih i ratnih područja;
– neadekvatna i po našoj oceni nepravilna predislokacija jedinica iz Makedonije, umesto da se upućuje na rubna područja Republike Hrvatske, one se upućuju u garnizone jedinica koje su angažovane na frontu, čime se stvaraju dupli problemi (stanovi, školovanje dece, zapošljavanje članova porodice);
– neopravdan i neravnopravan odnos prema vojnicima hrvatske nacionalnosti u odnosu na vojnike makedonske nacionalnosti.

Stanje u jedinicama kao posledica učešća u ratu:
– premor ljudstva i zamor tehnike;
– narušeno psihičko stanje ljudstva sa mogućim trajnim posledicama;
– bekstvo i dezerterstvo starešina i vojnika (ukupno 187 vojnika i 15 AVL);
– relativno veliki broj krivičnih i disciplinskih prekršaja (102 slučaja);
– kao posledica rata kod starešina je došlo do promene shvatanja, mišljenja i pogleda na pitanja ukupnih odnosa u JNA, što je suprotno od lica koja nisu učestvovala u ratu. Ovakav odnos neminovno će voditi stalnim konfliktima onih koji su učestvovali u ratu i onih koji nisu.
Smatra se da sadašnje vojno rukovodstvo nije u stanju da izvede reformu Armije i da je treba prepustiti mladjim i starešinama učesnicima rata.

2.- POLITIČKO STANJE NA TERITORIJI I MORAL STANOVNIŠTVA:
U zadnjem periodu došlo je do promena shvatanja i odnosa naroda prema Armiji. Ocenjuje se da narod nije spreman ušao u borbu i da je Armija uspešno sprečila genocid nad srpskim stanovništvom na Kordunu.
Zbog odluke o povlačenju Armije sa kriznih područja i Republike Hrvatske, podela i borbe za vlast, sprečavanje pljačke i privremenog povlačenja sa p/k radi odmora, antiarmijsko raspoloženje je u porastu.
Otvorenih konflikata nema, ali se ne isključuju.
Pripreme teritorije i naroda za doček mirovnih snaga UN su u zakašnjenju.

3.- MATERIJALNO-TEHNIČKO OBEZBEDJENJE MORALNOG RADA:
– sve jedinice su popunjene sredstvima za MV po mirnodopskoj formaciji;
– obezbedjivali smo redovno dnevnu štampu za sve jedinice;
– raspolažemo sa pokretnim vojničkim klubom koga smo koristili za psihološko-propagandnu delatnost prema neprijatelju.

4.- POPUNJENOST KADROM ZA MORALNI RAD:
Komanda brigade popunjena je kadrom za moralni rad 100%, PkMV, referent u organu za MV i psihologom.
U jedinicama ranga bataljona-diviziona zamenici komandanata su ujedno i pomoćnici za MV, što se u pojedinim momentima b/d odražavalo na to da ne mogu da stignu da kvalitetno obave potrebne sadržaje MV.

5.- UTICAJ POGIBIJA, POVREDA I VANREDNIH DOGADJAJA NA STANJE MORALA:
U b/d imali smo sledeće gubitke:
– poginulih vojnika i starešina 34,
– ranjenih vojnika i starešina 129,
– samoranjavanja 13,
– povredjenih 8.
Pogibije, ranjavanja, samoranjavanja i povredjivanja vojnika i starešina negativno su se odražavala na moral jedinice, tako da je usled straha za svoj život iz jedinice dezertiralo ukupno 187 vojnika i 15 starešina, što je slabilo borbenu situaciju, a popuna je bila neadekvatna i neblagovremena.

6.- PREDLOZI I ZAHTEVI PRETPOSTAVLJENOJ KOMANDI RADI UNAPREDJENJA MORALA:
– vraćanje jedinice u matični garnizon.
VD/RG

POMOĆNIK KOMANDANTA
ZA MORALNO VASPITANJE
p o t p u k o v n i k
Vladimir Dragović, [v.r.]

M.P.[302]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6019.

120

1992., ožujak 2.
[Knin]

Dnevno izvješće Komande 9. korpusa JNA Operativnom centru 2. vojne oblasti o kršenju primirja od strane hrvatskih snaga te o djelatnostima pristaša Milana Babića

KOMANDA 9. KORPUSA
Str. pov. br. 4-1017
02. 03. 1992. godine

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO

Dnevni operativni
izveštaj, dostavlja.-

OC 2. VO

1. Aktivnosti neprijatelja nije bilo.
2. Komande, jedinice i ustanove korpusa nastavile su aktivnosti na planskom jačanju b/g.
– Jedinice 9. K u potpunosti poštuju i sprovode stavove potpisanog sporazuma o primirju i nastavljaju planske aktivnosti na realizaciji naredjenja o dolasku mirovnih snaga UN.
– Komandant 9. korpusa otputovao je na referisanje komandantu 2. VO u vezi priprema za prihvat mirovnih snaga UN i pregrupisavanje snaga korpusa na nove lokacije.
3. U toku dana pripadnici hrvatske vojske narušili su primirje u sledećim slučajevima:
– U 07,30 časova snage OS RH su otvorile snažnu vatru iz streljačkog naoružanja iz rejona s. Dubravice (4850-5570) po rejonu V. Glava (4850-5570) zaseok Vujko. Pri tom je poginuo civil Vujko Petar. Na vatru nije odgovoreno.
– U 11,05 časova izenanda je otvorena vatra iz PM i mitraljeza iz rejona s. Posedarja (4890-5530) po rejonu s. Podgradina (4890-5530). Na vatru je odgovoreno. Posledica nije bilo.
4. Vanrednih dogadjaja nije bilo.

[302] Okrugli pečat: Komanda 9. motorizovane brigade.

5. Pozadinsko obezbedjenje.
Pozadinsko obezbedjenje je plansko i blagovremeno.
Jedinice su snabdevene hranom za sedam dana, a municijom i MES po formaciji.
Ekipe iz tehničke radionice se nalaze u jedinicama radi planskog pregleda i otklanjanja kvarova na TMS.
Popravljeno u lakom remontu: 11 kom. pešadijskog naoružanja, 1 kom. art. naoružanja, 1 kom. borbena m/v, 30 kom. neborbenih m/v i 16 kom. RU.
Popravljeno u srednjem remontu: 2 neborbena m/v i 10 kom. RU.
Izvršen dotur artikala hrane za sedam dana za TG-1.
HE situacija i dalje bez promene. Zbrinjavanje p/o se vrši po planu.
Jedinice su snabdevene sa SnMS.
Planirani zadaci prevoženja su realizovani bez vanrednih dogadjaja.
Na snazi su i dalje mere štednje goriva i kontrole saobraćaja.
Ekipa za asanaciju je izvršila sahranjivanje dva civilna lica u s. Drinovci.
6. Bezbednost i SZ
– Prema podacima koje raspolažemo neprijatelj je prilikom današnjeg pokušaja da ubaci jednu svoju grupu u rejonu Skradinskog zaledja iz sastava 113. br HV imao dvojicu ranjenih i dvojicu nestalih vojnika.
– Po reonu naših jedinica u s. Baljci ispaljeno je 10 mina 120 mm iz pravca sela Kljaci i Čavoglave.
Drugih aktivnosti neprijatelja nije bilo.
Jučerašnja svečanost u Golubiću i odluke vlade RSK-e izabrane u Borovu selu imali su pozitivan odjek u javnosti. Planirana sjednica skupštine RSK-e koju okuplja Milan Babić danas nije održana zbog nedostatka kvoruma već je održana sednica vlade koja nije bila kompletna i koju je vodio Risto Matković. Članovi Babićeve vlade obilaze autobusom sela u kojima imaju uporišta (Kosovo, Cetina, Padjani) te vjerovatno drže sastanke i pripremaju neke akcije na ovom terenu.
Gradjani sa zabrinutošću prate sva zbivanja u BiH.
Stanje u jedinicama je bez bitnih promjena.
7. Stanje u komandama, jedinicama i ustanovama je stabilno.
Očekuje se provokacija neprijatelja s ciljem da se okrivi JNA za kršenje primirja pred misijom UN i EZ.
NB/LJB
K O M A N D A N T
general-major
Ratko Mladić

Telegram se može uputiti
pukovnik
Grujica Davidović, [v.r.]

M.P.[303]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6025.

303 Prijemni pečat: Brzojav br. JUNAK 1307, 2. 3. 1992.

121

1992., ožujak 3.
[Knin]

Izvješće Komande 9. korpusa Operativnom centru 2. vojne oblasti o slanju snaga na područje sela Nos Kalik i borbama sa snagama hrvatske vojske koje su oslobodile to područje

---

KOMANDA 9. KORPUSA
Str. pov. br. 4-1039
03. 03. 1992. godine
(08,00 časova)

Dopuna redovnog borbenog
izveštaja, dostavlja.-

– OC 2. VO
– IKM (Manjača)

U vremenu od 16,45 do 19,00 časova 02. 03. 1992. godine radio-prisluškivanjem utvrdjeno je da je jača DTG hrvatske vojske ubačena u širi rajon Nos Kalik (4850-5580) i izvršila prepad na zaseoku u tom rejonu. U odbrani sela učestvuju naoružani meštani sa kojima nema direktne veze. Informacija da se tamo nešto dešava potvrdjena je preko nekih gradjana, meštana Nos Kalika.
Odmah nakon dobijanja informacije izvršena je procena i doneta odluka da se uputi jača borbena grupa iz sastava TG-1 i 9. bVP u pretres i čišćenje terena. Ova grupa je krenula u 05,50 časova. O razvoju dogadjaja ćemo davati redovne izveštaje.
Pri pretresu terena uspostavljen je borbeni dodir sa ZNG. Borbe su u toku.

K O M A N D A N T
general-major
Ratko Mladić

Telegram se može uputiti

p u k o v n i k
Grujica Davidović
Za [................][304], [v.r.]

M.P.[305]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6025.

[304] Potpis nečitak.

122

1992., ožujak 3.
Vojnić
Zapovijed Komande 2. kordunaške brigade TO Vojnić podređenim jedinicama da prekinu lokalne razmjene zarobljenika i sve zarobljenike u zoni odgovornosti 8. operativne grupe JNA upute u logor u Gornju Čemernicu

---

KOMANDA 2. KORDUNAŠKE BRIGADE
T O V O J N I Ć
........Broj 134/1
Dana ....3. 3. 1992.
Mjesto...

KOMANDI ___________________

Lokalne razmene uhapšenih
i zarobljenih pripadnika OS
Naređenje, dostavlja –

Poslednjih meseci izvršeno je više lokalnih razmena zarobljenih u organizaciji komandi korpusa u dodiru s neprijateljem. Neznatan broj ovih razmena odobreno je od NGŠ OS SFRJ i izvršene su uz suglasnost Komisije SSNO za identifikaciju i zbrinjavanje vojnih lica lišenih slobode. Delegacije JNA i hrvatske vlade otpočele su razgovor o centralnim razmenama čija realizacija uskoro počinje u kom cilju,

N A R E Đ U J E M:

1. Odmah obustaviti sve lokalne razmene zarobljenih i uhapšenih pripadnika OS SFRJ i paravojnih organizacija Republike Hrvatske za koje nije dato odobrenje NŠG OS SFRJ.
2. Izraditi spisak uhapšenih i zarobljenih pripadnika OS SFRJ JNA i TO i dobrovoljaca, čija će imena biti ugrađena u centralni spisak za razmene.
Rok 03.03.do 12,00 časova.
3. Sve zarobljene pripadnike paravojnih formacija Republike Hrvatske u zoni odgovornosti OG-8 premestiti u Sabirni centar ratnih zarobljenika rajon u s. G. Čemernica i predati na zbrinjavanje 9. mtbr.
Rok 04.03. do 20,00 časova.
4. Komanda 9. mtbr regulisaće pozadinsko i fizičko zbrinjavanje zarobljenika i po njihovoj obradi iste će prebacivati, uz oružanu pretnju, u vojni sabirni centar Stare Gradiške.

KOMANDANT
pukovnik
Boško Potkonjak
p.o. [.............],[306] [v.r.[]
M.P.[307]

---

[305] Prijemni pečat: 1. odjeljak SCV 332. puka veze, brzojav br. 1319, 3. 3. 1992.
[306] Potpis nečitak.
[307] Okrugli pečat: OS SFRJ, Komanda 2. kordunaške brigade TO Vojnić.

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 305.

123

1992., ožujak 4.
Trbounje

Izvješće Komande Taktičke grupe 1 Komandi 9. korpusa JNA o zauzimanju područja Nos Kalika od strane hrvatskih snaga te o pokušaju protuudara jedinica JNA

Komanda TG-1
Str. pov. br. 50-93
04. 03. 1992. godine
s. Trbounje

Izveštaj o dejstvu
03. 03. 1992. godine

Na ličnost komandanta i nač. štaba

Kao što vam je poznato kako i što se desilo 02. 03. 1992. god. u vezi napada na Nos Kalik (tamo imamo 24 meštanina naoružana pod komandom vodnika Živkovića). Predpostavljam da je operacija zauzimanja Nos Kalika počela oko 13,00 časova i da su izvršili iskrcavanje iz rejona crpne stanice (Čikola), zadatak: preseći put u rejonu kota 224(vlaka) i sprečiti dolazak pojačanja iz pravca s. Drinovci kao i izvlačenje snaga iz Nos Kalika. Ostale snage su se vjerojatno iskrcale na više mesta sa strane r. Čikola i r. Krka, kao i na Kalničkom kuku. Iskrcavanje po uvalama sa vodičima, a snage su verovatno iz s. Miljevaca te poznaju zemljište, a verovatno postoji i izdaja od strane pojedinaca iz s. Nos Kalika i koji je tačno znao gdje se nalazi straža i osmatrači.
Predpostavljam posle hvatanja osmatrača i pojedinih stražara da su izbili u zaseok Kalik, Željici, Škorići (verovatno pod pretnjom zarobljenika) pozvani su ostali iz zaseoka da se predaju. Rezultat predaje je evidentan, a otpor koliko je bio to bi mogli da kažu direktni učesnici. Medjutim do mene obavjest dolazi već kad je pala noć oko 18,30 časova. Nije uopšte bitno ko je šta procenjivao i mislio, ali postoji istina da mi mislimo o miru, a ustaše o ratu. Mi istinski mislimo o primirju, a oni kao sredstva za svoje ciljeve nasilno proširivanje teritorija.
Zbog svih vama poznatih uslova u TG-1 (brojnog stanja, stanje tehnike, starešina, dezerterstva, sastava komande TG-1 i objektivnih mogućnosti) nisam smatrao za svrsishodnim i realnim da izvršim napad noću i deblokiram snage u Nos Kaliku, ali sad komanda korpusa i moj rad bio je suviše spor iscrpljujući, tako da sam pojačanje (komandira vojne policije) dobio oko 01,00 m. 03. 03. 1992., te dok sam svima izdao zadatak, formirao i naredio – nisam spavao.

Sastav snaga:
1. i 2. vod vojne policije na BOV, BOV-3 (7 b/v), jedan pešadijski vod, jedan tenkovski vod – 2 tenka, a po potrebi s još dva tenka (ukupno imam 8 tenkova) i sanitetske stanice, tehničko začelje. Vod MB-120 mm. Komandant kapetan prve klase Rašuo,[308] pa komandant 1/592. mtbr kapetan Jović[309] pomaže i održava vezu (s. Drinovci) sa TG-1, a kapetan prve klase borbe komandant rezerve[310].
Zadatak:
Izvršiti napad pravcem: od – s. Širitovci – s. Drinovci – Nos Kalik, očekivati susret ili vatreno dejstvo na liniji s. Ključ-Drinovci, a posebnu pažnju obratiti na liniji k-228 – 227,4 – 226. Srediti poredak, posesti VP tenkovima i MB-120 mm, a zatim po sopstvenoj odluci uz podršku tenkova i MB produžiti dejstvo od zaklona do zaklona na BOV-u ili pešice uz podršku BOV-a ka cilju (serpentine k-189) preći pešice a BOV-i da u skokovima predju jedan po jedan uz neposrednu zaštitu pešadije tenkova i MB-120 mm, a po izbijanju na liniju vlaka (Čikola-Grablja) razviti se u borbeni stroj (linije 5), tako da 1 v VP izvrši pretres zaseoka Kalik, 2 v VP zaseoka Željići a peš. vod zaseoka Škorići ako bude neophodno, a radi podrške preći će i tenkovi što zavisi od situacije. U slučaju jačeg otpora preći u odbranu, izvestiti TG-1 i posle će te raditi po mom naredjenju. Osnovni zadatak "nedaj bože" što manje mrtvih ili ranjenih. Tempo napada 500-700 metara na čas (06,00 do 14,00). Sve sumnjive šumarke, zaklone, objekte, blagovremeno pročešljati kratkim rafalima. Posebno osmatrati dejstvo levo i desno od pravca napada (reka Krka i Čikola). Gotovost za napad 05,00, a napad 06,00. Gotovost veze 05,00 časova 03.03.1992. godine. Poslje izdatog zadatka bilo je još detaljnijeg objašnjavanja zadatka i cilja izvršenja zadatka, kao i načina borbe.
Izvršenje:
Napad je otpočeo, veza slaba, trči tamo amo izveštaji su neredovni, a u početku pozitivni. Izbili smo na liniju 1, 2, 3, 4, jedan ranjen i sl. Trpimo jaku vatru, predji u odbranu i čekaj i slično. Tenkovi neka dejstvuju po Grablju – crkvi i sl. Bilo mi je sumnjivo kad brže izbiše na liniju 4. (k-189). Tražim položaj svih jedinica, ali svud je pometnja. Komanduju svi k-da VP sa vojnom policijom kap rim 1 klase borce sa tenkovima i TG-1, te sa sanitetom i sl.
Prekid veze u 09,00, mislim da idem u Drinovce, ali kasno. Svi su u neredu se povukli, jedinica vojne policije čak u s. Brištane. Ja sam lično shvatio ili da lično idem na čelo ili da čekamo druga rešenja (očekujemo komandanta Mladića[311] i sl.). Dejstvo KAG-9 i sl. Bilo kako bilo, ali vreme prolazilo, uspostavljamo kurirsku vezu i TG-1 shvata da potčinjeni ne govore istinu gde se nalaze i stvar bukvalno propada. Panika, strah, loše komandovanje naročito kap. rim 1 Rašue i Jovića. Od njihovih potčinjenih sam saznao još gore stvari nego što sam ih naveo. Zatim čekamo komisiju iste nema i.t.d.
Pouka:
– Komandovanje mora biti centralizovano (zna se) ne zbog ćefa ili želje već zbog opstanka.
– Profesionalni odnos svih učesnika i izveštaji moraju biti tačni (loš primer vojne policije) kao nosioca ovog zadatka.

308 Milivoj.

309 Janko.

310 Kraj rečenice u izvorniku nejasan.

311 Ratko.

– Izbeći podozrenje izmedju starešina, pojedini misle da bolje znaju i mogu, a svima tim kažem vrlo rado ustupam mesto (hvatanje za slabosti jezičnog izraza TG-1 zamagljuje suštinu) – jezični izraz se odnosi na potčinjene, a i poneke saradnike.
– Poslati vojnu policiju i tražiti da ih smestim, obezbedim sa ćebadima i spavanjem, liči mi na kasarnski život, a ne na izvršenje borbenog zadatka, a treba da se zna da sam ja sam kom. TG-1.
– Povući vod VP (vodnik Torbica[312] ili neko drugi) bez mog znanja znači umanjiti b/g TG-1, a što dalje u slučaju napada – haos ("kaže što smo ludi").
Zaključak:
Mnogi medju nama smo loše radili, ali pošto sam ja odgovoran po naredjenju komande korpusa te snosim svu odgovornost i ovo treba da se pripiše meni te sam izvukao pouke – molim i ostale. Moj stav, a potvrdjen u praksi, samo organizovanim ofanzivnim dejstvom (ako uslovi dozvoljavaju i bržim dejstvom, a to je pojam za analizu što je to brže) da se izvrši zadatak. Najbitnije je sadejstvo svih elemenata borbenog poretka. (Vatra-pokret, kod tenkista i oklopna zaštita). Manevar. U ovom slučaju je bilo sve van pameti i jednog logičnog borbenog dejstva, gde upornost može da dodje do izražaja te lični primer k-dira (opet tenkistima) i komandanta.
Napomena:
Ako sam rekao (čast tenkistima), ne zbog toga što sam ja tenkista, već što su svi pobjegli, a oni su ostali zadnji.

Komandant
pukovnik
Slavko Lisica
M.P.[313]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 7., kut. 4

124

1992., ožujak 5.
[Knin]

Izvješće Komande 9. korpusa JNA Operativnom centru 2. vojne oblasti o pregovorima o povlačenju hrvatskih snaga iz sela Nos Kalik te o stanju na bojištu

KOMANDA 9. KORPUSA **Vrlo hitno**
Str. pov. br. 4-1106
05. 03. 1992. godine

Redovni operativni
izveštaj, dostavlja.-

[312] Rajko.

[313] Prijemni pečat: 1. odjeljak SCV 332. puka veze, brzojav URAN-1, br. 71, 4. 3. 1992.

– OC 2. vojne oblasti

1. Podaci o neprijatelju
U toku dana nisu primećene veće aktivnosti neprijateljskih snaga u zoni odgovornosti 9. korpusa.
2. Aktivnosti komandi i jedinica:
Komande, jedinice i ustanove korpusa nastavile su sa održavanjem dostignutog nivoa borbene gotovosti i preduzimale mere za podizanje iste na viši nivo.
– Na pregovorima u s. Žitniću, hrvatske paravojne formacije nisu postupile u skladu sa dogovorom od 04.03.1992. godine po kojem su se obavezali da bezuslovno povuku svoje snage iz s. Nos Kalik i da najkasnije do 08,00 časova 05. 03. 1992. g. predaju u s. Žitnić zarobljena 21 meštanina s. Nos Kalik. Poručili su preko Evropske zajednice:
1. Da im treba vremena da izvrše psihološke pripreme za povlačenje ljudstva iz s. Nos Kalik.
2. Da ne žele predati 21 zarobljeno lice, već da ih žele zameniti za zarobljene Hrvate u Kninu.
3. Da traže garanciju da se ne otvara vatra u vreme njihovog povlačenja iz s. Nos Kalik.
Odbili smo zahteve hrvatske strane i preneli im preko posmatrača EZ zahtev da do 14,00 č 05.03. otpočnu sa povlačenjem iz s. Nos Kalik i da istovremeno oslobode sve meštane koje su uhapsili okupiranjem dela teritorije pod našom kontrolom.
Poručili smo im da su dužni u skladu sa medjunarodnim ratnim pravom da se bezuslovno povuku i vrate zarobljene, ako to odbiju da ćemo mi deo teritorije koja je napadnuta osloboditi radi zaštite stanovništva.
Nisu prihvatili naš predlog, već su nudili nove pregovore što je odbijeno.
Cenimo da su izvukli svoje snage iz rejona s. Nos Kalik, a da zarobljenike žele razmenjivati.
3. Narušavanje primirja:
U toku dana pripadnici ZNG i MUP RH narušili su primirje u sledećim slučajevima:
<u>Na pravcu Unešić-Drniš</u>
– U 10,20 č iz rejona s. Drvenjak (4850-5208) neprijatelj je otvorio vatru iz MB-82 mm (2 mine) po položajima naših snaga u s. Mirlovića polje (4850-5208). Na vatru nije odgovoreno, posledica nema.
<u>Na pravcu Skradin – Kistanje</u>
– U 12,12 č iz rejona s. Dubravica (4850-5680) neprijatelj je otvorio vatru iz streljačkog naoružanja po položajima naših snaga u rejonu Velika Glava, zaseok Vujci (4850-5680). Na vatru nije odgovoreno, posledica nema.
– U 13,15 č iz rejona s. Dubravica (4850-5680) neprijatelj je otvorio vatru iz streljačkog naoružanja po našim snagama u rejonu s. Velika Glava (4850-5680). Na vatru nije odgovoreno, posledica nema.
<u>Na pravcu Sinj – Vrlika</u>
– U 12,45 č iz rejona s. Bitelić (4850-6380) neprijatelj je ispalio jednu minu iz MB-120 mm po našim snagama u rejonu s. Peruča (4850-6380). Na vatru nije odgovoreno, posledica nema.
<u>Na pravcu Sv. Rok – Maslenica</u>
– U 15,10 č iz rejona s. Libinje (4900-5540) neprijatelj je otvorio vatru iz MB-120 mm (12 mina) po našim snagama u rejonu s. Jasenice (4890-5540). Na vatru nije odgovoreno, posledica nema.
4. Vanredni dogadjaji:
U 00,10 časova u tenkovskoj četi 10. okb nakon povratka sa straže vojnik Ćujić Proke Branko, u svadji sa vojnikom Škorić Dane Danijelom, pucao iz automatske puške i tom

prilikom teže ga povredio u predelu vrata. Vojnik Škorić hitno je prebačen u medicinski centar Knin gde mu je pružena pomoć i van je životne opasnosti. Formirana je ekipa za ispitivanje slučaja i detaljan izveštaj sledi.

5. Pozadinsko obezbedjenje:

Pozadinsko obezbedjenje jedinica 9. K je realizovano planski.

Zbog teškoća u financijskom obezbedjenju preko VRC Sarajevo snabdevanje jedinica je dovedeno u pitanje s obzirom da nisu izvršene isplate na što smo ukazali kroz prethodne izveštaje i telegrame.

Nastavljeno je sa uredjivanjem objekata u kasarnama za koje cenimo da će biti iskorišteni za smeštaj jedinica UN.

Danas se na dužnost javila ekipa lekara sa VMA Beograd koja treba da izvrši zamenu lekara koji su do sada bili rasporedjeni u jedinicama i ustanovama 9. K.

6. Bezbednost i samozaštita:

Na punktovima je primećeno da je povećan broj v/o koji putuju prema Srbiji što se može dovesti u vezu sa demonstracijama koje su planirane za 9. mart u Beogradu. Pored toga na teritoriji Krajine se zapažaju pripreme pristalica M.[314] Babića da se na odredjeni način i u Krajini obeleži 9. mart što može izazvati i odredjene sukobe.

Stanje u jedinicama je bez značajnijih promena.

7. Stanje u jedinicama i komandama 9. korpusa je stabilno i obezbedjuje izvršenje svih zadataka koji se pred jedinice postave. I dalje je očekivati provokativna dejstva neprijateljskih snaga i narušavanje primirja.

K O M A N D A N T
general-major
Ratko Mladić

Akt se može uputiti

p u k o v n i k
mr. Savo Kovačević, [v.r.]

M.P.[315]

M.P.[316]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6025.

125

1992., ožujak 7.
Sveti Rok

Izvješće Komande 1. motorizirane brigade Komandi 9. korpusa JNA o borbenim djelovanjima na području Gospića

[314] Milan, predsjednik RSK.

[315] Okrugli pečat: Komanda 9. korpusa

[316] Prijemni pečat: 1. odjeljak SCV 332. puka veze, brzojav JUNAK, br. 1406, 5. 3. 1992.

Komanda 1. mtbr
Pov. br. 33-512
Sveti Rok
07. 03. 1992. godine

4 – 1173
08. 03. 1992.[317]

Vanredni izveštaj.-

K o m a n d i 9. korpusa

U 18,30 časova iz reona Ribnika i Bilaja neprijatelj je dejstvovao po položajima u reonu: Čitluk sa tri mine MB 120 mm, i Počitelja sa 18 mina MB 120 mm, šest projektila iz BST i sa dve vodene rakete.
Na našoj strani nije bilo žrtava.
Uzvraćeno je sa dva plotuna po osam granata iz haubice 105 mm nakon toga, dejstvo neprijatelja je prekinuto.

K O M A N D A N T
potpukovnik
Ljubiša Babić
M.P.[318]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 7., kut. 3.

126

1992., ožujak 7.
[Sarajevo]

Zahtjev Komande 2. vojne oblasti Komandi 9. korpusa JNA da utvrdi točnost navoda o kršenjima primirja jedinica 9. korpusa

KOMANDA 2. VOJNE OBLASTI
Int. br. 25/142-499
07. 03. 1992. godine

4 – 160
07. 03. 92.[319]

Protest GŠ MO R. Hrvatske,
izvještaj traži.-

KOMANDI 9. KORPUSA

[317] Rukom dopisan urudžbeni broj i vrijeme zaprimanja u 9. korpus.
[318] Prijemni pečat: Brzojav Rpx, br. 533, 8. 3. 1992.
[319] Rukom dopisan urudžbeni broj i vrijeme zaprimanja u 9. korpus.

Od Kabineta SSNO (Grupa za praćenje provođenja odluka P SFRJ) primili smo protest MO R. Hrvatske zbog navodnog kršenja primirja od strane vaših jedinica:
05.03.1992. godine
01:30 Neprijatelj je otvorio vatru iz pješačkog oružja sa Smrčevca na položaj HV na Voloču (Ston).
06:46 Neprijatelj je otvorio rafalnu paljbu iz pješačkog oružja sa Smrčevca na položaje HV kod s. Stupa i Bristinskog mosta (Ston).
09:08 Neprijatelj je iz pravca Petrovog Polja otvorio vatru iz protuzračnih mitraljeza po položajima HV u području s. Strunje (Drniša).
11:51 Neprijatelj je iz Smokovića otvorio vatru iz protuzrakoplovnog mitraljeza na položaje HV u Zemuniku Donjem (Zadar).
12:05 Neprijatelj je otvorio rafalnu paljbu iz pravca Vujaka prema položajima HV u s. Damjanići (Šibenik).
13:15 Neprijatelj je iz Vujaka otvorio rafalnu paljbu prema položajima HV u Radišićima (Šibenik).
13:50 Neprijatelj je otvorio rafalnu paljbu na položaje HV u Briševu (Zadar) iz smjera Murvice.
14:36 Neprijatelj premješta svoje snage iz pravca Drinovaca prema Kalicima (Šibenik).
15:10 Neprijatelj je s položaja Voloča i Vresnika otvorio vatru iz pješačkog naoružanja na položaje HV u s. Stupa (Ston).
15:25 U vremenu od 15,25 do 16,15 sati, neprijatelj je iz Podgradine ispalio 14 granata na Posedarje (Zadar).
16:00 Neprijatelj je iz Zelenog Hrasta ispalio 3 granate na položaje HV u Slivnici (Zadar).
16:30 Neprijatelj otvara rafalnu i pojedinačnu paljbu iz teških mitraljeza po položajima HV na o. Koločepu (Dubrovnik) iz Orašca i Zatona.
17:00 Neprijatelj pojačava svoje snage na području oko Zelenog Hrasta (Zadar). Stigao je autobus pun četnika, a upaljeni su i motori tenkova.
17:25 Neprijatelj je iz Gardijana otvorio vatru iz PAT-a i teških mitraljeza na položaje HV u Dubravicama (Šibenik) i to u:
– 17,25 sati – iz teških mitraljeza;
– 17,45 sati – iz PAT.
19:00 Neprijatelj je iz pravca s. Baljci otvorio vatru iz pješačkog oružja po položajima HV u s. Drvenjak i s. Kušetići (Šibenik).
19:30 Neprijatelj je pokrenuo tenkove iz pravca Drniša prema s. Miljevci. Ponovni pokret u 22.15 sati.
19:30 Neprijatelj je iz područja s. Žitnić otvorio vatru iz pješačkog oružja po položajima HV u području Pakovog Sela (Drniš). Vatra je trajala do 20,00 sati. Od vatre izazvan požar u predjelu “Pleadina jare” – torovi, neposredno ispred s. Pakovo Selo. Naše snage nisu odgovorile na provokaciju.
19:43 Neprijatelj iz smjera Donje Murvice otvara artiljerijsku vatru po s. Donja Murvica (Zadar) i to u:
– 19,43 sati – 1 projektil.
– 20,07 sati – 1 projektil.
21:00 Neprijatelj iz smjera s. Travičina Glavica i Križ počinje pješački napad na s. Dračevac (Zadar) sa otvaranjem art. vatre i to u:
– 21,00 sati – jaka pješačka vatra;

– 21,38 sati – sa Križa otvorena vatra iz PAM-a;
– 21,38 sati – pješački napad;
– 21,50 sati – 2 art. projektila;
– 22,10 sati – odbijen pješački napad;
– 23,30 sati – sve do tog vremena trajala vatra neprijatelja.

21:05 Neprijatelj je ispalio 3 MB mine na položaje HV u Dubravicama i V. Glavi (Šibenik).

22:30 Neprijatelj iz smjera s. Zeleni Hrast pokušao pješački napad na s. Rupalj i s. Grguriće (Zadar). Napad odbijen oko 22.30 sati.

22:42 Neprijatelj iz smjera s. Musapstan vrši MB napad na Zadar i to u:
– 22,42 sati – 1 projektil na naselje Sokin Brig;
– 23,40 sati – 1 projektil na naselje Bili Brig;
– 23,52 sati – 1 projektil na naselje Sokin Brig.

23:05 Neprijatelj iz smjera s. Požder otvorio vatru iz PAT-a na položaje HV u s. Prispo (Skradin).

06.03.1992. godine

02:09 Neprijatelj iz smjera s. Zeleni Hrast otvorio vatru iz PAM-a i pješačku vatru po s. Slivnica (Zadar) i to u:
– 02,28 sati – vatra iz PAM-a;
– 03,17 sati – vatra iz pješačkog oružja.

02:09 Neprijatelj iz smjera s. Murvica ispalio jedan art. projektil na s. Briševo (Zadar).

03:08 Neprijatelj iz smjera aerodroma G. Zemunik ispalio jednu MB minu 120 mm na s. Dračevac (Zadar).

09:20 Neprijatelj iz smjera s. Smokovljani otvorio vatru haubicama 122 mm i topovima po s. Utik.

13:10 Neprijatelj iz smjera s. Vujko vrši napad na s. Dubravice (Šibenik) i to u:
– 13,10 sati – mitraljeska vatra;
– 14,05 sati – MB vatra;
– 14,44 sati – 9 MB mina 120 mm.

13:58 Neprijatelj iz smjera G.[320] Zemunik otvorio rafalnu paljbu prema položajima HV u s. D.[321] Zemunik (Zadar).

15:45 Neprijatelj otvorio artiljerijsku vatru na Šibenik i to:
– 15,45 sati – jedan projektil pao na Meterize;
– 15,45 sati – dat znak OPĆE OPASNOSTI za Šibenik;
– 15,49 sati – 4 projektila na šire područje Njivica-Crnica;
– 17,17 sati – dat znak OPĆE OPASNOSTI za s. Srima, Tribunj i Vodice.

16:00 Neprijatelj iz smjera s. Smoković (zaseoci Pavići, Reljići) otvorio vatru iz pješačkog naoružanja prema s. Murvica (Zadar).

Utvrdite tačnost navoda u protestu i ovoj komandi što prije dostavite izveštaj i vaše mišljenje.

ZA PREDSEDNIKA KOMISIJE
pukovnik
Petar Žigić, [v.r.]

[320] Gornji.

[321] Donji.

M.P.[322]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6025.

127

1992., ožujak 7.
Knin
Štab TO RSK traži od Generalštaba oružanih snaga JNA da sukladno obećanjima saveznog sekretara za narodnu obranu, iznesenim na sastanku s ministrom obrane RSK u Beogradu, izvrši popunu formacija jedinica RSK

SRPSKA AUTONOMNA OBLAST KRAJINA TELEGRAM
ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE
Str. pov. br. 41/92
07. 03. 1992. god.
K N I N

M.P.[323]

SAVEZNOM SEKRETARIJATU ZA NO
GENERALŠTABU ORUŽANIH SNAGA
III U P R A V A
n/r generala Lj.[324] Domazetovića

U skladu sa stavovima saveznog sekretara za narodnu odbranu iznetim na sastanku sa ministrom odbrane RS Krajina pukovnikom Stojanom Španovićem 05. 03. 1992. godine u Beogradu, molimo da izvršite sledeće dopune formacija:
– U formaciji brigada TO umesto protivoklopni vod – protivoklopna baterija,
– Umesto LRV PVO – baterija PVO,
– U bataljonu LRV PVO,
– U formaciju brigade treba ugraditi izviđačko-diverzantski vod.
Molimo da izdate formaciju samostalnih odreda, i to:
a) Protivoklopni odred sastava:
– 2 topovske baterije
– 1 POLO – 9 K – 11
b) Protivavionski odred sastava:
– 3 PA baterije 20/3 mm
c) Odred za podršku sastava:
– 3 baterije, po 6 oruđa (105 ili 122 mm).

[322] Okrugli pečat: Komanda 2. vojne oblasti.
[323] Prijemni pečat: Brzojav br. 184, 7. 3. 1992.
[324] Ljubomir.

U mobilizacijskom razvoju greškom je ispušten pravac Gospić-Gračac za čiju odbranu je planirano formiranje brigade TO, koja već postoji na tom pravcu, te molimo da se izvrši ova izmena.

MINISTAR ODBRANE RSK
p u k o v n i k
Stojan Španović, [v.r.]

M.P.[325]

Izvornik, strojopis, ćirilica
HR-HMDCDR, 6., kut. 1.

128

1992., ožujak 1992.
[Knin]

Upozorenje Komande 9. korpusa podčinjenim jedinicama o važnosti poštivanja primirja koje je u interesu srpskog naroda i zbog otvaranja novog fronta u Bosni i Hercegovini

KOMANDA 9. KORPUSA
Pov. Br. 42-41
07. 03. 1992. god.

VOJNA TAJNA
POVERLJIVO

Poštovanje prekida
vatre, upozorenje,
dostavlja. –

KOMANDI___________________

Naredjenjem za apsolutni prekid vatre pov. br. 43-2[326] od 03. 01. 1992. godine, Instrukcijom o pridržavanju dogovora o prekidu vatre pov. br. 42-30 od 16. 02. 1992. godine, Naredjenjem o poštovanju prekida vatre pov. br. 43-33 od 20. 01. 1992. godine i drugim pisanim i usmenim naredjenjima komandanta 9. korpusa koja ste primili, regulisano je i ukazano na sledeće:
– Sporazum o apsolutnom prekidu vatre je i dalje u svim elementima na snazi.
– Narušavanje prekida vatre od strane naših jedinica je najstrožije zabranjeno.
– Vladajućoj garnituri u Republici Hrvatskoj i krugovima čije interese ona zastupa ne odgovara dolazak snaga UN na teritoriju Krajine, te je mirovni plan prihvatan samo dok nije postignuto medjunarodno priznanje secesionirane Republike Hrvatske. Nakon toga, izjavama i aktivnostima državnih čelnika i oružanim aktivnostima vojnih snaga, uz vešto korišćenje stavova nekih političara u SR Krajina, hrvatska vlast uspela je da krajem januara

325 Okrugli pečat: SAO Krajina, Štab Teritorijalne odbrane.

326 Vidi: Dok. br. 8.

odloži donošenje odluke OUN o realizaciji mirovnog plana. Pošto je ta odluka ipak donesena, uz odgovarajuće pritiske na vrhovništvo od strane njihovih tutora da da potrebne garancije, sada vrhovništvo pokušava da zaustavi i spreči realizaciju plana raznim vidovima opstrukcije – od oružanih dejstava do pokušaja otvaranja novih frontova u Bosni i Hercegovini – uz istovremeno stvaranje privida da je za sve to kriva JNA.

– Uspešna realizacija mirovnog plana OUN u interesu je srpskog naroda SR Krajine, naroda u celini i obezbedjuje uslove za mirno rešenje krize političkim putem.

– JNA je dužna da, sa svoje strane, obezbedi sve predvidjene uslove za realizaciju mirovne operacije snaga OUN. Svi vojnici, starešine i komande svih nivoa i jedinice kao celine dužni su da u potpunosti poštuju sve odredbe važećih naredjenja i instrukcija o prekidu vatre.

Evidentno je da se u nekim jedinicama navedena naredjenja ne poštuju bilo iz razloga što vojnički i starešinski sastav nije u potpunosti upoznat sa gore navedenim činjenicama ili zbog nediscipline i neodgovornosti. A ima indicija da se prekid vatre narušava namerno, u jedinicama gde se to ponavlja i pored svih dosadašnjih upozorenja. Proverom preko oficira UN utvrdjeno je da je u nekim slučajevima lažno izvešteno o tome koja strana je prva otvorila vatru.

Ovakvim ponašanjem se nesvesno ili svesno i namerno šteti našim interesima i ide na ruku hrvatskom vrhovništvu – pruža mu se mogućnost intenziviranja sukoba uz istovremeno prebacivanje krivice na JNA za nastajanje takvih uslova u SRK koji će onemogućiti dolazak mirovnih snaga UN.

Radi navedenih ponašanja komandi i jedinica, a u cilju onemogućavanja pokušaja vrhovništva RH da spreči realizaciju mirovnog plana UN, starešine i komande svih nivoa

U P O Z O R A V A M :

1.- Celokupan sastav komandi i jedinica ponovo upoznajte sa našim gore navedenim naredjenjima i objasnite napred navedene moguće teške političke posledice nepoštovanja tih naredjenja.

2.- Preduzmite sve potrebne mere da se, ne narušavajući punu b/g, spreči svako samovoljno otvaranje vatre i nasedanje na provokacije. U tom cilju, po sopstvenoj proceni, odrediti privremeno na druge dužnosti nišandžije koje su do sada ispoljavale samovolju. Starešinama i vojnicima objasniti da niko nema pravo na privatno vodjenje rata na štetu opštih društvenih interesa i ukazati da u uslovima trenutne situacije otvaranje vatre bez odobrenja ne predstavlja ispoljavanje hrabrosti već znači krajnju nepromišljenost.

3.- Odluku o eventualnom uzvraćanju vatre ne mogu donositi nišandžije, niti starešine bez odobrenja pretpostavljenog, uključujući i komandante pukova – brigada. Odobrenje prvopotčinjenim komandama jedinica za uzvraćanje vatre davaću lično, a u mojoj odsutnosti samo načelnik štaba korpusa.

4.- U svojim zonama odgovornosti obezbediti punu kontrolu kretanja i sprečiti aktivnosti provokatora koji namerno krše primirje, kao i ubacivanje DTG i njihovo delovanje, kako prema našim snagama, tako na provokacijama prema suprotnoj strani.

5.- Obezbediti trenutno, tačno, potpuno i istinito izveštavanje o svakom narušavanju prekida vatre, kako bi se pravovremeno preduzele mere preko oficira za vezu UN i predupredilo lažno izveštavanje hrvatske strane.

6.- Protiv prekršioca naredjenja o prekidu vatre ubuduće će se preduzimati, bez obzira na položaj – od nišandžije do komandanta brigade, najoštrije mere – suspenzija sa dužnosti i

pokretanje krivičnog postupka zbog neovlaštene upotrebe vatre, namernog ugrožavanja vitalnih državnih interesa, kršenja naredjenja, lažnog izveštavanja i dr.

Preći na preduzimanje oštrijih mera i za otvaranje vatre koja nisu usmerena prema suprotnoj strani. Neopravdano utrošenu municiju naplaćivati prema važećim propisima po stvarnoj tržišnoj ceni.

KOMANDANT
general-major
Ratko Mladić, [v.r.]
M.P.[327]

Dostavljeno: Telegramom: 1. mtbr, 180. mtbr, 221. mtbr., 2. br TO, 3. br TO, 9. map, 557. mpoap, 594. inžp i TG-1, 9. bVP

M.P.[328]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 7., kut. 8.

129

1992., ožujak 8.
[Bihać]

Naputci Komande 10. korpusa JNA podređenim postrojbama za jačanje borbene gotovosti i konsolidaciju jedinica koje su izvučene s područja Hrvatske

---

KOMANDA 10. KORPUSA
Str. pov. br. 3/87-66
08. 03. 1992. godine

Dopune zaključaka i
zadataka sa referisanja
o b/g u 1991. godini,
d o s t a v l j a .-

KOMANDI 6. OG, 7. OG, 8. OG, 580. mabr.

U prilogu akta dostavljamo dopunu zadataka za jačanje borbene gotovosti komandi i jedinica 10. Korpusa u 1992. godini. Zadatke sa referisanja koje ste dobili dopunjujemo zadacima nastalim na osnovu referisanja komandanta 10. Korpusa komandantu 2. VO o stanju b/g za 1991. godinu.

---

[327] Okrugli pečat: Komanda 9. korpusa.

[328] Prijemni pečat: Brzojav br. 1996, 7. 3. 1992.

K O M A N D A N T
general-potpukovnik
Špiro Niković, [v.r.]
M.P.[329]

– – – – –

**Zadaci na jačanju b/g
u 1992. godini, dopuna**

1. Sve starešine i komande, posebno komandanti, moraju shvatiti da je mir jedina prava opcija i da se mora sve učiniti da se on obezbedi.
Nosilac: Komanda korpusa i operativnih grupa i samostalnih jedinica.
Rok: odmah

2. Preduzeti sve potrebne mere da ne dođe do novih sukoba na teritoriji odgovornosti 10. K. Ne smemo ničim izazvati nove sukobe, a ako nam oni budu nametnuti, moramo biti potpuno spremni za odlučno uzvraćanje svim raspoloživim sredstvima.
Nosilac: Komanda 10. korpusa, operativnih grupa i samostalnih jedinica.
Rok: odmah, ubuduće trajan zadatak.

3. Pripremiti jedinice locirane u neposrednoj blizini demilitarizovanih zona da budu spremne da u slučaju izigravanja mirovne operacije od strane Hrvatskih oružanih snaga, upadnu na tu teritoriju i brzo, energično, bez zadržavanja, određenim komunikacijskim pravcima izbiju na liniju dostignutu pre angažovanja mirovnih snaga.
Puna b/g jedinica na rubu kriznih područja treba da bude najveći argument da JNA nije napustila narod Krajine i da će ga uvek ako to zatreba odlučno braniti.
Nosilac: Komanda korpusa, operativnih grupa i samostalnih jedinica.
Rok: po izvlačenju snaga sa kriznih područja, a ubuduće trajan zadatak.

4. Na planu borbene gotovosti realizovati sledeće zadatke:
a) Odmah preduzeti sve mere da se uspostavi maksimalan red i disciplina u komandama i jedinicama. Posebno odlučno i svim raspoloživim sredstvima suprotstaviti se konzumiranju alkohola.
b) Organizovano otpočeti i neprekidno izvoditi borbenu obuku i druge aktivnosti u skladu sa mogućnostima, mestom i ulogom jedinice, a u cilju povećanja njihove borbene efikasnosti i stalnog pripremanja za mogući sukob širih razmera sa snagama RH.
c) Informisanje sastava Korpusa mora biti realno i racionalno sa težištem na svim sastavima koji su od značaja i u neposrednoj funkciji razvijanja motivisanosti ljudi, izgrađivanja morala i borbene gotovosti. Ne dozvoliti stranačke političke uticaje i delovanje na toj osnovi u jedinicama. Blagovremeno otkrivati i sprečavati razne političke manipulacije i podvale, glasine i dezinformacije kojim se podriva armijsko jedinstvo i širi defetizam.
d) Popunu komandi i jedinica vršiti maksimalnim korišćenjem izvora popune koji su realni i mogući, uz korišćenje svih drugih izvora popune kao: prijem po ugovoru, raspored svih GL koja su u višku na borbene i druge dužnosti na kojima su sada angažovani vojnici i ukidanjem svih radnih mesta koja nisu neophodna.
Nosilac: komande korpusa operativnih grupa i samostalnih jedinica.

[329] Okrugli pečat: Komanda 10. korpusa, Operativni centar.

Sarađuju: sektori komande 2. VO.
Rok: Odmah, a ubuduće trajan zadatak.

5. Ratne jedinice gde se proceni da je moguće izvršiti mobilizaciju što pre dovesti u stanje borbene gotovosti da mogu u slučaju opšte mobilizacije izvršiti svoje zadatke. Prioritet imati na: ažuriranju, a po potrebi i izradi novih MOB planova, sređivanju evidencije, popuni jedinica pouzdanim rezervnim sastavom i MTS, popuni aktivnim starešinama (koliko je to moguće), sređivanju RMS i obuci organa koji u mobilizaciji izvršavaju posebne zadatke.
Nosilac: komande korpusa operativnih grupa i samostalnih jedinica.
Sarađuju: sektor OR MOB Komande 2. VO i komande vojnih okruga.

6. Nastaviti i brzo završiti konsolidaciju jedinica koje su izvučene sa teritorije Hrvatske, a koje i dalje ostaju u određenoj klasifikaciji. Zbog umanjene popune sa regrutima jedinice formirati od raspoloživog ljudstva prijemom po ugovoru i od rezervnog sastava koji se može dobiti na toj teritoriji. Ako se ne može formirati brigada – formirati bataljon, ako ne može bataljon – formirati četu s tim da jedinica mora biti popunjena 100% i borbeno spremna.
Nosilac: komande korpusa i samostalnih jedinica.
Sarađuju: sektor štaba Komande 2. VO.
Rok: odmah, a najkasnije do 30. 03. 1992. godine.

7. U svim jedinicama koje su izvučene sa teritorije Hrvatske, bilo da ostaju po određenoj klasifikaciji ili se rasformiraju, kao i u svim ostalim jedinicama koje su učestvovale u borbi uraditi sledeće:
a) Izvršiti detaljnu i preciznu analizu ratnog puta svake jedinice ranga puka-brigade i te analize posle verifikacije na nivou korpusa dostaviti Komandi 2. vojne oblasti.
b) Izvršiti konkretnu analizu primene stimulativnih mera i tačno utvrditi ko je zapostavljen, a zaslužio je određeno priznanje, odnosno ko je dobio priznanje, a nije zaslužio. Na bazi ovih podataka sve komande, u svojim nadležnostima, preduzeće mere da se propusti, koliko je to moguće odklone.
c) Objektivno i do kraja savesno ispitati sve slučajeve sumljivog, kukavičkog i izdajničkog ponašanja pojedinih starešina, kao i slučajeve pljački i bogaćenja od strane pojedinaca i nakon utvrđivanja stanja odlučno sa takvim starešinama raščistiti.
d) Prikupiti, kompletirati i sistematizovati podatke o broju p/o u proteklim borbenim dejstvima. Obraditi najbitnije elemente njihovog zbrinjavanja (mesto-ustanova, mere zbrinjavanja i ishod).
Nosilac: komanda korpusa, operativniih grupa i samostalnih jedinica.
Sarađuje: sektori Komande 2. VO
Rok: 20. 03. 1992.

8. Informisanju javnosti o OS posvetiti izuzetnu pažnju. U javnosti nastupati planski, organizovano sa kvalitetnom pripremom i sa jasno određenim ciljem šta se želi postići. Ni jedan pripadnik armije ne može javno nastupati po pitanjima iz oblasti odbrane armije i OS u celini već samo iz okvira svoje nadležnosti. Odobrenje za istupanje u javnosti putem sredstava javnog informisanja daje isključivo Komanda 2. VO. Komande jedinica, posebno organi za moralno vaspitanje i starešine iz informativnih službi moraju iskazati visoku profesionalnost i odgovornost za javno istupanje pripadnika JNA.
Nosilac: Odelenje za MV Komande 10. K.
Rok: stalan zadatak.

9. Izvršiti analizu potrošnje svih vrsta MS, a raspoložive materijalne rezerve trošiti krajnje racionalno sa posebnom odgovornošću u trošenju municije, MES i UbS.
Nosilac: komanda korpusa operativnih grupa i samostalnih jedinica.
Rok: 25. 03. 1992.

10. Planski organizovano i kvalitetno izvršiti saniranje oštećenih TMS, uz intenziviranje obuke rukovaoca TMS, posada, posluga i mehaničara u rukovanju i održavanju TMS.
Preduzeti mere na zaštiti i obezbeđenju sredstava NVO i sprečavanju svih vidova zloupotrebe u korišćenju i raspolaganju MS.
Pokrenuti postupak za utvrđivanje odgovornosti za nastale zloupotrebe u raspolaganju vojnom imovinom.
Nosilac: komanda korpusa operativnih grupa i samostalnih jedinica.
Rok: Trajan zadatak.

11. U sistemu rukovođenja i komandovanja dosledno se pridržavati pravila da se za svaki problem ili zahtev mora dati moguće rešenje koje je maksimalno usklađeno sa našim mogućnostima.
Nosilac: komanda korpusa operativnih grupa i samostalnih jedinica.
Rok: stalan zadatak.

12. Na svim nivoima RiK izraditi plan sprečavanja nastajanja vanrednih događaja i u njegovoj realizaciji obezbediti potpunu odgovornost, doslednost, upornost i disciplinu, a sve sa ciljem da se broj vanrednih događaja, posebno onih sa teškim posledicama gubitaka ljudskih života, potpuno eleminišu ili svedu na najmanju moguću meru. Za neuspeh u realizaciji ovog plana uzimati na odgovornost komandire i komandante.
Nosilac: komanda korpusa
Rok: odmah, a ubuduće trajan zadatak.

13. Ubrzati evidentiranje i obezbediti potpunu evidenciju o izbeglim porodicama AVL i GL na službi u JNA, a posebno porodicama starešina koje su ostale na prostoru Slovenije i Hrvatske, a starešine su došle sa predislociranim jedinicama. Na bazi primljenih podataka, izvršiti procenu i sačiniti plan nužne pomoći pojedinim kategorijama lica i time izbeći dosadašnji sistem linearne pomoći. U ovome i solidarnost nesme izostati.
Nosilac: komanda korpusa operativnih grupa i samostalnih jedinica.
Rok: odmah, a kasnije trajan zadatak.

14. Godišnje odmore za 1991. godinu koristiti u trajanju 7-10 dana. Prioritet u korišćenju godišnjih odmora imaju starešine sa fronta i starešine koje imaju potrebu za obavljanjem neodložnih privatnih poslova.
Nosilac: komanda korpusa, operativnih grupa i samostalnih jedinica.
Rok: 01. 06. 1992.

15. Dnevni izveštaji o narušavanju prekida vatre moraju biti tačni i precizni i u tome se mora zavesti potpuni red na svim nivoima komandovanja.
Nosilac: komanda korpusa, operativnih grupa i samostalnih jedinica.
Rok: trajan zadatak.

16. Na bazi zadataka datih na osnovu referisanja komandanata potčinjenih jedinica komandantu 2. VO, komande OG i samostalnih jedinica sačiniće svoje planove rada sa

precizno određenim prioritetom i rokovima izvršavanja zadataka, a zatim obezbediti da se svi planovi u potpunosti realizuju. Urađene planove dostaviti Komandi 10. Korpusa.
Nosilac: Komande operativnih grupa i samostalnih jedinica
Rok: za planove rada do 15. 03. 1992.

K O M A N D A N T
general-potpukovnik
Špiro Niković

M.P.[330]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6019.

130

1992., ožujak 9.
Sveti Rok

Dnevno izvješće Komande 1. motorizirane brigade Komandi 9. korpusa JNA o granatiranju Gospića i Starigrada

Komanda 1. mtbr
Str. pov. br. 33-522
09. 03. 1992. godine
Sveti Rok

s.p. 4 -1212
09. 03. 1992.[331]

Dnevni borbeni
operativni izveštaj.-

K o m a n d i 9. korpusa
(dežurnom operativnom)

1.- Podaci o aktivnostima OS neprijatelja: bilo je sporadičnih pucnjava streljačkim naoružanjem u Divoselu i Počitelju.
2.- Stanje b/g jedinica i ustanova 1. mtbr: redovno.
3.- Oružani sukobi jedinica: po naredjenju komandanta uzvraćeno je haubicama 105 mm i 120 mm po zapadnom delu Gospića i po Starigradu sa jednim plotunom.
4.- Stanje na teritoriju: redovno.
5.- Važniji vanredni dogadjaji u jedinici – ustanovi: nije bilo vanrednih dogadjaja.
6.- Značajniji problemi i aktivnosti u PoOB: snabdevanje gorivom i održavanje i popravka vozila.
7.- Stanje bezbednosti u jedinici – ustanovi na teritorijama zone odgovornosti: jedan vod je vršio izvidjanje i pretres na Velebitu, reon m. Alan.

[330] Okrugli pečat: Komanda 10. korpusa, Operativni centar.

[331] Rukom dopisan urudžbeni broj i vrijeme zaprimanja u 9. korpusu.

8.- Zaključak: pored manjih provokacija i uobičajenih problema brigada stabilno drži front na p/k i obezbedjenje bokova i teritoriju.
9.- Predvidjanje narednih dogadjaja: moguće je eventualno dejstvo neprijatelja artiljerijom po reonu Počitelja, Čitluka, Medka i Vrebca kao i po Sv. Roku.
10.- Odluka komandanta: zadržati borbenu gotovost na dostignutom nivou, pojačati osmatranje i da artiljerijske jedinice budu u gotovosti za brzo uzvraćanje na eventualne provokacije.
11.- Predlozi i zahtevi prema pretpostavljenoj komandi: što pre rešiti dislociranje lpa baterija i dati jednog aktivnog starešinu za obuku jedinica PVO.

V.d. komandanta
Potpukovnik
Ljubiša Babić

M.P.[332]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 7., kut. 3.

131

1992., ožujak 9.

Izvješće Komande Taktičke grupe 1 Komandi 9. korpusa JNA o granatiranju sela Brnjica i Gradina, nepreciznosti artiljerije 9. korpusa, te namjeri ubićenja Hrvata u selu Brištane

---

Komanda TG-1
Str. pov. br. 50-99
09. 03. 1992. godine
u 18,00 časova

Redovni borbeni izveštaj
– dostavlja –

Komandi 9. korpusa
– operativni centar –

1.- Oko 17,00 časova TG-1 izvršila je gadjanje rejona s. Brnjica (preko Čikole) i rejona K-116 (Gradina – preko Krke). Ukupno utrošeno 10 mina. Ustaše su gadjale iz rejona s. Zoričići (Pakovo Selo) po južnoj kasarni, prebačaji su bili oko 1000 metara, nema posledica. Utrošili su 10 projektila kalibar nepoznat.
Dejstvo "vaše" artiljerije po osmatranju "mojih" osmatrača bio je neprecizan, sem zadnjeg plotuna. Sistem osmatranja i mreža osmatračnica na svim nivoima je loše, a naročito artiljerijskih osmatrača, što mi već ide na nerve.
Sutra vršimo pretres i hapšenje ustaša u širem rejonu s. Brištane.

[332] Prijemni pečat: 1. odjeljak SCV 332. puka veze, brzojav VRH, br. 545, 9. 3. 1992.

2.- Gradjevinska ekipa je obišla objekte i uz vašu pomoć ako radovi počnu odmah zadatak može da se realizuje.

Komandant
pukovnik
Slavko Lisica
M.P.[333]

4 – 1211
09. 03. 1992.[334]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 7., kut. 4.

132

1992., ožujak 10.
Knin
Prijedlog Štaba TO RSK Generalštabu oružanih snaga SFRJ za formiranje tenkovskih četa u 3., 8., 11., 24., 54. i 40. brigadi TO

SRPSKA AUTONOMNA OBLAST KRAJINA
ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE
Sp br. 45
10. 03. 1992 god.
K N I N

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO
ŠIFROVANO
VRLO HITNO

Formiranje tenkovskih
četa u brigadama TO

GENERALŠTAB OS SFRJ
– I UPRAVA –

U svim brigadama TO RS Krajina formacijom je propisana tenkovska četa.
Zbog nedostatka tenkova predlažemo da se prioritetno formiraju tenkovske čete u 3. brTO (Benkovac), 8. brTO (Korenica), 11. brTO (Vojnić), 24. brTO (Glina), 54. brTO (Okučani) i 40. brTO (Vukovar).

DK/ŽM

K O M A N D A N T
p u k o v n i k
Dušan Kasum, [v.r.]

[333] Prijemni pečat: 1. odjeljak SCV 332. puka veze, brzojav br. URAN-1 79, 9. 3. 1992.

[334] Rukom dopisan urudžbeni broj i vrijeme zaprimanja u 9. korpusu.

M.P.[335]

M.P.[336]

Izvornik, strojopis, ćirilica
HR-HMDCDR , 6., kut. 1.

133

1992., ožujak 10.
[Slunj]

Izvješće Komande 8. operativne grupe Komandi 9. korpusa JNA o izvlačenju jedinica s teritorija RH zbog dolaska snaga UN-a, te o predaji ljudstva i naoružanja TO

KOMANDA 8. OG
str. pov. br. 2-238
10. 03. 1992. godine

Jedinice koje se izvlače
na teritoriji BiH,
izveštaj dostavlja.-

Dostaviti: Komandi 10. korpusa

U vezi vašeg akta pov. br. 11/25-25 od 08. 03. 1992. godine, dostavljamo vam podatke po jedinicama koje se predviđaju za izvlačenje na teritoriji BiH, a u vezi dolaska mirovnih snaga UN i to:
1. Iz sastava 8. OG predviđamo da se izvlače na teritoriji BiH sledeće jedinice:
– 9. mtbr
– 185. poligon Slunj
2. Sa ratnom jedinicom 9. mtbr na novu lokaciju, koja nam za sada nije precizirana, ide 12 rez. oficira, 1 rez. mlađi oficir i 200 rezervnih vojnika. Napominjemo da su rezervni vojnici i rezervne starešine sa teritorije 21. korpusa (Niš, Leskovac i Zaječar). Iz 9. mtbr ostat će na teritoriji sadašnje lokacije 6 vojnika, koji su rodom sa teritorije Srpska Republika Krajina.
3. Za potrebe 9. mtbr na novoj lokaciji neophodno je predvideti 70 vozača m/v točkaša, jer u aprilu 1992. godine tolikom broju ističe služenje u rezervnom sastavu.
4. Obzirom da je sva tehnika 9. mtbr, osim streljačkog naoružanja, predana 2. brTO, to nema potrebe za popunom kritičnim specijalnostima za ovu jedinicu.
5. 185. poligon Slunj, kao jedinica JNA nije popunjena rezervnim sastavom, pa nema potrebe za predviđanje popune rezervnim sastavom na novoj lokaciji.
6. Brojno stanje obe jedinice nalazi se kod vašeg org. mob. organa koje vam je dostavljeno 05. 03. 1992. godine.

[335] Okrugli pečat: SAO Knin, Štab TO, Knin.

[336] Prijemni pečat: 1. odjeljak SCV 332. puka veze, brzojav MET, br. 79, 9. 3. 1992.

NAČELNIK ŠTABA
p u k o v n i k
Čedomir Bulat
Za [...............],[337] [v.r.]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6019.

134

1992., ožujak 10.

Prijedlog Komande 1. vojne oblasti Glavnom štabu TO RSK da se tenkovi T-34, koji reorganizacijom više nisu u operativnoj upotrebi JNA, ugrade u formacijske sastave brigada TO u istočnoj Slavoniji, Baranji i zapadnom Srijemu, kao i u brigade TO koje brane zračne luke i važnije pravce

KOMANDA 1. VOJNE OBLASTI
Str. pov. br. 157-2
10. 03. 1992. godine

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO

GLAVNI ŠTAB
TO Republike Krajine

Ugradjivanje tenkova T-34 u
formacije jedinica TO, predlog.-

Reorganizacijom JNA, tenkovi T-34 ne bi više bili u operativnoj upotrebi u JNA.
Pri razmatranju ovog pitanja taktički nosioc (uprava OMJ) je mišljenja da ove tenkove treba ugraditi u organizacijsko-formacijsku strukturu jedinica TO, s obzirom na njihove vatrene mogućnosti.
Mišljenja smo da tenkove T-34 po četama (10 tenkova) treba ugraditi u formacijske sastave brigada TO u istočnoj Slavoniji, Baranji i zapadnom Sremu, kao i brigade TO koje brane aerodrome i u zahvatu važnih pravaca.
Tenkove bi predali u ispravnom stanju sa 2 b/k municije, postojećom količinom rezervnih delova i 1 p/r goriva.
Tehničko održavanje i remont ove tehnike u daljem vršile bi jedinice TO, osloncem na remontne kapacitete JNA.
Molimo vas da ovoj komandi dostavite vaš zahtev za potrebama broja tenkova kako bi isti razmotrili i što pre prosledili taktičkom nosiocu na realizaciju.

K O M A N D A N T
general-potpukovnik
Vladimir Stojanović, [v.r.]

M.P.[338]

[337] Potpis nečitak.

[338] Okrugli pečat: Komanda 1. vojne oblasti.

M.P.[339]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 5002.

135

1992., ožujak
[Beograd]

Zamjenik načelnika Generalštaba OS SFRJ dostavlja časnicima za vezu JNA pri Promatračkoj misiji EZ-a u Sarajevu, Zagrebu, Splitu i Kninu odgovor na protest koji je zbog otvaranja vatre na njihov tim u Posedarju uputio general Antonio Correta, zamjenik šefa Promatračke misije EZ-a

Za puk. Novakovića[340]

OFICIRU ZA VEZU JNA PRI PM EZ
U SARAJEVU, ZAGREBU, SPLITU I
KNINU

Dostavljamo Vam odgovor na protest koji je, u ime Misije EZ, uputio general ANTONIO CORRETA, zamenik šefa Misije, u vezi sa navodnim otvaranjem vatre na Posmatrački tim u Posedarju 10. marta – 1992. godine. Odgovor dostavljamo radi Vašeg informisanja.

kontraadmiral
Jovan Popović, [v.r.]

– – – – –

Gosp. JOAO GUERRA SALGUEIRO

Poštovani gospodine Ambasadore,

U vezi protesta kojeg je, u pismenoj formi, izrazio general Antonio Correta, zamenik šefa Posmatračke misije EZ Zagreb, zbog toga što je JNA, navodno, 10. marta 1992. godine u 14,40 časova namerno dejstvovala po timu Posmatračke misije EZ u Posedarju, želim Vas upoznati sa sledećim činjenicama:

1. U neposrednom razgovoru sa Vama i kroz 2 upućene pismene informacije, obavestio sam Vas da su pripadnici oružanih formacija R Hrvatske, počev od 02. 03. započeli ofanzivne aktivnosti širih razmera na području severne Dalmacije. Naime, tog datuma, pripadnici oružanih formacija R Hrvatske izvršili su napad na s. Nos-Kalik (širi rajon Skradina), zapalili nekoliko kuća čiji su vlasnici srpske nacionalnosti i odveli u zarobljeništvo više meštana. U vezi sa ovim događajem, upućeno je više protesta, održana su 2 sastanka uz angažovanje i

[339] Prijemni pečat: SAO Krajina, Štab TO Knin, str. pov. br. 157-2, 2. 4. 1992.

[340] Kosta, dopisano rukom, u to vrijeme pomoćnik komandanta 9. korpusa JNA.

posmatrača Evropske zajednice, ali je sve to ostalo bez rezultata. Hrvatska strana neprekidno je obećavala, prihvatala zahteve o puštanju na slobodu zarobljenih civila, i sl. Međutim, niti jedan dogovor nije ispunjen.

[2..][341]rolom JNA, na prostoru srednje Dalmacije nastavljeni su i narednih dana. Pri tome, vršeno je ubacivanje diverzantsko-terorističkih grupa, uvođeno u upotrebu naoružanje veće razorne i ubojne moći i zauzimane su teritorije koje su pod kontrolom JNA, što je u suprotnosti sa odredbama Sarajevskog dogovora. U ovom periodu, i u ovim rejonima, uočili smo da pripadnici oružanih formacija R Hrvatske pristupaju i perfidijama, na način što koriste vozila obeležena oznakama Posmatračke misije Evropske zajednice.

3. U toku noći 09/10. marta, pripadnici oružanih formacija R Hrvatske otpočeli su sa ubacivanjem diverzantsko-terorističke grupe u rajon s. Podgradina (širi rajon Zadra), koju teritoriju kontrolišu jedinice JNA i gde se nalazi jedinica JNA. Tokom 10. marta, na tom prostoru, došlo je do sukoba između pripadnika ubačene diverzantske grupe oružanih formacija R Hrvatske i jedinice JNA.

4. Za vreme sukoba, oko 12,55 č. 10. marta, u rajon neposrednog sukoba uputilo se vozilo obeleženo znacima Posmatračke misije Evropske zajednice, krećući se iz s. Posedarja ka mostu Nekići, koje je zaseok u rejonu Podgradine. Komandir jedinice JNA izvestio je da je uočio vozilo sa oznakama Posmatračke misije Evropske zajednice, koje se neposredno angažuje na izvlačenju pripadnika oružanih formacija R Hrvatske (nemoguće je bilo raspoznati da li živih ili ranjenih). Pretpostavljeni starešina, i pored takvog angažovanja vozila, zabranio je otvaranje vatre po istome, što je i poštovano.

5. Iz protesta, kojeg je uputio Šef Centra Posmatračke misije u Splitu – gosp. Woltman,[342] saznali smo da je u neposrednoj blizini vozila dejstvovano iz minobacača i streljačkog naoružanja pri čemu je delimično oštećeno vozilo Posmatračke misije. Želim Vas upoznati da jedinica JNA na tom prostoru nije dejstvovala iz minobacača, pa time nije ni mogla proizvesti opasnost po Posmatrače u navedenom vozilu.

6. Ovakvim postupkom i neposrednim angažovanjem na strani oružanih formacija R Hrvatske, Posmatrači misije izgubili su svoj status. Naime, Ženevskim konvencijama i drugim dokumentima koja regulišu ovu problematiku veoma je precizno utvrđeno kada zaštićena lica gube status zaštićenosti. S toga, molimo Vas da uložite napore kako bi Posmatrači svoju ulogu ostvarivali neposredno i ravnopravno. U protivnom, rizikuju da budu izloženi nepredvidivim opasnostima.

7. Duboko sam ubeđen da ćete, kao Šef misije, sve preduzeti da Posmatrači ostvare svoju ulogu na najbolji mogući način. U ovom slučaju, kada su Posmatrači bili izloženi opasnosti, bez obzira ko je proizveo, izražavam svoje osobno žaljenje.

S poštovanjem,

ZAMENIK NAČELNIKA GENERALŠTABA
ORUŽANIH SNAGA SFRJ
general-pukovnik
Andrija Rašeta, [v.r.]

[341] U izvorniku nečitko.

[342] Dieter Woltmann.

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 4066.

136

1992., ožujak 10.
[Knin]

Zapovijed Komande 9. korpusa Komandi 1. mtbr da osigura uvjete za prihvat manjih jedinica i pripremi ih za dugotrajnu obranu na području zapadne Bosne i Hercegovine

KOMANDA 9. KORPUSA
Str. pov. Br. 23-49
10. 03. 92. god.

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO
URUČITI ODMAH

Obezbedjenje komandi,
jedinica i objekata
9. korpusa, naredjenje,
dostavlja.-

KOMANDI 1. mtbr

Na osnovu Naredjenja Komande 2. vojne oblasti str. pov. br. 09/63-56 od 07. 03. 1992. godine a imajući u vidu političko-bezbedonosnu situaciju na teritoriji Bosne i Hercegovine koja je veoma složena, sa tendencijom daljeg pogoršavanja i prerastanja u medjunacionalni sukob širih razmera sa nesagledivim posledicama po bezbednost svih naroda u BiH i Jugoslaviju u celini.
Nacionalističkim i separatističkim snagama ne odgovara prisustvo snaga JNA na tim prostorima, te su svoje aktivnosti usmerili na diskreditaciju i optuživanje armije kao glavnog krivca za nastalu situaciju, što ukazuje na postojanje realnih mogućnosti za intenziviranje svih oblika napada na JNA.
Imajući u vidu da se deo snaga 9. korpusa nalazi u zapadnoj Bosni i da predstoji predislokacija ostalih snaga na taj prostor, a u cilju stvaranja optimalnih uslova za život, rad i punu bezbednost objekata i pripadnika 9. korpusa.

N A R E D J U J E M :

1. Komande svih nivoa jedinica razmeštenih na prostoru zapadne Bosne ponovo će izvršiti detaljnu procenu ugroženosti objekata, ljudi i MTS, na osnovu koje preduzeti odgovarajuće mere borbenog obezbedjenja i inžinjerijskog uredjenja objekata u stepenu koji garantuje njihovu potpunu sigurnost.
Male i izdvojene sastave jedinica, gde god je to moguće ukinuti preseljavanjem u sastav jačih jedinica, a tamo gde to nije moguće ojačati ih dovoljnim brojem ljudi i pripremiti ih za sigurnu i dugotrajnu odbranu u takvim uslovima. U tom slučaju objekte potpuno urediti u inžinjerijskom smislu (izraditi zaklone za vatreno dejstvo i zaštitu, VP za orudja, izvršiti zaprečavanje unutar objekata postavljanjem grupa mina, a za što izraditi propisnu dokumentaciju i obeležavanje prolaza).

3. Jedinicama i pojedincima izdati precizne zadatke za organizaciju vatrenog sistema i odrediti im položaje i mesta za odbranu.
4. Planom obezbedjenja i odbrane objekata predvideti: snage za unutrašnju odbranu objekta, snage za spoljnu odbranu i snage za intervenciju ka ugroženom objektu. Obranu objekata posebno kasarni organizovati na kružnoj osnovi, a u odbranu uključiti celokupan sastav.
5. Procenom sagledati i planom predvideti mogućnost da se jedinica čije su kasarne u zgusnutom urbanom naselju blagovremeno izvuku na poligone, vežbališta i druge pogodne objekte i tako rasporede da mogu efikasno intervenisati ka ugroženim objektima.
Raspored snaga u ostalim objektima (gde god je to moguće) izvršiti tako da jedna trećina snaga bude u objektu, a dve trećine snaga van objekta (kasarne), koje će biti u stanju da borbenim dejstvima spolja razbiju neprijatelja.
6. Izdvojene objekte, po proceni komandanta puka – brigade ojačati sa MB-82 i 120 mm i osposobiti posluge za njihovu efikasnu upotrebu.
7. Straže i jedinice na izdvojenim objektima obezbediti sa 6 b/k municije za pešadijsko naoružanje, 2-3 sanduka ručnih bombi i 1-2 b/k municije za ostale vrste naoružanja (zolje).
Sve ostale jedinice popuniti sa dovoljnim količinama ručnih bombi, municije za streljačko naoružanje i ostale vrste naoružanja za najmanje 3 (tri) meseca borbe, a po proceni i naredjenju komandanta korpusa.
8. Materijalna sredstva, posebno naoružanje, municija i MES za koja se procenom ustanovi da se ne mogu uspešno odbraniti, blagovremeno iseliti na pogodne lokacije.
9. Jedinice i sastave na izdvojenim objektima snabdeti artiklima za ishranu i ogrev za autonomnost života i rada u terenskim uslovima blokade, najmanje za mesec dana. Posebno organizovati i omogućiti pečenje hleba u poljskim uslovima za izdvojene sastave, kao i snabdevanje vodom.
10. Komande svih nivoa preduzet će sve potrebne mere da se spreči svako iznenadjenje u i prema jedinicama u smislu delovanja pojedinaca ili grupa, koje bi pokušale da pripreme ili predaju objekat ili jedinicu neprijatelju. U tom cilju izvršiti procenu svake ličnosti, a posebno na komandnim dužnostima i kod manjih sastava na izdvojenim objektima. Protiv takvih lica blagovremeno preduzeti zakonske mere.
Svakodnevno vršiti ažuriranje kontraobaveštajne procene jedinica, objekata i kasarni sa težištem:
– na licima koja bi mogla raditi na predaji objekata i pripremi sabotaža,
– licima koja bi mogla vršiti prikupljanje podataka o merama borbenog i bezbednog obezbedjenja,
– najpogodnijim pravcima za izvršenje napada na objekte i kasarne, kao i pravce mogućeg ubacivanja DTG.
11. Sve komande i jedinice, dužne su neprekidno pratiti situaciju u svojoj zoni odgovornosti, vršiti stalnu procenu situacije i na osnovu toga dopunjavati mere u cilju sprečavanja iznenadjenja.
Intenzivirati saradnju sa organima MUP-a (gde postoje uslovi) u vršenju procene i pružanju pomoći u organizaciji odbrane i zaštite jedinica i objekata.
U mešovite patrole i punktove vojne policije i MUP-a težišno angažovati vojnike iz aktivnog sastava i što veći broj AVL. Obezbediti stalnu i sigurnu vezu sa istima.
Gde god je to moguće u obezbedjenje i odbranu objekata uključiti i mesno stanovništvo preko njihovih štabova.
12. Komandanti prvopodčinjenih jedinica u kontaktima sa organima vlasti stalno i uporno trebaju isticati da će armija poštovati volju naroda izraženu kroz postignuti dogovor sva tri

konstitutivna naroda na prostoru BiH. Energično staviti do znanja da armija neće tolerisati napade na objekte i pripadnike JNA i da će se sa svim sredstvima suprotstavljati napadačima, prvenstveno njihovim idejnim vodjama.
13. Sa potčinjenim jedinicama korpusa organizovati sve vrste veza po planu veze "KREMEN".
U tom cilju 70. bv i jedinice veze iz potčinjenih sastava će izvršiti potrebne pripreme za postavljanje PkCV.
Proveru postojećih i novouspostavljenih veza vršiti dva puta dnevno i to u 06,00-06,30 i 18,00-18,30.
Sredstva veze pripremiti za autonoman rad sa izvorima za napajanje (suvi elementi, akumulatori i agregati).
Sa svim centrima veze i izdvojenim objektima imati direktnu vezu sa telefonskom centralom u Kninu.
Na svim CV i objektima imati pripremljene uredjaje VVF opsega na datim frekvencijama koje aktivirati odmah po narušavanju postojećeg sistema veza.
14. Svi nivoi RiK su obavezni izvršiti kontrolu i lično se uveriti u sprovodjenje naredjenih mera. Planove kontrole detaljno razraditi, a nadjeno stanje prilikom kontrole unositi u operativne dnevnike.
15. Za svaki objekat (kasarnu i izdvojeni objekat) izraditi borbenu zapovest i šemu vatre, plan zaprečavanja i ostalih mera inžinjerijskog obezbedjenja.
Za komandante većih i važnijih izdvojenih objekata odredjivati iskusne starešine iz sastava brigada ili Komande korpusa.
Po jedan primerak zapisnika minskih polja čuvati kod komandanta objekta, u komandi brigade i Komandi korpusa.
16. Komandanti prvopotčinjenih jedinica čije jedinice još nisu razmeštene na prostoru zapadne Bosne, će nakon izvidjanja budućih rejona razmeštaja na osnovu procene u svom organizacijskom naredjenju za premeštanje svojih jedinica ugraditi plan mera obezbedjenja komandi, jedinica i objekata vezano za ovo naredjenje.
U sadašnjim rejonima razmeštaja preduzeti sve mere za jačanje borbene gotovosti i stvaranje uslova za punu bezbednost komandi, jedinica i objekata.
17. Za sprovodjenje u život ovog naredjenja činim odgovornim lično komandante prvopodčinjenih jedinica.
IV/LjB

K O M A N D A N T
general-major
Ratko Mladić, [v.r.]

M.P.[343]

M.P.[344]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6046.

[343] Okrugli pečat: Komanda 9. korpusa.

[344] Prijemni pečat: Komanda 1. motorizirane brigade, str. pov. br. 33-526, 10. 3. 1992.

Dokumenti_RSK3-q6.qxp 2008-06-05 10:25 Page 299

137

1992., ožujak 10.
[Okučani]

Zahtjev Komande Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija Komandi 5. korpusa JNA za popunu sredstvima ratne opreme i naoružanja

---

KOMANDA 5. KORPUSA
(ZnŠTO-Zapadna Slavonija)
Op. str. pov. br. 241-2
10. 03. 1992. godine

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO

Popuna sa osnovnim sredstvima
ratne opreme i naoružanja,
zahtev.-

KOMANDI 5. KORPUSA

Radi blagovremene popune osnovnim sredstvima ratne opreme i naoružanja novoformiranih štabova i jedinica TO Zapadne Slavonije, angažovanjem nadležnih organa Komande 5. korpusa, Komande 2. VO i nadležnih organa SSNO, podnosimo sledeći,

ZAHTEV:

1.- Da se popuna novoformiranih štabova i jedinica TO Zapadna Slavonija sa osnovnim sredstvima ratne opreme i naoružanja izvrši po sledećem:
– Zonski štab TO po formaciji broj T-511.006,
– Opštinski štab TO Okučani po formaciji broj T-511.321,
– Opštinski štab TO Pakrac po formaciji broj T-511.320,
– Opštinski štab TO Daruvar po formaciji broj T-511.322,
– Opštinski štab TO Podravska Slatina po formaciji broj T-511.323,
– 54. brigada TO Okučani po formaciji broj T-511.046,
– 98. OdTO Jasenovac po formaciji broj T-511.049,
– 51. OdTo Pakrac po formaciji broj T-511.045,
– 59. OdTO Daruvar po formaciji broj T-511.047,
– 63. OdTO Podravska Slatina po formaciji broj T-511.048.

Po jedan primerak formacija za navedene štabove i jedinice nalazi se u Zonskom štabu TO Zapadna Slavonija u Okučanima. Glavnom štabu TO Srpske Republike Krajina Knin i Trećoj upravi SSNO.
Popunu izvršiti u celosti prema navedenim formacijama, jer deo ličnog naoružanja koji se sada nalazi kod boraca TO, a koji su u sastavu 5. korpusa, formacijski pripada jedinicama 5. korpusa i u momentu razoružanja njima mora biti vraćen.
Deo kolektivnog naoružanja i teža artiljerijska oruđa koja se sad nalaze u sastavu jedinica TO po novim formacijama ne pripada jedinicama TO, te će i ona biti vraćena jedinicama JNA.

2.- Popunu štabova i jedinica TO izvršiti sukcesivno najkasnije do 25. 03. 1992. godine.
Rasporedne naloge i najavu dopremanja sredstava slati Zonskom štabu TO Zapadna Slavonija preko Komande 5. korpusa.

KOMANDANT ZnŠTO
p u k o v n i k
Jovan Čubrić, [v.r.]

M.P.[345]

M.P.[346]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 2430.

138

1992., ožujak 11.
[Beograd]
Zapovijed Predsjedništva SFRJ o promaknuću mlađih oficira i vojnika u rezervi

---

VOJNA TAJNA
POVERLJIVO

U K A Z broj 2/13

PREDSEDNIŠTVA SOCIJALISTIČKE FEDERATIVNE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE

11. MARTA 1992. GODINE

Na osnovu člana 41. i 46., a u vezi sa članom 45. Zakona o službi u oružanim snagama ("Službeni list SFRJ", br. 7/85, 20/89, 40/89 i 26/90) i Odluke o ovlašćenjima predsednika Predsedništva SFRJ da u ime Predsedništva SFRJ donosi i potpisuje akta o pitanjima iz oblasti rukovođenja i komandovanja oružanim snagama SFRJ (O. br. 9/87)

PROIZVODE SE

REZERVNI MLAĐI OFICIRI I VOJNICI U REZERVI, rođeni naznačenih datuma, u evidenciji navedenih vojnih odseka, i to:

<u>U ČIN REZERVNOG PEŠADIJSKOG KAPETANA</u>
vojnik u rezervi
1.- VINČIĆ Bože Svetozar, 14.V 1939, Petrinja;

<u>U ČIN REZERVNOG PEŠADIJSKOG PORUČNIKA</u>
rezervni stariji vodnik I klase
2.- VLAHOVIĆ Đure Gojko, 19.IX 1929, Bijelo Polje;
rezervni stariji vodnik
3.- CRNOKRAK Trivuna Veseljko, 7.XI 1942, Knin;
rezervni vodnik I klase

---

345 Okrugli pečat: Komanda 5. korpusa.

346 Prijemni pečat: Republika Srpska Krajina, Zonski štab TO Zapadna Slavonija, str. pov. br. 39-2, 29. 5. 1992.

4.- PURIĆ Sretena Radivoje, 12.IX 1942, Užice
vojnici u rezervi:
5.- KEPČIJA Stevana Miloš, 12.VI 1948, Petrinja;
6.- PAJIĆ Milana Tošo, 20.II 1954, Petrinja;
7.- TOMAŠEVIĆ Mile Dragan, 1.III 1935, Petrinja;
8.- VULETIĆ Dušana Nikola, 20.I 1957, Petrinja;

U ČIN REZERVNOG PEŠADIJSKOG POTPORUČNIKA
vojnici u rezervi:
9.- FILIPOVIĆ Puniše Zdravko, 22.I 1953, Nikšić;
10.- IVANIĆ Stojana Milan, 16.I 1962, Knin;
11.- MARTINOVIĆ Stanka Milan, 19.XI 1952, Petrinja;
12.- RADOVIĆ Obrena Radovan, 29.I 1961, Trebinje;

U ČIN REZERVNOG INŽINJERIJSKOG PORUČNIKA
vojnik u rezervi
13.- ROGO Stevana Zoran, 13.V 1961, Petrinja;
REZERVNI MLAĐI oficir koji je položio ispit za čin rezervnog inžinjerijskog potporučnika, rođen naznačenog datuma, u evidenciji navedenog vojnog odseka, i to:

U ČIN REZERVNOG INŽINJERIJSKOG POTPORUČNIKA
rezervni stariji vodnik I klase
14.- ĐORĐEVIĆ Dragutina Petar, 19.V 1945, Leskovac.
Određuje mu se lična VES 31702.
Proizvodi se sa danom 25. aprila 1990. godine;

U ČIN REZERVNOG PORUČNIKA VEZE
rezervni vodnik
15.- LJUBIŠIĆ Ljubana Ljubo, 18.VII 1947, Petrinja;

U ČIN REZERVNOG POMORSKOG POTPORUČNIKA
vojnik u rezervi
16.- MIJAILOVIĆ Danila Veselin, 15.VI 1959, Nikšić;

U ČIN REZERVNOG PORUČNIKA SANITETSKE SLUŽBE
vojnici u rezervi
17.- OSTOJIĆ Nikole Slavica, 21.VI 1957, Kragujevac;
18.- VRCELJ Mile Živko, 19.VII 1959, Korenica;

U ČIN REZERVNOG KAPETANA SAOBRAĆAJNE SLUŽBE
vojnik u rezervi
19.- BOROJEVIĆ Rade Jugoslav, 29.IX 1955, Petrinja;

U ČIN REZERVNOG PORUČNIKA PRAVNE SLUŽBE
desetar u rezervi
20.- ADAMOVIĆ Dragana Mirko, 10.VIII 1945, Banja Luka;
vojnik u rezervi
21.- POPOVIĆ Gojka Vitomir, 20.VI 1956, Banja Luka.

POTPREDSEDNIK
PREDSEDNIŠTVA SFRJ
dr Branko Kostić, s.r.

Tačnost izvoda overava: pukovnik
Dušan Zorić, [v.r.]
M.P.[347]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 229.

139

1992., ožujak 12.
[Okučani]

Zahtjev Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija Komandi 5. korpusa JNA da se riješe pitanja pozadinske i materijalno-financijske opskrbe za novoosnovane štabove, komande i jedinice TO Zapadna Slavonija, koje nastaju izdvajanjem iz sastava 5. korpusa

ZnŠTO ZAPADNA SLAVONIJA
Op. pov. br. 241-4
12. 03. 1992. god.

VOJNA TAJNA
POVERLJIVO

Regulisanje pitanja
pozadinskog i materijalno-
finansijskog obezbedjenja,
z a h t e v . -

KOMANDI 5. KORPUSA

Obzirom na uslove i situaciju u kojoj se formiraju štabovi, komande i jedinice TO Zapadna Slavonija, kao i na uslove u kojima će postojati nakon formiranja i izdvajanja iz sastava 5. korpusa, neophodno je da se preko nadležnih organa Komande 5. korpusa, Komande 2. VO, Glavnog štaba TO SR Krajina i odgovarajućih organa SSNO regulišu neka ključna pitanja pozadinskog i materijalno-finansijskog obezbedjenja. U tom cilju podnosimo sledeći,

Z A H T E V :

1. Da Komanda korpusa što pre reguliše pitanja pozadinskog i materijalno-finansijskog obezbedjenja Zonskog ŠTO, Opštinskih štabova TO, brigade i odreda TO dok su u fazi formiranja pa sve do njihovog osamostaljenja i izdvajanja iz sastava 5. korpusa.
2. Da se preko odgovarajućih organa 2. VO, Glavnog štaba TO SR Krajina i odgovarajućih organa SSNO reguliše način pozadinskog i materijalno-finansijskog obezbedjenja štabova, komandi i jedinica TO Zapadna Slavonija nakon njihovog osamostaljenja i izdvajanja iz sastava 5. korpusa u smislu:

[347] Okrugli pečat: Savezni sekretarijat za narodnu odbranu, Personalna uprava.

– šta se rešava preko komandi jedinica JNA i kojih komandi i jedinica;
– šta se rešava angažovanjem materijalno-finansijskih sredstava odobrenih godišnjim materijalno-finansijskim planom za štabove i jedinice TO.
3. Da se štabovima i jedinicama blagovremeno dostave materijalno-finansijski planovi za 1992. god. i odrede osnovni kriterijumi utroška materijalno-finansijskih sredstava.
4. Da se blagovremeno razradi i štabovima i jedinicama dostavi jedinstven Pravilnik ili kriterijumi ili sličan propis kojim će biti regulisana pitanja financijskih prinadležnosti pripadnika TO po kategorijama lica i način njihove isplate.
5. Da se jasno precizira kojima pripadnicima TO pripadaju finansijske prinadležnosti, da li samo onima koji su u sastavu štabova, komandi i jedinica manevarske strukture ili one pripadaju i onima koji su u sastavu prostornih struktura TO.

K O M A N D A N T
pukovnik
Jovan Čubrić, [v.r.]

M.P.[348]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 2430.

140

1992., ožujak 13.
Knin
Operativno izvješće Štaba TO RSK o stanju na bojištu, ubojstvu hrvatskih civila u Škabrnji te rušenju katoličkih crkava u selima Perušić i Podgrađe

---

SRPSKA AUTONOMNA OBLAST KRAJINA
ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE
Br. <u>60-56/92</u>
<u>13. 03. 1992.</u> god.
K N I N

VOJNA TAJNA
POVERLJIVO

O P E R A T I V N I   I Z V E Š T A J
za 12/13. 03. 1992. godine

1. <u>Neprijateljske snage</u>
Neprijateljske snage su 19,30 časova iz sela Posedarje i Ruplja otvarale vatru po položajima naših snaga u s. Islam Grčki. Na ostalom teritoriju primirje je poštovano.
2. <u>Naše snage</u>
Naše snage u toku dana nisu izvodile borbena dejstva.
3. <u>Gubici</u>

---

[348] Okrugli pečat: Komanda 5. korpusa.

Gubitaka u ljudstvu i MTS nije bilo.
4. Pozadinsko obezbeđenje
Pozadinsko obezbeđenje funkcionira otežano zbog nedostatka pogonskog goriva.
TO Plaški ima teškoća u isplati plaća v/o zbog toga što SDK-a Korenica nije obezbedila dovoljno gotovine.
Za potrebe milicijskih snaga Petrinje obezbediti potreban broj kreveta, dušeka i posteljine.
5. Rad štaba
Štab je radio na izradi mob. dokumentacije.
Kapetan I klase Sinobad Stevo i kapetan Sučević Milenko sa odelenjem vojnika komande stana angžirani su na prijemu i prevoženju vreća za spavanje sa aerodroma Udbina.
6. Vanredni događaji
Jučer u 11,00 časova u s. Škabrnja ubijeno je 5, a u s. Zemuniku Gornjem 4 mještanina hrvatske nacionalnosti. Zbog sumnje da je izvršeno ubistvo priveden je Maričić Bože Stevo iz Zemunika pripadnik 3. brTO Benkovac.
U 21,30 nepoznati počinioci srušili su dvije katoličke crkve u s. Perušić i Podgrađe.
U 22,30 časova u s. Biljane Gornje nesrećnim slučajem smrtno stradala devojka Bajoka Vesna rođena 1972. godine, neopreznim rukovanjem automatom njenoga brata.
U rejonu Gline u slučaju krađe privatne imovine smrtno su stradala tri pripadnika 24. brTO Mujić Dušan, Rajković Gojko i Banić Jovan.

OPERATIVNI DEŽURNI
p o r u č n i k
Bijelić Čedomir, [v.r.]
M.P.[349]

Izvornik, strojopis, ćirilica
HR-HMDCDR, 6. kut. 20.

141

1992., ožujak 13.
[Knin]

Dnevno operativno izvješće Komande 9. korpusa JNA Operativnom centru 2. vojne oblasti o stanju na bojištu, pregovorima s hrvatskom stranom te o jačanju utjecaja Milana Babića i SDS-a

KOMANDA 9. KORPUSA
Str. pov. br. 4-634
13. 03. 1992. godine

Dnevni operativni
izveštaj, dostavlja.-

[349] Okrugli pečat: SAO Krajina, Štab TO Knin.

– OC 2. VO

1.- Aktivnosti neprijatelja:
U toku dana neprijatelj je tri puta narušavao primirje.
2.- Komande, jedinice i ustanove korpusa u toku dana bile su angažovane na realizaciji zadataka na podizanju borbene gotovosti na viši nivo.
Započeti kursevi komandanata bataljona, komandira četa vršeni su po planu i programu.
3.- Oružanih sukoba sa paravojnim formacijama RH nije bilo. Hrvatska strana je tri puta narušavala primirje:
– U 07,06 č iz reona Kurbašuša – G. Strinja (52,04) otvorena je vatra iz MB, PAM-a i streljačkog naoružanja u trajanju od 10 minuta, po reonu Donji Ružići – Gradina (52,04). Na vatru nije odgovoreno. Posledica nema.
– U 10,55 č u reonu Mirlović Polje (52,08) pripadnici HOS-a zapalili kuće, staje i kolibe. Na provokaciju nismo odgovorili.
– U 16,12 č iz reona Drvenjak-Zukovica (54,10) otvorena je streljačka vatra po reonu Mirlović Polje (52,08). Dejstva su prestala posle 10 minuta. Posledica nije bilo.
4.- Danas, u 13. 02. u selu Žitniću kod Drništa održani su pregovori vezani za razmjenu zarobljenika sa dalmatinskog i ličkog ratišta.
Komisiju Kninskog korpusa je predvodio komandant general-major Ratko Mladić, a na čelu hrvatske komisije bio je Tonči Staničić, izaslanik vlade Republike Hrvatske.
Na današnjem sastanku obe strane su imale svoje predloge oko kojih se definitivno nisu mogle složiti na način da jedna strana bezuslovno prihvati predlog druge, pa je zato dogovoreno da se ide sa kompromisnim predlogom, s tim da je Hrvatska strana dužna obavjestiti svoju vladu i dobiti njenu suglasnost.
U koliko se to desi do razmjene bi moglo doći već u subotu ili nedelju.
Danas je dogovoreno da se učini sve da se sudbina nestalih i poginulih što prije riješi i da se poginuli isporuče bez ikakvog dodatnog oklijevanja, a kao prvi korak dogovoreno je da se u nedelju otvori zajednička grobnica u Šibeniku u kojoj su sahranjeni poginuli u prošlogodišnjim sukobima. Hrvatska strana je dostavila spisak ljudi koji su u njoj sahranjeni, i poslije pristanka rodbine prišlo bi se eshumaciji leševa, kako bi bili sahranjeni na odgovarajući mjestima. Također je dogovoreno da se uspostavi “vruća linija” na pravcu Gospić-Medak. JNA je već prije pružila telefonsku liniju do fronta i sada je na suprotnoj strani da učini svoj dio posla.
Razgovarano je i o formiranju mješovite komisije koja bi trebala istraživati sve slučajeve masovnih ubijstava.
Komisiju bi činili predstavnici obiju strana, Međunarodnog crvenog krsta, kao i misije EEZ, a preostaje još samo usaglašavanje oko toga da komisije budu sastavljene na paritetnoj osnovi.
Sledeći pregovori su zakazani za subotu, a na njima bi se trebali utanačiti principi razmjene.
5.- Vanrednih događaja nije bilo.
6.- Pozadinsko obezbeđenje:
PoOb je redovno i blagovremeno. Jedinice su popunjene sa municijom i MES po formaciji, a hranom za sedam dana.
U toku je sravnjenje OE TMS u 9. K.
Popravljeno u lakom remontu: borbena m/v 6 kom, neborbena m/v 22 kom i sredstava veze 3 komada.
Popravljeno u srednjem remontu: neborbena m/v 2 kom. i 6 sredstava veze.

Izvršen dotur artikala hrane, 25 t za potrebe 11. mtbr.
U toku je preuzimanje 108 t soli iz Saveznih robnih rezervi u Drvaru.
U toku dana primljeno je 30,6 t svinjske masti i 11 m^3 ogrevnog drveta.
HE situacija i dalje se ceni kao nesigurna. Zbrinjavanje p/o vrši se po planu.
Snabdevanje sa SnMS vrši se po zahtevima jedinica. Izdata SnMS za 3 jedinice 9. korpusa.
Izvršen obilazak bolnice Knin.
Po planu prevoženja i dotura u toku dana je angažovano ukupno 45 m/v.
Zavedene su rigorozne mere štednje goriva.
7.- Bezbednost:
Stanje bezbednosti u jedinicama je zadovoljavajuće. Međutim, evidentan je pojačan uticaj SDS-a i radio Knina na pojedine vojne obveznike, koji u jedinicama zagovaraju potrebu masovnog odziva na zakazan referendum o planu Vensa. Za očekivati je i otvorene zahteve da se izjašnjavanje organizovano sprovede u jedinicama, obzirom da rukovodstva SDS izjavljuju da su komande jedinica obavezne da omoguće izjašnjavanje u skladu sa odlukom skupštine RSK održane u Kninu.
Na teritoriji se posebno menja odnos snaga u korist Babićeve verzije o angažovanju snaga UN na liniji razdvajanja, što je odraz jake propagande preko radio Knina i novina “Srpska reč”, koje se besplatno dijele na kioscima, a u kojima se za stanje u SFRJ i izgubljene teritorije u ratu okrivljuju “Slobodan Milošević i njegov boljševizam” i “JNA na čelu sa generalima izdajnicima koje treba isterati na ulicu”.
Rezultira i porastom i antiarmijskog raspoloženja, koje se podstiće i kroz mitinge mjesnih odbora SDS i organizovanje javnih tribina u znak podrške Babiću.
8.- Stanje u jedinicama i ustanovama je stabilno. I dalje se očekuju provokacije neprijatelja da bi se pred misijom UN i EZ okrivila JNA za kršenje sporazuma.
9.- U navedenom periodu i dalje se može očekivati psihološka napetost povodom referenduma vezanog za angažovanje snaga UN.

K O M A N D A N T
general-major
Ratko Mladić, [v.r.]
M.P.[350]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6024.

142

1992., ožujak 15.
[Benkovac]
Izvješće Komande 3. brigade TO 9. korpusu JNA o ubojstvu Hrvata u Zemuniku Gornjem i Škabrnji

[350] Prijemni pečat: I. odjeljak SCV 332. puka veze, brzojav br. JUNAK 902, 13. 2. 1992.

Komanda 3. br TO
Str. pov. br. 113-11 Str. pov. 04 – 1377
15. 03. 92. godine 15. 03. 92[351]

Dopuna vanrednog
izveštaja, dostavljam

1. Vreme: dana 11. 03. 1992. godine oko 17,00 časova
2. Jedinica 3. br TO Benkovac
3. Naziv dogadjaja: ubistvo civilnih lica hrvatske nacionalnosti
4. Posledice: smrt 9 lica i to:
– Brkić Kata, Brkić Marija i Brkić Kata sve tri starije osobe iz Zemunika Gornjeg.
– Štura Božo star 54 godine i majku mu Draginja stara oko 70 god. iz naselja Zemunik Gornji – istok.
– Iz istog naselja je ranjena Bakarić Kata koja ima dve prostrelne rane i nalazi se u bolnici.
– Brkić Mijat i Brkić Jeka starije osobe, pretpostavka je da se tako zovu na osnovu nepotpunih podataka.
– Dve druge osobe isto iz s. Škabrnje nisu identifikovane. Za sva 4 lica u Škabrnji nema svedoka niti bitnijih podataka.
5. Mesto i način izvršenja dela:
– Gornji Zemunik
Po sopstvenom iskazu v/o Maričić Petra iz 1. voda 2. čete 1 br TO ubistvo u Gornjem Zemuniku nad porodicom Brkić Kati, Mariji i Kati izvršio je iz osvete u revoltu i to pred kućom u dvorištu a druge dve u kući.
– Porodica Štura Božo i Draginja ubijeni su u kući, a ranjene Bakarić Kata u dvorištu, Zemunik Gornji – istok.
O ovom ubistvu niko od ispitanih komšija ništa ne zna, sem što su čuli pucnje, nisu čuli ni aute, niti primetili kakvu sumnjivu osobu.
– Ranjena Bakarić Kata nije ništa videla, jer je samo osetila dva udarca i pucanje.
– U s. Škabrnja od četiri ubijene osobe identifikovane su dve i to nepouzdano Brkić Mijat i Brkić Josika, a za druge dve se ništa ne zna.
– Sva ubistva su izvršena sa vatrenim naoružanjem i po pretpostavci isto popodne.
6. Za ubistvo porodice Brkić u Gornjem Zemuniku osumnjičeni Maričić Stevo je izjavio da je motiv hapšenje i ubistvo njegovog bolesnog zeta. Želeo je da osveti svog zeta. Ovo je osumnjičeni izjavio komandiru čete po izvršenom delu.
7. Osumnjičeni je po otkrivanju ubistva priveden od strane organa vojne policije i sada se nalazi pritvoren u Kninu.
– Od njega nismo dobili nikakve podatke.
8. Uvidjaj je izvršio istražni sudija vojnog suda iz Knina
– Uvidjaj je izvršio i krim. tehničar.
– Uvidjaj je izvršio i inspektor Uzelac iz MUP-a Benkovac koji ne poseduje ništa više podataka.
– Izvršena je asanacija terena 13. 03. 1992. godine.

M.P.[352]

[351] Rukom dopisan urudžbeni broj i vrijeme zaprimanja u 9. korpus JNA.

[352] Prijemni pečat: 1. odeljak 332. puka veze, Brzojav br. [nečitko], 15. 03. 1992.

Izvornik, strojopis, latinica
RH – Vojno-sigurnosna agencija MORH-a

143

1992., ožujak 14.
Knin

Iz izvješća Službe dežurstava Vojne policije 9. korpusu JNA o pretresu terena na Miljevcima tijekom kojeg je u selu Bogatić ranjena jedna žena u masovnom otvaranju vatre na civile koji su bježali iz sela

SLUŽBA DEŽURSTAVA VOJNE POLICIJE
DANA13/14. 03. 1992. god.

V.P.-8830 Knin
Pov. br. 1246-1

Redovni izvještaj
d o s t a v l j a . -

[...] 2. MOTRILAČKA SLUŽBA

Trideset vojnika Vojne policije, 3. of. i 1. mof sa 4. BOV VP i 2. BOV-3 vršili su pretres terena na pravcu: Trbounje-D. Širitovci-Širitovci-Drinovci-D. Brištani-Bogatići u vremenu od 05,40-15,10 h, sa zadatkom pronalaženja eventualno ubačene DTG u datom rejonu. Pretresom rejona nisu pronadjeni tragovi ubačene DTG. Prilikom ulaska u selo Bogatić oko 5-6 mještana je počelo da bježi nakon čega je jedan vojnik iz tenkovske jedinice koja je bez tehnike pridodata jedinici VP pri izvršenju zadatka otvorio vatru iz AP. Nakon toga je došlo do masovnog otvaranja vatre po bjeguncima iz pješ. naoružanja prilikom čega je ranjena jedna starija žena starosti oko 70 godina u predio ispod lijeve sise i u ruku, dok je jedna starija žena oko 60 godina prilikom ulaska vojske u selo doživjela srčani udar i umrla na licu mjesta. Po naređenju potpuk. Aćimova[353] koji je rukovodio akcijom iz sela su privedene 3 osobe i to jedan muškarac oko 21 god. starosti, 1 muškarac oko 45 god. starosti i jedna žena starosti preko 50 god. Iste osobe su po naredjenju puk. Tolimira[354] vraćene u selo. U toku izvršavanja zadatka pripadnici Vojne policije su utrošili 11 metaka za AP. Nije bilo povr. ljudstva niti oštećenja TMS.
[...]

RADJENO U ČETIRI PRIMJERKA I
D O S T A V L J E N O :
1. x OB K-de 9. K.
1. x OC K-de 9. K.

[353] Mile.

[354] Zdravko.

1. x K-dantu 9. bVP
1. x arhivi

DEŽURNI U SDVP
p o r u č n i k
Sead Paravlić, [v.r.]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 7., kut. 7.

144

1992., ožujak 15.
Vrhovine
Izvješće 2. ličke brigade o ratnom plijenu

Naredba od 14. 02. '92.
Rešeno 20. 02. '92.
pov. br. 282-1

IZVEŠTAJ O RATNOM PLENU
kod 2. Ličke br. – Vrhovine (stanje 15.03.'92.)

Red. broj	Vrsta MS	Jedinica mere	Količina	Od toga		Rejon prikupljanja	Primedba
				Upotrebljivo	Neupotrebljivo		
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	RATNI PLEN: (InSl) – ovce – janjci – (živo iz rat. pl.)	 kom kom	 70 42	 sve sve		 Dabar ""	 – –
2.	UGINULO IZ RATNOG PLENA: – ovce	kom	8	–	neupotr.	Dabar	uginulo u toku transporta
3.	ZAKLANO ZA NAŠE POTREBE: (ratni plen) – ovce	kom	13	upotrebljeno	–	Dabar	–
4.	PREOSTALA STOKA SE NALAZI KOD: a)- Borovac Neđo (ovce) (janjci) b)- Hinić Nada (ovce) (janjci)	 kom kom kom kom	 63 40 7 2	 upotr. upotr. upotr. upotr.	 – – – –	 Dabar Dabar Dabar Dabar	 – – – –
5.	KRUPNA STOKA: – ukupno primljeno goveda – ukupno primljeno teladi	 kom kom	 40 20	 upotr. upotr.	 – –	 Dabar Dabar	 – –

NAPOMENA: Ukradeno dva teleta (upoznat načelnik bezbednosti).
Zaklano i predato na upoterbu kod rukovaoca 27 (dvadesetsedam) komada goveda i 8 (osam) teladi.
OSTALO ZA KLANJE: Vrhovine 5 goveda, Dugi Dol 5 goveda, Zalužnica 1 govedo, Glavace 1 govedo, Gornji babin potok 1 govedo i Škare 10 teladi.
Vrhovine (Žakula Ilija), Dugi Dol (Lekić Branko), Zalužnica (Uzelac Simo), Glavace (Krajnović Ranko), Gornji babin potok (Čudić Mićo), Škare (Božić Stojan).

NAČELNIK VtSl
kap. Levnaić Srđo, [v.r.]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 5012.

145

1992., ožujak 17.
Sarajevo

Zapovijed zapovjednika zapadnog bojišta JNA podređenim postrojbama za protunapad prema snagama HV-a u Hrvatskoj i oružanim sastavima hrvatskog i muslimanskog naroda u Bosni i Hercegovini, s osnovnim ciljem vojne okupacije Bosne i Hercegovine, te zadržavanja kontrole nad okupiranim područjem u Hrvatskoj

---

K O M A N D A
ZAPADNOG VOJIŠTA
S a r a j e v o
17. 03. 1992.
DT 3-3

NARODNA ODBRANA
DRŽAVNA TAJNA – R
"KOPAONIK"

Primerak br. 5

DIREKTIVA
KOMANDANTA ZAPADNOG VOJIŠTA ZA PROTIVOFANZIVU

Sekcije 1:300.000; Zagreb, Banja Luka, Osijek, Split, Mostar i Sarajevo

1. N E P R I J A T E L J

Nepovoljan razvoj unutrašnje vojno-političke situacije i internacionalizacija jugoslovenske državno-političke krize na nivou EZ omogućili su Nemačkoj da nametne svoju opciju rušenja suvereniteta i teritorijalnog integriteta Jugoslavije.

U ovakvoj situaciji, susedne zemlje Bugarska, Albanija i Madjarska sve otvorenije postavljaju pitanje ponovnog razgraničenja i prekrajanja granica. S obzirom na izraženu spremnost Madjarske, Bugarske i Albanije da pristupe NATO, to je realna mogućnost njihovog uključivanja u agresiju na Jugoslaviju i dejstvo stranih OS sa njihovih teritorija.

Nepovoljan razvoj dogadjaja u ostatku Jugoslavije koji se ogleda u borbi za vlast u Srbiji i Crnoj Gori, porastom separatizma kod Madjara u Vojvodini i Albanaca na Kosovu,

usložnjavanjem stanja u Sandžaku i sve opasnijim medjunacionalnim sukobima u Bosni i Hercegovini pogoduje Vrhovništvu Hrvatske.

Prisustvo snaga OUN Vrhovništvo Hrvatske pokušava da iskoristi za uspostavu vlasti u administrativnim granicama, uz istovremenu propagandnu pripremu domaće i medjunarodne javnosti na prihvatanju napada HV u cilju uspostave vlasti na celoj teritoriji administrativne Hrvatske.

U napadu mogu učestvovati: prva varijanta – samo OS Hrvatske; druga varijanta – oružane snage Hrvatske u sadejstvu sa oružanim formacijama SDA i HDZ iz BiH, i treća varijanta – obuhvata drugu varijantu i OS Nemačke, Italije, Austrije, Madjarske, Bugarske i Albanije.

Do napada OS Hrvatske na zaštićenu oblast UN (ZOUN) može doći u sledećim uslovima:

– Po povlačenju JNA sa teritorije Hrvatske, a Vrhovništvo oceni da je unutrašnja situacija u ZOUN i ostatku Jugoslavije takva da mu omogućava uspeh;

– kad se u BiH situacija maksimalno iskomplikuje i preraste u otvorene oružane sukobe, za čije zaustavljanje se angažuje JNA;

– u uslovima neposrednog vojnog pritiska na ostatak Jugoslavije.

Do angažovanja nekih evropskih i susednih zemalja može doći ako JNA u cilju zaštite srpskog stanovništva predje granicu ZOUN i upadne na teritoriju Hrvatske.

Cilj dejstva oružanih snaga Hrvatske verovatno bi bio: da povrati izgubljene teritorije i uspostavi pun suverenitet u ranijim administrativnim granicama, a u slučaju otpočinjanja dejstava i sa teritorije BiH i povoljnog razvoja situacije u ZOUN cilj bi mogao biti i pripajanje većeg dela teritorije BiH.

Način dejstva: Verovatno će se u I etapi operacije grupišući g/s na prostoru Zapadne Slavonije, Banije, Korduna i Like pokušati iznenadnim i energičnim napadima duž izabranih pravaca u sadejstvu sa SDA i HDZ formacijama sa prostora BiH raseći snage MUP-a i TO Republike Srpska Krajina, izbegavajući sukobe sa snagama OUN, što pre izbiti na administrativne granice, gde preći u odbranu radi sprečavanja prodora jedinica JNA. Istovremeno na području Kninske Krajine i u istočnoj Slavoniji izvodio bi odbrambena dejstva radi vezivanja naših snaga. U drugoj etapi bi verovatno posle pregrupisavanja snaga težište dejstava preneo na pravce prema Vukovaru i Kninu. Ako napad otpočne sa prostora zapadne Hercegovine i Posavine a JNA bude primorana na angažovanje u medjunacionalnim sukobima u BiH, tada bi OS Hrvatske verovatno produžile dejstva na teritoriju BiH u cilju pripajanja dela BiH sa većinskim hrvatskim i muslimanskim stanovništvom.

Verovatno trajanje operacije 3-4 dana.

Angažovanje i grupisanje snaga:

Trenutno hrvatske oružane snage u zoni ZV mogu angažovati oko 50-55 brigada, sa oko 120 – 130.000 ljudi, oko 250 tenkova, 300 art. orudja, 50 aviona različitih tipova i oko 20 helikoptera. Za nekoliko meseci ove snage mogu narasti i do 60 brigada sa oko 150 – 160.000 ljudi, 400 tenkova i 400 OT. Na prostoru BiH može se očekivati oko 50.000 naoružanih pripadnika HDZ i SDA sa mogućnošću narastanja do 100.000 ljudi.

Ove snage bi najverovatnije bile grupisane u sledeće operativne grupacije: OG Posavina, Banija, Pokuplje, Lika i Srednja Dalmacija.

– OG "Posavina" sastava 10-12 brigada (20-25.000 ljudi), verovatno bi nastojao da brzim i koncentričnim dejstvima na pravcima Novska-Okučani, N.Gradiška-Okučani i Daruvar-Pakrac-Okučani što pre odseče i razbije snage MUP-a i TO RSK, izbije na r. Savu i organizuje

odbranu na dostignutoj liniji, a zatim deo snaga usmeri u istočnu Slavoniju i Posavinu. Sa preostalim snagama pristupio bi uništenju snaga otpora i uspostavi sistema vlasti.

– OG "Banija" sastava 7-9 brigada (20-25.000 ljudi) u sadejstvu sa snagama SDA sa prostora Cazinske Krajine i iz šireg rejona Bosanski Novi bi verovatno nastojala da na pravcima: Sunja-Kostajnica-Dvor na Uni i Sisak-Glina-Dvor na Uni brzim i energičnim dejstvima raseče snage MUP-a i TO, izbije na granicu BiH, organizuje odbranu, a zatim nastavi sa razbijanjem i uništavanjem snaga otpora i uspostavi svoju vlast.

– OG "Pokuplje" sastava 8-10 brigada (20-25.000 ljudi) u sadejstvu sa snagama SDA i HDZ sa prostora Cazinske Krajine i Bihaća bi verovatno nastojala da brzim dejstvima na pravcima s. Lasinja-Topusko i Karlovac-Slunj-Rakovica razbije i raseče snage MUP-a i TO RSK, izbije na granicu BiH, organizuje odbranu u sadejstvu sa OG "Lika", pristupi uništenju snaga otpora i uspostavi svoje vlasti.

– OG "Lika" sastava 6-8 brigada (18-20.000 ljudi) najverovatnije bi nastojala da brzim dejstvima duž osnovnih pravaca Otočac-Vrhovine-Plitvička jezera, Gospić-T. Korenica i Gospić-Gračac raseče i okruži snage MUP-a i TO RSK i u sadejstvu sa OG "Pokuplje", "srednja Dalmacija" i snagama HDZ i SDA iz rejona Bihać, izbije na granicu BiH, predje u odbranu na istoj i pristupi uništenju snaga otpora i uspostavi svoje vlasti.

- Srednjedalmatinska grupacija sastava oko 10 brigada, u sadejstvu sa snagama HDZ iz zapadne Hercegovine, nastojala bi dejstvima na pravcima: Obrovac-Knin i Sinj-Knin odseći i okružiti snage otpora, izbiti na granicu BiH i sprečiti jedinicama JNA upad sa teritorije Krajine, a zatim pristupiti uništenju preostalih snaga RSK i uspostavi vlasti.

Ostale snage oko 13 brigada bile bi u rezervi grupisane u širem rejonu Zagreba, Varaždina i Rijeke u gotovosti za intervenciju na najugroženijim pravcima.

Ukoliko jedinice OS Jugoslavije predju granicu ZOUN može doći do eventualnog angažovanja OS Nemačke, Austrije i Italije u zoni 2. VO s ciljem zaustavljanja ofanzivnih dejstava OS Jugoslavije, a zatim energičnim dejstvima na pravcima: Pečuh-Osijek-Sarajevo i Ploče-Sarajevo odseći ih od teritorije Srbije i u sadejstvu sa paravojnim formacijama HDZ i SDA na teritoriji BiH razbiti ih i pripojiti BiH Hrvatskoj u granicama bivše NDH. Istovremeno se može očekivati agresija Madjarske, Bugarske i Albanije.

Za izvodjenje ovih dejstava mogu se očekivati sledeće snage u zoni 2. VO:

– OS Austrije jačine jednog K dejstvovale bi prema Banja Luci i Sanskom Mostu;

– OS Italije jačine 2 K, TG "A", UG i padobranska brigada bi najverovatnije dejstvovale po sledećem: 5. AK koji bi verovatno preko Rijeke bio doveden u rajon Zadra odakle bi dejstvovao prema Kninu, TG "A" bi dejstvovala sa prostora Dubrovnik-Ploče prema Sarajevu, dok bi ostale snage dejstvovale verovatno u zoni JV.

3. ZADAT AK ZV

Zapadno vojište sastava: 4., 5., 9., 10. i 17. korpus, 389. rabr, 580. mabr, 155. rp PVO, 240. ssrp PVO i ostale jedinice vojišta i TO, organizuje napad u zoni (po karti).

Zadatak: Gotovim snagama uz avijacijsku i artiljerijsko-raketnu podršku i sadejstvo sa snagama TO, milicije i ustaničkim snagama Krajine, sprečiti prodor R. Hrvatske, a po izvršenoj mobilizaciji i dovodjenju snaga razbiti neprijateljske snage na pravcima napada i što pre ovladati zapadnim granicama ZOUN, a zatim na dostignutoj liniji biti u gotovosti za dalja dejstva, shodno razvoju vojno-političke situacije u zoni VO.

Istovremeno u slučaju oružane pobune širih razmera na prostoru Bosne i Hercegovine, delom snaga vojišta u sadejstvu sa snagama TO BiH, razbiti pobunjeničke snage i obezbediti

komuniciranje i manevar snagama na opštem pravcu Zvornik – Doboj -Banja Luka, Bijeljina – Tuzla i na pravcima koji vode ka prostoru Srpske Republike Krajina.

Podržava 2. Ko RV i PVO u prva tri dana sa 50-60 a/p borbene avijacije i 50 h/p PoHe dnevno, a u daljem sa 140-200 a/p LBA i IA i 50 h/p PoHe dnevno.

KM u rejonu Sarajevo.

PKM u rejonu Pale.

4. ODLUČIO SAM:

Energičnim dejstvom gotovim snagama uz istovremeno izvršenje mobilizacije u sadejstvu sa snagama TO, milicije i ustaničkim snagama Krajine, uz avijacijsku i artiljerijsko-raketnu podršku, sprečiti brz prodor OS Hrvatske, a po izvršenoj mobilizaciji i dovodjenju snaga iz dubine grupisati glavne snage na pravcu Bihać-Karlovac, a pomoćne na pravcima: Bosanska Kostajnica-Sisak i Bosansko Grahovo-Zadar sa ciljem: razbiti neprijateljske snage na pravcima napada i što pre izbiti na liniju: Sisak – Karlovac – s. Skradnik – s. Ličko Lešće – Lički Osik – Vaganski Vrh (tt 1757) – Zadar – Prokljansko jezero – s. Hrvace (zapadne granice ZOUN), a zatim, na dostignutoj liniji organizovati odbranu i biti u gotovosti za dalja dejstva shodno razvoju situacije u zoni odgovornosti vojišta. Delom snaga vojišta u sadejstvu sa snagama TO BiH, energičnim dejstvima razbiti eventualne pobunjeničke snage i obezbediti manevar i komuniciranje na pravcima Zvornik-Doboj-Banja Luka, Bijeljina-Tuzla, Prijedor-Bosanski Novi, Sanski Most-Bosanska Krupa i Drvar-Knin.

Operaciju izvesti u jednoj etapi, u trajanju 3-5 dana.

Gotovost za izvodjenje protivofanzive na D-2.

Borbeni poredak:
– u jednom ešelonu
– rezerva
– VAG
– VRG

5. ANGAŽOVANJE SNAGA ZV

5.2. <u>10. korpus</u> sastava: 622. mtbr, 592. mtbr, 9. mtbr, 30. partd, lpbr, 6. map, 6. mpoap i ostale jedinice korpusa i TO u zoni odgovornosti.

Zadatak: Gotovim snagama u sadejstvu sa 5. i 9. K, milicijom, TO i ustaničkim snagama Korduna i Like, sprečiti brz prodor OS Hrvatske na pravcima: Karlovac-Bihać i Plaški-Donji Lapac, a po izvršenoj mobilizaciji i dovodjenju snaga preći u napad sa linije: V. Kladuša-Bihać-Kulen Vakuf pravcima: Bihać-Karlovac i Kulen Vakuf-Plaški i energičnim dejstvom razbiti snage neprijatelja i što pre izbiti na liniju: Karlovac-Plaški-Lički Osik gde biti u gotovosti za odbijanje p/u sa pravca Ogulina i dalja dejstva prema razvoju situacije.

Granica desno: s. Banski Kovačevac-V. Kladuša (uključno) – s. Blatna.

Granica levo: s. Medak-s. D. Suvaja.

Podržava: – 2. Ko RV i PVO sa 25 a/p dnevno – VAG.

KM: Bihać, a kasnije s. Željava (aerodrom).

5.3. <u>9. korpus</u> sastava: 180. mtbr, 221. mtbr, 1. mtbr, 11. mtbr, 9. map, 557. mpoap, 594. inžp i ostale jedinice korpusa i TO u zoni odgovornosti.

Zadatak: Gotovim snagama u sadejstvu sa 10. K., milicijom, TO i ustaničkim snagama Kninske Krajine, sprečiti brz prodor OS Hrvatske na pravcima: Zadar-Knin i Šibenik-Knin, a po izvršenoj mobilizaciji i dovodjenju snaga preći u napad sa linije: s. D. Suvaja-s.Uništa

pravcima: Bosansko Grahovo-Zadar i energičnim dejstvom razbiti snage agresora i što pre izbiti na liniju: Vaganski Vrh-Zadar-Prokljansko jezero-s. Hrvace, gde organizovati odbranu i biti u gotovosti za odbijanje p/u iz pravca Sinja i dalja dejstva prema razvoju situacije u zoni odgovornosti

Granica desno: s. Medak.-s Donja Suvaja (isključno).

Granica levo: s. Dolac-Vaganj (tt 1173).

Podržava: 2. Ko RV i PVO sa 15 a/p.

KM: Bosansko Grahovo.

6. TERITORIJALNA ODBRANA

U slučaju pretnji ili po izvršenoj agresiji na ZOUN, TO Republike Srpska Krajina vršiti mobilizaciju i upornom odbranom u sadejstvu sa POd uz primenu zaprečavanja nanositi neprijatelju masovne gubitke i sprečavati mu brz prodor i izbijanje na istočne granice ZOUN. Po meri prodiranja jedinica ZV stavljaju se pod njihovu komandu i sadejstvuju im u razbijanju snaga agresora.

Na ostalom delu vojišta, jedinice TO manevarske strukture odmah pretpočiniti komandama korpusa, a jedinicama prostorne strukture obezbediti objekte od posebnog značaja, vršiti kontrolu teritorije, sadejstvovati snagama vojišta u razbijanju pobunjeničkih snaga i sprečavati uspostavu okupacijskog sistema.

7. IZVODJENJE BORBENIH DEJSTAVA

7.1. Moralno obezbedjenje

U svim komandama i jedinicama obezbediti visok stepen jedinstva, discipline i bezbednosti. Sprečiti širenje i razoran uticaj glasina i dezinformacija, nacionalističko delovanje i razbijanje vojnih kolektiva po bilo kojoj osnovi.

Shodno razvoju situacije, ofanzivnim propagandnim sredstvima, energično lomiti moral separatističkih formacija, ukazujući im na besmisao borbe i otpora i spremnost i odlučnost za odbranu Krajine. Istovremeno, kod naroda jačati jugoslovensko opredeljenje i uverenje u ispravnost upotrebe OS Jugoslavije.

7.2. Bezbedonosno obezbedjenje

Težište u bezbedonosnom obezbedjenju borbenih dejstava imati na otkrivanju i sprečavanju ilegalne i organizovane neprijateljske delatnosti u jedinicama i komandama, zatim sprečavanju dejstva specijalnih snaga neprijatelja u zoni odgovornosti, posebno u jedinicama na frontu.

Po dubini, težišno otkrivati i sprečavati sve oblike otpora, oružane i druge pobune i aktivnosti paravojnih formacija.

Jedinice vojne policije imati u gotovosti za izvršenje bezbedonosnih i vojnopolicijskih zadataka.

Saradnju u organizaciji i sprovodjenju mera bezbedonosnog obezbedjenja komandi i štabova OS sa DPO i organima vlasti na teritoriji ostvariti u meri u kojoj je to moguće u datoj situaciji.

7.3. Obaveštajno obezbedjenje

Težište obaveštajnog obezbeđenja imati u zoni 10. K i na prostoru Zagreba i Rijeke.

Do početka operacije obaveštajne organe težišno usmeriti na pravovremeno otkrivanje i praćenje priprema i grupisanje snaga i sredstava neprijatelja (posebno OS Hrvatske) za otpočinjanje eventualnih ofanzivnih dejstava, kao i vreme početka istih.

Izvidjačke jedinice pripremati i osposobljavati za namensko izvršenje zadataka. Sistemom osmatračnica i IP pratiti aktivnosti neprijatelja.

7.4. Elektronsko izvidjanje i PED

Postojećim RiG pratiti EI radio i RR veza i radarske aktivnosti neprijatelja. Stalno pratiti promene u rasporedu i aktivnosti OS Hrvatske, Italije i Madjarske i aktivnosti HDZ i SDA formacija u BiH.

Aktivirati i ojačati sistem za kontrolu i otkrivanje agenturnih i radio amaterskih veza.

U EO težište imati na podršci snaga 9. i 10. K za ometanje RV sistema RiK i navodjenja avijacije.

7.5. PNHBOb

Težište PNHBOb imati kod gotovih snaga i snaga koje se dovode iz dubine teritorije.

U okviru PNHBOb težište imati na opštim merama, zatim merama lične NHB zaštite i otkrivanju radiološke i hemijske opasnosti.

Sprovodjenjem mera obezbedjenja borbenih dejstava obezbediti pouzdanu zaštitu jedinica od moguće radiološke i hemijske kontaminacije.

7.6. Snage za podršku

a) Vazduhoplovna podrška

Snagama RV i PVO vršiti:

– zaštitu strategijskog razvoja i b/d snaga na vojištu;

– vatrenu podršku snaga 4, 5, 9, 10. i 17. K, dejstvima po OMJ neprijatelja, koje prodiru u ZOUN;

– izvidjanja iz vazduha snaga agresora u rejonima grupisanja, sa težištem na rejonima gradova Zadar, Biograd, Šibenik i Split i na pravcima dovodjenja snaga, sa težištem na pravcima: Kostajnica-Sisak-Zagreb, Slunj-Karlovac-Zagreb i Gospić-Otočac-Senj;

– i prevoženja vazdušnim putem snaga i sredstava sa težištem na snagama 9. K.

Podrška jedinica:

– Snage 5. K podržavaju se sa 20-25 a/p LBA i IA i 20 h/p PoHe dnevno u prva tri dana b/d, a u daljem sa 50-55 a/p LBA i IA i 20 h/p PoHe dnevno.

– Snage 10. K podržavaju se sa 20-25 a/p LBA i IA i 20 h/p PoHe dnevno u prva tri dana b/d, a u daljem sa 50-55 a/p LBA i IA i 20 h/p PoHe dnevno.

– Snage 9. K podržavaju se sa 10-15 a/p LBA i IA i 10 h/p PoHe dnevno u prva tri dana b/d, a u daljem sa 40-60 a/p LBA i IA i 10 h/p PoHe dnevno.

– Snage 17. K ne podržavaju se sa snagama borbene avijacije u prva tri dana, a u daljem podržavaju se sa 10-15 a/p LBA i IA dnevno.

– Snage 4. K ne podržavaju se snagama borbene avijacije u prva tri dana, a u daljem podržavaju se snagama IA a po potrebi i LBA sa 10-15 a/p.

b) Artiljerijska podrška

Težište artiljerijske podrške imati na snagama 5. i 10. K na pravcima: Bosanska Kostajnica-Petrinja; Bosanski Novi-Glina-Vrginmost-Karlovac; Velika Kladuša-Karlovac; Bihać-Slunj-Ogulin i na podršci snaga TO i milicije u zaštićenim zonama.

– VRG sastava 389. rabr; VPo u rejonu: s. Knežica, s. Cikota, s. G. Jutrogošta. KM u rejonu: s. G. Jutrogošta.

VPn-1 u rejonu: s. Brnjeuška, s. Maja, s. Joševica. Km u rejonu: s. Maja.

Zadaci:

– Podržati snage 5. K na pravcima: Bosanska Kostajnica-Petrinja i Bosanski Novi-Glina-Vrginmost-Karlovac;

– Podržati snage 10. K na pravcu: Velika Kladuša-Karlovac;

– Neutrališe artiljeriju neprijatelja.

VAG sastava 580. mabr; VPo u rejonu: s. Turja, s. Klokot, s. Željava. KM u rejonu: s. Kamenica.

VPn-1 u rejonu: s. N. Kršlja, s. Selište Drežničko, s. Rakovica. KM u rejonu s. Drežnik Grad.

VPn-2 u rejonu: s. D. Ladjevac, Zvjerinjak (uključno), s. D. Furjan. KM u rejonu: s. D. Furjan.

VPn-3 u rejonu: s. St. Poloj, s. G. Primišlje, s. Hrv. Blagaj. KM u rejonu s. Primišlje.

Zadaci:

– Podržava snage TO i milicije u zaštićenim zonama Korduna i Like,

– podržava borbu POd u rejonu Bihać,

– podržava napad snaga 10. K na pravcima: s. Mutnik-s. Šturlić-s. Kestanovac-Karlovac i s. Izačić-s. Rakovica-Slunj-Ogulin,

– podržava snage 30. partd na pravcu: Plitvička jezera-Plaški,

– neutrališe artiljeriju i KM neprijatelja.

7.7. Protivoklopna borba

Težište POB imati na pravcima: Županja-Tuzla; Bosanska Gradiška-Banja Luka; Petrinja-Kostajnica; Karlovac-V. Kladuša i Slunj-Bihać. Upotrebu PO helikoptera vršiti po pozivu preko Komande ZV.

Komanda 5. K će pridati 1/5. mpoabr lpbr u rejonu Bos. Gradiška radi ojačanja POB na pravcu: Bos. Gradiška-Banja Luka.

7.8. Protivvazdušna odbrana

PVO vojišta organizovati po celoj dubini zone b/d od napada sa malih visina, sa težištem na VOJ i PVO, a težište na srednjim visinama u sadejstvu sa snagama 2. Ko RV i PVO imati na zonama: Bihać-Prijedor-Banja Luka i Sarajevo-Travnik-Tuzla.

240. ssrp PVO brani snage 4. K i širi rajon Sarajeva od izvidjanja i dejstva sa srednjih visina.

155. rp PVO štiti glavne snage na vojištu u toku dovodjenja snaga i izvodjenja protivofanzive.

7.9. Inžinjerijsko obezbedjenje

Težište inžinjerijskog obezbedjenja imati na obezbedjenju kretanja, posebno savladjivanju prepreka na komunikacijama i održavanju PSS na posednutim aerodromima.

Na pravcima kretanja i dejstava jedinica obrazovati grupe za raščišćavanje prepreka, a sa putno-mosnim jedinicama održavati puteve.

Komande korpusa obezbediće neprekidnost putnog saobraćaja na pravcima:

– Zvornik-Tuzla-Doboj-Banja Luka-Bosanski Novi-Bihać;

– Banja Luka-Jajce-Bos. Petrovac-Drvar-Knin;

– Višegrad-Ustiprača-Sokolac-Sarajevo;
– s. Ustiprača-Goražde.
340. inžp angažovati za:
1) Održavanje puteva na pravcima:
– Sarajevo-Zenica-Travnik-Jajce,
– Zenica-Maglaj-Doboj.
2) Protivdesantno zaprečavanje šireg rejona aerodroma "Butmir".
3) Utvrdjivanje na KM Komande ZV.

7.10. Pozadinsko obezbedjenje

Pod planski režim saobraćaja u nadležnosti Komande ZV stavljaju se sledeći putni pravci:
– Zvornik-Tuzla-Doboj-Banja Luka;
– Han Pijesak-Sokolac-Sarajevo-Zenica-Doboj-Banja Luka;
– Banja Luka-Mrkonjić Grad-Ključ-Bosanski Petrovac.

Za izvršenje zadatka odobrava se sledeći utrošak municije, MES, raketa i pogonskog goriva.

NAZIV JEDINICE	Vrsta municije-raketa u b/k								Gorivo u p/r			
	Peš.	Art.		PO art.		ARJ PVO		Tenk	Borb. vozila		Neb. vozila	
		mun.	rak.	mun.	rak.	mun.	rak.		MB	D-2	MB	D-2
4. K	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	1,5	1,5
5. K	4	4	4	4	4	4	4	4	2,5	3	2,5	2,5
9. K	4	3	3	3	3	3	3	3	2	3	2	2
10. K	4	4	4	4	4	4	4	4	2,5	3	2,5	2,5
17. K	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	1,5	1,5
389. rabr	2	3	3			3	3		2	2	1,5	1,5
580. mabr	2	4				3	3		2	2	1,5	1,5
240. ssrp PVO	2					3	3		2	2	1,5	1,5
Ostale jedinice	2					3	3				1,5	1,5

Odobrava se utrošak MES-a prema odlukama komandanta korpusa.

Težište pozadinskog obezbedjenja imati na gotovim snagama i jedinicama za podršku, koje se angažuju za napadna dejstva i razbijanje OS Hrvatske i na mobilizaciju jedinica "R" sastava. Po sredstvima težište imati na obezbedjenju municije i pogonskog goriva, a u održavanju tehnike na opravkama i remontu borbenih sredstava i sredstava veze. U sanitetskom obezbedjenju težište dati na zbrinjavanju povredjenih i obolelih.

Preduzeti sve potrebne mere na organizaciji i praktičnoj realizaciji brze podele naoružanja i municije jedinicama Teritorijalne odbrane i drugih formacijskih sastava za koje je naoružanje i municija JNA preuzela na čuvanje u uslovima dolaska mirovnih snaga OUN.

Jedinicama u I b/e odobrava se utrošak 1 obrok konzervirani za KoV, a ostale jedinice ishranu ljudstva organizuju sa tekućim obrokom.

8. KOMANDOVANJE I VEZA

Veze organizovati po Planu veza za operaciju. Na svim nivoima RiK ZV obezbediti veze sadejstva i saradnje.

Zaštitu tajnosti informacija obezediti korišćenjem zaštićenih radio-relejnih kanala i korišćenjem opštih i specijalnih dokumenata KZ.

Komande korpusa će planirati po jedan radio-relejni kanal za direktnu vezu svih jedinica ranga puk-brigada sa OC GŠ OS SFRJ i OC ZV.

KM ZV u rejonu Sarajevo.
PKM ZV u rejonu Pale.
IKM ZV u rejonu Manjače.

Redovne izveštaje dostavljati svakodnevno do 19.00 časova sa stanjem u 18.00, a vanredne po potrebi.

K O M A N D A N T
general-pukovnik
Milutin Kukanjac, [v.r.]
M.P.[355]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6045.

146

1992., ožujak 20.
[Sarajevo]

Komanda 2. vojne oblasti JNA dostavlja zadatke podređenim jedinicama povodom dolaska zaštitnih snaga UN-a na okupirano područje Hrvatske, a na osnovu izlaganja zapovjednika VO, RV, PVO i RM saveznom sekretaru za narodnu obranu

---

KOMANDA 2. VOJNE OBLASTI
Strogo pov. br. 09/63-96
20. 03. 1992. godine

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO

KOMANDI 9. KORPUSA

U prilogu akta dostavljamo Zadatke koje je postavio komandant 2. Vojne oblasti a na osnovu referisanja komandanata vojnih oblasti, RV i PVO i RM Saveznom sekretarijatu za narodnu odbranu.

---

355 Okrugli pečat: Komanda 2. vojne oblasti.

ET/RB

NAČELNIK ŠTABA
general-pukovnik
Dobrašin Praščević, [v.r.]

M.P.[356]

M.P.[357]

– – – – – –

Z A D A C I

Koje je postavio komandant 2. Vojne oblasti na osnovu zadataka sa referisanja komandanata VO, RV i PVO i RM Saveznom sekretaru za narodnu odbranu

I

Zadaci iz oblasti borbene gotovosti:

1.- Zbog moguće eskalacije ratnog sukoba borbenu gotovost jedinica na frontu imati na takvom nivou da se može odbiti svaki napad oružanih formacija Hrvatske i po potrebi iz takvog položaja biti u gotovosti za izvršenje napada na pojedinim pravcima.
Nosilac: Komandanti 5., 9. i 10. Korpusa i komandanti 580. mabr i 389. rabr.
Suradjuju: Organi Komande 2. VO.
Rok: Odmah a ubuduće stalan zadatak.
2.- Obezbediti urednu popunu i zamenu ljudstva u jedinicama angažovanim na frontu, maksimalnim korištenjem izvora za popunu koji su realni i mogući.
Nosilac: Organ za mob. poslove i vojnu obavezu 2. VO.
Suradjuju: III Uprava GŠ OS i komande potčinjenih jedinica.
Rok: Stalan zadatak.
3.- Neprekidno jačati borbeni moral i borbenu disciplinu svih pripadnika i jedinica na frontu.
Nosilac: Komandanti jedinica.
Suradjuju: Organi Komande 2. VO.
Rok: Stalan zadatak.
4.- Srediti stanje u ratnim jedinicama i tamo gde je moguće izvršiti mobilizaciju dovesti nivo borbene gotovosti u stanje da po izvršenoj mobilizaciji mogu izvršiti dobijeni zadatak.
Nosilac: Komandanti jedinica.
Suradjuje: Organ za mobilizacijske poslove i vojnu obavezu.
Rok: Odmah.
5.- Borbenu i mobilizacijsku gotovost predislociranih jedinica obezbediti u skladu sa realnim mogućnostima pri čemu treba osposobljavati i popunjavati sastave od nižih taktičkih pa do združenih jedinica.
Nosilac: Komandanti potčinjenih jedinica.
Saradjuju: Organi komande 2. VO.
Rok: Odmah.
6.- Mirnodopske sastave uz odgovarajuću dopunu vojnim obveznicima, dobrovoljcima i licima po ugovoru imati u punoj borbenoj gotovosti radi odbijanja napada na jedinice i

[356] Okrugli pečat: Komanda 2. vojne oblasti.

[357] Prijemni pečat: Komanda 9. korpusa, str. pov. br. 23-50, 28. 3. 1992.

objekte kao i za angažovanje onih jedinica koje to objektivno mogu za napadna dejstva na odredjenim pravcima i zonama.
U realizaciji ovog zadatka u potpunosti se pridržavati naredjenja komandanta 2. VO str. pov. br. 09/63-56 od 07. 03. 1992. godine.
Nosilac: Komande korpusa i samostalne vojišne jedinice.
Saradjuje: Organi komande 2. VO.
Rok: Odmah.
7.- Materijalna sredstva, gde je objektivno moguće, blagovremeno izvlačiti na sigurnija mesta i prostore, a tamo gde to nije moguće izvršiti pojačano obezbedjenje sastava na samom objektu. U tu svrhu angažovati i jedinice, formirane od okolnog stanovništva (koje je privreženo JNA), s tim da ove jedinice moraju biti u sastavu i pod komandom JNA.
Nosilac: Komande korpusa i samostalnih vojišnih jedinica.
Saradjuje: Sektor pozadine i organi štaba 2. VO.
Rok: Odmah.
8.- Deo jedinica blagovremeno izvući na sigurnije prostore, vežbališta ili poligone, odakle mogu biti lakše upotrebljene.
Nosilac: Komande 4. i 17. K i samostalne vojišne jedinice.
Saradjuje: Organi komande 2. VO.
Rok: Stalan zadatak.
9.- Za odbranu ugroženih objekata u garnizonima koji se sada ne mogu izvlačiti i napuštati planirati dejstva (gde je to moguće) uz masovnu podršku artiljerije i avijacije. Po potrebi planirati taktičke vazdušne desante, diverzantska dejstva i mere kontra blokade.
Nosilac: Komande korpusa.
Saradjuje: Organi Komande 2. VO.
Rok: Odmah.

II.
Zadaci u vezi sa prihvatom snaga OUN na kriznim područjima u Hrvatskoj

1.- Ubrzano nastaviti sa organizovanim formiranjem jedinica i štabova TO u Krajinama po uradjenim formacijama.
Nosilac: Komande 5., 9. i 10. Korpusa.
Saradjuje: Organi komande 2. VO.
Rok: Odmah.
2.- Organizovano vršiti pripreme za realizaciju aktivnosti na izvlačenju snaga sa teritorije ZOUN i u vezi s tim u svemu se pridržavati naredjenja komandanta 2. VO DT broj 2-1 od 10. marta 1992. godine.
Nosilac: Komande 5., 9. i 10. K, 580. mabr i 389. rabr.
Saradjuje: Organi komande 2. VO.
Rok: Odmah a potom po posebnom planu.

III.
Zadaci u vezi organizacijsko formacijskih promena i drugi zadaci

1.- Ubrzano raditi na realizaciji organizacijsko-formacijskih promena na osnovu novog MOB razvoja i formacije u cilju što bržeg dovodjenja svih sastava na potreban nivo borbene gotovosti.

Nosilac: Komande potčinjenih jedinica.
Saradjuje: Organi Komande 2. VO.
Rok: Stalan zadatak.
2.- Izvršiti detaljne i konkretne procene starešinskog kadra i GL i osloboditi se svih ljudi koji su se opredelili da žive u separatističkim državama i nikome ne dozvoliti da izdajom dovode u pitanje jedinicu kojom komanduje i njena materijalna sredstva.
Nosilac: Komande potčinjenih jedinica.
Saradjuje: Organ za pers. poslove Komande 2. VO.
Rok: Odmah.
3.- Po izvršenim analizama vanrednih dogadjaja preduzeti sve mere za njihovo smanjenje.
Nosilac: Komande potčinjenih jedinica.
Saradjuje: Sektori komande 2. VO.
Rok: Stalan zadatak.

K O M A N D A N T
general-pukovnik
Milutin Kukanjac, [v.r.]
M.P.[358]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6045.

147

1992., ožujak 18.
Split

Molba oficira za vezu JNA Komandi 9. korpusa JNA za provjeru podataka o ubojstvima građana hrvatske nacionalnosti u selima Bjelina i Škabrnja kod Benkovca

Oficir za vezu
Int. br. 503-100
18. 03. 1992. god.
S P L I T

KNINSKOM KORPUSU

Na današnjem sastanku iznet je podatak da su roditelji od UŠLJEBRKA IVICE, UŠLJEBRKA JOSIPA I UŠLJEBRKA MARIJA, ubijeni u selu BJELINA (blizu Benkovca). Molim vas da proverite ovaj podatak i me obavestite šta je sa ovim osobama.

[358] Okrugli pečat: Komanda 2. vojne oblasti.

Isto tako vas molim informaciju u vezi događaja u Škabrnji. Dostavljam vam izveštaj zapovedništva 3. bat/159. brigade, br. 129/92 od 16. 3. 92.[359] Dostavljam vam i službenu zabelešku PU Zadar od 13. 03. 92. u vezi razgovora meštana iz Zemunika Gornjeg.

Prilog: 5 stranica.[360]

puk. OROVIČ MILIĆ, [v.r.]

Izvornik, rukopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 4072.

148

1992., ožujak 22.
Šibenik

Molba hrvatskih vojnih vlasti misiji EZ-a u Splitu da kod Zapovjedništva 9. korpusa JNA provjeri istinitost podataka o ubojstvu građana hrvatske nacionalnosti u Piramatovcima, te da svojom prisutnošću zaštiti preostale Hrvate u skradinskom zaleđu

---

VOJNA POŠTA 2135
ŠIBENIK
Klasa: 8/92-01/151
Broj: VP 2135-01-92-1
Šibenik, 22. 03. 1992.

KNINSKOM KORPUSU[361]

EZ MISIJA SPLIT

Molimo naslov da preko komande 9. korpusa uvrdi istinitost navoda o umorstvu tri građanina Hrvatske nacionalnosti u selu Piramatovcima.
Prema podatku kojeg smo dobili od odbjeglih građanina u selu Piramatovcima od 10.-12.03.1992. godine neprijateljski vojnici izvršili su zvjersko djelo ubistva klanjem bračnog para Ceronja Jere i Ceronja Mare, starih oko 72 godine. Isto tako su ubili i bacili u bunar Pipunić Milana starog oko 55 godina.
Još jednom Vas molimo i tražimo da isposlujete dozvolu obilaska naseljenih mjesta u Skradinskom zaleđu i utvrdite ovaj navod, kao i da Vašom prisutnošću pokušate zaštititi preostali dio stanovništva od iste sudbine.
ALJ/FS

Na znanje: VP 1080 SPLIT
HRVATSKI URED SPLIT

ZAPOVJEDNIK:
Ivan Bačić, [v.r.]

M.P.[362]

---

[359] Prema svjedočenju izbjeglih mještana 11. ožujka 1992. u Škabrnji su ubijeni civili Brkić Mate, Brkić Joza, Bilaver Marija i Perica Kata.

[360] Priređivači su izostavili prilog.

[361] Dopisano rukom.

[362] Okrugli pečat: Vojna pošta 2135, Šibenik.

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6025.

149

1992., ožujak 22.
Sveti Rok

Izvješće komandanta 1. mtbr Komandi 9. korpusa JNA o zajedničkom izviđanju područja sela Medak kod Gospića s pripadnicima UNPROFOR-a, te o razmjerima razaranja naselja na području između Gračaca i Metka

KOMANDA 1. mtbr
22. 03. 1992. godine
Pov. br. 33-564
Sveti Rok

VOJNA TAJNA
POVERLJIVO

Izveštaj o izviđanju brigadnog
generala ARAP ROBA, dostavlja.-

KOMANDI 9. KORPUSA

Dana 22. 03. 1992. po vašem naređenju prihvatili smo ekipu UN brig. generala ARAPA ROBA i zajedno obišli reon Medka. K-danta sektora – JUG je najpre interesovalo koja su mesta u našoj zoni odgovornosti nastanjena Hrvatima, a koja Srbima. Tražili su nacionalnu strukturu stanovništva pre izbijanja rata i sadašnju.
Interesovali su se za referendum srpskog stanovništva o otcepljenju iz opštine Gospić i pripajanju opštini Gračac. Potrebni su im materijalni dokazi o rezultatima referenduma. Prilikom kontakta sa ekipom UNPROFOR bili su i predstavnici opštine Medak, koji su i odgovarali na pitanja vezana za civilnu oblast. Mi smo im samo objasnili, da su porušena naselja na relaciji Gračac-Medak, nastala usled ratnih dejstava između TO i hrvatskih snaga, pošto je odatle i najviše pružan otpor. Naročito smo im objasnili da je karakteristično za Sveti Rok i Lovinac jer im je u blizini bio vojni magacin od velikog značaja. Pokazani su im ostaci granate jučerašnjeg napada, efekti dejstva, kao i sveže rupe gde su padale granate.
Dogovoreno je da civilne strukture Medka i Gračaca u toku sutrašnjeg dana sačine precizne podatke o nacionalnoj strukturi stanovništva u opštinama Gračac, Medak, Teslingrad,[363] kao i da im se na karti ucrta opština Gospić i Gračac pre i posle referenduma, kao i opština Teslingrad. Ako je moguće treba im dostaviti i statističke podatke o popisu iz 1981. i 1991. godine.
Sve ovo će u toku sutrašnjeg dana biti dostavljeno u K-du 9. K.

KOMANDANT
p. pukovnik
Ljubiša Babić, [v.r.]

[363] Riječ je o Ličkom Osiku.

M.P.[364]

M.P.[365]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6046.

150

1992., ožujak 23.
Islam Grčki

Izjava Komande 3. bataljona 3. brTO vojnom tužiocu u Kninu o procjeni osobnosti njihovog vojnika koji je usmrtio građane hrvatske nacionalnosti u Zemuniku Gornjem

KOMANDA 3b TO/3 Br TO
Str. pov. br., 62/92
ISLAM G., 23. 03. 1992. g.

VOJNOM TUŽIOCU
KNIN
V.P. 7280

Maričić Stevo – Izjava

U težnji da doprinesemo objektivnom procjenjivanju ličnosti našeg vojnika Maričić Bože Steve iz Gornjeg Zemunika koji je u neuračunljivom stanju lišio života građane hrvatske nacionalnosti iz Gornjeg Zemunika izjavljujemo:

1. Maričić Stevo se je iskazao kao izvrstan organizator i hrabar borac od prvih dana naše borbe ali je u posljednje vrijeme postao dosta osjetljiv pa i tvrdoglav ali nikada nije svojim ponašanjem došao u teži sukob sa svojom okolinom.

2. Mislimo da je kod njega došlo do promjena u doživljavanju rata i njegovih posljedica pa i odnosa prema našem neprijatelju zbog sveg većeg broja žrtava rata, poginulih i ranjenih, iz njegove najbliže rodbine i njegovih ratnih drugova i prijatelja. Vijest o smrti zeta Vranić Špire za koga je dobio obavještenje da su ga neprijatelji zarobili pa zatim i ubili bila je za njega udarac koji mu je izgleda pomračio razum i doveo do ovog djela.

3. Najzad izražavamo žaljenje da djelo o kome je riječ Maričić Stevo nikada ne bi izvršio svjesno ili uz pripremu, jer ga je mogao izvršiti svakoga dana i prije toga, obzirom da je i u Gornjem Zemuniku i drugim selima stalno dolazio u dodir sa Hrvatima koji su ostali u tim selima.

Naprotiv, uvijek je bio pristalica humanog odnosa prema tom stanovništvu.

KOMANDANT 3. bTO/TO
Kap. MARKO DUKIĆ, [v.r]

[364] Okrugli pečat: Komanda 1. motorizovane brigade.

[365] Prijemni pečat: Brzojav VRH, br. 619, primljen 22. 3. 1992.

Komandir I voda
I čete 3. bTO/TO
VODNIK: ČEDO SUBOTIĆ

Izvornik, rukopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6045.

151

1992., ožujak 23.
Knin

Zapisnik referiranja zapovjednika operativnih zona zapovjedniku TO RSK o preustroju vojnih i policijskih snaga uoči dolaska UNPROFOR-a na područje Republike Hrvatske

---

SRPSKA AUTONOMNA OBLAST KRAJINA
ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE
Br. 216/92
23. 03. 1992. god.
K N I N

VOJNA TAJNA
POVERLJIVO

ZAPISNIK
Sa referisanja komandanata Operativnih zona komandantu
TO RS Krajina koji je održan u Kninu 18. 03. 1992. god.
s početkom u 10,00 časova

Referisanjem je rukovodio K-dant TO RS Krajina general-potpukovnik Milan Torbica.
Na referisanju su bili prisutni:
1. – pukovnik Dušan Kasum ....NŠ
2. – pukovnik Jovan Marić ....N. bezbednosti
3. – pukovnik Miloš Pupavac ....PkPOb
4. – p. pukovnik Dragan Lekić ....PNŠ za ONP
5. – p. pukovnik Savo Radulović ....PNŠ za OMPP
6. – pukovnik Stojan Španović ....Ministar odbrane RS Krajina
7. – pukovnik Borislav Đukić ....zamenik MUP-u za vojna pitanja
8. – pukovnik Đuro Ćuk ....K-dant 2. operativne zone
9. – pukovnik Čedo Bulat ....K-dant 3. operativne zone
10. – pukovnik Rade Vujaklija ....K-dant 4. operativne zone
11. – pukovnik Jovo Čubrilo ....K-dant 5. operativne zone
12. – p. pukovnik Bogdan Sladojević ....K-dant 6. operativne zone

1. Referisanje je otvorio K-dant TO RS Krajina general-potpukovnik Milan Torbica, gde je zaželeo dobrodošlicu i plodonosan rad svim učesnicima na referisanju.
Cilj referisanja je da se mi svi upoznamo, a zatim da sagledamo šta je urađeno, šta se sada radi, gde su granice RS Krajine, i da nam ukažete dokle se stiglo na planu priprema za prihvat mirovnih snaga OUN i koje probleme imate.

2. Komandant 2. Operativne zone (Lika) – puk. Đuro Ćuk
U svom izlaganju istakao je da se na teritoriji Like razvija:
a/ manevarske strukture
– ZnŠTO
– 3. brTO
– 2 samostalna odreda
Ukupno: oko 3950 ljudi
U zoni nije fomiran brTO Gračac.
b/ Prostorna struktura
– 4 /četiri/ OpŠTO
– 7 /sedam/ samostalnih odreda
Ukupno: oko 3100 ljudi

c/ Snage milicije
– 1 /jedna/ br. milicije
– 3 /tri/ čete
– 3 /tri/ stanice milicije
Ukupno: oko 3600 ljudi

a/ Ukupno na teritoriji Like planira se angažovanje oko 10.642 ljudi. Trenutno se radi na iznalaženju načina kako preći iz ratnog stanja u mirnodopsko stanje. Do sada je urađeno:
– Pripravljeni su spiskovi v/o brigada koje se nalaze na frontu i isti su predati vojnom odseku. Ovo ljudstvo ostaje u svojim jednicama.
– Izvršeno je nepotpuno izviđanje MZ budućih brigada i odreda za manevarsku i prostornu strukturu.
– Izvršeno je izviđanje gde će biti skladišta i ista se nalaze blizu MZ jedinica.
– Sada se radi na izboru ljudi za potrebe jedinica milicije.
– Ostvarena je saradnja sa 6. OG koja pomaže u našim poslovima.
– ŠTO 2. Operativne zone radi na izradi procene, direktive i naređenja za izvršenje mobilizacije. Kad sve uradimo ićićemo u pomoć potčinjenim jedinicama (br. TO i odredima).
b/ Problemi koji se javljaju u radu
– Kadrovska problematika:
– Mali je broj ljudi u štabovima da bi se ovi poslovi mogli realizovati. Slično je stanje i u brigadama TO.
– Pojedine položajne grupe i činovi za starešine u jedinicama TO su veće u odnosu na ŠTO operativne zone.
– Financiranje jedinica je neredovno.
– Nerešena pitanja vezanih za starešine koje su napustile teritorije (Slovenije, Hrvatske) i došle da rade u Liku, a porodice im se nalaze u Srbiji. Nije rešeno odblokiranje njihovih računa za prijem plata.
– Dosta je problematično funkcionisanje vlasti u Lici. Ovo pitanje se mora što hitnije rešiti.
– Nije razjašnjeno pitanje, koja tehnika ostaje, nakon izvlačenja jedinica JNA sa teritorije Like.
U daljem izlaganju izneo je i raspored snaga milicije. Snage milicije (br. milicije) sa 4 bataljona zatvaraju određene taktičke pravce i to:
– Ogulin – Plaški

– Otočac – Korenica
– Gospić – Udbina
– Gospić – Gračac
Na ovim pravcima se razvijaju granična odelenja, stanice javne sigurnosti. Očekuje se da će se u Gračacu formirati brigada sa 3 – 4 bataljona, od kojih bi 4. bataljon verovatno bio formiran u D. Lapcu radi zatvaranja pravca koji vode ka zapadnoj Bosni.

3. Komandant 3. Operativne zone (puk. Čedo Bulat)
a/ U svom izlaganju, komandant 3. OZ je izneo da je izvršen razgovor sa AVL i GL koji su planirani za rad u Zonskom štabu. Također je izneo da postavljanje K-danata brigada ne ide onako kako svi mi želimo. Juče (17. 03. 92.) je doznao da će za K-danta 13. br. TO biti postavljen puk. Novaković,[366] dok za K-danta 11. br. TO nezna ko će biti.
Problemi koji su iznešeni
– Sadašnja (nova) formacija ne omogućava da se svi ovi zadaci /koji se traže/ na vreme izvrše. Predlaže da se u ovom periodu (1 godina) nastavi sa radom po ratnoj formaciji, a zatim da se postepeno štabovi smanjuju.
– Nepopunjenost štabova sa AVL na vrlo značajna mesta (Načelnik bezbednosti, PNŠ za obaveštajne poslove.
b/ Razmeštaj snaga milicije
– Na teritoriji Korduna ima 4 opštine (Vrginmost, Slunj, Vojnić i Karlovac) dok je pitanje Plaškog još nejasno i da se u tim opštinama formiraju potrebne snage milicije (stanica milicije, odredi). Tako bi se formiralo:

– Vrginmost	bataljon (720) ljudi
– Vojnić	bataljon (848) ljudi
– Karlovac	bataljon (846) ljudi
– Slunj	bataljon (592) ljudi

Ukupno: 2590 milicionera
Na ovaj broj treba dodati oko 1900 milicionera (ako se reši pitanje Plaški). Tako planiramo da se na Kordunu u sastavu snaga milicije angažuje oko 5000 ljudi.
– Na Kordunu ima 3 /tri/ br. TO koje će zatvarati određene taktičke pravce.
– Predvideli smo snage za miliciju raspoređene po stanicama javne bezbednosti i za formiranje brigade milicije.
c/ Problemi
– Neznamo koja nam tehnika ostaje nakon izvlačenja 9. mtbr. Snaga JNA na Kordunu nema (u Topuskom ima 85 vojnika).
– Dobili smo da po sadašnjoj formaciji (5 ljudi) formiramo pozadinsku bazu. Te snage su nedovoljne ne samo za formiranje baze, već i za njene buduće obaveze.
– Predviđeno je tehnička skladišta (predviđena za jedinice TO) delimo sa snagama OUN (Slunj = br. TO, njena MTS).
d/ Razmeštaj magacina
Magacini – skladišta za smeštaj naoružanja, MES-a i ostale opreme se nalaze u završnoj fazi. Raspored magacina-skladišta prikazano je na karti. U tajna skladišta predviđeno da se ostave i lakša oružja za podršku (B-1, MB-120).
– napravljen je plan rada sa datim rokovima koji su kraći od vaših.

[366] Mile.

e/ Zahtevi
– Da prilagodimo formaciju prema zadacima.
– Da ŠTO 3. OZ ostane u Topuskom, a ako nemože onda da bude u Vojniću.
– Da što pre dobijemo uniforme za miliciju.
– Da dobijemo registarske tablice m/v za ŠTO 3. OZ i OpŠTO.
– Da se što pre poboljša i reši način finansiranja 3. OZ.

4. Komandant 4. Operativne zone za Baniju (puk. Rade Vujaklija).
Mi se nalazimo u fazi formiranja štaba 4. OZ za Baniju. Radi toga smo prinuđeni da sadašnje ljude razmestimo i postavimo u 2 /dva/ štaba operativne zone (Baniju i Kordun).
Do sada smo obavili razgovore sa AVL koji su predviđeni za K-de br. TO i OpŠTO.
Mislim da u formaciji pored K-danta, mora postojati formacijsko mesto za NŠ i da ostane PNŠ za ONP.
a/ Šta sada radimo
Održali smo sastanak sa predstavnicima SUP-a, K-dantima brigada, K-dantima OpŠTO, i ostalima koji su neposredno angažovani na formiranju štabova, jedinica milicije. Po ovim pitanjima radi se planski.
– Vrši se izbor ljudstva koji će biti raspoređeni u jedinice milicije.
– Brigade koje su formirane, zatvaraju taktičke pravce.
b/ Magacini-skladišta
Po našoj zamisli jedinice smo razmestili i to:
– U kasarnu "Vasil Gaćeša" razmestili bi brigadu milicije, br. TO, i OpŠTO.
-Materijalna sredstva za brigadu TO, ŠTO 4. OZ i OpŠTO razmestili bi u Glini.
– Materijalna sredstva 7. br. TO smestili bi u skladište u Kostajnici a u s. Volinja smestili bi sredstva 26. br. TO.
– Rezervno skladište imali bi u s. Čerkezovac (Dvor na Uni).
Svi magacini-skladišta su gotovi, jer su ostali nakon izvlačenja jedinica JNA.
U s. Čerkezovac (Dvor na Uni) predviđamo smeštaj za municiju.
– Vršimo preformiranje OpŠTO, 3 (tri) br. TO (3660) i 3 (tri) bataljona, gde ćemo angažovati oko 8512 ljudi i to:
  – prostorna struktura = 4592
  – manevarska struktura = 3920
c/ Milicijske snage
– Vrši se izbor ljudstva za potrebe formiranja milicijskih snaga. Smatramo da ćemo za potrebe milicije izdvojiti oko 2160 ljudi.
– Predlažemo da u sastav snaga milicije uradimo POOd (u kome bi bila sredstva "OSA" "ZOLJA"), PVO odred i da ljudstvo bude obučeno u pravilnom rukovanju.
Ako postoji mogućnost, formirali bi mpoad po dubini.
– Predlažemo da od zadržanih sredstava iz JNA, u jedinice PVO ugradimo bateriju PAT 20/3 i odelenje S-2, jer su sadašnja sredstva nedovoljna.
– Od sredstava koje treba zadržati i u formacije uneti, predlažemo:
  – PAM – 12,7 mm
  – "OSE", "ZOLJE"
  – MB – 60 i 82 mm
d/ Šta je do sada urađeno i predlozi
– Napravljen je plan dinamike rada.

– Sa AVL i GL održani su sastanci.
– Za formiranje ŠTO, jedinica dati su rokovi (br. TO, odredi, OpŠTO = rok 25. 03. 92.).
– Formiranje snaga milicije = rok 01. 04. 1992. g.
– Posedanje reona upotrebe (rok 10. 04. 92), a uvežbavanje izvršiti od 10 – 26. 04. 92.
– Skladištenje MTS izvršiti od 25. 03. – 30. 04. 92.
– Konzervaciju izvršiti, ali preko PkPo GŠTO RS Krajina, videti ko će to da vrši, vrstu konzervacije, gde se vrši i ko će sve to platiti.
– Predlažemo da za 3. i 4. OZ ostanu financijski organi kao i do sada.
– Predlažemo da skladišta i magacine obezbeđuju jedinice milicije.
– Predlažemo da se zaposli određen broj ljudi-žena za čišćenje i održavanje skladišta i magacina.

5/ Komandant 5. Operativne zone (puk. Jovo Čubrilo)
– U formiranju TO u zapadnoj Slavoniji, startujemo od početka. Naredbom GŠ od decembra 1991. god. zbog poznatih događaja (bežanje sa svojih ognjišta) TO je rasformirana.
– Do sada je formirano: Štab 5. Operativne zone, Opštinski štabovi TO, 54. br. TO Okučani, 51. br. TO Pakrac. Brojno stanje jedinica se kreće između 20-60%.
– U prostornu i manevarsku strukturu planiramo da angažujemo oko 4555 ljudi i za potrebe snaga milicije oko 3529 ljudi.
– Mi smo personalnoj službi predložili oko 30 AVL da se postave na dužnost TO u 5.OZ. Do sada su se javila i rade 3 (tri) AVL (K-dant 5.OZ, major OpŠTO i poruč. u OpŠTO Vukovar).
– Sve poslove oko formiranja i uspostavljanja TO radim u saradnji sa Komandom 5. K.
a/ Problemi i predlozi njihovih rešavanja
– Popunjenost štabova TO i jedinica TO sa AVL. Već sada imamo pojava da se ljudi ne javljaju. Potrebno je ići preko sistema naređivanja.
Preduzeti sve mere da bi se izbeglo ljudstvo širom Srbije i Banja Luke vrate svojim kućama, a time i realizovali popunu jedinica TO i snaga milicije.
– U jedinicama gde nema rez. starešina, unaprediti u starešinu vojnike koji su sposobni da vode jedinice. Na ovaj način planiramo da se ovo pitanje popunjenosti jedinica i štabova TO reši.
– Planiramo da u snagama milicije bude oko 5342 ljudi. Trenutno u jedinicama milicije ima oko 858 ljudi.
– Granice 5. Operativne zone nisu definisane.
– U 5. Operativnoj zoni nema jedinica za vođenje protivtenkovske borbe i jedinica za protivvazdušnu borbu. (PT odredi i PA odredi).
Magacini – skladišta
– Do sada smo izvršili izbor 1 (jednog) objekta, dok su ostali objekti srušeni. U magacinu u Okučane bila bi smeštena MTS za magacine u ostalim opštinama nemamo, a moramo formirati ih na oslobođenim teritorijama (Podravska Slatina, Pakrac).
– Sada se vrši osposobljavanje objekata (rok 28. 03. 92.).
Problem je za smeštaj goriva. Gorivo bi smestili u s. Šeovica (kamenolom).
– Moramo rešiti pitanje:
- šta se rešava preko K-de 5 k (JNA), a šta preko K-de 5. OZ.
– Rešiti pitanje finansiranja jedinica i štabova TO. Osim toga štabu 5. OZ dostaviti pravilnik o pripadanju financijskih sredstava za jedinice TO.

– Potrebno nam je od JNA (po mogućnosti) dobiti logorsku opremu ili od crvenog krsta za prihvat ljudstva koji će se vratiti svojim kućama, a koje su u toku rata srušene ili oštećene.
– Da bi smo mogli funkcionisati, neophodno nam je dobiti pečate.

6. Komandant 6. Operativne zone (p. puk. Bogdan Sladojević)
a/ – Na teritoriji istočne Slavonije formirano je određen broj jedinica koje još sada izvode borbena dejstva protiv ustaša. Te jedinice su: 35. br. TO u Dalju, 47. br. TO u Tenji, 40. br. TO u Vukovaru, 45. br. TO u Mirkovcima.
– Planiramo i zahtevamo da se u svakoj br. TO nalazi u formaciji tenkovska četa. Ovo zahtevamo, jer zemljište omogućava da se tenkovske jedinice mogu upotrebiti. Osim toga zahtevamo da se u sastav br. TO nalazi i protivtenkovski odred. Raspored jedinica je dat na karti.
– Sada radimo na izdvajanju ljudstva za snage milicije.
b/ Problemi
– jedinice i Štabovi TO nisu popunjeni sa starešinama (AVL). Strešine koje su došle na dužnost i koje su određene, vrlo brzo su se vraćali tamo odakle su i došle.
– U toku demobilizacije boraca, biće problema oko oduzimanja naoružanja.
– Vojna bolnica mora da bude u formaciji operativne zone.
– Pitanje dekonzervacije naoružanja nije regulisano, po pitanjima koje je neko ranije izneo.
– Štabovi u ovom sastavu da se zadrže, a kasnije da se sukcesivno smanjuju do nivoa sadašnje formacije.
– Oprema nova stiže do određenog mesta, ali nema ko da je skine sa m/v, smesti u skladišta i ista da se obezbede.
– Za potrebe milicijskih snaga, predviđamo da se izdvoji oko 4000 ljudi.
– Na teritoriji 6. OZ formirali bi 2 /dve/ br. milicije i to:
– 1 /jednu/ u Belom Manastiru (2 bataljona i 2 čete specijalne namene).
– 1 /jednu u Vukovaru (5 bataljona i 3 čete specijalne namene).
– Predlažemo da bataljoni imaju 4 čete, a da svaka četvrta četa bude mehanizovana.

7. Ministar odbrane RS Krajina (puk. Stojan Španović)
– Izrazio je zadovoljstvo što prisustvuje referisanju, sve je pozdravio i počeo je da izdaje smernice za dalji rad.
– Snage OUN izražavaju težnju da im dostavimo naše planove i da prate rad u našim štabovima. Treba uspostaviti kontakt sa predstavnicima mirovnih snaga OUN, ali do 26. 04. 92. god. ne dozvoliti praćenje našeg rada.
– Sve promene i predloge koje je GŠTO RS Krajina predložio 3. upravi biće usvojene. Svakoj br. TO koja je predložena, ugraditi pood, odred za podršku.
– U RS Krajina, što se tiče municije, obezbeđeno je 6 b/k i to:
– 3 b/k u jedinicama
– 2 b/k u zonskim štabovima TO
– 1 b/k u GŠTO RS Krajina.
– Za ljude koji već rade u jedinicama TO, potrebno je poslati predloge o postavljenju. Postavljaju se ljudi koji imaju poverenje u autoritet. U mirnodopski život moramo preći preko ovih ljudi koji su izneli ovaj rat.
– Mora se politički delovati u narodu i razobličavati svu onu propagandu koja je uperena protiv ovog naroda, Vlade RS Krajina i JNA.

– Više angažovati organe bezbednosti i preko organa MUP-a, pokretati krivične prijave protiv onih koji su radili protiv naroda RS Krajine i JNA. Od ovoga zavisi koliko će se ljudi Hrvatske nacionalnosti vratiti. U RS Krajini definisani su sudski organi, od opštinskog do Vrhovnog suda.
– Praviti jedinstvene planove upotrebe za snage milicije i jedinice i štabove TO. U radu na planovima, K-dant snaga milicije i K-danti jedinica i štabova moraju biti zajedno.
– U izboru ljudi za potrebe snaga milicije i za potrebe jedinica i štabova TO moramo biti elastični, Kad se formiraju jedinice (brigade) davati im zadatke u zavisnosti na taktičan pravac.
– Na teritoriji RS Krajina uspostaviće se sistem vlasti. Na naknadnoj sednici Republičke Skupštine biće usvojeno 46 zakona, koji će omogućiti funkcionisanje vlasti.
– Za nesmetani život i rad i njegovo funkcionisanje, imamo odrešene ruke i mi ćemo ga organizovati onako kako smatramo da je najbolje. Sredstva su nam obećana i obezbeđena.
– U ostvarivanju sistema veza, moramo se osloniti na postojeće, jer boljih nemamo.

8. Zamenik ministra unutrašnjih poslova za vojna pitanja (puk. Borislav Đukić)
– U pozdravnom govoru, zahvalio se na dobrodošlici K-dantu RS Krajine i istakao da mu je zadovoljstvo što prisustvuje ovom skupu.
– Svi mi moramo više raditi na sprečavanju širenja dezinformacija koje neprijatelj u narod stalno plasira.
– Snage milicije – MUP-a organizovaće se tako da će uvek moći da izvrše sve postavljene zadatke. Na teritoriju RS Krajina, formiraće se 8 brigada milicije i to:
– 1 (jedna) brigada milicije u Kninu
– 1 (jedna) brigada milicije u Benkovcu
– 1 (jedna) brigada milicije Korenica-Plitvice
– 1 (jedna) brigada milicije u Vojniću
– 1 (jedna) brigada milicije u Petrinji
– 1 (jedna) brigada milicije u Okučanima
– 1 (jedna) brigada milicije u Vukovaru
– 1 (jedna) brigada milicije u Belom Manastiru.
Snage milicije predviđa se da broje oko 15.500 ljudi, a da ostale snage pod oružjem trebaju da broje oko 25-30.000 ljudi.
Zadaci milicije bi bili
– Da bude spremna da posedne vatrene položaje, obezbedi dovođenje i uvođenje jedinica JNA; stvori uslove za izvođenje mobilizacije i borbenih dejstava.
– Da se vrši kontrola teritorije i obezbeđenje objekata od posebnog značaja.
– Teži se da se za jedinice TO od jedinica JNA dobije što više tehničkih sredstava.
– Što je moguće brže obezbediti magacine za tehnička sredstva.
– Što pre dobiti uniforme za milicijske snage. Do formiranja jedinica (rok 20. 03. 92. god.).
Ubuduće očekujem još veću saradnju u rešavanju svih predstojećih zadataka.
Problemi
– Određivanje graničnih prelaza.
– Na graničnim prelazima uspostaviti carinsku službu.
– Na aerodromu Udbine fomiraće se i baziraće 1 (jedna) četa helikoptera. Planira se da svaka brigada milicije ima 4 (četiri) helikoptera u četi.

9. Načelnik bezbednosti (puk. Jovan Marić)
Probleme bezbednosti izneo je vrlo sažeto, a svoje izlaganje je priložio zapisničaru.

10. <u>Pomoćnik komandanta za pozadinu (puk. Miloš Pupavac)</u>
U svom izlaganju je izneo da su brojni problemi koji se moraju brzo rešavati.
– Moraju se izvršiti sve pripreme oko razoružanja opreme.
– Moraju se odrediti magacini, skladišta za MTS brigada, municije i MES ŠTO RS Krajina za izvođenje b/d imaće 6 b/k.
– Posebno je problem kako rešiti skladišta za pogonsko gorivo.
– Treba naći načina oko razduživanja naoružanja i prijema istog u skladišta. Te poslove treba da rade tehnička odelenja u bataljonima i brigadama.
– Moramo naći načina kako, gde i na koji način izvršiti čišćenje, koju vrstu konzervacije svih vrsta naoružanja, način pakovanja i njihov smeštaj.
Smatram da je pitanje finansiranja rešeno, ali se utrošena sredstva moraju na vreme pravdati. Sve ovo zavisi od našeg rada.
Mi smo dobili telegram od SSNO, gde je za svaku Operativnu zonu predviđeno da se formiraju pozadinske baze i za GŠTO RS Krajina 1 (jedna) pozadinska baza. Na teritoriji RS Krajina treba formirati 7 (sedam) pozadinskih baza i u tom cilju moramo posvetiti puno pažnje.
– Radovi na adaptaciji skladišnih prostora moraju se završiti do 30. 03. 92. godine.
– Svi OZ moraju biti popunjeni sa starešinama tehničke službe i štabova i komandama jedinica TO.

11. <u>PNŠ za OMPP (p. puk. Sava Radulović)</u>
– U svom kratkom izlaganju, ponovio je na osnovu dobijenih podataka od potčinjenih štabova, gde se nalazi MZ i koje se jedinice formiraju.
– GŠTO RS Krajina je poslao predlog izmena i dopuna novih formacija i prema njima se treba voditi u poslu za naredni period.
– GŠTO RS Krajina čini velike napore da se predlozi za unapređenja i odlikovanja na vreme srede i pošalju u SSNO. Međutim, pojedine komande OZ i jedinice ne daju tačne podatke za predložene tako da se ti predlozi ne mogu na vreme rešavati, što izaziva određen revolt kod ljudi.
– Predlažem da se za 22 borca koja su poginula, pošalje predlog za posmrtno odlikovanje i da se dodeljena odlikovanja na poseban način sa puno pijeteta uruče porodicama.
– Predlaže se za OpŠTO i Štabovima Operativnih zona što pre urade potrebni pečati kako bi mogli normalno funkcionisati.
– Predlaže da se na jedan uljudan način posete ranjeni i borci koji leže u bolnicama širom naše Republike.
11. <u>Načelnik štaba GŠTO RS Krajina (puk. Dušan Kasum)</u>
– NŠ je istakao da je u svim diskusijama mnogo rečeno i da će dosta toga u svom izlaganju preskočiti.
Neophodno je da funkcioniše sistem veza, a to ostvariti preko dokumenata za vezu i KZ. Funkcionisanje sistema veza mora da proveri i obezbedi načelnik veze, a i vi sami.
– Potreban broj ljudi za snage milicije i jedinice TO planski popuniti i nedozvoliti da se ljudi nalaze na 2 /dva/ spiska. Za potrebe snaga milicije treba da obezbedimo oko 20-25000 ljudi. Za prostornu strukturu moramo obezbediti oko 20-25000 ljudi. Za manevarsku strukturu moramo obezbediti oko 27500 ljudi.
– Mobilizacijski razvoj (kao dokumenat) jedinica moramo što pre uraditi, a izvode dostaviti potčinjenim jedinicama.
– Mobilizacijski dokumenti-planovi ne mogu biti za snage OUN dostupni.

Potčinjeni štabovi i komande svoje zahteve prema Ministarstvu odbrane Srbije i SSNO, obavezno tražiti preko GŠTO RS Krajina.
– Zonski štab TO je velika komanda, ali pretpostavljena komanda neće rešavati vaše zahteve ako su otišli mimo znanja GŠTO.
– Mora se sada mnogo raditi na uspostavljanju komandi jedinica TO i štabova TO, kao i na uspostavljanju saradnje sa ograncima MUP-a i vojnih odseka.
– Dosta je bilo reči oko postavljanja AVL na nepredviđene dužnosti. Svi oni koji budu u ovom periodu odbili da dođu na predviđena mesta, moraju biti penzionisani ili udaljeni iz sastava JNA. Ostale prinadležnosti za starešine biće regulisane po zakonima i propisima personalne službe.
– Mobilizacijski planovi se moraju raditi u narednom periodu.
– Procenu situacije, direktivu za mobilizaciju i ostala dokumenta dobićete u narednom periodu.
– U naredni period najveći problem imaćemo na postavljanju i uvežbavanju pozivarskog sistema.
– Pozadinske baze biće formirane, a jedinice i štabovi biće na njih oslonjeni.
– Zdrave objekte koristiti za smeštaj naoružanja, MES-a, vojne opreme i goriva.
– Složio bih se sa zadacima snaga milicije i graničnih snaga koje je na ovom skupu izneo puk. Đukić.

12. Komandant TO RS Krajina (general-p. pukovnik Milan Torbica)
U svom izlaganju K-dant je u celini shvatio svakog K-danta operativne zone, istaknuvši da će biti i drugih problema, ali postavljeni zadaci se moraju na vreme izvršavati.
Zadaci potčinjenim komandama i štabovima
– Dovršiti izbor ljudstva i formiranje jedinica milicije, da se obuče i da ovaj posao u skorije vreme završimo.
– Što pre uraditi plan upotrebe, a izvode dostaviti potčinjenim jedinicama i komandama.
– Sa postavljanjem starešina AVL na određene dužnosti nastaviti i dalje. Starešine koje vi predlažete, a u nadležnosti GŠTO, odmah mi predloge dostavite i zadatak će biti vrlo brzo rešen. (HITNO).
– Kao starešine moramo posvetiti računa o datumima poginulih naših boraca, koji su pali u ovom ratu. Moramo posetiti roditelje, supruge i pomoći im tamo gde možemo. Time bi podigli ugled samih nas u očima naroda.
– Sve komande jedinica i štabovi moraju ostvariti što čvršću i tešnju saradnju sa organima i jedinicama MUP-a.
– Formiranje POOd, PA odreda već se raditi, dostavite nam vaš predlog MZ, pa ako se pogreši da se na vreme ispraviti.
– Sa mirovnim snagama OUN imati kontakte, jer ćemo se još više upoznati sa zadacima i obavezama. Ako traže za obilazak jedinica, vi ćete proceniti da li dati ili ne. U sklopu svega ovog imamo dosta problema sa penzionisanim starešinama koji nam otežavaju naš nesmetan rad.
– Uradićemo dinamičan plan rada i podeliti ga potčinjenim jedinicama.
– Sada imamo uspostavljen sistem veza. One idu do KM. Pomeranje KM može se vršiti uz odobrenje GŠTO.
– Sistem veza prema 5. i 6. operativnoj zoni moraju proraditi. Od uprave veza tražiti da nam pošalju potrebna dokumenta.

Za skladišta u s. Čerkezovac i Volinja, napisati zahtev K-di 10. K da se za naše potrebe zadrže. Dostaviti nam brojno stanje ljudi i MTS po brigadama, odredima i prištabskim jedinicama (rok kraj aprila – 10. maj).
– U OpŠTO da se uvede rukovalac MTS i da se kod nekih ŠTO mogu naći greške (po formaciji), ali će se one na vreme ispraviti.
– K-dant 6. operativne zone traži da se u istočnoj Slavoniji formira 6 (šest) brigada. Za sada biće onoliko koliko je o formaciji predviđeno.
– Broj ljudi u komandama i štabovima i ako se predviđa mali broj, zadržati sve ono što je za sada potrebno, a kasnije će se neminovno smanjiti.
– Operativni izveštaji moraju stizati znatno ranije u GŠTO, a naš će ići u GŠ OS SFRJ i mora da stigne do 22,00 časa.
– Svi komandanti OZ svakog ponedeljka od 07,30 do 08,00 da mi se lično jave sa odgovorom na pitanja.
– Šta se radilo u prethodnom periodu
– Šta nameravate da radite u narednoj sedmici.
– Planirati za 1992. god. šta radi koja komanda:
– Godišnji plan rada Komande štaba
– Naređenja i direktiva godišnjeg odmora
– Naređenja i direktiva za obuku
– Plan korištenja godišnjeg odmora
– Savetovanja, kontrole
– Plan uzbunjivanja – svak na svom nivou.
Obezbeđenje objekata uskladiti sa MUP-om.
Podneti zahtev 10. K preko K-de 2. Vojišta da nam JNA ostavi sredstva veze.
Na kraju bih zahvalio svima vama na iscrpnom izlaganju gde ste nam dali dosta vaših podataka za koje nismo ni znali. Molio bih da svi K-danti ostave radne karte kako bi vaše elemente preneli na našu kartu.

LD/SM

ZAPISNIČAR NA REFERISANJU
potpukovnik
Dragan Lekić, [v.r.]

M.P.[367]

– – – – –

STANJE BEZBEDNOSTI I ZADACI[368]

Na osnovu uvida u stanje i funkcionisanje bezbednosti u 2. i 2. OZ i nekih saznanja o bezbedonosno-političkoj situaciji na teritoriji RS Krajina može se zaključiti da je ona složena i opterećena brojnim problemima koji zahtjevaju brzo razrešavanje. Problemi su manje-više slični i u drugim zonama i uglavnom su poznati.
Osnovno polazište u jačanju bezbedonosne funkcije mora biti zaštita ljudi, materijalno-tehničkih sredstava i objekata teritorijalne odbrane, čemu štabovi i komande moraju posvetiti posebnu pažnju.

[367] Okrugli pečat: SAO Krajina, Štab TO Knin.

[368] Procjena sigurnosno-političkog stanja u RSK dana je kao prilog zapisniku.

1. U novim uslovima potrebno je na adekvatan način regulisati bezbedonosne mere, jer je regulativa nedovoljna, a i onda kad je ima nema se upornosti da se ona u praksi sprovede. Situacija u kojoj smo se našli pomerila je neke kriterije vrednovanja, pa i u ovom domenu i zato moramo brže uspostavljati pravila ponašanja i na taj način eleminisati stihijnost i neorganizovanost.
2. Posebno izražen problem je ugrožavanje bezbednosti ljudi. Među izvorima ugrožavanja česti uzroci su zanemarivanje osnovnih bezbedonosnih mera u rukovanju oružjem i drugim oblicima nediscipline. U vezi sa ovim je i zaštitita oružja, municije, minsko-eksplozivnih i drugih rasprskavajućih sredstava što dovodi do tragičnih posledica i značajno utiče na stanje bezbednosti u jedinicama i na teritoriji. GŠTO je u vezi sa ovim pripremio naređenje koje treba na nižim nivoima razraditi, konkretizovati i dosledno provoditi.
3. Problem sa kojim ćemo se suočavati u narednom periodu je i obaveštajno-subverzivna i diverzantsko-teroristička delatnost Hrvatske usmerene na teritoriju i u obrambeno-zaštitne institucije Krajine. Tu treba imati u vidu i aktivnost i spregu stranog faktora. Njihove službe i mogućnosti ne smiju se podcenjivati. Nameće nam se zadatak da razvijamo sistem bezbednosti kojim ćemo se suprotstaviti očekivanoj neprijateljskoj delatnosti. Na ovom planu, u TO RSK težište treba imati na jačanju budnosti i odgovornosti kao i kontraobaveštajnoj zaštiti štabova, komandi, objekata, radnji, planova i obrambenih priprema. Zaštitu tajnosti onog što moramo zaštititi, treba podići na nivo krajnje profesionalnog odnosa u praksi, a ne da to bude ogoljena fraza kao što se često čini.
4. Izbor lica za popunu određenih dužnosti u štabovima i komandama mora se sprovesti po propisanoj proceduri imajući u vidu kriterijume za popunu.
5. Organe bezbednosti usmeriti na kontraobaveštajne poslove i otkrivanje i sprečavanje obaveštajne i druge organizovane ilegalne neprijateljske delatnosti koja je usmerena prema TO i njenim pripremama za odbranu RS Krajine. Pošto imamo organe bezbednosti samo u OZ a problemi i poslovi su obimni i složeni nužno je odmah uspostavljati saradnju sa organima i službama MUP-a RS Krajina a istovremeno kvalitetnom popunom mesta organa bezbednosti po ratnoj formaciji iste osposobiti i angažovati na bezbedonosnim zadacima uz njihove redovne poslove.
6. U narednom periodu potrebno je na bolji način razrešiti pitanje funkcionisanja veza između OZ i GŠTO, pa i između OB u ovim štabovima jer je to preduslov za izgradnju jedinstvenog sistema bezbednosti.

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 6., kut. 10.

152

1992., ožujak 24.
Knin

Zapovijed Komande 9. korpusa JNA za borbena djelovanja na području RSK i zapadnim krajevima Bosne i Hercegovine

---

KOMANDA 9. KORPUSA
D.T. 275-14
24. 03. 1992. godine
K N I N

NARODNA ODBRANA
DRŽAVNA TAJNA
"KOPAONIK"
Prilog br. ____
Primerak br. 7

Z A P O V E S T
Komandanta korpusa za borbena dejstva
Sekcije: 1:100.000: Gospić, Bihać, Bos. Krupa, Prijedor, Banja Luka, Zadar, Gračac, Drvar, Glamoč, Jajce, Biograd, Šibenik, Split, Sinj, Livno
Izdanje 1984. godine

1. NEPRIJATELJ

Vrhovništvo Hrvatske može pokušati da iskoristi prisustvo snaga OUN za uspostavu vlasti u administrativnim granicama, uz istovremenu propagandnu pripremu domaće i medjunarodne javnosti za podršku.
U napadu mogu učestvovati: prva varijanta – samo OS Hrvatske; druga varijanta – OS Hrvatske u sadejstvu sa oružanim formacijama SDA i HOS iz BiH, i treća varijanta – obuhvata drugu varijantu i OS Nemačke, Italije i dr. zemalja.
U zoni 9. K očekivati je angažovanje glavnine snaga 6. OZ Split, sastava: 4., 113., 114., 115., 126., 142. br i Zadarski sektor (112., 134. i 159. br), a na Ličkoj visoravni dela OG "Lika", verovatno sastava: 118., 119. i 128. br.
Cilj dejstva neprijatelja u zoni korpusa verovatno bi bio, da u sadejstvu sa paravojnim formacijama iz Zapadne Hercegovine, razbiju snage SR Krajine, izbiju na granicu BiH, spreče jedinicama JNA angažovanje na teritoriji SR Krajine i uspostavi vlast Republike Hrvatske u bivšim administrativnim granicama.
Angažovanje snaga:
Glavne snage, sastava: 113., 114., 141. i 142. br očekivati opštim pravcem Šibenik – Drniš – Knin – s. Strmica.
Pomoćne snage, sastava: Zadarski sektor (112., 134. i 159. br) na pravcu Zadar – Benkovac – s. Žažvić – Kistanje – s. Padjene; 126. br na pravcu Sinj – Vrlika – Knin, i 118., 119. i 128. br na pravcu Gospić – s. Medak – Gračac – Udbina.
U rezervi 6. OZ, verovatno 4. i 115. i eventualno do jedne novoformirane brigade.
Podrška:
– vazduhopolovna: do 5 aviona poljoprivredne i školske avijacije sa oko 12-15 a/p dnevno i 2-3 helikoptera sa oko 8-12 h/p dnevno.
– artiljerijska: OB 130 mm, OB 88 mm, hab 105 mm, hab 155 mm, mab 76-105 mm i 2-3 VBR.
U fazi priprema i izvodjenja dejstava očekivati intenzivnije angažovanje DTG i drugih ubačenih delova po objektima infrastrukture i putevima u zoni dovodjenja jedinica korpusa. Takodje treba očekivati, da će 145. br "Livanjska" i paravojne formacije iz BiH ofanzivnim dejstvima, težišno na pravu Livno-B. Grahovo, nastojati da vežu deo snaga 9. K i spreče njihovo angažovanje u Dalmaciji. Dejstva paravojnih formacija u BiH očekivati u čitavoj zoni razmeštaja jedinica 9. K s ciljem nanošenja gubitaka i njihovog vezivanja.

2. 9. korpus sastava: 180. mtbr, 221. mtbr, 1. mtbr, 11. mtbr, 9. map, 557. mpoap, 594. inžp ostale jedinice korpusa i TO u zoni odgovornosti.

Zadatak: Gotovim snagama u sadejstvu sa 10. K, milicijom, TO i ustaničkim snagama Kninske Krajine, sprečiti brz prodor OS Hrvatske na pravcima: Zadar – Knin i Šibenik – Knin, a po izvršenoj mobilizaciji i dovodjenju snaga preći u napad sa linije: s. D. Suvaja – s. Uništa pravcem: Bosansko Grahovo – Zadar i energičnim dejstvom razbiti snage agresora i što pre izbiti na liniju: Vaganski Vrh – Zadar – Prokljansko jezero – s. Hrvace, gde organizovati odbranu i biti u gotovosti za odbijanje p/u iz pravca Sinja i dalja dejstva prema razvoju situacije u zoni odgovornosti.
Granica desno: s. Medak – s. Donja Suvaja (isključno).
Granica levo: s. Dolac – Vaganj (tt. 173).
Podržava 2. Ko RV i PVO sa 15 a/p.
KM: Bosansko Grahovo, a po meri nastupanja snaga Korpusa u Kninu.

3. SUSEDI

3.1. 10. korpus glavnim snagama, milicijom, TO i ustaničkim snagama Korduna i Like, sprečiti brz prodor neprijatelja na pravcima: Karlovac – Bihać i Plaški – Donji Lapac, potom preći u napad, razbiti snage neprijatelja i što pre izbiti na liniju Karlovac – Plaški – Lički Osik, gde biti u gotovosti za dalja dejstva prema razvoju situacije.
KM Bihać, kasnije aerodrom u se. Željava.

4. ODLUČIO SAM:

U sadejstvu sa ustaničkim snagama Republike Srpske Krajine i pod zaštitom snaga u dodiru (deo MUP i TO RSK), angažovanjem prednjih odreda i gotovih snaga korpusa i uz podršku 2. Ko RV i PVO sprečiti dublje prodore neprijatelja koji iz širih rejona Zadra, Šibenika i Sinja izvode ka Kninu; stvoriti uslove za mobilizaciju i uvodjenje snaga u napad; glavne snage na pravcu: Bosansko Grahovo – Knin – Drniš i Knin – Skradinsko zaledje, a pomoćne na pravcima: Drvar – Srb – Gračac – Benkovac i Kulen Vakuf – Gračac – Gospić, s ciljem, energičnim dejstvima na pravcima napada i dejstvima snaga u dodiru razbiti snage neprijatelja i izbiti na liniju: Gospić – Visočica – s. Posedarje – Križ – s. Vrana – s. Dragišići – Skradin – s. Kašić – s. Mirlović polje – s. Beare – s. Bitelić – prevoj Vaganj, na kojoj preći u odbranu, zaštititi stanovništvo i materijalna dobra i biti u gotovosti za odbijanje protivudara i dalja dejstva prema razvoju situacije.
Delom snaga obezbediti se iz pravca Livna i Tomislavgrada.
Operaciju izvesti u dve etape.
U prvoj etapi, u trajanju 3 do 5 dana, angažovanjem prednjih odreda i gotovih snaga posesti planirane položaje prednjih odreda i u sadejstvu sa delovima snaga MUP i TO RSK odsudnom odbranom zaustaviti napad do linije: s. Medak – s. Kašić – s. Nadin – s. Ceranje – s. Žažvić – s. Bratiškovci – s. Žitnić – s. Otišić – s. Koljane, izvršiti mobilizaciju i dovodjenje glavnih snaga korpusa, a zatim energičnim dejstvom razbiti i izbaciti snage neprijatelja sa teritorije RSK u zoni odgovornosti korpusa.
U drugoj etapi operacije, organizovati odbranu na dostignutoj liniji, vršiti zaštitu stanovništva i materijalnih dobara i biti u gotovosti za odbijanje protivudara i izvodjenje borbenih dejstava prema razvoju situacije.
Težište vazduhoplovne podrške imati na pravcu: Drvar – Knin – Šibenik.
Težište protivoklopne borbe imati na pravcima: Zadar – Benkovac – Knin i Gospić – Gračac – Knin.
Težište inžinjerijskog obezbedjenja imati na obezbedjenju kretanja jedinica na pravcima: Bosansko Grahovo – Knin – Drniš i Drvar – Srb – Gračac – Obrovac.

Težište protivvazdušne odbrane imati na zaštiti glavnih snaga korpusa, KAG i grada Knin.
Operativni raspored u ešelonu sa rezervom, snage u pretpolju, snage za podršku, snage za PVO, snage za obezbedjenje borbenih dejstava i snage za komandovanje i vezu.
Gotovost za izvodjenje borbenih dejstava na D-2.

5. ZADACI JEDINICA

5.1. 11. mtbr sa 3-dVBR/9. map, snagama prednjeg odreda iz rejona Lička Kaldrma izvršiti marš pravcem: Srb – Gračac – s. Raduč, posesti položaj u rejonu tt. 602, Široka draga, Peregino polje.
Zadatak: u sadejstvu sa snagama 7. brTO i snagama SJB Gračac odsudnom odbranom sprečiti prodor neprijatelja na pravcu: s. Medak – Gračac i zaustaviti ga do linije: s. Mogorić – Široka draga.
Ostalim snagama brigade nakon izvršene mobilizacije izvršiti marš pravcem: Srb – Gračac – s. Ličko Cerje i sa linije s. Lovinac – Sveti Rok izvršiti napad pravcem: s. Raduč – s. Počitelj – Divoselo i u sadejstvu sa snagama 7. brTO i milicije SJB Gračac razbiti snage neprijatelja, potom preći u odbranu u zoni tt. 592, Mali Orljak tt. 1138, isklj. Mali Alan, s. Smoković i biti u gotovosti za odbijanje protivnapada neprijatelja i izvodjenje borbenih dejstava prema razvoju situacije.
U toku izvodjenja marša biti u gotovosti za vodjenje borbe u susretu. U slučaju borbe u susretu težiti da se uz angažovanje manjih snaga što pre razbiju snage neprijatelja, a potom produži marš datim pravcem, posednu položaji prednjeg odreda i obezbede uslovi za dovodjenje ostalih snaga KM u rejonu Sveti Rok.

5.2. 180. mtbr sa 1/9. map i 2-dVBR/9. map, snagama Pod-1 iz rejona Martin Broda, izvršiti marš pravcem: Martin Brod – Gračac – Obrovac – s. Smiljčić. Posesti položaj u rejonu s. Paljuv, s. Nadin, Kula Atlagića.
Zadatak: u sadejstvu sa snagama milicije SJB Benkovac i Obrovac, odsudnom obranom sprečiti prodor neprijatelja ka Obrovcu i Benkovcu.
Ostalim snagama brigade, nakon izvršene mobilizacije, izvršiti marš pravcem: Bosanski Petrovac – s. Podovi – Martin Brod – Srb – Gračac – Obrovac i sa linije razvoja s. Donji Karin – s. Lisičić vrši napad, glavnim snagama na pravcu: Karin – Zadar, a pomoćnim na pravcu: Obrovac – s. Rovanjska i Benkovac – Biograd na moru.
U sadejstvu sa 3. i 4. brTO, razbiti snage neprijatelja na pravcima napada, izbiti na liniju s. Rovanjska – s. Islam Latinski – s. Suhovare – s. Donji Zemunik – Križ – s. Nadin – s. Vrana a zatim preći u odbranu u zonu isključno s. Posedarje, s. Vrana, Velika Mejanica tt 414, Karin, u kojoj upornom odbranom odbiti protivnapad neprijatelja iz pravca Visočana, Zadra i Biograda na moru i biti u gotovosti za izvodjenje borbenih dejstava prema razvoju situacije.
U toku izvodjenja marša biti u gotovosti za vodjenje borbe u susretu. U slučaju borbe u susretu težiti da se uz angažovanje manjih snaga što pre razbiju snage neprijatelja, a potom produži marš datim pravcem, posednu položaji prednjeg odreda i obezbede uslovi za dovodjenje ostalih snaga brigade i uredno posedanje zone odbrane.
KM u rejonu kasarna Benkovac.

5.3. 221. mtbr sa 1/1. br TO i 1-dVBR/9. map snagama prednjeg odreda izvršiti marš pravcem: Bosansko Grahovo – Knin – Drniš, posesti položaj u rejonu s. Žitnić, s. Otavice, s. Siverić.

Zadatak: u sadejstvu sa delovima snaga 1. brTO i snagama SJB Drniš, Vrlika i Knin, osudnom odbranom sprečiti prodor neprijatelja na pravcu s. Žitnić – Drniš – s. Tepljuh i s. Ružići – Tepljuh.
Ostalim snagama izvršiti marš pravcem: Bosansko Grahovo – Knin – Drniš i sa linije razvoja s. Razvodje – s. Štikovo izvršiti napad, glavnim snagama na pravcu: s. Tepljuh – Drniš – s. Žitnić a pomoćnim s. Oklaj – s. Širitovci – s. Drinovci i s. Tepljuh – s. Miočić – s. Gradac.
Zadatak: u sadejstvu sa snagama 1. brTO i snagama SJB Drniš, Vrlika i Knin razbiti snage neprijatelja na pravcima napada i izbiti na liniju s. Nos Kalik – s. Kašići – s. Beaderi – s. Ružići – s. Baljci, preći u odbranu u zoni s. Nos Kalik, s. Mirlović polje, Bat tt 1206, Manojlovac gde biti u gotovosti za odbijanje protivnapada neprijatelja i izvodjenja dejstava prema razvoju situacije.
U toku izvodjenja marša biti u gotovosti za vodjenje borbe u susretu. U slučaju borbe u susretu težiti da se uz angažovanje manjih snaga što pre razbiju snage neprijatelja, a potom produži marš datim pravcem, posednu položaji prednjeg odreda i obezbede uslovi za dovodjenje ostalih snaga brigade i uredno posedanje zone odbrane.
Podržava I KAG-9 sa vatrenih položaja iz rejona s. Biočić.
KM u rejonu s. Tepljuh.

5.4. 1. mtbr iz sadašnje rejona izvršiti marš pravcem Mrkonjić Grad – Ključ – Bosanski Petrovac – Drvar, glavne snage razmestiti u rejonu s. Resanovci, s. Radilovići, Bosansko Grahovo, u ulozi rezerve korpusa.
Zadatak: biti u gotovosti za praćenje ešelona i uvodjenje u borbu na pravcima Knin – Benkovac – s. Suhovare i Knin – Drniš.
Pomoćnim snagama, do jednog bataljona, organizovati odbranu u rejonu s. Čaprazlije, s. Čelebić, s. Sajković.
Zadatak: odsudnom odbranom dodeljenog rejona sprečiti prodor nepriajtelja kroz Livanjsko polje ka Crnom Lugu.
KM u rejonu Bosansko Grahovo.

5.5. 7. brTO pod zaštitom snaga milicije SJB Gračac i prednjeg odreda (POd-2) izvršiti mobilizaciju brigade, posesti zonu odbrane s. Ostrovica, Mali Orljak, Široka draga, Trovrh tt 1232.
Zadatak: odsudnom odbranom u dodeljenoj zoni sprečiti prodor neprijatelja na pravcu s. Lički Ribnik – Medak, naneti mu gubitke i stvoriti uslove za dovodjenje, razvoj i uvodjenje u borbu 11. mtbr.
Po uvodjenju 11. mtbr u borbu, napadnim dejstvima na pravcu: s. Mogorić – s. Vrebac – s. Ostrovica razbiti snage neprijatelja na pravcu napada a zatim preći u odbranu pravca: s. Bilaj – s. Vrebac – s. Mogorić, zaštititi stanovništvo i objekte i biti u gotovosti za izvodjenje borbenih dejastava prema razvoju situacije.
KM u rejonu s. Mogorić.

5.6. 4. brTO (Obrovac), pod zaštitom snaga milicije SJB Obrovac, izvršiti mobilizaciju i organizovati odbranu na pravcu: s. Rovanjska – s. Jasenice – Obrovac.
Zadatak: odsudnom odbranom objekata s. Jasenice i Mala Bobija tt 510 sprečiti prodor neprijatelja ka Obrovcu, a potom u sadejstvu sa delom snaga 180. mtbr napadnim dejstvima razbiti snage neprijatelja, organizovati odbranu osloncem na obalu Novigradskog mora, odbiti protivnapad neprijatelja i biti u gotovosti za izvodjenje borbenih dejstava prema razvoju situacije.

Delom snaga obezbediti prevoj Mali Alan.
KM u rejonu s. Zaton Obrovački.

5.7. 3. brTO (Benkovac) pod zaštitom snaga milicije SJB Benkovac i Kistanje, i prednjeg odreda (POd-1) izvršiti mobilizaciju brigade, a potom organizovati odbranu u zoni s. Vrana, M. Debeljak tt. 233, Manastir Krka, Velika Mejanica tt. 414.
Zadatak: u sadejstvu sa snagama SJB Benkovac i Kistanje i delovima 180. mtbr odsudnom odbranom sprečiti prodor neprijatelja u dubinu zone. U slučaju uklinjavanja neprijatelja na pojedinim pravcima napadnim dejstvima razbiti snage neprijatelja, uspostaviti odbranu i obezbediti potpunu zaštitu stanovništva i materijalnih dobara.
Podržava II KAG-9 iz rejona s. Varivode.
KM u rejonu s. Djevrske.

5.8. 1. brTO (Knin), pod zaštitom snagama milicije SJB Drniš, Vrlika i Knin i prednjeg odreda (POd-3) izvršiti mobilizaciju, posesti odbranu, glavnim snagama na pravcu: Drniš – Knin a pomoćnim na pravcu: s. Otišić – s. Dabar – Vrlika.
Zadatak: u sadejstvu sa POd-3 i snagama milicije, odsudnom odbranom pravaca naneti neprijatelju što veće gubitke i stvoriti uslove za dovodjenje, razvoj i uvodjenje u borbu 221. mtbr. Po uvodjenju 221. mtbr u borbu glavnim snagama izvršiti napad na pravcu: s. Otišić – s. Peruča – s. Hrvace, organizovati odbranu i biti u gotovosti za odbijanje protivnapada neprijatelja iz pravca Sinja.
Pomoćne sngae, jačine do jednog bataljona predpočiniti 221. mtbr za izvodjenje odbrane na Miljevačkom platou.
KM u rejonu s. Otišić.

5.9. Snage TO ZnŠTO Knin
Snagama prostorne strukture obezbediti objekte u zahvatu pravca: Drvar – Knin – Drniš, Srb – Gračac – Obrovac – Benkovac i druge pravce i objekte na njima. Stražarskim obezbedjenjem izvršiti zaštitu privrednih, administrativnih, kulturnih i drugih važnijih objekata u zoni odgovornosti. U sadejstvu sa snagama MUP biti u gotovosti za blokiranje i uništenje ubačenih DTG neprijatelja.

5.10. Snage MUP Knin
5.10.1. Benkovačka brigada milicije poseda rajon za odbranu, uključno s. Islam Latinski, uključno s. Suhovare, s. Paljuv.
Zadatak: osudnom odbranom rejona u sadejstvu sa odelenjima milicije SJB Benkovac sprečiti prodor neprijatelja u dubinu teritorije, obezbediti uslove za dovodjenje, razvoj i posedanje položaja POd-1, a potom u sadejstvu sa POd-1 sprečiti razvoj i širenje snaga neprijatelja ka Novigradu i s. Nadinu i obezbediti uslove za dovodjenje, razvoj i uvodjenje u borbu 180. mtbr.
Po uvodjenju 180. mtbr izvlači se u rajon Benkovca u gotovosti za dalja dejstva prema razvoju situacije.
KM u rejonu s. Paljuv.

5.10.2. Brigada milicije MUP Knin, razmešta se u rejonu Knina u gotovosti za izvodjenje napadnih dejstava na pravcima: Knin – Drniš i Knin – Vrlika, kontrolu teritorije i protivdiverzantsko terorističkih dejstava.
KM u rejonu Knin.

5.10.3. Četama milicije SJB biti u gotovosti za obezbedjenje objekata administrativnih i kulturnih centara opština i izvodjenje borbenih dejstava prema razvoju situacije.

6. VATRENA PODRŠKA
6.1. Vazduhoplovna
Snage 9. K podržane su sa 10-15 a/p LBA i IA i 10 h/p PoHe dnevno u prva tri dana b/d a u daljem sa 40-60 a/p LBA i IA i 10 h/p PoHe dnevno. Težište vazduhoplovne podrške imati na pravcu Drvar – Knin – Šibenik sa zadatkom zaštite i vatrene podrške G/S korpusa, izvidjanje iz vazduha snaga agresora u rejonima grupisanja sa težištem na rejonima gradova Zadar, Biograd, Šibenik i Split, i prevoženje vazdušnim putem snaga i sredstava.
U slučaju pojave jačeg operativno-taktičkog desanta, svu raspoloživu LBA angažovati u borbi sa snagama desanta, maksimalnim dnevnim naprezanjem.

6.2. Artiljerijska
Obrazovati:
I KAG-9 sastava: 9. map (-1, 3 i 4)
Komandant grupe, komandant 9. map.
VP u rejonu s. Ožegovići, s. Biočić, s. Tepljuh.
Vpn-1 u rejonu: s. Kašić, s. Žitnić, s. Višić.
Vpn-2 u rejonu: s. Konjovrate, tt 209, s. Pliševica.
Dovodjenje izvršiti pravcem: Bosansko Grahovo – Knin – s. Ožegovići.
KM u rejonu Ožegovići.
II KAG-9 sastava: 4/9. map
Komandant grupe, komandant 4/9 map.
VP u rejonu: s. Djevrske, s. Smrdelje, s. Varivode.
Dovodjenje izvršiti pravcem: Bosansko Grahovo – Knin – s. Djevrske.
KM u rejonu s. Varivode.
Pridati:
1/9. map 180. mtbr.
dVBR 128 mm "Plamen" (-2 i 3) 221. mtbr.
2/dVBR 180. mtbr.
3/dVBR 11. mtbr.
SLRV 262 mm u rezervi.
Zadaci:
– Podržati uvodjenje i napad glavnih snaga korpusa na pravcu: Knin – Drniš – Šibenik i Kistanje – Skradin – Šibenik.
– Podržati napad pomoćnih snaga korpusa na pravcu: Benkovac – Zadar.
– Podržati odbranu snaga TO i ustaničke snage.
– Podržati napad prednjih odreda na pravcima angažovanja

7. OSNOVNI SADRŽAJI BORBENIH DEJSTAVA
7.1. Protiv-oklopna borba
Težište protivoklopne borbe imati na pravcu: Knin – Benkovac – Zadar.
POOd-9 sastava: 557. mpoap.
Komandant odreda, komandant 557. mpoap.
POR u rejonu: s. D. Biljane, s. Trljuge, s. Smilčić.
Dovodjenje izvršiti pravcem: Ključ – Bos. Petrovac – Drvar – Knin – Benkovac – s. D. Biljane.

KM u rejonu s. D. Biljane.
Zadatak: sprečiti prodor oklopno-mehanizovanih snaga na pravcu: Zadar – Benkovac – Knin.

7.2. Protiv-vazdušna odbrana
a). Organizacija VOJ-a
Težište u osmatranju vazdušnog prostora imati na pravcima: Benkovac – Nin, Benkovac – Zadar, Knin – Šibenik i Knin – Split.
Na KM korpusa izlagati situaciju u vazduhu slušanjem TO 51 OSC i TO 271.
CVOJ-271 prati situaciju na VaP-u prijemom podataka od 51. OSC i sopstvenih elemenata VOJ-a.
CVOJ-180. i 221. razmeštaju svoje elemente osmatranja VaP-a po odluci komandanta brigade, prate situaciju u VaP – prijemom podataka od TO 271 a u slučaju slabe čujnosti od 51. SOC.
CVOJ razviti u rejonu s. Vrbnik.
ROSt razviti u rejonu Lisnik tt. 366.
VOSt-1 u rejonu Podotavac tt 414.
VOSt-2 u rejonu Bribirska glava.
VOSt-3 u rejonu Otavice – Kadina Glava.
VOSt-4 u rejonu Vučja glava (tt 564).
VOSt-5 u rejonu KM u s. Vrbnik (u rezervi).

b)- PVB
Težište PVB imati na zaštiti glavnih snaga korpusa, KAG-9 i grada Knina.
– 271. larp PVO (bez 1. lab PVO 20/3 mm A4 i lsrb PVO S-1M) izvodi PVO grada Knina a sa 1. lab PVO 20/3 mm A4 i lsrb PVO S-1 M izvodi PVO KAG-9 za svo vreme izvodjenja b/d.
KM puka u rejonu s. Vrbnik.
c)- Mere PVZ
U svim jedinicama težište imati na maskiranju pokreta i jedinica na vatrenim položajima.

d) Upotreba streljačkog naoružanja
U jedinicama ranga čete-baterije imati snage za vodjenje PVB protiv niskoletećih aviona i helikoptera, grupišući strelce oko PM i M.
e) Najavu i prijavu letova sopstvene avijacije za sve jedinice u zoni odbrane korpusa vrši CVOJ-9.

7.3. EI i PED
U pripremnom periodu i u toku izvodjenja b/g angažovati 9. RIV na prikupljanju podataka o neprijatelju.
Formirati dve PG, jednu na glavnom pravcu B. Grahovo – Knin – Drniš a drugu na pomoćnom pravcu Drvar – Srb – Gračac – Benkovac. RGO formirati na glavnom pravcu.

7.4. Protiv-artiljerijsko raketna borba
U slučaju dubljeg prodora neprijatelja u zoni odbrane korpusa iz SLRV 262 mm “ORKAN” ostvariti vatre po: Splitu, Šibeniku i Zadru.

7.5. Protiv-diverzantska i protiv-teroristička dejstva
U cilju sprečavanja očekivanih diverzantsko-terorističkih dejastava ubačenih i odmetničkih grupa i pojedinaca preduzeti pojačane mere bezbednosti i samozaštite gde težište imati na komandama, artiljerijskim i raketnim grupama.

Vreme i pravce pokreta jedinica saopštavati neposredno pred polazak jedinica. Na pravce kretanja jedinica upućivati izvidjačke patrole, a u svim jedinicama odrediti snage za borbu protiv DTG.
Posebnu pažnju posvetiti prelascima preko mostova i na suženjima puteva.
U slučaju napada DTG, istu blokirati i pristupiti njenom uništenju, a za odbeglim i razbijenim delovima organizovati potragu.

8. OBEZBEDJENJE BORBENIH DEJSTAVA

8.1. Obaveštajno obezbedjenje
Obaveštajno obezbedjenje organizovati osloncem na obaveštajno-izvidjačke organe TO, MUP-a SRK i prednje odrede u zonama svoje odgovornosti, a u skladu sa naredjenjem za obaveštajno obezbedjenje.
Težište obaveštajnog obezbedjenja do početka i u toku izvodjenja b/d imati na pravcima Knin – Zadar i Knin – Drniš – Šibenik.
Izvidjačke jedinice pripremiti i osposobiti za namensko izvršenje zadataka na težištu dejstva jedinice.
Izvidjačku četu 9. K angažovati na težištu po posebnom naredjenju i u skladu sa Planom obaveštajnog obezbedjenja.

8.2. Moralno obezbedjenje
U svim komandama i jedinicama obezbediti visoki stepen jedinstva, discipline i bezbednosti.
Sprečiti širenje i razoran uticaj glasina i dezinformacija, nacionalističko delovanje i razbijanje vojnih kolektiva po bilo kojoj osnovi, posebno narušavanje medjuljudskih odnosa, pre svega na stranačkoj osnovi i ideološkim opredelenjima.
Shodno razvoju situacije, ofanzivno propagandnim sredstvima, energično lomiti moral separatističkih formacija ukazujući im na besmisao borbe i otpora i spremnost i odlučnost za odbranu Krajine.
Istovremeno, kod naroda jačati jugoslovensko opredeljenje svih naroda koji žele ostati u Jugoslaviji, posebno srpskog naroda. Isticati uverenje u ispravnost upotrebe oružanih snaga Jugoslavije.
Neprekidnim moralno-psihološkim merama i aktivnostima jačati borbeni moral, kao i uverenje, sigurnost i pouzdanost u sebe, naoružanje i sopstvene snage.
Sa organima vlasti ostvariti punu saradnju radi sprečavanja pljački, osvetništva, palenja kuća i drugih objekata i na taj način graditi poverenje prema jedinicama u borbi.
Posebno ukazivati na potrebu očuvanja verskih objekata i spomenika kulture.

8.3. Bezbednost i samozaštita
Težište u bezbedonosnom obezbedjenju borbenih dejstava imati na otkrivanju i sprečavanju ilegalne i organizovane neprijateljske delatnosti u jedinicama i komandama, sprečavanju dejstva specijalnih snaga neprijatelja u zoni odgovornosti, posebno u jedinicama na frontu.
Po dubini, težišno otkrivati i sprečavati sve oblike otpora, oružane i druge pobune i aktivnosti paravojnih formacija.
Jedinice VP imati u gotovosti za izvršenje bezbedonosnih i vojnopolicijskih zadataka.
Saradnju u organizaciji i sprovodjenju mera bezbedonosnog obezbedjenja komandi i jedinica sa organima vlasti na teritoriji ostvariti u meri u kojoj je moguće u datoj situaciji.

8.4. Inžinjerijsko obezbedjenje
Težište inžinjerijskog obezbedjenja imati: u I etapi operacije na obezbedjenju kretanja i pokretnom zaprečavanju, a u II etapi na utvrdjivanju i zaprečavanju.
Angažovanje jedinice:
594. inžp sa 3000 PTM i 5 t eksploziva izvršava zadatke na težištu borbenih dejstava korpusa.

a) Obezbedjenje kretanja:
– održava put Ključ – Bosanski Petrovac – Drvar – Bosansko Grahovo;
– obrazuje I i II GOP-9 jačine putnog voda: I GOP-9 za održavanje puta Bosansko Grahovo – Knin – Kistanje i II GOP-9 za održavanje puta Kulen Vakuf – Mazin – Gračac;
– obrazuje I i II GRP-9 jačine ojačanog pionirskog voda rasčišćavanje prepreka na putevima: I GRP-9, polazni rajon u s. Strmica pravac dejstva Golubić – Knin – Kistanje; II GRP-9 u rezervi, polazni rajon u Grahovu.

b) Zaprečavanje:
– obrazuje I i II PGZ-9 jačine pionč (bez voda); I PGZ-9 polazni rajon u s. Plisko, dejstvuje na pravcima: br. 1. s. Polača – Vrlika – s. Otišić, linije zaprečavanja br. 1 s. Krunići – Krivošijića staje – br. 2. Vrlika – s. Vinalić, br. 3. s. Kijevo – Validžići, br. 2. s. Biskupija – Zvjerinac – Drniš, linije zaprečavanja: br. 1. s. Badanj – Kadina Glavica, br. 2. s. Tepljuh – Miočić; II PGZ-9, polazni rajon u s. Padjane, dejstvuje na pravcu: s. Padjane – Kistanje – Djeverske – Bribirske Mostine, linije zaprečavanja br. 1 s. Žažvić – s. Piramatovci, br. 2. s. Tošići – Varivode;
– delom snaga biti u gotovosti za zaprečavanje na pravcu Grahovo – Livno.

c) Utvrdjivanje i maskiranje
– uredjuje KM-9 u rejonu Bosansko Grahovo.
KM u s. Trivanov Do (Bosansko Grahovo).

8.5. PNHBOb
Težište PNHBOb imati kod oklopno mehanizovanih snaga i rezerve. Težište mera PNHBOb imati na opštim merama, merama lične NHB zaštite, otkrivanju početka eventualne upotrebe hemijskog oružja.
Jedinicama ABHO biti u gotovosti za RHB izvidjanje i PHB dekontaminaciju na glavnom pravcu napada.

8.6. Pozadinsko obezbedjenje
1) Razmeštaj elemenata za PoOb ZV
– 608. TsB u Pančevu, sa 101. odeljkom u Pančevu, u gotovosti za rad odmah
– 993. PoB u Banja Luci
– 530. PoB u Bosanskom Petrovcu
– 563. atb u Sarajevu
– 37. SnOb u Sarajevu
Gotovost za rad navedenih elemenata je odmah.

2) Razmeštaj elemenata za PoOb korpusa:
– 98. sanitetski bataljon u rejonu s. Strmica u gotovosti za evakuaciju p/o i u spremnosti za razvijanje poljske bolnice i hirurških stanica.
– 9. automobilski bataljon u rejonu s. Tiškovac u gotovosti za domotorizaciju jedinica korpusa i elemenata pozadinske veze za zadatke snabdevanja.

– pozadinski bataljoni brigada razvijeni u lokacijama razmeštaja brigada u gotovosti za pozadinsko obezbedjenje brigada i jedinica ojačanja.

3) Organizacija pozadinskog obezbedjenja
Pozadinsko obezbedjenje jedinica korpusa organizovati osloncem na 530. PoB i angažovanjem sopstvenih snaga, kapaciteta i materijalnih rezervi i korištenjem planiranih rezervi i kapaciteta na teritoriji zone odgovornosti korpusa.
Težište u pozadinskom obezbedjenju imaju jedinice u prednjim odredima i jedinice "A" klasifikacije.
Po vrstama obezbedjenja prioritet ima snabdevanje sa municijom i pogonskim gorivom, održavanje i opravka borbene tehnike i sredstava veze. U saniteskom obezbedjenju prioritet ima evakuacija teže povredjenih i obolelih.
Komande jedinica, posebno, će organizovati potrebne mere za brzu podelu naoružanja i municije štabovima i jedinicama TO i drugim formacijskim sastavima za koje je naoružanje i municiju JNA preuzela na čuvanje u uslovima dolaska mirovnih snaga UN.
Sve jedinice I b/e popuniti sa MTS do norme, a po potrebi preko norme sa ubojnim sredstvima, pogonskim sredstvima, kao i drugim rezervama i potrebama u cilju njihovog osamostavljivanja za period 2-3 dana u uslovima presecanja puteva dotura i nemogućnosti popune.
Pozadinsko obezbedjenje prilagoditi i organizovati u dve faze, i to:
– Prva faza: do početka agresije, sa težištem na gotovim snagama rasporedjenim na rubnim područjima zone OUN i na pozadinskoj podršci jedinica koje se mobilišu u zahvatu operativnih pravaca.
Jedinice na rubnim područjima zone OUN popuniti sa 100% sledujućim materijalnim rezervama. Za ove snage imati izdvojene materijalne rezerve u visni 5-7 d/r za koja obezbediti dodatna transportna sredstva u cilju njihove brže popune utrošenim rezervama i osamostaljivanjem u PoOb-u.
Druga faza: od početka operacije, slamanja, razbijanja i proterivanja agresora sa težištem na PoOb snaga koje izvode ofanzivna dejstva i borbenom obezbedjenju skladišta sa MR i transportnih kolona.
Za izvršenje zadatka odobrava se sledeći utrošak municije, MES, raketa i pogonskog goriva
– pešadijska municija, 4 b/k
– art. municija, 3 b/k
– art. rakete, 3 b/k
– PO art. municija, 3 b/k
– PO art. rakete, 3 b/k
– ARJ PVO municija, 3 b/k
– ARJ PVO rakete, 3 b/k
– tenkovska municija, 3 b/k
Gorivo u p/r
– Borbena vozila MB, 2 p/r
– Borbena vozila D-2, 3 p/r
– Neborbena vozila MB, 2 p/r
– Neborbena vozila D-2, 2 p/r.
Jedinicama u I b/e odobrava se utrošak 1 obrok konzervirani za KoV, a ostale jedinice ishranu ljudstva organizuju sa tekućim obrokom.

9. KOMANDOVANJE I VEZA
Veze organizovati po Planu veze za operaciju.
Zaštitu tajnosti informacija obezbediti korišćenjem zaštićenih radio-relejnih kanala i primjenom opštih i specijalnih dokumenata kriptozaštite.
KM 9. K u rejonu Bos. Grahovo u radu od D-2.
PKM 9. K u rejonu s. Borovača u radu od D-2.
IKM 9. K u rejonu Knina u radu po odluci komandanta 9. K.
Gotovost veza šest časova prije gotovosti za izvodjenje operacije.
Signali: prema tablici signala.
Dostavljanje izveštaja:
– Redovne izveštaje dostavljati do 19,00 č sa stanjem u 18,00 č.
– Vanredne izveštaje dostavljati po potrebi.

K O M A N D A N T
general-major
Ratko Mladić, [v.r.]

M.P.[369]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6029.

153

1992., ožujak 25.

Zapovijed Komande 1. vojne oblasti Komandi 12. korpusa JNA za ustupanje vojne opreme miliciji Srpskoj oblasti Istočne Slavonije, Baranje i Zapadnog Srema

KOMANDA 1. VO **TELEGRAM**
St. pov. br. 43/272-47
25. 03. 1992. god.

Uručiti do **ODMAH** časova.

GŠ TO RS Krajina (na znanje).[370]

U skladu sa aktom SSNO, OUP, str. pov. broj 172-4 od 17. 03. 1992. godine i aktom SSNO, SbU, str. pov. broj 460-496 od 19. 03. 1992. godine, a u cilju realizacije odluke Predsedništva SFRJ o prihvatu snaga UN i radi pravovremnog formiranja Pozadinske baze GŠ TO Republike Srpske krajine,

N A R E D J U J E M :

[369] Okrugli pečat: Komanda 9. korpusa.
[370] Dopisano rukom.

1.- Komanda 12. korpusa pripremiće 18 (osamnaest) terenskih automobila TAM 110-T-7 i kompletirane priborom i alatom, nakon farbanja u 793. PoB, predati, sa razduženjem iz vojnog knjigovodstva, miliciji Istočne Slavonije, Zapadnog Srema i Baranje, u mestu primaoca koga će odrediti GŠ TO Republike Srpske Krajine.
2.- Pre primopredaje, sa m/v skinuti vojne registarske tablice i komisijski ih uništiti, o čemu sačiniti zapisnik i izvestiti ovu K-du (po registarskim brojevima), radi brisanja istih iz vojnog registra.
3.- Komanda 793. PoB će organizovati i dati prioritet farbanju, manjim opravkama i dokompletovanju m/v za predaju.
4.- Pripremu i primopredaju motornih vozila završiti do 01. aprila 1992. godine.

ND/DN

POMOĆNIK K-DANTA ZA POZADINU
ZA general-major
Jerko Crmarić
[............],[371] [v.r.]
M.P.[372]

Dostaviti:
– Komandi 12. korpusa
– Komandi 793. PoB
– GŠ TO R. Srpske krajine

M.P.[373]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 6., kut. 1.

154

1992., ožujak 26.
Knin

Redovno borbeno izvješće Komande 9. korpusa Komandi 2. vojne oblasti JNA u Sarajevu o kršenju primirja u zoni odgovornosti korpusa, ubojstvu Hrvatice u Korlatu te bračnog para u Nadinu

---

KOMANDA 9. KORPUSA
Str. pov. br. 4-1610
26. 03. 1992. godine

Redovni borbeni
izveštaj.-

371 Potpis nečitak.
372 Okrugli pečat: Komanda 1. vojne oblasti.
373 Prijemni pečat: SAO Krajina, Štab TO, Sp. br.74/92, 4. 4. 1992., Knin.

KOMANDA 2. VOJNE OBLASTI

1. U toku dana pripadnici ZNG i MUP-a narušili su primirje otvaranjem vatre u sledećim slučajevima
– Na pravcu Skradin – Djeverske:
– U 10,50 časova iz reona s. Putičanje (4850-5550) po reonu s. Čista Mala (4860-5560) otvorena vatra iz tenkova (ispaljeno 7 granata). Posledica nema. Na vatru nije odgovoreno.
– Na pravcu Muć – Drniš:
– U 15,45 časova iz reona s. Umljenovići S/Z 2 km (4850-5600) po reonu Ružića most s. Ružići (4850-5600) otvorena vatra iz Bst – 82 mm (3 mine). Posledica nema. Na vatru nije odgovoreno.
2. Komande, jedinice i ustanove 9. korpusa u toku dana su težišno angažovane na zadacima dogradnje i jačanja b/g.
Sve jedinice korpusa u potpunosti poštuju i sprovode Naredjenje o apsolutnom prekidu vatre. U toku dana izvršena je tromesečna analiza vanrednih dogadjaja i referisanje komandanata potčinjenih jedinica o izvršenim pripremama za izmeštanje na nove lokacije. Postavljeni su konkretni zadaci za dalji rad.
3. Vanredni dogadjaji: nije bilo.
4. Pozadinsko obezbedjenje:
Pozadinsko obezbedjenje je redovno i odvija se po planu.
U 9. atb u toku je doobuka vozača pristiglih iz ANC. U toku dana izvršena primo-predaja 12 m/v TAM 110 T-7 u kasarni "Kozara" Banja Luka.
U toku je uredjenje objekata u kasarni "Boško Žunić" – Knin za prihvat i smještaj ZS UN.
Ekipa mehaničara iz "Kosmos-a" Banja Luka radi na popravku radara P-15.
Ekipa mehaničara iz tehničke radionice upućena u 11. mtbr radi pregleda i popravka artiljerijskog naoružanja. Planirano da ekipa ostane u jedinici do 29. 03. 1992. godine.
Izvršen obilazak skladišta ljekova i priprema za novu predislokaciju u B. Petrovac.
5. Stanje na teritoriji:
U s. Korlat, dana 25. 03. 1992. godine pronadjena je ubijena jedna žena hrvatske nacionalnosti a u s. Nadin ubijen je bračni par.

ODLUČIO SAM:
Pratiti situaciju na frontu sa težištem na sprečavanju ubacivanja DTG u raspored jedinica korpusa.
Nastaviti sa izradom borbenih dokumenata i pripremom jedinica za izmeštanje na nove lokacije.
Uputiti načelnika štaba korpusa na odobrenje odluke u komandu 2. Vojne oblasti.
Uraditi naredjenja u kome izdati konkretne zadatke za suzbijanje vanrednih dogadjaja u korpusu.

K O M A N D A N T
general-major
Ratko Mladić, [v.r.]
M.P.[374]

M.P.[375]

[374] Okrugli pečat: Komanda 9. korpusa.

[375] Prijemni pečat: 1. odeljak SCV 332. puka veze, brzojav br. 1997, 26. 03. 1992.

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6025.

155

1992., ožujak 26.
[Beograd]

Zapovijed Saveznog sekretara za narodnu odbranu SFRJ za preustroj Teritorijalne odbrane RSK

SAVEZNI SEKRETARIJAT ZA NARODNU ODBRANU
GENERALŠTAB ORUŽANIH SNAGA SFRJ
III U P R A V A
Str. pov. br. 1349-2
26. 03. 1992. god.

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO
Primerak broj 11

GLAVNOM ŠTABU TO R. SRPSKA KRAJINA

U prilogu vam dostavljamo Naredbu saveznog sekretara za narodnu odbranu str. pov. br. 1349-1 od 24. marta 1992. godine.

PO OVLAŠĆENJU NAČELNIKA
p u k o v n i k
Vladimir Milenković, [v.r.]

M.P.[376]

PRILOG: Naredba SSNO, i
Mob. razvoj jedinica TO
R. Srpska Krajina, stranice
1-82. – Primerak br. 4

M.P.[377]

– – – – – –

N A R E D B A Str. pov. broj 1349-1
SAVEZNOG SEKRETARA ZA NARODNU ODBRANU
OD 24. marta 1992. GODINE

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO
Primerak br. 11

Organizacijsko-formacijske
promene u TO RS Krajina.-

Na osnovu člana 108. stav 3. točka 2. Zakona o opštenarodnoj odbrani ("Službeni vojni list", broj 21/82 i 3/91) i tačke 1. stav. 2. Narebe o prenošenju na saveznog sekretara za narodnu

[376] Okrugli pečat: SSNO, Generalštab OS SFRJ, III. uprava.

[377] Prijemni pečat: SAO Krajina, Štab TO, br. 67/92, 30. 03. 1992.

odbranu odredjenih poslova rukovodjenja i komandovanja u oružanim snagama SFRJ ("Službeni vojni list", br. 15/83),

N A R E D J U J E M:

ORGANIZACIJSKE PROMENE U TO REPUBLIKE SRPSKA KRAJINA

A.- GLAVNI ŠTAB TO:
1. Formirati, 75. pozadinsku bazu TO, u miru, po formaciji broj 260.329/01, a u ratu po formaciji broj T-535.000. Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Knin. Mirnodopska vojna pošta broj T-7909. Brojni naziv T-2701. Rukovalac plana mobilizacije Komanda 75. PB. Ratna vojna pošta broj T.16060. Vreme trajanja mobilizacije 12 časova.
Potčinjava se, u miru i ratu, Komandi GŠ TO R S. Krajina.
U formaciju PB ugraditi, u miru i ratu, 2. i 3. tehničko skladište Golubić (Knin) i Kosovo Polje (Knin) iz 405.PB Knin 2. VO.

B.- ZONSKI ŠTAB TO SEVERNA DALMACIJA:
1. Formirati, u ratu, 49. haubički artiljerijski divizion 105 mm, po formaciji broj T-512.000. Mobilizacijsko mesto Knin. Brojni naziv T-2782. Rukovalac plana mobilizacije komanda ZŠ TO. Ratna vojna pošta broj T-16045. Vreme trajanja mobilizacije 12 časova.
Potčinjava se Komandi ZŠ TO Severna Dalmacija.
2. Formirati, u ratu, 70. mešoviti PO artiljerijski divizion, po formaciji broj T-512.000. Mobilizacijsko mesto Benkovac. Brojni naziv T-2783. Ratna vojna pošta T-16061. Rukovalac plana mobilizacije K-da ZŠ TO. Vreme trajanja mobilizacije 12 časova.
Potčinjava se komandi ZŠ TO Severna Dalmacija.
3. Formirati, u ratu, 31. laki artiljerijski divizion PVO 20/3 mm, po formaciji broj T-513.001. Mobilizacijsko mesto Knin. Brojni naziv T-2784. Rukovalac plana mobilizacije Komanda ZŠ TO. Ratna vojna pošta br. T-160062. Vreme trajanja mobilizacije 12 časova.
Divizon se potčinjava Komandi TO Severna Dalmacija.
4. Formirati 77. pozadinsku bazu TO, u miru po formaciji broj 260.329/02, a u ratu po formaciji broj T-535.001. Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Knin. Mirnodopska vojna pošta T-7915. Brojni naziv T-2702. Rukovalac plana mobilizacije Komanda 77. PB. Ratna vojna pošta broj T-16073. Vreme trajanja mobilizacije 12 časova.
Potčinjava se, u miru i ratu, Komandi Zonskog ŠTO Severna Dalmacija.

C.- ZONSKI ŠTAB TO LIKA:
1. Formirati, 7. brigadu TO (Gračačku), u miru po formaciji broj 260.328/05, a u ratu po formaciji broj T-511.040. Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Gračac. Mirnodopska Vojna pošta broj 7907. Brojni naziv T-1980. Rukovalac plana mobilizacije K-da 7. br TO. Ratna vojna pošta broj T-16010. Vreme trajanja mobilizacije 12 časova.
Brigada se potčinjava, u miru i ratu, K-di ZŠ TO Lika.
2. Formirati, u ratu, 73. odred TO (Vrhovine), po formaciji broj T-511.044. Brojni naziv T-2382. Rukovalac plana mobilizacije Komanda ZŠ TO Lika. Ratna vojna pošta broj T-16033. Vreme trajanja mobilizacije 12 časova.
73. OdTO potčinjava se ZŠ TO Lika.
3. Formirati, u ratu, 51. haubički artiljerijski divizion 105 mm, po formaciji broj T-512.002. Mobilizacijsko mesto Udbina. Brojni naziv T.2785. Rukovalac plana mobilizacije K-da ZŠ TO. Ratna vojna pošta broj T-16054. Vreme trajanja mobilizacije 12 časova.
Potčinjava se Komandi ZŠ TO Lika.

4. Formirati, u ratu, 73. mešoviti PO artiljerijski divizion, po formaciji broj T-512.003. Mobilizacijsko mesto Gračac. Brojni naziv T-2786. Rukovalac plana mobilizacije K-da ZŠ TO. Ratna vojna pošta T-16065. Vreme trajanja mobilizacije 12 časova.
Potčinjava se Komandi ZŠ TO Lika.
5. Formirati, u ratu, 34. laku artiljerijsku bateriju PVO 20/3 mm, po formaciji broj T-513.002. Mobilizacijsko mesto Korenica. Brojni naziv T-2787. Rukovalac plana mobilizacije Komanda ZŠ TO. Ratna vojna pošta T-16066. Vreme trajanja mobilizacije 12 časova.
Potčinjava se Komandi ZŠ TO Lika.
6. Formirati, 81. pozadinsku bazu TO, u miru po formaciji 260.329/03, a u ratu po formaciji broj T-535.004. Mobilizacijsko mesto Vojnić. Brojni naziv T-2788. Rukovalac plana mobilizacije K-da ZŠ TO. Ratna vojna pošta broj T-16068. Vreme trajanja mobilizacije 12 časova.
Potčinjava se, u miru i ratu, Komandi ZŠ TO Lika.

D.- ZONSKI ŠTAB TO KORDUN:
1. Formirati, u ratu, 53. haubički artiljerijski divizion 105 mm, po formaciji broj T-512.004. Mobilizacijsko mesto Vojnić. Brojni naziv T-2788. Rukovalac plana mobilizacije K-da ZŠ TO. Ratna vojna pošta broj T-16068. Vreme trajanja mobilizacije 12 časova.
Potčinjava se Komandi ZŠ TO Kordun.
2. Formirati, u ratu, 75. mešoviti PO artiljerijski divizion, po formaciji broj 512.005. Mobilizacijsko mesto Vrgin Most. Brojni naziv T-2789. Rukovalac plana mobilizacije K-da ZŠ TO. Ratna vojna pošta T-16069. Vreme trajanja mobilizacije 12 časova.
Potčinjava se Komandi ZŠ TO Kordun.
3. Formirati, u ratu, 36. laku artiljerijsku bateriju PVO 20/3 mm, po formaciji broj T-513.003. Mobilizacijsko mesto Vojnić. Brojni naziv T-2790. Rukovalac plana mobilizacije K-da ZŠ TO. Ratna vojna pošta broj T-16070. Vreme trajanja mobilizacije 12 časova.
Potčinjava se Komandi ZŠ TO Kordun.
4. Formirati, 85. pozadinsku bazu TO, u miru po formaciji broj 260.329/04, a ratu po formaciji broj T-535.003. Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Vojnić. Mirnodopska vojna pošta broj T-7921. Brojni naziv T-2704. Rukovalac plana mobilizacije K-da 85. PB. Ratna vojna pošta broj T-16071. Vreme trajanja mobilizacije 12 časova.
Potčinjava se komandi ZŠ TO Kordun.

E.- ZONSKI ŠTAB TO BANIJA:
1. Formirati, u ratu, 56. haubički artiljerijski divizion 105 mm, po formaciji broj T-512.006. Mobilizacijsko mesto Glina. Brojni naziv T-2791. Rukovalac plana mobilizacije K-da ZŠ TO. Ratna vojna pošta broj T-16072. Vreme trajanja mobilizacije 12 časova.
Potčinjava se Komandi ZŠ TO Banija.
2. Formirati, u ratu, 77. mešoviti PO artiljerijski divizion, po formaciji broj T.512.007. Mobilizacijsko mesto Petrinja. Brojni naziv T-2792. Rukovalac plana mobilizacije K- da ZŠ TO. Ratna vojna pošta broj T-16073. Vreme trajanja mobilizacije 12 časova.
Potčinjava se Komandi ZŠ TO Banija.
3. Formirati, u ratu, 39. laku artiljerijsku bateriju PVO 20/3 mm, po formaciji broj T-513.004. Mobilizacijsko mesto Glina. Brojni naziv T.2193. Rukovalac plana mobilizacije K-da 87. PB. Ratna vojna pošta broj T-16074. Vreme trajanja mobilizacije 12 časova.
Potčinjava se Komandi ZŠ TO Banija.

4. Formirati, 87. pozadinsku bazu TO, u miru po formaciji broj 260.329/05, a u ratu po formaciji broj T-535.004. Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Glina. Mirnodopska vojna pošta broj T-7926. Brojni naziv T.2705. Rukovalac plana mobilizacije K-da ZŠ TO. Ratna vojna pošta broj T-16043. Vreme trajanja mobilizacije 12 časova.
Potčinjava se, u miru i ratu, Komandi ZŠ TO Banija.

F.- ZONSKI ŠTAB TO ISTOČNA SLAVONIJA, ZAPADNI SREM I BARANJA:
1. Formirati, u ratu, 58. haubički artiljerijski divizion 105 mm, po formaciji broj T-512.008. Mobilizacijsko mesto Mirkovci. Brojni naziv T-2794. Rukovalac plana mobilizacije K-da ZŠ TO. Ratna vojna pošta broj T-16075. Vreme trajanje mobilizacije 12 časova.
Potčinjava se Komandi ZŠ TO Istočna Slavonija, Zapadni Srem i Baranja.
2. Formirati, u ratu, 81. mešoviti PO artiljerijski divizion, po formaciji broj T-512.009. Mobilizacijsko mesto Beli Manastir. Brojni naziv T-2795. Rukovalac plana mobilizacije K-da ZŠ TO. Ratna vojna pošta broj T-16077. Vreme trajanja mobilizacije 12 časova.
Potčinjava se Komandi ZŠ TO Istočna Slavonija, Zapadni Srem i Baranja.
3. Formirati, u ratu, 41. laku artiljerijsku bateriju PVO 20/3 mm, po formaciji broj T-513.005. Mobilizacijsko mesto Vukovar. Brojni naziv T-2796. Rukovalac plana mobilizacije K-da ZŠ TO. Ratna vojna pošta broj T-16077. Vreme trajanja mobilizacije 12 časova.
Potčinjava se Komandi ZŠ TO Istočna Slavonija, Zapadni Srem i Baranja.
4. Formirati, 89. pozadinsku bazu TO, u miru po formaciji broj 260.329/06, a u ratu po formaciji broj T-535.005. Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Vukovar. Mirnodopska vojna pošta broj T-7928. Brojni naziv T-2706. Rukovalac plana mobilizacije K-da 89. PB. Ratna vojna pošta broj T-16031. Vreme trajanja mobilizacije 12 časova.
Potčinjava se Komandi ZŠ TO Istočna Slavonija, Zapadni Srem i Baranja.

G.- ZONSKI ŠTAB TO ZAPADNA SLAVONIJA:
1. Formirati, u ratu, 61. haubički artiljerijski divizion 105 mm, po formaciji T-512.010. Mobilizacijsko mesto Pakrac. Brojni naziv T-2797. Rukovalac plana mobilizacije K-da ZŠ TO. Ratna vojna pošta broj T-16078. Vreme trajanja mobilizacije 12 časova.
Potčinjava se Komandi ZŠ TO Zapadna Slavonija.
2. Formirati, u ratu, 83. mešoviti PO artiljerijski divizion, po formaciji broj T-512.011. Mobilizacijsko mesto Okučani. Brojni naziv T-2798. Rukovalac plana mobilizacije K-da ZŠ TO. Ratna vojna pošta T-160079. Vreme trajanja mobilizacije 12 časova.
Potčinjava se Komandi ZŠ TO Zapadna Slavonija.
3. Formirati, u ratu, 45. laku artiljerijsku bateriju PVO 20/3 mm, po formaciji broj T-513.006. Mobilizacijsko mesto Okučani. Brojni naziv T-2799. Rukovalac plana mobilizacije K-da ZŠ TO: Ratna vojna pošta broj T-16080. Vreme trajanja mobilizacije 12 časova.
Potčinjava se Komandi ZŠ TO Zapadna Slavonija.
4. Formirati, 91. pozadinsku bazu TO, u miru po formaciji broj 260.329/07, a u ratu po formaciji broj T-535.006. Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Okučani. Mirnodopska vojna pošta broj T-7930. Brojni naziv T-2707. Rukovalac plana mobilizacije K-da 91. PB. Ratna vojna pošta broj T-16012. Vreme trajanja mobilizacije 12 časova.
Potčinjava se Komandi ZŠ TO Zapadna Slavonija.

ZAVRŠNE ODREDBE
1. Formiranje, preformiranje i ostale organizacijsko-mobilizacijske promene izvršiti odmah. Izveštaj o realizaciji ove naredbe dostaviti do kraja aprila 1992. godine.

2. Ova naredba je sastavni deo Naredbe DT br. 892/92. godine.
3. Izmene i dopune u mobilizacijskom razvoju izvršiti pozivom na ovu naredbu, a u formacijama prema listu izmena i dopuna broj 6/92. godine.

ZAMENJUJE SAVEZNOG SEKRETARA
ZA NARODNU ODBRANU
NAČELNIK GENERALŠTABA OS SFRJ
general-pukovnik
Blagoje Adžić, s.r.

Tačnost fotokopije o v e r a v a : P U K O V N I K
Jelenko Živković, [v.r.]

M.P.[378]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 5001.

156

1992., ožujak 27.
Knin

Operativno izvješće Glavnog štaba TO RSK o stanju na bojišnici za 26/27. ožujak 1992. godine

GŠ TO RSK
60-70/92
27. 03. 92.[379]

VOJNA TAJNA
POVERLJIVO

O P E R A T I V N I I Z V E Š T A J
/za 26/27.03.1992. god./

1. NEPRIJATELJSKE SNAGE
ZnŠTO Korduna izveštava da je neprijatelj u toku dana 26/27.03.92. godine otvarao vatre i to:
– Iz pešadijskog naoružanja na pravcu: Pokupsko-Slatina i Jamnička Kiselica-s. Lasinja.
– Artiljerijsku vatru na istim pravcima po civilnom stanovništvu na dubini do 30 km.
– Neprijatelj je ubacio TDG jačine 5 ljudi.
OpŠTO Benkovac izveštava da je neprijatelj otvarao minobacačku vatru iz rejona s. Podgradina na s. Islam Grčki.

2. NAŠE SNAGE
– Na neprijateljske vatre, naše jedinice su odgovorile snažnom vatrom.

[378] Okrugli pečat: SSNO, Generalštab OS SFRJ, III. uprava.
[379] Rukom dopisano zaglavlje.

– Odmah po otkrivanju prisustva ubačene TDG, naše jedinice su istu razbili pri čemu su ubili 2 /dvojicu/, 1 /jednog/ ranili a dvojica su pobegla.

3. GUBICI
Naše jedinice nisu imale gubitaka.

4. RAD ŠTABA
– Dorada direktive za izvršenje mobilizacije i ostalih dokumenata mob. plana.

LD/SM

OPERATIVNI DEŽURNI
potpukovnik
Dragan Lekić, [v.r.]

M.P.[380]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 6., kut. 20.

157

1992., ožujak 28.
[Gospić]
Izvješće Komande 10. korpusa Komandi 2. VO JNA o izvršenim pripremama za smještaj mirovnih snaga UN-a, uspostavi civilnih organa vlasti, ustroju policije i teritorijalne obrane na okupiranom teritoriju Hrvatske, te planovima za preustroj i razmještaj postrojbi JNA iz Hrvatske

KOMANDA 10. KORPUSA VRLO HITNO[381]
Str. pov. br. 03/87-104
28. 03. 1992. godine

KOMANDI 2. VOJNE OBLASTI

Na osnovu Vašeg naredjenja str. pov. br. 09/63-130 od 27. 03. 1992. godine, a u vezi priprema jedinica za izvršenje narednih zadataka, dostavljamo Vam sledeći:

I Z V E Š T A J :

1.- Dostignuti nivo priprema za smeštaj ZSOUN.
Do sada su komandanti brigada i komande bataljona ZSOUN izvršili detaljno izvidjanje u cilju izbora objekata za smeštaj ljudstva i TMS, za osmatranje i kontrolu teritorije, kao i komunikacijsku mrežu.

380 Okrugli pečat: SAO Krajina, Štab TO, Knin.
381 Dopisano rukom.

Komandu ZSOUN sektora "**SEVER**" sa komandom bataljona izvršila izvidjanje objekata na prostoru: Dvor na Uni, Kostajnica, Petrinja, Topusko, Slunj i Cerovac, a Komanda sektora "**JUG**" objekte na Udbini, Korenica i Plitvice.
Izvidjanje izvršeno je zajedno sa delom naših starešina i predstavnika organa vlasti.
Na izvidjenim objektima stanje je detaljno svestrano snimljeno, ali nakon izvidjanja, pa ni sada nisu nam saopštili konačnu odluku o izabranim objektima. U tom cilju do sad nismo preduzimali druge mere za pripremu objekata, što će za neke objekte biti neophodno, mada većina objekata su u veoma dobrom stanju.
Nakon saznanja konačnih odluka za koje će se objekte odlučiti, izvestićemo Vas odmah i tražiti Vašu pomoć u cilju bržeg sredjivanja istih.

2. Stanje konstituisanja organa Vlasti i formiranja snaga MUP-a kao i ŠTO i jedinica TO
a) Na Baniji: izvršeno je konstituisanje organa Vlasti. Rad na organizaciji i formiranju milicije (izbor ljudstva i objekata) je u završnoj fazi i do 05.04.1992. godine ističu da će biti završen. Medjutim još uvek se nije dobila odeća za oblačenje milicije, m/v i druga TMS koja su neophodna (u odnosu na imajuće stanje) što bitno utiče na realizaciju postavljenih zadataka. ZnŠTO i OpŠTO su formirani. Rad štabova je otežan zbog nedovoljnog broja aktivnih starešina čiji se dolazak očekuje.
Komande jedinica TO rade na formiranju jedinica manevarske i prostorne strukture, izbor ljudstva, za milicijske snage, a neposrednu pomoć pružaju izbor vojnika koji žele da stupe po ugovoru u JNA.
Za sada se ovaj proces odvija sa izvesnim poteškoćama zbog nedostatka aktivnih starešina.
b) Na Kordunu:
U svim opštinama formirani su organi Vlasti i dobro funkcionišu.
Intenzivno se radi na formiranju milicije u svim opštinama kao i njenih organa i u celini nalazi se u završnoj fazi.
OpŠTO su formirani u svim opštinama, kao i ZnŠTO i funkcionišu, mada nisu popunjene sa svim aktivnim starešinama, za neke starešine nema naredbe u ZnŠTO, a nema ni njegov pečat.
Intenzivno se radi na formiranju brigade milicije i brigade TO i biće završen do 05.04.1992. godine.
Na formiranju jedinica prostorne strukture rad nije završen, a biće okončan nakon završetka formiranja brigade TO i brigade milicije.
c) U Lici:
U opštinama Korenica, D. Lapac, Gračac organi vlasti funkcionišu, dok u novo formiranim opštinama Medak, Teslingrad, Vrhovine, Plaški funkcionisanje vlasti je u razvoju.
OpŠTO u Korenici, Lapcu i Gračacu funkcionišu, mada nisu u potpunosti popunjeni starešinama, a u novoformiranim opštinama OpŠTO su u toku formiranja.
Nije u potpunosti formiran ni ZnŠTO Lika, ima samo NŠ formacije pukovnika koji radi na njegovom formiranju.
Intenzivno se radi na formiranju brigade milicije, kao i brigade TO na što je angažovana komanda 6. OG i Komande brigada.
Problemi su u nedostatku aktivnih starešina kao i MTS kao kod ostalih u celoj Krajini.

3. Realizacija priprema iz planova o predislokaciji jedinica JNA i mera na planu b/g jedinica u sadašnjim i navedenim rejonima razmeštaja.

Borbena gotovost jedinica na sadašnjim položajima je na visokom nivou i čvrsto drže dostignute položaje, kao i potpunu kontrolu teritorije u zoni odgovornosti jedinica.
Paralelno sa ovim komande neposredno rade na pripremi za predislokaciju u nove rejone.
Do sada Komanda Korpusa i Komande brigada i pukova izvršili su izvidjanje novih rejona razmeštaja, medjutim nakon ovolikih atmosferskih padavina i poplava neki izabrani rejoni našli su se u vodi i moraćemo izvršiti dopunu izvidjanja za deo jedinica.
Uglavnom na novim mestima lokacije jedinica sem jednog na postoji nikakva infrastruktura za smeštaj ljudstva i TMS već će se to morati u šatore.
U ovom cilju izvidjanje je izvršila i gradjevinska ekipa Komande 2. VO i to garnizon Bihać i objekte u s. Blatna i s. Ivanjska o čemu je napravila zapisnik za predlogom mera za hitnu sanaciju istih. Neposredno u svim jedinicama vrše se proračuni šta je još neophodno potrebno za rad i život na novim lokacijama, odnosno šta treba za podizanje logora sem što je dato trebovanje za najnužniji deo šatora.
Vrši se i pakovanje opreme kao i neposredno ostale pripreme MTS za predislokaciju.
Medjutim imajući u vidu sadašnju popunjenost jedinica ljudstvom, a da je to ljudstvo sa prostora gde se sada jedinice nalaze i da se iz istog vrši izbor za popunu jedinica milicije i TO nedostaje nam ljudstvo odnosno vojnici za popunu jedinica Korpusa koji se izvlači, a trebaju biti u punoj borbenoj gotovosti. Konkurs smo raspisali pre jedan mesec i do sada se prijavilo oko 500, u toku su pregledi i dosada je završeno oko 60 ljudi, a dnevno može se uputiti samo 20 vojnika što ide veoma sporo.
Sa položaja dok ih ne preuzmu snage OUN nemožemo nikoga pomerati pa shodno tome nemožemo u praksi i formirati POd. Oni su formirani planski, na papiru i zna se ko gde dolazi i nakon izvlačenja mogu se brzo okupiti.
Od sadašnjeg imajućeg brojnog stanja ljudi i TMS u svim jedinicama Korpusa planski formirali smo: u 622. mtbr POd-1 sastava mtb sa ojačanjima s tim da nemamo ljudstvo za tč (M84), POd-2 sastava okb sa ojačanjima.
Kod 592. mtbr formirano je planski sledeće:
POd-1 sastava mtb sa ojačanjima, s tim što nema tenkova za tč, a vojnika ima, POd-2 sastava okb sa ojačanjima nije formiran jer nema tenkova, ljudstvo bi moglo biti popunjeno iz 9. mtbr. Planski 9. mtbr u početku ljudstvom bi popunjavalo sve POd.
Nedostatak tenkova je zbog toga što sve tenkove tipa T-34, T-54, i T-55 ukupno 98 ugradjene su formacije brigada TO. U sastav 622. mtbr ulaze tenkovi M84.
Što se tiče formiranja 6. map-a i 6. mpoap nalazi se u još težoj situaciji. Naoružanje i oprema ovih jedinica rasporedjeno je u jedinicama TO Banije i Korduna što sem orudja i motornih vozila biće veoma teško pokupiti, a streljačko naoružanje je dato pri formiranju brigada TO. Prema tome za ove dve artiljerijske jedinice biće potrebno naoružanje i ostala oprema kao i ljudstvo u potpunosti jer sadašnje ljudstvo sa Banije i Korduna starijih je godišta, a ove dve jedinice su ranije bile “R”. Sve jedinice koje se predislociraju zajedno sa predstavnicima III uprave GŠ i vojnih odseka radili su na popuni sa teritorije opština Bihać, B. Novi, Prijedor i Sanski Most i do sada su uspeli naći manji deo vojnih obveznika.
Za 622. mtbr potrebno je 4100 vojnih obveznika a našli smo svega 261 v/o, za 592. mtbr treba 5019, našli smo 1019 v/o, za 6. map treba 1920 v/o našli smo 280 v/o. I za 6. mpoap treba 1100 v/o našli smo 809 v/o, tako je i za ostale jedinice korpusa. Ovo smo našli, a dali će se i odazvati treba tek da vidimo, a po ovom pitanju rad se nastavlja o čemu ćemo dostaviti detaljan izveštaj.

Smatramo da bi imali pravu i punu b/g potrebno nam je da komanda 2. VO preduzme mere da nas ako je ikako moguće popuni sa dva mtb koja bi bila u ulozi POd spremna pre izvlačenja jedinica sa fronta. Ovo tim pre imajući u vidu sadašnji kontekst dogadjaja i nepoštovanja primirja od strane ustaša. I dalje intenzivno radimo na ovim pitanjima a u toku su proračuni potrebnih sredstava za logorske prostorije o čemu ćemo blagovremeno dostaviti naše zahteve.

KOMANDANT
Generalpotpukovnik
Špiro Niković, [v.r.]
M.P.[382]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6046.

158

1992., ožujak 29.
Gračac

Obavijest Skupštine općine Gračac Štabu TO RSK o odluci Skupštine, da se zbog zasluga u borbi protiv hrvatskih tijela vlasti, traži postavljanje Đure Dragičevića, kapetana JNA, na dužnost zapovjednika Štaba TO općine Gračac, jer se istakao u obrani vojnog skladišta u Sv. Roku

---

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
OPŠTINA GRAČAC
Br. 07-48
Gračac, 29. III. 1992. godine

PNŠ OMPP[383]
– pripremiti predlog za postavljanje
– prethodno obavestiti ZnŠTO Lika
– imenovanog pozvati na razgovor
– – – –,[384] [v.r.]

REPUBLIČKOM ŠTABU TO
SRPSKE REPUBLIKE KRAJINE

K N I N

/na ruke komandanta/

Dana 26. III. 1992. godine održana je 18 zajednička sjednica Skupštine opštine Gračac na kojoj je medju ostalim odlukama donešeno i slijedeće:

Z A K L J U Č A K

---

[382] Okrugli pečat: Komanda 10. korpusa, Operativni centar.

[383] Dopisano rukom.

[384] Potpis nečitak.

Polazeći od poznatih dogadjaja na području naše Republike, a u vezi sa sukobom sa Republikom Hrvatskom koji su počeli 17. VIII 1990. godine (ustaše iz Gospića krenule na Gračac), u kojima je kao komandant kasarne – skladišta u Sv. Roku učestvovao kapetan Dragičević Djuro i koji je već tada savjetima pomogao osnivanje dobrovoljačkih jedinica i njihovo djelovanje jer je zvanični štab TO opštine potpuno zatajio.

Njegov rad je kulminirao velikom pobjedom jer je spašeno jedno od najvećih vojnih skladišta municije na teritoriju bivše SR Hrvatske.

Ova Skupština opravdano zahtjeva od Republičkog štaba TO Republike srpske Krajine da pod svaku cjenu od nadležnih vojnih organa inzistira da se za budućeg komandanta štaba TO opštine Gračac imenuje kapetan Dragičević Djuro koji sada službuje u D. Lapcu.

Podsjećamo vas da skladište u Sv. Roku (očito namjerno smješteno kraj Lovinca osim Gospića najvećeg ustaškog mjesta u Lici), pa je time veća zasluga pomenutog stariješine Dragičević Djure. O tačnom kapacitetu spašenog skladišta vi vjerovatno znadete i više od nas, ali slobodno tvrdimo da ovim nije spašen samo Gračac nego dobrim dijelom i naša Krajina. Istina kasarnu nisu branili samo aktivni vojnici nego i dobrovoljci iz Gračaca, ali je i pri njihovom odzivu ponovo odlučujuće bilo to što su se stavili pod komandu upravo kapetanu Dragičeviću.

Podsjećamo vas na političko sigurnosnu situaciju u Krajini koja je nastala u sukobu rukovodstva. U Gračacu je situacija još gora, jer postoji mogućnost većih i značajnijih podjela medju gradjanima zbog sumnji i nepovjerenja prema nekim vojnim starješinama. Koliko smo upoznati JNA namjerava preuzeti organiziranje i komandovanje štabovima TO opština te podržavamo zbog stručnosti u obavljanju poslova navedenog stariješinu. U ostalom to smo i obavezni po zaključku skupštine koja predstavlja narod ove opštine i izadjemo sa navedenim zahtjevom, jer se radi o čovjeku-oficiru, koji uživa najveće moguće povjerenje većine gradjana i čije bi postavljanje za komandanta Štaba TO ponovo povratilo mir, povjerenje i slogu medju ljudima što nam je u daljnjoj borbi sa ustašama neophodno.

Nadamo se da ćete uspjeti nadležnim organima u JNA prenijeti pravu istinu o stanju u našoj opštini i da će oni imajući u vidu odnos naših ljudi prema JNA u obostranom interesu prihvatiti ovaj naš prijedlog.

PREDSJEDNIK SO-e
Mandić prof. Jasminka, [v.r.]

M.P.[385]

M.P.[386]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 6., kut. 4.

[385] Okrugli pečat: RSK, SO Gračac.

[386] Prijemni pečat: SAO Krajina, Štab TO, pov. br. 258/92, 31. 03. 1992., Knin.

159

1992., ožujak 30.
[Sarajevo]

Zapovijed Komande 2. vojne oblasti Komandi 9. korpusa da dijelovi 11. motorizirane brigade krenu prema Kupresu te da nakon dolaska uspostave kontakt s "predstavnicima ugroženog srpskog naroda" i jedinicama TO

Komanda 2. Vojne oblasti
Str. pov. br. 1/957-1
30. 03. 1992. godine

Komandi 9. korpusa
(na ličnost komandanta)

Na osnovu telefonskog razgovora sa potpisnikom ovog telegrama u toku 29. i 30. 03. 1992. godine, otpočnite sa pokretom delova 11. mtbr na prostor: Novo Selo – s. Mrdjenovci (na komunikaciji: Sipovo-Kupres), a slabijim delovima u rajon Osječenica (tt 1798) (na komunikaciji Livno-Kupres).
Imati u vidu da su neprijateljske snage posele istaknute objekte oko Kupresa i kupreskih vrata.
U odredjene reone pristići do 24,00 časova 30. 03. 1992. godine.
Po pristizanju uspostaviti kontakt sa predstavnicima ugroženog srpskog naroda i jedinicama TO.
Za dalje aktivnosti primićete novo naredjenje.
U slučaju napada od strane neprijatelja, dati odlučan otpor i produžiti pokret ka naredjenim rejonima.
Strogo voditi računa, da pripadnici JNA ne urade ništa, što bi naši protivnici mogli upotrebiti protiv nas – na propagandnom planu.

Komandant
general pukovnik
Milutin Kukanjac

M.P.[387]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6045.

160

1992., ožujak 30.
Knin

Zapovijed Komande 9. korpusa JNA iz Knina Komandi 11. motorizirane brigade za borbeno nastupanje prema području Kupreške visoravni u Bosni i Hercegovini

[387] Prijemni pečat: 1. odjeljak SCV 332. puka veze, brzojav br. 12703, 30. 3. 1992.

KOMANDA 9. KORPUSA
Str. pov. broj 308-1
30. 03. 1992. godine

Komandi 11. mtbr

Naređenje za angažovanje dela 11. mtbr
/Na ličnost komandanta/

1.- NEPRIJATELJ:
Ustaške snage jačine 1 bataljona, ojačane sa 2 tenkovske čete, 2 baterije haubica 105 mm i više protivoklopnih sredstava razmeštene su u širem rejonu opštine Kupres s ciljem da odbace srpsko stanovništvo i jedinice TO od komunikacije Livno – Kupres – Bugojno i ovladaju prostorom kupreške visoravni. Glavnina ustaških snaga je razmeštena u hrvatskim selima uz komunikaciju Kupres – Šipovo (s. Zlosela, s. Osmanlije, s. Mrđebare i s. Rastičevo) kao i uz komunikaciju Kupres – Donje Vukovsko (s. Goravci, s. Otinovci, s . Botun i s. Kukavice). Jedna tenkovska četa razmeštena je uz komunikaciju Livno – Kupres i Duvno – Kupres u širem rejonu sela Šuica i Baljci. Verovatno su deo tenkova prebacili i u s. Zlosela i utvrdili ih kao nepokretne vatrene tačke.
Pod kontrolom ustaških snaga se nalazi tunel na putu Kupres – Bugojno, kao i samo mesto Kupres. Ustaške snage su presekle i komunikaciju Livno – Kupres u reonu prevoja Stržanj, ispod Malovana gde su u dodiru sa snagama TO i srpskim stanovništvom. Glavni štab ustaških snaga nalazi se u s. Mrđebare. Ojačanje im se upućuje iz pravca Livna i Duvna.

2.- Zadatak 9. korpusa:
Dana 30. 03. 1992. godine otpočnite sa pokretom delova 11. mtbr na prostor: Novo Selo – s. Mrđenovci (na komunikaciju Šipovo – Kupres), a slabijim delovima u rejonu Osječenica (tt 1798), na komunikaciji Livno – Kupres.
Imati u vidu da su neprijateljske snage posele istaknute objekte oko Kupresa i Kupreških vrata.
U određene rejone pristići do 24,00 časova 30. 03. 1992. godine.
Po pristizanju uspostaviti kontakt sa predstavnicima ugroženog srpskog naroda i jedinicama TO.
Za dalju aktivnost primićete novo naređenje. U slučaju napada od strane neprijatelja dati odlučan otpor i produžiti pokret ka naređenim rejonima.
Strogo voditi računa, da pripadnici JNA ne urade ništa što bi naši protivnici mogli iskoristiti protiv nas na propagandnom planu.

3.- Susedi:
OpŠTO Bosanski Petrovac, Drvar, Bos. Grahovo, Glamoč i Šipovo sadejstvuju brigadi u obezbeđenju na izvršenju marša, pozadinskog obezbeđenja i rade za potrebe komande 11. mtbr po zahtevu.

4.- Odlučio sam:
Delom snaga 11. mtbr izvršiti marš pravcem: Bos. Petrovac – Drvar – s. Rore – s. Medena Selišta (severno od Glamoča) – s. Mliništa – s. Barići – s. Šipovo – s. Mrđenovci i Glamoč – s. Skucani – s. Dolac, sa ciljem u sadejstvu sa snagama OpŠTO Šipovo, Glamoč i Kupres

Glamoč, ojačati snage TO na ovim prostorima i zaštititi srpsko stanovništvo od eventualnog napada ustaških snaga.
Početak marša u 13,00 30. 03. 1992. godine.

5.- Zadatak 11. mtbr:
Glavnim snagama kontrolisati prostor zone odgovornosti brigade uz jača obezbeđenja pravaca koji iz prostora Livna i Bihaća izvode ka Bos. Petrovcu i Bos. Grahovu, u gotovosti za angažovanje na ugroženim pravcima, a snagama ojačanog motorizovanog bataljona izvršiti marš pravcem Bos. Petrovac – Drvar – s. Rore – s. Medena Selišta – s. Mliništa – s. Barići – Šipovo – s. Mrđenovci i razmestiti se u rejonu s. Mrđenovci, Novo selo, s. Semenovci i ojačanom četom (vod mb 122 mm i delom snaga iz 9. bvp) izvršiti marš pravcem: Glamoč – s. Skucani – s. Dolac i razmestiti se u širem rejonu s. Gornji Malovan.
Po stizanju na marševski cilj u sadejstvu sa snagama OpŠTO Šipovo, Glamoč i Kupres i srpskim stanovništvom posesti značajnije objekte na komunikaciji: Kupres – Šipovo i Kupres – Glamoč, gde biti u gotovosti za odbijanje i slamanje napada ustaških snaga prema naseljima sa srpskim stanovništvom i staviti pod kontrolu komunikaciju Bugojno – Kupres – D. Malovan.
U toku marša obezbediti se jačim čelnim obezbeđenjem a sumnjive deonice i kritična mesta prethodno izvideti i adekvatnim snagama obezbediti prolazak kolone.
U toku marša biti u gotovosti za borbu u susretu.
U slučaju iznenadnih napada ustaških snaga ili nailaska na prepreke iste razbiti i nastaviti planirani marš uz mere obezbeđenja.
Preko OpŠTO Bos. Petrovac, Drvar, B. Grahovo, Šipovo i Kupres obezbediti sigurne vodiče i patrole milicije, koji će regulisati saobraćaj i omogućiti sigurne pokrete jedinica.
KM u rejonu Drvar.
Posesti, sa potrebnim brojem starešina iz komande brigade, IKM u rejonu s. Mrđenovci. U sastav IKM ulazi i potpukovnik Sovilj Miodrag, NA 1. mtbr, koji će biti u ulozi NŠ i NA za izvršenje ovog zadatka.
Sastav i ojačanja jedinica za izvršenje zadatka po pripremnom naređenju str. pov. br. 307-1 od 29. 03. 1992. godine.

6.- Obezbeđenje borbenih dejstava
6.1.- Bezbedonosno obezbeđenje:
Tokom marša i dovođenja jedinica težište imati na otkrivanju zasjednih dejstava i minskih polja na dijelu komunikacije s. Kapuić – s. Dolac – s. G. Malovan. Za očekivati je u toku marševanja zarušavanje komunikacije na deonici s. Dolac, s. Osječina u rejonu Šumske kuće, kao i na deonici puta s. Osječina s. G. Malovan, ukoliko su jedinice TO odbačene iz s. G. Malovan. Sumnjiva lica u toku marševanja i izvršenja zadatka lišavati slobode.
6.2.- Pozadinsko obezbeđenje:
Jedinice opremiti za boravak u zimskim uslovima i na planini.
Sa sobom poneti 2 b/k municije, 3 suva obroka hrane i artikle za 2 tekuća obroka i osposobiti ih za samostalno pripremanje hrane. Ojačani bataljon nosi rezervu goriva u kantama i ACG, a ojačana četa u kantama i buradima najmanje jedno punjenje rezervoara.
Jedinice na oba pravca ojačati sanitetskim ekipama sa lekarom i sanitetskim vozilom. Zbrinjavanje p/o vršiti u najbližim ustanovama javne zdravstvene službe i evakuacijom u MC Drvar i Knin.
U daljem toku angažovanja jedinica snabdevanje vrši 405. PoB po zahtevu k-de 11. mtbr.

Preduzeti i ostale mere obezbeđenja borbenih dejstava.

7.- Komandovanje i veza:
Radi uspešnog rukovođenja i komandovanja i neprekidnosti veza 11. mtbr ojačati iz 70. bv sa potrebnim brojem ljudi i sredstava.
Sa angažovanim jedinicama i komandom korpusa imati neprekidne i sigurne veze.
Izveštaje dostavljati o:
– Spremnosti za marš do 12,30 časova
– O početku marša
– O pristizanju na marševski cilj
– O toku izvršenja zadatka, po potrebi.

K O M A N D A N T
general-major
Ratko Mladić, [v.r.]
M.P.[388]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6029.

161

[1992., travanj, početak]
Kupres

Izvješće načelnika štaba Komande 1. mtbr Komandi 9. korpusa JNA o stanju u jedinicama korpusa i srpskim jedinicama TO na području Kupresa

---

Izveštaj o stanju
jedinica 9. K i ŠTO Kupres
– dostavlja –

K-tu 9. K

1. Stanje jedinica 9. K na području Kupresa
Ojačani mtb iz Bos. Petrovca sa bat H 105 mm i vod t 76 mm razmješten je u rajon Mrdjenovci – Novo Selo – Šemenovci. KM bat i IKM mtbr u s. Novo Selo. Jedinice vrše utvrdjivanje položaja.
Ojačane mtč. iz Glamoča i ojačana četa iz 3/13 br TO razmještena je u selima G. i D. Malovan. ŠTO Kupres raspolaže sa 900 boraca. Razmještaj jedinica je sledeći: čTO Blagaj, čTO Novo Selo, 2 čTO Malovan, 2 čTO Kupres, čTO Ravno, čTO Mračaj, čTO Vukovsko i vTO Rilić.
Put Kupres – Bugojno zatvara 2/19. brTO u rejonu Koprivnica.

---

388 Okrugli pečat: Komanda 9. korpusa.

2. Ustaške snage se nalaze u rejonima: s. Rastičevo, Zloselo, nešto u Kupresu (100), s. Vile, tunel Kupreška Vrata (6 ljudi), s. Goravci, Kute, Kukavice. Ukupne snage ustaša su oko 400-500 ljudi, regrutovano od mještana. Ostali podaci o ustašama po prilogu oficira bezbednosti.
3. Predlog: Formirati mtbr u rejonu Kupresa od v/o iz Kupresa i Šipova. JTO Kupresa preformirati u jedinice mtbr.

pukovnik
Sovilj Miodrag[389]

Prilog: Izveštaj oficira
bezbednosti mtbr[390]

Preslika, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6002.

162

1992., travanj 2.

Zahtjev zamjenika načelnika Kopnene vojske – Uprava pešadije GŠ OS SFRJ Komandi 9. korpusa za povrat ambalaže za neka oružja koja su se proizvodila u osamostaljenim republikama bivše Jugoslavije

---

KOMANDA 2. VOJNE OBLASTI
Pov. broj 15/15-46
02. 04. 1992. godine

VOJNA TAJNA
POVERLJIVO

Povraćaj ambalaže za neka oruđa i neke druge zahteve Uprave pešadije, dostavlja.-

KOMANDI 9. korpusa

GŠ OS SFRJ, zamenik načelnika za KoV – Uprava pešadije, svojim aktom pov. br. 237-2 od 23. 03. 1992. godine, dostavio nam je neke zahteve, koji se odnose na jedinice pešadije i to:
1. Sagledati u jednicama pešadije (mtbr i partd), koliko je vojnika primljeno po ugovoru i koje su specijalnosti, kao i koliko još treba primiti.
2. Kako su lansere za RBR 64 mm "Zolja" proizvodile republike koje su se otcepile od SFRJ i osvajanje njihove proizvodnje je još u toku i vrlo skupo, sve jedinice koje troše ove rakete dužne su prikupljati lansere za RBR – 64 mm i vraćati skladištima, jer se mogu upotrebljavati 5 (pet) puta. O eventualno prikupljenim lanserima i broju izvestite organ roda pešadije.

---

[389] Načelnik štaba Komande 1. mtbr, izvješće je napisano početkom travnja 1992., svakako prije 3. travnja, jer su tada počele borbe na Kupresu. Vidi: Davor Marijan, *Smrt oklopne brigade: prilozi za istraživanje rata za Hrvatsku i Bosnu i Hercegovinu 1990.-1992.*, Zoro, Zagreb 2002., str. 83-120.

[390] Prilog nije pronađen uz izvornik.

3. Ambalaža za MB 82 i 120 mm je veoma skupa a proizvodi se na kriznom području pa je istu takođe potrebno sakupljati i vraćati skladištima iz kojih se izuzima municija.
4. Kako ima zaplenjenog oružja različite proizvodnje, potrebno je da nas izvestite o retkim primercima i njihovom broju jer nam iste traže školski centri KoV.
5. Veoma su retki primeri da starešine iz jedinice pišu članke za Vojni Glasnik. Potrebno je da što veći broj starešina koji su sa svojim jedinicama učestvovali i sada se nalaze na ratištu, pišu o svojim iskustvima, ponašanju različitih vrsta oružja i oruđa kao i o dobrim i slabim stranama istih.
Tražene podatke dostavite ovoj Komandi, najkasnije do 24.04.1992. godine.

ŽM/MB

NAČELNIK ŠTABA
general-potpukovnik
Dobrašin Praščević, [v.r.]

M.P.[391]

M.P.[392]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6045.

163

1992., travanj 2.
[Knin]

Obavijest Ministarstva odbrane RSK Ministarstvu odbrane Republike Srbije o dinamici financiranja cjelokupne strukture Teritorijalne obrane RSK

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA — **VOJNA TAJNA**
MINISTARSTVO ODBRANE — **POVERLJIVO**
Pov. broj 257-2/92.
02. 04. 1992. godine

Obaveštenje o financiranju
TO RS Krajine.-

MINISTARSTVO ODBRANE
REPUBLIKE SRBIJE

Posle razmatranja obaveza i dinamike razvoja TO Republike Srpska Krajina obaveštavam vas da u mesecu aprilu i maju treba finansirati celokupnu strukturu TO Krajine po planovima razvoja koji su vam poznati.

---

391 Okrugli pečat: Komanda 2. vojne oblasti.

392 Prijemni pečat: Komanda 9. korpusa, pov. br. 23-68, 28. 04. 1992.

U mesecu junu, julu i augustu bit će neophodno da funkcionišu celokupne komande po ratnoj strukturi i TO: GŠTO RSK, Zonski štabovi, Opštinski štabovi TO, Komande brigada, bataljona i četa kao i pozadinska struktura.
Zbog toga predlažemo da se u dinamici finansiranja za prvo polugodište ne vrše promene, a u drugom polugodištu detaljno bi razmotrili potrebe i sa vama iste usaglasili u julu mesecu.
Ovo proizlazi iz dinamike rasporeda snaga OUN i demobilizacije jedinica TO koja će se izvršiti tek oko 01. 06. 1992. godine.
Posle toga komande moraju razraditi sva dokumenta, izvršiti uvežbavanja pozadinskog sistema i svih ostalih radnji za efikasno funkcionisanje cele strukture u miru.
Molim vas da se odmah deblokiraju žiro-računi Zonskih štabova. Za potrebe Ministarstva odbrane molimo vas da nam, ako je moguće dodelite tri putnička automobila. Za sada ministarstvo nema svoje vozilo.
SŠ/ŽM

MINISTAR ODBRANE
p u k o v n i k
Stojan Španović

M.P.[393]

Pov. br. 16-1/92
22. 04. 1992.[394]

Izvornik, strojopis, ćirilica
HR-HMDCDR, 5., kut 4.

164

1992., travanj 2.
[Sarajevo]

Suglasnost Komande 2. VO JNA Glavnom štabu TO RSK da vojni objekt "Čerkezovac" koristi za potrebe POB 3. operativne zone te predlaže da se svi vojni objekti, strelišta, vježbališta i kompleksi vojnog zemljišta predaju RSK za potrebe štabova i jedinica TO i MUP-a

---

Komanda 2. Vojne oblasti
Pov. broj 31/101-216
02. 04. 1992. godine

RS Krajina – GŠTO
Veza: vaš akt broj 223/92 od 24. 03. 1992. godine.

Saglasni smo da se objekti sadašnjeg 1. tskm/530. PoB Dvor na Uni – "Čerkezovac" koriste za potrebe PoB/3. operativne zone u celosti.
Naš je stav i predlog da se svi vojni objekti, strelišta, vežbališta i kompleksi vojnog zemljišta predaju RS Krajina za potrebe štabova i jedinica TO i snaga MUP-a.

---

393 Prijemni pečat: Brzojav br. 194, 03. 04. 1992.

394 Dopisano rukom.

Donošenje odluke o predaji je u nadležnosti SSNO čije predstavnike smo upoznali sa našim predlogom na sastanku u komandi 9. K dana 30. 03. 1992. godine.
Komanda 10. K i komande 6., 7. i 8. OG kontaktirale su sa predstavnicima ZSUN koji su izvidjali ponudjene lokacije za potrebe ovih snaga. Detalji dogovora nisu nam poznati. Da bi se izbegli nesporazumi, potrebno je da vaši organi i komandant treće operativne zone utvrde sa komandom 10. K da li je moguće razrešiti to pitanje u skladu sa vašim zahtevom.
Primopredaja objekata bi se izvršila po izmeštanju tehničkog skladišta na novu lokaciju.

Zastupa pomoćnika k-ta za pozadinu
p u k o v n i k
Dušan Kovačević

Dostaviti:
– naslovu
– komandi 10. K na znanje
– komandi OG-7/10 K na znanje
– komandi 530. PoB – na znanje

M.P.[395]

M.P.[396]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 5002.

165

1992., travanj 3.
[Banja Luka]

Pismo Komande 5. korpusa pripadnicima Banjalučkog korpusa o političko-sigurnosnoj situaciji u BiH, te o njihovim zaslugama u "oslobođenju" srpskog teritorija u zapadnoj Slavoniji

---

KOMANDA 5. KORPUSA
Op. pov. broj 321-1
03. 04. 1992. godine

VOJNA TAJNA
POVERLJIVO

Pismo borcima Banjalučkog korpusa.-

K O M A N D I 329. okbr

Političko-bezbednosna situacija u BiH se rapidno pogoršava. Cilj rukovodstva RH da ratna dejstva prenese na teritoriju BiH postepeno se ostvaruje, zahvaljujući republičkom rukovodstvu BiH i djelovanju pojedinih stranaka.

---

395 Prijemni pečat: SAO Krajina, Štab TO, pov. br. 274/92, 03. 04. 1992.

396 Prijemni pečat: 1. odeljak 332. puka veze, brzojav JUNAK, br. 13450, 03. 04. 1992.

Ratuje se u Bosanskom Brodu, Bijeljini, na Kupresu, a svakog momenta može da bukne ratni požar u Zapadnoj Hercegovini, Travniku, Derventi i drugim krajevima Republike BiH.
Postavljanje barikada u Banja Luci dana 03. 04. 1992. godine od strane takozvanih Srpskih oružanih snaga prijeti miru i u Bosanskoj Krajini, mada za to ne postoje razlozi, jer su se svi zahtevi postavljeni od strane organizatora ovih barikada mogli (i moraju) rešavati mirnim putem.
U vezi sa najnovijim dogadjajima u Banja Luci pripadnicima 5. korpusa ukazujemo na sledeće:
– Svojom osmomjesečnom borbom borci 5. korpusa su spasili narod Zapadne Slavonije od [...][397] istrebljenja, oslobodili i zaposjeli srpske teritorije u ovom dijelu Hrvatske, sprečili prodor Paraginih[398] bojovnika na teritoriji Bosanske Krajine i stvarali uslove za dolazak mirovnih snaga OUN, što bi trebalo da znači i prestanak rata na ovim prostorima.
– Pravovremeno i realno sagledavajući razvoj dogadjaja u BiH, a u cilju zaštite naših porodica i cjelokupnog naroda Bosanske Krajine, komanda korpusa po odobrenju Vrhovne komande, izvršila je mobilizaciju novih jedinica i premeštanje nekih jedinica sa Slavonskog fronta i zaposela položaje od Skender Vakufa preko Vlašića – Maslovara – Motajice – Mrkonjić Grada, Jajca, Sanskog Mosta do Kupresa. Ovakvim razmeštajem snaga naš korpus je zatvorio sve ulaze u Bosansku Krajinu i onemogućio upad paravojnih formacija i oružanih snaga Hrvatske na teritoriju Krajine.
Iz navedenog se da zaključiti da je korpus u okruženju i da mu u narednom periodu predstoje dosta teški zadaci na očuvanju mira u ovom dijelu BiH.
Da bismo sačuvali Bosansku Krajinu od razaranja i svoje porodice, u narednom periodu moramo:
1.- Ostati na položajima do dolaska plavih šlemova (oko 20. aprila), čime stvaramo uslove za bezbedno predislociranje korpusa iz Zapadne Slavonije i angažovanje na očuvanju mira u Bosanskoj Krajini. Ovo je posebno važno kada se zna, da dolaskom mirovnih snaga UN, pored Banjalučkog, u Krajinu ulazi i Kninski i Bihaćki korpus.
Napuštanje položaja u Slavoniji prije dolaska mirovnih snaga OUN dovelo bi do neposredne i sigurne ugroženosti Bosanske Krajine od ustaških snaga, koje bi krenule da se svete, a da ne govorimo da bi to značilo i izdaju poginulih i ranjenih drugova i samih sebe.
2.- I dalje moramo ostati jedinstveni i ne dozvoliti da nas uvuku u političke igre. Zahvaljujući dosadašnjem jedinstvu i požrtvovanju svih pripadnika korpusa izvojevali smo velike pobjede, stekli velik ugled i povjerenje naroda ne samo u Bosanskoj Krajini, nego i u cijeloj BiH i Jugoslaviji. To se potvrdjuje i stalnim narastanjem brojnog stanja korpusa, koji se popunjava pripadnicima svih naroda i narodnosti iz Bosanske Krajine.
Svojim jedinstvom i doslednošću prekaljenih boraca daćemo i podršku onima koji opravdano zahtevaju da se borcima obezbede sva prava učesnika NOR-a i materijalnu sigurnost porodica i da se povede borba protiv ratnih profitera i svih onih koji žele da narodnu muku i krv iskoriste za vlastite interese.
3.- Obezbediti da Banjalučki korpus i dalje predstavlja sigurnu zaštitu za sve narode i narodnosti u Bosanskoj Krajini i da omogući Krajiškom narodu da u miru izgradi svoju demokratsku vlast i sa ostalim narodima i republikama koji to žele da izgrade novu zajedničku državu u kojoj naša djeca neće ratovati.

397 Riječ nečitka u izvorniku.

398 Dobroslav Paraga, tadašnji predsjednik Hrvatske stranke prava.

Siguran sam da ćemo u tome uspeti.

Pov. br. 11-51
05. 04. 1992.[399]

K O M A N D A N T
general-major
Momir Talić, [v.r.]

M.P.[400]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 2459.

166

1992., travanj 3.
[Knin]

Komanda 9. korpusa JNA dostavlja Komandi 2. VO plan upotrebe 9. korpusa prema varijanti "Kopaonik", u koji treba ugraditi snage TO BiH koje surađuju s JNA

KOMANDA 9. KORPUSA
DT BROJ 275-20
03. 04. 1992. god.

NARODNA ODBRANA
DRŽAVNA TAJNA
Primerak br. 1

Dokumenta PU,
dostavlja.-

KOMANDI 2. VOJNE OBLASTI

Na osnovu vašeg naredjenja DT broj 3-1 od 17. 02. 1992. godine, dostavljamo vam dokumenta Plana upotrebe 9. korpusa po varijanti "**K O P A O N I K**".

Dokumenta prema spisku u prilogu.

IM/ĆM

K O M A N D A N T
general-major
Ratko Mladić, [v.r.]

M.P.[401]

– – – –

KOMANDA 9. KORPUSA
DT broj 275-18
31. 03. 1992. godine

NARODNA ODBRANA
DRŽAVNA TAJNA
"KOPAONIK"
Primerak br. _______

[399] Dopisano rukom.

[400] Okrugli pečat: Komanda 5. korpusa.

[401] Okrugli pečat: Komanda 9. korpusa.

Izrada dokumenata
PU, naredjenje,
dostavlja.-

KOMANDI_____________

Na osnovu Naredjenja Komande 2. vojne oblasti DT broj 3-2 od 17. 03. i Uputstva o izradi i zaštiti planova upotrebe OS SFRJ, a u skladu sa izvršenim organizacijsko-formacijskim izmenama i promene mesta lokacije i zadataka prvopotčinjenih komandi i jedinica 9. K,

N A R E D J U J E M:

1. Izraditi Plan upotrebe prvopotčinjenih pukova-brigada i samostalnih bataljona-diviziona za varijantu "KOPAONIK".[402]
2. Za izradu Plana upotrebe, formirati tim sa minimalnim brojem posebno proverenih starešina, čime obezbediti potpunu tajnost plana.
Izradom plana lično rukovode komandanti pukova-brigada. Izradom plana za samostalne bataljone lično rukovode nadležne starešine Komande 9. K (PkPo, NV i NOB) uz uključivanje u tim komandanta bataljona.
3. U plan upotrebe ugraditi snage TO BiH i to samo one ŠTO koji saradjuju sa JNA i TO u zoni ZOUN.
4. Izraditi dokumenta Plana upotrebe, koja obezbedjuju upotrebu jedinica i sigurno rukovodjenje i komandovanje.
5. MERE ZAŠTITE.
Izvršiti izbor i sačiniti spisak starešina i GL, koji se mogu uključivati na izradi Plana upotrebe. Merama bezbednosti i zaštite isključiti svaku mogućnost oticanja podataka iz Plana upotrebe. U svemu se pridržavati odredbi i stavova Uputstva o izradi i zaštiti Planova upotrebe OS.
6. Dokumenta PU za upotrebu snaga stupaju na snagu 01. 04. 1992. godine. Jedan primerak PU prvopotčinjene komande će dostaviti Komandi 9. K do 11. 04. 1992. godine.
Do 05. 04. 1992. godine izraditi Odluku i Zapovest i biti u gotovosti za podnošenje istih na odobrenje. Vreme i mesto overe dokumenata će biti naknadno odredjeno.
7. Postojeće planove upotrebe "SUTJESKA 1 i 2" stavljaju se van snage i iste komisijski uništite. Izveštaj o uništenju dokumenata stavljenih van snage dostavite do 14. 04. 1992. godine.
MI/MT

K O M A N D A N T
general-major
Ratko Mladić, [v.r.]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 7., kut 8.

---

402 O planu operacije JNA "Kopaonik" vidi: Dok. br. 145.

167

1992., travanj 3.
[Knin]

Zahtjev Komande 9. korpusa Komandi 2. VO da se izvrši mobilizacija postrojbi TO Bosansko Grahovo i Bosanski Petrovac

---

KOMANDA 9. KORPUSA
Str. pov. br. 23-54
03. 04. 1992. godine

KOMANDA 2. VOJNE OBLASTI
(na ličnost komandanta)

Zahtev za izvršenje mobilizacije

Imajući u vidu nepovoljan razvoj situacije u zoni odgovornosti korpusa, predlažem da se izvrši mobilizacija sledećih jedinica TO:
1. OdTO Bosansko Grahovo, koji bi se po izvršenoj mobilizaciji pretpočinio komandi 11. mtbr radi eventualnog angažovanja na pravcu Bosansko Grahovo – Livno.
2. OdTO Bosanski Petrovac, koji bi se po izvršenoj mobilizaciji pretpočinio 180. mtbr radi eventualnog angažovanja na pravcu Bosanski Petrovac – Bihać.
3. Formirali smo grupe odgovornih starešina iz Komande korpusa i komande 11. i 180. mtbr koje će učestvovati u izvršavanju mobilizacije i formiranju jedinica da bi sa mobilizacijskog zborišta bili što pre spremni za izvršenje zadataka, po posebnom naredjenju.

K O M A N D A N T
general-major
Ratko Mladić [v.r.]
M.P.[403]

M.P.[404]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 7., kut 8.

168

1992., travanj 4.
[Knin]

Izvješće Komande 9. korpusa JNA Komandi 2. vojne oblasti o pregovorima u selu Žitnić s predstavnicima RH o razmjeni zarobljenika i povlačenju HV-a iz Nos Kalika

---

[403] Okrugli pečat: Komanda 9. korpusa.

[404] Prijemni pečat: 1. odeljak SCV 332. puka veze, brzojav JUNAK, br. 2248, 03. 04. 1992.

KOMANDA 9. KORPUSA
Pov. br. 41-40
04. 04. 1992.

Izveštaj o razgovorima
u s. Žitnić, dostavlja.-

KOMANDI 2. VO

Dana 03. 04. 1992. godine u s. Žitniću obavljeni su razgovori izmedju predstavnika 9. Korpusa i predstavnika RH, uz prisustvo šefa tima posmatrača misije EZ iz Splita Ditera Voltmana[405] i predstavnika oficira UNPROFOR-a iz komande Južnog sektora u Kninu.
Na predlog predstavnika hrvatske strane na sastanku je razmotren sledeći dnevni red:
– oslobadjanje 21 vojnika (pripadnika TO) zarobljenih u Nos Kaliku,
– bezuslovno povlačenje hrvatske vojske iz Nos Kalika,
– potpuno poštivanje sporazuma o prekidu vatre na području Srednje Dalmacije i osnivanje mješovite komisije sastavljene od predstavnika JNA, Hrvatske vojske, UNPROFOR-a i EZ-a.
U koncipiranju dnevnog reda, a i u toku razgovora predstavnici hrvatske strane su neprekidno isticali kako su oni voljni bezuslovno pustiti zarobljenike i povući se iz Nos Kalika, ali su pri tome inzistirali na niz ustupaka, kao što su puštanje njihovih zarobljenika, garancije o povlačenju jedinica JNA iz rejona Miljevačkog platoa, odnosno o tome da jedinice JNA neće ulaziti u Nos Kalik, i sl.
Po prvom pitanju smo zaključili:
– da Hrvatska strana u vrlo kratkom vremenu treba izvršiti konsultacije sa Državnom komisijom u Zagrebu, obavjestiti predstavnike PMEZ i 9. K i vratiti sve zarobljenike bez ikakvih ustupaka, jer se ne radi o razmjeni već samo puštanju zarobljenika iz Nos Kalika,
– da se sastanu komisije za razmjenu zarobljenika i da nastave ranije započetu lokalnu razmjenu,
– da se reaktivira Naredjenje komandanta korpusa o puštanju dijela zarobljenika iz vojnog zatvora kako je ranije bilo obećano (15. 02. 1992.) ali samo kao gest dobre volje komandanta.
U vezi povlačenja iz Nos Kalika (drugo pitanje) zaključeno je:
– da Hrvatska strana odmah poduzme mjere na razminiranju mjesta Nos Kalik,
– da otpočmu pripreme za povlačenje Hrvatske vojske iz sela uz kontrolu predstavnika PMEZ i 9. korpusa i da se za nekoliko dana povlačenje realizuje,
– da predstavnici PMEZ obezbjede kontrolu realizacije shodno dogovoru i zaštiti stanovništva u Nos Kaliku, posebno nakon povratka zarobljenika, što bi činili češćim upućivanjem članova misije.
Predstavnici UNPROFOR-a nisu prihvatili da se i oni odmah angažuju obzirom da prema njihovoj izjavi Drniš nije trenutno u zaštitnoj zoni UNPROFOR-a.
Mi smo dalje istakli da u Nos Kalik nisu ni bile jedinice JNA, osim legalnih struktura TO, uglavnom popunjenih od mještana sela, koji su kasnije uhapšeni – te se oni trebaju vratiti, a istovremeno da će se pitanje statusa Nos Kalika rješavati kao i za sva ostala mjesta u opštini Drniš.

[405] Dieter Woltmann.

Po pitanju poštivanja sporazuma o prekidu vatre, mi smo isticali da se pridržavamo odredbi sporazuma (03. 01. 1992. g. Sarajevo) o prekidu vatre, što je i Hrvatska strana isticala za sebe. Dogovarali smo i o potrebi direktnih kontakata predstavnika JNA i hrvatske strane kod narušavanja primirja, kao i o potrebi uvodjenja i korištenja "vrućih" telefonskih linija.
Obzirom da hrvatska strana nije imala konkretan predlog u vezi formiranja komisije na čemu su jedno vreme inzistirali dogovorili smo da o tom pitanju razgovaramo po konkretnim stavovima.
Predstavnik PMEZ Diter Voltman je ponovo potencirao pitanje brane HE Peruča a mi smo objasnili naše stajalište po ovom pitanju – da jedinice JNA kontrolišu branu i da bezbjednost iste zavisi prvenstveno od ponašanja hrvatske strane. Na zahtev da se sastanu stručnjaci elektroprivrede (RH i RSK) obećali smo pomoć u uspostavljanju kontakata, ali ne i njihov dolazak na branu.

Zaključak:
Može se konstatovati da su dva težišna pitanja u razgovorima (puštanje zarobljenika iz Nos Kalika i bezuslovno povlačenje hrvatske vojske iz Nos Kalika) korektno dogovorena, a konkretna realizacija bi usledila u sledećoj sednici.
Medjutim hrvatska strana je i do sada slična rješenja prihvatila, da bi na kraju istakli neki razlog da se ne pridržavaju dogovorenog. Na ovakvu praksu i ponašanje mi smo ih upozorili u prisustvu predstavnika UNPROFOR-a i PMEZ.

K O M A N D A N T
general-major
Ratko Mladić, [v.r.]
M.P.[406] M.P.[407]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 7., kut 8.

169

1992., travanj 4.
Zapovijed Komande 12. korpusa JNA iz Novog Sada za mobilizaciju Zonskog štaba TO za Slavoniju, Baranju i Srijem radi očekivanog napada HV-a na istočnu Slavoniju

O D O B R A V A M
K O M A N D A N T
general-potpukovnik
Milan Torbica, [v.r.] 04. 04. 1992.[408]
M.P.[409]

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO
Prilog broj 2
Primerak br. 1-7.

[406] Okrugli pečat: Komanda 9. korpusa.
[407] Prijemni pečat: 1. odeljak SCV 332. puka veze, brzojav br. 2299, 5. 4. 1992.
[408] Datum zaprimanja u GŠ.
[409] Okrugli pečat: RSK, Knin, Republički štab TO.

– – – – –

Z A P O V E S T
ZA MOBILIZACIJU ZnŠTO ZA SLAVONIJU, BARANJU I SREM
(RJ T-2361)

Sekcije 1:100000, D. Miholjac; Osijek; Sombor; Sl. Brod; Vinkovci i B. Palanka[410]

1. – Uticaj dejstva neprijatelja na tok mobilizacije
Na 6. OZ u toku mobilizacije dejstvo mogu ispoljiti neprijateljske snage 14. K na liniji: Belišće – Osijek – Vinkovci, grupisane po pravcima 107., 106. i 135. brigada za pravac Baranja; 106. i 130. za pravac: Tenja – Dalj i 101., 109. i 124. brigada za pravac: Vinkovci – Vukovar. Najverovatnije će svoje dejstvo ispoljiti diverzantskim grupama, dejstvom artiljerije, avijacije i delom stanovništva, koje će imati u većim mestima na teritoriji zone. Dejstvo DG može se očekivati u rejonu: Beli Manastir, Darda, Tenja, Dalj, Vukovar i Mirkovci.
Artiljerijsko dejstvo očekivati je po MZ brigade i bataljona u rejonima mobilizcije. Dejstvo avijacije očekivati je po skladištima MS, goriva i municije u rejonima razmeštaja istih. Jednovremenim dejstvom artiljerije, avijacije, diverzantskih grupa i ubačenih elemenata, očekivati je i jednovremen napad neprijateljskih OMJ na pravcu: Osijek – Bilje, Nemetin – Bijelo Brdo, Tenja – Klisa, Osijek – Vukovar, Vinkovci – Vukovar i Vinkovci – Orolik. Kombinovanim dejstvom navedenih snaga neprijatelj bi verovatno umanjio efekat mobilizacije i produžio vreme iste, što bi imalo negativne posledice za jedinice u 6. OZ.

2.- Zadatak ZnŠTO
ZnŠTO ima zadatak po ispoljenom dejstvu snaga neprijatelja gotovim snagama (snagama obezbedjenja) u sadejstvu sa snagama policije odmah otpočeti dejstvo prostornih snaga u opštinama uz istovremenu mobilizaciju jedinica brigada, što pre formirati jedinice i posesti rejone upotrebe. Ostvariti sadejstvo sa prednjim odredima JNA i odbiti napad neprijateljskih snaga na pravcima napada uz istovremeno obezbedjenje svih elemenata mobilizacije 6. OZ.

3.- Susedi:
Ispred, desno i levo nema naših snaga za vreme mobilizacije. Pozadi zone na tok mobilizacije pozitivno će uticati jedinice 12. K, a naročito Prednji odredi u rejonu: Bezdan, Bogojevo, Bačka Palanka i Šid, a u samoj zoni jedinice milicije, te naoružani narod.
4.- ODLUČIO SAM: po prijemu signala za mobilizaciju, isti odmah preneti komandama OpŠTO i brigada, uputiti ekipu za Slavoniju, Baranju i Zapadni Srem sa ciljem: u sadejstvu sa snagama milicije, naoružanim narodom, organima DPZ i POOd 12. K., otpočeti mobilizaciju brigada uz istovremeno obezbedjenje jedinica prostorne strukture dejstvo po neprijateljskim snagama, koje ometaju tok mobilizacije.
Gotovost za pokret ljudstva i MS do M+06,00.
KM ZnŠTO u rejonu Borova Sela sa početkom rada do M+2,00.

5.- Zadaci jedinicama:
5.1. 39. brTO mobiliše se u rejonu B. Manastir-Bolman sa rasporedom jedinica bataljona prema karti na MZ. Mobilizaciju završiti do M+06,00.
KM u rejonu Beli Manastir sa početkom rada do M+2,00.
5.2. 37. brTO mobiliše se u rejonu Darda-Bilje-Uglješ, sa rasporedom jedinica bataljona prema karti rasporeda na MZ. Mobilizaciju završiti do M+06,00.

[410] Mjesta dopisana rukom.

KM u rejonu s. Darda, sa početkom rada do M+2,00.
5.3. 43. brTO mobiliše se u rejonu Tenja-Markušica, sa rasporedom jedinica bataljona prema karti rasporeda na MZ. Mobilizaciju završiti do M+6,00.
KM u rejonu Tenja sa početkom rada do M+2,00.
5.4. 35. brTO mobiliše se u rejonu Dalj-Erdut-Belo Brdo, sa rasporedom jedinica bataljona prema karti rasporeda na MZ. Mobilizaciju završiti do M+6,00.
KM u rejonu s. Dalj sa početkom rada do M+2,00.
5.5. 40. brTO mobiliše se u rejonu Vukovar-Bobota-Ilok, sa rasporedom jedinica bataljona prema karti rasporeda na MZ. Mobilizaciju završiti do M+6,00.
KM u rejonu Vukovar sa početkom rada do M+2,00.
5.6. 45. brTO mobiliše se u rejonu Mirkovci-Jankovci-Ilok, sa rasporedom jedinica bataljona prema karti rasporeda na MZ. Mobilizaciju završiti do M+6,00
KM u rejonu s. Stari Jankovci sa početkom rada do M+2,00.
5.7. OpŠTO Beli Manastir mobiliše se u rejonu Beli Manastir, sa rasporedom jedinica prostorne strukture prema karti rasporeda na MZ. Mobilizaciju završiti do M+4,00.
KM u rejonu Beli Manastir sa početkom rada u M+2,00.
5.8. OpŠTO Dalj mobiliše se u rejonu Dalj, sa rasporedom jedinica prostorne strukture prema karti rasporeda jedinica na MZ. Mobilizaciju završiti do M+4,00.
KM u rejonu Dalj sa početkom rada u M+2,00.
5.9. OpŠTO Tenja mobiliše se u rejonu Tenja, sa rasporedom jedinica prostorne strukture prema karti rasporeda jedinica na MZ. Mobilizaciju završiti do M+4,00.
KM u rejonu s. Tenja sa početkom rada do M+2,00.
5.10. OpŠTO Vukovar mobiliše se u rejonu Vukovar, sa rasporedom jedinica prostorne strukture prema karti rasporeda jedinica po MZ. Mobilizaciju završiti do M+4,00.
KM u rejonu Vukovar sa početkom rada do M+2,00.
5.11. OpŠTO Mirkovci mobiliše se u rejonu Stari Jankovci, sa rasporedom jedinica prostorne strukture prema karti rasporeda jedinica na MZ. Mobilizaciju završiti do M+4,00.
KM u rejonu Mirkovci sa početkom rada do M+2,00.
6.- Za iznošenje i podelu plana mobilizacije odrediti dvojicu starešina sa odredjenim brojem v/o iz ZnŠTO, OpŠTO i komandi brigada. Podelu dokumenata vršiti u rejonima formiranja bataljona-diviziona i novonastalih četa-baterija.
7.- <u>Prihvat ljudstva</u>
Za prihvat ljudstva na nivou brigada, OpŠTO i ZnŠTO formirati sekcije za prihvat ljudstva sastava: 1 oficir, 1 ml. oficir i 10 v/o sa 1 m/v.
Početak rada u M+1,00.
8.- <u>Prijem MS iz popisa</u>
Za prijem m/v iz popisa na nivou brigade, OpŠTO i ZnŠTO formirati sekciju za prihvat m/v sastava: 1 oficir, 1 ml. oficir i 10 v/o sa 1 m/v.
Početak rada sekcije u M+1,00.
9.- <u>Izdavanje-preuzimanje i prenošenje MS iz skladišta na MZ</u>
Za izdavanje MS iz skladišta i preuzimanje na MZ formirati za svaku brigadu sledeće ekipe:
– ekipu za primanje municije,
– ekipu za ostala sredstva.
Izdavanje i primanje MS izvršiti od M+2,00 do M+4,00 po planu izdavanja i prenošenja MTS.
Za ZnŠTO i OpŠTO odrediti jednu ekipu za sva MTS sa odredjenim brojem ljudi i m/v.
10.- <u>Obezbedjenje mobilizacije:</u>

1. Moralno obezbedjenje
Formiranje moralnih kolektiva izvšriti do M+4,00.
Informisanje ljudstva o vojno-političkoj situaciji i upoznavanje sa zadacima izvršiti od M+4,00 do M+5,00.
2. Bezbedonosno obezbedjenje
Sve jedinice u svojim rejonima razmeštaja na MZ preduzeće mere samozaštite i uspostaviti režim sistema bezbednosti u saradnji sa snagama milicije. U svim osnovnim jedinicama odmah formirati odeljenje za otkrivanje i uništenje DTG. Za sprovodjenje mera bezbednosti odgovorni su svi v/o iz jedinice.
3. Inžinjerijsko obezbedjenje
Urediti objekte na MZ za prijem v/o i m/v u lošim meteo-uslovima. Izvršiti sredjivanje i uvodjenje prilaznih puteva za magacine RR. Napraviti obilazne puteve za magacine, te urediti prilazne rampe.
4. Protivnuklearno, protivhemijsko i protivbiološko obezbedjenje
Težište PNHBOb imati na pravovremenom otkrivanju početka upotrebe NH/o neprijatelja, preduzimanje mera zaštite ljudstva i MS i otklanjanju posledica od NH dejstva.
Sredstva lične i kolektivne zaštite imati stalno u ispravnom stanju, spremna za upotrebu. Sve jedinice po meri pristizanja angažovati na NHB kontroli MZ.
5. Borbeno osiguranje
Borbeno osiguranje grupe za prenošenje plana mobilizacije izvršiti sa 4 vojnika iz zaštitnog voda. Osiguranje prevoženja MTS iz skladišta RR vršiće jedinice svojim snagama i sredstvima. Obezbedjenje raskrsnica i mostova vršiće jedinice prostorne strukture po planu komandi OpŠTO. Za neposredno osiguranje jedinica na MZ odrediti odredjeni broj stražara, patrola i objavnica.

6. POZADINSKO OBEZBEDJENJE
6.1. Saobraćajno obezbedjenje
Za prevoženje jedinica do MZ koristiti odredjeni broj vozila iz popisa. Saobraćaj na komunikacijama kontrolišu jedinice milicije Srpske krajine prema posebnom planu, a u rejonima razmeštaja, jedinice svojim snagama i sredstvima.
6.2. Tehničko obezbedjenje
Za dekonzervaciju MS u skladištima formirati grupu sastava: 1 of., 1 ml. of., i 10 vojnika majstora za svako skladište. Rad izvoditi u vremenu od M+1,00 do M+5,00.
Za opravku oštećene tehnike formirati ekipu za svaku brigadu i OpŠTO sastava: 1 oficir i 6 v/o.
Gotovost za rad u M+1,00.
6.3. Intendantsko obezbedjenje
Ljudstvo u toku mobilizacije hraniti sa suvim obrokom hrane. Vodu za piće koristiti samo iz proverenih izvora. Sve objekte za snabdevanje vodom obezbediće jedinice OpŠTO opština u njihovim zonama. Prostirku i ogrev u rejonima rasporeda jedinica obezbediće PkPo u OpŠTO za brigade i jedinice prostorne strukture. U lošim vremenskim uslovima jedinice sklanjati u napred pripremljene objekte.
6.4. Sanitetsko obezbedjenje
Privremene prihvatne ambulante razviti u mestima prijema v/o. Za rad PPA odrediti ljudstvo iz doma zdravlja iz kojih su v/o. Teže povredjene i obolele sa MZ upućivati u domove zdravlja. Za njihov transport koristiti vozila iz jedinica. U rejonima rasporeda nižih i osnovnih jedinica sprovoditi sve planirane i propisane preventivno-medicinske mere.

Početak rada PPA u M+1,00.
6.5. Protivpožarna zaštita
Sve jedinice odgovorne su za kontrolu rejona razmeštaja u protivpožarnom smislu. Posebnu pažnju obratiti na PPZ rejona razmeštaja municije, MES i pogonskog goriva. Za sprečavanje izbijanja požara i gašenje požara u brigadama formirati i PP ekipu jačine voda, a u bataljonima jačine odelenja.

11. VOJNOSTRUČNA OBUKA
Vojnostručnu obuku izvoditi prema planu obuke sa težištem na uvežbavanju u rukovanju ličnim i zajedničkim naoružanjem, korišćenju sredstava za pružanje prve pomoći i samopomoći povredjenim i obolelim licima.

12. SMOTRE I PREGLEDI
U toku mobilizacije steći uvid u stanje jedinica i dolazak v/o i m/v. Sagledati stanje jedinica za izvršenje zadataka.

13. KOMANDOVANJE I VEZA
KM ZnŠTO u rejonu: s. Borovo Selo u radu od M+2,00. Vezu u toku mobilizacije organizovati po planu veza. Gotovost veza sa pretpostavljenim od M+3,00, da potčinjenima od M+2,00.
SIGNALI:
– Vazdušna opasnost "AVIONI"
– Tenkovska opasnost "TENKOVI"
– NHB opasnost "OTROVI"
Izveštaji: redovne izveštaje dostavljati svaka 4 časa, a vanredne po potrebi.

K O M A N D A N T
potpukovnik
Sladojević Bogdan, [v.r.]

M.P.[411]

M.P.[412]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6044.

170

1992., travanj 6.
[Knin]

Zapovijed Komande 9. korpusa JNA podređenim postrojbama o formiranju Taktičke grupe 1 za borbe na području Kupresa

[411] Okrugli pečat: Komanda 12. korpusa.

[412] Okrugli pečat: RSK, Vukovar, Zonski štab TO Istočna Slavonija, Zapadni Srem, Baranja.

KOMANDA 9. KORPUSA
Str. pov. broj 42-53
Dana 06. 04. 1992. g.

Naredjenje za formiranje
i upotrebu TG-1.-

Na osnovu Naredjenja Komande 2. VO str. pov. br. 09/997-16 od 05. 04. 1992. godine i Naredjenja GŠ OS SFRJ koje se odnosi na organizaciju i rukovodjenje borbenim dejstvima oko Kupresa a radi objedinjavanja dejstava u roku 06. i 07. 04. 1992. godine

N A R E DJ U J EM:

1.- Od delova snaga 9. korpusa formirati TG-1 sastava:
3/11. mtbr, 9. okb, hab 105 mm iz 11. mtb, vod izvidjača iz izvidjačke čete korpusa, odelenje vojne policije sa 2 BOV-a i odelenje veze iz 70. bataljona veze.
2.- Komandant TG-1 pukovnik Lisica Slavko, načelnik OMJ korpusa. Načelnik štaba korpusa će odrediti ostale organe i starešine TG-1 preko org. mob. i pers. organa korpusa.
3.- Pomoćnik komandanta za pozadinu korpusa svojim naredjenjem će regulisati pozadinsko obezbedjenje TG-1 shodno naredjenju Komande 2. VO osloncem na 993 PoB. Istim naredjenjem regulisati upotrebu vučnih vozova za prebacivanje 9. okb.
4.- Načelnik organa bezbednosti korpusa odrediće dve patrole za praćenje vučnih vozova i ostatka kolone pravcem Trbounje – Manojlovac – Knin – Grahovo – Drvar – s. Rore – raskrsnica puteva severnog Glamoča – Mlinište – Šipovo – Novo Selo.
5.- Načelnik veze će angažovati mala štabna kola, jedan RUP-15, 4 RUP-12, jedna mala štabna kola iz 1. mtbr i SKZ.
Navedena sredstva uputiti u TG-1 koja će u sastavu marševske kolone 9. okb biti predata TG-1.
6.- Komandant TG-1 u sadejstvu sa delovima snaga 30. partd i snagama TO Kupresa primenom najpogodnijih oblika manevra i borbenih dejstava ovladati gradom Kupres, staviti ga pod svoju kontrolu i produžiti dejstva i zauzeti objekte južno od Kupresa i sela Gornji i Donji Malovan. Organizovati osmatranje i izvidjanje neprijateljskih ciljeva u dubini njegovog rasporeda i prema proceni i potrebi zahtevati angažovanje avijacije.

Preslika, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6032.

171

1992., travanj 7.
Orolik

Informacija 1. mabr iz Kragujevca Komandi Štaba TO Orolik o granatiranju naseljenih mjesta istočne Slavonije, Baranje i Slavonskog Broda od strane JNA

Komanda 1. mabr
Str. pov. br. 123-2
07. 04. 1992. god.
s. Orolik

Stanje na ratišu
informacije i naređenje

KOMANDI ŠTO

1. Od pretpostavljene komande dobili smo nekoliko informacija o neprijatelju iz kojih saznajemo sledeće:
a) – Dana 03. 04. 1992. god. jedinice JNA su dejstvovale po snagama neprijateljske vojske na veći broj naseljenih mesta istočne Slavonije i Baranje.
– Efekat ovog dejstva je veliki i u redovima Hrvatske vojske vlada opšti haos i rasulo.
– U toku noći 3/4 aprila u Zagrebu je uzbunjen ceo sekretarijat da bi izvršio mobilizaciju jedinica za pojačanje Osječkog fronta. I iste noći iz Zagreba je u 01,00 čas krenulo 11 autobusa sa ljudstvom iz 101. br koja se nalazi na odmoru.
b) – Mobilizacija nekih jedinica u Zagrebu koja je u toku ide veoma sporo. Do 05. 04. 1992. god. pripremili su i pošlo je svega 2 autobusa a trebalo je da krene 40 autobusa.
– Jedinice JNA su u toku 04. 04. 1992. god. dejstvovale po Slavonskom Brodu. Granate su padale i po centru grada. U gradu je pravi haos.
– Na ovom delu fronta HOS ima ogromne gubitke u ljudstvu i tehnici. Ima oko 100 poginulih, 300 ranjenih i nestalih vojnika. Dosta je poginulih i ranjenih građana Osijeka, Sl. Broda, s. Ivankova, s. Jarmine, Čepina.
c) – Međutim i pored pretrpljenog poraza neprijatelj dovodi i grupiše artiljerijsko raketne jedinice većeg dometa i OMJ i druge snage u reone: Donji Miholjac, Županja, Jarmina i Otok; verovatno sa ciljem nanošenja gubitaka našim snagama u zoni borbenih dejstava po objektima i rejonima po kojima je ranije dejstvovalo ali i za dejstvo po objektima i ciljevima na većoj dubini a posebno na prostoru Šida i Semberije. U narednom periodu za očekivati je da će se pojačati diver. terori. dejstva ubacivanje novih grupa na krizno područje i van njega, sa ciljem nanošenja gubitaka, rušenjem posebnih objekata, a posebno mostova na rekama Sava, Dunav i Drina.
2. Prilikom obilaska jedinica u s. Orolik dana 05/06. 04. 1992. godine u vremenu od 22,00 do 03,00 od strane NŠ brigade p.puk. Petroviću i NB kIk Namovića utvrđeno je sledeće:
a) Obezbeđenje KM potčinjenih jedinica u mestu nije potpuno a gde ga ima budnost je potpuno slaba.
b) Rad na prijavnicama – punktovima u mestu je slab i nije u traženoj funkciji.
c) Ima slučajeva da stražari na SM dremaju i spavaju što se nikako nemože shvatiti i oprostiti.
d) Ima jedinica kod kojih na VP nema nijednog starešine sa vojnicima što je takođe neshvatljivo i nedopustivo.

Na osnovu poznatih informacija i nađenog stanja u jedinicama razmeštenih u s. Orolik a u cilju otklanjanja slabosti i preduzimanja mera BiSZ.

N A R E Đ U J E M:

1. Organizaciju života i rada u jedinicama sprovesti kako je to regulisano naređenjem komande mesta s. Orolik pov. br. 104-1 od 24. 01. 1992. god. dopunom ovog naređenja pov.

br. 104-2 od 06. 02. 1992. i informisanjem i zadacima komande mesta pov. br. 123-1 od 27. 01. 1992.
2. Sprečavanje vanrednih događaja po naređenju komandanta str. pov. br. 255-2 od 30. 03. 1992. god.
3. Posebnu pažnju posvetiti sprečavanju konzumiranju alkoholnih pića.
4. Ljudstvo van zaklona i objekata obavezno mora imati šlem na glavi.
5. Sa vojnicima na VP uvek mora biti jedan aktivni starešina zašta su mi odgovorni lično komandanti diviziona.
6. Najmanje 2 puta dnevno vršiti prozivku na nivou osnovne jedinice.
7. Svakodnevno vršiti razgovor sa vojnicima od strane starešina radi što boljeg poznavanja ljudi, njihovih sposobnosti i problema.

ZS/VM

Komandant mesta
p u k o v n i k
Anđelko Dokić, [v.r.]
M.P.[413]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut 305.

172

1992., travanj 8.
[Sarajevo]

Zapovijed Komande 2. vojne oblasti 9. korpusu JNA za upućivanje postrojbi JNA iz Hrvatske na Kuprešku visoravan

---

Komanda 2. Vojne oblasti
Str. pov. br. 9/997-30
08. 04. 1992. godine

Dostaviti: 5., 9. i 10. K, SC OMJ

Vrlo hitno

Na osnovu naredjenja SSNO OS SFRJ kabinet NGŠ od 08. 04. 1992. godine

N a r e dj u j em:

1.- iz sastava 1. okb/51. mtbr/10. K, a sada u sastavu 7. OG uputite jednu (1) tenkovsku četu (tč) na kuprešku visoravan u sastav 11. OG prevoženjem.
2.- Prevoženje izvršiti vučnim vozovima b/v 09. i 10. 04. 1992. godine pravcem:

[413] Okrugli pečat: Vojna pošta br. 9166, Kragujevac.

Vojnić – Slunj – Bihać – Bos. Petrovac – Ključ – s. Rogalj – Mlinište – Glamoč – s. Pribelja.
3.- Komanda 5. K odrediće potreban broj starešina i vojnika za saobraćajno i fizičko obezbedjenje kretanja vučnih vozova do mesta utovara – Vojnić.
Komanda 5. K izvršiće prikupljanje i objedinjavanje vučnih vozova iz svoga sastava, iz sastava SC OMJ (odobreno naredjenjem NGŠ) i iz 993. PoB.
4.- Komanda 10. K izvršiće pripremu tč za borbu i prevoženje vučnim vozovima do naredjenog rejona upotrebe.
Izvršiće saobraćajno i borbeno obezbedjenje prevoženja ljudstva tenkovske čete i tenkova na datoj relaciji, kao i povratak vučnih vozova na relaciji: Glamoč-Mlinište-Čadjavica-Mrkonjić Grad-Crna Rijeka- Banja Luka.
5.- Komanda 9. K uspostaviće kontakt sa k-dom 10. K o mestu i vremenu prihvata kolone u rejonu Mlinište i obezbediće uvodjenje tč u sastav jedinice.

K o m a n d a n t
general-pukovnik
Milutin Kukanjac
M.P.[414] M.P.[415]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6045.

173

1992., travanj 9.
[Knin]

Zapovjednik 9. korpusa Ratko Mladić pohvaljuje Taktičku grupu 1 za uspješno "oslobađanje" šireg područja Kupresa i protjerivanje "ustaških" snaga prema Livnu i Tomislavgradu

---

KOMANDA 9. KORPUSA
Str. pov. broj 24-53
Dana 09. 04. 1992. godine

Primerni rezultati u
izvodjenju borbenih dejstava,
P o h v a l a.-

Na osnovu postignutih izvanrednih rezultata prilikom izvodjenja borbenih dejstava na pravcu s. Blagaj – s. Rastičevo – Zloselo – s. Olovo – s. Osmanlije – Kupres kojom prilikom je oslobodjena teritorija u širem rejonu Kupresa, oslobodjen veliki broj gradjana srpske nacionalnosti i proterane ustaške snage prema Livnu i Tomislavgradu,

[414] Prijemni pečat: Komanda 9. korpusa, str. pov. br. 42-59, 09. 04. 1992.
[415] Prijemni pečat: 1. odeljak SCV 332. puka veze, brzojav br. 14703, 09. 04. 1992.

P o h v a lj u j e m:
1.- Celokupni sastav vojnika i starešina taktičke grupe (TG-1) na čelu sa komandantom, pukovnikom Slavkom Lisicom.
2.- Takodje, pohvaljujem:
– potpukovnika Aćimov Mileta,
– potpukovnika Sovilj Miodraga,
– kapetana I klase Mihajlovski Borča,
– starijeg vodnika Kofilovski Roberta
3.- Pokazana hrabrost, odvažnost i disciplina pri izvršavanju borbenih zadataka može poslužiti kao primer svim komandama, jedinicama, ustanovama i pojedincima korpusa.
4.- Sa sadržajem pismene pohvale na pogodan način, upoznati sve pripadnike korpusa, a podatke o pohvaljenima uneti u odgovarajuća dokumenta.

K O M A N D A N T
general-major
Ratko Mladić, [v.r.]
M.P.[416] M.P.[417]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6032.

174

1992., travanj 9.
[Benkovac]

Dnevno izvješće Komande 180. mtbr Komandi 9. korpusa JNA o aktivnostima hrvatskih snaga, te o presretanju kolone JNA u Bihaću od strane muslimanskih postrojbi

Komanda 180. mtbr
Str. pov. br. 3-167
09. 04. 1992. godine

Dnerap, dostavlja.-

Komandi 9. korpusa
– operativni dežurni

1. Podaci o aktivnostima hrvatskih OS.
– Nisu uočene posebne aktivnosti, a nije bilo ni otvaranja vatre u zoni odbrane brigade.
2. Stanje b/g u jedinicama 180. mtbr je na nivou koji obezbedjuje uspešno izvršenje postavljenih zadataka.

[416] Okrugli pečat: Komanda 9. korpusa.
[417] Prijemni pečat: 1. odeljak SCV 332. puka veze, brzojav br. 2470, 09. 04. 1992.

3. Oružanih sukoba nije bilo.
4. Stanje na teritoriji je relativno mirno.
5. Dana 09. 04. 1992. oko 11,00 kolona od 4 m/v iz popisa sa 14 vojnika iz 3. mtb u Bos. Petrovcu na čelu sa por. Kecman Jovom išla je u Bihać u kasarnu "27. jula" radi preuzimanja opreme za bataljon. Na ulasku u Bihać iz pravca Bos. Petrovca kod poliklinike priredjena joj je zaseda u okolnim kućama od strane, verovatno, muslimanskih paravojnih formacija jačine oko 30 ljudi naoružanih, u maskirnim uniformama.
Zaustavili su i presreli vojnike te ih razoružali, oduzeli su 14 ap, 6 bombi, 6 pištolja i vratili ih nazad sa m/v ne dozvoljavajući put prema kasarni. O ovom su obavešteni organi vojne policije u Bihaću, nač. V K puk. Bilbija, puk. Jovo Topalović org. bezbednosti u Bihaću, predsednik SO Bosanski Petrovac, vojni organi u Bihaću sa civilnim organima u Bihaću preduzimaju mere da se situacija razreši.
Stanje u bataljonu je dosta teško, sastav je ogorčen, komanda bataljona preduzima mere na smirivanju.
6. PoOb funkcioniše dobro i nemamo posebnih zahteva.
7. Stanje bezbednosti u jedinicama i na teritoriji je dobro.
8. Trenutno vlada primirje, ali je moguće očekivati oružane provokacije od strane HOS-a.

Dežurni operativni
major
Dragičević Dušan s.r.

M.P.[418]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut 6007.

175

1992., travanj 9.
Izvješće Organa bezbjednosti Komande 7. operativne grupe JNA Organu bezbjednosti 10. korpusa o razmjeni topničke vatre s hrvatskim snagama južno od Siska, zločinima Steve Borojevića kod Kostajnice, te mobilizaciji jedinica TO, milicije i "zelenih beretki" u zapadnoj Bosni

---

KOMANDA 7. OPERATIVNE GRUPE
ORGAN BEZBEDNOSTI
Str. pov. broj: 8-72
Datum: 09. 04. 1992.

ORGANU BEZBEDNOSTI 10. KORPUSA

[418] Prijemni pečat: 1. odeljak SCV 332. puka veze, brzojav br. 735, 09. 04. 1992.

U toku 08. i 09. 04. 1992. god. ustaše su otvarale vatru duž cijele linije obrane. 08. 04. otvarali su jaku artiljerijsku vatru od čega je jedan v/o iz 7. br. TO smrtno stradao, a jedan v/o iz 1. br.TO teže ranjen. Naročito je jaka vatra ispoljena iz reona Topoljak, istočno od Siska, neposredna periferija (vjerojatno je bio cilj da se isprovocira naša vatra na grad Sisak). Nakon više upozorenja uzvratili smo žestoko što je rezultiralo obostranim prekidom.

U vašem telegramu str. pov. 5-100 od 05. 04. 1992. god. stoji konstatacija da vas nismo izvjestili o pritvaranju u VIZ[419] Glina BOROJEVIĆ STEVE. Obavještavamo Vas da na prostoru opštine Kostajnica postoje dvojica ekstremnih BOROJEVIĆ STEVA. Jedan od njih je osuđivan zbog zločina nad civilima hrvatske nacionalnosti. Drugi BOROJEVIĆ STEVO, na kojeg vjerojatno mislite, jeste k-dant Specijalne jedinice MUP RSK smještene u s. Komagovina, Kostajnica. Isti je počinio niz teških krivičnih djela, istovremeno uživao tolerantnost viših odgovornih starješina. S obzirom na "osjetljivost" navedenog slučaja predlažem da se obave konzultacije užeg kruga predpostavljenih u OB JNA i Komandovanja.

Dana 08. 04. 1992. pouzdan izvor OB dao je slijedeće podatke:
– u Vrnograču BiH izvršena je mobilizacija, formiranje ratnih stanica milicije sa oko 120 ljudi. Komandir stanice je HUSKIĆ MIRHAT bivši poručnik JNA, dezerter iz garnizona Kraljevo.
– u s. Zborište kod Vrnograča formirana je ratna stanica milicije, sa oko 90 ljudi, komandir je BAJRO MUHIĆ aktivni milicionar, a zamjenik mu je SAHINOVIĆ SULEJMAN.
– za naoružanje tih stanica doturено im je 49 kom. automata M-56 i "SPAGIN" sa BK[420] 150, pm. M-72 6 kom sa po 150 metaka, AP 10 kom. sa po 150 metaka i 80 PAP sa po 30 metaka. Navedene formacije raspolažu sa prot. okl. naružanjem.
– u s. Grabovac formiran je spec. vod "zelenih beretki" od 30 ljudi, komandir im je DŽEBIĆ RASIM, vozač u "Agrokomercu". Obučeni su u maskirne uniforme, a na rukama imaju amblem plavi dvodelni štit sa 5 zvezdica.
– U Vrnograču je mobilisana jednica TO jačine bataljona koji drži položaje na liniji s. OČEVA LUKA – POLJANE. Mobilizacija je nastavljena. Formacijska struktura i naoružanje nam nisu poznati.
– Milicija je uspostavila punktove na ulazu u selo Bos. Bojna i s. Zborište.

Organi bezbednosti i Vojna policija 17. brTO lišili su u protekla dva dana slobode DRAGIČEVIĆ LAZARA, PODRIĆ DUBRAVKA i ŠAPOLJA LJUBIŠU, zbog osnovane sumnje da su počinioci niz kriminalnih radnji. Između ostalog radi se o utaji novca za isplatu dnevnica i plata v/o u iznosu od 3.881.960,00 din, veći broj naoružanja itd. Organi su nastavili sa istražnim radnjama i lišavanjima slobode. I ovaj slučaj zaslužuje isti predlog kao i slučaj sa BOROJEVIĆ STEVOM, pošto su u nizu kriminalnih radnji spominju direktno ili indirektno više i niže odgovorne starješine JNA.

REFERENT BEZBEDNOSTI
Kapetan
DUŠKO MIOČINOVIĆ,
Duško Miočinović [v.r.]

[419] Vojno istražni zatvor.

[420] Borbeni komplet.

M.P.[421]

Izvornik, rukopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 595.

176

1992., travanj 10.
[Sveti Rok]

Izvješće Komande 1. mtbr Komandi 9. korpusa JNA o odbijanju vojnika da idu na položaje Mali Alan i Divoselo te problemima u osnivanju policije jer stranački lideri zagovaraju osnivanje nove vojske

K O M A N D A 1. mtbr
str. pov. br. 33-625
10. 04. 1992. godine

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO
HITNO !!

Stanje b/g brigade
KOMANDI 9. K.
(na ličnost K-danta)

U zadnjih nekoliko dana, a posebno posle prepada na M. Alanu i pogibije dva borca stanje b/g brigade se naglo pogoršalo; Komanda brigade ne može da realizuje planove, jer borci neće da izvršavaju naređenja svojih starešina, pre svega odbijaju da idu na M. Alan i Divoselo.
I pored pokušaja razgovora i ubeđivanja ljudi, odbijaju da izvrše zadatke.
Ima problema na formiranju milicije, jer ljudi koji su se javili ili odbijaju da idu ili traže jasne uslove uključenja u istu.
Uzroci: opuštenost ljudi i smatranje da je dolaskom mirovnih snaga rat završen;
– nefunkcionisanje vlasti (opštinske i lokalne);
– neefikasnost mera koje sprovode komande JNA;
– delovanje i rovarenje stranaka i zagovaranje formiranja nove vojske na dan 12. 04. 1992. godine.
Predlog mera:
1.- Da preko organa vlasti i milicije proglasimo opštu opasnost u Gračacu, da se prekine rad preduzeća i javnih ustanova osim škola, i ljudi iz jedinica pošalju na položaje.
2.- Da se spreči formiranje nove vojske koja se najavljuje za 12. 04. 1992. u 12,00 časova kod crkve Lazarice u M. Kosovo.
3.- Da nam se pošalju patrole vojne policije i 1-2 BOV-a radi hapšenja, privođenja i razoružavanja onih koji odbijaju izvršenje naređenja.

Zastupa K-danta
potpukovnik

[421] Prijemni pečat: Brzojav br. 177, 9. 4. 1992.

Ljubiša Babić, [v.r.]

M.P.[422] M.P.[423]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6046.

177

1992., travanj 10.
Principovac

Upozorenje Komande VP 9234 Izvršnom savjetu općine Vukovar o mjerama i postupcima zaštite građana pri obavljanju poljoprivrednih i drugih radova

KOMANDA VP 9234
Interno br. 597/II-19/1
10. 04. 1992. godine
Principovac

Mere i postupci na zaštiti gradjana pri izvodjenju poljoprivrednih i drugih radova, UPOZORENJE.-

IZVRŠNOM SAVETU OPŠTINE VUKOVAR

I pored više upozorenja ove Komande na mere, postupke i bezbednost u zaštiti gradjana pri izvodjenju poljskih i drugih radova, vrlo često zbog neopreznosti i nepoštovanja na ukazane mere i postupke, dolazi do nesrećnih pa i vrlo tragičnih slučajeva sa posledicama gubitaka ljudskih života, teških ranjavanja i telesnih oštećenja gradjana.
Ističemo slučaj pogibije 5 gradjana i ranjavanja 3 gradjana u s. St. Jankovci koji su izvodili poljske radove, a sve to zbog neopreznosti, neozbiljnosti i nepoštovanja mera bezbednosti i zaštite.
U vezi s tim upozoravamo na sledeće:
– Da se krajnje pažljivo i oprezno pristupa izvodjenju poljoprivrednih radova na onim prostorima gde su izvodjena borbena dejstva i gde su hrvatske OS duže vremena boravile.
– Da o uočenim nepoznatim predmetima i sumnjivim znacima i tragovima na zemljištu izvestite najbližu vojnu komandu i tražite pomoć.
– Da se svi radovi izvode organizovano, a da se pre ulaska na dotični prostor traži da se izvrši pregled terena – prostora na kome će se izvoditi radovi. Prethodno stupiti u vezu sa najstarijom komandom u mestu.

422 Okrugli pečat: Komanda 1. motorizovane brigade.
423 Prijemni pečat: Brzojav br. 710, 10. 04. 1992.

Sa ovim upozorenjem upoznati sve izvršne savete mesnih zajednica i zahtevati da se ovih i ranije ukazanih mera pridržavaju.

SK/BC

POMOĆNIK KOMANDANTA
ZA CIVILNE POSLOVE
p u k o v n i k
Novica Gušić, [v.r.]

M.P.[424]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut 305.

178

1992., travanj 11.
[Knin]

Izvješće Komande 9. korpusa JNA Komandi 2. vojne oblasti o razgovorima u selu Žitnić s predstavnicima Promatračke misije EZ-a o razmjeni zarobljenika i povlačenju HV-a iz Nos Kalika

---

KOMANDA 9. KORPUSA
Pov. br. 41-10-5
11. 04. 1992. godine

Izveštaj o razgovorima
u s. Žitnić, dostavlja.-

KOMANDI 2. VO

Dana 11. 04. 1992. godine u s. Žitnić obavljeni su razgovori izmedju predstavnika 9. K i predstavnika PMEZ iz Splita.
Osnovna tema razgovora bila je odbijanje – izbjegavanje hrvatske strane da u zadnji čas otkaže napuštanje hrvatske vojske (povlačenje) iz sela Nos Kalik i da bezuslovno vrati zarobljene mještane pripadnike TO.
Naime ove aktivnosti, posebno povlačenje iz Nos Kalika, bilo je dogovoreno za 11. aprila u 14,00 časova da bi nas hrvatska strana neposredno pred početak realizacije zadatka obavijestila da "u vrijeme intenziviranja borbenih djelovanja u području Dalmacije i cijele Hrvatske od strane JNA ne možemo pristupiti ispunjavanju preuzetih obaveza" i dalje "onog trenutka kad osjetimo da je suprotna strana stvarno spremna za napredak u pregovorima, HV će započeti sa procesom povlačenja".

---

[424] Okrugli pečat: Vojna pošta br. 9234, Beograd.

Zbog navedenog, a po našem mišljenju unapred smišljenog izgovora, uputili smo usmeni protest šefu regionalnog centra PMEZ u Splitu Diteru Woltmanu koji izjavljuje da je i sam iznenadjen i razočaran ponašanjem hrvatske strane.
Woltman iznosi i lični stav prema kome hrvatska strana teško može uvjeriti svoje ljude da se povuku i da prihvate naredjenje jer to lokalni komandiri teže prihvataju.
Za puštanje zarobljenika, navodno čekaju nekoliko odgovora od resornog ministra iz Zagreba.
Na pristajanje o uspostavi "vruće linije" objasnili smo da smo to realizovali prema dogovoru sa Splitom i Šibenikom.
Woltman je izrazio zadovoljstvo sa stanjem na brani HE Peruča i kontrolom vodostaja, ali i želju da bi bilo dobro da zajednička komisija izadje na branu. Medjutim nakon našeg objašnjenja nije na tom više insistirao.
Šef misije PMEZ Woltman je preuzeo obaveze:
– da ponovo razgovara sa predstavnicima RH po različitim nivoima i da im skrene pažnju na potrebu sprovodjenja preuzetih obaveza,
– da obavijesti predstavnike PMEZ u Zagrebu i da traži posredovanje ambasadora,
– da i dalje obezbjedi stalno prisustvo jednog posmatračkog tima PMEZ u Nos Kalik.
– na svoje traženje želi da razgovara sa predstavnicima Vlade RSK u Kninu.
Obzirom da je očito da nas hrvatska strana u dosadašnjim razgovorima i aktivnostima oko Nos Kalika obmanjuje molimo da sa nivoa Komande 2. VO uputite oštar protest preko predstavnika PMEZ u Zagrebu i Beogradu kao i UNPROFOR-a da se ukaže predstavnicima RH na nekorektno postupanje i nesprovodjenje preuzetih obaveza. Da se ponovo upozore da se situacija u Nos Kaliku mora vratiti na prijašnje stanje uoči Sarajevskog sporazuma, od 3. januara, kao da je i to grubo narušavanje odredbi medjunarodnog ratnog prava.

K O M A N D A N T
general-major
Ratko Mladić, [v.r.]

M.P.[425] M.P.[426]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 7., kut. 8.

179

1992., travanj 13.
[Bihać]

Zahtjev Komande 10. korpusa JNA operativnim grupama i zonskim štabovima Banije, Korduna i Like da im dostave prijedloge potrebnog artiljerijskog oružja

[425] Okrugli pečat: Komanda 9. korpusa.

[426] Prijemni pečat: 1. odeljak SCV 332. puka veze, brzojav JUNAK, br. 2560, 12. 04. 1992.

KOMANDA 10. KORPUSA
Str. pov. br. 04/46-18
13. 04. 1992. godine

Predlog raspodele art.
orudja po novim rešenjima,
traži.-

KOMANDI 6. I 7. OG i ZnŠTO Kordun H I T N O

Molimo vas u skladu sa novim formaciskim rešenjima ZnŠTO Banije, Korduna i Like i u saradnji sa njihovim organima i dobijenim formacijama brigade i odreda TO, da nam dostavite predloge raspodele artiljerijskih orudja precizno po broju, modelu i kalibru po brigadama, odredima i ZnŠTO iz kojeg se vidi šta sleduje po formaciji a šta se predlaže da se ugradi od imajućih art. orudja u zoni odgovornosti.
U proračunu izuzmite sledeće sisteme: H – 155 mm M-1, vbr 128 mm, pot 100 mm T-12 i MT-12 jer se navedeni sistemi pripremaju i vraćaju u sastav 6. map-a i 6. mpoap, kao i to da se neposredno pod komandom ZnŠTO predvidi formiranje had-ova 105 mm od H-105 mm M-56 i H-105 mm M2A1, kojih ima dovoljan broj za sve tri zone i formiranje mpoad za svaku zonu od orudja 76 mm M-42 "Zis" i rpob – POLK 9K11.
Had 122 mm D-30 J priprema se i ugradjuje u formaciju 622. mtbr.
U Predlogu prikažite i sisteme koje nebi ugradjivali u formacije tako da se vidi ukupno stanje ili da iste izvlačite kao rezerva u sedišta vaših pozadinskih baza, te to da se decidno navede.
Rok za dostavljanje navedenih predloga je 16. april 1992. godine do 17.00 časova.
U Predlogu pored ostalog da se sagleda od čega formirati 9. mpoad.

NAČELNIK ARTILJERIJE
p u k o v n i k
Mile Matijević, [v.r.]
M.P.[427] M.P.[428]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6037.

180

1992., travanj 13.
[Knin]

Informacija Ministarstva odbrane RSK Odsjeku MO Slunj o radu na donošenju pravnih akata za legaliziranje organizacije Ministarstva, oružanih snaga RSK i civilne zaštite u sklopu obrambenih priprema RSK, uz pomoć profesionalaca iz MO Srbije

[427] Okrugli pečat: Komanda 10. korpusa.
[428] Prijemni pečat: Brzojav BELAJA, ČALMA, BRIKET, br. 1453, 13. 4. 1992.

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
MINISTARSTVO ODBRANE

M.P.[429]

Broj: 01-5/92
Knin, 13. 04. 1992. godine.

NAČELNIKU ODELENJA ODBRANE
OPŠTINE________________________

PREDMET: Informacija o trenutnom stanju i narednim zadacima

Ministarstvo odbrane trenutno je najviše angažovano na rešavanju problema vezanih za razmeštaj snaga UNPROFOR-a. Pored toga intenzivno se radi na stvaranju pravnih dokumenata koji će legalizovati sve radnje koje se preduzimaju po pitanjima organizacije samog Ministarstva, organizacije oružanih snaga RSK i organizacije CZ u sklopu odbrambenih priprema RSK.

Zakon o odbrani RSK dobit ćete ove sedmice. Isti će biti objavljen u "Službenom glasniku" RSK. Pored Zakona u istom Glasniku bit će objavljen i dobar deo podzakonskih akata koji razrađuju i detaljiziraju mnogo pitanja utvrđenih u Zakonu.

Radi se i na utvrđivanju organizacije i sistematiziranja Ministarstva u celini, koju ćete također ove sedmice dobiti nakon usvajanja od strane Vlade RSK.

Shodno usmenim dogovorima koje smo imali prilikom obilaska Vaše opštine, potrebno je da Vi u toku ove sedmice učinite sledeće:
– sastavite predloge za imenovanja, od načelnika odelenja-odseka, do načelnika oblasnih štabova CZ, načelnika opštinskih CZ, okvirno ljudi koji će raditi u odelenjima-odsecima MO RSK (oni koji su do sada radili u sekretarijatima),
– pripremite predloge za ljude koji će raditi u štabovima CZ po pojedinim merama,
– razraditi predlog za jedinice CZ i po prijemu l. karti obveznika CZ iste uredno popunite i po prijemu pečata overite na način propisan Pravilnikom koji je takođe objavljen u "Sl. gl." RSK,
– za gore pobrojane poslove kao pomoć iz MO Srbije, poslat će nam ove sedmice svoje profesionalce da nam pomognu u postavljanju organizacije organa MO u pojedinim opštinama. Oni će biti po oblastima i obilazit će opštine prema dogovoru. Ostat će dok god se ne uspostavi željena i propisana organizacija.

Po povratku ministra Španovića[430] iz SAD, bit ćete pozvani na dogovor u Knin u MO radi verifikovanja vaših predloga i dogovora oko daljeg rada. S obzirom na još uvek ratnu situaciju i nemogućnost komuniciranja, molim Vas da za sve potrebno vezu pokušate ostvariti na broj 60-145 u Kninu ili porukom na RŠTO Knin preko vaših štabova TO.

S poštovanjem,

MINISTAR ODBRANE
puk. Stojan Španović
p.o. [..........],[431] [v.r.]

---

[429] Prijemni pečat: RSK, Ministarstvo odbrane, Odsek Slunj, br. 11, Slunj, 5. 6. 1992.

[430] Stojan.

[431] Potpis nečitak.

Izvornik, strojopis, ćirilica
HR-HMDCDR, 2., kut. 1003.

181

1992., travanj 13.
[Okučani]

Procjena, analiza i zaključci Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija o najznačajnijim utjecajima na mobilizaciju na tom području

ZnŠTO – ZAPADNA SLAVONIJA
Str. pov. br. 40/1-5
13. 04. 1992. godine

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO
Primerak br. 6

Mobilizacijska procena,
zaključci.-

Na osnovu tačke 149. Pravila o mobilizaciji oružanih snaga SFRJ, a u cilju organizovanih i planskih priprema za izvršenje mobilizacije i blagovremenog izvršenja iste, izvršena je procena i analiza najznačajnijih činilaca od uticaja na mobilizaciju i doneti sledeći:

Z A K L J U Č C I :

Procena se odnosi na prostor pod kontrolom vlasti RS Krajina, faktički na prostor novoformirane opštine Okučani i 11 (jedanaest) sela ranije opštine Pakrac. Njome nisu zahvaćene teritorije ranijih opština Pakrac, Daruvar i Podravska Slatina.

1.- Mogući uticaj svih vrsta i vidova neprijateljskih dejstava na tok mobilizacije.
a/ Geografske karakteristike zone i njihov uticaj na dejstva neprijatelja.
– Zona je nepravilnog oblika sa graničnom linijom dužine, severno od r. Save, od oko 88 kilometara i linijom reka Sava od oko 33 kilometara.
Površina zone iznosi oko 488 kilometara kvadratnih. Prostorne dimenzije zone iznose: po osi istok-zapad, južno od auto-puta, oko 25 kilometara, severno od autoputa od 8-22 kilometra i po osi sever-jug od 12-33 kilometara.
U zoni ima 59 naseljenih mesta sa oko 30.000 stanovnika. Veće naseljeno mesto su Okučani sa oko 3.000 stanovnika.
– U pogledu reljefa zemljišta oko 70% je izrazita ravnica sa oko 60% prostora pod šumom i 40% obradive površine, a 30% je brdsko-planinsko zemljište sa oko 20% obradivih površina i 80% pod šumom.
– Prostor izmedju autoputa i r. Save je ispresecan rečnim tokovima i kanalima, delimično močvaran i u periodu visokog vodostaja r. Sava podvodan i delimično plavan.
– Sredinom zone, smerom istok-zapad prolazi komunikacijski snop koga čini autoput, put lokalnog značaja i železnička pruga. Zemljište u zahvatu ovog komunikacijskog snopa u širini 2-3 km je prohodno u svako godišnje doba. Smerom sever-jug prolazi put regionalnog značaja koji je, sem u širem rejonu Okučana, po celoj svojoj dužini kanalisan.

b/ Moguća dejstva neprijatelja:
Iznete geografske karakteristike zone pružaju mogućnosti za sledeća dejstva neprijatelja:
– Intenzivna psihološko-propagandna dejstva putem proturanja glasina, ubacivanja letaka, pamfleta i drugog propagandnog materijala, upotrebom glasnogovornika i sredstava javnog informisanja.
Objekti psihološko-propagandnog napada najverovatnije će biti: Štabovi i pripadnici TO, pripadnici milicije, organi vlasti i značajniji rukovodioci radnih organizacija.
– Dejstva ubačenih i diverzantskih grupa na celokupnom prostoru. Dimenzije prostora, reljef i pokrivenost zemljišta pružaju mogućnost da se u toku jedne noći grupe ubace, izvrše zadatak i povuku sa prostora.
Od sredine proleća do kasne jeseni dejstva ovih grupa su moguća i u bilo koje doba dana.
Mogući objekti napada su: most i prelaz na r. Sava kod Jasenovca, most kod St. Gradiške, mostovi i prelazi na rekama V. i M. Strug, kanalu Nova Sava i reci Sloboština, pojedinačna i grupe vozila na putu s. Brusnik – s. Šeovica – s. D. Čaglić – s. Trnakovac, s. Brusnik – Omanovac – s. Rogolji i Pustara – St. Gradiška, kao i KM i jedinice na MZ i skladište MTS.
– Na celom rubnom pojasu mogući su upadi u sela i teroristička dejstva nad stanovništvom radi stvaranja panike, straha i nesigurnosti življenja na ovome prostoru. Uz ova dejstva moguće je očekivati primenu raznovrsnih oblika uznemiravanja stanovništva i nanošenje šteta.
U periodu boravka većeg broja izbeglica na ovome prostoru moguće je očekivati pokušaje izazivanja nereda i svadja sa mesnim stanovništvom.
– Relativno mala dubina i širina prostora omogućava neprijatelju dejstvo iz svih artiljerijskih orudja, počev od minobacača 120 mm pa na dalje, dejstva svih vrsta avijacije. Mogući objekti dejstva su: KM i jedinice na MZ, magacini MTS, objekti na rekama i komunikacijama i veća naseljena mesta.
– Na celokupnom prostoru moguća su raznovrsna elektronska dejstva, posebno sa prostora releja na Psunju.

2. Zadaci koji proizlaze iz planova upotrebe jedinica.
Planovi upotrebe jedinica zahtevaju da se štabovi i jedinice pod zaštitom snaga milicije i UN u veoma kratkom roku, organizovano i planski mobilišu, izvrši taktički razvoj, posednu položaji i budu spremne za borbena dejstva.

3. Veličina, mogućnost, obim i način angažovanja ljudstva i MS mirnodopskog sastava na zadacima izvršenja mobilizacije.
a/ Mogućnosti mirnodopskog sastava:
Mirnodopski sastav TO čini: Zonski štab TO sa 6 aktivnih oficira i 4 GL na službi u TO, Opštinski štab TO Okučani, Pakrac, Daruvar i Podravska Slatina sa po 5 aktivnih oficira i po jedno GL na službi u TO, Komanda 54. brTO sa 4 aktivna oficira i 1 m/of i Komanda pozadine baze zone sa 3 aktivna oficira i 2 GL na službi u TO. Ukupno 33 aktivna oficira, 1 m/of i 10 GL na službi u TO.
Mogućnosti ovoga sastava su sledeće:
– Da u celosti razradi mobilizacijska dokumenta za zonske i opštinske štabove TO i pruži pomoć u izradi mobilizacijskih dokumenata brigadi, odredima TO, odredima za podršku i pozadinskoj bazi.
– Da razvije komandna mesta štabova, brigade, odreda TO i pozadinske baze na MZ i uspostavi sitem veza rukovodjenja i komandovanja mobilizacijom.

– Da u saradnji sa organima MUP-a razradi i reguliše borbeno obezbedjenje i osiguranje KM, ljudstva i skladišnog prostora na MZ.
– Da u saradnji sa organima MUP-a i sekretarijata NO, razradi i obezbedi funkcionisanje Plana pripravnosti i uzbunjivanja.
– Da u saradnji sa organima MUP-a razradi i obezbedi funkcionisanje pozivarskog sistema ljudstva prvog reda hitnosti, a sa sekretarijatom NO pozivarskog sistema za celokupno ljudstvo.
– Da blagovremenim angažovanjem dela ljudstva pozadinskih jedinica štabova i jedinica TO obezbedi razvoj i funkcionisanje ekipa i sekcija na MZ.
– Da angažovanjem saobraćajnih organa stanica milicije obezbedi funkcionisanje saobraćaja na ključnim tačkama zone i pravcima koji izvode na mobilizacijskim zborištima i u okviru istih.
– Da angažovanjem dela ljudstva Doma zdravlja u Okučanima obezbedi funkcionisanje privremene prihvatne ambulante.
– Da angažovanjem dela ljudstva pozadinskih jedinica štabova i jedinica TO obezbedi funkcionisanje ostalih elemenata pozadinskog obezbedjenja mobilizacije.
– Da uvežba i proveri sve sisteme značajne za izvršenje mobilizacije.
– Da angažovanjem mirnodopskog dela milicijskih snaga i borbenim angažovanjem jedinica milicijske brigade obezbedi zaštitu mobilizacije štabova i jedinica TO, i
– Da organizovano i planski izvrši mobilizaciju štabova i jedinica TO.
b/ Mogućnosti mirnodopskog sastava milicije:
Mirnodopski sastav milicije čini oko 860 milicionera organizovanih u 3 stanice javne bezbednosti, 3-4 stanice milicije, oko 25 odelenja milicije na rubnom pojasu i 20 unutar zone i milicijska brigada sa 1.910 pripadnika.
Mogućnosti ovih snaga na zadacima izvršenja mobilizacije štabova i jedinica TO su sledeće:
– borbeno obezbedjenje i osiguranje KM, ljudstva i skladišnog prostora na MZ;
– u saradnji sa zonskim i opštinskim štabovima TO, komandom 54. brTO i PoB zone obezbedjenja funkcionisanja Plana pripravnosti i uzbunjivanja;
– pružanje ispomoći u funkcionisanju pozivarskog sistema ljudstva prvog reda hitnosti;
– regulisanje i kontrola saobraćaja tokom mobilizacije;
– zaštita mobilizacije štabova i jedinica TO.

4.- Politička i bezbednosna situacija na teritoriji i njen mogući uticaj na izvršenje mobilizacije.
a/ Politička situacija:
– Politička organizovanost stanovništva za sada je nejasna i nedefinisana. Nema ni jedne političke partije i organizacije koja se eksponirala i koja javno i organizovano deluje i okuplja članstvo. Pre početka borbenih dejstava vodeća politička partija je bila Srpska demokratska stranka i SK pokret za Jugoslaviju, ali je njihova aktivnost sada ugašena.
Očekivati je uticaj i delovanje stranaka sa prostora BiH.
– Odnos stanovništva prema postojećoj vlasti i obavezama odbrane zemlje u osnovi je pozitivan.
Ima ekstremnijih pojedinaca koji pokušavaju da nametnu svoje lične interese i zauzmu pozicije u organima vlasti. Za sada se to dosta uspešno sprečava, ali će taj problem i u narednom periodu biti aktuelan. Obaveze prema odbrani se prihvataju ali je i tu prisutan lični interes i nedovoljno shvatanje potrebe u prvom redu organizovanje za odbranu svog prostora, pa onda sprovodjenje svih ostalih aktivnosti.

– Postoji uverenost stanovništva u perspektivu življenja na ovim prostorima, posebno na onom delu koji je pod kontrolom JNA i vlasti RSK. Izvesnih nedoumica ima za prostor koji je pod kontrolom vlasti Hrvatske. Te se nedoumice moraju savladavati u prvom redu efikasnijim rešavanjem pitanja za povratak izbeglog stanovništva, stavljanjem tih prostora pod sigurnom kontrolom snaga UN, podvodjenjem tih prostora pod vlast Republike srpske krajine i drugim aktivnostima.

– Mogući su raznorazni oblici podrivanja političke stabilnosti na svim prostorima i protiv njih se mora voditi organizovana i efikasna borba svih subjekata.

b/ Bezbednosna situacija:

– Na teritoriji pod našom kontrolom nema evidentiranog delovanja većih organizovanih oblika unutrašnjeg neprijatelja. Pod kontrolom organa bezbednosti nalazi se manji broj lica za koja postoji osnovana sumnja da su organizovani od ustaških snaga i rade na prikupljanju obaveštajnih podataka sa teritorije i iz jedinica.

U s. Borovac, s. Gornja i Donja Varoš postoje indicije jatakovanja za snage ZNG.

Na teritoriji postoje paravojne snage jačine ojačane čete. Dio pripadnika je pročetnički orjentiran.

Preduzimaju se potrebne mere organa bezbednosti sa ciljem proterivanja istih sa ovih prostora.

– Na rubnom prostoru, pod kontrolom hrvatskih snaga, na položajima kod Drenovog Boka (Novska), u s. Mašićka Šagovina i na prostoru s. Bučje nalaze se snage HOS-a. Težište njihovog dejstva je na ubacivanju DG i IDG na naš prostor sa ciljem izvršenja diverzija i napada na KM, skladišta i ostale vitalne objekte. U narednom periodu se može očekivati intenzivno dejstvo ovih snaga na prostoru zone.

– Zbog moguće sprege spoljnog i unutrašnjeg neprijatelja i njihove izražene aktivnosti prema štabovima i jedinicama TO, milicije i mesnom stanovništvu, nužno je u narednom periodu organizovano i intenzivno procenjivati njihovu aktivnost i preduzimati efikasne mere u sprečavanju iste.

5.- Razmeštaj MS u skladištima ratnih materijalnih rezervi i njihovo udaljenje od MZ i mogućnosti dotura na MZ.

Sva skladišta ratnih materijalnih rezervi su locirana u srednjim delovima mobilizacijskih zborišta štabova i jedinica TO i u tome pogledu pružaju veoma povoljne mogućnosti dotura MS na MZ, sem u skladištu u Okučanima, gde su smeštena MZ za dva štaba i brigadu TO, u ostalim skladištima su smeštena sredstva za jedan štab TO i jedan odred ili samo za jedan odred, što je takodjer povoljno za dotur MS na MZ.

Kod većine skladišta, ima samo jedan ili eventualno dva otvora za iznošenje MS što je nepovoljno i zahteva precizno planiranje iznošenja MS iz istih. Za dotur MS na MZ problem može pretstavljati nedostajući broj m/v pa će se za iznošenje MS morati angažovati raspoloživa m/v iz AF, bez obzira kojoj jedinici pripadaju i potreban broj traktora sa prikolicama.

6.- Mogućnosti pozadinskog obezbedjenja mobilizacije.

a/ Saobraćajno obezbedjenje:

Angažovanjem saobraćajnih organa iz sastava mirnodopskog dela milicije postoje mogućnosti za kompletno saobraćajno obezbedjenje mobilizacije štabova i jedinica TO.

b/ Tehničko obezbedjenje:

Na prostoru sadašnje teritorije zone nema radne organizacije iz koje bi se moglo angažovati ljudstvo i MS za tehničko obezbedjenje štabova i jedinica TO.
Za te svrhe se mora angažovati deo ljudstva i MS iz pozadinskih jedinica TO.
c/ Intendantsko obezbedjenje:
Ishrana ljudstva se može organizovati suvim dnevnim obrokom, a snabdevanje vodom iz postojećih vodnih objekata na teritoriji.
d/ Sanitetsko obezbedjenje:
Angažovanjem dela ljudstva i SnMS iz Medicinskog centra Okučani, postoje mogućnosti za formiranje dve privremene prihvatne ambulante i to jedne u Okučanima i jedne u s. Rogolji radi sanitetskog obezbedjenja štabova i jedinica TO.

7.- Osnovi plana koordinacije mobilizacije primljeni od GŠTO-RSK i organa za koordinaciju na prostoru zone.
Ove osnove treba razraditi po dobijanju dokumenata od GŠTO-RSK i nakon oformljenja snaga milicije i drugih struktura i definiranja njihovih potreba.

8.- Uslovi za organizaciju rukovodjenja i komandovanja i veze.
Na prostoru zone nema razvijenih vojnih stacioniranih sistema veza, te se ne mogu koristiti za obezbedjenje veza za vreme mobilizacije. Za deo južno od s. Rogolji postoji sistem veza PTT i on se može koristiti za organizaciju žičnih veza. Postoji mogućnost korišćenja radio i radiotelefonskih veza milicije za ovu vrstu veza pri mobilizaciji štabova i jedinica TO.
Relativno mali prostor i blizina rasporeda komandnih mesta pružaju povoljne uslove za organizaciju kurirskih veza angažovanjem ljudstva iz sastava TO.
Navedeni uslovi za organizaciju veza, kao i povoljan raspored komandnih mesta pružaju dobre uslove za organizaciju rukovodjenja i komandovanja za vreme mobilizacije.
Male prostorne dimenzije teritorije pružaju mogućnost neprijatelju da dejstvom artiljerije i avijacije, kao i ubačenim i diverzantskim grupama, ozbiljno naruši sistem rukovodjenja i komandovanja. Zbog toga komandna mesta moraju biti dobro utvrdjena, a sistemi veza zaštićeni. Takodjer neprijatelj ima velike mogućnosti elektronskog ometanja zbog čega primena mera protivelektronske zaštite ima važnu ulogu.

9.- Karakteristike i mogućnosti teritorije i pitanja o kojima je nužno ostvariti koordinaciju sa nadležnim organima DPZ.
Usled ratnih dejstava teritorija je osiromašena a dobrim delom i opljačkana, te u ovome momentu pruža skromne i veoma ograničene uslove oslonca na istu. Situacija se još više usložava privremenim boravkom znatnog broja izbeglica, pripadnika TO i milicije i drugih lica na ovome prostoru.
Zbog potrebe da na ovom prostoru za neodredjeno vreme boravi znatan broj pripadnika TO iz sastava OpŠTO i OdTO – Pakrac, Daruvar i Podravska Slatina, kao i zbog napred istaknutog stanja na teritoriji, nužno je i neophodno sa nadležnim organima DPZ ostvariti koordinaciju po sledećim pitanjima:
– Po izvršenoj demobilizaciji i stavljanju u raspremu štabova i jedinica TO, razmeštaj pripadnika štabova i jedinica TO na prostoru opštine Okučani i delimično opštine Pakrac, a koji nisu sa tih teritorija.
– Organizacije i načina zbrinjavanja po svim ključnim životnim pitanjima napred navedene kategorije lica.
– Radnog angažovanja tih lica.

– Stvaranjem uslova i mogućnosti tim licima i članovima njihovih porodica za povratak svojim domovima i na matičnu teritoriju.
– Organizacije i načina snabdevanja životnim namirnicama i drugim potrebama pripadnika TO i gradjana na celokupnoj teritoriji.
Rešavanje ovih pitanja mora biti u funkciji da se na prostoru zone, u svakom momentu, nadju vojni obveznici koji su na ratnom rasporedu u štabovima i jedinicama TO, kako bi se mobilizacija mogla izvršiti planski, organizovano i u planiranom vremenu.

10.- Analiza ljudskog i materijalnog potencijala na teritoriji.
U ovom momentu je nemoguće izvršiti detaljniju analizu ljudskog i materijalnog potencijala na teritoriji zbog nedostatka evidencije i kartoteke vojnih obveznika i materijalnih sredstava. Zbog toga je neophodno da organi Saveta opština i MUP-a ubrzaju započeti proces stvaranja evidencije.
Na osnovu sada raspoloživih podataka, bez organizovanog i planskog povratka izbeglih vojnih obveznika i odveženih motornih vozila, traktora, mašina i drugih uredjaja i priključaka, štabovi i jedinice TO Zapadna Slavonija neće se moći popuniti; u Opštini Okučani sa vojnim obveznicima više od 50-60%, motornim vozilima i traktorima do 30%, u opštini Pakrac sa vojnim obveznicima više od 60-70%, motornim vozilima i traktorima više od 10-15%, u opštinama Daruvar i Podravska Slatina sa vojnim obveznicima više od 20%, a sa motornim vozilima i traktorima ništa.
Zbog toga je neophodna organizovana i planska aktivnost svih struktura, radi povratka izbeglih vojnih obveznika i odveženih motornih vozila, traktora i drugih priključnih mašina i uredjaja.

11.- Uticaj vremena kao prostora, doba godine i dana i atmosferske pojave.
Vreme trajanja mobilizacije za sve štabove i 54. brTO iznosi 6 časova, a za odrede i pozadinsku bazu 12 časova.
Izneto vreme trajanja mobilizacije ukazuje na izuzetan uticaj i značaj vremena kao prostora i zahteva visok nivo organizacije, tačnosti i preciznosti izvršavanja svih radnji tokom mobilizacije. Ono zahteva da sve pripremne radnje budu blagovremeno uradjene i ceo sistem mobilizacije do tančina uvežban.
Posebno mora biti dobro organizovano i uvežbano izuzimanje MS iz magacina RR-a, njihovo dopremanje do jedinica na MZ i spajanja ljudi i materijalnih uslova.
– Noć i loši vremenski uslovi i padavine i niske temperature zimi imaće negativan uticaj na tok mobilizacije i zato se za njih treba pripremiti.

Preslika, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 5005.

182

1992., travanj

Zapovijed Zonskog štaba TO Sjeverna Dalmacija za mobilizaciju podređenih komandi, štabova i jedinica

---

O D O B R A V A M
K O M A N D A N T
general-pukovnik
Milan Torbica, [v.r.]
M.P.[432]

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO
Primerak broj 2

Z A P O V E S T
za mobilizaciju komandi-štabova i jedinica
ZnŠTO Severna Dalmacija
Sekcija: 1:100.000, Zadar, Biograd, Gračac, Šibenik,
Drvar, Split, Glamoč i Sinj

1. Za vreme izvršenja mobilizacije oružane snage Hrvatske će verovatno angažovati avijaciju, artiljerijsko raketne jedinice i DTG za dejstvo po skladištima RMR, MZ i drugim vojnim i privrednim objektima u zoni odgovornosti ZnŠTO S.D. Cilj dejstva ovih snaga je da se sprečava izvršenje mobilizacije snaga ZnŠTO S.D., nanesu što veći gubici u ž/s i MTS, spreči iznošenje i dotur MTS do MZ i njihovo spajanje sa v/o. U graničnom pojasu nalaze se respektivne snage OS Hrvatske i snage MUP-a koje u svome sastavu imaju automatsko oružje naše i strane proizvodnje, tenkove T-55 i artiljerijske jedinice za podršku i protivoklopnu borbu.

Preko dobijene pomoći od strane zapadnoevropskih zemalja (Nemačka, Austrija, Italija i Madjarska) vrši popunu oružanih snaga, sa najmodernijim naoružanjem i to savremenim tenkovima tipa "Leopard", artiljerijskim orudjima većih dometa, raketama "zemlja-zemlja", savremenim protivoklopnim sredstvima, koja mogu ispoljiti snažna dejstva po našim snagama u početnom periodu rata, sa nabavkom najmodernijih aviona i njihovom upotrebom po MZ i reonima prikupljanja, skladištima RMR nastojaće po svaku cenu da spreči normalnu mobilizaciju i grupisanje snaga TO i MUP-a RSK na pravcima njihovog napada.

Koristeći slabosti Wensovog plana, bez obzira na prisustvo snaga OUN a nakon ulaska u savez sa muslimansko-fundamentalističkom opcijom BiH, neprijatelj će izvršiti agresiju na RSK u celini ili na pojedinim pravcima i zonama s ciljem: rasecanja teritorije, sprečavanja izvršenja mobilizacije, razbijanja dela ili celine OS RSK, zauzimanja teritorije i njenog pripajanja Republici Hrvatskoj.

U agresiji s ograničenim ciljem objekti dejstva u zoni odgovornosti ZnŠTO S.D. bili bi Knin, Benkovac, Obrovac i Drniš, skladišta RMR i drugi objekti od značaja za odbranu RSK.

U agresiji sa radikalnim ciljem, napadnu operaciju bi izveo najverovatnije u tri etape:

1. Etapa: Rasecanje snaga na pravcima Split (Šibenik) – Knin – Gračac; Zadar – Benkovac – Knin; Karlovac – Vojnić – Vrgin Most; Zagreb – Petrinja – Glina; Pakrac – Okučani – St. Gradiška; Vinkovci – Mirkovci – Šid; Osijek – Vinkovci i Beli Manastir – Batina.
2. Etapa: Razbijanje rasečenih snaga i
3. Etapa: Uspostava okupacione vlasti i pripajanje teritorije "matici Hrvatskoj".

Neprijatelj će preko raznih informativnih sredstava, sredstava veze u jedinicama pokušati plasirati što veći broj lažnih informacija za stvaranje nesigurnosti kod naroda i boraca u RS Krajina, stvarajući povoljan utisak u hrvatskom narodu i opravdanje u ispravnost agresije na našu teritoriju.

[432] Okrugli pečat: RSK, Knin, Republički štab TO.

U svim etapama borbenih dejstava, masovno će koristiti ubacivanje DTG u naš raspored u cilju nanošenja gubitaka, rušenja – diverzija raznih vrsta, unošenja nesigurnosti, pometnje i panike i usporavanje mobilizacije.
Na medjunarodnom planu u toku pripreme i napada biće politički i vojnički podržan od većine članica EZ i drugih "njima prijateljskih" zemalja.
2. Komande – štabovi i jedinice teritorijalne odbrane ZnŠTO S.D. imaju zadatak da izvrše sveobuhvatne pripreme za izvršenje mobilizacije do M+6 č spoje MTS sa v/o u M+6 č a zatim biti u gotovosti za razvodjenje jedinica i posedanje rejona – zona i položaja za odbranu po planu upotrebe, izvršiti utvrdjivanje i zaprečavanje po pravcima i dubini, organizovati sistem vatre i sadejstva izmedju jedinica i uz angažovanje snaga MUP-a RSK i jedinica prostorne strukture na graničnom pojasu, prihvatiti borbu i sprečiti upad OS Hrvatske u zonu odgovornosti:
3. Susedi:
– Desno, na ličkom prostoru mobilišu se snage ZnŠTO Lika, koje imaju zadatak da do M+__ izvrše mobilizaciju i posednu položaje za odbranu na pravcima: Otočac – Vrhovine, Teslingrad[433] – Ljubovo i Gospić – Gračac sa zadatkom da prihvate borbu sa neprijateljskim snagama, spreče iznenadni napad na teritoriju RS Krajine, i time obezbede desni bok snaga na prostoru severno-dalmatinske zone.
– Pozadi na širem prostoru Bos. Grahovo, Livanjsko polje i Drvara odbranu izvode jedinice 2. Ko vojske Srpske Republike.
Zadatak: sprečiti prodor neprijatelja na pravcima koji sa prostora zapadne Hercegovine izvode ka zoni odgovornosti 2. Ko i ZnŠTO S.D.
4. Odlučio sam, uz preduzimanje mera borbenog obezbedjenja i korištenja jedinstvenog pozivarskog sistema izvršiti mobilizaciju snaga ZnŠTO Severna Dalmacija po planovima mobilizacije u skladu sa utvrdjenim prioritetom obezbedjujući: plansko narastanje snaga i formiranje komandi – štabova i jedinica i njihovo pravovremeno dovodjenje u stanje pune borbene gotovosti s ciljem obezbediti uslove za što brže razvodjenje i plansko angažovanje istih prema planovima upotrebe. Nakon posedanja rejona – zona i položaja za odbranu u sadejstvu sa snagama MUP-a RSK i jedinicama prostorne strukture na graničnom pojasu prihvatiti borbu i sprečiti upad OS Hrvatske u zonu odgovornosti ZnŠTO S.D.
Težište mobilizacije imati na popuni formacijskih mesta komandira četa, komandanata bataljona i starešinama komandi pukova – brigada.
Prioritet mobilizacije imati na snagama prostorne strukture u pograničnim rejonima, jedinicama TO i b/eš., izvidjačkim, diverzantskim i jedinicama vojne policije.
Gotovost izvršenja mobilizacije M+6 časova.
5. Zadaci komandi – štabova i jedinica:
5.1. Komanda ZnŠTO S.D. i prištapske jedinice mobilišu se u kasarni Senjak. Razmeštaj prištapskih jedinica prema karti rasporeda na MZ. Mobilizaciju izvršiti do M + 6 č sa zadatkom: izvršiti neposredno obezbedjenje komande i jedinica a delom snaga biti u gotovosti za obezbedjenje javnih objekata u gradu i za borbu protiv ubačenih DTG u samom gradu. KM u rejonu kasarne Senjak sa početkom rada u M + 2 č.
5.2. 4. brTO mobiliše se u rejonu Obrovac, s. Jasenice, s. Karin i Kaštel Žegarski. Razmeštaj jedinica brigade prema karti rasporeda na MZ.
Mobilizaciju izvršiti do M + 6 časova.

[433] Pobunjeni Srbi tako su zvali Lički Osik.

Zadatak: Obezbediti plansko narastanje snaga i formiranje komandi i jedinica i njihovo pravovremeno dovodjenje u stanje pune borbene gotovosti. Biti u gotovosti za sukcesivno angažovanje jedinica i ojačanje snaga u borbenom dodiru na zatvaranju pravaca koji izvode ka širem rejonu Obrovca i za angažovanje brigade nakon završene mobilizacije po planu upotrebe.
KM u rejonu Obrovac sa početkom rada u M + 4 časova.
5.3. 3. brTO mobiliše se u rejonu s. Smilčić, Benkovac, s. Kožlovac i s. Polača. Razmeštaj jedinica brigade prema karti rasporeda na MZ.
Mobilizaciju izvršiti do M + 6 časova.
Zadatak: Obezbediti plansko narastanje snaga i formiranje komandi i jedinica i njihovo pravovremeno dovodjenje u stanje pune borbene gotovosti i gotovosti za angažovanje brigade nakon završene mobilizacije prema planu upotrebe.
Delom snaga biti u gotovosti za podršku i ojačanje snaga u borbenom dodiru i za sukcesivno angažovanje na zatvaranju pravaca koji iz širih rejona Zadra i Biograda n/m izvode preko Ravnih Kotara ka Benkovcu i Obrovcu.
KM u rejonu Benkovac (kasarna) sa početkom rada u M + 4 časova.
5.4. 1. brTO mobiliše se na širem prostoru Knina i rejonima Kistanje i Vrlika.
Razmeštaj jedinica brigade prema karti rasporeda na MZ.
Mobilizaciju izvršiti do M + 6 časova.
Zadatak: Obezbediti plansko narastanje snaga i formiranje komandi i jedinica i njihovo pravovremeno dovodjenje u stanje pune borbene gotovosti i gotovosti za angažovanje brigade nakon završene mobilizacije prema planu upotrebe.
Delom snaga biti u gotovosti za podršku i ojačanje snaga u borbenom dodiru i za sukcesivno angažovanje na zatvaranju pravaca koji iz širih rejona Šibenika i Splita izvode ka rejonu Knina.
KM u rejonu Tepljuh (škola), sa početkom rada u M + 4 časova.
5.5. OpŠTO Knin mobiliše se u širem rejonu s. Kovačić (vodovod Krčić). Razmeštaj prištapskih jedinica po šemi razmeštaja na MZ. Po izvršenoj mobilizaciji prostorne strukture i prištapskih jedinica, deo jedinica angažovati za obezbedjenje KM, a sa jedinicama mesnih zajednica vršiti obezbedjenje glavnog vodovoda u Kninu, značajnih tunela, propusta i useka, obezbedjenje bokova i medjuprostora izmedju snaga manevarske strukture kao i kontrolu teritorije opštine. Delom snaga mesnih zajednica biti u gotovosti za dejstvo protiv ubačenih DTG i eventualnog HD na celoj prostoriji.
Mobilizaciju završiti do M + 6 č.
KM štaba u restoranu Krčić (vodopad Krčić) sa početkom rada u M + 4 č.
5.6. OpŠTO Benkovac mobiliše se u rejonu opštinske zgrade i bolnice (severno za 150 m voćnjak). Razmeštaj prištapskih jedinica prema karti mobilizacijskog razvoja na MZ sa zadatkom po izvršenoj mobilizaciji jedinice prostorne strukture angažovati za obezbedjenje vojnih i privrednih objekata u gradu, dalekovoda, trafo-stanica, kontrola medjuprostora izmedju bataljona 3. brTO, sadejstvo sa snagama manevarske strukture, a delom snaga biti u gotovosti za dejstvo po HD u rejonima s. Bruška, s. Nadin i Buković, kao i za borbu sa ubačenim DTG. Borbena dejstva uskladiti sa dejstvima 3. brTO i 4. brTO.
Mobilizaciju završiti do M + 6 časova.
KM u podrumu zgrade Skupštine opštine sa početkom rada u M + 4 č.
5.7. OpŠTO Obrovac mobiliše se u širem rejonu tvornice glinica. Razmeštaj prištapskih jedinica u krugu tvornice prema šemi razmeštaja na MZ.

Po izvršenoj mobilizaciji deo jedinica angažovati za obezbedjenje KM štaba, delom snaga biti u gotovosti za izvidjanje na pravcima: Rovanjska – Obrovac, Maslenica – Obrovac, a sa jedinicama mesnih zajednica organizovati neposredno obezbedjenje naselja i kontrolu teritorije: Obrovac – s. Ribnica i s. Rovanjska – Jasenica, Kruševo i M. Alan.
Mobilizaciju završiti do M + 6 časova.
KM OpŠTO Obrovac u upravnoj zgradi tvornice "Glinica" sa početkom rada u M + 4 časova.
5.8. map bez had 122 mm, 1/thad 152 mm i 1/tad 130 mm mobiliše se u rejonu s. Kaldrma, s. Zvjerinac i tvornica gipsa.
had 122 mm mobiliše se u rejonu Šušanj (sjeverno od Kistanja).
1/thad 152 mm mobiliše se u širem rejonu tt 299 (Korlati).
1/tad 130 mm mobiliše se u rejonu s. Cupaći.
Razmeštaj jedinica prema karti rasporeda na MZ.
Mobilizaciju izvršiti do M + 6 časova.
Zadatak: Obezbediti plansko narastanje snaga i formiranje komandi i jedinica i njihovo pravovremeno dovodjenje u stanje pune borbene gotovosti. Biti u gotovosti za sukcesivno angažovanje jedinica sa privremenih VP u podršci snaga u dodiru, za podršku razvoja snaga ZnŠTO S.D. i za posedanje osnovnih VP za planiranu podršku.
KM u s. Kosovo (osnovna škola) sa početkom rada u M + 4 časova.
5.9. mpoap mobiliše se u rejonu isklj. s. Rodaljice, s. Lisičić i isklj. s. Šaponje.
Razmeštaj jedinica puka prema karti rasporeda na MZ.
Mobilizaciju izvršiti do M + 6 časova.
Zadatak: Obezbediti plansko narastanje snaga i formiranje komandi i jedinica i njihovo pravovremeno dovodjenje u stanje pune borbene gotovosti. Biti u gotovosti za sukcesivno angažovanje jedinica u protivoklopnoj borbi na širem prostoru Ravnih Kotara i za sprečavanje prodora OMS neprijatelja na pravcima koji iz širih rejona Šibenika i Splita izvode ka Kninu.
KM u s. Brgud (škola) sa početkom rada u M + 4 časova.
5.10. larp PVO, mobiliše se u rejonu s. Marjanovići, s. Zelići i Kuprešani.
Razmeštaj jedinica puka prema karti rasporeda na MZ.
Mobilizaciju izvršiti do M + 6 časova.
Zadatak: Obezbediti plansko narastanje snaga i formiranje komandi i jedinica i njihovo pravovremeno dovodjenje u stanje pune borbene gotovosti. Biti u gotovosti za sukcesivno angažovanje jedinica za izvodjenje PVO komandi – štabova i jedinica koje se mobilišu u širem rejonu Knina, objekata od značaja za odbranu i grada Knina.
KM u zadružnom domu s. Vrbnik sa početkom rada u M + 4 časova.
6. Prihvat ljudstva
Za prihvat ljudstva u puku-brigadi TO i OpŠTO formirati sekcije za prihvat ljudstva. Broj sekcija zavisi od veličine jedinice na MZ. Za svaki bataljon-divizon i njima ravnu jedinicu, odnosno za više samostalnih jedinica čija veličina ne prelazi veličinu bataljona formirati jednu sekciju.
7. Prijem MS
Za prijem MS iz popisa formirati sekciju za prijem m/v za svaki bataljon-divizion i njima ravnu jedinicu. Sekcije formirati na pogodnom mestu gde se mogu koristiti mesni objekti za rad i u nepovoljnim meteo uslovima. Ljudstvo za rad u sekciji treba biti stručno sa ratnim rasporedom dotične jedinice i koje se nalazi sa stalnim boravkom u neposrednoj blizini razvijanja stanice.

8. Izdavanje-preuzimanje i prenošenje MS iz skladišta ratnih materijalnih rezervi na MZ.
Za izdavanje-preuzimanje i prenošenje MS iz skladišta RMR na MZ na nivou brigade formirati jedinicu radne obaveze po vodovima i odelenjima sa potpunim materijalnim obezbedjenjm za rad (radna odela, zaštitne rukavice, klešta, čekić, testera, kanap i ekseri kao i pribor za osvetljavanje skladišta. Pored ovoga za rad jedinice obezbediti vodu i Sd/o).
Izuzimanje i prenošenje MS od skladišta do MZ-a izvršiti na osnovu plana iznošenja i prioriteta koji će izraditi svaka komanda posebno. Plan iznošenja, utovara i prevoza i snaga za obezbedjenje grupa m/v istaći na vidno mesto u magacinu sa planom razmeštaja MS u RR-u.
9. Obezbedjenje mobilizacije
9.1. Moralno obezbedjenje
Za vreme pripreme izvršenja mobilizacije raditi na konstituisanju, usmeravanju i delovanju vojnih kolektiva u smislu postizanja jedinstvenog opredelenja za odbranu kao i pravovremeno vršiti informisanje ljudstva o nastaloj situaciji.
U svim komandama – štabovima i jedinicama najodlučnije sprečavati svaka stranačka opredelenja i propagandu pojedinaca i grupa a koja bi imala za cilj narušavanje i razbijanje sistema odbrane teritorije, slobode i nezavisnosti srpskog naroda u Republici Srpskoj Krajini.
Informisanje izvršiti od M + 2 do M + 6 a kasnije prema razvoju političke situacije i potrebi.
9.2. Bezbedonsno obezbedjenje
Sve jedinice u svojim rejonima razmeštaja na MZ i prikupljanja, preduzeće odgovarajuće mere neposrednog obezbedjenja i samozaštite od mogućih ubačenih lica i grupa iz sastava OS Hrvatske, njihovih saveznika i uspostaviće tesnu saradnju s milicijskim stanicama na celoj teritoriji kao i drugim licima koja pozitivno utiču na bezbednost MZ.
Na nivou čete i diviziona (bataljona) formirati grupe ili odelenja za vodjenje borbe protiv ubačenih DTG i pojedinaca. Jedinice vojne policije angažovati za privodjenje nepoznatih lica, dezertera i zarobljenika kao i kontrolu najvažnijih punktova, objekata i KM.
Posebnu pažnju posvetiti čuvanju tajnosti pri planiranju borbenih dejstava i izradi borbenih dokumenata, borbenoj gotovosti jedinica i narednim zadacima.
Za sprovodjenje bezbednosnih mera odgovorne su sve starešine po nivoima komandovanja.
9.3. Inžinjerijsko obezbedjenje
U inžinjerijskom obezbedjenju težište imati na izradi i podešavanju zemljišnih (zidanih ograda) i drugih objekata pogodnih za dejstvo i sklanjanje ljudstva i MS od vatrenog dejstva neprijateljske artiljerije i avijacije i od nepovoljnih meteoroloških uslova.
Ljudstvo u zimskim uslovima sklanjati u privatne i društvene kuće, a pojedine objekte prilagoditi i za vatreno dejstvo.
9.4. Protivnuklearno, protivhemijsko i protivbiološko obezbedjenje
Težište mera PNHBO imati na pravovremenom otkrivanju početka upotrebe H b/s i preduzimanju mera zaštite ljudstva i MS i otklanjanju posledica od hemijskog udara.
Sredstva lične i kolektivne zaštite imati stalno u ispravnom stanju spremna za upotrebu.
9.5. Borbeno osiguranje
Za prenošenje mobilizacijskog plana na MZ odrediti oružanu pratnju i motorno vozilo.
Borbeno osiguranje prevoženja MS iz skladišta RR-a do MZ-a vršiti sa prvopristiglim vojnim obveznicima naoružanim sa ličnim naoružanjem. Sastav i broj ljudstva za obezbedjenje zavisi od veličine grupe motornih vozila koja prevoze materijalna sredstva, što će odlučiti svaka komanda zavisno od tereta i pravca kretanja.

Na pravcu kretanja kolone ili grupe motornih vozila obavezno izvršiti obezbedjenje i kontrolu raskrsnica puteva, mostova, useka i nadvožnjaka. Za ovu vrstu obezbedjenja pored jedinica TO mogu se angažovati jedinice mesnih zajednica, milicija i deo naoružanog stanovništva.

10. Pozadinsko obezbedjenje

10.1. Saobraćajno obezbedjenje

Za prevoženje mirnodopskog jezgra jedinica sa MU na MZ koristiti komunikacije prema sledećem:

– 1. brTO od M+__ do M+__ koristiti komunikacije Knin – Kosovo – Knin – Kistanje – Đevrske, Knin – Padjene i Knin – Vrlika.

– 3. brTO od M+__ do M+__ koristi rokadne regionalne komunikacije; Benkovac – Smilčić, Benkovac – s. Kožlovac – s. Ostrovica.

– 4. brTO Obrovac, Žegar – Obrovac – Karin i Žegar – Obrovac – Jasenice.

– kninski map od M+__ do M+__ koristi komunikaciju: Knin – Kosovo – s. Biočić.

– kninski larp PVO od M+__ do M+__ koristi komunikaciju Knin – s. Vrbnik, Knin – Kistanje i Knin – Vrlika.

– benkovački mpoap od M+__ do M+__ koristi komunikaciju: Benkovac – D. Karin – s. Smilčić i Benkovac – Kožlovac – s. Ostrovica.

Saobraćaj na narednim komunikacijama regulišu i kontrolišu organi MUP (SJB Knin i Benkovac) RS Krajina po zahtevu k-di jedinica i čVP brigada po sopstvenom planu.

U rejonima razmeštaja jedinica i štabova TO na MZ saobraćaj regulišu i kontrolišu niže i osnovne jedinice sopstvenim snagama.

10.2. Tehničko obezbedjenje

Za dekonzervaciju, aktiviranje akumulatora, i pripremu MTS za iznošenje iz skladišta RMR na MZ, formirati ekipe i grupe prema potrebama jedinica i obimu MTS u skladištu RMR.

U ekipe i grupe angažovati v/o iz sopstvene jedinice koji su bili angažovani na sredjivanju i uskladištenju MTS u skladišta RMR, uz angažovanje potrebnog broja stručnih profila, a prema vrsti MTS, kao i starešina koji će rukovoditi ovim poslovima.

Kroz plan mobilizacije regulisati način i rad pozivarske službe za ove ekipe i grupe tako da se ljudstvo poziva preko Vojnog odseka i sopstvenom pozivarskom službom (sistem duplih poziva). Dekonzervaciju i aktiviranje MTS izvršiti do M+__. U jedinicama gde se formira jedna ili više ekipa i grupa za svaku sačiniti Plan dekonzervacije i svakoj dostaviti isti.

Za opravku oštećene tehnike, u toku izvršenja mobilizacije, formirati posebnu ekipu iz sastava jedinice, i to po pravcima, a na nivou garnizona Knin i Benkovac formiraće se interventne ekipe za opravku čije angažovanje po potrebi, tražiti preko ZnŠTO Sev. Dalmacija, po zahtevu.

Gotovost za rad ovih ekipa – grupe u M+__.

3. Intendantsko obezbedjenje

Sve jedinice i štabovi TO do momenta izvršenja mobilizacije 100% popuniti formacijskim InMS kao i sredstvima koja im pripadaju po kriterijumu o dodeli InMS ratnim jedinicama i štabovima.

U toku izvršenja mobilizacije, a najkasnije do M+__, po meri pristizanja i prihvata ljudstva, istom izdati OK (s d/o – II sa dvopekom – mobilizacijski) zajedno sa ličnim naoružanjem. Istovremeno, intendantsku jedinicu pripremati i organizovati za pripremanje i kuvanje hrane za ishranu ljudstva narednog dana po izvršenoj mobilizaciji. Obezbediti da ljudstvo na MZ ponese vodu za piće (pune čuturice), a objekte za snabdevanje vodom u rejonima MZ stražom obezbediti. Zabraniti upotrebu vode koju stručni organi SnSl nisu pregledali i

odobrili za upotrebu. U lošim vremenskim uslovima ljudstvo sklanjati u zidane, čvrste i unapred pripremljene objekte. U nedostatku terenskih prostirača, vreća za spavanje, ćebadi i dr. logorske opreme, koristiti najpogodnija sredstva za smeštaj ljudstva koja se mogu naći na MZ.

10.4. Sanitetsko obezbedjenje

Privremeno prihvatne ambulante razviti u rejonima rasporeda brigada – pukova na MZ, na mestima najpogodnijim za to (u blizini mesta za prihvat ljudstva) a isturene stanice opšte medicinske pomoći po odvojenim pravcima. Za rad ambulanti i stanica angažovati ljudstvo mirnodopskih ambulanti i po pozivu, preko Vojnog odseka, iz MC i Domova zdravlja.

Materijalna sredstva za rad PPA čuvati u skladištu RMR i ista izneti na MZ zajedno sa sredstvima za rad sekcije za prihvat ljudstva na MZ. Eventualno teže oboljele i povredjene sa MZ uputiti u najbližu zdravstvenu ustanovu (MC Knin i Benkovac). Za njihov transport koristiti formacijska sanitetska i druga pogodna m/v. U rejonima rasporeda nižih i osnovnih jedinica na MZ sprovoditi sve propisane i planirane preventivno medicinske mere.

U Planu mobilizacije regulisati početak rada PPA.

10.5. Protivpožarna zaštita

U rejonima skladišta RMR, i rejonima MZ, sve jedinice su odgovorne za sprovodjenje preventivnih PP mera. Posebnu pažnju posvetiti na PPZ rejona razmeštaja rezervi municije, MES i pogonskog goriva.

Za sprečavanje i eventualno izbijanje požara na nivou puk – brigada formirati PP ekipu jačine voda, a u bataljon – divizion PP ekipu jačine odelenja, a njihovu upotrebu planirati na najugroženijim mestima (skladišta RMR, KM, CV).

11. Vojnostručna obuka

Vojnostručnu obuku izvoditi prema planu sa težištem na poznavanju i rukovanju sa oružjem i orudjima, gadjanju iz pešadijskog oružja i kretanju na bojištu, osmatranju i izvidjanju.

Teme i vreme za obuku odrediti prema prioritetu i značaju naoružanja. Posebno voditi računa da se ovlada sa najnovijim oružjem za vodjenje bliske protivoklopne borbe i minskoeksplozivnim sredstvima za rušenje i zaprečavanje.

Pored formacijskih sredstava za zaštitu od dejstva H b/s uvežbati i obučiti ljudstvo u korištenju priručnih sredstava, u pružanju samopomoći i prve pomoći kod ranjenih i povredjenih v/o.

12. Smotre i pregledi

U toku mobilizacije steći uvid u stanje jedinica, popunjenost po VES-ovima, kvalitetom kadra, stanjem MTS i opreme kod vojnika i spremnost jedinica za izvršenje borbenog zadatka.

13. Komandovanje

KM ZnŠTO S.D. u rejonu kasarne Senjak u radu od M + 2 č.

Vezu u toku mobilizacije organizovati po planu veza.

Gotovost veza sa pretpostavljenom komandom od M + 2 č, a sa potčinjenim od M + 4 č.

S i g n a l i:

Vazdušna opasnost telefonom 999, glasom “AVIONI”

Tenkovska opasnost telefonom 888, glasom “TENKOVI”

NHB opasnost, telefonom 777, glasom “OTROVI”

Izveštaji: Redovne izveštaje dostavljati svaka dva sata a vanredne po potrebi.

KOMANDANT
p u k o v n i k

Milan Đilas, [v.r.]

M.P.[434]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6044.

183

1992., travanj 16.
[Knin]

Komanda 9. korpusa JNA dostavlja Komandi 5. KO RV i PVO popis objekata koje treba napasti zrakoplovstvom na području Gruda, Tomislavgrada, Posušja i Imotskog

KOMANDA 9. KORPUSA
VoV str. pov. br. 4-2057
16. 04. 1992. godine

KOMANDI 5. KO RV i PVO – Odsek vazd. podrške –

Na osnovu depeše str. pov. br. 06/6-39 od 15. 04. 1992. godine dostavljamo vam objekte za angažovanje avijacije u vazd. podršci.
1.- s. Grude:
– Krizni štab Herceg Bosne, u selu,
– Glavno skladište municije i naoružanja za Hercegovinu u selu.
2.- Duvno:
– Skladište municije i naoružanja u Duvanjskoj stanici fabrike
– Dom kulture
3.- s. Posušje:
– Radio-Posušje (informativna služba za Herceg-Bosnu)
4.- Imotski:
– Skladište municije i naoružanja u Duvanjskoj stanici (verovatno na poljoprivrednom kombinatu "Imota")
5.- s. Baram, blizu Imotskog:
– Fabrika "Zenička" skladište naoružanja i municije (pre 4 dana naša avijacija dejstvovala, pale 3 bombe blizu tog skladišta).
Vreme i snage (broj a/po po vašem izboru u zavisnosti od cilja) i na zahtev Komande 9. korpusa za ponovna dejstva.

VoV
pukovnik

[434] Okrugli pečat: Republika Srpska Krajina, Knin, Zonski štab TO Sjeverna Dalmacija.

Miškar Miloslav, [v.r.]
M.P.[435]
M.P.[436]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6045.

184

1992., travanj 17.
[Okučani]

Zapovijed Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija o razmještaju štabova i komandi, te o uskladištenju materijalnih sredstava u cilju organiziranog i planskog razmještaja ljudstva

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
ZONSKI ŠTAB TO
ZAPADNA SLAVONIJA
Sp. br. 9-1
17. 04. 1992. god.
OKUČANI

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO
Primerak broj 1

Razmeštaj štabova i komandi
i uskladištenje MS, **naredjenje**.-

KOMANDI a/a

Na osnovu izbora lokacije, objekata i uredjenja istih za smeštaj štabova, komandi i uskladištenje MS, a u cilju organizovanog i planskog razmeštaja ljudstva, stavljanja u funkciju štabova i komandi i uskladištenja MS,

N A R E D J U J E M

1.- Razmeštaj štabova i komandi mirnodopske formacije:
a) Zonski štab TO Zapadna Slavonija razmestiti po sledećem:
– Operativni deo komande razmestiti u Ulici Milana Stanivukovića zgrada broj __ (zajedno sa ljudstvom komande mesta do njegovog iseljenja).
– Pozadinski deo komande i organ bezbednosti u Ulici Vujasinović __, zgrada broj __.
b) Opštinski štab TO Okučani:
– Dok se ne završi adaptacija objekata u zgradi Opštine (prostorija stare pošte) štab razmestiti u Ulici Vujasinović, zgrada broj __.
Po adaptaciji napred navedenih objekata štab razmestiti u adaptiranim prostorijama zgrade Opštine, a prethodne prostorije zadržati za smeštaj starešina Opštinskog štaba i komande 54. brTO.

[435] Okrugli pečat: Komanda 9. korpusa.
[436] Prijemni pečat: Brzojav br. 2683, 16. 4. 1992.

c) Komandu 54. brTO, do izvlačenja jedinica iz borbenog dodira, razmestiti u s. Smrtić. Po izvlačenju jedinica iz borbenog dodira komandu brigade razmestiti u adaptiranim prostorijama zgrade Opštine.
d) Komanda 91. PoB Zone razmestiti u odabranom i uredjenom objektu KPD – Stara Gradiška.
e) Opštinski štab TO Daruvar razmestiti u odabranom objektu u s. Lještani.
f) Opštinski štab TO Pakrac razmestiti u odabaranom objektu u s. Šeovica.
f) Opštinski štab TO Podravska Slatina razmestiti u odabranom objektu u s. Brusnik.

2.- Materijalna sredstva štabova i jedinica TO Zapadna Slavonija uskladištiti u sledeće objekte:
a) Materijalna sredstva ZnŠTO, Opštinski štab TO i 54. brTO (bez artiljerijskog orudja, tenkova, m/v, artiljerijske municije većeg kalibra i rezervi goriva) smestiti u objekat "Podrum – Željezare" u Okučanima. Artiljerijsku municiju većeg kalibra za 54. brTO smestiti u objekat "Tovilište – KPD" – Cage. Tenkove i motorna vozila 54. brTO smestiti u krugu objekta "Kula-KPD" – Stara Gradiška. U isti objekat smjestiti i rezerve goriva brigade.
b) Materijalna sredstva 98. OdTO – Jasenovac smestiti u uredjeni objekat u s. D. Rajić, a deo sredstava u uredjeni objekat u s. Mlaka.
c) Materijalna sredstva 45. lab PVO – 20/3 smestiti u objekat "Tovilište-Bogojević" u s. Bodegraj.
d) Materijalna sredstva 61. had-105 mm i 83. mpoad-a smestiti u objektu "Tovilište – KPD" – s. Cage.
e) Materijalna sredstva 91. pozadinske baze TO i materijalne rezerve ZnŠTO smestiti u objektu "Kula-KPD" Stara Gradiška.
f) Materijalna sredstva OpŠTO Pakarac i Daruvar, 51. i 59. OdTO i MES – 63. OdTO smestiti u objektu "Kamenolom" u s. Šeovica.
g) Materijalna sredstva 63. OdTO smestiti u objektu "Stara škola" u s. Brusnik.

3.- Za organizovani prijem i uredno uskladištenje MS odgovorni su mi: PkPo ZnŠTO, komandanti opštinskih štabova, 54. brTO, odreda i diviziona TO, komandant 91. PoB TO i rukovaoci materijalnih sredstava. Iste starešine su odgovorne za redovitu kontrolu fizičkog obezbedjenja i zanavljanje MS.

4.- Sva materijalna sredstva staviti u laku konzervaciju, tako da budu spremna za brzu upotrebu.

5.- Za stalno i pojačano fizičko obezbedjenje objekata angažovati snage milicije. Istovremeno planirati i imati spremno ljudstvo jedinica TO za odbranu objekata od veće fizičke ugroženosti. Sve objekte u potpunosti obezbediti od provalnih kradja i dejstva DTG.

6.- Za sve magacinske objekte ustroiti propisanu magacinsku evidenciju, a rukovaoce MS obučiti u urednom vodjenju iste.
JČ/JM

K O M A N D A N T
pukovnik
Jovan Čubrić, [v.r.]

M.P.[437]

[437] Okrugli pečat: Republika Srpska Krajina, Okučani, Zonski štab TO Zapadna Slavonija.

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6015.

185

1992., travanj 19.
[Knin]

Izvješće Komande 9. korpusa JNA Komandi 2. vojne oblasti o razgovorima u selu Žitnić između predstavnika općine Bosansko Grahovo i općina Livno, Tomislavgrad i Kupres o normalizaciji prilika na području tih općina

KOMANDA 9. KORPUSA
Pov. br. 41-45
19. 04. 1992. godine

Izveštaj o razgovorima
u s. Žitnić, dostavlja.-

KOMANDI 2. VO

Dana 18. 04. 1992. godine, u vremenu 14,00 – 22,30 časova, održani su razgovori predstavnika opštine Bosansko Grahovo (predstavljali su i opštinu Glamoč) sa predstavnicima opština Livno, Duvno (Tomislav Grad), Kupres (predstavnik Hrvata) uz prisustvo i aktivno učešće predstavnika Komande korpusa i učešće posmatračkog tima PMEZ iz Splita.
Tema razgovora trebala je biti poštovanje primirja i poštovanje prava manjinskog naroda na teritoriji spomenutih opština, a prošireno je na pitanje razmjene, odnosno vraćanja civilnog stanovništva sa Kupreške visoravni, koje se nalazi u Kninu, Duvnu, Bugojnu i drugim mestima na teritoriji naznačenih opština.
Predstavnici Hrvata nastojali su dokazati kako je JNA na njihovom prostoru izvršila agresiju, da treba poštivati političke odluke, kako je Srbima u njihovoj sredini dobro da nema potrebe da se sele i dr.
Na sve njihove insinuacije vrlo temeljito smo im odgovorili, a u vezi Kupresa sve to potkrepili i materijalnim dokazima (pismenim dokumentima sa pečatom HDZ, fotokopijama i ličnim ispravama pripadnika oružanih formacija RH).
Nakon toga predstavnici Hrvata više nisu inzistirali na negativnom odredjenju prema JNA osim nekih uopštenih formacija "visoke politike" te smo ih često vraćali na temu sastanka kojeg su sami tražili.
Predstavnici Korpusa su formulisali osam tačaka predloga za rešavanje nastalih problema:
1) Da se oslobode svi taoci i na jednoj i na drugoj strani, zarobljeni stanovnici i stanovnici u izolaciji i da im se omogući povratak kućama, slobodan izbor mjesta življenja bilo na području regije, Jugoslavije ili odlaska u inostranstvo.
Na ovom problemu smo inzistirali zbog stanja uhapšenih lica srpske nacionalnosti (oko 70 lica) koji su odvedeni i praktično se drže za taoce u Duvnu. Taoci su i svi stanovnici srpske

nacionalnosti u Duvnu, prema postojećim informacijama ima ih 345, ali se pretpostavlja da ih je i više, oko 500, te svi preostali Srbi u Livnu posebno u predjelu sela Veliki Guber.
Predstavnici Hrvata su stalno izbjegavali prihvatanje ovog predloga tvrdeći da su svi gradjani na njihovom prostoru slobodni, ali zbog ratne situacije samo je delimično ograničeno kretanje.
2) Da se pristupi oslobođenju svih civilnih lica sa područja naznačenih opština, a koji su se zatekli van mjesta boravka ili su odvedeni u zatvore od strane vojnih formacija.
Tu smo bili postigli dogovor da se puste uhapšeni Srbi sa Kupresa koji se nalaze u Duvnu, kao i Hrvati iz vojnog zatvora u Kninu. Medjutim hrvatska strana traži dodatno vreme zbog posebnih provjera, izrade spiskova i dr.
3) Primopredaja poginulih, njihove sahrane i pristupanje eshumaciji sahranjenih lica u zajedničke grobnice.
4) Razmena zarobljenika u skladu sa odredbama medjunarodnog ratnog prava, osim lica za koje postoje dokazi ako su učestovali u masakriranju stanovništva.
5) Garantovanje slobode kretanja i imovinska sigurnost gradjana bez obzira na nacionalnost.
6) Da se prekine sa nasilnom mobilizacijom pripadnika manjinske nacije i njihovim hapšenjem, pretresom kuće i sl.
7) Da se sa područja BiH iz navedenih opština povuku oružane formacije RH.
8) Izrade spiskova poginulih, nestalih, uhapšenih i svih drugih koji se potražuju, medjusobne razmjene ovih spiskova.
Predstavnici hrvatske strane su načelno prihvatili ponudjena pitanja ali su inzistirali na:
1) Potpunom prekidu vatre.
2) Pismenoj obavezi JNA kako neće dejstvovati prema Livnu i Duvnu, a oni će onda pismeno se obavezati da će štititi građane srpske nacionalnosti i da će im obezbediti slobodu kretanja.
3) Uvid u stanje zarobljenika u kninskom i bihaćkom zatvoru.
4) Povlačenje jedinica JNA na domet pješadijskog naoružanja.
5) Zahtjev za angažovanje "plavih šlemova".
6) Čim se popravi situacija da se pristupi rešavanju svih ostalih pitanja.
7) Da stalno vodimo razgovore.
Ukazali smo na nerealnost nekih zahtjeva kao i to da su van kompetencija naših razgovora i da su suviše nekonkretne i uopštene.
Opšti je utisak da su predstavnici hrvatske strane iz Livna, Duvna i Kupresa došli na traženi sastanak prvenstveno u cilju da uvjere kako su upravo oni voljni da rješavaju sporna pitanja ali prvenstveno da pokušaju utvrditi svoje gubitke (poginule, zarobljene, uhapšene), što je na oslobodjenoj teritoriji i da dobiju u vremenu da se pripremaju za borbu protiv JNA i srpskog naroda i da istovremeno kontinuirano pregovaraju i kod PMEZ stvore utisak za mirno rješenje sporova.
Na ovo smo indirektno ukazivali i predstavnicima PMEZ, ali se stiče utisak da su se oni medjusobno dogovarali i usaglašavali nastup za sastanak.
Kad smo im argumentovali odredjene nelogičnosti i nerealnosti opravdali su se nedovoljnom pripremljenošću za sastanak i neiskustvom kao i to da se nisu dovoljno konsultovali sa višim političkim i vojnim strukturama (predsjednik opštine Duvno), odnosno da će vreme samo po sebi uticati na neka pozitivna rešenja (predsjednik opštine Livno).
Nismo se dogovorili za konkretno vreme održavanja sledećeg sastanka ali smo dogovorili razmenu spiskova uhapšenih civila, a naši predstavnici su ponudili vreme njihove razmene u ponedjeljak u 14,00 časova u Žitniću i Pakovu Selu.

K O M A N D A N T
general-major
Ratko Mladić, [v.r.]
M.P.[438]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 7., kut. 8.

186

1992., travanj 19.
[Knin]

Komanda 9. korpusa JNA dostavlja Komandi 5. KO RV i PVO popis objekata koje treba napasti zrakoplovstvom na području Gruda i sela Glavičići u blizini Šuice

KOMANDA 9. KORPUSA
VoV Str. pov. br. 4-2112
19. 04. 1992. godine

Komandi 5. Ko RV i PVO – odsek vazd. podrške –

Dostavljamo vam dodatne objekte za angažovanje avijacije u vazd. podršci, na osnovu vaše depeše str. pov. br. 06/6-39 od 15. 04. 1992. godine.
1.- s. Grude:
– stara Duvanska stanica, magacini i Krš
– hotel "Grude"
– skladište naoružanja u RO "Groteks"
– bivša tvornica "THOP"
6.- s. Glavičići, u blizini Šuice
– škola, lociraju ustaše (HOS i TO).

Po saznanju drugih objekata biće vam dostavljeni.

K O M A N D A N T
general-major
Miškar Miloslav, [v.r.]
M.P.[439]

M.P.[440]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6045.

[438] Prijemni pečat: Brzojav br. 2803, 20. 04. 1992.
[439] Okrugli pečat: Komanda 9. korpusa.
[440] Prijemni pečat: Brzojav br. 2780, 19. 04. 1992.

187

1992., travanj 19.
[Sarajevo]

Upozorenje Komande 2. VO komandama podčinjenih korpusa JNA o slabostima i velikim gubicima 17. korpusa tijekom izvođenja borbenih djelovanja oko Bosanskog Broda

---

Komanda 2. VO
Str. pov. br. 9/997-80
19. 04. 1992. godine

Dostaviti: 5., 9., 10. i 17. K

Slabosti u izvodjenju
borbenih dejstava
upozorenje, dostavlja.

U obrambenim dejstvima oko Bosanskog Broda neke jedinice 1. OG/17. K su u toku 16. i 17. 04. 1992. godine, zbog nedovoljne pripremljenosti jedinica i propusta u rukovodjenju i komandovanju pretrpele gubitke u ljudstvu (9 poginulih i oko 20 ranjenih) i borbenoj tehnici (uništeno ili oštećeno 9 tenkova i OT).

Slabosti su sledeće:
– nepripremljenost jedinica u savladavanju minskih prepreka (minskih polja) i kanala, slabo inžinjerijsko izvidjanje i nedostatak grupa za uklanjanje mina ispred pokreta tenkova,
– odvajanje tenkova od sopstvene pešadije i izlaganje vatri neprijateljskih protivoklopnih sredstava sa bliskih odstojanja,
– nedovoljno sadejstvo izmedju tenkovskih posada u okviru iste jedinice, posebno u slučaju kriznih situacija kada je trebala medjusobna podrška vatrom pri promeni položaja ili izvlačenja iz ugroženog rejona,
– oklopna jedinica je uvedena u borbu a da predhodno nije uvežbavana – pripremljena da zajedno sa drugim rodovima, posebno pešadijom dejstvuje skladno vatrom i pokretom,
– jedinice TO nisu dovoljno pripremljene za izvršenje borbenih zadataka u združenom boju. One dobro izvršavaju zadatke pešadijskom (streljačkom) vatrom, dok dejstva OJ i artiljerije nedovoljno eksploatišu.

Upozoravaju se komande i starešine da stečena iskustva treba odgovorno izučiti i koristiti u pripremi za borbu i upotrebi jedinica u borbi, kako bi se raspoložive snage racionalnije i efikasnije koristile i smanjili gubici.

KOMANDANT
general-pukovnik
Milutin Kukanjac

M.P.[441] M.P.[442]

---

[441] Prijemni pečat: Komanda 9. korpusa, str. pov. br. 93, 21. 04. 1992.

[442] Prijemni pečat: Brzojav br. 16935, 20. 04. 1992.

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6045.

188

1992., travanj 20.
[Knin]

Zahtjev Komande 9. korpusa JNA Ministarstvu obrane i MUP-u RSK da što prije odredi snage za preuzimanje aerodroma Zemunik, te da se odmah započne s pripremom za primopredaju i preuzimanje dijelova fronta

KOMANDA 9. KORPUSA
Poverljivo br. 24-92
20. 04. 1992. g.

Obezbedjenje aerodroma
Zemunik i drugih
pravaca, zahtjev.-

MINISTARSTVU ODBRANE,
MINISTARSTVU UNUTRAŠNJIH
POSLOVA – SRK

S obzirom da se 84. vb premješta na novu lokaciju potrebno je da što pre odredite snage, izvršite pripreme radi preuzimanja obezbedjenja aerodroma "Zemunik".
Preuzimanje obezbedjenja izvršiti najkasnije do 25.04.1992. godine. Radi uspešne realizacije ovog zadatka potrebno je da što pre stupite u kontakt sa komandom 180. mtbr, 557. mpoap-a i 84. vb.
Molimo vas da preduzmete mjere u cilju blagovremene primopredaje delova fronta na pravcima:
– Gospić – Gračac,
– Maslenica – Obrovac,
– Zeleni Hrast – Islam Grčki – Benkovac,
– Musapstan – Murvica – Smilčić,
– Smoković – Gornji Zemunik,
– Crno – Križ,
– Biograd – Benkovac,
– Stankovci – Čista Mala – Djevrske,
– Skradin – Djevrske,
– Medjurečje Krke i Čikole,
– Šibenik – Drniš,
– Muć – Drniš,
– Sinj – Vrlika.
Sa pripremom za primopredaju i preuzimanje delova fronta trebalo bi otpočeti odmah, a završiti najkasnije do 05. 05. 1992. godine.

K O M A N D A N T
general-major
Ratko Mladić, [v.r.]
M.P.[443]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6029.

189

1992., travanj 21.
[Sarajevo]

Zapovijed Komande 2. VO o otpuštanju vojnika upućenih u JNA s teritorija Republike Hrvatske, te načinu popune upražnjenih mjesta

KOMANDA 2. VOJNE OBLASTI
Pov. br. 12/125-113
21. 04. 1992. godine

Uručiti
o d m a h

Otpust vojnika upućenih u
JNA sa teritorija Republike
Hrvatske.-

Na osnovu naredjenja SSNO GŠ OS SFRJ – treća uprava pov. br. 31-1-72 od 21. 04. 1992. godine, a u skladu sa tačkom 112. do 11[.].[444] uputstva za regrutovanje i popunu JNA u miru,

N A R E D J U J E M

1. Vojnike i pitomce SRO iz Republike Hrvatske, osim vojnika sa teritorije Republike Srpska Krajina, koji se nalaze na služenju vojnog roka u JNA, otpustit iz JNA odmah, a najkasnije do 30. 04. 1992. godine.
2. Vojnike i pitomce ŠRO koji su upućeni u JNA sa teritorije Republike Hrvatske, a pismeno izraze želju da odsluže vojni rok po Zakonu o vojnoj obavezi, zadržati na služenju vojnog roka.
3. Vojnicima koji se iz JNA otpuštaju po ovoj naredbi, izdati potvrdu da su regulisali služenje vojnog roka u JNA, radi dobijanja putnih isprava kod nadležnih organa unutrašnjih poslova u mestu lokacije jedinice.
4. Transport vojnika i pitomaca ŠRO izvršiti u skladu sa tačkom 305. do 311. pravila službe u oružanim snagama, te tačke 112. do 117. uputstva za regrutovanje i popunu JNA u miru. Vojno-evidenciona dokumenta vojnika i pitomaca ŠRO arhivirati u jedinici.

[443] Okrugli pečat: Komanda 9. korpusa.
[444] Nečitko.

5. Uporedo sa otpustom vojnika sa teritorija Republike Hrvatske, popunu upražnjenih formacijskih mesta vršiti preraspodelom vojnika u okviru jedinica, preobukom ključnih VES-i, prijemom vojnika po ugovoru i pozivom v/o iz rezerve.
6. Po izvršenom otpustu, izveštaj dostaviti ovoj komandi od 05. 05. 1992. godine u kome iskazati broj otpuštenih vojnika i pitomaca ŠRO po jedinicama i ukupno.
7. Za izvršenje ove naredbe odgovorni su mi komandanti korpusa i samostalnih jedinica.

K o m a n d a n t M.P.[445]
general-pukovnik
Milutin Kukanjac M.P.[446]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6037.

190

1992., travanj 22.
[Beograd]

Zapovijed načelnika Personalne uprave SSNO-a o upućivanju komandnog kadra u Glavni štab TO RSK i zonske štabove RSK

VOJNA TAJNA
POVERLJIVO

ŠTABU TERITORIJALNE ODBRANE
REPUBLIKE SRPSKA KRAJINA

N A R E D B A Broj 2-77
NAČELNIKA PERSONALNE UPRAVE
SAVEZNOG SEKRETARIJATA ZA NARODNU ODBRANU
OD 22. APRILA 1992. GODINE

Na osnovu tačke 8/m i 18. Naredbe o odredjivanju nadležnosti i o ovlašćenjima starešina za rešavanje o odnosima u službi vojnih lica ("Službeni vojni list", broj 5/87. i 22/91), u vezi člana 271. i 284. Zakona o službi u oružanim snagama ("Službeni list SFRJ", br. 7/85, 20/89, 40/89 i 26/90),

U P U Ć U J U S E

radi zastupanja

A/ U GLAVNI ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE REPUBLIKE SRPSKA KRAJINA

Garnizon Knin

445 Prijemni pečat: Komanda 530. pozadinske baze, Pov. br. 1046-1, 23. 04. 1992.
446 Prijemni pečat: 530. pozadinska baza, 2. tehničko skladište, Pov. br. 157-1, 30. 04. 1992.

1.- **KASUM Obrada DUŠAN**, pukovnik
veze, lična VES 31840, rodjen
19. januara 1938. godine.
Sada po MF: rukovodilac referenta za ratni plan SSNO u Odseku za planiranje upotrebe i b/g 1. odeljenje I uprave GŠ OS SFRJ, FČ pukovnika, PG 8, od 14. februara 1991. godine, garnizon Beograd.

2.- **ŠEVO Petra STEVO**, artiljerijski pukovnik
lična VES 31239, rodjen
04. februara 1943. godine
Sada po MF: načelnik artiljerije u Organu za rodove RŠTO BiH, FČ pukovnika, PG 9 od 2. decembra 1988. godine, garnizon Sarajevo.

3.- **PUPOVAC Bože MILOŠ**, artiljerijski pukovnik
lična VES 31820, rodjen
28. decembra 1935. godine.
Sada po MF: komandant 586. grupe brigada TO KOGB 1. vojne oblasti, FČ pukovnika, PG 7 od 26. maja 1988. godine, garnizon Beograd.

4.- **KRNJETA Mile MILOŠ**, pešadijski pukovnik
lična VES 31139, rodjen
24. aprila 1950. godine.
Sada po MF: pomoćnik načelnika Organa bezbednosti komande 13. korpusa 5. vojne oblasti, FČ potpukovnika, PG 11 od 13. juna 1991. godine, garnizon Rijeka.

5.- **VULETIĆ Dragomira ALEKSANDAR**,
pukovnik veze, lična VES 31839,
rodjen 06. jula 1944. godine.
Sada po MF: referent u Odseku za operativne poslove Odeljenja za operativno tehničke poslove – ZNGŠ OS SFRJ za EiV, FČ potpukovnika, PG 12 od 3. juna 1988. godine.

6.- **MIOČINOVIĆ Mojana MARKO**, kapetan I klase
tehničke službe KoV, lična VES 32143, rodjen
27. jula 1955. godine
Sada po MF: komandir Studentske čete na Vojnotehničkom fakultetu Tehničke uprave SSNO CVTŠ KoV JNA, FČ majora, PG 14 od 10. januara 1992. godine, garnizon Zagreb.

B/ ZONSKI ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE SEVERNA DALMACIJA

Garnizon Knin

7.- **DJILAS Stevana MILAN**, artiljerijski
pukovnik, lična VES 31280, rodjen
13. januara 1944. godine.
Sada po MF: načelnik odeljenja za operativno-nastavne poslove u Štabu Komande 9. korpusa 2. vojne oblasti, FČ pukovnika, PG 9 od 30. jula 1991. godine.

8.- **LEKIĆ Milana DRAGAN**, potpukovnik
artiljerijsko-raketnih jedinica PVO,
lična VES 31339, rodjen 14. septembra 1946. godine.

Sada po MF: pomoćnik načelnika Arhive OS Vojnoistorijskog instituta Sektora za Moralno vaspitanje i pravne poslove SSNO, FČ potpukovnika, PG 12 od 6. juna 1989. godine, garnizon Beograd.

9.- **ZELIĆ Marije MARKO**, artiljerijski
major, lična VES 31201, rodjen
28. februara 1951. godine.
Sada po MF: referent u Organu bezbednosti Komande stana SSNO, FČ majora, PG 15 od 31. decembra 1991. godine, garnizon Beograd.

10.- **MILANOVIĆ Tode ILE**, intendantski
potpukovnik, lična VES 32439, rodjen
18. jula 1948. godine
Sada po MF: nepostavljen, rasporedjen nakon završenog školovanja u 41. klasi KŠŠ KoV u Vojnopomorsku oblast, PG 13 od 04. maja 1987. godine, garnizon nije odredjen.

11.- **RODIĆ Ilije ŽIVKO**, pešadijski
potpukovnik, lična VES 31101, rodjen
8. aprila 1942. godine.
Sada po MF: komandant 72. ter. brigade KOGB 1. vojne oblasti, FČ majora-potpukovnika, PG 13 od 14. decembra 1989. godine, garnizon Beograd.

12.- **CUPAĆ Djure JANDRIJA**, pešadijski
potpukovnik, lična VES 31139, rodjen
9. decembra 1950. godine.
Sada po MF: načelnik Štaba (ujedno zamenik komandanta) u 585. Komandi grupe brigada TO KOGB 1. vojne oblasti, FČ potpukovnika, PG 10 od 31. decembra 1991. godine, garnizon Beograd.

13.- **IVETIĆ Jovana GOJKO**, pešadijski
potpukovnik, lična VES 31101, rodjen
8. septembra 1946. godine.
Sada po MF: načelnik Štaba (ujedno zamenik komandanta) 180. mtbr 9. korpusa 2. vojne oblasti, FČ potpukovnika, PG 12 od 11. oktobra 1990. godine, garnizon Benkovac.

14.- **PERIŠIĆ Budimira NEVEN**, pešadijski
kapetan I klase, lična VES 31101, rodjen
6. marta 1961. godine.
Sada po MF: komandir 3. mtč 2. motorizovanog bataljona 49. motorizovane brigade 4. korpusa 2. vojne oblasti, FČ kapetana I klase, PG 17 od 16. januara 1989. godine, garnizon Sarajevo.

15.- **CVIJANOVIĆ Mirka GLIŠO**, kapetan I klase
oklopno-mehanizovanih jedinica PVO, lična
VES 31401, rodjen 16. februara 1947. godine.
Sada po MF: referent za ONP u Štabu 139. mot. brigade 5. VPS VPO, FČ majora, PG 15 od 29. aprila 1988. godine, garnizon Pula.

16.- **ČOTRIĆ Bogdana RADENKO**, pešadijski
kapetan I klase, lična VES 31101, rodjen

4. januara 1960. godine.
Sada po MF: komandir voda u 2. pitomačkom bataljonu VA KoV CVVŠ OS, FČ kapetana I klase, PG 16 od 29. avgusta 1990. godine, garnizon Beograd.

17.- **PERIĆ Dušana MILIVOJ**, kapetan I klase
tehničke službe KoV, lična VES 32143, rodjen
8. marta 1955. godine
Sada po MF: komandir 2. pogona 55. mornaričko-tehničke baze 8. VPS VPO, FČ kapetana I klase – majora, PG 16 od 10. oktobra 1985. godine, garnizon Drniš.

18.- **LEŽAIĆ Bože Miroslav**, artiljerijski
kapetan I klase, lična VES 31201, rodjen
6. juna 1957. godine.
Sada po MF: pomoćnik načelnika Štaba za ONP 9. map 9. korpusa 2. vojne oblasti, FČ kapetana I klase, PG 16 od 14. juna 1988. godine, garnizon Knin.

C/ U ZONSKI ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE LIKA

Garnizon Korenica

19.- **ŠUPUT Miloša MILAN**, pešadijski
pukovnik, lična VES 31139, rodjen
7. februara 1949. godine.
Sada po MF: komandant 65. zaštitnog motorizovanog puka 2. vojne oblasti, FČ pukovnika, PG 11 od 26. decembra 1988. godine, garnizon Sarajevo.

20.- **DUKIĆ Djure STEVAN**, pešadijski
potpukovnik, lična VES 31139, rodjen
17. marta 1943. godine.
Sada po MF: načelnik Štaba (ujedno zamenik komandanta) 168. motorizovane brigade 42. korpusa 3. vojne oblasti, FČ potpukovnika, PG 12 od 28. septembra 1987. godine, garnizon Strumica.

21.- **BOGDANOVIĆ Gece MILAN**, artiljerijski
potpukovnik, lična VES 31204, rodjen
15. maja 1940. godine.
Sada po MF: pomoćnik komandanta za pozadinu (AFM RF) 590. mpoabr 1. vojne oblasti, FČ potpukovnika, PG 11 od 11. decembra 1991. godine, garnizon Ćuprija.

22.- **EROR Ilije LUKA**, intendantski
potpukovnik, lična VES 32476, rodjen
1. juna 1948. godine.
Sada po MF: Komandant pozadinskog bataljona CVVŠ OS, FČ majora-potpukovnika, PG 14 od 31. avgusta 1990. godine, garnizon Beograd.

23.- **MIHIĆ Ilije NIKOLA**, artiljerijski
potpukovnik, lična VES 31239, rodjen
16. avgusta 1947. godine
Sada po MF: referent u Organu artiljerije u Štabu komande 2. vojne oblasti, FČ pukovnika, PG 11 od 6. maja 1988. godine, garnizon Sarajevo.

24.- **MIŠKOVIĆ Nikole PREDRAG**, artiljerijski
kapetan I klase, lična VES 31201, rodjen
11. maja 1955. godine.
Sada po MF: referent za ONP 18. pmbr 12. korpusa 1. vojne oblasti, FČ kapetana I klase, PG 15 od 31. maja 1988. godine, garnizon Novi Sad.

25.- **TOJAGA Stevana BOGDAN**, pešadijski
potpukovnik, lična VES 31139, rodjen
7. januara 1948. godine.
Sada po MF: referent u Odeljenju za operativne poslove, razvoj i b/g Uprave pešadije Zamenika načelnika GŠ OS SFRJ za KoV, FČ potpukovnika, PG 12 od 8. marta 1990. godine, garnizon Beograd.

26.- **ŠUŠNJAR Dušana MILAN**, artiljerijski
potpukovnik, lična VES 31239, rodjen
23. jula 1942. godine.
Sada po MF: načelnik Operativnog centra u Štabu Komande 13. korpusa 4. vojne oblasti, FČ potpukovnika, PG 12 od 6. decembra 1990. godine, garnizon Bileća.

27.- **ŠKORIĆ Rade MILAN**, artiljerijski
kapetan I klase, lična VES 31201, rodjen
16. marta 1952. godine.
Sada po MF: pomoćnik načelnika Štaba za organizacijsko-mobilizacijske i personalne poslove 590. mpabr 1. vojne oblasti, FČ kapetana I klase-majora, PG 16 od 25. decembra 1990. godine, garnizon Ćuprija.

28.- **DRAGIČEVIĆ Todora DJURO**, major tehničke
službe KoV, lična VES 32170, rodjen
23. septembra 1959. godine.
Sada po MF: komandant 2. tehničkog skladišta 530. pozadinske baze 1. vojne oblasti, FČ majora, PG 14 od 26. decembra 1988. godine, garnizon Donji Lapac.

29.- **RAPAIĆ Dane MLADEN**, kapetan I klase
oklopnih i mehanizovanih jedinica, lična
VES 31401, rodjen 27. oktobra 1955. godine.
Sada po MF: pomoćnik komandanta za MV 3. oklopnog bataljona 252. oklopne brigade 37. korpusa 1. vojne oblasti, FČ kapetana I klase, PG 15 od 5. novembra 1991. godine, garnizon Kraljevo.

30.- **RAŠETA Stevana PETAR**, artiljerijski
major, lična VES 31201, rodjen 16. maja
1950. godine.
Sada po MF: referent u štabu Komande 580. mabr 2. vojne oblasti, FČ majora, PG 14 od 16. juna 1988. godine, garnizon Doboj.

D/ U ZONSKI ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE KORDUN

Garnizon Topusko

31.- **BULAT Pavla ČEDOMIR**, pešadijski
pukovnik, lična VES 31180, rodjen

15. januara 1946. godine.
Sada po MF: načelnik Odeljenja za operativne poslove u Organu za ONP u Štabu Komande 2. vojne oblasti, FČ pukovnika, PG 7 od 8. februara 1992. godine, garnizon Sarajevo.

32.- **KRANJČEVIĆ Ilije GOJKO**, inžinjerijski
potpukovnik, lična VES 31701, rodjen
15. avgusta 1944. godine.
Sada po MF: komandant 540. pontonirskog bataljona 13. korpusa 2. vojne oblasti, FČ potpukovnika, PG 12 od 15. aprila 1988. godine, garnizon Karlovac.

33.- **KOPAČ Milana ZDRAVKO**, kapetan
I klase veze, lična VES 31801, rodjen
27. avgusta 1954. godine.
Sada po MF: komandant 367. puka veze 2. vojne oblasti, FČ majora, PG 14 od 28. avgusta 1990. godine, garnizon Samobor.

34.- **AJDINOVIĆ Prokopa PETAR**, pešadijski
potpukovnik, lična VES 31101, rodjen
28. aprila 1952. godine.
Sada po MF: pomoćnik načelnika kontraobaveštajne grupe 13. korpusa 4. vojne oblasti, FČ majora-potpukovnika, PG 12 od 30. septembra 1990. godine, garnizon Rijeka.

35.- **GVOZDENOVIĆ Nikole DJURO**, intendantski
potpukovnik, lična VES 32439, rodjen
1. maja 1946. godine.
Sada po MF: pomoćnik komandanta za pozadinu 49. mtbr 4. korpusa 2. vojne oblasti, FČ potpukovnika, PG 12 od 26. aprila 1991. godine, garnizon Sarajevo.

36.- **RELIĆ Ljubana MARKO**, pešadijski
potpukovnik, lična VES 31139, rodjen
9. decembra 1949. godine.
Sada po MF: načelnik Štaba (ujedno zamenik komandanta) 46. partizanske divizije 24. korpusa 1. vojne oblasti, FČ potpukovnika, PG 11 od 18. jula 1991. godine, garnizon Kragujevac.

37.- **IVKOVIĆ Milana LJUBAN**, pešadijski
potpukovnik, lična VES 31139, rodjen
10. februara 1947. godine.
Sada po MF: pomoćnik komandanta za MV SVŠ KoV CVVŠ KoV – ZNGŠ OS SFRJ za KoV, FČ majora-potpukovnika, PG 12 od 22. decembra 1986. godine, garnizon Sarajevo.

E/ U ZONSKI ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE BANIJA

Garnizon Glina

38.- **BOGDANIĆ Bože MILAN**, inžinjerijski
potpukovnik, lična VES 31739, rodjen
15. marta 1952. godine.

Sada po MF: referent u Organu bezbednosti Komande 2. vojne oblasti, FČ potpukovnika, PG 12 od 19. avgusta 1989. godine, garnizon Sarajevo.

39.- **JEKIĆ Janka MILAN**, potpukovnik
tehničke službe KoV, lična VES 32139, rodjen
25. jula 1947. godine.
Sada po MF: nastavnik osnova konstrukcije naoružanja u Katedri balistike VA KoV CVVŠ OS, FČ potpukovnika, PG 12 od 01. jula 1987. godine, garnizon Beograd.

40.- **VRCELJ Mile MARKO**, artiljerijski
potpukovnik, lična VES 31239, rodjen
10. aprila 1950. godine.
Sada po MF: nastavnik u Katedri za partizanska dejstva u Upravi CVVŠ OS, FČ potpukovnika, PG 12 od 16. oktobra 1989. godine, garnizon Beograd.

41.- **GRAGBUNDŽIJA Stanka PETAR**, pešadijski
potpukovnik, lična VES 31139, rodjen
5. aprila 1946. godine.
Sada po MF: komandant 257. motorizovane brigade 10. korpusa 2. vojne oblasti, FČ potpukovnika, PG 11 od 13. septembra 1990. godine, garnizon Petrinja.

42.- **MIRČETIĆ Stanka MILUTIN**, inžinjerijski
major, lična VES 31701, rodjen
27. marta 1947. godine.
Sada po MF: načelnik CAOP-a 530. pozadinske baze 2. vojne oblasti, FČ majora-potpukovnika, PG 12 od 28. februara 1989. godine, garnizon Bosanki Petrovac.

43.- **DRAKULIĆ Mile PETAR**, major oklopnih
i mehanizovanih jedinica, lična VES 31430, rodjen
4. jula 1946. godine.
Sada po MF: referent za planiranje materijalnog obezbedjenja NNO u ŠC OMJ Uprave OMJ – ZNGŠ OS SFRJ za KoV, FČ kapetana I klase-majora, PG 15 od 17. septembra 1986. godine.

44.- **DAMJANIĆ Pere ŽELJKO**, poručnik tehničke
službe KoV, lična VES 32170, rodjen
28. decembra 1963. godine.
Sada po MF: upućen na redovne poslediplomske studije u CVTŠ KoV Tehničke uprave SSNO, FČ potporučnika-kapetana, PG 19 od 23. avgusta 1988. godine, garnizon Zagreb.

F/ U ZONSKI ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE ZAPADNA SLAVONIJA

Garnizon Okučani

45.- **ČUBRIĆ Alekse JOVAN**, artiljerijski
pukovnik, lična VES 31240, rodjen
14. januara 1940. godine.
Sada po MF: na dužnosti u 21. korpusu 3. vojne oblasti, FČ pukovnika, PG 10 od 06. januara 1988. godine, garnizon Niš.

46.- **BOSANAC Djure VELJKO**, pešadijski
potpukovnik, lična VES 31139, rodjen
24. februara 1947. godine.
Sada po MF: na dužnosti u CVŠ KoV Uprave pešadije – ZNGŠ OS SFRJ za KoV, FČ majora, PG 12 od 31. avgusta 1988. godine, garnizon Sarajevo.

47.- **BOJANIĆ Jovana RAJKO**, pešadijski
major, lična VES 31101, rodjen
4. februara 1948. godine.
Sada po MF: komandant 2. mtb 544. mtbr 12. korpusa 1. vojne oblasti, FČ majora, PG 14 od 31. marta 1988. godine, garnizon Šabac.

48.- **GRKINIĆ Stanka PERO**, major veze
lična VES 31830, rodjen
19. juna 1944. godine.
Sada po MF: nastavnik u Katedri veze ŠC OMJ Uprava OMJ – ZNGŠ OS SFRJ za KoV, FČ potpukovnika, PG 13 od 31. januara 1986. godine, garnizon Banja Luka.

49.- **BOSNIĆ Sime VELJKO**, potpukovnik
tehničke službe KoV, lična VES 32103,
rodjen 3. januara 1950. godine.
Sada po MF: načelnik tehničke službe u ŠC PVO – ZNGŠ OS SFRJ za RV i PVO, FČ potpukovnika, PG 12 od 10. decembra 1990. godine, garnizon Rajlovac.

50.- **PETKOVIĆ Nikole ZDRAVKO**, pešadijski
major, lična VES 31139, rodjen
14. juna 1946. godine.
Sada po MF: pomoćnik načelnika štaba za ONP KOG Beograd 1. vojne oblasti, FČ majora-potpukovnika, PG 13 od 6. septembra 1985. godine, garnizon Beograd.

51.- **NIKOLIĆ Krste VLADO**, pešadijski
kapetan, lična VES 31102, rodjen
5. juna 1950. godine.
Sada po MF: komandir granične čete 36. grb 42. korpusa 3. vojne oblasti, FČ kapetana, PG 17 od 8. decembra 1988. godine, garnizon Strumica.

52.- **ĆUĆA Dragiše NIKOLA**, pešadijski
poručnik, lična VES 31101, rodjen
21. decembra 1965. godine.
Sada po MF: komandir voda u 125. mtbr 52. korpusa 3. vojne oblasti, FČ potporučnika-kapetana, PG 18 od 01. septembra 1990. godine, garnizon Peć.

53.- **BEKO Laze MILAN**, pešadijski
major, lična VES 31101, rodjen
16. avgusta 1955. godine.
Sada po MF: rasporedjen u 12. korpus 1. vojne oblasti, FČ majora, PG 13 od 15. marta 1990. godine, garnizon Novi Sad.

54.- **POZNANOVIĆ Milorada MILAN**, kapetan I klase
tehničke službe KoV, lična VES 32175, rodjen

19. septembra 1957. godine.
Sada po MF: referent u Upravi bezbednosti SSNO, FČ majora, PG 12 od 16. jula 1991. godine, garnizon Beograd.

55.- **SARTALIĆ Milka DUŠAN**, major tehničke službe KoV, lična VES 32101, rodjen 28. maja 1950. godine.
Sada po MF: komandant pozadinskog bataljona 80. mtbr 24. korpusa 1. vojne oblasti, FČ majora, PG 15 od 1. novembra 1985. godine, garnizon Kragujevac.

56.- **ROMANIĆ Božidara MILENKO**, major oklopnih i mehanizovanih jedinica, lična VES 31401, rodjen 1. januara 1946. godine.
Sada po MF: referent u organu za moralno vaspitanje Komande 42. korpusa 3. vojne oblasti, FČ majora, PG 15 od 4. septembra 1986. godine, garnizon Kumanovo.

57.- **HARAMBAŠIĆ Milana STEVO**, artiljerijski kapetan I klase, lična VES 31201, rodjen 21. septembra 1958. godine.
Sada po MF: rasporedjen u 4. mpoap 4. korpusa 2. vojne oblasti, FČ kapetana I klase, PG 16 od 26. januara 1987. godine, garnizon nije odredjen.

58.- **TOŠIĆ Milije ZORAN**, kapetan I klase tehničke službe KoV, lična VES 32157, rodjen 18. maja 1954. godine
Sada po MF: referent tehničke službe u 866. pozadinskoj bazi 3. vojne oblasti, FČ majora, PG 15 od 16. septembra 1991. godine, garnizon Skoplje.

59.- **GOLIĆ Ivana DRAGAN**, major oklopnih i mehanizovanih jedinica, lična VES 31401, rodjen 20. decembra 1948. godine.
Sada po MF: komandant oklopnog bataljona 504. mtbr 1. vojne oblasti, FČ majora, PG 14 od 27. decembra 1991. godine, garnizon Beograd.

60.- **LEMIĆ Dušana BOŠKO**, major artiljerijsko-raketnih jedinica PVO, lična VES 31301, rodjen 1. februara 1952. godine.
Sada po MF: nastavnik u Katedri tehnike ŠC PVO – ZNGŠ OS SFRJ za RV i PVO, FČ potpukovnika, PG 12 od 16. novembra 1991. godine, garnizon Rajlovac.

61.- **ĆUĆA Ranka BRANKO**, poručnik veze, lična VES 31886, rodjen 1. avgusta 1954. godine.
Sada po MF: komandir voda u četi veze 398. brigade veze – ZNGŠ OS SFRJ za EiV, FČ potporučnika-kapetana, PG 19 od 21. oktobra 1985. godine, garnizon Užice.

62.- **ROMANIĆ Gavre BRANKO**, major saobraćajne službe, lična VES 32701, rodjen 15. novembra 1948. godine.

Sada po MF: slušalac 47. klase KŠŠ KoV CVVŠ OS, FČ kapetana I klase-majora, PG 14 od 1. novembra 1985. godine, garnizon Beograd.

63.- **BABIĆ Živka TIHOMIR**, pešadijski kapetan
I klase, lična VES 31101, rodjen
10. septembra 1956. godine.
Sada po MF: komandir Komande stana 37. korpusa 1. vojne oblasti, FČ kapetana I klase, PG 16 od 01. oktobra 1987. godine, garnizon Užice.

64.- **RATKOVIĆ Milana DUŠAN**, pešadijski
major, lična VES 31139, rodjen
10. oktobra 1951. godine.
Sada po MF: na dužnosti u 13. korpusu 4. vojne oblasti, FČ potpukovnika, PG 13 od 31. avgusta 1988. godine, garnizon Bileća.

G/ U ZONSKI ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE ISTOČNA SLAVONIJA, ZAPADNI SREM I BARANJA

Garnizon Vukovar

65.- **SLADOJEVIĆ Branka BOGDAN**, potpukovnik oklopnih i
mehanizovanih jedinica, lična VES 31439, rodjen
12. aprila 1946. godine.
Sada po MF: na dužnosti kod ZNGŠ OS SFRJ za KoV, FČ potpukovnika, PG 9 od 01. juna 1991. godine, garnizon Beograd.

66.- **KLJAJIĆ Jove DJURO**, potpukovnik oklopnih i
mehanizovanih jedinica, lična VES 31401, rodjen
27. aprila 1950. godine.
Sada po MF: pomoćnik načelnika štaba za ONP 36. mbr 12. korpusa 1. vojne oblasti, FČ potpukovnika, PG 13 od 19. septembra 1988. godine, garnizon Subotica.

67.- **DJUKANOVIĆ Zdravka MILORAD**, pešadijski
kapetan I klase, lična VES 31101, rodjen
18. januara 1951. godine.
Sada po MF: slušalac 19. klase Škole za vojnosociološke i psihološke studije i istraživanja Uprave za moralno vaspitanje SSNO, PG 14 od 19. oktobra 1989. godine, garnizon Beograd.

68.- **DMITRAŠINOVIĆ Djuje MILOŠ**, intendantski
major, lična VES 32401, rodjen
26. marta 1947. godine.
Sada po MF: referent intendantske službe u Organu za pozadinu KOG Beograda 1. vojne oblasti, FČ majora-potpukovnika, PG 14 od 30. septembra 1990. godine, garnizon Beograd.

69.- **BANČEVIĆ Drage RADOSLAV**, artiljerijski
potpukovnik, lična VES 31239, rodjen
24. septembra 1946. godine.
Sada po MF: nastavnik taktike u KŠŠ KoV CVVŠ OS, FČ pukovnika, PG 10 od 16. aprila 1990. godine, garnizon Beograd.

70.- **NOVAKOVIĆ Stanimira MILETA**, pešadijski
potpukovnik, lična VES 31139, rodjen
25. jula 1932. godine.
Sada po MF: na raspolaganju u Organu za TO Komande 1. vojne oblasti, PG 11 od 08. januara 1991. godine, garnizon Beograd.

71.- **MILOSAVLJEVIĆ Dobrivoja VITOMIR**, pešadijski
potpukovnik, lična VES 31101, rodjen
31. januara 1955. godine.
Sada po MF: slušalac 43. klase KŠŠ KoV CVVŠ OS, PG 14 od 29. decembra 1987. godine, garnizon Beograd.

72.- **KLIČKOVIĆ Milana MARKO**, kapetan I klase
oklopnih i mehanizovanih jedinica, lična VES 31401,
rodjen 25. januara 1958. godine.
Sada po MF: nastavnik u Katedri taktike ŠC OMJ Uprave OMJ – ZNGŠ OS SFRJ za KoV, FČ kapetana I klase, PG 16 od 14. septembra 1990. godine, garnizon Banja Luka.

Imenovani su dužni da se jave Glavnom štabu TO Republike Srpska Krajina, odnosno zonskom štabu u navedenom garnizonu, odmah po saopštenju naredbe.
Zastupanje na odredjenoj dužnosti odrediće imenovanima komandant Glavnog štaba TO Republike Srpska Krajina.
Imenovani se upućuju radi zastupanja na dužnosti, saglasno odredbama člana 271. i 284. Zakona o službi u oružanim snagama, po potrebi službe, do jedne godine.
O javljanju imenovanih na dužnost po ovoj naredbi obavezno dostaviti pismeni izveštaj Personalnoj upravi SSNO i jedinici iz koje je upućen.

N A Č E L N I K
general-major
Gojko Krstić, s.r.

Tačnost izvoda overava stariji vodnik I klase
Milorad Katić, [v.r.]

M.P.[447]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 6., kut. 12.

191

1992., travanj 23.
[Knin]

Informacija Komande 9. korpusa JNA o situaciji u BiH i oružanim sukobima u Sarajevu, Bosanskom Brodu, Bosanskoj Krupi i Derventi

[447] Okrugli pečat: Savezni sekretarijat za narodnu odbranu, Personalna uprava.

KOMANDA 9. KORPUSA
Int. br. 41-54
23. 04. 1992. god.

Informaciju,
dostavlja.-

ONO
VLAČIĆ[448]

U Sarajevu, B. Brodu, B. Krupi i Derventi nastavljeni su oružani sukobi sa nesmanjenom žestinom. Situacija je najteža u Sarajevu. U njemu se vode žestoke borbe između srpske i muslimanske strane, a posebno u južnim djelovima grada i naselju Ilidža. Sve analize govore da je u pitanju razgraničavanje teritorija.

Sinoć oko 22,00 časa snage novoformirane TO BiH vatrom iz minobacača, PAM i snajpera napale su zgrade komande 2. VO i tom prilikom oštetile ili uništile 31 vojno i privatno vozilo. Na zgradi su popucala stakla. Prijavnica je razrušena pošto je na nju pala mina. Bilo je lakše ranjenih i povređenih.

Vatra je prestala nekoliko minuta nakon što je komandant 2. VO general-pukovnik Milutin Kukanjac upozorio Filipa[449] Ganića, podpredsednika Predsjedništva BiH, da će armija na napad odgovoriti adekvatno i kad je u pitanju izbor cilja. Odmah iza tog upozorenja na širem prostoru starog grada utihnule su sve eksplozije i svi pucnjevi iz streljačkog naoružanja. To eksplicitno ukazuje da se u Sarajevu sve odvija u skladu sa naredbom RŠTO, kojom je objavljen rat JNA iza kojeg stoji Predsjedništvo BiH.

Aktuelno bosansko-hercegovačko rukovodstvo ne čini ništa čime bi smirilo strane u sukobu. Naprotiv, noćašnja izjava Alije Izetbegovića, kojom on poziva građane da izdrže, da će nam ubrzo doći pomoć iz inostranstva, zapravo je otvoreni poziv na rat. Zbog toga su, već danas, sredstva informisanja, ponovo krenula u besomučnu antiarmijsku i antisrpsku kampanju. Uvode nove metode, emitovanjem izjava "srpskih slobodnih intelektualaca", koji se veoma dobro uklapaju u njihov koncept antisrpske kampanje. Armija i srpska strana se okrivljuju za sva zla koja su u ovom trenutku snašla ovu Republiku.

U organima BiH sve je prisutnija i glad i opšta neimaština svakodnevnim životnim potrebama.

I dalje se nastavljaju iseljavanja stanovništva i izolacija samo Srba. Mobilizacije se privode kraju. Izbjeglice sposobne za borbu Hrvatska vlada vraća nazad u BiH.

Odvojeni sastanci koje je danas u zgradi aerodroma Sarajevo, sa predstavnicima stranaka i Komandantom 2. VO vodio je Žoao Pinjeiro,[450] ministar spoljnih poslova Portugala i predsednik Ministarskog savjeta EZ Lord Karington,[451] predsedavajući konferencije o Jugoslaviji, završeni su potpisivanjem Deklaracije koja sadrži dve ključne odredbe: prvo, da se odmah obezbedi prekid vatre i da će sve uraditi da se on i ostvari, drugo, da nastave pregovore o ustrojstvu BiH, pod predsedništvom ambasadora Kutiljera[452] 27.04. u Lisabonu.

[448] Priređivači nisu utvrdili ime.

[449] U izvorniku krivo navedeno ime Ejupa Ganića.

[450] Joao Pinheiro.

[451] Peter Carrington.

[452] José Cutileiro, povjerenik EZ-a za mirovne pregovore u BiH.

Generalpukovnik Kukanjac je upozorio pregovarače iz EZ da je muslimansko-hrvatska snaga generator krize i uzročnik međunacionalnih sukoba u BiH.
Informaciju proraditi sa AVL i GL a sadržaj koristiti u radu sa vojnicima.

POMOĆNIK KOMANDANTA
ZA MV I PP
pukovnik
Kosta Novaković, [v.r.]
M.P.[453]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 7., kut. 8.

192

1992., travanj 23.
[Knin]

Zapovijed Komande 9. korpusa JNA o prekidu vatre i nastavku pregovora o ustrojstvu BiH, te zaposjedanju postignutih linija

KOMANDA 9. KORPUSA
Str. pov. br. 43-104
23. 04. 1992. godine

Na ličnost NŠ IKM 9. K
Komandanta 11. mtbr. 11. OG

NAREĐENJE.-

U vezi sa potpisanom deklaracijom u Sarajevu dana 23. 04. 1992. godine između Žaoa Pinjeira,[454] ministra spoljnih poslova Portugala i predsednika ministarskog saveta EEZ-e i Lorda Karingtona,[455] predsedavajućeg konferencije o Jugoslaviji, da se odmah obezbedi prekid vatre i nastavku pregovora o ustrojstvu BiH 27. 04. 1992. godine u Lisabonu radi razređivanja nastale krize u BiH i traženja rešenja za rasplet krize mirnim putem.

NAREĐUJEM:

1. Na dostignutim linijama preći u odbranu, srediti i popuniti jedinice, urediti reone odbrane, izvršiti zaprečavanje u zahvatu pogodnih pravaca za dejstvo neprijatelja i obezbediti međuprostore, krila i bokove, i biti u gotovosti za odbijanje napada neprijateljskih snaga i prodora u dubinu zone Korpusa.

[453] Okrugli pečat: Komanda 9. korpusa.

[454] Joao Pinheiro.

[455] Peter Carrington.

2. Na pravcima na kojima su se izvodila intenzivna borbena dejstva izvršiti asanaciju bojišta i pružiti pomoć lokalnim organima u otklanjanju posledica od dejstva neprijateljskih snaga i funkcionisanje vlasti, zbrinjavanje stanovništva, izbeglica.
O realizaciji ovog naređenja izveštaje dostavljati u redovnim borbenim izveštajima, a vanredne po potrebi.

KOMANDANT
general-major
Ratko Mladić [v.r.]

M.P.[456] M.P.[457]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6029.

193

1992., travanj 23.
Beograd

Rješenje Intendantske uprave SSNO-a o obvezi djelatnih vojnih osoba na dužnosti u štabovima i jedinicama TO RSK da nose civilna odijela za vrijeme obavljanja dužnosti

SAVEZNI SEKRETARIJAT ZA NARODNU ODBRANU
I N T E N D A N T S K A U P R A V A
Pov. br. 376-1
23. 04. 1992. god.

VOJNA TAJNA
POVERLJIVO

Obaveza nošenja civilnog
odela i ostvarivanje prava
naknade, rešenje.-

Na osnovu Odluke Saveta bezbednosti od 22. februara 1992. godine o upućivanju i stacioniranju mirovniih snaga pod zaštitom UN ("UNPROFOR") u Krajini i Zapadnoj i Istočnoj Slavoniji, radi sprovodjenja Mirovnog plana za Jugoslaviju i Odluke SSNO o izvlačenju snaga i sredstava JNA sa prostora zaštićenih oblasti UN i zadataka koje je postavio na sednici ŠVK OS SFRJ 24. februara 1992. godine, te zahteva Glavnog štaba TO Republike Srpska Krajina (pov. br. 150a/92 od 09. 04. 1992. godine), a po ukazanoj potrebi, donosim

R E Š E NJ E

O OBAVEZI AKTIVNIH VOJNIH LICA NA SLUŽBI U ŠTABOVIMA I JEDINICAMA TO REPUBLIKE SRPSKA KRAJINA DA NOSE CIVILNO ODELO ZA VREME OBAVLJANJA SLUŽBE

[456] Okrugli pečat: Komanda 9. korpusa.

[457] Prijemni pečat: 1. odeljak SCV 332. puka veze, brzojav ORION, ŠATOR, br. 2951, 24. 04. 1992.

1.- Sva aktivna vojna lica na službi u štabovima i jedinicama TO Republike Srpska Krajina obavezna su, za vreme obavljanja službe, da nose civilno odelo.
2.- Obaveza lica iz tačke 1. ovog rešenja o nošenju civilnog odela počinje od 15. maja 1992. godine i traje do donošenja odluke o prestanku važenja te obaveze.
3.- Lica iz tačke 1. ovog rešenja ostvaruju pravo na naknadu za nabavku civilne odeće po članu 9. stav 2. Pravilnika o naknadama aktivnim vojnim licima za nabavku uniforme i drugih predmeta lične opreme ("Službeni vojni list", br. 11/91).
4.- Ovo rešenje stupa na snagu danom potpisivanja.

RA/VA

ZAMENJUJE SAVEZNOG SEKRETARA
ZA NARODNU ODBRANU
NAČELNIK GŠ OS SFRJ
general-pukovnik
Blagoje Adžić, [v.r.]

M.P.[458]

– – – – –

VOJNA POŠTA
Br. 1089-3
Pov. Br. 24-100
23. 04. 1992.
BEOGRAD

Obezbedjenje dodatnih
novčanih sredstava,
traži.-

UPRAVI ZA PLANIRANJE RAZVOJA I
FINANSIJE SSNO

Ova uprava je dobila zahtev Glavnog štaba TO Republike Srpska Krajina (u prilogu),[459] za obezbedjenje novčanih sredstava na ime naknade za nabavku civilnog odela za AVL na službi u jedinicama i štabovima TO RSK.
S obzirom da je odlukom SSNO dana obaveza navedenim licima da nose civilno odelo za vreme obavljanja službe i da je odredbama Pravilnika o naknadama aktivnim vojnim licima za nabavku uniforme i drugih predmeta lične opreme ("Službeni vojni list", br. 11/91), dato pravo AVL na specijalnim zadacima za ostvarenje naknade za nabavku civilnog odela, to je potrebno da se i ove vanredne potrebe novčano pokriju.
Na osnovu napred navedenog i važnosti ovog zadatka, molimo vas da obezbedite iznos od 40.000.000 dinara za pokriće ovog vanrednog zadatka.
RA/VA

N A Č E L N I K
general-major
Borislav Djurić, [v.r.]

[458] Okrugli pečat: Savezni sekretarijat za narodnu odbranu, Intendantska uprava.

[459] Prilog nije pronađen uz izvornik.

M.P.[460]

Preslika, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6001.

194

1992., travanj 28.
[Banja Luka]

Informacija Komande 5. korpusa Komandi Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija o proglašenju Ustava SRJ, te promjenama u JNA koje su nastupile prestankom postojanja SFRJ

KOMANDA 5. KORPUSA
Op. pov. br. 392-6
28. 04. 1992. god.

Informaciju dostavlja.-

K O M A N D I ZnŠTO Z. SLAVONIJA

Od Komande 2. VO primili smo telegrame str. pov. br. 09/997-153, 09/997-154 i 09/997-163 od 28. 04. 1992. godine, sledeće sadržine:

I

"Povodom proglašenja Ustava Savezne Republike Jugoslavije i implikacija toga čina u pogledu položaja JNA i života i rada u njoj, ukazujemo na sledeće:
1.- Ustavnim zakonom koji je usvojen uz Ustav SRJ, izričito je propisano da savezni zakoni i drugi savezni propisi ostaju na snazi sve do njihovog uskladjivanja sa novim ustavom. U vezi s tim je utvrdjeno da se najznačajniji zakoni iz oblasti odbrane moraju uskladiti s novim ustavnim rešenjima do 31. decembra 1992. godine. Prema tome, sada važeći savezni zakoni u oblasti odbrane još uvek su na snazi i primenjivaće se sve do donošenja novog Zakona o vojsci SRJ, osim u elementima koji se u Ustavu izričito drugačije regulišu.
Polazeći od toga, danom proglašavanja nove države, JNA se ne transformiše automatski u vojsku Jugoslavije, drugim rečima, naziv Jugoslovenska narodna armija koristiće se sve do donošenja novog Zakona o vojsci Jugoslavije.
2.- Predsedništvo SFRJ, u skladu sa odredbama Ustavnog zakona za sprovodjenje Ustava SFRJ, zadržava i sva svoja dosadašnja ovlašćenja i nadležnosti i obavljaće ih sve do izbora predsednika SRJ, čiju će ulogu u ovom prelaznom periodu, takodje obavljati. Prema tome Presedništvo SFRJ i dalje ostaje kolektivni vrhovni komandant, odnosno najviši organ rukovodjenja i komandovanja OS SFRJ.
3.- Jedna od odredbi ustava kojim se uvodi sasvim drugačije rešenje od sadašnjeg, odnosi se na Državnu zastavu. Zastava SRJ, prema Ustavu SRJ, sastoji se od tri vodoravno položene boje i to ovim redom odozgo: plave, bele i crvene. S obzirom na to da je ova odredba Ustava

[460] Okrugli pečat: Vojna pošta 1089-3, Beograd.

obavezujuća za sve subjekte na teritoriji SRJ, u svim komandama, jedinicama i ustanovama JNA, na teritoriji R. Srbije i R. Crne Gore, koje sačinjavaju SRJ, od danas koristiti i isticati samo novoustanovljenu zastavu. Ako se njom neraspolaže – ne koristiti ni jednu. Nadležne uprave SSNO uskoro će obezbediti i komandama i jedinicama dostaviti potreban broj zastava.
U komandama, jedinicama i ustanovama JNA na području Bosne i Hercegovine i Republike Srpska Krajina ne isticati nikakvu zastavu.
4.- Zastave ratnih jedinica na odgovarajući način spakovati, obezbediti i do daljnjeg ne upotrebljavati.
5.- S obzirom na novo ustavno rešenje u pogledu službenog jezika, sva pitanja iz te oblasti, uključujući i pitanje ispisivanja naziva kasarni i drugih vojnih objekata, regulisaće se posebnom naredbom Saveznog sekretara za narodnu odbranu.
6.- Novim ustavom regulisano je da profesionalni pripadnici vojske ne mogu biti članovi političkih stranaka. Polazeći od toga, svim oficirima, mladjim oficirima, vojnicima po ugovoru i gradjanskim licima na službi u JNA treba predočiti da ubuduće ne mogu više biti članovi političkih partija i stranaka, niti se angažovati na toj osnovi ne samo u radnom, već i u vanradnom vremenu, kao gradjani. Vojnici na odsluženju vojnog roka, za vreme boravka u JNA, ne mogu učestvovati u radu stranaka niti propagirati njihova stanovišta. Svako drugačije ponašanje je protivustavno i podleže disciplinskim i drugim sankcijama.
7.- Ustavom je regulisano da profesionalni pripadnici vojske nemaju pravo na štrajk i na sindikalno organizovanje. Iz toga proizlazi da sindikalna organizacija u JNA više ne može da postoji i da se zaposlena gradjanska lica ne mogu uključivati u bilo koji oblik sindikalnog organizovanja – ni individualno, ni kolektivno."

II

"U Beogradu je danas, popodne, održana Sednica Predsedništva SFRJ – predsedavao potpredsednik dr. Branko Kostić u čijem radu su učestvovali i predsednik skupštine SFRJ dr. Slobodan Gligorijević, potpredsednik SIV-a Aleksandar Mitrović, Savezni sekretar za unutrašnje poslove Petar Gračanin, vršilac dužnosti Saveznog sekretara za narodnu odbranu general-pukovnik Blagoje Adžić i zamenik Saveznog sekretara za inostrane poslove Milivoje Maksić.
Predsedništvo SFRJ, na osnovu konsultacije sa Vrhovnim savetom odbrane SR Jugoslavije, postupajući u skladu sa Ustavom SR Jugoslavije, koji je danas usvojen i proglašen, donelo je odluku da Štab vrhovne komande oružanih snaga u najkraćem roku pripremi plan koji će omogućiti sprovodjenje ustava SRJ – odredaba o vojsci Republike Jugoslavije – i istovremeno doprineti mirnom rešenju Jugoslovenske krize.
Plan treba da sadrži transformaciju JNA u vojsku SRJ i njeno svodjenje na teritoriju SRJ i na gradjane SRJ što podrazumeva i premeštanje državljana SRJ koji se nalaze u sastavu JNA sa teritorije drugih republika na teritoriju SRJ i obratno.
Predsedništvo SFRJ prihvatilo je informaciju o razgovorima vodjenim 28. aprila 1992. godine u Skoplju sa predsednikom BiH Alijom Izetbegovićem o statusu JNA u BiH. Imajući u vidu da preko 80 posto sastava JNA u BiH čine gradjani te republike, Predsedništvo SFRJ odlučilo je da Savezni sekretar za narodnu odbranu nastavi razgovore o statusu JNA u toj republici sa kompetentnim faktorima u BiH, u skladu sa novom ustavnom situacijom i sa političkim dogovorima u toj republici.
Predsedništvo SFRJ je ukazalo na značaj konferencije o BiH u Lisabonu i na prioritet iznalaženja političkog rešenja za situaciju u ovoj republici, što može olakšati da se sva druga, uključujući i vojna pitanja, uspešno prevazidju."

III

"U Bosni i Hercegovini je smanjen intenzitet oružanih sukoba, novopotpisani dogovor o prekidu vatre se uglavnom poštovao. Svakodnevne aktivnosti u republici polako se normalizuju. Medjutim, snabdevanje Sarajeva i većine drugih gradova je još uvek poremećeno zbog pokidanih saobraćajnih tokova i blokada koje su postavljene skoro na svakom putnom pravcu.

Hrvatske oružane snage i dalje se koncentrišu u regionu Derventa, Bosanskog Šamca, Bosanskog Broda i u Zapadnoj Hercegovini, nastavljeno je dovlačenje novog naoružanja i ljudstva i na ostrva Šipan, Lopud i Koločep. U Zagrebu se nastavlja prisilna mobilizacija Muslimana, koji se šalju na ratišta u Posavini.

U Skoplju je održan prvi sastanak o statusu JNA u BiH, na kojem su učestvovali, u ime Vrhovne komande OS SFRJ, dr. Branko Kostić, vršilac dužnosti Saveznog sekretara za narodnu odbranu general-pukovnik Blagoje Adžić i Alija Izetbegović, predsednik predsedništva republike BiH iz koga su još ranije izašli predstavnici srpskog naroda. Razmenjena su mišljenja o statusu dela JNA koji se nalaze u BiH i o mogućnostima njene eventualne transformacije u novonastalim okolnostima – kada se očekuje proglašenje Ustava Savezne Republike Jugoslavije, a BiH je medjunarodno priznata od jednog broja zemalja.

Dogovoreno je da se uskoro sastanu nadležni organi JNA i Republike BiH, kako bi se razmotrila sva bitna pitanja. Istovremeno, upućen je poziv svim oružanim formacijama na teritoriji BiH da poštuju dogovoreni prekid vatre. Učesnici sastanka saglasili su se da je potrebno tražiti politička rešenja krize u BiH, a izrazili su i podršku nastavku razgovora pod okriljem Evropske zajednice.

Vršilac dužnosti Saveznog sekretara za narodnu odbranu, general-pukovnik Blagoje Adžić zastupao je gledište da ovaj rat vodi u beskonačni sukob, da rešenja treba tražiti u okvirima političkog dogovora sva tri konstitutivna naroda u republici i da tada neće biti problem sa statusom Armije na tom prostoru.

Tokom razgovora, Alija Izetbegović je pozitivno ocenio polazne osnove Armije, a posebno činjenicu da se BiH priznaje kao suverena država, obavezujući se da će izbegavati konfrontacije sa JNA.

Povodom početka razgovora o budućnosti JNA na teritoriji BiH, komandant 2. VO u izjavi TANJUGU, ponovio je armijski stav da će se Armija transformirati onako kako se dogovore legitimni predstavnici Muslimana, Hrvata i Srba, da bi se stvorili uslovi za to, neophodno je da se prekinu svi sukobi, razdvoje zaraćene strane i sa teritorija BiH bezuslovno povuku sve vojne formacije Hrvatske. Kada se postigne konačni dogovor predstavnika sva tri konstitutivna naroda o političkom uredjenju BiH, otpočeće suštinski dogovori o mestu i ulozi JNA na ovim prostorima.

Prema tome, pripadnici 2. VO moraju biti svesni težine situacije ali i sigurni da će ova Komanda i SSNO preduzimati sve mere na konačnom pravednom i civilizacijskom rešenju statusa i uloge JNA na prostoru BiH."

Sa telegramima – informacijama upoznati sve starešine i gradjanska lica na službi u JNA, a koristiti ih i za informisanje vojnika.

Komandanti pukova, brigada i samostalnih bataljona će sa ovim informacijama upoznati sva vojna i gradjanska lica u svojim zonama odgovornosti, bez obzira na formacijsku ili van formacijsku pripadnost.

Izveštaj o izvršenom zadatku dostavite Organu za moralno vaspitanje 5. K do 30. 04. 1992. godine do 12,00 časova.

POMOĆNIK K-TA ZA MV i PP
pukovnik
Mesud Hasotić, [v.r.]

M.P.[461]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6016.

195

1992., travanj 28.
[Beograd]

Zapovijed Generalštaba OS SFRJ za organizacijsko – formacijske promjene u Teritorijalnoj obrani RSK

SAVEZNI SEKRETARIJAT ZA NARODNU ODBRANU
GENERALŠTAB ORUŽANIH SNAGA SFRJ
III U P R A V A
Str. pov. br. 1943-2
28-04-1992. god.

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO
Primerak broj 7

GLAVNOM ŠTABU TO REPUBLIKE SRPSKA KRAJINA

U prilogu vam dostavljamo Naredbu saveznog sekretara za narodnu odbranu str. pov. br. 1943-1 od 28. aprila 1992. godine.

PRILOG:
Stranice za zamenu u mob.
razvoju:
– 1,55 -85.

PO OVLAŠĆENJU NAČELNIKA
p u k o v n i k
Nedeljko Ribić, [v.r.]

M.P.[462]
M.P.[463]

– – – – –

NAREDBA Str. pov. br. 1943-1
SAVEZNOG SEKRETARA Z A NARODNU ODBRANU
OD 28. 04. 1992. GODINE

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO
Primerak br. 7

---

[461] Okrugli pečat: Komanda 5. korpusa.

[462] Okrugli pečat: Savezni sekretarijat za narodnu odbranu, Generalštab oružanih snaga SFRJ, III. uprava.

[463] Prijemni pečat: RSK, Glavni štab TO, str. pov. br. 300/92, 6. 5. 1992.

Organizacijsko-formacijske
promene

Na osnovu člana 108. stav 3. Zakona o opštenarodnoj odbrani ("Službeni list SFRJ", broj 21/82 i 35/91) i tačke 1. stav 2. Naredbe o prenošenju na saveznog sekretara za narodnu odbranu odredjenih poslova rukovodjenja i komandovanja u oružanim snagama SFRJ ("Službeni vojni list", broj 15/83 i 11/91)

N A R E D J U J E M

I ORGANIZACIJSKE PROMENE

U TO REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA

1. Formirati, u miru, 37. brigadu TO (s. Darda), po formaciji broj 260.328/21, a u ratu po formaciji broj T-511.012. Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto s. Darda. Mirnodopska Vojna pošta broj T-7932. Ratna VP broj T-16003. Brojni naziv T-2355. Rukovalac plana mobilizacije Komanda 37. brTO. Vreme trajanja mobilizacije 6 časova. Podčinjava se u miru i ratu ZnŠTO Istočna Slavonija, Zapadni Srem i Baranja.
2. Formirati, u miru, 43. brigadu TO (s. Tenja), po formaciji broj 260.328/23, a u ratu, po formaciji broj T-511.014. Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto s. Tenja. Mirnodopska Vojna pošta broj T-7933. Ratna Vojna pošta broj T-16023. Brojni naziv T-2365. Rukovalac plana mobilizacije Komanda 43. brTO. Vreme trajanja mobilizacije 6 časova. Podčinjava se u miru i ratu ZnŠTO Istočna Slavonija, Zapadni Srem i Baranja.
3. Formirati, u miru, Opštinski štab TO Tenja, po formaciji broj 260.328/92, a u ratu, po formaciji broj T-511.324. Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto s. Tenja. Brojni naziv T-2367. Ratna Vojna pošta 16100. Rukovalac plana mobilizacije Opštinski štab TO Tenja. Vreme trajanja mobilizacije 6 časova. Podčinjava se u miru i ratu ZnŠTO Istočna Slavonija, Zapadni Srem i Baranja.
4. Formirati, u miru, 101. obaveštajni centar (Knin), po formaciji broj 260.330/01, a u ratu, po formaciji broj T-511.537. Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Knin (a podcentra Glina). Mirnodopska Vojna pošta T-7883. Ratna Vojna pošta broj T-16101. Brojni naziv T-1973. Rukovalac plana mobilizacije Komanda centra. Vreme trajanja mobilizacije 6 časova. Podčinjava se u miru i ratu Glavnom štabu TO Republika Srpska Krajina.
5. Formirati, u miru, 102. obaveštajni centar (Dalj), po formaciji broj 260.330/02, a u ratu po formaciji broj T-511.538. Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Dalj. Mirnodopska Vojna pošta T-7887. Ratna Vojna pošta T-16102. Brojni naziv T-1982. Rukovalac plana mobilizacije Komanda centra. Vreme trajanja mobilizacije 6 časova. Podčinjava se u miru i ratu Glavnom štabu TO Republika Srpska Krajina.
6. Formirati, u miru, 19. radio-izvidjački vod, po formaciji broj 220.001, a u ratu, po formaciji broj T-520.001. Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Knin. Mirnodopska Vojna pošta T-7889. Ratna Vojna pošta T-16103. Brojni naziv T-2807. Rukovalac plana mobilizacije Glavni štab TO Republike Srpska Krajina. Vreme trajanja mobilizacije 6 časova. Podčinjava se u miru i ratu Glavnom štabu TO Republika Srpska Krajina, a u operativno-stručnom pogledu II upravi GŠ OS SFRJ.
7. Formirati, u miru i ratu, 56. mešovitu avijacijsku eskadrilu, po formaciji broj T-515.001. Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto aerodrom Udbina. Podčinjava se u miru i ratu Ministarstvu odbrane Republika Srpska Krajina.

8. Formirati, u miru i ratu, 20. grupu za obezbedjenje letenja, po formaciji broj T-515.002. Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto aerodrom Udbina. Potčinjava se u miru i ratu Ministarstvu odbrane Republike Srpska Krajina.
9. Formirati, u miru i ratu, 21. grupu za obezbedjenje aerodroma, po formaciji broj T-515.003. Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto aerodrom Zemunik (Zadar). Podčinjava se u miru i ratu Ministarstvu odbrane Republike Srpska Krajina.
10. Formirati, u miru, Upravu posebnih jedinica milicije Republike Srpska Krajina, po spisku dužnosti koje se popunjavaju AVL, broj 270.308. Uprava se podčinjava Ministarstvu odbrane Republike Srpska Krajina.
11. Pri Ministarstvu Republike Srpska Krajina, u miru i ratu, formirati brigade milicije, po sledećem:
– 75. brigadu milicije, po formaciji broj T-590.000. Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Knin.
– 79. brigadu milicije, po formaciji broj T-590.001. Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Korenica.
– 80. brigadu milicije, po formaciji broj T-590.002. Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Vojnić.
– 83. brigadu milicije, po formaciji broj T-590.003. Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Petrinja.
– 85. brigadu milicije, po formaciji broj T-590.004. Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Okučani.
– 87. brigadu milicije, po formaciji broj T-590.005. Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Vukovar.
– 90. brigadu milicije, po formaciji broj T-590.006. Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Beli Manastir.
– 92. brigadu milicije, po formaciji broj T-590.007. Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Benkovac.
Brigade, u miru i ratu, potčiniti Upravi posebnih jedinica milicije Republike Srpska Krajina.

II PROPISUJEM FORMACIJE
a) Objedinjene (mir – rat):
– Brigade milicije “R”, broj T-590.000 – T-590.007
b) U miru:
– Obaveštajni centar, broj 260.330.
– Radio-izvidjački vod, broj 220.001.
c) U ratu:
– Brigada TO, broj T-511.012
– Brigada TO, broj T-511.014
– Opštinski štab TO, broj T-511.324
– Obaveštajni centar, broj T-511.537
– Obaveštajni centar, broj T-511.538
– Radio-izvidjački vod, broj T-520.001.

ZAVRŠNE ODREDBE
1. Izmene i dopune u formacijama, organizacijske promene u mobilizacijskom razvoju izvršiti do 30. 06. 1992. godine. Nakon 15 dana po isteku ovog roka dostaviti izveštaj o realizaciji ove naredbe.

2. U rešavanju pitanja iz oblasti materijalno-finansijskog poslovanja vezanih za sprovodjenje ove naredbe, postupiti na način propisan Zakonom o sredstvima i finansiranju JNA, kao i drugim propisima kojima se reguliše materijalno-finansijsko poslovanje JNA.
3. Izmene i dopune u mobilizacijskom razvoju izvršiti pozivom na ovu naredbu, a u formacijama prema Listu izmena i dopuna broj 8/1992. godine.

ZAMENJUJE SAVEZNOG SEKRETARA
ZA NARODNU ODBRANU
NAČELNIK GENERALŠTABA OS SFRJ
general-pukovnik
Blagoje Adžić, s.r.

Tačnost fotokopije o v e r a v a: P U K O V N I K
Jelenko Živković, [v.r.]
M.P.[464]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 5001.

196

1992., travanj 29.
[Bosanski Petrovac]

Zapovijed Komande 530. pozadinske baze Tehničkoj službi baze za premještanje materijalno-tehničkih sredstava i ljudstva 530. pozadinske baze iz Republike Hrvatske na područje Mrkonjić Grada i Bosanskog Petrovca

---

K O M A N D A
530. POZADINSKE BAZE
Str. pov. br. 957-4
29-04-1992. god.

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO

Predislokacija MR
i formiranje PSkM

KOMANDI ____NTSl

Na osnovu naredjenja SSNO str. pov. br. 443-1 od 21. 04. 1992. godine i naredjenja komande 2. VOJNE OBLASTI str. pov. br. ____ od ____ 1992. godine izvršiti predislokaciju vantrupnih UbS iz sadašnjih lokacija i formirati PSkM prema sledećem:

1. 2 TSkM / 530 PoB

a – Sve vantrupne rezerve koje sada poseduje na lokaciji Donji Lapac – SRB, predislocirati u 2. TSkM/993. PoB – Mrkonjić Grad.

---

[464] Okrugli pečat: Savezni sekretarijat za narodnu odbranu, Generalštab oružanih snaga SFRJ, III. uprava.

Sa predislokacijom otpočeti 30. 04. 1992. godine a završiti najkasnije do 10. 05. 1992. godine.
Izmeštanje RMR izvršiti sopstvenim snagama i sredstvima i to:
– angažovanjem 10 m/v /šlepera/ iz popisa preko DP "LIKATRANS" Donji Lapac.
– ljudstvo za utovar obezbediti mobilizacijom 60 v/o iz SO Donji Lapac i 30 i iz SRB.
– Borbeno i saobraćajno obezbedjenje organizovati sa jednim odelenjem vojnika i jednim starešinom MLO, tokom cele maršute s tim što će ova komanda obezbediti preko 10. k u reonu mosta na reci UNI kod mesta Ripač i praćenje kolone kroz teritorije SO Bos. Petrovac i Ključ od strane civilnog MUP-a.
– Istovar svih izmeštenih rezervi u reonu Mrkonjić Grad vrši 2. TSkM/993. PoB.
– Za realizaciju zadatka koristiti puteve: Donji Lapac – Ripač, Bos. Petrovac, Ključ 2. TSkM/993. PoB.

Rezervni pravac: Donji Lapac, Lička Kaldrma, Resanovci, Drvar, Ključ 2. TSkM/993. PoB.
– RMR predati po ML.

b – Formirati poljsko skladište municije i MES u reonu od RMR 2. TSkM 405. PoB.
Kompletno izmeštanje MS je u organizaciji 405. PoB. što 2. TSkM/530. PoB daje stručnu ispomoć tehnologa oficira poručnika Dumbelović Gavrila.
Ljudstvo za istovar i obezbedjenje 9. k, po zahtevu 530. PoB.
Potreban alat i gradja za izradu štokova, obezbedjuje 2. TSkM/530. PoB, a kako sredstva doturaju iz 2. TSkM/405. PoB koristiti i gradju iz ovog skladišta.
– Nakon predislokacije svojih RMR, komanda 2. TSkM/530. PoB izmešta kompletan sastav ljudstva i ostalih MS u reonu PSkM Kamenica.
– Za život i rad PSkM pozadinsko obezbedjenje regulisati po sledećem: ishranu vršiti preko 11. mtbr/9. k Drvar za obezbedjenje dodeljuje se jedna ACV iz inb/530. PoB, a vodu izuzimati iz gradskog vodovoda Drvar iz kasarne 11. mtbr, gorivo za svoje potrebe obezbedjivati iz 4. TSkPg/530. PoB – Lička Kaldrma u pokretnoj ambalaži Sanitetskog obezbedjenja ljudstva vršiti kod 11. mtbr/9. k i CZU Drvar.

2. 1. TSkM/530. PoB
a) Izvršiti predislokaciju kompletnog 1. TSkM/530. PoB, sa celokupnim sastavom ljudstva, RMR i ostalih MS iz sadašnjeg reona u reon PSkM. Bos. Petrovac mesto Skakavac sa predislokacijom RMR i MS otpočeti 01. 05. 1992. godine a završiti do 15. 05. 1992. godine.

Izmeštanje RMR i MS vršiti sopstvenim snagama i sredstvima i to:
– angažovanjem m/v iz popisa, sa teritorija Dvor na Uni, Bosanski Novi, i Sanski Most.
– Za utovar RMR koristiti postojeće ljudstvo, a u slučaju da je nedovoljno, izvršiti demobilizaciju i angažovanjem jedinice radne obaveze.
– Borbeno i saobraćajno obezbedjenje organizovati sa jednim odelenjem i jednim starešinom iz svog sastava.
– Ljudstvo, za obezbedjenje, istovar i uredjenje PSkM obezbedjuje 10. mtbr/9. k.
– U toku preselenja RMR, koristi put Bos. Novi, Prijedor, Velagići, Bos. Petrovac.
– Za vreme preselenja i formiranja PSkM, ljudstvo angažovano na obezbedjenju, istovaru i uredjenju skladišta hranom će se obezbediti iz – bataljona 10. mtbr/9. k. Smoljani, a u kasnijem periodu rada PSkM celokupno pozadinsko obezbedjenje regulisaće se naknadno.

3. U toku preselenja RMR i MS pridržavati se svih mera bezbednosti u saobraćaju naredjenja TU SSNO pov. broj 123-1 od 22. 01. 1992. godine.

U toku formiranja PSkM takodje se pridržavati. Nakon izvršenog preselenja skladišta objekte predati 87. pozadinskoj bazi InŠTO Banija.

Svih propisanih mera. Uputstva za raseljavanje municije, municije i MES i pravila TSl. tačka ___, što će komandanti 1 i 2 TSkM sve potrebne detalje regulisati svojim naredjenjem.

Nakon izvršenog zadatka predislokacije RMR i MS komanda 1 i 2 TSkM dostaviće pismeni izveštaj po sledećim pitanjima: podatke o predislociranim sredstvima, po vrstama u,[465] ukupnom broju aganžovanih vozila, utrošenim novčanim sredstvima za dnevnice i naknade transportnih troškova.

K O M A N D A N T
p u k o v n i k
Milan Škondrić, [v.r.]

M.P.[466]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6046.

197

1992., travanj 30.
[Beograd]

Zapovijed Komisije za razmjenu zarobljenika SSNO-a Komandi 9. korpusa JNA da provede i izvrši razmjenu zarobljenika

---

Savezni sekretarijat za narodnu odbranu
Komisija za razmenu zarobljenika
Pov. br. 676-420
30. 04. 1992. godine

U cilju blagovremenog i uspešnog izvršavanja razmene zarobljenih i prihvata razmenom oslobodjenih pripadnika OS SRJ

N A R E D J U J E M:

1.- Sprovesti pripreme i izvršiti razmenu 85 pripadnika oružanih sastava Republike Hrvatske za 76 uhapšenih pripadnika oružanih snaga Savezne Republike Jugoslavije. Razmenu izvršiti 5. maja 1992. godine sa početkom u 12,00 časova.
2.- Razmenu zarobljenika izvršiti na mestima razmene po sledećem:
– u s. Dragalić (Okučani-Nova Gradiška): 70 pripadnika naših OS iz logora: Zagreb, Bjelovar, Požega i Osijek menjaće se za 23 pripadnika OS RH iz logora Stara Gradiška.

[465] U izvorniku ostavljeno prazno.

[466] Okrugli pečat: Komanda 530. pozadinske baze.

– u s. Turanj (Karlovac): 3 pripadnika OS SRJ iz logora Karlovac menjaće se za 2 pripadnika OS RH iz logora Glina.
– u s. Žitniću (Knin): 3 pripadnika OS SRJ, iz logora Rijeka i Šibenik menjaće se za 38 pripadnika OS RH.
– u s. Mokošica (Dubrovnik): predati hrvatskim vlastima 21 pripadnika njihovih OS iz logora Bileća.
3.- Rukovodioci i ovlašćena lica za izvršenje razmene biće:
– na mestu s. Dragalić pukovnik Mirko Štrbac, rukovodilac razmene i potpukovnik Ilija Mandarić, ovlašćeno lice za izvršenje razmene. Oba iz komisije SSNO za razmenu zarobljenika.
– na mestu razmene Žitnić, pukovnik Mile Glumac iz komisije SSNO za razmenu zarobljenika.
– na mestu razmene s. Mokošica pukovnik dr. Milić Tedosijević iz Komisije SSNO za razmenu zarobljenika.
– na mestu razmene s. Turanj ovlašćno lice za izvršenje razmene odrediće komanda 10. K.
Rukovodilac i ovlašćeno lice za izvršenje razmene strogo će se pridržavati sporazuma o razmeni i utvrđenog metoda za izvođenje razmene zarobljenika.
4.- Omogućiti nesmetan rad delegata Medjunarodnog komiteta Crvenog krsta.
5.- Obezbediti prihvat, zbrinjavanje, smeštaj i upućivanje kućama razmenom oslobodjenih pripadnika OS SRJ.
6.- Razmenom oslobodjene pripadnike naših OS pre upućivanja kućama opremiti odgovarajućom odećom i obućom i pripadajućim obrokom suve hrane.
7.- Oslobodjene vojnike posle zbrinjavanja uputiti kućama na desetodnevni odmor uz obavezu da se nakon isteka odmora jave najbližim vojno-teritorijalnim organima vlasti ili komandi radi regulisanja daljeg statusa.
8.- Gotovost za izvršenje zadatka 05. 05. 1992. godine do 08,00 časova. O gotovosti izvestiti preko operativnog centra GŠ OS SFRJ.

Vršilac dužnosti
načelnika GŠ OS SFRJ
general pukovnik
Života Panić

Dostavljeno: 2. i 4. VO, 9. vps, 5., 10., 9., 13. korpus

Napomena: za 2. i 4. VO na znanje.

M.P.[467]

M.P.[468]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 7., kut. 8.

[467] Prijemni pečat: 1. odeljak SCV 332. puka veze, brzojav BRANIK, br. 2773, 02. 05. 1992.
[468] Prijemni pečat: Komanda 9. korpusa, Pov. br. 41 – , 02. 05. 1992.

198

1992., travanj 30.
Knin

Zapovijed Glavnog štaba TO RSK o postavljanju časnika u Glavni štab TO RSK i zonske štabove TO Sjeverne Dalmacije, Like, Korduna, Banije i Zapadne Slavonije

---

I Z V O D
N A R E D B A Pov. br. 270a
KOMANDANTA GŠTO
RS KRAJINA KNIN
Od 30. 04. 1992. godine

VOJNA TAJNA
POVERLJIVO

Na osnovu člana 37. Zakona o odbrani RS Krajine, a u vezi Naredbe br. 2-77 Načelnika Personalne Uprave SSNO od 22. aprila 1992. godine i člana 271. i 284. Zakona o službi u oružanim snagama ("Službeni list SFRJ" br. 7/85, 20/89, 40/89 i 26/90)

ODREDJUJU SE ZA ZASTUPNIKA

A) U GLAVNOM ŠTABU TO RS KRAJINA

1.- KASUM Obrada DUŠAN, general-major,
lična VES 31840, rodjen 19. januara 1938. godine
ZA NAČELNIKA ŠTABA (ujedno zamenik komandanta)
Po formaciji pukovnik – general-major, PG-6
Sada po MF: rukovodilac referata za ratni plan SSNO u Odseku za planiranje upotrebe i b/g 1. odelenja I Uprave GŠ OS SFRJ, FČ pukovnika, PG-8 od 14. februara 1991. godine, garnizon Beograd.

3.- DOBRIĆ Ljube SLAVKO, major ARJ PVO, VES 31301,
rodjen 21. maja 1955. godine
ZA POMOĆNIKA NŠ ZA ORG. MOB. I PERS. POSLOVE
Po formaciji pukovnik, PG-8
Sada po MF: zastupa NŠ 84. vb, 5. Ko RV i PVO, RV i PVO, FČ potpukovnik, PG-12 od 23. septembra 1991. godine, garnizon Zemunik (Zadar).

6.- PUPOVAC Bože MILOŠ, artiljerijski pukovnik, VES 31240,
rodjen 28. decembra 1935. godine
ZA POMOĆNIKA KOMANDANTA ZA POZADINU
Po formaciji pukovnik PG-7
Sada po MF: Komandant 586. grupe brigada TO KOGB 1. VO, FČ pukovnika, PG-7 od 26. maja 1988. godine, garnizon Beograd.

7.- MIOČINOVIĆ Mojana MARKO, kapetan I klase, teh. službe KoV,
VES 32143, rodjen 27. jula 1955. godine
ZA NAČELNIKA TEH. SLUŽBE
Po formaciji major PG-14

Sada po MF: Komandir studentske čete na Vojnotehničkom fakultetu Tehničke Uprave SSNO CVTŠ KoV JNA, FČ majora, PG-14 od 10. januara 1992. godine, garnizon Zagreb.

B) U ZONSKI ŠTAB TO SEVERNA DALMACIJA

Garnizon Knin

8. – DJILAS Stevana MILAN, artiljerijski pukovnik,
VES 31280, rodjen 13. januara 1944. godine
ZA KOMANDANTA ZONSKOG ŠTABA TO SEVERNA DALMACIJA

Po formaciji potpukovnik, PG-10
Sada po MF: Načelnik odelenja za ONP u štabu Komande 9. K,
2. VO, FČ pukovnika, PG-9 od 30. jula 1991. godine, garnizon Knin

10.- ZELIĆ Marije MARKO, artiljerijski major,
VES 31201, rodjen 28. februara 1951. godine

ZA NAČELNIKA U ORGANU BEZBEDNOSTI
Po formaciji potpukovnik, PG-12
Sada po MF: Referent u organu bezbednosti komande stana SSNO, FČ majora, PG-15 od 31. decembra 1991. godine, garnizon Beograd.

12.- RODIĆ Ilije ŽIVKO, pešadijski potpukovnik,
VES 31101, rodjen 8. aprila 1942. godine
ZA KOMANDANTA 1. brTO
Po formaciji potpukovnik-pukovnik PG-11
Sada po MF: Komandant 72. teritorijalne brigade KOG 1. VO, FČ majora – potpukovnika, PG-13 od 14. decembra 1989. godine, garnizon Beograd.

Garnizon Benkovac

15.- CUPAĆ Djure JANDRIJA, pešadijski potpukovnik,
VES 31101, rodjen 9. decembra 1950. godine
ZA KOMANDANTA 3. brTO
Po formaciji potpukovnik – pukovnik PG-11
Sada po MF: NŠ (ujedno zamenik komandanta) u 585. komandi grupe brigada TO KOGB 1. VO, FČ potpukovnika, PG-10 od 31. decembra 1991. godine, garnizon Beograd.

Garnizon Obrovac

17.- IVETIĆ Jovana GOJKO, pešadijski potpukovnik,
VES 31101, rodjen 8. septembra 1946. godine
ZA KOMANDANTA 4. brTO
Po formaciji potpukovnik-pukovnik PG-11
Sada po MF: Načelnik štaba (ujedno zamenik komandanta) 180. mtbr, 9. K, 2. VO, FČ potpukovnik PG-12 od 11. oktobra 1990. godine, garnizon Benkovac.

18.- LEŽAIĆ Bože MIROSLAV, artiljerijski kap. I klase,
VES 31201, rodjen 6. juna 1959. godine
ZA KOMANDANTA OpŠTO OBROVAC

Po formaciji major – potpukovnik PG-14
Sada po MF: Pomoćnik NŠ za ONP 9. map, 9. K, 2. VO, FČ kap. I klase, PG 16 od 14. juna 1988. godine, garnizon Knin.

C) U ZONSKI ŠTAB TO – LIKA

Garnizon Korenica

22.- EROR Ilije LUKA, potpukovnik in. službe,
VES 32476, rodjen 1. juna 1948. godine
ZA POMOĆNIKA KOMANDANTA ZA POZADINU
Po formaciji potpukovnik PG-12
Sada po MF: Komandant pozadinskog bataljona CVVŠ OS, FČ majora – potpukovnika, PG-14 od 31. avgusta 1990. godine, garnizon Beograd.

Garnizon Gračac

28.- DRAGIČEVIĆ Todora DJURO, major teh. Službe KoV,
VES 32170, rodjen 23. septembra 1959. godine
ZA KOMANDANTA OpŠTO GRAČAC
Po formaciji major – potpukovnik PG-14
Sada po MF: Komandant 2. teh. skladišta 530. pozadinske baze, 1. VO, FČ majora, PG-14 od 26. decembra 1988. godine, garnizon Donji Lapac.

Garnizon Plaški

29.- ŠUŠNJAR Dušana MILAN, artiljerijski potpukovnik,
VES 31239, rodjen 23. jula 1942. godine
ZA KOMANDANTA 145. brTO
Po formaciji potpukovnik-pukovnik PG-11
Sada po MF: Načelnik OC u Štabu Komande 13. K, 4. VO, FČ potpukovnika, PG-12 od 6. decembra 1990. godine, garnizon Bileća.

Garnizon Donji Lapac

30.- RAŠETA Stevana PETAR, artiljerijski major,
VES 31201, rodjen 16. maja 1950. godine
ZA KOMANDANTA OpŠTO DONJI LAPAC
Po formaciji major – potpukovnik PG-14
Sada po MF: Referent u Štabu Komande 580. mabr, 2. VO, FČ majora, PG-14 od 16. juna 1988. godine, garnizon Doboj.

E) U ZONSKI ŠTAB TO – BANIJA

Garnizon Glina

39.- JEKIĆ Janka MILAN, potpukovnik teh. službe KoV,
VES 32139, rodjen 25. juna 1947. godine
ZA POMOĆNIKA KOMANDANTA ZA POZADINU
Po formaciji potpukovnik PG-12

Sada po MF: nastavnik osnova konstrukcije naoružanja u Katedri balistike VA KoV, CVVŠ OS, FČ potpukovnika, PG-12 od 01. jula 1987. godine, garnizon Beograd.

40.- VRCELJ Mile MARKO, artiljerijski potpukovnik,
VES 31239, rodjen 10. aprila 1950. godine
ZA KOMANDANTA 24. brTO
Po formaciji potpukovnik-pukovnik PG-11
Sada po MF: nastavnik u Katedri za partizanska dejstva u Upravi CVVŠ OS.

Garnizon Petrinja

42.- GRAGBUNDŽIJA Stanko PETAR, pešadijski potpukovnik,
VES 31139, rodjen 5. aprila 1946. godine
ZA KOMANDANTA 31. brTO
Po formaciji potpukovnik-pukovnik PG-11
Sada po MF: Komandant 257. mtbr, 10. K, 2. VO, FČ potpukovnika, PG-11 od 13. septembra 1990. godine, garnizon Petrinja.

43.- DRAKULIĆ Mile PETAR, major OMJ,
VES 31430, rodjen 4. jula 1946. godine
ZA KOMANDANTA OpŠTO PETRINJA
Po formaciji major – potpukovnik PG-14
Sada po MF: Referent za planiranje materijalnog obezbedjenja NNO u ŠC OMJ, Uprava OMJ – ZNGŠ OS za KoV, FČ kap. I klase – majora, PG-15 od 17. septembra 1986. godine, garnizon Beograd.

Garnizon Kostajnica

44.- DAMJANIĆ Pere ŽELJKO, poručnik teh. službe KoV,
VES 32170, rodjen 28. decembra 1963. godine
ZA KOMANDANTA OpŠTO KOSTAJNICA
Po formaciji major – potpukovnik PG-14
Sada po MF: upućen na redovne poslediplomske studije u CVTŠ KoV Tehničke uprave SSNO, FČ potporučnika – kapetana, PG 19 od 23. avgusta 1988. godine, garnizon Zagreb.

F) U ZONSKI ŠTAB TO ZAPADNA SLAVONIJA

Garnizon Okučani

45.- ČUBRIĆ Alekse JOVAN, artiljerijski potpukovnik,
VES 31240, rodjen 14. januara 1940. godine
ZA KOMANDANTA ZONSKOG ŠTABA TO
Po formaciji potpukovnik-pukovnik PG-10
Sada po MF: na dužnosti u 21. K, 3. VO, FČ pukovnika, PG-10, od 6. januara 1988. godine, garnizon Niš.

48.- GRKINIĆ Stanka PERO, major veze,
VES 31830, rodjen 19. juna 1944. godine
ZA REFERENTA VEZE
Po formaciji potpukovnik PG-13

Sada po MF: nastavnik u Katedri veze ŠC OMJ, Uprava OMJ-ZNGŠ OS za KoV, FČ potpukovnika, PG-13 od 31. januara 1986. godine, garnizon Banja Luka.

50.- PETKOVIĆ Nikole ZDRAVKO, pešadijski MAJOR,
VES 31139, rodjen 14. juna 1946. godine
ZA KOMANDANTA 54. brTO
Po formaciji potpukovnik-pukovnik PG-11
Sada po MF: pomoćnik NŠ za ONP KOGB, 1. VO, FČ majora – potpukovnika, PG 13 od 6. septembra 1985. godine, garnizon Beograd.

56.- ROMANIĆ Božidara MILENKO, major OMJ,
VES 31401, rodjen 1. januara 1946. godine
ZA KOMANDANTA OpŠTO PAKRAC
Po formaciji major – potpukovnik PG-14
Sada po MF: referent u organu za MV Komande 42. K, 3. VO, FČ majora, PG 15 od 4. septembra 1986. godine, garnizon Kumanovo.

57.- HARAMBAŠIĆ Milana STEVO, artiljerijski kap. I klase,
VES 31201, rodjen 21. septembra 1958. godine
ZA POMOĆNIKA KOMANDANTA OpŠTO za ONP – PAKRAC
Po formaciji kap. I klase – majora PG-16
Sada po MF: rasporedjen u 4. mpoap, 4. K, 2. VO, FČ kapetan I klase, PG 16 od 26. januara 1987. godine, garnizon nije odredjen.

Zastupanje će trajati do godinu dana.

K O M A N D A N T
general-potpukovnik
Milan Torbica s.r.

Točnost prepisa OVERAVA: major
Slavko Dobrić, [v.r.]
M.P.[469]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 5012.

199

[1992., travanj]

Izvješće o aktivnostima Štaba obrane Gorskog kotara od 25. srpnja 1991. do 26. travnja 1992. godine

[469] Okrugli pečat: Republika Srpska Krajina, Knin, Glavni štab TO.

AKCIJE ŠTABA ODBRANE GORSKOG KOTARA IZVEDENE PRIJE FORMIRANJA 21. DOd OD 25. JULA DO 26. APRILA 1992. GODINE

1. OŠTARIJE, 25. JUL 1991. GODINE
Iz vojnog skladišta u Oštarijama kod Ogulina u ranim jutarnjim časovima dopremljena su tri vojna kamiona (dva od 8 tona i jedan od 5 tona nosivosti) oružja, oruđa, municije za iste i druge opreme. Iz tog kontigenta naoružali su se vojni obveznici Gomirja, Brestovca, Vitunja, Ponikava i Popova Sela, a delimično Jasenka i Drežnica.

2. SRPSKE MORAVICE, 15. AVGUST 1991. GODINE
Dopremljen je kamion naoružanja i municije za Srbe, vojne obveznike MZ Srpske Moravice, prevoz je izvršen sa vojnim vozilom "FAP" nosivosti 8 tona.

3. GOMIRJE, 31. AVGUST 1991. GODINE
Iz Gomirja je vojnim vozilom pod organizacijom puk. Rajnović Nikole uz pomoć oficira bezbednosti, kap. prve klase, prebačena naoružana grupa od 16 vojnih obveznika, Srba, preko ustaške teritorije Duge Rese, Karlovca, Slunja i Rakovice do aerodroma u Bihaću. Ova grupa je bila naoružana u Gomirju. Iz Bihaća su helikopterom prebačeni u Pančevo gde su proveli 11 dana na obuci za diverzantska dejstva.

4. BIHAĆ, 12. SEPTEMBAR 1991. GODINE
Završava se obuka i jedan deo grupe se odmah sa specijalnom opremom i naoružanjem vraća za Bihać, helikopterom, odakle, takođe sa helikopterom, prelaze u Jasenak na teritoriju Srpskog dela Gorskog Kotara.

5. PANČEVO, 12. SEPTEMBAR 1991. GODINE
Drugi deo grupe, sa oružjem, eksplozivom i drugom specijalnom opremom, takođe leti helikopterom iz Pančeva za Bihać, gde vrše pretovar opreme u drugi helikopter i prelaze u Jasenak. Po dolasku u Jasenak grupa je po naredbi komandanta Štaba odbrane Gorskog Kotara, puk. Nikole Rajnović, dobila svoje zadatke i nalazi se u matičnim odredima odakle su i krenuli na obuku.

6. GOMIRJE, 24. SEPTEMBAR 1991. GODINE
Iz Beograda u Gomirje stigao je Rajnović Božo.

7. JASENAK, 25. SEPTEMBAR 1991. GODINE
Rajnović Božo je došao u Jasenak gde smo se dogovorili o daljnjem radu.

8. BIHAĆ, 27. SEPTEMBAR 1991. GODINE
Rajnović Božo se sa pratnjom, peške, vratio u Plaški, a odatle u Bihać na aerodrom te avionom za Beograd. Sa istim su iz Jasenka u Bihać otišli oficir KOS-e, kap. Platiša Slobodan, i vodnik iz kasarne Sveti Petar u Ogulinu, koju su ustaše zauzele, Ćuk Dražen sa verenicom i suprugom vodnika JNA, Jakšić Duška.

9. GOMIRJE, 6. OKTOBAR 1991. GODINE
Iz Jasenka za Beograd kreće puk. Rajnović Nikola sa pratiocima, peške preko Gomirja, Popova Sela, Gojaka, Gornjih i Donjih Dubrava, gde su prenoćili.

10. PRIMIŠLJE, 7. OKTOBAR 1991. GODINE
Puk. Rajnović Nikola sa pratiocima prelazi reku Mrežnicu i Perjasicu, odakle kreću za Primišlje, Plaški i Blata. Iz Blata preko Kapele za Korenicu, a odatle policijskim kolima za Bihać i helikopterom za Beograd, gde su stigli oko 19,00 časova istoga dana.

11. BEOGRAD, OD 9. OKTOBRA – 13. NOVEMBRA 1991. GODINE
U ovom periodu rađeno je na prikupljanju opreme i naoružanja za Srpsku brigadu u Gorskom Kotaru, te drugim dogovorima oko formiranja brigade i njenog delovanja na prostoru Gorskog Kotara. Ove poslove je, uz pomoć Rajnović Bože i svojih saradnika, obavljao puk. Rajnović Nikola. U toku rada kontaktirano je sa odgovornima u SSNO-u i Generalštabu kao i odgovornima u političkim strukturama.

12. BIHAĆ, 15. NOVEMBAR 1991. GODINE
Puk. Rajnović sa pratiocima otputovao za Bihać. Istog dana u "Večernjim novostima" izlazi članak pod naslovom "Pukovnik optužuje", koji izlazi u dva nastavka "Večernjih novosti" gde je glavna uloga tužioca dodijeljena puk. Rajnović Nikoli.

13. SVETI ROK, OD 15. NOVEMBRA – 13. DECEMBRA 1991. GODINE
U ovom periodu je rađeno na prikupljanju opreme i naoružanja koja nam je neovlašćeno otuđena i dana brigadi u Svetom Roku, tako da se u više navrata išlo u Sveti Rok, kontaktirano sa komandantom brigade, Španović Stojanom i drugim odgovornim u brigadi oko povraćaja materijalno-tehničkih sredstava, koja su nam otuđena, što je delimično i učinjeno ili nadoknađeno zamenom u drugim oružjima i materijalno-tehničkim sredstvima. Također, su u ovom periodu primana i skladištena materijalno-tehnička sredstva koja su dolazila iz više magacina JNA, a bila namenjena za formiranje i opremanje brigade na području Gorskog Kotara.

14. SLUNJ, 29. NOVEMBAR 1991. GODINE
U Slunj, iz Beograda stigao je Rajnović Božo sa jednim šleperom i jednim vojnim kamionom pod pratnjom vojne policije JNA sa oružjem i specijalnom opremom koja je skladištena na poligonu u Slunju.

15. SLUNJ, 14. DECEMBAR 1991. GODINE
Prevežena je prva količina naoružanja, municije i druge opreme iz skladišta u Vedrom Polju na poligon u Slunju, skladište "Kozara". Transport i predislokacija naoružanja, municije i opreme vršena je 16. decembra 1991. godine.

16. BIHAĆ, OD 16. – 19. APRILA 1992. GODINE
Zbog nastale situacije i dolaska snaga UNPROFOR-a u RSK donešena je odluka o predislokaciji naoružanja i opreme iz Slunja u skladište Grabež kod Bihaća.

17. GRABEŽ, 25. APRIL 1992. GODINE
Zbog početka rata na području bivše Bosne i Hercegovine i nesigurnosti za skladištenje opreme na Grabežu, u dogovoru sa odgovornim u službi bezbednosti JNA donešena je odluka da se najosetljiviji i najvredniji deo specijalne opreme i naoružanja iz Grabeža prebaci vozilom za Beograd, dok je preostali dio opreme i naoružanja predat Srpskim borcima Bosanske Krupe i Bosanskog Petrovca.

18. BOSANSKI PETROVAC, 26. APRIL 1992. GODINE
Iz Bosanskog Petrovca preko Banja Luke, Tuzle i Bjeljine krenuli smo za Beograd gde smo stigli 27. aprila 1992. godine i navedenu opremu i oružje predali na čuvanje u magacine JNA.

Preslika, strojopis, ćirilica
HR-HMDCDR, 2., kut. 230.

200

1992., svibanj 1.
[Knin]

Izvješće Komande 9. korpusa JNA Komandi 2. vojne oblasti o razgovorima između predstavnika općina Bosansko Grahovo, Glamoč, Kupres i predstavnika 9. korpusa s predstavnicima Hrvatske zajednice Herceg-Bosne u selu Žitnić kod Drniša

---

KOMANDA 9. KORPUSA
Pov. br. 41-156/1
01. 05. 1992. godine

Izveštaj o razgovorima
u s. Žitnić, dostavlja.-

KOMANDI 2. VO

Dana 01. 05. 1992. godine u vremenu 11,00-17,30 časova vođeni su razgovori u s. Žitnić između predstavnika opština Bosansko Grahovo, Glamoč, Kupres, 9. K, sa predstavnicima, kako sami sebe predstavljaju Hrvatske zajednice Herceg-Bosne (predsjednik SO Grude, predsjednik SO Neum i predstavnici Tomislavgrada (Duvna).

Razgovori su vođeni prema ponuđenom dnevnom redu od 7 točka, koji su formulisali predstavnici PMEZ, a uglavnom sadrže predloge naše delegacije sa prošlog sastanka.

Pitanja:

1. Ustanovljenje postupka izrade spiskova nestalih
– Razmjenili smo postojeće spiskove nestalih, uhapšenih civilnih lica sa kupreške visoravni sa predlogom da se isti dopuni u toku sledećeg sastanka. Na spisku srpske strane nalazi se 495 lica, a sa hrvatske strane 255 lica.
– Dogovoreno je da hrvatska strana već sutra oslobodi majku sa petero maloletne dece i da ih u prisustvo PMEZ prevezu u Žitnić.
– Dogovorena je razmjena katoličkog sveštenika iz Glamoča za dva pravoslavna sveštenika iz Kupresa i Livna.
– Dogovoreno je da se spiskovi definitivno usaglase u ponedjeljak (04. 05. 1992. g.) i da odmah otpočne puštanje svih civilnih lica. (Ovo je bio i sadržaj tačke 2.).

2. <u>Predaja svih nepokopanih tijela poginulih i dogovor o proceduri identifikacije za pokopana lica i način ekshumacije</u>
– Precizirano da se ovo pitanje razreši u toku pregovora od 04. 05. 1992. godine.
– Hrvatska strana se obavezala za predaju poginulih lica i otkrivanje mesta sahrane, obzirom da su izjavili kako im je poznato mesto i pokopana lica u s. Gornji Malovan.
– Postavili smo zahtev za ekshumaciju 25 ubijenih Srba iz sela Donji Malovan koji su bačeni u jamu Borova Glava na komunikaciji Livno – Šuica.

3. <u>Pregovori o razmjeni ratnih zarobljenika</u>
– Razmjena spiskova dogovoreno za ponedjeljak obzirom da stare nisu imale pripremljene spiskove.
– Razjašnjeni su stavovi ko sve spada u kategoriju zarobljenog lica.

4. Pravo pripadnika manjinskog naroda u opštinama Livno, Duvno, Bosansko Grahovo, Glamoč i Kupres na slobodu kretanja, prevoza imovine; zaštitu imovine ostavljene u spornim područjima ako se odluče seliti, zaštita njihovog ličnog integriteta, statusa i imovine za lica koja žele ostati.
– Ponuđeni predlog je prihvaćen u celini.
– Predstavnici korpusa su zahtevali da se tačno odredi vreme i mesto prelaza između pet navedenih opština, da se posebno precizira vreme i mesto rada prelaza i da se u to vreme obezbedi potpuni prekid vatre.
– Predstavnik SDS iz Livna obrazložio je stanje i položaj Srba u Livnu.
– Precizan dogovor, a potom zvanična objava dogovorenih stavova planirano je za sledeći sastanak od 04. maja 1992. godine.

5. Hitno prekidanje nasilne mobilizacije pripadnika manjinskog naroda, prekid hapšenja, zatvaranja, pretresa domaćinstva i otuđivanje imovine.
– Predlog je prihvaćen u celini uz dopunu da se odmah pristupi "oslobađanju svih lica koje su već ranije mobilisali".

6. Trenutan i trajan prekid vatre na području pet opština.
– Zaključak je formulisan po sledećem:
"Trenutan i trajan prekid vatre iz svih vrsta naoružanja na području pet opština. Zabrana ubacivanja DTG i svih drugih naoružanih lica na teritoriji koja je pod kontrolom suprotne strane.
– Početak realizacije 1. maja u 24,00 časova.
– Predstavnik PMEZ je dodao da se naglasi da obe strane izjavljuju da neće pokušavati proširenje teritorije – tj. nasilno zauzimanje teritorije koje je pod kontrolom suprotne strane.

7. Sledeći sastanak radi konkretizacije svih pitanja zakazan je za 04. maja 1992. godine.

K O M A N D A N T
general-major
Ratko Mladić, [v.r.]

M.P.[470] M.P.[471]

[470] Okrugli pečat: Komanda 9. korpusa.
[471] Prijemni pečat: 1. odeljenje SCV 332. puka veze, brzojav JUNAK, MAXUNA, broj 3241, 02. 05. 1992.

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 7., kut. 8.

201

1992., svibanj 1.
[Knin]

Izvješće Komande 9. korpusa JNA Komandama 2. i 13. korpusa o dostignutim linijama snaga korpusa na bojišnici

KOMANDA 9. KORPUSA
Str. pov. br. 42-69
Dana 01. 05. 1992. g.

– Komandi 13. korpusa (na ličnost komandanta)
– Komandi 2. korpusa (na ličnost komandanta)

Za potrebe vaših komandi dostavljamo vam dostignutu liniju snaga 9. korpusa, prema karti razmere 1:100.000, izdanje 1984. godine, po pravcima:
a) Gospić – Gračac:
Teslingrad (Lički Osik) – s. Barlete – s. Graovci – s. Medak – s. Divoselo – isklj. Popova kosa.
b) Starigrad – Obrovac:
Vaganski vrh – s. Rovanjska – s. Maslenica.
c) Zadar – Benkovac:
Sveti Duh – Zeleni Hrast – isklj. Suhovare – isklj. Briševo – Musapstan – s. Crno – Križ (tt 154) – Sveti Martin – Brig Gromovača – Donji Zemunik (isklj.) – Goleš – s. Škabrnja.
d) Biograd na Moru – Benkovac:
Šarovine – s. Lišane Tinjske – s. Kakma – s. Stabanj – Mijovac (tt 214) – s. Pristeg – Gradina (tt 285).
e) Šibenik – Skradin – Kistanje:
Morpolača – s. Čista Mala – s. Prokljan – s. Velika Glava – Debeljak (tt. 233) – Visovac.
f) Šibenik – Konjevrate – Drniš:
s. Drinovci – s. Ključ – desna obala Čikole – s. Kašići (Žitnić) – Umci (tt 618).
g) Split – Muć – Drniš:
Ružića gradina (tt 431) – s. Baljci – Svilaja (tt 1508).
h) Sinj – Vrlika:
Kitica (tt 626) – s. Soldići – brana Peruča – Jukići (Bitelić).
i) Livno – Bosansko Grahovo:
s. Čaprazlije – s. Čelebić – Runjavica (tt 921).
j) Livno – Glamoč:
Prevoj Korićina (1113) – s. Dolac.
k) Duvno – Kupres:

s. Duvnjaci – Batoglav (1271) – s. Donje Ravno – Gornje Vukovsko.
l) Bugojno – Kupres:
s. Mračaj – s. Koprivnica (Titova vila) – Demirovac (tt 1765).
Na dalmatinsko-ličkom ratištu u poslednje vreme intenzivirano je ubacivanje manjih DTG i na taj način pokušava naneti gubitke u živoj sili.
Uočeno je grupisanje nešto jačih snaga u rejonu Šibenika i Sinja. Verovatno su mu namere da neposredno pre preuzimanja fronta od strane snaga UNPROFOR-a zauzme branu Peruča, Drniš i pojedina sela sa pretežno hrvatskim stanovništvom koja su pod kontrolom snaga korpusa i na taj način popravi svoj taktički položaj.
Po našoj proceni i oceni ubrzano formiraju ustaške jedinice u zapadnoj Hercegovini koje intenzivnije opremaju i naoružavaju sredstvima ratne tehnike kupljenim novcem sakupljenim od dobrovoljnih priloga iseljenika.
Na ovom području Republika Hrvatska je uz obilatu pomoć angažovala sledeće brigade prema zoni korpusa u zapadnoj Hercegovini:
– 106. br. osječka, 1. br. zagrebačka i deo 204. br. vukovarska.
– Angažovan je deo snaga 113. br. šibenske (do 2 bataljona sa delom sredstava podrške), deo 142. br drniške, deo 114. br., deo 126. br. sinjska i novomobilisana 158. brigada.
– Prema našim podacima 4. br. ZNG Split angažovana je celokupna prema dolini Neretve.
U operaciji na Kupresu koja je izvedena od 02.-07.04.1992. godine razbijena je 106. i 1. br. i TO Herceg – Bosne iz Kupresa, presečena komunikacija Duvno – Prozor i Duvno – Šuica – Kupres, sprečen prodor ustaških snaga u centralnu Bosnu i osujećeno njihovo spajanje sa snagama na pravcu Bosanski Brod – Derventa. Na taj način je onemogućeno odsecanje prostora Republike Srpske Krajine i Bosanske Krajine.
Prema našim procenama ustaške snage su iscrpele svoje mogućnosti za ofanzivna dejstva širih razmera, ali u sprezi sa SDA i "zelenim beretkama" ubrzano se mobilišu i organizuju verovatno sa ciljem da nastave ofanzivna dejstva i teror nad srpskim stanovništvom kako bi ostvarili političke ciljeve Alije Izetbegovića i Franje Tuđmana o ostvarivanju NDH i Herceg Bosne koje bi u kasnijem periodu uz pomoć EZ postale jedna cjelina sa granicom na Drini, Savi i Dunavu.

K O M A N D A N T
general-major
Ratko Mladić, [v.r.]

M.P.[472] M.P.[473]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6032.

[472] Okrugli pečat: Komanda 9. korpusa.
[473] Prijemni pečat: 1. odeljenje SCV 332. puka veze, BRANIK-90, JUNAK, brzojav br. 3217, 1. 5. 1992.

202

1992., svibanj 2.
[Okučani]

Izvješće Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija Glavnom štabu TO RSK o problemima prilikom izvlačenja naoružanja i opreme postrojbi 5. korpusa JNA s područja zapadne Slavonije

---

VOJNA TAJNA – STROGO POVERLJIVO
ŠIFROVANO – URUČITI ODMAH
ZnŠTO ZAPADNA SLAVONIJA
Str. pov. br. 34-3
02. 05. 1992. godine

Regulisanje prekida izvlačenja
NVO sa teritorije RSK,
izveštaj.-

GLAVNOM ŠTABU TO RSK – KNIN

Na osnovu telegrama GŠTO RSK str. pov. br. 273A/92 od 01. 05. 1992. godine, a u vezi sa konkretizacijom naređenja general-pukovnika Blagoja Adžića da se prekine izvlačenje NVO sa teritorije RSK, podnosimo sledeći,

I Z V E Š T A J

1.- Komandantu ZnŠTO Zapadna Slavonija nije poznata sadržina naređenja general-pukovnika Blagoja Adžića pa ne znamo za koju vrstu NVO se odnosi naređenje za prekid izvlačenja.
2.- U kontaktu sa komandantom 5. K, komandantu ZnŠTO Zapadna Slavonija je rečeno da će se dobiti NVO koje sleduje po formaciji za štabove i jedinice TO. Sve ostalo NVO 5. korpus izvlači sa prostora zapadne Slavonije kada otpočne proces povlačenja korpusa južno od r. Sava.
3.- Telegram koji je po ovom pitanju došao linijom SUP-a izazvao je žestoko negativno reagovanje u Komandi 5. korpusa, te predlažemo da se za razrešenje ovog problema u najkraćem roku angažuje odgovorne starešine iz GŠTO RSK i 2. vojne oblasti.
Komandant ZnŠTO Zapadna Slavonija nije u stanju sam da razreši ovaj problem.
U vezi sa ovim problemom još jednom molimo da se pod hitno ubrza proces popune štabova i jedinica TO Zapadna Slavonija formacijski sledujućim MS.

K O M A N D A N T
pukovnik
Jovan Čubrić, [v.r.]
M.P.[474] M.P.[475]

---

[474] Okrugli pečat: RSK; Zonski štab TO Zapadna Slavonija, Okučani.

[475] Prijemni pečat: Brzojav broj 1404, 2. 5. 1992.

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 5005.

203

1992., svibanj 3.
Kraguj

Zamolba Odreda TO Podravska Slatina poduzeću "Naftagas-promet" iz Novog Sada za dostavu goriva za borbena i sanitetska vozila na području zapadne Slavonije

ODRED TERITORIJALNE ODBRANE
PODRAVSKA SLATINA
S. Kraguj
Dana 03. 05. 1992. godine

Molba za pomoć u
gorivu.-

"NAFTAGAS-PROMET" NOVI SAD

Zbog poznatih dogadjaja u BiH nastupile su teškoće u snabdevanju jedinica Teritorijalne odbrane Zapadne Slavonije gorivom preko banjalučkog korpusa, pa smo prisiljeni da vam se obratimo sa molbom da nam po mogućnosti, odobrite određenu količinu goriva za borbena i sanitetska vozila.
Ukoliko bi se otvorio saobraćaj do Banja Luke mi bi vam to javili, jer bi nam najviše odgovaralo da nam jedna cisterna goriva doveze na lice mesta. Ukoliko bi saobraćaj i dalje bio u prekidu gorivo bi preuzeli od vas i prebacili u buradima do Batajnice uz pomoć Gradskog štaba TO Novi Sad.
Napominjemo da nemamo buradi.

KOMANDANT ODREDA
k a p e t a n
Zoran Miščević, [v.r.]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 2391.

204

1992., svibanj 5.

Glina

Redovno operativno izvješće Zonskog štaba TO Banija Glavnom štabu TO RSK o situaciji na bojištu u zoni odgovornosti štaba

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
ZONSKI ŠTAB TO BANIJA
BR. 60-1
05. 05. 1992. GOD. GLINA

REDOVNI OPERATIVNI
IZVJEŠTAJ, DOSTAVLJA

GLAVNOM ŠTABU TO RSK – KNIN

1. USTAŠKE SNAGE VRŠILE SU PROVOKACIJU KROZ POVREMENO NAPUCAVANJE PEŠADIJSKIM NAORUŽANJEM U ZONI ODGOVORNOSTI. NAŠE SNAGE NA PROVOKACIJU USTAŠA NISU ODGOVORILE I PRIMIRJE SE SA NAŠE STRANE POŠTUJE.
2. JEDINICE JNA I TO VRŠE IZVIĐANJE I OSMATRANJE I PREDUZIMAJU SE TAKTIČKE MERE I POSTUPCI U ČVRSTOM DRŽANJU POLOŽAJA.
3. ZNŠTO ZA BANIJU TEŽIŠNO JE ANGAŽOVAN U POMOĆI U OPREMANJU I OBLAČENJU GRANIČNE MILICIJE KAO I PRIHVAT I PRIJEM MUNICIJE I MES-A MAGACINIMA RMR.
4. MOLIMO DA SE POŠALJE I TRAŽI UPUSTVO – JER POSTOJE NEJASNOĆE U POGLEDU REALIZACIJE SADAŠNJE FAZE MIROVNE MISIJE UNPROFOR-A. POSEBNO SE TO OGLEDA U TOME DA ZAŠTITNE SNAGE UN KREĆU NA PRAVCIMA I REONIMA A DA SE NITKO I NE OBAVEŠTAVA.
POTREBNO NAM JE ZA ISTO DA SE IZRADE PRECIZNA UPUTSTVA PRIPADNICIMA TO O POSTUPANJIMA U ODREĐENIM SITUACIJAMA.
OVAJ ODGOVOR NAM JE POTREBAN DA SE ŠTO PRE DOSTAVI.
5. ZAHTEVA NEMA.

K O M A N D A N T
PUKOVNIK
RADE VUJAKLIJA

M.P.[476]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 4120.

205

1992., svibanj 5.

Zapovijed Komande 4. ličke brigade podređenim postrojbama o organizaciji obrane i daljnjim djelovanjima u području odgovornosti brigade

[476] Prijemni pečat: Brzojav SORA, broj 493, 5. 5. 1992.

KOMANDA 4. LIČKE BRIGADE
pov. broj 1294-1/92
05. 05. 1992. god.

Zapovest za dalja dejstva
– d o s t a v lj a – 3. BAT [477]

1. – Vojno bezbedonosna situacija u Republici BiH je veoma složena, zaoštravanje međunacionalnih odnosa preraslo je u sukobe širih razmera posebno na prostoru Sarajeva, Mostara, Kupresa, Bosanskog Broda, Bosanskog Grahova i drugih mesta.
Direktiva Predsedništva BiH za otvoren napad na pripadnike, jedinice i objekte JNA intenzivno se realizuje, posebno na prostoru Sarajeva a intenziviraju se pripreme za napade na ostalim delovima u republici.
Na prostoru Cazinske krajine i Bihaća zaoštreni međunacionalni odnosi su takođe doveli do oružanih sukoba u Bosanskoj Krupi, a preti opasnost da se prošire i na šire područje. U Krajini, gradu Bihaću i okolini prisutne su brojne snage MUP-a i vrši se mobilizacija TO muslimansko-hrvatske koalicije što ukazuje na mogućnost napada na kasarne i aerodrom u Bihaću, kao i dejstva prema teritoriju Korduna radi spajanja sa ustaškim snagama u Karlovcu, presecanje teritorije SR Krajina i otvaranje puta Karlovac – Velika Kladuša. Ustaške snage na prostoru Like i Pokuplja vrše intenzivne pripreme, dovlače nove snage i sredstva i pripremaju ofanzivna dejstva radi zauzimanja određenih objekata u cilju poboljšanja operativno – taktičkog položaja.
Postoji sprega sa muslimanskim ekstremnim snagama u Cazinskoj krajini radi koordiniranog delovanja.
Raspored i jačina ustaških snaga ispred prednjeg kraja brigade bez dovođenja snaga iz dubine i art. i avio podrške verovatno neće preduzeti dejstva na celoj širini fronta. Nisu isključena aktivna diverzantska i protivdiverzantska dejstva.
2. – 4. brigada sa sadašnjih položaja ima zadatak stabilizovati front na dostignutoj liniji, sprečiti ustaškim snagama zauzimanje teritorije SRK i prodore ka Korenici i Udbini.
3. – Na pravcu Medak – Gračac odbranu izvodi 1. br./9. k sa kojom vezu održavamo preko 6. OG, a na pravcu Vrhovine – Korenica odbranu izvodi 2. br.
4. – Odlučio sam: angažovati celokupni sastav brigade i nastaviti sa odsudnom odbranom uz dopunsko zaprečavanje i utvrđivanje, osloncem na naseljena mesta i pogodne zemljišne objekte, sa ciljem zaustaviti svaki napad neprijatelja, sprečiti mu prodor kroz zonu odbrane brigade.
Grad Teslingrad[478] braniti odsudno. Težište odbrane na pravcu Teslingrad – Ljubovo – Bunić. Težište protivoklopne borbe imati na pravcu Teslingrad – Ljubovo. Gotovost odbrane ODMAH.
5. – 3. lički bataljon brani dodeljeni rejon u već određenim granicama sa zadatkom: odsudnom odbranom, osloncem na posednute položaje, uz dopunsko utvrđivanje i zaprečavanje, zaustaviti napad neprijatelja ispred prednjeg kraja na pravcu s. Ramljani – s. Čanak – s. Kozjak.

[477] Bataljun.
[478] Naziv koji su pobunjeni Srbi koristili za tada okupirani Lički Osik.

6. – 2. lički bataljon brani dodeljeni rejon u već određenim granicama sa zadatkom: odsudnom odbranom, osloncem na posednute i do sad uređene položaje, uz dopunsko zaprečavanje i utvrđivanje, u sadejstvu sa 3. lb. i 4. lb. zaustaviti napad neprijatelja ispred prednjeg kraja odbrane i sprečiti mu prodor kroz rajon odbrane. Odgovoran je za spoj u desno sa 3. lb.
Težište odbrane i protivoklopne borbe imati u zahvatu komunikacije s. Vukava – Serdari – Rakići.
Podržava BrAG – 4 i AG – 6 po zahtevu.
7. – 4. lički bataljon brani dodeljeni rejon (širi rejon Teslingrad) u određenim granicama sa zadatkom: odsudnom odbranom, osloncem na uređene položaje i naselja u rejonu (posebno Teslingrad) uz dopunsko zaprečavanje i dodatno uređenje položaja, u sadejstvu sa 2. lb. i levim susedom, zaustaviti napad neprijatelja ispred prednjeg kraja i sprečiti mu prodor kroz rejon odbrane bataljona. U ukupno odsudnoj odbrani rejona posebnu pažnju pokloniti odbrani Teslingrada.
Težište odbrane i protivoklopne borbe imati na pravcu Lički Osik – Teslingrad – Široka Kula.
Podržava MAD – 4 i AG – 6 po zahtevu.
8. – Oklopna borbena grupa brani dodeljeni rejon sa zadatkom osloncem na uređene položaje i pogodne zemljišne objekte, u sadejstvu sa 2. i 4. lb. snažnom i efikasnom vatrom po ciljevima OMJ neprijatelja naneti mu što veće gubitke, i odsudnom odbranom zaustaviti snage neprijatelja ispred prednjeg kraja i sprečiti mu prodor kroz rejon odbrane bataljona.
Težište odbrane imati na pravcu Lipova Glavica – Serdari – Rakići.
9. – Artiljerijska podrška
BRAG- 4 sastava 4. MAD, komandant BRAG – komandant 4. MAD-a.
Zadaci:
a) U artiljerijskoj pripremi odbrane preciznom i snažnom vatrom sprečiti podilaženje i nastupanje neprijatelja od polaznih položaja sa linije Kvarte – Perušić – Vukšić – Lički Osik – Budak – železnički most na r. Lika.
b) U art. podršci odbrane sprečiti prodor snaga neprijatelja na ugroženim pravcima.
Obezbediti međuprostore, spojeve i krila 2. i 4. lb.
c) Za podršku određenih jedinica (2. i 4. lb.) komandant BRAG će postojeći plan dejstva BRAG-a dopuniti i usuglasiti sa komandantima 2. i 4. lb.
10. – Protivoklopna borba
Težište protivoklopne borbe imati na pravcima: Lički Osik – Teslingrad – Široka Kula – Rakići i Čanak – Kozjak.
Protivoklopna sredstva grupisati u zahvatu navedenih pravaca na nivou brigade i bataljona.
Protivoklopna sredstva dobro utvrditi i preciznom organizacijom sistema vatre, usklađenom sa PO minskim poljima, naneti OMJ neprijatelja što veće gubitke i sprečiti im prodor kroz zonu brigade i rejone bataljona.
11. – Inžinjerijsko obezbeđenje
Nastaviti sa započetim utvrđivanjem jedinica na prednjem kraju i izvršiti dopunsko zaprečavanje prema odluci komandanata bataljona.
12. – Obaveštajno obezbeđenje
Organizovano osmatranje na prednjem kraju učiniti neprekidnim a o svemu osmotrenom pravovremeno izveštavati. Po potrebi, upućivati patrole ispred prednjeg kraja bataljona vodeći pri tom računa da ljudstvo ne uđe u sopstvena minska polja.

Na pogodnim pravcima u zoni odbrane bataljona postavljati zasede u cilju sprečavanja neprijateljskih aktivnosti. Ispade i izviđanja u dubinu teritorije vršiti po odobrenju predpostavljene komande.
13. – Bezbedonosno obezbeđenje
Pojačano obezbeđenje u zoni odgovornosti vršiti celokupnim sastavom ljudstva. Uočene delove DTG odmah blokirati i uništavati. U zoni odgovornosti zabraniti svako kretanje nepoznatih lica. Najenergičnije sprečavati udaljavanje boraca izvan rejona rasporeda a o eventualnom odmah obaveštavati pretpostavljenu komandu. Na nivou brigade za potrebe intervencije obezbediti patrolu policije.
14. – Moralno obezbeđenje
U radu na izgradnji borbenog morala jedinica težište imati na informisanju sastava brigade angažovanjem komandanata i komandira jedinica, uz korišćenje informacija koje se dostavljaju iz komande brigade.
15. – Pozadinsko obezbeđenje
Pozadinsko obezbeđenje sprovoditi u skladu sa dosadašnjom organizacijom imajući u vidu puno angažovanje jedinica a težište imati na obezbeđenju milicije i MES, ishrani i sanitetskom obezbeđenju ljudstva.
16. – Rukovođenje i komandovanje
Obezbediti da komande potčinjenih jedinica budu na svom mestu radi blagovremenog reagovanja u skladu sa nastalom situacijom ili dobijenim zadatkom.
Zabranjujem udaljavanje starešina iz rejona rasporeda jedinica.
17. – Organizacija veze:
Radioveza: Upravnu stanicu imati stalno na prijemu. Ovu vrstu veze koristiti SAMO U SLUČAJU prekida žične veze. Proveru vršiti u 08,00, 12,00 i u 21,00 časova.
Žična veza je osnovna vrsta veze. Komandanti bataljona obezbedit će da se u svako vreme može javiti starešina na KM. Proveru vršiti svaki sat. Jedinice su odgovorne za održavanje žičnih linija u svom rejonu.

KOMANDANT
pukovnik
Mladenović Tomislav, [v.r.]

M. P.[479]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6037.

206

1992., svibanj 6.
[Topusko]

Zapovijed Komande Vojne pošte T-7921 Komandi 19. brigade TO o predaji sredstava ratne tehnike JNA jedinicama Teritorijalne obrane

---

[479] Okrugli pečat: Komanda 4. ličke brigade.

KOMANDA V.P. T-7921
Str. pov. br. 426-1
06. 05. 1992. godine

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO

Rasformiranje jedinica,
predaju MTS i povratak
jedinica u matične garnizone
naređenje, dostavlja. –

KOMANDI 19. br. TO[480]

Na osnovu Odluke Predsedništva SRJ o povlačenju snaga JNA sa teritorija R. Hrvatske i Bosne i Hercegovine, Naređenja komandanta 10. K. a u cilju blagovremene pripreme jedinica 9. mtbr. i jednovremeno povećanje b/g jedinica 3. OZ Kordun na frontu:

N A R E Đ U J E M:

1.-9. mtbr., u vremenu od 07. 05. o 20. 05. 1992. godine izvršit će predaju svih SRT jedinicama 3. OZ prema priloženom planu.
2.-Jedinice 3. OZ primiće dodeljena SRT preko materijalnih lista radi jedinstvenog knjiženja VKC Knin.
3.-Primljena SRT uskladištiti u predviđenim skladištima, nad kojim će imati uvid snage UNPROFOR-a.
4.- 9. mtbr će izraditi Plan prevoženja ljudstva i preostalih MTS, napraviti trebovanje aviona i isplanirati prihvat i raspored ljudstva po garnizonima na teritoriji SRJ.
Vojnike martovske partije 1991. godine otpustiti 14. i 15.05.1992. godine po sledećem:
– Vojnike sa teritorija Republike BiH organizovano provesti do Banja Luke i otpustiti.
– Vojnike sa teritorija Republike Srbije i Crne Gore prevesti avionima do aerodroma Niš i Podgorica i otpustiti.
– Vojnike sa teritorija RSK otpustiti iz rejona odmora.
Vojnike koji produžavaju služenje vojnog roka sa teritorije:
– r. RSK prekomandovati predati 3. OZ, r. BiH prekomandovati u sastav 10. K. i predati u garnizon Bihać.

Preslika, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6001.

207

1992., svibanj 7.
Knin

Zapovijed Ministarstva odbrane RSK zapovjedniku Republičkog štaba TO i zapovjednicima zonskih štabova TO za izvršenje opće mobilizacije na području RSK

---

[480] Dopisano rukom.

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
MINISTARSTVO ODBRANE
Broj 01-22/92
Knin, 07. maja 1992. g.

Izvršavanje
mobilizacije.-

KOMANDANTU RŠTO
KOMANDATIMA ZnŠTO

Na svojoj sjednici održanoj 05. 05. 92. g. Vlada Republike Srpske Krajine je razmatrala aktualno pitanje bezbedonosno političke situacije u Republici Srpskoj Krajini, pri čemu je konstantovano da se razvojem situacije u Bosni i Hercegovini političko bezbedonosna situacija u Krajini usložava. Također je zaključeno da i pored više mera i aktivnosti koje su sprovodili organi Republike Srpske Krajine, a u cilju opšte mobilizacije svih vojnih obveznika od 18 do 60 godina ova aktivnost još nije do kraja sprovedena. Zaključno je da se naloži svim nadležnim organima da se preduzmu dodatne mere i pitanje mobilizacije do kraja sprovede. U tom cilju odmah izvršite kontrolu realizacije opšte mobilizacije i preduzmite mere da se ona sprovede.
Od mobilizacije osloboditi lica u školstvu, pravosudnim organima i neophodna lica u komunalnim službama, radnim organizacijama i organima uprave. Za određivanje lica iz ovih službi koja neće biti obuhvaćena mobilizacijom nadležni su komandanti ZnŠTO.

Sva lica koja do sada nisu obuhvaćena mobilizacijom odmah uputiti u jedinice na front. Izveštaj o izvršenoj mobilizaciji dostaviti Ministarstvu odbrane Republike Srpske Krajine do 15. maja.

Ministar
p u k o v n i k
Španović Stojan, [v.r.]

M.P.[481]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6029.

208

1992., svibanj 7.
Glina
Redovno operativno izvješće Zonskog štaba TO Banija Glavnom štabu TO RSK o kršenju primirja te opremanju brigade milicije

[481] Okrugli pečat: RSK, Ministarstvo odbrane, Knin.

SRPSKA REPUBLIKA KRAJINA
ZONSKI ŠTAB, TO BANIJA
STR. POV. BR. 61-3
07. 05. 1992. GOD. GLINA

REDOVNI OPERATIVNI
IZVEŠTAJ, DOSTAVLJA.-

GŠTO RSK – KNIN

1. USTAŠKE SNAGE SU PREKRŠILE PRIMIRJE 07. 05. U VREMENU OD 08,15 ČASOVA DO 11,00 ČASOVA IZ REJONA S. GLINSKA POLJANA PO REJONU DONJE JAME, OTVARANJEM VATRE IZ PEŠADIJSKOG NAORUŽANJA, POKUŠAVAJUĆI DA NAS ISPROVOCIRAJU DA BI MI OTVORILI VATRU JER SU NJIHOVE POLOŽAJE OBILAZILE SNAGE UNPROFOR-A. INTERVENISALI SMO PREKO "VRUĆE LINIJE" ALI BEZ USPEHA. NAŠE JEDINICE NISU OTVARALE VATRU.

2. JEDINICE JNA I TO VRŠE IZVIĐANJE I OSMATRANJE U CILJU SPREČAVANJA IZNENAĐENJA.

3. ZNŠTO BANIJA SE ANGAŽUJE OKO ORGANIZACIJE OPREMANJA I POSEDANJA POLOŽAJA GRANIČNE MILICIJE. PORED TOGA NA SASTANKU U PETRINJI PRUŽILI SMO POMOĆ U FORMIRANJU I OPREMANJE BRIGADE MILICIJE.

4. ZAHTEVA NEMA.

K O M A N D A N T
PUKOVNIK
RADE VUJAKLIJA

M.P.[482]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 4120.

209

1992., svibanj 7.
Knin

Zapovijed Glavnog štaba TO RSK Zonskom štabu TO Zapadna Slavonija i Zonskom štabu TO Istočna Slavonija o rasformiranju postojećih i formiranju novih štabova i postrojbi Teritorijalne obrane RSK, te o predaji zona odgovornosti snagama milicije RSK i snagama UNPROFOR-a

---

[482] Prijemni pečat: Brzojav SORA, broj: -, 7. 5. 1992.

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
GLAVNI ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE
STROGO POV. BR. 303/92
KNIN, 07. 05. 1992. GOD.

– ZNŠTO "Z. SLAVONIJA" OKUČANI
– ZNŠTO "IST. SLAVONIJA" VUKOVAR

ODLAGANJE ORUŽJA U ŠTABOVIMA I
JEDINICAMA TO.-

NA OSNOVU PLANA PREUZIMANJA ODGOVORNOSTI ZA ZAŠTITU TERITORIJE REPUBLIKE SRPSKA KRAJINA OD STRANE SNAGA UNPROFOR-A

N A R E Đ U J E M:

1. PREFORMIRATI POSTOJEĆE I FORMIRATI NOVE ŠTABOVE I JEDINICE TERITORIJALNE ODBRANE REPUBLIKE SRPSKA KRAJINA. PREMA NAREDBI SSNO STROGO POV. BROJ 892-1 OD 27. 02. 1992. GODINE.
PREFORMIRANJE POSTOJEĆIH I FORMIRANJE NOVIH ŠTABOVA I JEDINICA ZAVRŠITI DO 10. 05. 1992. GODINE.
2. OTPUSTITI IZ ŠTABOVA I JEDINICA TO VOJNE OBVEZNIKE KOJI SE SKIDAJU SA RATNOG RASPOREDA DO 15. 05. 1992. GOD.
3. SVIM ŠTABOVIMA, JEDINICAMA I POJEDINAČNO VOJNIM OBVEZNICIMA OBJASNITI NJIHOVE DUŽNOSTI I POSTUPKE ZA BRZO IZVRŠENJE MOBILIZACIJE.
4. IZVRŠITI SVE POTREBNE PRIPREME I USAGLAŠAVANJA ZA PREUZIMANJE JEDINICA TO I ZONE ODGOVORNOSTI IZ NADLEŽNOSTI KOMANDI JNA.
5. IZVRŠITI SVE PRIPREME I POTREBNA USAGLAŠAVANJA ZA PLANSKO PRENOŠENJE ODGOVORNOSTI ZA KONTROLU I ZAŠTITU TERITORIJE NA MILICIJU R. S. KRAJINE I SNAGE UNPROFOR-A.
BITI SPREMAN ZA POČETAK PREDAJE ZONE ODGOVORNOSTI 15. 05. 1992. GODINE, A POČETAK PREDAJE BIĆE NAKNADNO NAREĐEN.
6. PO ZAVRŠNOJ PREDAJI ZONE ODGOVORNOSTI MILICIJI R. S. KRAJINA I SNAGAMA UNPROFOR-A ORGANIZOVANO IZVRŠITI ODLAGANJE ORUŽJA U MAGACINE VODEĆI RAČUNA O TOME DA SVAKI BORAC ZNA GDE MU SE NALAZI ORUŽJE.
7. OTPUSTITI IZ RATNIH ŠTABOVA I JEDINICA TO VOJNE OBVEZNIKE KOJI NISU ANGAŽOVANI PO MIRNODOPSKOJ FORMACIJI.
8. POSLIJE ODLAGANJA ORUŽJA I OTPUŠTANJA VOJNIH OBVEZNIKA RAD NASTAVLJAJU ZNŠTO, OPŠTO, KOMANDE BRIGADA TO, ODREDA TO, BATALJONA – DIVIZIONA TO I KOMANDIRI ČETA DO SREĐIVANJA DOKUMENTACIJE I NVO.
9. NA OSNOVU OVOG NAREĐENJA ZNŠTO DUŽNI SU IZRADITI NAREĐENJE POTČINJENIM I PLAN IZVRŠENJA ZADATAKA.
PRIMERAK NAREĐENJA I PLANA DOSTAVITI GŠTO R. S. KRAJINA DO 12. 05. 1992. GOD.

DK/LJB

KOMANDANT
GENERAL-PUKOVNIK
MILAN TORBICA

M.P.[483]

M.P.[484]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6041.

210

1992., svibanj 7.

Informacija Komande 4. korpusa JNA podređenim postrojbama o događajima u Bosni i Hercegovini, te njihovu odrazu na stanje jedinica JNA

KOMANDA 4. KORPUSA
Str. pov. br. 75-1
07. 05. 1992. god.

Na ličnost komandanta!

Događaji u Bosni i Hercegovini, odnos i odraz ukupnog stanja na JNA.-

KOMANDI ________________

1. – **Stanje u BiH je katastrofalno.** Vlada apsolutno bezvlašće, haos i teror prema pripadnicima JNA i srpskom narodu. Nosilac takvog stanja je muslimansko-hrvatska sprega u vrhu republike kao i na nižim nivoima. O svemu tome, pripadnici armije su dobro upoznati.

2. – **Na bazi procene od pre 3 meseca,** da će stanje u BiH eskalirati u negativnom smeru, preduzeli smo niz mera, da bi udar na armiju izbegli ili sveli na najmanju moguću meru. Izmestili smo brojne jedinice, ubojna i druga MTS na sigurne prostore i lokacije. Preduzimali smo i niz drugih mjera zaštite od napada i udara fašističke soldateske u BiH.

3. – **Sa većim ili manjim intenzitetom,** kasarne i drugi vojni objekti su stalno blokirani, ljudstvo provocirano i oružano napadano.

4. – **Preko organa vlasti,** stranačkih lidera i na druge načine komandanti jedinica su činili sve da se ozbezbedi korektan odnos prema pripadnicima JNA, iako nam je poznato da su upravo organi vlasti nosioci fašističkog nasrtaja na nas.

5. – **O svim tim događajima, procenama i predviđanjima** šta se može događati, obaveštavano je Predsedništvo SFRJ i SSNO.

---

483 Prijemni pečat: Brzojav broj 3360.

484 Prijemni pečat: RSK, Zonski štab TO Zapadna Slavonija, str. pov. 29-2, 10. 05. 1992., Okučani.

6. – **Nedavnim priznanjem Bosne i Hercegovine kao suverene i nezavisne države, te konstituisanje nove Savezne Države Republike Jugoslavije,** doveli su pripadnika JNA na ovom prostoru u veoma tešku situaciju. Posebno je otpočeo nasrtaj na vojne objekte i ljude nakon proglašenja nove države Jugoslavije.

7. – **O svim tim krupnim događajima i odlukama** te njihovim posledicama na 2. vojnu oblast, uslediće dublje i kompleksnije analize, na raznim nivoima.

8. – **Radi potpune istine o događajima 2. i 3. maja 1992. godine,** a u vezi sa izvlačenjem Komande oblasti na novu lokaciju i napada na njenu kolonu 03.05. oko 18,00 časova, dajemo detaljno objašnjenje, šta se u dva navedena dana zaista dogodilo, kao i mere koje smo preduzimali pre toga, u toku napada i kasnije:

a) **Polazeći od iskustva stečenih u Sloveniji, Hrvatskoj i Makedoniji**, na nivou Komande oblasti je pravovremeno ocenjeno, da za pripadnike armije idu teški dani i da moramo otpočeti sa evakuacijom na sigurne prostore, u vezi sa tim,

– mesecima se dislociraju skladišta naoružanja, municije, MES i drugih sredstava, na sigurne i za vojsku perspektivne prostore,

– više skladišta, kasarni i garnizona je ranije napušteno, jer ne postoje nikakvi uslovi za njihov opstanak (Kiseljak, Visoko, skladište "Stojkovići", skladište "Čelebić" i dr.),

– pre više od mesec dana, deo komande oblasti je izašao na IKM van Sarajeva; veći deo komandi 4. i 17. korpusa su također izvučeni van garnizona na nova komandna mesta,

– znatan broj komandi pukova i brigada je izmešten na nove prostore, kao i njihove jedinice, zaključno sa 1. majem 1992. godine,

– 26.04.1992. godine, veći deo Komande oblasti sa delovima za opsluživanje, napustio je Komandu oblasti i izašao na KM van Sarajeva. Prema tome, u Komandi oblasti (4 zgrade) ostao je jedan broj starešina kao i delovi jedinica za obezbeđenje zgrada i opsluživanje,

– od 15. aprila 1992. godine, skoro svaki dan su kretale kolone m/v natovarene MTS iz Komande oblasti; za poslednju kolonu ostao je samo manji deo sredstava,

– paralelno sa ovim, obavljano je i niz drugih poslova sa osnovnim ciljem, da se planski i bezbedno prebacimo na drugi prostor, odnosno da napustimo Komandu oblasti u gradu, čija je lokacija u svakom pogledu za nas bila vrlo nepovoljna.

b) **Napadi na Dom JNA, kolonu m/v koja se kretala ka Domu da spasi zaposlene, Komandu oblasti i druge vojne objekte u toku 02. 05. 1992. godine:**

– Oko 12,00 časova navedenog dana, komanda oblasti je obaveštena, da je od HOS-ovaca i "zelenih beretki" napadnut Dom JNA i da je načelnik Doma teško ranjen, uz napomenu da su prethodnih dana izvučena znatna materijalna sredstva na sigurno mesto van Sarajeva (iz ovog doma).

– Nakon ovog saznanja, naređeno je delu jedinica 65. zmtp (2 BOV-a i 3 "Pucha") da krenu ka Domu JNA, da vide o čemu se radi, da izvuku i spasu zaposlene.

– U toku pokreta ka Domu JNA i pre pristizanja na odredište, ova kolona je napadnuta sa svih strana iz svih oružja i oruđa; naneti su gubici u ljudstvu i MTS; nakon saznanja da je ova kolona napadnuta, naređen je pokret oklopnog bataljona sa Grbavice u pomoć ovoj koloni; međutim, kod mosta "Vrbanje" tenkovska jedinica je sačekana i napadnuta brojnim raznovrsnim protivoklopnim sredstvima (1 tenk uništen i 2 oštećena); nakon toga komandant bataljona je odlučio da obustavi pokret ka "Skenderiji"; pošto je bilo očito da ima mrtvih i ranjenih, Vojnoj bolnici je naređeno da uz pratnju vojnika iz protivdiverzantskog odreda koji su obezbeđivali bolnicu, krene ka Skenderiji, da izvuče mrtve i ranjene, a da se vojnici iz protivdiverzantskog odreda angažuju na pružanju pomoći ostalima u borbi;

međutim, ovo ljudstvo je napadnuto jakim snagama u rejonu "Marijin dvora" i sprečeno da dođe do cilja,

– pošto ova intervencija nije uspela, a drugih mogućnosti više nije bilo, kolona – patrola koja je upala u zasedu bila je primorana sama da se bori; u jutarnjim časovima 03. 05. 1992. godine ista je zarobljena.

c) **Napadi na kompleks zgrada Komande 2. vojne oblasti 02. 05. i na kolonu 03. 05. 1992. godine:**

Obzirom, da je veći deo ljudstva i MTS ranije izvučen na nove lokacije, naš je plan bio da se sa preostalim delom ljudstva i MTS zgrada Komande definitivno napusti u jutarnjim časovima 03. 05. 1992. godine; zbog špijunaže i izdajstva starešina muslimanske i hrvatske nacionalnosti, ovu odluku je znao samo mali broj starešina; no i pored toga, neko je verovatno dojavio rukovodstvu Bosne i Hercegovine da će Komanda oblasti napustiti zgradu definitivno 03. 05. 1992. godine.

Preostali deo Komande je imao samo 2 izlaza; jedan je da se uz garanciju i pratnju snaga UN i EZ izmesti na novu lokaciju i druga – da u zgradi Komande budemo svi ubijeni. Naravno, opredelili smo se za prvu varijantu, jer je ona u ovom trenutku bila jedina i najoptimalnija varijanta i garancija.

Negde u isto vreme kada je napadnuta kolona koja se kretala ka Domu JNA, izvršen je brutalan rušilačko-fašistički napad na sve 4 zgrade kompleksa Komande oblasti. Taj napad je trajao od 12,00-20,00 časova 02. 05. 1992. godine. Starešine i vojnici Komande oblasti su pružili snažan otpor; napad je odbijen, a napadačima (HOS i "Zelene beretke") naneti znatni gubici. U toku tih borbi, imali smo 2 mrtva i 6 ranjenih. Zbog dejstva neprijatelja: BsT, minobacačima, "Zoljama", "Osama", ručnim bacačima, tromblonima, PAM 12,7 mm i svim vrstama streljačkog naoružanja, zgrada Komande je znatno oštećena i demolirana. Jedan broj m/v natovaren sa MTS je uništen.

Komanda oblasti je od strane Komande aerodroma "Butmir" oko 18,00 časova 02. 05. 1992. godine obaveštena da se predsednik Predsedništva SR Bosne i Hercegovine Alija Izetbegović vratio iz Lisabona i spustio na aerodrom. Pošto je to za nas bilo iznenađenje i na bazi obaveštenja da ga na aerodromu nije nitko dočekao, našli smo se u dilemi: da li ga pustiti i da se sam snalazi oko napuštanja aerodroma ili da ga privremeno smestimo u Komandu 4. korpusa u Lukavici, odakle bi uspostavio kontakt sa Predsedništvom i drugim licima. Da smo ga pustili da se sam snalazi verovatno bi bio zarobljen ili ubijen i za to bi JNA bila sigurno okrivljena. Odlučili smo da ga bezbedno dovedemo u Komandu 4. korpusa u Lukavicu i da mu obezbedimo smeštaj dok ne prestanu oružani sukobi. Znali smo da će oko njegovog privođenja biti raznih špekulacija, ali bi i to bilo podnošljivije, nego da je ubijen. Pored ishrane, smeštaja i ostalih ugodnosti, imao je na raspolaganju i lekara. Dakle, nije se radilo ni o kakvom hapšenju iako je on to zaslužio hiljadu puta kada je reč o odnosu prema JNA. Širi interesi i eventualne komplikacije na međunarodnom planu oko privođenja Izetbegovića, zahtevale su ovakav tretman. Prema tome, svaka kritika i osuda, zašto nije ubijen, zašto ga nismo zadržali u zatvoru itd., su neosnovane. Da smo tako nešto uradili, možemo zamisliti šta bi se sa nama sve događalo. Posebno naglašavamo da je u vreme njegovog sletanja u Sarajevu i oko Sarajeva besneo pravi rat. Pored napada na Komandu oblasti, neprijatelj je brutalno nasrnuo na Vojnu bolnicu, na CVŠ KoV Sarajevo i na druge vojne objekte. Vodile su se žestoke borbe između snaga Alijine[485] vojske i srpskih teritorijalaca. Prema tome, nije

[485] Izetbegović.

postojala ni minimalna šansa da se Izetbegović uputi u grad. Neka mu služe na čast njegove izjave i izjave drugih u vezi sa ovim slučajem.

Razgovori i pregovori sa g. Alijom Izetbegovićem za vreme njegovog boravka u Komandi 4. korpusa oko razrešavanja problema vezanih za Komandu oblasti i šire za JNA.

Obzirom, da su u vreme dolaska Izetbegovića[486] u Komandu 4. korpusa, izvođena intenzivna dejstva na vojne objekte, od njega je zatraženo da odmah naredi prekid ovih fašističkih napada. Naravno, on je tu preduzeo neke korake i u toku noći vatra je obustavljena, ali je nastavljena blokada svih vojnih objekata.

U toku 03. 05. 1992. godine, otpočele su razne igre oko puštanja Alije Izetbegovića, oko susreta komandanta 2. VO sa njim i otpočinjanju pregovora, o ispunjavanju naših zahteva za oslobađanje zarobljenika, izvlačenja mrtvih i ranjenih koji su nastradali 02. 05. 1992. godine i o nizu drugih problema. Naš je zahtev bio da Misija EEZ i komanda snaga Ujedinjenih nacija u Sarajevu budu garancija za sve to, naročito za sigurno izvlačenje preostalog dela Komande oblasti na novu i sigurniju lokaciju.

Svi trikovi Alije Izetbegovića oko susreta sa komandantom 2. vojne oblasti su otpali, jer je glavni cilj odavno, ali i ovog dana posebno bio, da se uhvati živ komandant 2. vojne oblasti i po mogućnosti zarobi Komanda oblasti i na taj način obezglavi cela 2. vojna oblast.

Konačan dogovor oko izmeštanja preostalog dela Komande oblasti sa Bistrika na novu lokaciju:

Nakon beskonačnih i mučnih razgovora i pregovora sa Alijom Izetbegovićem, generalom Mekenzijem[487] ispred UNPROFOR-a, Antonijom Santosom ispred EEZ i izaslanikom lorda Karingtona[488] Kolom Dojlom, dogovorena je optimalna i jedina moguća opcija za izmeštanje Komande oblasti na drugu lokaciju u tom trenutku.

Dogovoreno je:

Da se sva vojna i građanska lica koja su se toga dana (03. 05.) našla u kompleksu zgrada Komande oblasti izmeste na novu lokaciju sa svim MTS koja su spakovana i pripremljena. Alija Izetbegović se suprotstavljao ovome, tražeći da se Komanda iseljava po delovima, kako bi verovatno lakše mogao pljačkati i zarobljavati naše ljude i uvek je isticao da se kolone prate patrolama MUP-a, a ne snagama UNPROFOR-a; naravno, ovaj predlog je odbijen od svih učesnika u razgovorima; **predložena varijanta je usvojena i sa kolonom od 20 m/v, iz Lukavice su u komandu oblasti došli: Alija Izetbegović, general Mekenzi ispred UNPROFOR-a sa 3 m/v, predstavnik EEZ i drugi:**

– kolona je pristigla oko 16,30 časova, a utovar MTS i smeštaj ljudi u m/v završen je oko 18,00 časova,

– prema dogovoru: na čelu kolone kretao se general Mekenzi, u drugom vozilu (OT) vozili su se komandant 2. VO i Alija Izetbegović; predstavnici UN su smatrali da je ovo velika sigurnost, da ne bi došlo do nekih neželjenih scena prema komandantu 2. VO i prema Aliji Izetbegoviću; iza ovog vozila kretalo se treće vozilo UN, a zatim, vojna m/v u koloni;

– u toku kretanja, od Komande oblasti do "Skenderije", kolona je od "zelenih beretki", HOS-ovaca i MUP-a 2 puta zaustavljana, sa dosta neželjenih scena, što je kod ljudi izazivalo sumnju

[486] Alija.

[487] General Lewis MacKenzie, zapovjednik snaga UN-a u BiH.

[488] Lord Peter Carrington, predsjedatelj Mirovne konferencije o Jugoslaviji.

da će se sve ovo dobro završiti; intervencijom Alije Izetbegovića, ta rulja je nekako smirena i pokret je nastavljen ka Grbavici;
– **uslov UN i EEZ za sigurno i bezbedno vođenje kolone je bio, da po dolasku na "Skenderiju", komandant 2. VO pređe u vozilo generala Mekenzija, a da Alija Izetbegović krene ka Predsedništvu, što je do kraja ispoštovano** (to je ranije dogovoreno u Lukavici);
– nastavljen je pokret kolone i po pristizanju čela na most "Vrbanja", utvrđeno je, da je ta kolona na "Skenderiji" prekinuta;
– komandant oblasti je zahtevao od generala Mekenzija da stane, da se vrati sa pukovnikom Jakovljević Slobodanom i da utvrdi šta se dogodilo što je i prihvatio; vratio se i rekao da je naišao na barikadu i da su ga "zelene beretke" udaljile; prema izrazu lica navedenog generala i mlazevima dima u Dobrovoljačkoj ulici, **videlo se da je ta ustaško-fašistička horda nasrnula oružjem na vojnike, starešine i GL u koloni;**
– kada smo došli do navedenog saznanja, prvi deo kolone od 15 m/v je velikom brzinom nastavio put do kasarne "Slobodan Princip-Seljo" u Lukavici, gde je potvrđena pretpostavka, da je drugi deo kolone napadnut; prve vesti su ukazivale: da ima mrtvih i ranjenih, da je drugi deo zarobljen i da su sva m/v opljačkana; situacija je zahtevala brze reakcije; **prva je**, mučni razgovori i zahtevi Dojlu i Mekenziju da obrazlože ovu bruku i da odmah idu u rukovodstvo BiH da se ovaj zločin prekine, da se odmah izvuku mrtvi i ranjeni, da nam se odmah vrate i predaju zarobljeni; da nam se vrate m/v i sva ostala opljačkana sredstva; naravno, i oni su bili zbunjeni i u tom trenutku nemoćni, da nešto ozbiljnije učine; zvali su Njujork, Beograd, sedište misije UN i EEZ u Sarajevu, rukovodstvo BiH (ali nijednog nisu mogli dobiti) itd.; ogorčenje ljudi je bilo toliko, da je pretila opasnost navedenim stranim predstavnicima, što smo teškom mukom smirili; **druga mera – reakcija** se sastojala u tome, da smo sa prostora Lukavice pokrenuli jedan bataljon 216. bbr. ka mostu "Vrbanja" i "Skenderiji" radi intervencije u Dobrovoljačkoj ulici, gde je ovaj napad izvršen; neprijatelj je – znajući to vrlo brzo odveo zarobljene i ranjene u nepoznatom pravcu;
– celokupno angažovanje svih faktora u toku noći 03./04. 05. 1992. godine, nije dalo rezultate, jer se kompletno rukovodstvo Bosne i Hercegovine negde "izgubilo"; i ovde, verovatno nije potreban nikakav komentar;
– ranije dogovoreni susret Alije Izetbegovića i komandanta 2. VO da 04. 05. 1992. godine u Komandi UNPROFOR-a, nije održan zbog zločina koji je kreirao Izetbegović;
– od momenta kada je kolona napadnuta do 07. 05. 1992. godine, traju pregovori o: vraćanju zarobljenih i ranjenih, identifikaciji poginulih, vraćanju zaplenjenih m/v i druge opreme; do ovog trenutka vraćen je veći broj zarobljenika; **dogovor je da se u toku 07. 05. 1992. godine vrate armiji svi zarobljeni i ranjeni; da se isporuče poginuli kako bi organizovali prevoženje do mesta gde će biti sahranjeni**;
– poseban zahtev Komande 2. VO je da se pod hitno i bezuslovno obezbedi: izmeštanje CVŠ – KoV Sarajevo kao i drugih sastava iz kasarne "Maršal Tito", izmeštanje ostalih kasarni iz užeg dela grada, deblokada objekata u Konjicu i Travniku (u toku 06. 05. ljudstvo i deo opreme garnizona Travnik je izmešteno na novu – sigurnu lokaciju);
– u toku razgovora i pregovora posebna tema će biti Vojna bolnica Sarajevo i garnizon Zenica.
d) Radi potpunije slike položaja Komande 2. VO uopšte i posebno oko dogadjaja 2. i 3. maja 1992. godine, bitne su još i sledeće činjenice:
– u momentu napada na zgradu Komande oblasti, isključena je struja svim vojnim kompleksima i prekinute sve veze; to stanje je i danas (07.05.);

– zakrčeni putevi, porušeni i minirani mostovi i tuneli na pravcima koji preko Baščaršije i Bistrika vode na Pale i Koran, i od Bistrika ka Novom Sarajevu (ovakvo stanje traje oko mesec i po dana);
– za pokret vojnih m/v i izvlačenje komande oblasti postojao je samo jedan pravac (Komanda – ul. Dobrovoljačka – "Skenderija", most "Vrbanja" – Grbavica – Vrace – kasarna u Lukavici);
– napad na kolonu m/v je izvršen u tesnoj – Dobrovoljačkoj ulici, tako da su postojale male šanse, da se neko izvuče i zauzme povoljniji položaj za odbranu – borbu, mada je bilo i takvih slučajeva.
– svakodnevna izdaja ili zahtev za prestanak AVS od dela starešina, pre svega muslimanske nacionalnosti; drastičan primer je ponašanje generala Fetahagića, koji se "razbolio" samo nekoliko dana nakon prijema dužnosti pomoćnika komandanta 2. VO; već je počeo istupati u javnosti protiv armije;
– pripadnici JNA su pod totalnom informativnom blokadom; nama su potpuno zabranili pristup sredstvima informisanja, a sa njihove strane je na sceni potpuno satanizacija JNA i srpskog naroda;
– vrše se upadi u stanove, pljačka i teror nad Srbima i porodicama AVL i PVL; na sprečavanje ovakvih pojava i pronalaženju terorista i pljačkaša Komanda oblasti se dosta uspešno angažovala, ali su od sada mogućnosti delovanja na ovom planu svedene na minimum;
– Komanda oblasti se mnogo angažovala oko nekih poslovnih pogona vojne industrije (i to veoma uspešno, na izmeštanju školskih centara i dr.);
– muslimansko-hrvatska sprega je odavno sebi postavila za cilj – da se uhvati živ komandant 2. VO; starešine su odavno preporučivale da se komandant izmesti na jedno od već uspostavljenih komandnih mesta; međutim, komandant 2. VO je odavno saopštio, da će on poslednji napustiti ovaj objekat, kako je saopštio, tako je i postupio; prema tome bilo kakve špekulacije oko imena i postupka komandanta 2. VO su štetne, lažne, uvredljive i mogu samo ići na ruku našim neprijateljima (žalostan je i sraman telegram komandanta 622. mtbr. u vezi sa ovim).

U vezi sa iznetim:
1) očito je da se 2. vojna oblast na prostoru Bosne i Hercegovine kao i druge strukture (vojne škole, vojna industrija i dr.), našla u dosta teškom položaju, ne svojom krivicom, već spletom raznih okolnosti – pre svega stvaranjem novih država, a da pre toga problem JNA nije adekvatno razrešen.
2) Priznavanjem BiH kao nezavisne i samostalne države 07. 04. 1992. godine i odmah iza toga donošenje odluka za mobilizaciju muslimansko-hrvatske TO, odlukom Predsedništva BiH da se JNA povuče sa ove teritorije i niz drugih akata i postupaka pokazali su da je sve upereno protiv JNA, kako bi se kasnije lakše obračunali sa srpskim narodom i time obezbedili stvaranje NDH.
3) Ovakva situacija zahteva nešto drugačiji prilaz u rešavanju pitanja vojne organizacije na prostoru Bosne i Hercegovine; posebno je važno: poznavanje stanja na teritoriji i garnizonu; poznavanje sopstvenih snaga i njihovih realnih mogućnosti za izvršenje određenih zadataka; odlučnost; čvrsto držanje jedinica pod komandom; mobilizacija rezervnog sastava i popuna RJ; više samoinicijative; izbor težišta u svakom pogledu (npr. ako se zna da je jedan objekat teško držati – napuštati ga itd.).

Posebna napomena:

Proglašenjem Savezne Republike Jugoslavije, saopštenjem Predsedništva SFRJ i drugih regulativa, vezanih za status JNA na ovim prostorima, za status AVL i po nizu drugih pitanja

vezanih za ovo, naše starešine, vojnici i GL na službi u JNA, postavljaju brojna pitanja u vezi s tim;
– ključni je zahtev da izvučemo naše ljude i po mogućnosti MTS iz ugroženih rejona (Sarajevo, Konjic, Travnik, Zenica) na sigurnu lokaciju i to je naša glavna preokupacija u ovom trenutku;
– paralelno sa ovom aktivnošću i nakon evakuacije navedenih garnizona, ova pitanja će zauzeti dominantno mesto u sklopu transformacije JNA na ovim prostorima; na nivou SSNO-a se rade određene regulative u vezi sa ovim; treba imati poverenja, ali isto tako ne ispuštati iz vida nepobitnu istinu da smo u sukobu sa najcrnjom ustaško – fašističkom ideologijom.
Poseban zahtev: Komandanti korpusa su dužni obezbediti proradu ovog akta u celini sa svim AVL i GL na službi u JNA u vašoj zoni odgovornosti, bez obzira na formacijsku pripadnost; izvodno ili skoro u celini sa ovim materijalom možete upoznati i vojnike; da bi se to ubrzalo, šaljemo vam više primera akata, a po potrebi možete i vi umnožiti, pri čemu morate obezbediti sigurnu evidenciju kome je šta dato; sumnjivim ne davati ovo u ruke i sprečiti umnožavanje, da ne bi dokumenat došao u ruke neprijatelju.

MK/SS

K O M A N D A N T
general-pukovnik
Milutin Kukanjac, [v.r.]
M. P.[489]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6045.

211

1992., svibanj 7.
Beograd
Odluka Vrhovnog vojnog suda u Beogradu da se uvaži žalba Nikole Gagića, osuđenog za ubojstvo dvoje staraca, Hrvata, u Pristegu kraj Benkovca, i vrati prvostupanjskom Vojnom sudu u Banja Luci na ponovno suđenje

---

VRHOVNI VOJNI SUD
II K broj 111/92
07. maja 1992. godine

Vrhovni vojni sud u Beogradu, u veću sastavljenom od sudije pukovnika dr. Milovana Belića, kao predsednika veća, sudije pukovnika mr Dimitrija Pavlovića i sudija-porotnika: pukovnika Radivoja Djurasovića, pukovnika Dobrivoja Ljubića i potpukovnika Živomira Janovaca, kao članova veća, uz sudelovanje stručnog saradnika kapetana mr Gligorija

[489] Okrugli pečat: Komanda 4. korpusa.

Spasojevića, kao zapisničara, – odlučujući u drugom stepenu o žalbi branioca opt. NIKOLE GAGIĆA, vojnika u rezervi iz VP 4810 Benkovac, koji je presudom Vojnog suda u Banja Luci IK broj 39/91 od 14. januara 1992. godine, zbog krivičnog dela ubistva iz člana 35. stav 2. točka 6. KZ Hrvatske osudjen na kaznu zatvora od 4 godine i 6 meseci u koju mu se uračunava vreme provedeno u pritvoru od 13. novembra 1991. godine do 14. januara 1992. godine, u sednici koja je održana 7. maja 1992. godine, na osnovu člana 23. Zakona o vojnim sudovima i člana 385. Zakona o krivičnom postupku (ZKP), doneo je

R E Š E N J E

UVAŽAVA SE žalba branioca optuženog Nikole Gagića, pa se presuda Vojnog suda u Banja Luci IK broj 39/91 od 14. januara 1992. godine UKIDA i predmet krivice optuženog vraća istom sudu na ponovno sudjenje.[490]

O b r a z l o ž e n j e

Protiv navedene presude žalbe su izjavili Vojni tužilac pri VP 5027 Banja Luka, zbog odluke o kazni i branioci optuženog: advokat Goran Majstorović iz Banja Luke, zbog pogrešno i nepotpuno utvrdjenog činjeničnog stanja, povrede krivičnog zakona i odluke o kazni i advokat Savo Štrbac iz Titove Korenice, zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrdjenog činjeničnog stanja i povrede krivičnog zakona.

Vojni tužilac u svojoj žalbi ističe da je optuženom, za delo koje je zaprečeno kaznom od najmanje 10 godina zatvora, izrečena preblaga kazna, koja je neprimerna i vrsti i težini učinjenog dela. Sem toga, utvrdjene olakšavajuće okolnosti nemaju značaj osobito olakšavajućih, a ne stoji ni utvrdjenje suda da je pokojni Kuzman[491] isprovocirao optuženog, pa ova nedokazana činjenica nije mogla da se uzme kao olakšavajuća okolnost. Tužilac smatra da je, bez obzira na pravnu kvalifikaciju, delo učinjeno na podmukao način, iz osvete i revanšizma, što sa svoje strane učinjenom delu takodje daje odredjenu težinu. Konačno, ni priznanje optuženog nije moglo da se uzme kao olakšavajuća okolnost, jer nije dato kao oblik kajanja već kao hvalisanje pred drugim vojnicima.

Žalbom se predlaže da optuženi bude osudjen na dužu kaznu zatvora.

Advokat Goran Majstorović smatra da je prvostepeni sud pogrešno utvrdio da optuženi nije postupao u krajnjoj nuždi. Boravak optuženog na neprijateljskoj teritoriji, u neprijateljskoj kući i pokušaj neprijateljski nastrojenih lica da o njegovom prisustvu obaveste oružnike upućuju, naime, na opravdanost zaključka da su sve radnje koje je optuženi preduzeo, radnje kojima od sebe otklanja opasnost, odnosno radnje izvršene u nužnoj odbrani. Sa druge strane, pokušaj neprijateljski raspoloženih ljudi da o njegovom prisustvu obaveste pripadnike ZNG-a ne predstavlja ništa drugo nego veliku i istovremenu opasnost po njegov život. Isti značaj ima i odlazak pokojnog Kuzmana u kuću po oružje. Po mišljenju branioca verovatno je neko do uvidjaja uzeo za svoje potrebe lovačku pušku pok. Kuzmana, zbog čega ni njeno nepronalaženje na licu mesta ne prestavlja argumenat u prilog stanovišta suda da optuženi nije bio ugrožen od pok. Kuzmana.

Krivični zakon je povredjen u prvom redu time što je primenjen KZ Hrvatske, koja više nije u sastavu Jugoslavije. Sem toga, kako je na mestu izvršenja krivičnog dela uspostavljena

[490] Vidi: Dok. br. 27.

[491] Miletić.

Republika Srpska Krajina, koja još uvek nema svoje krivično zakonodavstvo, to ni delo optuženog zvanično još nije ni utvrdjeno kao krivično delo, čime je povredjena odredba člana 3. KZJ. Povredjene su i odredbe čl. 42. i 43. navedenog zakona, jer sama činjenica da je delo učinjeno u ratu predstavlja osobito olakšavajuću okolnost. Bitna povreda odredaba krivičnog postupka učinjena je i time što je optužbu zastupao nenadležni tužilac.

Kazna izrečena optuženom prestroga je. Ovo pogotovo kada se ima u vidu da je optuženi delo učinio u ratnom stanju, smatrajući da je učinio podvig i što je delo odmah priznao.

Branilac predlaže da se presuda ukine i predmet vrati istom sudu na ponovno odlučivanje.

Advokat Savo Štrbac bitne povrede odredaba krivičnog postupka vidi u tome što se presuda zasniva na dokazu na kome se ne može zasnivati – na iskazu koji je optuženi dao pred istražnim sudijom. Naime, da je prvostepeni sud primenio KZ SRK, a taj zakon je trebao da primeni jer je delo učinjeno na području Krajine, optuženi ne bi mogao da bude ispitan bez prisustva branioca, pošto je reč o delu za koje se može izreći i smrtna kazna. Druga povreda odredaba postupka učinjena je time što je presudu doneo stvarno nenadležan sud. Ovo stoga što je delo učinjeno na teritoriji Republike Hrvatske, dakle u inostranstvu, čime je postupljeno suprotno odredbi člana 523. stav 1. ZKP, jer država na čijoj je teritoriji delo učinjeno nije stavila zahtev za krivično gonjenje.

U žalbi se opširno iznose okolnosti pod kojima je delo učinjeno i zaključuje da su te okolnosti i ponašanje optuženog pre i nakon izvršenog dela davale dovoljan osnov za sumnju u uračunljivost optuženog, zbog čega je neuropsihijatrijskim veštačenjem trebalo utvrditi njegovo duševno stanje tempore criminis. Branilac pri tome navodi deo iskaza svedoka Malenice Nevena, koji je vrlo plastično opisao ponašanje optuženog nakon izvršenog dela, tj. da je optuženi oko 400 m trčao, igrajući indijanski ples i vičući "ju, hu, hu" i drugovima odmah u detalje ispričao kako je sredio dvoje ustaša.

Krivični zakon povredjen je primenom KZ Hrvatske koja više nije u sastavu Jugoslavije, umesto da je primenjen KZ Srpske Republike Krajine. No sve i da je KZ Hrvatske pravilno primenjen došlo je do povrede krivičnog zakona, zbog toga što je Zakonom o izmenama i dopunama KZ SRJ od 28. 02. 1991. godine brisana odredba člana 35. stav 2. točka 6. toga zakona. Pored toga krivični zakon je povredjen i zbog toga što je sud, pod pretpostavkom da je činjenično stanje pravilno i potpuno utvrdjeno, pogrešno našao da ne postoje okolnosti koje isključuju krivičnu odgovornost. Branilac, naime, smatra da u ponašanju optuženog nije bilo protivpravnosti, jer je delo učinio u odnosu na lica koja je sa puno osnova smatrao pripadnicima druge strane u sukobu, a vojnik nikada ne odgovara za ubistvo protivnika. Pri tome bez značaj je što su oštećeni imali svojstvo civilnog lica, jer reč je o gradjanskom ratu i o neprijateljskoj teritoriji. Očigledno je da je prvostepeni sud zanemario ova pitanja i u svojim zaključcima pošao od mirnodopske a ne ratne situacije, koja pojam protivpravnosti, kada je reč o krivičnom delu ubistva, u bitnome menja.

Predlog žalbe jeste da se napadnuta presuda preinači tako što će se optuženi osloboditi od optužbe ili da se ukine i predmet vrati istom sudu na ponovno odlučivanje.

Vrhovni vojni sud je razmotrio navode izjavljenih žalbi, sve spise krivičnog predmeta, ispitao presudu u granicama propisanim odredbom člana 376. ZKP i našao da činjenično stanje u prvostepenoj presudi nije potpuno utvrdjeno, zbog čega je osnovom člana 385. ZKP istu valjalo ukinuti i predmet krivice opt. Nikole Gagića vratiti na ponovno sudjenje.

Prvostepeni sud nije utvrdio sve odlučne činjenice neophodne za pravilno i zakonito presudjenje u ovoj krivično pravnoj stvari. Te odlučne činjenice tiču se uračunljivosti optuženog. Prvostepeni sud se zapravo ovim pitanjem nije ni bavio, tako da se iz presude ne

vidi da li je optuženi u vreme izvršenja krivičnog dela bio uračunljiv, neuračunljiv ili smanjeno uračunljiv. U vezi sa time u presudi nisu navedeni razlozi na osnovu kojih prvostepeni sud nalazi da nema osnova da se posumnja u uračunljivost optuženog, a što je trebalo učiniti ukoliko je bio takvog stanovišta, medjutim, ni to se ne vidi iz presude. Po stanovištu ovog suda prvostepeni sud je bio dužan posebno da se pozabavi pitanjem uračunljivosti optuženog, jer su okolnosti pod kojima je on učinio krivično delo, kao i okolnosti koje su prethodile delu (neprekidna ratna dejstva, pogibija najboljeg druga optuženog), ponašanje optuženog nakon dela, o čemu postoje iskazi svedoka, upućivali na postojanje takve sumnje. Kod utvrdjivanja ove činjenice pogotovo može da posluži iskaz svedoka Nevena Malenice, koji govori o čudnom ponašanju optuženog nakon izvršenog krivičnog dela – kada je optuženi oko 400 metara trčao i igrao "indijanski ples", podvriskivao i prstima pokazivao kako je sredio dvojicu ustaša. Isto se odnosi na delove iskaza optuženog da je pre izvršenja dela konzumirao alkohol, da ga je stalno nešto vuklo u "akciju", pa i na konstataciju suda da priznanje optuženog nije izraz kajanja već hvalisanje za učinjeno, čime sud posredno i sam dovodi u sumnju uračunljivost optuženog., U ovom pravcu sud, dakle, nije ništa utvrdjivao, a bez toga se ne može oceniti, niti je sud to ocenjivao, da li je optuženi delo učinio kao uračunljiv, neuračunljiv ili smanjeno uračunljiv. Konačno, a u vezi sa izloženim, prvostepeni sud uopšte nije uzeo u razmatranje da li je sposobnost optuženog da shvati značaj svoga dela mogućnost da upravlja postupcima bila bitno smanjena, iako je ova okolnost od uticaja na pravilnost odluke o kazni jer se u članu 12. stav 2. KZJ predvidja mogućnost blažeg kažnjavanja.

Prema izloženom, prvostepeni sud je propustio da utvrdi navedene činjenice koje su od važnosti za donošenje zakonite odluke, pa je stoga ovaj sud, uvažavajući žalbu branioca, ukinuo prvostepenu presudu i odredio ponovno sudjenje.

Neophodno je da prvostepeni sud na novom glavnom pretresu izvede sve dokaze potrebne za razjašnjenje ovog spornog pitanja, jer će tek nakon toga biti u mogućnosti da donese zakonitu i pravilnu odluku.

Iz izloženiih razloga odlučeno je kao u izreci.

Zapisničar, kapetan
Mr. Gligorije Spasojević

PREDSEDNIK VEĆA
p u k o v n i k
Dr. Milovan Belić, s.r.

TAČNOST PREPISA I SUGLASNOST
S IZVORNIKOM OVERAVA
šef kancelarije
Zastavnik
P. ....,[492] [v.r.]

M.P.[493]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 5011.

[492] Potpis nečitak.

[493] Okrugli pečat: Vrhovni vojni sud, Beograd.

212

1992., svibanj 8.
Knin

Dopis Ministarstva odbrane RSK zapovjedniku snaga UNPROFOR-a generalu Satishu Nambiaru o situaciji na teritoriju i navodnim planovima OS Republike Hrvatske za napad na RSK

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
MINISTARSTVO ODBRANE
K N I N
Broj 01-26/92
Knin, 08. 05. 1991. godine

gospodinu SATIŠU NAMBIARU

Prema našim saznanjima oružane snage Hrvatske planiraju ofanzivna borbena dejstva na području Republike Srpske Krajine koja se sada nalaze van zone zaštite snage OUN. Pošto su snage OUN u sektoru "Sever" i "Jug", na pojedinim mestima, raspoređene daleko iza linija dodira i etničkih granica naše republike, hrvatska strana ocenjuje da na ta područja može vršiti napadna dejstva čemu pogoduje i ovakav raspored snaga OUN. Ovim dejstvima se ugrožavaju i pripadnici OUN, te molimo da preduzmete mere da se ove aktivnosti obustave. Očito je da raspoređivanje snaga OUN na području gde su vođeni i gde se sada vode oružani sukobi, a šta nije u skladu sa Vensovim[494] planom, doprinosi da se ovi sukobi nastavljaju.
S toga molimo, ako se zaista želi uspostaviti mir na ovim prostorima da se snage OUN što pre razmeste na granice opština koje su utvrđene na referendumima građana, stvarne granice, o čemu je celokupna dokumentacija dostavljena vama i OUN. Sadašnji raspored snaga OUN ne opravdava svrhu njihovog angažovanja jer se borbena dejstva i provokacije hrvatskih oružanih snaga nastavljaju.
O svemu ovome smo Vas i lično upoznali prilikom vašeg boravka u Kninu, ali zbog planiranih aktivnosti hrvatskih oružanih snaga, a da bi se izbegle nove žrtve i razaranja, smatramo potrebnim da vas o svemu ovome obavestimo i zamolimo da preduzmete mere kako bi se ovo sprečilo. Verujemo da ćete već u narednih nekoliko dana narediti vašim jedinicama da izađu na linije etničkih granica Republike Srpske Krajine, jer ako se to ne bi dogodilo između vaših jedinica i hrvatskih snaga ostao bi najveći broj naših jedinica što bi stvorilo krajnje složenu situaciju i dovelo u pitanje mogućnost realizacije druge faze vaše operacije.
Uveren sam da će te svojim ličnim angažovanjem, a polazeći od saznanja koja imate o situaciji na terenu ovaj problem rešiti i time zaustaviti rat na ovim prostorima.
Sa poštovanjem,

MINISTAR ODBRANE
p u k o v n i k
Stojan Španović, [v.r.]

---

[494] Cyrus Vance, posebni izaslanik UN-a i supredsjedatelj Mirovne konferencije o Jugoslaviji.

M. P.[495]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 5., kut. 4.

213

1992., svibanj 8.
Okučani

Zapovijed Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija podređenim postrojbama o preuzimanju postrojbi Teritorijalne obrane i zona odgovornosti iz nadležnosti Komande 5. korpusa JNA

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
ZONSKI ŠTAB TO
ZAPADNA SLAVONIJA
Str. pov. br. 40/1-13
08. 05. 1992. god.
OKUČANI

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO

Demobilizacija štabova i
jedinica TO i uskladištenje
MS, dopuna naređenja.-

KOMANDI ___________________

Na osnovu naređenja GŠTO RSK str. pov. br. 303/92 od 07. 05. 1992. godine, a u cilju regulisanja pitanja demobilizacije jedinica i štabova TO i prenošenja odgovornosti za kontrolu i zaštitu teritorije zapadne Slavonije na miliciju RSK i snage UNPROFOR-a kao i radi dopune zadataka i obaveza štabova i jedinica TO regulisanih naređenjem ZnŠTO Zapadna Slavonija str. pov. br. 40/1-12 od 05. 05. 1992. godine,

N A R E Đ U J E M

1.- Do 11. 05. 1992. godine komandantima jedinica i štabova TO Zapadna Slavonija izdati precizne zadatke i naređenja za izvršenje priprema i usaglašavanje radnji i aktivnosti sa jedinicama 5. korpusa za preuzimanje jedinica TO i zone odgovornosti iz nadležnosti Komande 5. korpusa.
2.- Sve pripreme i usaglašavanja izvršiti zaključno sa 15. 05. 1992. godine.
3.- Do 12. 05. 1992. godine izvršiti sve pripreme i usaglašavanja sa oblasnim SUP-a i Komandom brigade milicije za plansko prenošenje odgovornosti za kontrolu i zaštitu teritorije na miliciju RSK i snage UNPROFOR-a.
Spremnost snaga SUP-a i brigade milicije za početak prijema zone odgovornosti 15. 05. 1992. godine, a početak prijema bit će naknadno naređen.

[495] Okrugli pečat: RSK, Ministarstvo odbrane, Knin.

4.- Sva ostala pitanja kako je regulisano naređenjem ZnŠTO Zapadna Slavonija str. pov. br. 40/1-12 od 05. 05. 1992. godine.

KOMANDANT
p u k o v n i k
Jovan Čubrić, [v.r.]

M. P.[496]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6015.

214

1992., svibanj 9.
Glina

Redovno operativno izvješće Zonskog štaba TO Banija Glavnom štabu TO RSK o stanju na bojištu u zoni odgovornosti štaba

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
ZONSKI ŠTAB TO BANIJA
STR. POV. BR. 70
09. 05. 1992. GOD. GLINA

REDOVNI OPERATIVNI
IZVEŠTAJ, DOSTAVLJA.-

'59 4'

1. USTAŠKE SNAGE SU KRŠILE PRIMIRJE I TO: DANA 08. 05. 1992. GOD. U 21,10 ČAS. OTVARANA JE VATRA IZ REJONA SLANE I GLINSKE POLJANE PO NAŠIM POLOŽAJIMA U DONJIM JAMAMA IZ PEŠ. NAORUŽANJA I 4 MINE IZ .... 82 MM.[497]
DANA 09. 05. 1992. GODINE U 00,05 ČASOVA OTVARANA JE VATRA IZ PEŠ. NAORUŽANJA PO NAŠIM POLOŽAJIMA U STANKOVCU I DONJIM JAMAMA IZ REJONA BRKIŠEVINE I GLINSKE POLJANE. U 07,10 ČAS. USTAŠE PONOVO OTVARAJU VATRU IZ PEŠ. NAORUŽANJA I PA TOPA IZ REJONA GLINSKE POLJANE PO NAŠIM POLOŽAJIMA U DONJIM JAMAMA. U 10,00 ČASOVA IZ REJONA ŠIŠINEC I BRKIŠEVINA OTVARANA JE MB VATRA PO NAŠIM POLOŽAJIMA U DONJIM JAMAMA. NA POJEDINE PROVOKACIJE OD STRANE USTAŠKIH SNAGA, NAŠE SNAGE SU BILE PRISILJENE DA ODGOVORE KAKO BI NEPRIJATELJ PRESTAO SA PROVOKACIJAMA.

[496] Okrugli pečat: RSK, Zonski štab TO Zapadna Slavonija, Okučani.

[497] Minobacač.

RANJENIH I POVREĐENIH NIJE BILO.
2. NAŠE SNAGE VRŠE NEPREKIDNO IZVIĐANJE I OSMATRANJE U CILJU SPREČAVANJA IZNENAĐENJA.
3. ZNŠTO SE TEŽIŠNO ANGAŽOVAO OKO IZRADE PLANA I NAREĐENJA ZA PREUZIMANJE ZONE ODGOVORNOSTI, KAO I ODLAZAK U SUP I BRTO.
4. ZAHTEVA NEMAMO.

K O M A N D A N T
PUKOVNIK
RADE VUJAKLIJA

M.P.[498]

Preslika, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 4120.

215

1992., svibanj 9.
[Knin]

Dopis Ministarstva odbrane RSK Generalštabu JNA o problemima popune jedinica TO i milicije aktivnim časnicima JNA, rođenima na tlu RSK

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
MINISTARSTVO ODBRANE
Str. pov. br. 01-29/92
Od 09. 05. 1992. godine

GENERALŠTAB JUGOSLAVENSKE NARODNE ARMIJE
– na ličnost general pukovnika Živote Panića –

Dana 04. maja 1992. godine Vlada Republike Srpske Krajine je razmatrala pitanja popune jedinica TO i milicije aktivnim starešinama.
Stav Vlade je da u redovima JNA ne može ostati niti jedan starešina koji odbija dolazak u Republiku Srpska Krajina. Starešina koji nije spreman da krene u rodni kraj i pomogne njegovu odbranu nije zaslužio da bude oficir bilo čije armije. Uvereni smo da je i Vaš stav takav i da će te ga preneti nadležnim organima.

MINISTAR ODBRANE
p u k o v n i k
Stojan Španović, [v.r.]

M.P.[499]

[498] Prijemni pečat: Brzojav SORA, broj 306, 09. 05. 1992.
[499] Prijemni pečat: Brzojav BRANIK, broj 3400, 09. 05. 1992.

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 5., kut. 4.

216

1992., svibanj 9.
[Vojnić]

Izvješće Vojne pošte 7921 Glavnom štabu TO RSK o dnevnim događajima i stanju postrojbi TO na području Korduna

VOJNA POŠTA 7921
STR. POV. BR. 478-1
09. 05. 1992. GODINE

REDOVNI IZVEŠTAJ.-

GŠTO RS KRAJINA

SEKCIJA: 1:100 000 NOVO MESTO, ZAGREB, GOSPIĆ, BIHAĆ I BOSANSKI ŠAMAC

1.- NEPRIJATELJSKE SNAGE PREKRŠILE SU PRIMIRJE OKO 22,30 ČASOVA POČELO JE DEJSTVO USTAŠA PO NAŠIM SNAGAMA RAZMEŠTENIM U REJONU S. SAJEVAC.
U 23,00 NAŠE SNAGE UZVRATILE SU ARTILJERIJOM.
23,45 ČASOVA USTAŠKE SNAGE NAPALE SU ARTILJERIJOM S. MEKUŠJE, S. TURANJ I S. KAMENSKO. U TOKU DEJSTAVA JEDAN VOJNI OBVEZNIK JE TEŽE, A JEDAN LAKŠE RANJEN. OBA IZ 11. BRTO.
POVREĐENI SU PREBAČENI U BOLNICU PETROVA GORA I ZDRAVSTVENO STANJE IM JE DOBRO.
DANA 09. 05. 1992. GODINE IZVEŠTENI SMO DA JE RANJENO JOŠ JEDNO GRAĐANSKO LICE KOJE JE ZADOBILO GELER U GLAVU VAN ŽIVOTNE JE OPASNOSTI.
2.- PREDUZELI SMO MERE PUNE BORBENE GOTOVOSTI ZA SVE JEDINICE U ZONI NAŠE ODGOVORNOSTI.
3.- STANJE NA TERITORIJI BEZ PROMENE.
4.- VANREDNI DOGAĐAJI: OSIM RANJAVANJA DVOJICE VOJNIH OBVEZNIKA I JEDNOG GRAĐANSKOG LICA NIJE BILO OSTALIH VANREDNIH DOGAĐAJA.
5.- STANJE BEZBEDNOSTI JE DOBRO.
6.- MORAL JEDINICA JE DOBAR OSIM NEZADOVOLJSTVA ODREĐENOG BROJA OBVEZNIKA ZBOG NEREDOVNE ISPLATE I PROBLEMA VEZANIH ZA POLJOPRIVREDNE RADOVE.
7.- POZADINSKO OBEZBEĐENJE PREMA IZVEŠTAJU POMOĆNIKA KOMANDANTA ZA POZADINU.

8.- O AKTIVNOSTIMA PMEZ NEMAMO PODATAKA.
9.- GUBITAK U LJUDSTVU I MTS NISMO IMALI.
10.- I DALJE VRŠIMO INTENZIVNO IZVIĐANJE PREMA NEPRIJATELJU. PREDUZELI SMO SVE MERE ZA SPREČAVANJE DEZERTERSTVA U JEDINICAMA. I DALJE SU JEDINICE U PUNOJ BORBENOJ GOTOVOSTI.
11.- ZAHTJEVI – REALIZOVATI PO POZADINSKOM OBEZBEĐENJU.

KOMANDANT
PUKOVNIK
ČEDOMIR BULAT

M.P.[500]

Preslika, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 4123.

217

1992., svibanj 10.
[Knin]

Zamolba Komande 9. korpusa Komandi 2. vojne oblasti da izda zapovijed o formiranju 2. krajiškog (drvarskog) korpusa kako bi se moglo započeti s njegovim ustrojavanjem

---

KOMANDA 9. KORPUSA
Str. pov. br. 42-78
10. 05. 1992. god.

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO

Odobrenje organizacijskog
naređenja o formiranju
2. krajiškog (drvarskog) korpusa,
dostavlja

KOMANDI 2. VOJNE OBLASTI
(Na ličnost K-danta)

1. Molimo vas da odobrite naređenje o formiranju 2. krajiškog (drvarskog) korpusa da bi mogli otpočeti sa formiranjem.
2. Naređenje nam dostavite – vratite u vidu telegrama.

K O M A N D A N T
general-major
mr. Savo Kovačević, [v.r.]
M.P.[501]

[500] Prijemni pečat: Brzojav broj 1500, 10. 5. 1992.
[501] Okrugli pečat: Komanda 9. korpusa.

Prilog: 1. Organizacijsko naređenje o formiranju 2. korpusa[502]

M.P.[503]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6032.

218

1992., svibanj 10.
Zapovijed Komande 2. vojne oblasti o ustrojavanju 2. krajiškog (drvarskog) korpusa VRS

KOMANDA 2. VOJNE OBLASTI
Str. pov. br. _______
10. 05. 1992. godine

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO

Organizacijsko naređenje
za formiranje 2.
krajiškog (drvarskog)
korpusa

Na osnovu odluke Skupštine Srpske republike BiH o formiranju sopstvenih oružanih snaga, stanja na teritoriji i potrebe objedinjavanja b/d na prostoru zapadnog dela Bosanske Krajine

N A R E Đ U J E M:

1. Od dela starešina rođenih na teritoriji BiH, materijalno tehničkih sredstava iz 9. K., ljudstva i materijalno tehničkih sredstava sa prostora jugo-zapadnog dela Bosanske Krajine formirati 2. krajiški (drvarski) korpus.

2. Sastav korpusa:
– komanda korpusa sa sedištem u Drvaru
– prištapske jedinice (K-da stana, izviđačka četa, bataljon veze, bataljon vojne policije, vod ABHO) sa sedištem u Drvaru
– brigada TO Drvar sa sedištem u Drvaru
– brigada TO Bosanski Petrovac sa sedištem u Bosanskom Petrovcu
– brigada TO Glamoč sa sedištem u Glamoču
– brigada TO Kupres – Šipovo sa sedištem u Kupresu
– oklopno-mehanizovana grupa sa sedištem u Drvaru
– map TO sa sedištem u Bosanskom Grahovu
– mpoap TO sa sedištem u Ključu (Lanište)
– lap PVO TO sa sedištem u Glamoču

---

[502] Prilog nije pronađen uz izvornik, vidi: Dok. br. 218.

[503] Prijemni pečat: Brzojav PONOS, broj 3650, 10. 5. 1992.

– inž. puk TO sa sedištem u Ključu (Lanište)
– auto-transportna četa sa sedištem u Bosanskom Petrovcu
– sanitetski bataljon sa sedištem u Bosanskom Petrovcu

3. Komandu korpusa formirati od dela starešina iz 9. korpusa i premeštenih starešina u drvarski korpus.

4. Formiranje jedinica:
– Izviđačku četu formirati od izviđačke čete 11. mtbr.
– Bataljon veze formirati od dela MTS i ljudstva 70. bataljona veze, dela MTS i ljudstva iz 11. mtbr.
– Komandu stana formirati od K-de stana 11. mtbr.
– Bataljon vojne policije formirati od dela MTS i ljudstva iz 9. bataljona vojne policije i 11. čete vojne policije iz 11. mtbr.
– Vod ABHO od dela MTS iz 9. čABHO i sredstava vABHO 11. mtbr.
– Brigadu TO Bosanski Petrovac formirati od dela 180. mtbr. i odreda TO Bosanski Petrovac
– Brigadu TO Bosansko Grahovo formirati od dela 11. mtbr. i odreda TO Bosansko Grahovo
– Brigadu TO Glamoč formirati od dela 11. mtbr. i odreda TO Glamoč
– Brigadu TO Kupres – Šipovo formirati od jedinica TO Šipova i Kupresa
– Oklopno-mehanizovanu grupu formirati od dela snaga iz 9. korpusa
– map TO formirati od delova 9. map-a i artiljerijskih jedinica 11. mtbr. i samostalnih artiljerijskih jedinica sa prostora jugo-zapadne Bosanske Krajine
– mpoap TO formirati od snaga za protivoklopnu borbu sa prostora jugo-zapadne Bosanske Krajine
– lap PVO formirati od dela snaga 271. larp PVO, 11. mtbr. i snaga koje su angažovane na prostoru dela Bosanske Krajine
– inž. puk. TO formirati od dela snaga 597. inž. puka
– auto-transportnu četu formirati od vozila iz popisa
– sanitetski bataljon formirati od dela snaga sanitetske čete 11. mtbr. i raspoloživih kapaciteta sa teritorije korpusa.

5. Za objedinjavanje dejstava na prostoru kupreške visoravni formirati 11. operativnu grupu sastava:
– brigada TO Kupres-Šipovo
– 13/30. partd.
– bataljon iz brigade TO Bosanski Petrovac
– tenkovska četa
– had 122 mm iz 5. K.

6. Sve jedinice korpusa po pitanjima pozadinskog obezbedjenja oslanjaće se na 530. poz. bazu Bosanski Petrovac.

K O M A N D A N T
Za general-potpukovnik
Ratko Mladić,
[............][504], [v.r.]

[504] Potpis nečitak.

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6032.

219

1992., svibanj 10.
Knin

Informacija Ministarstva odbrane RSK komandama zonskih štabova TO, vojnim okruzima, okružnim i općinskim sudovima i okružnim i općinskim tužilaštvima o nadležnosti sudova na tlu RSK

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
MINISTARSTVO ODBRANE
K N I N
Broj 1-30/92
Od 10. 05. 1992. godine

KOMANDAMA Zn ŠTO
VOJNIM OKRUZIMA
OKRUŽNIM I OPŠTINSKIM SUDOVIMA
OKRUŽNIM I OPŠTINSKIM TUŽILAŠTVIMA

Zbog reorganizacije JNA i njenog izmeštanja sa teritorija Bosne i Hercegovine i Republike Srpske Krajine, a time i seobe vojnih tužilaštava i vojnih sudova, opštinski i okružni sudovi, te opštinsko i okružno tužilaštvo, privremeno će, do formiranja vojnih sudova i vojnih tužilaštava, biti nadležni za sve prekršaje i krivična dela za koje su bili nadležni vojna pravobranilaštva i vojni sudovi.
Postupci će se voditi po vojnim zakonima u uslovima neposredne ratne opasnosti i rata.

MINISTAR ODBRANE
p u k o v n i k
Španović Stojan, [v.r.]

M.P.[505]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 5., kut. 4.

505 Okrugli pečat: RSK, Ministarstvo odbrane, Knin.

220

1992., svibanj 10.
Knin

Informacija Ministarstva odbrane RSK vojnim okruzima Knin, Vojnić i Glina o pravilu postupanja s vojnim obveznicima koji su izbjegli s područja RSK, odnosno koji se nisu odazvali pozivu Vlade RSK da se jave mjesnim sekretarijatima za narodnu odbranu

---

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
MINISTARSTVO ODBRANE
K N I N
Broj 01-31/92
Od 10. 05. 1992. godine

VOJNOM OKRUGU KNIN, VOJNIĆ I GLINA

Za sve vojne obveznike koji su izbegli iz Krajine a koji se ne odazovu na poziv Vlade da se jave Sekretarijatima za narodnu odbranu u narednih 7 dana, podneti krivične prijave nadležnim sudovima.
Vlada će pokrenuti postupak da se tim licima konfiskuje imovina i ista da na korištenje izbeglicama, pre svega onima koji se bore u sastavu naših jedinica.
Za sve rezervne oficire koji se do sada nisu uključili u jedinice koje brane Krajinu, pokrenuti postupke za oduzimanje činova i isti se više ne mogu postavljati na oficirske dužnosti.
Sudovi će sve presude dostaviti nadležnim organima MUP-a Republike Srpske Krajine koji će preko MUP-a Srbije obezbediti izvršavanje presuda.
Podatke o podnetim krivičnim prijavama i rešenjima o oduzimanju činova dostaviti Ministarstvu odbrane Republike Srpske Krajine.

MINISTAR ODBRANE
p u k o v n i k
Španović Stojan, [v.r.]

M.P.[506]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 5., kut. 4.

221

1992., svibanj 10.
Knin

Priopćenje Ministarstva odbrane RSK u kojemu poziva sve aktivne časnike JNA, koji su rođeni u RSK, da se stave na raspolaganje njezinim oružanim snagama

---

[506] Okrugli pečat: RSK, Ministarstvo odbrane, Knin.

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
MINISTARSTVO ODBRANE
K N I N
Broj 1-33/92
Od 10. 05. 1992. godine

S A O P Š T E N J E

Ministarstvo odbrane Republike Srpske Krajine i Glavni štab Teritorijalne odbrane pozivaju sve aktivne starešine iz Republike Srpske Krajine, a koji se još nalaze u JNA, da se odmah stave na raspolaganje Republici Srpska Krajina zbog rasporeda i uključivanja u njene oružane snage a radi odbrane svoje rodne grude.

Zbog organizovanog povratka u rodni kraj trebaju se javiti na telefon 011-636-122 int. 29-302 i 33-062.

Ministarstvo odbrane i Glavni štab TO Republike Srpske Krajine podsećaju sve aktivne starešine da je stav Vlade, da svi oni koji se ne odazovu pozivu ne mogu ostati u stalnom sastavu Jugoslavenske Armije, jer onaj tko nije spreman braniti svoj rodni kraj sigurno neće braniti ni bilo koju drugu državu.

MINISTAR ODBRANE
p u k o v n i k
Španović Stojan, [v.r.]
M.P.[507]
K-dant GŠ TO
general potpukovnik
Milan Torbica

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 5., kut. 4.

222

1992., svibanj 11.
Beograd

Zapovijed načelnika Generalštaba OS SRJ za povlačenje pripadnika JNA, državljana SRJ, s područja Bosne i Hercegovine i Hrvatske

SAVEZNI SEKRETARIJAT ZA NARODNU ODBRANU
GENERALŠTAB ORUŽANIH SNAGA
I U P R A V A
O P E R A T I V N I C E N T A R
Br. 53-3
11. 05. 1992. god.

[507] Okrugli pečat: RSK, Ministarstvo odbrane, Knin.

KOMANDI 5., 10., 13. i 17. KORPUSA i 4. VO
(2. VO na znanje)

Na osnovu ukupne situacije na prostoru Republike BiH, u skladu sa Odlukom PSFRJ o premeštanju pripadnika JNA – državljana SRJ sa teritorije BiH na prostor SRJ, i obratno,

N A R E Đ U J E M

1. Izvršite sve potrebne pripreme i premestite:

– 9. mtbr iz Vojnića u garnizon Zaječar
– 592. mtbr iz Gline u garnizon Vranje,
– 19. mtbr iz Višegrada u garnizon Požega,
– 46. partbr/51. partd iz Okučana u garnizon Čačak,
– okb/5. mtbr iz Hutova u garnizon Podgorica,
– okb/453. mbr iz Živinica u garnizon Sremska Mitrovica
– 2. okb/243. okbr iz Bos. Broda u garnizon Uroševac,
– 1. okb/51. mbr iz Topuskog u garnizon Novi Sad,
– mtb/4. mtbr iz Tuzle u garnizon Pirot,
– mtb/39. mtbr iz Bosanskog Broda u garnizon Vranje,
– mtb/84. mtbr iz Okučana u garnizon Zaječar,
– mtb/549. mtbr iz Bosanskog Novog u garnizon Prizren,
– mtb/592. mtbr iz Knina u garnizon Vranje,
– had/208. map iz Mostara u garnizon Valjevo,
– had/102. mpoabr sa Plitvica u garnizon Gnjilane,
– had/164. mtbr iz Okučana u garnizon Negotin,
– dVBR/150. mabr iz Okučana u garnizon Vranje,
– 485. pontb iz Podnovlja u granizon Smederevo.

Jedinice premestite sa formacijskim ljudstvom, opremom i SRT, najkasnije do 19. maja 1992. godine.

U slučaju da se iz bilo kojih razloga ne mogu premestiti sva SRT, onda premestiti ljudstvo jedinica sa ličnim naoružanjem i opremom, a ostala SRT zapisnički predati jedinici koju odredi Komanda VO. U tom slučaju prevoženje ljudstva planirati vazdušnim putem sa a. Mahovljani (Banja Luka) i a. Bihać do a. Niš, Priština, Lađevci i Beograd.

2. Starešine, vojnici i GL iz ovih jedinica koji su rođeni na teritoriji SRK odnosno BiH, ili po planu Personalne uprave SSNO predviđaju se za popunu TO i milicije SRK ili Srpske Republike BiH, ostaju na tom prostoru.

3. Po izradi plana premeštanja jedan primerak telegramom dostaviti GŠ OS I uprava, najkasnije dva dana pre planiranog premeštanja.

Rok realizacije zadatka najkasnije 15. maj 1992. godine.

NAČELNIK GENERALŠTABA OS
general-pukovnik
Života Panić

Preslika, strojopis, latinica
Ministarstvo obrane RH, Središnji vojni arhiv

223

1992., svibanj 11.
Knin

Dopis Ministarstva odbrane RSK zapovjedniku snaga UNPROFOR-a generalu Satishu Nambiaru, u kojemu ga mole da se angažira kako bi se zaštitio teritorij RSK od upada OS Republike Hrvatske

---

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA[508]
MINISTARSTVO ODBRANE
K N I N
Broj 01-35-1/92
Od 11. 05. 1992. godine

Gospodinu SATIŠU NAMBIARU

Poštovani gospodine Nambiar!
U pismu koje sam Vam uputio 09. maja 1992. godine obavestio sam Vas o namerama Hrvatske da izvrši napade na neka područja Republike Srpske Krajine, pre svega na ona koja se nalaze ispred rasporeda vaših jedinica i zamolio da utičete na to da se takve namere ne realizuju. Međutim, i pored toga dana10/11. 05. 1992. godine je izvršen opšti napad na grad Teslingrad, što artiljerijom, tenkovima i pešadijom. Grad je pretrpeo nova razaranja a ima i povređenih građana.
Gospodine Nambiar, zaista se postavlja pitanje misije OUN ako se ovakav rat nastavlja. Zar OUN nije spreman i nema načina da hrvatske snage obuzda i zaustavi u njihovom ratnom pohodu.
Mi smo morali preduzeti dodatne vojne mere zbog zaštite naših teritorija, ali ako ovakve situacije duže potraju mi nećemo moći držati naše jedinice na mestu i trpeti gubitke i razaranja. Zbog toga Vas još jednom molim da naredite vašim jedinicama da izađu između sukobljenih snaga i zaštite naša područja jer je to jedini način da se rat obustavi.
Ovom prilikom Vas i pozivam da hitno dođete u Knin da Vas detaljno informišemo o situaciji na terenu i razrešimo ovu situaciju.

MINISTAR ODBRANE
p u k o v n i k
Stojan Španović

Preslika, izvornik, latinica
HR-HMDCDR, 5., kut. 4.

[508] Dokument sadrži i prijevod na engleski jezik.

224

1992., svibanj 11.
Knin

Prijedlog Ministarstva obrane RSK Generalštaba OS SRJ da se snage 9. i 10. korpusa JNA stave pod komandu Glavnog štaba TO RSK

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
MINISTARSTVO ODBRANE
K N I N
Broj 01-36-1/92
Od 11. 05. 1992. godine

NAČELNIKU GŠ OS SR JUGOSLAVIJE
general potpukovniku Životi Paniću

Prema našim saznanjima u narednom periodu hrvatske oružane snage će vršiti ofanzivna dejstva na teritoriju Republike Srpske Krajine. Zbog poznate situacije sa Komandom 2. vojne oblasti i otežanog komandovanja, predlažemo da se Komande 9. i 10. korpusa pretpočine glavnom štabu TO Republike Srpske Krajine koji bi bio na vezi sa GŠ OS.
Predlažem da se takvo naređenje izda još danas, jer već u narednim danima očekujemo jača borbena dejstva.

MINISTAR ODBRANE
p u k o v n i k
Stojan Španović

Preslika, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 5., kut. 4.

225

1992., svibanj 11.
[Knin]

Informacija Uprave za moralno vaspitanje SSNO-a Komandi 9. korpusa, u kojoj se analizira situacija u Bosni i Hercegovini i njezin odraz na stanje borbene gotovosti JNA

KOMANDA 9. KORPUSA
Pov. br. 41-68
11. 05. 1992. g.

Informacija, dostavlja.-

569. db[509]

[509] Dopisano rukom.

Prosleđujemo vam u celosti Informaciju Uprave za moralno vaspitanje SSNO.
Tekst informacije glasi:
"Dramatični događaji u Bosni i Hercegovini, a naročito mučni napad na vojnu kolonu u Sarajevu, kojom prilikom je ubijeno, ranjeno i zarobljeno više pripadnika JNA, izazvali su veliku uznemirenost javnosti, a posebno roditelja i rodbine vojnika i pitomaca vojnih škola. Izveštaji javnih glasila, sa često neproverenim podacima o poginulim, ranjenim, zarobljenim i nestalim pripadnicima JNA, stvorili su dodatnu uznemirenost i strepnju.
U većini jedinica, komandi i ustanova JNA na kriznim područjima, već duže vreme, ispoljeno je nastojanje da se javnosti i rodbini pripadnika JNA redovno daju pouzdane informacije. Međutim, opravdana uznemirenost i zabrinutost roditelja za decu u Bosni i Hercegovini i Krajinama nije svuda nailazila na odgovarajuće razumevanje, što je objektivno proizvodilo dodatne nepovoljne posledice po ugled Armije u društvu, zabeleženo je i više slučajeva nedopustivih propusta i nekorektnih postupaka pojedinih komisija SSNO, organa komandi i jedinica i nekih starešina.
Uvažavajući činjenicu da se komande i jedinice JNA, posebno u Bosni i Hercegovini nalaze u izuzetno teškoj situaciji (blokade kasarni i vojnih objekata, prekid telefonskih i drugih veza, stalna oružana dejstva i drugo), ukazujemo na neophodnost da se pretpostavljene komande redovno, konkretno i tačno obaveštavaju o stanju u svojim sastavima, prvenstveno o poginulim, ranjenim, zarobljenim ili nestalim pripadnicima JNA. Bez toga ni institucije SSNO, koje su izložene stalnim zahtevima za davanje informacija, ne mogu biti na visini svojih obaveza i odgovornosti.
Također je neophodno iznalaziti mogućnosti za što redovniji kontakt vojnika, pitomaca i ostalih pripadnika JNA sa svojim roditeljima, porodicama i rodbinom. Nedopustivo je da se bilo kome po više nedelja, pa čak i meseci, ne omogući takav kontakt. Nema okolnosti kojom bi se to moglo opravdati, zato pripadnicima JNA angažovanim na kriznim područjima obezbediti da se na različite načine (vojnim vezama, pismima koja prenositi vojnom poštom, javljanje sa sigurnih lokacija i slično) što češće javljaju svojim porodicama.
Obzirom na izuzetnu etičku i političku osetljivost ovog pitanja, sve starešine, komisije i komande koje kontaktiraju sa roditeljima i rodbinom, moraju na krajnje korektan, strpljiv i tolerantan način postupati sa njima i učiniti sve što je objektivno moguće da im se brzo obezbede tražene informacije.

POMOĆNIK KOMANDANTA
ZA MV I PP
p u k o v n i k
Kosta Novaković, [v.r.]

M.P.[510]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 7., kut. 8.

[510] Okrugli pečat: Komanda 9. korpusa.

226

1992., svibanj 11.
[Knin]

Informacija Uprave za moralno vaspitanje SSNO-a Komandi 9. korpusa o odluci Predsjedništva SRJ o ubrzanom povlačenju iz Bosne i Hercegovine svih građana SRJ koji se nalaze u službi u JNA u toj republici, kao i o reakcijama međunarodnih i lokalnih političkih čimbenika na tu odluku

KOMANDA 9. KORPUSA
Pov. br. 41-67
11. 05. 1992. g.

Informaciju, dostavlja.-

569. db[511]

Dostavljamo vam u celosti informaciju Uprave za moralno vaspitanje SSNO.
Informacija glasi:
"Predsedništvo Jugoslavije, na sednici od 05. maja 1992. godine donelo je odluku o "ubrzanom povlačenju iz Bosne i Hercegovine svih građana Savezne Republike Jugoslavije koji se nalaze u službi u JNA u toj republici. S obzirom na to da će se taj proces okončati najkasnije za 15 dana, prema Ustavu Savezne Republike Jugoslavije, nema više osnova da Predsedništvo Jugoslavije, niti bilo koji drugi organ Jugoslavije odlučuje o vojnim pitanjima na teritoriji Bosne i Hercegovine". Istovremeno, Predsedništvo Jugoslavije je pozvalo rukovodstvo tri nacionalne zajednice u Bosni i Hercegovini, Muslimane, Srbe i Hrvate da se dogovore i da se odluče o preuzimanju JNA, čiji vojni sastav čine građani Bosne i Hercegovine, kako bi se izbegle neželjene situacije i posledice.
Odluka Predsedništva Jugoslavije naišla je na vrlo različite komentare, među kojima ističemo samo neke:
– Lorda Karingtona ne zabrinjava što SFRJ povlači svoje građane iz JNA u BiH, već to što 80% Armije ostaje kao "dobro naoružana armija bosanskih Srba", koju će "ako je ne kontroliše Beograd, kontrolisati Karadžić",[512] što bi po njemu bila veoma opasna situacija. Zbog toga je uputio poruku general-pukovniku Adžiću[513] i Aliji Izetbegoviću da što pre započnu pregovore o budućnosti Armije u BiH.
– Prema stavu Stejt Departmenta "Armija treba hitno da se povuče iz BiH i(li) da se stavi pod komandu legitimnih bosanskih vlasti".
– Alija Izetbegović insistira da se "reši status teškog armijskog naoružanja u BiH". Da ono bude stavljeno pod strogu međunarodnu kontrolu ili uništeno. Postoji opasnost, kaže, da se teško oružje nađe u rukama Teritorijalne odbrane.
– Rukovodstvima Srpske Republike Bosne i Hercegovine u osnovi se shvata i prihvata odluka Predsedništva Jugoslavije. Predsednik skupštine SAO Hercegovine, Božidar Vučurević ocenjuje da će povlačenje JNA iz Hercegovine biti spremno dočekano. Upućen je poziv svim

[511] Dopisano rukom.
[512] Radovan Karadžić, predsjednik Republike Srpske BiH.
[513] Blagoje.

Hercegovcima koji se nalaze u JNA da dođu kući i brane svoj kraj. Skupština AP Bosanske Krajine je donela akt o opštoj mobilizaciji.
Očigledno je da su mnogi u zemlji i svetu "zatečeni" ovakvom odlukom Predsedništva, ali da je u principu, ne mogu bitnije osporavati jer je logična, pravno zasnovana i na liniji ranijih stavova i opredeljenja Predsedništva.
U SSNO-u je sačinjen plan realizacije odluke Predsedništva Jugoslavije. U toku jučerašnjeg dana, izvršeno je premeštanje komande 2. VO iz Lukavice, vojne jedinice iz Travnika i većeg dela školskog centra u Rajlovcu. Nastavlja se proces realizacije odluke Predsedništva Jugoslavije, iako muslimansko-hrvatska koalicija u rukovodstvu BiH nastoji po svaku cenu da ga oteža i uslovi određenim ustupcima.
Nadležni organi SSNO preduzimaju niz mera, posebno u obaveštavanju javnosti, kako bi se smanjila uznemirenost roditelja, rodbine vojnika, učenika i pitomaca koji se nalaze u garnizonima BiH.
Potrebno je da se na tom zadatku angažuju sve starešine i komande.
Naglašavati da se sve čini za bezbedan povratak pripadnika JNA – državljana SRJ u planiranom roku i da su zahtevi dela roditelja, prihvatljivi, prvenstveno zbog bezbednosti njihove dece."
Sa informacijom upoznati celokupan sastav jedinice-ustanove.

POMOĆNIK KOMANDANTA
ZA MV I PP
p u k o v n i k
Kosta Novaković, [v.r.]

M.P.[514]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 7., kut. 8.

227

1992., svibanj 11.
Glina

Redovno operativno izvješće Zonskog štaba TO Banija Glavnom štabu TO RSK o stanju na bojištu i situaciji u podređenim postrojbama u zoni odgovornosti štaba

---

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
ZONSKI ŠTAB TO BANIJA
BRTM U OAR
.... GOD.[515]

[514] Okrugli pečat: Komanda 9. korpusa.

[515] Datum nečitak.

GLINA

REDOVNI OPERATIVNI
IZVEŠTAJ, DOSTAVLJA.-

GLAVNOM ŠTABU TO RSK KNIN

1.- USTAŠKE SNAGE SU KRŠILE PRIMIRJE I TO DANA 09. 05. 1992. GODINE. OD 06,30 OTVARANA JE VATRA IZ PEŠ. NAORUŽANJA I PA TOPOVA PO REJONU DONJE JAME, A U 21,00 IZ REJONA ORLEKOVIĆA – GLINSKE POLJANE OTVARANA JE VATRA IZ PEŠ. I ARTILJERIJSKOG NAORUŽANJA PO REJONU DONJE JAME.
USTAŠKE SNAGE SU ARTILJERIJSKIM ORUĐIMA VELIKOG KALIBRA (155 I 203 MM) GAĐALI GLINU I MAJSKE POLJANE 10. 05. 1992. GOD. U 00,30 ČASOVA SA 10 GRANATA, OD TOGA NA GLINU JE PALO 2 GRANATE I NA MAJSKE POLJANE JE PALO 8 GRANATA.
NA PROVOKACIJU USTAŠA NAŠE JEDINICE SU BILE PRISILJENE DA ODGOVORE DEJSTVOM.
2.- NAŠE SNAGE JNA I TO PREDUZIMAJU TAKTIČKE MERE RADI ŠTO BOLJEG OBEZBEĐENJA ZONE ODGOVORNOSTI.
3.- OD DEJSTVA ARTILJERIJE USTAŠA NIJE BILO SRUŠENIH OBJEKATA, A NI RANJENIH NI POVREĐENIH.
4.- ZNŠTO TEŽIŠNO JE ANGAŽOVAN NA POMOĆI U PRERASPODELI SREDSTAVA KOMANDAMA I JEDINICAMA, KAO I KONTROLI I OBILASKU JEDINICA U PRVOJ BORBENOJ LINIJI, KAO I UVEZIVANJU SA SNAGAMA GRANIČNE MILICIJE.
5.- ZAHTEVA NEMAMO.

K O M A N D A N T
PUKOVNIK
RADE VUJAKLIJA

M.P.[516]

Preslika, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 4120.

228

1992., svibanj 16.
[Vojnić]

Izvanredno borbeno izvješće Vojne pošte 7921 Glavnom štabu TO RSK o stanju na bojištu i situaciji u podređenim postrojbama na području Korduna

[516] Prijemni pečat: Brzojav broj 63, 11. 05. 1992.

VOJNA POŠTA 7921
POV. BR. 572-1
16. 05. 1992. GOD.

H I T N O
VANREDNI BORBENI IZVEŠTAJ
– DOSTAVLJA

GŠTO RSK – KNIN

1. DANA 15. 05. 1992. GODINE U 20,20 ČASOVA NA PUTU S. KAMENSKO – S. MEKUŠJE, U REJONU MEKUŠJANSKI LUG U USTAŠKOJ ZASEDI STRADALA TRI BORCA IZ 11. BRTO, OD KOJIH JE JEDAN TEŽE A DVA LAKŠE RANJENA, I TO: GABRIĆ MIHAJLA ĐURO, VODNIK, ROĐEN 28. 01. 1949. GODINE U S. SLAVSKO POLJE BR. 112 A, SO VRGINMOST (TEŽE RANJEN).
– KOMADINA MILOŠA MILE, V/O, VOZAČ, ROĐEN 18. 01. 1971. GODINE. U S. DONJI BUDAČKI, SO VOJNIĆ (LAKŠE RANJEN).
– LIČINA PETAR MARKO, ST. VODNIK ROĐEN 07. 10. 1950. GODINE U S. TUŠILOVIĆ, SO VOJNIĆ (LAKŠE RANJEN).
IMENOVANI SU PREBAČENI U RB – PETROVA GORA. VOZILO TAM 4500 PREVRNUTO.
2. DANA 15. 05. 1992. GODINE U 20,45 ČASOVA IZVRŠEN PREPAD NA BATERIJU TOPOVA 130 MM IZ 13. BRTO U REONU SLUNJA. PREPAD IZVRŠIO PREDSEDNIK SO PLAŠKI, NAČELNIK SJB PLAŠKI SA PREKO 100 NAORUŽANIH POLICAJACA. PO IZVRŠENOM PREPADU BATERIJU ODVELI U PLAŠKI.
3. DANA 15. 05. 1992. GODINE OKO 20,15 ČASOVA USTAŠKE SNAGE DOVELE ŠEST KAMIONA SVEŽIH SNAGA U RAJON MEKUŠJE. OTVARALI SU VATRU IZ SVEGA PEŠADIJSKOG NAORUŽANJA (OSE, ZOLJE, MB). NAŠE SNAGE SU UZVRATILE VATROM. NA INTERVENCIJU PREDSTAVNIKA UNPROFOR-A VATRA JE PREKINUTA OKO 23,30 ČASOVA. NISMO IMALI GUBITAKA U ŽIVOJ SILI I MTS.

K O M A N D A N T
PUKOVNIK
ČEDOMIR BULAT

M.P.[517]

Preslika, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 4223.

[517] Prijemni pečat: Brzojav BRIKET, broj 1550, 16. 5. 1992.

229

1992., svibanj 16.
Izvješće o rušenju Zračne luke Željava u Bihaću

16.05.1992. godine u jutarnjim časovima izvršeno je rušenje aerodroma Bihać. Porušene su sve poletno-sletne staze i svi potkopi. Do sada nismo uspjeli saznati po čijem naređenju je izvršeno rušenje, niti tko je neposredni izvršilac ovog akta. Sa delom komande 200. VB[518] veze su u prekidu. Za obezbeđenje aerodroma bile su angažovane snage 200. VB i jedna četa milicije MUP Krajine.
Sednica Vlade RSK i susret sa predstavnicima organa vlasti Srpske Krajine BiH i dogovor za zajedničko delovanje u ovom vremenu.

Preslika, rukopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 4073.

230

1992., svibanj 17.
[Benkovac]
Informacija Komande 180. mtbr Komandi 4. mtb o izlaganju potpukovnika Momčila Bogunovića, kao predstavnika Komande garnizona Benkovac, na zajedničkoj sjednici svih vijeća SO Benkovac

KOMANDA 180. mtbr
Int. br. 1510-1
17. 05. 1992. godine

Informaciju o održanoj
sjednici skupštine opštine
i donesenim odlukama,
dostavlja.-

Komandi 4. mtb[519]

Dana 12. 05. i 15. 05. 1992. godine održana je zajednička sjednica svih vijeća Skupštine općine Benkovac.
Na poziv Skupštine općine, sjednici je prisustvovao i potpukovnik Bogunović Momčilo, kao predstavnik Komande garnizona Benkovac. Potpukovnik Bogunović sa odbornicima obratio se sljedećim izlaganjem:

[518] Vojne baze.
[519] Dopisano rukom.

"POŠTOVANA GOSPODO!
Čast mi je i zadovoljstvo da mogu pozdraviti ovaj narodni tribunal i poželjeti vam uspješan rad i ostvarenje postavljenih ciljeva na današnjoj sjednici. Poziv da prisustvujem ovoj sjednici shvatio sam i kao svoju obavezu da vam se obratim i da vas upoznam sa rezultatima dosadašnje borbe, zadacima koje izvršavamo sada i što nam je činiti u narednom periodu.
O dosadašnjim rezultatima borbe mogu se čuti različite ocjene od strane pojedinaca. Te ocjene se kreću od potpunog zadovoljstva do apsolutnog nezadovoljstva sa postignutim ili ostvarenim rezultatima borbe. Oni koji negiraju rezultate borbe, svoje nezadovoljstvo baziraju na tome da nije oslobođena Vrana, Zemunik Donji, Zadar, što nije srušen Paški most i sl. Djelomično su u pravu! Da smo imali jasno definisan cilj i da nam je politika išla na ruku, mogli smo postići više od ovoga.
Međutim, sa snagama sa kojima raspolažemo i s obzirom na uslove u kojima smo rat vodili, objektivno smo postigli dosta. Uspjeli smo zaokružiti teritoriju na kojoj živi srpsko stanovništvo, a izvan te teritorije, ako isključimo Zadar, ostalo je manje od 100 srpskih domaćinstava. Na našoj teritoriji sva srpska sela i srpske kuće su uglavnom sačuvane. Opštine Benkovac, Obrovac i Knin jedine su tri opštine u čitavoj Krajini u kojima nije razrušeno nijedno srpsko selo.
Mi sada imamo kompaktnu teritoriju na kojoj imamo potpun uvid i kontrolu. Front je stabilan i nema mjesta bojazni kako će ustaše napasti ovdje ili ondje, tad i tad itd. Napadali su oni često puta i do sada pa smo uspješno odbili napade i pokazali čvrstinu fronta. Naše jedinice su stabilne i borbeno sposobne da prihvate borbu i izvrše svoje zadatke. Čak i da privremeno negdje probiju front, mi imamo rješenja za to, imamo snage s kojima ćemo intervenisati i zaustaviti ih. NE TREBA IH PODCENJIVATI, ALI NI PRECENJIVATI.
Naše jedinice su kroz dosadašnju borbu prekaljene, stekle su veliko borbeno iskustvo i treba vjerovati u njih. Još nijedna naša jedinica nije ustuknula, a bilo je dosta teških trenutaka. Ginuli su ljudi, bili su ranjavani, ali se sve izdržalo. Koliko je dosadašnji tok rata bio žestok neka vam pokaže podatak da smo u borbama na teritoriji opština Benkovac i Obrovac imali poginulih 63 borca i ranjenih 131. Od toga iz opštine Benkovac poginulo je 37 boraca, a ranjeno 72, iz opštine Obrovac poginulo je 8 boraca, a ranjeno 16, a iz drugih krajeva poginulo je 19 boraca, a ranjeno 43 borca.
Ove su žrtve koje predstavljaju cijenu naše sadašnje slobode, one su velike i treba ih poštovati. One su za sve nas obavezujuće u smislu da do kraja istrajemo u ostvarivanju postavljenog cilja. Ove žrtve su obavezujuće na frontu, ali one su obavezujuće i ovdje na sjednici SO. Iz poštovanja prema poginulima, ranjenima, prema invalidima, prema udovicama i siročadi koja su ostala, dužni smo, svaki od nas, odgovorno izvršiti svoje obaveze i na frontu i ovdje kao odbornici.
Vama je poznato da se politika opredelila za primirje i angažovanje snaga OUN na ovim prostorima. Naša je obaveza da to poštujemo jednako kao što bi poštovali i izvršili zadatak da je zauzeto opredjeljenje da se ide na Zadar, na Paški most ili na Karlobag. Primirje se povremeno narušava, moram vam reći otvoreno, i s jedne i s druge strane. S naše strane, najčešće, zbog nediscipline ili bolesnih ambicija pojedinaca da pokažu kako oni znaju ratovati. To čine svakako na našu štetu, jer nam nemilice troše municiju, dovode u pitanje sprovođenje misije OUN i direktno rade u korist neprijatelja.
Ima različitih kalkulacija i napadanja koja se otprilike mogu svesti pod slijedeće:
– šta će biti sa srpskim narodom na ovom prostoru,
– hoće li srpski narod morati organizovati još jednu seobu,

– hoće li nas Armija izdati, hoćemo li ostati bez tehnike i naoružanja itd.,
– hoće li nas snage UNPROFOR-a uspjeti zaštititi.

Najkraći odgovor bio bi svima: Seobe srpskog naroda ne smije biti, armija nas neće izdati, a snage OUN nas ne mogu zaštiti ako se sami ne zaštitimo.

Ne samo da treba sprečiti da se niko ne iseli iz naših krajeva, nego treba preduzeti konkretne mjere da se vrate svi oni koji su do sada otišli sa teritorija opštine. Sami moramo čuvati svoje kuće i grobove, prah i pepeo svojih djedova i pradjedova. Sada se radi o našem opstanku. Srpski narod i pravoslavlje nisu bili nikad u težem položaju nego što su sada. I zato sada treba biti čvrst i nepokolebljiv.

Događaji se sada brzo odvijaju. Odluka od 02. 01. o angažovanju snaga OUN o demilitarizaciji ovih prostora, sada je neprihvatljiva.

Mirovne snage – da, ali ne na raskrsnici u Benkovcu, Karinu ili Šopotu, nego na liniji fronta između sukobljenih strana.

Sve jedinice koje su sada raspoređene na prostoru opština Benkovac i Obrovac do daljeg ostaju na svojim mjestima i tu će ostati sve dotle dok snage UNPROFOR-a ne stanu između sukobljenih ili bolje rečeno zaraćenih strana i dok ne obezbede prekid vatre. Ako snage UNPROFOR-a zauzmu položaj na liniji dodira u tom slučaju će biti izvršena transformacija naših jedinica, u suprotnom ne! Ta transformacija jedinica podrazumijeva da od raspoloživog ljudstva i tehnike formiramo brigadu milicije i brigadu TO (Benkovačku).

Odatle i proizlaze dva naša značajna zadatka za sada i ubuduće:

1) Da po cijenu rata do istrebljenja sačuvamo teritoriju koja je pod našom kontrolom i da je kao takvu predamo snagama UNPROFOR-a.

2) Da organizovano radimo na transformaciji jedinica JNA i TO i da stvaramo oružane formacije koje će obezbediti sigurnost naroda na ovom prostoru, konkretno, da stvaramo svoju Armiju Krajine.

Snage OUN, kao ugledne međunarodne organizacije cijenimo i poštujemo, budimo dostojanstveni prema njima, ali od njih ne treba očekivati mnogo. Njihovo prisustvo na našem prostoru samo je simbolično i sa tom simbolikom uz naše poštovanje, oni mogu dati svoj doprinos misiji zbog koje su došli ovamo.

Želim istaći još i slijedeće:

U dosadašnjem toku rata nismo doživjeli ono što su prateće pojave u ratovima:
– borci i narod još nisu osjetili glad,
– nije nam niko gol i bos,
– nije bilo zaraznih bolesti,
– nismo osjetili ni nestašicu municije i drugih ubojnih sredstava.

Ovo govori da postoji organizovanost u našem radu i da nam je matični srpski narod iz Srbije do sada izdašno pomagao u vođenju ove borbe.

Međutim, u narednom periodu, više se moramo okrenuti sebi i svojim materijalnim potencijalima. Od izuzetnog značaja za nas je već sada, iako ne oskudijevamo, štednja municije, goriva i hrane! U ovo se moramo uključiti svi, posebno u štednji goriva i stvaranje zaliha hrane.

Lično ja, a ubeđen sam da prenosim mišljenje boračkog sastava, od ove sjednice Skupštine opštine očekujemo sljedeće:

1. Da ovo tijelo jasno da do znanja svim građanima opštine Benkovac da je odbrana naše teritorije prioritetan zadatak i da tome u ovom trenutku moramo podrediti sve, istovremeno vodeći računa da ne zamre život u opštini.

2. Da ovo tijelo izabere svoje legitimne predstavnike koji će rukovoditi sa radom u opštini, organizovati život i rad iza linije fronta i na taj način uliti poverenje i sigurnost borcima na frontu da vide rezultate borbe koju vodimo.
3. Da se ovo tijelo jasno odredi do rezultata dosadašnje borbe i da ta ocjena stigne do naših boraca.
Na kraju želim da naglasim da nam je u ovom trenutku najbitnije da smo jedinstveni u opredjeljenjima, da razvijamo međusobno povjerenje i da vjerujemo jedni drugima.
Hvala na strpljenju!"
Izlaganje potpukovnika Bogunovića jednoglasno je prihvaćeno i na prijedlog predsjednika vlade RS Krajine i dotadašnjeg predsjednika SO mr. Zečević Zdravka Skupština je izlaganje prihvatila kao svoje stavove i zaključila da sa njima treba upoznati sve borce i građane.
U daljem radu Skupština je na konstruktivan način realizovala planirani dnevni red i donijela značajne odluke. Ističemo sljedeće:
1. Razriješen je dužnosti dosadašnji predsjednik Skupštine opštine Benkovac mr. Zečević Zdravko jer je prethodno izabran za predsjednika Vlade SR Krajine.
2. Izabran je novi predsjednik SO Benkovac – Mate Bogunović.
3. Izabran je predsjednik Izvršnog vijeća SO Benkovac dipl. ekonomista Zečević Zoran, rezervni poručnik, do sada zamjenik komandira haubičke baterije 122 mm.
4. Izabrani su potpredsjednik i članovi Izvršnog vijeća:
– za oblast prosvjete, kulture i zdravstva, Katić Nikola, ujedno potpredsjednik,
– za oblast poljoprivrede, dipl. ing. Grajić Trifun,
– za oblast komunalnih djelatnosti, mr Vitas Boško,
– za oblast odbrane, potpukovnik Bogunović Momčilo.
Navedeni članovi Izvršnog vijeća su spoljni članovi Izvršnog vijeća, a preostala tri stalna člana, predsjednik IV izvršit će izbor u narednih petnaest dana.
5. Usvojen je budžet opštine Benkovac za 1992. godinu.
6. Donešena je odluka o izmjenama naziva ulica i trgova u Benkovcu.
7. Donešena je odluka o izmjenama i dopunama Odluke o opštinskim komunalnim taksama i administrativnim taksama.
8. Donešena je odluka da dok traje rat ne treba raspisivati natječaje za prijem u stalni radni odnos i da nitko ne može biti primljen u stalni radni odnos dok rat ne završi i da se na taj način obezbijedi da borci mogu učestvovati na natječajima i da imaju prednost pri zapošljavanju.
9. Donešene su značajne odluke o zbrinjavanju porodica poginulih boraca i ratnih vojnih invalida i to:
– osnovan Fond solidarnosti opštine Benkovac,
– donešena Odluka o prednosti pri zapošljavanju članova porodica poginulih boraca i ratnih vojnih invalida,
– donešena je Odluka o prednosti pri stipendiranju učenika i studenata – djece poginulih boraca,
– donešena je Odluka o pravu porodice poginulih boraca, ratnih vojnih invalida i civilnih žrtava rata na dodjelu građevinskog zemljišta bez naknade, oslobađanje opštinskog poreza na promet i o pravu na priključak struje i vode prilikom rješavanja stambenog pitanja.
Shvatanje koje je prevladavalo na sjednici, njen tok i donešene odluke uvjeravaju nas da će život u opštini biti organizovaniji i da će očekivanje boraca biti ispunjeno.
Sa ovom informacijom upoznati cjelokupan sastav jedinica.

BM/ĆN

K O M A N D A N T
pukovnik
Tripko Čečović, [v.r.]
M. P.[520]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 7., kut. 5.

231

1992., svibanj 19.
[Knin]

Informacija Glavnog štaba TO RSK Vladi RSK o političko-sigurnosnoj situaciji na području Vrhovina i njezinu utjecaju na borbeni moral tamošnjeg odreda TO

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
GLAVNI ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE
Str. pov. br. 414-1
19. 05. 1992. god.
K N I N

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO

Političko-bezbedonosna
situacija na području
Vrhovina i uticaj na
borbeni moral odreda TO.

VLADI REPUBLIKE SRPSKE KRAJINE
(MINISTARSTVO ODBRANE)

Političko-bezbedonosna situacija na širem prostoru novo formirane Zajednice mjesnih zajednica Vrhovine duži vremenski period je veoma složena sa tendencijom stalnog pogoršavanja. Javna vlast ne funkcioniše. Samozvani pojedinci i grupe koji su došli na odgovorne dužnosti, duži vremenski period ulagali su napor da naprave razdor između naroda i Armije, a danas to isto čine prema jedinicama i komandama TO.

Fizički napadi na stanicu Milicije i Komandu bataljona, ranjavanje trojice ljudi nije slučajno. Pretnje likvidacijom prisutne su i dan danas.

Takvo stanje na širem području Vrhovina – s. Doljani ima veoma negativan uticaj na borbenu gotovost i borbeni moral komandi i jedinica TO i Milicije.

Pored navedenog osnovne karakteristike političko-bezbedonosnog stanja su:

– bezvlašće, kriminal, napadi na komande i jedinice TO, napuštanje položaja, neodazivanje mobilizaciji, širenje laži, glasina i dezinformacija i druge negativne pojave koje imaju za cilj da se stvori stanje, "što gore, pojedincima u vlasti bolje";

[520] Okrugli pečat: Komanda 180. motorizovane brigade.

– jedinica Milicije nije formirana usprkos naporima Komande brigade TO i Komande brigade Milicije;
– većina vojnih obveznika koji trebaju ući u sastav brigade Milicije ističu da ne žele živjeti kasarnskim životom;
– mobilizacija nije izvršena do kraja i najveći broj v/o i dalje mirno šeta po Vrhovinama i okolnim selima, u civilnom odelu;
– rezervne vojne starešine se optužuju za žrtve u proteklom ratu i zbog stalnih pretnji ne žele ući u sastav Milicije;
– pojedini organi civilne vlasti ne žele saradnju i upravo preko svojih simpatizera šire nepoverenje prema Miliciji, a organi gonjenja ne preduzimaju mere.
Navedeno stanje negativno se odražava na moral i ponašanje aktivnih starešina, zbog čega su sve izraženiji zahtevi za smjenom i napuštanjem jedinica.
U cilju zaustavljanja daljnje erozije borbene gotovosti i borbenog morala potrebno je hitno da se uspostavi javna vlast na čije čelo treba dovesti ljude od poverenja masa i da se uspostavi bolja saradnja sa vojnim strukturama.
Smatramo da je angažovanje organa vlasti i drugih struktura radi stabilizacije stanja od posebnog značaja.
Predlažemo odlazak najodgovornijih nosilaca javnih funkcija i istaknutih ličnosti na teren, organizovanje javnih istupanja i govora pred narodom ili njegovim predstavnicima (miting, skup, javna tribina i sl.) sa ciljem stvaranja jedinstva na osnovama uspeha postignutog u ratu, da se sačuva front i spreči upad ustaša na srpsku teritoriju, a zatim nastaviti vođenje intenzivne političke akcije radi uspostavljanja funkcija vlasti, vladavine prava, povratka poljuljanog poverenja i jačanja morala naroda i vojske.
Očekujemo vaše razumevanje i konkretno angažovanje.

KOMANDANT
general-pukovnik
Milan Torbica, [v.r.]

M. P.[521]

Izvornik, strojopis, ćirilica
HR-HMDCDR, 5., kut. 4.

232

1992., svibanj 19.
Knin

Zamolba Glavnog štaba TO RSK načelniku III. uprave Generalštaba OS SRJ u kojoj se traži provođenje dogradnje mobilizacijskog razvoja i organizacijsko-formacijske strukture postrojbi i štabova TO

[521] Okrugli pečat: RSK, Glavni štab TO, Knin.

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
GLAVNI ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE
Pov. br. 402
19. 05. 1992. god.
K N I N

Dogradnja mob. razvoja i
organizacijsko-formacijske
strukture jed. i ŠTO,
traži. –

III – UPRAVA
(na ličnost gen-ppk Domazetovića[522])

Polazeći od procene stanja i potreba poboljšanja mob. razvoja i organizacijsko formacijske strukture jedinica i štabova TO RS Krajina, molimo da se uradi sledeće:

A/ – Izraditi mob. razvoj u TO RS Krajina za sledeće jedinice:

1.- Formirati u ratu i miru mabr, mob. mesto Slunj. Potčinjena ZnŠTO Kordun. Sastava 2 ad 130 mm, 1 raketni divizion (VBR-OGANJ), 1 lard PVO i 1 a i d.

2.- Formirati u rati i miru inžinjerijsko-građevinski puk, mob. mesto Knin. Potčinjeni GŠTO. Sastav: 1 inžinjerijski bataljon, 1 građevinski bataljon.

3.- Formirati u ratu i miru inž. bataljon, mob. mjesto Vojnić. Potčinjen ZnŠTO Kordun. Sastav: 1 inžinj. Čete i 2 ....[523]čete.

4.- Formirati u ratu i miru mpoap, mob. mesto Benkovac. Potčinjen ZŠTO Sjeverna Dalmacija. Sastava: k-da, kib, 2 mpoad, lab 20/3, motorizovana četa i pozadinska četa.

5.- Formirati u ratu i miru map, mob. mesto Knin. Potčinjen ZŠTO Sjeverna Dalmacija. Sastava k-da, kib, 2 mad, ad VBR, inž. č i pozadinska četa.

6.- Formirati u ratu i miru larp PVO, mob. mesto Knin. Potčinjen GŠTO. Sastava: 1 divizion 20/3 mm, 1 divizion 40 mm "BOFORS" i 1 raketni divizion (rb-S-1M i rb-"S-2M").

7.- Formirati u ratu i miru oklopni bataljon, mob. mesto Benkovac. Potčinjen ZŠTO Sjeverna Dalmacija. Sastav: 2 tč i 1 mehanizovana četa.

8.- Formirati u ratu i miru mehanizovani bataljon, mob. mesto Knin. Potčinjen ZŠTO Sjeverna Dalmacija. Sastava: 2 mehanizovane čete i 1 tč.

9.- Formirati u ratu i miru okb, mob. mesto Petrinja. Potčinjen ZŠTO Banija. Sastava: 2 tč i 1 mehanizovana četa.

10.- Formirati u ratu i miru mpoap, mob. mesto Kostajnica. Potčinjeni GŠ TO RS Krajina. Sastava: k-da, kom. baterija, 2 mpoad, mtč, inžč, pozadinska četa.

11.- Formirati u ratu i miru meh. bataljon, mob. mesto Vrginmost. Potčinjen ZŠTO Kordun. Sastava: 2 meh. čete i 1 tč.

12.- U sve brigade TO ugraditi mad. Sastava 2-3 hab, 105 mm i do 2 baterije MB 120 mm.

13.- U sve bataljone TO ugraditi larv PVO sastava 4 PAT 20/1 i odelenje "S-2M".

14.- Formirati u miru i ratu Vojnu bolnicu Vukovar. Potčinjena GŠTO RS Krajina. Sastav: po predlogu Sanitetske uprave.

15.- Formirati u miru i ratu Vojnu bolnicu Petrova Gora. Potčinjena GŠTO RS Krajina. Sastav po predlogu Sanitetske uprave.

[522] General-potpukovnik, Ljubomir.

[523] Nečitko.

16.- Formirati u miru i ratu Centar za medicinsku rehabilitaciju vojnih invalida, Topusko. Potčinjen GŠTO RS Krajina. Sastav: po predlogu Sanitetske uprave.
B/ – Za sve predložene jedinice da se urade knjige formacije.
C/ – U miru da se izmeni lična formacija:
1.- GŠTO RS Krajina formacijski broj 260.328 po predlogu lične formacije, u prilogu br. 1.
2.- Komanda stana da se ugradi u formaciju broj 260.328 po predlogu lične formacije, u prilogu br. 2.
3.- ZŠTO formacijski broj 260.328 po predlogu lične formacije Zonskih štabova, prilog br. 3.
4.- brTO formacijski broj 260.328 po predlogu lične formacije brigada TO, prilog br. 43.
SD/LjB

KOMANDANT
general-potpukovnik
Milan Torbica, [v.r.]

M. P.[524]

Prilozi:
– Predlog LF GŠTO
– Predlog LF KS GŠTO
– Predlog LF ZŠTO
– Predlog LF brTO[525]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 6., kut. 4.

233

1992., svibanj 19.
Glina

Dopis Komande 1. brigade TO Glina Komandi Zonskog štaba TO Banija u kojemu se ističe potreba naoružavanja 24. brigade TO oružjem koje je preuzeto nakon povlačenja 592. mtbr s područja Banovine

OS SFRJ SAO KRAJINA
KOMANDA 1. BRIGADE TO
G L I N A
Str. pov. broj 02-311/1
Dana 19. 05. 1992.

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO
Primerak broj 1

Objašnjenje u vezi Formacije
24. brTO, traži.-

[524] Okrugli pečat: RSK, Glavni štab TO, Knin.
[525] Prilozi se ne nalaze uz dokument.

KOMANDI ZnŠTO BANIJA

Odlaskom jedinica JNA sa prostora Banije, preuzet je znatan broj naoružanja i vojne opreme od 592. mtbr. Obzirom na potrebu da se znatan broj ovih sredstava ugradi u brigadu, formacija sa kojom raspolažemo gubi praktičnu vrednost. Pošto vam je poznato o kojim sredstvima se radi i da ste već izdali usmeno naređenje o formiranju dela novih jedinica u brigadi, molimo da date objašnjenje: dali će ZnŠTO raditi formaciju 24. brTO ili ćete za ovo ovlastiti Komandu 24. brTO.
MB/MM

KOMANDANT
pukovnik
Marko Vrcelj, [v.r.]

DOSTAVLJENO
1. K-di 4. ZnŠTO
2. Arhiva

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 306.

234

1992., svibanj 20.
[Petrinja]

Dopis Komande 31. brigade TO Petrinja Personalnoj upravi SSNO-a u Beogradu, u kojemu se traži informacija o pitanju rješavanja statusa obitelji poginulih i ranjenih boraca s područja nadležnosti brigade

Komanda 31. br TO
Broj:
Dana 20. 05. 1992.

SSNO BEOGRAD
Personalna uprava

PREDMET: Pitanje rješavanja porodica poginulih i ranjenih boraca 31. brigade TO, VP T-7920 Petrinja.-

Kao što je poznato izvršena je reorganizacija garnizona Petrinja u skladu sa odlukom Predsjedništva Jugoslavije.

Sve poslove oko organizacije obrane slobodnog teritorija u našoj zoni odgovornosti preuzela je 31. brigada TO.

U dosadašnjim ratnim dejstvima imali smo određeni broj poginulih i ranjenih boraca iz redova JNA i TO, ostale su nezbrinute porodice i borci – penzije i invalidnina.

Po uputstvu iz vojnog pravobranilaštva prikupljeni dokumenti bili su slani na rješavanje u Beograd, Bihać i Sarajevo. Od desetak upućenih predmeta riješeno je u Sarajevu svega dva predmeta, i to naknada troškova sahrane, crnina, pretrpjeli bolovi i nadgrobni spomenik (Mrkonja Mile i Trkulja Nikola).

Postavlja se pitanje, šta je sa navedenim predmetima i što i kako dalje raditi sa ljudstvom 622. mtbr. i TO?

Naša bivša komanda ostvarila je punu saradnju sa Općinskim organom za socijalni rad. Redovno šaljemo na rehabilitaciju ranjenike u lječilište u Topusko. Do danas nitko od ranjenih boraca nije dobio ocjenu stepena invalidnosti jer ne postoji organizirana zvanična komisija.

Postavlja se pitanje:
– gdje i kome slati dokumentaciju za lične i porodične invalidnine i penzije,
– tko i kada će organizirati komisiju za ocjenu stepena invalidnosti?

Molimo vas da nam pošaljete uputstva što i kako dalje raditi.

K O M A N D A N T
potpukovnik
Petar Grabundžija, [v.r.]

M.P.[526]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6047.

235

1992., svibanj 20.
[Knin]

Zapovijed Komande 9. korpusa Komandi 9. map-a i Komandi 2. brigade TO da spomenute postrojbe izuzmu iz svog sastava dio naoružanja radi pružanja artiljerijske potpore snagama 180. mtbr u pokušaju deblokade vojarne na brdu Križ kod Zadra

KOMANDA 9. KORPUSA
Str. pov. br. 4-2763
Dana 20. 05. 1992. godine

– Komandi 9. map
– Komandi 2. brTO

Angažovanje baterije
122 mm,
n a r e đ e nj e.-

[526] Okrugli pečat: Komanda 31. brigade TO.

1. Dana 20. 05. 1992. godine uputite jednu bateriju 122 mm sa 2 borbena kompleta municije da se do 11,00 časova javi komandantu 180. mtbr. u kasarni u Benkovcu, radi artiljerijske podrške za deblokadu Križa.
2. Nakon izvršenog zadatka baterija se ponovo vraća u sastav diviziona 122 mm.

KOMANDANT
general-major
mr. Sava Kovačević, [v.r.]
M.P.[527]

M.P.[528]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6029.

236

1992., svibanj 20.
[Beograd]

Rješenje Personalne uprave SSNO-a o iznosu dnevne naknade pripadnika JNA za vrijeme izvršavanja borbenih djelovanja

SAVEZNI SEKRETARIJAT ZA NARODNU ODBRANU
Personalna uprava
Pov. br. 10/550-10
20. 05. 1992. god.

VOJNA TAJNA
POVERLJIVO

Na osnovu tačke 3. Naredbe o dnevnoj naknadi za vreme izvršavanja borbenih dejstava (Personalna uprava SSNO, pov. br. 7-152 od 12.11.1991. g.) podsekretar u Saveznom sekretarijatu za narodnu odbranu donosi

REŠENJE
O IZNOSU DNEVNE NAKNADE U VREME IZVRŠAVANJA BORBENIH DEJSTAVA

1. Prema Naredbi o dnevnoj naknadi za vreme izvršavanja borbenih dejstava, dnevni iznos naknade iznosi za:

a) aktivno vojno lice, vojnika po ugovoru na određeno vreme, građansko vojno lice na službi u JNA i rezervnog starešinu:

- od 1. juna 1992. godine 1.200 dinara;

b) vojnika na odsluženju vojnog roka i vojnika u rezervi:

- od 1. juna 1992. godine 960 dinara.

2. Ovo rešenje stupa na snagu danom donošenja.

[527] Okrugli pečat: Komanda 9. korpusa.

[528] Prijemni pečat: Brzojav BRDO, TIBET, br. 3723, 20. 05. 1992.

P O D S E K R E T A R
general-pukovnik
Života Avramović, [v.r.]

M.P.[529]

M.P.[530]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 5012.

237

1992., svibanj 20.
Glina

Dnevno operativno izvješće Zonskog štaba TO Banija Glavnom štabu TO RSK o stanju na bojištu i situaciji u podređenim postrojbama

---

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
ZONSKI ŠTAB TO BANIJA
BR. 87-4
20. 05. 1992. GOD. GLINA

DNEVNI OPERATIVNI
IZVJEŠTAJ ....
DOSTAVLJA.-

GLAVNOM ŠTABU RSK KNIN

1. USTAŠKE SNAGE U TOKU DANA 19. 05. 1992. GODINE OD ....[531] ČASOVA IZ REJONA SUNJE OTVARALI SU VATRU PO NAŠIM SNAGAMA U REJONU ČETVRTKOVCA. U VREMENU OD 21,50 ČASOVA DO 22,30 ČASOVA USTAŠE SU VRŠILI PROVOKACIJU I OTVARALI VATRU PO NAŠIM SNAGAMA U REJONU DONJIH JAMA. DANA 20. 05. 1992. GODINE, USTAŠE SU U VREMENU OD 13,00 DO 04,00 VRŠILI PROVOKACIJU I OTVARALI PEŠADIJSKU VATRU IZ POKUPSKOG U PRAVCU S. POKUPSKA SLATINA.
NA PROVOKACIJU USTAŠA NAŠE SNAGE NISU ODGOVORILE VATROM VEĆ SA NAŠE STRANE PRIMIRJE SE POŠTUJE.
2. NAŠE JEDINICE VRŠE INTENZIVNO IZVIĐANJE, OSMATRANJE I PREDUZIMAJU TAKTIČKE MERE RADNJE I POSTUPKE RADI ŠTO BOLJEG OBEZBEĐENJA ODBRANE.

---

529 Okrugli pečat: Savezni sekretarijat za narodnu odbranu, Personalna uprava.
530 Prijemni pečat: Republika Srpska Krajina, Glavni štab Teritorijalne odbrane, int. br. 480-2, 23. 5. 1992., Knin.
531 Nečitko.

3. ZNŠTO TEŽIŠNO JE ANGAŽOVAN NA RASPODELI SREDSTAVA TEHNIKE I POPUNI LJUDSTVOM NA SREDSTVIMA KOJA SU PREUZETA OD JEDINICA JNA. ODRŽAN JE SASTANAK SA SEKRETARIJATIMA ZA NO SO U GLINI GDE SU RAZMATRANA PITANJA ORGANIZACIJE RADA I ZAJEDNIČKI PROBLEMI MOBILIZACIJE I POPUNE JEDINICA SA LJUDSTVOM KAO I SREDSTVIMA IZ OPISA, JEDNO OD PITANJA KOJE JE OSTALO NEJASNO SVIM UČESNICIMA ŠTA DA SE URADI SA VOJNICIMA KOJI SLUŽE VOJNI ROK VAN RSK, A OBITELJI TRAŽE DA SE ISTI VRATE /RODOM SU SA BANIJE I KORDUNA/. ODRŽANO JE VIŠE SASTANAKA SA ORGANIMA MUP-A BANIJE U VEZI FORMIRANJA BRIGADE MILICIJE, IZVRŠENO JE ODABIRANJE LJUDSTVA, A OPREMA KOJA TREBA DA STIGNE IZ KNINA NIJE STIGLA /ODEĆA/.
4.- ZAHTEVA NEMAMO.

KOMANDANT
PUKOVNIK
RADE VUJAKLIJA

M.P.[532]

Preslika, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 4120.

238

1992., svibanj 21.
[Korenica]

Redovno borbeno izvješće Komande Zonskog štaba TO Lika Glavnom štabu TO RSK o stanju na bojištu te o situaciji u podređenim postrojbama

KOMANDA ZN ŠTO – LIKA
STR. POV. BR. 241
21. 05. 1992. GOD.

REDOVNI BORBENI IZVEŠTAJ

GS TO RSK

1.- NEPRIJATELJ:
U TOKU 20./21. 05. 1992. G. USTAŠE U VIŠE NAVRATA PREKRŠILE PRIMIRJE OTVARAJUĆI VATRU PO REJONU S. DABAR, GLIBODOLSKI KRIŽ, KONJSKA GLAVA, BOCINO BRDO, DONJI JANČIĆI IZ STRELJAČKOG NAORUŽANJA, MB 60 I 82 MM, POSLEDICA NIJE BILO, NA VATRU UZVRAĆENO IZ PAT, MB 80 I 120 MM I H-105 MM.

[532] Prijemni pečat: Brzojav broj 345, 26. 5. 1992.

20. 05. 1992. G. OKO 19,00 ČASOVA USTAŠE SU POKUŠALE UBACITI VEĆU GRUPU U S. KOKANI. NAKON OKRŠAJA KOJI JE TRAJAO 10-15 MINUTA USTAŠKE SNAGE SU IMALE 4 POGINULA PRIPADNIKA ZNG. SVU ČETVORICU USTAŠA LIKVIDIRAO JE HRABRI BORAC 145. BRTO TRBOJEVIĆ ŽELJKO KOJEG PREDLAŽEM DA SE ODLIKUJE MEDALJOM ZA HRABROST. ZAROBIO JE 3 AP I MITRALJEZ.

2.- STANJE U JEDINICAMA:

JEDINICE ZNŠTO USPEŠNO OBEZBEĐUJU ZONU ODGOVORNOSTI. NAJBOLJE JE STANJE KOD 145. BRTO, DOK JE U 73. ODTO VEOMA ROVITO. OKO 12,00 ČASOVA U KOMANDU ZNŠTO DOŠLA JE GRUPA OD 9 STAREŠINA KOJI ZAHTEVAJU HITNO ODMOR ILI SMENU SA DUŽNOSTI (SLEDI IZVEŠTAJ). OSNOVNO JE ŠTO ISTIČU DA SU SNAGE MILICIJE PREUZELE OBEZBEĐENJE FRONTA.

3.- STANJE NA TERITORIJI:

STANJE NA TERITORIJI KARAKTERIŠU INTENZIVNE PROVOKACIJE USTAŠA. NA TERITORIJI CAZINSKE KRAJINE VEOMA JE NAPETO. GRUPU EKSTREMISTA PREDVODI BIVŠI NAČELNIK IZ BIHAĆA ZIKO[533].

4.- VANREDNIH DOGAĐAJA NIJE BILO.

5.- STANJE BEZBEDNOSTI:

STANJE BEZBEDNOSTI JE VEOMA SLOŽENO NA PROSTORU SO GRAČAC, VRHOVINE ZBOG POSTOJANJA VIŠE STRUJA I POLITIČKIH OPREDJELJENJA. IZ RAZLOGA TOG NIJE IZVRŠENA NI PRIMOPREDAJA DUŽNOSTI KOMANDANTA OŠTO. U TOKU 20. 05. 1992. POKUŠALI SMO DA DOBIJEMO KOMANDANTA OŠTO GRAČAC KAP. ĐURU,[534] ALI I PORED ČEKANJA OD SAT VREMENA NISMO USPELI.

6.- STANJE MORALA:

BEZ BITNIH PROMENA U ODNOSU NA PRETHODNI IZVEŠTAJ.

7.- POOB FUNKCIONIŠE VEOMA OTEŽANO, A POSEBNO PRI OBEZBEĐENJU P/G I SVEŽEG MESA.

8.- GUBICI: GUBITAKA NISMO IMALI.

9.- ZAKLJUČAK:

STANJE U JEDINICAMA JE DOBRO. B/G OBEZBEĐUJU USPEŠNO IZVRŠENJA BORBENOG ZADATKA.

10.- OSTALO:

U TOKU DANA ODRŽAN JE SASTANAK SA PREDSTAVNICIMA SJB BIHAĆ SA CILJEM DA POKRENU PITANJA KOD ORGANA VLASTI ZA REŠENJE SLEDEĆIH PITANJA, I TO:

1)- FINANSIRANJE, ODRŽAVANJE I OBEZBEĐENJE P/G REPETITORA (ČVORIŠTA) PLJEŠIVICA

2)- SARADNJA NA EKONOMSKOM PLANU REGIJA RSK I BIHAĆKE KRAJINE, A POSEBNO PO PITANJU OPRAVKE DALEKOVODNE MREŽE NA AERODROMU ŽELJAVA I DOVOĐENJE ISTE DO ČVORIŠTA PLJEŠIVICA.

[533] Priređivači nisu uspjeli utvrditi o kojoj je osobi riječ.

[534] Priređivači nisu utvrdili prezime.

TREBA NAPOMENUTI DA AGREGAT TROŠI DNEVNO 1.000 L GORIVA (365 TONA GODIŠNJE).
3)VOJNO-POLICIJSKA PITANJA
GRUPA ODGOVORNIH LJUDI SJB JE UPOZNATA DA JE NA PROSTORU GRABOVAC – RAKOVICA – DRENOV KLANAC ZA 8 DANA UBIJENO 12 LJUDI MEDJU KOJIMA 1 DJEVOJČICA OD 16 GODINA I BEBA OD GODINU DANA. DATO IM JE DO ZNANJA DA GRUPA IMA OSLONAC NA CAZINSKOJ KRAJINI I DA POD HITNO TREBAJU PREDUZETI MERE DA JE OTKRIJU I SPREČE U GENOCIDNIM POSTUPCIMA I NAMERAMA. TAKOĐE JE ZAHTEVANO DA EKSTREME KOJI SU POBEGLI IZ SLUNJA, DREŽNIK GRADA, DONJEG I GORNJEG VAGANCA TREBA PROTERATI SA SVOJE TERITORIJE RADI MIRA MEĐU NARODIMA.

ZASTUPA KOMANDANTA
PUKOVNIK
JOVO UZELAC

M.P.[535]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 4117.

239

1992., svibanj 22.
[Korenica]

Dnevno izvješće Komande Zonskog štaba TO Lika Glavnom štabu TO RSK o stanju na bojištu, te o situaciji u podređenim postrojbama

ZN ŠTO LIKA
STR. POV. BR. 248
22. 05. 1992. GODINE

REDOVNI BORBENI IZVEŠTAJ

GŠ TO RSK

1. NEPRIJATELJ:
U TOKU DANA USTAŠKE SNAGE NISU NARUŠAVALE PRIMIRJE, NITI SU OTVARALE VATRU. NISU PRIMEĆENI VEĆI POKRETI I MANEVAR U OKVIRU OPERATIVNOG RASPOREDA. PREKO VRUĆE LINIJE: PLAŠKI – OGULIN USPOSTAVLJEN JE KONTAKT I DOGOVORENA PRIMOPREDAJA 4 (ČETIRI) POGINULA USTAŠE U REJONU S. KOKANI.

[535] Prijemni pečat: Brzojav NANA, broj 2, 21. 05. 1992.

2. STANJE U JEDINICAMA:
JEDINICE ZN ŠTO TEŽIŠNO SU ANGAŽOVANE NA OBEZBEĐENJU REJONA ZONE ODGOVORNOSTI. U TOKU NOĆI POJAČANE SU MERE BORBENOG OBEZBEĐENJA KOD 145. BRTO RADI SPREČAVANJA EVENTUALNIH UPADA IDG I KOD 73. ODTO.
DANA 21. 05. 92. GOD. OBAVLJEN JE RAZGOVOR SA GRUPOM STAREŠINA IZ 73. ODTO. POSLE RAZGOVORA UPUĆENI SU U KOMANDU 73. ODTO. OD 8 STAREŠINA U KOMANDU 73. ODTO VRATILA SU SE 3 (TROJICA) DOK SU SE 5 (PETORICA) STAREŠINA SAMOUDALJILA SA FRONTA U NEPOZNATOM PRAVCU.
1. POTP. HINIĆ MILOVAN PKP.
2. POTP. MIRKOVIĆ BRANKO, ORM
3. MAJ. ORLIĆ STEVO, NTS
4. KAP. 1. KL. ARANĐELOVIĆ VEKOSLAV, N INSL, RODOM IZ LESKOVCA USMENO IZJAVIO DA ŽELI IĆI U OSSSRJ.
5. STV. RAJČIĆ MIODRAG, KOM. ČETE, RODOM IZ KNJAŽEVCA, USMENO IZJAVIO DA ŽELI IĆI U OSSSRJ.
U TOKU RAZGOVORA DATO IM JE DO ZNANJA SLEDEĆE:
– DA JE VLADA RSK PROGLASILA RATNO STANJE,
– DA NI JEDAN MUŠKARAC OD 18-60 GODINA NESMIJE NAPUSTITI TERITORIJE RSK,
– DA U JEDINICI I NA FRONTU MORAJU OSTATI DO DOLASKA SNAGA UN.
DEZERTERSTVOM IZ JEDINICE I SA FRONTA POČINILI SU TEŠKO KRIVIČNO DELO KOJE ĆE IMATI VEOMA NEGATIVNE POSLEDICE NA MB I B/G 73. ODTO. IZ RAZLOGA TOG TREBA POKRENUTI KRIVIČNU PRIJAVU RADI STAVLJANJA POD VDS I VOJNI SUD, A GŠ OS SRJ IZVESTITI O OVOM POSTUPKU.
PORUČNIK BEDAKOVIĆ ŽELJKO IZ 73. ODTO NAPUSTIO JE JEDINICU 20. 05. 1992. GODINE I PROTIV NJEGA TREBA POKRENUTI KRIVIČNU PRIJAVU.
DANA 22. 05. 92. GODINE NA DUŽNOST SE JAVIO PUKOVNIK ŠUPUT[536] I POTPUKOVNIK HINIĆ.
3. STANJE NA TERITORIJI:
STANJE NA TERITORIJI NEPROMENJENO, A PREMA GRANICI BIH NAPETO. SNAGE MILICIJSKE BRIGADE STACIONIRANE NA AERODROMU ŽELJAVA BESPOTREBNO SU OTVARALE VATRU PREMA NASELJU IZAČIĆ, A DOŠLO JE I DO MEĐUSOBNOG OTVARANJA VATRE IZMEĐU MILICIJE NA KONTROLNOM PUNKTU POGLEDALO. POSLEDICA NIJE BILO. OSEĆA SE POTREBA DA MUP RSK IZVRŠI INSPEKCIJSKU KONTROLU I DA NE DOZVOLI POVREDU GRANICE PREMA RBIH.
4. VANREDNIH DOGAĐAJA NIJE BILO IZUZEV OPISANOG SAMOUDALJAVANJA STAREŠINA.
5. STANJE BEZBEDNOSTI BEZ PROMENA.
6. STANJE MORALA: SAMOUDALJAVANJE STAREŠINA IMAĆE NEGATIVNI ODRAZ NA B/M KOMANDE 73. ODTO. I DALJE SE VRŠI PRITISAK NA SMENU STAREŠINA.

[536] Milan.

7. POB FUNKCIONIŠE VEOMA OTEŽANO.
8. GUBITAKA NISMO IMALI.
9. ZAKLJUČAK: BEZ BITNIH PROMENA U ODNOSU NA PRETHODNI IZVEŠTAJ. CJENIMO DA ĆE SE SITUACIJA NA TERITORIJI RBIH (BIHAĆ I CAZINSKA KRAJINA) IZ DANA U DAN USLOŽAVATI. ZBOG BLOKADE TERITORIJE VELIKE NESTAŠICE ARTIKALA ZA ISHRANU. BILO BI VEOMA RAZUMNO DA VLADA RSK ŠTO PRE OSTVARI KONTAKTE SA ORGANIMA VLASTI SO BIHAĆ KAO CENTROM REGIJE RADI SMANJENJA TENZIJA, I OŽIVLJAVANJA SARADNJE.
U PROTIVNOM MOŽE SE OČEKIVATI POKRET MASA USLED POJAVE GLADI I NJIHOVO USMJERAVANJE KA KARLOVCU ILI OGULINU.

ZASTUPA KOMANDANTA
PUKOVNIK
JOVO UZELAC

M.P.[537]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 4117.

240

1992., svibanj 22.
Glina

Redovno operativno izvješće Zonskog štaba TO Banija Glavnom štabu TO RSK o stanju na bojištu i situaciji u podređenim postrojbama

---

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
ZONSKI ŠTAB TO BANIJA
STR. POV. BR. 93-0
22. 05. 1992. GOD. GLINA

REDOVNI OPERATIVNI
IZVEŠTAJ,-
DOSTAVLJA.-

GLAVNOM ŠTABU TO RSK KNIN

1.- TOKOM PROTEKLIH 24 ČASA USTAŠKE SNAGE OTVARALE SU VATRU DANA 21. 05. 1992. GODINE U VREMENU OD 21,50 DO 22,30 ČASOVA NA PRAVCU MOŠĆENICA – ČEŠKO SELO, A DANA 22. 05. 1992. GODINE U VREMENU OD 01,30 DO 02,00 ČASA IZ REJONA LETOVANIĆA IZ HAUBICA 155 MM USTAŠE SU PO GLINI I MAJSKIM POLJANAMA ISPALILE 10 MINA.

---

[537] Prijemni pečat: Brzojav NANA, broj 7, 22. 05. 1992.

OD DEJSTVA USTAŠKIH SNAGA PO GLINI I MAJSKIM POLJANAMA NASTRADALA JE .... OID[538] CIVILA. OSTALE ŠTETE NIJE BILO.
NA VATRU USTAŠA NAŠE SNAGE SU ODGOVORILE VEOMA ŽESTOKO I ODMAH JE PRESTALA PROVOKACIJA OD STRANE USTAŠA.
2.- NAŠE SNAGE VRŠE INTENZIVNO IZVIĐANJE, OSMATRANJE I NA SVIM PRAVCIMA PREDUZIMAJU SE TAKTIČKE MERE I POSTUPCI RADI ŠTO BOLJEG OBEZBEĐENJA REJONA ODBRANE JEDINICA.
NAJVEROVATNIJA PROVOKACIJA USTAŠKIH SNAGA NA NAŠE SNAGE VRŠI SE .... [539] OD ISTIH USTANOVI DA LI TU POSTOJE NAŠE SNAGE, POSLE ODLASKA JEDINICA JNA SA OVIH PROSTORA.
3.- ZNŠTO TEŽIŠNO JE ANGAŽOVAN NA PRERASPODELI SREDSTAVA I POMOĆ KONTROLA OBUKE U NOVOFORMIRANIM JEDINICAMA U BRTO NA PRVOM POLOŽAJU. KOMANDANT ZNŠTO JE IMAO SASTANAK SA SNAGAMA UNPROFOR-A U VEZI RAZMEŠTAJA POSEDANJA I PLANA POVLAČENJA NAŠIH SNAGA POSLE PREUZIMANJA ZONE ODGOVORNOSTI OD STRANE ZAŠTITNIH SNAGA U ZONI ODGOVORNOSTI 26. BRTO.
4.- ZAHTEVA NEMAMO. POVREĐENIH I RANJENIH OD DEJSTVA USTAŠKIH SNAGA NIJE BILO.

KOMANDANT
PUKOVNIK
RADE VUJAKLIJA

M.P.[540]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 4120.

241

1992., svibanj 24.
[Korenica]

Redovno borbeno izvješće Komande Zonskog štaba TO Lika Glavnom štabu TO RSK o stanju na bojištu, te o situaciji u podređenim postrojbama

---

ZNŠTO – LIKA
STR. POV. BR. 611
24. 05. 1992. GOD.

REDOVNI BORBENI IZVEŠTAJ

GŠTO RSK

538 Nečitko.

539 Nečitko.

540 Prijemni pečat: Brzojav broj 349, 26. 05. 1992.

1. NEPRIJATELJ:
24. 05. 1992. IZ REJONA SVETE TROJICE OTVORENA JE RAFALNA VATRA IZ PEŠADIJSKOG NAORUŽANJA. NAJVEROVATNIJE JE DOŠLO DO SLUČAJNOG OTVARANJA VATRE. VEĆI POKRETI I PROMENE U OPERATIVNOM RASPOREDU NISU PRIMEĆENE.
IMA NAGOVEŠTAJA DA BI MOGLO DOĆI DO UBACIVANJA IDG U REJON SLUNJA ZA DEJSTVO PREMA PLITVICAMA I SABORSKOM.
2. STANJE U JEDINICAMA:
JEDINICE ZNŠTO ANGAŽOVANE SU NA OBEZBEĐENJU ZONE I REJONA ODGOVORNOSTI. ZBOG NAJAVE ZA UBACIVANJE IDG POJAČANE SU MERE BORBENOG OBEZBEĐENJA KOD JEDINICA, A POSEBNO KOD 145. BRTO.
IZVRŠENA JE DEMOBILIZACIJA V/O ZA HAD 122 MM. OD POZVANIH 35 BORACA, ODAZVALO SE 34. TRENUTNO SE RADI NA OPREMANJU I OBUCI.
U 8. BRTO DOŠAO JE BIVŠI KOMANDANT BRIGADE POT. ALAGIĆ SA NAMEROM DA PREDA DUŽNOST JER PO IZJAVI IMENOVANI IMA VEĆ POSTAVLJENJE OD STRANE SSNO-PERSONALNA UPRAVA U RŠTO-SRBIJE.
DATO JE DO ZNANJA DA DOZVOLU ZA NAPUŠTANJE RSK NEĆE DOBITI. SPREMAN JE DA OSTANE DO 1. 6. 1992. GOD.
14. 5. 1992. GOD. UPUĆEN JE NA RAD U 93. ODTO POTP. PETROVIĆ RADI PRUŽANJA POMOĆI ALI SE ISTOG MOMENTA UDALJIO.
3. STANJE NA TERITORIJI BEZ BITNIH PROMENA. NA TERITORIJI BIHAĆA U TOKU DANA OTVORENA JE VATRA IZ SKLADIŠTA GRABEŽ I RIPAČ. DVA POGINULA I 4 RANJENA SU POSLEDICE DEJSTVA PO BIHAĆU, ZAPALJEN MOTEL "SUNCE" OŠTEĆENI POGONI "ŽITOPRERADE" I DRUGI OBJEKTI.
U REJONU IZAČIĆ TO IZAČIĆ IZVRŠILO UTVRĐIVANJE. PRIMEĆEN 1 MB I PAT TROCEVAC.
4. VANREDNIH DOGAĐAJA NISMO IMALI.
5. STANJE BEZBEDNOSTI BEZ BITNIH PROMENA U ODNOSU NA PRETHODNI IZVEŠTAJ. STANJE MORALA JE ZADOVOLJAVAJUĆE IZUZEV U 73. ODTO GDJE JE VEOMA LOŠE.
6. PRILIKOM PREDAJE DUŽNOSTI IMAT ĆEMO TEŽIŠTE NA 73. ODTO.
7. POB REALIZUJE SE U SLOŽENIM USLOVIMA. OBEZBEĐENJE GORIVOM POZITIVNO UTIČE NA POKRETLJIVOST I SNABDEVANJE JEDINICA.
8. GUBITAKA NISMO IMALI.
ZAKLJUČAK: STANJE B/G JE NA ZADOVOLJAVAJUĆEM NIVOU I OBEZBEĐUJE IZVRŠENJE ZADATAKA.

ZASTUPA KOMANDANTA
PUKOVNIK
JOVO UZELAC

M.P.[541]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 4117.

[541] Prijemni pečat: Brzojav NANA, broj 13, 24. 05. 1992.

242

1992., svibanj 24.
[Okučani]

Izvješće Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija Glavnom štabu TO RSK, o problematici vezanoj uz popunjavanje postrojbi Teritorijalne obrane na području zapadne Slavonije materijalno-tehničkim sredstvima 5. korpusa JNA

VOJNA TAJNA – POVERLJIVO
ŠIFROVANO – URUČITI ODMAH
ZnŠTO ZAPADNA SLAVONIJA
Pov. br. 23-2
24. 05. 1992. godine

Popuna sa MTS, izveštaj dostavlja.-

GLAVNOM ŠTABU TO RSK – KNIN
– Na ličnost komandanta –

U vezi sa realizacijom dogovora komandanta GŠTO RSK i komandanta 5. K oko popune jedinica TO Zapadna Slavonija MS dana 23. 05. 1992. godine, komandant 5. K je preko svojih organa Komande regulisao i konkretizovao pitanja popune jedinica ZnŠTO. U vezi sagledavanja dinamike popune dogovorenih sredstava podnosimo sledeći,

I Z V E Š T A J

1.- Regulisano je da se tenkovska četa popuni sa 10 tenkova T-55 iz jedinica 5. K, ali tek pošto GŠTO RSK dopremi 10 tenkova u Banja Luku za potrebe 5. K.
Predlažemo da se tč ZnŠTO popuni sa tenkovima koje će dopremati GŠTO a ne sa tenkovima iz 5. K.
– Regulisano je da se 61. had – 105 mm popuni sa 12 a ne sa 18 H-105 mm kako je dogovoreno.
Predlažemo da se 61. had 105 mm popuni sa haubicama 122 mm sa kojima raspolaže GŠTO RSK umesto sa haubicama 105 mm iz 5. K jer postoji verovatnoća da veći broj tih oruđa po resursima treba da ide na generalni remont.
– Regulisano je da se 83. mpoad popuni sa 6 PO topova 100 mm T-12, 6 PO topova 76 mm M-62 i 6 POLK 9K 11.
– Regulisano je da se 45. larv PVO popuni sa 6 umesto sa 8 PAT – 20/3 mm.
– Da se za popunu larv PVO dodeli 8 PAT 20/1 mm i 9 lansera S-2M. Također je regulisano da se uz art. i PA oruđa dodele i vučna m/v.
– Obećano je da će se obezbediti oko 1000 cevi ličnog naoružanja, deo sredstava po ABHO grani i znatan deo intendantskih sredstava.
2.- Regulisano je da se ova popuna realizuje zaključno sa 29. 05. 1992. godine.
Nakon realizacije ove popune poslaćemo detaljan izveštaj.
3.- Dana 26. 05. 1992. godine pukovnik Čubrić Jovan i potpukovnik Balatunović Drago uputiće se u ZnŠTO Banija radi sagledavanja raspoloživih MS za popunu ZnŠTO.
Molimo da navedenog dana u ZnŠTO Banija budu njen komandant i organi pozadine.

4.- Molimo da se preko komande ZnŠTO Banija naredi da istog dana bude spremno za predaju sanitetskog m/v “Mercedes” koga smo ranije u zahtevu tražili, a koje se sada nalazi u Domu zdravlja Dvor na Uni. Vozilo bi trebalo biti u ZnŠTO Banija.

KOMANDANT
pukovnik
Jovan Čubrić, [v.r.]
M.P.[542]

M.P.[543]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6015.

243

1992., svibanj 24.
Benkovac

Redovno izvješće Štaba TO Benkovac Zonskom štabu TO Sjeverna Dalmacija o stanju na bojištu i o situaciji u podređenim postrojbama

---

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
OPŠTINA BENKOVAC
ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE
STR. POV. BR. 645/1-92.
BENKOVAC, 24. 05. 1992. G.

ZONSKI ŠTAB TO SJEVERNE DALMACIJE
KNIN

PREDMET: REDOVAN IZVJEŠTAJ

U TOKU JUČERAŠNJEG DANA, OD NAŠEG IZVJEŠTAJA NEPRIJATELJ JE I DALJE VRŠIO DEJSTVA ARTILJERIJOM PO CIJELOM DJELU ZAPADNO OD NAŠE OPŠTINE, UGLAVNOM IZ PRAVCA SUHOVARA I POLIČNIKA. OD POSLJEDICA DEJSTVA NEPRIJATELJA U REONU AERODROMA ZEMUNIK RANJENO JE PET PRIPADNIKA JNA I TO ŠKOPELJA MILAN, ROĐEN 1973. G. IZ ZEMUNIKA, DRČA SLOBODAN, ROĐEN 1971. G. IZ KAŠIĆA, DRČA GORAN, ROĐEN 1972. G. IZ GORNJEG KARINA, ŠKOPRELJA SLOBODAN, ROĐEN 1972. G. IZ ZEMUNIKA I INIĆ MOMČILO, ROĐEN 1966. G. IZ ZAPUŽANA.
U TOKU DANAŠNJEG DANA NEPRIJATELJ JE OKO 10,00 SATI VRŠIO DEJSTVO PROTUAVIONSKIM MITRALJEZOM SA BRDA DEBELJAK, PODRUČJE VRANE PREMA NAŠEM SELU DONJE MIRANJE, POSLJEDICA OD OVOG DEJSTVA NIJE

[542] Okrugli pečat: RSK, Zonski štab TO Zapadna Slavonija, Okučani.
[543] Prijemni pečat: Brzojav br. 1580, 25. 05. 1992.

BILO. PO SAZNANJIMA IZ NAŠE HIRURŠKE AMBULANTE DANAS SU OKO 13,00 SATI RANJENI U REONU ZEMUNIK PETROV RENATO IZ BENKOVCA, MARČIĆ ŽELJKO IZ BENKOVAČKOG SELA I NOVAKOVIĆ NIKOLA IZ BJELINE.
..... I U 17,00 SATI NEPRIJATELJ JE VRŠIO DEJSTVO MINOBACAČIMA NA NAŠE SELO KAŠIĆ. NAJVJEROJATNIJE IZ PRAVCA SUHOVARA. ZASADA ZNAMO DA IMAMO JEDNOG RANJENOG CIVILA I TO ARČABA NIKOLU. DEJSTVO NEPRIJATELJA I DALJE TRAJE.
U 17,25 SATI RAKETIRAN JE OD STRANE NEPRIJATELJA BENKOVAC. ZA SADA RASPOLAŽEMO PODACIMA DA JE JEDNO LICE RANJENO I TO MILICA KREKIĆ.

KOMANDANT:
ZORAN LAKIĆ

M.P.[544]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 4073.

244

[1992., svibanj 24.]

Prijedlog Zonskog štaba TO Lika za odlikovanje medaljom za hrabrost vojnika Željka Trbojevića

---

Popunjava se prilikom predlaganja vojnih lica i građanskih lica na službi u JNA

PREDLOG ZA ODLIKOVANJE

Mat. Broj 1211963362107

TRBOJEVIĆ Rade ŽELJKO,
(porodično, očevo i rođeno ime)

(čin – klasa)

vojnik iz 145. br. TO ZnŠTO – Lika
(dužnost i jedinica)

Orden za hrabrost
(vrsta i stepen odlikovanja koje se predlaže)

1. Dan, mesec, godina, mesto, opština i republika (pokrajina) rođenja

12. 11. 1963. Trojvrh
Plaški RSK

3. Stepen dve poslednje službene ocene i godina ocenjivanja

[544] Prijemni pečat: Brzojav broj 69, 24. 05. 1992.

2. Dan, mesec i godina stupanja u stalni sastav JNA

15. 11. 1991. godine

4. Kojim mirnodopskim odlikovanjima je odlikovan, broj ukaza i godina

OBRAZLOŽENJE ZBOG ČEGA SE PREDLAŽE

Dana 20. maja 1992. godine ustaška DTG pokušala je izvršiti ubacivanje u borbeni raspored 145. br. TO radi masakriranja pripadnika brigade i mesnog stanovništva. Ugledavši DTG i prozrevši njihove namere, vojnik Trbojević je poseo položaj u jednoj napuštenoj kući i hrabro sačekao ustaše. Otkrivši njegovo prisustvo ustaše su na Trbojevića ispalile tri projektila iz RB "Zolja", ali ga nisu pogodili. Smatrajući da su ga likvidirali krenuli su ka kući. Pribrani borac Trbojević mirno ih je sačekao i likvidirao svu četvoricu jednog za drugim.
Ovim činom imenovani je pokazao izuzetnu hrabrost i patriotizam u izvršavanju zadataka borca Krajine, te ga i predlažemo za dodelu navedenog odlikovanja.

K O M A N D A N T
P U K O V N I K
Milan Šuput, [v.r.]

M.P.[545]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6045.

245

1992., svibanj 25.
[Benkovac]

Informacija 180. mtbr Komandi 4. mtb iste brigade o napadu hrvatskih postrojbi na vojarnu na brdu Križ kod Zadra i stanju u postrojbama u zoni odgovornosti 180. mtbr

KOMANDA 180. mtbr
Pov. br 1559-1
25. 05. 1992. godine

Informaciju,
dostavlja.-

Komandi 4. mtb[546]

U zadnjih nekoliko dana aktivnost ustaških snaga je intenzivirana. Hrvatske oružane snage uporno pokušavaju da prije nego što snage UNPROFOR-a preuzmu svoje obaveze na našem dijelu fronta, da zaposjednu značajne objekte i pravce. Hrvatske OS vjerovatno imaju za cilj

[545] Okrugli pečat: RSK, Zonski štab TO Lika, Korenica.
[546] Dopisano rukom.

da spreče sprovođenje Vensovog plana o angažovanju mirovnih snaga na ovim prostorima. Zbog toga učestalo krše primirje otvarajući vatru po našim snagama i drugim ciljevima kao što su Benkovac i Obrovac. Tako su dana 17. 05. 1992. godine mučki napali kolonu m/v koja je prevozila smenu na objekat Križ. U koloni je bio 1 tenk, 1 oklopni transporter i 3 m/v. Cilj im je bio da nanesu gubitke i odsjeku objekat Križ. Preduzete su mjere da se narednog dana kolona izvuče i da se Križ kao značajan objekat odblokira. Jedno m/v smo uspjeli izvući, a preostala m/v su bila oštećena ili uništena u prethodnim dejstvima, te zbog jake neprijateljske vatre nisu se mogla izvući na bezbjedno mjesto. U narednih 2-3 dana u više navrata je pokušavana deblokada objekta Križ ali se u tome nije uspjelo i to prvenstveno zbog nedovoljne aktivnosti ljudstva na objektu Križ i zbog nedovoljno izražene želje za borbom od strane ljudstva koje je upućivano na zadatke deblokade objekta Križ. Naglašavamo da je deo jedinica koje su učestvovale u deblokadi objekta Križ pokazao hrabrost i izdržljivost ali deo jedinica je pokazao malodušnost u borbi i nedovoljnu motivisanost, posebno pojedinci. Dana 22. 05. 1992. godine organizirana je široka akcija na deblokadi objekta Križ uz angažovanje različitih jedinica i sastava i uz učešće oklopno-mehanizovanih snaga. Međutim, iako je akcija organizovano tekla, iako je sastav na Križu bio upoznat sa tokom akcije, pojedinci iz sastava snaga na Križu stupili su u kontakt sa ustaškim snagama, doveli 3 ustaše na Križ i sa njime se dogovorili o predaji objekta Križ. Ovaj sraman čin predaje učinili su mimo odobrenja k-dira jedinice ali sa njegovim znanjem. Komandir jedinice ništa nije učinio da spreči ovo nedjelo i sramotu. Predaja je izvršena u trenutku kada su naše jedinice već bile na dohvat Križa na 150-200 m. Zbog učinjenog nedjela lišeni su slobode i sprovedeni u istražni zatvor k-dir jedinice, njegov zamjenik i još 3 vojna obveznika koji su organizovali i učestvovali u pregovorima sa ustašama.

Naglašavamo da je na Križu bilo dovoljno naoružanja (3 minobacača 82 mm, 4 pat 20/3, 4 Browinga 4-cjevca, 2 topa ZIS), dovoljno municije, dovoljno vode, a da je u pokušajima deblokade organiziran dotur hrane i cigareta jer je 10 boraca noću upućeno sa aerodroma Zemunik na Križ. Međutim, zbog lošeg komandovanja od strane k-dira jedinice i destruktivnog ponašanja pojedinaca te očigledne izdaje od pojedinaca, sa objekta Križ se nije pružao nikakav otpor, a posebno u zadnjih 24 časa kada nije ispaljen ni jedan metak u pravcu neprijatelja. Hrvatske OS su ovaj čin izdaje u našim redovima iskoristile u propagandne svrhe veličajući svoje ....[547]

Pored napada na objekat Križ izvršeni su i žestoki napadi na drugim pravcima a posebno na pravcu Zadar-Musapstan, Zadar-Crno, na Zeleni Hrast i Podgradinu, te na pravcu Stankovci-Pristeg-Ceranje. Svi ovi napadi su uspješno odbijeni. Front u cjelini je stabilizovan. Hrvatskim oružanim snagama je uzvraćeno i naneseni su im krupni gubici u ljudstvu i tehnici po našim saznanjima, ali i po njihovim priznanjima na sredstvima informiranja.

U narednih nekoliko dana i dalje očekujemo nasrtaje HOS-a na naše položaje. Zbog toga je potrebno da se maksimalno koncentrišemo na odbranu naše teritorije i da ne dozvolimo nikakva iznenađenja. Posebno skrećemo pažnju da iz svojih redova trebamo eliminisati kojekakve glasine i paničenje pojedinaca jer tome nema mesta. Naše jedinice su u dosadašnjim borbama prekaljene i uspješno su rješavale sve zadatke. Postupak ljudstva koje je branilo objekat Križ je izuzetak i predstavlja sramnu mrlju na našu dosadašnju borbu.

Sa ovom informacijom upoznati cjelokupan sastav jedinica.

[547] Nečitko.

K O M A N D A N T
pukovnik
Tripko Čečović, [v.r.]
M. P.[548]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 7., kut. 5.

246

1992., svibanj 26.
[Banja Luka]

Informacija Komande 1. krajiškog korpusa Komandi Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija o političko-sigurnosnoj situaciji u Bosanskoj Krajini

KOMANDA 1. KRAJIŠKOG KORPUSA
Op. pov. br. 459-3
26. 05. 1992. god.

VOJNA TAJNA
POVERLJIVO

Političko-bezbedonosna
situacija u Bosanskoj
Krajini.-

K O M A N D I Zn ŠTO Z. Slavonija[549]

Opšta političko-bezbedonosna situacija na prostoru Bosanske Krajine u određenom trenutku poprimila je sve karakteristike građanskog rata i ofenzivnog nastupa ustaško-muslimanskih oružanih formacija. Rasplet nastale situacije otpočeo je energičnim angažovanjem vojske SR BiH. Na prostoru Ključa i Sanskog Mosta srpske snage kontrolišu situaciju i blokiraju sve snage "zelenih beretki", a na prostoru Mrkonjić Grada neprijateljske snage i ne pokušavaju bilo kakvu neprijateljsku aktivnost. Posle napada na vojne obveznike u rejonu s. Hambarine, Komanda regije vojske SR BiH je oružanim akcijama očistila to selo i razoružala sve pripadnike "zelenih beretki" (oko 320). Istovremeno ova naša komanda nanela je velike gubitke "zelenim beretkama" u s. Kozarac, pri čemu je zarobljeno oko 300 pripadnika neprijateljskih formacija i nanela velike gubitke protivničkoj strani. Banjalučka regija i grad Prijedor su pod punom kontrolom MUP-a SR BiH i naših oružanih formacija i tamo vlada potpuni mir. Pojedinačni primeri nepoštovanja policijskog časa brzo se rešavaju, a samo jedan primer toga nepoštovanja završio se tragično gde su pripadnici stanice MUP-a u MZ Mejdan u Banja Luci likvidirali trojicu lica koja su pružila oružani otpor.
Naša 122. lpbr. je na Vlašiću sprečila upade brojnih diverzantskih snaga ustaša i "zelenih beretki" sa prostora Turbeta i Travnika. Napad oko 350 pripadnika HOS-a na položaj 19/30.

548 Okrugli pečat: Komanda 180. motorizovane brigade.

549 Dopisano rukom.

pd. sa prostora Čunića lug ka s. Jusići u rejonu Donjeg Vakufa je odbijen, a protivnik je imao velike gubitke. Isto se dogodilo i sa napadom HOS-a iz Travnika prema značajnom objektu Komar.
Na prostoru Bosanske Gradiške, Srpca, Laktaša i Prnjavora političko-bezbedonosna situacija je povoljna i nisu zabeleženi pojedini ekscesi.
Na prostoru Dervente položaji na frontu nisu bitnije izmenjeni, ali posle reorganizacije jedinica TO na tom prostoru formirana je 327. mtbr., koja je pod nesposrednom komandom našeg korpusa i koja svakodnevno preuzima inicijativu.
U toku je formiranje lbr. u opštini Srbac, a u planu je formiranje i drugih značajnijih sastava koji će ojačati udarnu moć 1. KK i vojske SR BiH.
Poslednjoj opštoj mobilizaciji odazvala se većina v/o srpske nacionalnosti, ali i deo hrvatske i muslimanske narodnosti.
Skupština AR Bosanske Krajine preduzela je sve mere da se sa značajnih funkcija smene sva ona lica koja se nisu odazvala svojim obavezama, koja su bojkotovala sve ranije mobilizacije ili su nekorektno postupala prema krajiškim borcima koji su od prvog dana ispunjavali svoju patriotsku dužnost i otišli na ratište i tamo uložili svoj život i ljudsko dostojanstvo. Među smenjenim funkcionerima najviše ima Muslimana i Hrvata, ali i izroda iz srpskog naroda.
Na zapadno-slavonskom ratištu zahvaljujući izuzetnoj borbenoj gotovosti, a i strpljivosti boraca očuvan je ranije stečeni položaj i relativan mir. Očekujemo narednih dana da sve naše snage sa ovog prostora angažujemo na ratištu Bosanske Krajine po pristizanju snaga UNPROFOR-a i time ojačamo i obezbedimo ugroženi prostor Srpske Republike BiH. To je nužno zbog snažnih previranja i mogućih kriznih područja kao što su Derventa i Kotor Varoš.
Na prostoru Kotor Varoša eskalaciju za sada sprečava 122. lpbr. svojim neposrednim prisustvom.
Borci krajišnici sa zapadno-slavonskog ratišta koji su se dokazali činit će osnovu sigurnosti Bosanske Krajine i njene bezbednosti, a sada neka budu sigurni da će se do njihova dolaska na zapadno-slavonskom ratištu osigurati mir i sigurnost njihovih porodica.
To se potvrdilo kroz istoriju da nama niko nije doneo mir i slobodu, već smo to činili za druge, ali sada ti drugi moraju ostati u drugom planu.
Ovu informaciju proraditi sa svim borcima i svim jedinicama.

POMOĆNIK K-DANTA ZA MV I PP
Pukovnik
Milutin Vukelić, [v.r.]

M. P.[550]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 2326.

[550] Okrugli pečat: Komanda 5. korpusa.

247

1992., svibanj 26.
[Knin]

Zapovijed Komande 9. korpusa Komandi 569. dopunskog bataljona o izdvajanju i predaji najvažnijih sredstava borbene tehnike i opreme posebnoj komisiji u objektu Pađene

---

KOMANDA 9. KORPUSA
Str. pov. broj 28-94
26. 05. 1992. godine

Smeštaj i dugovanje
RMS korpusa.-

KOMANDI 569. db[551]

U cilju zakonitog prijema, smještaja i dugovanja ratnih materijalnih sredstava korpusa, koja pojedine jedinice ne predaju GŠ vojske SR Krajine i MUP-u Krajine,

N a r e đ u j e m:

1. Najvažnija sredstva borbene tehnike i opreme, navedena u posebnom spisku, jedinice korpusa izdvojiti će i predati na dalje čuvanje posebnoj komisiji na objektu Pađene.
Sredstva predati po tehničkoj dokumentaciji, očišćena i uredna i kompletirana u najvećoj mogućnoj meri.
2. Sredstva predati po ML (reversu) koji glasi na VP 7280, rukovalac broj 70 (Pađene). Dokumenat raditi u 4 primerka: za primaoca, predavaoca, VKC i Komandu korpusa.
Predaju RMV vršiti prema tempu preformiranja jedinica.
3. Za rukovaoca sredstava određujem rezervnog vodnika Savu Mirkovića, iz Komande stana 9. K.
4. U komisiju koja će izvršiti sve pripreme na uređenju magacina i zemljišta na objektu Pađene za prihvat sredstava, koja će pružiti organizacijsku i stručnu pomoć za prijem i uskladištenje RMS određujem:
– p. pukovnika Marković Ljubiša, za predsednika
– p. pukovnika Aćimov Mile, za člana
– kap. I klase Lukić Dragan, za člana
5. Operativni organ ove Komande rešiće sa GŠ RSK ili MUP RSK obezbeđenje ovog objekta.
6. Dalji postupak sa RMS Korpusa regulisaće se naknadno.

BB/MB

K O M A N D A N T
general-major
mr. Savo Kovačević, [v.r.]

M.P.[552]

---

551 Dopisano rukom.

552 Okrugli pečat: Komanda 9. korpusa.

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6029.

248

1992., svibanj 27.
[Knin]
Zapovijed 9. korpusa OS SRJ o predaji vojne imovine 9. korpusa i 405. pozadinske baze Vladi RSK

NAREDBA Str. pov. br. 660-1
Komandanta 9. korpusa
Od 27. maja 1992. godine

NA LIČNOST KOMANDANTA
H I T N O

Predaja vojne imovine
9. K i 405. PB Vladi
SR Krajine.-

KOMANDI 1. mtbr[553]

Kako pretpostavljene komande nisu regulisale postupak sa vojnom imovinom 9. korpusa, 405. PB, VSF I VKC u duhu člana 58. Pravilnika o provođenju odredaba Zakona o sredstvima i finasiranju JNA, a pošto prestaje MFP navedenih jedinica i ustanova, neophodno je da se reguliše dalji zakonit postupak sa sredstvima i objektima.
Na osnovu dogovora sa ministrima odbrane i policije i komandantom Glavnog štaba Vojske SR Krajina, a po osnovi člana 58. Pravilnika o provođenju odredaba Zakona o sredstvima i finansiranju i MFP u JNA;

N A R E Đ U J E M:

1. Sve vojne nepokretnosti i zemljište u garnizonima Knin, Benkovac i Zemunik, i svim izdvojenim lokacijama građevinski organ 405. PB predaće komisijski Vladi SR Krajina, odnosno organima koje Vlada odredi.
Celokupno knjigovodstvo i dokumentaciju o nepokretnostima (ERAR) predati Pozadinskoj bazi GŠ SR Krajina po zapisniku.
2. Vojni stambeni fond i stambeni organi u garnizonima Knin i Benkovac u celini se predaju na upravljanje Vladi SR Krajina.
3. Vojni knjigovodstveni centar Knin nastavlja poslovanje kao VKC GŠ Vojske SR Krajina. Nastaviće da prati knjigovodstvene promene jedinica sve do likvidacije poslovanja, a odmah će otvoriti knjigovodstvo jedinica GŠ i MUP-a.
Na dan 31. 05. ove godine izlistaće knjigovodstveno stanje svih jedinica i dostaviti organu za finansiranje i budžet 9. K i 405. PB, koji će listinge čuvati do okončanja MFP svih jedinica.
4. Ratne jedinice korpusa predaće ukupnu opremu i naoružanje jedinicama GŠ i MUP-a prema posebnim rasporedima.

[553] Dopisano rukom.

Na objekat Pađene predati RMS koja se izdvajaju po posebnom naređenju.
Sredstva koja ostanu neraspoređena predati Pozadinskoj bazi ZŠ Knin.
Predaju sredstava vršiti prema tempu primopredaje fronta.
Predaju vršiti komisijski uz izradu materijalnih lista, koje će biti potpisane od rukovaoca i naredbodavaca predavaoca i primaoca.
Dokumenta raditi:
– za rukovaoce primaoca i predavaoca
– za arhivu jedinica primaoca i predavaoca
– za VKC
Sve komande će obezbediti da primopredaja se vrši na zakonit način, da se tačno utvrdi količina i da se spreči svaka krađa i pljačka vojne i društvene imovine.
Sredstva dana na pozajmicu, privremenu upotrebu, po raznim reversima i slično, odmah vratiti u skladišta jedinica.
Za sredstva otuđena na nezakonit način odmah podneti krivične prijave i pokrenuti postupak za naknadu štete.
Za lica koja nisu dostupna prijave podneti Pravobranilaštvu VP 7280, a nakon rasformiranja korpusa postupak će voditi nadležni organi SR Krajina.
5. Sve jedinice će odmah predati organima vlasti onu javnu i privatnu imovinu koja se iz raznih razloga našla u jedinicama (da bi bila sačuvana od pljačke i uništenja, da bi poslužila u borbenim aktivnostima jedinica i slično).
6. Dom JNA i Garnizonska vojna biblioteka i Garnizonska ambulanta sa svim sredstvima i zaposlenim osobljem predaju se Vladi SR Krajina, odnosno ministarstvima koje Vlada odredi.
7. Zahtevam maksimalnu vojničku i moralnu odgovornost svih starešina i vojnika 9. korpusa u pogledu zaštite od otuđenja i nezakonitog raspolaganja svim sredstvima JNA koja prelaze u vlasništvo Vlade i oružanih snaga SR Krajina, i koja i dalje treba da služe zaštiti mira i slobode.
8. Ovo naređenje dostaviti svim jedinicama korpusa, 405. PB, VKC Knin, Domu JNA, GVB, VSO garnizona Knin i Benkovac, Vladi SR Krajina, GŠ i ZŠ Knin Vojske SR Krajina, Ministarstvu odbrane i Ministarstvu unutrašnjih poslova, te jedinicama 2. korpusa Bosanske Krajine, koje su bile u sastavu ovog korpusa.
BB/SK – Str. pov.

K O M A N D A N T
general-major
mr. Savo Kovačević, [v.r.]
M.P.[554]

MINISTAR UNUTRAŠNJIH POSLOVA
Milan Martić, [v.r.]
M.P.[555]

KOMANDANT GŠ
general-potpukovnik
Milan Torbica, [v.r.]
M.P.[556]

S a g l a s n i :
MINISTAR ODBRANE
Stojan Španović, [v.r.]
M.P.[557]

---

554 Okrugli pečat: Komanda 9. korpusa.

555 Okrugli pečat: RSK, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Knin.

556 Okrugli pečat: RSK, Glavni štab Teritorijalne odbrane, Knin.

557 Okrugli pečat: RSK, Ministarstvo odbrane, Knin.

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6046.

249

1992., svibanj 27.
[Banja Luka]

Zapovijed Komande 1. krajiškog korpusa Komandi Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija da sve vojne obveznike s područja zapadne Slavonije koji se nalaze u Bosni i Hercegovini upute u Slavoniju

KOMANDA 1. KRAJIŠKOG KORPUSA
Op. pov. br. 424-2.
27. 05. 1992. god.

Raspored v/o sa područja
Zapadne Slavonije, **naredjenje.**

K O M A N D I ZnŠTO Z. Slavonije

Obzirom na nastale potrebe formiranja štabova i jedinica TO Zapadne Slavonije,

N A R E D J U J E M:

1.- Sve v/o (rez. vojnike, mladje oficire i oficire) koji su sa područja zapadne Slavonije, a nalaze se u komandama, ustanovama i jedinicama južno od reke Save u zoni odgovornosti 1. krajiškog korpusa, odmah uputiti da se jave sekretarijatima za NO opština Zapadne Slavonije radi popune štabova i jedinica TO Zapadne Slavonije.
2.- Prilikom mobilizacije u opštinama Bosanske Krajine takodje sve v/o koji su sa područja Zapadne Slavonije upućivati da se jave sekretarijatima za NO opština Zapadne Slavonije.
3.- Vojni obveznici koji duguju lično naoružanje isto vratiti jedinicama gde duguju.

ŽD/VL

K O M A N D A N T
general-major
Momir Talić, [v.r.]
M.P.[558]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 2355.

[558] Okrugli pečat: Komanda 5. korpusa.

250

1992., svibanj 28.
Beograd

Izvješće Vojne pošte 1122-12 Beograd Glavnom štabu TO RSK o problemima u izradi dokumenata mobilizacijskog razvoja, knjiga formacija i izmjena formacija postrojbi TO RSK

VOJNA POŠTA
BR. 1122-12
POV. BR. 2195-2
28. 05. 1992. GOD.
B E O G R A D

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
– GLAVNI ŠTAB TERIT. ODBRANE –

IZRADA MOB. RAZVOJA
I FORMACIJA, OBJAŠNJENJE.-

VEZA: VAŠ AKT POV. BR. 402 OD 19. 05. 1992. GODINE.

1. ZAHTJEV DA VAM SE URADI MOBILIZACIJSKI RAZVOJ, KNJIGE FORMACIJE I IZMJENE LIČNIH FORMACIJA NIJE MOGUĆE OSTVARITI IZ SLEDEĆIH RAZLOGA:
– NISU DATI POTREBNI ELEMENTI KAKO BI SE MOGAO IZRADITI MOB. RAZVOJ (NEMA VRIJEME TRAJANJA MOBILIZACIJE, RUKOVAOC MOB. PLANA I NIJE SE IMALA U VIDU VAŠA BUDUĆA ORGANIZACIJA – FORMIRANJE KORPUSA),
– ZA IZRADU KNJIGA FORMACIJA TAKOĐE NEDOSTAJU POTREBNI ELEMENTI (STRUKTURA JEDINICA, VRSTA I BROJ ORUĐA – ORUŽJA I DR.),
– IZRADA NAVEDENOG ZAHTJEVA ODREĐENU EVIDENCIJU I OVERAVANJE, ŠTO JE NEMOGUĆE OSTVARITI ZBOG POZNATIH RAZLOGA.
PREDLAŽEMO DA MOBILIZACIJSKI RAZVOJ URADITE U SVOJOJ ORGANIZACIJI, KAO I DA URADITE KNJIGE FORMACIJA PO VAŠEM VIĐENJU A MI DA VAM PRUŽIMO TEHNIČKE USLUGE (OBRADU I UMNOŽAVANJE).
SVA DOKUMENTA MORAJU IMATI POTPISE I PEČATE VAŠIH ORGANA.
2. IMAJUĆI U VIDU OSTVARENE KONTAKTE SA VAMA I VAŠIM ORGANIMA KAO PREDSTAVNICIMA VLASTI REGIONA RS KRAJINA PREDLAŽEMO:
– DA ZA KOMANDANTA (ILI NŠ) BANIJSKO-KORDUNSKOG KORPUSA POSTAVITE PUK. TARBUK SLOBODANA (NA FM GENERAL-MAJORA). RADI SE O OFICIRU KOJI JE ČITAV PERIOD RATA BIO U PRVIM BORBENIM REDOVIMA NA BANIJI, RODOM JE SA TOG PODRUČJA, ISKAZAO SE KAO NEUSTRAŠIV BORAC I SPOSOBAN KOMANDANT. PRIHVATAJU GA SVE POLITIČKE STRUKTURE OVOGA KRAJA.
– DA ZA NAČELNIKA ŠTABA KNINSKOG KORPUSA POSTAVITE PUK. LALIĆ MILANA IZ GŠ VJ-TREĆA UPRAVA, NA DUŽNOSTI NAČELNIKA ODELJENJA

(NA FM GENERAL-MAJORA). RADI SE O OFICIRU SA ZAVRŠENIM NAJVIŠIM ŠKOLAMA (ZAVRŠENA RATNA ŠKOLA), KOJI SE BAVIO NAUČNIM I ISTRAŽIVAČKIM RADOM, KAO I RADOM NA ORGANIZACIJI I RAZVOJU VJ. RODOM JE IZ KNINSKOG KRAJA. KANDIDAT JE ZA GENERALA.

N A Č E L N I K
GENERAL-POTPUKOVNIK
LJUBOMIR DOMAZETOVIĆ

M.P.[559]

M.P. [560]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 6., kut. 4.

251

1992., svibanj 27.
Glina

Zahtjev Zonskog štaba TO Banija Glavnom štabu TO RSK u kojemu se traži da se omogući isporuka određene količine naoružanja i opreme s područja Banovine Zonskom štabu TO Zapadna Slavonija

---

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
ZONSKI ŠTAB TO BANIJA
POV. BR. 109-3
27. 05. 1992. GOD. GLINA

ODOBRENJE ZA NAPUŠTANJE
NAORUŽANJA I OPREME SA
TERITORIJA BANIJE, TRAŽIM.-

GŠTO RS KRAJINA

PO VAŠEM NAREĐENJU ZONSKI ŠTAB BANIJA JE ISPORUČIO DEO NAORUŽANJA I OPREME ZONSKOM ŠTABU TO ZAPADNA SLAVONIJA. KOLONA JE ZADRŽANA U KOSTAJNICI I NE DOZVOLJAVA SE OD STRANE SEKRETARIJATA UNUTRAŠNJIH POSLOVA DA ISTA PREĐE NA TERITORIJU BIH ZBOG NAREĐENJA MINISTRA UNUTRAŠNJIH POSLOVA GOSPODINA MILANA MARTIĆA DA NI JEDNO SREDSTVO NE MOŽE NAPUSTITI TERITORIJU BANIJE.

---

[559] Prijemni pečat: RSK, Glavni štab TO, pov. br. 486, 29. 5. 1992., Knin.

[560] Prijemni pečat: Brzojav broj 3655, 28. 5. 1992.

MOLIMO VAS DA SA MINISTROM UNUTRAŠNJIH POSLOVA RAZREŠITE OVAJ PROBLEM DA KOLONA MOŽE DA ODE U ZAPADNU SLAVONIJU.
MOLIMO ŠTO HITNIJE VAŠ ODGOVOR.

KOMANDANT
PUKOVNIK
RADE VUJAKLIJA

M.P.[561]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 4120.

252

1992., svibanj 30.
[Knin]

Zapovijed o premještanju građanskih lica na službi u 9. korpusu JNA na službu u postrojbe TO RSK

KOMANDA 9. KORPUSA
Pov. br. 33-128
30. 05. 1992. godine

VOJNA TAJNA
POVERLJIVO

Premještaj građanskih
lica u TO RSK,
naređenje.-

Na osnovu člana 83. Pravilnika o popuni radnih mjesta i službi građanskih lica u JNA (SVL br. 16/90 i 4/91), te akta Personalne uprave SSNO, pov. br. 11/2615 od 13. 05. 1992. godine, a u vezi sa rasformiranjem JNA na teritoriji Republike Srpska Krajina i formiranja jedinica TO,

P R E M J E Š T A J U S E:

u Glavni štab Teritorijalne odbrane Republike Srpska Krajina radi daljnjeg rasporeda sledeća građanska lica na službi u JNA iz jedinica 9. korpusa, i to:

IZ KOMANDE KORPUSA
1. ĆURUVIJA Momira MARINA
2. TIŠMA Jovana MILAN
3. MILANOVIĆ Boška NEVENKA
4. DANIČIĆ Stevana VELIMIR
5. TOJAGA Ilije KOSOVKA

---

[561] Prijemni pečat: Brzojav SORA, broj 378, 29. 05. 1992.

IZ 70. BATALJONA VEZE
1. ZARIĆ Tomislava MOMČILO
2. RACA Mile UROŠ
3. NONKOVIĆ Dmitra BOŠKO
4. ĐUKIĆ Miloša ĐURAĐ
5. BRKIĆ Nikole DUŠAN
6. ŠIJAN Ilije MILAN

IZ 9. MJEŠOVITOG ARTILJERIJSKOG PUKA
1. MILIVOJEVIĆ Branko MILORAD

IZ GARNIZONSKE BIBLIOTEKE
1. RADINOVIĆ-LUKIĆ Miloša ZORA
2. BUKARICA Petra GORDANA

IZ 221. MOTORIZOVANE BRIGADE
1. ANIĆ-MATIĆ Mile PETAR
2. AMANOVIĆ Zaharije ZDRAVKO
3. JOJIĆ Jakova MARKO
4. BARIŠIĆ Bože VELJKO
5. BJEDOV Ilije MOMIR
6. BUKOROVIĆ Save GLIŠO
7. GLOGOVAC Gradimira MIROSLAV
8. GRMUŠA Jovana ĐURO
9. MLINAREVIĆ Nikole LUKA
10. RADULOVIĆ Petra JOVAN
11. SLADIĆ Ile DUŠAN
12. VUKADIN Đure DUŠAN
13. VUKOVIĆ Josipa BRANKO
14. VUKOJEVIĆ Miloša JANDRIJA
15. ĆURUVIJA Nikole MOMIR
16. KNEŽEVIĆ Rade MILKA

Naprijed navedena građanska lica premještaju se u GŠ TO RSK kao lica zaposlena na neodređeno vreme sa svim pravima iz radnog odnosa.
Nadležni starešina GŠ TO RSK regulisaće im stanje u službi na osnovu potreba jedinica i ustanova ŠTO, a u skladu sa stručnom spremom odnosno kvalifikacijom svakog radnika po na osob.
Premještaj imenovanih vrši se sa danom 01. junom 1992. godine.
Dosje personalnih podataka predati odmah GŠ TO RSK po izvršenom premještaju građanskih lica.

BR/MB

K O M A N D A N T
general-major
mr. Savo Kovačević, [v.r.]
M.P.[562]

[562] Okrugli pečat: Komanda 9. korpusa.

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 7., kut. 8.

253

1992., svibanj 30.
[Knin]
Zapovijed o premještanju građanskih lica na službi u 9. korpusu JNA na službu u MUP RSK

KOMANDA 9. KORPUSA
Pov. br. 33-127
30. 05. 1992. godine

VOJNA TAJNA
POVERLJIVO

Premještaj građanskih
lica u MUP RSK,
naređenje.-

Na osnovu člana 83. Pravilnika o popuni radnih mjesta i službi građanskih lica u JNA (SVL br. 16/90 i 4/91), te akta Personalne uprave SSNO, pov. br. 11/2615 od 13. 05. 1992. godine, a u vezi sa rasformiranjem JNA na teritoriji Republike Srpska Krajina i formiranja jedinica MUP-a,

P R E M J E Š T A J U   S E:

U Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srpska Krajina u Upravu posebnih jedinica milicije radi daljnjeg rasporeda sledeća građanska lica na službi u JNA iz jedinica 9. korpusa, i to:
IZ STRELIŠTA "CRVENA ZEMLJA"
1. SOVILJ Jove DARKO
2. ŽARKOVIĆ Vojislava MILIVOJ

IZ DOMA JNA
1. ALEKSIĆ Mihe MILENA
2. MIODRAG Jovana BOSILJKA
3. KRAMARIĆ Adama ŽIVKO
4. MIČIĆ Petra JOVAN
5. VUKOJEVIĆ Save MARIJA
6. ŽEŽELJ Dušana JEKA
7. ĆURUVIJA Sime MARICA

IZ 221. MOTORIZOVANE BRIGADE
1. AMANOVIĆ Zaharije BRANKO
2. BUAČ Branka VASO
3. BOLTIĆ Jovana MILOŠ
4. BJELINIĆ Miloša VINKO

5. BJEDOV Nikole PETAR
6. DOBRIĆ-ŠIMINDŽA Ante MILENA
7. DRAGIĆ Nikole MILAN
8. CVITKUŠIĆ Ante VESNA
9. BABIĆ Miloša MILE
10. JOJIĆ Nikole BOSILJKA
11. KNEŽEVIĆ Jovana RATKO
12. LOŠIĆ Drage DRAGAN
13. MARJANOVIĆ Paje LAZO
14. MASNIKOSA Todora SLOBODAN
15. RADULOVIĆ Marka ĐURO
16. TORBICA Jovana DUŠAN
17. TELENTA Vladimira PANTELIJA
18. VUKMIRICA Obrada ĐURO
19. VUKOJEVIĆ Vase GOJKO
20. ZELENBABA Rajka LJILJA
21. ĆAĆIĆ Nine ANDRIJA
22. PRICA Rade MARKO
23. SUBOTIĆ Dušana BRANKO
24. ŠIRKO Nikole DEJAN
25. KNEŽEVIĆ GORAN
26. ČOLAK DALIBORKA, GL na određeno vreme
27. MARINKOVIĆ MIRA, GL na određeno vreme.

Naprijed navedena građanska lica premještaju se u MUP RSK kao lica zaposlena na neodređeno vreme sa svim pravima iz radnog odnosa.
Nadležni starešina MUP-a RSK regulisaće im stanje u službi na osnovu potreba jedinica i ustanova MUP-a, a u skladu sa stručnom spremom odnosno kvalifikacijom svakog radnika po na osob.
Premještaj imenovanih vrši se sa danom 01. junom 1992. godine.
Dosje personalnih podataka predati odmah MUP-u RSK po izvršenom premještaju građanskih lica.

BR/SK

K O M A N D A N T
general-major
mr. Savo Kovačević, [v.r.]

M.P.[563]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 7., kut. 8.

[563] Okrugli pečat: Komanda 9. korpusa.

254

1992., svibanj 31.
[Benkovac]

Dnevno operativno izvješće Komande 180. mtbr Komandi 9. korpusa JNA o stanju na bojištu u zaleđu Zadra i situaciji u podređenim postrojbama

---

Komanda 180. mtbr
Str. pov. br. 3-345
31. 05. 1992.

Dnerap – dostavlja.-

Komandi 9. korpusa
Operativnom centru

1. Podaci o neprijatelju
U toku dana nije uočeno pregrupisavanje neprijatelja.
Otvaranja vatre je bilo i to:
– 21,40 otvorena je mitraljeska vatra iz pravca SAS-a prema Musapstanu.[564]
– u 22,40 otvorena je streljačka vatra iz rejona Bili Birg po Musapstanu.
– u 12,50 otvorena streljačka vatra po civilnom aerodromu. Na vatru nije odgovarano, a posledica nije bilo.
2. Stanje b/g u jedinici
Na stanje b/g može se odraziti odlazak dela starešina na privremenom radu i vojnika iz SR Jugoslavije. Komanda preduzima sve mere na održavanju nivoa borbene gotovosti.
3. Stanje na teritoriji je stabilno.
4. Vanredni događaji
Oko 11,30 časova zastavnik Marković Dragan iz okb T-55 fizički je napadnut od strane milicionera – pripadnika MUP-a RSK Opačić Zorana koji ga je pretukao i oduzeo mu lično naoružanje. Ispitivanje uzroka i okolnosti nastanka događaja je u toku.
5. Stanje bezbednosti u jedinicama je uglavnom dobro.
6. Stanje morala u jedinicama je bez promene u odnosu na jučer.
7. Pozadinskog obezbeđenje funkcioniše dobro.
8. Tim UNPROFOR-a radi po planu.
9. Gubitaka nije bilo.
10. Zaključci i predviđanja:
Zbog odlaska dela starešina na privremenom radu i vojnika iz SR Jugoslavije moglo bi doći do pada morala.
11. Zahtevi:
– insistirati na što skorijem razmeštaju snaga UNPROFOR-a.
– hitno tražiti mogućnost popune AVL sa ovog područja i vojnicima na služenju vojnog roka u jedinicama JNA.

M.P.[565]

---

[564] Tvornica "SAS" u Zadru.

[565] Prijemni pečat: Brzojav SORA, broj 1080, 31. 05. 1992.

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6007.

255

1992., svibanj 31.
Pakrac

Informacija Općinskog štaba TO Pakrac Zonskom štabu TO Zapadna Slavonija o kršenju primirja i napadima na snage UN-a na području zapadne Slavonije

Informaciju, dostavlja.-

Zn ŠTO

U razgovoru sa predstavnikom UN poručnikom Patrikom doznali smo:
– Dana 30. 05. 1992. godine oko 19,45 časova iz rejona s. Sirač otvarana je vatra iz tenkova na objekat UN Daruvar. Nakon intervencije dobiven je odgovor da su vojnici bili pod dejstvom alkohola.
– Dana 30. 05. 1992. godine oko 20,15 časova iz rejona Lipika otvarana je vatra na patrolu UN u rejonu s. Bukovčana iz MB. Mina je pala blizu vozila oko 200 metara.
O ovome su izvestili svoju komandu.
– Pomenuti izvor kaže da je njegov major iz Okučana unapređen u viši čin i da će ovih dana ići u glavnu bazu SR Nemačka, a potom u Kanadu.
Pomenuti major je vikend koristio u Beogradu, a ne u zapadnim zemljama kao drugi oficiri.

M a j o r
Milenko Romanić, [v.r.]

M.P.[566]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6015.

256

1992., lipanj 1.
[Okučani]

Redovno operativno izvješće Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija Glavnom štabu TO RSK

[566] Okrugli pečat: Zonski štab TO Zapadna Slavonija, Opštinski štab TO Pakrac.

ZnŠTO Zapadna Slavonija
Pov. br. 51-13
01. 06. 1992. godine

Redovni operativni izveštaj.-

Glavnom štabu TO RSK – Knin

Na osnovu naredjenja GŠ TO RSK pov. br. 104/91 od 13. 11. 1991. godine i pov. br. 61a/92 od 11. 04. 1992. godine dostavljamo sledeći,

Izveštaj
1.- Stanje neprijateljskih snaga:
Stanje kod neprijatelja pravi i izveštaje 1. KK.
2.- Stanje štabova i jedinica TO:
Tokom 01. 06. 1992. godine štabovi i komande jedinica TO bili su angažovani na sledećim zadacima:
– nastavljen je rad na dokumentima PU potčinjenih jedinica,
– nastavljene su aktivnosti na popuni jedinica,
– stanje morala vrlo dobro.
3.- Gubici:
– Gubitaka nije bilo.
4.- Stanje PoOb-a:
– tokom dana nije vršen prijem MS,
– formirana je komisija za prijem sredstava borbene tehnike od jedinica 1. KK.
Stanje ishrane zadovoljava.
– bolesnih i ranjenih nemamo.
5.- Bezbednost i samozaštita:
– operativnim obaveštajno-bezbedonosnim radom, tokom dana došli smo do sledećih podataka:
– na sjevernom sektoru ratišta (Pakrac, Daruvar) nalaze se sledeće ustaške snage: 104. br ZNG (Varaždinska u širem reonu Pakraca sa KM u s. Obrijež, 52. samostalni bataljon (3 čete) – Daruvarski i u širem reonu s. Kusonja sa KM kod crkve, 123. br ZNG (Virovitička) i 127. br ZNG (Slavonska Požega)[567] na prostoru od s. Kusonje do s. Bučje.
– prisutna je određena sporost u popuni ljudstvom brigade milicije kao i kadrovskoj politici oko postavljenja komande kadra naročito komandanta bataljona (kap. Milić).
– u posljednje vreme prisutna je pojava prodaje žita iz rezerve domaćinstava a sve u svrhu šverca što može imati negativne posledice po rezerve hrane u mjesnim izvorima.
– za potrebe operativnog rada organa bezbednosti potrebno je obezbediti jedno putničko m/v.
Komandant
Pukovnik
Jovan Čubrić

M.P.[568]

---

[567] Ispravno je: 123. (Slavonska Požega), a 127. (Virovitička).

[568] Prijemni pečat: Brzojav br. 1730, 1. 6. 1992.

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 4126.

257

1992., lipanj 1.
Glina
Redovno operativno izvješće Zonskog štaba TO Banija Glavnom štabu TO RSK

Republika Srpska Krajina
Zonski štab TO Banija
Str. pov. br. 118-2
01. 06. 1992. god. Glina

Redovni operativni
izveštaj, dostavlja.-

Glavnom štabu TO RSK Knin

1.- Ustaške snage dana 31. 05. 1992. godine otvarali su vatru iz artiljerijskog i pešadijskog naoružanja po položajima naših snaga u vremenu od 19,30 do 21,00 časa iz Brkiševine po Donjim Jamama.
Dana 01. 06. 1992. godine, ustaše su otvarale vatru iz rejona Sunje po Četvrtkovcu u vremenu od 07,30 do 08,30 časova. Na vatru ustaša naše snage nisu odgovarale.
2.- Jedinice TO vrše izvidjanje i osmatranje i preduzimanje drugih taktičkih mera i postupaka radi obezbedjenja odbrane. Jedinicama je posebno naredjeno da se poveća budnost i bezbednost i jedinice su stavljene u prvi stepen pripravnosti.
3.- ZnŠTO je težišno angažovan na završnoj izradi dokumenata plana upotrebe jedinica TO Banije, kao i kontroli i obilasku jedinica na prvoj borbenoj liniji.
4.- Povredjenih i ranjenih nije bilo.
5.- Zahteva nemamo.

Komandant
Pukovnik
Rade Vujaklija

M.P.[569]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 4120.

[569] Prijemni pečat: Brzojav br. 4442, 1. 6. 1992.

258

1992., lipanj 2.
Knin

Zapovijed Glavnog štaba TO RSK da do povlačenja 180. mtbr s ratišta rukovođenje i zapovijedanje preuzima zapovjednik brigade milicije Momčilo Bogunović

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
GLAVNI ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE
Pov. br. 503-1
02. 06. 1992. god.
K N I N

Do povlačenja jedinica 180. mtbr sa fronta rukovođenje i komandovanje u celoj zoni odgovornosti preuzima Komandant brigade milicije potpukovnik Bogunović Momčilo.

K O M A N D A N T
general-pukovnik
Milan Torbica, [v.r.]

M.P.[570]

M.P.[571]

Izvornik, strojopis, ćirilica
HR-HMDCDR, 7., kut. 5.

259

1992., lipanj 3.
[Benkovac]

Upozorenje Komande Benkovačke brigade Komandi 4. mtb na poduzimanje oštrih mjera za sprječavanje krađe goriva

---

KOMANDA BENKOVAČKE BRIGADE
Pov. broj 18-1
03. 06. 1992. godine

Potrošnja goriva,
u p o z o r e n j e,
dostavlja.-

Komandi 4. mtb

[570] Okrugli pečat: Republika Srpska Krajina, GŠ TO Knin.

[571] Prijemni pečat: Komanda 180. mtbr, pov. br. 11-1, 3. 6. 1992.

Komandanti, komandiri, vojni obveznici – borci:
shvatite ozbiljnost situacije u kojoj se nalazimo. Rezerve goriva su kritične. Treba ga sačuvati za pokretanje tenkova i druge borbene tehnike. Svaka kap goriva je dragocjena!
Ako je potrebno regulišite da vozači m/v spavaju ispod m/v kojima upravljaju.
Najoštrijim merama sprečite kradju goriva. Onaj tko ga u ovom trenutku krade – taj radi protiv svog naroda i protiv interesa ove borbe.
Razvoženje hrane po položajima rešavajte bez upotrebe m/v – gdje god je to moguće. Angažujte zaprege.

K O M A N D A N T:
potpukovnik
Momčilo Bogunović, [v.r.]

M.P.[572]
Dostaviti:
– svim jedinicama 180. mtbr
– 3. br TO
– Od TO Obrovac
– 557. mpoap

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 7., kut. 5.

260

1992., lipanj 3.
[Benkovac]

Informacija Komande Benkovačke brigade o angažiranju snaga UNPROFOR-a na najosjetljivijim točkama linije bojišta, te o formiranju Srpske vojske RSK

KOMANDA BENKOVAČKE BRIGADE
Pov. broj 19-1
od 03. 06. 1992. godine

Informacija o angažovanju
snaga UNPROFOR-a i
formiranju Srpske vojske.-

Komandi________________

Ovih dana odvija se velika aktivnost oko razmještaja snaga UNPROFOR-a. Istovremeno teče transformacija jedinica bivše JNA u jedinice Srpske vojske RSK. U interesu mira sprovodi se davno zacrtani plan o angažovanju snaga UNPROFOR-a. Dana 01.06.1992. godine snage UNPROFOR-a su rasporedjene na liniji fronta, na najosjetljivijim tačkama i imaju ulogu za

[572] Okrugli pečat: Vojna pošta 4810 Benkovac.

sada posmatrača. Svojim prisustvom obezbedjuju prekid vatre. Iskustvo i rezultati od njihovog razmještaja na tim osjetljivim tačkama su vrlo pozitivni (Zeleni Hrast, Podgradina, linija Murvica-Musapstan-Crno-Babindub-Aerodrom Zemunik, komunikacija: Smoković, Zemunik Gornji itd.). Ovakav razmještaj bit će narednih 5 dana, a zatim poslije stečenih iskustava bit će odlučeno kakvo će angažovanje biti za još sljedećih 10 dana do konačnog rasporeda. Snage UN osmatraju i izvidjaju teren, postavljaju stalne posmatrače koji nadgledaju prekid vatre zaraćenih strana. U tom smislu treba obezbjediti trajan prekid vatre, te stvoriti uslove za konačan razmještaj Mirovnih snaga. Budući da je po Vensovom planu planiran razmještaj samo po opštinama to je dovodilo u pitanje bezbjednost onih srpskih sela koja su pripadala zadarskoj opštini, a koja su se referendumom izjasnila za pripajanje benkovačkoj opštini (Zemunik Gornji, Smoković i dr.). Ta dilema djelomično je već razriješena. U tim mjestima postavljaju se stalni posmatrači i patrole. Da bi tok mirovne akcije tekao što bolje i optimalnije moramo se i mi maksimalno angažovati. Naš angažman treba prvenstveno usmjeriti na apsolutni prekid vatre. Treba se kaniti nepotrebnog i namjernog otvaranja vatre. Ovakvo angažovanje traži se od svakog pojedinca – bilo vojnika ili starješine. Kod snaga UNPROFOR-a svojim ponašanjem i ličnim izgledom trebamo stvoriti utisak da smo vojnički organizovani, čvrsti, disciplinovani, kulturni i civilizovani. Samo kao takvi bit ćemo cijenjeni i uvažavani. Takvo ponašanje razbit će laži o našem narodu kao primitivnom i necivilizovanom, a koje širi ustaška propaganda uz pomoć svojih crno-žutih vatikanskih mentora.

Ovo su počeci koji ne dozvoljavaju grešku u koracima. Učinimo sve da damo svoj doprinos u utemeljenju granica naše Krajine. Utemeljenje je počelo angažovanjem snaga UNPROFOR-a i formiranjem oružane sile našeg naroda – Srpske vojske. Srpska vojska RSK postaje jedina oružana sila i uzdanica naše slobode. Ona je jedina pozvana da brani srpska ognjišta, srpski identitet – jezik, običaje, crkve i pravoslavlje. Upravo ovih dana (01.06.) voljom naroda i odlukom organa vlasti RSK formirana je Srpska vojska RSK. Formiranje srpske vojske narod je dočekao kao izlazak sunca na istoku.

Na taj način eliminišu se nedoumice ko će da brani srpski narod i njegovu Krajinu. Više ne postoji 9. korpus. Umjesto 9. korpusa komandovanje je preuzeo zonski Štab TO, 02. 06. 1992. godine u 09,00 sati. Za komandovanje sa svim formacijama na ovom prostoru imenovan je komandant brigade milicije, MUP Benkovac. Cjelokupno naoružanje i oprema bivšeg Kninskog korpusa ostaje srpskoj vojsci i njenom narodu. Ovakva snaga bit će pouzdan bedem bezbjednosti i sigurnosti srpskog naroda. Svojom snagom – snagom oružja i srpskog patriotizma – ona čini neprobojni zid ustaškim snagama u ostvarivanju njihove genocidne politike nad srpskim narodom. Ostvarili smo velike pobjede, ali to nam ne daje za pravo da se uspavamo. Suprotno tome moramo se dignuti na viši nivo. Prvenstveno treba reći STOP svakom javašluku, neredu, nedisciplini i nekomandovanju. Naš narod voli vojsku, ali vojsku koja vojnički izgleda i koja se vojnički ponaša. Pravu vojsku zaslužuje srpsko ime. Na našim kapama sada se svjetluca srpska zastava kao službena oznaka Srpske vojske. Tražimo od svakog pripadnika Srpske vojske da to sveto znamenje ne okalja kao što ga nisu okaljali ni naši preci noseći ga kroz velike bitke i stradanja od Kosova preko Kajmakčalana do Beograda. Ako se angažovanje snaga UNPROFOR-a bude odvijalo po sadašnjem planu vrlo brzo će biti izvršena transformacija svih oružanih formacija na ovom prostoru u Benkovačku brigadu TO, Obrovačku brigadu TO i Brigadu milicije, MUP Benkovac.

Sa ovom informacijom upoznati svakog starješinu i borca u jedinici.

K O M A N D A N T:
potpukovnik
(viši inspektor I kl.)
Bogunović Momčilo, [v.r.]

M.P.[573]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 7., kut. 5.

261

1992., lipanj 7.
[Benkovac]

Dopuna dnevnog izvješća Komande Benkovačke brigade Zonskom štabu TO za sjevernu Dalmaciju

Komanda Benkovačke brigade
Str. pov. br. 3-354/1
07. 06. 1992. godine

Dopuna dnevnog izvještaja,
– d o s t a v l j a . –

Zonski štab TO za
Sjevernu Dalmaciju
K n i n

Danas u 12,05 i u 14,10 časova dva autobusa sa vojnicima, starješinama i ostalim licima su otišla na Udbinu s namjerom da se avionom prebace za SR Jugoslaviju.

Komandant
Viši inspektor rim. jedan klase
Momčilo Bogunović

M.P.[574]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 7., kut. 5.

[573] Okrugli pečat: Vojna pošta 4810 Benkovac.

[574] Prijemni pečat: Brzojav br. 1109, 7. 6. 1992., potpis nečitak.

262

1992., lipanj 10.
[Okučani]

Dopuna zapovijedi Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija o demobilizaciji štabova i jedinica TO zbog pomicanja rokova u preuzimanju zone odgovornosti od snaga UNPROFOR-a

---

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
ZONSKI ŠTAB TO
Br. 95-34
10. 06. 1992. god.
OKUČANI

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO

Demobilizacija štabova i
jedinica TO, dopuna
naređenja.-

KOMANDI___________________

Na osnovu naređenja GŠTO RSK, st. pov. br. 303/92 od 07. 05. 1992. godine i naređenja ZnŠTO Zapadna Slavonija str. pov. br. 40/1-12 od 05. 05. 1992. godine i str. pov. br. 40/1-13 od 08. 05. 1992. godine, a budući da je došlo do pomeranja rokova o preuzimanju zone odgovornosti od snaga UNPROFOR-a,

N A R E Đ U J E M

1.- Do 20. 06. 1992. godine izvršiti sve neophodne pripreme za prihvat ljudstva, naoružanja i MTS iz jedinica 1. Krajiškog korpusa, formiranje jedinica i štabova TO i demobilizaciju.
2.- Do 15. 06.1992. godine izvršiti sve pripreme i usaglašavanja zadataka i obaveza s Oblasnim SUP-om i PJM za plansko prenošenje odgovornosti za kontrolu i zaštitu teritorija Zapadna Slavonija od strane snaga UNPROFOR-a.
3.- Spremnost snaga milicije i PJM za prijem zona odgovornosti sa početkom 15. 06. 1992. godine.
4.- Demobilizaciju jedinica TO izvršiti zaključno s 5. julom 1992. godine, a prema utvrđenom Planu dinamike.
5.- Ovo naređenje je dopuna mog naređenja str. pov. 40/1-13 od 08. 05. 1992. godine.

SP/MM

KOMANDANT
pukovnik
Jovan Čubrić

M.P.[575]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6015.

[575] Okrugli pečat: Zonski štab TO Zapadna Slavonija.

263

1992., lipanj 10.
Knin

Redovno borbeno izvješće Glavnom štabu TO RSK o neprijateljskim snagama, suradnji sa snagama UNPROFOR-a, te o izvanrednim događajima

---

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
GLAVNI ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE
Str. pov. br. 4-3151
10. 06. 1992. god.
K N I N

Redovni borbeni
izveštaj, dostavlja.-

1.- PODACI O NEPRIJATELJU:
U toku dana neprijatelj nije preduzimao značajnije aktivnosti. Neprijatelj je u toku dana narušio prekid vatre i to:
– 09,30 časova napadnut kamion za snabdevanje u s. Bogovolja (Slunj) iz 13. brTO i tom prilikom dva borca su teže ranjena i jedan lakše,
-14,43 časova otvarana je pešadijska vatra sa dva rafala iz s. Rupalj. Posledica nije bilo, na vatru nije odgovarano.
2.- PODACI O NAŠIM SNAGAMA:
Let za SR Jugoslaviju sa kojim je trebalo prebaciti jedan broj starešina i članova porodica odgodjen je do daljnjeg.
Stanje u jedinicama je dobro osim u 39. brTO gde je došlo do nasilničkog ponašanja grupe pripadnika TO.
3.- SARADNJA SA SNAGAMA UNPROFOR-a:
U ZnŠTO Banija održan je sastanak sa UNPROFOR-om u vezi ubacivanja DTG u rejonu s. Ljubinja (Dvor na Uni). U zoni odgovornosti 8. br K-danti češkog i francuskog bataljona na zemljištu su utvrdili granice zona odgovornosti. Francuski bataljon odredio je osmatračnicu na tt. 750 (meta iznad Čukovca) i već dva dana vrše redovno osmatranje teritorije.
4.- VANREDNI DOGADJAJI:
U 11,00 časova na putu s. Širitovci – Roški Slap vozilo VP (pincgauer) na redovnom zadatku, kontrola teritorije naletio je na protivtenkovsku minu i tom prilikom poginuo je rez. poručnik Marinković Jovan k-dir voda, rodom iz s. Plavna. Povredjen je još 1 teže i 4 lakše povrede. Izveštaj o vanrednom dogadjaju sledi. Isti su odmah preveženi u MC Knin gde im je ukazana lekarska pomoć.
U ZnŠTO Istočna Slavonija, Zapadni Srem i Baranja u vremenu od 15. 05. – 07. 05. 92. godine za vreme obuke u 37. brTO došlo je do nestanka 6 kom. pištolja 7,65 mm "Škorpion". Istraga je u toku.
Dana 08. 06. 92. u 39. brTO došlo je do nasilničkog ponašanja grupe pripadnika TO. Prebili su k-danta brigade, demolirali mu kancelariju, pucali u istoj preteći štabu brigade, odneli su i sredstva veze po napuštanju prostorija. Istraga je u toku, ali ima indicija da je u ovo umešana i opštinska Vlada, jer predsednik opštine uporno neće da prisustvuje zajedničkom sastanku

pripadnika TO, milicije, milicije posebne namene i predstavnika opštine, da se slučaj razmotri i preduzmu efikasne mere.

RUKOVODILAC DEŽ. TIMA
p u k o v n i k
Miloš Pupovac, [v.r.]
M.P.[576]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6027.

264

1992., lipanj 12.
[Benkovac]

Dnevno operativno izvješće Komande brigade milicije MUP-a Benkovac Zonskom štabu TO za sjevernu Dalmaciju

Komanda brigade milicije
MUP Benkovac
Str. pov. br. 3-363
12. 06. 1992. godine

Dnevni operativni
izveštaj, – dostavlja. –

1. Podaci o neprijatelju
Dana 11. 06. 1992. godine u 15,50 časova otvarana vatra iz Brovinga s Velikog Baka prema s. Ceranje Donje (brdo Mijevac). Posljedica nije bilo. Na vatru nije uzvraćeno.
Dana 12. 06. 1992. godine u 14,00 časova otvorena vatra iz PAM-a sa Križa na naše položaje na Babin dubu. Posljedica nije bilo. Nije uzvraćeno na vatru.
2. Stanje b/g
Stanje b/g je dobro i omogućava izvršenje postavljenih zadataka.
3. Stanje na teritoriji
Stanje na teritoriji je relativno mirno.
4. Vanredni dogadjaji
Dana 12. 06. 1992. godine u jutarnjim časovima izvršen je oružani napad na stanovnike s. Rodaljice, opština Benkovac, u kojem je poginulo četvero, a ranjeno dvoje stanovnika hrvatske nacionalnosti. Detaljniji podaci znaće se nakon istrage.
5. Stanje bezbednosti
Stanje bezbednosti je dobro.
6. Stanje morala je dobro.
7. Pozadinsko obezbedjenje

[576] Okrugli pečat: Glavni štab TO Knin.

Pozadinsko obezbedjenje funkcioniše uz dosta poteškoća u redovnom snabdevanju hranom, a naročito gorivom i cigaretama.
8. Aktivnosti timova UNPROFOR-a
Snage UNPROFOR-a planirane zadatke izvršavaju u koordinaciji sa našim jedinicama na terenu.
9. Gubitaka nije bilo.
10. Zahtevi:
– snabdeti jedinicu sa gorivom
– vratiti u jedinicu 16 v/o – tenkiste koji su upućeni po naredjenju K-de 9. korpusa u rejon Livanjsko polje.

Komandant
Viši inspektor 1. kl.
Momčilo Bogunović

M.P.[577]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6027.

265

1992., lipanj 12.
Knin

Zapovijed Glavnog štaba TO Zonskim štabovima Knin, Korenica, Vojnić, Glina, Okučani, Vukovar o zabrani odnošenja dokumenata i sredstava s teritorija SRJ

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
GLAVNI ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE
Pov. br. 580-1
12. 06. 1992. god.
K N I N

NAREĐENJE,
dostavlja.-

ZnŠTO: Knin, Korenica, Vojnić, Glina, Okučani, Vukovar

Na osnovu izveštaja potčinjenih štabova i komandi i ličnog uvida došao sam do saznanja da pojedine starešine sa teritorije SRJ odnose neka dokumenta i sredstva koja bi trebala ostati u arhivi GŠTO.
U cilju sprečavanja ovakvih postupaka,

N A R E Đ U J E M:

---

[577] Prijemni pečat: Brzojav br. 1131, 12. 06. 1992.

1.- Sve starešine sa teritorije RSK koje primaju dužnosti od starešina koje odlaze u SRJ dužne su to učiniti po zapisniku.
2.- Starešine koje odlaze u SRJ mogu samo nositi ličnu imovinu.
3.- Arhivu bivšeg 9. K i arhivu njegovih podčinjenih jedinica obavezno zadržati, kao historijski važan materijal.
4.- Zabranjujem odnošenje ratnih zastava i drugih sredstava iz jedinica.
5.- Za realizaciju ovog naredjenja lično su mi odgovorni komandanti ZnŠTO.

MP/NL.-

K O M A N D A N T
general-pukovnik
Milan Torbica, [v.r.]
M.P.[578]

M.P.[579]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2, kut. 6031

266

1992., lipanj 12.
Vojnić

Zapovijed Vojne pošte 7921 svim jedinicama Zonskog štaba TO Kordun o nastavku materijalno-financijskog poslovanja po dotadašnjoj organizaciji i propisima koji su se primjenjivali za JNA

V O J N A P O Š T A
Br. T-7921
Pov. br. 763-2
12. 06. 1992. god.
V O J N I Ć

Raspolaganje vojnom imovinom
i primopredaja dugovanja.

Lad PVO

U cilju zakonitog raspolaganja celokupnom vojnom imovinom koja je od jedinica JNA prenesena na ZnŠTO Korduna, a u duhu Naređenja str. pov. br. 660-1 od 27. 05. 1992. godine,

N A R E Đ U J E M

1. Sve jedinice ZnŠTO Kordun nastavit će materijalno-financijsko poslovanje po sadašnjoj organizaciji i propisima koji su važili za JNA, stoga se pridržavati člana 61. do 67. Pravilnika o sprovođenju odredaba Zakona o sredstvima i financiranju JNA.

[578] Okrugli pečat: Glavni štab TO Knin.

[579] Prijemni pečat: Brzojav br. 4144, 12. 06. 1992.

U toku je izrada naređenja o nazivima jedinica, stepenovanju MFO i oznakama knjigovodstva za sve jedinice.
2. Pri GŠTO RSK formira se knjigovodstveni centar koji će vršiti knjigovodstvenu promenu po dokumentima koje budu dostavljale naše jedinice.
3. Kod primopredaje MS održati potpunu materijalnu disciplinu i zakonsku odgovornost, kako bi se sprečilo otuđivanje vojne imovine.
Za sve primopredaje dužnosti u materijalnom pogledu izdavati pismene naredbe, a primopredaju izvršiti utvrđivanjem stanja i izradom Zapisnika.
Za eventualna neslaganja pokrenuti postupak za nadoknadu štete. U slučaju da ne postoje negde računopolagači, stanje MS utvrđivati komisijski.
4. Po završetku primopredaje MS i ustrojenja knjigovodstvene evidencije u svim jedinicama ZnŠTO izvršiti će se kontrola MFP.
5. Nadležni organi službe u pojedinim komandama obezbedit će kontinuitet u PoOb-u jedinica. To znači da će izmirivati i sve dospele obaveze za hranu, vodu, električnu energiju, vozne usluge i slično koje su stvorile bivše jedinice 8. OG, u koliko je sve to u skladu sa postojećim propisima.
6. U svim jedinicama, od čete do brigade, ustrojiti tačne evidencije svih sredstava. Višak sredstava koji se nalazi u jedinicama i skladištima koji se slučajno ne duguju, a potiču od jedinica JNA ili ratnog plena, što pre prepisati i uknjižiti.
7. Zabranjujem svako prisvajanje privatne ili javne imovine koja se na bilo koji način našla u posedu jedinica ili pojedinaca. Takvu imovinu jedinica će popisati i prijaviti ovoj komandi do 10. juna ove godine, radi donošenja odluke o povratku ranijim vlasnicima, predaji nadležnim organima vlasti ili knjiženju i zadržavanju u jedinicama.
8. Obavezujem sve starešine i komande da jačaju materijalnu odgovornost, da energično sprečavaju krađe i pljačke i da prekršiocima izriču maksimalne kazne.
Pri tom imati u vidu i vrlo ozbiljne teškoće u daljnjem snabdevanju jedinica, siromaštvu teritorije i dotrajalosti pojedinih borbenih i neborbenih sredstava.
9. Snabdevanje svim MS i artiklima hrane vršiti na dosadašnji način, preko nadležnih organa K-de ZnŠTO.

KOMANDANT
pukovnik
Čedomir Bulat, [v.r.]

M.P.[580]

– – – – –

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO

ODOBRAVAM
KOMANDANT
Pukovnik
Čedomir Bulat, [v.r.]

M.P.[581]

[580] Okrugli pečat: Vojna pošta br. 7921, Vojnić.
[581] Isto.

P L A N
PRIMO-PREDAJE MTS 9. mtbr JEDINICAMA 3. OZ

Red. broj	PREDAVALAC	PRIMALAC	KONTROLIŠE	VREME	MESTO	NAPOMENA
1	2	3	4	5	6	7
1.	Komanda stana	ZnŠTO	Načelnik štaba	14.05.1992.g.	DIP Vrginmost	
2.	izvidjačka četa	ZnŠTO		12.05.1992.g.	DIP Vrginmost	
3.	četa vojne policije	ZnŠTO		11.05.1992.g.	DIP Vrginmost	
4.	četa veze	ZnŠTO		13.05.1992.g.	DIP Vrginmost	
5.	1. mtb	ZnŠTO	Referent TSl	18-20. 05. 1992.	DIP Vrginmost	
6.	2. mtb	19. brTO	Referent ONO	11, 12, 13.05.	DIP Vrginmost	
7.	3. mtb	13. brTO	Referent ONO	16. i 17.05.92.	Poligon Slunj (Mrko Polje)	200 komada APu 7,62mm predaje 11. brTO Vojnić na PKM
8.	okb	11. brTO	Načelnik štaba	15, 16, 17 i 18.05.1992.g.	Na položajima	4 tenka T-55 predaje 13. brTO Slunj
9.	had – 122 mm	11. brTO	Načelnik artiljerije	15, 16, 17 i 18.05.1992.g.	Na položajima	
10.	mpoad	ZnŠTO	Načelnik artiljerije	17 i 18.05.92.	DIP Vrginmost	
11.	inžb	ZnŠTO	Načelnik inžinjerije	19 i 20.05.92.	DIP Vrginmost	
12.	lad PVO	ZnŠTO	Referent PkMV	15 i 16.05.92.	DIP Vrginmost	
13.	pozb	19. brTO	PkPo	16-20. 05. 1992.	DIP Vrginmost	

MD/RG

POM. KDANTA ZA ONP
Pukovnik
Gojko Kranjčević, [v.r.]

M.P.[582]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6001.

[582] Isto.

267

1992., lipanj 13.
[Okučani]

Izvješće Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija Glavnom štabu TO RSK da veze sa snagama UNPROFOR-a održava 1. krajiški korpus VRS jer je zapadna Slavonija u njegovoj zoni odgovornosti

---

ZnŠTO Zapadna Slavonija
Pov. br. 66-7
13. 06. 1992. godine

Odredjivanje oficira za
vezu sa snagama UN,
izveštaj.-

GŠTO RSK KNIN

Na osnovu Naredjenja pov. br. 598-1 od 13. 06. 1992. godine, a u vezi sa odredjivanjem oficira za vezu sa snagama UNPROFOR-a podnosimo sledeći,

I Z V E Š T A J:

1. Na prostoru Zapadne Slavonije veze sa snagama UNPROFOR-a održava 5. Korpus (1. Kraiški Korpus), jer je ovaj prostor još uvek u njegovoj zoni odgovornosti.
Do sada Zonski štab TO Zapadna Slavonija po svim pitanjima nije rešavao ni jedan zadatak, nit je od strane organa 5. (1. KK) Korpusa upoznat sa ovim zadacima i obavezama.

2. Za dalje kontakte, po preuzimanju zone odgovornosti, za kontakte sa snagama UNPROFOR-a odredili smo majora GRKINIĆ PERU, referenta u ZnŠTO, jer zbog nepopunjenosti sa starešinama drugog starešine nemamo. U 54. brTO nemamo koga da odredimo za vezu sa snagama UNPROFOR-a, jer je u brigadi samo komandant brigade.

K O M A N D A N T
p u k o v n i k
Jovan Čubrić, [v.r.]

M.P.[583]

M.P.[584]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 6., kut. 12.

[583] Okrugli pečat: Zonski štab TO Zapadna Slavonija, Okučani.

[584] Prijemni pečat: Brzojav br. 1826, 13. 06. 1992., potpis nečitak.

268

1992., lipanj 13.
[Knin]
Redovno dnevno izvješće dežurnog operativnog Glavnom štabu TO RSK

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
GLAVNI ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE
Str. pov. 4-3169
13. 06. 1992. god.

VOJNA TAJNA
POVERLJIVO

Redovni borbeni
izveštaj, dostavlja.-

1.- PODACI O NEPRIJATELJU:
Neprijatelj je u toku dana u više navrata kršio primirje otvarajući vatru i to:
– u 14,00 otvarana vatra iz reona Križa po reonu Babindub sa rafalima iz PAM-a. Posledica nije bilo, a na vatru nije odgovarano.
– u 20,15 otvarana vrata iz hrvatskog dijela Pristega na naš deo tog reona sa snajperima. Posledica nije bilo, a na vatru nije odgovarano.
– u 20,25 otvarana vatra iz reona Dragišića po reonu Čitsta Mala sa streljačkim naoružanjem. Posledica nije bilo, a na vatru nije odgovarano.
– u 22,20 otvarana vatra iz rejona Moseća po rejonu Ružić sa 11 mina iz MB 82mm. Ponovo u 23,00 časa otvarana je minobacačka vatra, na vatru odgovoreno.
– u 00,35 otvarana vatra iz rejona Posedarja po rejonu Z. Hrast iz streljačkog naoružanja. Posledica nije bilo, a na vatru nije odgovoreno.
2.- PODACI O NAŠIM SNAGAMA
Komanda 6. OZ izveštava da su u toku raznovrsne forme obuke u njihovim jedinicama.
Moral boraca nije na potrebnoj visini, a zbog isplaćivanja, dezerterstva, preuzimanja fronta od snaga UNPROFOR-a.
Pozadinsko obezbedjenje u svim jedinicama ne zadovoljava u potpunosti potrebe, a posebno po pitanju: pogonskog goriva, cigaretama i pojedinim artiklima hrane.
K-da 6. OZ stala je sa isporukama TMS i sutra predaje ključeve UNPROFOR-u. Sve jedinice nisu dostavile izveštaje.
3.- SARADNJA SA SNAGAMA UNPROFOR-a
Sve planirane aktivnosti na planu saradnje sa pripadnicima snaga UNPROFOR-a na prostoru RSK realizovane su planski, kvalitetno i bez problema.
4.- VANREDNI DOGADJAJI
Od strane OpŠTO Benkovac obavešteni smo da je prema nezvaničnim podacima u s. Rodaljicama ubijeno četvoro lica hrvatske nacionalnosti. Izvršioci nisu poznati. Štab je dobio podatke od SUP-a Benkovac.

DEŽURNI RUKOVODEĆI
m a j o r
Slavulj Dušan, [v.r.]

M.P.[585]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6027.

269

1992., lipanj 14.
Korenica

Redovno dnevno izvješće Komande Zonskog štaba Lika Glavnom štabu TO RSK o stanju na ratištu, izvješću predstavnika UN-a o progonu Hrvata iz Podlapače te o zbrinjavanju izbjeglica s područja Bosne i Hercegovine u općini Donji Lapac

Komanda ZnŠTO – Lika
Str. pov. br. 871
14. 06. 1992. godine
K o r e n i c a

Redovan borbeni izveštaj.-

GŠTO RS Krajina

1.- Podaci o neprijatelju:
U toku dana nije bilo narušavanja primirja.
2.- Stanje b/g:
Naše jedinice i dalje su spremne da izvrše zadatke u svojoj zoni odgovornosti.
3.- Stanje na teritoriji:
Stanje relativno mirno. Oko 14,30 časova javili su se predstavnici UN (Čehoslovaci) da se progoni hrvatski živalj iz Podlapače. Organizovali smo se. Na lice mesta sa komandantom 8. brTO i predstavnicima UN otišao je i komandant ZnŠTO. O vidjenju dogadjaja sledi vanredan izveštaj.
4.- Primljena vaša naredjenja 13. 06. 1992. godine prosledjena svim jedinicama sa našim naredjenjem o preduzimanju konkretnih mera. Zbog smetnji u primopredaji telegrama, potpune podatke o odredjivanju oficira za vezu sa snagama UN dostavićemo u vanrednom izveštaju, za oficira za vezu ispred ZnŠTO odredjen je major Knežević Mihajlo.
5.- Od OpŠTO D. Lapac primili smo izveštaj da se i dalje nastavlja oko zbrinjavanja izbeglica sa područja "BiH". Vode se borbe u predgradju Bihaća (s. Sokolac i s. Golubić). 13.06. .... Godine oko 23,00 časova kolona UNPROFOR-a sa 47 m/v prebacila je oko 800 izbeglica iz D. Lapca u Bihać.
6.- PoOb:
– neophodno obezbediti brašno i kvasac za potrebe 145. brTO (5000 kg) i za 73. OdTO oko 3000 kg brašna.

[585] Okrugli pečat: Glavni štab TO Knin.

– već je zbog nedostatka goriva otpočeto sa prevozom hrane zaprežnim kolima na položaje.
– gorivo iz L. Kaldrme je prevezeno, ali se pojavila razlika kod brojčanika. Pri istakanju goriva sačinjeni su zapisnici. Detaljan izveštaj ćemo dostaviti naknadno.
– nedostatak MS je osetljiv i o najneophodnijim MS dostavićemo vam poseban izveštaj.

Komandant
Pukovnik
Milan Šuput M.P.[586]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6027.

270

1992., lipanj 14.
[Korenica]

Izvješće Komande Zonskog štaba TO Lika Komandi Glavnog štaba TO RSK o ulasku srpskih ekstremista u selo Podlapaču, koji su prijeteći oružjem počeli iseljavati mještane hrvatske nacionalnosti

Komanda ZnŠTO – Lika
Str. pov. br. 872
14. 06. 1992. godine

Vanredni dogadjaji izveštaj.- Komandi GŠTO RSK

Danas oko 09,00 časova grupa ekstrema ušla je u selo Podlapača i pretnjama i upotrebom oružja počeli iseljavati narod hrvatske nacionalnosti.
Pravovremenom intervencijom organa komande ZnŠTO, vojne policije 8. brTO i jednog voda iz sastava českoslovačkog bataljona, sprečene su dalje komplikacije i mogućnost masakra.
Za počiniocima ovog dela se traga. Postoje opravdane sumnje da se radi o jednoj ekstremnoj grupi iz Korenice, o čemu ćemo vas naknadno upoznati kada saznamo više detalja. Preduzeli smo mere obezbedjenja sela sa jednim odelenjem iz sastava 8. brTO, jednom patrolom milicije sa Udbine i jedne patrole UNPROFOR-a iz sastava českoslovačkog bataljona. Za grupom se uporno traga i ceo slučaj će se ispitati.

Komandant
Pukovnik
Milan Šuput

M.P.[587]

[586] Prijemni pečat: Brzojav br. 60, 14. 06. 1992., potpis nečitak.
[587] Prijemni pečat: Brzojav br. 61, 14. 06. 1992., potpis nečitak.

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6027.

271

1992., lipanj 14.
[Korenica]

Zapovijed Komande 8. brigade TO za pripremu jedinica i predaju zone odgovornosti snagama UN-a i jedinicama MUP-a RSK

KOMANDA 8. BRIGADE TO
Br. 1796-1
14. 06. 1992. god.

6LDK-IS: Komanda ZnŠTO Lika, strogo pov. broj 866 od 14. 06. 1992. godine Korenica. Priprema jedinica za predavanje zone odgovornosti snagama UN i jedinicama MUP RSK. 7.8. 145 Br.TO brigada milicije 73.93 od TO opština Korenica, Gračac, Donji Lapac, Plaški i aerodrom Udbina, na osnovu dogovora sa predstavnicima UN o preuzimanju zone odgovornosti na teritoriji naše republike i naređenja GŠTO RSK str. pov. 599-1 od 13. 06. 1992. godine,

N A R E Đ U J E M:

1. Otpočeti sa materijalnom organizacijom i moralnim pripremama ljudstva za izvršenje zadataka, koji slede po posedanju linije dodira od strane snaga UN.
2. Posedanje linija i posmatrača se očekuje u vremenu od 20-25. 06. 1992. godine. O tačnom vremenu preuzimanja zone odgovornosti pravovremeno ćete biti obavešteni.
3. Metoda rada i postupci pri primopredaji regulisaće se posebnim aktom u kome će biti precizirani svi postupci i obaveze.
4. I pored pripreme za predaju zone odgovornosti stepen b/g jedinica zadržati na dosadašnjem nivou.
5. Za sva eventualna nejasna pitanja obraćati se lično komandantu brigade.
6. Sa naređenjem upoznati i MUP u zoni odgovornosti.

K O M A N D A N T:
potpukovnik
Bešir Dragan, [v.r.]
M.P.[588]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6037.

[588] Okrugli pečat: Komanda 8. brigade TO.

272

1992., lipanj 16.
Vojnić

Redovno dnevno izvješće VP 7921 Vojnić Glavnom štabu TO RSK o narušavanju primirja te gubicima pripadnika milicije na ratištu u Bosni i Hercegovini

---

Vojna pošta br. T-7921
Pov. broj 777-1
16. 06. 1992. godine
V o j n i ć

Redovni borbeni izveštaj.- GŠTO RSK – K N I N

1. Ustaške snage narušile primirje dana 15. 06. 1992. godine u 22,40 časova dejstvom iz pešadijskog naoružanja iz reona s. Tomaševići po reonu Donja Lasinja. Dana 16. 06. 1992. oko 04,30 časova ustaški avion dvokrilac iz pravca Bosne preleteo preko naših snaga 13. brTO u pravcu Ogulina.
Naše snage nisu otvarale vatru.
2. Borbena gotovost jedinica nepromenjena u odnosu na prethodni dan.
3. Na teritoriji prisutan problem nestašice pogonskog goriva, vode i električne energije.
4. Vanredni dogadjaji: od operativne grupe srpske republike Bih izvešteni smo da su iz dobrovoljačke čete br. milicije RSK koja izvodi borbena dejstva na teritoriji Srpska Republika Bosna i Hercegovina poginuli:
1. Mraović Djuro v/o (Kozarac)
2. Kartalija Nikola v/o (Vojnić)
Teško ranjeni:
1. Janjanin Milan v/o (Perna)
2. Zimonja Milan v/o (Bović)
3. Trbojević Nenad v/o (Vojnić)
Isti su prebačeni u bolnicu Doboj, lekari se bore za njihove živote.
Lakše ranjeni:
1. Grudić Željko v/o
2. Marinković Zoran v/o
3. Janjić Petar v/o
4. Adžija Dragan v/o
5. Dragojević Gojko v/o
Od Kliničkog centra Doboj naknadno smo izvešteni da je ranama podlegao Janjanin Milan v/o (Perna).
5. Stanje bezbednosti je povoljno.
6. Moral u jedinicama povoljan.
7. Pozadinsko obezbedjenje prema izveštaju pomoćnika komandanta za pozadinu.
8. Gubitci: tri mrtva a teže ranjena dvojica (2), lakše ranjenih pet (5), jedan bov uništen.
9. I dalje vršimo intenzivno izvidjanje prema Cazinskoj krajini. Preduzeli smo mere na sprečavanju i iznenadjenju u jedinicama.
10. Zahtevi: n e m a m o.

K o m a n d a n t
P u k o v n i k
Čedomir Bulat M.P.[589]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6027.

273

1992., lipanj 17.
[Banja Luka]

Zapovijed Komande 1. krajiškog korpusa Komandi Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija o povlačenju postrojbi 1. krajiškog korpusa iz zapadne Slavonije

KOMANDA 1. KRAJIŠKOG KORPUSA
Op. str. pov. broj 533-1
17. 06. 1992. godine

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO
Primerak br. 14

Na ličnost komandanta

Povlačenje 1. KK iz Zapadne Slavonije, **naredjenje.**

K O M A N D I ZnŠTO
Zap. Slavonija

Na osnovu dogovora sa komandantom UNPROFOR-a sektor "Zapad", a u cilju organizovanih priprema i izvršenja povlačenja 1. KK sa teritorije Zapadne Slavonije na dan D (Dan početka izvlačenja),

N A R E D J U J E M:

1.- Počev od 17. 06. 1992. godine u svim potčinjenim jedinicama 1. KK započeti sa intenzivnim i potpunim pripremama za povlačenje ljudstva i tehnike južno od r. Save.

2.- Kao dan D je odredjen 20. 06., a granica zone ZS[590] OUN je za 1. KK reka Sava. Od reke Sava pa južno počev od dana D pa nadalje izvlače se:
– na udaljenje od 30 km od ove linije artiteljerijska orudja, MB, tenkovi i svi ostali art. i raketni sistemi većeg dometa;
– na udaljenje od 10 km PVO orudja i sistemi OT i sredstva za POB;
– na udaljenje od 5 km pešadija.

3.- Povlačenje će se izvršiti u 5 faza:
1. faza (od D-D+4) artiljerija, MB, tenkovi, VBR i ostala art. orudja i raketni sistemi većeg dometa.

[589] Prijemni pečat: Brzojav br. 34, 16. 06. 1992.

[590] Zapadnog sektora.

2. faza (od D+5 do D+7) demilitarizacija TO što podrazumeva uskladištenje oružja i municije pri čemu bi miliciji ostalo lično naoružanje (pištolji – kratkocevno). Sredstva i naoružanje TO će biti uskladišteno i obezbedjeno pod zajedničkom kontrolom TO i UNPROFOR-a.
3. faza (D+8 i D+9) izvlačenje oklopnih transportera svih vrsta, PVO sistema, protivoklopnih orudja – oružja i svog ostalog naoružanja kraćeg dometa.
4. faza (od D+10 do D+14) izvlačenje pešadije, i
5. faza (D+15-) razminiranje.

4.- Prema dogovoru sa komandantom UNPROFOR-a povlačenje ljudstva i TMS može se vršiti isključivo danju u vremenu od 06,00 – 20,00 časova. Nikakav pokret ljudstva i TMS nije dozvoljen noću.

5.- Prema iznetim ograničenjima, komande pukova – brigada – divizija će izraditi sopstvene planove povlačenja pridržavajući se i sledećeg:
– za izvlačenje koristiti isključivo mostove na r. Sava kod Bosanske Gradiške i APM-4 kod s. Uskoci.
– 10. partd (širi rajon Jasenovac) će izvlačenje obaviti po sopstvenom planu paralelno sa jednim od pukova – brigada u Zapadnoj Slavoniji sa početkom po odobrenju komandanta 1. KK.
Povlačenje ljudstva i TMS izvršiti dovodjenjem u rejone.

a) **10. partd:**
– artiljerija, MB, VBR (ako ima), tenkovi s. Gomjenica (rejon južno od Prijedora);
– oklopni transporteri, PVO sistemi, teški mitraljezi i ostala naoružanja kraćeg dometa u rejonu: s. Bijakovac, s. Kadin Jelovac, s. Rakovica;
– pešadija;
– Deo snaga u pripremljene objekte – širi rejon Knežpolje, a ostale snage j/i od Bosanske Dubice.

b) 329. okbr:
– 1. okb širi rejon s. Petoševci,
– 2. okb s. Brdo (južno od Mahovljanska reka),
– 3. okb s. Gudura (južno od Laktaša),
– had 122 kota 134,
– lsard PVO Nova Topola,
– MB sa OT-M60 i BVP-M80 s. Krajišnik,
– pozadina – širi rejon Laktaši,
– Komanda i prištapske jedinice Bosanski Aleksandrovac.

c.) 16. pmtbr:
– Sa kompletnim ljudstvom i TMS u širem rejonu s. Puraći, s. Simići (k. 202), s. Crkvena.
d) 343. mtbr: u rejonu: s. Kozarac, s. G. Puharska, Prijedor.
e) 5. pbr: u rejonu: s. Piljagići, s. Radulji, tt. 233 (s. Šutilovići).
f) 2. pbr: u rejonu: s. Kuljani, k. 290, s. Drakulić.
g) 1. map: u rejonu: prevoj Tutnjevac, isklj. Klašnice, Slatina.
h) 1. lap PVO: u rejonu 1. map, a delom snaga u rasporedu jedinica koje obezbedjuje.
i) 1. mpoabr: u rejonu: s. Kukulje, s. Seferovci, s. Maglajani.

j) 293. inžp: po delovima u rejonima: s. N. Topola; kas. Kozara i u sastavima jedinica koje obezbedjuje.
k) 188. pontb: u širem rejonu s. Trošelji.
l) 1. snb: u rejonu kasarne "Mladen Stojanović".
lj) Komanda 1. KK sa prištapskim jedinicama u rejon: Poligon Manjača.

6.- Povlačenje jedinica izvršiti prema Planu povlačenja (prilog br. 1) strogo poštujući datum, vreme i jedinice, odredjene u Planu. U slučajevima većih zastoja i kvarova pri povlačenju, odnosno nemogućnosti sprovodjenja Plana, odmah izvestiti komandu Korpusa i predložiti novi termin.
Vreme do dana D, kao i sve ostalo vreme koje nije odredjeno jedinici za povlačenje, koristiti za izvršenje svih potrebnih priprema ljudstva i TMS.

7.- Inžinjerijske snage iz sastava pukova-brigada-divizija do D+15, angažovati kao zaštitnice, a od D+15 pa na dalje za razminiranje.

8.- 5. faza – razminiranje od D+15 po posebnim planovima za razminiranje koje će razraditi načelnici inžinjerije 1. KK i potčinjenih jedinica. U razminiranju u zoni odgovornosti snaga 343. mtbr angažovati ljudstvo 293. inžp po planu NI 1. KK.
Razminirana MES po razoružanju predati TO Zapadna Slavonija.

9.- Izradjene planove povlačenja sa kartama razmeštaja jedinica južno od r. Sava dostaviti Komandi 1. KK (NOONP) najkasnije 19. juna 1992. godine do 18.00 časova, a planove razminiranja do 22. 06. 1992. godine.
Za sva nejasna pitanja obratiti se NOONP 1. KK.

10.- Po izvršenom posedanju novih rejona komande jedinica dostaviće izveštaj o izvršenom zadatku, sa detaljnim podacima o stanju i rasporedu jedinica za dva stepena niže.

11.- U toku izvršavanja ovog zadatka neprekidno preduzimati sve mere obezbedjenja b/d, a težište imati na borbenom, bezbedonosnom, protivdiverzantskom i pozadinskom obezbedjenju.

12.- Pozadinsko obezbedjenje:
U toku povlačenja jedinica organizaciju PoOb sopstvenim snagama i sredstvima i osloncem na 14. PoB.
PoOb organizovati u 3 faze:
– I faza: pripremni period do "D" u kojoj izvući sva neispravna MTS, izvršiti opravku TS, izvući ambalažu, višak int. sredstava (hrana, oprema i odeća), municiju i MES koja prelaze 2-3 b/k, te preduzeti mere asanacije rejona i razmeštaja u kojoj očistiti prostorije, izvršiti zakopavanje poljskih nužnika, otpadnih rupa i drugo.
– II faza: u kojoj se povlače pozadinske jedinice pukova-brigada (poz. četa – poz. bataljon) i razmeštaju se prema odlukama komandanata pukova-brigada u gotovosti za PoOb svojih jedinica.
– III faza: u kojoj se povlače poz. jedinice bataljon-divizion (poz. četa-vod). Ovi sastavi se povlače u sastavu svojih formacijskih jedinica.
U toku povlačenja težište imati na teh., san. i saobraćajnom obezbedjenju.
Ishranu organizovati kombinovano što će regulisati komandanti jedinica shodno planom povlačenja.

Popunu gorivom vršiti za neborbena m/v samo količinama potrebnim za izvršenje povlačenja. Iz sredstava m/v koja se daju na duže opravke prazniti rezervoare.
Saobraćajno obezbedjenje vrše saobraćajne jedinice brigada, pukova i milicija teritorije. Planom RKSb za svaku jedinicu – organ dobiće naknadno. Za prevoženje ljudstva koristiti sopstvenu m/v a u nedostatku istih koristiti kapacitete RO saobraćaja.
Posebno u toku povlačenja i razminiranja minskih polja organizovati sanitetsko obezbedjenje, gde u toku kretanja u sastavu kolona imati sanitetske ekipe. Kod razminiranja minskih polja obezbediti sanitetska vozila, lekare i ekipe za pružanje medicinske pomoći.
U rejonima razmeštaja, sopstvenim snagama, organizovati regulisanje i kontrolu saobraćaja te ostalo poz. obezbedjenje.

13.- Komandanti jedinica će svojim pismenim zapovestima, a u skladu sa ovim naredjenjem i ostalim upustvima regulisati sve zadatke svojim potčinjenim sastavima, u cilju planskog i bezbednog izvršenja povlačenja.

Načelnik veze 1. KK će posebnim planom regulisati održavanje veze prvopotčinjenih komandi sa komandom korpusa u toku izvršenja ovog zadatka.

Prilog: Plan izvlačenja.[591]

LuK/PT
K O M A N D A N T
general-major
Momir Talić, [v.r.]
M.P.[592]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 2355.

274

1992., lipanj 17.
Donji Lapac

Izvješće Općinskog štaba Donji Lapac Zonskom štabu TO Lika o borbama oko Bihaća, broju izbjeglica iz zapadne Bosne te razmjeni Muslimana za Srbe

OPŠTO D. LAPAC POV. BR. 04/66. 17. 06. 1992. – – – TRAŽENE PODATKE DOSTAVLJA – – – OPŠTO GRAČAC – – – NA TERITORIJI OPĆINE D. LAPAC BORAVI OKO 2500 IZBEGLICA MUSLIMANA IZ KULEN VAKUFA – ORAŠCA – KLISE I ČUKOVA. OD OVOG BROJA 1600 ODVEZENO U BIHAĆ A OSTALI SU JOŠ U OBJEKTU LIKATRANSA. U TOKU JUČERAŠNJEG DANA U D. LAPAC

[591] Tabelarni prilog priređivači su izostavili.

[592] Okrugli pečat: Komanda 1. krajiškog korpusa.

STIGLO OKO 260 IZBEGLICA SRBA KOJI SU ODMAH RAZMEŠTENI PO OPŠTINI KOD RODBINE. TREBALA JE BITI JOŠ JEDNA RAZMENA ALI NIJE ZBOG BORBI OKO BIHAĆA. SVA SU SELA U DOLINI UNE OSLOBODJENA I SADA SE VODE BORBE OKO BIHAĆA /S. SOKOLAC-GOLUBIĆ-GRABEŽ/. IMAMO MANJIH PROBLEMA OKO UBACIVANJA MANJIH GRUPA NA NAŠU TERITORIJU ALI TO REŠAVAMO DO SADA USPEŠNO. KOMANDANT MAJOR PETAR RAŠETA...KRAJ... – – –

Preslika, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 283.

275

[1992., lipanj 17.]

Zapovijed Zonskog štaba TO Lika podređenim postrojbama da starješinama koji odlaze u SRJ dopuste odnošenje samo osobne imovine, a da ratne zastave, naoružanje i dokumentaciju oduzmu i predaju Zonskom štabu

---

SBXB – IS: KOMANDA ZNŠTO – LIKA POV. BR. 867 14. 06. 92. G. KORENICA NAREDJENJE 7. 8. 145. BR TO 73.93 OD TO OPŠTO KORENICA – LAPAC – GRAČAC – PLAŠKI – AEROD. UDBINA MUP KORENICA. NA OSNOVU NAREDJENJA GŠTO POV. BR. 580-1 OD 12. 06. 92. G. A U CILJU SPREČAVANJA POJEDINIH STAREŠINA KOJI SU SA TERITORIJE SRJ DA ODNOSE NEKA DOKUMENTA I SREDSTVA KOJA BI TREBALA OSTATI U ARHIVI GŠTO. NAREDJUJEM – 1. SVE STAREŠINE SA TERITORIJE ZNŠTO LIKA KOJE PRIMAJU DUŽNOST OD STAREŠINA KOJE ODLAZE U SRJ DUŽNE SU TO UČINITI PO ZAPISNIKU. 2. STAREŠINE KOJE ODLAZE U SRJ MOGU SAMO NOSITI LIČNU IMOVINU. 3. ZABRANJUJEM NOŠENJE RATNIH ZASTAVA I DRUGIH SREDSTAVA IZ JEDINICA. 4. NAORUŽANJE I SVA DRUGA SREDSTVA ZA KOJE NEMA UREDNU DOKUMENTACIJU ODUZIMATI UZ DAVANJE POTVRDE I PREDATI ZNŠTO UZ PROPISNO KNJIŽENJE. 5. ZA REALIZACIJU OVOG NAREDJENJA LIČNO SU MI ODGOVORNI KOMANDANTI JEDINICA MUPA NA AERODROMU UDBINA I NA PUNKTOVIMA U ZONI ODGOVORNOSTI ZNŠTO – LIKA. – KOMANDANT PUKOVNIK MILAN ŠUPUT....KRAJ

Preslika, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 283.

276

1992., lipanj 17.
Knin

Upozorenje Ministarstva obrane RSK svim vojnicima i starješinama da hrvatske i muslimanske snage diverzantsko-terorističkim akcijama nanose gubitke Srbima i tako nastoje isprovocirati odmazdu prema civilnom stanovništvu koje je ostalo živjeti u RSK, te da će "stravični zločini" prema civilnom stanovništvu biti kažnjeni

---

GŠTO SRPSKE VOJSKE
MINISTARSTVO ODBRANE
BROJ 75-01/92
17. 06. 1992. GODINE

SAOPŠTENJE.-

SVIM: ZNŠTO
PROČITATI SVIM
VOJNICIMA I STAREŠINAMA

[HRVA]TSKE ORUŽANE SNAGE I MUSLIMANSKI EKSTREMISTI, DIVERZANTSKO-TERORISTIČKIM AKCIJAMA NANOSE GUBITKE NAŠIM SNGAMA SA CILJEM [D]A SE OSLABI MORAL NAŠIH JEDINICA I IZAZOVE ODMAZDA [P]R[E]MA HRVATSKOM I MUSLIMANSKOM STANOVNIŠTVU KOJE JE O[S]TALO DA Ž[I]VI U REPUBLICI SRPSKA KRAJINA. [U]KO[L]IKO BI U TOME USPJEL[I] [P]RETI OPASNSOT DA SE SRB[I] PROG[L]AS[E] GLA[V]NIM FAKTOR[O]M ....[593]. SRBI KAO HRABAR NAROD, UMAN NAROD I DOSTOJANSTVEN NAROD U ISTORIJI NIKADA NIJE UDARIO NA NEJAČ. NIJE PLJAČKAO I OTIMAO OD SIROTINJE VEĆ JE KAO VITEZ HRANIO I PRUŽAO UTOČIŠTE MA KOJE ONA VERE BILA. PLJAČKANJE I PALJENJE HRVATSKIH I MUSLIMANSKIH KUĆA NE MOGU NAIĆI NA ODOBRAVANJE VLADE RSK JER TAKVI POSTUPCI NISU SVOJSTVENI SRBIMA. TAKVE POSTUPKE NAJOŠTRIJE OSUDJUJEMO, A POČINIOCI TIH NEDJELA ĆE BITI RAZOTKRIVENI I PRIMERNO KAŽNJENI. SADA KADA NAM JE SLOBODA I MIR NA DOHVAT RUKE NE SMIJEMO DOZVOLITI DA NAS USTAŠKI I MUSLIMANSKI EKSTREMISTI ISPROVOCIRAJU I OKRIVE ZA SVOJA NEDELA. (STRAVIČNE ZLOČINE PREMA CIVILNOM STANOVNIŠTVU, TEROR I PLJAČKU). UKOLIKO SE U NAŠIM REDOVIMA NALAZE POJEDINCI SKLONI PLJAČKI [TRE]BA IH RAZOTKRITI I SPREČITI U NJIHOVIM PROTUNARODNIM NAMERAMA ZA POČINJENA NEDELA I KAZNITI.
NEOPHODNO JE DO DALJNJEG ODRŽATI VISOKI BORBENI MORAL KAKO BI SE SPREČILE ŽRTVE MEDJU NAŠIM BORCIMA I CIVILNIM STANOVNIŠTVOM.

GENERAL-PUKOVNIK
STOJAN ŠPANOVIĆ

---

593 Riječ nejasna u izvorniku.

M.P.[594]

Preslika, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 595.

277

1992., lipanj 18.
Knin

Zapovijed Glavnog štaba TO Knin o poduzimanju mjera za sprječavanje djelovanja raznih paravojnih grupa na teritoriju RSK te o njihovu razoružavanju i raspuštanju

Republika Srpska Krajina
Glavni štab Teritorijalne odbrane
Str. pov. br. 636-1
18. 06. 1992. godine
K N I N

Preduzimanje mera na
sprečavanju delovanja
raznih paravojnih grupa
na teritoriji RSK,
– naredjenje,
– dostavlja. –

2, 3, 4, 5, 6 ZnŠTO

Na osnovu naredbe predsjednika RSK br. 01-1-5/92 od 18. 06. 1992. god. i izveštaja legalnih organa vlasti, komandanta ZnŠTO i ličnog uvida u stanje na teritoriji RSK indikativno je da se ne poštuje legalno izabrana vlast RSK.
Ovo je posebno karakteristično za istočnu Slavoniju, zapadni Srem i posebno Baranju na čijoj teritoriji su se pojavile grupe koje ne priznaju legalnu vlast već zavode bezakonje i nasilje nad stanovništvom.
U većini slučajeva ovo su naoružane grupe koje nisu pod komandom TO i MUP-a što znači da su nelegalne.
Pošto ove grupe vrše nasilje, pljačkaju i uništavaju privatnu i državnu imovinu, narušavaju javni red i mir postale su izuzetno opasne. Da bi se stalo na put ovakvom ponašanju i da bi se sprečilo delovanje ovakvih grupa i zaštitilo stanovništvo neophodno je da se odmah ove grupe razoružaju i uspostavi legalna vlast. Svi organi vlasti na teritoriji RSK moraju znati da postoji GŠTO RSK koji je jedini kompetentan da postavlja komandante ZnŠTO što je u učinio. Za komandanta ZnŠTO s. Dalmacije postavljen je pukovnik Djilas Milan.

[594] Prijemni pečat: RSK, Zonski štab TO Kordun, br. 768-17, 17. 6. 1992., Vojnić.

Lika, pukovnik Šuput Milan, Kordun, pukovnik Bulat Čedo, Banija, pukovnik Vukajlija Rade, s. Slavonija, pukovnik Čubrić Jovo i i. Slavonija, z. Srem i Baranja pukovnik Sladojević Bogdan. Ovi komandanti su legalno postavljeni i imaju puno pravo da komanduju u svojim zonama odgovornosti i da pružaju pomoć legalnim organima na uspostavljanju vlasti, pri čemu su dužni da ostvare maksimalnu saradnju sa tim organima.
Pored štabova TO u zonama odgovornosti postoje i brigade PJM koje imaju zadatak da štite stanovništvo od upada snaga neprijatelja, a ne da obavljaju poslove čuvanja reda i mira. Komandanti tih brigada su: kninske brigade major Radić Milorad, benkovačke potpukovnik Bogunović Momčilo, koreničke ppukovnik Cvetičanin Miloš, vojnićke pukovnik Novaković Mile, petrinjske pukovnik Letić Stanko, okučanske major Babić Milenko, vukovarske ppukovnik Košutić Božidar i Belog Manastira ppukovnik Novaković Rajko.
Da bi se sprečilo delovanje nelegalnih formacija i grupa i osiguralo funkcionisanje ustanovljenog pravnog sistema i pravne države te obezbedila maksimalna sigurnost gradjana i imovine,

N a r e d j u j e m:
1. Paravojne formacije koje djeluju na teritoriji RSK odmah razoružati, raspustiti i onemogućiti njihovo daljnje delovanje, a protiv pojedinaca iz tih formacija koji su se ogrešili o pravni sistem RSK moraju se preduzeti zakonom predvidjene mere i postupci.
2. Za izvršenje ove naredbe odgovorni su mi komandanti ZnŠTO, i komandanti brigada PJM.
3. Rok za izvršenje ovog zadatka 29. 06. 92. godine.
4. Pismeni izveštaj mi dostaviti do 01. 07. 1992. godine u 12,00 časova.

KOMANDANT
general-potpukovnik
Milan Torbica M.P.[595]

M.P.[596]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6046.

278

1992., lipanj 18.
Benkovac

Obavijest Komande brigade milicije Benkovac o organiziranju žetve od strane SO Benkovac, organiziranom otkupu viškova stočnih fondova, te o širenju dezinformacija o napadu na Benkovac i Zračnu luku Zemunik

[595] Prijemni pečat: Brzojav br. 57, 19. 6. 1992., potpis nečitak.
[596] Prijemni pečat: Komanda 2. ličke brigade, pov. br. 50-60, 26. 6. 1992.

KOMANDA BRIGADE MILICIJE
MUP BENKOVAC
Interno broj: 94-1
Benkovac, 18. 06. 1992. god.

Obaveštavaju se svi pripadnici milicije i Srpske vojske da će biti organizovana žetva od strane SO Benkovac. Gorivo za žetvu je osigurano. Žetva će otpočeti čim se stvore vremenski uslovi. Borci na položajima će biti pravovremeno obavešteni i dozvoliće im se odsustvo za vreme žetve.
Zbog nedostatka novca neće se plaćati, nego će se uzimati ušur koji neće biti veći od 15% od prinosa.
Radi se o organizovanom otkupu viškova stočnih fondova.
Neosnovane su glasine o prinudnom oduzimanju ili popisivanju stoke i slično.
Svi koji se pojavljuju u pojedinim selima i vrše popise, to čine svojevoljno da bi izazvali paniku medju ljudima.
Naglašavamo da za potrebe naše vojske, milicije i naroda imamo dovoljno rezerve hrane i da nema potrebe da se hrana prikuplja na taj način.
Pored ovoga u jedinicama i medju narodom kruže razne dezinformacije i namerno se plasiraju iz krugova koji nisu na liniji naših opredeljenja, a kao primer navodimo:
– da će biti napad na Benkovac 15. i 16. 06. 1992. godine;
– da će Benkovac biti bombardovan 21. 06. 1992. godine;
– da će aerodrom Zemunik biti predan ustašama;
– da će ušur biti veći od 50%.
Dezinformacije se namerno proturaju u cilju demoralisanja i slabljenja morala naših jedinica i stvaranja nezadovoljstva naroda.

DZ/LJČ

K O M A N D A N T:
viši inspektor I klase
Momčilo Bogunović, [v.r.]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 7., kut. 5.

279

1992., lipanj 18.
[Okučani]

Izvješće Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija Glavnom štabu TO RSK o brojnom stanju jedinica i štabova TO, o količini i nabavi prehrambenih proizvoda, kruha i pitke vode za mještane i izbjeglice koji se nalaze na području zapadne Slavonije

---

VOJNA TAJNA – STROGO POVERLJIVO
ŠIFROVANO – URUČITI ODMAH
ZnŠTO ZAPADNA SLAVONIJA
Str. pov. br. 76-1
18. 06. 1992. godine

GŠTO RSK – KNIN (Načelniku InSl)

Veza: Vaš akt str. pov. br. 587-8 od 15. 06. 1992. godine.

Za potrebe planiranja skladišnih artikala hrane, potrošnog materijala i dr. MS dostavljamo izveštaj po sledećem:
1.- U jedinicama 1. KK, na frontu, nalazi se ukupno 113 oficira, 139 mladjih oficira i 2899 vojnika, a koji nakon demobilizacije ulaze u sastav jedinica TO pod komandom ZnŠTO.
To je 70% od ukupnog brojnog stanja jedinica i štabova TO.
Očekujemo u narednom periodu 10-15 dana priliv još oko 1000 v/o za popunu jedinica TO.
2.- U mirnodobskom periodu predvidjamo da će biti za dejstvovano oko 70 starešina i oko 100 vojnika.
Ovom broju treba pridodati i oko 3.500 ljudi izbeglica sa područja Zapadne Slavonije za koje obezbedjujemo ishranu.
3.- Za sada na ishrani u jedinicama 1. KK, a koje se nalaze u zoni odgovornosti ZnŠTO nalazi se oko 3000 ljudi. Medjutim dinamikom priliva izbeglica očekujemo do konca meseca da će se povećati priliv izbeglica za oko 500 ljudi.
4.- Artikala hrane za Td/o nemamo ništa tako da nismo u stanju navesti broj dana koje možemo pokriti sa artiklima hrane.
5.- U zoni odgovornosti ZnŠTO pružaju se sledeće mogućnosti nabavke artikala ishrane i to:
– Obezbedjenje zaliha mesa u živoj stoci za oko 3 meseca,
– Suhomesnate proizvode takodjer za 3 meseca,
– Krompir, pasulj i povrće za oko 3 meseca,
– Nabavka brašna takodjer je moguća za period od 3 meseca.
Kapaciteti za pripremu i pečenje hleba u privatnom sektoru iznose oko 17.000 vekni od 600 grama dnevno. Medjutim za ove kapacitete je nužno osigurati lož ulje, a što privatni sektor nije u mogućnosti.
Obezbedjenje pitkom vodom je dosta problematično, jer teritorija nema vodovoda izuzev u mestu Okučani i lokalni vodovod kojim se obezbedjuje pitka voda za oko 1000 – 1500 osoba. Medjutim vodovod nije u funkciji zbog nedostatka električne energije. Za stavljanje istog u funkciju nužno je obezbediti jedan agregat od 10 KW i mesečno oko 300 litara nafte. Dovoz pitke vode do jedinica je problematičan jer nemamo ni jedne cisterne za vodu.

K O M A N D A N T
P u k o v n i k
Jovan Čubrić, [v.r.]

M.P.[597]

M.P.[598]

[597] Okrugli pečat: RSK, Zonski štab TO Zapadna Slavonija, Okučani.

[598] Prijemni pečat: RSK, Zonski štab TO Zapadna Slavonija, str. pov. br. 66-14, 20. 6. 1992., Okučani.

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6015.

280

1992., lipanj 18.
[Knin]

Zapovijed Uprave posebnih jedinica milicije MUP-a RSK za premještanje specijalnih jedinica pravcem Knin – Bosanski Petrovac – Ključ – Čađevica – Manjača – Banja Luka – Doboj, zbog pojačavanja jedinica koje se bore u Bosni i Hercegovini

MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
UPRAVA POSEBNIH JEDINICA MILICIJE
Str. pov. br. 100-1
18. 06. 1992. godine

Naređenje za marš
d o s t a v lj a

Na osnovu dobijenog naređenja Ministra unutrašnjih poslova, a u cilju pojačanja specijalnih jedinica MUP-a koje izvršavaju posebne zadatke na pravcu Doboj – Bjeljina za ovaj zadatak angažovati jedan vod BOV-3 (sa tri BOV-3) i jedan motorizovani vod sa 3m/v TAM 110 (T-7).
Za Komandira jedinice određujem ATLIJU MILANA.
U toku dana 18. 06. izvršiti sve potrebne pripreme za izvršenje zadatka.
Pokret iz kasarne NH "S. Rodić" u 9.00 časova 19. 06. 1992. godine.
Marš izvršiti pravcem: Knin – Bos. Petrovac – Ključ – Čađevica – Manjača – Banja Luka – Doboj. Po dolasku u Doboj K-dir sa jedinicom javiće se Centru Službi bezbednosti Doboj, gde će dobiti konkretnije zadatke za dalje angažovanje.
U toku marša formirati marševsku kolonu po sledećem: na čelu kolone imati dva BOV-3, u glavni kolone 3 m/v TAM 110 (T-7) i na začelju jedan BOV-3.
U toku marša preduzeti sve mere osiguranja i biti u gotovosti za odbijanje svakog napada neprijatelja na kolonu. U toku marša očekivati je dejstvo neprijateljskih diverzantskih grupa koje mogu ispoljiti dejstvo po marševskoj koloni prilikom prolaska kroz naselje na mesta naseljena muslimanskim življem, posebna kritična deonica maršrute je deonica oko Ključa.
Brzinu kretanja prilagoditi uslovima puta, a maksimalna do 50 km.
Jedinicu obezbediti sa 3 b/k municije za svakog vojnika i oruđa koja se angažuju.
Pre početka marša za sva vozila koja se angažuju na ovom zadatku obezbediti pune rezervoare goriva, a deo goriva imati u rezervi u kantama za gorivo. Za svakog vojnika imati po dva suva dnevna obroka hrane.
Po dolasku na marševski cilj (u Doboj) Komandir će izvestiti MUP Knin o izvršenju zadatka.

ZAMENJUJE KOMANDANTA
Jovan Grubić, [v.r.]
M.P.[599]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6033.

281

1992., lipanj 21.
[Glina]

Izvješće Organa bezbednosti Komande 24. brTO Glina Komandi Zonskog štaba za Baniju o izvršenoj sigurnosnoj procjeni jedinica brigade

KOMANDA 24. br. TO GLINA
ORGAN BEZBEDNOSTI
Str. pov. broj 01-355/2
21. 06. 1992.

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO

KOMANDI ZONSKOG ŠTABA za BANIJU
– organu za obaveštajno-bezb. poslove –

Na osnovu Vašeg akta str. pov. broj 158-2 od 10. 06. 1992. g. izvršili smo bezbedonosnu procjenu jedinica, te Vam na osnovu istog dostavljamo sledeće:
24. br. TO Glina, ima zonu odgovornosti, levo ušće r. Trepče u Kupu, desno ušće r. Gline u Kupu po dubini grad Glina.
Po izvlačenju br. TO iz Dvora, zona odgovornosti se proširuje na desnom krilu do s. Marin brod, što poseduju jedinice prostorne strukture štaba TO Gline, i jedinice iz sastava 24. br.
24. brigada TO ima ukupno brojno stanje 2160 ljudi, od čega AVL 3 (komandant br. i NŠ brigade, a ostali sastav čine oficiri i borci iz rezervnog sastava sa teritorije SO Glina).
Nacionalni sastav brigade čine lica srpske nacionalnosti, osim što u brigadi ima 7 Hrvata i 5 Muslimana, dok ima veći broj lica koji potiču iz mješovitih brakova ili su oni u mješovitim brakovima.
Od ukupnog broja brigade, ima 4 lica koja zbog svog držanja u jedinicama zaslužuju pažnju i primjenu operativnih mjera OB. Podaci za navedena lica nalaze se kod Načelnika OB brigade.
Stanje bezbednosti u brigadi cijenim dobro, te da pojedinačni slučajevi nisu uticali, a niti ubuduće mogu bitnije uticati na stanje bezbednosti i bojevu gotovost jedinica.
Svi bataljoni u brigadi popunjeni su obaveštajno-bezbednosnim organima, koji i ako nisu bili na školovanju u obaveštajno bezbednosnom centru, imaju smisla za rad i sa dosta uspjeha izvršavaju postavljene zadatke.

[599] Okrugli pečat: RSK, Ministarstvo unutrašnjih poslova.

Elementi koji mogu u određenim situacijama negativno da se odraze na stanje bezbednosti i bojevu gotovost su:
– ubacivanje IDG neprijatelja;
– ostavljene grupe, za koje pretpostavljamo da ih je ostalo na teritoriji, a koje imaju pogodne uslove za lociranje u zoni odgovornosti, što je dato i u proceni teritorije ove komande;
– veća pojava odsutnosti boraca sa položaja, posebno u vreme obavljanja pojedinih poljoprivrednih poslova;
– ispoljavanje nezadovoljstva zbog ponašanja i opštinskih struktura vlasti;
– nedovoljna informisanost o budućnosti Srpske Republike Krajine kao i nerešen status dijela boraca po rasformiranju jedinica;
– opadanje životnog standarda.
U jedinicama brigade nalazi se određen broj boraca koji nisu bezbedonosno interesantni ali svojom nedisciplinom, ponašanjem u gradu, neodgovornosti u rukovanju i čuvanju naoružanja, opijanju i sl. remete JRM, utiču negativno na građanstvo, odaju lošu sliku pred pripadnicima UN, te kao takvi umanjuju ukupno bezbedonosnu situaciju i mogu narušiti bojevu gotovost jedinica. Po ovim pitanjima je posebno interesantno u Glini da ima raznih neformalnih grupa koje ne pripadaju brigadi, ali se njihovo djelovanje primjećuje i u jedinicama brigade.
U K-di brigade postoji i jedinica Vojne policije. Ista ne izvršava namjenske zadatke /zaštita K-danta i KM u mjestu i pokretu, sprovođenje, privođenje i dr./ već ide redovno na položaj s ostalim jedinicama. Predložiće se da se jedinica Vojne policije namjenski upotrebljava, a tim i obezbediti K-danta i KM od negativnih postupaka pojedinaca ili eventualnog napada ubačenih i ostavljenih IDG.
Radi jačanja stanja bezbednosti u jedinici cjenim da treba na viši nivo podići moralni rad u jedinicama i informisanje boraca.

NAČELNIK OB
Kapetan I klase
Ilija Vuić, [v.r.]

M.P.[600]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 5006.

282

1992., lipanj 22.
Okučani
Molba Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija Ministarstvu obrane RSK za dodjelu opreme i naoružanja

[600] Okrugli pečat: Komanda 24. br. TO Glina.

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
ZnŠTO ZAPADNA SLAVONIJA
Pov. br. 77-1
Okučani, 22. 06. 1992. god.

SKUPŠTINA REPUBLIKE SRBIJE
MINISTARSTVO ODBRANE

M O L B A Z A D O D J E L U O P R E M E:

U cilju opremanja jedinica specijalne namjene, potrebne su nam oprema i sredstva koja ne možemo obezbediti putem redovnog snabdevanja preko GŠ RSK Knin i 1. Krajiškog Korpusa u nedostatku istih.
Radi toga se obraćamo Vama u nadi da će te nam izaći u susret u obezbeđenju dolje neophodnih sredstava:

1.- Pištolj 9 mm MP 5 A 3 s prigušivačem	kom. 15
2.- Prigušivač za AP-u	kom. 15
3.- Prigušivač za snajpersku pušku	kom. 3
4.- Dvogled noćni (IC uređaj)	kom. 2
5.- Dvogled 7x40	kom. 5
6.- Uniforme maskirne	kom. 30

KOMANDANT
pukovnik
Jovan Čubrić, [v.r.]

M.P.[601]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 2430.

283

1992., lipanj 22.
Mrzlo Polje

Izvješće Komande 13. brigade TO Komandi 3. OZ, te izvještaj o ubojstvu i maltretiranju civila hrvatske nacionalnosti u selu Popovac

KOMANDA 13. BRIGADE TO
Str. pov. br. 59-175
Mrzlo Polje, 22. 6. 1992. god.

VOJNA TAJNA
STROGO POVJERLJIVO
ŠIFRIRANO
H I T N O

Redovni borbeni izvještaj,
dostavlja KOMANDI 3. OZ

[601] Okrugli pečat: RSK, Zonski štab TO Zapadna Slavonija, Okučani.

1. U proteklom periodu, sem sporadične pucnjave, nije bilo drugih bitnijih aktivnosti od strane neprijatelja.
2. Radi se na stalnom jačanju b/g jedinica. Komanda brigade svakodnevno je angažovana u obilasku i konkretnoj pomoći potčinjenim jedinicama.
3. Dvojica boraca iz 3. bataljona, Katić Mile i Pašić Milan, u večernjim časovima dana 21. 06. 1992. godine u selu Popovcu ubili civila hrvatske nacionalnosti Bogović Danu, a još nekoliko civila maltretirali. Bili su u pijanom stanju. Istraga je u toku.
4. Sem navedenog događaja drugih događaja nije bilo.
5. Radi se na stalnom jačanju mera bezbednosti.
6. Preduzimaju se mere na sređivanju stanja u 1. bataljonu.
7. Problem goriva i dalje aktuelan.
8. Grupa starešina upućena na sastanak sa predstavnicima EZ-a radi uspostavljanja vruće linije na pravcu Tržić-Kamenica.
9. Gubitaka nije bilo.
10. Situacija je za sada mirna, ali su jedinice u punoj b/g, jer su moguća iznenadjenja i sa jedne i sa druge strane.
11. Posebnih zahteva u odnosu na već ranije istaknuto nemamo.

KM/VS

K O M A N D A N T
p.pukovnik
Marko Relić, [v.r.]

M.P.[602]

M.P.[603]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6044.

284

1992., lipanj 22.

Glina

Izvješće Komande 21. brigade TO o upućivanju ljudstva i naoružanja 21. brigade TO kao podrške snagama milicije iz Gline za izvršavanje zadataka u Bosni i Hercegovini

KOMANDA 21. BRIGADE TO
Br. 01-81/141
Glina, 22. 06. 1992. god.

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO

Redovni borbeni izveštaj,

[602] Okrugli pečat: Komanda 13. brigade TO.

[603] Prijemni pečat: Brzojav br. 2101, 22. 6. 1992.

dostavlja.- KOMANDI ZnŠTO ZA BANIJU

1. U toku 21./22. 06. 1992. godine ustaše nisu kršile primirje.
2. Iz brigade kao podrška snagama milicije iz Gline na izvršenju borbenog zadatka u Bosnu upućeno je 45 boraca i jedan VBR. Za potrebe milicijskog kontigenta dato je 2000 litara goriva D-2.
3. Sa teritorije Gline na izvršenju borbenog zadatka u sastavu milicijskih snaga otišlo je još 31 milicioner i 34 pripadnika tzv. "Šiltove grupe".
4. Stanje po ostalim tačkama je redovno.

NV/NM

K O M A N D A N T
pukovnik
Marko Vrcelj, [v.r.]

M.P.[604]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 306.

285

1992., lipanj 23.
[Knin]

Pismo Glavnog štaba TO RSK UNPROFOR-u, zapovjedniku Sektora Jug o napadu oružanih snaga Republike Hrvatske kod Miljevaca, te zahtjev da se Hrvatska vojska povuče na polazne položaje precizirane Sarajevskim sporazumom od 3. siječnja 1992.

GLAVNI ŠTAB TO RSK
Broj
23. 06. 1992. godine

Protest zbog izvršene
agresije na teritoriji
RSK, dostavlja

generalu J. K. ARAPU ROBU
komandantu sektora jug
UNPROFOR

Poštovani gospodine generale

Kao što vam je poznato oružane snage RH u jutarnjim časovima 21. 06. 1992. godine izvršile su oružanu agresiju na teritoriji Republike Srpske Krajine samo nekoliko dana od preuzimanja zaštite ove teritorije od strane snaga UNPROFOR-a pod Vašom komandom.

[604] Prijemni pečat: Brzojav br. 59, 22. 6. 1992.

Ova komanda je odmah intervenisala preko oficira za vezu UN i preko organa Vašeg štaba i predstavnika posmatračke misije EZ. Uz zajedničku inicijativu i posredovanje Vašeg štaba bili smo spremni na primirje u toku prvog dana agresije 21. 06. 1992. godine u 17.00 časova radi prikupljanja poginulih i ranjenih, što je hrvatska strana u početku prihvatila, a kasnije odbila.
U toku drugog dana agresije (22. 06. 1992. godine) hrvatska strana je dovodila nove snage pa je u tom cilju predlagala kratkoročno primirje da bi ponovo dovodili nove snage na front.
U večernjim časovima (18.53 – 21.30 časova) HV je bombardovala Knin i sva veća naseljena mjesta u kninskoj opštini (Kistanje, Đevrske, Zečevo, Bribir, Smrdelje, Kakanj), kao i sva naselja u liniji fronta na pravcu Šibenik-Knin.
Hrvatska strana je prethodno izjavila kako smo mi dejstvovali po Šibeniku, što nije tačno, već smo dejstvovali tek od 19.05 časova radi upozorenja protivničkoj strani koja je kasnije zatražila prekid vatre počevši od 21.00 čas, što smo mi u cjelini ispoštovali, a HV je oko 21.30 časova ispalila još 3 granate, navodno kao odgovor na nekakvo dejstvo – tvrdimo da nismo dejstvovali poslije 21.00 časova.
Hrvatska vojska je i treći dan agresije (23. 06. 1992. godine) koristila za dovlačenje novih snaga te smo mi u toku popodnevnih časova bili prinuđeni da odgovorimo na učestale napade.
Naša strana i dalje insistira da se zaustavi agresija HV, da se HV povuče na polazne položaje koji su precizirani Sarajevskim sporazumom od 3. januara 1992. godine, a što je u skladu i sa odredbama Međunarodnog ratnog prava.
Hrvatska vojska je već nekoliko puta upala na teritoriju RSK (Nos kalik, Križ, predio oko Novske i sada Miljevački plato). Smatrali smo, pošto smo se u cjelini držali postignutih sporazuma, da će i hrvatska strana više cijeniti ulogu UNPROFOR-a, tim više što je preostalo samo nekoliko dana do potpune (de)militarizacije i preuzimanja zaštite od snaga UNPROFOR-a.
Očekujemo vaše puno angažovanje na uspostavi mira i preuzimanju linije fronta i izražavamo spremnost na potpunu saradnju sa snagama UNPROFOR-a i Vama lično.
S poštovanjem!

K O M A N D A N T
general potpukovnik
Milan Torbica

Preslika, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 6., kut. 12.

286

1992., lipanj 24.
Knin

Dnevno izvješće Glavnom štabu TO RSK o sukobima na području Miljevaca, granatiranju Knina, djelomičnom uspjehu mobilizacije u Kninu te zabrinjavajućem stanju morala

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
GLAVNI ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE
Str. pov. br. 4-3282
24. 06. 1992. god.
K N I N

Redovni borbeni izveštaj.-

1.- PODACI O NEPRIJATELJU
U toku dana neprijatelj je dovodio snage na području Miljevačkog platoa nastojeći da se utvrde na dostignutim linijama u rejonu s. Drinovci – Kaočine – Širitovci. Neprijatelj je otvarao žestoku vatru naročito u vreme odvijanja oružanog sukoba u rejonu s. Kaočine – Drinovci koji su trajali od 14,00 – 21,00 časova. U tom periodu otvarana je neprijateljska vatra po našim snagama u širem rejonu Drniša.
– u 15,00 časova otvarana je vatra iz PAM-a iz Pristega po našim snagama.
– u 18,00 časova iz rejona Velima (4860-5556) i rejona s. Stankovaca (4860-5556) otvarana vatra po rejonu Morpolača (4860-5560) i po rejonu Provića i Čista Mala (4856-5560) iz tenkova i minobacača.
– u 19,00 – 19,15 časova ispaljeno je 9 granata i od 00,45 – 01,00 ispaljeno je 5 granata na Knin. U borbama u rejonu s. Kaočine poginuo je jedan borac i 7 ih je ranjeno, a u rejonu Čista Mala poginula su 2 borca i 7 ih je ranjeno.

2.- PODACI O NAŠIM SNAGAMA
ZnŠTO S. Dalmacije težišno je angažovan u pokušaju povratka izgubljene teritorije u rejonu s. Kaočine – Širitovci.
Jedinice Kninskog map-a i 1. brTO angažovane su za otvaranje vatre po neprijateljskim položajima u vreme vodjenja borbi i kad je neprijatelj otvarao vatru po Kninu.
Još nije dostavljen izveštaj o žrtvama pri dejstvu neprijatelja po Kninu.
Mobilizacija u Kninu djelomično je uspela i ukupno za 22. i 23. 06. mobilisano je 227 boraca koji su upućeni na front u rajon Drniša.
Stanje morala je zabrinjavajuće.

3.- Saradnja sa snagama UNPROFOR-a
Snage UNPROFOR-a nisu se aktivno angažovale oko uspostavljanja primirja i prekida vatre kada je tučen Knin.

4.- VANREDNI DOGADJAJI
U toku noći bez posebnog razloga naše snage kojima je rukovodio pukovnik Mijatov Ivan napustile su kasarnu u Trbounju.

RUKOVODILAC GRUPE
pp u k o v n i k
Perić Milan

Preslika, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6027.

287

1992., lipanj 25.
[Benkovac]

Zapovijed Komande Benkovačke brigade TO za formiranje brigade od dotadašnjih jedinica 180. mtbr i 3. brigade TO

KOMANDA BENKOVAČKE BrTO
Str. pov. br. 156-1
25. 06. 1992. godine

Objedinjavanje komandovanja
i preformiranja jedinica,
naredjenje, dostavlja.- Komandi 4. mtb

Na osnovu Odluke Vlade RSK o formiranju Srpske vojske RSK i ovlašćenja za komandovanje sa svim formacijama u zoni odgovornosti, a u cilju efikasnijeg izvršavanja borbenih zadataka,

N A R E D J U J E M:

1. Od dosadašnjih sastava 180. mtbr i 3. brTO formirati Benkovačku brigadu TO sa jedinstvenim komandovanjem.
2. U sastav Benkovačke brTO ugraditi sve jedinice od dosadašnje 180. mtbr i 3. brTO po sledećem:
– od sadašnjeg sastava rasporedjenog u s. Kolarna, s. Prović i s. Morpolača formirati jednu četu, a ista ulazi u sastav BG-2 kao druga četa,
– od sadašnjeg sastava rasporedjednog u s. Pristeg, s. Ceranje, Mijovac, M. Umac – formirati jednu četu, a od snaga rasporedjenih u s. Miranje Donje jednu četu. Obe čete ulaze u sastav BG-1 kao 2. i 3. četa,
– od snaga rasporedjenih u rejonu Petrim, Ljubčen i Stabanj, formirati jednu četu koja ulazi u sastav 4. mtb kao 3. četa,
– od snaga rasporedjenih u rejonu Podgradina formirati jednu četu koja ulazi u sastav 2. mtb kao 4. četa, a ostale snage 3. brTO ugraditi u 1., 2. i 3. mtč,
– sve snage 3. brTO koje su razmeštene u s. Murvica, s. Smoković, s. Zemunik Gornji, s. Škabrnja, s. Nadin i s. Zagrad, ulaze u sastav 557. mpoap koji će ubuduće rukovoditi sa odbranom i odgovarati za tu zonu.
3. Preostalo ljudstvo iz sastava 3. brTO rasporediti u druge jedinice vodeći računa o starosnoj dobi, stručnosti i fizičkim mogućnostima pojedinaca.
4. Četa milicije na AZ ulazi u sastav 1. mtb sa istim zadacima i obavezama kao i do sada, ali pod neposrednom kontrolom komandanta 1. mtb.
5. Komandiri i komandanti jedinica sačinit će preciznu evidenciju ljudstva i MTS koja ulaze u njihov sastav.
6. Preformiranje izvršiti u toku 26. i 27. 06., a 28. 06. do 08,00 časova svi komandanti bataljona, diviziona i borbenih grupa izvestit će o izvršenoj preformaciji i uspostavljenom rukovodjenju i komandovanju.
7. Po preuzimanju obaveza od strane snaga UNPROFOR-a i posmatračkih snaga EZ i kada se stvore uslovi za daljnju preformaciju, iz sastava Benkovačke brigade TO formirati Brigadu milicije MUP Benkovac i brigadu TO Benkovac.

RM/ĆN

KOMANDANT
Viši inspektor I klase
Bogunović Momčilo, [v.r.]

Dostaviti:
– 3. brTO
– 557. mpoap
– svim jedinicama brigade

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 7., kut. 5.

288

1992., lipanj 26.
Glina

Dopis Zonskog štaba TO Banija Glavnom štabu TO RSK s prijedlogom o preustroju 11. i 17. brigade TO

Republika Srpska Krajina [605]
Zonski štab TO Banija
Str. pov. br. 220-2
26. 06. 1992. – Glina

Preformiranje 11. brTO i 17. brTO

Glavnom štabu TO RSK

1. Na osnovu povećanja paravojnih formacija "Zelene beretke" i HOS na prostoru Cazinske krajine i njihovih napada na teritoriju opštine Glina, posebno Dvor na Uni, preti opasnost da HOS mogu upasti na prostore južno od r. Save koji nije posednut našim snagama i snagama UNPROFOR-a radi uspostave svoje vlasti.
2. Usled velikog prostora kojeg kontrolišu jedinice TO Banija ukazuje se potreba da se 11. i 17. brTO ne rasformiraju, posebno sada, kada se ne zna krajnji ishod prema paravojnim formacijama "Zelene beretke" i HOS iz Cazinske krajine BiH.
U ovom slučaju pod komandom ZnŠTO Banija nalazilo bi se pet brTO (11., 17., 24., 26., 31. brTO) i ostale podčinjene jedinice i opštinski štabovi TO.
3. Ukoliko odobrite preformiranje 11. i 17. brTO, ZnŠTO Banija bi naknadno predložio mobilizacijsko zborište za ove dve brigade i razrešio sva druga pitanja vezana za život i rad brigada.

[605] Rukom dopisano: "Od ove dve brigade formirati jednu brigadu četnog sastava. Broj četa nije ograničen. Odgovoriti ZŠTO."

Komandant
pukovnik
Rade Vujaklija M.P.[606]
M.P.[607]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 6., kut. 1.

289

1992., lipanj 26.
Glina
Izvješće Komande 24. brTO o oružanom napadu "Šiltove grupe" na Komandu brigade

---

Komanda 24. brigade TO
Br. 01-380/1
Glina, 26. 06. 1992. g.

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO
Primerak br. 1

Izveštaj o oružanom napadu
na komandu 24. brTO Glina,
dostavlja.-

predsjedniku Republike Srpska Krajina
predsjedniku Vlade RSK
ministru unutrašnjih poslova RSK
komandantu GŠ TO RSK
komandantu ZnŠTO za Baniju

Dana 26. 06. 1992. g. u dva navrata izvršen je oružani napad na komandu 24. brTO od strane najpre jednog, a zatim oko desetak pripadnika tzv. "Šiltove grupe".[608]
U prvom pokušaju Juzbašić[609] je pokušao ubiti nas 24. brTO ali je savladan i zatvoren.
Jedan čas posle toga oružani napad na zatvor i komandu izvršilo je desetak pripadnika "Šiltove grupe" na čelu sa Sinišom Martićem zvanim "Šilt". Nasilno su oslobodili iz zatvora Juzbašića a zatim napali komandu 24. brTO i dvojici pripadnika brigade naneli telesne povrede, a zatim otišli proslavljati uspeh.
Tom prilikom su rekli da će tako proći i ministar Martić.[610] Milicija iz Gline izvršila je uviđaj ali nije uspela da pohapsi vinovnike ovog dogadjaja koji haraju Glinom. Pošto pripadnici

---

[606] Prijemni pečat: Brzojav br. 165, 26. 6. 1992., potpis nečitak.

[607] Prijemni pečat: RSK, Glavni štab TO, str. pov. 684-14, 27. 6. 1992., Knin.

[608] Tzv. skupina "ŠILT" bila je Jedinica za specijalne zadatke MUP-a Republike Srpske Krajine i nalazila se u njihovoj nadležnosti. Za obavljanje borbenih zadaća bila je podčinjena 1. operativnoj grupi JNA sve do povlačenja JNA s područja Banovine, u ožujku 1992. godine. Skupina je izvršila niz zločina nad hrvatskim stanovništvom na Banovini.

[609] Dejan.

[610] Milan.

Šiltove grupe nisu u sastavu 24. brTO Glina da nam hitno javite šta treba poduzeti jer nam predstoji jedino da oslabimo odbranu na granici i krenemo sa njima u obračun jer to milicija ne može uraditi. Odmah pošaljite pripadnike specijalne milicije koja može razoružati i pohapsiti ovu neformalnu grupu koja preti haosom i javašlukom u Glini.

K o m a n d a n t
pukovnik
Marko Vrcelj M.P.[611]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HIC, A 143-112.

290

1992., lipanj 26.
Knin

Redovno dnevno izvješće Glavnog štaba TO RSK ministru obrane RSK o grupi Hrvata koji su napuštajući Drniš naišli na minska polja, narušavanju primirja te suradnji sa snagama UN-a

---

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
GLAVNI ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE
Br. 4-3304
26. 06. 1992. god.
K N I N

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO
Primerak br. __

Redovni borbeni
izveštaj.-

Ministru odbrane

1.- PODACI O NEPRIJATELJU
– U 16,50 č grupe hrvatskih gradjana u popodnevnim časovima napuštaju Drniš i okolinu, a neke grupe su naišle na minska polja. Iz kriznog štaba s. Unešić upućena pretnja da će gadjati Knin artiljerijom.
– U 17,10 č u rejonu s. Nadina poginuo jedan ustaša u minskom polju.
– U 17,20 č u rejonu Skradina – Bićina i Grabovci osmotreno da neprijatelj vrši dotur municije.
– U 19,30 č izvešteni smo od 2. brTO da su u rejonu s. Sonkovića, Gračaca i Ždrapnja ispaljene 3 granate 23. 06. 1992. iz nepoznatog porekla, koje nisu eksplodirale i iz istih izlazi bijeli gusti dim. Predlažemo da se uputi ekipa – stručno lice da ispita o kojoj se vrsti projektila radi.
– U 21,40 č učestale provokacije iz pešadijskog naoružanja iz s. Ruplja po našim položajima na Zelenom Hrastu.

---

611 Prijemni pečat: Brzojav br. 64, 27. 6. 1992.

– Na području ZnŠTO Like vršeno je narušavanje primirja otvaranjem vatre iz pešadijskog oružja u rejonu s. Čitluka.
– U zoni odgovornosti ZnŠTO Kordun osmotreno je premeštanje ustaških snaga sa 6 autobusa u širi rejon Turnja. Nema podataka o kojoj se vrsti aktivnosti radi. U rejonu Smrekovice i Pašin Potok muslimansko-ustaške snage se utvrdjuju i izradjuju zaklone za odbranu.
– U zoni odgovornosti ZnŠTO Banije narušeno primirje u rejonu Sunje iz pešadijskog naoružanja i minobacača, kao i otvaranje vatre po Petrinji u kojoj je poginuo 1 v/o. Na vatru je uzvraćeno i intervenisano preko UNPROFOR-a.
– U zoni odgovornosti ZnŠTO Istočne Slavonije, Baranje i Zap. Srema, neprijatelj vrši provokacije otvaranjem vatre iz pešadijskog naoružanja. Postoje indicije o pritisku hrvatskih vlasti da se na to područje vraćaju izbeglice.

2.- PODACI O NAŠIM SNAGAMA
Štabovi, komande i jedinice TO težišno su radili na podizanju ili održavanju dostignutog stepena borbene gotovosti.
– Iz SO Donji Lapac u 18,00 č stiglo 120 v/o. Izvršen je prihvat i smeštaj i dokompletirana im je intendantska oprema. U toku 26. 06. biti će izvršeno donaoružavanje i upućivanje na Manojlovac.
– u 75. PoB iz Okučana stiglo 17 m/v, a 4 ostala u L. Kaldrmi.
– mb/1. brTO u više navrata zahteva popunu u ljudstvu.

3.- SARADNJA SA SNAGAMA UNPROFOR-a
U zoni odgovornosti 8. brTO ZnŠTO – Lika mirovne snage su u toku 24. 06. za stalno posjele sledeće objekte: Jajića vrh (tt 727), Zubar, žst Teslingrad i Kuzmanovača. U toku 25. 06. razmeštaju se na farmi u Ostrovici i Karaula. Izlazili su na objekte: Budinka, Himići i put Dabar – Jasenice – Kozjak. Centar veze će im biti na Crnom tavanu s/z od Vrhovina.
U rejonu 2/1. brTO javila se ekipa UNPROFOR-a u sastavu 1 oficir i 4 vojnika za praćenje primirja, gdje će i prenoćiti.

4.- VANREDNI DOGADJAJI
Prilikom otvaranja vatre od strane ustaških snaga po rejonu jedinica ZnŠTO – Banija iz pravca s. Brest po Petrinji poginuo je v/o Sekulić Rade. Na vatru je odgovoreno da bi se poginuli v/o izvukao.
U 03,23 č ispred vojne stambene zgrade na Municirijama eksplozijom je uništeno civilno m/v vlasništvo AVL kapetana Adilović Ramiza (podneo zahtev za skidanje).
U s. Cerić istočno od Vukovara u medjusobnoj svadji 2 pripadnika brigade milicije Vukovar upotrebljeno oružje. Jedan milicioner je poginuo.

DEŽURNI RUKOVODEĆI
Potpukovnik
Polovina Djuro, [v.r.]

M.P.[612]
M.P.[613]

612 Okrugli pečat: RSK, Republički štab TO, Knin.

613 Prijemni pečat: RSK, Ministarstvo obrane, br. 95-11, 30. 6. 1992.

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 6., kut. 4.

291

[1992., lipanj 27.]
Knin

Pismo zapovjednika Sektora Jug UN-a Glavnom štabu TO RSK u svezi preuzimanja poginulih pripadnika TO na području Miljevaca

UN INTERNO

Štab sektora "Jug"
K n i n
Jun 1992

UPUĆENO: GENERAL-POTPUKOVNIKU
MILANU TORBICI
KOMANDANTU SNAGA TO

Dragi Gospodine,
1. Nažalost, danas Komandant sektora "Jug", brigadirni general Arap Rob, nije mogao da dođe da se susretne s Vama.
2. Dok se general Morillon[614] ne vrati iz Beograda s potpunim izvještajem, on Vam neće moći dati precizne odgovore u vezi s preuzimanjem zone odgovornosti.
3. Što se tiče preuzimanja tijela vojnika koji su poginuli na drniškom području, mi nastojimo dati sve od sebe, osobito pomoću našeg vojnog posmatrača da Vam dostavimo tačan spisak imena poginulih vojnika i tačnih mjesta njihovog pokopa. Učinićemo sve napore kako bismo izvršili potpuno preuzimanje.
4. Mi predlažemo da se ovaj sastanak zakaže čim budemo u stanju da Vam dostavimo što je više detalja.

B.[615] FLEURY
p o t p u k o v n i k
za Komandanta Sektora
"Jug"

Primljeno 27. 06. 1992. g.
u 2200 časova,[616]
..........,[617] [v.r.]

UN INTERNO

[614] Philipe.
[615] Philipe Morillon.
[616] Dopisano rukom.
[617] Potpis nečitak.

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 6., kut. 12.

292

1992., lipanj 28.
Okučani

Zapovijed Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija svim pripadnicima jedinica i štabova TO Zapadna Slavonija o nošenju civilne odjeće

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
Z O N S K I Š T A B T O
ZAPADNA SLAVONIJA
Pov. br. 17-18
28. 06. 1992. god.
OKUČANI

VOJNA TAJNA
POVERLJIVO

Nošenje civilne odeće
pripadnika TO, naredjenje.-

U cilju potpunije organizacije demobilizacije pripadnika jedinica TO,

N A R E D J U J EM

1. Počev od 04. 07. 1992. godine svi pripadnici jedinica i štabova TO Zapadna Slavonija početi će sa nošenjem civilne odeće.
2. Vojne uniforme i opremu koja čini sastavni deo uniforme spakovati u transportne vreće i borbene rance i čuvati kod sebe.
3. Pripadnici TO koji nemaju civilne odeće istu pokušati obezbediti preko humanitarnih organizacija na teritoriji, a ukoliko to nije moguće dozvoliti im nošenje delova uniforme bez oznaka pripadnika TO i bez ličnog naoružanja.
4. Starešine, gradjanska lica na službi u TO i drugi pripadnici TO zaposleni u Komandama i štabovima TO u svim prilikama nose civilnu odeću koja mora biti pristojna i uredna.
Vojnu uniformu oblače samo u slučajevima kada to naredi komandant ZnŠTO Zapadna Slavonija.
5. Za sva nejasna pitanja u vezi napred iznetog obraćati se Komandi ZnŠTO Zapadna Slavonija.

SP/DK

K O M A N D A N T
p u k o v n i k
Jovan Čubrić, [v.r.]
M.P.[618]

[618] Okrugli pečat: RSK, Zonski štab TO Zapadna Slavonija, Okučani.

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6015.

293

1992., lipanj 28.
Glina

Informacija Zonskog štaba TO Banija Glavnom štabu TO RSK o sastanku Milana Babića, Siniše Martića-Šilta i Ćane Divjakinje u Glini nakon napada "Šiltove grupe" na Komandu 24. brigade TO

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
ZONSKI ŠTAB TO
BANIJA
Str. pov. br. 226-2
28. 06. 1992. god.
GLINA

Obaveštajno-bezbedonosna informacija.

GŠ OS RSK KNIN
NA LIČNOST gen. TORBICA[619]

Jučer u toku prije podneva /27. 06. 1992. god./ u Glini su se sastali Milan Babić, Šilt,[620] i Ćane Divjakinja. Verovatan povod sastanka jeste situacija u Glini.
Nakon toga Šilt dolazi kod puk. Vrcelja[621] i izvinjava se za učinjeni incident.[622]
Radi se o taktičkom manevru, jer ukoliko se ništa ne preduzme doći će do totalnog nepoverenja građana u mogućnost uspostavljanja političko-pravne vlasti.
I dalje insistiramo na provođenju dogovorenog plana. Ako sada ne raščistimo ovo stanje računajte da ste Baniju u političkom smislu izgubili, odnosno gurnuli u okrilje opozicije. Poslije toga "sam bog zna šta će biti".

PNŠ za OIP
Puk. S.[623] Janjanin, [v.r.]
M.P.[624]

M.P.[625]

[619] Dopisano rukom.
[620] Siniša Martić "Šilt".
[621] Marko, zapovjednik 24. brigade TO.
[622] Vidi: Dok. br. 289.
[623] Stevan.
[624] Okrugli pečat: RSK, Zonski štab TO Banija, Glina.
[625] Prijemni pečat: Brzojav br. 168, 28. 06. 1992.

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 5006.

294

1992., lipanj 29.
[Knin]

Zahtjev Glavnog štaba TO RSK da sastanku s UN-ovim predstavnikom generalom Morionom prisustvuje i predsjednik Vlade RSK Zdravko Zečević

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
GLAVNI ŠTAB TO RSK
Broj
29. 06. 1991. god.

Razgovor sa gen. Morionom,[626]
traži.-

UNPROFOR
gen. Morion

1. Inzistiramo da u razgovorima sa gen. Morionom, danas u 13,00 časova u domu armije u Kninu prisustvuje predsednik vlade, magistar Zdravko Zečević sa jednim do dva saradnika i komandant GŠ TO RSK gen. potpukovnik Torbica Milan sa komandantom ZnŠTO pukovnikom Đilas Milanom.
2. Stekli smo utisak da je decidirani zahtjev o neprisustvovanju razgovorima predsednika vlade pokušaj izbegavanja odgovora komandi UNPROFOR-a povodom flagrantnog kršenja sarajevskog dogovora (03. januar), do kojeg je došlo agresijom HV na teritoriju RSK na Miljevačkom platou (sektor jug).
Prema tome, naš je jasan stav da sastanku moraju prisustvovati i predsednik vlade i komandant GŠ TO sa najbližim saradnicima.

S poštovanjem!

general potpukovnik
Milan Torbica, [v.r.]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 6., kut. 12.

[626] Philipe Morillon.

295

1992., lipanj 30.
[Glina]

Dnevno operativno izvješće Zonskog štaba TO Banija Glavnom štabu TO RSK o razmjeni topničke vatre na području Sunje te pripremama za predaju zone odgovornosti snagama UN-a i posebnoj jedinici milicije

---

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
ZONSKI ŠTAB TO
B A N I J A
Pov. br. 234-3
30. 06. 1992.

Redovni operativni
izveštaj,-
dostavlja,-

Glavnom štabu T O
R S K Knin

1.- Ustaške snage u toku dana 29/30. 06. 1992. godine otvarale su vatru iz tenkova, mb-120mm i pešadijskog naoružanja iz rejona Sunje po našim položajima u rejonu Četvrtkovca iz rejona Sunje po našim položajima u rejonu Četvrtkovca, Donjeg Hrastovca i Radonja Luka u vremenu od 23,00 do 00,50 časova. Na vatru ustaša naše snage su veoma žestoko odgovorile i tada više nije bilo otvaranja vatre.
2.- Jedinice TO vrše izvidjanje, osmatranje i preduzimaju taktičke mere i postupke radi obezbedjenja odbrane, jedinicama TO je posebno naredjeno da u svakoj jedinici uvek imaju odredjeno dežurno oruđe i osmatrača za vazdušni prostor i svaki nalet da odmah izveštavaju.
3.- ZnŠTO težišno je angažovan na pripremi jedinica i komandi za predaju snagama UNPROFOR-a i PMJ. Komandant ZnŠTO je otišao na sastanak sa komandantom severnog sektora generalom Musom[627] u Topusko, a deo starešina je otišao na prednji kraj odbrane radi pomoći.
4.- Povredjenih nije bilo.
5.- Zahteva nemamo.

Za komandanta-a
p. pukovnik
Petar Sužnjević

M.P.[628]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 6., kut. 20.

[627] Bamaya.

[628] Prijemni pečat: Brzojav br. 179, 01. 07. 1992.

296

1992., lipanj 30.
Knin
Redovno dnevno izvješće Glavnog štaba TO RSK Ministarstvu obrane RSK o razmjeni vatre i kršenju primirja

---

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO
Primerak br. ___

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
GLAVNI ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE
Str. pov. br. 4-3342
30. 06. 1992. god.
K N I N

Redovni borbeni
izveštaj.-

MO

1. PODACI O NEPRIJATELJU
U toku dana neprijatelj je u više navrata kršio dogovoreni prekid vatre i to:
– U vremenu od 18,00 do 19,05 časova iz pravca ustaških položaja u s. Bitelić po našim položajima u rejonu brane Peruča otvarana je vatra iz MB 120mm. Palo je oko 70 mina. Naše snage nisu odgovorile na vatru zbog prisustva snaga UN i EZ. Posledice su jedan ranjeni borac.
Intervenisano je preko snaga UN i vrućom linijom prema Splitu, nakon čega je vatra prestala.
– U 20,10 č. iz rejona s. Dragišić na s. Čista Mala ispaljene su 2 mine iz MB 82mm. Na vatru nije odgovoreno, a posledica nije bilo.
Obavešteni predstavnici UN.
– U 22,00 č. ponovo je otvarana vatra iz Dragišića po našim položajima u s. Čista Mala sa 7 mina iz minobacača. Nije odgovoreno na vatru.
– U zoni odgovornosti ZnŠTO Lika oko 11,00 časova u rejonu s. Begovi (Vrelo Mrežnice) sukobila se naša patrola sa ubačenom DTG. Tom prilikom su ranjena dva borca, jedan lakše, a jedan teže, te je prevezen u bolnicu Knin.
2.- STANJE U NAŠIM JEDINICAMA:
Naše jedinice rade na redovnim zadacima odbrane teritorije RS Krajine. Još uvek je u toku mobilizacija i popunjavanje jedinica sa novomobilisanim v/o što posebno utiče na stanje morala kod v/o koji su stalno na frontu.
Jedinice rade na aktivnostima stabilizacije fronta, a posebno je pojačano osmatranje i izvidjanje neprijatelja, te utvrdjivanje položaja. Ukupno stanje b/g je zadovoljavajuće.
Zonski štabovi Zapadne Slavonije, te Istočne Slavonije, Baranje i zapadnog Srema iznose pitanje isplate novčanih sredstava borcima, a problem se sastoji u nedostatku novca. Takodjer je potrebno dostaviti koliki iznos će se isplaćivati za mesec jun po kategorijama lica.
Pozadinsko obezbedjenje funkcioniše dobro. Prisutan je nedostatak pogonskog goriva i cigareta.

Vanrednih dogadjaja nije bilo.
3.- SARADNJA SA SNAGAMA UNPROFOR-a
Snage UNPROFOR-a rade na redovnim zadacima obilaska teritorija i utvrdjivanja na osmatračkim punktovima. U zoni odgovornosti ZnŠTO Lika UNPROFOR je jučer zaposeo 5 stalnih osmatračkih punktova.
Timovi osmatračke misije EZ pojačali su aktivnosti na obilasku linije fronta. Odlaze do prednjeg kraja i na pojedinim punktovima ostaju i preko noći kontrolišući prekid vatre.

RUKOVODILAC GRUPE
pukovnik
Miloš Pupovac, [v.r.]
M.P.[629]

M.P.[630]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 5., kut. 4.

297

1992., lipanj 30.
Glina

Potvrda Štaba TO Glina da je Karlo Valentić bio u sastavu specijalne jedinice tzv. Šiltove grupe koja je do povlačenja JNA, u ožujku 1992., bila pod komandom 1. operativne grupe JNA

P O T V R D A

Ovim se potvrđuje da je VALENTIĆ Ive KARLO od 15. 09. 1991. bio u sastavu specijalne jedinice tzv. "Šiltove grupe" koja je do povlačenja jedinica JNA (15. 03. 1992.) bila pod komandom 1. OG JNA i prema potrebi izvršavala zadatke za jedinice iz sastava 1. OG.
Potvrda se izdaje na lični zahtev imenovanog i služi mu za pravdanje odsutnosti sa teritorije svoje opštine pa se u druge svrhe ne može koristiti.

U Glini, 30. 06. 1992.

NAČELNIK ŠTABA
potpukovnik
Momčilo Bjelopetrović, [v.r.]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 306.

[629] Okrugli pečat: RSK, Republički štab TO, Knin.
[630] Prijemni pečat: RSK, Ministarstvo obrane, br. 95-10, 30. 6. 1992.

KAZALO IMENA

A

Aćimov Mile, 308, 381, 513
Aćimov Mileta, 381
Adamović Mirko, 301
Adilović Ramiz, 566
Adžić Blagoje, 29, 37, 155, 156, 203, 266, 353, 426, 428, 429, 433, 448, 483
Adžija Dragan, 543
Ajdinović Petar, 417
Aksentijević Milan, 54, 62, 88, 205
Aksić Vladimir, 212-214
Alagić, 505
Aleksić Milena, 521
Amanović Branko, 521
Amanović Zdravko, 520
Amidžić Zdravko, 248
Anđelković (pukovnik JNA), 16
Anić-Matić Petar, 520
Antić Ristivoje, 57
Aranđelović Vekoslav, 502
Arap Rob, 567
Arbanas Ljubica, 88
Arbanas Marinko, 88, 121
Arčaba Nikola, 508
Arifi Suad, 185
Arnaut Milan, 162
Arsić Slobodan, 14
Arsić Vidosava, 62, 63
Avramović Života, 74, 498

B

Babić Danilo, 235
Babić Kosa, 121
Babić Ljubiša, 279, 290, 323, 385
Babić Milan, 1, 18, 42, 65, 114, 115, 121, 147, 158, 165-168, 171, 182, 183, 194, 196, 197, 199, 204, 224, 270, 304, 306, 385, 551, 569
Babić Mile, 121
Babić Mile (Miloša), 522
Babić Milenko, 551
Babić Tihomir, 250, 421
Bačić Ivan, 322
Bačić Marija, 75
Bačić Mate, 14, 75, 76
Bajoka Vesna, 304
Bakarić Kata, 307
Balać Nenad, 162, 165
Balatunović Drago, 506
Baljak Petar, 186
Bančević Radoslav, 421
Banić Jovan, 304
Banjanin Nedjeljko, 235
Barašina Ostoje, 62
Barišić Veljko, 520
Bedaković Željko, 502
Begović Nikola, 34, 35
Beko Milan, 250, 419
Belić Branko, 211, 212
Belić Milan, 179
Belić Milovan, 464, 467
Beljkaš Zoran, 251
Beneta Mladen, 173
Bešir Dragan, 542
Bijelić Čedomir, 304
Bilaver Marija, 322
Bilbija (pukovnik JNA), 382
Bjedov Petar, 522

Bjedov Momir, 520
Bjelanović Rajko, 13
Bjelinić Vinko, 521
Bjelopetrović Momčilo, 573
Blagojevića Straniša, 26
Bamaya Musa, 571
Bogdanić Milan, 417
Bogdanović Milan, 415
Bogdanović Sime, 114
Bogdanović Stojan, 121
Bogović Dane, 558
Bogunović Mate, 490
Bogunović Momčilo, 487, 490, 527, 528, 530, 534, 551, 552, 563
Bojanić Rajko, 248, 419
Boltić Miloš, 521
Borković Dragoljuba, 250
Borojević Jugoslav, 301
Borojević Stevo, 383
Borovac Neđo, 309, 393
Borović Danijel, 17
Bosanac Veljko, 248, 419
Bosnić Veljko, 248, 419
Božić Mirko, 138
Božić Mladen, 249
Božić Stojan, 310
Božić Željko,, 174
Bralović Svetolik, 15
Brborić Radenko, 115, 120
Brkić Dušan, 520
Brkić Jeka, 307
Brkić Josika, 307
Brkić Joza, 322
Brkić Jozica, 18
Brkić Kata, 19, 307
Brkić Kata, 19, 307
Brkić Marija, 19, 307
Brkić Mate, 322
Brkić Mijat, 18, 307
Bronić Marko, 16
Buač Vaso, 521
Buha Milovan, 178, 179
Bukarica Gordana, 520
Bukorović Glišo, 520
Bulat Čedomir, 42, 222, 236, 293,325, 327, 416, 473, 486, 536, 544
Bursač, 95
Butolen (pukovnik JNA), 18
Buzov Luka, 14

C

Carrington Peter, 166, 423, 424, 461, 483
Ceronja (Ceranja) Jere, 18, 322
Ceronja Mare, 322
Cicvara Milka, 33, 34
Correta Antonio (general iz promatračke unije EZ-a), 294
Crmarić Jerko, 347
Crnokrak Veseljko, 300
Cupać Jandrija, 414, 438
Cutileiro Jose (povjerenik EZ-a), 423
Cvetičanin Miloš, 551
Cvetković (major JNA), 235
Cvijanović Glišo, 414
Cvitkušić Vesna, 522
Cvjetičanin Miloš, 235
Cvjetičanin Milutin, 147, 182

Č

Čačić Josip, 174
Čečović Tripko, 10, 82, 491, 511
Čengić (obitelj), 230, 231
Čengić Damir, 15, 16
Čengić Goran, 15
Čengić Nevenka, 15
Čengić Slobodan, 15
Čojić Spasoje, 57
Čolak Daliborka, 522
Čotrić Radenko, 414
Čubrić Jovan, 250, 300, 303, 405, 418, 440, 448, 470, 506, 507, 525, 531, 538, 553, 557, 568
Čubrić Jovo, 551
Čubrilo Jovo, 325, 329
Čučković Stojan, 243
Čudić Mićo, 310
Čuić (Čujić) Miloš, 235
Čuk Đuro, 182

Ć

Ćaćić Andrija, 522
Ćirić Svetozar, 17
Ćopko Božidar, 212
Ćosić Zoran, 185
Ćuća Branko, 249
Ćuća Nikola, 419
Ćujić Branko, 277
Ćuk Đuro, 325, 326
Ćuruvija Marica, 521
Ćuruvija Momir, 520
Ćuruvija Marina, 519

D

Dakić Boško, 96
Damjanić Željko, 136, 418, 440
Daničić Velimir, 519
Davidović Željko, 17
Davorija Milan, 37, 38
Davorija Petar, 38
Delić Hazim, 213
Delić Miroslav, 235
Despotović Stojadin, 212
Dević Srbobran, 211, 212, 214
Devrnja Gojko, 17
Divjakinja Ćane, 569
Dmitrašinović Miloš, 421
Dobrić Slavko, 437, 441
Dobrić-Šimindža Milena, 522
Dobrijević Jovo, 121
Dobrijević Todo, 121, 185
Domazetović Ljubomir, 254, 493, 518
Dopuđa Jovo, 17, 96, 98
Dragičević Dušan, 17
Dragičević Đuro, 357, 358, 416, 439
Dragičević Lazar, 383
Dragić Milan, 522
Dragišić Milan, 80
Dragojević Gojko, 543
Dragović Mirko, 14
Dragović Stana, 14
Dragović Vladimir, 14, 270
Drakulić Petar, 418, 440
Drašković Vuk, 157
Dražić Boško, 26
Drča Goran, 507
Drča Slobodan, 507
Dronjak Nedjeljko, 13
Dubajić Simo, 16, 218
Dukić Marko, 324
Dukić Stevan, 415
Dumbelović Gavrila, 434

Dž

Džebić Rasim, 383

Đ

Đilas Milan, 413, 438, 550, 570
Đordjević Milutin, 62
Đorđević Dragutin, 301
Đorđević Milenko, 185
Đorđević Slobodan, 185, 210
Đorđević Vladan, 17
Đukanović Milorad, 421
Đukić (poručnik JNA), 19
Đukić Borislav, 31, 78, 162, 325, 331
Đukić Đurađ, 520
Đunđuš Dragutin, 174
Đurasović Radivoj, 464
Đurica Janko, 195
Đuričić Blagoje, 57
Đurić Borislav, 426
Đurić Dušan, 208

E

Erdelić Dražen,, 174
Eror Luka, 415, 439

F

Fetahagić (general ABiH), 463
Fibisan Đurađ, 208
Filipović Damir, 15
Filipović Zdravko, 301

G

Gabrić Đuro, 486
Gagić Nikola, 62-64, 464-466
Ganić Ejup, 423
Gambiroža Tomislav, 14
Genscher Dietrich Hans, 42
Ghali Boutros Boutros, 42
Gladović Andrija, 74, 121, 295
Gladović Jerko, 121
Gladović Nada, 121
Gladović Petar, 121
Gligorijević Slobodan, 428
Glogovac Miroslav, 520
Golić Dragan, 249, 420
Goulding Marrack, 166-168, 204, 224
Grabundžija (vidi Gragbundžija) Petar, 418, 428, 440, 496
Gračanin Petar, 428
Grajić Trifun, 490
Grba Milan, 235
Grbić Predrag, 235
Grčić Ivan, 77
Grčić Katica, 77
Gremešovski Dimče, 57
Grizelj Slavko, 13
Grkinić Pero, 248, 419, 440
Grmuša Đuro, 520
Grubić Jovan, 13, 17, 34, 555
Grudić Željko, 543
Gudžević Hajro, 78
Gušić Novica, 386
Gvero Milan, 155, 158
Gvozdenović Đuro, 417

H

Hajagoš Ištvan, 211, 213, 214
Hadžić Goran, 19
Harambašić Dragan, 248
Harambašić Stevo, 249, 420, 441
Hasotić Mesud, 430
Hercigonja Vladimir, 174
Hinić Božo, 12, 45
Hinić Milovan, 502
Hinić Nada, 309
Hodak Mate, 175
Huđec Dušan, 213
Huskić Mirhat, 383

I

Ibrišimović Siniša,, 174
Ignjatević Aleksandar, 62, 63
Ilić Radovan, 172, 193
Isaković Ljubiša, 53
Ivanić Milan, 301
Ivaz Zlatko, 76
Ivetić Gojko, 121, 414, 438
Ivković Ljuban, 417
Izetbegović Alija, 247, 423, 428, 429, 447, 460-462, 483

J

Jaklović Davor, 174
Jakšić Rade, 193
Janovac Živomir, 464
Janjanin Milan, 543
Janjanin Stevan, 569
Janjatović Đuro, 37, 38
Janjić Petar, 543
Jekić Milan, 418, 439
Jelić Stevo, 208
Jojić Bosiljka, 522
Jojić Marko, 520
Josifoski Zoran, 212
Jovanović Slobodan, 14
Jovanović Stanča, 241
Jovičić Mirko, 162
Jović Borisav, 53, 199
Jović Janko, 275
Jović Slavko, 53
Juzbašić Denis, 564

K

Kadijević Veljko, 39, 154
Karadžić Radovan, 483
Karađorđević Petar, 19
Karađorđević Tomislav, 19

Kartalija Nikola, 543
Kasum Dušan, 52, 65, 96, 98, 165, 182, 183, 194, 199, 291, 325, 332, 413, 437
Katić Mile, 558
Katić Milorad, 422, 490, 558
Katić Nikola, 490
Kaurčić Zoran, 17
Kepčija Miloš, 301
Kikinđanin Zoran, 201
Kličković Marko, 422
Kljajić Đuro, 421
Knežević Ratko, 522
Knežević Goran, 522
Knežević Mihajlo, 540
Knežević Milka, 520
Kofilovski Robert, 381
Kohl Helmut, 42, 171
Kolundžić Mirko, 185
Komadina Mile, 486
Končar Slavko, 37, 38
Kopač Zdravko, 417
Korolija Dragoljub, 17
Kosanović Nikola, 143
Kostić Branko, 302, 428, 429
Košutić Božidar, 551
Kotarac Mario, 173
Koturović Dušan, 33, 157
Kovačević Ana, 235
Kovačević Boško, 15
Kovačević Dušan, 130, 366
Kovačević Milan, 235
Kovačević Savo, 24, 30, 67, 77, 114, 115, 200, 231, 278, 473, 497, 513, 515, 520, 522
Kovačević Slobodan, 15
Kovačević Stevan, 14
Kovačević Stojan, 243
Kragujević Mile, 249
Kramarić Živko, 521
Kranjčević Gojko, 417, 537
Krasić Branko, 17
Krnić Simo, 153
Krnjeta Miloš, 413
Krstić Gojko, 422
Krušić Dragutin, 235
Krvavac, 251
Kučko Josip,, 174
Kukaleča Milan, 56
Kukanjac Milutin, 44, 55, 225, 245, 318, 321, 359, 380, 409, 412, 423, 424, 464
Kuralić Dževad, 34, 35

L

Labudović Marko, 11
Laketić Dragan, 182
Lakić Zoran, 96, 97, 508
Lalić Milan, 517
Lazović Branko, 12, 14, 76
Lekić Branko, 310
Lekić Dragan, 96, 98, 101, 182, 325, 334, 354, 413
Lemić Boško, 249, 420
Letić Stanko, 34, 35, 551
Levnaić Srđo, 310
Ležaić Miroslav, 415, 438
Ležaja Dušan, 121
Ličina Marko, 486
Lisica Slavko, 18, 95, 276, 291, 377
Lončar Nikola, 121
Lošić Dragan, 522
Luca, 235
Lukić Dragan, 513

Lj

Ljiljan Branko, 249
Ljubić Dobrivoje, 464
Ljubišić Ljubo, 301

M

MacKenzie Lewis, 461, 462
Macura Lazo, 208
Majstorović Goran, 62, 64, 465
Maković Željko, 174
Maksić Milivoje, 428
Malenica Nevena, 466, 467
Malobabić Milan, 182
Maljković Radovan, 208
Mandić Barica, 121

Mandić Jasminka, 358
Mandić Marija, 121
Manojlović Ratko, 208
Marčić Željko, 508
Maričić Petar, 307
Maričić Stevo, 307, 324
Marić Jovan, 325, 331
Marić Stevo, 18
Marinković Jovan, 532
Marinković Mira, 522
Marinković Zoran, 543
Marjanović Lazo, 522
Marjanović Petar, 75
Marković Dragan, 523
Marković Joviša, 212, 214
Marković Ljubiša, 513
Marković Slobodan, 211-214
Martić Grgo, 15
Martić Milan, 15, 17, 147, 183, 208, 221, 515, 564, 569
Martić Siniša-Šilt, 208, 564, 569
Martić Uroš, 34, 35
Martinović Milan, 301
Martinović Savo, 251, 252
Masnikosa Slobodan, 522
Matić Pane, 233
Matijević Mile, 61, 125, 157, 388
Matković Risto, 18
Matović Radivoje, 207
Mejaški Vladimir, 175
Mičić Jovan, 521
Mihajlović Simo, 248
Mihajlovski Borča, 381
Mihić Nikola, 415
Mijailović Veselin, 301
Mijatov Ivan, 18, 561
Milanović Ile, 414
Milanović Nevenka, 519
Milanović Tihomir, 66
Milenković Vladimir, 13
Miletić Đuka, 63
Miletić Kuzman, 63, 465
Milić Janko, 236
Milić Tedosijević, 436
Milivojević Milorad, 520
Milković Đorđe, 249
Milosavljević Vitomir, 422
Milošević Slobodan, 1, 39, 65, 158, 183, 306
Milošić Stjepan, 173
Milović Luka, 252
Miočinović Duško, 383
Miočinović Marko, 96, 413, 437
Miodrag Bosiljka, 521
Mirčetić Đordje, 76
Mirčetić Milutin, 418
Mirković Branko, 502
Mirković Savo, 513
Miščević Zoran, 449
Miškar Miloslav, 404, 408
Mišković Predrag, 416
Mitrović, 16, 19, 20
Mitrović Aleksandar, 428
Mitrović Renato, 15
Mladenović Tomislav, 453
Mladić Ratko, 13, 21, 30, 41, 71, 75, 101, 168, 171, 184, 186, 197, 200, 228, 231, 239, 267, 271, 272, 275, 278, 285, 298, 305, 306, 346, 348, 362, 368-370, 372, 380, 381, 387, 408, 411, 425, 445, 447, 475
Mlađenović Mijo, 173
Mlinarević Luka, 520
Molović Luka, 250
Momčilović Momčilo, 51, 161, 178
Morillon Philipe, 567, 570
Mraović Đuro, 543
Mrkonja Mile, 496
Mrkšić Mile, 163, 164, 244, 247
Muhić Bajro, 383
Mujagić Enver, 17
Mujić Dušan, 304

N

Nađfeješ Đorđe, 233
Nalesnik Andrej, 240
Nambiar Satish, 468, 480
Nekić Voja, 213
Nikolaj (episkop dalmatinski), 19
Nikolić Dragomir, 113

Nikolić Miladin, 229
Nikolić Radisav, 175
Nikolić Vlado, 249, 419
Niković Špiro, 125, 192, 202, 286, 289, 357
Nonković Boško, 520
Novaković Kosta, 78, 294, 424, 482, 484
Novaković Mile, 327, 551
Novaković Mileta, 422
Novaković Miroslav, 78, 294
Novaković Nikola, 508
Novaković Rajko, 551

O

Obajdin Ivan, 174
Obajdin Mijo, 174
Obajin Ivan, 173
Opačić Jovan, 208, 523
Opačić Zoran, 523
Orlić Rade, 84, 85, 148, 182
Orlić Stevo, 502
Orlović Miloš, 121
Orovič Milić, 322
Ostojić Milan, 35, 209
Ostojić Slavica, 301
Ožegović Slavko, 14, 81, 96

P

Pajić Miloš, 243
Pajić Tošo, 301
Pamučar Veselko, 25
Panić Života, 436, 471, 479
Pantić (vojnoistražni sudac) , 235
Pantić Veroslav, 212-214
Paravlić Sead, 309
Parenta Marko, 234
Paripović Mile, 121
Paspalj Milan, 204
Pašić Milan, 558
Pašić Zdravko, 235
Pašić Zoran, 235
Pavićević, 251
Pavković, 16
Pavlica Janko, 121
Pavlović Dimitrije, 464
Pčanić Ivica, 252
Perčić Nenad, 17
Perica Kata, 322
Perić Milan, 561
Perić Milivoj, 415
Perišić Neven, 414
Pešut Mile, 53
Petković Branko, 241
Petković Zdravko, 249, 419, 441
Petrović, 157, 378, 505
Pinheiro Joao, 423
Pipunić Milan, 322
Pivarski Zoran, 211-214
Platiša Slobodan, 442
Plavšić Mile, 248
Pleše Slavko, 175
Pockov Vaso, 185
Podrić Dubravko, 383
Polovina Đuro, 566
Popović (kapetan JNA), 18
Popović Jovan, 294
Popović Krste, 37
Popović Vitomir, 301
Potkonjak Boško, 273
Poznanović Milan, 248, 419
Požega Nikola, 175
Požega Slavko, 173
Praščević Dobrašin, 319, 364
Pribić Gojko, 213
Prica Marko, 522
Pupavac Miloš, 96, 98, 182, 325, 332
Pupovac Miloš, 413, 437, 533, 573
Purić Radivoje, 301
Purola Neikki, 52

R

Raca Uroš, 520
Radaković Mirko, 191
Radić Milorad, 76, 551
Radinović-Lukić Zora, 520
Radojčić Blagoje, 248
Radosavljević, 251
Radović Radovan, 301

Radulović Đuro, 522
Radulović Jovan, 520
Radulović Savo, 96, 98, 182
Rajčić Miodrag, 502
Rajković Gojko, 304
Rajković Miloš, 38
Rajnović Božo, 442, 443
Rajnović Nikola, 442
Rakić Zoran, 235
Ranko Ljubica, 121
Ranko Miodrag, 121
Ranko Saša, 121
Rapaić Mladen, 416
Rašeta Andrija, 74, 295
Rašeta Petar, 416, 439, 548
Rašuo Milivoj, 275
Ratković Dušan, 249, 421
Ražnjatović Željko, 19
Relić Marko, 417
Reljanović (pukovnik JNA), 157
Renato Petrov, 508
Ristić (major JNA), 15, 16, 18, 19
Ristić Ivan, 213
Ristić Slobodan, 18, 211-214
Ristović Zoran, 235
Rodić Živko, 414, 438
Roknić Simo, 93
Romanić Branko, 249, 420
Romanić Milenko, 249, 420, 441, 524
Romić Vojislav, 15
Rosić (major JNA), 17
Rudan Miroslav, 56
Ružinovski Milan, 155

S

Sahinović Sulejman, 383
Salgueiro Guerra Joao, 294
Saponja Đordje, 205
Sartalić Dušan, 420
Seferović Mirko, 252
Sekić Zoran, 174
Sekulić Rade, 566
Simić Ratomir, 114
Simić Zoran, 213
Sinobad Stevo, 96, 304
Skenderija Mladen, 17, 78
Sklepe Jure, 18
Skočić Neven, 14
Skočić Nikola, 14
Sladić Dušan, 520
Sladojević Bogdan, 325, 330, 376, 421, 551
Slavujević Stevo, 248
Slavulj Dušan, 539
Sovilj Darko, 521
Sovilj Miodrag, 361, 363, 381
Spasojević Gligorije, 464, 467
Srećković Dejan, 212, 213
Staničić Tonči, 305
Stanisavljević Jugoslav, 213
Starječi Zoran,, 174
Stefanov Branislav, 212
Stefanović Čedo, 208
Stepanov Branislav, 213
Stjelja Miloš, 25
Stojaković Nedjeljko, 13
Stojanovski Slave, 242
Stojiljković Miodrag, 185
Stura Božo, 18
Stura Draginja, 18
Subić Bogdan, 14
Subotić Branko, 522
Subotić Čedo, 325

Š

Šapolja Ljubiša, 383
Šašić Vujo, 15
Ševo Stevo, 413
Šibić Kemal, 181
Šijan Milan, 520
Širko Dejan, 522
Šišić Emir, 35
Škondrić Milan, 435
Škorić Danijel, 277, 278
Škorić Milan, 416
Škrgić Milorad, 119, 120, 218
Šljivić Vladan, 157, 237
Šorgić Dušan, 76

Španović Stojan, 14, 210, 282, 283, 325, 330, 365, 389, 443, 455, 468, 471, 476-478, 480, 481, 515, 549
Špehar Jure, 175
Štrbac Mile, 25
Štrbac Mirko, 436
Štrbac Savo, 465, 466
Štura Božo, 307
Šturanović, 251
Šubert Dario, 174
Šuica Nikola, 121
Šuput Milan, 509, 541
Šuput Milan, 415, 502, 509, 541, 548, 551
Šuput Nikola, 236
Šušak Gojko, 39
Šušnjar Milan, 416, 439
Šuštum Dušan, 212-214

T

Tahirović Ahmet, 174
Talić Momir, 368, 516, 547
Tarbuk Milan, 243
Tarbuk Milorad, 38
Tarbuk Slobodan, 517
Telenta Pantelija, 522
Telenta Todor, 198
Tišma Milan, 519
Todić (vodnik JNA), 19
Tojaga Bogdan, 416
Tojaga Kosovka, 519
Tokić Mirsada, 76
Tolimir Zdravko, 308
Toma, 235
Tomašević Dragan, 301
Tomašević Mile, 14
Topalović Jovo, 382
Torbica Dušan, 522
Torbica Milan-Mile, 325, 333, 372, 396, 441, 458, 478, 492, 494, 515, 522, 527, 535, 551, 560, 569, 570
Torbica Mile, 522, 569
Torbica Rajko, 276, 570
Tošić Zoran, 420
Trajković Čedomir, 134
Travica Damir, 15
Travica Nebojša, 15
Travica Željko, 15
Trbojević Nenad, 543
Trbojević Željko, 500, 508, 509
Trebjašanin Branko, 251
Trkulja Nikola, 496
Tubonjić Predrag, 62
Tuđman Franjo, 39, 68, 167, 224, 447
Turić Tonči, 174
Turudič Ivan, 174

U

Udovčić Davor, 173
Ušljebrk Ivica, 321
Ušljebrk Josip, 321
Uzelac Jovo, 501, 503, 505
Uzelac Marko, 88

V

Valentić Karlo, 573
Vance Cyrus, 1, 16, 39, 42, 72, 74, 138, 166, 183, 199, 204, 207, 306
Vandelić Damir, 173
Vertuš Darko, 174
Veselić Davorin, 174
Veselinović Sergej, 17
Vičić, 252
Vićentijević Nenad, 17
Vignjević Mile, 62
Vinčić Svetozar, 300
Višić Miodrag, 121
Vitas Boško, 490
Vlačić, 423
Vlahović Gojko, 300
Vlasnović Mate, 205
Vlasnović Seka, 205
Vojvodić Dušan, 139
Vranić Špiro, 324
Vrcelj Marko, 223, 418, 440, 495, 559, 565, 569
Vrdoljak Ivica, 173
Vučurević Božidar, 483

Vuić Ilija, 556
Vujaklija Rade, 182, 226, 232, 325, 328, 450, 456, 471, 485, 499, 504, 519, 526, 564
Vujić Marko, 250
Vujko Petar, 270
Vukadin Dušan, 520
Vukajlija Rade, 551
Vukas Sofija, 121
Vukelić Milutin, 512
Vukmirica Đuro, 522
Vukmirović Čedo, 38, 243
Vukmirović Predrag, 236
Vukmirović Srećko, 252
Vukojević Gojko, 522
Vukojević Jandrija, 520
Vukojević Marija, 521
Vukosavljević Slobodan, 56, 86
Vuković Branko, 520
Vuković Nenad, 185
Vuksanović Đuro, 174
Vuletić Aleksandar, 413
Vuletić Nikola, 301

W

Wilson John, 52, 53, 72, 115
Woltmann Dieter, 295, 371, 387

Z

Zarić Momčilo, 520
Zec Emil, 213, 214
Zečević Zdravko, 490, 570
Zelenbaba Ljilja, 522
Zelenbaba Dušan, 208
Zelić Marko, 414, 438
Ziko (načelnik iz Bihaća), 500
Zimonja Milan, 543
Zorić Dušan, 302

Ž

Žakula Ilija, 310
Žarković Milivoj, 521
Željelj Jeka, 521
Žigić Dušan, 25
Žigić Petar, 254, 281
Živković Jelenko, 266, 353, 433
Živulj Miljenko, 53

KAZALO MJESTA

(Kazala su rađena na temelju izvornih dokumenata tako da su moguća odstupanja u nazivu pojedinih mjesta od naziva navedenih u zemljovidima i atlasima)

A

Ada, 202
Albanija, 171, 310-312
Alebić kula, 253
Alibunar, 202
Apatin, 202, 209
Arbanasi, 120, 121
Austrija, 171, 311, 312

B

Babin dub, 529, 533, 539
Babin potok, 235
Babina gora, 151
Babina Greda, 174
Bač, 202
Bačka Palanka, 373
Baljci, 12, 196, 271, 280, 339, 360, 446
Banovići, 202
Banovina (vidi Banija), 41, 126, 130, 132, 136, 137, 159, 163, 170, 183, 196, 198, 208, 265, 311, 328, 351, 355, 356, 387, 388, 417, 437, 439, 450, 456, 470, 484, 495, 498, 503, 518, 555, 559, 564, 566, 569
Banski Kovačevac, 313
Banja Luka, 35, 53, 62-64, 72, 74, 87, 118, 128, 132, 203, 208, 217, 235, 248, 250, 301, 310, 312, 313, 316, 317, 329, 336, 344, 348, 366, 367, 380, 419, 422, 427, 441, 444, 449, 454, 464, 465, 479, 506, 511, 516, 544, 554
Banjani, 207
Baram, 403
Baranja, 2, 40, 41, 200, 293, 346, 347, 377, 378, 566, 572
Barići, 360, 361
Barlete, 446
Batinova Kosa, 94
Batnoga, 188
Beaderi, 339
Beč, 52
Bečej, 202
Bela Crkva, 202
Bela Voda, 208
Beli Manastir, 202, 262, 330, 331, 352, 373, 374, 396, 432, 551
Belišće, 373
Belo Brdo, 374
Benkovac, 10, 16, 18-21, 24-27, 52, 62-64, 66, 71, 81, 88, 96-98, 102, 112, 113, 120, 121, 164, 183, 195, 196, 203, 205, 230, 234, 256, 291, 304, 306, 307, 321, 331, 336-342, 350, 353, 381, 396, 398, 401, 402, 410, 414, 432, 438, 446, 464, 465, 487-489, 490, 493, 497, 507-510, 514, 515, 523, 527-530, 533, 539, 551, 552, 562
Benkovačko Selo, 508
Beočin, 202
Beograd, 2, 7, 15, 17, 18, 27, 32, 35, 53, 64, 71, 74, 85, 155, 167, 170, 171, 194, 197, 198, 200, 201, 208, 218, 231, 248-250, 278, 282, 349, 386, 387, 412-416, 418-422, 425, 427, 428, 430, 435, 437-444, 462, 464, 467, 478, 479, 483, 495-497, 517, 524, 529, 567
Bezdan, 373

Bićine, 87, 565
Bihać, 42, 53, 55, 72, 86, 115, 122, 125, 164, 169, 187, 201, 203, 236, 238, 246, 312, 313, 315, 316, 336, 337, 356, 361, 370, 380-382, 387, 442, 443, 451, 454, 472, 479, 487, 496, 500, 503, 505, 540, 547
Bijakovac, 545
Bijelo Polje, 300
Bijeljina, 202, 313, 367
Bileća, 53, 203, 416, 421, 439
Bili Brig, 27, 281, 523
Biljane Donje, 9, 341, 342
Biljane Gornje, 25, 26, 63, 304
Bilje, 373
Biočić, 12, 339, 341, 401
Biograd na Moru, 315, 336, 338, 341, 396, 410, 446
Biskupija, 344
Bistrica (rječica), 19
Bitelić, 277, 337, 446, 572
Bitolja, 46, 158
Bjelina, 321, 508
Bjelovar, 207, 208
Bjeljina, 554
Blagaj, 151, 362, 380
Blatna, 313, 356
Blatuša, 94
Blatuše, 114
Blinja, 56, 58, 123
Bobota, 374
Bocino Brdo, 499
Bogatić, 308
Bogojevo, 373
Bogovolja, 152, 532
Bokanjac, 9
Borova Glava, 445
Borovac, 309, 393
Borovača, 346
Borovo Selo, 238, 373
Bosanska Krupa, 203, 336
Bosanska Bojna, 383
Bosanska Dubica, 203
Bosanska Gradiška, 174, 203, 316
Bosanska Kostajnica, 313, 315, 316
Bosanska krajina, 111, 367, 447, 474, 475, 484, 511, 512, 516
Bosanska Krupa, 422, 423, 451
Bosanska Gradiška, 511, 512
Bosanski Petrovac, 361, 382
Bosanski Aleksandrovac, 545
Bosanski Brod, 202, 367, 409, 422, 423, 429, 447, 451, 479
Bosanski Novi, 203, 312, 313, 315, 316, 434, 479
Bosanski Petrovac, 17, 102, 203, 216, 217, 236, 237, 244, 316, 317, 339, 341, 344, 348, 360-362, 370, 380, 382, 418, 433, 434, 474, 475, 554
Bosanski Šamac, 17, 202
Bosansko Grahovo, 16, 102, 107, 170, 203, 231, 238, 246, 313, 314, 336-339, 341, 342, 344, 346, 360, 361, 370, 377, 397, 406, 444-446, 474, 475
Bosna i Hercegovina, 1-3, 40, 55, 93, 108, 149, 150, 170, 187, 202, 232, 246-248, 268, 271, 283, 284, 292, 296, 298, 310-313, 315, 335, 336, 359, 363, 366-369, 383, 392, 396, 397, 403, 407, 413, 422-424, 428, 429, 443, 447, 449, 451, 454, 455, 458-463, 474, 476, 478, 479, 481-484, 487, 511, 512, 516, 540, 543, 547, 554, 558, 559, 563
Botun, 360
Bović, 94, 543
Brajdić, 187
Bratunac, 202
Brčko, 202
Brdo Debeljak, 507
Brest, 566
Breza, 202
Brežice, 174
Brgat, 251
Bribir, 560
Bribirska glava, 342
Bribirske Mostine, 344
Brig Gromovača, 446
Brinje, 150, 151
Briševo, 9, 253, 280, 281, 446
Brištane, 95, 275, 290
Brkići, 18
Brkiševina, 470, 526

Brnjavac, 94
Brnjeuška, 316
Brnjica, 290
Broćanac, 235
Brusnik, 391, 405
Bruška, 112, 113, 121, 398
Bruvno, 83, 257
Bučje, 393, 525
Budak, 452
Budinka, 11, 566
Budva, 251
Bugar, 190
Bugarska, 42, 157, 171, 310-312
Bugojno, 19, 202, 360-362, 406, 447
Buhača, 215
Bukovčani, 524
Bukovica, 13, 79
Buković, 398
Bunić, 83, 451
Busovača, 202
Bužak, 179, 180
Bužim, 207

C

Carević selo, 188
Cazin, 19, 125, 151, 203
Cazinska krajina, 246, 451, 503, 543, 563
Cepelište, 243
Ceranje, 337, 510, 533, 562
Ceranje Donje, 533
Cerić, 566
Cerovac, 355
Cetingrad, 93, 150 -152, 187, 188, 215, 216
Cicvare, 33, 34
Civljani, 17
Crevarska Strana, 94
Crkvena, 545
Crna Gora, 168, 171, 268, 428, 454
Crna Rijeka, 380
Crni Potok, 94
Crni tavani, 566
Crni Vrh, 77
Crnica, 281
Crno, 9, 193, 410, 446, 510, 529
Cupaći, 399
Cvijanović Brdo, 151

Č

Čađavica (Čađevica), 380, 554
Čajniče, 202
Čakovec, 174
Čanak, 213, 451, 452
Čapljina, 41, 170, 203
Čapraginci, 192, 193
Čaprazlije, 339, 446
Čelebić, 246, 339, 446, 459
Čelinac, 203
Čemernica, 244, 273
Čemerovac, 175
Čerkezovac, 328, 334, 365
Češko Selo, 503
Četvrtkovac, 571
Čikola (rijeka), 95, 267, 290, 410, 446
Čista Mala, 88, 238, 348, 410, 446, 561, 572
Čista Velika, 88
Čitluk, 203
Čoka, 202
Čremušnica, 94
Čukovac, 532
Čunići, 512

Ć

Ćilipi, 250, 251

D

Dabar, 179, 180, 233, 239, 240, 309, 340, 499
Dalmacija, 41, 294, 295, 371, 386, 437, 550, 561
Dalmatinska zagora, 24
Dalj, 53, 72, 202, 261, 262, 330, 373, 374, 431
Damjanići, 280
Darda, 373, 374, 431
Daruvar, 170, 203, 248, 249, 263, 264, 299, 311, 390, 391, 394, 395, 405, 524, 525
Debeli Brijeg, 251
Debelo Brdo, 59
Debeljak, 446

Demirovac, 447
Derventa, 202, 367, 422, 423, 429, 447, 512
Divoselo, 289, 338, 384, 446
Divulje, 17, 105
Dobani, 11
Doboj, 202, 233, 313, 316, 317, 416, 439, 543, 554
Dobrenići, 215
Dobropoljaci, 34
Dolac, 314, 337, 360, 361, 446
Doljani, 233, 491
Donja Čemernica, 244
Donja Dubrava, 442
Donja Jama, 470
Donja Lasinja, 543
Donja Murvica, 253, 254
Donja Suvaja, 313, 314, 337
Donje Gnojnice, 188
Donje Vukovsko, 360
Donji Babin Potok, 59
Donji Baljci, 12
Donji Brištani, 308
Donji Budački, 486
Donji Čaglić, 391
Donji Furjan, 316
Donji Hrastovac, 571
Donji Jančići, 499
Donji Karin, 187, 189, 338
Donji Lađevac, 316
Donji Lapac, 83, 84, 139, 147, 182, 185, 197, 203, 258, 313, 327, 337, 355, 358, 416, 433, 434, 439, 540, 542, 547, 548, 566
Donji Lulići, 212
Donji Malovan, 19, 20, 445
Donji Miholjac, 202, 373, 378
Donji Ružići, 305
Donji Štiritovci, 308
Donji Vakuf, 202, 512
Dračevac, 229, 230, 253, 280, 281
Dragalić, 219, 435, 436
Dragišić, 80, 572
Dragotina, 208
Drakulić, 545
Drenov Bok, 393
Drenov Klanac, 25
Drežnica, 442
Drežnik, 151, 187, 316
Drežnik Grad, 316
Drinovci, 14, 75, 76, 267, 271, 274, 275, 308, 339, 446, 561
Drniš, 14, 17, 68, 75, 76, 80, 103, 112, 186, 196, 199, 203, 277, 280, 305, 336-344, 348, 371, 396, 410, 415, 444, 446, 447, 561, 565
Drvar, 16, 17, 20, 102, 107, 203, 306, 313, 316, 336, 337, 339-342, 344, 360, 361, 377, 396, 397, 434, 474
Drvenjak, 12, 196, 277, 280, 305
Dubac, 251
Dubovac, 114
Dubrava, 239, 240
Dubrave, 190, 207, 240
Dubravica, 270, 277, 280, 281
Dubrovnik, 2, 40, 41, 72, 203, 224, 280, 312, 436
Duga Medja, 114
Duga Resa, 118, 148, 150, 203, 442
Dugi Dol, 310
Dugo Selo, 94
Dunav (rijeka), 209, 378
Dvor na Uni, 56, 58, 126-130, 170, 203, 208, 261, 312, 328, 355, 365, 434, 507, 532, 563

Đ

Đakovo, 202
Đeverske, 13, 34, 237, 340, 341, 344, 348, 410
Đevrske, 237, 401, 560
Đurin Potok, 188

E

Egići, 59
Erdut, 374
Ervenik, 15-17, 121, 230, 231

F

Foča, 202
Fojnica, 202
Fortica (Otočac), 12
Francuska, 54

Furjan, 152, 316
Futog, 17

G

Gabelin brig, 12
Gacko, 203
Galići, 87
Gardijani, 33, 280
Garešnica, 203
Gejkovac, 215
Generalski Stol, 187, 190
Genova, 28, 39, 40
Gladna Brda, 189
Glamoč, 20, 107, 203, 336, 360-362, 377, 380, 396, 406, 444-446, 474, 475
Glavace, 11, 24, 25, 310
Glavičići, 408
Glibodol, 151, 240
Glibodolski Križ, 499
Glina, 1, 35, 56, 133, 173 -175, 193, 198, 202, 203, 208, 218, 222, 223, 245, 260, 291, 304, 312, 315, 316, 328, 351, 352, 396, 417, 431, 436, 439, 449, 450, 455, 456, 470, 477, 479, 484, 485, 494, 498, 503, 518, 526, 534, 555, 556, 558, 559, 563-565, 569, 571, 573
Glina (rijeka), 215, 244, 555
Glinska Poljana, 24, 25, 193, 207, 470, 485
Gnjilane, 479
Gojak, 442
Goleš, 446
Golinja, 94
Golubić, 16, 18, 271, 344, 350, 540, 548
Gomirje, 442
Gomjenica, 545
Goravci, 360, 363
Goražde, 202, 317
Gorčine, 229
Gornja Čemernica, 273
Gornja Murvica, 253, 254
Gornja Strinja, 305
Gornja Varoš, 393
Gornje Primišlje, 316
Gornji Milanovac, 32
Gornji Babin Potok, 310
Gornji Biljani, 9
Gornji Karin, 507
Gornji Malovan, 361, 377, 445
Gornji Popovac, 175
Gornji Ratkovac, 114
Gornji Vakuf, 202
Gorski kotar, 236, 441-443
Gospić, 72, 121, 140, 172, 187, 203, 205, 278, 283, 289, 305, 312, 315, 323, 327, 336, 337, 358, 397, 410, 446
Grab, 196, 251
Grabarska, 188
Grablja, 275
Graboštani, 34, 35
Grabovac, 152, 173, 383
Grabovci, 565
Gračac, 45, 65, 83, 84, 138 -141, 144, 147, 154, 175, 182, 183, 203, 206, 207, 257, 258, 283, 312, 323, 326, 327, 336-340, 342, 344, 350, 351, 355, 357, 358, 396, 397, 410, 439, 446, 451, 500, 542, 547, 548
Gračanica, 202
Gradac, 339
Gradačac, 202
Gradina, 114, 290, 305, 446
Graovci, 446
Grčka, 42
Gređani, 94
Grgurice, 229
Grguriće, 281
Grizelj, 13, 77
Grubišno Polje, 203, 248
Grude, 203, 403, 408, 444
Gubera, 19
Gudura, 545
Gvozd (Vrgin Most), 89, 90, 91, 93, 94, 125, 203, 208, 215, 232, 238, 244, 259, 315, 316, 327, 351, 396, 486, 493, 537

H

Haag, 40
Han Pijesak, 202, 317
Herceg Bosna, 403, 444, 447
Hrvace, 162, 313, 314, 337, 340

Hrvatska, 1, 2, 4-6, 9, 40-43, 49, 55, 61-64, 66, 68, 70 -74, 85, 87, 93, 101, 110, 112, 113, 115, 117, 127, 155, 158, 163, 166 -171, 183, 185 -187, 194, 196, 197, 202, 204, 209, 215, 224, 230, 231, 236, 241, 242, 245-247, 268, 269, 273, 279, 280, 283, 285, 287, 288, 294, 295, 305, 310-313, 315, 317-320, 322, 325, 326, 331, 335-337, 354, 358, 363, 367, 371, 372, 378, 379, 386, 393, 396, 397, 411, 412, 423, 429, 433, 435, 444, 445, 447, 454, 459, 465, 466, 468, 478, 480, 509, 510, 559, 560
Hrvatska Kostajnica, 56, 58, 126, 134 -136, 203, 260, 261, 312, 315, 316, 355, 383, 440, 493, 518
Hrvatski Blagaj, 316

I

Ilok, 178, 179, 202, 374
Imotski, 403
Inđija, 202
Irig, 202
Islam Grčki, 20, 21, 303, 324, 353, 410
Islam Latinski, 20, 21, 26, 338, 340
Istok, 18
Italija, 171, 311, 312, 315, 336
Ivoševci, 34
Izačić, 502, 505

J

Jablanica, 203
Jajce, 203, 317, 336, 367
Jakšić, 193, 442
Jamnička Kiselica, 353
Jankolovica, 26
Jankovci, 374
Jarmina, 378
Jasenak, 442
Jasenice, 277, 339, 397, 401, 566
Jasenovac, 250, 264, 299, 391, 405, 545
Josipdol, 150, 151
Joševica, 316
Jožić vrh, 240
Jugoslavija, 1, 2, 4, 7, 21, 22, 40-42, 52, 54, 72 - 74, 105, 109, 127, 130, 135, 157, 158, 166, 167, 171, 187, 194, 203, 204, 206, 207, 268, 310-312, 314, 363, 367, 406, 423, 424, 427-429, 435, 459, 461, 463, 465, 466, 468, 483, 484, 495, 523
Jukići, 446
Jusići, 512

K

Kadin Jelovac, 545
Kadina Glavica, 15, 77, 342, 344
Kakanj, 202, 560
Kakma, 26, 229, 446
Kaldrma, 399
Kalesija, 202
Kalinovik, 202
Kamenica, 190, 215, 316, 434, 558
Kamensko, 472, 486
Kanada, 53
Kangrge, 11, 24, 25
Kanjiža, 202
Kaočine, 561
Kapljuv, 188
Kapuić, 361
Karajlovići, 189
Karin, 9, 338, 397, 401, 424, 461, 483, 489
Karin Gornji, 121
Karlobag, 121, 488
Karlovac, 53, 58, 72, 118, 119, 125, 136 -138, 150, 152, 163, 164, 174, 175, 203, 207, 215, 235, 244, 246, 259, 312, 313, 315, 316, 327, 337, 396, 417, 436, 442, 451, 503
Kašić, 337, 341, 446, 507, 508
Kašići, 339, 446
Kaštel Žegarski, 397
Katinovac, 94
Kavurići (u tekstu Kavarići), 12
Kestenovac (Kestanovac), 119, 316
Kičevo, 46, 158
Kijevo, 344
Kik, 188, 190
Kikinda, 202
Kirin, 94
Kiseljak, 202, 459
Kistanje, 13, 16, 34, 277, 336, 340, 341, 344, 398, 399, 401, 446, 560

Kitica, 446
Kladanj, 202
Klanjec, 174
Klašnice, 545
Ključ, 95, 203, 267, 275, 317, 339, 341, 344, 380, 434, 446, 474, 475, 511, 554
Kneževići, 59
Knin, 2, 12-16, 18, 20, 21, 24, 25, 27, 29-31, 38, 51-53, 62, 64, 65, 67, 68, 72, 75-80, 84, 85, 87, 89, 96-98, 101, 102, 107, 108, 112, 115, 116, 126, 143, 146, 147, 162, 164 -166, 169, 170, 182, 185, 193, 194, 196, 198, 199, 203, 208, 226, 230, 231, 237, 245, 247, 255, 256, 277, 278, 282, 291, 292, 294, 298-301, 303, 304, 306-308, 311-313, 316, 324, 325, 331, 334-344, 346-348, 350, 353, 354, 357-359, 361, 364, 368, 370-372, 376, 377, 386, 387, 389, 396, 398, 399, 401-403, 406-408, 410, 412, 413, 415, 422, 424, 431, 432, 436-439, 441, 448, 450, 454-457, 468, 469, 471, 473, 476-481, 483, 485, 486, 488, 491-494, 496, 498, 499, 503, 506, 507, 513-515, 518, 519, 525-527, 532-535, 538, 539, 541, 543, 549, 550, 553, 554, 557, 559-561, 564-567, 569-573
Knjaževac, 171
Kokani, 500, 501
Kolarna, 562
Koločep, 280
Koljane, 337
Komarevo, 58
Konjevrate, 446
Konjic, 203, 464
Konjovrate, 341
Konjska glava, 239, 240, 499
Koprivnica, 247, 250, 362, 447
Korana (rijeka), 125, 150, 163, 187-189, 215
Koranski Lug, 150, 189
Kordun, 34, 41, 117, 126, 130, 136, 137, 159, 163, 170, 183, 207, 208, 215, 216, 258, 259, 265, 311, 313, 316, 327, 328, 337, 351, 353, 356, 387, 388, 416, 437, 451, 454, 472, 485, 493, 535, 550, 551, 566
Kordunski Ljeskovac, 83, 150, 151, 175, 187
Korenica, 25, 44, 45, 82-85, 123, 137, 142-144, 147, 148, 153, 175, 182, 187, 203, 215, 235, 245, 257, 258, 291, 301, 304, 312, 327, 331, 351, 355, 415, 432, 439, 451, 465, 499, 501, 504, 509, 534, 540, 541, 542, 548
Korićani (prijevoj), 20
Korićina, 446
Korlat, 347, 348
Kosmačevo jezero, 12
Kosore, 18
Kosovo, 157, 171, 310, 529
Kosovo (kninsko), 14, 36, 79, 271, 399, 401
Kosovska Mitrovica, 185
Košutići, 12
Kotor, 251, 512
Kotor Varoš, 203, 512
Kovačica, 202
Kovačić, 398
Kovin, 202
Kozarac, 94, 511, 543, 545
Kozibrod, 126, 127
Kozjak, 451, 452, 566
Kožlovac, 398, 401
Kraguj, 449
Krajišnik, 545
Krasovčevo Selo, 12
Krbavica, 212
Kremen, 151
Kresevac, 114
Kreševo, 202
Kričke, 77
Krivošijića staje, 344
Križ, 2, 216, 253, 280, 337, 338, 410, 446, 496, 509, 510, 560
Križ Sjeničak, 216
Krka (rijeka), 95, 290, 410
Krković, 87
Krnjak, 116, 136, 137
Krstić Slobodan, 233
Krstinja, 116, 119, 150, 187
Krstinje, 216
Kršlja, 235, 316
Krunići, 344
Krupa, 16
Kruševo, 139, 399
Kruškovača, 150 -152

Kubašuša, 196
Kukavice, 360, 363
Kukulje, 545
Kula, 202
Kulen Vakuf, 313, 337, 344
Kuljani, 545
Kumanovo, 46, 57, 157, 158, 249, 420, 441
Kumrovec, 174
Kupa (rijeka), 90, 93, 125,132, 187, 215, 244, 305, 555
Kupljensko, 119, 215, 218
Kupres, 2, 19, 20, 202, 246, 359-363, 367, 376, 377, 380, 406, 407, 444-447, 451, 474, 475
Kuprešani, 399
Kupreška Vrata, 363
Kurbašuša, 13, 305
Kusonje, 525
Kušetići, 280
Kutina, 203
Kvarte, 452

L

Lacmanovići, 59
Lađevac, 152, 188, 479
Laktaš, 203, 512, 545
Lanište, 474, 475
Lasinja, 215, 244, 312, 353
Laškovici, 17
Lazarice, 384
Lazović, 12, 14, 76
Leskovac, 46, 292, 301, 502
Letinac, 179, 180, 192
Libanon, 72
Libinje, 277
Lička Kaldrma, 338, 434, 541
Lički Osik (Teslingrad), 123, 139, 313, 323, 337, 355, 397, 446, 451, 452, 480, 566
Ličko Lešće, 313, 338
Ličko Petrovo Selo, 83, 187, 235
Lika, 11, 24, 32, 41, 82-85, 142 -148, 180-182, 247, 257, 265, 311-313, 316, 326, 336, 337, 350, 351, 355, 357, 387, 388, 397, 415, 437, 439, 451, 499, 501, 504, 508, 509, 540-542, 547, 548, 551, 566, 572, 573
Lika (rijeka), 452
Lipik, 174, 524
Lipova Glavica, 452
Lisabon, 423, 424, 428, 460
Lisice, 14, 18, 95, 267, 276, 291, 377
Lisičić, 66, 121, 338, 399
Lisnik, 342
Lišane Tinjske, 9, 446
Lištica, 203
Livanjsko polje, 397, 534
Livno, 19, 20, 203, 246, 336, 337, 344, 359-361, 370, 380, 406, 407, 444-446
Logorište, 46
Lončari, 11, 24, 25
London, 42
Lopare, 202
Lovinac, 139, 323, 338, 358
Lučica, 188, 215
Luka, 203, 383, 415, 439, 520
Lukavac, 202
Lukavica, 460
Lumbrdenik, 188

Lj

Lještani, 405
Ljubač, 198
Ljubinja, 203, 251-532
Ljubovo, 59, 123, 397, 451
Ljubuški, 203

M

Macure, 16
Mađarevo, 35
Madžari, 58
Mađarska, 171, 310-312, 315, 396
Maglaj, 202, 317
Maglajani, 545
Mahovljani, 479
Maja, 173, 316
Majkovo, 252
Majske Poljane, 503, 504
Makedonija, 42, 55, 155, 158, 160, 170, 171, 268, 459
Mala Trepča, 94

Mala Vranovina, 94
Mali Debeljak, 340
Mali Alan, 289, 338, 340, 384, 399
Mali Iđoš, 202
Mali Strug, 391
Mali Umac, 562
Malička, 94
Malovan, 20, 361, 362
Maljevac, 120, 187, 215
Maljkovo, 14, 61
Manojlovac, 377, 566
Manjača, 272, 318, 546, 554
Maovice, 77, 80
Marinbrod, 555
Marjani, 11, 24, 25
Marjanovići, 399
Markovac, 24
Martin Brod, 338
Martinovići, 251
Maruševac, 25
Maslenica, 277, 399, 410, 446
Maslovara, 367
Mašićka Šagovina, 393
Mašvina, 150, 188
Mataci, 198
Mateško selo, 188, 189, 215
Mazin, 83, 344
Medak, 290, 305, 313, 314, 323, 336-339, 355, 446, 451
Medari, 114, 219
Medena Selišta, 360, 361
Medviđa, 112, 113, 121
Mekušje, 163, 215, 472, 486
Metak, 323
Metković, 41, 203
Mideno Brdo, 77
Miholjsko, 187
Mijevac brdo, 533
Mijovac, 446, 562
Milanovac, 124
Miljevci, 274, 280, 308, 559, 560, 567
Miočić, 339, 344
Miranje Donje, 562
Mirkovci, 262, 263, 352, 373, 374, 396
Mirlović Polje, 12, 14, 277, 305, 337, 339
Mitrovica (vidi Titova Mitrovica), 46
Mliništa, 360, 361
Mlinište, 377, 380
Modriča, 202
Modrić, 16
Mogorić, 338, 339
Mokošica, 436
Molunat, 251
Moravice (vidi Srpske Moravice), 442
Morpolača, 238, 446, 561, 562
Moseća, 539
Mostar, 2, 203, 249, 310, 451, 479
Mošćenica, 503
Motajice, 367
Mracelj, 215
Mračaj, 362, 447
Mrđebare, 360
Mrđenovci, 359-361
Mrežnica (rijeka), 150, 163, 188, 189, 215, 572
Mrkonjić Grad, 203, 231, 238, 317, 339, 367, 433, 434, 511
Mrzlo Polje, 186, 187, 190, 557
Muć, 199, 348, 410, 446
Murvica, 9, 253, 280, 281, 410, 529, 562
Murvica Donja, 280
Musapstan, 9, 16, 19, 27, 185, 281, 410, 446, 510, 523, 529
Mutnik, 316

N

Nadin, 205, 337, 338, 340, 347, 348, 398, 562, 565
Naprte, 11
Narandžići, 9
Našice, 202
Nebljusi, 83
Negotin, 157, 479
Neum, 203, 444
Nevesinje, 203
New York, 462
Nin, 342
Niš, 45, 46, 163, 292, 418, 440, 454, 479

Nos Kalik, 2, 95, 266, 267, 272, 274, 275-277, 294, 339, 370-372, 386, 387, 560
Nova Crnja, 202
Nova Gradiška, 193, 202, 247, 311, 435
Nova Topola, 545, 546
Novi Bečej, 202
Novi Kneževac, 202
Novi Sad, 179, 202, 207, 208, 372, 416, 419, 449, 479
Novi Travnik, 174, 202
Novigrad, 1, 9, 10, 20, 21, 24, 25, 173
Novo Selo, 359, 360-362, 377
Novska, 72, 203, 247-249, 250, 311, 393, 560

Nj

Njemačka, 40, 42, 171, 187, 311, 312, 336, 396, 524

O

Obrovac, 16, 17, 24, 25, 96-98, 120, 121, 164, 203, 218, 219, 256, 257, 312, 337, 338-340, 396-399, 401, 410, 438, 446, 488, 489, 510, 528
Očeva Luka, 383
Odžaci, 202
Odžak, 202
Ogulin, 148, 149, 172, 173, 187, 193, 313, 315, 316, 326, 442, 501, 503, 543
Okučani, 113, 114, 248, 249, 263, 264, 291, 299, 302, 311, 329, 331, 352, 390, 391-396, 404, 405, 418, 432, 435, 440, 448, 457, 458, 469, 470, 479, 506, 507, 524, 531, 534, 538, 552, 553, 556, 557, 566, 568
Olovo, 202, 380
Omanovac, 391
Opovo, 202
Orašac, 280
Orašje, 202
Orolik, 373, 377, 378
Osijek, 72, 169, 200, 202, 310, 312, 373, 396, 435
Osječenica, 359, 360
Osječina, 361
Osmanlije, 360, 380
Ostrogašica, 32
Ostrovica, 339, 401
Ostrožin, 94
Oštarije, 442
Otavice, 338, 342
Otinovci, 360
Otišić, 337, 340, 344
Otočac, 12, 25, 123, 192, 203, 235, 312, 315, 327, 397
Otok, 378
Otrić, 83
Ozalj, 203
Ožegovići, 341

P

Pađene, 336, 344, 401
Pajići, 17
Pakovo Selo, 18, 31, 32, 280, 290, 407
Pakrac, 85, 174, 203, 247, 248, 249, 263, 264, 299, 311, 329, 352, 390, 391, 394-396, 405, 441, 524, 525
Palanka, 83, 185
Paljuv, 1, 9, 20, 21, 193, 338, 340
Pančevo, 32, 35, 202, 249, 344, 442
Pariz, 42
Pašin Potok, 215, 566
Pavići, 281
Pecka, 94, 244
Pećinci, 202
Pećine, 174
Perjasica, 120, 150, 152, 187-190
Perjasička Kosa, 190
Perna, 94, 244, 543
Peruča, 62, 165, 277, 340, 372, 387, 446, 447, 572
Perušić, 87, 88, 303, 304, 452
Pešunova glavica, 12
Petoševci, 545
Petrinja, 37, 38, 56, 58, 122, 123, 130-132, 134, 173 -175, 203, 207, 208, 242, 243, 249, 260, 261, 300, 301, 316, 331, 351, 355, 396, 418, 432, 440, 493, 495, 566
Petrova gora, 472, 486
Petrovac, 202, 216, 244, 370, 382, 418, 444, 475
Petrovo Polje, 280

Piljagići, 545
Piramatovci, 18, 87, 344
Pirot, 46, 479
Pisa, 53
Pitomi Javor, 193
Pješćanica, 94
Plandište, 202
Planjane, 32
Plaški, 84, 123, 142 -144, 146, 148, 182, 203, 235, 257, 258, 304, 313, 326, 327, 337, 355, 439, 442, 443, 486, 501, 508, 542, 548
Plavča Draga, 174
Plavna, 532
Plisko, 344
Pliševica, 341
Plitvice, 45, 169, 235, 239, 331, 355, 479, 505
Plitvička jezera, 83, 312, 316
Ploče, 312
Plješivica, 19
Počitelj, 289, 338
Podcetin, 150, 152, 190
Podgorica (vidi Titograd), 53, 251
Podgorje, 94
Podgradina, 1, 9, 20, 21, 193, 270, 280, 295, 353, 510, 529, 562
Podgrađe, 19, 303, 304
Podlapače, 540
Podmelnica, 174
Podnovlje, 479
Podotavac, 342
Podovi, 338
Podravska Slatina, 248, 249, 264, 299, 329, 353, 390, 391, 394, 395, 405, 449, 545
Podrute, 35
Pokrovnik, 32
Pokuplja, 451
Pokupsko, 198, 353, 498
Polača, 344, 398
Poličnik, 9, 21, 24, 26, 254
Poloj, 189, 190, 316
Poljane, 383
Poljani, 94
Ponikvari, 94
Popova kosa, 446
Popovac, 175, 557, 558
Popović, 16, 121
Popović Brdo, 216
Popovo Selo, 442
Portugal, 423, 424
Posedarje, 9, 20, 21, 26, 270, 280, 295, 303, 337, 338, 539
Posušje, 203, 403
Potiosa, 19
Potkonje, 14
Potravlje, 15, 77, 230
Požder, 281
Prag, 72
Pražinovac, 11
Pribelja, 380
Pribudić, 83
Pridraga, 1, 9, 10, 20, 21, 121
Prijedor, 203, 313, 316, 336, 356, 434, 511, 545
Primišlje, 187, 189, 190, 316, 443
Principovac, 385
Prispo, 281
Pristeg, 62, 63, 446, 510, 562
Pristeg Gornji, 229
Pristegb, 121
Priština, 248, 479
Prizren, 46, 479
Prljevo, 83
Prnjavor, 114, 203, 220, 512
Prokljan, 446
Prokljansko jezero, 87, 313, 314, 337
Prović, 561
Prozor, 170, 203, 447
Psunj, 391
Puharska, 545
Purići, 545
Pustara, 391
Pušćine, 174
Putičanje, 237, 348

R

Radakovići, 188
Radašinovci, 66
Radaštak, 11
Radišići, 280

Radonja Luka, 571
Radovići, 251, 252
Radučić, 13
Radulović Poljana, 119
Radulji, 545
Rajlovac, 248, 419, 420
Rakići, 59, 452
Rakovica, 150, 151, 187, 312, 316, 442, 545
Ramljani, 213, 451
Rape, 179
Rastičevo, 360, 363, 380
Raštević, 25
Ratkovac, 114
Ravni Kotari, 399
Ravno, 174, 362, 447
Razvođe, 339
Reljići, 281
Resanovci, 339, 434
Ribnica, 399
Rijeka, 120, 312, 314
Rilić, 362
Ripač, 434
Rodaljice, 112, 113, 121, 399, 533
Rogalj, 380
Rogatica, 202
Rogolji, 391, 394
Rore, 360, 361, 377
Roški Slap, 532
Rovanjska, 229, 338, 339, 399, 446
Rovišta, 114
Rudo, 202
Ruma, 202
Runjavica, 446
Rupalj, 281, 303, 532, 565
Ružić, 80, 196, 539
Ružića gradina, 446
Ružići, 339, 348

S

Saborsko, 150, 151, 505
Salopek selo, 188
Sandžak, 157, 207, 311
Sanski most, 203
Sanski Most, 312, 313, 356, 367, 434, 511
Sarajevo, 2, 28, 39, 43, 52, 54, 61, 72, 87, 172, 203, 224, 248, 278, 294, 310, 312, 313, 316-318, 344, 347, 359, 365, 372, 379, 409, 411, 413, 415, 417-419, 422-424, 429, 451, 459-464, 482, 496
Sava (rijeka), 311, 390, 391, 448, 544-546, 563
Sečanj, 202
Seferovci, 545
Selište Drežničko, 316
Semberija, 378
Senta, 202
Senj, 315
Serdari, 452
Sežana, 53
Siča, 188
Sikovo, 9
Siljevac, 240
Simići, 545
Sinj, 68, 102, 103, 105, 107, 108, 174, 230, 253, 277, 312, 336, 396, 410, 446
Sipovo, 359
Sirač, 524
Sisak, 56, 135, 173, 174, 203, 243, 261, 312, 313, 315, 382, 383
Siverić, 75-77, 338
Sjeničak, 116, 120, 216
Skender Vakuf, 203, 367
Skradin, 79, 87, 237, 271, 277, 281, 294, 337, 341, 348, 410, 446, 565
Skradnik, 313
Skucani, 360, 361
Slavonska Požega, 202
Slana, 173, 174
Slano, 252
Slatina Pokupska, 498
Slavonija, 40, 41, 166, 170, 200, 247, 248, 265, 299, 300, 302, 311, 312, 330, 346, 347, 352, 367, 372, 373, 376-378, 390, 395, 404, 405, 418, 421, 427, 431, 437, 440, 448, 449, 456-458, 469, 470, 506, 507, 511, 516, 518, 519, 524, 525, 531, 532, 538, 544, 546, 550-553, 556, 557, 566, 568, 572
Slavonski Brod, 202, 377
Slavsko Polje, 94, 486
Slivnica, 253, 280, 281

Slovenija, 42, 70, 110, 154, 155, 158, 166, 170, 196, 197, 241, 242, 288, 326, 459
Slunj, 118, 125, 148 -152, 163, 173-175, 187-190, 203, 210, 215, 216, 235, 236, 244, 258, 259, 292, 312, 315, 316, 327, 355, 380, 388, 389, 442, 443, 493, 532, 537
Smederevo, 479
Smilčić, 9, 88, 112, 113, 121, 341, 398, 401, 410
Smiljan, 121
Smoković, 24, 26, 254, 281, 338, 410, 529, 562
Smolčić uvala, 179
Smoljanac, 175
Smoljani, 434
Smrdan, 114
Smrdelj, 229, 230, 254
Smrdelje, 341, 560
Smrekovice, 566
Smrtić, 114, 405
Sofija, 42
Sokin Brig, 281
Sokobanji, 171
Sokolac, 202, 317, 540, 548
Soldići, 446
Sombor, 202, 373
Sonković, 15
Split, 13, 68, 103, 105, 161, 174, 199, 294, 295, 310, 315, 321, 322, 336, 341, 342, 371, 386, 387, 396, 398, 399, 406, 446, 447, 572
Srb, 83, 211, 212, 214, 337, 338, 340, 342
Srbac, 203
Srbija, 1, 16, 18, 64, 65, 85, 105, 108, 110, 134, 147, 157, 165, 167, 168, 171, 183, 193, 194, 196, 200, 208, 209, 224, 248, 268, 312, 329, 333, 364, 388, 389, 428, 454, 477, 489
Srbobran, 202
Srebrenica, 202
Srebrenik, 202
Srednji Poloj, 188
Sremska Mitrovica, 202, 479
Sremski Karlovci, 202
Srijem, 40, 200, 346, 347, 566, 572
Srima, 281
Srpac, 512
Stabanj, 446, 562
Stajnica, 240
Stankovci, 238, 410, 510
Stara Gradiška, 245, 391, 396, 405, 435
Stara Pazova, 202
Stari Jankovci, 374, 385
Starigrad, 1, 9, 289, 446
Staro Selo, 25, 94, 244
Stipan, 58, 94
Stolac, 203
Strmica, 336, 344
Strumica, 249, 419
Strunje, 196, 280
Stržanj, 360
Subotica, 202
Suhovare, 9, 21, 26, 338-340, 446, 507, 508
Sunja, 58, 192, 312
Stupa, 280
Sveta Petka, 11
Sveti Duh, 446
Sveti Martin, 446
Sveti Rok, 68, 103,105, 112, 205, 210, 277-279, 289, 290, 323, 338, 357, 358, 384, 443
Svilaj, 12, 80, 446
Svinica, 120

Š

Šamarica, 56,134, 173
Šamirica, 86
Šaponje, 399
Šašići, 15
Šekovići, 202
Šeovica, 329, 391, 405
Šibenik, 2, 13, 68, 87, 102, 103, 105, 108, 185, 196, 280, 281, 305, 313, 315, 322, 336, 337, 341-343, 387, 396, 398, 399, 410, 436, 446, 447, 560
Šid, 53, 72, 373, 396
Šipovo, 203, 360, 361, 377, 474, 475
Širinci, 114, 192, 193
Širitovci, 275, 308, 339, 532, 561
Široka Kula, 452
Široka Rijeka, 215
Šišinec, 470
Škabrnja, 18, 172, 205, 253, 254, 303, 304, 306, 307, 321, 322, 446, 562

Škare, 310
Škorići, 274, 275
Šljivovac, 94
Šodolovci, 169
Šopot, 16, 121, 489
Štampari, 212
Štip, 157, 158
Šturlić, 188, 190, 316
Šuica, 20, 121, 360, 408, 445, 447
Šušanj, 399
Šutilovići, 545

T

Talež, 251
Temerin, 202
Tenja, 373, 374, 431
Tepljuh, 339, 341, 344, 398
Teslić, 202
Teslingrad (vidi Lički Osik)
Tešanj, 202
Tinj, 9
Tiškovac, 344
Titel, 202
Tivat, 251
Tokić, 12, 13, 15, 76
Tomislavgrad (vidi Duvno), 246, 337, 360, 380, 403, 406, 407, 444-447
Topola, 202
Topusko, 56, 58, 90, 94, 123, 126, 225, 232, 244, 312, 355, 416, 453, 494, 496, 571
Tošići, 344
Tounj, 150
Travičina Glavica, 280
Travnik, 202, 316, 317, 367, 462, 464, 484, 511, 512
Trbounje, 95, 105, 274, 308, 377
Trebinje, 203, 251, 252, 301
Trepča, 58, 94, 187, 244
Trepča (rijeka), 555
Tribunj, 281
Trivanov Do, 344
Trljuge, 341
Trnakovac, 391
Trnava, 114, 219
Trošelji, 546
Trstenica, 94
Tržič Tounjski, 188, 189
Tržička Raštela, 151
Tržić, 150, 558
Tuhelj, 174
Turanj, 215, 436, 472
Turbeta, 511
Turje, 316
Tušilović, 120, 174, 486
Tutnjevac, 545
Tuzla, 35, 202, 313, 316, 317

U

Udbina, 83, 304, 327, 336, 351, 355, 431, 432, 451, 542
Uglješ, 373
Ugljevik, 202
Umci, 77, 446
Umljenovići, 348
Una (rijeka), 126, 130, 170, 208, 261, 312, 328
Unešić, 277, 565
Uništa, 313, 337
Uskoci, 545
Ustiprača, 317
Utik, 281
Utinja, 116, 119, 120, 216
Utinja Vrelo, 119
Uzelci, 11

V

Vaćani, 87
Vaganski vrh, 313, 314, 337, 446
Vaganj, 314, 337
Validžići, 344
Valpovo, 202
Varaždin, 34, 35, 312
Vareš, 202
Varivode, 340, 341, 344
Varoš, 17, 512
Velagići, 434
Velebit, 17, 289
Velika Glava, 33, 237, 270, 277, 446

Velika Gorica, 174, 246
Velika Kladuša, 119, 125, 151, 187, 190, 203, 215, 216, 313, 315, 316, 451
Velika Mejanica, 338, 340
Velika Popina, 84
Veliki Guber, 407
Veliki Strug, 391
Veliki Šušanj, 38
Velin, 238
Veljun, 116, 120, 150, 151, 187, 188, 216
Viduke, 9
Vile, 363
Vinalić, 344
Vinkovci, 202, 224, 373
Virovitica, 17, 170, 203
Visočane, 250
Visoko, 202, 249, 459
Visovac, 446
Visuć, 211
Višegrad, 202, 479
Višić, 121, 341
Vitaljina, 251
Vitez, 202
Vitunja, 442
Vlajnić Brdo, 244
Vlasenica, 202
Vlašić, 367
Vodice, 281
Vojišnica, 216
Vojnić, 115 -120, 125, 153, 163, 174, 187, 188, 203, 214-216, 225, 226, 238, 245, 258, 259, 273, 291, 327, 351, 380, 396, 432, 472, 477, 479, 485, 486, 493, 534, 535, 536, 537, 543, 550
Vojvodina, 310
Volinja, 328, 334
Voloča, 280
Vorkapići, 59, 94
Vrana, 66, 121, 229, 337, 338, 340, 488
Vranje, 196, 479
Vražje brdo, 114
Vrbas, 202
Vrbnik, 197, 342, 399, 401
Vrebac, 290
Vresnik, 280
Vrginmost (vidi Gvozd)
Vrhovine, 11, 24, 25, 44, 45, 59, 83, 123, 179, 203, 239, 309, 310, 312, 350, 355, 397, 451, 491, 500, 566
Vrlika, 18, 79, 162, 174, 230, 277, 336, 339, 340, 344, 398, 401, 410, 446
Vrnograč, 383
Vršac, 202
Vučja glava, 342
Vučjak, 175
Vučkovići, 189
Vujci, 277
Vujko, 270, 281
Vukava, 452
Vukovar, 200, 202, 261-263, 291, 311, 329, 330, 331, 352, 373, 374, 376, 385, 421, 432, 457, 493, 534, 566
Vukšić, 452
Vundukovo brdo, 114

Z

Zabare, 179, 180, 192
Zadar, 2, 9, 13, 16, 17, 19, 66, 68, 72, 102, 103, 105, 107, 108, 113, 121, 170, 172, 173, 185, 193, 195, 230, 234, 237, 238, 248, 249, 253, 254, 280, 281, 295, 312-315, 322, 336-338, 341-343, 396, 398, 432, 437, 446, 488, 496, 509, 510, 523
Zagrad, 562
Zagreb, 35, 53, 63, 121, 122, 152, 158, 164, 166, 173, 174, 247, 294, 310, 312, 314, 315, 363, 371, 378, 387, 396, 413, 418, 429, 435, 438, 440
Zaječar, 46, 157, 292, 479
Zalužnica, 11, 235, 310
Zapužani, 507
Zastinje, 19, 20
Zaton, 280
Zaton Obrovački, 340
Zavidovići, 202
Zborište, 383
Zečevo, 560
Zeleni Hrast, 9, 20, 21, 229, 253, 280, 281, 410, 446, 510, 529, 539, 565
Zelići, 197, 399

Zelovo, 230
Zemun, 200, 201
Zemunik (garnizon, vojni aerodrom JNA), 24, 25, 170, 192, 230, 234, 410, 432, 437, 488, 507, 508, 510, 514, 529, 551, 552
Zemunik Donji, 26, 121, 254, 280, 281, 338, 446
Zemunik Gornji, 18, 19, 26, 193, 205, 234, 281, 304, 306, 307, 322, 324, 410, 507, 529, 562
Zenica, 202, 317, 462, 464
Zlosela, 20, 360
Zloselo, 363, 380
Zoričići, 290
Zrenjanin, 202
Zrmanja, 83
Zubčići, 9
Zukovica, 305
Zvjerinac, 344, 399
Zvornik, 202, 313, 316, 317

Ž

Žabalj, 202, 207, 208
Žablja, 208
Žalčeva Kosa, 188
Žarkovica, 251
Žažvić, 336, 337, 344
Ždrapnja, 565
Žegar, 401
Željava, 189, 313, 316, 337, 487
Žepče, 202
Žgela, 188
Žitište, 202
Žitnić, 13, 17, 78, 277, 280, 305, 337-339, 341, 370, 371, 386, 406, 407, 436, 444, 446
Živinice, 202
Županja, 202, 316, 378

CIP zapis dostupan je u računalnom katalogu Nacionalne
i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 667142

ISBN 978-953-7439-02-6 (cjelina)

ISBN 978-953-7439-13-2 (knj. 3)